

इन्धोयभाषातो व्याकृतः

धर्मग्रन्थः ।

तस्य प्रथमं खण्डं

यदा

मूतसा रचितं ग्रन्थपञ्चकं

यिचोष्टयपुस्तकञ्च ।

कलिकातानगरे

ग्रन्थोय मद्राङ्कितोऽभूत् ।

प्रकाब्दा १००० ई १८८८

इन्ध्रीयभाषातो व्याकृतः

धर्मग्रन्थः

तस्य द्वितीयं खण्डं

यदा

यिहोऽयस्य मरणात् परम् इत्येते लोकोक्तानां

पुरावृत्तपुस्तकसङ्ग्रहः ।

कलिकातानगरे

ग्रन्थोऽयं मुद्राङ्कितो ऽभूत् ।

शकाब्दा १७७४ ई १८५२

सूचीपत्रं ।

	४४ ।
विचारयिष्यकम्माणि ...:	१
रूतोपाख्यानं	४६
शिमूयेनस्य प्रथमं पुस्तकं	५६
शिमूयेनस्य द्वितीयं पुस्तकं	१२१
राजावल्याः प्रथमं पुस्तकं	१७७
राजावल्या द्वितीयं पुस्तकं	२४०
वंशावल्याः प्रथमं पुस्तकं	३०२
वंशावल्या द्वितीयं पुस्तकं	३५६
इम्राहस्य पुस्तकं	४३१
निहिमियस्य पुस्तकं	४५०
इष्टेरोपाख्यानं	४७१

आदिपुस्तकं ।

मुसालिखितं प्रथमपुस्तकं ।

१ प्रथमोऽध्यायः ।

१ इयिथा आकाशस्य च इतिः १ दीप्ति इतिः १ ग्रन्थतायाः इतिः २ ग्रन्थभनेः इतिः
११ दृष्टादीनां इतिः १४ चन्द्रस्योदीनां इतिः १० सीवपक्षिणां इतिः १४ ग्राम्यवन्ध-
पश्चादीनां इतिः ११ ईश्वरस्य सादृश्येन मनुष्यस्य इतिः १८ मानुषादीनां मन्त्रस्य ।

१ आदित ईश्वर आकाशं पृथिवीं च ससर्ज । पृथिवीं निजं ना शून्या
१ चासीत्, अन्धकारश्च गम्भीरजलस्योपरि तस्यै, तदानीम् ईश्वरस्यात्मा
तोयानि व्याप्तासीत् ।

१ अनन्तरं, दीप्तिं भवतु, इतीश्वरेणाप्यपिते दीप्तिं बभूव । तदानीम्
४ ईश्वरो दीप्तिमुत्तमां विजोक्त्व तमिश्रात् तां पृथक् कृत्वा दीप्ते नाम
१ दिवस इति, तमिश्रस्य नाम रात्रिरिति कृतवान् । ततः सन्ध्यायां प्रातः-
काले च जाते प्रथमो दिवसो बभूव ।

१ ततः परं तोयानां मध्ये शून्यत्वमुद्भूय तोयानि भागद्वयेन पृथक् करोतु ।

० ईश्वर इत्यादिषु शून्यत्वं ससर्ज शून्योद्भिस्थिततोयेभ्यः शून्याधःस्थिततो-

८ यानि पृथक् चकार च, ततस्तदृशं बभूव । तदेश्वरस्य शून्यस्य नाम
ग्रम्यं चकार । सन्ध्यायां प्रातःकाले च जाते द्वितीयो दिवसो बभूव ।

१ पश्चात् ईश्वर इत्याश्रययामास, ग्रम्याधःस्थितानि सन्ध्याभ्यां स एव-
१ स्मिन् मिलन्तु स्थलं च प्रकाशतां; ततस्तथैव बभूव । तदेश्वरः स्थलनाम
पृथ्वीति तोयराशेर्नाम समुद्र इति कृतवान्, ततोत्तमं ददर्श ।

१ अपरम् ईश्वर आदिदेश, मेदिन्यां दृष्टानि सर्वाजीवधवो नानाजा-
तीयाः सर्वाजलजदायिनो महीवहाश्च समुत्पद्येरन्; ततस्तथैवाभवत्;
१ अर्थात् पृथिव्यां दृष्टानि सर्वाजनानाजातीयौषधयः सर्वाजलजदायिनो

नानाविधा वृक्षाश्च जातास्ति, तदानीमोन्मूलरक्षानि सर्वाण्युत्तमानि दृष्ट-
वान् । तथा सन्ध्यायां प्रातःकाले च जाते तृतीये दिवसे बभूव ।

अथरदम् ईश्वर आद्यायत, निशातो दिवसं पृथक् कर्तुं दिवस-
वत्सरर्तुचक्रनिमित्तं नमोमखले ज्योतिर्गन्ध उत्पद्यतां, तथा वसुन्-
रायामानोकं कर्तुं दीपद्वय मग्नमखले तिष्ठतु; ततस्तद्गमयत । इत्थम्
ईश्वरो दिवसं प्राप्तिस्तुम् महाज्योतिरेकं, लक्षदीप प्राप्तिस्तुं ततः क्षुद्र-
ज्योतिरेकं, इमे दृष्टी ज्योतिषी उद्बुनिवद्वच ससर्ज । ततो धरिणीं
दीपयितुं, दिवारात्री प्राप्तिस्तुं, तमिन्नाद् विद्युतिं पृथक् कर्तुं ईश्वरक्षानि
ज्योतीषि मग्नमखले आपयामास; तानि सर्वाणि चेश्वर उत्तमानि
वीक्षाकृते । तथा सन्ध्याप्रातःकालयोः मङ्गलोः सतोऽष्टतुर्यो दिवसी
बभूव ।

तदा यत् सविधानी मध्ये विहारार्थं नानाविधा जलचरा प्राप्ति-
मेदिन्या ऊर्ध्वं नमोमखले उद्बुयितुं वृक्षा विहगाश्च बाह्वन्म उत्त-
मान्, इतीश्वर आदिष्ट दृष्टमीनादौ नानाप्रकारान् कीनाजलचरा
प्राप्तिना नानाविधकलाश्च दृष्टवान् । अतनारदम् ईश्वर रतान् सर्वान्
जलजान् वीक्ष्य वृतामाश्रितं सज्ज्वा, वृषं प्रजावन्तो वज्रवशात् भू-
वर्षितानीनां सविधानि परिपूरयत, वसुधाया उपरि विहङ्गमाश्च व-
र्षाभवनम् । तथा सन्ध्यायां प्रभाते च जाते प्रथमो दिवसी भवत् ।

तदा परदम् ईश्वर आदिष्ट, वराणां दान्वा वन्वाश्च प्रक्षेप उदो-
जिनो जलप्रभतयो नानाविधा जलजो जातनाम्; ततश्चैव बभूव
इत्थम् ईश्वरो नानाविधान् दान्वावन्वायन् भूमे नानाजातीवान् उद-
जान् च दृष्ट्वा सर्वांमेवोत्तमान् आबुध्वे ।

अतनारदम् ईश्वरो आचक्षते, यत् सप्ततमूलां साहस्रेण च आ-
(अर्थात् मनुष्याः) कृतामा, ते जलचरजीवान् क्षेत्रविहङ्गान् दान्वा
वन्वां सर्वपृथिवीं भूमिखितोरुत्तमान् प्राप्तिवत् प्राप्तिस्तु । ईश्वरं
सप्ततमूलां मनुष्यां सज्ज्वा; ईश्वरस्य प्रतिमूर्तेरैव स तेन दृष्टः; पृथ-
क् पृथक् वीक्ष्य वीक्ष्य । तदतनारदम् ईश्वरसाध्वाम् इवाश्रितं ददौ, य-
त् प्रजावन्तो वज्रवशात् च भवतं, पृथिवीं परिपूर्णं वशीभूतां कु-
र्वन् सविधचरजीवान् क्षेत्रवज्जान् भूमिखितोरुत्तमान् च शिष्टं ।

ईश्वरोपरदमपि कथयामास, यज्ज्वा, विहङ्गपृथिवीयाः सर्वसर्वा
वशीः सर्वां सजीवजलचरानि महीवहाश्च वृक्षाश्च भोक्तुम् च

१० दाम् । तथा वनस्पतिलेखरखग्रेभ्यो भूमिस्त्रितसजीवोरुमज्जन्तुभ्यश्च
 ११ भेक्तुं सर्व्वहरितौघधीरुमदाम् ; ततस्तथैव बभूव । अनन्तरम् ईश्वरः
 खल्लसकलवस्तूनि निरीक्ष्य सर्व्वोच्छ्रित्तुतमानि ददर्श । तथा सन्धायां
 प्रातःकाले च जाते षष्ठं दिनं बभूव ।

२ द्वितीयोऽध्यायः ।

१ निशानवारस्य निरूपणं ४ दृष्टेर्हतात्मः ७ रदनुद्याननिर्माणं १५ तस्य मध्ये मनुष्य-
 म्प्रापणं १८ निशः दृष्टिहतात्मः ।

- १ इत्थम् आकाशस्य पृथिव्यास्तदुभयस्थानां सर्व्ववस्तूनाश्च दृष्टिः सम्पूर्या
 २ बभूव । पश्चात् सप्तमे दिने ईश्वरः खल्लतकम्माणि समाप्य तस्मिन् सप्तमे
 ३ दिने खल्लतकम्माभ्यो विश्वम्भ्राम् । तदा ईश्वरेण सप्तमं दिनं आश्लिष्य
 मविचोद्धतं, यस्मात् तस्मिन् दिने ईश्वरेण खल्लतनिखिलदृष्टिकार्यात्
 निश्चामोऽस्मादि ।
- ४ दृष्टिकाशे गगणधरिव्योरियं विदति । तस्मिन् काले प्रभुः परमेश्वरः
 पृथिव्याकाशौ ससजं, तदानीं पृथिव्यां किमपि क्षीयं द्रव्यं नासीत्
 ५ क्षीयया प्राचीनविश्वं नासीत् । ततः प्रभुः परमेश्वरः पृथिव्यां च वन्या-
 ६ मास भूमौ दृष्टिकर्म करोति मनुष्यो नासीत् । किन्तु पृथिव्यां शिशिरं
 समुत्थाय सर्व्वो भूमिम् अलिषत् ।
- ७ अपरं प्रभुणा परमेश्वरेण कदा मनुष्यं निर्माय तस्य नासाय
 ८ प्राणवायौ प्रवेशिते स सात्मप्राणी बभूव । अनन्तरं प्रभुः परमेश्वरः
 पूर्व्वदिक्स्थिते रदनुद्यानकदेशे उद्यानमेकं कृत्वा तत्र खल्लं तं मानवं
 ९ स्थापयामास । तत्र प्रभुः परमेश्वरः भूमौ सर्व्वजातीयान् सुदृष्टान्
 सुखाद्यपेक्षान् पादपान् तस्मिन्नायस्य मध्यस्थाने अत्यन्तं पादपं सदस-
 १० उद्भूतं दातारं पादपञ्च जनयाचकार । उद्यानं सज्जितं सेतुम् एषा
 ११ खवन्ती रदनुद्यानात् निर्वाय विभिन्न अनुभूतौ भूत्वा प्रोवाह । तस्याः
 प्रीष्टिनास्था प्रथमा तटिनी सुवर्णोत्पादिनी हवीणां देशनिवृत्तान्
 १२ वेष्टित्वा प्रोवाह । तस्य देशस्य जातवृक्षम् अतोवोत्तमं, तस्मिन् स्त्रीनि
 १३ रत्नानि वैदूर्यमञ्जयश्च जायन्ते । तथा तस्या ग्रीष्मिनामिका द्वितीया
 १४ धुनी समस्तवृक्षदेशं वंशमाना प्रोवाह । तथा तस्या हिमिकवामा
 तृतीया धुनी अमूरियादेशस्य पूर्व्वदिशा प्रोवाह । तथा तस्याः अनु-
 धुन्या नाम चतुर्था ।

ततः परं प्रभुः परमेश्वर आदमं नीत्वा यदनुष्ठितस्योद्यानस्य कर्म १५
 कर्तुं तद्विनुष्य निर्योजयामास । किञ्च प्रभुः परमेश्वरस्तमिच्छादिदेश, १६
 यत्सोद्यानस्य सक्तनपादपानां पत्राणि त्वया खण्ड्यन्ते भोजन्यानि;
 किन्तु सदसञ्ज्ञानदातुः पादपस्य यत्वं मा भुज्यतां, युतो यत्किञ्चिन् दिने १७
 तत् खादिष्यसि तस्मिन्नेव दिने निश्चितं मरिष्यसि ।

अनन्तरं प्रभुः परमेश्वरो जगाद, मनुष्यो यद् यत्काकी विष्टेः तन् न १८
 भक्षं, तस्य साक्षादिव यत्कः सहकारो नया निर्मास्यते । प्रभुश्च परमे- १९
 श्वरेण यदा निर्मितानां वन्यपशुखेचरस्रग्गानां कानि नामान् आदमं कारि-
 ष्यतीति वेदितुं यदेष्वरः सर्वप्राणिनस्तस्य समीपमानयामास, तदानीं
 आदमं वक्ष्ये यन्नाम यत्कार, तस्य तदेव नामाभवत् । तदा आदमं सर्वेषां २०
 पशूनां खेचरस्रग्गानां वन्यपशूनाञ्च नामानि व्रतयान्, किन्तु तेषां मध्यत
 आदमा साक्षादिव यत्कः सहकारी न प्राप्तः । अनन्तरं प्रभुः परमेश्वर २१
 आदमम् अतिनिद्राय तस्या निद्रायां तस्यैकं पञ्जरं गृहीत्वा कथ्येयं तत्
 व्रतस्थानं पुरयामास । किञ्च प्रभुश्च परमेश्वरेण यः पञ्जर आदमो नीत- २२
 स्तेन स यत्का स्त्रियं निर्माय ताम् आदमः सन्निधिमं आनिनाय । तदा- २३
 नीम् आदमं आचचक्षे, यथैव मदीयादश्रामं अस्थि मदीयमांसस्य मांसं;
 तद्यथं गरादजनिष्ट, तस्माद् अस्या नाम गारीति कारिष्यते । एतदर्थं २४
 मानवः जनातापितरौ परित्वज्य स्वभार्यायाम् आसंक्षति, तौ रौ
 जनावेकादौ भविष्यतः । तदानीम् आदमस्तद्भार्यायाञ्च नमस्ते श्रिते २५
 तयोरेपि अज्जाबोधो नासीत् ।

३ तृतीयोऽध्यायः ।

१ वर्षेण कलमं = तेन मानवानां व्रतनं १४ वर्षेण व्रतनं १६ गारीपुत्रवयोः व्रतनं
 १९ मासानां वसं दत्त्वा उद्यानतो दूरीकरकम् ।

प्रभुश्च परमेश्वरेण कलमं भूषणजन्तूनां मध्ये सर्पोऽतीव खल १
 आसीत् । स तर्हि गारीमवदत् कथं अस्योद्यानस्य कस्यचिदपि पादपस्य २
 पत्राणि भोक्तुं परमेश्वरो युष्मां व्यसिधत्, किमिदं सत्यं? ततो गारी सर्पं
 प्रोवाच, आदाम् यत्सोद्यानस्य सर्वेषां विठपिनां पत्राणि भोक्तुं शक्नुवः ३
 क्षेत्रकम् उद्यानमध्यस्थितस्य पादपस्य पत्रं प्रतीश्वरेण कथितं, युवाम्
 एतत् यत्वं मा भुञ्जामां मा स्पृशतश्च, तत् ज्ञात्वा मरिष्यथः । तदा भुञ्जो ४
 गारीं वभावे, युष्मां निश्चितं न मरिष्यथः, किन्तु यदा तत् खादिष्यथः, ५

तदा युवयोर्जोषनप्रकाशो भविष्यति ; तत ईश्वर इव भग्नभङ्गचापं
 १ कण्ठेधे, इतीश्वरो जानाति । तदा नारी तं महीदहं सुखायकं चोचन-
 रङ्गकं ज्ञानकाभाय वाष्पनीयस्य विधाय तस्य पञ्चानि ज्ञातमित्रा
 २ बुभुजे, सखाभिरे च इदौ सोपि भुङ्क्तवान् । तेन तयोश्चभयो संयन-
 प्रकाशो बभूव, ततस्तौ स्त्रीयनप्रतां विधाय वटपञ्चानि स्यूता बटौ
 बबन्धतुः ।

- ३ ततो दिवावसाने मध्यमुद्यानं गमयामनमकारिः प्रभोः परमेश्वरस्य
 रत्नं कृत्वा आत्मन् तस्य ज्ञाता च प्रभोः परमेश्वरस्य सत्त्वसात् उवाच-
 ४ स्थानां क्षणिकीं नश्येत्तद्वशात् । तदा प्रभुः परमेश्वर आदमन् आहूय
 ५ वभावे, त्वं कुत्र ? ततः स उवाच, उद्याने भवतः शब्दं श्रुत्वा वयवा-
 ६ कारवात् भीत्या खमगोपयम् । स जगाद, त्वं नपीक्षीति कस्यामयोधयत् ?
 ७ यस्य कष्टस्य कर्त्तुं भोक्तुं त्वामहं न्यसेधं तस्य कष्टस्य कर्त्तुं किं त्वया भुङ्क्तं ?
 ८ तत् आदमा जदितं, त्वं यो योषितं मम सङ्गिनीमकरोः, सामञ्चं तस्य
 ९ पादपस्य ऋणम् अददात् तन्मया भुङ्क्तं । प्रभुः परमेश्वरो नारीं जगाद,
 १० त्वया किमिदम् अकारि ? नारी वभावे, सर्पस्य प्रवचनयाहं अखादम् ।
 ११ यस्मात् प्रभुः परमेश्वर उरगं जगाद, तमिदं कर्माकरोः, तस्मात्
 १२ प्राप्यवन्धपुत्रमुज्जातं अधिकप्रापयन्तो भूत्वा वक्षसा गमिष्यसि, यावच्छीर्षं
 १३ धूजीः खादिष्यसि च । किञ्च त्वया योषिता च त्वदीयवंशेन तस्या वंशेन
 १४ च परस्परं वैरितां जनयिष्यामि, तेन स त्वदीयशिर आहनिष्यति,
 १५ तच्च तस्य पादमूले आहनिष्यसि ।
 १६ अगन्तरं स नार्यै कथयामास, त्वदीयप्रसववेदनान् अहम् अतीव
 १७ बर्द्धयिष्यामि, ततस्त्वम् अतिशयकष्टेन सन्तानान् प्रसविष्यसि, तथा
 १८ स्त्रामिनो जिघ्रीभूय स्थास्यसि स च त्वां शास्यति ।
 १९ ततः परं स आदमे कथयामास, यस्य पादपस्य ऋणं भोक्तुं त्वामहं
 २० न्यसेधं, त्वं योषितः । कथां निश्चय्य तस्य पादपस्य ऋणं अभुङ्क्थाः, तत्-
 २१ कारवात् भूमिरभिप्राप्ता जाता ; त्वया यावच्छीर्षं क्लेशं प्राप्य तस्याः
 २२ शस्यादि भक्षिष्यते । तस्यां दृग्गोकुलकानि नानाकण्टकिमुमा उत्त-
 २३ स्थान्ते, तच्च क्षेत्रस्यैवधोः खादिष्यसि । अपरञ्च यस्या मृत्तिकाया अजा-
 २४ यथा यावत् तस्यां क्षीणे न भविष्यति तावत् प्रमोक्तमुखेन भक्ष्यं भोक्ष्यसे ;
 २५ यत्तच्च मृत्तिका, पुनरपि मृत्तिकायां क्षीणे भविष्यति । अगन्तरं आदम्
 २६ तस्या योषितो नामधेयं इवा (अर्थात् जीवनीति) चक्रे, यतः सा सन्ध्या

सजीवजीवानां माता । ततः प्रभुः परमेश्वरः चर्मको वसनं निष्कास्य
आदमं तस्य भार्याय परिचापयामास ।

ततः परं प्रभुः परमेश्वर उवाच, पश्य, मानवो भद्रमभद्रञ्च विचार्य
आत्ममेवैवभावत् ; इदानीं स ह्येषं प्रसार्य अमृतदद्यात् यः
ज्ञातवित्वा तद् भुक्ता अमरो न भवेत् । तदर्थं प्रभुः परमेश्वरस्तम् इदम्
उद्यानात् अपसार्य तदुत्पादिभ्यां मृत्तिकायां कथं कर्तुं तं व्ययेज्जसम् ।
इत्थं स तं मानुषं दूरीकृत्य अमृततरोः प्रस्थानं रक्षितुं यदन्तर्दद्यात्
पृथ्व्यां दिशि घूर्णीयमानसेमोमयवृक्षरान् किञ्चन स्थापयामास ।

४ चतुर्थोऽध्यायः ।

१ काबिल्काबिलो द्वेतावः ८ हाबिलो वधात् काबिलः जन्म १९ काबिलो बन्धवः
२५ सेतो जननञ्च ।

अपरं आदमि स्त्रियायां हवाम् उपगते सा गर्भिणी भूत्वा काबिल्
(अर्थात् नामनामानं) पुत्रमेकं प्रसूयुषे कथयामास च, परमेश्वरात् मम
पुत्रैकतामो जातः । पश्चात् सा हाबिल् (अर्थात् अलीकनामानं) वध
सहोदरं प्रसूयुषे; स हाबिल् मेवपालकः, काबिल् च लघीबल आसीत् ।
कालपरिक्रामे काबिल् स्त्रीयलघिकर्मजः कियत् कथम् परमेश्वरमुद्दिश्य
उत्सर्ज । तथा हाबिल् सपुत्रजस्य कौतुपयान प्रथमजातान् पुष्टयन्
उत्सर्ज । परमेश्वरः हाबिल् तमेतत्सृष्टं वस्तु नान्यद्गृहात् किञ्च
काबिल् तमेतत्सृष्टं वस्तु च नान्यद्गृहात्, तत्कारणात् काबिल् क्रुद्धा विष-
सुवदने बभूव । ततः परमेश्वरस्तम् उवाच, त्वं कुतः क्रध्यसि ? कुतश्च
विषसुवदने भवसि ? यदि शुभं करोषि, तदा किं नानुगृह्यसे ? यदि
शुभं न करोषि, तर्हि पापं दारि तिष्ठति । तत्र आता तव वशीभूत
स्थास्यति, त्वञ्च तं श्लाघसि । अपरञ्च काबिल् स्त्रीयत्वात् हाबिला तत्र
संक्राय ; तत्पश्चात् तयोः स्त्रीयं मतयोः सयोः काबिल् आक्रम्य स्त्रीयत्वात्
तत् हाबिल् विजयान् ।

तदनन्तरं परमेश्वरः काबिल् पश्यन्, तत्र आता हाबिल् कुत
ततः स प्रसूयुषे, तच्च आतासि, किमर्थं विजयमाप्स्यस्यसि ? तदा
कथयताम्, तदा विजयसि ? तत्र आता स्त्रीयविभवा नाम आता
वति । सयोः सा सुमित्रा वधायां पतयत् आता स्त्रीयविं वीतवती
तदा भूमौ समभिपती भवति । तदा कश्चिन्नमि तदा कश्चिन्नमि

१२ शस्यं नोत्पत्स्यते, तथा त्वं धरित्र्यां पथ्यटन् भ्रमन् च भविष्यसि । ततः

१४ काबिल् परमेश्वरं बभाषे, एतादृशो दण्डो मया न सञ्जः । अद्य यदि त्वं
माम् अस्मात् स्थानाद् अपसारयसि, तर्हि तव समक्षाद् वञ्चि गत्वा
पथ्यटन् भ्रमन् च भविष्यामि तथा कोपि मानुषो मां प्राप्य हनिष्यति ।

१५ तदा परमेश्वरो जगाद, यः कश्चित् काविलं हनिष्यति, तस्य सप्तगुण-
दण्डो भविष्यति; तस्मात् कोपि तं वीक्ष्य यथा न हनिष्यति, तदर्थं पर-
मेश्वरः काबिलि चिह्नमेकं निदधौ ।

१६ काबिल् परमेश्वरस्य समक्षात् प्रस्थाय रदनः पूर्वस्यां दिशि नोद्

१७ नामनि देशे न्युवास । अनन्तरं काबिलि स्वभार्यामुपगते सा गर्भवती

भूत्वा हनोकनामानं पुत्रं प्रसूयुवे, किञ्च स नगरमेकं निर्माय स्वपुत्र-

१८ नामानुसारं तस्य नगरस्य नाम हनोक चक्रे । तस्य हनोकः पुत्र ईरदः,

ईरदः पुत्रो मिह्रयायेल्, मिह्रयायेल्ः पुत्रो मिथुशायेलः, मिथुशायेलः

१९ पुत्रो जेमक् । तस्य जेमको द्वे जाये, एकस्या नामधेयम् आदा तदन्याया

२० नाम सिक्कासीत् । तस्या आदाया गर्भे जातो यो यावल्, स दृश्यगृहवा-

२१ सिनां पशुपालकानाम् आदिपुरुष आसीत् । अपरं यूवल्नामा तस्यैको

२२ भ्राता वीणावादकानां वंशीवादकानाश्चादिपुरुष आसीत् । किञ्च

सिक्काया गर्भजन्मा तूवल्काबिल्नामा पुत्रः पित्तलस्य लोहस्य च नाना-

विधं कर्म कर्तुं निपुण आसीत्; तस्य तूवल्काबिलो नयमा नामिका

२३ भगिन्यासीत् । पश्चात् जेमक् स्वभार्यै अवदत् ।

हे आदे प्रहृष्टु महाकथं हे सिक्के त्वच्च तत् प्रहृष्टु ।

हे ममार्थी युवाभ्यां मे वाक्चे चेतो निधीयतां ।

आक्रान्तः सन्नहं पूर्वं हतवान् लोकमेककं ।

आघातः सन्नहं तेन युवानं हतवान् नरं ।

२४ कथं वधस्य कारिणो यदि सप्तगुणं भवेत् ।

मुञ्चितं सप्तसप्तत्या मङ्गलस्य कथं भवेत् ।

२५ अनन्तरम् आदमि पुनश्च स्वभार्याम् उपगते सा गर्भवती भूत्वा

पुत्रमपरं प्रसूयुवे, तथा काविकाहसस्य हारिणः प्रतिनिधिरूपं

पुत्रमपरं ईश्वरो मङ्गलं दत्तवान् इति कथयित्वा सा तस्य नाम प्रेत्

२६ (अर्थात् प्रतिनिधिं) चक्रे । अनन्तरं तस्य प्रेतः पुत्रो जाते स तस्य

काम इति नाम्ना चक्रे; तदानीं लोकाः परमेश्वरस्य तापि भार्यानां कर्तुं

प्रारभन्त ।

५ पञ्चमोऽध्यायः ।

१ आदमो विदति २ हनो विदति ३ रनो विदति ११ हनो विदति १२
महजके विदति १३ येरदो विदति १४ हनो विदति १५ विपुलेकरो
विदति १६ हनो विदति ।

आदमो ब्रह्मविदतिरिति । यदेरदो मनुष्यं लक्षणं, तदा येरद-
साहस्येन वं कुरुवान् । सीमपुत्राभ्यां तान् अकुरुत् ; त्रिषु तयोः कटि-
दिने शास्त्रान् आशिर्षं दत्त्वा आदम् (अश्वत् मनुष्य) इति नाम अकार ।
तत आदम शिष्टदधिकतवत्सरे वयसि तस्य सद्यो पुत्रो च पुत्रे जाते
तस्य नाम जेतं जजे । अस्या जेतो जन्मनः परम् आदम् अकुरुतानि
वर्षाणि जीवन् पुत्रान् अन्त्याश्च जनयामास । साक्ष्येन शिष्टदधिकन-
वत्सवयसि सति तस्य मृत्युं बभूव ।

ततः परं जेतः पञ्चाधिकतवत्सरेवयसि सति हनो नामा तस्य
पुत्रो जजे । तस्य जन्मनः परं जेतः सप्ताधिकाकुरुतानि वर्षाणि जीवन्
पुत्रान् अन्त्याश्च जनयामास । साक्ष्येन द्वादशाधिकनवत्सरेवयसि
सति तस्य मृत्युं बभूव ।

हनो नामा नवतिवत्सरेवयसि सति जैनम् नामा तस्य पुत्रो जजे ।
तस्य जन्मनः परम् हनो पञ्चदशाधिकाकुरुतवर्षाणि जीवन् पुत्रान्
अन्त्याश्च जनयामास । साक्ष्यतः पञ्चाधिकनवत्सरेवयसि तस्य
मृत्युं बभूव ।

तस्य जैनः सप्ततिवत्सरेवयसि सति महजके नामा तस्य पुत्रो
जजे । तस्य जन्मनः परं जैनम् अष्टादशधिकाकुरुतवत्सराणि जीवन्
पुत्रान् अन्त्याश्च जनयामास । साक्ष्यतो द्वादशाधिकनवत्सरेवयसि
सति तस्य मृत्युं बभूव ।

तस्य महजके पञ्चवदिवत्सरेवयसि सति तस्य येरद नामा पुत्रो
जजे । तस्य जन्मनः परं महजके पञ्चदशधिकाकुरुतानि वर्षाणि
जीवन् पुत्रान् अन्त्याश्च जनयामास । साक्ष्येन पञ्चनवधिकाकुरुत-
वत्सरेवयसि सति तस्य मृत्युं बभूव ।

येरदो द्विवदधिकतवत्सरेवयसि सति हनो नामा तस्य पुत्रो
जजे । तस्य जन्मनः परं येरद अकुरुतानि वर्षाणि जीवन् पुत्रान्
अन्त्याश्च जनयामास । साक्ष्येन द्विवदधिकनवत्सरेवयसि सति
तस्य मृत्युं बभूव ।

विचारयितकर्माणि ।

१ प्रथमोऽध्यायः ।

१ यिद्धदाशिमियोनयोः कर्मकथनं ८ कालेवस्य दुहितुः कथनं १६ नानानगराणां जयकथनं २९ यूपफवण्डस्य वैद्येलनगरवशीकरणं २७ मिनाश्वंशस्य कर्मकथनं २८ इफयिमवंशस्य कर्मकथनं ३० सिवलूनवंशस्य कर्मकथनं ३१ आशेरवंशस्य कर्मकथनं ३२ नत्रालिवंशस्य कर्मकथनं ३४ दानवंशस्य कर्मकथनं ।

- १ यिहोश्रयस्य मरणात् परम् इस्त्रायेलवंशाः परमेश्वरं वाचमिमां प्रप्रच्छुः किनानीयानां प्रतिकूलं योजुं प्रथमतोऽस्माकं को गमिष्यति ?
- २ ततः परमेश्वर उवाच, यिह्मदा गच्छतु, पश्यताहं तस्य करे तं देशं समर्प-
- ३ यामि । अनन्तरं यिह्मदाः स्वभ्रातरं शिमियोनं बभाषे, त्वं ममांशे मया सार्द्धम् आगच्छ, आवां किनानीयैः समं युंध्यावः, अपरम् अहमपि
- ४ तवांशे त्वया समं यास्यामि, ततः शिमियोनस्तेन समं जगाम । अनन्तरं यिह्मदालोके र्यान्नायां कृतायां परमेश्वरस्तेषां करेषु किनानीयान् पिरि-
- ५ षीयांश्च समर्पयाच्चकार, ततस्ते वेषके तेषां दशसहस्रलोकान् अबधिषुः ।
- ६ अपरम् अदोनीवेषकं वेषके प्राप्य तेन समं युयुधुः, ततस्तैः किनानीयाः
- ७ पिरिषीयाश्च लोका जप्तिरे । अदोनीवेषकश्च पलायाच्चक्रे, ततस्ते तस्य
- ८ पश्चाद् धावन्तस्तं धृत्वा तस्य हस्तपादानाम् अङ्गुष्ठान् चिच्छिदुः ।
- ९ ततोऽदोनिवेषको जगाद, येषां हस्तपादानाम् अङ्गुष्ठाः शिखास्तादृशाः सप्ततिर्वृषा मम भोजनासनस्याधः खाद्यं समगृह्णन्, मया यादृशं कर्म कृतम् ईश्वरो मह्यं तदनुत्सृपं फलमदात्, अनन्तरं स लोकै
- १० र्यिरूशालमम् आनीतस्तत्र ममार । अनन्तरं यिह्मदावंशो यिरूशाल-मविरुद्धं युद्धात् तद् वशीकृत्य खड्गैर्नागरिकान् जघान नगरञ्च वज्रिना दाहयाच्चकार ।
- ११ अनन्तरं यिह्मदावंशः पर्वतदक्षिणदेशसमभूमिषु निवासिभिः किना-
- १२ नीयैः समं योजुम् अवबरोह । ततो यिह्मदावंशो हिब्रोनवासि किना-
- १३ नीयानां विरुद्धं युद्धयाचां कृत्वा श्रेष्ठयम् अहिमानं तन्मयञ्च जघान,
- १४ पूर्वं तस्य हिब्रोनस्य नाम किरियथर्वमासीत् । अनन्तरं तस्मात् ते

- दिवोरनिवासिनां प्रतिकूलं यात्रां चक्रुः, पूर्वं दिवोरस्य नाम किरियत-
सेफरमासीत् । ततः कालिवः कथयामासु यः कश्चित् किरियतसेफरं १२
जित्वा वशीकरिष्यति तमहम् अद्यानामिकां स्वदुहितरं विवाहयि-
ष्यामि । अनन्तरं कालिवस्य कनियुभ्यातुः कनिसस्य पुत्रो ऽनीयेलेस्तनगरं १३
वशीचकार, ततः स तम् अद्यानामिकां स्वदुहितरं विवाहयामास ।
अपरं सा कन्या ततसमोपमागता स्वजनकं क्षेत्रं याचितुं भर्तुरनुमतिं १४
ययाचे, ततस्तस्यां खगर्दभाद् अवरूढायां कालिवस्तां पप्रच्छ, त्वं
किमिच्छसि ? सा तमब्रवीत् माम् आशिष्यं वदतु, भवान् मर्ह्यं १५
दक्षिणदिक्स्थितां भूमिं दत्तवान्, इदानीं तोयप्रखवणानि मर्ह्यं ददातु,
ततः कालिव ऊर्ध्वस्थान्धःस्थानि च प्रखवणानि तस्यै ददौ ।

अनन्तरं मूससः श्वशुरस्य कनीयस्य वंशे यिहदावंशेन समं तालवृक्ष- १६
नगराद् अरादस्य दक्षिणदिक्स्थितं यिहदाप्रान्तरं जगाम, अपरं तत्
स्थानं गत्वा लोकानां मध्ये वसतिं चकार । अनन्तरं यिहदावंशः स्वभ्यातुः १७
श्रिमियोनस्य वंशेन समं गत्वा सिफातवासिकिनानीयान् हत्वा निःशेषम्
उच्छिद्य तस्य नगरस्य नाम हर्म्मा (निःशेषोच्छेदनमिति) चकार ।
अपरं यिहदा अस्यां तस्याः प्रदेशम् अस्थिलान् तस्य प्रदेशम् इकोणं तस्य १८
प्रदेशश्च वशीचकार । परमेश्वरो यिहदावंशेन समम् आसीत्, अतः १९
कारणात् ते पर्वतनिवासिनो दूरयाश्चक्रुः, किन्तु समभूमिनिवासिनां
लोहनिर्मिता रथा आसन्, तस्मात् तान् दवयितुं नाशक्नुवन् । अन- २०
न्तरं ते मूसस आद्यानुसारेण कालिवाय हिव्रान् ददुः, स च तस्माद्
अनाकस्य सुतत्रयं दवयामास । किन्तु विन्यामीनवंशो यिरूशालमनि- २१
वासिनो यिवृधीयान् न दवयामास, ततो यिवृधीया जना अद्यापि
यिरूशालमे विन्यामीनवंशेन समं वसन्ति ।

अनन्तरं यूषफवंशीया वैथेलस्य प्रतिकूलं यात्रां चक्रुः, तत्र परमेश्व- २२
रस्ते समम् आसीत् । अनन्तरं यूषफवंशीया वैथेलं निरीक्षितुं दूतान् २३
प्रेषयामासः पूर्वं तस्य वैथेलस्य नाम लूथम् आसीत् । तेन चरास्तस्मान्न- २४
गरात् निर्गच्छन्तं नरमेकं वीक्ष्य तं जगदुः, वयं विनयामहे त्वं नगरस्य
प्रवेशमार्गम् अस्मान् दर्शय ततो वयं त्वाम् अनुग्रहिष्यामः । ततः स तान् २५
नगरस्य प्रवेशमार्गं दर्शयामास ततस्ते खड्गधारैस्तन्नगरमाजघ्नः किन्तु
तं मनुष्यं सपरिवारं ररक्षुः । अनन्तरं स हित्तीयानां देशं गत्वा नगर- २६
मेकं निर्माय तस्य नाम लथं चकार तदद्यापि तेन नामा विख्यातमासीत् ।

- १० अपरं वैतशानं तस्य ग्रामाश्च तानकं तस्य ग्रामाश्च दोरंतस्य ग्रामाश्च यित्तिमं तस्य ग्रामाश्च मग्निदुस्तस्या ग्रामाश्च, एतानि स्थानानि मिनशेर्वंशे नाधिककार, तेन किनानीयास्तस्मिन् देशे वस्तुं मतिं चक्रुः ।
- १८ अनन्तरम् इच्छायेत्वंशे बलवान् भूत्वा किनानीयान् निःशेषं न दूरयित्वा कराधीनान् चकार ।
- १९ अपरम् इफ्रयिमवंशीया गेघरनिवासिनः किनानीयान् न दवयामासुस्ततः किनानीया गेघरे तेषां मध्ये न्यवसन् ।
- २० अपरं सिवूलूनवंशीयाः किटोगस्य नहलोलस्य च निवासिनो न दवयामासुस्ततः किनानीयास्तेषां मध्ये न्यवसन् कराधीनास्त्राभवन् ।
- २१ अपरम् आशेरवंशीया अक्कोः सीदीनस्याहलवस्यात्तीवस्य हिलवा-
- २२ या अफिकस्य रिहोवस्य च निवासिनो न दवयामासुः । तत आशेरीय-लोका देशनिवासिनः किनानीयान् न दवयित्वा तेषां मध्ये न्यवसन् ।
- २३ अपरं नसालिवंशीया वैतशेमशस्य वैथनातस्य च निवासिनो न दवयित्वा देशनिवासिकिनानीयानां मध्ये न्यवसन्, अपरं वैतशेमशस्य वैथनातस्य च निवासिनस्तेभ्यः करं ददुः ।
- २४ अपरम् इमोरीयलोका दानवंशीयान् निम्नभूमिम् अवरोढुं न दत्त्वा
- २५ बलेन तान् पर्वते बद्धुः । तत इमोरीया शेरसपर्वते अयालोने शाल-
- २६ वीमे च न्यवसन्, अपरं यूषफवंशेन जितास्ते करं ददुः । तेषाम् इमोरीयाणां सीमा सेलाप्रभृतिस्थानमारभ्य अक्रव्वीमनामानम् ऊर्द्धगामिनं पश्यान् यावद् आसीत् ।

२ द्वितीयोऽध्यायः ।

- १ बोखीमस्थाने लोकानां तिरस्कारिद्रुतस्य कथनं ६ विशेष्टयस्य मरणान् परं नूतन-लोकानां कम्पदुष्टतयाः कथनं १५ तान् प्रति परमेश्वरस्य आश्रये २० इच्छायेत्-वंशस्य परीक्षार्थं रचितस्य किनानीयलोकानां श्रेयस्य कथनं ।
- १ अनन्तरं परमेश्वरस्य दूतो गिलगलाद् बोखीममागत्य जगाद, अहं युष्मान् मिसरदेशाद् आनयं, अपरं यं देशं दातुं युष्माकं पितृणां सन्निधौ श्रपथमकरवं तमेव देशं युष्मान् आनयं, अपरमिदम् अकथयं, युष्माभिः
- २ सार्द्धं मम यो नियमस्तमहं कदापि न भंक्ष्यामि । यूयमप्येतद्देशनिवा-सिभिः समं सन्धिं मा कुर्वत, तेषां सर्वा वेदीश्च भंक्ष्म । किन्तु युष्माभि
- ३ र्मम वाचि मनांसि न न्यधीयन्त, यूयं किमिदं कर्म कृतवन्तः? तस्मादहं

वदामि, युष्माकं सम्मखाद् यतान् लोकान् न ददयिष्यामि ते युष्माकं
पार्श्वं कण्टककल्पा भविष्यन्ति तेषां सुराश्च युष्माकम् उन्माथरूपा भवि-
ष्यन्ति । तदानो परमेश्वरस्य द्रुतेनेस्वार्यलः सर्व्ववंशेभ्य इति विचि- ४
तायां लोका उच्चैःस्वरं रोदितुम् आरेभिरे । ततो हेतोस्ते तस्य ५
स्थानस्य नाम वाखीमं (रोदनस्थानमिति) चक्रुः, अपरं ते तत्र परमेश्वरम्
उद्दिश्य बलीन् ददुः ।

यस्मिन् काले यिहोशय इस्त्रायेलवंशं व्यसृजत् तदा देशम् अधि- ६
कृत्तुम् यत्काले जनः स्वेन भोग्यां भूमिं जगाम । तत्कालमारभ्य यिहोशयस्य ७
यावज्जीवनं तथा ये प्राञ्च इस्त्रायेलवंशस्य कृते परमेश्वरेण कृताः सर्वा
महतीः क्रिया बीज्य यिहोशयस्य मरणात् परं जीवन्तोऽतिष्ठन् तेषामपि
यावज्जीवनं लोकाः परमेश्वरं सिधेविरे । अपरं नूनसुतः परमेश्वरस्य ८
सेवको यिहोशये दशाधिकशतवर्षवयस्कः सन् ममार । ततो लोका ९
गाशपर्व्वतस्यान्तरपार्श्वं इफ्थिमपर्व्वतस्थे तिस्रतहेरसे तस्य भोग्यभूमेः
सीधितस्य प्रमशानं चक्रुः । इत्थं तदानोन्तनसर्व्वलोकेष्वपि खखपिटलो- १०
कानां समीपे संगृहीतं परमेश्वरमधीस्त्रायेलवंशार्थं तेन कृतां सकल-
क्रियाद्याध्यनभिज्ञा नूतनलोका उत्पन्ना बभूवुः । अनन्तरम् इस्त्रायेलवंशः ११
परमेश्वरस्य साक्षात् कुकर्म बालदेवानां सेवनञ्च चकार । अपरं यस्तान् १२
मिसर्देशाद् बहिष्कृत्यानिनाय सेषां पैटकं तं प्रभुं परमेश्वरं विहाय
ते सेषां चतुर्दिक्स्थितलोकेः सेवितानाम् इतरदेवानाम् अनुगामिना
बभूवुः, तांश्च प्रणेमुदित्यं परमेश्वरं कोधयामासुः । ते परमेश्वरं विहाय १३
बालदेवान् अस्तारोतदेवीश्च सिधेविरे ।

तत इस्त्रायेलवंशस्य प्रतिकूलं परमेश्वरस्य क्रोधे प्रज्वलिते स तान् १४
लोठकानां करेषु समर्पयामास, ततस्ते तान् लोठयाचक्रुः, अपरं स तेषां
चतुर्दिक्स्थानां रिपूणां करेषु तान् विचिक्राय ततस्ते रिपूणां सम्मुखे
पुनः स्मिराः स्थानुं न श्रेकुः । अपरं परमेश्वरस्तानधि यद् वाक्यम् अवदत् १५
यद्य शपथमकरोत् तदनुसारेण ते यद्यत् कर्म कर्तुम् उपक्रम्यन्ते तेन
परमेश्वरस्तेषाम् अमङ्गलं करोतीत्यं तेषाम् अतिक्लेशो भवति । अनन्तरं १६
परमेश्वरेण कृपां कृत्वा रिपूणां करेभ्यस्तान् मोचयितुं विचारकेषूत्यादि-
तेषु ते सेषां विचारकाङ्क्षामपि वाक्येषु मनांसि न निवेश्येतरदेवान् १७
अनुगम्य अभिचरन्ति तांश्च प्रजमन्ति, तेषां पूर्व्वपुरुषाः परमेश्वरस्याद्या
आचरन्तो येन मार्गजागच्छन्, ते तदनुसारादहत्वा तस्मात् मार्गात्

- १८ शीघ्रं वह्निर्भवन्ति । उपद्रविभ्यः क्लेशकेश्वर्येभ्यः तेषां कातरौत्तिं श्रुत्वा पर-
मेश्वरेण कृपां कृत्वा विचारयिष्टयूतादितेषु विचारकस्य साहाय्ये कृते
१९ च तद्विचारयितुं यावज्जीवनं शत्रुभ्य उद्धृता अपि ते तद्विचार-
यितुं मरणात् परं पुनः स्वेषां पूर्वपुरुषेभ्योऽपि भ्रष्टा भूत्वा इतरदे-
वान् अनुगम्य सेवन्ते प्रणमन्ति च स्वकर्मभ्यः कुमार्गाच्च न परावहतिरे ।
२० तत इच्छायेऽल्वंशस्य प्रतिकूलं परमेश्वरस्य क्रोधे प्रज्वलिते सोऽ-
कथयत् एतेषां लोकानां पूर्वपुरुषाणां समीपेऽहं यं नियमम् आदिष्ट-
२१ वान् एते तं लङ्घन्ते मम वचसि मनो न निवेशयन्ति । अतो विद्वांसूयेन
मरणकाले ये भिन्नजातीया अवशिष्टास्तेषां कर्मण्येतेषां सम्मुखान्न दव-
२२ यिष्यामि । तेषां पितरो यथा परमेश्वरस्य मार्गेण गच्छन्तस्तस्याच्चा
अगृह्णन्, ते तादृशं करिष्यन्ति न वेतोच्छायेऽल्वंशीयान् परीक्षितुं
२३ परमेश्वरस्तान् जातीयान् शीघ्रं वह्निं कृत्वा विद्वांसूयस्य करे न
समर्थावशेषयामास ।

३ तृतीयोऽध्यायः ।

१ इच्छायेऽलोयानाम् अवशिष्टलोकेषु मयितत्वात् कुकर्माकरणं ८ कृशमरिषियाद्ययि-
साद् अलोयैल्लद्वारा तेषां रक्षणं १९ इग्लोयानाम् मोयावदेशीयराजत एहदद्वारा
तेषां रक्षणं २१ शम्भरस्य कथनं ।

- १ इच्छायेऽल्वंशस्य मध्ये ये जनाः किनानदेशीययुद्धानि नावगतास्तान्
२ परीक्षितुं, ये च पूर्वं योद्धुं नाजानन् तान् इच्छायेऽलीयवंशान् युद्धं
शिक्षयितुं परमेश्वरेण ये भिन्नजातीया अवशिष्टास्तेषां निर्णयोऽयं ।
३ पिच्छेऽलीयानां पञ्चाधिपा वाल्हुर्माणापर्वतमारभ्य हमातस्य प्रवेश-
मार्गं यावत् जिवानोनपर्वतनिवासिनः सर्वे किनानीयसीदोनोय-
४ हिष्वीयलोकाश्च । परमेश्वर इच्छायेऽलीयानां पिष्टलोकान् प्रति मूससा
यद्यद् आच्चापयत्, ते तत्र मर्गसि निवेशयिष्यन्ति न वेति ज्ञातुं तां
५ परीक्षितुं ते भिन्नजातीया अवशिष्टाः । तत इच्छायेऽल्वंशः किनानीय-
हिप्पीय-इमोरीय-पिरिषीय-हिष्वीय-यिवूषीयाणां मध्ये न्यवसन् ।
६ अपरं ते तेषां दुहितृव्यवहन् तेषां पुत्रांश्च स्वेषां दुहितृव्यवाहयन् तेषां
७ देवान् असेवन्त च । इत्थम् इच्छायेऽल्वंशीया परमेश्वरस्य साक्षात्
कुकर्मा चक्रुः स्वेषां प्रभुं परमेश्वरं विस्मृत्य वाल्देवान् चैत्यदत्ताणि च
सिधेवरे ।

तत इत्यायेनवंशं प्रति परमेश्वरस्य क्रोधे प्रज्वलिते सति सोऽराम-
नृपः ७५ यिमीयभूपस्य कृष्णनरिशिष्याद्ययिमस्य करे तान् व्यजीघातुं तत्
इत्यायेनवंशीया अष्टवर्षाणि यावत् कृष्णनरिशिष्याद्ययिमस्य भूपते दीप्ता
असन् । अनन्तरम् इत्यायेनवंशीयैः परमेश्वरम् उद्दिश्य प्रार्थनायां ८
कृतायां परमेश्वरस्तथां कृते कालेवस्य कनिष्ठभ्रातुः किनसस्य पुत्रम् अली-
येनं तेषाम् उद्धारकं निरूप्य तान् उद्धारयामास । अपरं परमेश्वर- १०
स्यात्मनि तमधिष्ठिते सति स इत्यायेनवंशं विचारयाञ्चकार, अपरं
तस्मिन् योऽङ्गं निर्गते परमेश्वरोऽरामीयभूपनिं कृष्णनरिशिष्याद्ययिमं
तस्य करे समर्पयामास, तेन स कृष्णनरिशिष्याद्ययिमं जितवान् । तत- ११
श्चत्वारिंशदवर्षाणि यावद् देशे निष्कण्टकस्तस्थौ, अनन्तरं किनसस्य
सुतोऽलीयेनो ममार ।

अनन्तरम् इत्यायेनवंशीयाः परमेश्वरस्य दृष्ट्या पुनः पापं कुर्वन्ते, अतः १२
परमेश्वरस्य दृष्ट्या तेषां पापकरणात् परमेश्वर इत्यायेनवंशस्य प्रति-
कृतं मोघावीयराजम् इग्लानं सबलं चकार । सोऽम्मीनीयलोकान् १३
अमालकीयलोकांश्च स्वसमीपे संगृह्य यात्रां कृत्वेत्यायेनवंशं जित्वा
तालवृक्षनगरम् अध्यकरोत् । तत इत्यायेनवंशीऽष्टादशवत्सरान् यावत् १४
मोघावीयराजम् इग्लानं मिधेवे । अपरम् इत्यायेनीयलोकाः परमे- १५
श्वरम् उद्दिश्य प्रार्थयाञ्चक्रे, ततः परमेश्वरेण तेषां कृते वामहस्त-
कर्मकारी विन्यामीनवंशीयगौरसः पुत्र एहृद उद्धारको निरूप्यत, इत्या-
येनवंशास्तं मोघावीयराजस्येग्लानस्य समीप उपहारं प्राहिन्वन् ।
तत एहृदः स्वस्य कृते हस्तप्रमाणं दिधारयुक्तं खड्गमेकं निर्माय स्वदत्ति- १६
गौरौ वस्त्रमध्ये गोपयाञ्चकार । अनन्तरं स मोघावीयभूपतेरिग्लो- १७
नस्य समीपम् उपहारम् आनिनाय, स इग्लानोऽतिस्थूलकायो
मन्युश्च आसीत् । अनन्तरम् उपहारदाने समाप्ते स तदुपहारवाह- १८
कान् विसर्ज्य । किन्तु स गिन्गलस्थपाषाणाकरात् परावृत्त्यागव्य १९
जगाद, हे राजन् भवतः समीपे मम गोपनीयं वच एकम् आस्ति, राजा-
वदतु मौनीभवत, ततः समीपस्था लोकास्तस्य समक्षाद् वहिर्जम्गुः ।
तदानीम् एहृदः केवलं तस्यार्थं निर्मिते शैव्यएव समुपविशतो राज्ञः २०
समीपं गत्वा तं वभाषे भवन्तं प्रतीश्वरस्य वाक्यमेकं ममास्ते, ततः स
स्वासनाद् उदतिष्ठत् । अनन्तरम् एहृदः स्ववामहस्तेन दक्षिणोक्तः २१
खड्गमादाय तस्योदरं तादृग्विद्धवान् येन खड्गेन समं खड्गत्वरूपि २२

- कुत्तिं प्रविवेश पृष्ठेन स खड्गे वह्निर्बभूव च, अपरं मेदसा तस्मिन् खड्गे
 १२ रुद्धे सति स तं कुत्तितो वह्निर्नाकरोत् । अनन्तरम् रुद्धोऽस्मिन्
 १४ वह्निर्निर्गत्य शैत्यगृहस्य द्वारं रुद्धा कुञ्जिकया बद्धवान् । अपरं तस्मिन्
 वह्निर्गते नृपस्य भृत्या आगत्य शैत्यगृहद्वारम् अग्नौ न बद्धं वीक्ष्य
 १५ कथयामासुः, शैत्यकोष्ठे राजा किं विश्राम्येत् ? अनन्तरं तेन शैत्यगृहस्य
 द्वारे न मोचिते ते लज्जिता यावद् तावत् विलम्बचक्रुः, अनन्तरं तैः
 कुञ्जिकया द्वारे मोचिते खेपां प्रभु भूमौ पतितो मृतश्च दृष्टः ।
 १६ तेषु विलम्बमानेष्वेकः पलाय्य तं पाषाणाकरम् अतिक्रम्य सिंघोरां
 १७ प्राप्नोत् । तत् स्थानं प्राप्य स इन्द्रियमपर्वते तूरो वादयामास, अनन्तरम्
 इच्छायेज्वंशः सह तेन पर्वताद् अवरोहन् ततः स तेषामग्रगामी
 १८ भवन् चलितवान् । अपरं स तान् अवदत्, यूयं मम पश्चाद् आगच्छत
 परमेश्वरो युष्माकं रिपून् मोयावीयान् युष्माकं करेषु समर्पयत, ततस्ते
 तस्य पश्चाद् अवहृष्ट्य मोयावीयानाम् अग्रे यदनस्य घट्टान् वशीचक्रुः
 प्राणिनमेकमपि पारं गन्तुं नानुजङ्घुः ।
 १९ अस्मिन् समये ते मोयावीयानां प्रायो दशसहस्राणि लोकान् अब-
 २० धिषुः, ते वृहत्काया बलवन्तश्च, किन्तु तेषां कापि रक्षा न प्राप । इत्थं
 मोयावीयलोकैस्त्रिस्त्रायेज्वंशैर्वशीकृत्य देशोऽशीतिवत्सरान् यावत्
 निष्कण्टकं तस्यौ ।
 २१ ततः परम् अनातस्य सुतः शमगर उदतिष्ठत्, स गोचारणदण्डेन
 पित्रेष्टीयानां घट्टशतानि लोकान् अबधीत्, सोऽपि इच्छायेज्वंशस्य
 उद्धारको बभूव ।

४ चतुर्थोऽध्यायः ।

- १ इच्छायेज्वंशोयानां पापं तेषां विचारयित्वा दिवाराणाः कथनं १० दिवारावार-
 काभ्याम् इच्छायेज्वंशस्योद्धारः १८ यायेज्वंशद्वारा सोविरासेनापतेर्वधः ।
 २ अनन्तरम् रुद्धस्य मरणात् परम् इच्छायेज्वंश ईश्वरस्य दृष्टौ पुनः
 ३ पापं चकार । ततः परमेश्वरो हासिरनिवासिनः किनानीयराजस्य
 यावीनस्य हस्ते तान् व्यक्रोशात् हरोऽतगोयिमनिवासी सोविरास्तस्य
 ४ नृपस्य सेनापतिरासीत् । तस्य नवशतानि लौहयथा आसन्, स
 विंशतिवर्षाणि यावद् इच्छायेज्वंशं भृशं चिक्षेत्, तत इच्छायेज्वंशः
 परमेश्वरमुद्दिश्य प्रार्थनाञ्चकार ।

तदानीं लघोदोतस्य भार्या दिवोरा नामिका भविष्यदङ्गीखायेल् ४
 वंशस्य विचारं चकार । सा रामतवैधेनयोर्मध्य इप्सुयिमपर्वते दिवो- ५
 रा नामकस्य तालवृक्षस्य मूले न्यवसद् इखायेल् वंशस्य विचारार्थं
 तत्समीपम् अगच्छत् । अपरं सा लोकं प्रहित्य नप्तालिवंशस्यकेद- ६
 शाद् अविनोयमस्य सुतं वारकम् आह्वय बभाषे, पश्य, त्वम् इखायेल्
 प्रभुणा परमेश्वरेणोदम् आदिश्यसे, त्वं नप्तालिसिन्धूलूनवंशयो र्दशस- ७
 हस्रलोकान् आदाय तावोरपर्वतं याहि । अहं यावीनस्य सेनापतिं
 सीधिरसं तस्य रथान् सैन्यनिवहस्य कोशेनसुरितस्तटे तव समीपम् ८
 आह्वय तव करे समर्पयिष्यामि । ततो वारकस्तां जगाद, यदि त्वं
 मया सह ग्रास्यसि तदाहं यास्यामि, किन्तु मया सह त्वयि न गते नाहं ९
 यास्यामि । सा बभाषे, अहमवश्यं त्वया सह यास्यामि, किन्तु युद्धयात्रा- १०
 यामस्यां तव यशो न भविष्यति, यतः परमेश्वरः सीधिरसं स्त्रिया हृत्ते
 विक्रयति, अनन्तरं दिवोराख्याय वारकेण समं केदशं जगाम ।

अनन्तरं वारकेण सिन्धूलूननप्तालिवंशयोः केदश आहृतयो र्दश- १०
 सहस्राणि पदातिसैन्यानि तस्य पार्श्वे जग्मुः, दिवोरापि तेन समं
 जगाम । तस्मिन् समये मूससः श्वशुरस्य होववस्य वंशोद्भवः केनीयहे- ११
 वरोऽन्यकेनीयवंशात् एतम् भूत्वा केदशस्य समीपवर्तिनि सानन्नीनोधाने
 स्वदूष्यं स्थापितवान् । अनन्तरम् अविनोयमसुतो वारकस्तावोरपर्वतम् १२
 आरोहतीति वार्तां प्राप्य सीधिराः सीयसर्व्वरथान् अर्घ्यात् नवश- १३
 तानि लोहरथान् निजसङ्गिनो निखिललोकांश्च संगृह्य हरोशत-
 गोयिमात् कोशेनसरितं जगाम । तदानीं दिवोरा वारकम् अवदत्, १४
 उत्तिष्ठ, परमेश्वरोऽद्यैव सीधिरसं तव करे समर्पयति, परमेश्वरः
 किं तवायगामी नास्ति ? ततो वारको दशसहस्रसैन्यैः सहावारोहत् ।
 अनन्तरं परमेश्वरो वारकस्य सम्मुखे सीधिरसं तस्य समन्तरथान् १५
 सैन्यानि च खड्गैराहन् ततः सीधिराः स्वरथाद् अवतच्छ पदत्रजेन
 पलायत । अपरं वारको हरोशतगोयिमं यावत् तस्य रथानां सैन्यानाञ्च १६
 पश्चाद् धावितवान्, ततः सीधिरसः सर्व्वसैन्यानि खड्गधारे व्यापादितानि
 एकमप्यवशिष्टं नातिष्ठत् । किन्तु सीधिराः पदत्रजेन पलायमानः केनीय- १७
 हेवरस्य भार्याया यायेना दूष्यं जगाम यतो यावीननाम्नो हात्सोरोय-
 भूपतेः केनीयहेवरस्य वंशेन सह तदानीम् एकमत्यमासीत् ।

ततो यायेल् सीधिरसं साक्षात् कर्तुं वहिर्भूय तं बभाषे हे मम १८

- प्रभो, अभ्यन्तरम् आगच्छतु मम समीपम् आगच्छतु मा बिभेत्, ततः स दूष्यमर्थं तस्याः समीपं गतवान् सा च कम्बलेन तं समाच्छादयत् ।
- १८ तदानीं सीधिरास्तां जगाद, विनयेहं पातुं मङ्गं किञ्चित् तोयं देहि पिपासितोऽहं, ततः सा दुग्धस्य कृतुं मोचयित्वा पाययित्वा तमाच्छादयत् ।
- १० अपरं सीधिरास्तां पुनर्बभाषे त्वं दूष्यद्वारे तिष्ठ, यदि कश्चिद् आगत्य स्थानेन कश्चित् पुरुषो विद्यते न वेति पृच्छति तर्हि त्वं वदिष्यसि न
- ११ हि । अपरं हेवरस्य भार्या यायेत् दूष्यस्य कौलकमेकं मुद्रुरश्च कराभ्यामादाय धीरं धीरं तस्य समीपं गत्वा कर्णमूलं विद्धा तं कौलकं मृत्ति-कायां प्रवेशयामास, यतः स आन्तो निद्रितश्चासीत्, इत्थं स ममार ।
- १२ अनन्तरं यायेत् सीधिरसः पश्चाद् धावन्तं वारकं साक्षात् कर्तुं वधिरागत्य तस्मै कथयामास, आगच्छ त्वं यस्यान्वेष्टव्यं करोषि तं नरमहं त्वां दर्शयिष्यामि, ततस्तस्मिन्स्थभ्यन्तरे तस्याः समीपं गते स भूमौ पतितं
- १३ सीधिरसं मृतं तस्य कर्णमूलञ्च कौलकेन विद्धं ददर्श । इत्थं परमेश्वर-स्तस्मिन् दिने किनानीयराजं यावीनम् इच्छायेत्वंशस्य साक्षाद् वशीभूतं
- १४ चकार । इच्छायेत्वंश उत्तरोत्तरं बलवान् भूत्वा किनानीयभूपतेर्यावा-नस्य संहारपर्यन्तं किनानीयभूपतिं यावीनं जिगाय ।

५ पञ्चमोऽध्यायः ।

दिवारावारकयोगीतं ।

- १ अपरं तस्मिन् दिने दिवारा अबोनीयमसुता वारकश्च गीतमिदं जगत्तुः ।
- २ इच्छायेत्कीयवंशानां मुख्या यत्नं प्रचक्रिरे ।
- नरा अप्युत्पुका जातास्तस्मात् स्तुत परेश्वरं ।
- ३ मनो निधत्त हे भूपाः कर्णान् दत्त नराधिपाः ।
- अहमेव हि गास्यामि समीपे परमेश्वरतुः ।
- इच्छायेत्प्रभुमुद्दिश्य गास्यामि परमेश्वरं ।
- ४ हे परेश्वर सेयीरात् कृते विनिर्गमे त्वया ।
- इदोमप्रान्तराद् याने भूमेः कम्पो बभूव ह ।
- आकाशादपतद् दृष्टिर्मेषास्तोयमवर्षयन् ।
- ५ पर्वताः परमेशस्य साक्षादेव द्रवं गताः ।
- इच्छायेत्तः प्रभोः साक्षात् सीनयात्रिर्द्रवं गतः ।

अनातवंप्रजातस्य प्रमगरस्य दिनेषु हि ।	६
रायेननामिकायाश्च योचितः समये तथा ।	
सकला राजमार्गा हि विहीनाः पथिकैर्जनैः ।	
पाश्या वकीपमार्गेण समनश्च प्रचक्रिरे ।	
शास्ता नासीत् तदा कोपि यावन्नोत्थितवत्यहं ।	७
दिवोरानामिकेखायेल्वंशानां मातरूपिका ।	
तावन्मुख्यजना नासन् इखायेलीयनीदृति ।	
वृत्तेषु नूतदेवेषु गोपुराण्यागमद्दृग्गणः ।	८
चत्वारिंशत्सहस्राणामिखायेलसंभवां तदा ।	
किमेकं फलकं वासीद् अथवा शल्यमेककं ।	
इखायेलोधिपानां ये लोकानाश्च य उत्सुकाः ।	९
आस्ते तेषु मम प्रीतिर्युयं स्तुत परेश्वरं ।	
हे चित्रगर्दभारूढा उपविष्टाः सुचेलके ।	१०
भ्रमन्तः पथिभिः सर्व्वर्य्यं तमुपगायत ।	
निपानेषु च कामिन्यो लाव्यद्रव्यविभागतः ।	११
यत्र प्रकुर्व्वते नादं सर्व्वैस्तत्र प्रकीर्त्ततां ।	
धर्मकर्म परेशस्य धर्मकर्म च शासितुः ।	
इखायेलीयदेशे यः परेशेन निरूपितः ।	
ततः परेशितुर्लोकैः पुरदारं प्रविश्यतां ॥	
जाग्रहि हे दिवारे त्वं सचैतन्या भव स्वयं ।	१२
प्रगाय तव गीतञ्च त्वमप्युत्तिष्ठ वारक ।	
अवीनोयमपुत्र त्वमादाय याहि बन्दिनः ।	
आयातास्तत्र लोकानां ये मुख्याः परिशेषिताः ।	१३
बलवच्छत्रुभिर्योद्धुं परेशो माम उपाकरोत् ।	
एतेषां मध्यतोऽमालिकदेशीयैर्धूमप्यभूत् ।	१४
मध्ये तव मनुष्याणां विन्यामीनोऽनुगाम्यभूत् ।	
माखोराद् आयुर्धृच्छाः सिबूलनाश्च लेखकाः ।	
इषाखरीयमुख्याश्च सार्द्धमासन् दिवोरया ।	१५
अवलम्बनरूपश्च वारकस्य त्विषाखरः ।	
अधावत् समभूभिं हि तेनैव सहितस्तदा ।	
आसीद् गुर्वी ननःपीडा रूवेणसरितां तटे ।	

- १६ रूवेणवश मेघाणां रवं श्रोतुं व्रजस्य वै ।
मेघस्थानस्य मध्ये हि कुतो वासः कृतस्त्वया ।
- १७ आसीद् गुर्वीं मनःपीडा रूवेणसरितां तटे ।
लोका गलियदीयाश्च यद्दन्पारे विश्वम्भुः ।
दाने ये संस्थिता लोकाः पोते तस्युः कुतो हि ते ।
आश्रेयोऽस्यात् तटे सिन्धोः खातेषु स उपाविशत् ।
- १८ नप्तालिसिवलूनवंशौ संग्रामस्य भृगुस्थले ।
यावत् स्मरणं तावद् अकुर्वाम् असौः पणं ।
- १९ कृतं युद्धं नृपैरेत्य मगिदोस्तोयसन्निधौ ।
किनानन्दपवर्गेण कृतं युद्धञ्च तानके ।
न हि रूप्यं धनं किञ्चित् तैर्जनैः समलम्भि च ।
- २० अभवद् गगणे युद्धं भानि खल्वगमे पथि ।
सीधिरःप्रतिकूलं हि समीकं समकुर्वत ।
- २१ कीशान्सरिच्च प्राचीना भासयित्वाहरच्च तान् ।
मामकीनमनस्वन्तु सबलीभूय संचल ।
- २२ वेगात् सञ्चालिताश्वानां वीरैः खुरमभज्यत ।
- २३ परेष्टदृत आहृति मेरोसः परिश्रप्यतां ।
तन्निवासिजनेभ्यश्च दत्तं श्रापं कदृत्वगं ।
साह्याय्यार्थं परेष्टस्य यतस्ते न समागताः ।
बलवच्छत्रुभिर्योद्धुं पक्षीयाः परमेशितुः ।
- २४ केनीयहेवरो भार्थ्या यायेल् धन्यास्ति योषितां ।
द्रव्यसंवासिनारोभ्ये वरप्राप्ता भविष्यति ।
- २५ सीधिरसार्थते तेऽये तया दुग्धमदीयत ।
नृपोपयुक्तपात्रेणानीय क्षीरमदायि हि ।
- २६ आदाय कीलकं हस्ते दत्तहस्ते च मुद्गरं ।
साहन् सीधिरसं तेनाविधत् तस्य च मस्तकं ।
कपोलं तस्य विद्धा च परिभिन्नं चकार सा ।
- २७ स नरः पादयोस्तस्या नमन् पतञ्च लम्बते ।
स तस्याः पादयोर्यच्च नमन्नेव पपात हि ।
तत्रैव स नमस्कृत्य प्रपतन् निधनं गतः ।
- २८ तदानीं सीधिरोगात्ता गवाक्षेण समीक्ष्य वै ।

वातायनात् समाह्वय वच एतद् अभवत् ।
 रथस्तस्य समायातुं विलम्बं कुरुते कुतः ।
 तदीयरथचक्राभ्यां विलम्बः क्रियते कुतः ।
 ज्ञानवत्तः सहायास्ता उत्तरं दातुमुद्यताः । १८
 सा चापि निजवाक्यस्य जगाद स्वयमुत्तरं ।
 लब्धानि यानि वस्तुनि विभज्यन्ते न तानि तैः । १०
 एकैकस्मै पुमांसि किं श्लोककन्या न दीयते ।
 सीधिरसे च वस्त्रं न विचित्रं सूचिकर्मणा ।
 सूचिभिर्निर्मितं वास आहृतं बन्धिकागृहतः ।
 परंश रिपवः सर्वे तव नश्यन्तु ते तथा । ११
 तव प्रेमहतः सर्वे भवन्तूदितभानुवत् ॥
 अनन्तरं चत्वारिंशद्वर्षाणि यावद् देशो निष्कण्टकं तस्यै ।

६ पष्ठोऽध्यायः ।

१ पापकारणात् मिदियनीयैरिस्त्रायेल्वंशस्थापद्रुतत्वं तस्माद् भविष्यदादिना कथनं
 २ मिदियानीं प्रति परमेश्वरीयद्रुतस्य कथनं १० द्रुतं प्रति मिदियानीस्य निवेदनं
 ३ मिदियानी १५ बाह्यावेद्या भञ्जनं १८ लोकानां वितर्कं पुत्रस्य कृते योयाशस्य विरोधः
 १९ मिदियानीमसौपे लोकानां भञ्जनं २६ मिदियानीनं प्राथितार्चार्चकानां कथनं ।

अनन्तरम् इस्त्रायेल्वंशेन परमेश्वरस्य साक्षात् पापे कृते परमेश्वरः १
 समवर्षाणि यावत् मिदियनीयलोकानां करेषु तान् समर्पयत् । २
 इस्त्रायेल्वंशस्य प्रतिकूलं मिदियनीयलोकाः प्रबला बभूवुरत इस्त्रायेल्-
 वंशस्तेभ्यो भयात् पर्वतस्थेषु खोतामार्गेषु गुहासु दुर्गमस्थेषु स्थानेषु
 च सेवां वासान् निदधिर । अपरम् इस्त्रायेल्वंशीयैर्वीज उते मिदिय ३
 नीया अमालेकीयाः पूर्वदेशीयाश्च तेषां प्रतिकूलम् आगत्य तेषां समुखे ४
 गिविरं स्थापयन्ति, असायाः प्रवेशस्थानं यावद् भूमेरुत्पन्नाणि शस्या-
 दीनि सर्वाणि विनाशयन्ति, तथेस्त्रायेल्देशे मेघगोर्गर्भादीनां खाद्यं
 किमपि वस्तु नावशेषयन्ति च । यतः पशुभिः सहितेषु तेष्वगत्य बाहु- ५
 ल्येन शूककोटवत् तेषां द्रव्याणाम् आगमनं भवति ते तेषां महाङ्गाश्वा-
 संख्याः सन्ति ते च देशं विनाशयितुं तं प्रविशन्ति । इत्थं मिदियनीयैरि- ६
 स्त्रायेल्वंशस्यातिदुर्गतिर्जाता तस्माद् इस्त्रायेल्वंशः परमेश्वरमुद्दिश्य
 कातरांति चकार ।

- ० अनन्तरम् इच्छायेत्वंशेन मिदियनीयेभ्यः परमेश्वरम् उद्दिश्य कृत-
 ८ रोक्तौ कृतायां परमेश्वर इच्छायेत्वंशं प्रति भविष्यद्वादिनमेकं प्रेषया-
 मास, सोऽवदत् इच्छायेत्वंशः प्रभुः परमेश्वर इति वाचं गदति, अहं
 ९ युष्मान् मिसराद् आनयं दासत्वागाराद् अमोचयं मिच्छीयादिभ्यो युष्मा-
 दुपद्राविभ्यश्च युष्मान् उदधारयं युष्माकं सम्मुखात् तान् दूरीकृत्य
 १० तेषां देशं युष्मभ्यमददाच्च । अपरं युष्मानहमुक्तवान् अहमेव युष्माकं
 प्रभुः परमेश्वरः, यूयं येषां देशे वसथ तेषाम् इमोरीयाणां देवान् माद्रि-
 यध्वं, किन्तु यूयं मम वृचसि मनो न न्यवेशयत ।
 ११ अनन्तरं परमेश्वरस्य द्रुत आगत्य अवीयेप्रीययोयाशेनाधिज्ञतायाम्
 अप्प्रायाम् अलोनवृक्षस्य मूले समुपाविशत्, तदानीं तस्य सुतो गिदि-
 योना मिदियनीयेभ्यो रक्षितुं द्राक्षापेघणार्थककुण्डमध्ये गोधूमान् अम-
 १२ र्दयत् । तत्र परमेश्वरस्य द्रुतस्तस्मै दर्शनं दत्त्वा तम् अभिषेकत, हे
 १३ महावीर परमेश्वरस्तव सहाय आस्ते । ततो गिदियोनः प्रत्यवदत् हा
 हा हे मत्प्रभो परमेश्वरो यद्यस्माकं सहाय आस्ते तर्ह्यस्मान् प्रयेतानि
 कुतो घटन्ति ? परमेश्वरः किमस्मान् मिसरान्नानयदिति वचसास्मत्-
 पूर्वपुरुषैरस्मान् प्रति प्रकाशितानि तस्यास्वर्थककर्माणि कुत्राधुना ?
 १४ परमेश्वरोऽस्मान् विहाय मिदियनीयानां करेषु समर्पितवान् । ततः परमे-
 श्वरस्तं समालोक्य बभाषे त्वं स्वस्य बलेनानेन गच्छ त्वं मिदियनीयानां
 १५ करेभ्य इच्छायेत्वंशम् उद्धारयिष्यसि त्वं किं मया न प्रहितोऽसि ? ततः स
 तमवदत्, हा हा हे मम प्रभो पश्य मिनशेर्वंशमध्ये मम कुलं सर्वस्मात्
 क्षुद्रं, अपरं मम तातस्य निवेशनेऽहं सर्वस्मात् क्षुद्रः, अतोऽहं केन प्रका-
 १६ र्शेच्छायेत्वंशम् उद्धारयिष्यामि ? ततः परमेश्वरस्तं जगाद, अहमेव तव
 सहायो भविष्यामि, त्वं मिदियनीयान् मनुष्यैकमिव व्यापादयिष्यामि ।
 १७ सोऽवदत् यद्यहं भवतो दृष्ट्या कृपां प्राप्तवान्, तर्हि भवानेव मां
 १८ सम्भाषत इति चिह्नमेकं मच्छं ददातु । अहं विनये यावदहम् अभ्यन्तरं
 गत्वा नैवेद्यमादाय भवतः साक्षात् नोत्सृजामि, तावद् भवता स्थाना-
 न्तरं मा गम्यतां, ततः स उक्तवान् यावन्न प्रत्यागमिष्यसि तावदहं
 १९ विलम्बिष्यामि । तदा गिदियोनोऽभ्यन्तरं गत्वा क्रागवत्समेकसू एकैका-
 परिमितस्य गोधूमचूर्णस्य किण्वशून्यपिष्टकांश्च कृत्वा तन्मांसादीनि
 २० डल्लके युषश्च मृत्पात्रे निधाय वहिरेजावृक्षस्य मूलमानीय तस्य समीप

अध्यायः पाषाणस्यास्यापरि निधाय यृष्टेण निधिक्ष तदा तेन तथैव कृते परमेश्वरस्य इतः स्वहस्तस्थितदण्डस्यायं विस्तार्य तन्मांसं क्षिप्यन्त्यु- ११
पिष्टकांश्च पश्यन् ततस्तस्मात् पाषाणाद् वर्जिर्निर्गत्य तन्मांसं पिष्टकांश्च
ददाह, अनन्तरं परमेश्वरस्य इतस्तत्समीपात् प्रतस्थे । तदा स परमे- १२
श्वरस्य इत एवेति वीक्ष्य गिदियोना बभाषे हा हा हे प्रभो परमेश्वर,
परमेश्वरस्य इतः सम्मुखासम्मुखी भूता मया दृष्टः । ततः परमेश्वरस्तम् १३
अवदत् शुभं तव माभेयीः, न मरिष्यसि । अनन्तरं गिदियोनस्तत्र १४
परमेश्वरमृदिष्य वेदिमेकां निर्माय तस्या नाम यिह्वावाः-शालोम्
(परमेश्वरः शुभकर इति) चकार । अवीयेयीयाणाम् अफाधाम्
अथापि सा विवर्त ।

अनन्तरं तस्यां रजन्यां परमेश्वरस्तं व्याजहार त्वं स्वतातस्य युव- १५
बलीवर्दं समवर्षवयस्कं द्वितीयं बलीवर्दश्च गृहीत्वा तव तातस्य बाल-
देवादिषा या वेदिमस्ते तां भोगिष्य तत्समीपस्थं चैत्यलक्षं किञ्चि ।
अपरम् अस्य दृष्टपूर्वतस्य शिखरे निरूपितस्थाने स्वप्रभुं परमेश्वरम् १६
उदिष्य यक्षवर्दिं निर्माहि, अपरं तं द्वितीयं बलीवर्दं गृहीत्वा क्रेद-
नीयस्य चैत्यलक्षस्य कार्यजुञ्जि । ततो गिदियोनः स्वभृत्यगणाद् दण्ड- १७
नरान् गृहीत्वा परमेश्वरेणादित्यं कर्म चकार, किन्तु स्वतातस्य परि-
जनेभ्यो नगरस्थलोकेभ्यश्च भयाद् दिवा तद् अकृत्वा रात्रौ चकार ।

अपरं वालो वेदिर्भया समीपस्थचैत्यलक्षं किञ्चो नवनिर्मिताया १८
वेद्या उपरि द्वितीयबलीवर्दं उत्तल्लु इति नगरस्थलोकाः प्रवृष उत्था-
वोक्ष्य परस्परं बभाषिरे कर्मेतत् केनाकारि ? अनन्तरं यत्नेतोऽपु- १९
मन्यानेन बद्धा व्याहरन्, योयाणस्य सुतेन गिदियोनेन कृतमेतत् ।
ततो नगरस्थलोका योयाणं व्याहरन् तव सुतं वहिरानय स बधयोग्या २०
यतो वालो वेदिं भगवान् तत्समीपस्थं चैत्यलक्षं क्षिप्रवाञ्च । तदा २१
योयाणः स्वस्य प्रतिकूलं समुत्थितान् सर्वान् जगाद, यूयं किं वालो
योडारः ? यूयं वा किं तं जयिनं विधास्यथ ? यो जनस्तस्य कृते युध्यति,
यतत्प्रभातसमये तस्यापन्त्युर्भवतु, स यदि देवः स्यात् तर्हि स्वकृते
स्वयं युध्यतु यतस्तस्यैव वेदिर्भया । अतः स यस्य वेदिं भगवान् स बाल २२
तेन युध्यतु वधसानेन तद्दिनमारभ्य तस्य नाम यिरव्वालो बाल
युध्यत्विति चक्रे ।

तदानीं गिदियोनीया अमालोकीयाः पूर्वदेशीयाश्च लोका मिलित्वा पारं २३

- १४ गत्वा यिघ्रीयेलप्रान्तरे शिविरं स्थापयामासुः । किन्तु गिदियोनः प्रमे-
श्वरस्यात्मनाविद्यः सन् तुरीं वादयामास तत आवीयेघ्रीयलोकास्तस्य
१५ समीपे मिलिताः । अपरं तेन भिनशिवंशस्य सर्वत्र दृतेषु प्रहितेषु
तवंशीया अपि तस्य समीपे मिलिताः । अनन्तरं तेन आशेरवंशस्य
सिवूलूनवंशस्य नमालिवंशस्य च समीपं दृतेषु प्रहितेषु ते वंशीयास्तत्स-
मीपम् आगच्छन् ।
१६ अनन्तरं गिदियोन ईश्वरं बभाषे, यदि भवान् स्ववाक्यानुसारेण
१७ मम कराभ्याम् इखायेलवंशं मोचयति, तदाहं शस्यमर्दनस्थाने मेघाणां
यानि किन्नलोमानि स्थापयिष्यामि केवलं तेषां लोत्तामुपरि यदि
शिशिरस्तिष्ठति सर्वा भूमिश्च शुष्का तिष्ठति तर्हि भवान् स्ववाक्यानु-
१८ सारेण मम कराभ्याम् इखायेलवंशं मोचयिष्यतीति ज्ञास्यामि । तत-
स्तस्मिन्नेव कर्मणि घटिते परदिने स प्रत्यूष उत्थाय तानि लोमानि
१९ निष्पीड्य तेभ्यः पूर्णं कंसमेकं शिशिरं चिक्षेप । तदा गिदियोन ईश्वरं
व्याजहार, भवान् मद्यं न क्रातुस्यति केवलम् अहं पुनरेकं वच्चा वदि-
ष्यामि विनयेहं लोमभिः पुनरेकल्लोऽहं परीक्षिष्ये, अधुना केवलं
२० लोमां शुष्कत्वं भवतु सर्वभूमेरुपरि शिशिरस्तिष्ठतु । अनन्तरम् ईश्वर-
स्तस्यां रजन्यां तथैव चकार तेन केवलं लोमां शुष्कता बभूव सर्वभूमौ
च शिशिरः पपात ।

७ सप्तमोऽध्यायः ।

१ गिदियानस्य सैन्यानां न्यूनीकरणं ९ स्वप्नस्य कथां श्रुत्वा गिदियानस्य मनसः
स्थिरता १५ सैन्यं प्रति गिदियानस्याज्ञा १९ अपरं प्रदीपतुराष्टैर्मिदियनीयानां
पराजयः २४ आरिवस्य संवस्य च ऋषयेर्वंशीकरणं ।

- १ अनन्तरं यिरुव्वालोऽर्थाद् गिदियानस्तस्य सङ्गिनश्च सर्वे लोकाः
प्रत्यूष उत्थाय येनहरोदनामकस्थाने शिविरं स्थापयामासुः, किन्तु
मिदियनीयानां शिविरं तेषामुत्तरदिशि मेरिपर्वतस्य समीपस्थापत्य-
२ कायाम् आसीत् । अनन्तरं परमेश्वरो गिदियोनं व्याजहार तव
सङ्गिजनानां बाहुल्यमधिकं, अतस्तेषां करेषु मिदियनीया मया न
समर्पयिष्यन्ते, समर्पितेषु तेषु वयं स्वबाहुबलैर्जयिनोऽभवामेति वाचं
३ वदन्त इखायेललोका मम प्रतिशूलं दर्पयन्ति । अतस्त्वं गत्वा लोकाणां
श्रुतिषु कथामिमां घोषय वो जना भयार्तः कम्पमानश्च स प्रत्यूषे मिलि-

यदस्मिन्नेन परावर्ततां ततो लोकानां मध्याद् द्वाविंशति सहस्राणि लोकाः
 परावृत्ता गता दशसहस्राणि चावशिष्टाः । अनन्तरं परमेश्वरो गिदियोनं ४
 व्याहरत्, लोका अधुनापि अधिकाः सन्ति, त्वं तान् तोयसमीपम्
 जानय, तत्राहं तव कृते तान् परीक्षित्ये ततस्त्वया समम् अयं यास्यतीति
 वाचं यमग्निं गिदियामि स एव त्वया समं यास्यति, यच्चाग्निं नादं यास्यतीति
 यदिद्यामि स त्वया समं न यास्यति । ततस्तेन तोयसमीपं लोकेष्वानीतेषु ५
 परमेश्वरो गिदियोनं जग्राद ये सारमेयवद् रसनाभिस्तोयं लिहन्ति
 तान् एथक् स्थापय, तथा ये पातुं जानूनि पातयन्ति तानपि एथक्
 स्थापय । ततः शतत्रयसंख्या नरा वदनेषु करान् दत्त्वा तोयं लिहन्तः ६
 पपुः किन्त्वन्ये सर्वे पातुं जानूनि पातयामासुः । अनन्तरं परमेश्वरो ७
 गिदियोनं बभाधे, लिहन्तस्तोयपायिना य एते शतत्रयलोका एतैरहं
 युष्मान् भोचयिष्यामि मिदिघनीयान् युष्माकं करेषु समर्पयिष्यामि च,
 तदन्यलोकाः सर्वे स्वस्थानं गच्छन्तु । अनन्तरं ते लोकाः स्वस्वकरै ८
 र्भक्ष्यभक्ष्याणि तुरीश्व जगृहुः, अपरं स इच्छायेत्वंशस्यावशिष्टान् सर्व-
 जनान् स्वस्थानं विस्तृज्य तान् शतत्रयमनुधान् स्वसमीपं निदधे,
 तदानीं मिदिघनीयमन्यानि तस्याध उपत्यकायाम् अतिष्ठन् ।

अनन्तरं तस्या राज्ञो परमेश्वरस्तं व्याजहार, उत्तिष्ठ तेषां शिविरं ९
 याहि यतोऽहं तद् युष्माकं करेषु समर्पयं । यदि त्वं यातुं विभेधि तर्हि १०
 तव दासं पुरसं माङ्गनं दात्वा शिविरं याहि । अपरं सेना यद् वदन्ति ११
 तत् प्रशु ततस्त्वं बलवान् भविष्यसि, अतस्तेषां शिविरं याहि । ततः
 स स्वदासेन पुरसा समं शिविरस्थानां सुसज्जलोकानाम् १२
 जगाम । ते मिदिघनीया अमालेकीयाः पूर्वदेशीयाश्च लोका बज्रत्वका- १२
 रणात् अककोटयत् प्रान्तरम् आच्छादयन्, अपरम् उष्ट्रा अपि बज्रत्व-
 कारणात् अलघितटस्थसिकता इव अरुंस्या आसन् । अनन्तरं गिदियोनं १३
 प्रविष्टे तेषां मध्य एको जनः स्वबन्धवे स्वप्रकथाभिमाभकथयत् पश्याहं
 स्वप्रेमपश्यं यद् यवचूर्णं निर्मित एकः पुपो मिदिघनीयानां शिविरमध्येन
 लुठन् दृष्ट्वाष्टसमीपमुपस्थाय तदाहन् तेन दृष्ट्यं न्यूजीभृय दिर्घाकरं
 निपपात । ततस्तस्य बन्धुः प्रत्यवदत् तद् इच्छायेत्वंशो यो यो- १४
 याशस्तत्त्वस्य गिदियोनस्य खड्गं विनान्यत् किं भवेत् ? ईश्वरो मिदि-
 घनीयलोकां कृतस्त्रं शिविरञ्च तस्य करे समर्पयत् ।

तदा गिदियोनस्तत्स्वप्नस्य कथां तस्या अर्थञ्च श्रुत्वा प्रणम्य इच्छायेत् १५

वंशस्य सैन्यानां मध्ये प्रस्वागत्य जगाद् उत्तिष्ठत परमेश्वरो युष्माकं करिषु
 १९ मिदियनीयानां शिविरं समुपययत् । अनन्तरं स तान् शतत्रयलोकान्
 चीन् अंशान् कृत्वा सर्वेषां करेभ्यैकैकां तूरीम् एकैकं शून्यघटं तन्मध्य
 २० प्रदीपश्च ददौ । अपरं स तान् अबदत्, यूयं मां प्रति निरीक्ष्य ममेव
 कर्म कुरुत, शिविरस्य प्रान्तप्राप्तेन मया यत् कारिष्यते, युष्माभिरपि
 २८ तदेव कर्तव्यं । मया मम सङ्गिभिश्च तूरीषु वादितासु यूयमपि
 शिविरस्य चतुःषु पार्श्वेषु तूरीर्वादयित्वा परमेश्वरस्य गिदियोनस्य च जय
 इति वाचं वदिष्यथ । •

१९ अनन्तरं मध्यप्रहरस्य प्रथमे नूतनरक्षिणां नियोगात् किञ्चित् परं
 गिदियोनस्तस्य सङ्गिन एकशतलोकाश्च शिविरस्य प्रान्तं प्राप्य तूरीर्वाद-
 २० यामासुः स्वस्वहस्तस्थितान् घटांश्च बभञ्जुः । इत्थं त्र्यंश लोकास्तूरीर्वा-
 दयामासुः घटांश्च बभञ्जुः, अपरं वामकरेषु प्रदीपान् दक्षिणकरेषु
 च वादनोयास्तूरी जगृहः, अपरं परमेश्वरस्य गिदियोनस्य च खड्गायेति
 २१ वाचम् उच्चैः कथयामासुः । तेषाम् एकैको जनः शिविरस्य चतुर्दिक्षु
 स्वस्वस्थानेऽतिष्ठत् ततो रिपूणां सर्वसैन्यान्याटाञ्चन्त शब्दायमानानि
 २२ च पलायन्त । यतस्तैः शतत्रयलोकैस्तूरीषु वादितासु परमेश्वरः शिविर-
 स्थान् सर्वखड्गधारिणः परस्परं योधयामास ततः सैन्यानि सिरे-
 दास्यवैतशिष्टां टव्यतश्च यावद् आवेलमिहोलायाः सीमादिशं पलाया-
 २३ ष्वकिरे । अनन्तरं नमाल्याशेरमिनशिवंशीया इखायेल्लोका मिलित्वा
 मिदियनीयानां पश्चाद् धावन्तो जग्मुः ।

२४ अनन्तरं गिदियोन इफ्रयिमपर्वतस्य सर्वत्र प्रेरितै रूतै र्वाचमिमां
 घोषयामास यूयं मिदियनीयानां प्रतिकूलम् अवलङ्घ्यागच्छत तेषामग्रे च
 वैतवारां यावद् घट्टान् यईननदीश्च वशीकुरुत, तत इफ्रयिमीयाः सर्वे
 २५ लोका मिलित्वा वैतवारां यावद् घट्टान् यईननदीश्च वशीचक्रुः । अपरं ते
 ओरेवसेवनामानौ मिदियनीयद्वयौ धृत्वा ओरेवनामकशैल ओरेवं जग्मुः
 सेवनामकस्य द्राक्षापेक्षककुण्डस्य च समीपे सेवं जग्मुः । अनन्तरं ते
 मिदियनीयानां पश्चाद् दधावुः किन्वोरेवस्य सेवस्य च शिरसी यई-
 नस्य पारे गिदियोनस्य समीपम् आनिन्युः ।

८ अष्टमोऽध्यायः ।

१ इफ्रयिमलोकान् प्रति गिदियोनस्य कथनं ४ गिदियोनं प्रति रुक्कोतीयानां पिन्-

येल्लोधानाञ्च लोकानां तिरस्कारकथनं १० सेवहसलमुद्रघोर्धतत्वं ११ सुक्रातपिन्-
थेल्लोकानां शक्तिः १८ द्वयोः पया वधः १९ राजत्वं कर्मन् अनिच्छता गिदि-
योनेन सर्वैर्लोहितकुण्डलैरेफोदनिर्माणं १८ गिदियनीयानां पराजयः १९ गिदि-
योनास्य सन्ततेर्हत्याय कथनं १९ इत्यायेलवशस्याकृतज्ञता ।

अनन्तरम् इप्पयिमलोका गिदियोनाय कथयामासुः, त्वं गिदियनीय- १
लोकैः सह योजुं गमनकाले यदस्मान् नाक्योऽस्मान् प्रति त्वया कुत
इदं व्यवहृतम् इति वाचा तैस्तेन समं भ्रष्टं व्यादि । ततः स २
तान् व्यवहृतं युष्माकं कर्मवद् अधुना किं कर्म मया कृतं? अवीयेधरस्य
सकलद्राक्षाफलानां चयनाद् इप्पयिमस्यादशिष्टद्राक्षाफलानाम् उच्छ्वनं
किं श्रेयो नहि? ईश्वर आरेवसेवनामानौ गिदियनीयानां द्वौ राजानौ
युष्माकमेव करतलीकृतवान् युष्माकं कर्मवत् मया किं कर्म कर्तुं शक्ते?
एतादृशि वचने कथिते तं प्रति तेषां क्रोधो निवहते ।

गिदियोनस्तस्य सङ्गिनः शतत्रयलोकाश्च आन्ताः सन्तोऽपि पश्चाद् ४
धावन्तो यर्दनमागत्य पारं गताः । ततः स सुक्रातस्यलोकान् व्यवहृतं, ४
ययं मम पश्चाद्गामिभ्यां लोकेभ्यां भक्ष्यद्रव्याणि दातुम् अर्हथ यतस्ते
आन्ता अभवन्, अर्हं सेवहसलमुद्रनाम्नौ गिदियनीयानां राज्ञोः पश्चाद्
धावामि । ततः सुक्रातस्याधिपा अकथयन्, सेवहसलमुद्रयोः सैन्यानि ६
किमिदानीं तव वशे सन्ति यद् वयं तव सैन्येभ्यां भक्ष्याणि दातुम्
अर्हामः? ततो गिदियोनोऽवदत् यदेष्वरः सेवहसलमुद्रौ मम वश्या ७
करिष्यति तदाहं काननस्य पट्गालकोलिकण्टके युष्माकं मांसं हेत्स्यामि ।
अनन्तरं स तस्मात् पिन्थेयलं प्रगत्य तत्रस्थलोकानपि तादृशं ज ८, ८
ततः सुक्रातस्यलोका यादृगवदन् पिन्थेयलस्थलोका अपि तादृशं जगदुः ।
तदा स तान् पिन्थेयलस्थलोकानपि व्याजहार, मया कुण्डलेनागमन- ९
काले युष्माकं दुर्गमिदं भण्यते ।

तस्मिन् काले सेवहसलमुद्रौ कर्कोर आस्तां ताभ्यां समं पूर्वदेशीय- १०
लोकानां सर्वसैन्यानामवशिष्टाः सर्वसेना अर्धतः पञ्चदशसहस्राणि
लोका आसन् यतो विंशतिसहस्राधिकं लक्षम् अस्त्रधारिणो लोका
जग्नुरे । अनन्तरं गिदियोनो नावहस्य यग्विहस्य च पूर्वस्यां दिशि ११
दृष्टनिवासिनां मार्गणोर्ध्वं गत्वा सेना व्याजघ्नान् यस्मात् ताः सेना
निष्कण्टकम् अवसन् । अनन्तरं सेवहसलमुद्रौ पलायितौ स च तयोः १२
पश्चाद् धावन् सेवहसलमुद्रनामानौ तौ गिदियनीयराजौ दधार तयोः
सर्वाः सेनायोदेजयाश्चकार ।

- १२ अनन्तरं योयाशस्य सुतो गिदियोने हेरसाख्येनोर्द्धगामिन्तर्गेण
 १४ युद्धात् पराद्वत्यागत्य सुक्कोतनिवासिनमेकं तरुणं धृत्वाष्ट्वत् ततः स
 १५ तत्कृते सुक्कोतस्याध्यक्षाणां संसाधिकसप्ततिनामानि लिलेख । अनन्तरं
 स सुक्कोतीयलोकानां समीपमुपस्थाप्य जगाद, सेवहस्य सलमुद्रस्य च
 सैन्यानि किमिदानीं तव वशे सन्ति तत्कृते किं वयं तव ज्ञान्त-
 लाकेभ्यो भक्ष्याणि दातुम् अर्हाम इति वाचा यूयं यावधि मां तिरस्कृत-
 १६ वन्तस्ते सेवहसलमुद्रौ पश्यत । अपरं स तस्य नगरस्य प्राचीनान् धृत्वा
 काननस्य कण्टकैः षट्गालकोनिभिश्च तान् सुक्कोतीयलोकान् शिक्षया-
 १७ मास । अनन्तरं स पिनूयेलस्य दुर्गं भंक्त्वा तस्य नगरस्य लोकान्
 अबधीत् ।
 १८ अनन्तरं स सेवहं सलमुद्रश्च जगाद, तावोरे युवाभ्यां हता लोकाः
 कीदृशाः ? ततस्तौ प्रत्यवदतां भवान् यादृशस्तपि तादृशाः, सर्वे राज-
 १९ पुत्रा इवासन् । ततः स कथयामास ते मम सहोदराः, नित्यजीविनः
 परमेश्वरस्य नाम गृहीत्वाहं कथयामि यदि युवां तेषां प्राणान् अरक्षि-
 २० ष्यतां तर्हि युवामहं नाह्निष्यं । अनन्तरं स खल्लेखुसतं येधरं जगाद
 त्वमुत्थाय तौ जहि किन्तु स पालक एतत्कारणाद् भयात् खल्वङ्गं
 २१ न वहिष्यकार । ततः सेवहसलमुद्रौ कथितवन्तौ, भवान् उत्थायावां
 हन्तु, यतो यो यादृशः पुरुषस्तादृशमेव तस्य वीरत्वं, अनन्तरं गिदियोन
 उत्थाय सेवहसलमुद्रौ जघान, अपरं तयैर्महाङ्गानां कण्ठानां सर्वान्
 वज्रहारान् जग्राह ।
 २२ अनन्तरम् इस्त्रायेलवंशा गिदियोनं जगदुः, त्वं पुत्रपौत्रादिपरम्पर-
 यास्माकमाधिपत्यं कुरु यतस्त्वमस्मान् मिदियनीयानां करेभ्यो रक्षित-
 २३ वान् । ततो गिदियोनोऽवदत्, अहं युष्माकम् अधिपतित्वं न करिष्यामि
 मदीयसुतोपि युष्माकम् अधिपतित्वं न करिष्यति, यतः परमेश्वरो
 २४ युष्माकं अधिपतिरस्ते । अनन्तरं गिदियोनः कथयामास, युष्मानहं
 निवेदयामि यूयं खल्लेखुसतं कर्णकुण्डलं मद्यं दत्त, यतो हतानाम्
 २५ इस्त्रायेलीयलोकानां सौवर्णानि कर्णकुण्डलान्यासन् । ततस्ते प्रत्यवदन्
 वयं तान्यवश्यं दास्यामः, अनन्तरं तैर्वसनमेकं पातयित्वा खल्लेखुस-
 २६ तानि खर्णकुण्डलानि तत्र निक्षिप्तानि । ततः कण्ठभ्रूषाः कर्णपुष्पाणि
 मिदियनीयनृपतीनां परिधेयानि कापिलरङ्गवस्त्राणि तेषां महाङ्गानां
 कण्ठभरणानि विना तेन प्राचिरकर्णकुण्डलानां परिमाणं सप्तशता-

विप्रसङ्गश्रेकज्ञसुवर्णाणि बभूव । अनन्तरं गिदियोनस्तेनैकम् शपोदं १९
निर्माय खवसतिपुण्याम् अप्रायां तत् स्थापयाश्चकार, तेन सर्व्व इच्छा-
येल्वंशस्तस्मिन् स्थाने तस्य पश्चाद् अभिचारी बभूव तच्च गिदियोनस्य
तस्य परिजबस्य जेन्मायरूपं बभूव ।

इत्थम् इच्छायेल्वंशस्य सम्मुखे पराजिता मिदियनीयाः खं खं शिरः २०
पुनश्चतोन्नयितुं न श्रेकुः अनन्तरं गिदियोनस्य समये चत्वारिंशद् वत्स-
रान् बावद् देशो निष्कण्टक आसीत् ।

अनन्तरं योयाशस्य सुतो यिरव्वालो निजगृहं गत्वा न्यवसत् । तस्य २१
गिदियोनस्यौरसपुत्राः सप्ततिरासन् यतस्तस्य वज्जी जाया आसन् । २०
श्रिखिमे तस्य या उपपत्त्यासीत् सापि तस्य सुतमेकं प्रसुषुवे, अपरं तस्य २१
नाम अवीमेलक इति चकार ।

अनन्तरं योयाशस्य सुतो गिदियोनोऽति वृद्धावस्थायां ममार, २२
अवीयेप्रोयाणाम् अप्रायां स्वस्य पितुर्योयाशस्य प्रमशाने तस्य प्रमशानं
बभूव । अनन्तरं गिदियोने मृत इच्छायेल्वंशः पुनर्वाल्देवानाम् २२
अनुगमनेन अभिचारिणो भवन्तो वाल्विरीतं खेवाम् इष्टदेवं चक्रिरे ।
ते तत्तुर्दिक्खरिपूणां करेभ्यः खेवाम् उद्धारयितारं प्रभुं प्ररमेस्वरं २४
विसस्मरुः । तथा यिरव्वालो ऽर्धतो गिदियोन इच्छायेल्वंशं यादृशम् २४
उपाकरोत् इच्छायेल्वोकास्तदनुसारेण तस्य वंशं न तादृशं प्रत्युपचक्रुः ।

८ नवमोऽध्यायः ।

१ आह्वयं ज्ञत्वा अवीमेलकस्य राजत्वकरणं ० योयस्य दृष्टान्तः २२ अवीमेलकस्य
विरुद्धं गालस्य कुमन्तणा २० सितूलस्य तत्प्रकाशनं २४ यद्ध अवीमेलकस्य जयः
४६ वाल्विरीतदेवस्य दुर्गदहनं ४० तेवचनगरे स्त्रीनिर्बन्धपाषाणेनावीमेलकस्य
बधः ४६ योयस्य वाक्यस्य सफलत्वं ।

अनन्तरं यिरव्वालस्य सुतो ऽवीमेलकः श्रिखिमे निजमातुलानां १
समीपं गत्वा तान् स्वमातामहस्य सर्व्वपरिजनांश्च वाचम् इमां बभाषे
निवेदयामि यूयं श्रिखिमस्थानां सर्व्वगृहस्थानां कार्यगोचरे कथामिमां २
कथयत, यिरव्वालस्य सर्व्वेषां सुतानाम् अर्थात् सप्ततिजनानाम् अधिप-
तित्वं किमेकस्य जनस्याधिपतित्वम्, ययोर्मध्ये युष्माकं भद्रतरं किं ?
अपरमहं युष्माकम् अस्थिमांसस्वरूप एतदपि स्मरत । ततस्तस्य मातुल- २
गलेन श्रिखिमस्य सर्व्वगृहस्थानां कार्यगोचरे तत्कथायां कथितायाम्

- अवीमेजकस्यानुग्रामिनो भवितुं तेषां सम्मतिर्बभूव, यतस्ते बभामिरे,
 ४ असावस्माकं आता । अपरं तैर्वाकविरीतस्य मन्दिरात् तस्मै सप्ततिरूप्य-
 मुद्रासु दत्तास्त्ववीमेजको वातुकेभ्य आभस्माधिभ्यश्च लोकेभ्यो वेतनार्थं ता
 ५ रूप्यमुद्रा अददात् ते च तस्य पार्थिव्याहिणो बभूवुः । अनन्तरं सोऽप्रायां
 खपितुर्निवेशनं गत्वा यिरव्वालस्य सुतान् खसप्ततिभातृन् पाषाणै-
 कोपरि जघान, किन्तु योधमनामा यिरव्वालस्य कनिष्ठः सुतो गृह-
 ६ मानोऽवाशिष्यत । अनन्तरं शिखिमस्य सर्व्वं गृहस्था वैतमिस्तस्याः सर्व्वं
 लोकाश्च मिलित्वा शिखिमस्थितस्तम्भस्य समीपवर्त्तिन एलोनृक्षस्य
 सविधं गत्वा तमवीमेजकं राजानं चक्रुः ।
 ७ अनन्तरं लोकैर्योधमाय वार्त्तायां दत्तायां स गत्वा गिरिघीमपर्व्व-
 तस्य शिखरे तिष्ठन् उच्चैस्तेभ्य इमां वाचं कथयामास, हे शिखिमस्य
 सर्व्वे लोका मम कथायां मनो निवेशयत ततः परमेश्वरो युष्माकं कथायां
 ८ मनो निवेशयिष्यति । पादपराज्ये राजानं नियोजितुं प्रवर्त्तमानाः पादपा
 ९ जितवृक्षं बभाषिरे, त्वमस्माकं नृपो भव । ततो जितवृक्ष उवाच
 मम यस्मात् तैलाद् देवा मनुजाश्च माम् आद्रियन्ते तस्मान्निरुत्य किमहं
 १० शिखिनामुपर्य्युन्नतमूर्द्धा भवितुं प्रवर्त्तिष्ये ? अनन्तरं पादपा उडुम्बरत-
 ११ वं बभाषिरे त्वमागत्यास्माकं नृपो भव । तत उडुम्बरत-
 स्त्रीयमिरुताया उत्तमफलत्वाच्च निरुत्य तरुणांमुपर्य्युन्नतमूर्द्धा भवितुं
 १२ प्रवर्त्तिष्ये ? अनन्तरं पादपा द्राक्षावल्लीं बभाषिरे त्वमागत्यास्माकं
 १३ नृपो भव । ततो द्राक्षावल्ली जगाद मम येन रसेन देवा मनुजाश्च
 लप्यन्ति तस्मान्निरुत्य किमहं तरुपर्य्युन्नतमूर्द्धा भवितुं प्रवर्त्तिष्ये ?
 १४ अनन्तरं पादपाः कण्टकतरुं बभाषिरे त्वमागत्यास्माकं नृपो भव । ततः
 १५ कण्टकितरुणान्यतरवो भाषिताः, युष्माभिर्मम राज्याभिषेको यदि सत्य
 तया क्रियेत तदा यूयमागत्य मम क्वायाम् आश्रयत, किन्तु तद् यदि
 न भवेत्, तर्हि कण्टकतरोर्वर्द्धिर्निर्गत्य खिवानोनीयान् शरसतरून्
 १६ दहतु । पश्यताधुना अवीमेजकस्य राज्याभिषेको यदि सत्यं याचार्थ-
 चाचरद्भिर् युष्माभिः कृतः स्यात्, यदि च यिरव्वालं तस्य वंशश्च प्रति
 भद्रम् आचरद्भिर् युष्माभिस्तस्य कर्मणः प्रतिफलं तस्मै दीयेत, तर्हि भद्रं ।
 १७ मम यो जनको युष्माकं कृते युद्धान् स्वप्राणान् पणोक्त्य मिदियनीयानां
 १८ करेभ्यो युष्मान् उद्धृतवांश्च यूयमद्य तस्य मञ्जनकस्य वंशस्य प्रति-
 कूलम् उत्थाय पाषाणैकोपरि तस्य सप्ततिधृतान् हत्वा तस्य दासीसुतम्

अकीर्णकं खेषां भाटत्वात् शिखिमीयगृहस्थानाम् उपरि नृपसंक्रुत ।
 अतो यिरुवालं तस्य वंशश्च प्रति युष्माकम् अद्यतनाचरणं यदि सत्यं १८
 न्याय्यश्च भवेत् तर्हि यूयम् अवीमेलकम् अभिनन्दत युष्मान्
 अभिनन्दन्तु । किन्तु यदि न तथा भवेत् तदावीमेलकाद् वङ्गिर्निर्गत्य १०
 शिखिमीयगृहस्थान् मिल्लोः परिजनांश्च ददतु, तथा शिखिमीयगृह-
 स्थेभ्यो मिल्लोः परिजनेभ्यश्च वङ्गिर्निर्गत्यावीमेलकं ददतु । अनन्तरं ११
 योधमः पलाय्य वरं गत्वा स्वभ्रातुरवीमेलकस्य भयात् तत्र न्यवसत् ।

अनन्तरम् अवीमेलक इच्छायैवंशस्योपरि वर्धत्रयं यावद् राजत्वं ११
 चकार । ततः परं यिरुवालस्य सप्ततिसुतान् प्रति हतस्य निर्दय- १२
 कार्यस्य फलं यद् आगच्छेत् तेषां रुधिरपातापराधश्च यत् तेषां
 हन्तुस्तेषां भ्रातुरवीमेलकस्य मूर्द्ध्नि तथा स्वभाटवधे तस्य सहकारिणां
 शिखिमीयगृहस्थानां मूर्द्ध्नि वर्त्तत, तदर्थम् अवीमेलकस्य शिखिमीयगृह- १४
 स्थानाश्च मध्य ईश्वरेण दुर्बुद्ध्याम् उत्पादितायां शिखिमीयगृहस्था अवी-
 मेलकं प्रति विश्वासघातकत्वं चक्रुः । अपरं शिखिमीयगृहस्थास्तत्कृते १५
 धर्वतशिखरेषु गोपनेन लोकान् उपवेष्टयामासुः, ततो यावन्तो लोका-
 स्तेषां समीपमार्गेण गच्छन्ति तेषां द्रव्याणि ते लोठयित्वा गृह्णन्तीति
 वाग् अवीमेलकस्य कर्णगोचरीबभूव । अनन्तरम् एवदस्य सुतो गाले १६
 स्त्रीयभाटभिः सार्द्धम् आगत्य शिखिमं प्रविष्टे शिखिमस्य गृह-
 स्थास्तम् आश्रयन् । अपरं तेः क्षत्रं गत्वा द्राक्षाक्षेत्रस्यफलानां चयने १७
 मर्दने च समाप्ते यदा प्रमोदोऽक्रियत तदानो ते स्वदेवस्य मन्दिरं
 गत्वा भोजनं पानञ्च कुर्वन्तोऽवीमेलकं श्रेपिरे । विशेषत एवदस्य सुतो १८
 गालः कथयामास, अवीमेलकः कः ? शिखिमश्च कः ? वयं कुतोऽमुं
 संवामहे ? असौ किं यिरुवालस्य सुतो न हि ? अपरं सिवूलः किं
 तस्य सेनापति न हि ? यूयं शिखिमस्य पितुर्हमारस्य लोकान् सेवध्वं,
 किमर्थं वयम् अमुं सेवामहे ? हा हा लोकोऽस्मिन् मम वशीभूतोऽहम् १९
 अवीमेलकं दवयिष्ये, अनन्तरं सोऽवीमेलकम् उद्दिश्य जगाद त्वं स्वकीयां
 बद्धसेनाम् आदाय बहिरागच्छ ।

अनन्तरं नगराधिपतिः सिवूल एवदसुतस्य गालस्य तानि वाक्यानि २०
 निशम्य क्रोधेन प्रजज्वाल । गोपनेन अवीमेलकस्य समीपं दूतान् २१
 प्रहिंत्वावदत् पश्य, एवदस्य पुत्रो गालस्तद्भ्रातरश्च शिखिमम् आगता
 अपरं पश्य ते तव विरुद्धं नगरे कुप्रवृत्तिं जनयन्ति । अतस्त्वं स्त्रीय- २२

- २२ सङ्गिभिर्लोकैः समं रजन्यामुत्थाय क्षेपे गुप्तस्तिष्ठ । अनन्तरं प्रसङ्गकाले
दृष्ट्योदय एवोत्थाय नगरमाक्राम्य ततः पश्य तस्मिन् तत्सङ्गिषु लोकेषु
च तव विरुद्धं वह्निर्गतेषु त्वं तान् प्रति यत् कर्तुं शक्नोषि तदेव कुरु ।
- २४ अनन्तरम् अवीमेलकस्तस्य सङ्गिनश्च लोका रजन्यामुत्थाय चत्वारः
२५ संघा भूत्वा शिखिमस्य विरुद्धं गुप्ता अतिष्ठन् । अपरम् एवदस्य
पुत्त्रो गालो वह्निर्गत्वा नगरस्य द्वारप्रवेशस्थानेऽतिष्ठत् तदावीमेलके
२६ तस्य सङ्गिलोकेषु च गोपनाद् उत्थितवत्सु गालो लोकान् दृष्ट्वा सिवूळं
जगाद, पश्य पर्वतशृङ्गेऽस्थो जना अवरुह्यागच्छन्ति, ततः सिवूळस्तम-
२७ वदत् त्वं पर्वतानां छायां लोकनिवहमिव पश्यसि । अनन्तरं गालः
मुनरुवाच पश्य भृगुस्थानाल्लोका अवरुह्यागच्छन्ति अपरैकसंघो मिथो-
२८ निनीयनाम्न एलोनतरोरागच्छति । ततः सिवूळ उवाच, अवीमेलकः कः ?
कुतो वयं तं सेवामहे ? वाचमिमां त्वं येन वदनेनावदस्तव तद्ददनमधुना
कुत्र ? त्वं यान् अतुच्छय एते किं ते लोका न हि ? विनयेहं त्वमिदानीं
२९ वह्निर्भूय सार्द्धमेतै र्युध्य । ततो गालः शिखिमीयगृहस्थानामयगामी
३० भवन् वह्निर्गत्वावीमेलकेन समं युयोध । ततोऽवीमेलकेन विद्रावितः स
तत्समुखात् पलायाच्चक्रे, अपरं द्वारप्रवेशस्थानं यावद् बहवो लोका
३१ हता अपतन् । अपरम् अवीमेलक आरुमायां न्यवसत् सिवूळश्च
३२ गालं तस्य भाटगणश्च शिखिमनिवासाद् दवयामास । परदिने लोका
३३ वह्निर्भूय क्षेपं गच्छन्तीति वार्त्तां प्राप्यावीमेलको लोकान् आदाय
त्रीन् सङ्घान् हत्वा क्षेपे गुप्तस्तस्थौ, अनन्तरं लोका नगराद् वह्निर्भूया-
३४ गच्छन् इति निरीक्ष्य स तेषां विरुद्धम् उत्थाय तान् आजघान । अपरम्
अवीमेलकस्तस्य सङ्गिसङ्घश्च द्रुतं गच्छन्तो नगरद्वारस्य प्रवेशस्थानेऽति-
३५ ष्ठन् इतरौ द्वौ सङ्घौ च क्षेपस्थानां सर्वलोकानां विरुद्धमुत्थाय तान्
३६ अवधियान् । अपरम् अवीमेलकस्तत् क्षतस्त्रं दिनं तस्य नगरस्य विरुद्धं
युद्धा नगरं वशीचक्रे तन्मध्यस्थितान् लोकान् अवधोच, अपरं नगरम्
उच्छिद्य तस्य स्थाने लवणं विचकार ।
- ३७ अनन्तरं शिखिमस्य दुर्गस्थिताः सर्वे गृहस्था इति वाचं निश्रम्य
३८ विरतदेवस्य मन्दिरस्थं दृष्ट्वा प्रविविशुः । अनन्तरं शिखिमस्य
दुर्गस्थिताः सर्वे गृहस्था अभिजन् इति वाच्यवीमेलकस्य कर्णगोचरी-
३९ भूतायाम् अवीमेलकस्तत्सङ्गिनश्च सलमोनपर्वतम् आरुह्य, अवीमेल-
कश्च कुठारमेकं करेणादाय दक्षशखामेकां हृत्वा खलान्धे निधाय

स्त्रीयन्त्रलोकान् जगद, यूयं यत् कुर्वन्तं मां पश्यथ तदनुसारं शीघ्रं कुरुत । ततः सर्वे लोकास्तद्गीत्यनुसारेण शाखाशिक्षादाय अवीमेलकस्य ४८ पश्चात् चलिताः, अनन्तरं दुर्गस्य समीपे ताः शाखा निधाय तत्र वज्रं ददुः ततः शिखिमस्य दुर्गस्थाः सर्वे लोका अर्धतो नार्थः पुरुषाश्च प्रायः सहस्रलोका निधनं गताः ।

अनन्तरम् अवीमेलकस्तेवेधं गत्वा तस्य विरुद्धं शिविरं स्थापयित्वा ५० तद् वशीचक्रे । किन्तु तस्य नगरस्य मध्ये दुराक्रमं दुर्गमेकमासीत् तस्मात् ५१ पुरुषा नार्थश्च नगरस्य सर्वे गृहस्यलोकास्तदुर्गमाश्रित्य द्वारं रूद्धा दुर्ग-
पृथमारुह्युः । अनन्तरम् अवीमेलकस्तस्य दुर्गस्य समीपमुपस्थाय तस्य ५२ विरुद्धं युयोध वज्रिना दुर्गद्वारं दाहयितुं तस्य समीपं जगाम च । ततः काचिद् योषित् पेघण्याः खण्डमेकम् अवीमेलकस्य शिरसि निक्षिप्य ५३ तस्य शिरसः कपालं बभञ्ज । ततः स तूष्णीं निजास्त्रवाहकं युवान- ५४ माह्वय जगद स नार्था मारित इति वाचं यल्लोका मामधि न वदेयु-
स्तत्कृते त्वं खड्गं निष्कोष्य मां जहि, ततस्तेन यूनाहतः स ममार । अनन्तरम् अवीमेलको मृत इति दृष्ट्वा इक्ष्वायेल्वंशीयाः सर्वे स्वस्थानं ५५ प्रति प्रतस्थिरे ।

इत्थम् अवीमेलको निजसप्ततिभातृणां बधेन स्वतातस्य विरुद्धं ५६ यत् कुकर्माकरोत् तस्य समुचितो दण्डः, शिखिमस्य गृहस्थाश्च यद्यत् ५७ कृयमानुर्व्यन्, तेषामपि समुचितो दण्ड ईश्वरेणादायि यिरुव्वाल्-
सुतस्य योधमस्य शापश्च तान् प्रति सफलो बभूव ।

१० दशमोऽध्यायः ।

१ तालयुनाम्नो विचारयितुः कथनं २ याथीरनाम्नो विचारकर्तुः कथनं ३ पाप-
कारणात् इक्ष्वायेल्लोकानां दुःखं १० परमेश्वरं प्रति निवेदनम् ईश्वरस्यानुरक्त
१५ लोकानां पापाङ्गीकारस्यान् प्रतीश्वरस्य दया च ।

अवीमेलकस्य मरणात् परम् इक्ष्वाखरवंशीयो दोदयस्य पौत्रः पूयसः १ पुत्रस्तोलय इक्ष्वायेल्वंशस्य रत्नगायोदपद्यत, स इन्द्रायिमपर्वतस्थे
शामीरनगरे न्यवसत्, जयोविंशतिवत्सरान् यावद् इक्ष्वायेल्लोकान् १ विचारयाचकार च ततः स ममार शामीरे च तस्य शशानं बभूव ।

ततः परं मिलियदोयो याथीर उत्पन्नः सन् द्वाविंशतिवत्सरान् १ यावद् इक्ष्वायेल्वंशस्य विचारं चकार । त्रिंशद् गर्दभारोद्दिशस्तस्य ४

त्रिंशत्पुत्रा आसन्, तेषाञ्च हवीतयाधीरनाम्ना विख्यातानि । नगरा-
 ५ ष्णासन् तान्यद्यापि गिलियददेशे विद्यन्ते । अनन्तरं याथोरे मृते कामेने
 ६ तस्य भ्रमणानं बभूव । ततः परम् इखायेल्वंशाः परमेश्वरस्य साक्षात्
 पुनर्व्वारं पापं चक्रुर्वाल्देवान् अस्तारोतदेवीरराभीयदेवान् सीदानी-
 यदेवान् मायावीयदेवान् अम्मोनवंशीयदेवान् पिलेष्टीयदेवांश्च सिधे-
 विरे, ते परमेश्वरम् असेवमानास्तत्त्वजः ।

७ तत इखायेल्वंशस्य प्रतिकूलं परमेश्वरस्य क्रोधे प्रज्वलिते स पिलेष्टी-
 ८ यानाम् अम्मोनवंशीयानाञ्च करेषु तान् यक्रीणात् । ततस्तं वत्सर-
 ९ मारभ्याष्टादशवत्सरान् यईनपार इमोरीयाणां गिलियदाख्यप्रदेश-
 १० वासिनः सर्व्वे इखायेल्वंशास्तेः खिष्टा उपद्रुताश्च । तदन्यद् अम्मोन-
 वंशीया यिज्जदाविन्यामीनेफ्रयिमवंशीयैः समं योद्धुं यईनस्य पारम्
 आजग्मुस्तत इखायेल्वंशे भृशं क्षेणं प्राप ।

१० अनन्तरम् इखायेल्वंशः परमेश्वरमुद्दिश्य प्रार्थनामिमां चकार,
 वयं निजेश्वरं त्यक्त्वा बाबुसुरान् असेवामहीति कर्मणा तव प्रतिकूलं
 ११ पापमकुर्महि । ततः परमेश्वर इखायेल्वंशाय कथयामास मिखायि
 १२ मोरीयाम्मोनीयपिलेष्टीयलोकेभ्यः किमहं युष्मान् नामोचयं ? तथा
 सीदानीयामलेकीयमायोनीयलोकै र्युष्मास्त्रपद्रुतेषु युष्माभि मामुद्दिश्य
 १३ प्रार्थितं, ततोहं तेषामपि करेभ्यो युष्मानमोचयं । तथापि यथं मां
 परित्यज्येतरदेवगणं सेवितवन्तस्मादहं युष्मान् पुनर्नोद्धारयिष्यामि ।
 १४ यूयं गत्वा खैरभिरुचितान् देवान् उद्दिश्य प्रार्थयध्वं ते क्षेणदसमये
 युष्मानुद्धारयन्तु ।

१५ तत इखायेल्वंशः परमेश्वरमवदत्, अस्माभिः पापमकारि, इदानीं
 त्वं यत् क्षेमं मन्यसे तदेवास्मान् प्रति कुरु, अद्यमात्रमस्मान् उद्धारयेति
 १६ वयं प्रार्थयामहे । अपरं ते स्वेषां मध्याद् इतरदेवान् दवयित्वा पर-
 मेश्वरम् असेवन्त तत इखायेल्वंशस्य दुःखेन तस्य मनो दुःखितं ।
 १७ तस्मिन् समये उम्मोनवंशाः सर्व्वे मिलित्वा गिलियदे शिविरं स्थापया-
 १८ मासुः, इखायेल्वंशाश्च मिलित्वा मिर्यां शिविरं स्थापयामासुः । ततो
 गिलियदस्य मुख्यलोकाः परस्परमवदन् अम्मोनवंशेन सह योद्धुं गमने
 कः प्रथमो भविष्यति ? स गिलियदनिवासिनां सर्व्वेषां राजा भविष्यति ।

११ एकादशोऽध्यायः ।

१ यिप्रहस्य दूरीकरणं ४ तं पुनरानेतुं लोकप्रेषणं १९ इत्यायेनः सेनापतित्वे नियुक्तेन यिप्रहेनाम्नान्वंशस्य वृपतेः समीपं दूतप्रेषणं तस्यासम्पत्तिः २९ यिप्रहस्य प्रतिश्रुतिः ३९ तस्य जयः ४४ प्रतिश्रुत्यनुसारेण निजकन्यासमर्पणं ।

तस्मिन् काले गिलियदीये यिप्रहोऽतीव वीर आसीत् । स गिलिय- १
दाद् वेश्याजातपुत्र आसीत् । अपरं गिलियदस्य जायया पुत्रेषु प्रसूतेषु २
तस्य ते जायापुत्रा यौवनप्राप्ताः सन्तो यिप्रहं दवयितवन्तो गदितवन्तश्च
त्वं तातसोपपत्त्याः पुत्रः पिढधनस्याधिकारं न प्राप्स्यसि । ततो यिप्रहः ३
स्वभ्रातृणां सम्मुखात् पलाय्य टोवदेशे प्रवासं चकार । अपरं कतिपया
दुयुलोका यिप्रहेन समं मिलित्वा तेन सह गमनागमनं चक्रुः ।

कतिपयकालात्परं अम्मोनवंश इत्यायेल्वंशेन समं युयोध । अम्मोन- ४
वंशीया यदा युद्धमारेभिरे तदा गिलियदस्य प्राचीना यिप्रहं टोव- ५
देशाद् आनेतुं गताः । ततस्ते यिप्रहमवदन् त्वम् आगत्यास्माकं सेना- ६
पति भव वयम् अम्मोनवंशेन सह योत्स्यामः । ततो यिप्रहो गिलियदस्य ७
प्राचीनान् अवदत्, अहं किं युष्माभिर् न सम्यगीयितः पैढकनिवेशनाद्
दूरीकृतश्च ? अत इदानीं विपद्ग्रस्ता यूयं मम समीपं कुत आगच्छ ?
ततो गिलियदस्य प्राचीना यिप्रहमवदन्, त्वम् अस्माकम् अयसरो ८
भूत्वा अम्मोनवंशेन सह युद्धा यदस्माकम् अर्थाद् गिलियदनिवासिनां
सर्वेषां लोकानां मुख्यो भव, एतत्कृते वयम् अधुना पुनस्तव समीपं
प्रत्याट्यागताः । यिप्रहो गिलियदस्य प्राचीनान् अवदत्, अम्मोनवंशैः ९
समं योद्धुं मयि युष्माभिः पुनः स्वदेशम् आनीते परमेश्वरो यदि मम
करे तान् समर्पयिष्यति तर्हि किमहं युष्माकं प्रधानीभविष्यामि ? ततो १०
गिलियदस्य प्राचीना यिप्रहम् अवदन्, वयं यदि तव वाक्यानुसारेण
न कुर्महे तर्हि परमेश्वरोऽस्माकं विचारं करिष्यति । अनन्तरं यिप्रहो ११
गिलियदस्य प्राचीनजनैः समं जगाम, ततो लोकान् सर्वेषां प्रधानं
सेनापतिश्च चक्रुः, अपरं यिप्रहो मिरुष्यां परमेश्वरस्य साक्षात् स्वां
समस्तां वाचं निवेदयामास ।

अनन्तरं यिप्रहो अम्मोनवंशस्य वृपतेः समीपं दूतं प्रहित्वा जगाद् १२
मया सह तव कः सम्बन्धो यत् त्वं मया सह योद्धुं मम देशम् आगच्छः ?
ततो अम्मोनवंशस्य राजा यिप्रहस्य दूतान् उवाच, इत्यायेल्वंशो १३
यदा मिसराद् बहिर्भूयागच्छत् तदा सोऽर्णानम् आरभ्य यव्येकं

- यद्दैन्यं यावत् मम भूमिं हतवान्, अत इदानीं निर्विरोधं सा पुन
 १४ देहि । ततो यित्तोऽस्मिन्वंशस्य नृपतेः समीपं पुनर्दूतान् प्रहितवान्
 १५ दूतान्तमूचुः, यिमह इदं वदति मोयावस्य भूमिरस्मिन्वंशस्य च भूमि-
 १६ रिखायेल्वंशेन हता तन्नहि । किन्त्रिखायेल्वंशो मिसराद् आग-
 १७ मनकाले सूफसागरं यावत् प्रान्तरस्य मध्येन गत्वा कादेशं प्राप । ततः
 परम् इदामीयन्त्रपस्य समीपं दूतान् प्रहित्य तं गदितवान् वयं निवे-
 दयामहे त्वं स्वदेशस्य मध्येनास्मान् यातुं देहि, किन्त्रिदोमराजस्तद्वाक्यं
 न मेने, अपरं तथैव मेयावीयराजस्य समीपमपि दूतेषु प्रहितेषु सोपि
 १८ न मेने तदानीम् इखायेल्वंशः कादेशे न्यवसत् । अनन्तरं ते प्रान्तरस्य
 मध्येन गत्वा इदोमदेशं मोयावदेशस्य प्रदक्षिणीकृत्य मोयावदेशस्य
 पूर्वपार्श्वेनागत्य अर्णोनस्य पारे शिविरं स्थापयामासुः, किन्तु मोयावस्य
 १९ सीमानमध्यं न प्राविशन् यतोऽर्णोनो मोयावस्य सीमासीत् । अपरम्
 इखायेल्वंशो हिध्वानभूपालस्येमोरीयराजस्य सीमानस्य समीपं दूतान्
 प्रहित्य तमुवाच त्वं स्वदेशस्य मध्येनास्मान् स्वगन्तव्यस्थानं यातुम् अनुजा-
 २० नीहि । ततः सीहानः स्वीयसीमा यातुं दातुम् इखायेल्वंशे न विश्वस्य स्व-
 सर्वलोकान् संगृह्य यहसे शिविरं स्थापयित्वा इखायेल्वंशेन सह युयोध ।
 २१ तत इखायेलः प्रभुः परमेश्वरः सीहानं तस्य सकललोकांस्त्रिखायेल्व-
 वंशानां करेषु समर्पयामास ततस्ते तान् आजगुः, इत्थं यस्मिन् देशे
 २२ इमोरीया न्यवसन् स कृत्वा देश इखायेल्वंशेऽधिकचक्रे । ते ऽर्णोनम्
 आरब्ध यत्वेकं यावत् प्रान्तरञ्चारब्ध यद्दैन्यं यावद् इमोरीयाणां सर्वं
 २३ सीमानम् अधिकचक्रुः । इत्थम् इखायेलः प्रभुः परमेश्वरः स्वलोकास्त्रिखायेल्व-
 वंशस्य सम्मुख इमोरीयान् अधिकारात् व्युतान् चकार, इदानीं त्वं किम्
 २४ अस्मान् अधिकारात् व्युतान् करिष्यसि ? तव किमोऽदेवेन दत्ता भूमि-
 क्तया भोग्या, अस्माकञ्च प्रभुणा परमेश्वरेणास्माकं सम्मुखाद् दूरीकृतानां
 २५ जातीनां भूमिरस्माभिर्भोग्येति किं सत्यं नहि ? मोयावीयन्त्रपतेः सिष्यो-
 रस्य सुताद् वालाकात् किं त्वं श्रेष्ठः ? इखायेल्वंशस्य प्रतिकूलं स किं
 २६ व्यवदत् ? तेषां विरुद्धं स किं युयोध ? हिध्वाने तदीयग्रामेषु तथा-
 रोयरे तदीयग्रामेषु अर्णोनतटसमीपस्थेषु सर्वनगरेषु च शतत्रय-
 वत्सरान् इखायेल्वंशो वसति, तदीर्घकालमध्ये यूयं कुतस्तानि न
 २७ पुनर्गृहीतवन्तः ? अतस्तव किमपि मया नापराधं, किन्तु मया
 सह विधानात् त्वं मां हिंसि । इखायेल्वंशस्यास्मिन्वंशस्य च मध्ये

विचारयिता परमेश्वरोऽथ विचारयतु । तथाप्यम्मेनवंशीयो राजा १८
यित्तेन प्रेषितवाक्येषु मनो न निदधे ।

ततः परमेश्वरस्यात्मनाविष्टो यित्तेन गिलियदमिनप्रदेशाभ्यां १९
गिलियदस्थमिस्पीं जगाम, अपरं गिलियदस्थ मिस्पीतो ऽम्मेनवंशस्य
समीपं जगाम । अपरं तस्मिन् काले यित्तेन परमेश्वरम् उद्दिश्य प्रति- २०
श्रुत्य जगाद त्वं यद्यम्मेनवंशं मम हस्ते समर्पयसि, तदाम्मेनवंशात् २१
मम कुशलेन प्रत्यागमनकाले मां साक्षात् कर्तुं मम निवेशनद्वारात्
निर्गन्ता परमेश्वराय भविष्यति परमेश्वरमुद्दिश्य च होमबलिस्वरूपञ्च
मयोत्सृज्यते ।

अनन्तरम् अम्मेनवंशीयैः सह योजुं यित्तेन तेषां समीपं पारं गते २२
परमेश्वरस्तान् तस्य कटे समर्पितवान् । ततः सो ऽरायेरम् आरभ्य २३
मिन्नीत उत्तरणं यावद् आवेलकिरामीमञ्च यावद् विंशतिनगराणि
वशीकृत्य तान् महानिहनेन जघान, इत्थम् अम्मेनवंश इस्त्रायेल्-
वंशस्य साक्षात् नञ्जी बभूव ।

अनन्तरं मिस्पायां खनिवेशने यित्तेनस्यागमनकाले तस्य दुहिता मुरज- २४
वाद्यन्त्यकारिणीभिर्वेष्टिता सती तं साक्षात् कर्तुम् आजगाम यित्तेन
सैव सन्ततिरासीत् तदन्यः सुतः सुता वा नासीत् । तदा स खदुहितरं २५
दृष्ट्वा वस्त्रं कृत्वा बभावे हा हा हे मम सुते त्वं मां भर्ष दुःखिनम्
अकार्षीः, मम क्लेशदायकानां मध्ये त्वमप्येकाभूः, यतोऽहं परमेश्वरम्
उद्दिश्य प्रतिश्रुतकथामकथयम् अद्यना तामन्यथा कर्तुं न शोमि ।
ततः सा तमवदत् हे मत्तात त्वं यदि परमेश्वरमुद्दिश्य प्रतिश्रुतमकरो- २६
स्तर्हि निजप्रतिश्रुतवाक्यानुसारेण मां प्रति व्यवहर, यतः परमेश्वरस्तव
रिपुभ्यां ऽम्मेनवंशीयेभ्यस्तवेष्टं समर्चितम् अदात् । अनन्तरं सा निज- २७
तातं जगाद मदर्थं कर्मैकं त्वया क्रियतां मासद्वयार्थं मां विस्त्रज ततोऽहं
पर्वतेषु गमनागमने कुर्वती निजानूठात्वमधि सखीभिः सह विलपामि ।
ततः स याद्वीति वदन् मासद्वयार्थं तां व्यसर्जत् तदा सा पर्वतोपरि २८
गत्वा निजानूठात्वमधि सखीभिः समं विललाप । अपरं मासद्वये गते २९
सा स्वपितुः समीपं प्रत्यागमत्, ततः स खल्लतप्रतिश्रुत्यनुसारेण तां प्रति
व्यवहार, सा केनापि पुरुषेण नोपभुक्ता । तदारभ्य इस्त्रायेलीय- ३०
कन्या गिलियदीययित्तेनस्य कन्यामधि वत्सरमध्ये चत्वारि दिनानि
विलपितुं प्रतिवत्सरं यान्ति व्यवहारोयम् इस्त्रायेल्देश उदपादि ।

१२ द्वादशोऽध्यायः ।

. .

१ यिप्रचेन समम इफ्रयिमलोकानां विवादः ७ यिप्रहस्य भरुणं ८ इप्सनस्य कथनं
११ एलोनस्य कथनं १२ अन्दोनस्य कथनञ्च ।

- १ अनन्तरम् इफ्रयिमवंशीयाः सर्व्वे समाहृता उत्तरदिशं गत्वा यिप्रहं
बभाधिरे त्वया सह गन्तुम् अस्मान् अनाह्वय त्वम् अम्मेनवंशेन सह
- २ योद्धुं कुतः पारमगमः ? अतो वयं तव गृहं वज्रिना दाहयिष्यामः । ततो
यिप्रहस्तान् अवदत्, अम्मेनवंशेन समं मम मदीयलोकानाञ्च महाविरोधे
रमुपस्थिते युद्धानहम् आह्वयं किन्तु यूयं तेषां करेभ्यो मां नोद्धारित-
- ३ वन्तः । अनन्तरं युद्धानिग्रहं नोद्धारित इति बोध्याहं स्वप्राणान् करे
कृत्वा अम्मेनवंशस्य प्रतिकूलं पारमगमं ततः परमेश्वरो मम करे तान्
समार्षयत्, अतो यूयम् इदानीं मया समं योद्धुं कुतो मम समीपमा-
- ४ गच्छथ ? अनन्तरं यिप्रहो गिलियदस्य सर्व्वलोकान् संगृह्णन् इफ्रयिमवं-
शीयैः समं युयोध गिलियदीयलोकास्तेफ्रयिमलोकान् आजाघ्नः, यतस्ते
ऽवदन् यूयम् इफ्रयिमात् पलायिता लोका गिलियदीया इफ्रयिममि-
- ५ नश्यामि श्रिता लोकाः । अनन्तरं गिलियदीयलोका इफ्रयिमवंशस्याये
गत्वा यर्दनस्य सर्व्वघट्टान् वशीकृतवन्तः, तत इफ्रयिमोयानां पलायि-
तेन लोकेन मां पारं गन्तुं देहीति वचसि कथिते गिलियदीयलोकास्तं
- ६ प्रपञ्चुः, त्वं किम् इफ्रयिमोयोनरः ? तेन नाहमिति गदिते तेऽवदन्
त्वं शिब्लालत् शब्दमुच्चारय ततः स यथार्थम् उच्चारयितुम् अशक्तः
सिब्लालदित्युवाच, ततः परं ते तं हत्वा यर्दनस्य घट्टे ऽबधियुः । तस्मिन्
काले इफ्रयिमवंशस्य दिक्षत्वारिणश्च सहस्राणि लोका अहन्त्यन्तः ।
- ७ स गिलियदीयो यिप्रहः घड्वत्सरान् यावद् इखायेल्वंशं शासित्वा
ममार, ततो गिलियदस्य नगरैकस्मिन् तस्य प्रमशानं बभूव ।
- ८ अपरं वैतलेहमीय इप्पन इखायेल्वंशस्य विचारयिता बभूव, तस्य
- ९ त्रिंशत् सुतास्त्रिंशत् कन्याश्चासन्, अपरं स तं कन्यागणं विवाहयित्वा
स्वसुतभ्यस्त्रिंशत् कन्या जग्राह, स सप्तवत्सरान् यावद् इखायेल्वंशम्
- १० अग्रिषत् । अनन्तरम् इप्पने प्रमीते वैतलेहमे तस्य प्रमशानं बभूव ।
- ११ अनन्तरं सिबुलूनवंशीय एलोन इखायेल्वंशस्य विचारयिता बभूव
- १२ स दशवत्सरान् यावद् इखायेल्वंशम् अग्रिषत् । अनन्तरं सिबुलून-
वंशीय एलोनो ममार, ततः सिबुलूनदेशस्य अयालोने तस्य प्रमशानं
बभूव ।

अनन्तरं हिक्केलस्य सुत अब्देननामा पिरियाथोनीय एको जन १२
इसायेलवंशस्य विचारकर्त्ता बभूव । तस्य चत्वारिंशत् पुत्रास्त्रिंशत् १४
पौत्राश्चासन् ते समतिगर्द्भान् आरौहन्ति स्म । सो ऽष्टवर्षाणि यावद्
इसायेलम् अश्लिषत् । अनन्तरं पिरियाथोनीये हिक्केलसुते ऽब्देन मृते १५
अमालेकीयपर्वत इफ्रयिम्देशस्ये पिरियाथोने तस्य श्मशानं बभूव ।

१३ त्रयोदशोऽध्यायः ।

१ इसायेलवंशस्य पापकरणं ९ मानोहस्य भार्या प्रति दूतस्य दर्शनं ८ मानोहं
प्रति दूतस्य दर्शनं १५ मानोहस्य नेवेयोत्सजनं दूतस्यान्तर्धानं १४ शिशुशानस्य
अश्लेषणं ।

अनन्तरम् इसायेलवंशीये परमेश्वरस्य साक्षात् पुनः पापे समा-
चरिते परमेश्वरश्चत्वारिंशद् वर्षाणि यावत् तान् पिलेथीयानां
करेणु समर्पयामास ।

दानवंशस्य सरियनिवासी मानोहनामा मनुष्यैक आसीत् तस्य ९
जाया बन्धा निरपत्या चासीत् । अनन्तरं परमेश्वरस्य दूतस्तस्यै स्त्रिये ८
दर्शनं दत्त्वा तां बभाषे पश्य त्वं बन्धा निरपत्या चासे, किन्तु त्वं गर्भं
धृत्वा पुत्रं प्रसविष्यसे । अतस्त्वामहं विनये त्वं सावधाना भव द्राक्षारसं ५
सुरां वा न पिव किञ्चनाशुचि वस्तु मा भुञ्ज्व । पश्य त्वं गर्भं धृत्वा यं पुत्रं ५
प्रसविष्यसे तस्य शिरः क्षुरेण न स्पृक्ष्यते यतः स बालको गर्भस्थितिं पार-
मेश्वराय नासरीयो भविष्यति, अपरं पिलेथीयानां करेभ्य जायेल-
वंशम् उद्धारयितुं स आरभ्यते । अनन्तरं सा नारी समागत्य स्वपतिं ६
बभाषे, ईश्वरस्य लोक एको ममान्तिकम् आगच्छत्, तस्य वदनम् ईश्व-
रीयदूतस्य वदनमिषातिभयङ्करं किन्तु स कस्मादागच्छद् इत्यहं तं
नाएच्छं, अपरं सोपि स्वनाम मर्ह्यं नाकथयत् । स मामवदत् पश्य त्वं ७
गर्भं धृत्वा पुत्रमेकं प्रसविष्यसे तस्मात् कश्चन द्राक्षारसं सुरां वा न पिव
किञ्चनाशुचि वस्तु मा भुञ्ज्व यतः स बालको गर्भस्थितिमारभ्य मरणदिनं
यावद् ईश्वराय नासरीयो भविष्यति ।

ततो मानोहः परमेश्वरम् उद्दिश्य विनीय कथयामास हे प्रभो त्वया ८
रहित ईश्वरस्य लोक आवयोः समीपं पुनरागच्छतु तं भाविबालक-
मथावाभ्यां यत् कर्त्तव्यं तत्किञ्चयतु च । तदानीम् ईश्वरो मानोहस्य ९
वाक्यं मृहीतवान् अनन्तरं सा योषित् क्षेत्र उपविशत्येतस्मिन् समय

- ईश्वरस्य दूतः पुनस्तस्याः समीपम् आजगाम किन्तु तस्याः पतिर्मानोह-
 १० स्तया सह नासीत् । ततः सा नारी तूर्णं धावती निजपतिं वार्त्तां जगाद,
 पश्यान्वस्मिन् दिने यो लोको मम समीपम् आगच्छत् स पुनर्मह्यं दर्शनं
 ११ दत्तवान् । ततो मानोह उत्थाय स्वजायायाः पश्चाद् गत्वा तस्य लोकस्य
 समीपं प्राप्य तमवदत्, इमां स्त्रियं यो लोकः सम्भावितवान् स किं
 १२ भवान्? स उवाच, अहमेवास्मि । अनन्तरं मानोह उवाच भवतो
 वाक्ये सफले सति बालकमधि केन त्रयमेनावभ्याम् आचरितयं?
 १३ ततः परमेश्वरस्य दूतो मानोहमवदत् इमां स्त्रियं यद्यत् मयादिष्टं तदधि
 १४ सा सावधाना तिष्ठतु । सा द्राक्षाफलजातं किमपि वस्तु मा भुंक्तां
 तथा द्राक्षारसं सुराश्च मा पिवतु नाशुचिद्रव्यं भुङ्क्तं, तामहं यद्यत्
 समाप्तापयं सा तत्सर्वम् आचरतु ।
 १५ अनन्तरं मानोहः परमेश्वरदूतम् उवाच भवान् अस्मदनुरोधतः
 १६ किञ्चिद् विनम्रतां भवतः कृत आवां क्वागवत्समेकं पद्यावः । ततः
 ईश्वरस्य दूतो मानोहमवदत् यद्यपि त्वं मां विनम्रयसे, तथापि तवान्नं
 नाहं भक्षिष्यामि, यदि च होमबलिं दातुम् इच्छसि तर्हि स
 परमेश्वराय दातव्यः, किञ्च स परमेश्वरस्य दूत इति मानोहो नाज्ञा-
 १७ सीत् । अनन्तरं मानोहः परमेश्वरस्य दूतम् अवदत् भवतः किन्नाम?
 १८ भवतो वाक्ये सफले सत्वावां भवन्तं समादरिष्यावहे । ततः पर-
 मेश्वरस्य दूतस्तमवदत् त्वं कुतो मम नाम एच्छसि? मम नामाश्चर्यं ।
 १९ अनन्तरं मानोहस्तं क्वागवत्सं तदीयनैवेद्यञ्च गृहीत्वा तत्रस्थपावा-
 योपरि परमेश्वरमुद्दिश्य निवेदयामास ततो मानोहस्य तज्जायायाश्च
 २० दृष्टिगोचरे तेन दूतेनाश्चर्यरूपमाचरितं । यतो यदा यज्ञवेद्या अग्नि-
 शिखा गगणदिशम् उदगच्छत्, तदा मानोहस्य तज्जायायाश्च दृष्टि-
 गोचरं परमेश्वरस्य दूतो यज्ञवेद्याः शिखाम् आश्रितोर्द्धं जगाम,
 २१ ततस्तौ मृत्तिकायां न्युज्जीभूय पपततुः । इतः परं परमेश्वरस्य दूतो
 मानोहं तस्य जायाश्च स्वं पुनर्नादर्शयत् तदा स परमेश्वरस्य दूत इति
 २२ मानोहो ज्ञातवान् । अनन्तरं मानोहः स्त्रीयां जायां जगाद आवाम्
 २३ ईश्वरं अदर्शय तत्कारणाद् अवश्यं मरिष्यावः । किन्तु तस्य जाया तं
 बभाषे, परमेश्वरो यद्यावां हन्तुम् ऐषिष्यत् तर्हि स आवयोः करतो
 होमं नैवेद्यञ्च नायहीष्यद् एतानि चावां नादर्शयिष्यत् किञ्च समये
 ऽस्मिन् यानि कथितवान् तान्यपि नाकथयिष्यत् ।

अनन्तरं सा नारी पुत्रं प्रसूय तस्य नाम शिशुशेन इति चकार २४
 किञ्च स बालको वर्जितुमारेभे परमेश्वरस्य तस्मै वरं ददौ । अपरं परमे- २५
 श्वरस्यात्मा सरियस्तेष्टायोगस्य च मध्ये दानीयशिविरे प्रथमं तस्मिन्
 आविर्बभूव ।

१४ चतुर्दशोऽध्यायः ।

१ पिलेष्टीयानां कन्येकस्याः शिशुशेनस्य विवहनेच्छा ५ तिस्राधायां गमनकाले भिक्षु
 बभूव ८ तिस्राधायां द्वितीययात्रायां भिक्षुस्य कुणपं मधुलामः १० शिशुशेनस्य विवा-
 दभावे १२ भाजनसमये शिशुशेनस्य प्रहलिकाकथनं १६ प्रहलिकार्थकथनफलं ।

अनन्तरं शिशुशेने तिस्रायां गते तत्र पिलेष्टीयां कन्यामेकां वीक्ष्य १
 प्रत्यागत्य निजपितरौ वार्त्तामिमां बभाषे मया तिस्राधायां पिलेष्टीया २
 कन्यका दृष्टा, अतस्तामानीय मां विवाहयतं । ततस्तस्य पितरौ जगदतुः ३
 तव भ्रातृणां मध्ये ऽस्मदीयसर्वलोकानाञ्च मध्ये किं कन्या नास्ति यत् त्वम्
 अश्चिद्गतत्वां पिलेष्टीयानां कन्यां विवोढुं यास्यसि ? शिशुशेनः
 स्वपितरं बभाषे, त्वं तदर्थं तामेवानय मम दृष्ट्या सा मनोहरा । किन्तु ४
 स यत् पिलेष्टीयानां प्रतिकूलं क्तिन्नं प्राप्तुं चेष्टेत तदर्थं परमेश्वरादिदं
 भवतीति तस्य पितरौ न विविदतुः । तदानीं पिलेष्टीया इच्छायेत्वंश-
 स्थाधिपतित्वं चक्रः ।

तस्मिन् काले शिशुशेनस्तस्य पितरौ च तिस्राधायाम् अगमन् तेषु ५
 तिस्राधास्थानि द्राक्षाक्षेत्राणि प्राप्तेषु तत्रैको युवसिंहो गर्जन् मृशो-
 नस्यान्तिकम् आगमत् । तदा परमेश्वरस्यात्मनाविष्टः शिशुशेनः शून्य- ६
 हस्तोऽपि सन् क्रागवत्सवत् तं सिंहं चिच्छेद, किन्तु ७ तत् कृतवा-
 निति स्वपितरौ न जगाद । अनन्तरं शिशुशेनेन गत्वा तथा कन्यया ८
 मिथः संलापे कृते सा तस्य दृष्ट्या मनोहरा बभूव ।

अनन्तरं कस्मिंश्चित् समये गते यदा स तां कन्यां विवोढुं तत् स्थानं ८
 पुनरगच्छत् तदा तस्य सिंहस्य कुणपं द्रष्टुं मार्गात् जगाम, तत्र तत्-
 सिंहकुणपमध्ये मधुमल्लिकायूथं मधुकौघञ्च दृष्ट्वा खहस्तेनादाय मधु ९
 भक्षणं जगाम, किञ्च पित्रोः समीपम् उपस्थाय ताभ्यामपि किञ्चिद्
 ददौ ततस्तां तद् बुभुजाते, किन्तु सिंहकुणपात् मधु गृहीतमिति ताभ्यां
 स न कथयामास ।

अनन्तरं तस्य ताते तस्याः कन्यायाः समीपं गते शिशुशेनस्तत्र स्थाने १०

- ११ भोज्यमासादितवान्, यतो वराणां तादृशो व्यवहार आसीत् । अनन्तरं तं दृष्ट्वा पित्रेष्टीयलोकस्तस्य समीपे स्थातुं त्रिंशत् सहस्रान् आनिन्युः ।
 १२ अनन्तरं शिमशोनस्तान् जगाद युष्मानहं प्रहेलिकामेकां पृच्छामि यदि यूयम् अस्य महस्य सा दिनमध्ये तस्या अर्थं निश्चित्य मद्भ्यां कथयितुं शक्नुथ तर्हि युष्मभ्यमहं त्रिंशद् उत्तरासङ्गान् त्रिंशद् वस्त्रयुगानि च दास्यामि । किन्तु यदि तस्या अर्थं वक्तुं न शक्नुथ तर्हि यूयं मद्भ्यां त्रिंशत् प्रावारान् त्रिंशद् वस्त्रयुगानि च दास्यथ, ततस्ते जगदुः, तव प्रहेलिकां ।
 १४ त्वं ब्रूहि वयं शृणुमः । स उवाच,

निरगाद् भक्तकाद् भक्ष्यं मिष्टञ्च बलिनस्तथा ॥

- १५ ततस्ते त्रिभिर्दिनैस्तस्याः प्रहेलिकाया अर्थं कथयितुं नाशक्नुवन् । अनन्तरं सप्तमे दिवसे ते शिमशोनस्य जायाम् अवदन् त्वं निजं स्वामिगं स्वप्रहेलिकाया अर्थं कथयितुं प्रवर्त्तय नोचेत् वयं त्वां तव पित्रनिवेशनञ्च वक्तिना दाहयिष्यामः; अस्माकं सम्पत्तिम् अपहर्त्तुं किं यूयम् अस्मान् निमन्त्रितवन्तः? ततः शिमशोनस्य जाया तस्य साक्षाद् रुदती बभाषे त्वम् अवश्यं माम् षट्तीयसे किञ्चिदपि मयि न प्रीयसे, यतस्त्वं मम लोकान् प्रहेलिकामेकामवादीः किन्तु मां नावादीः । ततः स उक्तवान् पश्याहं तां कथां स्वपितरावपि नावदं तर्हि किं तुभ्यं तां कथयिष्यामि? ततस्तस्य जाया महीयससाहस्य श्रेष्ठदिनं यावत् तस्य साक्षात् तादृग् रुदितवती, ततः स तया व्यग्रः सन् सप्तमे दिवसे तस्यै कथयामास, ततः सा योषित् स्वलोकेभ्यः प्रहेलिकाया अर्थं कथयामास । अनन्तरं सप्तमे दिवसे सूर्योऽस्तमगते तन्नगरस्थमनुष्यास्तम् उवाच,

मधुतः किं भवेन्मिष्टं बलवान् को मृगेन्द्रतः ॥

ततः स तान् अवदत्,

नाभोऽख्यध्वं मम श्लोकं चेन्नाक्रक्ष्यत मे गवा ॥

- १८ अनन्तरं परमेश्वरस्यात्मनि तस्मिन् अधिष्ठिते सोऽस्त्रिलोकं गत्वा तत्र तान् त्रिंशत् जनान् हत्वा तेषां वस्त्राणि गृहीत्वा प्रहेलिकार्थं कथकेभ्यः पूर्वोक्तानि वस्त्राणि ददौ, किन्तु तस्य क्रोधस्य प्रवृत्तनात् तत्स्थानात् स्वपितुर्निवेशनं जगाम । अनन्तरं शिमशोनस्य यः सहस्रर आसीत् तस्मै तस्य जायादीयत ।

१५ पञ्चदशोऽध्यायः ।

१ आयायाः समीपं गन्तुं शिमशोनस्य निषेधः स्वस्यस्य शस्यस्य दाहः २ तस्य जाया-
चरारकोदाहः शिमशोनेन वज्रसोक्तचननं ३ यिद्धदोयसोक्तस्य बहत्वं समर्पित-
मस्य १४ तद्वत्तस्य दत्ता वज्रसोक्तानां वधः १५ पिपासानिवारणार्थं तोयपानश्च ।

अनन्तरं शिमशोनस्यकर्तनकाणे शिमशोनश्रागवत्समेकं गृहीत्वा स्व-
जायां साक्षात् कर्तुं गत्वा जगाद स्वजायायाः समीपं अन्तःपुरमश्नं
यास्यामि, किन्तु तस्याः पिता तमन्तरं गन्तुं नानुजज्ञौ । किञ्च तस्या
जनको जगाद त्वं ताम् ऋतीयितवान् इति निश्चित्य मया सा तव सह-
चराय दत्ता, तस्याः कनिष्ठभगिनी किं तस्याः सुन्दरो नहि? अहं
निवेदयामि त्वं तस्या विनिमयेन तां गृह्णाण । ततः शिमशोनेऽवदत्
अहमिदानीं पिलेष्टीयान् हिंसित्वापि तेभ्योऽधिकं निर्दोषो भविष्यामि ।
अनन्तरं शिमशोने गत्वा चीणिं शतानि श्रद्दगालान् धत्वा बद्धत्वा ।
आनीय द्वौ द्वौ श्रद्दगालौ योजयित्वैकैकाम् उष्कां तेषां पुच्छयुगेषु बन्धत्वा ।
अनन्तरं तासूक्तासु वज्रं दत्त्वा पिलेष्टीयानां शस्यक्षेत्रेषु तान् त्यक्त्वा ।
बद्धशस्यमुष्टीन् अच्छिन्नशस्यानि जितवृद्धोद्यानानि च दाहयामास ।

तदानीं पिलेष्टीया अपृच्छन् कर्मैतत् केन कृतं? लोका अवदन् ।
तिस्राधीयस्य आमात्रा शिमशोनेनेदं कृतं यतस्तस्य जायापहृता तस्य
सहचराय दत्ता, ततः पिलेष्टीया आगत्य तां स्त्रियं तस्याः पितरश्च
वज्रिणा दाहयामासुः । ततः शिमशोनस्तान् अवदत्, यदि आभिरे-
तादृशं कर्म क्रियेत तर्हि युष्मभ्यं तत्फलमदत्त्वा नाहं क्षीयामि । ततः
परं स सर्वथा महाघातेनाहत्य तान् अवधीत्, अनन्तरम् ऐटमपर्व-
तस्य गङ्गरं गत्वा न्यवसत् ।

तदानीं पिलेष्टीया गत्वा यिद्धदाप्रदेशे शिविरं स्थापयित्वा जिवौ
यावद् व्याप्य तस्थुः । ततो यिद्धदाया लोका अपृच्छन् यूयम् अस्माकं
प्रतिकूलं कुत आगच्छत? ते कथयामासुः शिमशोनेऽस्मान् प्रति यद-
करोत् तं प्रति तद्वत् कर्तुं तं बन्धुश्च वयं समागताः । तदानीं यिद्धदाया-
स्त्रीणि सहस्राणि लोका ऐटमपर्वतस्य गङ्गरं गत्वा शिमशोनाय कथ-
यामासुः, पिलेष्टीया अस्माकम् अधिपतय इति किं त्वं न जानासि?
त्वमस्मान् प्रति किं कृतवान्? स कथयामास ते मां प्रति यदकुर्वन्
अहमपि तान् प्रति तद्वदकरवं । ते तस्मै कथयामासुः, वयमिदानीं त्वां
बद्धा पिलेष्टीयानां करेषु समर्पयितुम् आगताः । शिमशोनस्तान्

- ११ अथदत्तं यूयं मां न हनिष्यथेति मम समीपे शपथं कुरुत । ततस्तेऽव-
दन्, न, वयं केवलं त्वां दृढं बद्ध्वा तेषां करेषु समर्पयिष्यामः किन्तु
निष्कार्त्वा त्वां न हनिष्यामः । अनन्तरं ते नूतनरज्जुद्वयेन तं बद्ध्वा तस्मात्
प्रसृत्यात् तमादाय गताः ।
- १२ अनन्तरं तस्मिन् जिह्वीं प्राप्ते तस्य प्रतिकूर्जं पिच्छेष्टीया उच्चैः शब्दं
चक्षुः किन्तु परमेश्वरस्यात्मनि तस्मिन्नधिष्ठिते तस्य बाहुस्थिते रज्जु
बद्धिना दग्धशय्या इव बभूवतुस्तस्य बन्धनानि च तस्य हस्तद्वयाग्निपेतुः ।
- १३ अनन्तरं स आर्द्रां गर्दभहनुमेकां दृष्ट्वा करं विस्तार्यादाय तद्द्वारा
१४ सहस्रं लोकान् अभवीत् । तदानीं शिमशोनः कथयामास,
एको राशिर्द्वितीयश्च हतौ हन्वा खरस्य हि ।
तद्वत्तं मम शत्रूणां हतं हन्वा खरस्य हि ॥
- १५ अनन्तरं कथां समाप्य हस्ताद् हनूं निक्षिप्य तत्स्थानस्य नाम रामत-
लिह्वी (हनूनिक्षेप इति) चकार ।
- १६ अनन्तरं सोऽतोव दृष्ट्वात्तो भूत्वा परमेश्वरस्य समीपे प्रार्थनां चकार
त्वं स्वदासं महेन्द्राक्षकर्मदं कारितवान् इदानीं किमहं दृष्ट्वाया मरि-
१७ ध्यामि चाच्छिन्नत्वचां वशी भविष्यामि ? ततः परमेश्वरेण जिह्वीस्थिते
कुण्डाकारे किञ्चे सृष्टे तस्मात् तोयं निर्जगाम तदा स तोयं पीत्वा प्राद्यान्
प्राप्य सचेतन्यो बभूव तस्मात् स तत्स्थानस्य नाम ऐनहक्कोरि (प्रार्थ-
१८ नस्य प्रखवणमिति) चकार, तत्स्थानम् अद्यापि जिह्वीं विद्यते । पिच्छे-
ष्टीयानां काले शिमशोने विंशतिवत्सरान् यावद् इच्छायेन्वशस्य
विचारयितासीत् ।

१६ षोडशोऽध्यायः ।

१ शिमशोनस्यासागमनं ४ दिलीलायां प्रेसासक्तता तस्य गुप्तकथां ज्ञातुं दिलीलायाः
चह्वा शिमशोनस्य न प्रकाशनं १५ गुप्तकथाप्रकाशनात् तस्य बलवानिः ११ तस्य
कारायां बन्धनं पिच्छेष्टीयैः सह तस्य सरणं ।

- १ तदानीं शिमशोनेऽसां गत्वा तत्र वेश्यामेकां वीक्ष्य तस्या गृहं प्रावि-
२ शत् । ततः शिमशोन एतत्स्थानम् आगच्छद् इति श्रुत्वा असातीयास्ताद्
वेष्टयित्वा कृत्स्नां रजनीं तत्काले नगरद्वारे गुप्ता अतिष्ठन्, यतः
प्रातःकाले दिने जाते तं वयं हनिष्याम इति म्रित्वा ते कृत्स्नां रजनीं
३ तुषीर्भूय तस्युः । अपरं शिमशोने मध्यरात्रिं यावत् श्रयित्वा मध्यरा-

चातुर्थाय नगरद्वारस्य सार्गजौ कबाटौ स्तम्भद्वयञ्च गृहीत्वा प्रतस्थे किञ्च
कृत्ये कृत्वा हि प्रोक्ताभिमुखस्य पर्वतस्य शिखरे तानि निदधौ ।

अनन्तरं सेरेकोपत्यकाबासिनो दिलीलानामिका या स्त्री स तस्यां ५
पेक्षा ससङ्गे । ततः पिलेष्टीयानाम् अधिपतयस्तस्या योषितः समी- ५
पम् आगत्य तां बभाषिरे, त्वं तं परिवक्ष्यस्व केन तस्य महापराक्र-
माऽयं जायते केन वा वयं तं जित्वा क्षेत्रनार्थं बन्धुं शक्नुमस्तन्निश्चिन्तु
ततो वयं प्रत्येकत एकदशशतानि रूप्यमुद्रास्तुभ्यं दास्यामः । अनन्तरं ५
दिलीला शिमशोणम् अवदत्, विनयेऽहं तवायं महापराक्रमः केन
जायते केन वा त्वं परेण बद्धा क्षेत्रं शक्यसे तन्मां वद । ततः शिम- १०
शोणस्तस्मै कथयामास सप्तभिर्नवीनैरश्वकैर्वैद्यैर्यद्यहं बध्ये तदा
दुर्बला भवन् अन्यलोकस्य सदृशे भविष्यामि । अनन्तरं पिलेष्टी- ८
यानाम् अधिपतयः सप्तशुक्लनवीनवेत्राण्यानीय तस्य ददुस्ततः सा तस्मै
बबन्ध । तदानीं तस्या अन्तरागारे लोका गुप्ता आसन् अनन्तरं सा ५
तमवदत्, हे शिमशोण पिलेष्टीयास्त्वामाक्राम्यन्ति ततो वक्षिष्युष्टशाम-
रुपाणि यथा कियन्ते तथा तानि वेत्राणि तेन छिन्नानि, इत्थं तस्य वस्त्रस्य
तत्त्वं न जातं । अनन्तरं दिलीला शिमशोणाय कथयामास, पश्य त्वं मां १०
परिहस्य मया गदितवान्, विनयेऽहं केन त्वं बन्धुं शक्यसे तन्मां
वद । ततः स तस्यै कथितवान् याभिः किञ्चन कर्म नाकारि तादृशीभिः १०
नूतनरज्जुभि र्यद्यहं बध्ये तदाहं दुर्बला भवन् अन्यलोकस्य सदृशे
भविष्यामि । ततो दिलीला नूतनरज्जुरानीय ताभिस्तं बबन्ध तदा तम् १०
अन्तरागारे लोका आसन् सा तस्मै कथयामास हे शिमशोण पिले-
ष्टीयास्त्वाम् आक्राम्यन्ति ततः स निजबाहुतः सूत्राणीव ताकिच्छेद ।
अनन्तरं दिलीला शिमशोणाय कथयामास त्वम् इदानीमपि मां परि- १५
हस्य मया बाधमवादीः । केन त्वं बन्धुं शक्यसे तन्मां वद । स
कथयामास, यदि त्वं मम शिरसः सप्तकेशरज्जुः सूत्रैः सह वस्त्रवद्
वपसि तर्हि तत् शक्यं भविष्यति । ततः सा कीलेन ता बद्धा तस्मै १५
कथयामास हे शिमशोण पिलेष्टीयास्त्वाम् आक्राम्यन्ति । ततः स निद्रातो
जाग्रदित्वा सूत्रैः समं व्युतं कीलस्त्रापजहार ।

अनन्तरं दिलीला तस्मै कथयामास, मां प्रति तव मनो नास्ति तर्हि १५
त्वय्यहं प्रीये वयं इदं कथं वक्तुं शक्नोषि ? पश्य वारत्रयं त्वं मां परिहस्य
केन तव महापराक्रमो जायते तन्मन्त्रं नाकथयः । इत्थं सा प्रतिदिनं १५

- वाक्यैस्तमाक्राम्यत्, ततः स व्याकुलो भूत्वा जीवनेऽपि विरक्तो ऽभवत् ।
- १० ततः स स्वमनोवाक्यं व्यक्तीकृत्य तस्यै कथयामास, मम शिरः कदापि क्षुरेण न स्पृष्टं यतोऽहं गभस्त्रितिमारभ्येश्वराय नासरोयोऽस्मि, यद्यहं शिरो मुखयामि तर्हि मम वक्त्रं मां त्यक्त्यहश्च दुर्बलो भवन् अन्यलो-
- १५ कस्य सदृशो भविष्यामि । अनन्तरं तेन स्वमनोवाक्यं व्यक्तीकृतम् इति बुद्ध्या दिक्कीला द्रुतं प्रहित्य पिलेष्टीयानाम् अधिपतीन् आह्वय कथयामास, इदानीं यूयम् आगच्छत यतः स स्वमनसः सर्व्वं वाक्यं मद्भां कथितवान्, ततः पिलेष्टीयानाम् अधिपतयः स्वहस्तैर्मृदा आदाय तस्याः
- २० समीपम् आगच्छन् । अनन्तरं सा निजजानूपरि तं निद्राया जग्मे-कमाह्वय तस्य शिरसः सप्तकोशरज्जुः क्षौरयामास ततः परं सा यदा
- २५ तं क्षेपयितुम् आरभत तदा स बलहीन आसीत् । अर्थतः सा कथयामास हे शिमशेन पिलेष्टीयास्त्वाम् आक्राम्यन्ति ततः स निद्रातो जागरित्वा मनसि कथितवान् अन्यसमय इव वहिर्गत्वाहम् आत्मानं मोचयिष्यामि, किन्तु स परमेश्वरेण त्यक्त इति स नाजानात् ।
- ३० अनन्तरं पिलेष्टीयास्तं धत्वा तस्य चक्षुषी वहिष्कृत्य तम् असायुरी-मानोय पित्तलनिगडैर्बन्धन्, अनन्तरं स कारागारे शयान्यपिनट् ।
- ३५ तथापि तस्य शिरोमुखनानन्तरं तस्य शिरसः कोशाः पुनर्वर्द्धितुमारे-
- ४० भिरे । अपरं पिलेष्टीयानाम् अधिपाः स्वेषां सुरस्य दागोनस्य समीपे महानैवेद्यं निवेदयितुम् आनन्दितुश्च सर्व्वे मित्रिता यतस्ते कथयामासुः,
- ४५ अस्माकं देवोऽस्माकं रिपुं शिमशेनम् अस्माकं करगतमकरोत् । अपरं तं वीक्ष्य प्रजाः स्वेषां देवं प्रशशंसुः किञ्च कथयामासुरस्माकं देवोऽस्मद्देश-
- ५० नाशकं बज्रलोकाघातिनश्चास्माकं रिपुं करोऽस्माकं समारपयत् । अनन्तरं ते हृष्टचित्ताः सन्तः कथितवन्तः शिमशेन आह्वयताम् अस्माकं साक्षात् कौतुकं करोतु च ततो लोकाः कारागृहात् शिमशेनम् आह्वयानीय
- ५५ स्तम्भानां मध्ये तमस्थापयन् स च तेषां साक्षात् कौतुकं चकार । अनन्तरं शिमशेनः स्वहस्तधारिणं बालकमवादीत् मां त्यज यस्य स्तम्भद्वयस्यो-
- ६० परि गृहस्य भार आस्ते तद् दयमहं स्पृशानि, तत्र भारं दत्त्वा
- ६५ तिष्ठानि च । तदानीं स्त्रीभिः पुरुषैश्च तद्गृहं परिपूर्णमासीत् पिलेष्टी-यानां सर्व्वे अधिपतयोऽपि तत्रासन्, किञ्च स्त्रियः पुरुषाश्च सङ्ख-
- ७० त्रयलोका गृहछेऽतिष्ठन् ते सर्व्वे शिमशेनस्य कौतुकमदर्शन् । ततः शिमशेनः परमेश्वरमुद्दिश्य प्रार्थनां कुर्वन् जगाद हे प्रभो परमेश्वर

विक्रयेण मां स्मर चे इन्द्र विनयेऽहं केवलमेकवारमात्रं मां बलिनां कुर्वे, अथ चक्षुर्दययोः परिशोधार्थं पिलेष्टीयेभ्यः समुचितं ददामि । अपरं १८ मध्यस्थितयो रंयो रंयो स्तम्भयोश्चपरि गृहस्य भार आसीत् शिम्शोना नतः सन् तयोरेकं दक्षिणबाहुनान्यच्च वामबाहुना परिगृह्य स्वस्य भारं ददौ । अनन्तरं पिलेष्टीयैः समं मत्तः प्राणाः वियुज्यन्तामिति वाक्य- १० मुक्ता शिम्शोना निजसकलबलेन भारमदात्, ततस्तद्गृहम् अध्यक्षाणां तन्मध्यास्थितमर्ज्जनाकानांश्चापरि पपात, ततो जीवन्काले तेन ये हतास्तेभ्योऽधिका लोका मरणाकाले ऽह्वन्यन्त । अनन्तरं तस्य भ्रातरः ११ पित्रश्चण्डियाश्चागच्छ तमादाय सरियेष्टीयोल्लेखार्थमध्यस्थाने तत्पितुर्मानो- ह्वस्य श्मशाने तस्य श्मशानं चक्रुः, स विंशतिवत्सरान् इच्छायैव्वंशस्य विचारयितासीत् ।

१७ सप्तदशोऽध्यायः ।

१ मीखायस्य रूपधैर्यं मूर्तिनिर्माणं ० मूर्तिनिर्माणाय याजकनिर्माणम् ।

इफ्रयिमपर्वन्ते मीखायनामा लोक एक आसीत् । स स्वभ्रातरं जगाद १ चोरितं यत् शताधिकसहस्रशेकलपरिमितं रूपमधि त्वया शाप उक्ता १ मम कर्णे आवितम्ब तद् रूपं मया गृहीतं मत्समीपे विद्यते, ततस्तस्य माता बभाधे, हे मम पुत्र त्वं परमेश्वरस्याश्विं प्राप्नुहि । अनन्तरं स २ तत् शताधिकसहस्रशेकलरूपं स्वमात्रे पुनर्ददौ तदा तस्य माता कथ- यामास, अहं निधिक्तामेकां मूर्तिं तक्षिताक्षैकां मूर्तिं निर्मापयितुं स्वपु- त्रस्य मङ्गलार्थं तद् रूपं परमेश्वरायोदहजं तदर्घ्यं ददामि तुभ्यं पुनर्ददौ । तथापि तेन स्वमात्रे तस्मिन् रूपे पुनर्दत्ते सा शतदशशेकलरूपं ४ गृहीत्वा निर्मात्रे ददौ ततः स तेन निधिक्तामेकां तक्षिताक्षैकां मूर्तिं निर्मितवान् ते मूर्तिं मीखायस्य गृहे तस्थतुः । तस्य मीखायस्यैका ४ देवालय आसीत्, अपरम् एकम् शफोदस्वम् एका पुत्तलिका च तेन निर्मिता तया स्त्रीयपुत्ताणामेकः पवित्रीकृतः स च तस्य याजको बभूव । तस्मिन् काले इच्छायैव्वंशे कोपि राजा नासीत् यो यत् ६ लोभम अभिन्यत स तदेवाकरोत् ।

तदानीं भिह्मदादेशस्त्वैतलेहमयिह्मदानगरीयो जेवीय एकस्तरुणस्तत्र ७ प्रावसत् । स यत्र तत्र प्रवासं कर्तुं वैतलेहमयिह्मदानगराभिर्गच्छ ८ यात्रां कुर्वन् इफ्रयिमपर्वन्ते मीखायस्य निवेशनम् आजगाम । ततो ८

- मीखायस्तं पप्रच्छ त्वं कस्माद् आगतोऽसि ? स प्रत्यवदत् लेवीयेऽहं
 १० वैतलेहमयिहृदाया आगतोऽस्मि यत्र तत्र प्रवक्तुं पर्यटामि । ततो
 मीखायस्तं बभाषे त्वं मया सार्द्धं तिष्ठ मम पुरोहितः पिढरूपश्च भव
 मया संवत्सरे तुभ्यं दशशेकज्जतं वस्त्रयुग्मं तव भक्ष्यद्रव्याणि च
 ११ दायिष्यन्ते । ततः स लेवीयस्तस्य गृहं गत्वा तेन सार्द्धं वक्तुं मतिं चकार,
 १२ इत्थं स तरुणस्तस्य पुत्रैकैव बभूव । अनन्तरं मीखायस्तं लेवीयं
 पवित्रं चकार, ततः स तरुणस्तस्य पुरोहितो भूत्वा मीखायस्य निवेशने
 १३ न्यवसत् । ततो मीखायः कथयामास परमेश्वरे मम मङ्गलं करिष्यती-
 त्वहम् इदानीम् अजानां, यतो लेवीयलोको मम पुरोहितोऽभवत् ।

१८ अष्टादशोऽध्यायः ।

- १ अधिकारम् अनुभूयानुं दानवंशस्य पञ्चजनप्रेषणं ७ लुथिशानुमन्वानस्य कथनं ११
 षट्प्रतानि लोकानां तदाक्रमितुं गमनं १४ पथिमध्य मीखायस्य विषहादिषोऽर्थः
 १९ मीखायस्य कथाम् अटोत्वा ते स्त्रियशं गत्वा तस्य वस्त्रगतकरणं ३० तत्र स्थाने
 विषपञ्चस्थापनं ।
 १ तस्मिन् काले इस्त्रायेन्वंशे कोपि राजा नासीत् । तदानीं दानववंशः
 स्ववासार्यम् अधिकरणीयं देशमचेष्टत, यतस्तद्दिनं यावद् इस्त्रायेन्-
 २ वंशानां मध्ये तेनाधिकर्तव्या भूमिर्न प्रापि । अतो दानववंशीयाः स्वेषां
 प्रदेशाद् अर्थात् सरियेष्टायेलेभ्यः स्ववंशस्य पञ्चवीरान् देशं पर्यटितुं
 बोक्षितुश्चेदं कथयित्वा प्रेषयामासुः, यूयं गत्वा देशं निरीक्षध्वं, ततस्त-
 ३ इपूथिमपर्वते मीखायस्य गृहमागत्य तत्र यामिनीं यापयामासुः । ते
 यदा मीखायस्य परिजनैः सार्द्धम् आसन् तदा तं लेवीयतन्त्र्यम् उच्चा-
 ४ रणेन परिचित्राभ्यन्तरं गत्वा तं पप्रच्छुः, त्वाम् एतत्स्थानं क्व आनयत् ?
 ५ स्थानेऽत्र त्वं किं कर्म करोषि ? अपरं स्थानेऽत्र तव किं किमास्ते ? ततः
 स तेभ्यः कथयामास मीखायो मया सार्द्धम् अमुकरूपं व्यवहृत्य मङ्गलं
 ६ वृत्तिं दातुं प्रतिश्रुतवान् अतोऽहं तस्य पुरोहितोऽभवम् । ततस्ते ऽक-
 ७ थयन् वयं विनयामहे, अस्माकं गन्तव्ये पथि शुभं भविष्यति न वेति
 ८ त्वम् ईश्वरस्य समीपे पृच्छ । ततः पुरोहितस्तान् अवदत् यूयं कुशलेन
 गच्छत, युष्माकं गन्तव्यः पश्चाः परमेश्वरस्य गोप्यर आस्ते ।
 ९ अनन्तरं तैः पञ्चभिर्जनै र्यात्रां कृत्वा कथिष्ये जन्वे तत्र निवासिनो
 लोकाः सिदानीयलोकानां रीत्यनुसारेण निर्भया निश्चिन्ताः सन्तो

निष्कारणं निवसन्ति किञ्च तत्र देशे तान् दमयितुं कोपि शास्ता नास्ति
ते मोक्षनाद् दूरस्थाः किञ्च भिन्नलोकैः समं तेषां सम्बन्धो नास्ति
तेरिति दृष्टं । अनन्तरं सरियेष्टायोजयोः स्वभ्रातृणां समीपं प्रत्यागत्य ८
तः का वासति एते ते कथयामासुः, उच्छिद्यत वयं तेषां विरुद्धम् उत्थाय ८
याम यतः स देशोऽतीवोत्तम इति वयं दृष्टवन्तः, यूयं कुतो निष्कर्माण
आभ्यः? तं देशं गन्तुं प्रविश्याधिकर्तुञ्च नाकस्यं कुरुत । युष्माभिस्तत्र १०
गमने कृते निश्चिन्तं निवसन्तो लोका लप्यन्ते, स देशश्च विस्तारितः,
तत्र पृथिवीजातस्य कस्यापि वस्तुनोऽभावो नास्ति युष्माकं करेषु तं
देशम् ईश्वरः समर्पयिष्यति ।

अनन्तरं सरियेष्टायोजयोः दानववंशीयाः षट् शतानि लोका युद्धास्त्रैः ११
सुसज्जमाना यात्रां चक्रुः । ते गत्वा विह्वलादेशस्ये किरियतयिया ११
रीमं शिविरं स्थापयामासुस्तस्मात् कारणाद् अद्यापि तस्य स्थानस्य
महान्दान (दानस्य शिविरमिति) नामास्ते तत् किरियतयियारीमस्य
पश्चात् स्थितं ।

अपरं तस्माद् इफ्रिमपर्वतं गत्वा मोखायस्य निवेशने प्राप्ते ११
अथिषदेशं निरीक्षितुं गन्तारः पञ्च जनाः स्वजातीयान् अवदन्, अस्मिन् १४
निवेशनं एकम् एषोद्बुद्धं पुत्तलिका निषिक्ता मूर्त्तिस्तद्विता मूर्त्तिश्च
विराजते तत् किं यूयं जानीथ? अत इदानीं युष्माभिः किं कर्तव्यं तद्
विचिन्ततां । ततस्तेऽभ्यन्तरं गत्वा मोखायस्य निवेशनस्य लेवीयतरुणस्य १
वासं प्रविश्य तस्य कुशलं पप्रक्षुः । अपरं युद्धास्त्रैः सुसज्जमानाः षट्
शतानि दानववंशीयलोका गोपुरप्रवेशस्थाने स्थिताः । अनन्तरं दे १०
निरीक्षितुं गन्तारः पञ्च जना उत्थायाभ्यन्तरं गत्वा तां तद्वितमूर्त्तिम्
एषोद्बुद्धं पुत्तलिकां निषिक्तमूर्त्तिश्च जग्मुः किन्तु तदानीं पुरोहितो
युद्धास्त्रैः सुसज्जितानां षट् शतानां लोकानां सन्निधौ गोपुरप्रवेशस्थाने
समुत्तिष्ठमान आसीत् । इत्यवसर इमे मोखायस्य निवेशनं प्रविश्य १८
तां तद्वितमूर्त्तिम् एषोद्बुद्धं पुत्तलिकां निषिक्तमूर्त्तिश्चानिन्युः । तदा
पुरोहितस्तान् अवदत्, यूयं किं कुरुथ? ततस्ते प्रत्यवदन् त्वं निःशब्दो १८
भव निजवदने करं दत्त्वास्माभिः समम् आगच्छास्माकश्च पितृस्व-
रूपः पुरोहितो भव । एकस्य परिजनस्य तव पुरोहितत्वम् इच्छायेन
एकस्य वंशस्य तव पुरोहितत्वश्चैतयोर्मध्ये किं भद्रं? ततः स पुरोहितो १०
मनेहर्ष गत्वा एषोद्बुद्धपुत्तलिकातद्वितमूर्त्तिरादाय तेषां लोकानां मध्ये

- ११ जगाम । ततः परं ते प्रवृत्ता यात्रां चक्रिरे किञ्च बालकान् पशून् भारींश्च खेपान् अग्रसरान् चक्रुः ।
- १२ तेषु मीखायस्य निवेशनात् क्रियदूरं गतेषु मीखायस्य निवेशन-समीपस्थगृहनिवासिनां लोका मिलित्वा दानवंशीयानां पश्चाद् दधावुः ।
- १३ अपरं ते दानवंशीयान् प्रति प्रोचैः खरे कृते ते वदनानि परावर्त्य मीखायमवदन् तव किं जातं ? त्वं लोकनिवहम् आदाय कुत आग-
- १४च्छसि ? ततः स जगाद् यूयं मन्निर्मितदेवगणं पुरोहितश्चापहृत्वा गच्छथ मम श्रेष्ठं किमास्ते ? अतस्तव किं जातमिति मां कुतः पृच्छ ?
- १५ दानवंशीयान्तं जगदुः, अस्मान् त्वया शब्दे मत् आवृतां, आवृते क्रोधिलोका युष्मान् आक्रमिष्यन्ति तेन तव प्राणास्तव परिजनानाञ्च
- १६ प्राणा विनश्यन्ति । अनन्तरं दानवंशीयाः स्वमार्गेण जग्मुः किञ्च मीखा-यस्तान् खस्माद् अधिकबलवतो विज्ञाय पराहेत्य स्वनिवेशनं जगाम ।
- १७ अनन्तरं दानवंशीया मीखायस्य निर्मितवस्तु पुरोहितश्चादाय निश्चिन्तं निष्करगृहं वसतां लोकानां प्रातिकूल्येन लयिशं गत्वा खड्गैस्तान् अवधिषुः
- १८ नगरञ्च वज्रिना दाहयामासुः । तस्य रक्षिता कोपि नासीद् यतस्तत् सौदोनाद् दूरमासीद् अन्यलोकैश्च समं तत्रत्यानां सम्बन्धो नासीत् किञ्च तद् वैतरिहोवस्य समीपस्थोपत्यकायाम् आसीत्, अनन्तरं ते तन्न-
- १९ गरं पुनर्निर्माय तन्मध्ये न्युषुः । खेषां पूर्वपुरुषस्य इच्छायेक्षुप्तस्य दानस्य नामानुसारेण तन्नगरस्य नाम दानमिति चक्रुः किन्तु पूर्वं तस्य नगरस्य नाम लयिशम् आसीत् ।
- २० अनन्तरं सा तत्तितमूर्तिं दानवंशीयैः स्वार्थं स्थापिता तथा तद्देशस्य लोकानां बन्दीभवनपर्यन्तं भिनशेः पौत्रो गर्भामस्य पुत्रो योनाद्यन-
- २१ स्तस्य वंशश्च दानवंशस्य पुरोहिता बभूवुः । अनन्तरम् ईश्वरस्यावासे यावत् श्रीलावतिकृत् तावत् मीखायेन निर्मिता तत्तितमूर्तिः संस्थाप्य सेविता ।

१६ जनविंशोऽध्यायः ।

- १ उपपत्तिं यदीतुं लोबीयस्य वैतलेक्षमनगने गमनकथनं ।६ प्रत्यागमनकाले गिविया-नगरे तथाः कस्यचिद् दृढलोकस्य गृहे ऽतिथिभवनं १२ गिवियाया लोकैस्तदुप-पत्त्या मरणं यावद् बलात् करणं २६ उपपत्त्याः श्रवं द्वादशखण्डाकृत्य तेनैवा-येला द्वादशवंशान् प्रति प्रपद्यं ।
- १ तस्मिन् काले इच्छायेक्षवंशस्य मध्ये राजा नासीत्, अपरम् इक्षुविम-

पर्वतस्य पार्श्वं प्रवासी कश्चिद्विद्यो वैतलेहमयिहृदात् उपपत्नीमेकां
जयाह । किन्तु सोपपत्नी तस्य विरुद्धं वेश्याचारं कृत्वा तं विहाय ९
वैतलेहमयिहृदायां स्वपितुर्निवेशनं गत्वा तत्र चतुरो मासान् तस्थौ ।
अनन्तरं तस्या उपपत्तिः स्वदासं द्वा गर्दभौ च समादाय प्रोतिपृच्छकं १
तां सम्भाषितुं पुनरानेतुञ्च तस्याः पश्चात् जगाम ततः सा तं स्वता-
तस्य निवेशनम् आनिनाय तस्या युवत्याः पिता च तं दृष्ट्वा तस्यागमनाद्
आनन्दः । तदानीं स श्वशुरेणार्थात् तस्या युवत्याः पित्रावलम्बित- ४
स्तन सह दिनत्रयम् उषितवान्, अपरं ते भोजनपाने कृत्वा तत्र
स्थाने रात्रिं यापयन्नासुः । अपरं चतुर्थदिवसे तेषु प्रस्थातुम् अतिप्रलूषे ५
समुत्थितेषु योषितः पिता जामातर् जगाद त्वं किञ्चिद् अन्नं भुक्तान्तः-
करणं सुस्थिरं कुरु पश्चात् स्वमार्गेण गच्छ । ततस्तानुपविश्य मिलित्वा ६
भोजनपाने चक्रतुः, अनन्तरं तस्या योषितः पिता तं जगाद निवेदया-
म्यहं त्वं रात्रिं यापयित्वा स्वमनस्तुष्टं कर्तुम् अर्हसि । किन्तु तस्मिन् ७
गन्तुमुत्थिते तस्य श्वशुरस्तं व्ययं चकार तेन स विलम्ब्य तां यामिनीमपि
यापयामास । अनन्तरं पञ्चमे दिने तस्मिन् गन्तुं प्रलूष उत्थिते योषितः ८
पिता कथितवान् निवेदयामि निजान्तःकरणं सुस्थिरं कुरु तेन ते
दलीयप्रहरं यावद् विललम्बिरे तौ द्वौ जनी च भोजनं चक्रतुः । अन- ९
न्तरं तस्मिन् परुषे तस्योपपत्त्यां दासे च गन्तुम् उत्थितेषु तस्य श्वशुरो-
ऽर्थतस्तस्या युवत्याः पिता तं बभाषे, पश्याधुना दिवावसानं जातं वि-
नयेऽहं यूयमत्र रजनीं यापयत, पश्य दिवाशेषोऽभूत्, अतस्त्वमत्र रा-
यापय स्वान्तःकरणं हृष्टं कुरु च, श्वो मार्गेण यातुं प्रलूष उत्थाय स्वऽहं
यास्यसि । किन्तु स लोकस्तां यामिनीं विलम्बितुम् अनिच्छन् उत्थाय १०
यात्रां कृत्वा यिवृषस्यार्थतो यिरुषालमस्य सम्मुखमाश्रमत तं समं
मञ्जमानो द्वौ गर्दभौ तस्य उपपत्नी चासीत् । यिवृषस्य सम्मुखं तेषूप- ११
स्थितेषु दिवावसानं बभूव, तेन तस्य दासः स्वप्रभुमवदत् निवेदयामि
आगच्छ, वयं धिवृषीयाणाम् एतन्नगरं प्रविश्य यामिनीं यापयाम ।
अनन्तरं तस्य प्रभुमवदत्, इच्छायेत्तुवंशदन्यजातीयानां नगरमिदं वयं १२
न प्रवेक्षामः, वयम् अयं गत्वा गिवियां यामः । अनन्तरं स स्वदासम् १३
अवदत्, आगच्छ वयं निकटवर्त्ति किञ्चन स्थानं गत्वा गिवियायां
बारामायां रात्रिं यापयाम । अनन्तरं तेषु गत्वा स्वपथेन जम्मुः, १४
अनन्तरं विन्यामीनदेशस्थगिवियायाः समीपं तेषूपस्थितेषु सूर्योऽस्तं

- १५ गतः । तदा ते तत्र यामिनो यापयितुं गिवियां प्रविश्य नगरस्य सन्निवेशं उपविंविशु र्यतः स्निवेशने यामिनो यापनार्थं कोपि तेषामातिथ्यं न चकार ।
- १६ अनन्तरं सन्ध्यासमये वृद्ध एकः क्षेत्रस्य कर्मण आगच्छत् स इफ्र-यिमपर्वतीयो लोकः कित्नु गिवियायां प्रावसत् किञ्च तन्नगरीयलोका
- १७ विन्यामीनवंशीया आसन् । अनन्तरं स ऊर्ध्वदृष्टिं कृत्वा नगरस्य सन्निवेशे तं पथिकं दर्शय ततो वृद्धः पृष्ठवान् त्वं कुत्र यास्यसि कुतो
- १८ वागतोऽसि ? सोऽवदद् वयं वैतलेहमयिह्मदात् इफ्रयिमपर्वतस्य पार्श्वं गच्छामः, अहं तत्स्थानस्य मानुषो वैतलेहमयिह्मदाम् अगच्छम् इदानीं परमेश्वरस्यावासं गच्छामि कोपि स्वगृहे स्थानं दातुं ममातिथ्यं न
- १९ करोति । अस्माभिः सह स्त्रीयगर्दभयो र्भक्ष्यदृष्टानि धान्य नि चासते, अपरं भवतो दासस्य समीपे मम कृते भवतो दास्या मत्परिचारकस्य च
- २० कृते पूषा द्राक्षारसाश्च सन्ति कस्यापि द्रव्यस्याभावो नास्ति । ततः स वृद्धो बभाधे स्वागतोऽसि तव यत्र यत्र प्रयोजनं तदहं दास्यामि त्वमत्र
- २१ सन्निवेशे रात्रिं मा यापय । अनन्तरं स वृद्धस्तं स्निवेशनम् आनीय तस्य गर्दभान् दृष्टानि ददौ ते च पादान् प्रक्षाल्य भोजनपानं चक्रुः ।
- २२ अनन्तरं तेषु वृष्टचित्तेषु सत्सु तन्नगरीया क्षम्पटलोकास्तन्निवेशनं वेष्टयित्वा द्वारम् आहत्य निवेशनस्याधिपतिं तं वृद्धं जगदुः, तव निवेशनं यः पुरुष आगमत् तं वहिरानय वयं तमुपगमिष्यामः ।
- २३ ततो निवेशनाधिपतिः स नरो वहिर्भूय तेषां समीपं गत्वा जगाद हे मम भ्रातरो नहि नहि विनयेहम् एतादृशं दुष्टाचरणं मा कुरुत स पुरुषो मम निवेशनेऽतिथिरभूत् तस्मात् तं प्रति नैतादृशं त्रपायाः कर्म्म कुरुत ।
- २४ पश्यत मनानूषां कन्यां तस्यापपत्नीञ्च वहिरानयामि वयं ते उपगच्छत ते प्रति युष्माकं यथा वाञ्छा जायते तथवाचरत किन्त्वेतं पुरुषं
- २५ प्रतीदृशीं दुष्टक्रियां मा कुरुत । तथापि तेस्तस्य वाक्ये न गृह्यते स पुरुषः स्त्रियान् उपपत्नीं धृत्वा तेषां समीपं वहिरानयत् ततस्तं तामुप-जग्मुः प्रभातपर्यन्तं सकलां रात्रिं तां प्रत्यत्वाचारं कृत्वा प्रभाते सति
- २६ तां परित्यज्य जग्मुः । अपरं सा स्त्री सूर्यादयात् पूर्वमागत्य पत्युराति-थ्यकारिणा वृद्धस्य निवेशनद्वारसन्निधौ पतित्वा सूर्यादयपर्यन्तं तत्रैव
- २७ तस्थौ । अनन्तरं प्रातःकाले तस्याः पतिरुत्थाय यदा गृहद्वारं मोचयित्वा मार्गणं गमनार्थं वहिरागमत् तदा गृहस्य द्वारसमीपे तस्यापपत्नी

पतिना शिला च तस्याः कराभ्याम् अर्पितेति ददर्श । तदानीं स कथ- १८
यामास, उच्चिष्ट वयं यात्रां करवाम किन्तु सा न प्रत्यवदत्, अनन्तरं
स पुरुषो गर्दभोपरि तां निधाय स्वस्थानं जगाम ।

अनन्तरं स स्निवेशनम् आगत्यास्त्रं गृहीत्वा ताम् उपपत्नीं धृत्वा १९
सास्थिकां द्वादशखण्डीकृत्येखायेलः सर्व्वप्रदेशं प्रेषयामास । ततस्तद्दृष्ट्वा २०
सर्व्वेऽकथयन् इखायेल्वंशस्य मिसर्देशाद् बहिर्गमनदिनमारभ्याद्य
यावद् एतादृशं कर्मस्वायेल्वंशमध्ये कदापि नाक्रियत नादृश्यत च,
विषयेऽस्मिन् विविच्य मन्त्रयित्वा किं कर्त्तव्यं तद्वदत् ।

२० विंशतितमोऽध्यायः ।

१ सभायाः कथनं ८ सभानिरूपणं १९ इखायेल्वंशेन समं विन्यामीनवंशस्य युद्धं कर्त्तुं
सज्जमानत्वं १० प्रथमयुद्धे इखायेल्वंशानां द्वाविंशति सहस्रलोकानां हतत्वं २२
द्वितीययुद्धे तेषाम् अष्टादशसहस्रलोकानां हतत्वं २३ तृतीययुद्धे विन्यामीनवंशस्य
सर्व्वथा पराजितत्वं ।

अनन्तरं गिलियददेशस्थलोकैः समं दानमारभ्य वैर्षवां यावद् १
इखायेलः सर्व्वे वंशा एकमानुषइव मिर्याम् आगत्य परमेश्वरस्य
साक्षात् समाजे मिलिताः । ततः सर्व्वलोकानाम् अर्धत इखायेलः २
सर्व्ववंशानाम् अधिपतयस्त्वत्वारि लक्षाण्यस्त्रधारिणः पदातयश्चेत्यस्य
लोकानां समाजम् उपस्थितवन्तः । तदानीम् इखायेल्वंशा मिर्यां गता ३
इति वार्त्ता विन्यामीनवंशः शुश्राव, अनन्तरम् इखायेल्वंशया अ-
दन् एषा दृष्टता केन प्रकारेण जाता तत् कथ्यतां । ततस्तस्या हताया ४
योषित उपपति लेवीयपुरुषः कथयामास, अहं मदुपपत्नी च यामिनीं
यापयितुं विन्यामीनदेशस्थां गिवियामगच्छावः । ततो गिवियाया ५
गृहस्था मम प्रतिकूलम् उत्थाय यामिन्यां गृहस्य चतुर्दिशं वेष्टयामासुः,
ते मां हन्तुम् उद्यता मदुपपत्नीसु प्रति बलात् कुकर्म कृतवन्तस्ततः सा
ममार । अनन्तरम् अहम् उपपत्नीं धृत्वा खगद्वखण्डीकृत्येखायेल्वंशेना- ६
धिष्ठितं सर्व्वदेशं प्रहितवान् यतन्त इखायेलीयेषु तादृशं त्रपाकरं
कर्मटत्वं चक्रुः । पश्यत ययं सर्व्वे इखायेल्वंशाः समागता अत एतस्मिन् ७
विषये समन्त्य कर्त्तव्यत्वं निश्चिनुत ।

ततः सर्व्वे लोका एकजनइवोत्थाय जगदुः, वयं केपि स्वस्ववासस्थानं ८
न गमिष्यामः स्वस्वपरिवारं पुन न यास्यामः किन्त्वधुना गिवियायाः ९

१०. प्रतिकूलं गुटिकापातेन कर्मदं करिष्यामः । लोकानां ह्यते भक्ष्य-
द्रव्याण्यनेतुम् इच्छायेतः शतलोकानां मध्याद् दशनराः सहस्राणां
मध्यात् शतं नरा दशसहस्राणां मध्यात् सहस्रं नरा अस्माभिर्निखी-
यन्तां, तेषु पुनरागतेषु विन्यामीनदेशस्यगिवियामाक्रमेच्छायेकीयेषु कृतस्य
११ तत्रत्यानां सकलकुक्कर्मणः फलं दीयतां । अतः सर्वे इच्छायेल्वंशा एक-
मनुष्य इव संयुज्य तस्य नगरस्य प्रतिकूलं मिलिताः ।
१२ अनन्तरम् इच्छायेल्वंशा विन्यामीनवंशस्य सर्वत्र दृष्टान् प्रहित्य
१३ जगदुः, युष्माकं मध्ये किमिदं कुक्कर्म कृतं? यूयं गिवियानिवासिनस्तान्
लस्यटलोकान् समर्पयत वयं तान् हनिष्याम इच्छायेतः कलङ्कं दूरी-
करिष्यामस्व, किन्तु विन्यामीनवंशः स्वभातृणाम् इच्छायेल्वंशानां कथां
१४ ग्रहीतुं न समीयेष । अनन्तरं विन्यामीनवंशीया इच्छायेल्वंशेः समं
१५ योद्धुं स्वनगरेभ्यो वह्निर्भूय गिवियायां मिलिताः । तदानीं विन्यामीन-
वंशस्य नगरेभ्य आगता अस्त्रधारिणो लोका गगनया षड्विंशति
सहस्राण्यासन् तदन्या गिवियानिवासिनः सङ्ख्या सप्त शतान्यभिरु-
१६ चितलोका आसन् । तेषां सर्वलोकानां मध्ये वामहस्तेन योधिनः सप्त
शतान्यभिरुचितलोका आसन् ते सर्वेऽग्रमक्षोपकण्ठेन प्रस्तरचालनैः केशं
भेदितुं समर्थाः ।
१७ विन्यामीनवंशाद् अन्येच्छायेल्वंशानाम् अस्त्रधारिणो गगनया लक्षं
१८ लोका आसन्, ते सर्वे योद्धार आसन् । अनन्तरम् इच्छायेल्वंशा
उत्थाय वैधेलं गत्वेश्वरस्य समीपे जिज्ञासाच्चक्रिरे विन्यामीनवंशेन समं
योद्धुम् अस्माकं कः प्रथमं यास्यति? ततः परमेश्वरः कथयामास
१९ प्रथमं यिद्धदावशो यास्यति । अनन्तरम् इच्छायेल्वंशाः प्रातरुत्थाय
२० गिवियायाः सम्मुखे शिविरं स्थापयाच्चक्रिरे । इच्छायेल्लोका विन्यामीन-
वंशेन समं योद्धुं वह्निर्भूय गमने कृते गिवियायाच्च युद्धार्थं सैन्यानां
२१ श्रेण्यां रचितायां विन्यामीनवंशा गिवियातो वह्निरागत्य तद्विष-
इच्छायेल्वंशानां द्वाविंशतिसहस्राणि लोकान् संहृत्य भूमा पातयामास ।
२२ अनन्तरम् इच्छायेल्वंशीयाः खान् आश्वस्य प्रथमदिवसे यत्र स्थाने
२३ सैन्यानां श्रेणीं रचितवन्तः पुनर्वारं तत्रैव स्थाने व्यूहं चक्रुः । अपरम्
इच्छायेल्वंशा उत्थाय गत्वा सन्ध्याकालं यावत् परमेश्वरस्य साक्षात्
चक्रन्दुः परमेश्वरम् इदं वाक्यं पप्रच्छस्व वयं स्वभावा विन्यामीन-
वंशेन समं योद्धुं पुनर्वारं किं यास्यामः? ततः परमेश्वरः कथयामास,

तस्य प्रतिकूलं यात । अनन्तरम् इक्ष्वायुलवंशेषु द्वितीयदिवसे विन्यामीन- १४
वंशस्य प्रतिकूलम् उपस्थितेषु विन्यामीनवंशा द्वितीयदिवसे पुनर्वारं १५
तेषां प्रतिकूलं गिवियाता निगृह्येक्ष्वायुलवंशानां खड्गधारकान् अष्टादश-
सहस्रलोकान् संहृत्य भूमौ पातयामास ।

अनन्तरम् इक्ष्वायुलः सर्वे वंशाः सर्वे लोकाश्च वैथिलं गत्वा तत्र सन्ध्यां १६
यावत् परमेश्वरस्य सम्मुख उपविष्टाः क्रन्दनेनोपवासेन च तं दिवसं
यापयित्वा परमेश्वरस्य साक्षाद् हेमार्थकान् मङ्गलार्थकांश्च बलीन्
उत्सृज्युः । तस्मिन् काले तत्र स्थाने परमेश्वरस्य नियममङ्घ्रासीत् १७
ह्यस्मिन् पौत्र इलियासरस्य पुत्रः पीनिष्ठसस्य तदा तत्सम्मुखे तस्य
परिचर्याम् अकरोत् । अपरम् इक्ष्वायुलवंशास्तेन परमेश्वरम् इति १८
वापं पप्रच्छः, वयं स्वभावा विन्यामीनवंशेन समं योद्धुं किं पुनर्वारं
यास्यामः ? किं निवर्तिष्यामहे ? ततः परमेश्वरः कथयामास, गच्छत
स्या मया युष्माकं कर्मेषु ते समर्पयिष्यन्ते । अनन्तरम् इक्ष्वायुलवंशा १९
गिवियायास्युर्दिक्षु लोकान् लुक्कायितान् स्थापयामासुः । अपरं तृतीय- २०
दिवस इक्ष्वायुलवंशा विन्यामीनवंशस्य प्रतिकूलं गत्वा पृथ्वीत्यनु-
सारेण गिवियाया विरुद्धं सैन्यश्रेणीं रचयाञ्चक्रुः । अपरं विन्यामीन- २१
वंशीया लोकानां विरुद्धं वहिरागद्य नगराद् दूरं प्रावर्तन्त राजमार्ग-
योक्षार्थता नयेन गन्तरि मार्गं प्रान्तरस्यगिवियां गन्तरि मार्गं च
पृथ्ववत् लोकान् व्याप्नुन् अमास्यंश्चेत्यम् इक्ष्वायुलवंशानां प्रायेण जिघत्सु
जनान् अप्राः । यत इमं युष्माकं सम्मुखं पृथ्ववत् पराजयन्त इति विना २२
मीनवंशीया लुब्धधरे किन्विक्ष्वायुलवंशा अवदन् वयं मलाया २३,
इमं राजमार्गं यावद् अस्माभिर्नगराद् वहिरागद्यन्तां । अनन्तरम् २४
इक्ष्वायुलवंशीयाः सर्वे लोका स्वस्वस्थानाद् उत्थाय मालतामरे स्वर्गा
सैन्यानि रचयाञ्चक्रुः इक्ष्वायुलवंशस्य लुक्कायिता लोकाश्च स्वस्वस्थानाद-
र्थतो गिवियायाः प्रान्तरात् निरगच्छन् । इक्ष्वायुलः सर्ववंशानां दश- २५
सहस्राण्यभिरुचितास्त लोका गिवियानगरस्य प्रतिकूलं वहिराजम्मु-
ल्लतो धारतरः संयामो जातः, किन्तु वयं विपदं गन्तुम् उद्यता इति
विन्यामीनवंशीया नाजानन् । अनन्तरं परमेश्वर इक्ष्वायुलवंशानां २६
सम्मुखे विन्यामीनवंशं पराजिगाय, तस्मिन् दिवसे विन्यामीनवंशस्य
प्रताधिकपक्षविंशतिरुहस्राण्यनुधारीणा लोका इक्ष्वायुलवंशीयैर्जघ्निर ।
ततो वयं पराजिता इति विन्यामीनवंशा ददर्श, यतो गिवियायाः २७

समीपे स्थापितेषु लुक्तायितलोकेषु विश्वसोखायेल्वंशोयै र्यदा विन्या-
 १७ मीनवंशस्य समीपाद् अयायात्, तदा लुक्तायितलोका धावन्तो गिविया-
 नगरम् आक्रम्यास्त्रधारेण नगरस्थान् सकललोकान् आहन्तुं प्रावर्तन्त ।
 १८ लुक्तायितलोकैर्नगराद् ऊर्द्धगामिधूममेघश्चिह्नार्थम् इखायेल्वंशोयान्
 १९ दर्शयिष्यत इति मन्त्रणा तैरकारि । अनन्तरं संयाम इखायेल्वंशेष्वपया-
 तवत्सु विन्यामीनवंशः प्रायस्तेषां त्रिंशत् जनान् आहत्य मारयांमास
 प्रथमगुडवद् एतद्वा एमपीमे सम्मुखेऽस्माकं पराजीयन्त इति बुबुधे
 २० च । इत्यनन्तरं स्तम्भाकृति धूममेघो नगरात् समुदतिष्ठत् विन्यामीन-
 लोकाश्च तेषां पश्चात् निरीक्ष्य कृत्स्नं नगरम् अप्स्रित्वं प्राप्य ग्रन्थम्
 २१ उद्गीयत इति ददृशुः । अपरम् इखायेल्लोकेषु पुनः परावृत्तेषु वयं
 २२ विपद्रुस्ता इति वीक्ष्य विन्यामीनवंश उद्विजे । अनन्तरं त इखायेल्व-
 वंशानां सम्मुखे प्रान्तरस्य मार्गदिशं परावृत्तिरे ततस्तस्मिन् स्थानेऽपि
 २३ संयाम उपस्थिते नगरेभ्य आगता लोकास्तन्मध्ये हताः । विन्यामीन-
 वंशश्चतुर्दिक्षु ते वैष्टिता विद्राविता उनायासं गिवियायाः सम्मुखे
 २४ सूर्यादयदिशि निपातितश्च । इत्थं विन्यामीनवंशस्याष्टादशसहस्राणि
 २५ योद्धवोरा अहन्यन्त । अनन्तरम् अवशिष्टेषु प्रान्तरस्य दिशं परावृत्त्य
 रिम्माणैर्गणैर्न पलायमानेषु तेषामपि पञ्च सहस्राणि लोका राजमार्गेषु
 हताः शत्रवश्च गिदिशेभ्यं यावत् तेषां पश्चाद् गत्वा तेषां द्वे सहस्रे
 २६ लोकान् जघ्नुः । ततस्तस्मिन्नेव दिने विन्यामीनवंशस्यास्त्रधारिणः पञ्च-
 २७ विंशतिसहस्राणि लोका निपेतुः, ते सर्व्व एव वीरा आसन् । अपरं घट्ट-
 शतानि लोकाः परावृत्त्य प्रान्तरस्थितं रिम्माणपर्व्वतम् आश्रित्य तस्मिन्
 २८ रिम्माणपर्व्वते चतुरो मासान् ऊयुः । किन्विखायेल्वंशा विन्यामीनदे-
 शम् आक्रम्य नगरनिवासिनां लोकान् तेषां पश्चादिसम्पत्तोश्च खड्गधारे-
 राजपुत्तैश्चाश्च यति नगराग्रासन् तानि सर्व्वानि वज्रिना दाहयामासुः ।

२१ एकविंशोऽध्यायः ।

१ विन्यामीनवंशमभि लोकानां विलपनं ८ यावेशगिजियदीयलोकानां विनाशनात्
 चतुःशतकन्यासुभः १६ शोलै वत्यक्तोः कन्या धर्म विन्यामीनवंशाय मन्त्रणादानं ।
 १ वयं केपि विवाहार्थं विन्यामीनवंशाय स्वकन्यां न दास्याम इति
 २ प्रपथो मिरप्याम् इखायेल्वंशैरकारि । अनन्तरं लोका ईश्वरस्यावा-
 समागत्य सन्ध्यां यावत् तस्मिन् स्थाने ईश्वरस्य सम्मुखे तिष्ठन्त उर्ध्ववि-

लपन्ते जगदुः, हे ईश्वार्येलः प्रभो परमेश्वर अद्येश्वार्येल्वंशानाम् एको १
 लुप्त ईश्वार्येलमध्ये कुत ईदृशं घटितं? परदिवसे लोकाः प्रदूष उत्थाय ४
 तत्र स्थाने यज्ञवेदिं निर्माय होमार्थकान् मङ्गलार्थकांश्च बलीन् ५
 उत्सृजुः । अपरम् ईश्वार्येल्वंशा अवदन् ईश्वरस्य समीपं समाजं ५
 नागमद् ईश्वार्येलः सर्व्ववंशानां मध्य एतादृशः क आस्ते? यतो मिर्यां ५
 परमेश्वरस्य समीपं यो नागमिष्यति स घानिष्यत इति महाप्रपथेन ५
 स तैरभिप्रेतः । अनन्तरम् ईश्वार्येल्वंशाः स्वभातु विन्यामीनवंशस्य कृते ६
 अनृतप्य जगदुः, अद्येश्वार्येल्वंशाद् एको वंशः कृतः । इदानीं तस्या- ७
 वशिष्टलोकानां विवाहार्थम् अस्माभिः किं कर्त्तव्यं? वयं तभ्यो विवाहार्थं ७
 स्वकन्यां न दास्याम इति कथयित्वा वयं परमेश्वरस्य नाम गृह्णन्तः ७
 प्रपथम् अकुर्म ।

अपरं तैरुक्तं मिर्यां परमेश्वरस्य समीपं नागमद् ईश्वार्येल्वंशानां ८
 मध्य एतादृशः को वंश आस्ते? अपरं पश्यत यावेशगिलियदस्य लोक ८
 एकोपि शिविरस्थां समन्यां नागमत् । यतो निखिललोकेषु गणितेषु ८
 यावेशगिलियदनिवासिनाम् एको जनस्तस्मिन् स्थाने नासीत् । ततः १०
 समाजः श्रेष्ठबलीनां मध्याद् द्वादश सहस्राणि लोकान् तत्स्थाने प्रेषण- ८
 काल इत्याज्ञापयत्, यूयं गत्वा यावेशगिलियदनिवासिनस्तेषाम् आवा- ८
 लवनिताश्चास्तेराहव । अपरं कर्म्मतत् कुरुत, सकलपुरुषान् पुरुषाभि- ११
 गता योषितश्च निःशेषं मारयत । अनन्तरं ते यावेशगिलियदनिवा ११
 सिनां मध्ये पुरुषे नाभिगतास्तुःशतानि अनूज्युवतीः प्राप्य ८
 किनानदेशस्थं शिविरं ता आनयन् । अनन्तरं सर्व्वसमाजीया रिम्मोण- १२
 पर्व्वतस्थितेन विन्यामीनवंशेन समं दृतेरालप्य सन्धेः कथां जगदुः । १२
 तदानीं विन्यामीनवंशः पुनराजगाम ततस्ते यावेशगिलियदस्या याः १४
 कन्या अजीवयन् ता भार्य्यार्थं तभ्योऽददन् तथापि तेषां न्यूनत्वं बभूव । १४
 अनन्तरं परमेश्वर ईश्वार्येल्वंशानां मध्ये एकं वंशं लुप्तवान् इति १५
 कारणात् लोका विन्यामीनवंशमध्वन्वतप्यन्त ।

अनन्तरं समाजस्य प्राचीना अवदन् विन्यामीनवंशस्य स्त्रियो कृता १६
 अतः प्रेषाणां विवाहाय किम् अस्माभिः कर्त्तव्यं? ईश्वार्येल्वंशानाम् १७
 एको वंशो यत्र लुप्येत तदर्थं विन्यामीनवंशस्य श्रेष्ठलोकेभ्योऽधिकारो १७
 दातव्यः । किन्तु तभ्यः स्वकन्या दातुम् अस्माभिर्न शक्यं, यतो यो विन्या- १८
 मीनवंशाय कन्यां दास्यति स प्रपथन्त इतीश्वार्येल्वंशः प्रपवान् ।

- १८ अपरं ते ऽबदन् श्रीलौ वैद्येनस्योत्तरदिशि वैद्येनात् शिखिमगामिने
मार्गस्य पूर्वदिशि निवोमाया दक्षिणदिशि च परमेश्वराय वार्षिको
१० महे भवति । ततस्ते विन्यामीनवंशम् आदिशन् यूयं गत्वा द्राक्षाक्षेत्रेषु
११ गुप्ता वीक्ष्य श्रीलोः कन्या नृत्यन्त्यो वहिरागच्छन्तीति दृष्ट्वा यूयं द्राक्षा-
क्षेत्रेभ्यो वहिर्भूय श्रीलोः कन्यानां मध्यात् खलजायां धृत्वा विन्यामीन-
१२ देशं नयत । अनन्तरं तासां पितरो भ्रातरौ वावेदयितुं यद्यस्माकं
समीपभागच्छन्ति तर्हि वयं तान् वदिष्यामः, यूयम् अस्मत्पुत्रे तान्
अनुगृह्णीत, यतो युद्धकाले वयं सर्वेषां जाया न प्राप्ताः, इदानीं ता
१३ युष्माभिर्न दत्ताः किमपि वा नापराजं । ततो विन्यामीनवंशास्तदेव
कुर्वन्तो नृत्यकाले योषितोऽपहरन्तः स्त्रियां संख्यानसाराद् भार्या
अलभन्त, अनन्तरं स्वदेशं गत्वा नगराणि पुनर्निर्माय तन्मध्य ऊचुः ।
१४ अनन्तरम् इक्ष्वायेलीयानामपि वंशाः परिजनाश्च तस्मात् प्रस्थाय
१५ स्वस्वदेशं प्रयाजन्मः । तदानीम् इक्ष्वायेन्वंशे कोपि राजा नासीत्
यो यत् क्षेमम् अमन्यत, स तदेवाकरोत् ।

द्वतोपाख्यानं ।

१ प्रथमोऽध्यायः ।

१ दुर्भिक्षकारणाद् इलीमेलकस्य नयमीनामिकायास्तस्य योषितः पुत्रयोश्च मोयाव-
देशगमनं मोयावीयकन्यया विवहर्न ४ नयम्याः स्वदेशगमनकाले पुत्रवधूदयो न
यातुं विनयनं १४ अर्पायास्तदङ्गोकरणं कृतायास्तस्याः सङ्गात्यजनं १६ नयमो-
हृतयो वैतलेक्ष्म उपस्थानं ।

- १ विचारयितृणां शासनकाले देशे दुर्भिक्षे जाते वैतलेक्ष्मयिद्वयाया
२ एको जनस्तस्य जाया द्वौ सुतौ च मोयावदेशे प्रवृत्तौ जन्मः । तस्य नरस्य
नामासीद् इलीमेलकस्तस्य जायाया नाम नयमी तस्य द्वयोः सुतयो
नामनी महलोः किलियोनश्च, सर्वे एते वैतलेक्ष्मयिद्वयानगरनि-
३ वासिन इक्ष्वायीयलोकाः, इमे मोयावदेशं गत्वा तत्र प्रोचुः । अनन्तरं
४ नयम्याः पताविलीमेलके मृते सा तस्या द्वौ सुतौ च शेषा अतिक्रान् ।
अपरं तौ अर्पाकृतानामिके द्वे मोयावीयकन्ये युष्मा दशवत्सरान् यावत्

तत्र स्थाने प्रोषतुः । अनन्तरं महिलानकिलियोनावपि ममस्तुस्ततो नयमी ५
पतिपुत्रैर्विहीनावशिष्टा ।

अपरं परमेश्वरः खलोकानां दशामं अवस्थेय तेभ्यो भक्ष्यवस्तूनि दत्त- ६
वान् इति वाचं सा मोयावदेशे निश्चयं स्वपुत्रवध्वौ गृहीत्वा मोयाव-
देशात् पुनर्गन्तुम् उक्तस्थौ । सा तस्याः पुत्रवध्वौ च स्ववासस्थानाद् ७
वह्निर्भूय यदा विह्वलादेशं प्रत्यागन्तुं मार्गेण गच्छन्ति, तदा नयमी द्वे ८
पुत्रवध्वौ जगाद युवां स्वस्वमातु निर्वेशनं पराहृत्य यातं, मृतौ प्रति मां
प्रति च युवाभ्यां यादृशी प्रीति र्यवहारि परमेश्वरेण युवां प्रति तादृशी
प्रीति र्यवक्रियतां । परमेश्वरो युवाम् अनुगृह्य युवाभ्यां स्वस्वपत्यु ९
निर्वेशने विश्रामं ददातु, अनन्तरं सा ते चुचुम्बे ततस्तेऽपि प्रोचैरुददतुः ।
अनन्तरं ते तां बभाषाते, आवां त्वया समं तव लोकानां समीपं गमि- १०
ष्यावः । नयमी जगाद, हे मम कन्ये युवां पराहृत्य यातं, मया समं ११
कुतो गमिष्यथः ? युवयोः पती भविष्यतस्तादृशौ सन्तानौ किमिदानीं
मम जठरे विद्येते ? हे मम कन्ये पराहृत्य यातं यतोऽहं वृद्धा पत्या १२
ग्रहीतुं न शक्नो; अपरं मम प्रत्याशास्त इत्युक्त्वा यद्यद्य यामिन्यां पतिं
गृहीत्वा सती प्रसूयेऽहं, तर्हि युवां किं तयो र्यौवनप्राप्तिं यावद् विल- १३
म्बिष्ये ततस्तते च पती ग्रहीतुं निवर्त्तिष्ये ? हे मम कन्ये तन्न हि मम
केशो युवाभ्यामसंश्लो यतः परमेश्वरेण स्वकराभ्याम् अहं निगृहीता ।

अनन्तरं ते पुनरुच्चैश्चक्रन्दतुरपरम् अर्पा स्वश्वश्रून् चुम्बित्वा जगाम १४
किन्तु रूता तां न जहौ । ततः सा बभाषे तव देवरस्य पत्नी १५
कानां खदेवानाञ्च समीपं पराहृत्य गता त्वमपि स्त्रीयदेवरस्य वत् प्रायाः
पश्चात् पराहृत्य याहि । रूता जगाद, त्वां विहाय तव पश्चाद्गमनात् १६
निवर्त्तितुं मां मा विनयस्व त्वं यत् स्थानं गमिष्यस्यहमपि तत् स्थानं
यास्यामि, अपरं त्वं यत्र वत्स्यासि, अहमपि तत्र वत्स्यामि, तव जातिरेव
मम जातिस्तवेश्वर एव ममेश्वरश्च भविष्यति । अपरं त्वं यत्र स्थाने १७
मरिष्यसि तत्रैव स्थानेऽहमपि मरिष्यामि तत्र स्थाने श्मशानं प्राप्स्यामि
मृत्युतोऽन्येन केनापि यदि त्वत्तो मम विच्छेदो जायते तर्हि परमेश्वर-
स्तदनुरूपं ततोऽधिकञ्च प्रतिफलं मद्वा ददातु । अनन्तरं रूता मया साकं १८
गन्तुम् एकमना आस्त इति वीक्ष्य सा तां प्रति कथयितुं निवहते ।

अपरं ते हे वैतलेहमप्राप्तिपर्यन्तं जग्मतुः, यदा वैतलेहमं प्राविशतां १९
तदा तयो र्विषये हस्तनगरे जनरवो जातो योषितश्च पप्रच्छुः किमियं

- २० नयमीति ? तदा सा प्रत्यवाच मां नयमीं (सुखिनीं) मा वदत. क्लिन्तु
 मारां (क्लिष्टाम्) इत्युक्ताङ्गयत यतः सर्वशक्तिमान् मां प्रति बद्धदुःख-
 २१ मघटयत् । अहं सम्पूर्णा सती प्रातिष्ठे किन्त्वधुना परमेश्वरो रिक्तहस्तां
 मां परावर्तयानयत् परमेश्वरो माम् अक्लिष्टात् सर्वशक्तिमान् मां
 २२ दुःखिनोमकरोत्, अतो यूयं कुतो मां सुखिनीति वदथ ? इत्थं नयमी
 मोयावीया रूतानाम्ना तस्याः पुत्रवधूश्च मोयावदेशात् परावृत्तागच्छतां
 ते यवशस्यच्छेदनारम्भकाले वैतलेहमं प्रापतुः ।

२ द्वितीयोऽध्यायः ।

१ वायसस्य क्षेत्रे कृतायाः शस्यभ्रंशदृश्यं ४ तां परिचित्य वायसस्यानुपदृश्यं १८ शब्दाः
 समीपं सकलशस्यनयनं ।

- १ तस्या नयम्याः स्वामिन इलीमेलकस्य वंशीयो वायसनामा धनवानेको
 २ ज्ञातिरासीत् । अनन्तरं मोयावीया रूता नयमीमवदत्, अहं क्षेत्रं
 गत्वा यस्य दृष्टावनुग्रहं प्राप्नोमि तस्य पश्चात् शस्यकणिशान्युष्कानि, ततः
 ३ सा बभौषे हे मम कन्ये याहि । अनन्तरं सा गत्वा क्षेत्रं प्राप्य शस्य-
 ४ च्छेदकानां पश्चात् शस्यानि सङ्गृह्य घटनात् इलीमेलकस्य वंशीयस्य
 वायसस्य भूमिखण्डे सोपतस्थौ ।
 ५ अनन्तरं वायसो वैतलेहमाद् आगत्य शस्यच्छेदकान् अवदत् परमे-
 ६ श्वरो युष्माकं सङ्गी भवतु ते प्रत्यवदन् परमेश्वरस्तुभ्यम् आशिषं ददातु ।
 ७ अपरं वायसः शस्यच्छेदकानाम् अध्यक्षं निजभृत्यं प्रपञ्च, एषा युवती
 ८ कस्य ? तदा शस्यच्छेदकाध्यक्षो भृत्यो जगाद, इयं सा मोयावीया
 ९ युवती या नयम्या साकं मोयावदेशाद् आगमत् । इयं मामवदत् विनये-
 १० ऽहं शस्यच्छेदकानां पश्चात् मुखीनां मध्ये संग्रहीतुं माम् अनुजानीहि,
 ११ ततः सा प्रातःकाल आगत्य तदारभ्याधुना यावद् अत्र तिष्ठति, निवेशने
 १२ तस्याः स्थितिरल्पिका । अनन्तरं वायसो रूतां जगाद हे मम कन्ये त्वं
 १३ प्रष्टु, त्वं संग्रहीतुम् अन्यक्षेत्रं मा गच्छ, स्थानान्तरं मा याहि, किन्त्वत्र
 १४ मम दासीभिः समं तिष्ठ । शस्यकर्त्तका यत्र स्थाने शस्यानि हन्तान्ति
 १५ तन्निरीक्ष्य तेषां पश्चाद् गच्छ तव स्पर्शनात् तरुणाः किं मया न निवा-
 १६ रिताः ? अपरं त्वं यदि पिपासिष्यसि तर्हि पात्राणां सन्निधिं गत्वा
 १७ तरुणैरुत्तोलितं तोयं पिब । ततः सा न्यूनीभूय भूमौ पतित्वा तं व्याहरत्,

भवान् विदेशिनीं मां परिचितवान् एतावन्तमनुग्रहं कुतोऽहं प्राप्नवं ?
 वीयसस्तां बभाषे तव स्वामिनो मरणात् परं तव श्रुत्वा प्रति त्वया यत् ११
 सदृत्तम् आचरितं यच्च स्वपितरौ जन्मदेशश्च विद्यायाज्ञातपूर्वजान्ति-
 समीपमागतम् एतत् सर्वमहं श्रुतवान् । परमेश्वरस्तव कर्मणः फलं १२
 ददातु त्वं यस्येस्वायेजः प्रभोः परमेश्वरस्य पक्षाध आश्रयितुमागता स
 त्वां सम्पूर्णं कर्मफलं ददातु । ततः सा व्याहरत्, हे मम प्रभो भवतो १३
 दृष्टावनुग्रहमहं प्राप्ता भवताहं सान्विता च अहं भवतो दासीतुल्या
 नास्मि तथापि भवान् स्वदासीं प्रीत्या सम्भाषितवान् । वीयसोऽवदत् १४
 भोजनकाले त्वमेतत् स्थानमागत्य पूर्णं भुञ्ज्य अपरं खभक्ष्यम् अस्तरसे
 मञ्जय तदा तस्यां शस्यकर्त्तकानां पार्श्वे उपविष्टायां स भट्टशस्यान्यानीय
 तस्यै दत्तवान् ततः सा भुक्ता हस्तिं गता तथा किञ्चिद् अवाश्रित्य ।
 अनन्तरं तस्यां चेतुम् उत्थितायां वीयसो निजतरुणान् आदिशत् १५
 मुष्टिमधोऽपि चयन्तीम् एनां मा व्रीडयत । अपरम् अस्याः हस्ते गुच्छत् १६
 व्याहृत्य कतिपयानि युष्माभिरवशेषितव्यानि तान्यनया चीयन्तां यूयम्
 एनां मा तिरस्कुर्वत । ततः सा सन्ध्यां यावत् तस्मिन् क्षेत्रे चिकाय, अन- १७
 न्तरं सञ्चितशस्येषु मर्दितेषु तस्याः प्राय ऐकैकपरिमिता यवा बभूवुः ।

अनन्तरं सा तान् गृहीत्वा नगरं जगाम, अपरं स्वसञ्चितशस्यानि १८
 श्रुत्वा दर्शयामास तथा हस्ते परं यदवशिष्टं तद् वहिष्कृत्य तस्यै ददौ ।
 तेन तस्याः श्रुत्वास्तं पप्रच्छ त्वमयं कुत्राचिधोः ? कुत्र वा कर्माकार्षीः ? १९
 यस्यां पर्याचिधीत् स धन्यो भवतु तदा सा यस्य समीपे कर्माकार्षीत् तं
 श्रुत्वा आपयन्ती बभाषे यस्य समीपेऽयं कर्माकार्षीत् स नाम्ना वीयसः ।
 ततो नयमी स्वपुत्रवधून् जगाद स परमेश्वरस्याश्रितं लभतां, स जीव- २०
 द्भ्यो मृत्युश्च स्वीयानुग्रहं न निवर्त्तयति, नयमी पुन व्याहरत् स
 मन्योऽस्माकम् आसन्नसम्बन्धोऽस्माकं खजनानाम् एको जनः । मोया- २१
 वीया रूतावदत् स माम् इत्यपि प्रोक्तवान् मम सकलशस्यकर्त्तनसमार्तिं
 यावत् त्वं मम तद्वज्रलोकाणां सङ्गं मा त्यज । ततो नयमी स्वपुत्रवधून् २२
 हतां बभाषे, हे मम कन्ये तस्य दासीभिः समं गमनं तव भर्त्रा लोकाः
 कुचक्षिद् अन्यलोके त्वां न पश्यन्तु । अतो यवगोधूमशस्यानां कर्त्तन- २३
 समार्तिं यावत् सा चिन्वती वीयसस्य दासीभिः समं तस्यां स्वीयश्रवा
 समं न्युवास च ।

३ तृतीयोऽध्यायः ।

..

१ नयन्या उपदेशेन वायसस्य पदयो रूताया आश्रयं मध्यरात्रौ वायसेन चमत्-
करणं खजनस्य कर्त्तव्यं कर्तुम् अङ्गीकरणं १५ षट् पात्राणि यवान् दत्त्वा गेहं
प्रेषणं ।

- १ अपरं तस्याः श्वश्रू नयमी तां बभाषे हे मम कन्ये तव यत् क्षेमो
- २ जायते तत्कृते किमहं तव विश्रामं न चेष्टिष्ये? त्वं यस्य वायसस्य
दासीभिः सममासीः स किमस्माकं ज्ञातिर्नहि? पश्य सोऽयं यामिन्यां
- ३ शस्यमर्दनस्थाने यवान् प्रस्फोटयिष्यति । अतस्त्वं खाद्वि तैलं मर्दय
स्ववस्त्रे परिधाय शस्यमर्दनस्थानं व्रज किन्तु तेन मनुजेन भोजनपानयोः
- ४ समापने न हृते त्वम् आत्मानं न परिचायय । अनन्तरं स यदा
शयिष्यते तदा तस्य शयनस्थानं वीक्ष्य तत्स्थानं व्रजित्वा तस्य पादावपा-
- ५ द्यतु शयिष्यसे, ततस्त्वया किं कर्त्तव्यं तत् सद्यः त्वां वदिष्यति । ततः
- ६ सा प्रतिजगाद त्वं यद् भाषसे तत् सर्वमेवाहं करिष्ये । अनन्तरं सा
- ७ शस्यमर्दनस्थानम् इत्वा स्वश्वश्रा यद् आदिष्टं तत् सर्वं चक्रे । अपरं
वायसो भोजनपाने कृत्वा दृष्टचित्तः सन् शस्यराशेः प्रान्ते शयितुं वव्राज,
अनन्तरं रूता धीरमागत्य तस्य पादावपाद्यतु शयितवती ।

- ८ अनन्तरं मध्यामिनीकाले स पुरुषः शरीरं परिवर्त्य चमचकार
- ९ यतस्तस्य पदयोः समीपे योषिदेका शयिता । तदानीं स पप्रच्छ, का त्वं?
सा प्रत्यवादीत् भवतो दासी रूताहं भवान् मल्लम् आश्रयं ददातु
- १० यतो भवान् मम खजनः । ततः स जगाद हे मम कन्ये त्वं परमेश्वरे
धन्यासि यतस्त्वं पूर्वसद्भावात् श्रेष्ठेऽधिकं सद्भावं दर्शयन्ती धनिनं दरिद्रं
- ११ वा कश्चन युवानं नानुगतवती । ततो हे कन्ये मा भैषीः, अहं त्वत्कृते
त्वयोक्तं सर्वं साधयिष्यामि यतस्त्वं साध्वीत्यस्मन्नगरद्वारगामिनः सर्वे
- १२ जानन्ति । अहं तव खजन इति सत्यं किन्तु मत्तापि तव समीप-
- १३ सम्बन्धीयोऽपर एकः खजन आस्ते । अस्य यामिन्यां तिष्ठ प्रातःकाले स
यदि खजनस्य कर्त्तव्यं कर्म चिकीर्षति तर्हि भद्रं स तत् कर्म करोतु,
किन्तु यदि स त्वां प्रति खजनस्य कर्त्तव्यं कर्त्तुं नेच्छति तर्हि परमे-
श्वरस्य नाम्ना शपथं करोमि त्वां प्रति खजनस्य कर्त्तव्यं कर्म्मार्हं करि-
ष्यामि त्वं प्रातःकालं यावत् श्रेष्ठ ।

- १४ ततो रूता प्रातःकालपर्यन्तं तस्य पादसमीपे शयाना तस्यैव तत एक-
जनोऽन्यं परिचेतुं शक्नोति यतादृक्कालस्य पूर्वम् उदतिष्ठत्, यतो

शिमूयेल्स्य प्रथमं पुस्तकं ।

१ प्रथमोऽध्यायः ।

१ द्वाभ्यां स्त्रीभ्यां समं शीलौ भजनं कर्तुम् इल्कानाहस्य वर्षं वर्षं गमनं ४ हन्नापिनि-
द्रयोर्विरोधकथनं ८ पुत्रार्थं हन्नाया ईश्वरे गार्थनं १९ हन्नां प्रत्येलेः कथनं १८
हन्नायाः पुत्रप्रसवाद् गृहे स्थितिः २४ प्रतिश्रुत्यनुसारात् परमेश्वराय पुत्रदानं ।

इफ्रयिमपर्वतस्थरामाययिमसोफीमनिवासील्कानाहनाम्ना कश्चित् १
जन इफ्राथीयलोक आसीत् स सूपस्य वृद्धप्रपौत्रः तोहोः प्रपौत्र
इलीहोः पौत्रो यिरोहमस्य पुत्र आसीत् । तस्य द्वे भार्य्ये आस्ताम् २
एकस्या नाम हन्ना, अन्याया नाम पिनिन्ना पिनिन्नाया अपत्यान्यजायन्त
किन्तु हन्ना निरपत्यासीत् । स नरः शीलौ सैन्याध्यक्षं परमेश्वरम् ३
आराधयितुं तस्मै बलीन् दातुञ्च प्रतिवर्षं निजनगराद् अगच्छत् तत्र
स्थान एलेहौ पुत्रौ इफ्रयिमीनिहसौ परमेश्वरस्य याजकावास्तां ।

अनन्तरम् इल्कानाहो यज्ञकरणकाले स्वजायायै पिनिन्नायै तस्याः ४
सकलपुत्रकन्याभ्यस्वांशान् ददौ । तथा हन्नायै द्विगुणांशं ददौ यतः पर- ५
मेश्वरेण तस्या गर्भे वृद्धेऽपि स हन्नायामेवाप्रीयत । परमेश्वरेण तस्या ६
गर्भस्य वृद्धत्वात् तस्याः सपत्नी तां दुःखयितुं निन्दयाक्लिन्नात् । ७
प्रतिवर्षं परमेश्वरस्य मन्दिरे गमनकाले पत्या सत्कृता सपत्या च क्लिष्टा
सा क्रन्दन्ती किमपि न भुङ्क्ते । तेन तस्याः पतिरिल्कानाहस्तां वदति ८
हे हन्ने त्वं कुतः क्रन्दसि ? कुतश्च न भुङ्क्ते ? तव मनः शोकाकुलं कुतः ?
तव समीपे दशभ्यः पुत्रेभ्योपि किमहं नात्तमः ?

एकदा शीलौ भोजने पाने च कृते हन्ना प्रोत्थाय तस्मै तदा ९
एलियजकः परमेश्वरस्य मन्दिरद्वारसमीप आसन्न उपविष्ट आसीत् ।
एवं काले हन्ना दुःखितमनाः सती परमेश्वरमुद्दिश्य प्रार्थयमाना बद्ध १०
ररोद । अपरं व्रतं कुर्वन्ती जगाद, हे सैन्याध्यक्ष परमेश्वर यदि त्वं ११
स्वीयदास्याः दुःखं निरोक्ष्य मां स्मरसि खदासीम् अविसृज्य स्वीयदास्यै
पुत्रमेकं ददासि, तर्हि तस्य यावज्जीवनमहं तं परमेश्वरमुद्दिश्य निवे-
दयिष्यामि तस्य शिरः क्षुरेण न स्पृश्यते ।

- १२ परमेश्वरस्य साक्षाद् दीर्घकालं प्रार्थयमानायास्तस्या वदनम् इल्लिना
 १३ याजकेन समदृश्यत । यतो मनसि प्रार्थयमानाया हृद्भावा ओष्ठावण्डतां
 १४ कापि वाक् नाश्रूयत तत्कारणाद् एलिस्तां मत्तां विवेद । अपरम्
 १५ एलिस्तां बभाषे त्वं कियत् कालं मत्ता सती स्थास्यसि ? तव द्राक्षारसं
 १६ त्वत्तो दूरय । ततो हृद्भा प्रत्यवदत् हे मम प्रभो तन्नहि, अहं दुःखित-
 १७ मना नारी द्राक्षारसं मुरां वा नापिवं, किन्तु परमेश्वरस्य साक्षाद्
 १८ अहं मनोऽभिप्रायं व्यक्तोक्तव्यं कथितवती । त्वं स्वीयदासीं दुष्टां योषितं
 १९ मा ज्ञासी मम चिन्ताश्लोकयो बाँडल्यात् तदारभ्य मया वचोऽवादि ।
 २० तत एलिः प्रत्यवदत्, त्वं कुशलेन याहि, इच्छायेन ईश्वरमुद्दिश्य त्वया
 २१ यद् अग्रार्थि तत् स तुभ्यं ददातु । अनन्तरं भवान् स्वदृष्ट्या स्वदासीम् अन्त-
 २२ ऋकालित्युक्ता सा स्वपथेन गत्वा बुभुजे तस्या मुखे पुनर्विषसं न बभूव ।
 २३ अनन्तरं ते प्रत्यूष उत्थाय परमेश्वरं प्रणम्य परादृत्य रामतं
 २४ निजनिवेशनम् आजग्मुः, अनन्तरम् इल्लकानाहं स्वभार्यां हृद्भाम्
 २५ उपगते परमेश्वरस्तां सस्मार । ततो हृद्भा गर्भं धृत्वा काले पूर्णे पुत्रं
 २६ प्रसूधुवै ; अपरं परमेश्वरात् तमयाचत तत्कारणात् तस्य नाम शिमू-
 २७ देल (ईश्वरदत्त) इति चकार । अनन्तरम् इल्लकानाहः सपरिवारः
 २८ परमेश्वराय वार्षिकं बलिं दातुं प्रतिश्रुतं निवेदयितुञ्च जगाम । किन्तु
 २९ हृद्भा न जगाम यतः सा स्वस्वामिनमवदत् बालकेन स्तन्यपाने त्यक्ते
 ३० ऽहं तमादाय गमिष्यामि, ततः स परमेश्वरं साक्षात्कृत्य तत्र स्थाने
 ३१ सर्व्वदा स्थास्यति । ततस्तस्याः स्वामील्लकानाहस्तां जगाद त्वं यत् स्तेमं
 ३२ मन्यसे तदेव कुरु तस्य स्तन्यपानत्यागपर्य्यन्तं विलम्बस्व परमेश्वरः केवलं
 ३३ स्वीयवाक्यं चिरस्थं करोतु । ततः सा स्त्री तिष्ठन्ती बालकस्य स्तन्यपान-
 ३४ त्यागं यावत् तं स्तन्यं पाययामास ।
 ३५ अनन्तरं तेन स्तन्यपाने त्यक्ते सा चीन् लघुभान् शेफापरिमितं गो-
 ३६ धूमचूर्णं द्राक्षारसपूर्णकुतुञ्च समादाय शीले परमेश्वरस्यावासं तम्
 ३७ आनिनाय तदा बालको ऽल्पवयस्क आसीत् । अनन्तरं तो लघुभान्
 ३८ मारयित्वा बालकम् एलेः समीपम् आनियतुः । अपरं हृद्भा बभाषे, हे
 ३९ मम प्रभो भवतः प्राधानां शपथं कृत्वाहं कथयामि हे मम प्रभो, स्थाने-
 ४० ऽत्र परमेश्वरम् उद्दिश्य प्रार्थयमाना या नारी भवतः सम्मुखे समुद-
 ४१ तिष्ठत् सैवाहं । बालकमेनमहं याचितवती परमेश्वरस्य समीपे यदह-
 ४२ मयाचे स तत् मन्त्रमदात् ततो हेतोरहं तं यावच्छीवनं परमेश्वराय

न्यवेदयतः स परमेश्वरस्य कृते मया याचितः । अगन्तरं बालकस्तत्र
स्थाने परमेश्वरं प्रणमाम् ।

२ द्वितीयोऽध्यायः ।

१ हन्नाया मोतं ११ मृचगमनम् एलेः पुत्रयोः पापाचरणं १८ शिमूयेलस्य कर्म २०
एलेर्वरेण हन्नायाः पुनः पुत्रप्रभवः २९ स्वपुत्रयोरेलेस्तिरस्करणं ३७ एलेर्वशस्य
विरहमभिशापकथनम् ।

अगन्तरं सा हन्ना प्रार्थयमाना बभाषे ।

समाकृष्टां समायाति परमेशात् मनो मम ।

भाग्यञ्च मे परेशेन संप्रयाति समुन्नतिं ।

समक्षमेव शत्रूणां मदक्षुक्ष प्रसीदति ।

त्रायेन त्वत्कृतेनैव प्रहर्षामितरामहं ।

परमेशस्य तुल्यो हि पवित्रो नहि कश्चन ।

विना तमीश्वरः कश्चिदपरो नहि विद्यते ।

अस्माकमोशतुल्यश्च ह्यचलो नास्ति कश्चन ।

मनःसमुन्नते र्वा वाक् श्रूयतां न पुनः पुनः ।

युष्माकं वदनेभ्यो न निर्यातु निष्ठुरं वचः ।

यत्परेषो हि सर्वज्ञः परिमाता स कर्मणां ।

प्रभज्यते च तेनैव वीरस्यापि शरासनं ।

प्रदीयते स्वस्तदुभ्यश्च प्रदुक्षुलं बलरूपकं ।

विक्रीयन्ति निजान् भव्यै र्ये पुष्टा मनुजान्स्ते ।

कल्याणं परिगच्छन्ति ये क्षुधार्ता नराः पुरा ।

मृते सप्तसुतान् बन्धा क्षीयते बह्वपुत्रिका ।

मृत्युजीवनयोर्दाता स एव परमेश्वरः ।

नयेत प्रेतलोकां स आनयेच्च पुनस्ततः ।

अपहर्त्ता च दाता च सम्पत्तैः परमेश्वरः ।

निपातस्योन्नतेश्चापि स एवैकाधिपः स्मृतः ।

धूलेरुन्नम्य दीनांश्च भिक्षुंश्चोत्थाप्य सारतः ।

वासयेत् स मृपैः सार्द्धम् स्वदत्ते ज्योतिरासने ।

पृथिव्या भिक्षिभूतानि परमेशस्य सन्ति हि ।

तेषामुपरि तेनैव स्थापितं सकलं जगत् ।

- २ स्वीयपूतमनुध्यायां चरन्तौ स हि रक्षति ।
 परवा निधनं यान्ति वीरो जयति नो बलैः ।
 १० ते तु भद्रा भविष्यन्ति रिपवो ये परेशितुः ।
 स्वर्गे स्थित्वा स तेखेव गर्जनं कारयिष्यति ।
 आभृम्यन्तं परेशो हि करिष्यति विचारयं ।
 स स्वकीयाय भूपाय बलञ्च परिदास्यति ।
 अवस्थां स्वाभिधित्तस्य प्रोन्नताञ्च करिष्यति ।

- ११ अगन्तरम् इल्लकानाष्टे रामतनगरे स्निवेशनं जगाम किन्तु स बालकः
 १२ एके याजकस्य सम्मुखे तिष्ठन् परमेश्वरं परिचरितुम् आरेभे । एकेः
 १३ सुतौ दुष्टस्वभावौ तौ परमेश्वरं नामन्येता । तौ याजकौ लोकान् प्रतीत्यं
 यवाहरतां केनचित् जनेन बलौ दास्यमाने तस्य मांसपाकसमये याज-
 १४ कस्य दासस्त्रिशूलं हस्तेनादायागच्छत् । अपरं भाष्ट्रे कटाष्ट्रे खेदन्याम्
 ऋजौर्ध्वे वा निहितेन त्रिशूलेन यति मांसम् उद्वह्यत तदेव याजकः
 स्वस्य कृतेऽऽह्णात् तत्र शीलावागतान् सर्वान् इच्छायेन्वृंशीयान् प्रति
 १५ ताभ्याम् इत्यम् आचारि । मेदोदाह्णात् पृथ्वमेव याजकस्य दास आगत्य
 यजमानम् अकथयत्, याजकाय श्रुत्यमांसं देहि यतः स त्वत्तः सिद्ध-
 १६ मांसं न जिष्टक्षति किन्त्वामं जिष्टक्षति । तेन मेदोऽधुनैव ध्वस्यते,
 तस्मिन् दग्धे सति त्वं स्वमनोभिलाषानुसारेण ग्रहीतुं शक्यस्येति वाष्प-
 १७ क्तायां त्वम् इदानीमेव देहि नोचेदहं बलेन ग्रहीष्यामीति स प्रत्यवदत् ।
 १८ अतः परमेश्वरस्य साक्षात् तयोस्तत्रायोरतीव पापं वदधे, यतो लोकाः
 परमेश्वरस्य नैवेद्यम् ऋतीयितुं प्रार्थन्त ।
 १९ तदानीं शिमूयेलो बालकः कार्यासनिर्मितम् एफोदं परिधाय पर-
 २० मेश्वरं पर्थ्यचरत् । तस्य माता प्रतिवत्सरं निजपतिना समं वार्षिकं बलिं
 दातुं यदागच्छत् तदा तस्य कृते गात्रोयं क्षुद्रवस्त्रं निर्मायानोय तस्मै
 प्राददात् ।
 २० अगन्तरम् एलिरिल्लकानाष्टं तस्य जायाश्चेत्याश्रिषं जगाद, परमे-
 श्वरस्य कृते तवानया भार्यया याचितस्य बालकस्य विनिमयेन परमेश्व-
 २१ रस्तुभ्यम् अस्या अपरान् सन्तानान् ददातु । अगन्तरं तयोः स्वस्थानं
 गतयोः परमेश्वरो हृद्गाया दशाम् अवस्थाञ्चक्रे तेन सा गर्भवती भूत्वा
 क्रमेण त्रीन् पुत्रान् द्वे कन्ये प्रसूयुवे, तदानीं शिमूयेलो बालकः परमे-
 श्वरस्य साक्षाद् वर्द्धितुमारभे ।

तदानीम् एलिरतिशयस्थविर आसीत्, अनन्तरम् इच्छायेनः सकल- १९
वंशान् प्रति स्वपुत्रयो र्व्यवहारं समाजावासद्वारसमीपम् आगतमभिः
परिचारिकाभिर्योषिभिः समं तयोः शयनस्य वार्त्ताश्च श्रुत्वा तौ व्याह-
रत्, सकललोकानां प्रमुखाद् युवयो दुर्दृष्टे वार्त्तां श्रुत्वा, युवां कुत २०
एतादृग् दुर्दृष्टम् आचरथः ? हे मम पुत्रौ नहि नहि मया या २४
ख्यातिः श्रूयते सा न भद्रा युवां परमेश्वरस्य लोकान् आज्ञा लब्ध-
येथे । मनुजेन यदि मनुजस्य किमप्यपराध्यते तर्हीश्वरस्तं विचा- २५
रयति, किन्तु परमेश्वरस्य येनापराध्यते तत्कृते को विनोद्यते ? तथापि
तौ स्वपितु र्वीचि मनो न निदधाते यतस्तौ विनाशयितुं परमेश्वरस्य
मतिरासीत् । अपरम् उत्तरोत्तरं वर्द्धमाने शिमूयेने बालके परमेश्वरो २६
मनुजाश्चातुष्यन् ।

अनन्तरम् ईश्वरस्य कश्चित् लोक एनेः समीपम् आगत्य जगाद पर- २७
मेश्वर इति वाचं वक्ति, यस्मिन् काले तव पूर्वपुरुषा मिसरदेशे
फिरौणो राष्ट्र आसन् तदानीमहं तान् प्रति दर्शनमदां, मम यच्चवेद्या २८
उपरि बलिन् उत्खल्युं सुगन्धिधूपं ज्वालयितुं मम साक्षाद् एकोदं
परिधातुश्च ते यथा मम याजकत्वं कुर्येयुस्तदर्थम् इच्छायेनः सर्ववंश-
भ्यस्ते मयाभिरुचिता इच्छायेनवंशीयानां वल्लिहताः सकलोपहाराश्च
तव पित्रवंशाय मया दत्ताः किमिति न सत्यं ? अतोऽहं स्वीयावासे २९
यानि बलिनैवेद्यान्युत्खल्युम् आज्ञापयं यूयं तानि कुतः पदैरभ्याहृथ ?
त्वं मम लोकस्येच्छायेनवंशस्य श्रेष्ठनैवेद्यैः खान् पुष्टान् कर्तुं मं पि
स्वीयपुत्रावधिकं सम्मन्यसे । अत इच्छायेनः प्रभुः परमेश्वरो जदति, ३०
तव वंशस्तव पूर्वपुरुषाणां वंशश्च सर्वदा मां साक्षात् परिचरिष्यति
वाक्कमिदमहम् उक्तवान्, किन्त्वधुना परमेश्वरः कथयति तत् मम
समीपाद् दूरीभवतु मत्सम्मानकारिणो मया सम्मन्यन्ते मत्तुच्छकारिण-
श्चावज्ञास्यन्ते । पश्याहं यस्मिन् काले तव तत्पित्रवंशस्य च बाहुच्छेदं ३१
करिष्यामि तव वंशे स्थविर एकोपि न स्थास्यति स समय आयाति ।
स्वरिपुं ममावास इच्छायेनवंशाय महत्ते सर्वमङ्गले च नियोजितं वोक्ति- ३२
ष्यसे तदा तव वंशे कदापि स्थविर एकोपि न स्थास्यति । अपरम् अहं ३३
स्वयश्च वेदितस्तवयं मनुजं नाक्केत्यामि स तव चक्षुःक्षयहेतुक आन्तरिक-
शाकहेतुकश्च भविष्यति, तव वंशोद्भवाः सर्वे लोकास्तावण्णकाले मरि-
ष्यान्ति । अपरं हप्पिमीनिहसारो तव दौ पुत्रौ प्रति यद् घटिष्यते तत् ३४

- १४ तवैकं चिह्नं भविष्यति तौ द्वौ जनावेकस्मिन्नेव दिने मरिष्यतः । अहमेकं विश्वास्यं याजकम् उत्पादयिष्यामि स ममाभिमतम् इष्टञ्च समाचरिष्यति, तस्मात् अहम् एकं चिरस्थायिवंशम् उत्पादयिष्यामि, स सर्व्वदा
- १५ ममाभिवृत्तं साक्षात् परिचरिष्यति । अपरं तव वंशस्यावशिष्ट एकेनो जन आगत्यैकरोप्यमुद्रार्थम् एकखण्डपुष्पार्थञ्च तं प्रणम्य वदिष्यति, विनयेऽहं येन खण्डैकं पुष्पं भक्षितुं प्राप्नोमि तादृशे कस्मिंश्चिद् याजक-त्वपदे मां नियोजय ।

३ द्वितीयोऽध्यायः ।

१ शिमूयेलं प्रति परमेश्वरस्याज्ञानं ११ शिमूयेलं प्रति एले वंशस्य विनाशनस्य प्रका-
शितत्वं १५ एलेः समीपे शिमूयेलेन तस्य प्रकाशितत्वं शिमूयेलस्य यशोऽर्हाद्वय ।

- १ अनन्तरं शिमूयेलो बालक एलेः साक्षात् परमेश्वरं पर्य्यचरत् तस्मिन् काले परमेश्वरस्य वाक्यं दुर्लभमासीत् प्रायेण प्रकाशितं दर्शनं नासीत् ।
- २ अपरं क्षीणदृष्टित्वाद् एलेर्दृष्टिशक्तिः नासीत् । एकराजावीश्वरस्य
- ३ प्रदीपे न निर्वाणे स्वस्थान एलिश्वरेत शिमूयेलश्चेश्वरस्य मङ्गला यत्र
- ४ स्थान आसीत् तत्र परमेश्वरस्यावासमध्य अश्वेत । तत्काले परमे-
५ श्वरः शिमूयेलम् आह्वयत्, ततोऽत्राहम् इत्युक्त्वा स एलेः समीपं धावित्वा जगाद, अत्राहमस्मि भवान् किं माम् आह्वयति ? ततः स उक्तवान् नाह-
६ माह्वयत्वं पुनः श्रेष्ठ तदा स गत्वा श्रयितवान् । अनन्तरं परमेश्वरः पुनराह्वयत् ह शिमूयेल, ततः शिमूयेल उत्यायैलेः समीपं गत्वा व्याह-
७ रत्, अत्राहमस्मि भवान् किं माम् आह्वयति ? स वभाषे हे मम पुत्र
- ८ नाहमाह्वतवान् त्वं पुनः श्रेष्ठ । तदानीं शिमूयेलेन परमेश्वरस्य शब्दो
- ९ न परिचितः परमेश्वरस्य वाक्यमपि तस्य समीपे न प्रकाशितं । अनन्तरं परमेश्वरस्तृतीयवारं शिमूयेलम् आह्वयत्, ततः स उत्यायैलेः समीपं गत्वावदत् अत्राहमस्मि भवान् किं मामाह्वयति ? तदानीं परमेश्वरेण
- १० बालकोऽयम् आह्वयत इत्येति विज्ञाय शिमूयेलं वभाषे, त्वं गत्वा श्रेष्ठ, स यदि पुनर्व्वारं त्वमाह्वयति तर्हि हे परमेश्वर कथयतु, तव दासः
- ११ श्रेष्ठोतीति वाचं वद, ततः शिमूयेलो गत्वा स्वस्थाने शिष्ये । अनन्तरं परमेश्वर आगत्य तिष्ठन् पूर्व्ववद् आह्वयत् हे शिमूयेल हे शिमूयेल, ततः शिमूयेलः प्रतिजगाद कथयतु तव दासः श्रेष्ठोति ।
- ११ तदानीं परमेश्वरः शिमूयेलं जगाद, प्रश्नाहम् इत्यायेलमध्ये कर्मैकं

करिष्यामि तद् यः कश्चन श्रोष्यति तस्य कर्णद्वयं शब्दायिष्यते । एले: १९
परिवारेषु मया यद्यद् उक्तं तान्यारभ्यैकस्मिन्नेव दिने निःश्रेयं सम्पाद-
यिष्यामि । तस्य पुलौ धर्माद् भ्रष्टाविति सोऽवगतः सन् तौ नादाभ्यद् १९
एतदपराधकारणाद् अहं तस्य वंशं सदा दण्डयिष्यामीति वाक्यं तम-
वाचं । अपरं बलिदाननैवेद्यैरपि तस्य वंशस्यापराधः कदापि मया न १४
क्षमिष्यत इति प्रथममहम् एलेः परिवारमधि कृतवान् ।

अनन्तरं शिमूयेलः पुनरुपेत, ततः परं प्रभाते जाते परमेश्वरावासस्य १४
कवाटौ मुमोच, किन्तु शिमूयेल एलेः समीपे तद्दर्शनं प्रकाशयितुं भीतः ।
अनन्तरम् एलिः शिमूयेलम् आह्वय जगाद हे मम पुत्र शिमूयेल, १६
ततः स प्रतिजगाद, अहमेव । तदानीम् एलिः पप्रच्छ तव समीपे तेन १७
किं वाक्यं व्याहारि ? अहं विनये तत् मच्चं मापङ्गुष्व त्वां प्रतीश्वरेण
यद्यद् अवाचि तस्यैकमेव वाक्यं यदि मल्लम् अपङ्गुषे तर्हि सोऽमुकं
तदधिकश्च फलं तुभ्यं ददातु । तदानीं शिमूयेलन्तस्मै सर्वाणि कथया- १८
मास किमपि नापङ्गुवे । तत एलि व्याजहार स परमेश्वर एव स्वीय-
दृष्ट्या यत् क्षेमं मन्यते तदेव करोतु ।

अनन्तरं शिमूयेलस्य वयसि वर्द्धिते परमेश्वरस्तेन सार्द्धं तिष्ठन् तस्य १८
किञ्चन वाक्यं व्यर्थं भवितुं न ददौ । ततः शिमूयेलः परमेश्वरेण १०
निश्चितो भविष्यद्भक्ता इति दानमारभ्य वर्षेवां यावद् इस्त्रायेलीयैः
सर्वैरुच्चायत । अतः परमेश्वरः शीलौ पुनरात्मदर्शनं दातुम् ११
यतः परमेश्वरः स्वीयवाक्येन शिमूयेलस्य समीपे शीलौ स्वं प्राक् यत्,
ततः शिमूयेलस्य वाक्यं सर्वान् इस्त्रायेलीयान् प्रति प्रबभूव । १२

४ चतुर्थोऽध्यायः ।

१ एवेनपरश्याने इस्त्रायेलवंशस्य पराजितत्वं २ शीलौता नियममज्ञायाः शिविरं
आनयनं १० पुनः पराजितत्वम् एलेः पुनर्द्वयस्य जितत्वं १९ तत् शूलो एलेमेरुणं १८
तस्य पुनरुच्चाः प्रथमो मरणश्च ।

अनन्तरम् इस्त्रायेलवंशः पिलेसीयैः समं योद्धुं निर्गत्य एवेनधरे १
शिविरं स्थापयामासुः पिलेसीया अप्यफेके शिविरं स्थापयामासुः ।
अनन्तरं पिलेसीया इस्त्रायेलवंशस्य विरुद्धं सैन्यानि रचयामासुः १
तेन युद्धे व्याप्ते सति इस्त्रायेलवंशः पिलेसीयानां सम्मुखे पराजित-
स्तस्याः सैन्यश्रेण्याः प्रायेण चतुःसहस्राणि लोकाः क्षेत्रे हताश्च ।

- ७ अपरं लोकेषु शिविरं प्रविष्टेष्विस्त्रायेलवंशस्य प्राचीना अकथ्यमान
परमेश्वरोऽयं पिलेष्टीयानां सम्मुखेऽस्मान् कुतः पराजितान् अकार्षीत् ?
८ वयं शीलुतोऽस्माकं समीपं परमेश्वरस्य नियममञ्जूषाम् आनयामहे
९ ततः सोऽस्माकं मध्यमुपस्थाय रिपूणां करेभ्योऽस्मान् रक्षिष्यति । अनन्तरं
लोकाः शीलुं दृतान् प्रहित्य तस्मात् स्थानात् किस्वमध्यवासिनः सैन्या-
ध्यक्षपरमेश्वरस्य नियममञ्जूषाम् आनिन्युः, तदानीं हफ्निपीनि-
हसनामानावेजेः पुत्रौ तत्र स्थान ईश्वरस्य नियममञ्जूषया सार्द्धम्
१० आस्तां । अनन्तरं परमेश्वरस्य नियममञ्जूषायां शिविर उपस्थितायाम्
इस्त्रायेलः सर्वे वंशा महासिंहनादम् अकुर्वन् तेन पृथिवी कम्पिता ।
११ तदानीं पिलेष्टीयास्तस्य सिंहनादस्य ध्वनिं निश्रम्य पप्रच्छुः, इब्रीयाणां
शिविरे महासिंहनादः कुतो जायते ? ततः परमेश्वरस्य नियममञ्जूषा
१२ शिविरमानीतेति ज्ञातवन्तः । अनन्तरम् ईश्वरः शिविरम् आगत इति
गदन्तः पिलेष्टीया विभीय पुनरवदन् अस्मान् धिक्, इतः पूर्वं
१३ कदापि नैतादृग्न्यघटत । अस्मान् धिक्, एतस्य पराक्रमिण ईश्वरस्य
हस्ताद् अस्मान् क उद्धारयिष्यति ? अयमीश्वरः प्रान्तरे सर्वप्रकारा-
१४ धातैर्मिखीयान् जघान । हे पिलेष्टीया बलं प्रकाशयत स्वान् वीरानिव
दर्शयत, इम इब्रीयलोका यद्दद् युष्माकं दासा बभूवुस्तद्दद् यूयं तेषां
दासा न भवत स्वान् वीरानिव दर्शयन्तो युध्यत ।
१० ततो युध्यद्भिः पिलेष्टीयैः पराजितानाम् इस्त्रायेलवंशानाम् एकैका
जनः खल्व्वासस्यानं पलायामासक्रे, तस्मिन् महानिहनेन इस्त्रायेलवंशस्य
११ त्रिंशत्सहस्राणि पदातयो हताः । अपरम् ईश्वरस्य नियममञ्जूषा रिपु-
हस्तगता बभूव, एलेही पुत्रौ हफ्निपीनिहसावप्यहन्ता ।
१२ ततः सैन्यश्रेण्याः पलायमानश्चिन्नवस्त्रो धृत्याच्छिन्नमूर्द्धा विन्यामीन-
१३ वंशीयो जन एकस्तस्मिन्नेव दिने शीलुम् आगमत् । तस्यागमनसमये
तत्र स्थाने पथपार्श्वे आसने समुपविष्ट एलिः प्रतीक्षितवान्, यतस्त-
स्यान्तःकरणम् ईश्वरस्य मञ्जूषायाः कृते चक्रम्य तेन मनुजेन नगर-
मध्ये गत्वा तस्यां वार्त्तायाम् उक्तायां नगरस्थाः सर्वे लोका हहा-
१४ कारं चक्रुः । तदानीम् एलिस्तस्य हहाकारस्य शब्दं श्रुत्वा पप्रच्छ,
अस्य कलहशब्दस्य किं कारणां ? ततः स लोकः शीघ्रमागत्यैलिं जगद ।
१५ तदानीम् एलिस्थानवतिवत्सरवयस्क आसीत् स च क्षीणदृष्टिकार-
१६ णाद् द्रष्टुं न शक्ताक । स मनुष्य एलिं बभाषे, सैन्यश्रेण्या आगता

जोकेऽहम् अद्यैव सैन्यश्रेण्याः पलायित्वागमं, तत एलिः पप्रच्छ हे मम पुत्र का वार्त्ता? स दूतः प्रतिजगाद, इखायेल्वंशीयाः पिलेछीयानां १० सम्मुखात् पलायाच्चकिरे लोकानां महांनिहननं जातञ्च हफनिपोनि-
हसात्थौ तव द्वौ पुत्रावपि हतौ तथेश्वरस्य मञ्जूषा रिपुभिरपहृता ।
तदानीम् ईश्वरस्य मञ्जूषाया नाम्नि तेनोच्चारिते सत्थेलिरासनात् १५
पश्चाद् गोपुरपार्श्वे निपपात तेन तस्य ग्रीवाभञ्जनात् स ममार यतः
स वृद्धो गुरुश्चासीत्, स एलिश्चत्वारिंशदत्वरान् यावद् इखायेल्-
वंशम् अश्लिषत् ।

तदानीं तस्य पुत्रवधूः पोनिहसस्य भार्या गर्भवती तस्याः प्रसव- १८
कालः सविधश्चासीत्, अत ईश्वरस्य मञ्जूषा रिपुहस्तगता मम
श्वशुरः पतिश्च मृताविति वार्त्तां निश्च्य साधोमुखी भूत्वा प्रसूयवे
यतस्तदानीं तस्याः प्रसववेदना समुपातिष्ठत् । तदानीं तस्यां मृत- २०
कल्पायां सत्यां तस्याः रुग्निधाववतिष्ठमाना नार्यस्तां जगदुः, भीति
र्भास्ति त्वं पुत्रं प्रसूता किन्तु सा न प्रतिजगाद तत्र मनश्च न निदधे ।
अनन्तरं सा तनयस्य नाम ईखावोदो (निस्तेजा) इति चक्रे तथेश्वरस्य २१
मञ्जूषाया रिपुहस्तगतत्वात् स्वश्वशुरस्य पत्युश्च मरणाच्च बभाषे, इखा-
येल्वंशात् तेजो विगतं । ईश्वरस्य मञ्जूषाया रिपुहस्तगतत्वादेव सा २२
जगाद, इखायेल्वंशात् तेजो विगतं ।

५ पञ्चमोऽध्यायः ।

१ दागोनदेवस्य मन्दिरे मञ्जूषानिधानं ० दागोनस्य भग्नत्वम् अपरम् अमदोदस्य गातस्य
च लोकानां पीडितत्वं विनष्टत्वञ्च १० इत्येते मञ्जूषायाः प्रेषणः ।

अनन्तरं पिलेछीयैरपहृतेश्वरमञ्जूषा एवनेषराद् अस्दोदम् आ- १
नीता । ततः परं पिलेछीया ईश्वरस्य मञ्जूषां गृहीत्वा दागोनदेवस्य २
मन्दिरमानीय दागोनस्य पार्श्वे स्थापयामासुः ।

ततः परदिने अस्दोदीयलोकाः प्रत्यूष उत्थाय दागोनदेवं परमे- ३
श्वरस्य मञ्जूषायाः सम्मुखे ऽधोमुखं भूमौ पतितं ददृशुः, ततस्ते दागोनदेवं
धृत्वा पुनः अस्थाने स्थापयामासुः । अपरं तस्य परदिवसेऽपि लोकाः ४
पश्यन् उत्थाय दागोनदेवः परमेश्वरस्य मञ्जूषायाः सम्मुखे ऽधोमुखो
भूमौ पतित इति दागोनस्य शिरः करदयश्च प्रच्छिन्ने शिलायां

- ५ स्थिते केवलं तस्य मत्स्याकारो देहोऽवशिष्ट इति ददृशुः । शब्दका-
 रणाद् दागोनस्य पुरोहिता दागोनमन्दिरगामिनो लोकाश्च अस्-
 ६ दोदे स्थितायां दागोनशिलायाम् अद्यापि पादौ न निदधते । पर-
 मेश्वरस्तान् अस्दोदीयलोकान् भ्रष्टं क्लिन्नन् नाशयामास तथा हि
 ७ सोऽस्दोदीयलोकान् तच्चतुर्दिक्स्थलोकांश्चार्शारोग्याजवान् । अनन्तरम्
 अस्दोदीयलोका एतादृशं विलोक्य जगदुः, इच्छायेन ईश्वरस्य मञ्जूषा
 नास्माकं समीपे स्थास्यति यतः सोऽस्मान् अस्मद्देवं दागोनश्च भ्रष्टं
 ८ क्लिन्नाति । अतस्ते दृतान् प्रहित्य पिलेयीयानाम् अधिपतिगणं खेषां
 समीपमानाय जगदुः, इच्छायेन ईश्वरस्य मञ्जूषामध्यस्माभिः किं कर-
 णीयं ? अधिपतयोऽवदन् इच्छायेन ईश्वरस्य मञ्जूषा गातनगरं नीयतां,
 ९ ततस्त इच्छायेन ईश्वरस्य मञ्जूषां तत्स्थानं निन्युः । तदा तस्यां तत्र
 नीतायां परमेश्वरो महाह्वनेन तन्नगरम् अक्लिप्ताद् अर्धतत्तस्य नगरस्य
 क्षुद्रान् महत्तस्य सर्वलोकान् आजघान, तेन तेषां गुह्यस्थानेष्वर्श-
 रोगो बभूव ।
 १० अनन्तरम् ईश्वरस्य मञ्जूषा तैरिक्कोणं प्रेषिता तत ईश्वरस्य मञ्जूषा-
 याम् इक्कोणम् आगतायाम् इक्कोणनगरीया उच्चैरवदन् अस्माकम्
 अस्मल्लोकानाञ्च बधार्थम् इच्छायेन ईश्वरस्य मञ्जूषास्माकं समीपं
 ११ तारनाथि । ततस्ते दृतान् प्रहित्य पिलेयीयानाम् अधिपतिगणं संगृह्य
 जगदुः, इच्छायेन ईश्वरस्य मञ्जूषा युष्माभिर्विन्द्या पुनः स्वस्थानं प्रति-
 गच्छतु सोऽस्मान् अस्मदीयप्रजाश्च न नाशयतु यतस्तन्नगरस्य सर्वञ्च
 १२ महाह्वनं जातं, तच्च स्थानम् ईश्वरेण भ्रष्टमक्लिष्यत । अपरं ये
 लोका अजीवन् ते ऽर्शारोग्या पीडितास्ततो नगरीयलोकानाम् आर्शश्चर
 आकाशं यावद् उदतिष्ठत् ।

६ षष्ठोऽध्यायः ।

१ इच्छायेल्लोकानां समीपं मञ्जूषां प्रेरयितुं पिलेयीयानां मन्त्रेण १० मञ्जूषाप्रेरणं १८
 तैत्तिरीयस्य मञ्जूषायां दृष्टिपातनात् लोकानां मध्ये महाकारीषमुत्पत्तिः ११ किरियत-
 यियासीमं प्रति मञ्जूषाप्रेरणं ।

२ परमेश्वरस्य मञ्जूषा पिलेयीयानां देशे सप्तमासान् यावत् तस्थौ ।

३ अपरं पिलेयीयाः पुरोहितान् गयक्षाश्चाह्वय आह्वयन् परमेश्वरस्य

मञ्जुशामधि किं करणीयम् अस्माभिः? वयं केन प्रकारेण तां स्वस्थानं
प्राप्नुयिष्यामः? तद् अस्मान् आपयत । तेऽवदन् यदि यूयम् ईश्वर्येण १
ईश्वरस्य मञ्जुषां विष्टजय तर्हि शृण्वीतां न विष्टजत किन्तु दोषार्थ-
कदानानि तस्मै दत्त ततः स युष्मान् निरामयान् करिष्यति, अपरं युष्मान्
केष्टुं स कुतो न न्यवर्त्ततेदं चास्यय । तेन ते पप्रच्छुः, दोषार्थकदानीयं ४
वयं किं इच्छं तस्माद्युत्सृज्यामः? तेऽवदन् पिनेष्टीयाध्यक्षाणां संख्यानु-
सारात् पञ्च खर्गशांसि पञ्च खर्गमूषिकाश्च दत्तं यतो युष्माकं सर्वेषां
युष्मादध्यक्षाणाञ्चकुरूप एव तोषा ज तः । अतो यूयं युष्माकम् अर्शसा ५
देशनाशकमूषिकाणाञ्च प्रतिमा निर्मायस्वायेण ईश्वराय ददतस्तं
समादरिष्यन्नेतेन भवितुं शक्नोति स युष्मभ्यं युष्मद्वेगणाद् देशाञ्च
कोषं निवारयिष्यति । मिथीयलोकाः फिरौन् राजा च यादृशं खेवाम् ६
अन्तःकरान्यकठिनयन् यूयमपि तादृशम् अन्तःकरणं कुतः कठि-
नयय? तेषां मध्ये तेनास्त्रयकम्भस्य कृतं पुं लोकास्तैः किं न विष्टृष्टाः?
ततस्ते किं न गताः? अतः सम्यति यूयं नूतनं शकटमेकं निर्मात यच्च युगं ७
कदापि नावहत् तादृशं दुग्धवतीगोद्वयम् आनीय शकटे योजयत
तयो वत्सा तयोः पश्चाद् गृह्यमानयत च । अपरं परमेश्वरस्य मञ्जुषां ८
गृहीत्वा तच्छकटोपरि स्थापयत, अपरं दोषार्थकप्रायश्चित्तस्वरूपाणि
स्वर्गभरानि पात्रे निधाय तत्पार्श्वे स्थापयत, अनन्तरं तद् यातुं
विष्टजत । तत् शकटं यदि परमेश्वरस्य सीमाया मार्गेण वैतशेमश्रं याति ९
तच्छकटाकं महदमङ्गलं तेनैव कृतं, यदि तु न याति तर्हि न तस्य कश्चि-
दयम् आहूतः किन्त्वस्मान् प्रति दैवी घटनाभवत् इति युष्माभिर्ज्ञेयते ।

अनन्तरं लोकेस्तदेवाकारि दुग्धवतीगोद्वयं गृहीत्वा शकटे योजितं १०
तयो वत्सा च गृहे निबबन्धाते । अनन्तरं परमेश्वरस्य मञ्जुषां स्वर्गमू- ११
षिकाश्च प्रतिमाधारपात्राञ्च शकटोपरि निदधाते । अनन्तरं तद्गवी- १२
द्वयम् अजुमार्गेण गच्छत् वैतशेमश्रस्य दिशं जगाम, तत् शब्दायमानम्
एकमेव राजमार्गेणैव जगाम दक्षिणं दामं वा न परावहत्; पिनेष्टी-
यानाम् अधिपतयश्च वैतशेमश्रस्य सीमां यावत् तस्य पश्चात् जग्मुः ।
तदानीं वैतशेमश्रनिवासिनः समभूतो गोधूमं कृन्तन्ति त ऊर्ध्वदृष्टिं १३
कृत्वा मञ्जुषां ददशुक्तां दृष्ट्वा चाजङ्गादिर । तदानीं तत् शकटं वैत- १४
शेमश्रीययहेऽश्वस्य क्षीत्रमुपस्थाय स्थगितं बभूव तत्र स्थाने महाप्रस्तर
एव आसीत् ते शकटस्य काष्ठानि क्षिप्त्वा तद्गवीद्वयं हामवजिरूपेण

- १५ परमेश्वराय ददुः । अनन्तरं लोबीयाः परमेश्वरस्य मञ्जूषां तत्त्वमीयन्त्यं स्वर्गलङ्काराधारपात्रस्वावरोह्य तस्मिन् महाप्रस्तरे निदधिते, अपरं वैतशेमशीयलोकास्तस्मिन् दिने परमेश्वरमुद्दिश्य होमार्थकादीन् वशीन् ।
- १६ उत्सृज्युः । तद् दृष्ट्वा पिलेष्टीयानां पञ्चाधिपतयस्तस्मिन् दिन इकोणं ।
- १७ प्रत्याजग्मुः । अपरं दोषार्थकदानरूपेण पिलेष्टीयैरसदीदस्य निमित्तम् एकम् अस्थाया निमित्तम् एकम् अस्त्रिलोनस्य निमित्तम् एकं गातस्य निमित्तम् एकम् इकोणस्य निमित्तम् एकचैतानि पञ्चस्वर्गार्थांसि,
- १८ पिलेष्टीयानां यावन्ति नगराणि, पञ्चानाम् अधिपतीनाम् अधीनान्यासन् (तानि प्राचीरवेष्टितानि नगराणि सामान्ययामा वा स्युः) तावन्ति स्वर्गमूषिकाश्च परमेश्वरमुद्दिश्य तत्रागोयन्त । यस्मिन् महाप्रस्तर ईश्वरस्य मञ्जूषा निरधायि स महाशोकाख्यः प्रस्तरोऽद्यापि वैतशेमशीययिहोश्रयस्य क्षेत्रे विद्यते ।
- १९ अनन्तरं वैतशेमशीयलोकाः परमेश्वरस्य मञ्जूषायां दृष्टिं पातयामासुः, तत्कारणात् स तान् आजघानार्थतस्तेषां सप्तत्यधिकपञ्चसहस्राणि लोकान् विनाशयामासकार परमेश्वर एतेन महाप्रहारेण तान् आजघान ।
- २० ततो हेतो लोका विक्षलपुः । अपरं वैतशेमशीयलोका अवदन् एतस्य पवित्रस्य प्रभोः परमेश्वरस्य साक्षात् के संस्थानुं शक्नुवन्ति सोऽस्मत्तः कस्य समीपं यास्यति ?
- २१ अनन्तरं लोकाः क्षिरियतयियारीमनिवासिनां समीपं दृतान् प्रष्टव्यमगदुः, पिलेष्टीयाः परमेश्वरस्य मञ्जूषां पुनरानयन् यूयम् इत्या तां स्तेषां समीपं नयत ।

७ सप्तमोऽध्यायः ।

१ अवीनादवस्य गेले मञ्जूषानिधानं ॥ मिश्याम रवायेल्लोकानाम् अनन्तरं च पिलेष्टीयानां युद्धं कर्तुं सज्जीभवन् ८ श्रिम्लूकेल्ल वसिदानं प्राच्येनच तदानीं महाभयभावातेः पिलेष्टीयानां पराजितत्वं १२ पिलेष्टीयानां वशीभूतत्वं १५ श्रिम्लूकेल्ल विचारस्तकयनञ्च ।

- १ अनन्तरं क्षिरियतयियारीमीयलोका आगत्य परमेश्वरस्य मञ्जूषां गृह्णन्तः पर्यवस्यितम् अवीनादवस्य निवेशनम् आनयन्, अपरं परमेश्वरस्य तां मञ्जूषां रक्षितुं तस्य पुत्रम् इक्षियासरं पवित्रं वज्रः ।
- २ परमेश्वरस्य सा मञ्जूषा क्षिरियतयियारीमे दीर्घकालम् अर्थाद् विवर्जित

चत्सहस्रान् यावत् तस्यौ । अनन्तरम् इखायेलीयाः सर्वे विलपन्तः पर-
मेश्वरम् अनुगन्तुम् आरेभिरे ।

ततः शिमूयेल इखायेलः सकलवंशान् अवदत्, यदि यूयं स्त्रीय- १
सर्वान्तःकरणैः समं परमेश्वरं प्रति परावर्तितुम् इच्छथ तर्हि स्त्रियां
मध्याह्न इतरदेवान् अस्तारोतदेवीश्च दवयत परमेश्वरे च मनांसि
निवेश्य केवलं तमेव सेवध्वं तेन स पिलेयीयानां करेभ्यो युष्मान् उद्धा-
रयिष्यति । तत इखायेलः सर्वे वंशाः वालदेवान् अस्तारोतदेवीश्च ४
दवयित्वा केवलं परमेश्वरं सेवितुम् आरेभिरे । तदानीं शिमूयेलो ५

● व्याहरत् मिर्याम् इखायेलः सकललोकान् संगृहीत युष्माकं कृतेऽहं
परमेश्वरम् उद्दिश्य प्रार्थयिष्ये । ततस्ते सर्वे मिर्यां मिलित्वा तोयानि १
तोलयित्वा परमेश्वरस्य साक्षाद् भूमौ न्यक्षिपन् अपरं तस्मिन् दिने
उपवसन्तस्तत्र स्थाने जगदुः, परमेश्वरस्य विरुद्धं पातकमस्माभि-
रुकारि । अनन्तरं शिमूयेलो मिर्याम् इखायेल्वंशस्य विचारं चकार ।

अनन्तरम् इखायेल्वंशा मिर्यां मिलिता इति वार्त्तायां पिलेयीयैः ७
श्रुतायां तेषाम् अध्यत्ता इखायेल्वंशस्य विरुद्धम् आगच्छन् इखायेल-
वंशास्तत् श्रुत्वा पिलेयीयेभ्यो बिभ्युः । अपरम् इखायेल्वंशः शिमूयेलम् ८
अवदन् अस्माकं प्रभुः परमेश्वरः पिलेयीयानां करेभ्यो यदस्मान् उद्धा-
रयेत् तदर्थं तस्य समीपे प्रार्थयितुं त्वं मा विरम ।

तदानीं शिमूयेलो दुग्धपायं मेघवत्सं गृहीत्वा परमेश्वरमुद्दिश्य ९
हस्तबलिमर्पित्वा तस्यै, अपरं शिमूयेल इखायेल्वंशस्य १०
परमेश्वरस्य सन्निधौ प्रार्थयामास ततः परमेश्वरस्तस्मै प्रत्युत्तरं ददौ ।
यस्मिन् काले शिमूयेलो होमबलिम् उदहृत्य तस्मिन् काले पिलेयीया १०
इखायेल्वंशेन समं योज्यं तस्य समीपम् आगमन्, किन्तु तस्मिन् दिने
परमेश्वरो मेघनादेनातीव गर्जनं पिलेयीयान् व्याकुलान् चकार,
तेन त इखायेल्वंशेन पराजिता बभूवुः । तदानीम् इखायेल- ११
वंशो मिर्या वहिर्भूय पिलेयीयानां पश्चाद् धावन्तो वैतकरस्याधि-
स्थानं यावत् तान् आजगृह्युः । ततः शिमूयेलः पाषाणमेकं गृहीत्वा मिर्या- १२
केनार्मध्यस्थाने स्थापयामास, परमेश्वरोऽस्मान् एतत् स्थानं यावद् उप-
हृतवान् इत्युक्त्वा तस्य पाषाणस्य नाम एवनेषरम् उपकारस्तु चकपाषाण
इति चकार ।

इत्थं पराजिताः पिलेयीया इखायेल्वंशस्य देशं पुनर्नागमन् अपरं १३

- १५ परमेश्वरः शिमूयेलस्य यावज्जीवनं पिलेसीयान् अस्तित्रात् । अपरं यानि नगराणि पिलेसीयैरिस्त्रायेल्वंशान् अपहृतानि तानि पुनरिस्त्रायेलीयैरधिचक्रिरे, इकोणं गातं तयोः सीमाश्च यावत् सर्वदेशः पुनरिस्त्रायेल्वंशेन पिलेसीयेभ्य उद्धारयाचक्रे, अपरम् इमोरीयैः समम् इस्त्रायेल्वंशस्य सन्धि बभूव ।
- १६ स शिमूयेलो यावज्जीवनम् इस्त्रायेल्वंशम् अश्लिषत् । स प्रतिवत्सरं
- १७ वैधेलं गिलगलं मिस्पीच्च पर्यटन्तेषु स्थानेष्विस्त्रायेल्वंशम् अश्लिषत् ।
- १८ अपरं यत्र स्थाने तस्य निवेशनमासीत् तद् रामतनगरं प्रत्यागत्य तत्र स्थानेऽपि इस्त्रायेल्वंशम् अश्लिषत् स च तत्र स्थाने परमेश्वरमुद्दिश्य वेदिमेकां निर्मितवान् ।

८ अष्टमोऽध्यायः ।

१ शिमूयेलस्य पुत्रयोरन्यायकारणान् लोकानां राजनीत्यां तेषां याज्ञायां शिमूयेलस्यातुष्टिः १० भाविराजानां वशनं १६ राजानं नियोजयितुं शिमूयेलं प्रतीचरसाञ्चा ।

- १ अचनन्तरं वार्द्धक्यं प्राप्तः शिमूयेलः स्वपुत्राविस्त्रायेल्वंशस्योपरि विचारयित्वा पदे न्ययुक्तः । तस्य ज्येष्ठपुत्रस्य नाम योयेल इति द्वितीयपुत्रस्य च नामाविय इत्यासीत् ; तौ वेशेवायां विचारयितारौ बभूवतुः । किन्तु तस्य पुत्रौ पितुर्मार्गेण न चलन्तौ लोभानुगामिनौ बभूवतुस्तत्कोचं गृहीत्वा विचारेऽन्यायं कृतवन्तौ । अत इस्त्रायेल्वंशस्य प्राचीना मिलित्वा रामते शिमूयेलस्य समीपमागत्य तमवदन् पश्य त्वं वृद्धो जातस्तव पुत्रौ च तव मार्गेण न चलतोऽतस्त्वं भिन्नदेशीयानिवासान् शासितुं राजानमेकं नियोजय ।
- २ अस्मान् शासितुं राजानमेकं नियोजयेति तैरुक्तेन वचसा शिमूयेलो विरेजे, ततः शिमूयेलः परमेश्वरम् उद्दिश्य प्रार्थयाचक्रे । तदानीं परमेश्वरः शिमूयेलम् अवाचत् एते लोकास्तव समीपे यद्यद् व्याहरन्ति तेषां तत् सर्व्ववाक्यं त्वं गृहाण यतस्तेष्वं न परित्यक्तः किन्त्वहं यत् तेषां राजा न भवेयं तदर्थमहमेव तैः परित्यक्तः । मिसर्देशात् मया तेषाम् आनयनदिनमारभ्याद्य यावत् ते तेषां सर्व्वकर्म्मभि र्यथा मं त्यजन्त इतरदेवान् सेवन्ते तथा त्वां प्रत्यपि व्यवहरन्ति । अधुना

त्वं तेषां वचनानि गृह्णासि किन्तु तान् सुदृढरूपं प्रबोध्य तेषां आसन-
कारिणो भाविभूयते रीतिं तान् ज्ञापय ।

अनन्तरं राजप्रार्थनानां समीपे परमेश्वरीयाणि वचांस्येतानि शिमू- १०
येलेनोक्तानि । स व्याजहार युद्धाकमुपरि राजत्वकारिणो राज्ञ एता- ११
दृशी रीतिं भविष्यति स युद्धाकं पुत्रान् गृहीत्वा खरघाश्वारोहिण्येषु
निधास्यति तेषां काञ्चन खरघस्याये धाविनः करिष्यति । स तान् सहस्र- १२
पतोन् पञ्चशतपतोश्च करिष्यति, तांश्च स्वीयभूमिं कर्षयिष्यति स्वीयश-
स्यानि हृदयिष्यति युद्धास्त्राणि रथसज्जाश्च निर्मापयिष्यति । अपरं स १३
युद्धाकं कन्या गृहीत्वा स्वस्य सृपकाराः रुदा आपृपिकाश्च करिष्यति ।
अपरं युद्धाकम् उत्तमानि शस्यक्षेत्राणि द्राक्षाक्षेत्राणि जितदृक्षाश्च १४
गृहीत्वा स्वभृत्येभ्यो दास्यति । अपरं युद्धाकं शस्यानां द्राक्षाणाञ्च दश- १५
मांशं गृहीत्वा राजसभासन्ना दास्यति । अपरं स युद्धाकं दासान् १६
दासीरुत्तमतद्वहान् गर्दभांश्च गृहीत्वा तैर्निजकार्यं कारयिष्यते । स १७
युद्धाकं मेघाणां दशमांशं ग्रहीष्यति यूयश्च तस्य दासा भविष्यथ ।
तदानीं यूयं स्वैरभिरुचितस्य राज्ञः कारणाद् विलपिष्यथ किन्तु परमे- १८
श्वरस्तदानीं युद्धाकं वचो न श्रेयिष्यति ।

तद्यापि लोकाः शिमूयेलस्य वाक्यम् अगृहीत्वा जगद्, नहि नहि, १९
राजेकोऽस्माभिर्नियुज्यतां, तेन वयं भिन्नजातीयैः समा भूत्वा खराजेन २०
शासिष्यामहे स चास्माकमपसरः सन् युद्धं गमिष्यति । तदानीं शिमूयेलो २१
लोकानां सर्व्ववाचं निशम्य परमेश्वरस्य कर्णगोचरे निवेदयामास । त- २२
परमेश्वरः शिमूयेलं वभाष्ये त्वं तेषां वाक्यं गृह्णा तेषां राजानमेकं नियुज्य-
थ । अनन्तरं शिमूयेल इस्त्रायेलवंशं जगद् यूयं स्वस्वतन्त्रं गच्छत ।

८ नवमोऽध्यायः ।

१ शैलेन पितुर्गर्भात्मा गयेपकं ११ शिमूयेलस्य समीपगमनं १५ शिमूयेलन समं शैलस्य
भाजनं १५ तं विषयं तन भृष्टं विदग्धमनः ।

तदानीम् अफीहस्य दृढप्रपौत्रो विबोरतस्य प्रपौत्रः सिरोरस्य १
पौत्रोऽवीयेलस्य पुत्रः कोशनामा विन्यामीनवंशीयः कश्चित् महावीर्य्य-
वान् लोक आसीत् । अपरं शैलनामा तस्य परमसुन्दरस्तद्वहः पुत्र २
आसीत्, इस्त्रायेलवंशेषु तस्मात् सुन्दरः कोपि पुरुषो नासीत्, स

- १ शिरसा सकललोकेश्वो दीर्घ आसीत् । अनन्तरं तस्य शौकस्य पितुः
 कीशस्य गर्दभीषु हारितासु स निजपुत्रं शौकं जगाद त्वं दासानाम्
 ४ एकं सङ्गिनं कृत्वा गर्दभीर्गवेषयितुं याहि । ततः स इफ्रयिमपर्वतेन
 भ्रमिता शालिशप्रदेशं पर्याटत् किन्तु तासाम् उद्देशं न प्राप, अनन्तरं
 तौ शालिमप्रदेशं पर्याटितवन्तौ तत्रापि न प्रापतुरनन्तरं स विन्यामी-
 ५ नदेशं जगाम किन्तु तत्रापि न प्राप । अनन्तरं तयोः सूफप्रदेशं प्राप्तयोः
 शौकः स्वसङ्गिनं दासं जगाद, आगच्छावां परावर्त्तावहै नो चेत् मम
 ६ तातो गर्दभीनां चिन्ताया विरम्यावयोः कृते चिन्तयिष्यति । ततः स
 कथितवान्, पश्य नगरेऽस्मिन् ईश्वरस्य मनुष्य आस्ते सोतीव मान्यस्ते
 यद्यद् उच्यते तत् सर्वं सिध्यति तस्माद् आवाम् अधुना तत्स्थानं याव,
 ७ भवेत्तु स गन्तव्यं मार्गम् आवां दर्शयिष्यति । शौको दासमवदत् पश्य
 गमने कृत आवां तस्मै नराय किं दास्यावः ? आवयोः पात्रस्थभक्ष्यस्य
 श्रेष्ठो जातः । ईश्वरस्य लोकाय दातुम् आवयोः पारितोषिकं नास्ति,
 ८ आवयोः किमास्ते ? ततः स दासः शौकं प्रत्यवदत्, पश्याच्च मम हस्ते
 श्रेकलस्य चतुर्थ्यां रजतं विद्यते पश्यान् दर्शयितुम् ईश्वरोयलोकाय
 ९ तदेव दास्यामि । ततः शौको व्याजहार, सम्यगुक्तवान् आवां याव । तत-
 १० क्तावीश्वरीयलोकस्य निवासनगरस्य दिशं जग्मतुः । पूर्वकाल इक्षा-
 येलो मध्ये य ईश्वरस्य समीपे प्रष्टुम् अगच्छन् तै र्वयं प्रदर्शकस्य समीपं
 यामेति वच्चाऽवादि यतः पूर्वकाले भविष्यद्वादिन उपाधिः प्रदर्शक
 इत्यासीत् ।
 ११ यदा तावूर्द्धगामिमार्गेण नगरं गच्छतस्तदा तोयमुत्तोलयितुं वहि-
 र्गामिनीः कतिपययुवती दृष्ट्वा पृष्ठवन्तौ स्थानेऽत्र प्रदर्शकः किं विद्यते ?
 १२ ता अवदन् विद्यते पश्य स तवाग्रे विद्यते, शीघ्रं गच्छ सोऽद्य
 १३ नगरमागत्य यत उच्चस्थाने लोकानाम् अद्य जज्ञो भविष्यति । युवाभ्यां
 नगरं प्रविश्यैव भोजनार्थं उच्चस्थाने तस्य गमनात् प्राक् स मृग-
 यितव्यो यतस्तस्मिन् नागते लोका भोजनं न करिष्यन्ति, यतस्तेन
 जञ्जद्वेषु आशिष्युक्तायां सत्यां निमन्त्रिता भुङ्गते तस्माद् यतस्मिन्नेव
 १४ क्षण उत्थाय यातं यतोऽधुनैव स युवाभ्यां द्रष्टुं शक्यते । तदानीं तयो
 नगरं गत्वा नगरस्य मध्यं प्राप्तयोः शिमूयेक उच्चस्थानं गन्तुं स्निग्धेनान्
 निर्गच्छेव तौ साक्षात्कार ।
 १५ तस्य शौकस्योपस्थितेः पूर्वदिक्ते परमेश्वरः शिमूयेकस्य कर्मगोचरे

कथितवान्, श्व एतस्मिन् समये मनुष्य एको विन्यामीनप्रदेशात् तव १६
 समीपं मया प्रेषयिष्यते मम लोकस्तेखायेल्वंशस्य राज्ये स त्वयाभिधि-
 व्यतां, स एव पिजेसीयानां करेभ्यो मम लोकान् उद्धारयिष्यति यतो मम
 लोकानां विलापस्य मम कर्णगोचरीभूतत्वात् तान् प्रति मया कृपादृष्टिः
 कृता । अनन्तरं शिमूयेलेन शैले दृष्टे परमेश्वरस्तमवदत्, अहं यमधि १७
 त्वां समभाषे सोऽयमेव नरः, एष पुमान् मम लोकान् शासिष्यति ।
 तदानीं शैलो द्वारमध्ये शिमूयेलं प्राप्य पृष्टवान् विनयेऽहं प्रदर्शकस्य १८
 भवनं कुत्र मां वद? ततः शिमूयेलः शैलं प्रत्यवदत्, अहमेव प्रदर्शको १९
 ममाग्रेऽय उच्चस्थानमागच्छ युवामय मया सह भोक्तव्यः श्वः प्रत्यूषेऽहं
 त्वां विखट्तामि अपरं तव मनसः समस्तं वाक्यं त्वां ज्ञापयिष्यामि । अथ २०
 दिनत्रयं जातं तव या गर्दभो हारितास्तासां कृते मनसि मा चिन्तय
 ताः पुनर्जन्मा याताः । इखायेल्वंशस्य परमेच्छा कं प्रति? किं त्वां तव
 सकलपिष्टवंशं प्रति नहि? ततः शैलः प्रत्यवदत्, अहं किं विन्या- २१
 मीनवंशीयो नहि? इखायेल्वंशस्य मध्ये विन्यामीनवंशः किं सर्वेभ्यः
 क्षुद्रो नहि? अपरं विन्यामीनवंशस्य मध्ये मम गोत्रं किं सर्वेभ्यः
 क्षुद्रं नहि? तर्हि भवान् मां कुत इत्थं वचो वदति । अनन्तरं शिमू- २२
 येलः शैलं तस्य दासश्च गृहीत्वा भोजनशालाम् आनिनाय, अपरं प्रायेण
 त्रिंशत् जनानां निमन्त्रितानां मध्ये तावुत्तमस्थान उपावेशयत् । अपरं २३
 शिमूयेलः पाचकं जगाद इदं गोपयेति यत् मांसखण्डमधि तुभ्यं गदित-
 वान् तदानय । ततः पाचकेन स्नान्य तस्योपरि यदासीत् तस्मिंश्चान्ति २४
 शैलस्य सम्मुखे स्थापिते च शिमूयेलो बभाषे पश्य त्वं गुप्तमिदं खण्डं
 खसम्मुखे निधाय भुञ्क्ष्व, यतो मया यस्मिन् काले लोका निमन्त्रितास्तमा-
 रभ्य त्वत्कृते रक्षितमिदमास्ते, ततस्तस्मिन् दिवसे शैलः शिमूयेलेन
 सार्द्धं भोजनं चकार ।

अनन्तरं तेषूच्चस्थानात् नगरम् अवरूढेषु शिमूयेलो गृहपृष्ठे शैलेन २५
 सार्द्धं संललाप । अनन्तरं ते प्रत्यूष उत्थितवन्तो यतोऽरुणोदयसमये २६
 शिमूयेलो गृहपृष्ठे स्थितं शैलम् आह्वय जगाद, उत्तिष्ठ त्वं मया विख-
 ट्यः । ततः शैल उत्थिते स शिमूयेलश्च वह्निर्जग्मतुः । अनन्तरं पथे- २७
 नावरोहतोस्तयो नगरस्य प्रान्तभागं प्राप्तयोः शिमूयेलः शैलं बभाषे
 तव दासम् आवधोरयेऽग्रे यातुं वद, किन्तु त्वं क्रियत्कालं तिष्ठ त्वाम-
 हम् ईश्वरस्य वाक्यं आवबामि । ततो दासो अग्रेऽग्रे चलितः ।

१० दशमोऽध्यायः ।

१ शैलस्याभिनिर्गतं मृद्वगमनसमये घटनाप्रकाशनं २ शैलस्यान्यप्रकारमनुसंधानं
१४ मातुलस्य समीपे शिमूयेलस्य कथाप्रकाशनं १७ शैलस्य राजत्वसमोचितं १९
नं प्रति साक्षानां प्रेमाप्रेमे ।

- १ अनन्तरं शिमूयेलस्तैलाधारशृङ्गमादाय तस्य शिरसि तैलं निविधेयं,
अपरं तं चुम्बित्वा बभाधे परमेश्वरः स्वाधिकारोपरि त्वां राजत्वपदे
- २ ऽभिषिक्तवानिति किं कृत्यं नहि? त्वमद्य यदा मम समीपाद् गमि-
ष्यसि तदा विन्यामीनप्रदेशस्य सीमास्थिते सेनसङ्घे राज्ञेयस्य प्रशान-
समीपे द्वौ जनौ प्राप्यसि तौ त्वां वदिष्यतः त्वं या गर्हभीरन्वेष्टुं गत-
वान् ताः सर्व्याः प्राप्ताः, अपरं पश्य तव तातो गर्हभीविषयिकां चिन्तां
विहाय पुनस्त्य कृते किं करिष्यामीति वदन् युवयोः कृते शोचति ।
- ३ अनन्तरं त्वयि तस्मात् स्थानादपसरो भूत्वा तवोरस्थम् एतेन-
दृष्टं प्राप्ते तत्र स्थाने द्वागवत्सत्रयवाहको जन एकः पूषत्रयवाहको जन
एको द्वाद्धारसीयकुतूवाहक एको जनश्च वैथेज ईश्वरस्य समीपगन्तार
- ४ एते त्रयो जनास्त्वां साक्षात् करिष्यन्ति । ते तव मङ्गलं प्रच्छन्ति तुभ्यं
- ५ द्वौ पूषौ दास्यन्ति च त्वच्च तेष्वां करेभ्यस्तौ ग्रहीष्यसि । अनन्तरं यत्र
पिजेयीयानां सैन्यदलानि सन्ति तम् ईश्वरपर्वतं प्राप्य त्वं तत्र स्थाने
नगरं प्रविशन् उच्चस्थानाद् अवरोहन्तं मुरजमृदङ्गवंशीवीणावाद्येन
सहितं भविष्यद्वादिनां गणं साक्षात् करिष्यसि ते भविष्यद्वाक्यं
- ६ वदिष्यन्ति । तदानीं परमेश्वरस्यात्मा त्वयि अधिष्ठास्यति त्वच्च तैः
सह भविष्यद्वाक्यं वदिष्यसि, अन्यप्रकारो मनुजो भविष्यति च ।
- ७ एतेषु सकललक्षणेषु त्वयि घटितेषु त्वं निजोपस्थितप्रयोजनात् करि-
ष्यसि यतः परमेश्वरस्त्वया साङ्गं विद्यते । अनन्तरं त्वं ममाग्रेऽग्रे गिन्-
गलं यास्यसि, पश्चाद् होमबलीन् मङ्गलार्थकबलीन् सोतात्सृष्टुं तव समीपं
यास्यामि, यावद्दहं तव समीपं न प्राप्नोमि तावत् सप्तदिनानि विनश्यं
करिष्यसि, अपरम् अहं तव कर्तव्यं त्वां क्षापयिष्यामि ।
- ८ अनन्तरं तेन शिमूयेलस्य समीपाद् यातुं यीवायां परावर्त्तितायाम्
ईश्वरस्तस्य मानसान्तरं चकार, अपरं तस्मिन् दिने तानि सर्व्याणि
- ९ लक्ष्णानि तस्य प्रत्यक्षीबभूवुः । तयोक्तत्र पर्वतम् उपस्थितयो भवि-
ष्यद्वादिनां गणस्तेन साङ्गं मिलितस्तत ईश्वरस्यात्मनि तस्मिन् अचि-
११ स्मिते तेष्वां मध्ये सोऽपि भविष्यद्वाक्यानि वक्तुमारेभे । तदानीं स

भविष्यदादिनां मध्ये भविष्यदाख्यानि वदतीति वोक्ष्य तस्य पूर्वपरि-
क्षितलोकः परस्परं जगदुः, कीदृशसुतस्य किं जातं? शैलोलोऽपि किं
भविष्यदादिनाम् एको जातः? ततस्तत्रत्यो जन एकः प्रतिजगाद १९
तेषां जनकः कः? इत्थं भविष्यदादिनां मध्ये शैलोलोऽपि किमेको जन इति
वचनं लोकानां मध्ये प्रमाणवाक्यं बभूव । अनन्तरं स भविष्यदाकथ- १९
नाद् विरम्य भृगुस्थानं जगाम ।

अनन्तरं शैलस्य मातुलस्तं तस्य दासश्च पप्रच्छ युवां क गतवन्तौ? २४
सोऽवदत् गर्हभी गवेषयितुं किन्तु गर्हभ्यः कुत्रापि स्थाने न विद्यन्त
इति वीक्ष्यावां शिमूयेलस्य समीपं गतवन्तौ । शैलस्य मातुलो बभाषे २४
विनयेऽहं शिमूयेलो युवां किं गदितवान्? तत् मां वद । ततः शैलो २९
मातुलं जगाद सर्वा गर्हभ्यः प्राप्ता इति स आवां स्पष्टमवदत् । किन्तु
राजत्वमधि शिमूयेलेन यद् उक्तं तत् स तस्मै न कथयामास ।

अनन्तरं शिमूयेलो लोकान् मिरण्यां परमेश्वरस्य समीपम् आहूये- २७
खायेल्वंशान् जगाद, इखायेलः प्रभुः परमेश्वरो वदति मयेखायेल- २८
वंशो मिसरदेशाद् बहिष्कृत्यानायि, तथा युधदुपद्रवकारिणां मिखी-
याणां तदन्येषां नृपाणाञ्च कर्भ्यो मयैव यूयम् उद्धारयाक्षुः । किन्तु २९
समस्तदुर्दशाभ्यो दुर्गतिभ्यश्च युधदुद्धर्ता यो युष्माकम् ईश्वरो यूय-
मद्य तम् अट्टहीत्वा वदथ अस्माकमुपरि राजानमेकं नियोजय, अतो
यूयम् इदानीं स्वस्ववंशानुसारेण सहस्रसंघानुसारेण च परमेश्वरस्य
समीपम् उत्तिष्ठत । अनन्तरम् इखायेलः सकलवंशेषु शिमूयेलेन समीप- ३०
मानीतेषु विन्यामीनवंशो निरचीयत । अपरं विन्यामीनवंशस्य पारे- ३१
नारेषु समीपमानीतेषु मट्टिपरिवारो निरचीयत । अपरं तन्मध्ये
कीशस्य सुतः शैलो निरचीयत, किन्तु गवेषणे कृते तस्योद्देशो
नाप्यपि । तस्मात् ते परमेश्वरस्य समीपे पुनः पप्रच्छुः स किम् एतत्- ३२
स्थानम् आगतोऽस्ति? ततः परमेश्वरः कथयामास पश्य स भाराणां
मध्ये कुक्कायित आस्ते । अनन्तरं ते धावित्वा तस्मात् तमानयामासुः । ३२
लोकानां मध्ये उत्तिष्ठन् सोऽन्यलोकेभ्यो मस्तकेन दीर्घं आसीत् ।
अनन्तरं शिमूयेलो लोकान् जगाद परमेश्वरेणाभिरुचितं पुरुषमेनं ३४
वीक्ष्य लोकानां मध्ये तस्य तुल्यः कोपि न विद्यते, ततो लोका उच्चैः-
स्तरं बभाषिरे, राजा चिरजीवी भवतु । अनन्तरं शिमूयेलो लोकान् ३५
राजनीतिं चापयामास, अपरं तां यज्ञे लिखित्वा परमेश्वरस्य साक्षात्

निदधे । अनन्तरं शिमूयेलः सर्वान् लोकान् स्वं स्वं निवेशनं • यानुं
विससर्ज ।

- ११ शैलोऽपि गिवियानगरे स्तनिवेशनं प्रतिजगाम, तथेश्वरो येषां
सैन्यानाम् अन्तःकरणेषु प्रवृत्तिं दत्तवान् तानि च तेन साज्जं
१२ जग्मुः । किन्तु पुरुषेणानेन वयं किम् उपकारिष्यामहे इति वाचम्
उक्त्वा केचिद् दुष्टलोकास्तं तुषीकृत्योपायनं न ददुः ततः स बधिर
इव स्थितवान् ।

११ एकादशोऽध्यायः ।

१ नाहश्चानियमकथनं ४ शैलस्येवायेश्वरस्य च समीपे दूतप्रेषणं तेन रच्यते १५
शैलस्योऽभिप्रेतत्वं ।

- १ अनन्तरम् अम्मोनीयनाहश्चागत्य यावेशगिलियदस्य सम्मुखे
शिविरं स्थापयामास ततो यावेशीयलोका नाहश्चं बभाधिरं त्वमस्माभिः
२ साज्जं नियमं कुरु, वयं त्वां सेविष्यामहे । अम्मोनीयो नाहश्चस्तान् प्रति-
जगाद, अहं युष्माकं सर्वेषां दक्षिणनेत्रमुत्पाटयिष्यामीत्यम् इच्छायेलः
सकलवंशस्य कलत्रं स्थापयिष्यामि युष्माभिः समम् यनं नियमं करि-
३ ष्यामि । ततो यावेशस्य प्राचीना अवदन् त्वं समदिनान्यस्मान् प्रति क्षमस्व
वयम् इच्छायेलवंशस्य सकलप्रदेशं दूतान् प्रेषयामः, ततः कोपि यद्य-
स्मान् न रक्षति तर्हि वयं तव समीपं वहिरागमिष्यामः ।
४ अनन्तरं दूताः शैलस्य वासस्थानं गिवियाम् उपस्थाय लोकानां
कर्णगोचरे तां वार्त्तां कथयामासुस्ततः सर्वे लोका उच्चैःखरं क्रन्दितु-
५ मारंभिरं । अपरं शैलः क्षोत्राद् दृष्टभागां पश्चाद् आगत्य पप्रच्छ
लोकानां किमभूत् ? ते कुतो वदन्ति ? ततो लोका यावेशीयदूतानां
६ वार्त्तां तस्मै कथयामासुः । तद्वाक्तांश्रवणसमय ईश्वरस्यात्मनि शैज-
७ मधिष्ठिते तस्य क्रोधोऽतिशयं प्रजज्वाल । अपरं स दृष्टभदयं दृष्टीत्वा
खड्गखण्डोक्त्य दूतैरिच्छायेलदेशस्य सर्वत्र प्रवृत्त्य जगाद यः कश्चित्
शैलस्य शिमूयेलस्य च पश्चात् नागमिष्यति तस्य दृष्टभान् प्रसीत्य
कारिष्यते । ततः परमेश्वरात् लोकानां भये जाते ते सर्वे एकौ नर इव
८ वह्निं बभूवुः । अनन्तरं वेधके तेषु गणितेष्विच्छायेलवंशस्य चीणि लक्षाणि
९ यिह्वादवंशस्य च त्रिंशत् सहस्राणि लोका आसन् । अनन्तरं त आग-
तान् दूतान् जगदुः, यूयं श्वः प्रथरैरौऋतसमय उपकारं प्राप्स्यथेति

वाक्यं यूयं गत्वा यावेष्टगिलियदीयलोकान् वदत, ततो दृता आगत्य
यावेष्टीयलोकान् तां वार्त्तां जगदुः ततस्तु आनन्दिता बभूवुः । अनन्तरं १०
यावेष्टीयलोका अवदन् श्वो वयं युष्माकं समीपं बहिर्भूय गमिष्यामस्ततो
यूयं यद्यद् क्षेमं मंस्यध्वे तद् अस्मान् प्रति कुरुत । परदिवसे शैलः ११
स्वलोकान् त्रिसंघीकृत्य प्राङ्गयामे शत्रुसैन्यमध्यं प्रविश्य प्रचण्डरौद्र-
पर्यन्तम् अस्मोनीह्वान् पराजिग्ये ततस्तेषाम् अवशिष्टलोकानां विली-
ङ्गत्वाद् हो जनावेकस्थाने न तस्थतुः ।

अनन्तरं लोकाः शिमूयेलं जगदुः शैलः किमस्माकं राजा भवेदिति १२
वाचं क उक्तवान् ? तान् मनुष्यान् आनय, वयं तान् हनिष्यामः ।
ततः शैलोऽवदत्, अद्य वोपि न हन्तव्यो यतोऽयं परमेश्वर इच्छायेत्- १३
वंशं रक्षितवान् । अनन्तरं शिमूयेलो लोकान् अवदत्, आगच्छत १४
वयं गिलगलं गत्वा तत्र राज्यं पुनः स्थिरीकरवाम । अनन्तरं सर्वे १५
लोका गिलगलं गत्वा तत्र परमेश्वरस्य साक्षात् शैलं राज्ये ऽभिषिधि-
चरपरं तस्मिन् स्थाने परमेश्वरम् उद्दिश्य मङ्गलार्थकान् बलीन् उत्-
सृष्टजुष्य, ततः शैल इच्छायेत् सर्वे मनुष्याश्च तत्र महानन्दं चक्रिरे ।

१२ द्वादशोऽध्यायः ।

१ शिमूयेलस्य निर्दिष्टत्वं ६ लोकानाम् अकृतज्ञत्वप्रकाशः १६ इत्यन्वयस्य सम्यक्
मध्यमक्रमेण तेषां भोक्तृत्वं १० शिमूयेलस्य तेभ्यः सान्त्वनापदेशदानं ।

अनन्तरं शिमूयेल इच्छायेत् सकलवंशान् जगद, पश्यत यूयं मां १
यद्यद् अवोचत युष्माकं तानि वाक्यानि शृङ्खित्वाहं युष्माकमुपरि रा-
जानमेकं नियुक्तवान् । पश्यतायं राजा युष्माकम् अपसरस्वरति, अहञ्च २
इहः पक्षिणश्च जातः, पश्यत मम पुत्री युष्माभिः समं स्तः, बाल्यका-
लमारभ्याद्य यावद् अहं युष्माकं समक्षं चरामि । अतोऽधुना यूयं ३
परमेश्वरस्य तेनाभिषिक्तस्य च साक्षात् मामधि साक्ष्यं दत्त कस्य गो
मर्द्दभो वा मयापहतः ? को वा मया क्लिष्टो वा हिंसितः ? अथवा खनेत्रे
अन्धी कर्तुं कस्य हस्तात् मयात्कोचो शृङ्खितः ? तदहं परावर्त्य युष्मभ्यं
दास्यामि । ते अवदन् भवान् अस्मान् न क्लिष्टवान् न वा हिंसितवान् ४
कस्यापि हस्तात् किमपि न शृङ्खितवान् । अनन्तरं स तेभ्योऽकथयत् ५

युष्माकं किमपि इत्थं नम करे युष्माभिर्न प्राप्तं, परमेश्वरसेनाभिषिक्त-
श्चाद्य तस्य साक्षिणौ विद्येते । ते प्रत्यवदन् साक्षिणौ विद्येते ।

- ६ अनन्तरं शिमूयेलो लोकान् अवदत्, परमेश्वरो मूससं हारोखश्च
न्ययुङ्क्त स च युष्माकं पूर्वपुरुषान् मिसरदेशाद् बहिष्कृत्यानिनाय ।
- ७ अतो यूयम् इदानीम् अवतिष्ठत, युष्मान् युष्माकश्च पितॄन् प्रति
परमेश्वरेण कृतानि समस्तधर्मकर्मणि परमेश्वरस्य साक्षात् मया
सह युष्माभिर्विचार्यन्तां । याकूबि मिसरदेशमागते यदा युष्माकं
पूर्वपुरुषाः परमेश्वरस्य साक्षात् प्रार्थनां चक्रिरे तदा स मूसोहा-
रेणौ प्रहितवान् तौ च मिसरदेशाद् युष्माकं पूर्वपुरुषान् बहिरा-
नीय स्थानेऽस्मिन् वासयामासतुः । अनन्तरं तैः स्वीयप्रभौ परमे-
श्वरे विस्मृते स हात्सोरीयसेनापतेः सीघिरसः पिलेयीयानां मेया-
बीयभूपतेश्च करेषु तान् समर्पितवान् ततस्तैः सार्जे युद्धं चक्रिरे ।
- १० अनन्तरं वयं परमेश्वरं परित्यज्य बालदेवान् अस्तारोतदेवीन्वासे-
वामहीति कर्मणा पापम् अकुर्म, किन्तु त्वमधुना शत्रुहस्ताद् अस्मान्
उद्धारय ततो वयं त्वां सेविष्यामहे इति वदन्तो यदा ते परमेश्वरम्
उद्दिश्य प्रार्थयन्त, तदा परमेश्वरो यिहव्वालं वारकं यितुं शिमूशोनश्च
प्रहित्य युष्माकं चतुर्दिक्स्थानां रिपूणां करेभ्यो युष्मान् उद्धारय ततो
११ यूयं निर्विघ्नम् अवसत । अनन्तरम् अम्मोनवंशीयो राजा नाहशो
युष्माकं प्रतिकूलम् आगच्छतीति दृष्ट्वा युष्मत्परमेश्वरे युष्माकं राजानि
सत्यपि यूयं माम् अवदत न तथा किन्तु राजैकोऽस्मान् शान्तु ।
- १२ अतो युष्माभिरभिरुचितं याचितञ्च राजानम् शनं पश्यत, परमेश्वरो
१३ युष्माकमुपरि राजानं नियुक्तवान् । यदि यूयं परमेश्वराद् बिभीष्य
तर्हि तमेव सेवध्वं तस्याच्चाः समाचरत परमेश्वरस्य निदेशं न लङ्घ्यध्वं
१४ यूयं युष्माकस्ता राजा च प्रभुं परमेश्वरम् अनगच्छत च । किन्तु यदि
परमेश्वरस्याच्चा न समाचरथ परमेश्वरस्य निदेशं लङ्घ्यध्वे च, तर्हि
परमेश्वरो युष्मत्पूर्वपुरुषाणामिव युष्माकमपि प्रतिकूलो भविष्यति ।
- १५ इदानीमेव यूयम् अवतिष्ठमाना युष्मत्समक्षं परमेश्वरेण कारिष्यमाणं
१६ महाकर्म पश्यत । अद्य किं गोधूमशस्यकर्तनस्य समयो नहि ? परमे-
श्वरम् उद्दिश्य मया प्रार्थनायां कृतायां तेन मेघगर्जनवर्षेण प्रेषयिष्येते,
ततो यूयं राजप्रार्थनया परमेश्वरस्य साक्षाद् अतोवापराधिनो जाता
१७ इति यूयं दृष्ट्वा भोत्यध्वे । अनन्तरं शिमूयेलेन परमेश्वरम् उद्दिश्य

प्रार्थनायां कृतायां परमेश्वरस्तस्मिन्नेव दिवसे मेघगर्जनं वर्षाणश्च प्रेष-
यामास, ततः सर्वे लोकाः परमेश्वरात् शिमूयेलाच्च भृशं बिभूः । अपरं १८
सर्वे लोकाः शिमूयेलं बभाषिरे वयं यन्न न्नियामहे तदर्थं त्वं खदासानां
कृते स्वप्रभोः परमेश्वरस्य समीपे प्रार्थयस्व, यतो वयं राजप्रार्थनया
पापोपरि पापं वर्जितवन्तः ।

अनन्तरं शिमूयेलो लोकान् अवदत्, यूयं मा बिभीत । यद्यपि सर्वमे- १०
तत् दुष्टत्वम् आचरत तथापि परमेश्वरस्य पश्चाद्गमनात् न निष्ठ्य
स्वेषां सर्वान्तःकरणैः समं परमेश्वरं सेवन् । यूयम् असारान् सरान् ११
अनगन्तुं विपद्यगामिनो मा भवत ते कमप्यपकर्तुम् उद्धारयितुं वा न
शक्नुवन्ति यतस्त असारा एव । परमेश्वरः स्वीयमहानामोऽनुरोधात् १२
स्वलोकान् न परित्यज्यति, युष्माकं स्वलोकाकरणं परमेश्वराय रोचते ।
अहं परमेश्वरस्य विरुद्धं पक्षं कुर्वन् यद् युष्माकं कृते प्रार्थनातो विर- १३
मामि, नैतादृग भवतु, अहं युष्मान् उत्तमम् ऋजुं मार्गं दर्शयिष्यामि ।
यूयं केवलं परमेश्वराद् बिभीत स्वेषां सर्वान्तःकरणैः समं सत्वरूपेण १४
तं सेवन्, अपरं स युष्माकं कृते यद्यत् महाकर्म कृतवान् तद् आलो-
चन् । नापेद् यदि यूयं दुष्टा भवथ, तर्हि यूयं युष्माकं राजा च १५
विनाशं गमिष्यथ ।

१३ त्रयोदशोऽध्यायः ।

१ मरुत्ववर्षाणां शैलेन वरुणः ५ युद्धं कर्षुं पिलेखीयानां मेलनं ८ शिमूयेलस्य
स्थितौ च शैलस्य होमकरणं ११ शैले प्रातः शिमूयेलस्य तिरस्करणं १३ पिले-
खानां संघातव्यकरणं १८ इत्यादिना मध्ये कर्षुकारस्याभावः ।

शैलो वत्सरमेकं राजत्वमकरोत्, अनन्तरं वत्सरद्वयम् इस्त्रायेल्- १
वंशेऽप्यपि राजत्वं कृत्वा शैल इस्त्रायेल्वंशस्य त्रीणि सहस्राणि सैन्यानि २
वव्रे, तेषां हे सहस्रे मिकूमसे वैधेलपर्वते च शैलेन सह तस्थुः, अपरं
सहस्रमेकं विन्धामीनप्रदेशस्थगिवियायां योनाथनेन साङ्गं तस्थौ; अपरं
अन्यलोकान् स्वस्ववासस्थानं प्रति त्यजत् । अनन्तरं योनाथनो गेवास्थितं ३
पिलेखीयानां सैन्यदलं जितवान् ततः पिलेखीयैस्तद्दार्तायां श्रुतायां
शैलो देशस्य कूर्वन् तूरीयाद्येन घोषयामास इब्रील्लोकेः श्रूयतां ।
ततः पिलेखीयानां दलस्य शैलेन जितत्वाद् इस्त्रायेल्वंशः पिलेखीयानां ४
एवास्पदं बभूवेति वार्ता सर्वे इस्त्रायेल्लोकाः श्रुवुः । अनन्तरं लोकाः
शैलस्य पश्चाद् गिलगले मिलिता बभूवुः ।

- ५ अनन्तरं पिलेष्टीया इखायेलवंशेन समं योजुं चिंशत् सहस्राणि
 रथान् षट् सहस्राणि हयारोहिनः सागरतटस्थसिकतावद् बज्रसं-
 ख्यकानि सैन्यानि च संगृहीतवन्तः, त आगत्य वैधावनस्य पूर्वदिशि
 ६ मिक्मसे शिविरं स्थापयामासुः । तदा क्लेशकारणाद् इखायेलवंशाः
 खान् विपन्नान् विलोक्य गुहासु स्तम्बेषु पर्वतेषु भृगुस्थानेषु गर्तेषु च
 ७ खान् गोपयाञ्चक्रिरे । इव्रीयाणां केचिद् यर्दनस्य पारं गत्वा गाददेशं
 गिलियददेशश्च जग्मुः । शैलो गिलगलैः उवातिष्ठत्, किन्तु तस्य पश्चा-
 द्दामिनः सर्वे मनुष्याश्चकम्पिरे ।
 ८ अनन्तरं शिमूयेलेन यः समया निरूपितस्तदनुसारेण शैलेन सप्त
 दिनानि विलम्बे कृते शिमूयेलो गिलगलं नागमत् लोकाश्च तस्य समीपाद्
 ९ विकीर्णा अभगन् । ततः शैलोऽत्रस्थाने मम समीपं होमबलिं मङ्गलार्थ-
 १० कबलीखानयतेत्युक्त्वा होमबलिम् उत्सर्ज । होमबलिदानस्य समाप्तिमात्रे
 शिमूयेल उपतस्थौ, ततः शैलस्तं नमस्कर्तुं साक्षात् कर्तुं च वहिर्जगाम ।
 ११ अनन्तरं शिमूयेलो बभाषे त्वया किं कृतं? शैलो निवेदयामास,
 लोका मम समीपाद् विकीर्णा गच्छन्ति निरूपिते समये भवानपि नाग-
 १२ मत् पिलेष्टीयाश्च मिक्मसे मिलन्तीति वीक्ष्य मया कथितम्, अप्राप्त-
 परमेश्वरप्रसादस्य ममान्तिकं पिलेष्टीया गिलगलम् आगमिष्यन्तीति
 १३ भयादहं साहसं कृत्वा होमबलिम् उत्कृष्टवान् ! ततः शिमूयेलः शैलं
 व्याहरत् अक्षानेनेव त्वया कर्म कृतं, तव प्रभुणा परमेश्वरेणादि-
 १४ द्याक्षा च त्वया कथिता, त्वं यदि तन्नाकरिष्यस्तिर्हि परमेश्वरोऽधुना
 १५ कानां राजत्वे नियोध्यते, यतः परमेश्वरस्याक्षा त्वया कथिता । अनन्तरं
 शिमूयेल उत्थाय गिलगलाद् विन्यामीनीयगिवियां प्रतस्थे, ततः शैलस्य
 समीपे विद्यमाना लोकास्तेन गणितास्ते संख्यया प्रायेण षट्शतान्यासन् ।
 १६ शैलस्तस्य पुत्रो योनाथनस्तयोः समीपे विद्यमाना लोकाश्च विन्यामी-
 नीयगेवायां तस्य, पिलेष्टीयाश्च मिक्मसे शिविरं स्थापयित्वा तस्यः ।
 १७ अनन्तरं पिलेष्टीयानां शिविराद् विनाशकसैन्यं सङ्गृह्य निरगमत्
 १८ तस्यैकः संघोऽफ्रामार्गिणः शियालदेशं जगाम । द्वितीयः संघो वैथोरोखस्य
 पश्चान्नं प्रति परावहते तृतीयश्च संघः प्रान्तरस्थसिवोयिमोपत्यकाभि-
 मुखस्य जनपदस्य पश्चा जगाम ।

तस्मिन् समय इत्यायेनः सकलदेशे कर्मकारा नासन् यतः पिनेछीया १८
 अवदन् इन्नीयलोकैः स्वेषां कृते खङ्गाः शल्यानि च न निर्म्मियन्तां । अतः २०
 इत्यायेनीयाः सर्वे स्वस्वप्राणं कूरिकां कुठारं कुद्दालं वा प्राणयितुं
 पिनेछीयानां समीपम् आगच्छन् । अर्थतः पालस्य वा कूरिकाया वा २१
 त्रियुक्तस्य वा कुठारस्य तीक्ष्णत्वे तथाङ्गशस्यायभागे नष्टे तेऽगच्छन् ।
 एतत्कारणाद् युद्धकाले शैलयोगाद्यनयोः सङ्गिलोकानां करेषु खङ्गाः २२
 शल्यानि वा नासन्, केवलं शैलस्य तत्पुत्रस्य च कर आसन् । अनन्तरं २३
 पिनेछीयानाम् एकं सैन्यदलं भिक्कुमसस्य घट्टं वहिर्भूयागच्छत् ।

१४ चतुर्दशोऽध्यायः ।

१ पिनेछीयानां सैन्यदलं प्रति योनाथनस्याक्रमणं ४ तदलस्य पराजयः १८ परासलो-
 कानां पश्चाद् गन्तं लोकानां संलग्नं २४ शैलस्य शपथो योनाथनेन च तस्य लङ्घनं
 २१ शोणितेन समं सांभोजनेन लोकानां दोषकथनं २६ लोकैः योनाथनस्य रक्षणं
 ४६ शैलस्य मानाकर्मा ४८ शैलस्य वंशवर्णनम् ।

एकस्मिन् दिवसे शैलस्य सुतो योनाथनः स्त्रीयास्त्रवाहकं युवानम् १
 अवदद् आगच्छावां पारं गत्वा पिनेछीयानां सैन्यदलस्य समीपं याव
 किन्तु स एतत्कथां स्वपितरं न ज्ञापितवान् । तदा शैलो गिवियाथाः २
 प्रान्तभागे मियोगस्थदाडिम्बवृक्षस्य मूल आसीत्, अपरं तेन सह
 प्रायेण घट्टशतानि लोका आसन् । पुरा य एलिः शैलौ परमेश्वरस्य ३
 याजक आसीत् तस्य पौत्रस्य पीनिहससुतस्येखावोदस्य भ्रातुरहीदस्य
 पुत्रोऽहियस्तदानीम् एफोदवस्त्रधारक आसीत्, अपरं योनाथनो
 बहिर्भूय गत इति लोका नावगच्छन् ।

अपरं योनाथनो येन घट्टेन पिनेछीयानां सैन्यदलं प्राप्तुम् अचे- ४
 दत् तस्य घट्टस्यैकपार्श्व एकं शैलवृक्षम् अन्यपार्श्वे चान्यत् शैलवृक्षम्
 आसीत् तयोरेकस्य नाम बोत्सेघम् अन्यस्य च नाम सेनिरासीत् ।
 तयोरेकं वृक्षं भिक्कुमसाभिमुखम् उत्तरस्यां दिशि, अन्यच्च गिविया- ५
 भिमुखं दक्षिणस्यां दिश्यासीत् । अनन्तरं योनाथनः स्त्रीयास्त्रवाहकं ६
 युवानम् अवदत्, आगच्छावां पारं गत्वैतेषाम् अष्पिन्नत्वचां सैन्यदलं
 याव ततो भवितुं शक्नोति परमेश्वर आवाम् उपकारिष्यति यतो
 वज्रभिरस्य वा उद्धारयितुं परमेश्वरस्य कापि बाधा नास्ति । ततः ७
 तस्यास्त्रवाहकस्य अवदत् तव सर्वमनोगतं कुर्व, अयसरो भव पश्य तव

- ८ मनोवाष्कानुसारेणाहं त्वया सार्द्धम् आसे । ततो योनाथनोऽवदत्
पश्चादां पारं गत्वा लोकागामेतेषां समीपं गच्छन्तौ गिनौ प्रकाश-
९ याव । ततस्ते यद्यावां वाचमिमां वदन्ति, यावद् वयं युवयोः समीपं
नागच्छामस्तावद् विनम्रं कुर्वतं, तदावां स्वस्थाने स्थास्यावस्तेषां समीपं
१० न यास्यावः । किन्त्वस्माकं समीपम् ऊर्द्धम् आगच्छतमिति यदि वदन्ति
तर्ह्येवाम् ऊर्द्धं यास्यावो यतः परमेस्वर आबयो हंस्ते तान् समर्पयिष्य-
११ तेतद् आवयोश्चिह्नं भविष्यति । अपरं तौ पिनेछीयानां सैन्यदलसमीपे
सौ प्राकाशयतां ततः पिनेछीया अवदन् पश्यतेत्रीयलोका येषु गर्तेषु
१२ लुक्तायिता आसन् तेभ्यो बहिर्भवन्ति । अनन्तरं सैन्यदलस्य लोका
योनाथनं तस्यास्त्रवाहिनश्च जगदुः, युवाम् अस्माकं समीप ऊर्द्धम्
आगच्छतं वयं युवां किञ्चित् शिष्टयिष्यामः । ततो योनाथनः स्त्रीयास्त्र-
वाहिनं बभाषे त्वं मम पश्चाद् आगच्छ, परमेस्वर एतान् इच्छायेनो
१३ हस्तगतान् करिष्यति । अनन्तरं योनाथनः करपादैरूर्द्धं जगाम
तदीयास्त्रवाही च तस्य पश्चाद् वज्राज, ततः केचित् मनुजा
१४ योनाथनेन पातितस्तदनुगामिनास्त्रवाहिना हताश्च । योनाथनेन
तदीयास्त्रवाहिना च प्रथमं दृषभद्वयकर्षणयोग्यायां भूमौ प्रायेण
१५ विंशति जना अह्वन्यन्त । ततः शिविरे स्त्रोत्रे च कृत्स्नसैन्यदलस्य कम्पो
जातो नाशकलोका अपि चकम्पिरे, तथा भूमिश्च चकम्पे, इत्यम्
१६ ईश्वरकृतो महाकम्पो जज्ञे । अपरं रिपुगणो विभीय विकीर्णत्वं याति
तस्य व्याकुलता बर्द्धते चेति विन्यामीनीयगिवियास्थिताः शैलस्य
१७ रक्षिणो ददृशुः । तदानीं शैलः स्त्रीयसंगिणो मनुजान् अवदत्,
अस्माकं मध्यात् को गतस्तत् ज्ञातुं गच्छता क्रियतां । अनन्तरं तैर्गच्छनायां
१८ ज्ञातायां योनाथनस्तस्यास्त्रवाही च न विद्यते इति ददृशे । तस्मिन्
समय ईश्वरस्य मङ्गुषेच्छायेनवंशस्य मध्य आसीत् तस्मात् शैलोऽह्वयं
जगाद् ईश्वरस्य मङ्गुषामन्त्रानय ।
१९ अनन्तरं शैलो यदा याजकं समभाषत तदा पिनेछीयानां शिविर-
मध्य उत्तरोत्तरं लोकाहलोऽवर्द्धत, ततः शैलो याजकम् अवदत् त्वं
२० कर्मणो विरम । अनन्तरं शैलस्तस्य सङ्गिलोकाश्च मिलित्वा योद्धुं जग्मुः ।
किन्तु रिपूनां शिविरे लोकाणां परस्परं खड्गघातेन महालोका-
२१ हलो बभूव । ये सर्वे इमोयलोकाश्चतुर्दिक्स्थस्थानेभ्यः पिनेछीयैः सार्द्धं
तेषां शिविरमध्यम् आगमन् ते नदा पूर्ववत् पिनेछीयानां मध्ये

तिष्ठन्तोऽपि शैलयोगाथनयोः सङ्गिनाम् इच्छायेलीयानां पक्षिणो बभूवुः । अपरं य इच्छायेलीयमनुजा इप्सुयिमपर्वते लुकायिता आसन् १२ तेऽपि पिलेछीयानां पलायनप्रवृत्तिं निश्चयं योद्धुं तेषां पश्चाद् अघा-
वन । तस्मिन् दिवसे परमेश्वरेणोच्छायेल्वंश उदधारि, युद्धञ्च वैधावनं १३ यावद् विस्तीर्णं बभूव ।

तस्मिन् दिन इच्छायेल्लोका अतीवाक्लिश्यन्त, यतः शैलो मनुजान् १४ एतं प्रपथमकारयत्, वैरिभ्यः समुचिते फले मया न दत्ते यः कश्चित् सायंकालात् पूर्वम् अन्नं भोक्ष्यते स शप्नो भविष्यति, तत्कारणात् सर्वे मनुजाः किमपि भक्ष्यं नास्वादयामासुः । एतन्तरं सर्वे काननं प्राप्तवन्तः, १५ तत्र मृद उपरि बह्वनि मधून्यासन् । तत्र स्थाने मधुनो बाहुल्ये सत्यपि १६ अरण्यं प्रविष्टानां लोकानां कोपि किमपि करेणादाय वल्ली न ददौ यतस्ते तस्मात् प्रपथाद् भीता आसन् । किन्तु तस्य तातः प्रपथेन मनुजान् १७ यदाप्रापयत् तस्याश्रवणाद् योगाथनः स्वकरस्य दण्डायं विस्तार्य मधु-
कोष्ठेऽमञ्जयत् ततः करे वल्लम् आनीते तस्य नेत्रे प्रसन्ने बभूवतुः । तदानीं १८ लोकानाम् एकस्तं व्याजहार, तव तातः प्रपथेन लोकान् इत्या-
ह्रापयत्, यो जनोऽयं खाद्यं भोक्ष्यते स शप्नो भविष्यति, किन्तु लोकाः सर्वे क्लान्ता अभूवन् । योगाथनोऽवदत् मम जनको लोकान् अदुःखयत् १९ पश्यताधुनेतस्य मधुन आस्वादनात् मम नेत्रे कीटक् प्रसन्ने जाते । यदि रिपुभ्यो लब्धे लोठितद्रव्यैरयं लोकानां यथेष्टं भोजनम् अभ- २० विष्यत्, तर्ह्यधुना पिलेछीयानां निह्ननं किं गुरुतरं नाभविष्यत् ।

तस्मिन् दिने ते मिक्मसमारभ्यालोलानं यावत् पिलेछीयान् ताडय- २१ मासुस्ततो लोका अतीव क्लान्ता बभूवुः । अपरं लोका लोठितद्रव्यम् २२ अभिपत्य मेघान् गा गोवत्सांश्च धृत्वा मृद उपरि हृत्वा शोणितेन समं मांसं भोक्तुमारेभिर । ततः पश्य लोकाः सशोणितं मांसं भुञ्जमानाः २३ परमेश्वरस्य विरुद्धं पातकं कुर्वन्तीति वार्त्तां निश्चयं शैलोऽवदत् युष्मा-
भिराश्चालङ्घनं कियते, यूयम् अधुना मम समीपं दृष्ट्वन्तं पाषाणमेकम् आनयत । शैलोऽपरमप्यवदत् यूयं लोकानां मध्यमिता तान् वदत २४ युष्माभिरैकैकस्य गौ मेघो वा मम समीपम् आनीयतां स्थानेऽस्मिन् मार-
यित्वा भुज्यताश्च सशोणितमांसभोजनेन परमेश्वरस्य विरुद्धं पापं मा कियतां । ततस्तस्यां रजन्त्याम् एकैको जनः सां सां गां करेणानीय तत्र

१५ स्याजे जग्नः । अपरं शैलः परमेश्वराय जज्ञवेदीमेका निर्ममे । सा परमेश्वरमुद्दिश्य तेन निर्मिता प्रथमा जज्ञवेदिः ।

१६ अनन्तरं शैलो जगाद, वयम् अस्यां रजन्तां पिलेष्टीयानां पश्चाद् गत्वास्त्रयोदयं यावत् तेषां त्रयाणि लोठयाम, तेषाम् एकजनमपि नावशेषयाम । ततस्ते ऽवदन् त्वया यत् क्षेमं बुध्यते तदेव क्रियतां ।

१७ अनन्तरं याजकोऽवदद् वयमत्र स्थाने ईश्वरस्य समीपं याम । अनन्तरं शैल ईश्वरं पृष्ठवान्, गया किं पिलेष्टीयानां पश्चाद् गन्तव्यं? त्वं किं तान् इच्छायेज्वंशस्य हस्ते समर्पयिष्यसि? किन्तु तस्मिन् काले स तस्मै

१८ नेत्तरं दत्तवान् । तदानीं शैलो व्याहरत् लोकानां मुखाः सर्वे समीपम् आगच्छन्तु पापमिदं केन जातं तद् युष्माभिः परीक्ष्य विविच्यतां ।

१९ इच्छायेज उद्धर्तुः परमेश्वरस्य नाम्ना शपथं करोमि, स यदि मम पुत्रो योनाथनः स्यात् तर्हि तेनापि मर्त्तव्यं । किन्तु लोकानां मध्ये कोपि

२० तस्मै नेत्तरं दत्तवान् । अनन्तरं स सर्वान् इच्छायेज्वंशान् जगाद, यूयम् एकदिशि तिष्ठत, अहं मम सुतो योनाथनश्चान्यस्यां दिशि स्थास्यावः । ततो

२१ लोकाः शैलम् अवदन् त्वया यद् भद्रं बुध्यते तदेव क्रियतां । अनन्तरं शैल इच्छायेलः प्रभुं परमेश्वरं बभाषे यथार्थं गुटिकापातं करोतु,

२२ ततः शैलयोनाथनौ निरुचीयेतां लोकाश्चाहीयन्त । अपरं शैलो व्याहरत् मम मत्पुत्रस्य योनाथनस्य च विषये गुटिकापातं कुरुत, ततो

२३ योनाथनो निरुचीयत । तदा शैलो योनाथनं जगाद त्वया किं कृतं तत् मद्भ्यं कथ्यतां । योनाथनोऽवदत्, अहं करस्त्रदण्डेन स्वल्पं मधु गृहीत्वा

२४ खादितवान् पश्य तेन मया मर्त्तव्यं । शैलोऽवदत्, ईश्वरो मद्भ्यम् अमुकं

२५ दण्डं ततोधिकञ्च ददातु हे योनाथन त्वया मर्त्तव्यमेव । किन्तु लोकाः शैलम् अवदन्, इच्छायेज्वंशस्य येन तादृक् महोद्धारः कृतः स योनाथनः किं मरिष्यति? तन्न भवतु । परमेश्वरो यद्यमरो भवति, तर्हि तस्य शिरस एकः केशोपि नृदि न पतियति, यतोऽयं स ईश्वरेण समं कृतकार्योऽभवत् । इत्थं लोकै रक्षितो योनाथनो न ममार ।

२६ अनन्तरं शैलः पिलेष्टीयानां पश्चाद्गमनात् निवृत्त्य जगाम, पिले-

२७ ष्टीया अपि स्त्रीयस्थानं जग्मुः । इच्छायेज्वंशस्य राज्यं लब्ध्वा शैलश्चतुर्दिक्षु सकलजन्तुभिरर्प्यते मोयावीयैरम्मोनवंशीयैरिदिदामीयैः सोबाया नृपतिभिः पिलेष्टीयैश्च सह युयेध यं कक्ष्णाचक्रमे तमेव पराजिग्ये ।

इत्थं नीयं प्रकाशं तथामाजेकीयान् पराजित्य जोठकानां करेभ्य इत्या- ४८
येन वंशम् उद्धार ।

बोनाथनो यिष्ट्वि मन्षिकशूयखेति नामभिः शैलस्य त्रयः सुता ४९
आसन्, अपरं तस्य द्वे कन्ये ज्येष्ठाया नाम नेरवा कनिष्ठाया नाम
मीखलासीत् । अपरम् अहीनोयमी नाम्नाहीमासस्य सुता तस्य भार्या- १०
सीत्, अपरम् तस्य पित्र्यस्य नेरखाव्नेरनामा पुत्रस्तस्य सेनाप-
तिरासीत् । शैलस्य जनकस्य नाम कीश इत्यासीद् अन्नेरस्य जन- ५१
कस्य नाम नेर इत्यासीत् तयो र्जनकस्य नामावीयेन आसीत् ।
शैलस्य यावज्जीवनं पिनेथीयैः समं घोरतरे युद्धे सति शैलेन यः ५२
कश्चन बलवान् पुरुषो वीरो वादृश्यत स तेन खसमीपं समगृह्यत ।

१५ पञ्चदशोऽध्यायः ।

१ अमाजेकीयान् प्रति शैलस्य प्रथमं ६ केनीयान् प्रति तस्यानुपक्षो ऽमाजेकीयान् प्रति
त्रियुधः १० शालोमेचराशालकुनं २४ आशालकुनात् शिमूयेलेन तस्य दण्डप्रकाशः
३९ अगामस्य जमनं २४ शिमूयेलस्य गृहगमनं ।

अपरं शिमूयेलः शैलं जगाद परमेश्वरः खलोकानाम् अर्थत इत्या- १
येन वंशानां राजत्वपदे त्वाम् अभिवेक्षुं मां प्राहिष्योत्, अत इदानीं त्वं
परमेश्वरस्य वाक्यानि गृह्णाथ । सैन्याध्यक्षः परमेश्वर इति वदति १
मिसराद् इत्यायेकीयानां वहिरागमनकाले ऽमाजेकीयास्तान् भार्ग
आक्रामन् इति कार्यं मया स्मर्यते । त्वं गत्वा तान् अमाजेकीयान् आघा- ३
तय, तेषां सर्वस्वं निःशेषं विनाशय, तान् न दयस्व यूयं तेषां मारीपुरु-
षबालकस्तनपायिशिशून् गोमिथान् उत्प्लुगद्भ्रांश्च मारयत । अनन्तरं ४
शैलो लोकान् आह्वय टिलाथीमे गणयामास ततो द्वे जट्टे पदातय
आसन्, तेषां दण्डसहस्राणि यिष्टदावंशीयलोकाः । अनन्तरं शैलो ५
ऽमाजेकीयानां नगरमागत्य उपत्यकायां लुकायितस्तस्यै ।

शैलः केनीयान् अवदत्, यूयं स्थानान्तरं यात, अमाजेकीयानां ६
मध्याद् गच्छत, नो चेत् तैः सह ययूमपि मया विनष्ट्याः, किन्तु
मिसराद् इत्यायेन वंशस्यागमनकाले यूयं तं प्रति प्रेमाकुर्वत । ततः
केनीया अमाजेकीयानां मध्यात् प्रतस्थिरे । अनन्तरं शैलो हवीजाम् ७
आरभ्य मिसरदेशसम्मुखस्य शूरस्य भ्रान्तं यावद् अमाजेकीयान्

८ जघान । स अमालेकीयानाम् अगागं राजानं जीवन्तं दधार अपरं
९ सकललोकान् खड्गधारेण निःश्रेष्ठं जघान । किन्तु शैलो लोकास्त्रागागं
उत्तमान् मेघगोपुष्टपशुमेघप्रावकान् उत्तमवस्तूनि च दयमाना निःश्रेष्ठं
विनाशयितुम् अनिच्छुका अभवन् किन्तु तुच्छनीयम् अकर्मण्यश्च सर्वं
द्रव्यं निःश्रेष्ठं नाशयामासुः ।

- १० अनन्तरं परमेश्वरः शिमूयेलं व्याजहार शैलस्य राजकरणात् ममा-
११ नुतापो भवति यतः स मत्तः पराक्लृष्टो बभूव मदाक्षां न साधयामास ।
ततः शिमूयेलः प्रोक्तान्वितः सन् छात्रां रजनीं परमेश्वरम् उद्दिश्य
१२ प्रार्थयाञ्चक्रे । अपरं शिमूयेले शैलं साक्षात् कर्तुं प्रत्यूष उत्थिते पश्य
शैलः कर्मिलं प्राप्य जयस्तम्भं स्थापितवान् अनन्तरं तस्मात् प्रस्थाप्य
१३ गिलगलं गतवान् इति वार्त्ता शिमूयेलेनाश्रवि । शिमूयेले शैलस्य
समीपम् आगते शैलस्तं जगाद भवान् परमेश्वरेण धन्यो भवतु परमे-
१४ श्वरस्याज्ञा मया साधिता । ततः शिमूयेलो जगाद तर्हि मेवादीनां यत्
कन्दनं मम कर्णकुहरम् आयाति यच्च गवां शब्दो मया श्रूयते स किं ?
१५ शैलोऽवदत्, मनुजा उत्तमान् गोमेघान् अनुकम्प्य तव प्रभुं परमेश्वरम्
उद्दिश्य बलिदानार्थम् अमालेकीयतस्तान् आनयन् अन्ये सर्वेऽस्माभि
१६ निःश्रेष्ठं विनष्टाः । तदानीं शिमूयेलः शैलम् अवाचत्, अवतिष्ठ गत-
रजन्यां परमेश्वरो मां यद् अवदत् तदहं त्वां ज्ञापयामि । स उक्तवान्
१७ कथयतु । अनन्तरं शिमूयेलो नभाषे, यत्काले त्वं खट्व्या क्षुद्र आसी-
स्तदा किं त्वम् इखायेल्वंशानां मूर्द्धा नाजायथाः ? अपरं परमेश्वरेण
१८ किम् इखायेल्वंशस्य राज्ये नाभ्यधियथाः ? अपरं परमेश्वरत्वां युद्ध-
यात्रां कर्तुं प्रह्वित्यादिष्टवान्, याहि पापिष्ठान् अमालेकीयान् निःश्रेष्ठं
१९ विनाशय तेषां लोपं यावत् तैः सह रथं कुह । अतस्त्वं परमेश्वरस्य
तम् आदेशं कुतो न समाधरः ? कुतो लोठितद्रव्याण्यभिपतन् परमेश्व-
२० रस्य साक्षात् पापम् अकार्षीः ? शैलः शिमूयेलं जगाद परमेश्वरस्य
वाक्यमहं समाचरितवान् अपरं यां यात्रां कर्तुं परमेश्वरो मां प्रह्वित-
वान् तां हतवानहम्, अमालेकीयो नृपतिरगागश्च मयानीतोऽमालेकी-
२१ याश्च निःश्रेष्ठं विनष्टाः । किन्तु मनुजा गिलगले तव प्रभवे परमेश्वराय
बलिर्रूपेण निवेदितानि अष्टद्रव्याणि दातुं लोकाद्रथमध्याद् उत्तमान्
२२ गोमेघान् आनयन् । ततः शिमूयेलोऽवदत् परमेश्वरीयाश्चायह्वेन
परमेश्वरो यथा तुष्यति, तथा स किं होमादिबलिदानैस्तुष्यति ?

॥ यथाज्ञापयिष्यां यत्तद् बलिदानेभ्य उत्तमं ।
वाक्ये मनोनिधानञ्च श्रेयो मेघस्य मेदसः ।
पापं गणकतातुल्यं भवेद् आदेशलङ्घनं ।
देवपूजकपाषण्डाविवावाधोऽपि पातकी ।

११

त्वं परमेश्वरस्य कथां दूरीकृतवान् अतः कारणात् स त्वां राजत्वाद्
दूरीकृतवान् ।

अनन्तरं शैलः शिमूयेलम् अवोचत्, अहं लोकेभ्यो भीत्वा तेषां २४
कथार्या मनो निधाय परमेश्वरस्याज्ञां तव वाक्यञ्च लङ्घितवान् इति
कर्मणा मया पापं कृतं । अहमिदानीं विनये मम पातकं क्षमस्व परमे- २५
श्वरस्य भजनं कर्तुं मया समं परावृत्त्यागच्छ । ततः शिमूयेलः शैलम् २६
अवदत् अहं त्वया समं परावृत्य न यास्यामि यत्स्वं परमेश्वरस्य वाक्यं
नागृह्णा अतः कारणात् परमेश्वरत्वाम् इखायेलवंशस्य राजत्वाद्
अपहृष्टम् अकरोत् । तदा शिमूयेले परावृत्य गन्तुम् उद्यते शैलस्तस्य २७
वस्त्रस्याङ्गलं धत्वाकर्षत्, ततस्तत् चिच्छिदे । ततः शिमूयेलस्तं जगाद, २८
परमेश्वरोय त्वत् इखायेलवंशस्य राजत्वम् आच्छिनत् त्वत् उत्तमाय
तव समीपवासिने दत्तवान् । इखायेलो विश्वासभूमिरिश्वरो मृषावाक्यं २९
न वक्ति नानुत्तपति च यतः कोऽनुतापी मनुष्यो न हि । ततः स जगाद ३०
अहं पापमकरवम् अधुना विनये मदीयलोकमुख्यानाम् इखायेलवंशस्य
च समस्तं माम् आद्रियस्व तव प्रभोः परमेश्वरस्य भजनं कर्तुं मया सह
परावृत्त्यागच्छ । ततः शिमूयेलः शैलस्य पश्चात् जगाम, अपरं शै- ३१
परमेश्वरम् अभजत ।

अनन्तरं शिमूयेलो व्याजहार, यूयं स्थानेऽस्मिन् मम समीपम् अमाले- ३२
कीयानां राजाजम् अगामं आनयत, तस्माद् अगामः खच्छन्दं तस्य
समीपम् आगमत् यतो मृत्युयातना निश्चयं गतेत्यगामेनावृथत । अपरं ३३
तव खड्गेन योषितो यादृग् अपत्यहीना जातास्तादृग् योषितां मध्ये
तव प्रसूरयि सन्तानहीना भविष्यतीत्युक्ता शिमूयेलो गिलगले परमे-
श्वरस्य साक्षाद् अगामं खड्गखण्डोपकार ।

अनन्तरं शिमूयेलो रामतनगरं जगाम, शैलोऽपि शैलीयगिवियां ३४
लीयनिवेशनं जगाम । तदारभ्य शिमूयेलो मरुत्तदिनं यावत् शैलं ३५
पुनर् न साक्षात् उपकार, तथापि शिमूयेलः शैलम् अनुमुशोच, अपरम्
इखायेलवंशोपरि शैलस्य राजत्वकारणात् परमेश्वरोऽनुत्तमाय ।

१६ षोडशोऽध्यायः ।

..

१ यिश्यस्य समीपं शिमूयेलस्य प्रेरुर् १ यिश्यस्य समीपं पुत्तान् इडा तेन दायूदो
 १४ भिक्षित्वं १४ शैलस्य दुहात्मनो दमनार्थं एकद्वारा दायूद आगतम् १८
 राज्ञः साक्षात् तस्योपस्थितिः ।

- १ अनन्तरं परमेश्वरः शिमूयेलं बभाषे इच्छायेतो राजत्वात् मया
 आवितः शैलः कतिकालं त्वयानुशोचिष्यते? अधुना त्वं स्वीयभट्ठं तैलेन
 पूरयित्वा गच्छ त्वामहं वैतलेहमीययिश्यस्य समीपं प्रेषयामि यतोहं
- २ तस्य पुत्ताणां मध्याद् एकं राजानं कर्तुं रोचितवान् । ततः शिमूयेलो
 ऽवदत्, अहं केन प्रकारेण यास्यामि? वार्त्ताम् इमां श्रुत्वैव शैलो मां
 हनिष्यति । परमेश्वरः कथयामास त्वं गोवत्सामेकां करेण गृहीत्वा
- ३ परमेश्वरमुद्दिश्य यज्ञं कर्तुम् आगतोऽहम् इति वाचं वद । अनन्तरं
 यज्ञेन यिश्यं निमन्त्रय ततः परं त्वया यत् कर्त्तव्यं तदहं त्वां आपयि-
- ४ व्यामि, अहं यमधि त्वाम् आदेक्ष्यामि स एव त्वयाभिषेक्तव्यः । अनन्तरं
 शिमूयेलः परमेश्वरस्य वाक्यानुसारेण सर्वं कर्म कृतवान् । वैतलेहमे
 तस्यागमनकाले नगरस्य प्राचीनाः कम्पमानास्तं साक्षात् दृष्ट्वा यप्रच्छुः
- ५ भवत आगमनस्य कुशलं? सोऽवदत् कुशलम् अहं परमेश्वरमुद्दिश्य यज्ञं
 कर्त्तुम् आगमं । यूयं खान् पवित्रीकृत्य मया समं यज्ञम् आगच्छतेति
 कथयित्वा स यिश्यं तस्य सुतांश्च पवित्रीकृत्य यज्ञेन निमन्त्रयामास ।
- ६ अनन्तरं तेऽप्यगतेषु शिमूयेल इलीयावं निरीक्ष्य मनसा कथयामास,
 ७ परमेश्वरेणाभिषेक्तव्यस्तस्य गोचरोऽभवत् । किन्तु परमेश्वरः शिमू-
 येलं बभाषे त्वम् अस्य रूपं दीर्घताञ्च मावलोकय, अहं तम् अयाध्यां
 कृतवान्, यतो मनुष्येण यद् दृश्यते तद् अस्यारं, मनुष्येण वाध्यां रूपमेव
 ८ दृश्यते किन्तु परमेश्वरेणान्तःकरणञ्च दृश्यते । अनन्तरं यिश्योऽवीनादवम्
 आह्वय शिमूयेलस्य सम्मुखेन गमयाच्चकार, ततः शिमूयेलो जगाद,
 ९ एष परमेश्वरेण नाभिरुचितः । अनन्तरं यिश्यः शम्भं तस्य सम्मुखेन
 गमयाच्चकार ततः स बभाषे, एषोऽपि परमेश्वरेण नाभिरुचितः ।
- १० इत्थं यिश्यः स्वस्य सप्तपुत्तान् शिमूयेलस्य सम्मुखेन गमयाच्चकार ततः
 शिमूयेलो यिश्यं व्याहरत्, एतेषां कोऽपि परमेश्वरेण नाभिरुचितः ।
- ११ शिमूयेलो यिश्यं बभाषे, युवलोक्तानां किं श्रेष्ठो जातः? स कथयामास
 केवलं कनिष्ठोऽवशिष्ट आस्ते स मेघान् चारयति । ततः शिमूयेलो
 यिश्यम् अवदत्, त्वं दूतं प्रहृत्य तमानय तस्मिन् अनागते वयं भोक्तुं

नोपदेक्षामः । अनन्तरं स दूतेनानिन्ये स ईश्वरकृतवर्णः सुनयनः सुद- १९
 श्रद्धासीत् ; तदानीं परमेश्वरः कथयाञ्चकार, उत्सिद्धं सोऽयम् एनम्
 अभिविद्ध । ततः शिमूयेलस्तैलाधारशृङ्गम् आदाय भातृणां मध्ये तम् २०
 अभिसिषेच । अपरं तद्दिनमारभ्य परमेश्वरस्यात्मा दायूदम् अधितष्टौ ।
 अनन्तरं शिमूयेल उवाच रामतं जगाम ।

किन्तु परमेश्वरस्यात्मा शैलं परितत्याज परमेश्वरस्यानुमत्या दुष्ट १४
 आत्मा तम् उद्वेजयत् । अनन्तरं शैलस्य दासास्तं जगदुः पश्येश्वरस्या- १५
 नुमत्या दुष्ट आत्मा त्वाम् उद्वेजयति, तस्माद् अस्मत्प्रभुरेकं निपुणं १६
 वीणावादकं ऋगयितुं भवतः समीपस्थदासान् आह्वापयतु ततो यदे-
 श्वरस्यानुमत्या दुष्टात्मा त्वाम् अधितिष्ठति तदा तेन कराभ्यां बादिते
 भवान् उपशमं लप्स्यते । अनन्तरं शैलः स्वदासान् आह्वापयत् यूयं १७
 निपुणमेकं वीणावादकं गवेषयित्वा मम समीपमानयत । ततो दासा- १८
 नाम् एकोऽवदत् पश्चाहं वैतलेहमीययिष्यस्य सुतमेकं दृष्टवान् स
 वीणां वादयितुं निपुणो महावीरो योद्धा कार्यं तत्परो रूपवान्
 परमेश्वरोऽपि तेन समं तिष्ठति ।

अनन्तरं शैलो यिष्यस्य समीपं दूतान् प्रहित्य बभावे दायूदनामा १९
 तव यः सुते मेघान् चारयति तं मम समीपं प्रहिणु । ततो यिष्यो २०
 निजपुत्रं दायूदं तेन सह गर्दभमेकं तेन वहनीयान् पूषान् द्राक्षारसकुतू
 ङ्गागवत्प्रभेकश्च शैलस्य समीपं प्रेषयामास । अनन्तरं दायूद् शैल- २१
 समीपमागत्य तस्य परिचर्यां चकार शैलश्च तस्मिन् अतीव- २२
 तेन स तस्यास्ववाहको बभूव । अनन्तरं शैलो दूतेन यिष्यं जगाद २३
 त्वामहं विनये दायूदं मम सम्मुखे स्थातुम् अनुजानीहि, स मम प्रिय-
 पात्रमभवत् । यत ईश्वरस्यानुमत्या दुष्टात्मना शैले स्तिष्ठे दायूद् २४
 कराभ्यां वीणां बादयति तेन शैल आप्यायितः सन् उपशान्तिं दुष्टात्मा
 च तस्माद् अपसरति ।

१७ सप्तदशोऽध्यायः ।

१ पिनेडोयैः समम् इवायेल्लोकानां योद्धुं सज्जीभवन् ४ आसूताण्वीरस्त्रेणायेल-
 सेन्यानां तुष्टोकरं १९ सेन्यस्य मध्ये भातृणां समीपे दायूदो ममनं २० राज्ञः
 पारसोर्गककथावचनं २८ सप्तदशोऽध्यायः कथावचनं ३० राज्ञः समीपे आनीतम्
 योद्धुं स्त्रीकरक ३९ राज्ञः साक्षात् कथाकथनं ४८ वीरेण समं युद्धं तस्य
 अयनं ४९ पिनेडोयल्लोकानां जयनं ४४ शैलस्य समीपे पुनराजीतम् ।

- १ अनन्तरं पिलेष्टीया योद्धुं खेषां सैन्यानि सङ्गृह्य यिह्मदाप्रदेशस्य-
सोर्वो मिलित्वा सोखसैकयैर्मध्य एकसदम्भोमे शिविरं स्थापयामासुः ।
- २ अपरं शौल इखायेल्लोकाश्च मिलित्वा पिलेष्टीयानाम् अग्रत एणाख्यो-
- ३ पत्यकायां शिविरं स्थापयामासुः । ततः पिलेष्टीया एकस्यां दिशि
गिराविनायेल्वंशोयाखान्यस्यां दिशि गिरौ तस्थुन्तेषां मध्ये पोपत्यकै-
वासीत् ।
- ४ अनन्तरं पिलेष्टीयानां शिविराद् एको मध्यस्यो वहिर् बभूव, गातीयो
- ५ जाकृत इति तस्य नाम, स सार्द्धषड्विंशतीर्ष आसीत् । तस्य शिरसि
पित्तलमयं शिरस्त्रमासीत्, अपरं स पञ्चसहस्रश्रेकलपरिमितेन पित्त-
६ लवर्मणा सज्जित आसीत् । अपरं तस्य पादौ पित्तलपत्रैरावृतावास्तां
- ७ तस्य स्त्रान्धे पित्तलमयं क्षुद्रशूल्यमासीत् । तस्य महाशूलस्य दण्डस्तन्तु-
वायस्य तन्तुदण्डतुल्य आसीत् तच्छूलस्यायं घट्शतश्रेकललौहस्यासीत् ।
- ८ अपरं तस्याग्रेऽय एकः फलकपाणिस्त्रलितवान् । अनन्तरं सोऽवतिष्ठमान
इखायेल्वंशस्य सैन्यश्रेणीः सम्बोध्य प्रोचैर् जंगाद यूयं योद्धुं सैन्यं रचयितुं
कुतो वहिरागच्छत? अहं किम् एकः पिलेष्टीयो नहि? अपरं यूयं किं
शौलस्य दासा न भवत? यूयं खेषां मध्यात् जनमेकं वृणुध्वं स ममा-
- ९ न्तिकम् आगच्छतु । स यदि मया सद्य युद्धा मां पराजित्य हन्ति तर्हि
वयं युद्धाकं दासा भविष्यामः, किन्तु यद्यहं तं पराजित्य हन्मि तर्हि
- १० यूयम् अस्माकं दासा भूत्वा अस्मान् परिचरिष्यथ । स पिलेष्टीयो
ऽपरमपि जगाद, अद्याहम् इखायेल्वंशान् स्पृष्ट्वयं, यूयं नरमेकं दत्त
- ११ सोऽहञ्च परस्परं युद्धं कुर्वः । तदा शौलः सर्व्व इखायेल्वंशश्च पिले-
ष्टीयस्य तानि वाक्यानि श्रुत्वा निराशा अतीव भीताश्च बभूवुः ।
- १२ वैतलेहमयिह्मदानिवासी य इफ्फाथीययिश्यनामको दायूदस्तात
आसीत्, तस्याष्टौ सुता आसन् अपरं स शौलस्य समये लोके
- १३ वृद्धगममध्येऽगच्छत । अपरं यिश्यस्य ज्येष्ठपुत्रत्रयं शौलस्य पञ्चाद्
योद्धुम् आगमत्, तस्य तत्संयामगामिनां त्रयाणां पुत्राणां ज्येष्ठस्य नामे-
- १४ लीयावो द्वितीयस्य नामावीनादवस्तृतीयस्य नाम च शम्भ आसीत्
- १५ बभूवुः । किन्तु दायूद् स्वतातस्य मेघान् चारयितुं शौलस्य समीपाद्
- १६ वैतलेहमं गमनागमने हतवान् । अपरं स पिलेष्टीयो नरस्वत्वारिण्ड्
दिनानि यावत् प्रातःकाले सन्ध्याकाले च तेषां समीपे स्वं दर्शयामास ।

तदानीं यिश्यो निजपुत्रं दायूदं जगाद त्वम् अधुना निजभ्रातृगणार्थम् १०
इदम् एकैकाभ्युदयस्यं दशपूपांश्च गृहीत्वा युद्धस्थाने भ्रातृणां समीपं
तूष्णीं गच्छ । एतान् दश दधिभवपूपांश्च गृहीत्वा तेषां सहस्रपतये १८
देहि, अपरं तव भ्रातृन् मङ्गलं पृष्ट्वा तेषां चिह्नमेकं गृह्णाण ।

तदानीं शैलो यिश्यस्य पुत्राः सर्वे इखायेल्वंशश्च एलाखोपत्य-
कायां तिष्ठन्तः पिलेष्टीयैः सह योद्धुम् उद्यता आसन् । अनन्तरं दायूद्
प्रत्युष उत्थाय मेघगणम् अन्यरक्तकस्य करे समर्प्य यिश्यस्याज्ञान् १८
सारेण तद् भारं गृहीत्वा जगाम । अपरं यस्मिन् काले सैन्यानि
श्रेणीभूय वहि यान्ति संयामाय सिंहनादं कुर्वन्ति च तदानीं दायूद् २०
परिखायाः समीप उपतस्थौ । इखायेल्वंशः पिलेष्टीयाश्च परस्परं सम्भु- २१
खासम्मुखीभूय सैन्यश्रेण्यौ रचयाञ्चक्रुः । अनन्तरं दायूद् भाररक्तकस्य २२
करे निजभारं निधाय सैन्यश्रेण्या मध्यं धावन् निजभ्रातृणां समीपम्
आगत्य तेषां मङ्गलं पप्रच्छ । अपरं तैः सार्द्धं तस्य संलपनसमये २३
पिलेष्टीयानां श्रेणीमध्यात् स गातीयजालूतास्यः पिलेष्टीयो नरो मध्यस्थ-
रूपेणागत्य पूर्ववद् वाचं वक्ति स्म ताच्च दायूद् श्रुत्वा । तं पुरुषं
वीक्ष्य इखायेल्वंशस्य सर्वे लोका अतीव भीत्वा तस्य सम्मुखात् २४
पलायाञ्चकिरे । अनन्तरम् इखायेल्वंशस्य मनुजाः परस्परम् उचिरे २५
योऽयं मनुज आयाति एनं किं यूयं पश्यथ ? एष इखायेल्वंशं सार्द्धं-
यितुम् आगतम् । एनं यो जनो हनिष्यति राजा तं विपुलधनैर्घातयन्तं
करिष्यति निजदुहितरश्च विवाहयिष्यति तस्य पित्रवंशमपीह २६
मध्ये निष्करं करिष्यति । अनन्तरं दायूद् स्वसमीपे तिष्ठतो मनुजान् २७
पप्रच्छ, अस्य पिलेष्टीयस्य हननेन यो जन इखायेल्वंशम् अपमानात्
मोचयिष्यति तं प्रति किं कारिष्यते ? कोऽयम् अस्मिन्नत्वक् पिलेष्टीय- २८
लोको यद् अमरेन्दुरस्य सैन्यश्रेण्यौ निर्न्देत् ? ततो मनुजाः पूर्ववद्
उचुः, तस्य हन्ते तत् फलं दास्यते ।

अपरं तैर्लोकैः समं तस्य संलपनं निश्चय्य तस्य ज्येष्ठो भ्रातेलीयावो २९
दायूदो विरुद्धं क्रोधेन प्रज्वल्य बभाषे, त्वं कुतोऽजागतोऽसि ? तेऽल्पमेघाः
प्रान्तरमध्ये कस्य समीपे त्वया समर्पिताः ? अहं तव प्रगल्भतां मनोदुष्ट-
ताच्च जानामि त्वं युद्धं द्रष्टुमागतोऽसि । दायूद् अवदत्, मया किम् ३०
अपराधः ? एतत् किं वाङ्मात्रं नहि ?

अनन्तरं स तस्माद् अन्यस्य कस्यचित् समीपं परावृत्त्य तथैव पप्रच्छ, ३०

- ११ अतस्ते लोका अपि तस्मै पूर्णवद् उत्तरं ददुः । तदानो दायूदा यद्यद् उक्तं
तस्य किंवदन्त्यां शैलेन श्रुतायां शैलसं सप्तमीपम् आगन्तुम् अनुजज्ञौ ।
१२ अपरं दायूद् शैलम् अवदत्, तस्य कृते कस्यापि मांसं निराशं
१३ न भवतु । भवत एष दासो गत्वा तेन पिनेष्टीयेन समं योत्स्यति । ततः
शैलो दायूदम् अवदत्, त्वं तं पिनेष्टीयम् आक्रुष्य तेन समं योऽनु
१४ न शक्नोषि यत्तत्त्वं बाणः स च बाल्यकालमारभ्य योद्धा । दायूद्
१५ शैलं बभाषे, भवत एष दासोऽहं मत्तातस्य मेघान् अचारयं, तन्मध्ये
सिंहभक्षून्नावाजम्भुतयोरैकेन व्रजमध्यात् मेघवत्से हृतेऽहं तस्य
पश्चाद् गत्वा तं मारयित्वा तस्य मुखात् तं वत्सम् उदधारयं, अनन्तरम्
अन्यस्मिन् मम विरुद्ध उत्थितेऽहं तस्य श्वश्रुं हृत्वा तं लाडयन् व्यापा-
१६ दितवान् । इत्थं भवता दासेन सिंहभक्षून् व्यापादितौ, अमरेश्वरस्य
सेन्यश्रेणीनां निन्दको योऽयम् अष्णिन्नत्वक् पिनेष्टीयः सोऽपि तयोरे-
१७ कस्य तुल्यो भविष्यति । दायूद् अपरमपि व्याजहार, सिंहभक्षून्कयो-
करोतो ममोद्धृताः परमेश्वरोऽस्य पिनेष्टीयस्य करोतोऽपि माम् उद्धारयि-
ष्यति । ततः शैलो दायूदम् अवदत् याहि परमेश्वरत्नव सङ्गी भवतु ।
१८ अनन्तरं शैलो निजसज्जया दायूदं सज्जयन् तस्य शिरसि पित्तक-
१९ मयं शिरस्त्रं निदधे तस्य गात्रे वर्मं च ददौ । अपरं दायूद् तत्सज्जो-
परि खड्गं बद्ध्वा गन्तुमुद्यतः, किन्तु दायूद् पूर्वं तस्याः परीक्षाया
अकरणात् शैलमवदत्, अनया सज्जया नाहं गन्तुं शक्नोमि यतो
२० मया तस्याः परीक्षा नाकारि तस्माद् दायूद् तां विमुमुचे । अपरं
स निजयष्टिं करेण अयाह खोतसख पञ्च मार्जितपाधाखान् हृत्वा
मेघपालकयोग्ये स्त्रीयपात्रे ऽर्पितः सम्पुटे निदधे, अपरम् अश्वस्तेपक-
२१ गुर्वां करेणादाय तस्य पिनेष्टीयस्यायं जगाम । ततः पिनेष्टीयोऽयं गच्छन्
दायूदः समीपवर्ती बभूव, तस्य फलकवाही च तस्याग्रेऽग्रे चक्षितवान् ।
२२ अपरं पिनेष्टीयेन चतुर्दिशं निरीक्ष्य दायूदे सन्दृष्टे स तं तुच्छं बुभुधे
२३ यतः सोऽल्पवयस्क ईषद्रक्तवर्णः सुन्दरवदनश्चासीत् । अनन्तरं स पिने-
ष्टीयो दायूदं जगाद, किमहं कुक्कुरो यत् त्वं दण्डं गृहीत्वा मम
समीपम् आगच्छसि? अपरं स पिनेष्टीयः स्वदेवानां नामानि वदन्
२४ दायूदं शशाप । पिनेष्टीयो दायूदम् अपरमपि जगाद, त्वं मम समी-
पम् आगच्छाहं तव मांसं खगेभ्यः प्रान्तरस्य पशुभ्यश्च ददामि ।
२५ ततो दायूद् तं पिनेष्टीयं जगाद, त्वं खड्गं शृणुं शक्यश्च गृहीत्वा मम

समीपम् आगच्छसि किन्त्वहं त्वया निन्दितस्य सैन्याधिपस्य प्रभोः पर-
मेश्वरस्यार्थं इच्छायेलः सैन्यश्रेणीनाम् ईश्वरस्य नाम्ना तव समीपम्
आगच्छामि । अद्य परमेश्वरत्वां मम हस्तगतं करिष्यति तेनाहं त्वामा- ४६
ह्य तव शिरश्च्छेदं करिष्यामि पिलेष्टीयानां सैन्यानां शवांश्चाद्य
खगेश्यो वनप्रशम्यश्च दास्यामि, तेनेच्छायेलः सहाय एक ईश्वर आस्त
इति पृथिवीनिवासिनः सर्वे आस्यन्ति । अपरं परमेश्वरो न खङ्गश्रुते ४७
र्जतेत्यपि समागता इमे लोका आस्यन्ति यतो युद्धं परमेश्वरस्यैव तेन
च यूयम् अस्माकं करेषु समर्पयिष्यध्वे । अनन्तरं तस्मिन् पिलेष्टीय ४८
उत्थाय दायूदा सह मेलितुं समुपस्थिते दायूद् शीघ्रं पिलेष्टीयेन समं
मेलितुं सैन्यश्रेण्याः सम्मुखेन दधाव । अनन्तरं दायूद् खसम्मटके कारं ४९
दत्त्वा पाषाणमेकं वहिष्कृत्याभ्रक्षेपकगुणेन परिक्षिप्य तस्य पिलेष्टीयस्य
भाले तादृग् आजघान येन स पाषाणस्तस्य भालं प्रविवेश तेन स भूमा-
वधोमुखीभूय निपपात । इत्थं दायूद् गुणपाषाणाभ्यां तं पिलेष्टीयं ५०
जित्वाह्य मारयामास किन्तु दायूदः करे खङ्गो नासीत् । अनन्तरं ५१
दायूद् धावन् तस्य पिलेष्टीयस्य पार्श्वे तिष्ठन् तस्य खङ्गं गृहीत्वा कोषाद्
वहिष्कृत्य तं हत्वा तस्य शिरश्च्छेद । अनन्तरं पिलेष्टीयाः खेषां
वीरस्य मरणं वीक्ष्य पलायान्चक्रिरे ।

तत इच्छायेलो विह्वलायाश्च लोका उत्थाय जयनादं कृत्वा समभूमेः ५२
प्रान्तम् इक्रोगस्य गोपुराणि च यावद् पिलेष्टीयानां पश्चाद् दधाव ततः
पिलेष्टीयानां हतलोकाः शारथिमस्य वर्त्मनि गातस्यैक्रोगस्य च समीपे नि-
पेतुः । अनन्तरम् इच्छायेल्वंशीयाः पिलेष्टीयानां पश्चाद् गमनात् पराङ्- ५३
त्यागत्य तेषां शिविरं जेठयामासुः । अनन्तरं दायूद् तस्य पिलेष्टीयस्य ५४
शिरः गृहीत्वा विरूशालमम् आनिनाय तस्य सज्जाञ्च निजदूष्ये निदधे ।

तस्य पिलेष्टीयस्य विरुद्धं दायूदो निर्गमनकाले शैलस्तं विलोक्य ५५
निजसेनापतिम् अवनेरं पप्रच्छ, हे अवनेर, एष युवा कस्य सुतः ?
अवनेरोऽवदत्, हे राजन् अहं तव जीवनस्य प्रपथं कृत्वा वदामि,
तदहं न जानामि । ततो राजा जगाद, अयं युवा कस्य सुत इति ५६
त्वं पृच्छ । अनन्तरं पिलेष्टीयस्य हननाद् दायूदः प्रत्यागमनकाले अव- ५७
नेरः पिलेष्टीयस्य शिरः करेण वहन्तं दायूदं शैलस्य समीपम् आनि-
नाय । तदा शैलस्तं पृष्ठवान्, हे युवन् त्वं कस्य सुतोऽसि ? दायूद् ५८
प्रत्यवदत् अहं भवतो दासस्य वैतलेहमीययिप्रयस्य सुतोऽस्मि ।

१८ अष्टादशोऽध्यायः ।

..

१ दायूदं प्रति योनाथनस्य प्रीतिः ५ शैलस्येधा १- दायूदं हन्तुं चेष्टा १९ भीतत्वं
१७ अष्टकन्यां दातुं स्त्रीकारः २० कनिष्ठकन्याश्च दातुं स्त्रीकरणं २८ दायूदः सत-
कार्येताकारणान् भोतिदृष्टिश्च ।

१ अपरं शैलेन सह तस्य कथायां समाप्तायां योनाथनस्य प्राणानां
दायूदः प्राणः सह मिलितत्वाद् योनाथनः स्त्रीयप्राणतुल्ये तस्मिन् प्रेम
२ कर्तुमारम्भे । अपरं शैलस्तस्मिन् दिवसे तं गृहीत्वा तस्य तातस्य निवे-
३ शनं गन्तुं न ददौ । अपरं योनाथनो दायूदि स्वप्राणतुल्यं प्रेम कुर्वन्
४ तेन समं नियममेकं चकार । अपरं योनाथनो निजगात्रस्थं वसनं
सज्जां खड्गं धनुः कटिबन्धनञ्चापि स्वस्माद् विनोच्य दायूदे दत्तवान् ।

५ अनन्तरं शैलो दायूदं यद्यत् कर्म कर्तुं प्रहितवान् दायूद् गत्वा
तदेव सफलं चकार. ततः शैलो योद्धृणाम् अधिपतित्वपदे तं न्ययुङ्क्त,

६ अपरं सर्वलोकाः शैलस्य भृत्याश्च तस्मिन् व्युद्यन् । अनन्तरं पिण-
७ छीयं वीरं हत्वा दायूदः प्रत्यागमनकाले लोकेषूपतिलुमानेषु योषितो
मुरजध्वनिना हर्षनादेन त्रितन्वीवाद्येन च दृढं गानञ्च कुर्वन् शैल-

८ राजं प्रत्युद्यातुम् इच्छायेत्तत्प्रसूय सकलनगरेभ्यो वर्हिर्भूयाजग्मः । अपरं
वाद्यवादनकाले योषितः परस्परम् उचिरे,

शैलेनारिसहस्राणि हतानि समराङ्गने ।

दायूदापि विपक्षानामयुतानि हतानि च ॥

९ तदाक्येनासन्तुष्टः शैलो भृशं क्रुद्धा जगाद ता दायूदम् अयुतानां मां
केवलं सहस्राणाम् जेतारमवदन्, एतेन राजत्वं विना तस्यापरं किम्

१० अलब्धं ? तं दिवसमारभ्य शैलो दायूदं प्रति कुट्टिष्टं चकार ।

१० परदिवस ईश्वरस्यानुमत्या दुष्ट आत्मनि शैलमाश्रिते स गेहमध्ये
प्रलापवाक्यानि वक्तुमारम्भे, अपरं दायूद् प्रतिदिनं यथाकरोत् तथा

११ कराभ्यां वादयामास ; तदानीं शैलस्य करे शूलकम् आसीत् शैल-
स्तच्छूलं लक्ष्ये निक्षिप्य जगाद, अहं दायूदं भित्त्वा समं व्यत्यामि किन्तु
दायूद् वारद्वयं तस्य समीपाद् अपससार ।

१२ अपरं परमेश्वरः शैलं विहाय दायूदा साङ्गे तस्थौ तेन शैलो

१३ दायूदो विभयाश्चकार । ततः शैलः स्वसमीपात् तं दूरयित्वा सहस्रसे-

नापतिपदे नियुक्तवान् ततः स लोकानाम् अयसरो भूत्वा गमनागमने

१४ चकार । अनन्तरं दायूद् स्त्रीयसकलयात्रासु सतकार्येषु बभूव परमे-

श्वरश्च तेन समं तस्यौ । ततो दायूद् कृतकार्यं एवेति दृष्ट्वा शैलस्तस्माद् १४
विभयाच्चकार । किन्त्विच्छायेषो यिद्धदायाश्च सर्व्वे वंशा दायूदि १५
पिप्रियरे यतः स तेषाम् अग्रसरो भूत्वा गमनागमने कृतवान् ।

अनन्तरं शैलो दायूदं जगाद, मेरवानामिकां मम व्येष्टां दुहितरं १७
पश्य, अहं तां भार्य्यार्थं तुभ्यं दास्यामि, त्वं मम पक्षे वीर्य्यवान् भूत्वा
परमेश्वरस्य कृते संग्रामं कुरु । यत एष मम करेण न हन्तव्यः पिजे-
छीयानां हस्ते हन्यतामिति वाचं शैलो मनसा बभाषे । दायूद् शैलम् १८
उक्तवान् अहं कः, मम प्राणाश्च के, इच्छायेत्वंशमध्ये मम पितृवंशश्च कः
यदहं नृपस्य जामाता भवेयं? अपरं शैलस्य दुहितु मेरवाया दायूदं १९
प्रति दानसमय उपस्थिते सा मिहोलातीयाद्रोयेलाय भार्य्यार्थम् अदायि ।

अनन्तरं शैलस्य कन्या मोखला दायूदि प्रेमाकरोत्, ततः शैल- २०
कदासीं श्रुत्वा समतुष्यत् । अनन्तरं शैलः कथयामास, अहम् एनां २१
दुहितरं तस्मै दास्यामि सा तस्योन्माद्यो भवतु पिजेछीयैः स हन्यतां ।
अतः शैलो द्वितीयवारं दायूदम् अवदत् तमय मम जामाता भव ।
अनन्तरं शैलो निजभृत्यान् आदिदेश, यूयं गुप्तं दायूदा समम् २२
आलप्यदं वदत. पश्य राजा त्वयि तुष्यति तस्य सर्व्वं भूत्वा अपि त्वयि
प्रीयन्ते अतस्त्वं नृपस्य जामाता भवितुम् अर्हसि । ततो दायूदः कर्ण- २३
गोचरे शैलस्य भृत्यैस्तादृक्ष्वाक्केधृक्तेषु दायूद् अवदत् राजजामातृत्वं
किं युष्माभिर्नघु बुध्यते? अहं दरिद्रोऽल्पमान्योऽस्मि । अनन्तरं २४
शैलस्य भृत्यास्तं तद्वृत्तान्तं ज्ञापयामासुः, दायूद् तानि वाक्यानि वक् ।
ततः शैलः कथयामास, युष्माभिर्दायूदे कथं वा कथ्यतां, राजा त्वन्तः २५
किञ्चन पणं न याचते केवलं नृपस्य शत्रुप्रतीकारार्थं पिजेछीयानां शत्रुं
लिङ्गायत्वचो याचते. यतः शैलः पिजेछीयानां करैर्दायूदं निपातयितुं
मत्तिष्ठकार । अनन्तरं राजभृत्यैस्तानि वाक्यानि ज्ञापितो दायूद् २६
राजजामाता भवितुं भद्रं मेने । तदानीं विवाहस्य समयेऽनुपस्थिते २७
दायूद् तस्य मनुजाश्च गत्वा पिजेछीयानां द्वे शत्रे लोकान् जघ्नः स च
तेषां लिङ्गायत्वच आनिनाय तासु राजजामातृत्वस्य पणरूपं राज्ञे
दत्तासु शैलः खदुहितरं मोखलां तस्मै ददौ ।

अनन्तरं परमेश्वरो दायूदा सममान्त इति शैलेन चाक्षुषं दृष्टं, २८
शैलस्य दुहिता मोखला च तस्मिन् अधीयत । अतो हेतोः शैलो दायूद- २९
मधि पूर्णस्मादधिकं विभयाच्चकार ततः शैलो यावज्जीवनं दायूदः शत्रु-

- १० तस्यैः । अनन्तरं पिलेष्टीयानाम् अधिपतयो वहिरगच्छन् अपरं यति वारान् वहिरगच्छन् तति वारान् शैलस्य सकलभृत्यानां मध्ये दायुद् कृतकार्या बभूव तेन तस्य नामातीव मान्यं बभूव ।

१६ जनविशोऽध्यायः ।

- १ दायुद् साहं योनाथनस्य संलपनं ४ दायुदमधि पितुः समीपे निवेदनं ८ दायुदं प्रति शैलस्य द्वेषस्तं जन्तुं तस्य गेहं लोकप्रेषणं १५ दायुदः पलायनं १८ रामते शिमूयेनस्य समीपे गमनं ।
- १ अनन्तरं शैलो दायुदं हन्तुं निजपुत्रेण योनाथनेन सकलभृत्यैश्च
२ समं मन्त्रणां चकार । किन्तु शैलस्य पुत्रो योनाथनो दायुदि भ्रष्टम् अप्रीयत । अतो योनाथनो दायुदं जगाद, मम तातः शैलस्त्वं हन्तुं चेष्टते तस्मादहं विनये त्वं प्रातःकाले सावधानो भूत्वा गुप्तस्थानम्
३ आश्रित्य कुम्रस्तिष्ठ । अपरं त्वं यत्र क्षेत्रे स्थास्यसि तत्र स्थाने वह्नि-
र्भयाहं गत्वा निजतातस्य पार्श्वे तिष्ठन् त्वामधि निजतातं सम्भाषिष्ये,
यच्च द्रक्ष्यामि तत् त्वां आपयिष्यामि ।
- ४ अनन्तरं योनाथनः स्वतातस्य शैलस्य समीपे दायुदमधीति सहा-
क्यानि व्याजहार, राजा निजदासस्य दायुदः प्रतिजूलं पातकं न
करोतु, यतस्तेन भवतः किमपि नापराद्धं तस्य कर्मभिश्च भवान् अती-
५ वापहतः । स स्वप्राणान् निक्षिप्य तं पिलेष्टीयम् अवधीत् ततः पर-
मेश्वरेणोखायेकवंशस्य महोदारे कृते भवान् तद् दृष्ट्वानन्दितवान् ।
अत इदानीं भवान् कुतो दायुदं हत्वा निर्दोषस्य शैलितपातेन पातको
६ भविष्यति? ततः शैलो योनाथनस्य वचसि मनो निधाय शपथं कृत्वा
७ व्याहरत् परमेश्वरो यद्यमरोऽस्ति तर्हि स न घनिष्यते । अनन्तरं
योनाथनो दायुदम् आहूय तद्वृत्तान्तं तं आपयामास । अपरं शैलस्य
समीपं योनाथनेनानीतो दायुद् पूर्वकालवत् तस्य साक्षात् तस्यैः ।
अनन्तरं पुनश्च रथ उपस्थिते दायुद् वह्निगत्य पिलेष्टीयैः समं
युद्धा तेषां महानिहननं कृतवान् ते च तस्य सम्मुखात् पलायान्चक्रिरे ।
८ अनन्तरं दुष्ट आत्मा परमेश्वरस्यानुमत्या शैलम् आश्रितवान् तदा
जूलहस्तः शैलो निजगेह उपाविशत् दायुद् अपि कराभ्यां बाधम्
१० अवादयत् । यतस्मिन् काले शैलः जूलेन दायुदं भित्त्या समं वेद्धम्

अवसत, किन्तु स शैलस्य सम्मुखाद् अपासरत् तेन शूलेन भित्ति-
विद्धा ततो दायूद् तस्यां रजन्यां पलाय्य रक्षां प्राप । अनन्तरं ११
शैलो दायूदं निरीक्षितुं प्रातःकाले हन्तुञ्च तद्वेहसमीपं दृतान् प्रेष-
यामास, तदानीं दायूदो जाया मीखला तद्वाचीं तं आवयित्वा जगाद,
यदि त्वम् अस्यां रजन्यां प्राणान् न रक्षसि तर्हि श्वो घानिष्यसे ।

अनन्तरं मीखला वातायनेन दायूदम् अवरोहयामास, ततः स गत्वा १२
पलायनं कृत्वा रक्षां प्राप । अपरं मीखला पुत्तलिकामेकां गृहीत्वा १३
ग्रन्थायां शययामास तस्याः शिरसि च क्वाग्लोमनिर्मितम् एकं कन्दुकं
निधाय वसनेन तामाच्छादयामास । अनन्तरं शैलेन दायूदं धत्तुं १४
इतगणे प्रहिते मीखला कथयामास स पीडित आस्ते । ततः शैलो १५
दायूदं वीक्षितुं दृतान् प्रहित्य जगाद तं खड्गया समं मम समीपम्
आनयत तमहं हनिष्यामि । अनन्तरं दृता अभ्यन्तरम् आगत्य खड्गायां १६
पुत्तलिकामेकां तस्याः शिरसि क्वाग्लोमनां गेखुकञ्च ददृशुः । अतः १७
शैलो मीखलां जगाद त्वं मां कुत इत्थं प्रावक्ष्यः ? मम रिपुः कुतस्त्वया
विच्छेद्ये रक्षितश्च ? मीखला शैलम् अवोचत् स कथितवान् त्वं मां
विसर्ज, कस्मादहं त्वां हनिष्यामि ?

अपरं दायूद् पलायनेन रक्षां प्राप्य रामतनगरे शिमूयेलस्य समीपं १८
गत्वा स्वं प्रति शैलेन यद्यत् कृतं तत् सर्व्वं तं ज्ञापयामास, अनन्तरं स
शिमूयेलञ्च गत्वा मठेषु न्यवसतां । अनन्तरं पश्य दायूद् रामतन मठेषु १९
विद्यत इति वार्त्ता श्रुत्वा शैलो दायूदं धत्तुं दृतान् प्रेषयामास, तैर्दूतैः २०
भविष्यद्वाक्यानि कथयतां भविष्यद्वादिनां गणे तान् अधितिष्ठति शिमू-
येलश्च सन्त्ये ईश्वरस्यात्मा शैलस्य तान् दृतान् अधितस्तौ, ततस्तेऽपि
भविष्यद्वाक्यानि कथयितुम् आरेभिरे । तद्वाचीं श्रुत्वा शैल इतर- २१
दृतान् प्रेषयामास ततस्तेऽपि भविष्यद्वाक्यं कथयितुमारेभिरे । अनन्तरं
शैलस्तृतीयवारं दृतान् प्रेषयामास, तेऽपि भविष्यद्वाक्यं कथयितुमारे-
भिरे । अतः शैलः स्वयं रामतं गत्वा सेखुस्यं दृष्ट्वाकूपं प्राप्य शिमू- २२
येलदायूदौ कुञ्च विधेय इति पप्रच्छ । ततः पश्य तौ रामतस्थेषु मठेषु २३
विद्यत इति लोकेतस्ते शैलो रामतस्थमठान् जगाम ततः परमेश्वर-
स्यात्मा तमप्यधितस्ते ततो रामतस्थमठेषु तस्योपस्थितिं यावत् सोऽपि
गच्छन् भविष्यद्वाक्यानि कथयामास । तथा वस्त्रं मोचयित्वा शिमू- २४
येलस्य सम्मुखे भविष्यद्वाक्यानि जगाद कृत्स्नादिवाराञ्च वस्त्रहीनः

सन् शयित्वा तस्यै । तस्मात् लोका वदन्ति शैलौऽपि किं भविष्यदंदि-
नाम् एको जनः ?

२० विंशोऽध्यायः ।

- १ योनाथनदायूदोः कथोपकथनं ११ तयोः शिवगमनं शपथेन नियमकरण २४ प्रतिपदि
दायूदोऽनुपस्थिते योनाथनं प्रति शैलस्य मोक्षकरणं २४ दायूदं प्रति योनाथनस्य
वात्तादानं ४१ दायूदो विसर्जनं ।
- १ अन्तर्गतं दायूद् रामतस्म्यमठेभ्यः पलाय्य योनाथनस्य समीपमागत्य
जगाद, मया किं कृतं किं वापराजं तव पितुः समीपे वा मम पापं किं
२ यत् स मम प्राणान् हन्तुं चेष्टते? ततः स तं बभाषे नैवं भवतु त्वं न मरि-
ष्यसि । पश्य माम् अज्ञापयित्वा मम पिता वृहत् क्षत्रं वा किमपि कर्म
न कुरुते तर्हि मम तात एतत् कर्म मत्तोऽपह्नूय कुतः करिष्यति? तद्
३ भवितुं न शक्नोति । ततो दायूद् शपथं कृत्वा पुनरब्रवीत्, अहं त्वया-
नुगृहीत इति तव पिता सम्यक् जानाति, अतः कारणात् स कथयति
योनाथनो यत्र दुःखितो भवेत् तदर्थम् एतन्न ज्ञाप्यतां । अहम् अम-
रस्य परमेश्वरस्य तव प्राणानाञ्च शपथं करोमि, मम नृत्योच्चैकपद-
४ मात्रं विच्छेद आस्ते । योनाथनो दायूदं बभाषे तव मनो यद् अभिज-
५ षति तदेवाहं करिष्यामि । दायूद् योनाथनं जगाद पश्य श्वः प्रतिपदि
नृपेण समं भोजनाय मयोपवेष्टुं, त्वं मां विसर्ज्य तेनाहं तृतीयदिनस्य
६ सायंकालं यावत् क्षेत्रे कूर्चस्तिष्ठामि । ततस्तव तातो यदि ममानुपस्थितः
कारणं पृच्छति तदा त्वं वदिष्यसि दायूद् निजनगराय वैतकेहमाय
तृक्षं गमनार्थं ममानुमतिं याचितवान् यतस्तत्र स्थाने सकलपरिज-
७ नार्थं वार्षिको यज्ञो भविष्यति । ततस्तेन यदि भद्रमित्युच्यते तर्हि तवै-
तस्य दासस्य मङ्गलं भविष्यति, नो चेत् स यदि प्रोक्ष्यते तर्हि ममामङ्गलं
८ निश्चितमिति त्वया ज्ञास्यते । अतस्त्वं निजमेतं दासं प्रति प्रीतिम् आच-
रिष्यसि यतस्त्वं स्वेन समं स्वीयमेतं दासं परमेश्वरस्य नियमेनैकेन बद्धम्
अकरोः । यदि वा मया किञ्चनापराजं तर्हि त्वमेव मां जहि, तव
९ तातस्य समीपं मां कुतो नेष्यसि? ततो योनाथनो जगाद, एवं मा
चिन्तय, मम पिता तवामङ्गलं निश्चितवान् इति मया ज्ञाते त्वं किं
१० तद्वास्तां न आवयिष्यसे? दायूद् योनाथनं बभाषे, केन आवयिष्ये? तव
तातश्च त्वां कीदृग् निष्ठुरं कुभाषिष्यते ?

अनन्तरं योनाथनो दायूदं व्याहरत्, आगच्छावां क्षेत्रं यावः । ११
 ततस्तौ बहिर्भूय क्षेत्रं जग्मतुः । अनन्तरं योनाथनो दायूदं व्याहृतवान् १२
 इत्यायेकः प्रभुं परमेश्वरं साक्षिणं कृत्वा वदाम्यहं श्व एतस्मिन् समये
 वा परमेशो मया यतित्वा तातस्य मनसि विज्ञाते तव मङ्गलम् आस्ति इति
 बोध्याहं तव समीपं दृतं प्रहित्य तदार्त्तां त्वां आवधिष्यामि । यदि १३
 च तवामङ्गलं कर्तुं मम पितु मतिस्तिष्ठति, तर्ह्यप्यहं तदार्त्तां त्वां आव-
 धिष्यामि, नो चेत् परमेश्वरोऽमुकं ततोधिकश्च दण्डं योनाथनाय ददातु ।
 अहं त्वां विच्छेद्यामि त्वं कुशलेन यास्यसि, अपरं परमेश्वरो यथा मम
 तातस्य सहाय आसीत् तथा तवापि सहायो भवतु । यदहं न ज्ञिये १४
 तदर्थं मम यावर्ज्जीवनं त्वया परमेश्वरम् उद्दिश्य मां प्रति किं प्रीतिरेव
 नाचरितव्या? मम वंशादपि प्रीतिः कदापि त्वया न क्तेदनीया, दायूदो १५
 रिपुगणे परमेश्वरेण भूमण्डलमध्याद् उच्छिन्नेऽपि सा प्रीति न क्तेद-
 नीया । इत्थं योनाथनो दायूदो वंशेन समं नियमं विधाय जगाद, पर- १६
 मेश्वरो दायूदो रिपुभ्यः समुचितं ददातु । अनन्तरं योनाथनो दायूदि १७
 प्रेमकरककारणात् पुनरपि दायूदं शपथं कारयाच्चकार यतः स निज-
 प्राजेष्विव तस्मिन् प्रेमाकरोत् । अनन्तरं योनाथनस्तमवदत् श्वः प्रति २०
 पद् भविष्यति तत्र त्वदीयासने गृन्थीभूते तवानुपस्थितिं वेदिष्यते । त्वं २१
 परश्वः शीघ्रमुत्तीर्य पूर्वकार्यस्य समये यत्र स्थाने वृद्ध आसीत्तत्र
 स्थान एषलायस्य यावन् समीप उपविशन् स्थास्यसि । लक्ष्यविधनच्छले २२
 नाहं त्रीन् शरान् तस्य पार्श्वं क्षेप्यामि । ततः परं पश्य बालकमेकं प्रहित्य २
 तं वदिष्यामि, त्वं गत्वा शरान् गवेधय । अपरं पश्य शरास्तवेतत्पार्श्वं
 विद्यन्ते तान् संगृह्णाणेति यदि स बालको मयादिश्यते तर्हि त्वमागच्छ,
 अमरस्य परमेश्वरस्य शपथं करोमि तव मङ्गलं, कापि कुमन्त्रणा नास्ति ।
 पुनः पश्य बाणास्तवान्यपार्श्वे विद्यन्त इति मयादिष्टं त्वं स्थानान्तरं याहि २२
 यतः परमेश्वरत्वात् यस्यार्जत् । पश्यावयोरेतत्कथाकथनमधि परमेश्वरः २३
 सर्वदावयो र्दयोः साक्षी भवतु ।

अपरं दायूद् क्षेत्रम् आश्रितवान् । अनन्तरं प्रतिपक्षिन्स उपस्थिते २४
 राजा भोक्तुम् उपविशे । राज्ञि स्वधारानुसारेण भित्तिसमीपस्थे स्वको- २५
 यासन उपविष्टे योनाथनेऽवतिष्ठमानेऽव्नेरे च शैलस्य पार्श्वे उपविष्टे
 दायूदः स्थानं शून्यं तस्थौ । तथापि शैलस्तस्मिन् दिने किमपि न जगाद, २६
 यतो दैवघटितमिदं सोऽनुविः, तस्याशौचं भविष्यतीति मनसि चिन्त-

- १० यामास । परदिवसेऽर्घात् मासस्य द्वितीयदिवसे दायूदः स्थानस्य
 ११ शून्यस्थितिकारणात् शैलो निजसुतं योनाथनं पप्रच्छ यिश्यस्य पुत्रो
 १२ ह्योऽयं च भोक्तुं कुतो नागच्छति? योनाथनः शैलं जगाद, दायूद् वैत-
 १३ लेहमाय गमनार्थं ममानुज्ञां याचितवान् । स माम् अवदत् अहं विनये
 मां विसर्जतु नगरे ऽस्माकं परिजनानां कृते यच्च एको भविष्यति तत्-
 कारणात् मम भ्राता मां गन्तुम् आज्ञापयत्, अतोऽहं विनये यदि भवान्
 मय्यनुग्रहं करोति तर्हि क्रोऽहं गत्वा निजभ्रात्रादीन् पश्यामि । तस्मात्
 १४ स नृपस्य भोजनासनं नागच्छति । ततो योनाथनं प्रति शैलस्य क्रोधे
 प्रज्वलिते स तं जगाद, अरे विपथगामिन् आञ्जालङ्घनकारिन् त्वं
 निजलज्जां मातुरावरणीयलज्जाच्च प्रकाशयितुं यिश्यस्य सुतं वृतवान्
 १५ तदहं किं न जानामि? यिश्यस्य तनयो भूमौ यति कालं जीविष्यति
 तति कालं त्वं तव राज्यं वा स्थिरं न भविष्यति, अत इदानीं दृष्टान्
 १६ प्रहिष्य तं मम समीपम् आनय यतस्तेन मत्तथ्यमेव । ततो योनाथनः
 १७ स्वजनकं शैलं बभाषे स कुतो घानिष्यते? तेन किं कृतं? तदा शैलस्तं
 हन्तुं शूलमेकं निचिक्षेप, ततो निजपिता शैलो दायूदं हन्तुं निश्चि-
 १८ तवान् इति योनाथनो बुबुधे । तदानीं योनाथनो महाक्रुद्धो भोज-
 नासनाद् उदतिष्ठत्, मासस्य द्वितीयदिवसे स किञ्चन न बुभुजे यत-
 स्तस्य पित्रा दायूदोऽपमानितत्वात् तस्य मनःपीडा जाता ।
 १९ अनन्तरं योनाथनो दायूदा समं यं समयं कृतवान् तदनसारात्
 २० क्षुद्रमेकं बालकं सङ्गिनं कृत्वा वहिः क्षेत्रं जगाम । ततः स्वबालकं
 गदितवान् अहं यान् शरान् निक्षिपामि त्वं धावन् तान् गवेषय । तत-
 २१ स्तस्मिन् बालके धावति स तस्यान्यपार्श्वं शरं निचिक्षेप । अपरं
 योनाथनेन निक्षिप्तस्य शरस्य समीपं बालक उपस्थिते योनाथनो बाल-
 २२ कम् आह्वय जगाद तवान्यपार्श्वं किं वाणो नास्ति? योनाथनः पुनश्च
 बालकमाह्वय बभाषे तूर्णं धावन् गच्छ विलम्बं मा कुरु । तेन योनाथ-
 २३ नस्य स बालकः शरान् संगृह्य निजाधिपस्य समीपम् आजगाम । किन्तु
 स बालकः किमपि न ज्ञातवान्, केवलं योनाथनदायूदौ तत्कार्यं
 २४ ज्ञातवन्तौ । अनन्तरं योनाथनो निजधनुर्वाणान् तस्मै स्वसङ्गिने बाल-
 काय दत्त्वा तम् उक्तवान् यतानि गृहीत्वा नगरं याहि ।
 २५ अनन्तरं तस्मिन् बालके गते सति दायूद् दक्षिणदिक्स्थात् स्थानैक-
 स्माद् उत्थाय न्युक्तः सन् पतित्वा वारज्यं प्रयत्नात् । अपरं तो परस्परं

सुम्भं रोदनञ्च चक्रतुः किन्तु दायूद् अधिकं रोद । अनन्तरं योना- ४९
धनो दायूद् व्याजहार, तं कुशलं याहि, आवाभ्यां दाभ्यां परमेश्वरस्य
नाम्ना श्रपथोऽकारि, परमेश्वरो मम तवं च मम वंशस्य तव वंशस्य च
नित्यं सद्भवर्त्ता भवतु । अनन्तरं स उत्थाय प्रतस्थे योनाधनञ्च नगरं
गतवान् ।

२१ एकविंशोऽध्यायः ।

१ अहीमेलकाद् दायूद्ः पवित्रपुत्राभिः ७ तत्र स्थाने दोयेगस्योपस्थितिः ८ दायूद्
प्रिलेथोयकाजूनस्य खड्गप्राप्तिः १० गतोयथस्य साक्षात् उन्मत्तवद् व्यवहरणं ।

अनन्तरं दायूद् नेथां याजकस्याहीमेलकस्य समीपम् उपतस्थौ ततो १
ऽहीमेलकः कम्पमानो दायूद् साक्षात् कृत्वा पप्रच्छ त्वमेकः कुतः ?
तव सङ्गी कोपि नास्ति कुतः ? ततो दायूद् अहीमेलकं याजकं व्याहरत् २
राजा मां कार्यमेकं कर्तुम् आदिश्य गदितवान्, यत् कर्म कर्तुम्
अहं त्वाम् आदिश्य प्रहिणोमि तस्य किञ्चिदपि कोपि न ज्ञाप्यतां ।
अपरम् अमुकस्थानम् आगन्तं दासनिवहो मया न्ययोजि ।
इदानीं तव समीपे किमास्ते ? पूषपञ्चकं यदि भवेत् यदेव वा भवेत् ३
तदेव मह्यं देहि । ततो याजको दायूद् प्रत्यवदत्, मम करे सामान्यः ४
पूषो नास्ति किन्तु तरुणगणो यदि योषितः एधग् अभवत्, तर्हि
पवित्रपूषान् दातुं शक्नोमि । ततो दायूद् याजकं प्रत्यवदत् मम निर्ग-
मनमारभ्य द्वौ चीन् वा दिवसान् अस्मत्तो योषितो विच्छेद आस्ते तदा
च तरुणलोकानां वस्त्रादीनि पवित्राण्यासन्, यात्रैवा च यद्यप्यपवित्रा
भवेत् तथाप्यद्यापि वस्त्रादिभिः पूता भवितुं शक्नोति । ततो याजकः ५
पवित्रपूषान् तस्मै ददौ, यतस्तत्र स्थान इतरपूषा नाविद्यन्त, केवलम्
उत्तमपूषानां स्थापनसमये ये दर्शनीयपूषाः परमेश्वरस्य साक्षाद् अप-
सारितास्त एवाविद्यन्त ।

तस्मिन् काले शैलस्य भट्टानाम् एकः कयाचिद् बाधया तत्र परमे- ७
श्वरस्य साक्षाद् आसीत्, इदमीयदोयेग इति तस्य नाम, स शैलस्य
पालकानां मुख्य आसीत् ।

अनन्तरं दायूद् अहीमेलकं जगाद, स्थानेऽत्र तव करे शूलं खड्गो वा ८
किमपि किं नास्ति ? राज्ञः कार्यं तूष्णं करणीयम् इति हेतो मया
असङ्गादस्त्राणि नानेतानि । ततो याजको गदितवान् पश्य, यत्नास्थो- ९

पत्यकायां त्वया हतस्य पिनेलीगजास्य खड्गो वसनेन वेष्टितः शरीरस्य
पश्चाद् विद्यते, यदि तं जिघृक्षसि, तर्हि गृह्णाण, तं विना स्थानेऽनान्यद्
अस्त्रं नास्ति । ततो दायूद् गदितवान् सोऽनुपम एव, तं मर्त्यां देहि ।

- १० अनन्तरं दायूद् उत्थाय तद्विवसे शैलस्य समीपात् पलाय्य गातीय-
११ नृपत्याखीशस्य समीपं जगाम । तत आखीशस्य भृत्यास्तम् अवदन् अयं
जनः किं देशस्य राजा दायूद् न हि ? अपरं,

शैलेनारिसहस्राणि हतानि समराकुने ।

दायूदापि विपक्षाणामयुतानि हतानि च ॥

- १२ इति वाचं योषिता नृत्यं कुर्वन्त्यः किमेतमधि न जगुः ? दायूदस्तां
कथां स्वमनसि न्यधित, अपरम् आखीशाख्यस्य गातीयराजस्य कारणात्
सातीय भोत्वा तेषां साक्षाद् आचारान्तरं कृत्वा तेषां समीप उन्मत्त
इव व्यवहारं कुर्वन् दारकपाटानि व्यलिखत् निजभ्रमपरि च लालाम्
१३ अक्षरयत् । तत आखीशः स्वीयभृत्यान् जगाद, पश्यतायं मानुष उन्मत्त
१४ एव, स युष्माभिर्मम समीपं कुत आनायि? मम किम् उन्मत्तानाम्
अभाव आस्ते यद् यूयं मम समीपे निजोन्मत्ततां दर्शयितुम् एनम्
आनयत? किमेव मम गृहम् आगच्छेत् ?

२२ द्वाविंशोऽध्यायः ।

१ अदुक्तमगुहायां दायूदो रक्षाप्रापणं २ मोयावीयरराजस्य समीपे पितृमायाः
स्थापनं ३ गादास्यभविष्यद्भक्तु संन्तकया यिहदादेशाय दायूदो गमनं ४ दायूदमधि
शैलेन खदासानां निरस्करणं ५ शैलेन प्रति दायूगस्य कथनं ११ राजकान् इकु
शैलस्य निदेशः १७ तेषां तदोपनगरस्य च नाशनं २० अवियाथरस्य पलायनं ।

- १ अनन्तरं दायूद् तस्मात् स्थानात् प्रस्थाय अदुक्तमाख्यां गुह्याम् आञ्जि-
तवान् ततस्तस्य भ्रातरः पितृपरिवाराश्च तन्निशम्य तस्य समीपं गतवन्तः ।
२ अपरम् अग्निदुःखिविरक्तमानसजोकेषु सर्वेषु तस्य सन्निधौ मिलितेषु
स तेषां सेनापतिर्बभूव । इत्थं प्रायेण चत्वारि शतानि लोकास्तस्य
सङ्गिनो बभूवुः ।

- ३ अनन्तरं दायूद् तस्मात् मोयावीयमिस्पीं नगरीं गत्वा मोयावीय-
मन्हीपतिं व्याहरत्, अहं विनये, ईश्वरो मां प्रति किं करिष्यति तद्
यावन्न वेद्मि तावद् भवतः समीपमागत्य प्रवक्तुं मम पितरं मातरञ्चा-

नुज्जात् । ततस्ते भेयावीयमहीपतेः साक्षात् तेनानीतौ, यावच्च ४
दायूद् दुर्गमस्थाने तस्मै तावत् तौ तेन नृपेण साकं न्यवसतां ।

अनन्तरं गादनामा भविष्यद्वादी दायूद् जगाद, त्वं पुनर्दुर्गमस्थाने ५
न तिष्ठ, यात्रां विधाय यिह्दादेशं याहि । ततो दायूद् प्रस्थाय हेर-
ताख्यवनम् आश्रितवान् ।

तदानीं दायूदन्तस्य सङ्गिनामप्युद्देशः प्राप्त इति निश्चय्य शैलो ६
गिवियाया रामतस्यवृद्धैकस्याधः शल्यहस्तः सन् उपाविशत् तस्य
भत्याश्च सर्वेऽवतिष्ठमानास्तम् अव्येयन्त । अपरं शैलो निजचतुर्दिक्ष- ७
वर्तिमानान् भत्यान् जगाद, हे विन्ध्यामीनवंशीया नराः, यूयम् आक-
र्षयत, यिश्शयस्य सुतः किं युष्माकम् एकैकस्मै शस्यस्तेत्राणि द्राक्षा-
स्तत्राणि च दास्यति? स किं युष्माकम् एकैकं सङ्खसेनापतिं शतसेना-
पतिं वा करिष्यति, यद् यूयं सर्वे मय प्रातिकूल्येन कुमन्त्वणाम् अकु- ८
रुत? यिश्शयस्य पुत्रेण साकं मम पुत्रो निदमं कृतवान् इति युष्माकं
कोपि मम कर्णगोचरं नाकरोत् । अपरम् अद्य कद्रना मां हिंसितुं मम
किङ्करो मत्पुत्रेन प्रवर्धित इति वार्त्ता मां आपयितुं युष्माकं कोपि
मां नानुकम्पते ।

अनन्तरं शैलस्य भृत्यगणमर्थेऽवतिष्ठमान इदोमीयदोयेगः प्रत्य- ९
वदत् अहं नोयान् अह्नीटूवस्य पुत्रस्याहीमेलकस्य समीपं गच्छन्तं
यिश्शयस्य पुत्रं दृष्टवान् । स तस्य कृते परमेश्वरं पृष्टवान् तस्मै पाथेय- १०
द्रव्याणि दत्तवान् तथा पिलेयीयजालूतस्य खड्गमपि तस्मै दत्तवान् ।

ततो ऽह्नीटूवस्य पुत्रम् अहीमेलकं याजकं तस्य सकलं पिढवंशम् ११
अर्धतो नोववासिनो याजकान् आह्वातुं राज्ञा दूतेषु प्रहितेषु ते सर्वे
रुपस्य समीपम् आगताः । अनन्तरं शैलोऽवदत् हे अह्नीटूवस्य पुत्र, १२
अधुना शृणु । स प्रत्यवदत् हे मम प्रभो, अहम् उपस्थित आसे । अनन्तरं १३
शैलस्तं जगाद त्वं यिश्शयस्य पुत्रश्च मम विरुद्धं कुतो राजद्रोहं कृत-
वन्तौ? अपरम् अद्य स यत् मां हिंसेत् तदर्थं त्वं तस्मै कुतो भक्ष्यं खड्गश्च
दत्त्वा तस्य कृते ईश्वरम् अपेक्षः? ततो ऽहीमेलको राजानं प्रत्यवदत्, १४
भवतो भृत्यगणमध्ये दायूदिव विश्वास्यो राजजामाता राजमन्त्रणावगतो
भवतो गोहे सम्मानितश्च को भवेत्? तस्य कृत ईश्वरं प्रष्टुम् अहं किम् १५
अपारम्भवान्? तत् मत्तो दूरीभवतु, राजा निजदासं दासस्य परि-
वाराश्च प्रति जेमं दोषम् अपर्ययतु । भवतो दास एतदर्थस्य न्यूनाधिकं

- ११ किमपि नावगच्छत् । किन्तु राजा जगाद, हे अहोमेलक त्वयाऽतव कृत्स्नेन पितृवंशेन च मर्त्यमेव ।
- १० अनन्तरं राजा खच्चतुर्दिक्ष्ववतिष्ठमानान् पदातिकान् अवदत् यूयं पराहृत्य परमेश्वरस्य याजकान् हत यतस्तेऽपि दायूदस्य सहाया अभवन् अपरं तस्य पलायनं ज्ञात्वापि मम कर्णगोचरं नाकुर्वन् । किन्तु परमेश्वरस्य याजकान् हन्तुं नृपस्य दासाः करान् विस्तारयितुं नाङ्गी-
 १८ हतवन्तः । अनन्तरं राजा दौयेगम् अवदत् त्वमेव पराहृत्य याजकान् जहि । तत इदोमीयदौयेगः पराहृत्य याजकान् आक्रम्य तस्मिन् दिवसे
 १८ कार्पासगन्तनिर्मितैषोदपि धायिनः पश्चाशीति जनान् जघान । अपरं स नेवनामकं याजकानां नगरं खङ्गेन यनाशयद् अर्थाद् योषित्पुरुष-
 बालकस्तनपायिशिशून् गोगर्हभमेष्वांश्च खङ्गेन जघान ।
- २० तस्मिन् काले अवियाथरनामा अहोदूवस्य पौत्रोऽहोमेलकस्य पुत्रो
 २१ रत्तां प्राप्य दायूदः पश्चात् पलायाच्चक । शैलः परमेश्वरस्य याज-
 २२ कान् अवधीदिति वार्त्तां सोऽवियाथरो दायूदं जगाद । ततो दायूद् अवियाथरं बभाषे, इदोमीयदौयेगस्तत्र स्थान आसीत् तस्मात् स शैलं मम वार्त्तां वदिष्यतीति मया तस्मिन्नेव दिने बुद्धं । तव पितृवंशी-
 २३ यानां बधस्य कारणमहमेवाभवं । त्वं मया साकं तिष्ठ मा भैषीः, मम प्राणनाशम् अवेष्टित्वा कोपि तव प्राणनाशं न चेष्टिष्यते, तव रत्तार्थम् अहमेव तवाश्रयो भविष्यामि ।

२३ त्रयोविंशोऽध्यायः ।

- १ कियोलाया आक्रमणं ७ अधिदायूदं शैलस्य कथनं ८ दायूदं परमेश्वरस्य प्रति-
 वदनं १३ दायूदः सोफारण्ये पलायनं योनाथनेन समं साधाम् करणं १८ शैलं
 प्रति सोकोथलोकाणां वार्त्तावदनं दायूदः पश्चाद्गमनान् शैलस्य निर्वातः ।
- १ अनन्तरं पिलेथोयाः कियोलाया समं रणं कुर्वन्ति शस्यमर्दनस्थानानां
 २ शस्यानि हरन्ति चेति वार्त्तां श्रुत्वा दायूद् परमेश्वरं प्रपच्छ तान् पिले-
 थोयान् आहन्तुं मया किं गन्तव्यं? ततः परमेश्वरो दायूदं बभाषे याहि
 ३ पिलेथोयान् आहृत्य कियोलां रक्ष । ततो दायूदो लोकास्तं जगदुः
 पश्याच्च यिहृदादेशे तिष्ठद्भिरस्त्राभिर्भेतव्यं, तर्हि कियोलायां पिने-
 ४ थोयसैन्यश्रेणीनां प्रतिकूलं गत्वास्त्राभिः किं ततोधिकं न भेतव्यं? अनन्तरं
 दायूद् पुनरपि परमेश्वरं प्रपच्छ, ततः परमेश्वरः प्रत्यवदत्, त्वमृत्याय

कियोलां याहि, अहं पिलेछीयान् तव करे समर्पयिष्यामि । अतो ५
 दायूद् तस्य लोकाश्च कियोलां गत्वा पिलेछीयैः समं रणं कृत्वा मच्चा-
 हननेन तान् हत्वा तेषां पशून् गृहीत्वा जग्मुः । इत्थं दायूद् कियोला-
 निवासिनो ररक्ष । कियोलायां दायूदः समीपं पलायनसमयेऽहो- ६
 मेलकस्य पुत्त्रोऽविद्याथर एकम् एफोदं करेणादायाजगाम । अनन्तरं ७
 दायूद् कियोलां प्राविशदिति वार्त्तां श्रुत्वा शैलो जगाद, तर्हीश्वरो
 मम करे तं समर्पयत् यतो द्वारार्गलयुक्तनगरे प्रवेशनात् सोऽवरुद्धो
 जातः । अनन्तरं शैलो दायूदं तस्य लोकाश्च रोधयितुं कियोलां ८
 गमनार्थं निजान् सैनिकलोकान् रणायाज्जयत् ।

अनन्तरं शैलो गुप्तं मम हिंसां चिकीर्षतोति दायूद् ज्ञात्वाविद्या- ९
 थरं याजकम् अवदत्, एफोदम् अत्रानय । अनन्तरं दायूद् जगाद, १०
 हे इस्त्रायेलः प्रभो परमेश्वर विनयेऽहं निजदासस्य प्रार्थनां प्रणोतु
 यतो मत्कारणात् कियोलानगरं विनाशयितुं शैलोऽत्रागन्तुं यतते ।
 कियोलाया गृहस्थाः किं मां तस्य हस्ते समर्पयिष्यन्ति ? भवतो दासेन ११
 यथा श्रुतं तथा शैलः किम् आगमिष्यति ? हे इस्त्रायेल ईश्वर तत्
 स्वदासं ज्ञापयतु । ततः परमेश्वरोऽवदत् स आगमिष्यति । ततो दायूद् १२
 पप्रच्छ, कियोलाया गृहस्थाः किं मां मम नरांश्च शैलस्य हस्ते समर्पयि-
 ष्यन्ति ? ततः परमेश्वरः कथयामास ते समर्पयिष्यन्ति ।

ततो दायूद् तस्य प्रादेशं घटशतानि सङ्गिनो मनुजाश्चात्थाय कियो- १३
 लायाः प्रस्थाय यत्र तत्र गताः । अनन्तरं दायूद् कियोलातः पला-
 याश्चक इति वार्त्तां श्रुत्वा शैलो यातुं निवर्तते । अपरं दायूद् निर्जन- १४
 देशस्य दूराक्रमाणि स्थानान्याश्रित्य सीफाखस्य निर्जनदेशस्य पर्वते
 वासं चकार । अनन्तरं शैलेन प्रतिदिनं तस्मिन् गवेषितेऽपीश्वरस्तस्य
 करे तं न समर्पयामास । तथापि शैलो दायूदः प्राणनाशार्थं बहि- १५
 र्भयागच्छतोति दायूद् ददर्श । अपरं सीफप्रदेशस्यारण्ये दायूदि तिम्रति
 शैलस्य पुत्त्रो योनाथन उत्थाय दायूदः समीपं तदनं गत्वा ईश्वरेण तस्य १६
 मानसस्थिरत्वं जनयामास । अपरं तं बभाषे मा भैषीः, मम तातः १७
 शैलस्त्वां स्वहस्तगतं कर्तुं न शक्यति । त्वमिस्त्रायेलवंशस्य राजा
 भविष्यसि, अहन्तु तव द्वितीयो भविष्यान्त्यतत् मम पिता शैलोऽपि
 वेत्ति । अनन्तरं ताभ्यां परमेश्वरस्य साक्षात् नियमे कृते दायूद् वने १८
 तस्यो योनाथनश्च निजगृहं जगाम ।

- १८ अपरं सीपीयमनुजा शिवियायां शैलस्य समीपं गत्वा कथयामांसः,
दायूद् किम् अस्माकं सन्निधौ काननस्थेषु दुर्गमस्थानेष्वयंते यिशीमो-
- १९ नस्य दक्षिणदिक्स्थस्य खीलापर्वते कृन्ना न तिष्ठति ? अतो हे राजन्
भवान् स्वमनोभिलाषानुसारादेवागच्छतु भवतो हस्ते तस्य समर्पणम्
- २० अस्माभिः साधयिष्यते । शैलस्तान् अवदत्, यूयं परमेश्वरे धन्या
- २१ यतो माम् अनुरूपध्वे । अहं विनये यूयं गत्वा तस्य रजःस्थानं कुत्र
तत्र स्थाने च तं को दृष्टवान् इति पुन र्विविधं निरीक्ष्य निश्चिनुत,
- २२ यतः सांज्ञीव चतुरताचारीति मयाश्रावि । अतो रजःस्थानानां मध्ये
कस्मिन् रजःस्थाने स तिष्ठति तद्गृहा निश्चिनुत, ततः परं मम समीपं
निश्चितवृत्तान्तं गृहीत्वागच्छत, ततोऽहं युष्माभिः समं यास्यामि । स
यदि देशमध्ये तिष्ठेत् तर्ह्यहं यिहूदायाः सहस्राणां मध्ये तस्योद्देशं
- २३ प्राप्स्यामि । ततस्त उत्थाय शैलस्यायं सीपं जग्मुः, किन्तु दायूद्
तस्य लोकाश्च यिशीमोनस्य दक्षिणादिशि मायेनाख्यस्य निर्जनप्रदेशस्य
- २४ प्रान्तरे तस्यः । अनन्तरं शैलस्तस्य लोकाश्च तं मृगयितुं जग्मुः किन्तु
लोके दायूदे तस्यां वार्त्तायां कथितायां स शैलम् आश्रित्य मायेनाख्य
निर्जनप्रदेशे स्थितवान् । तत् श्रुत्वा शैलो दायूदं मृगयितुं मायेनप्रदेशं
- २५ जगाम । अपरं शैले पर्वतस्यैकपार्श्वं गते दायूद् तस्य लोकाश्च तत्प-
र्वतस्यान्यपार्श्वं जग्मुः, अपरं दायूद् भयात् स्थानान्तरं यातुं त्वरां
चकार किन्तु शैलस्तं तस्य लोकाश्च धत्तुं स्वलोकैः सह वेष्टयन् तस्यौ ।
- २६ तदानीं द्रुत एकः शैलस्य समीपमागत्य भवान् शीघ्रमागच्छतु यतः
- २७ पिलेथीया देशमाकामन् इति वार्त्तां तं जगाद । ततः शैलो दायूदः
पश्चाद् गमनात् परावृत्य पिलेथीयानां विरुद्धं जगाम, तत्कारणात्
तस्य स्थानस्य नाम सेलाहम्महलिकोतं (चलाचलपर्वत) इति बभूव ।
- २८ ततो दायूद् तस्मात् प्रस्थाय रेनगिदीस्थेषु दुराक्रमणस्थानेषु न्यवास ।

२४ चतुर्थिगोऽध्यायः ।

- १ रेनगिदीस्थमहायां दायूदा शैलस्य वक्त्रापं बिम्बा प्राजरवाकरणं न तेन कक्षणा
शैलस्य समीपं मिजनिदीपत्प्रकाशनं १६ मिजदीपं खीलय दायूदं प्रपद्यिला
शैलस्य समीपमगमनं ।
- २ अनन्तरं पिलेथीयानां पश्चाद्गमनात् प्रत्यागतेन शैलेन दायूदः रेन

गिदीनासि निर्जनस्थाने विद्यत इति वार्त्ता श्रुत्वा । ततः शैलः सर्वेभ्यः १
 इष्टायेत्वंशेभ्यः सहस्रत्रयलोकान् गृत्वा गृह्णन् वनच्छागानां शैलेषु
 दायूदं तस्य लोकांश्च गवेषयितुं जगाम । तस्मिन् वर्त्मनि स्थितानि २
 मेघस्थानानि प्राप्य शैलः स्वचरणावाच्छादयितुं तत्रत्यां गुहामेकां
 प्रविवेश । तदानीं दायूद् तस्य लोकांश्च तस्या एव गुहायाः प्रान्तःस्थान
 उपविष्टा आसन् । अपरं दायूदो मनुजान् जगदुः पश्य मया तव ४
 रिपुस्त्व हस्ते समर्पयिष्यते तदा त्वं यद् इच्छसि तदेव तं प्रति करि-
 ष्यसीति वाचं परमेश्वरो यं दिवसमधि त्वाम् अवदत्, स दिवस एव
 एव । ततो दायूद् उत्थाय रहः शैलस्य वसनायं चिक्षेद । किन्तु ततः ५
 परं शैलस्य वसनायच्छेदनात् दायूदो ऽन्तःकरणं विजं बभूव । ततः ६
 स स्वलोकान् जगाद, परमेश्वरेणाभिधत्तं मत्प्रभुं प्रयेतत्कर्मकरणाद्
 अर्घ्यतस्तस्य विरुद्धं करविस्तारणात् परमेश्वरो मां रक्षतु यतः स
 परमेश्वरेणाभिधत्तः पुमान् । अपरं दायूद् वाक्त्रे निर्जदासान् ७
 तर्जयन् शैलम् आक्रमितुं प्रतिघिञ्जवान् । अनन्तरं शैलो गुहातो
 निर्गत्य मार्गेण जगाम ।

तदा दायूद् उत्थाय गुहातो निर्गत्य हे मम प्रभो राजन् इत्युक्त्वा ८
 शैलमाजुहाव ततः शैलेन पश्चात् परावृत्त्य दृष्टं दायूद् भूमौ पतन्
 प्रणमाम् । अपरं दायूद् शैलं जगाद, दायूद् तव हिंसां चेष्टत इति ९
 लोकिकीं वाचं त्वं कुतः शृणोषि ? पश्याय परमेश्वरो गुहाया मध्ये त्वां १
 मम करे समर्पयत् तदा केनचित् त्वां हन्तुम् आदित्योऽप्यहं त्वाम्
 अनुकम्प्य कथितवान् निजप्रभोः प्रतिकूलं नाहं करं विस्तारयिष्यामीति
 यतः स परमेश्वरेणाभिधत्तः पुमान् । हे मम तात पश्य, मम करे ११
 स्थितं तवैतदुत्तरीयवसनायं निरीक्षस्व । मया तवोत्तरीयवसनाग्रस्य
 केदनसमये त्वं न हत एतेनाहं हिंसां द्रोहं वा न समाचरामि तव
 विरुद्धं पापं वा न करोमीति त्वया विविच्य दृश्यतां तथापि त्वं मम
 प्राणनाशाय मां मृगयसे । परमेश्वरो मां त्वाद्वाधि विचारयिष्यति १२
 मम कृते तुभ्यं समुचितं दास्यति, किन्त्वहं त्वयि करं नार्पयिष्यामि ।

क्रिया तु या भवेत् दुष्टा सा दुष्टेन विधीयतां । १३
 इति प्राचीनेवक्ता नीतिकथा, अतोऽहं स्वकरेण त्वां न स्पृक्ष्यामि ।
 इष्टायेलो राजा कस्य पश्चाद् बहिर्गतः ? भवान् कं धर्तुं धावति ? १४
 किं मृतं बुक्कुरं वा मशकमेकं ? परमेश्वरो विचारयिता भवन् १५

मां त्वाच्चाधि विचारयिष्यति, स मां प्रति दृष्टिं विधाय मम पक्षपाती भवन् तव करात् मामुद्धारयिष्यति ।

- १६ शैलेन समं दायूदस्तदाणां समाने शैलः पप्रच्छ हे मम पुत्र
१७ दायूद्, किमयं तव स्वरः? इत्युक्त्वा शैल उच्चैः स्वरैर्द दायूदश्च जगाम,
मत्तोऽपि त्वं धार्मिकोऽसि यतो मयापकृतोऽपि त्वं माम् उपकृतवान् ।
१८ परमेश्वरेण मयि तव करे समर्पितेऽपि त्वं मां नावधीरनेनाद्य मां
१९ प्रति तव हिताचरणं त्वया प्रकाशितं । यतो मनुष्यः स्वरिपुं प्राप्य
किं तं कुशलेन विसर्जति? अद्य मां प्रति यत् कृतं तत्कारणात् परमे-
२० श्वरस्तव समुचितं मङ्गलं करोतु । पश्य त्वं राजा विव्रियसि तव हस्त
२१ इच्छायेनवंशस्य राज्यं स्थिरं स्यास्यति च तदहं जानामि । अतस्त्वं
मम पश्चात् मम वंशं न लोप्यसि मम पिढवंशादपि मम नाम
२२ नोच्छेत्स्यसि परमेश्वरस्य नाम गृह्णन् इमं श्रपयं कुरु । ततो दायूद्
शैलस्य समीपे श्रपयं चकार । अनन्तरं शैलः स्वगृहं जगाम,
किन्तु दायूद् तस्य लोकाश्च दुराक्रमस्थानम् आश्रितवन्तः ।

२५ पञ्चविंशोऽध्यायः ।

- १ शिमूयेलस्य मरणं १ नावलस्य तस्य भार्याया अबोगयिलायाश्च कथनं ४ नावलं
प्रति दायूदा कृतप्रवचनं १० तस्य निन्दाकारणात् नावलं हन्यं दायूदः सज्जा-
भवन् १४ अबोगयिलाये दामस्य वानोदानं १८ द्रव्यादि समासाद्य दायूदः समा-
पम अबोगयिलाया गमनं २२ दायूदा तस्या अनपह्णं २६ नावलस्य मरणं ३२
दायूदा समम् अबोगयिलाया विवाहे दायूदा भार्याया मोखलाया अन्यपु-
त्राय दानं ।
१ तदानीं शिमूयेलो ममार तत इच्छायेकः सर्व्व वंशा मिलित्वा तम-
ध्यनुशुशुचु रामतस्यो तस्य निवेशने तस्य प्रमशानं चकृच । अनन्तरं दायूद्
उत्थाय पारणास्थं निर्जनप्रदेशं जगाम ।
२ माथेनप्रदेशनिवासी कर्मिलाधिकारी महान् एको मनुष्य आसीत्,
३ तस्य प्रीति सख्छाणि मेघाः सख्छमेकं क्लामाश्वासन् । तस्य नाम
नावल इति तस्य जायाया नाम चावीगयिलेति सा नारी सुबुद्धिमतो
सुवदना चासीत् किन्तु स पुमान् निष्ठुरो दुर्दृष्टश्च स कालेववंशज
आसीत् स कर्मिले निजमेघाणां लोमानि कर्त्तयितुं प्रावर्त्तत ।
४ अपरं नावलो निजमेघाणां लोमानि कर्त्तयिष्यतीति वात्सीं प्रान्तरमध्ये

दायूद् श्रुत्वा निजदण्डयूनः प्रेषयामास तान् जगाद च, यूयं कर्मिणे १
 नावलस्य समीपं गत्वा मम नाम्ना तस्य कल्याणं पृच्छत, तस्मै वाच-
 मिमाञ्च कथयत, भवान् चिरजीवी भवतु भवतो भवत्परिवारस्य २
 भवत्सर्वस्वस्य च सर्वदा सङ्गलं भूयात् । भवतो लोमच्छेदका आ- ३
 गता इति मयाश्रावि, परन्तु भवतो मेघपालका यावत्कारणं कर्मिण
 आसन् तावद् अस्माभिः सार्द्धम् आसन् ते चास्माभिर्न क्रैपिता-
 स्तोषा किञ्चन वा न हारितं । भवान् स्वयूनः पृच्छतु ते तदेव वदिष्यन्ति । ४
 तस्मात् तद्वशा इमं भवतानुगृह्यन्तां यतो वयं शुभदिवस आगच्छाम,
 अतो भवतः कर्णे हृदन्ति तस्य किञ्चित् निजदारुभ्यां निजसुताय दायूदे
 च दीयतां । ततो दायूदो युवानो गत्वा दायूदो नाम्ना नावलसमीपे ८
 तां नि वाक्कानि निवेदयित्वा नीरवा बभूवुः ।

अनन्तरं नावलो दायूदो दासान् अवदत् दायूद् कः ? यिप्रयस्य १०
 पुत्रो वा कः ? समयेऽस्मिन् बहवः किङ्कराः स्वस्वं स्वामिनं विहाय
 बभूवन्तः । इदानीम् अहं किं मम पूषान् तोयानि मदीयलोमकर्त्त- ११
 कानां कृतं कृतानां पयानी मांसानि च गृह्णन् अज्ञातस्थानाद् आगन्तुक-
 लाकेभ्यो दास्यामि ? ततो दायूदो युवानो निजपथेन परावृत्य तत्समी- १२
 पमागत्य तं वृत्तान्तं तस्मै कथयामासः । ततो दायूद् निजलोकान् १३
 अवदत्, यूयं सर्वं स्वखजान् बभूव, ततस्ते सर्वं स्वस्वं खज्जं बबन्धु दायू-
 दपि निजं खज्जं बबन्ध । अनन्तरं प्रायेण चतुर्शतं लोका दायूदम्
 अनुजग्म ईश्यादिरक्षार्थं दे शते लोकान्तस्थः ।

तस्मिन् काले एकस्तस्मै दासो नावलस्य भाष्यैः अवीगयिष्य १४
 कथयामास, पश्य दायूद् अस्माकं प्रभुं नमस्कृत्य प्रान्तराद् दतान्
 प्रजितवान् ततोऽस्माकं प्रभुस्तान् अभिगर्जितवान् । ते मनुजा अस्माकं १५
 महापकारिण आसन् प्रान्तरेऽस्माकम् अवस्थितिकाले यावत् तैः साकम्
 अतिष्ठाम तावद् वयं तैर्न क्रैपिता अस्माकं किमपि वा न हारितं ।
 वयं मेघान् चारयन्तस्ते समं यावत्कारणं न्यवसाम तावत् ते दिवानि १६
 शम् अस्माकं चतुर्दिक्षु पाचोरस्वरूपा आसन् । अत इदानीं तव किं १७
 कर्तव्यं तद् आपोष्य बृथ्वा यतोऽस्माकं प्रभोस्तस्य सकलपरिजनाना-
 मङ्गलं निश्चितमेव स चेतादृशो दुश्चरित्रो यत् केनापि तं सम्भावितुं
 न शक्यते ।

तदनन्तरम् अवीगयिषा यूयं दे शते पूषान् आचारसपूर्व दे कुत्वा १८

- पक्ष दग्धा मेघाः पक्षद्रोणा भृष्टकलाया एकं शतं शुष्कदाक्षाफलगुष्का
 हे शते शुष्कोदुम्बरगुष्का यतानि सर्वाण्यादाय गर्हभानामपरि निदधे ।
 १८ अपरं निजदासान् अवदत्, यूयं मदयेऽये चलत पश्यताहं युष्माकं
 पश्चात् पश्चाद् यामि किन्वेतत् सा निजस्वामिनं नावलं नाक्षापयत् ।
 १९ अनन्तरं सा गर्हभमारुह्य पर्वतस्य रक्षोवर्मना यातवती तदन्तरे
 दायुद् तस्य लोकाश्च ममाभिमुखम् आगच्छन्ति तस्मात् ते मया साक्षात्
 २० कर्त्तव्या इति ददर्श । पूर्वं दायुद् कथयामास, यतस्य जनस्य प्रान्तर-
 स्थितं सकलं वस्तु रक्षितवानहं तस्य सर्वेषां द्रव्याणां किञ्चिदपि न
 हारितमभूत् कर्मदं मम यथा जातं स उपकारस्य विनिमयेन ममा-
 २१ प्रकारं चकार । यद्यहं सूर्यादयपर्यन्तं तस्य कृत्स्नपरिवारस्यैकमपि
 पुगांसम् अवशेषययं तर्हीश्वरो दायुदः शत्रुभ्योऽमुकं तदधिकश्च फलं
 २२ ददातु । अनन्तरम् अवीगयिला दायुदं वीक्ष्य गर्हभात् तृणमवरुह्य
 २३ दायुदः सम्मुखं भूमौ पतित्वा प्रणनाम । अपरं तस्य चरणयोः पतित्वा
 कथयामास हे मम प्रभो, अयमपराधो मम जातः, निजदासीं स्वकर्ण-
 २४ गोचरे कथां कथयितुम् अनुजानातु निजदास्या वाचं शृणोतु । भवान्
 तं दुर्दत्तपुरुषं नावलं दृष्ट्वाय न मन्यतां, यादृशं तस्य नाम तादृशस्तस्य
 स्वभावः । नावलो (मूर्ख) इति तस्य नाम मूर्खता च तस्यान्तरे विद्यते ।
 २५ किन्तु भवत इयं दासी मत्प्रभुणा प्रेरितान् यूने नापश्यत् । तथापि
 हे मम प्रभो, परमेश्वरस्यामरताया भवतः प्राणानाञ्च श्रपयं कृत्वाऽहं
 वदामि शोणितपातार्थम् आगमनात् निजकरेणापमानस्य प्रतिकर-
 २६ नाञ्च परमेश्वरो भवन्तं निवर्त्तयति, किन्तु भवतो रिपूणां मत्प्रभो-
 २७ रक्षितैषिणाञ्च दशा नावलस्य दशैव भवतु । मत्प्रभोः समीपे भवतो
 दास्या आनीतम् इदम् उपायनं भवतोऽनुगामिभ्यो युवभ्यो दीयतां
 २८ भवतो दास्या अपराधः क्षम्यताञ्च । परमेश्वरो मत्प्रभो वंशं चिरस्थायिनं
 करिष्यति यतो मत्प्रभुः परमेश्वरस्य रिपुभिः सह योत्स्यति यावज्जीवनं
 २९ निर्दाघो भविष्यति च । मनुजेनात्थाय भवतस्ताडने प्राणनाशार्थकयत्ने
 च कृते मत्प्रभोः प्राणा भवतः प्रभुणा परमेश्वरेण स्वसमीपे जीवन-
 ३० समुत्पत्ते बद्धा गोपिष्यन्ते, किन्तु भवतो रिपूणां प्राणा अग्रमक्षेपकगुणेन
 ३१ परिरक्षितप्रस्तराव भविष्यन्ति । परमेश्वरेण मत्प्रभुमपि यद्यत् प्रतिश्रुतं
 तस्मिन् मङ्गले साधिते सति यदा भवान् इच्छायेकवृणानां राज्ये तेन
 ३२ नियोज्यते, तदानीम् आकारणशोणितपातस्य स्वकरेण समुचितदानस्य

च फलस्वरूपो शोकमनस्तापौ मत्प्रभुणा न भोक्तव्यौ । किन्तु यदा परमेश्वरो मम प्रभो मर्कटं करिष्यति तदानीं भवत एतां दासौ स्मरिष्यति भवान् ।

अनन्तरं दायूद् अवीगयिलां जगाद त्वमद्य मां साक्षात् कर्तुं येन १९ प्रहिता स इस्त्रायेलः प्रभुः परमेश्वरो धन्यः । अपरं तव विवेचना २० धन्या त्वमपि धन्या यतः शोणितपातार्थम् आगमनात् निजकरेण समुचितफलदानाच्चाहम् अद्य त्वयैव रक्षितः । तव हिंसनात् मन्निवर्त्तको २१ य इस्त्रायेलः प्रभुः परमेश्वरस्तस्यामरतायाः प्रपथं कृत्वा कथयामि यदि त्वं मां साक्षात् कर्तुं तृणं नागमिष्यन्तिर्हि नावलस्य गेह्ये एकोपि पुमान् प्रभातं यावद् नावाश्लेष्ट । अनन्तरं दायूद् तयानीतान्प्रायन- २४ इत्यादि तस्याः कराद् गृहीत्वा तां जगाद त्वं कुशलेन खनिवेशनं याहि पश्य तव कथायां मना निधायार्हं त्वाम् अगृहीतवान् ।

अनन्तरम् अवीगयिला यदा नावलस्य समीपम् आगच्छत् तदा २५ राजभोज्ययत् तस्य भोज्यं सति स हृष्टमना अतीवमत्तश्चासीत् तस्मात् सा सूर्यादयात् पूर्वं तस्या घटनायाः काश्चनापि वार्त्तां तं न जगाद । प्रातःकाले नावलस्य मत्ततायां निरुत्तायां तस्य जाया तं तत्सर्व्वल्लान्तं २७ आपयामास, ततस्तस्यान्तरम् हृदयं मृतकल्पं देहश्च पाषाणवद् बभूव । इतो दण्डिनेभ्यः परं परमेश्वरेणाहूतो नावलो ममार । २८

अनन्तरं नावलो मृत इति वार्त्तां निशम्य दायूद् कथयामास परमे- २९ श्वरो धन्यो यतः स नावलेन कृतस्य ममापमानस्य समुचितं फलं ददौ निजदासश्च कुकर्मणो ररक्ष । नावलस्य दुष्टतायाः समुचितं फलं तेनैव नावलाय दत्तं । अनन्तरं दायूद् अवीगयिलां विवोढुम् इच्छन् तां सम्भाषितुं दूतान् प्रेषयामास । ततो दायूदो दासाः कर्मिणोऽवीगयि- ३० लायाः समीपं गत्वा तां जगदुः, दायूद् त्वां विवोढुम् इच्छन् तव समीपम् अस्मान् प्रहितवान् । ततः सा प्रोत्थाय भूमिष्ठा सती व्याज- ३१ हारं पश्यत भवतो दासौ मम प्रभो दासानां पादप्रक्षालिका दास्येव भवतु । अनन्तरम् अवीगयिला त्वरितमुत्थाय गर्दभमारुह्य निज- ३२ पश्चान्चारिकीभिः समं दायूदो दूतानां पश्चाद् गत्वा तस्य जाया बभूव । तां विना दायूद् थिप्रियेनीयाम् अहिनायमाश्च ब्रूवन् ततो देहमे ३३ तस्य जाये बभूवतुः । किन्तु शैलो मीखलानामिकां निजसुतां दायूदो ३४ जायां गृहीत्वा मल्लीमनिवासिना लयिष्यस्य पुत्राय पलट्ये दत्तवान् ।

२६ षड्विंशोऽध्यायः ।

..

१ दायूदः पश्चात् शैलस्य हखीलापर्वताय गमनं ॥ शैलात् शूलं यानपात्रञ्चापहृत्य तस्य वधाकरणं ॥ १६ अवनेरं प्रति दायूदलिरस्कारः ॥ २१ दायूदं प्रति शैलस्य कथनं ।

- १ अनन्तरं सीफीयलोका गिवियायां शैलस्य समीपं गत्वा कथयामासुः
- २ दायूद् किं यिशोमोनस्य सम्मुखे हखीलापर्वते कम्प्रा न तिष्ठति ? ततः शैले उत्थायेस्वायेत्वंशस्य त्रीणि सहस्राण्यभिरुचितलोकान् सङ्गिनः
- ३ कृत्वा दायूदं गवेधयितुं सीफास्थं निर्जनप्रदेशं जगाम । शैलः पथ-
पार्श्वीये यिशोमोनसम्मुखे हखीलापर्वते शिविरं स्थापयामास ।
तस्मिन् काले दायूद् निर्जनप्रदेशे न्यवसत् । अपरं शैलो मम पश्चात्
- ४ निर्जनप्रदेशम् आगच्छतीत्यनुमाय दायूद् चारान् प्रेषयित्वा शैलो
निश्चितमागतवान् इति ज्ञातवान् ।
- ५ अनन्तरं दायूद् उत्थाय शैलस्य शिविरस्थानम् आगत्य शैलस्य
तस्य सेनापते नैरसुतस्यावनेरस्य च शयनस्थानं निरीक्षितवान् । तदानीं
शैलो रथप्राकारमध्येऽश्वेन मनुजाश्च तस्य चतुर्दिक्षु समावृता आसन् ।
- ६ अनन्तरं दायूद् हित्तीयाहोमेलकं सिर्यायाः सुतं योयावस्य भ्रातरम्
अवीशयसोक्तवान् शिविरे शैलस्य समीपं मया साकं को यास्यति ?
- ७ ततोऽवीशयः प्रत्यवाच, अहं त्वया सह यास्यामि । अनन्तरं रजन्नां
दायूद् अवीशयश्च लोकनिवहस्य समीपम् आगततां । तदानीं शैलो
रथप्राकारस्य मध्ये शयानो निद्रितश्चास्ते तस्य शिरसः समीपे तस्य शूलं
भूमिं विद्धा विद्यते, अपरम् अवनेरः सर्वे लोकाश्च चतुर्दिक्षु शयानाः
- ८ सन्तीति ताभ्याम् अदर्शि । तदानीम् अवीशयो दायूदं बभाषे, ईश्व-
रोऽद्य भवतो रिपुं भवतो हन्तुं समार्ययत् । अत इदानीं निवेदयामि,
एकेन शूलाघातेन भूम्या साकं तं वेद्धुम् आदिशत्, नाहमेनं वारदयम्
- ९ आहनिष्यामि । ततो दायूद् अवीशयं जगाद एनं मा विनाशय पर-
मेश्वरेणाभिषिक्तस्य प्रतिकूलं हन्तुं प्रसार्य को निरपराधो भविष्यति ?
- १० परमेश्वरस्यामरतायाः शपथं कृत्वाऽहं वदामि परमेश्वरान्तम् आहनि-
ष्यति, यदा तस्य चरमदिन उपस्थिते स मरिष्यति यदा स संग्रामं गतो
- ११ घनिष्यते । किन्तु परमेश्वरेणाभिषिक्तस्य विरुद्धं मत्करप्रसारणात्
परमेश्वरो मां रक्षतु । त्वं तस्य शिरःसमीपस्थे शूलजलपात्रे गृही-
- १२ त्वागच्छ, आवां यावः । अनन्तरं शैलस्य शिरःसमीपात् तस्य शूलजल-

पात्रघ्ना दायूद् गृहीतयोस्तौ प्रतस्थाते, तत्कर्म केनापि न दृष्टं न वा ज्ञातं कोपि न जागरितवान् सर्वे निद्रायास्तस्य यतस्ते परमेश्वरेण घोरं निद्रापिताः ।

अनन्तरं दायूद् पारं गत्वा तदन्यपर्वतस्य षट्के दूरे तस्थौ तयोर्मध्ये ११ ब्रह्मस्थानं व्यवहितमासीत् । तदानीं दायूद् जनतां नेरस्य सुतम् १५ अवनेरश्चाह्वय कथितवान् हे अवनेर त्वं कुत उत्तरं न ददासि ? ततो ऽवनेरः प्रत्यवदत् कत्वं यद् राजानम् आह्वयसि ? अनन्तरं दायूद् १५ अवनेरं जगाद त्वं किं वीरो न भवसि ? इच्छाद्येत्वंशे कत्तव सट्पशः ? तर्हि त्वं निजप्रभुं राजानं कुतो न रत्तसि ? तव प्रभुं राजानं विना-
प्रयितुमेको जन आगमत् । तवेदं कर्म न भद्रं । परमेश्वरस्यामरतायाः १६ प्रापयं कृत्वाऽहं वदामि, यूयं बधदग्राह्यं यतो यूयं परमेश्वरेणाभिषिक्तं निजप्रभुं नारुजत । नृपस्य शिरोनिकटस्थे शृङ्गजलपात्रे कुत्र तत् पश्य । तदा शौला दायूदः स्वरं विधाय जगाद, हे मम पुत्र दायूद् १७ किमयं तव स्वरः ? ततो दायूद् कथयामास सत्यं प्रभो राजन् ममेव स्वरोऽयं । सोऽपरमपि जगाद मत्प्रभुं निजदासस्य पश्चात् पश्चात् १८ कुतो धावति ? किमहं कृतवान् ? मम को दोषः ? इदानीं विनयेऽहं १९ ते मम प्रभो राजन् निजदासस्य वचांसि पृच्छोतु, भवान् मां क्लेशं यदि परमेश्वरेण प्रवर्तितस्तर्हि स एकं नैवेद्यं गृह्णातु । अपरं यदि भवान् मनुष्यैः प्रवर्तितस्तर्हि ते परमेश्वरस्य सात्ताद् व्यभिचयन्तां यतस्त्वं गच्छन् इतरदेवान् सेवस्वति वदन्तस्तेऽयं परमेश्वरेणाधिकृतान् लोकानां सङ्गात् मां दवयन्ति । यद्यपि पर्वते धावन्तं तित्तिरपक्षिण २० मिव मण्कैकस्वरूपकं मां मृगयितुम् इच्छादेनो राजा वहिरागच्छत्, तथापि मम प्राणितं परमेश्वरस्य दृष्टे ईरस्यभृश्यां न पततु ।

ततः शौलाऽवदत् हे मम पुत्र दायूद्, अहं पापं कृतवान्, त्वं २१ परावर्त्तस्व । तवाहितं पुनर्न करिष्यामि, यतस्त्वमद्य मम प्राणान् ब्रह्मन्त्यान् अमन्यथाः । अहं वातुल इव कर्म्मकाधे मद्वाभ्यान्तिमांश्चा-
भवं । दायूद् प्रकवदत् इदं पश्य नृपस्य शृङ्गं तस्मान्नाभ् एकः पारमा- २२ गत्य शूलमिदं गृहीत्वा यातु । परमेश्वर एकैकस्मै जनाय तद्धर्मविश्व- २३ स्तयोः फलं ददातु । सोऽयं त्वां मम करे समर्पितवान् किन्वहं परमे-
श्वरेणाभिषिक्तस्य विकृष्टं करं प्रसारयितुं नारुहीकृतवान् । पश्चाद्याहं २४ यथा भवतः प्राणान् ब्रह्मन्त्यान् अमन्ये तथा परमेश्वरो मम प्राणान्

- १५ बड्मूल्यान् मत्वा समस्तज्ञेष्ठात् माम् उच्चारयिष्यति । अनन्तरं शैलौ दायूद् वभाषे, हे मम पुत्र दायूद् त्वं धन्यः, त्वं कर्मशूरः कृतकृत्यश्च भविष्यसि । अनन्तरं दायूद् निजपथेन जगाम शैलौऽपि पुनः कल्याणं जगाम ।

२७ अन्नविंशोऽध्यायः ।

- १ पिसेलीयानां देशाय दायूदो गमनं ५ सिक्कननगरे दायूदो वसनं ७ अन्यदेशोपरि दायूद् आक्रमणं ।
- १ अनन्तरं दायूद् मनसा चिन्तितवान् इत्थं कस्मिंश्चिद् दिनेऽहं शैलस्य करतो विनंष्यामि पिसेलीयानां देशाय पलायनं विना ममापरः कश्चिदुपायो नास्ति । तथा कृते शैल इच्छायेनः प्रदेशे मम गवेषणं कृत्वा ज्ञात्वा निराशो भविष्यति, अपरं तस्य हस्तादहं रक्षां प्राप्स्यामि ।
- २ अनन्तरं दायूद् तस्य घट्टशतानि सङ्गिनस्त्रोत्थाय मायोक्तस्य पुत्रस्या-
- ३ खीशाख्यस्य गाभीयन्त्रस्य समीपं जम्मुः । अपरं दायूद् तस्य सर्व्वं लोकाश्च सपरिवारा गात आखीशेन साकम् उषितवन्तः, विश्लेषतो दायूद् धिम्रियेणीयाहौनेयमा मृतस्य नावणस्य जाया कर्मिणीया-
- ४ वीगयिला चैताभ्यां जायाभ्यां समं न्यवसत् । अनन्तरं दायूद् पलाय्य गातं गतवानिति वार्त्तां शैलो निश्चय्य पुनस्तं न गवेषयामास ।
- ५ अनन्तरं दायूद् आखीशं जगद, यद्यहं भवतो दृष्ट्यानुगृहीतोऽस्मि तर्हि जनपदस्यैकस्मिन् नगरे मम वासार्थं स्थानं ददातु यतो भवतो
- ६ दासो भवता समं राजधान्यां कुतो निवस्यति ? तत आखीशस्तस्मिन् दिने सिक्कननगरं तस्मै दत्तवान् अतः कारणात् तन्नगरेऽद्यापि विज्रदीय-राजवर्गस्याधिकारोऽस्ति ।
- ७ तस्मिन् पिसेलीयानां देशे दायूद् चतुर्मासाधिकवत्परैकप्रमाणं
- ८ कालम् उवास । तस्मिन् समये दायूद् तदीयलोकाश्च गत्वा गिम्पू-रीयगेघरीयामाणेकीयान् लोकान् आचक्रमिरे यतः पूर्वं त एव शूरं
- ९ मिसरश्च यावत् तत्र देशे न्युषुः । दायूद् यं जनपदम् आक्राम्यत् तन्मध्ये जीवन्तं कमपि पुरुषं स्त्रियं वा नावाश्लेषयत्, अपरं मेघ-मोगर्हभोष्ट्रान् वस्त्राणि आपहृत्वाखीशस्य समीपं परावृत्तागच्छत् ।
- १० अनन्तरं युष्माभिरद्य को देश आक्रान्त इत्याखीशेन पृष्टे दायूद्

कथयामास, दाक्षिणात्या यिहूदीयानां यिरूहमेलीयानां केनीयानाञ्च देशाः । किन्तु दायूद् यतादृशं कर्म कुरुत इति वार्त्तास्मान् अधि ११ केनापि न प्रकाशयताम् इति चिन्तयन् दायूद् गाते वार्त्तानेतारं कश्चन पुरुषं स्त्रियं वा जीवन्तं नावाशेषयत्; स यावत् पिलेथीयानां देशे प्रावसत् तावद् यतादृशं व्यवहृतवान् । अनन्तरम् आखीशो १२ दायूदि श्रम्भत्, यतः सोऽचिन्तयत् दायूद् निजलोकस्थेखायेल्वंशस्य समीपे खं घृणास्पदं कृतवान् अतो हतोः सर्वदा मम दासः स्थास्यति ।

२८ अष्टाविंशोऽध्यायः ।

१ आखीशस्य दायूदि विप्रमनं ७ शिमूयेलस्य सरणं गणिकृतज्ञानां दूरोकरणं ४ पिलेथीयस्य शौलस्य भोजनं ७ सुतज्ञायाः स्त्रियाः समीपे शौलस्य गमनं शिमूयेलस्य पत्न्यापचयुक्तं आश्चादानं १४ शौलं प्रति शिमूयेलस्य कथनं तेन कथनेन शौलस्य बाधः ।

अनन्तरं पिलेथीया इखायेल्वंशेन समं याङ्गं सैन्यानि संजगदः । १ आखीशस्तदा दायूदं जगाद त्वया तव मनुजैश्च युद्धाय मया समं गन्तव्यमिति ज्ञायतां । ततो दायूद् आखीशं बभाषे निजदासेन यद्यत् २ कर्म साधयिष्यते तद् भवता ज्ञास्यते । आखीशो दायूदम् उक्तवान् अहं त्वां नित्यं मष्किरोरक्तशपदं नियोक्ष्ये ।

तत्कालात् पूर्वं शिमूयेले मृत इखायेलीयलोकान्तदर्थं शोकं कृत् ३ रामतनासि तस्य नगरे तस्य श्रमशानं चक्रुः । अपरं शौलो भृतज्ञानं देवज्ञाश्च लोकान् देशाद् दूरोक्तवान् ।

अनन्तरं पिलेथीया एकत्र मिलित्वागत्य श्रुनेमे शिविरं स्थापयाञ्चक्रुः ४ शौलोऽपि सर्वान् इखायेलीकान् संजगद्व गिल्वाये शिविरं स्थापयामास । किन्तु शौलः पिलेथीयानां सैन्यानि निरीक्ष्य विभयाञ्चकार ५ तस्य हृद् अतीव चकम्पे च । ततः स परमेश्वरं पप्रच्छ, किन्तु परमेश्वरः ६ स्वप्नेन वा उरीमेन वा भविष्यद्वादिभिः किञ्चनोत्तरं तस्मै न ददौ ।

ततः शौलो निजभृत्यान् आश्चापयामास युयं भृतज्ञां स्त्रियमेकां ७ गवेषयत तस्याः समीपं गत्वाहं तथा भावि विविदिषिष्यामि । अनन्तरं तस्य भृत्या ऊचुः पश्य रेन्दारे भृतज्ञा योषिदेका विद्यते । ततः शौल- ८ श्वघ्नवेशार्थम् इतरवसनानि परिधायपरो द्वौ जनी सङ्गिनावादाय

- यात्रासुकारः । अपरं रजन्यां तस्या योषितः समीप उपस्थाय वीभाषे
 अहं विनये त्वं मत्कृते भौतिकं मन्त्रं पठ यस्य नाम मया कथ्यते
 ८ तम् उत्थाप्यानय च । ततः सा नारी तमुक्तवती पश्य शैलो भूतश्चान्
 दैवज्ञांश्च देशमध्याद् उच्छिन्नवान् तेषां प्रातिकूल्येन यदिदं व्यवहृत-
 वान् तत् त्वं जानासि । त्वम् इदानीं मां घातयितुं मम प्राणानां विवर्द्धं
 १० कुत उन्माद्यं योजयसि ? ततः शैलः परमेश्वरस्य नाम गृहीत्वा
 तस्याः समीपे प्रपथं तुर्वन् जगाद, परमेश्वरो यद्यमरो भवेत् तर्हि
 ११ कार्येऽस्मिन् तव काचिदपि विपद् न घटिष्यते । तदानीं सा योषित्
 प्रपच्छ अहं तव समीपं कमत्थाप्यानयामि ? ततः स उक्तवान् शिमू-
 १२ येलमुत्थाप्यानय । अनन्तरं तया योषिता शिमूयले दृष्ट उच्चैः शब्दं कृत्वा
 १३ शैल उक्तः, त्वं शैलः, कुतो मां प्रसारितवान् ? राजा जगाद मा
 भेषीः, त्वया किं दृष्टं ? सावदत्, अहं विचारयितारं भूमित उत्तिष्ठ-
 १४ न्तम् अदर्शे । शैलः प्रपच्छ, तस्याकारः कोदृशः ? सावदत्, एकः स्थविरो
 मानुष उत्तिष्ठति स व्याप्रपदीनेनाच्छादित आस्ते । ततः स शिमूयेल
 एव इति विज्ञाय शैलो भूमिष्ठः सन् प्रणनाम ।
 १५ अपरं शिमूयेलः शैलं पृष्ठवान् त्वं कुतो माम् उत्थापयन् क्लिप्तासि ?
 ततः शैलोऽवदत् अहम् अतोवादिमोऽस्मि, यतः पिलेसीया मया
 सह युध्यन्ति, ईश्वरोऽपि मामत्यजद् भविष्यद्वादिभिः स्वप्ने वा मद्यं
 किञ्चनोत्तरं न ददाति, अतो हेतो मया किं कर्तव्यं तद् भवान् यन्मां
 १६ वदेत् तदर्थमहं भवन्तम् आहूतवान् । शिमूयेलोऽवदत् परमेश्वरत्वां
 १७ परित्यज्य यदि तव रिपु जातन्तर्हि मां कुतः पृच्छसि ? परमेश्वरो
 मया यदवदत् तदेव कृतवान् स तव कराद् राज्यम् अपहृत्य तव समी-
 १८ पवासिने दायूदे दत्तवान् । यतस्त्वं परमेश्वरस्य वचनम् अवमत्थामा-
 लेकीयलोकान् प्रति तस्य प्रचण्डकोपं सफलं न कृतवान् एतत्कारणाद्
 १९ अद्य परमेश्वरत्वां प्रति कर्मतत् कृतवान् । अपरं त्वया समम्
 इच्छायेत्वंशोऽपि परमेश्वरेण पिलेसीयानां करे समर्पयिष्यते । अस्त्वया
 तव पुत्रैश्च मम सङ्गिभिर्भवितव्यम् इच्छायेत् सैन्यान्पि परमेश्वरेण
 पिलेसीयानां करेषु समर्पयिष्यन्ते ।
 २० ततः शैलस्तत्क्षणाद् भूमौ दण्डवत् निपपात, अपरं शिमूयेलस्य वाचः
 श्रुत्वातीव भीतो बलहीनश्च बभूव, यतः स गतं कृत्स्नं दिवारात्रं
 २१ किमपि न भूतवान् । अनन्तरं सा नारी शैलस्य समीपमागत्य तम-

तोव' याकुं वीक्ष्य बभावे, पश्य भवतो दासीयमहं भवत आद्यां
 गृहीत्वा प्राखपणेन भवदुक्ते वचसि मनो न्यदधे । अतो विनयेऽहम् १२
 अधुना भवतो दास्या वचो भवतापि गृह्यतां । भवतः सम्मुखे किञ्चिद्
 भक्ष्यम् आनयेऽहं ततो यात्राकरणार्थं भवतः शक्तिं यद् भवेत् तत्कृते
 तद् भुङ्क्तां । किन्तु सोऽनुररीकुर्वन् जगाद, नाहं भोक्ष्ये । अनन्तरं १३
 सा गारी तस्य भत्याश्च बह्व विनीतवन्तस्ततः स तेषां वाक्यानि गृहीत्वा
 भूमित उत्थाय खट्वायाम् उपविवेश तदानीं तस्या गृहे यः पुष्ट- १४
 गोवत्स आसीत् सा तं तृष्णं मारयित्वा गोधूमचूर्णानि गृहीत्वा
 मर्दयित्वा क्षिण्वशून्यपूपान् आसाद्य शैलस्य तस्य भत्यानाञ्च सम्मुखम् १५
 आनिनाय ते च भुङ्क्तवन्तः । ततस्ते तस्यां रजन्यामुत्थाय यात्रां चक्रिरे ।

२६ अनन्त्रिंशोऽध्यायः ।

१ दायूदो युद्धाय गमनं पिजेष्टीयवृषयस्यासक्तुः १ दायूदं प्रशंसाशीलस्य विसर्जनं ।

तस्मिन् काले पिजेष्टीयाः स्वेषां कृत्स्नं सेनागणम् अपेक्षे संजगृह्यः । १
 अपरम् इच्छायेनीयमनुजा यिप्रियेकस्यस्य प्रखवणस्य समीपे शिविरं
 स्थापयामासुः । अनन्तरं पिजेष्टीयानाम् अधिपतयः शतं शतं सहस्रं २
 सहस्रं सैन्यान्धानीयान्मुस्ततः सेनानां पश्चाद् आखीशेन साकं दायूद्
 तस्य लोकाश्चागताः । ततः पिजेष्टीयानाम् अधिपतयः पप्रच्छुः, इमे ३
 इन्नीयमनुजा अत्र किं कुर्वन्ति ? आखीशः पिजेष्टीयानाम् अधि
 पतीन् प्रखवदत्, इच्छायेनीयवृषस्य शैलस्य दासो दायूद् किमेव
 नहि ? स वर्षेकं वर्षद्वयं वा मम सन्निधौ प्रवसति, अपरं यद्दिने मम
 पक्षोऽभवत् तदारभ्याद्य यावत् तस्य कोपि दोषो नादर्शि मया ।
 तेन पिजेष्टीयानाम् अधिपतयस्तस्मै चुक्रुधुः । अपरं पिजेष्टीयानाम् ४
 अधिपतयस्तमूचुः, त्वं तं परावर्त्य प्रेषय स परावृत्त त्वया निरूपितं
 निजस्थानं यातु नास्माभिः साकं युद्धायगच्छतु रक्षे चास्माकं रिपुर्न
 भवतु, यतः स एतेषां मनुजानां शिरांसि विनापरेण केन पारितो-
 शिकेन निजप्रभुणा समं सन्धिं करिष्यति ? अपरं, ५

शैलेनारिसहस्राणि हतानि समराङ्गने ।

दायूदापि विपश्चात्समयुतानि हतानि च ।

इदं गीतं योचितो यमधि समगायन् स दायूद् किमयं नहि ?

- १ तदानीम् आखीशो दायूदम् आह्वय जगाद, परमेश्वरस्यामरतायाः प्रपद्यं कुर्वन् अहं वदामि त्वं सरणताम् आचरसि, अपरं सैन्यमध्ये मया सह तव गमनागमनेऽहं भद्रे मन्ये यतो मम समीपं तवागमनदिनमारभ्याद्य यावत् तव कोपि दोषो मया न प्रापि, तथापि नृपवर्ग-
 ० स्वयि न तुष्यति । अतस्त्वं पिलेष्टीयनृपाणाम् असन्तुष्टिम् अहत्वा
 ८ कुशलेन पराजित्य याहि । दायूद् आखीशं प्रतिजगाद, किम् अपराजं मया ? यद्दिने भवतः समक्षम् आगच्छं तदारभ्याद्य यावद् भवतो दासस्य को दोषो भवता प्रापि यन्मत्प्रभो नृपस्य शत्रुभिः समं योद्धुं मया
 ८ न गन्तव्यं ? तत आखीशो दायूदं प्रत्यवदत्, त्वम् ईश्वरस्य दूतैकैव मम साक्षात् तुष्टिजनक आसे ममायम् आश्रयः, किन्तु पिलेष्टीयनृपा वदन्ति,
 १० अस्माभिः समं तेन रणाय न गन्तव्यं । अतस्त्वं त्वया सहागतास्तव
 ११ प्रभो दासाश्च प्रत्यूष उत्थायानोके जाते यात्रां कुरुध्वं । ततो दायूद् तस्य लोकाश्च प्रत्यूष उत्थाय प्रातःकाले पिलेष्टीयानां देशं पराजित्य गताः पिलेष्टीयाश्च विप्रियेणं जग्मुः ।

३० त्रिंशोऽध्यायः ।

- १ अमालेकीयैः सिल्लगनगरस्य लोठनं १ तदधि दायूदलोकानामाह दुःखं ८ अमालेकीयानां पञ्चाद्रमनं वार्ताप्रापणं १८ रिपूणां वेधो लोठितद्रव्याणां पुनर्प्रापणं १९ लोठितद्रव्याणां विभजने व्यवस्थास्थिरीकरणं २६ बन्धुसमीपं दायूदो लोठितद्रव्याणां प्रेषणं ।
 १ अनन्तरं दायूद् तस्य लोकाश्च तृतीयदिवसे सिल्लगनगरमुपगत्यः किन्तु तदन्तरम् अमालेकीयलोका दक्षिणां दिशं सिल्लगच्छाक्रम्य सिल्लगं
 १ निहत्य वज्रिना दाहयामासुः । अपरम् आवाणलज्जवनिमतमनुजान् न हत्वा वन्दीकृत्य नीतवन्तः स्वमार्गेण गतवन्तश्च ।
 २ अनन्तरं दायूद् तदीयलोकाश्च नगरमुपस्थाय नगरं भस्मराशिं खेवां
 ४ नारीसुतदुहितरश्च वन्दीकृत्य दूरं नीता इति ददृशुः । तदानीं दायूद् तस्य लोकाश्च रोदितुं यावच्छक्तास्तावद् उच्चै ररुदुः । तस्मिन् काले विप्रियेणोयाहीनोयमा कर्मिणीयावीगयिजा च मृतस्य नावलस्य जाया
 १ दायूद इमे दे भार्येऽपि वन्दीत्वं गते । अपरं सर्वलोकानां मर्णासि स्वपुत्रकन्यानां कृते शोके मग्नानि ततस्ते दायूदं पाषाणाघातेन हन्तुं कथितवन्तः, तेन दायूद् अतीव आक्रुणो बभूव, किन्तु निजप्रभो पर-

मेश्वर आत्मानम् आश्रासितवान् । अनन्तरं दायूद् अहीमेजकस्य सुतम् ७
अवियाथरम् अवदत्, विनयेऽहं त्वम् एषोदम् अत्रानय । ततोऽविया-
थरो दायूद् समीपम् एषोदम् आनिनाय । तदानीं दायूद् परमेश्वरं ८
पप्रच्छ, एतस्य सेनानिवहस्य पश्चात् मया किं धावितव्यं? तं प्राप्तुं मया
किं शक्यते? ततः स उक्तस्त्वं तस्य पश्चाद् याहि तं प्राप्तुं शक्यसि सर्वा-
ण्युद्धारयिष्यसि च ।

अनन्तरं दायूद् तस्य सङ्गिनः घटशतलोकाश्च गत्वा वियोरारख- ९
खेतखतीतीरं प्रापुः केचिच्च तत्रावशिष्टास्तस्युः । अपरं दायूद् तस्य १०
सङ्गिनश्चत्वारि शतानि मनुजा रिपूणां पश्चात् जग्मुः किन्तु द्वे शते
लोकाः क्लान्तिकारणाद् वियोरखेतखत्याः पारं गन्तुम् अशक्नुवन्तस्त-
स्मिन् स्थानेऽवतस्थिरे । अपरं क्षेत्रमध्ये लोकैरेकस्मिन् मिखीयमनुजे ११
प्राप्ते ते तं दायूद् समीपम् आनीय पूपान् खादयामासुः पानीयञ्च पाय-
यामासुः । अपरं स तैर्दत्तम् उडुम्बरगुच्छस्य खण्डमेकं युक्ताद्वाक्षादयश्च १२
भुक्त्वा चेतनां प्राप यतः स त्रीणि दिवारात्राण्यन्नं न भुक्तवान् तोयञ्च
न पीतवान् । अनन्तरं दायूद् तं पृष्टवान् त्वं कस्य मानुषः? कस्माद् १३
आगतोऽसि? स कथितवान् अमालेकीयस्यैकस्य दासो मिखीयतखणो-
ऽहं दिनत्रयं यातं मम प्रभुः पीडितं मां परित्यज्य गतवान् । वयं १४
किरेथीयानां दक्षिणप्रदेशं यिह्मदाधीनं कालेवाधीनञ्च दक्षिणप्रदेशम्
आक्रान्तवन्तः सिल्लगनगरं वज्रिना दाहितवन्तश्च । अनन्तरं दायूद् १५
तं प्रपच्छ त्वं तस्य निवहस्य समीपं मां नेतुं शक्नोषि? स उक्तवान्
मां न हनिष्यसि मम प्रभो र्जस्तगतञ्च न करिष्यसि एतद् यदि परमेश्व-
रस्य आज्ञा श्रपसे तर्हि तस्य संघस्य समीपं त्वां नेष्यामि ।

अनन्तरं तेन दायूदि तेषां समीपम् आनीते ते पिलेथीयानां यिह्म- १६
दीयानाञ्च देशाद् बज्जलोठितस्थानयनकारणाद् बज्जभूमौ विस्तीर्णाः
सन्तो भुञ्जते पिबन्ति नृत्यन्ति चेति दृष्टं । ततो दायूद् सूथ्यादयमारभ्य १७
परदिनस्य सन्ध्याकालं यावत् तान् आजघान ततस्तेषां केवलं चत्वारि
शतानि तरुणा उय्थारोहणेन पलायमाना रक्षां प्रापुः, अपरेषाम्
एकोऽपि रक्षां न प्राप । अनन्तरम् अमालेकीया यानि यानि गृह्णन्तो १८
गतास्तानि सर्वाणि दायूदा पुनः प्राप्तानि विशेधतो दायूदो द्वे भार्ये
ऽपि मोचिते । तैरपहृतानां पुत्रपुत्रीणां लोठितद्रव्याणाञ्च चतुर्जं मद् १९
वा किञ्चिदपि न्यूनं नाभूत् सर्वाण्येव दायूदा पुनर्जन्वानि । अपरं २०

दायूदा गोमेषु गृहीतेषु लोकास्तं पशूनां व्रजम् अये कृत्वा गच्छन्तः
कथयामासः, एतानि दायूदो लोठितद्रव्याणि ।

- ११ अनन्तरं क्लान्तिकारणाद् दायूदः पश्चाद् गन्तुम् अक्षमा ये हे श्वते
लोका वियोरखेतस्वत्यास्तटे स्थातुं तैः समादिष्टास्तेषां समीपं दायूदि
समुपस्थिते ते दायूदं तस्य सङ्गिने लोकांश्च साक्षात्कर्तुं बहिरागत-
१२ वन्तः ; ततो दायूद् तेषां समीपमुपस्थाय तान् कुशलं पप्रच्छ । किन्तु
दायूदः सङ्गिनां मध्ये ये दुस्वरित्रा दुष्टाश्च मनुजास्त ऊचिरे, इमेऽ-
स्माभिः समं न गतवन्तस्ततो हेतो र्वयम् एतेभ्यो लब्धलोठितद्रव्याणां
किञ्चिदपि न दास्यामः केवलम् एकैकस्मिन् जायां बालकांश्च दास्यामः,
१३ तान् नीत्वा ते गमिष्यन्ति । ततो दायूद् प्रत्यवदत् हे मम भ्रातरः, यः
परमेश्वरोऽस्मान् रक्षित्वास्माकं प्रतिकूलगामिनोः सेनां अस्माकं करेषु
समर्पितवान् सोऽस्मभ्यं यानि वस्तूनि दत्तवान् तान्यधि यूयम् अविविहितम्
१४ आचरथ । युष्माकं वचः को ग्रहीष्यति ? योऽङ्गं गमनकारिणो यादृ-
शोऽंशो भाराणां समीपस्थानोऽपि तादृशोऽंशो भविष्यति तौ समा-
१५ नांशिनो भविष्यतः । अपरं दायूद् इच्छायेल्वंशस्य कृते यमेतं विधिं
व्यवस्थाञ्च स्थापयामास स तं दिवसमारभ्य यावदद्य चलति ।
१६ अनन्तरं दायूद् शिकलगम् उपस्थाय वैधेलं दक्षिणरामतं यत्तीरम्
१७ अरोयेरं सिफ्मेतम् इष्टिमेयं राखलं यिरहमेलीयनगराणि केनीय-
१८ नगराणि हर्म्मा कोराशनम् अघाकं हिव्रोणस्वत्यादीनि यानि यानि
२० स्थानानि दायूद् तस्य लोकाश्च पर्यटवन्तस्त्रत्यानां यिद्धदाप्रदेशस्य
२१ प्राचीनानां निजबन्धूनां समीपं लोठितद्रव्यमध्याद् दातव्यानि प्रहित्वा
कथयामास, परमेश्वरस्य रिपुभ्यो लोठितद्रव्यमध्याद् एतानि पातितो-
षिकानि भवद्भिर्गृह्यन्तां ।

३१ एकत्रिंशोऽध्यायः ।

- १ शैलस्य तस्य पुत्राणाञ्च मरणं ० इच्छायेला त्यक्तेषु नगरेषु पिलेथीयानां निवधमं ८
शैलस्य तस्य पुत्राणाञ्च शवानाम् अवमानितत्वं ११ यावेथीयल्लोकैलेषां शवानां
हरणं प्रशानं स्थापनञ्च ।
१ अनन्तरम् इच्छायेल्वंशेन समं पिलेथीयेषु युध्यत्सु इच्छायेल्वंशः
पिलेथीयानां सम्मुखात् पलायाञ्चके गिल्वेयपर्वते च लोकास्तै-

राष्ट्रताः सन्तो निपेतुः । अपरं पिजेछीयाः शैलं तस्य पुत्रांश्च प्राप्य १
 योनाथनो ऽवीनादवो मल्लिभूयश्चेतिनामकान् शैलस्य पुत्रान् जघ्नुः ।
 अपरं शैलमधि चौरतरे संग्रामे जाते धनुर्धारिषु च तं प्रति शरान् २
 निक्षिपत्य स धनुर्धारिभिरतीव क्षताङ्गकृतः । ततः शैलो निजास्त्र- ४
 वाहिनं जगाद, त्वं स्वखङ्गं निष्कोषं कृत्वा मां किञ्चि नो चेद् अष्टिभ्र-
 त्चरत आगत्य मां विद्धा ममापमानं करिष्यन्ति । किन्तु तस्यास्त्रवाही
 अतीव भीतत्वकारणात् तत् कर्तुम् ऊरुरी न चकार, तस्मात् शैलः
 खङ्गं गृहीत्वा स्वयं तदुपरि निपपात । ततः शैलो ममादेति वीक्ष्य ५
 तस्यास्त्रवाहकोऽपि निजखङ्गोपरि निपतन् तेन समं ममार । अनेन ६
 प्रकारेण तस्मिन् दिने शैलस्तस्य त्रयः पुत्रा अस्त्रवाही चेमे सर्वे
 युगपद् अमृत्यन्त ।

अनन्तरं समभूमेः पारस्या यद्गनस्यान्यपारस्याश्च य इच्छायेत्वंशा- ७
 स्त इच्छायेलीयानां पलायनं शैलस्य तस्य पुत्राणाञ्च मरणमपि वीक्ष्य
 सर्व्वेनगराणि परित्यज्य पलायाञ्चक्रिरे, ततः पिजेछीया आगत्य तेषां
 मध्ये न्यवसन् ।

परदिवसे पिजेछीया हतमनुध्यायां वस्त्रादीन्यपहर्तुम् आगत्य ८
 गिज्वोयपर्व्वते शैलस्य तस्य त्रयाणां पुत्राणाञ्च देहान् प्राप्य तस्य ९
 मस्तकं कृत्वा तस्य सज्जादि मोचयित्वा खेषां देवाण्येषु लोकानां समीपे
 च वार्त्तां घोषयितुं पिजेछीयानां देशस्य चतुर्दिशं दूतान् प्रेषयामासुः ।
 अपरं ते तस्य सज्जाम् अस्तारोतदेव्या मन्दिरे निदधिरे तस्य दे १०
 वतशानस्य भित्ताबुल्लम्बयामासुः ।

अनन्तरं शैलं प्रति पिजेछीयानां तस्यापकारस्य वार्त्तायां यावेशगि- ११
 लियदनिवासिभिर्लोकैः श्रुतायां सर्व्वे बलवन्तो लोका उत्थाय तां कृत्वा १२
 रजनीं व्रजित्वा शैलस्य तस्य पुत्राणाञ्च शरीराणि वैतशानस्य भित्तौ
 यावेशम् आनीय दाहयामासुस्तेषाम् अस्थीनि च गृहीत्वा यावेशस्यस्य
 कस्यचित् तरोर्मूले भूमौ पोषयामासुः । अनन्तरं ते सप्तदिनानि यावद् १३
 उपवासं चक्रिरे ।

शिमूथेनस्य द्वितीयं पुस्तकं ।

१ प्रथमोऽध्यायः ।

- १ शैलस्य योनाथनस्य च मरणवार्तायां कथितायां कश्चिद् अमालेकीयस्य मरणं
१० शैलस्य योनाथनस्य च मरणस्य गीतगानं ।
- १ शैलस्य मरणकाले दायूद् अमालेकीयानां निहननात् प्रत्यागत्य
२ शिल्लोगनगरे दिनद्वयम् उषितवान् । ततः परं तृतीयदिवसे छिन्नवस्त्रो
धूलोलिप्तमस्तकश्चैको जनः शैलस्य शिविराद् दायूद् समीपम् आगत्य
३ भूमिष्ठः सन् तं प्रणनाम । ततो दायूद् तं पप्रच्छ, त्वं कुत आगतो-
४ ऽसि ? स कथितवान् इच्छायेनः शिविरात् पलाय्याहम् आगच्छं । दायूद्
पप्रच्छ, त्वां विनयेऽहं तत्र किं जातं ? तत् मया कथय । ततः स कथित-
वान् मनूय्या रथात् पलायाश्चकिरे बहवो निपत्य पञ्चत्वं प्राप्ताश्च
५ विशेषतः शैलस्तस्य पुत्रो योनाथनोऽपि मृतवन्तौ । दायूद् तं वार्त्ता-
वक्तारं तरुणं पप्रच्छ शैलस्तस्य पुत्रो योनाथनश्चाभ्येताम् इति
६ त्वं केन प्रकारेण ज्ञातवान् ? ततः स वार्त्तावादी तरुणस्तं जगाद,
घटनाक्रमेण गिज्वोयपर्वतमुपस्थितोऽहं शृजावलम्बदेहं शैलं तस्य
७ पश्चाद् बहून् रथान् हयारोहिणश्च तुमूणीभूतान् अपश्यं । तदा स
पश्चाद् अवलोक्य मां वीक्ष्याहृतवान् ततोऽत्र स्थानेऽहम् इति मया
८ निगदिते स मां पृष्टवान् कत्वं ? अहमुक्तवान् अमालेकीयोऽहम् ।
९ अनन्तरं स माम् अवदत्, विनयेऽहं त्वं मम सन्निधिमागत्य मां जहि
१० यतोऽहं मूर्च्छापन्नोऽस्मि तथापि मम प्राणा न यान्ति । ततोऽहं तस्य
समीपे तिष्ठन् तं हतवान्, अतस्तत्पतनात्परं स पुनर्जीवितुं न शक्नो-
तीत्यहं निश्चितं वेद्मि । अनन्तरम् अहं तस्य शिरसः किरीटं हस्ताद्
११ बलवच्च गृहीत्वा निजप्रभोः समीपम् एतत् स्थानम् आनयं । ततो
दायूद् निजवस्त्राणि धृत्वा छिन्नवान् अपरं तस्य सङ्गिनः सर्वेऽपि
१२ तथैव हतवन्तः । अपरं शैलस्तस्य पुत्रो योनाथनश्च परमेश्वरस्य
लोकास्त्रेखायेनवंशाश्च खड्गैर्निहतास्तत्कारणात् ते सन्ध्यां यावत् शोक-
१३ विलापोपवासैर्दिनं यापयामासुः । अनन्तरं दायूद् तं वार्त्तावादिनं

तदर्थं पप्रच्छ, त्वं कुत्रत्यो मनुजः? स व्याहरत्, अहं प्रवासिनोऽमा-
नेकीयस्य कस्यचित् सुतः । तं दायूद् ऊचे त्वं परमेश्वरेणाभिषिक्तस्य १४
हमनाय निजं करं प्रसारयितुं किं नाभैषीः? ततो दायूद् तरुणमेकम् १५
आह्वयादिदेश, त्वम् यनम् आकम्भ्य जहि । ततस्तेनाहृतः स ममार ।
अपरं दायूद् तं बभाषे तव शोणितपातापराधम् त्वय्येव तिष्ठतु, यतो- १६
ऽहं परमेश्वरेणाभिषिक्तम् अवधिवम् इति प्रमाणं त्वदीयवदनेन तव
विवडम् अभिहितम् ।

अनन्तरं दायूद् शोणं तस्य पुत्रं योनाथनश्चाधि कोदण्डगीतनामकं १७
विनायगीतमिदं रचयित्वा यिह्ददावंशं शिष्ययामास । तद् याशेरपुस्तके १८
लिखितमास्ते ।

इच्छायेनवंशं ते व्याघ्रा उच्चस्थानेषु जग्निरि । १८

हा हा त्वदीयशूरास्तु कीदृङ्निधनतां गताः ॥

वार्त्ता नाख्यायतां गातेऽस्त्रिलोमरण्यासु नाच्यतां । १९

ना चेन्नन्दिष्यते नूनं पिनेष्टीयावलाजनैः ।

तथाऽस्त्रिलोमरण्यां स्त्रीभिर्गर्भवाक्यं वदिष्यते ॥

गिरिवोयपर्वताः सर्व्वे युष्मान् प्रति पुनर्नहि । २०

तुधारपतनं वर्षे भूयात् क्षेत्रञ्च शस्यहत् ।

यतो युष्मासु वीराणां निपेतुः फलकास्तदा ।

तेनानाभिषिक्तस्य फलको निपतेद् यथा ।

तथैव चर्म शौलस्य तत्र न्यक्षिप्यताशुभं ॥

अलम्बेऽष्टजि योद्धृणाम् अप्राप्ते शूरमेदसि । २१

योनाथनस्य कोदण्डं न कदापि न्यवर्त्तत ।

न च शौलस्य खड्गेऽपि परावर्त्तत निष्फलं ॥

प्रियो मनोहरावाक्तां जीवत्काले परस्परं ।

शौलयोनाथनवेतौ विभिन्नौ न मृतावपि । २२

कुरराद् वेगिनौ तौ तु सबलौ च मृगेन्द्रतः ॥

इच्छायेनङ्गनाः शौलो युष्माभिरेव शुश्रूषतां । २३

यतो लोहितवासांसि रम्याण्याभरणानि च ।

तेन दत्तानि युष्मभ्यं तेनैव वः सुचेककाः ।

धिञ्जिताः सर्व्वजातेश्च नानाविधविभूषणैः ॥

हा हा रणस्थले शूराः कीदृङ्निधनतां गताः । २४

- १४ हा हा योनाथनस्यैव निहतस्तव पञ्चते ।
 हे योनाथन मङ्गातुस्त्वत्पुत्रे पीडितोऽस्म्यहं ।
 मदीयमनसो रत्नं त्वमेवैकः समस्थिधाः ।
 श्रेयः प्रेम तवामन्ये प्रेमतो योषितामपि ।
- १५ हा हा शूराः कथं पेतु र्नेसु र्थुद्वलानि च ॥

२ द्वितीयोऽध्यायः ।

- १ ईश्वरस्य निदेशाद् द्वित्राणं गत्वा दायूदो राजत्वकरणं ५ यावेशगिलियदीयमनुजान् प्रति दायूदः प्रशंसनं ८ ईश्वरयोगतस्य इस्त्रायेलो वृषपतीकरणं ११ योयाबाबनेरथा-
 लक्षणलोकानां योधनं १८ असादेल्स्य सरणं २५ अब्नेरस्य वचनम् २८ योयाबस्य
 परावर्तनं ३१ असादेल्स्य यज्ञशाने स्थापनम् ।
- १ अनन्तरं दायूद् परमेश्वरं पृच्छवान् किमहं यिद्धदायाः काश्चन नगरीं
 यास्यामि ? परमेश्वरः कथयामास, याहि । अनन्तरं दायूद् पप्रच्छ,
 २ मया किं स्थानं गन्तव्यं ? स कथयामास हिब्रोणं ब्रज । ततो दायूद्
 यिप्रियेलीयाहीनोयमा मृतस्य कर्मिनीयनावलस्य जायावीगयिला
 ३ चेतनामिके तस्य भार्ये च तन्नगरं जग्मुः । अपरं दायूद् सपरिवारान्
 गिजसङ्गिना जनानप्यानीतवान् ते च हिब्रोणप्रदेशस्य नगरेषु न्यवसन् ।
 ४ अनन्तरं यिद्धदीयमनुजा आगत्य तत्र स्थाने दायूदं यिद्धदावंशोपरि
 राज्यपदेऽभिधिषिचुः ।
- ५ अनन्तरं यावेशगिलियदीयमनुजाः शैलं प्रमशाने निहतवन्त इति
 वार्त्तायां दायूदा श्रुतायां दायूद् यावेशगिलियदीयलोकानां समीपं
 द्रुतान् प्रहिष्य तान् जगाद, यूयं परमेश्वरे धन्या यतो यूयं निजप्रभुं
 ६ शैलं प्रति करुणामिमां कृत्वा तस्य देहं प्रमशानेऽस्थापयत । अतो हेतोः
 परमेश्वरो युष्मान् प्रति सत्यताम् अनुग्रहश्चाचरिष्यति ; अपरं
 युष्माभिरेतत्कर्माकारि तत्कारणाद् अहमपि युष्मान् सत् करिष्यामि ।
- ७ इदानीं युष्माकं हस्ता बलिना भवन्त यूयश्च शूरा भवत यस्माद् युष्माकं
 प्रभौ शैले पक्षत्वं गते यिद्धदावंशीयाः स्वेषां राजत्वपदे मामभि-
 धिषिचुः ।
- ८ अनन्तरं शैलस्य सेनापतिर्नरस्य तनयोऽबनेरः शैलस्य सुतम् ईश्व-
 ९ वेशतं गृहीत्वा महनयिमम् आनीय गिलियदाशूरिरियिप्रियेलोपरिम-
 १० विन्यामीनादीनाम् इस्त्रायेलवंशानां राजानं चकार । शैलस्य सुतः

स ईश्वरोऽश्वत्थत्वारिण्डवत्सरवयणीखायेनो राजत्वं जेमे स दौ वत्सरौ
राजत्वं चकार केवलं यिष्टदावंशो दायूदः पत्नीयो बभूव । ततो दायूद् ११
हित्रेणो घन्मासाधिकान् सप्तवत्सरान् यिष्टदावंशस्य राजत्वं चकार ।

अनन्तरं नेरस्य सुतोऽव्नेरः शौलसुतस्येश्वतोऽश्वत्थस्य दासाश्च मञ्जन- १२
यिमाद् गिवियोनं जग्मुः । तथा सिरूयायाः सुते योयावे दायूदो १३
दक्षिणं च बहिर्भूतेषु गिवियोनस्यपुष्करिण्याः समीपे उभये लोकाः
सम्मिलिताः पश्चात् संघ एकः पुष्करिण्याः प्रतीरे तदन्यः संघश्च
पुष्करिण्याः पारे तस्थौ । अपरम् अव्नेरो योयावम् ऊचे, इदानीं १४
तरुणा उत्थायास्माकं सम्मुखे क्रीडन्तु ततो योयावोऽभिदधे त
उत्तिष्ठन्तु । अनन्तरं शौलस्य सुनोरीश्वतोऽश्वत्थस्य पत्नीया विन्या- १५
मीनीया द्वादशजनास्तथा दायूदो दासानां द्वादशजना उत्थाय सङ्ख्या-
नुसारतः पारं गतवन्तः । अपरं तेषाम् एककेन जनेन स्वप्रति- १६
योद्धुः शिरो धृत्वा कतः खड्गेन विद्वस्तत उभयपत्नीया मनुजा युग
पन्निपेतुः, अतो हेतो गिवियोनस्थं ततस्थानं हिलकत-हसुरिम् खड्ग-
क्षेत्रमिति नाम्ना प्रसिद्धं बभूव । अनन्तरं तस्मिन् दिने मइति १७
घोरतरे संग्रामे जाते ऽव्नेर इखायेनो मनुजाश्च दायूदः सेनानिदइस्य
सम्मुखे पराजिगिरे ।

तस्मिन् स्थाने योयावावीश्यासाहेलखेतितनामकाः सिरूयायाः सुता- १८
स्त्रय आसन् । असावसाहेनो वन्यमृगइव चरणाभ्यां द्रुतगन्तासीत् ।
असाहेनोऽव्नेरस्य पश्चाद् अधावद् अव्नेरस्य पश्चाद्गमनाद् दक्षिणं
वामं वा न परावहते । अनन्तरम् अव्नेरः पश्चाद् वीक्ष्य पप्रच्छ १९
त्वं किम् असाहेनः ? स प्रत्यवदत्, अहं स एव । ततोऽव्नेरस्तं २०
बभावे, त्वं दक्षिणं वामं वा परावह्य तरुणानामेकं धृत्वा तस्य सज्जां
लोठय । किन्त्वसाहेलस्तस्य पश्चाद्गमनात् निवर्त्तितुं नैच्छत् । अनन्तरम् २२
अव्नेरोऽसाहेनं पुनरपि जगाद, त्वं मम पश्चाद्गमनात् निवर्त्तस्व
भाषेद् यद्यहं त्वाम् आह्वय भूमौ निपातयामि तर्हि केन प्रकारेण तव
भातरं योयावं मददणं दर्शयिष्यामि ? तथापि स निवर्त्तितुं नैच्छत् । २४
तस्माद् अव्नेरो निजशृणायणेन तस्य कुक्षिम् इत्थं विद्ववान् यत् शृणुं
तस्य पृष्ठमपि विद्धा निरक्रामत् तेन स तस्मिन् स्थाने पतन् तच्चैव
ममार । अपरं यावन्तो मनुजा असाहेनस्य पतनमरणयोः स्थानम् उपत-
स्थिरे ते सर्वएव तत्रावतस्थिरे । अनन्तरम् अव्नेरस्य पश्चाद् धावनौ २५

योयावावीशयौ सूर्यास्तसमये गिवियोनसमीपस्थनिर्जनप्रदेशमार्मिनेो
मार्गस्य पार्श्ववर्त्तिनो गीहस्य सम्मुखस्यम् अम्माख्पर्वतं प्रापतुः ।

- १५ अनन्तरं विन्धामीनवंशीयजोका अब्नेरस्य समीपे मिजित्वा एकसंधी-
१६ भूय कस्यचित् पर्वतस्य शिखरे तस्थुः । तदानीम् अब्नेरो योयावम्
आह्वय व्याजहार खड्गः किं निरन्तरं हनिष्यति ? श्रेष्ठे तित्कतां गमिष्यति
किमेतत् त्वं न जानासि ? त्वं निजभ्रातृणां पश्चाद्गमनात् निर्वर्त्तितुं निर्ज-
१७ मनुजान् कतिकालं न निदेक्ष्यसि ? ततो योयावः कथयामास, तथा यदि
किमपि नावदिष्यत, तर्हि मनुजाः प्रातःकाल एव निजभ्रातृणां पश्चाद्गम-
१८ नात् न्यवर्त्तिष्यन्त । अनन्तरं योयावस्तूरो वादयामास, तेन सर्वे मनुजाः
१९ स्थगिता बभूवुः पुनरिखायेकः पश्चाद्ग दधावू रणञ्च न चक्रुः । ततोऽब्नेर-
स्तस्य मनुजाश्च तां कृत्स्नां रजनीं प्रान्तरस्थवर्त्मना व्रजित्वा यर्दन-
२० तटिन्ध्याः पारं गत्वा कृत्स्नविश्रेणेन महनयिमम् उपतस्थिरे । अपरं
योयावेनाव्नेरस्य पश्चाद्गमनात् परावृत्य सर्वमनुजेषु संगृहीतेषु
दायूदो दासानां मध्य ऊनविंशति जनानाम् असाहेलस्य चाभावो
२१ बभूव । किन्तु दायूदो मानुषे विन्धामीनीयानाम् अब्नेरस्यानुचराणाश्च
मध्ये वज्रधिक्षतत्रयं मनुजा मारिताः ।
२२ अनन्तरं मनुजा असाहेलस्य देहं गृहीत्वा वैतलेहमस्य पैटकप्रमाणे
निहितवन्तः । अपरं योयावस्तस्य मनुजाश्च तां कृत्स्नां रजनीं व्रजन्तः
प्रत्ये हित्रेणम् उपतस्थिरे ।

३ तृतीयोऽध्यायः ।

- १ दायूदो बलवृद्धिः १ तस्य पुत्राणां नामानि २ ईश्वरोक्तं प्रति विरक्तस्याब्नेरस्य
दायूदं प्रति गमनं ३ अब्नेरेण साकं नियमकरणे निजभाष्यायः मीषलाया
याचनं ४ अब्नेरेण समं भोज्यभोजनं तस्य विसर्जनं ५ कृद्देन योयावेनाव्ने-
रस्य वजनं ६ दायूदो योयावस्य शपथं ७ अब्नेरं प्रति दायूदो विलपनं ।
८ अनन्तरं शैलस्य दायूदश्च वंशयोर्मध्ये बह्वतिथकालं रजमभवत् ।
ततो दायूद् उत्तरोत्तरं बलवृद्धिं जगाम शैलवंशश्चात्तरोत्तरं क्षी-
तां जगाम ।
९ अपरं हित्रेणो दायूदः पुत्राः प्रसपुत्रिरे । यिप्रियेनीयाहीनोय-
१० माया गर्भजातोऽमोननामा तस्य ज्येष्ठः पुत्रो बभूव । अपरं मृतस्य

कर्म्मलीयनावलस्य जायाया अवीगयिलाया गर्भजातः किलावनामा
द्वितीयः पुत्रो बभूव ; अपरं शिशूरीयन्दपस्य तल्मयस्य दुहितुर्माखायाः
गर्भजातोऽवशालोमनामा तृतीयः पुत्रो बभूव । अपरं हृगीताया गर्भ- ४
जातोऽदेनियनामा चतुर्थः पुत्रो बभूव । अपरम् अवीटलाया गर्भजातः
सिफटियनामा पञ्चमः पुत्रो बभूव । अपरं दायूदो जायाया इग्लाया ५
गर्भजातो यिनियमनामा षष्ठः पुत्रो बभूव । इमे सर्व एव दायूद
अौरसपुत्रा हिब्रैये ऽजायन्त ।

यत्तिकालं शैलवंशस्य दायूदवंशेन समं बोधनमासीत् तत्तिकालम् ६
अवनेरः शैलवंशे समासक्त आसीत् । अनन्तरम् अयाया दुहिता रिस्से- ७
ति नाम्ना शैलस्यापपत्यैकासीत् तामधीश्वोशतोऽवनेरं जगाद त्वं मम
पितुरुपपत्नीं कुत उपगतवान् ? ततोऽवनेर ईश्वोशतस्य कथातोऽतीव ८
कुपितो भवन् कथितवान्, सारमेयकपालः किम् अहं ? तव पितुः
शैलस्य वंशं आदृगणं बन्धुगणश्च प्रत्यद्यापि सद्भावम् आचरन् दायूदः
करे त्वं न समर्पयं योऽहम् अहं किं यिह्मदापत्तीयोऽस्मि ? तत्कृते ९
त्वम् यतां संमन्तिनीमधि मय्यद्य दोषमारोपयसि ? परमेश्वरो दायूद- ९
मधि यथा प्रपथं कृतवान्, तदनुसारेण यद्यहं शैलवंशात् राजत्वं १०
गृहीत्वा दानमारभ्य वर्षां यावत् सर्वेषाम् इच्छायेलीयानां यिह्मदी-
यानाञ्चापरि दायूदः सिंहासनं न स्थापयामि तर्हि अरोऽवनेराया-
मुक्तं ततोऽधिकश्च फलं ददातु । ततः सोऽवनेराय पुनरेकामपि कथां
कथयितुं न प्रशक्त यतो हेतोः स तस्माद् विभयाञ्चकार ।

अनन्तरम् अवनेरोऽविलम्बं दायूदः समीपं दृतान् प्रहित्य जगाद, ११
अयं देशः कस्य ? यदि भवान् मया सह नियमं करोति, तर्हि पश्ये-
ष्यामि त्वं भवतः पक्षम् आनेतुं भवतः साहाय्यकारी भविष्यामिह ।

ततो दायूद् अवदत्, भद्रं मया त्वया साकं नियमः करिष्यते किन्तु १२
मया त्वत् सर्वं कार्यं याचितव्यं तद् ब्रवीमि, यदा त्वं मां साक्षात् कर्त्तुम्
आगमिष्यसि तदा शैलस्य कन्यायां मीखलायां प्रथमं नानीतायां मां
साक्षात् कर्त्तुं त्वया न शक्यते । अनन्तरं दायूद् शैलस्य पुत्रस्येश्वोश- १४
तस्य समीपं दृतान् प्रहित्य जगाद, अहं पिनिछीयानां शतं च्छिन्नत्वचा
दत्त्वा यां धृष्टवान् त्वं मम तां जायां मीखलां देहि । तत ईश्वोशतो १५
लोकं प्रहित्य तस्याः स्वामिनो लयिष्यस्य पुत्रात् पल्टियेलात् मीखलां
जयाह । ततस्तस्याः स पतिः क्रन्दन् क्रन्दन् वङ्गशीमं यावत् तस्याः १६

पश्चात् जगाम । अनन्तरम् अर्वनेरस्तं जगाद याहि परावृत्य याहि,
ततः स परावृत्य गतवान् ।

- १० अनन्तरम् अर्वनेर इस्त्रायेलवंशस्य प्राचीनैः समम् इत्थं मन्त्रणां
१८ चकार, पूर्वं यूयं दायूदं स्वेषां राजानं कर्तुं चेष्टितवन्तः । इदानीं
तदेव कुरुत यतोऽहं स्वदासस्य दायूदः कराभ्यां निजलोकम् इस्त्रायेल-
वंशं पिलेष्टीयानां करेभ्यः सकलरिपूणां करेभ्यश्च मोचयिष्यामीति
१८ परमेश्वरो दायूदमधि प्रतिश्रुतवान् । अपरम् अर्वनेरो विन्यामीन्-
वंशीयानां कर्णगोचरेऽपि तदेव बभाषे । अनन्तरम् अर्वनेर इस्त्रा-
येलवंशस्य इस्त्रविन्यामीन्वंशस्य च मनोऽभिलाषं दायूदः कर्णगोचरे
२० कथयितुं हिब्रोणं जगाम । अतोऽर्वनेरो विंशतिं लोकान् सङ्गिनः
कृत्वा हिब्रोणे दायूदः समीपम् उपस्थितवान्, ततो दायूद अर्वनेरस्य
२१ तत्सङ्गिनाश्च कृते भोव्यम् आसादयामास । अनन्तरम् अर्वनेरो दायूदं
बभाषे, अहमुत्थायेस्त्रायेलः सकलवंशान् मम प्रभो राज्ञः समीपे सङ्गृहीतुं
गच्छामि, ततस्ते भवता समं नियमे स्थिरीकृते भवान् निजमनोवाक्कान्-
सारेण तेषां राजत्वं करोतु । अनन्तरं दायूदा विष्टोऽर्वनेरः कुशलेन
प्रस्थानं चकार ।
२२ अनन्तरं दायूदो दासा योयावश्च युडयात्रायाः परावृत्य बह्वनि
भोठितत्रयाणि समानयन्त आजग्मुः । तदानीम् अर्वनेरो हिब्रोणे
दायूदः समीपे नाविद्यत यतो हेतो दायूदा विष्टः स कुशलेन गमन-
२२ मकरोत् । अपरं योयावे तस्य सङ्गिषु सैन्येषु चागतेषु मनुजा योया-
वम् अज्ञापयन् नेरस्य पुत्रोऽर्वनेरो नृपतेः समीपम् आगच्छत् नृपेण
२४ च विष्टः स कुशलेन गतवान् । तदानीं योयावो नृपतेः समीपं गत्वा
न्यवेदयत् भवता किं कर्माकारि ? पश्यार्वनेरो भवतः समीपमागत-
२४ वान्, स भवता विष्टः कुतः कुशलेन गतवान् ? नेरस्य पुत्रोऽर्वनेरः
कीदृशस्तत्किं न जानासि ? त्वां वक्ष्यितुं तव गमनागमने ऽनुसन्धातुं
२६ त्वया यद्यत् क्रियते तत्सर्वं ज्ञातुश्च स आगतवान् । अनन्तरं योयावेन
दायूदः समीपाद् वह्निर्गत्वार्वनेरस्य पश्चाद् दृताः प्रेरितास्ते सिरा-
ण्यकूपस्य समीपात् तं परावर्तयन्, किन्तु दायूद एतत् न ज्ञात-
२७ वान् । अपरम् अर्वनेरे हिब्रोणं परावृत्यागते योयावस्तेन साक्षं रश्मि-
ज्वालापं कर्तुं गोपुरस्य मध्ये तं नीत्वा गतवान् अपरं निजभ्रातुरसा-
हेजस्य बधकारणात् तस्योदरं विव्याध तेन स मृतवान् ।

अनन्तरं दायूद् तां वार्त्तां निश्रव्य गदितवान् नेरपुत्रस्यावनेरस्य १८
 बधमिममधि परमेश्वरस्य साक्षात् मम मदीयराज्यस्य च निर्दोषता
 सदा स्थास्यति । अयमपराधो योयावस्य तस्य समस्तपितृवंशानाञ्च १९
 शिरःसु फलतु । अपरं योयावस्य वंशे प्रमेधी वा कुली वा दण्डे समव-
 लम्बी वा खड्गविद्धो वा भक्ष्यहीन एतादृशां मनुजानाम् अभावो कदाच
 न भूयात् । इत्थं शिवियोनीयरणे तयो भ्रातुरसाहेलस्य बधकारणाद् २०
 योयावस्तस्य आतावीश्रयश्चावनेरं जघ्नतु ।

अनन्तरं दायूद् योयावं तस्य सङ्गिनः सर्वलोकान्श्च जगाद, यूयं २१
 खेषां वस्त्राणि कृत्वा शनजं वसनं परिधृष्टम् स्वनेरमधि शोचत च ;
 अपरं दायूद् नृपतिश्च श्वस्य खट्वायाः पश्चात् पश्चात् चलितवान् ।
 अनन्तरं ते हिब्रोगेऽवनेरस्य देहं भ्रमशाने निदधिरे राजा चावनेरस्य २२
 भ्रमशानसमीप उच्चैः स्वरं गदितवान् तथान्ये सर्वे मनुजाश्च हरदुः ।
 अपरम् अवनेरमधि राजा विलापम् अगायत् । २३

श्चावनेरो वत किं मूढनरवत् निधनं गतः ।

बद्धौ नास्तौ करौ द्वौ ते न बद्धौ निगडे पदौ । २४

नरघातकलोकस्य समक्षं यादृशं जनः ।

कश्चित् पतति तादृक् त्वं पतनं समुपेयिवान् ॥

ततः सर्वे मनुजाः सूर्यास्तगमनात् किञ्चित् पूर्वं दायूद् भोजयितुम् २५
 आगताः । तदा दायूद् इमं श्रपयं चकार, सूर्ये नास्तं गते यद्यहं
 पूषम् अन्यत् किमपि वाखादामि तर्हीश्वरो मल्लम् अमुकं ततोऽधिकम्,
 फलं ददातु । ततः सर्वे लोकास्तस्यां वाचि मनो निदधिरे तुष्टु- २६
 वृक्ष, राजा यद्यत् हतवान् तत्रैव सर्वे लोकाः सन्तुष्टा बभूवुः । अनन्तरं २७
 नेरस्य पुत्रोऽवनेरोऽहन्यत तद् राज्य आदेशात् न जातमिति सर्वे
 मनुजाः सर्वे इखायेलवंशाश्च तस्मिन्नेव दिने बुबुधिरे । अनन्तरं २८
 राजा निजभत्यान् अवदत्, अद्य इखायेल अधिपतिरेको महामुग्धः
 पतितवान् एतत् किं यूयं न जानीथ ? अपरम् अद्याहं राज्याभि- २९
 धिक्षोऽपि सन् दुर्बलो जातोऽस्मि, सिरूयायाः सन्तानाविभो पुरुषो
 ममावाधौ, किन्तु परमेश्वरः कुकर्मकारिणे तत्कर्मनुरूपं फलं
 दास्यति ।

४ चतुर्थोऽध्यायः ।

५

१ अन्तेरस्य सरणाद् ईश्वरोऽशतस्य द्युःखं १ वानाहरेखवयो मिफीवोऽशतस्य च कथन
४ वानाहरेखवाभ्याम् ईश्वरोऽशतस्य वधः ८ दायूदा तयो रैनम् ।

१ अन्तेरस्य अन्तेरो हिमूयेनगरे मृत इति वार्ता यदा शैलस्य पुत्रेण श्रुता तदा तस्य हस्तो दुर्बलो बभूवतुः सर्वं इच्छायेन्वशाच्च व्याकुला बभूवुः ।

२ एतस्य शैलपुत्रस्य द्वौ संघपती आस्तां प्रथमस्य नाम वानाह इति द्वितीयस्य नाम रेखव इति चासीत् तौ विन्यामीनवंशजातस्य वेरोतीय-
३ रिम्मोणस्य पुत्रौ । तद् वेरोतं विन्यामीनप्रदेशमध्येऽगच्छत, किन्तु वेरो-
४ तीया गित्तियिमं पलाय्याद्यावत् तत्र स्थाने प्रवसन्ति । अपरं शैल-
पुत्रस्य योनाथनस्य मिफीवोऽशतनामा दाभ्यां चरणाभ्यां खल्ल एकः पुत्र आसीत् । यदा यिम्रियेलात् शैलयोनाथनयो मरणवार्ता समागच्छत् तदानीं तं पञ्चमवर्षीयं बालकम् आदाय तस्य धात्री पलायाच्चक्रे तदा पलायनस्य शीघ्रगतेरसौ बालकः पतन् खल्लो बभूव ।

५ अन्तेरं वेरोतीयरिम्मोणस्य पुत्रौ रेखववानाहौ गत्वा मध्याह्नकाल ईश्वरोऽशतस्य निकेतनं प्रविशितुः । तदानीं मध्याह्नयोष्मात् स खट्वायां
६ शयितवान् । ततस्तौ गोधूमयह्णच्छलेन निकेतनस्य मध्यस्थानं यावद् गत्वा तस्योदरम् आजघ्नतुः; अन्तेरं रेखवस्तस्य आता वानाहश्च
७ पलायाच्चक्रे । तयो र्गोहप्रवेशनसमये स गर्भागारे खट्वायाम् अश्रित तदा तौ तम् आहत्यावधिष्टौ तस्य शिरश्छित्त्वा तच्छिर आदाय कृत्वा
= रात्रिं प्रान्तरेण जग्मतुः । अन्तेरं तावीश्वोऽशतस्य शिरो हिमूयेन दायूदः समीपम् आनीय राजानं न्यवेदयता भवतः प्रायनाशेच्छको यो
८ रिपुस्तस्य शैलसुतस्येश्वोऽशतस्य शिर एतत् पश्य । परमेश्वरः प्रभो-
रस्माकं भूषतेः कृते शैलाय तस्य वंशाय चाय समुचितं फलं दत्तवान् ।

९ अन्तेरं दायूद् वेरोतीयरिम्मोणस्य पुत्रं रेखवं तस्य आतरं वाना-
हश्चेतत् प्रत्यवदत् सर्वविपत्तितो मत्प्रायाना मोचयितुः परमेश्वरस्या-
१० मरतायाः शपथं कृत्वा कथयामि । यो जनः शैलस्य मृत्युवार्तां मत्तं कथितवान् स मङ्गलवार्तावाद्यहमित्यमन्यत किन्तु स सिकमे मया
११ धृतो हतश्च । तस्मै यद्यहम् एतादृशं पुरस्कारम् अददां तर्हि निजगेहे खट्वायां शयानो धार्मिकः पुरुषो वै मारितकृतदण्डान् पातक्रिना प्रति

मया किं कर्तव्यं ? तस्य शोणितस्य परिशोधः किं युवाभ्यां न यज्जीतव्यः ? युवां किं एषिवीतोऽपि मया नापसारयितव्यौ ? अतो दायूदा समादिष्टे- १९ तस्य तर्क्यस्तौ ज्ञेता तयोः कराः पादाश्च किन्ना हित्रोऽस्यपुष्करिण्या- क्षीर उदुबबन्धिरं किन्वीश्वोऽशतस्य शिरस्ते ऽंहीत्वा हित्रोऽस्यवाग्नेरस्य भ्रमशाने स्थापितं ।

५ पञ्चमोऽध्यायः ।

१ चर्म्मरिखायेल्लोकै दायूदोऽभिषेचनं ६ धियूषीयेभ्यः सियोनदुर्गस्य वशीकरणं ११ शीरमेव दायूदः समीपं दूतप्रेषणं १२ यिरूशालमे जातानां दायूदः पुत्त्राणां नामानि १३ बाप्पिराशोमस्थाने पिस्तेयानां दायूदा जयकरणं १९ रिफायिमो- पत्यकायां तेषां पुनः पराजयः ।

अनन्तरम् इस्त्रायेलः सर्वे वंशा हित्रोऽस्य दायूदः समीपम् आगत्य १ निवेदयामासुः पश्य वयं तव कीकशमांसानि । अपरं पूर्वं यदा शैलो- २ ऽस्माकं राजासीत् तदापि त्वमेवेस्त्रायेलं वहिरभ्यन्तरे च गमनागमने ऽकारयः । अपरं ममेस्त्रायेल्लोकानां पालकोनायगण्येन च त्वया भवि- तव्यमिति त्वं परमेश्वरेणोक्तः । इत्थम् इस्त्रायेलः सकलप्राचीनलोकेषु ३ हित्रोऽस्य राज्ञः समीपम् आगतेषु दायूदा नृपेण हित्रोऽस्य परमेश्वरस्य साक्षात् तैः साकं नियमोऽकारि ते च दायूदम् इस्त्रायेलो राज्येऽभि- सिधितुः । दायूद् चिंशवत्सरवयसि राजत्वं लब्ध्वा चत्वारिंशद्वत्सरं ४ यावद् राजत्वं चकार । स हित्रोऽस्य यिह्मदावंशस्योपरि घग्मासाधिकान् ५ सप्तवत्सरान् राजत्वं चकार ततः परं यिरूशालमे समस्तस्त्रायेलो यिह्मदायाश्चोपरि त्रयस्त्रिंशद्वत्सरान् यावद् राजत्वं चकार ।

अनन्तरं राज्ञा तस्य मनुजैश्च देशात्पन्नयिवृषीयानां विबडं यिरू- ६ शालमं प्रति यात्रायां कृतायां ते दायूदम् ऊचुः, एतत् स्थानं प्रवेष्टुं त्वया न शक्यते यतः स्थानम् एतद् दायूदा न प्रवेष्टुमिति वाचं वदन्तोऽन्धाः खड्गान् च त्वां दधयिष्यन्ति । किन्तु दायूद् सियोनात्थं ७ दुर्गं वशीचकार तस्य दुर्गस्य दायूद् नगरमिति नामान्तरमास्ते । तस्मिन् ८ दिने दायूद् कथयामास यो जनः धियूषीयान् निहृत्य प्रजाकीं दायूदा दृष्टितं खड्गान् गजश्वाकमिष्यति, स प्रधानसेनापति भविष्यति । तत्त्वा- रब्दाद् अन्धेन खड्गेन वा राजनिकेतनं न प्रवेष्टुमिति लोकेष्वथते । अतो दायूद् दुर्गं उधितवान् तस्य दायूद् नगरमिति नाम कृतवान् । ९

अपरं दायूद् प्राचीरेख मिस्त्रमारभ्याभ्यन्तरस्थानं यावत् तद् वेष्टयामीस ।

१० अनन्तरं दायूद् क्रमशो वर्जमानो महान् बभूव सेनाध्यक्षः परमेश्वरस्य तस्य सहायकस्तौ ।

११ अनन्तरं सोरीयराजो हीरमो दायूद्ः समीपम् शरसकाष्ठानि सूत्रधरान् स्थापतीन् लोकांश्च दूतैः प्रेषयामास ततस्तो दायूद्ः हते

१२ प्राप्तादं निर्म्ममिरे । ततः परमेश्वर इच्छायेनो राजत्वपदे मां संस्थापितवान् तथा निजेच्छायेन शस्यानुरोधतः मम राज्यस्योन्नतिं कृतवान् इति दायूद् बबुधे ।

१३ अपरं दायूद् हिब्रोकाद् आगत्य यिरूशालमेऽन्यजाया उपपत्नीश्च

१४ अयाह, ततो दायूदोऽपरे पुत्राः दुहितरश्चाजायन्त । यिरूशालमे

१५ शम्भूयः श्रोतवो नाथनः सुजेमान् यिभर इलीशूयो नेफगो याफिय

१६ इलीशामा इलियादा इलीफेनटश्चेतिनामानस्तस्य पुत्रा आजायन्त ।

१७ अनन्तरं सर्वैरिच्छायेन वंशीयै र्दायूद् इच्छायेनो राज्येऽभिविक्त इति

१८ वात्सां श्रुत्वा सर्वे पिजेछोयाः दायूदं गवेषयितुम् आजग्मः । अपरं

दायूदि तत् श्रुत्वा दुर्गं गतवति पिजेछीया आगत्य रिफायिमसमभूमौ

१९ विस्तीर्णा बभूवः । अनन्तरं दायूद् परमेश्वरं पृष्टवान् पिजेछीयानां

विबुधं मया किं गन्तव्यं ? त्वं किं मम करे तान् समर्पयिष्यसि ? ततः

परमेश्वरो दायूदं जगाद, याहि मयावश्यं पिजेछीयास्तव करे सम-

२० र्पयिष्यन्ते । अपरं दायूद् बाल्पिरासीमम् आगत्य तान् पराजित्य

जगाद परमेश्वरो मम सम्मुखे मम रिपून् खोतोभङ्गवद् बभञ्ज । तस्मात्

तस्य स्थानस्य नाम बाल्पिरासीमं देवताभङ्गस्थानमिति कृतवान् ।

२१ अनन्तरं ते स्त्रेष्वा प्रतिमास्तत्र परित्यज्य गता दायूद् तस्य सङ्गिजेकाश्च

ता गृहीत्वा अगमः ।

२२ अनन्तरं पिजेछीयाः पुनरागत्य रिफायिमसमभूमौ विस्तीर्णा बभूवुः ।

२३ ततो दायूदा परिपृष्टः परमेश्वरः कथितवान् त्वम् इदानीं मा गच्छ,

तेषां पश्चाद् व्याघ्रस्थागत्य वाक्तास्थानस्य सम्मुखे तान् आक्रमिष्यसि ।

२४ वाक्ताया उच्चस्थानेव गमनशब्दे त्वया श्रुते त्वम् उद्यमं करिष्यसि यत-

स्तदा परमेश्वरः पिजेछीयानां सैन्यं विनाशयितुं तवाग्रसरो भविष्यति ।

२५ अनन्तरं दायूद् परमेश्वरस्याज्ञानुसारेण कर्म कुर्वन् गेवातो गेबरमुप-

स्थितिं यावत् पिजेछीयान् अवधीत् ।

६ षष्ठोऽध्यायः ।

१ दायूदः परमेश्वरस्य मञ्जूषामयनं ६ उपस्थापितो मञ्जूषाया ओवेदेदोमस्य गेहे स्थापनं १२ बलिदानं नृत्यञ्च विधाय दायूदः परमेश्वरस्य मञ्जूषाया आनयनं १० आवासे तस्याः स्थापनं १० दायूदं प्रति लोखलाया निन्दावचनं ।

अनन्तरं दायूद् इस्त्रायेलवंशस्य त्रिंशत्सहस्राणि वृत्तमनुजान् संज- १
याह । अपरं दायूद् निजसङ्गिनः सकललोकान् गृह्णन् उत्थाय किस्- १
बयोर्मध्ये निवासिनः सैन्याधिपपरमेश्वरस्य नाम्ना विख्यातां मञ्जूषां
बाजीयिहृदात आनेतुं यात्रां चकार । अनन्तरं त ईश्वरस्य नियम- २
मञ्जूषां नूतनं शकटम् आरोह्य पर्वतस्थाद् अवीनादवस्य वेष्टनन्तां
वह्निचक्रुः । अपरम् अवीनादवस्य पुत्रावघोऽह्नियञ्च तत् नूतनं शकटं
आलयामासतुः । अपरं ताभ्यां पर्वतस्थाद् अवीनादवस्य भवनाद् ४
ईश्वरस्य मञ्जूषया साकं तस्मिन् आनीते ऽह्नियो मञ्जूषाया अग्नेऽग्रे
चलितवान् । अपरं दायूद् इस्त्रायेलः सकलवंशाश्च परमेश्वरस्य ५
सम्मुखे देवदारुकाष्ठनिर्मितान् वल्लकीशुघिरमुरजान् जयघट्टाणि
भेरीश्च वादयन्तो जयध्वनिम् अकुर्वन् ।

अनन्तरं तेषु नालेनस्य शस्यमर्दनस्थान उपस्थितेषु गावावबाधे ६
जाते तत उघो हत्तो विस्तार्येश्वरस्य मञ्जूषां दधार । तत उघं प्रति ७
परमेश्वरस्य क्रोधे प्रज्वलिते तस्य भ्रमकारणाद् ईश्वरस्तस्मिन् स्थाने तम्
आहतवान्, ततः स ईश्वरस्य मञ्जूषायाः समीपे समार । परमेश्वर ८
उघम् आहतवान् इति कारणाद् दायूद् असन्तुष्टो बभूव, अपरं ९
तस्य स्थानस्य नाम परसुघम् उधाघातस्थानमिति वृत्तवान् अद्यापि तस्य
तन्नाम विद्यते । अपरं दायूद् तस्मिन् दिने परमेश्वराद् भीत्वा कथया- १०
मास तर्हि परमेश्वरस्य मञ्जूषा केन प्रकारेण मम समीपम् आगमि-
ष्यति ? अनन्तरं दायूदनगरं निजसमीपं परमेश्वरस्य मञ्जूषाम् आनेतुम् १०
अनिच्छन् दायूद् पथपार्श्वस्थं गातीयस्योवेदेदोमस्य निवेशनं तां नीत्वा
स्थापयामास । ततः परमेश्वरस्य मञ्जूषायां गातीयस्योवेदेदोमस्य निवे- ११
शने चीन् मासान् स्थितायां परमेश्वर ओवेदेदोमस्य तस्य सकलपरिज-
नस्य च स्तोमं चकार ।

अनन्तरं परमेश्वरो निजमञ्जूषायाः कारणाद् ओवेदेदोमस्य तस्य १२
सर्वशस्य च स्तोमम् अकुर्वदिति वार्तां श्रुत्वा दायूद् गच्छन् ओवेदेदोमस्य
निवेशनाद् आनन्देन परमेश्वरस्य मञ्जूषां दायूदनगरम् आनिनाय ।

- १९ अपरं परमेश्वरस्य मञ्जूषावाहिन्यु वटपदानि प्रगतेषु स गावं पृष्टपशून्मे-
 १४ कश्च जुहाव । अपरं दायूद् कार्पाससूत्रनिर्मितम् रफोदं परिधाय
 १५ परमेश्वरस्य सम्मुखे यथाशक्ति नमस्कृतं । इत्थं दायूद् इच्छायेनः सर्वे
 वंशाखानन्दध्वनिना तूरीध्वनिना च परमेश्वरस्य मञ्जूषाम् आनिन्युः ।
 १६ अनन्तरं परमेश्वरस्य मञ्जूषाया दायूद्नगरप्रवेशकाले शौलस्य दुहिता
 मोखला वातायनेन निरीक्षमाया परमेश्वरस्य साक्षाद् उल्लम्पयन्तं
 दृष्टान्तश्च राजानं दायूदं वीक्ष्य मनसा तं तुष्णीचकार ।
 १७ अनन्तरं मनुजाः परमेश्वरस्य मञ्जूषाम् अभ्यन्तरम् आनीय खड्गान्
 ऽर्थाद् दायूद् तस्या निमित्तं यद् दृश्यम् आसादितवान् तस्य मध्ये ख्याप-
 यामासुः, अपरं दायूद् परमेश्वरस्य साक्षात् होमबलीन् मङ्गलार्थक-
 १८ बलीन् प्रोतससर्ज । अपरं होमबलीनां मङ्गलार्थकबलीनाञ्चोत्सर्गं
 समाप्य दायूद् सैन्याधिपपरमेश्वरस्य नासा लोकोभ्य आशिश्वं ददौ ।
 १९ अपरं सकलप्रजानां मध्ये ऽर्थाद् इच्छायेनवंशसमूहमध्ये प्रतिपुरुषं प्रति-
 नारि चैकं पृथग् एकं पात्रं प्राक्षारसम् एकम् उडुम्बरखण्डञ्च परिवे-
 धितवान् । अनन्तरं सर्वे लोका निजं निजं स्थानं प्रतस्थिरे ।
 २० अनन्तरं दायूदि निजपरिजनेभ्य आशिश्वं दातुं परावृत्त्यागते शौलस्य
 दुहिता मोखला दायूदं साक्षात् कर्तुं वहिरागत्य बभाषे, इच्छायेनो
 राजाय सम्यक् महिमाम्वितो ऽभूत् यतः कश्चित् कापुरुषो यादृग्
 विवस्त्रो भवति, तादृक् सोऽपि खड्गानां दासीनां साक्षाद् विवस्त्रो-
 २१ ऽभूत् । तदानीं दायूद् मोखलां जगाद, परमेश्वरस्य लोकस्येष्टार्थेनो
 राजत्वपदे मां नियोजयितुं यस्तव तातात् सकलपितृवंशाश्च मां वृत्त-
 वान् तस्य परमेश्वरस्य साक्षात् तत् कृतवानहं परमेश्वरस्य साक्षात्
 २२ नृत्तवानहं, एतस्मादपि लघिष्ठो निजदृष्टौ न्यक् च भविष्यामि, तथापि
 २३ त्वया यासां दासीनां वाक्यम् उक्तं ताभिरादरणीयो भविष्यामि । अतः
 शौलस्य दुहिता मोखला मरणं यावत् निरपत्या तस्यौ ।

७ शप्तमोऽध्यायः ।

१ मन्दिरं निर्मातुं दायूदोऽभिलाषः नाथनस्य सन्निधिः ४ परमेश्वरस्योद्देशात् नाथ-
 नस्य तस्य वारं १९ दायूद्वर्यं प्रतीक्षरस्य प्रतिज्ञानं १८ दायूदः प्राथमप्रसन्नः ।

- १ अनन्तरं परमेश्वरेण राज्ञश्चतुर्दिक्षेषु रिपुषु दमितेषु स यदा
 २ निजगृहे न्यवसत् तदा राजा भविष्यदादिनां नाथनं जगाद, पञ्च

मवैरसकाळे निर्मिंते प्रासाद उच्यते किन्तु परमेश्वरस्य मञ्जुषा यव-
निकानां मध्ये वसति । ततो नाथनो राज्ञे कथयामास भद्रं त्वं १
निजमनोगतं साधय परमेश्वरस्तव सहाय आस्ते ।

अपरं तस्यां रजन्यां परमेश्वरस्य वाक्यमिदं नाथनस्य निकटं समा- ४
गच्छत्, त्वं गत्वा मम दासं दायुदं वद परमेश्वर इति वाचं वक्ति त्वं किं ५
मम वासायं मन्दिरमेकं निर्मास्यसि? इत्यायेनवंशस्य मिसरदेशात् ६
ममानयनदिवसमारभ्याद्य यावत् मन्दिरे मया न न्युध्यते, केवजं दूष्य
आवासे च भ्रम्यते । तथापीत्यायेनवंशानां मध्ये मम भ्रमणकाले मम ७
पाकस्थेआयेनलोकस्य पाककत्वपदे नियुक्त इत्यायेनीयानां कस्मिद् वंशः
कदापि किं मया पृष्ट इदं, युष्माभि मन्तृते कुत एरसकाळमयं गृहं न
निर्मीयते? इदानीं त्वं मम दासं दायुदं वद, सेनाधिपः परमेश्वर ८
एतां वाचं वक्ति मम लोकानाम् इत्यायेनवंशीयानां राजानं कर्तुमहं
त्वां मेघस्यागकात् मेघाग्राम् अनुचरयाच गृहीतवान् । अपरं त्वं यद्यद् ९
उपकर्मितवान् तत्तत्पुत्रिन् अहं तव सहायो भवन् तव सम्मुखे तव
सकलशत्रून् उच्छिन्नवान् अपरं चक्रवर्तिनां महतां लोकानां नामवत्
तव महानाम च कृतवान् । तदन्यत् मया निजलोकानाम् इत्यायेनवंशी- १०
यानां कृते स्थानमेकं निश्चितं ते तस्मिन् स्थाने समस्थाप्यन्त, ते तत्र स्वस्थाने
निवसन्ति पुनश्चाजितान् न भविष्यन्ति । पूर्वकाले यदाहं मदीयेआयेन- ११
वंशान् प्राप्तिनुं विचारयितुं आयेनजयं तदा च यादृशं ते दुर्ये मान-
वैरस्तिशक्त तादृशं पुन न स्नेष्यन्ते । सकलरिपुभ्यश्चाहं तुभ्यं विज-
दत्तवान् । परमेश्वरस्त्वत्कृते वंशमेकं स्थापयिष्यतीति वाचमपि परमे-
श्वरस्यां आपयति ।

अपरं त्वयि सम्पुत्रायुषि सति निजपितृलोके समं महानिद्रां गत- १२
वति आहं तव पश्चात् तवैरसवंशं स्थापयिष्यामि तस्य राज्यं स्थिरी-
करिष्यामि च । स मम नामार्थं मन्दिरमेकं निर्मास्यति, अहं च तस्य १३
राजसिंहासनम् अगन्तकालं यावत् स्थिरीकरिष्यामि । अहं तस्य पिता १४
भविष्यामि स च मम पुत्रो भविष्यति; यदि सोऽपराधी भवति तर्ह्यहं
मनुष्याणां दृष्टे मानवसन्तानागाश्च प्रहारैस्तं दण्डयिष्यामि । किन्तु १५
मया तव साक्षात् दूरीकृतो यः शौणस्तस्माद् यादृशेनयुद्धेऽपसारि-
तस्मादहं ततो ममानुयुद्धे नापसारिष्यते । तव सम्मुखे तव वंशस्तव १६
राज्यश्चानन्तकालं यावत् स्थिरो भविष्यति तव सिंहासनमप्यनन्तकालं

- ७ यावत् स्थिरं भविष्यति । अनन्तरं तानि सकलवाक्यानि तच्च दर्शनं यथातथ्यं नाद्यनेन दायूदे कथयाञ्चकिरे ।
- ८ ततो राजा दायूद् अभ्यन्तरं गत्वा परमेश्वरस्य सम्मुख उपविश्य कथयामास हे प्रभो परमेश्वर कोऽहं मम वंशश्च काः, यत् त्वं माम् एतत्पर्यन्तम् उन्नामितवान्? तथापि हे प्रभो परमेश्वर त्वम् एतदपि खट्वैः क्षुद्रं कार्यं मत्वा निजदासस्य सुदीर्घाय भाविवंशायापि मङ्गलं प्रतिश्रुतवान् । हे मम प्रभो परमेश्वर किमयं मानुषस्य धर्मः? एतदन्वत् दायूद् किमपरं निवेदयितुं शक्नोति? हे मम प्रभो परमेश्वर त्वं निजदासं वेत्सि । त्वं निजवाक्यकारणात् निजमनोभिन्नावाञ्छेतादृशं माहात्म्यं विदधत् स्वदासं सर्वमेतत् ज्ञापितवान् । अतो हे प्रभो परमेश्वर त्वं महान् अस्माभिः स्वकार्यं यद्यत् श्रुतं तत्सर्वस्मिन् तव सदृशः कश्चिदपि नास्ति त्वां विना परः कश्चिद् ईश्वरो नास्ति । अपरं तवेच्छायेणकोक्तस्य तुल्या का जातिरास्ते? एवम्भूतैकापि जाति भूमयङ्गे किं विद्यते यस्या मोक्षनेन स्वकीयजातिं जन्तुं महायशो यहीतुञ्च स्वयम् ईश्वर उपागतवान्? मिसरदेशाद् भिन्नजातीयेभ्यो लोकैभ्यो देवेभ्यश्च भवतैव मुक्ताया जाताः समीपे भवदर्थं महायशः प्रकाशितं स्वदेशे च भयङ्कराणि कर्माणि कृतानि । यतस्त्वच्छायेणवंशो यद् अनन्तकालं यावत् तव जाति भवेत् तदर्थं त्वं स्वार्थं तं समस्थापयस्व तथा हे परमेश्वर त्वमेव तेषाम् ईश्वरोऽभवः । इदानीं हे प्रभो परमेश्वर स्वदासमपि तस्य वंशमपि च त्वया प्रतिश्रुतं वाक्यम् अनन्तकालं यावत् स्थिरीक्रियतां, त्वया यदुक्तं तदेव क्रियतां । सेनाधिपः परमेश्वर इच्छायेणवंशस्येश्वर इति तव यन्नामास्ते तद् अनन्तकालं यावद् महद् भवतु तव दासस्य दायूदे वंशश्च तव साक्षात् स्थिरो भवतु । हे इच्छायेणः प्रभो सेनाधिप परमेश्वर तव वंशमहं वर्द्धयिष्यामीति वाक्यं त्वयैव तव दासस्य कर्षगोचरीकृतं ततो हेतोस्तव समीपे प्रार्थनामिमां निवेदयितुं तव दासस्य मनस्युत्साहो जायते । हे मम प्रभो परमेश्वर त्वमेव स्वयं ईश्वरस्तव वचनानि च सत्त्वानि त्वं निजदासाय शुभमिदं प्रतिश्रुतवान् । अतो हे प्रभो परमेश्वर तव दासस्य वंशो यथा अनन्तकालं यावत् तव समक्षं स्थिरो भवेत् तथा तमध्याश्रिप्तं वक्तुं त्वमेवाहंसि, यतस्त्वमेव तत् प्रतिश्रुतवान् तवाशीर्वादेन च तव दासस्य वंशोऽनन्तकालं यावद् आशीःप्राप्तो भविष्यति ।

८ अष्टमोऽध्यायः ।

१ पिनेथीयमेयायोथलोकानां दायूदा इमनं हृददेघरस्यारामीयलोकानाञ्च परा-
जयः २ दायूदः समीपं तोयिन्वपस्य पुनप्रेषयं १४ हदोमदेशे दुर्गस्थापनं १६
दायूदः पारिषदानां नामानि ।

अनन्तरं दायूद् पिनेथीयान् पराजित्य नम्नो चकार तेषां करेभ्यः १
प्रधाननगरस्य नायकत्वम् अपजहार च । अपरं स मेयावीयान् परा- २
जित्य भूमौ पातयित्वा रज्जुभिः परिसमे ऽर्थाद् रज्जुद्वयप्रमाणान् बन्धार्थं
सम्पूर्णरज्जुप्रमाणाञ्च जीवनार्थं परिसमे ततो मेयावीया दायूदो वशी-
भूय करदायिनो बभूवुः ।

अनन्तरं पराततटिन्याः समीपस्थदेशे निजकर्तृत्वं पुनः संस्थापयितुं ३
सोबाया राशि रिहोवस्य पुत्रे हृददेघरे गते दायूद् तं पराजित्य
तस्य सप्तशताधिकं सङ्ख्यं हयारोहिणो विंशति सङ्ख्याणि पदातिकान् ४
निजयाह सङ्ख्ययाणां पादशिराश्चिच्छेद च किन्तु तेषां मध्ये शतं रथान्
अवशेषयामास । अनन्तरं दम्मेश्कस्यारामीयेषु सोबान्वपस्य हृद- ५
देघरस्य साहाय्यं कर्तुमागतेषु दायूद् अरामीयानां द्वाविंशतिसङ्ख-
याणि लोकान् अवधीत् । अपरं दायूद् अरामीयदम्मेश्कप्रदेशे ६
सैनिकाः स्थापयामास, ततोऽरामीया दायूदो वशीभूय करदायिनो
बभूवुः । अनेन प्रकारेण दायूद् यद्यद् उपाकामत् तत्सर्वस्मिन्
परमेष्ठुरस्तं जयिनं चकार । अपरं दायूद् हृददेघरस्य दासानां गात्र ७
स्थानि खर्गपक्षकानि गृहीत्वा यिरुशलमम् आनिनाय । अपरं ८
दायूद् राजा हृददेघरस्याधीनाभ्यां वेटहं वेरोथाश्चेतिनामकाभ्यां नग-
राभ्यां भूयिष्ठानि पित्तकान्यानिनाय ।

अनन्तरं दायूदा हृददेघरस्य सर्वाणि सैन्यानि पराजितानीति ९
वार्तां निश्चस्य तोयिनामा हमातीयन्वपति दायूदः कल्याणं प्रष्टुं १०
युधता तेन हृददेघरस्य पराजितत्वकारणात् दायूदो धन्यवादं
कर्तुञ्च स्वपुत्रं योरामं राज्ञो दायूदः समीपं प्रेषयामास, यतो हृद-
देघरेण सार्द्धं तोयिनाञ्चोऽपि युद्धम् आसीत्, अनन्तरं स दुर्वर्षस्य
सुवर्षस्य पित्तकस्य च पात्राणि गृहीत्वाजगाम । ततो ऽराममेयावा- ११
म्नोनपिनेथीयामालेकप्रभृतयो याः सर्वा जातयो दायूदा पराजिता-
स्ताभ्यः सोबान्वपात् रिहोवस्य पुत्राद् हृददेघराच्च जोठितानि यानि १२

- दुर्वर्गसुवर्णानि दायूदा समुत्सृष्टानि तैः सह तानि सर्व्वीक्यपि परमे-
 १२ श्वरमुद्दिश्य समुत्सृष्टजिरे । अपरं दायूद् नवखात्यायाम् उपत्यका-
 याम् अष्टादशसहस्राख्यरामीयलोकान् हत्वा प्रत्यागमनकाले महतीं
 स्थातिं जेभे ।
 १४ अपरं दायूद् इदमे सैनिकाः स्थापयामास, स इदमदेशस्य सर्व्वत्रैव
 सैनिकाः स्थापयाश्चकार, इदमीयास्य सर्व्वे दायूदे दासा बभूवुः ;
 अपरं दायूद् यद्यत् स्थानं जगाम तत्सर्व्वस्थाने परमेश्वरस्तं जयिनं
 १५ चकार । इत्थं दायूद् इस्त्रायेकः सकलवंशेष्वपरि राजत्वं कुर्व्वन् निज-
 सकललोकान् प्रति सुविचारं न्यायश्ववहारश्चाचचार ।
 १६ तस्मिन् काले सिरूयायाः पुत्रो योयावः प्रधानसेनापतिरासीत् ।
 १७ अशीनूदस्य पुत्रो यिहोशाफटस्तेतिहासलेखक आसीत् । अशीनूदस्य
 सुतः सादोकोविद्याधरस्य सुतोऽहीमेनकस्य याजकावास्तां सिरायस्य
 १८ लेखक आसीत् । यिहोयादस्य सुतो विनायः किरिथीयानां पिनेथी-
 यानाद्याध्यक्ष आसीत् तथा दायूदः पुत्रा राजसभासद आसन् ।

९ नवमोऽध्यायः ।

- १ शैलवंशमधि दायूदो जिज्ञासा ४ दायूदः समीपे मिफीवोश्रतस्थानयन् ७
 मिफीवोश्रताय निजभाजनसने स्थानदानं शैलस्य सकलभूमिदानं ८ मिफीवो-
 श्रतस्य भृत्यस्य सीवस्य कथा ।
 १ अनन्तरं दायूद् पृथ्वान् अहं योनाथनस्य कृते यं प्रति प्रेमाचरितुं
 २ शक्नोमि शैलवंशमध्ये तादृशः कोपि किम् अवशिष्ट आस्ति ? ततः सीव
 इतिनामा शैलस्य परिजनानां य एको दास आसीत् तस्मिन्
 दायूदः समीप आनीते राजा तं पप्रच्छ त्वं किं सीवः ? सोऽवदत् अहं
 ३ भवतः स दास एव । अनन्तरं राजा पृथ्वान् अहं यं प्रतीश्वरस्य
 नास्ति प्रेमाचरितुं शक्नोमि शैलस्य वंशे तादृशः कश्चित् किम् अवशिष्ट
 ४ आस्ति ? ततः सीवो नृपतिं स्थापयामास, उभयचरखाभ्यां खड्गो घोना-
 ५ धनस्यैकः सुतोऽवशिष्ट आस्ति । तदा राजा तं पप्रच्छ स कुत्र ? सीवो
 राजानं व्यच्चापयत्, पश्यतु स जोदिवारे श्मूयेकसुतस्य माखीरस्य
 निवेशन आस्ति ।
 ६ अपरं राजा दायूद् जोदिवारं द्रुतं प्रहित्वा श्मूयेकसुतस्य माखीरस्य
 ७ निवेशनात् तम् आनाययामास । तदानीं शैलस्य पौत्रो योनाथनस्य

पुत्रो मिफीवोशतो दायूदः समीपम् आगत्य न्युजः सन् तं प्रणामम् ।
ततो दायूद् अवदत् हे मिफीवोशत । स प्रत्यवदत् भवतो दास उप-
स्थित आस्ते ।

अनन्तरं दायूद् तं जगाद, भयं माकार्षीः, अहं तव पितु र्योनाथनस्य ०
कृते त्वां प्रति सद्भावम् आचरिष्यामि तव पितामहस्य शैलस्य सर्वा
भूमीश्च तुभ्यं परावर्त्य दास्यामि, अपरं त्वं नित्यं मम भोजनासने
भोष्यसे । ततः स दण्डवद् भवन् बभाषे भवतो दासोऽहं को व्रत् ८
मृतकुक्षुरतुल्यं मां प्रति भवता सदृष्टिः क्रियते ?

अनन्तरं राजा शैलस्य दासं सीवम् आह्वय जगाद शैलस्य तस्य ८
वंशस्य च यद्यद् आसीत् तत्सर्वम् अहं तवाधिपतेः पुत्राय दत्तवान् ।
अतस्त्वया तव सुतेष्व तव दासैश्च तस्या भूमेः कृषिकर्म कृत्वा तवाधि- १०
पते भोक्तार्यं तदुत्पन्नं द्रव्यमानोय दास्यते, किन्तु तवाधिपतेः पुत्रो
मिफीवोशतो मम भोजनासने भोजनं करिष्यति । तस्य सीवस्य
पश्चदशपुत्रा विंशति दासाश्चासन् । अनन्तरं सीवो महीपतिं जगाद ११
मम प्रभुणा नृपेण यद्यद् आज्ञापितं तत्सर्वं भवतो दासेन करि-
ष्यते । राजा आज्ञाहार मिफीवोशतो राजपुत्र इव मम भोजनासने
भोजनं करिष्यति । मिफीवोशतस्य मोखानामक एकः शिशुपुत्र ११
आसीत् । अपरं सीवस्य गृहवासिनः सर्वे लोका मिफीवोशतस्य दा ८
बभूवुः । किन्तु मिफीवोशतो यिरूशालमे न्यवसत् यतो भूपते ११
नासने स नित्यं समन्त्रात्, स उभाभ्यां पादाभ्यां खड्ग आसीत् ।

१० दशमोऽध्यायः ।

१ हानून प्रति दायूदा प्रेषितानां कृतानाम् अपमानितत्वं १ अस्मिन्नीयानाम् अरा-
मीयोश्च पराजितत्वं १५ अन्यारामीयैः समं शोचकस्य कृतत्वं ।

ततः परम् अस्मिन्मनवंशस्य राज्ञि मृत्ये तस्य पुत्रो हानूनी राज्यपदं १
प्राप । ततो दायूद् अवदत् हानूनस्य पिता नाहशो मां प्रति यादृशं १
सद्भावम् आचरद् अहमपीदानीं हानूनं प्रति तादृशं सद्भावम् आच-
रिष्यामि । अतो दायूद् तस्य पितरमधि तं सान्वयितुं खदासान् प्रेषय-
मास । दायूदस्तेषु दासेष्वस्मिन्मनवंशीयानां देशमुपस्थितेष्वस्मिन्मनवंशीयानां १
मुखाः खप्रभं हानूनं जगदुः, दायूदा तव समीपं सान्वयितादो
जनाः प्रहिता इति कर्म तव पितुः सम्मानार्थं तेन कृतं त्वं किमिच्छ

बुध्यसे? दायूद् नगरं निरीक्ष्यानुसन्धाय च नाशयितुम् इच्छतेति
 ४ हेतोः स निजदासान् प्रहितवान् इति किं नहि? ततो ज्ञानमे
 दायूदो दासान् धृत्वा तेषां श्मश्रूणामर्द्धमर्द्धं क्षौरयित्वा नितम्बपथ्येन
 ५ तेषां वस्त्राणि छित्त्वा च तान् विखट्टवान् । अनन्तरं तैर् दायूदम् एत-
 द्दार्त्तायां आपितायां तेषाम् अतीव अपाकारणाद् राजा तान् साक्षात्
 कर्तुं लोकान् प्रहित्वेदम् आदिदेश, यावद् युष्माकं श्मश्रूणि न बर्द्धन्ते
 तावद् यूयं यिरीहो तिष्ठत पश्चात् परावृत्त्यागच्छत ।

६ अनन्तरं वयं दायूदः सम्मुखे छयाहो अभवामेति बोध्याम्मेन-
 वंशीया दृतान् प्रहित्व वेतनम् अङ्गीकृत्य वैतरिहोवस्थानां सोवा-
 स्थितागद्दरामीयाणां विंशतिः सहस्राणि पदातिकान् माखाया राक्ष
 एकसहस्रं लोकान् टोवदेशीयान् द्वादशसहस्राणि लोकांश्चानिन्युः ।

७ तां वार्त्तां निश्रव्य दायूद् योयावं बलवन्ति सर्वसैन्यानि च तत्र
 ८ प्रेषयामास । ततो ऽम्मेनवंशीया बहिरागत्य गोपुरप्रवेशस्थाने सैन्यानि
 रचयाञ्चक्रिरे तद्भिन्नाः सोवातो रिहोवाआगता अरामीयाः टोवात्

९ माखातआगता लोका अपि क्षेत्रे व्यूहं रचयाञ्चक्रिरे । इत्थम् अय-
 दिशि पश्चाद्दिशि च द्वयोर्दिशोर्मदिरुद्धं युद्धं जायत इति दृष्ट्वा
 योयाव इच्छायेनः सर्वेभ्यः परीक्षितलोककेभ्यो लोकान् धृत्वा स्वयम्

१० अरामीयाणां विरुद्धं व्यूहं रचयामास । अवशिष्टलोकेषु च निजभातय्य
 बोधये तेन समर्पितेषु सोऽम्मेनीयानां विरुद्धं व्यूहं रचयाञ्चकार ।

११ अपरं योयावस्तं जगाद, अरामीयाश्चेत् मत्तो बलवन्तो भवन्ति
 तर्हि त्वं मामुपकरिष्यसि, अम्मेनीयाश्च चेत् त्वन्तो बलवन्तो भवन्ति

१२ तर्ह्यहं गत्वा त्वामुपकरिष्यामि । त्वं प्रबलो भव वयं खलोलोका-
 नामि अस्मदीश्वरस्य नगराणाञ्च कृते पुरुषत्वं प्रकाशयिष्यामहे परमे-

१३ श्वरो यत् क्षेमं मन्यते तदेव करिष्यति । अनन्तरं योयावे तस्य सङ्गि-
 लोकेषु चारामीयैः समं युद्धं प्रगतेषु ते तस्याग्रेऽग्रे पलाययाञ्चक्रिरे ।

१४ अपरम् अरामीयाः पलायन्त इति दृष्ट्वा अम्मेनवंशीया अबोधयस्याग्रे
 ऽग्रे पलाय्य नगरं प्रविविशुः । ततो योयावोऽम्मेनवंशीयानां समीपात्
 परावृत्त्य विरुद्धानामम् आगमत् ।

१५ अनन्तरं वयम् इच्छायेनवंशीयैः पराजिता इति बोध्यारामीया

१६ अमिचन् । अपरं परातनयाः पारस्था अरामीया हृददेवरेख
 दृतान् प्रहित्व बहिष्कृताः सन्तो जेजमम् आगच्छन् तस्य हृददेव-

रस्य सेनापतिः शोवकश्च तेषाम् अयगामी बभूव । अनन्तरं दायूद् १०
तां वार्तां निशम्येखायेलः सकलवंशान् संगृह्य यदनतटिन्याः पारं
गत्वा हेनमम् उपतस्थे । ततोऽरामीयलोका दायूदो विरुद्धं व्यूहं रच-
यित्वा तेन साकं युयुधुः । अपरम् अरामीया इखायेलवंशस्य सम्मुखात् १८
पलायाच्चक्रिरे ततो दायूद् अरामीयाणां सप्तशतानि रथान् चत्वारिंशत्
सहस्राणि ह्यारोहिण्यश्च नाशयामास अपरं तेषां सेनापतिः शोव-
कोऽपि तत्राहतः सन् ममार । अनन्तरं वयम् इखायेलवंशीयैः परा- १९
जिता इति वीक्ष्य हृददेशरस्ताधीनाः सर्वे नृपतय इखायेलवंशैः समं
सन्धिं कृत्वा तेषां वंशं बभूवुः । अतोऽरामीया अम्मेनवंशीयान्
पुनरपकर्तुं विभयाच्चक्रुः ।

११ एकादशोऽध्यायः ।

१ रज्याया अपरोधम् ९ वतश्रेवाया भूमं दायूदो अभिचरत् १ ऊरियेण समं दायूदो
अभिचरत् १० ऊरियस्य वधार्थं योयावस्य समीपे पक्षप्रेषणं १८ ऊरियस्य हतत्व-
वार्ताया दायूदं प्रति प्रेषणं १९ योयावं प्राप्तिं दायूद उन्तरं २१ वतश्रेवाया दायूदो
विचरत् २२ ।

अनन्तरं तस्मिन् बत्सरे गते सति राज्ञां युद्धगमनसमये दायूद् १
योयावं तेन समं निजदासान् सर्वान् इखायेललोकांश्च प्रेषयामास
ततस्तु अम्मेनवंशीयदेशं नाशयित्वा रज्ज्वानगरीम् अवतरन्धुः । किन्तु
दायूद् यिरूशालमे तस्थौ ।

अपरम् एकस्मिन् दिवसे सन्ध्याकाले दायूद् खट्वात उत्थाय राज- १
प्रासादस्य एष्टे विहरतीत्यन्तरे प्रासादएष्टात् परमसुन्दरीं योवि-
देकां खान्तीं वीक्ष्य दायूद् तस्यास्तत्त्वं ज्ञातुं लोकं प्रेषयामास । ततः १
जगाद सा इजियामस्य दुहिता द्वितीयस्थेरीयस्य आया वतश्रेवा
किं नहि ? तदानीं दायूद् दूतान् प्रहित्य ताम् आनाययत् अपरम् ४
तस्याम् आगतायां दायूद् तया समं प्रयितवान् तदानीं सा ऋतुस्वा-
तासीत्, अनन्तरं सा निजनिवेशनं परावृत्त्य जगाम । तदानीं सा ५
नारी गर्भधारणाद् दूतेन दायूदं वार्तामवदत् अहं गर्भवती जातेति ।

अनन्तरं दायूद् दूतेन योयावम् आश्रययामास त्वं द्वितीयम् १
ऊरियं मत्समीपं प्रेषयेति । ततो योयावो दायूदः समीपम् ऊरियं
प्रेषयामास । अपरम् ऊरिये दायूदः समीपम् आगते दायूद् तं ०

- ८ योयावस्य मङ्गलं लोकानां मङ्गलं युद्धस्य मङ्गलञ्च प्रपञ्च । अपरं दायूद् उरियं जगाद त्वं खगेहं गत्वा निजपादौ प्रक्षालय । ततो राज-
निवेशनाद् वहिर्गतस्योरियस्य पश्चाद् राज्ञो निकटात् कतिपयानि
९ भक्ष्यद्रव्याणि प्रेषितानि । तथा पुरियो राजप्रासादस्य द्वारप्रवेशस्थाने
स्वप्रभो दासगणेन सह शिष्टे खगेहं न जगाम । अत उरिय निजनिवे-
१० शनं नागमद् इति वार्त्तां लोका दायूदं श्रद्धापयन् । ततो दायूद् उरियं
बभाषे त्वं किं यात्रात आगतो नासि ? तर्हि कुतः खगेहं न गच्छसि ?
११ उरियो दायूदं प्रतिजगाद, परमेश्वरस्य मञ्जुषयेष्टायैः वंशीयै र्यिद्धदा-
वंशीयै लोकेषु दृश्येषु उच्यते मम प्रभु योयावोऽपि मम प्रभो दासाश्च
प्रान्तरे शिविरे वसन्ति, तथा सति भोजनपानार्थं जायया सह
शयनार्थञ्च मया किं खगेहं गमिष्यते ? भवतो भवज्जीवनस्य च शपथं
१२ कृत्वाहं वदामि, यतादृशं कर्म मया न करिष्यते । ततो दायूद्
उरियं बभाषे त्वम् अद्यापि स्थानेऽस्मिन् तिष्ठ श्वत्वा विश्रुत्वाभि ।
१३ तत उरियस्तद्दिनं परदिनञ्च यिरूशालमे तस्थौ । अपरं दायूदा निम-
न्वितः स तस्य साक्षाद् भोजनपाने कृतवान् तेन च मत्सीकृतोऽपि ।
सन्ध्याकाले स वहिर्गत्य निजप्रभो दासैः साकं निजशय्यायां शयितवान्
किन्तु निजगृहं न जगाम ।
१४ अपरं प्रातःकाले दायूद् पत्रमेकं लिखित्वोरियेण योयावस्य समीपं
१५ प्रेषयामास । तस्मिन् पत्रे लिखितमेतदासीत् एष उरियो युष्माभि-
स्तुमुल्लयुद्धस्य सम्मुखे नियुज्यतां ततः परं तस्य पश्चाद् अपसर्त्तव्यं
१६ ततः स आहूतो मरिष्यति । अनन्तरं योयावो यदा नगरम् अवे-
ष्टयत् तदा यत्र स्थाने बलवन्तो लोकाः सन्ति तद् वीक्ष्य तत्रैवोरियं
१७ नियुक्तवान् । अनन्तरं नगरस्था लोका वहिर्भूय योयावेन साकं युद्ध-
वन्तः, ततो दायूदो दासानां मध्ये कतिपया जना हतास्तेषां मध्यं स
हित्तीयोरियोऽप्यहन्त ।
१८ अपरं योयावो दूतेन युद्धस्य वार्त्तां दायूदं ज्ञापयामास । स तं
१९ दूतम् इदम् आदिदेश, राज्ञः समीपे युद्धवार्त्तानिवेदने त्वया समा-
२० पिते राजा कोपं गत्वा, यूयं कुतो योद्धुं नगरसन्निधिं गतवन्तः ? प्राची-
२१ रात् पौरैर्बाह्या निक्षेप्यन्त इति यूयं नाजानीत ? यिरूशालेतस्य सुतो-
ऽवीमेलेकः केन हतः ? एकया स्त्रिया प्राचीरात् पेथबीखखं निक्षिप्ते
स तेवेवे ममारेति किं सत्त्वं नहि ? तर्हि यूयं कुतो नगरसन्निधिं

मतवन् इति चेद् वदेत्, तर्हि भवतो दासो यो द्वितीयोरियः सोऽपि
हृत इति त्वया वक्तव्यं ।

ततः स दूतो गत्वा दायूदं प्राप्य योयावेनादिष्टां वार्त्तां जगाद । ११
स दूतो दायूदं व्यज्ञापयत् ते लोकाः प्रबला भूत्वा प्रान्तरैऽस्माकं १२
समीपं वहिरागच्छन् तदानीं वयं द्वारप्रवेशस्थानं यावत् तैः साकं
रणम् अकुर्म । ततो धनुर्द्धराः प्राचीराद् भवतो दासान् प्रति १५
शरान् अक्षिपन् ततो भूपतेः कतिपया दासा अहन्यन्त तेषां मध्ये
भवतो दासो द्वितीय ऊरियोऽप्यहन्यत । तदानीं दायूद् तं दूतं १५
जगाद त्वं योयावायेदं कथय त्वमेतेन नासन्त्यो भव यतः खड्ग एकं
यद्दत्तादृग् अन्यमपि विनाशयति, त्वं नगरस्य प्रतिकूलं पुनर्दृढं युद्धा
तद् वशीकुरु, इत्थं तम् आश्रासय ।

अनन्तरम् ऊरियस्य जाया स्वपतेरूरियस्य मरणवार्त्तां निश्चय १६
स्वामिनं सुशोच । अपरं शोकदिवसेषु व्यतीतेषु दायूद् दूतं प्रहित्य तां १७
निजनिवेशनम् आनाययत्, ततः सा तस्य जाया भूत्वा तस्य पुत्रमेकं
प्रसूयुवे किन्तु दायूदा हतं कर्मदे परमेश्वरस्यातुष्टिकरं बभूव ।

१२ दादशोऽध्यायः ।

१ नाथमेन मेघस्य दृष्टान्तकथनं दायूदं प्रति भर्त्सनम् १५ दायूदः शिशोर्मरणकथनं
१४ दुर्लभमो जन्म १६ रज्ज्वाग्नरस्य वशी रणम् ।

अनन्तरं परमेश्वरो दायूदः समीपं नाथनं प्रेषयामास स जागत्य १
तस्मै कथयामास, एकस्मिन्नगरे धनवानेको दरिद्रस्त्रैको दावास्तां ।
तस्य धनिनोऽतीव बह्वो गोमेघवजा आसन् । अपरं तस्य दरिद्रस्त्रैको १
क्षुद्रां मेघवत्सां विनान्यत् किमपि नासीत्, स तां क्रोत्वापालयत् २
सा च तेन तद्दालकैश्च सह वसती क्रमेणावर्द्धत सा तस्य स्वभक्ष्यद्रव्यम्
अभुङ्क्त तस्य पात्रेऽपि वन्न तस्य वस्तुस्थानेऽंशे तस्य कन्यैव चासीत् ।
अपरम् एकस्मिन् पथिके तस्य धनवतो गृहेऽतिथौ भूते सोऽतिथये ५
तस्मै पक्कं निजगोमेघादीनां व्रजेभ्यः किञ्चिद् ग्रहीतुम् अनिच्छन्
तस्य दरिद्रस्य मेघवत्सां गृहीत्वा तामेव तदतिथये पक्तवान् । ततो ५
दायूद् तं धनवन्तं प्रति महाक्रोधेन प्रवृजन् नाथनं जगाद, परमे-
श्वरस्यामरतायाः शपथं कृत्वा वदाम्यहं तत्कर्मकारी लोकोऽवश्यं

- ६ घानिष्यते । तस्या मेघवत्सायाश्चतुर्गुणं तेन परावर्धं दातव्यं यतः स दयाम् अकृत्वा तादृशं कर्म चकार ।
- ७ तदा नाथनो दायूदं जगाद त्वमेव स मनुष्यः । इच्छायेकः प्रभुः परमेश्वर इति वाचं वक्ति, त्वम् इच्छायेकत्वशस्य राजा भवितुं मयाभिषिक्तः
- ८ शैलस्य हस्ताद् उद्धृतश्च ; अपरं तव प्रभोः परिजनगणो मया तुभ्यं दत्तस्तस्य जायामगस्तव वक्ष्यन्ते समर्पितश्च तथेच्छायेकत्वशो विहृदा-
वशश्च मया तव वशीकृतः । अपरं सर्वमेतत् कार्यं यद्यल्पम् अभविष्यत्
- ९ तर्ह्यहं तुभ्यं पुनरमुकम् अमुकं वस्त्वप्यदास्यं । इदानीं त्वं परमेश्वरस्य साक्षात् पापं कृत्वा कुतस्तस्याक्षां तुच्छामकरोः ? त्वं हिस्तीयम् ऊरियं खड्गेनावधीस्तस्य जायां निजजायामकरोस्तस्मान्नो न वंशीयानां खड्गे-
- १० नाघातयः । अतः खड्गस्तव निवेशनात् कदापि नापसरिष्यति यतस्त्वं
- ११ माम् अघञ्चारियस्य जायां निजजायाम् अकार्षीः । परमेश्वर एनां वाचं वदति, पश्याहं तव परिवारत एव तवामङ्गलम् उत्पादयि-
ष्यामि तव साक्षात् तव भार्यागणं गृहीत्वा तव सहवासिने दास्यामि
च ततः स एतस्य सूर्यस्य साक्षात् तव जायाभिः सह शयिष्यते ।
- १२ एतत् त्वया गोपने कृतं किन्तु तत्कार्यं सर्व्वेभ्यः इच्छायेकीयानां सूर्यस्य
- १३ च साक्षादेव मया कारिष्यते । ततो दायूद् नाथनं बभाषे परमेश्वरस्य
विरुद्धं मया पापमकारि । ततो नाथनो दायूदम् अघदत्, परमेश्वरस्तव
- १४ पापं दूरीकृतवान् एतेन त्वं न मरिष्यसि । किन्तु त्वम् एतेन कर्मणा
परमेश्वरस्य रिपून् अतीवानिन्दय इति कारणात् तवौरसोऽयं पुत्रो
मरिष्यति । अनन्तरं नाथनो निजगृहं प्रतस्थे ।
- १५ अनन्तरम् ऊरियस्य जायाया गर्भजाते दायूदः पुत्रे परमेश्वरेणा-
- १६ हते सोऽतीव पीडितो बभूव । ततो दायूद् बालकस्य कृत ईश्वरस्य
समीपे प्रार्थयाच्चक उपोवास च गेहं प्रविश्य कृतस्नानं भूमौ निपत्य
- १७ तस्थौ च । ततस्तस्य गृहस्य प्राचीनार्त्तं परिहृत्य भूमित उत्थापयितुं
प्रयतिरे, किन्तु स नाङ्गीचकार तैः समं भोजनमपि न चकार ।
- १८ अपरं सप्तमे दिवसे बालको ममार, ततो बालकोऽस्मियतेति वार्त्तां
दायूदं वक्तुं तस्य दासा विभयाश्चक्रुः, यतस्ते गदितवन्तः पश्यत बालको
सजीवे सति सोऽस्माभिर्बद्ध गदितोपि नास्माकं वाक्यान्गृह्णात् तर्हि
बालकोऽस्मियतेति वार्त्तां तं गदितुं कथं शक्नुमः ? तेन सोऽहितं कर्म
- १९ करिष्यति । किन्तु दासाः परस्परं प्रति वाचं प्रजपन्तीति दायूद् ददर्श

ततोऽनालको मृत इति बुद्ध्या दायूद् दासगणं पप्रच्छ, बालकः किं मृतः ?
 त ऊचुः स मृत इति । तदानीं दायूद् भूमित उत्थाय छात्वा गात्र- १०
 मार्जनं कृत्वा वस्त्राणि परिवर्त्य परमेश्वरस्यावासं प्रविश्य भजनं चकार,
 अनन्तरं स्वगृहम् आगतेन तेन समाक्षापितास्ते तत्सम्मुखे भक्ष्यद्रव्याणि
 परिवेषयाञ्चक्रिरे ततः स बुभुजे । एतेन तस्य दासास्तं बभाषिरे भवता ११
 किमिदं क्रियते ? बालके जीवति भवान् तस्य कृत उपोषितवान् रोदि-
 तवांश्च, बालके मृते भवान् समुत्थाय खाद्यं भुङ्क्ते । ततः स कथयामास १२
 बालके जीवति सति को जानाति परमेश्वरश्चेत् मां प्रति प्रसन्नो भवेत्
 तर्हि बालको जीविष्यतीति विज्ञायाहम् उपावसाम् अरोदच्च । इदानीं स १३
 मृत एव किमर्थम् उपवत्स्यामि ? तं पुनरानेतुं किं मया शक्यं ? अहं
 तस्य समीपं यास्यामि किन्तु स मम समीपं पुनर्नागमिष्यति ।

अनन्तरं दायूद् निजजायां वतश्वेवां सान्त्वयित्वा तस्याः समीपं १४
 गत्वा तया साकम् अश्लेषेत् ततः सा पुत्रमेकं प्रसूय तस्य नाम सुलेमानं
 शान्तिदायकं चकार । अपरं परमेश्वरस्तस्मिन् अप्रीयत । अनन्तरं १५
 तेन प्रेषितो नाथने भविष्यदादौ परमेश्वरस्य प्रेमकारणात् तस्य नाम
 यिदीदियः परमेश्वरस्य प्रिय इति चकार ।

अनन्तरं योयाधोऽस्मोनदेशस्यरज्ज्वायाः प्रतिकूलं युध्यन् राजपुरीं १६
 वशीकृत्य दायूदः समीपं द्रुतान् प्रहित्य आपयामास, अहं रज्ज्वा समं १७
 रथं कृत्वा जलपुरीं वशीकृतवान् । इदानीं मया नगरे वशीकृते मम १८
 नाम यद् विख्यातं न जायते, तदर्थं त्वम् अवशिष्टसैन्यानि संगृह्य
 नगरस्य समीपे शिविरं स्थापयित्वा तद् वशीकुरु । ततो दायूद् १९
 सर्वान् सैन्यानि संगृह्य रज्ज्वां गत्वा तस्या विरुद्धं रथं कुर्वन् तां वशी-
 चकार । अपरं रत्नसुवर्णानां किङ्करैकपरिमाणं तदेषीधराजमुकुटं २०
 राज्ञो मस्तकाद् आददात् तच्च दायूदो मस्तकेऽदीयत् अपरं स तस्मात्
 नगराद् बहूनि चोठितद्रव्याणि वहिष्कृत्यानिनाय । अनन्तरं दायूद् २१
 तत्सम्भवर्तिनां लोकान् वहिष्कृत्यानीय कर्त्तव्यतां लोहमयानां लोह-
 प्लानां कुठाराणाञ्च कर्म्मसु न्ययुक्तं, इष्टकपाकस्थानेषु च गमनागमने
 कारयामास । सोऽस्मोनवंशस्य सक्कननगराणि प्रति तादृशं चकार ।
 अनन्तरं दायूद् तस्य सर्वं लोकाञ्च विरुद्धान् पराकृत्य अगमः ।

१३ त्रयोदशोऽध्यायः ।

- १ अश्वानस्य निजभगिन्यां तामरायाम् अनुरक्तिः १ कलं कृत्वा सस्य पीडितत्वदर्शनं भगिन्या बलात्करणं १४ अनन्तरं तां अतोयित्वा दूरीकरणं ११ अवशालोमस्य कथनं १२ अवशालोमस्य भवलोमच्छेदनकथनं १८ अश्वानस्य अजनं १० दायूदः समीपे वार्त्ताकथनं १० अवशालोमस्य प्रज्ञापनम् ।
- १ दायूदः पुत्रस्यावशालोमस्य तामरानामिका परमसुन्दरी सहोदरै-
 २ कासीत् तां प्रति दायूदः पुत्रोऽस्मिन् कामासक्त आसीत् । निजभगि-
 न्यास्तामरायाः कृते व्याकुलत्वात् सोऽस्वस्थो बभूव यतः सानृजासीत्
 ३ तथाप्यस्मिन्नस्तां प्रति किञ्चित् कर्तुं दुष्करं बबुधे । अनन्तरं दायूदो
 ४ भ्रातुः शिमियस्य पुत्रो योनादवनामकोऽस्मिन्नस्यैको बन्धुरासीत् स
 ५ योनादवोऽतीव चतुरः । सोऽस्मिन् पप्रच्छ त्वं राजपुत्रोऽपि सन्दिनं
 दिनम् एतादृशः कृशः कुतो भवसि तन्मां किं न ज्ञापयिष्यसे? ततो
 ६ स्मिन्नस्तं बभाषे निजभ्रातुरवशालोमस्य भगिनीं तामरां प्रति कामा-
 ७ तुरोऽहमासे । ततो योनादवस्तम् उवाच त्वं निजखट्वायां शयित्वा
 पीडितत्वं क्लृप्तं कुरु, ततस्तव पितरि त्वां वीक्षितुम् आगते त्वं तस्मै
 कथामिमां कथय, विनयेऽहं मम भगिनी तामरा मम समीपम् आगत्य
 मङ्गलं खाद्यं ददातु वीक्ष्याहं यत् तस्याः करात् तद् भुञ्जे तदर्थं सा मम
 साक्षादेव तत् खाद्यं पचतु ।
- ८ अनन्तरम् अस्मिन् पीडितत्वस्य क्लृप्तं कृत्वा शयितवान् ततो रात्रि तं
 वीक्षितुम् आगतेऽस्मिन् राजानम् उक्तवान् अहं विनये मम भगिनी
 तामरागत् मम साक्षाद् द्वौ पिष्टकौ पचतु ततोऽहं तस्या हस्ताद्
 ९ भोक्ष्ये । तदा दायूद् तामरायाः समीपे गर्भागारं लोकं प्रविश्य तां
 जगाद, विनयेऽहं निजभ्रातुरस्मिन्नस्य गृहं गत्वा तस्मै किञ्चित् पथ्यं
 १० प्रका देहि । अतस्तामरा निजभ्रातुरस्मिन्नस्य गृहं जगाम तदानीं सो-
 ११ श्वेत । सा तु सिक्कानि गोधूमचूर्णानि गृहीत्वा तस्य साक्षात् मर्दयित्वा
 १२ पिष्टकान् पपाच, पात्रमेकं गृहीत्वा तस्य सम्मुखे तान् तत्र निदधे च किन्तु
 स भोक्तुं नैच्छत् । अनन्तरम् अस्मिन् उक्तवान् मम समीपात् पुरुषाः
 १३ सर्वे बहिर्यान्तु ततः सर्वे पुरुषास्तस्माद् बहिर्जग्मुः । तदानीम् अस्मिन्-
 १४ तामराम् उक्तवान् त्वं भक्ष्यद्रव्यम् एतत् शयनागारम् आनय ततोऽहं
 तव हस्ताद् भोक्ष्ये । ततस्तामरा निजकृतान् तान् पिष्टकान् गृहीत्वा
 १५ निजभ्रातुरस्मिन्नस्य समीपं शयनागारं जगाम । अपरं तथा तं भोज-

यितुं तस्य समीपं तेष्वाग्नीतेष्वस्त्रोक्तान् धत्वा जगाद हे मम भगिनि
एहि मया समं श्रेष्ठ । ततः सा प्रत्यवदत् हे ममभ्रात नहि नहि मां १९
बलात् मा कुर्व यत् इच्छायेन्वशस्य मध्य एतादृशं कर्त्तव्यं नहि, त्वमे-
तद् दुष्कर्म्म मा कार्षीः । अहं निजकण्ठां कुत्र निधास्ये ? त्वमपीच्छा- १९
येन्वशैर् दुष्टलोकानां मध्ये गणयिष्यसे । विनयेऽहं त्वं राजानं सम्भा-
षस्व स तुभ्यं मां दातुम् अनिच्छुको न भविष्यति । किन्तु स तस्या १४
वाचं नागृह्णात् किञ्च तस्या बलवान् सन् बलात्कारेण तया साकं शिष्ये ।

अनन्तरम् अस्त्रोक्तान् भद्रम् ऋतोयितवान् पुरा तां प्रति १४
तस्य यः काम आसीत् ततोऽप्यधिका दृष्ट्वा बभूव तस्माद् अस्त्रोक्तान्
उक्तवान् त्वम् उल्लाय याहि । सा तं जगाद त्वया पूर्वं मम यद् १९
अपराधं ततोऽधिकं मां वहिष्कृत्यता त्वयापराध्यते । किन्तु स तस्या १७
वचनम् अगृहीत्वा स्वपरिचारकं तरुणम् आह्वय गदितवान् एषा
मम समीपाद् वहिष्कृत्यतां द्वारे चार्गलं दीयतां । तस्याः कन्याया १८
गात्रे नानावर्णीयं वसनमासीत् यतोऽनूढा राजकुमार्यस्तादृशानि वस्-
नानि पर्यदधत् । अनन्तरं तस्य दासस्तां वहिष्कृत्य द्वारेऽर्गलं ददौ ।
तदानीं तामरा निजशिरसि भस्म ददौ स्वगात्रस्थं नानावर्णवसनं १९
ह्रित्वा शिरसि हस्तं दत्त्वा खदतो वप्राज च । ततस्तस्याः सहोदरोऽव- २०
शालोमस्तां पप्रच्छ तव आताप्तेनः किं त्वाम् उपागमत् ? हे मम
भगिनि मैत्री भव स तव आता त्वम् एतत् मनसि न निधत्स्व । तत्
स्तामरा निजसहोदरस्यावशालोमस्य गेहे ऽनाथा सती तस्यौ ।

अनन्तरं ऋषो दायूद् एतानि सर्वान् श्रुत्वा भद्रं चुकोध । अपरम् २१
अवशालोमो निजभ्रातरम् अस्त्रोक्तं भद्रम् अभद्रं वा किमपि नाभा- २२
षत्, यतो निजसहोदराया तामराया बलात्करणाद् अवशालोमस्तम्
ऋतोयितवान् ।

सम्पूर्णवत्सरहयात् परम् इफ्रियमसीमास्ये बाल्यात्सोरे ऽवशा- २३
लोमस्य मेघलोमच्छेदनं बभूव ततोऽवशालोमः सकलान् राजपुत्रान्
निमन्त्रयामास । अवशालोमो राज्ञः समीपमागत्य निवेदितवान् २४
यद्यतु भवतो दासस्य मेघलोमच्छेदनं भविष्यति, अतो राजा भवतो
भृत्याश्च भवतो दासेन समम् आगच्छन्तु । ततो ऋषोऽवशालोमं बभाषे २५
हे मम पुत्र तन्नहि, सर्वेषाम् अस्माकं गमनात् तवाधिकव्ययो
भविष्यति । तथापि स बह्वप्राथयाश्चक्रे किन्तु राजा गन्तुमनिच्छन्

- १४ तमाशिशं बभाषे । अनन्तरम् अवशालोम उक्तवान् यद्यपि तथा-न भवेत् तर्हि मम आतरम् अस्मिन् मया सह गन्तुम् आश्चापयतु । ततो
- १५ राजा तं जगाद स कुतस्त्वया समं यास्यति ? किन्त्ववशालोमेन बद्ध प्रार्थिते नृपोऽस्मिन् सकलराजपुत्रांश्च तेन साकं गन्तुं विससर्ज ।
- १६ अपरम् अवशालोमो निजदासान् इत्याश्चापयामास यूयं निरीक्ष-
ध्वम् अस्मिन्स्य चित्ते द्राक्षारसेन प्रफुल्लिते यूयम् अस्मिन् मारयतेति मयादिष्टे दृग्भाभिः स हन्यतां भीतिं न क्रियतां यतोऽहमेव तद्
- १७ आश्चापये तस्माद् युष्माभिर्भयवर्जितैर्वीरैर्भवितव्यं । अनन्तरम् अवशालोमस्य दासा अवशालोमस्याज्ञानुसारेणास्मिन् प्रति तदकुर्वन् ततो राजपुत्राः सर्वे उत्थाय खं खं खचरम् आरुह्य पलायाश्चक्रिरे ।
- १८ अपरं तेषां मार्गेण्यगमनकाले राजकुमाराः सर्वेऽवशालोमेन हतास्ते-
षाम् एकोऽप्यवशिष्टो नास्तीति किंवदन्ति दायूदः समीपं उपगच्छत् ।
- १९ ततो नृप उत्थाय निजवसनानि कृत्वा भूमौ पपात तस्य सर्वे दासाश्च
२० क्लिन्नवसनाः सन्तस्तस्य समीपेऽतिष्ठन् । तदानीं दायूदो भातुः श्रिमि-
यस्य पुत्रो योनादवो जगाद, राजकुमाराः सर्वे हता इति मत्प्रभु-
र्नानुमन्यतां, केवलम् अस्मिन् जप्ते यतोऽवशालोमस्य सञ्ज्ञेदराया-
स्तामराया अस्मिन् बलात्करणदिवसमारभ्यावशालोम एतत् निर-
- २१ चिनोत् । अतः सर्वे राजपुत्रा मृता इति चिन्तयन् मम प्रभू राजा
२२ न शोचतु केवलम् अस्मिन् हतः । अनन्तरम् अवशालोमः पलायाश्चक्रे ।
ततः परम् एकस्तव्यः प्रहरी निजनेत्रे उन्मील्य खपश्चात् पर्वतपार्श्व-
- २३ वर्त्मना बहवो लोका आगच्छन्तीति ददर्श । ततो योनादवो राजानम्
उक्तवान् अमी राजपुत्रा आगच्छन्ति पश्य भवतो दासेन यद् उक्तं
२४ तदेवाजायत । इति तेन गदित एव राजपुत्रा उपस्थाय प्रोक्षैरबहुः
राजापि तस्य सकलदासाश्च भ्रष्टं बहदुः ।
- २५ अनन्तरम् अवशालोमः पलाय्य मिश्रुरीयनृपस्याम्भीहृदसुतस्य तलम-
यस्य समीपं जगाम, अपरं दायूद् निजपुत्रमपि बद्धदिनानि सुशोच ।
- २६ किन्त्ववशालोमः पलाय्य मिश्रुरं प्राप्य तत्र स्थाने चीन् वत्सरान् प्रोवांस ।
२७ अनन्तरं दायूद् राजा मृतम् अस्मिन् प्रति शान्तो भूत्वावशालोमस्य
समीपं गन्तुं बवाष्क ।

१४ चतुर्दशोऽध्यायः ।

१ तिकोयीयोषितो योयावेनानयनं ४ अवशस्तोमम् आनाययितुं तस्या योषितो
दृष्टान्तकथनं ९१ योयावेनावशस्तोमस्य यिकृशास्तम् आनायनं ९५ अवशस्तोमस्य
सौन्दर्यस्य वंशस्य च कथनं ९८ त्रिभ्यो वत्सरेभ्यः परं दायूदो नृपस्य समीपम्
अवशस्तोमस्य गमनं ।

अनन्तरम् अवशस्तोमं प्रति नृपते र्मन आह्वयमिति सिद्ध्ययाः १
सुतेन योयावेन बुबुधे । ततः स योयावस्तिकोयं दूतं प्रह्वित्य तत्स्थानात् १
ज्ञानवतीं स्त्रियमेकाम् आनाय्य ताम् अवदत्, विनयेऽहं त्वं कृतेन
शोकान्विता भूत्वा शोकस्तूचकं वेशं परिधेहि गात्रे तैर्न न मर्दय किञ्च
मृतस्य कृते बद्धकान् शोककारिणी काचित् योषिदिव भव । अपरं १
नृपतेः समीपं गत्वा तस्मै कथामेतादृशीं कथय, ततस्तद् वक्तव्यं वचा
योयावस्ताम् आदिदेश ।

अनन्तरं सा तिकोयीया योषित् नृपतिं सम्भवाधे । सा न्युज्जीभूय ४
भूमौ पतित्वा प्रणम्य निवेदयामास, हे भूपते मामुपकरोतु । भूपतिः ५
पृथ्वान् तव किम् अभूत्? ततः सा बभाधे, अहमेका विधवा मम पति
मृतः । अपरं भवतो दास्या दे । सुतावास्तां क्षेत्रे तयोः परस्परं युद्धे जाते १
निवारकस्याभावाद् एको जनोऽन्यजनम् आहत्य मारितवान् । इदानीं ७
सर्वे परिजना भवतो दास्या विबुद्धम् उत्थाय वदन्ति स आह्वयतक-
क्षया प्रदीयतां वयं तेन हृतस्य भ्रातुः प्राणानां परिवर्त्तेन तस्य प्राणान्
पृच्छीष्याम उत्तराधिकारिणमपि विनाशयिष्यामहे । अनेन प्रकारेण १३
मम स्वामिनो नाम किमपि वा शेषं यन्न तिष्ठेत् तदर्थं ते ममावशिष्टम्
अङ्गारं निर्व्वापयितुं चेष्टन्ते । तदानीं राजा तां योषितं जगाद ८
त्वं निजनिवेशनं याहि त्वामध्यहमाज्ञापयिष्यामि । अनन्तरं सा ९
तिकोयीया योषिद् राजानं व्याजहार हे मम प्रभो राजन् सोऽप-
राधो मम मत्पितृवंशस्य च भवतु किन्तु राजा भवतः सिंहासनञ्च
निरपराधो भवतु । ततो राजा जगाद यः कश्चित् त्वां किञ्चिद् वदति १०
तं मम समीपम् आनय, स त्वां पुनर्न स्पृक्षति । अनन्तरं सा बभाधे ११
निवेदयाम्यहं महाराजेन खं प्रभुं परमेश्वरं स्मृत्वा पुनर्मानवं हन्तुं
शोषितपातप्रतिहन्ता वार्यतां नेषेत् मम पुत्रो विनाशयिष्यते ।
राजा जगाद परमेश्वरस्यामरतायाः श्रपणं कृत्वा वदामि तव पुत्रस्य
वेश एकोपि मृत्तिकायां न पतियति । सा योषिद् अवदद् विनयेऽहं १२

- भवतो दासीं मम प्रभो राज्ञः समीपे वाक्यम् एकं वदितुम् अनुज्ञा-
 १९ नातु ; ततो नृपतिरवदत् कथय । अनन्तरं सा योषित् जगाद
 ईश्वरस्य लोकांमधि भवान् कुत एतादृशं विचारयति ? एतादृशा
 आश्रयाः कथनाद् देशवह्निष्कृतस्यात्मोयनोक्तस्य पुनरनानयनेन नृपतिः
 २० स्वयं दोषीव भवति । अस्माभिर्मर्त्तव्यमेव भूमौ पतितानि यानि
 तोयानि पुनः सञ्चेतुं केनऽपि न शक्यते तत्तुल्यैरस्माभिर्भवितव्यं तथा
 चेन्द्रेणापि ममतां प्रकाशय दूरीकृतो नरो यद् दूरे न तिष्ठेत् तदर्थम्
 २१ उपाया निश्चीयन्त इति किं सत्त्वं नहि ? अहम् एतद् वचनं मम
 प्रभो राज्ञः समीपे निवेदयितुम् आगमं यतो लोकैर्मम साद्धस उत्पा-
 दिते भवतो दास्या गदितम्, अहं नृपतेः समीपे मदीयवाचं निवेदयि-
 ष्यामि तेन भवितुं शक्नोति राजा निजदास्याः प्रार्थितं साधयिष्यति ।
 २२ मम पुत्रेण सह मामीश्वरस्याधिकृतदेशाद् उञ्चेतुं चेष्टकस्य मनुजस्य
 २३ करात् निजदासीम् उद्धारयितुं नृपतिश्चेद् अङ्गीकुर्यात्, तर्हि
 मम प्रभो राज्ञो वाक्यम् अवश्यं सान्त्वनादायकं भविष्यतीति भवतो
 दास्या बुद्धं यतो भद्राभद्रविवेचनामधि मम प्रभु नृप ईश्वरीयदूत-
 तुल्यो भवति, अतो भवतः प्रभुः परमेश्वरो भवतः सहायो भवतु ।
 २४ अनन्तरं राजा तां योषितं जगाद, विनयेऽहं त्वां यत् प्रख्यामि
 तत् मच्छं मापङ्गुख । ततः सा व्याजहार, मम प्रभु नृपतिः कथ-
 २५ यतु । नृपतिरवदत् कार्येऽस्मिन् त्वया समं किं योयावस्य मन्त्रणा
 नास्ति ? ततः सा व्याहरत्, हे मम प्रभो राजन्, भवतः प्राणानां
 श्रपणेन वदामि, मम प्रभु भूपतिर्यत् कथयति ततो दक्षिणं वामं वा
 परावर्त्तितुं केनापि न शक्यते । भवतो दासो योयाव एव माम् आदिश्य
 २६ सर्वो एताः कथा भवतो दासीमश्रित्यत् । तद्विषयं रूपान्तरीकर्त्तुं
 भवतो दासो योयाव एतत्कर्म कृतवान् । पृथिवीस्थेषु सर्वकर्मसु
 मम प्रभुरीश्वरस्य दूत इव ज्ञानवान् आस्ते ।
 २७ अनन्तरं राजा योयावं जगाद त्वया कार्यमिदं साधितम् अतस्त्वं
 २८ गत्वा तं युवानम् अवशालोमं पुनरानय । ततो योयावो न्युज्जीभूय
 भूमौ पतित्वा प्रक्षम्य राजानं धन्यं वदन् व्याजहार हे मम प्रभो राजन्
 भवताहम् अनुगृहीत इत्यथ भवता खदासस्य निवेदनयद्वाद् भवतो
 २९ दासेन मया बुद्धं । अनन्तरं योयाव उत्थाय गिश्रुरं गत्वावशालोमं
 ३० यिरूशालमम् आनिनाय । अनन्तरं राजा व्याहरत्, स परादृष्ट

निजनिवेशनं यातु मम वदनं तेन न दृष्टव्यं । ततोऽवशालोमो निज-
निवेशनं परादृत्य जगाम राज्ञो मुखं न ददर्श ।

इच्छायेनवंशमध्ये सोऽवशालोम इव रूपेण स्नाध्यः कोपि नासीत् १५
तस्यापादमस्तकं निर्दोषम् आसीत् । स संवत्सरान्ते केशभारात् खशिरा- १६
मुग्रइयत् ततः शिरोमुग्रनकां केषु तुलितेषु राजकीयपरिमाणा-
नुसारेण ते श्रेष्ठकृत्तव्यपरिमिता अभवन् । तस्यावशालोमस्य त्रयः १७
पुत्रास्तामरानामिका परमसुन्दरो दुहितैका चासन् ।

अनन्तरम् अवशालोमः सम्पूर्णवत्सरद्वयं यिरूशालमे वसन् राज्ञो १८
वदनं न दृष्टवान् । अनन्तरं स राज्ञः समीपं प्रेषयितुं योयावं दूते- १९
नाज्जवे, किन्तु स तस्य समीपम् आगन्तुं नैच्छत् द्वितीयवारं दूते
प्रहितेऽपि स आगन्तुं नैच्छत् । अतः स निजदासान् व्याहरत्, पश्यत २०
मम स्थानस्य समीपे योयावस्य क्षेत्रम् एकमास्ते तत्र स्थाने तस्य ये
यवा आसते ययं गत्वा तत्र वज्रं दत्त । ततोऽवशालोमस्य दासाः क्षेत्रे
वज्रं ज्वालयामासुः । अनन्तरं योयाव उत्थायावशालोमस्य गृहे २१
तत्समीपम् आगत्य तं पप्रच्छ तव दासेर्मम क्षेत्रे कुतो वज्रं ज्वलितः ?
ततोऽवशालोमो योयावं जगद पश्चाहं तव समीपं दूतं प्रहित्य २२
त्वाम् अवदं मम समीपम् एहि, गिरात् मया कुत आगतं ? अद्यापि
तत्र स्थाने घेदहम् अस्थास्यं तर्हि मम क्षेमम् अभविष्यत् । इदानीं
राज्ञो वदनं मया दृश्यतां यदि वा ममापराधो विद्यते तर्हि स मां
हन्तु वाचम् एतां राज्ञः समीपे निवेदयितुम् अहं त्वां प्रेषयिष्यामि ।
अनन्तरं योयावेन राज्ञः समीपं गत्वा तदाक्षे निवेदिते राजावशा- २३
लोमम् आगन्तुम् आज्ञापयामास ततः स राज्ञः समीपं गत्वा नृपतेः
सम्मुखे भूमौ पतित्वा प्रणमाम भूपतिश्चावशालोमं चुचुम्बे ।

१५ पञ्चदशोऽध्यायः ।

१ अवशालोमस्येच्छायेनाकां मनोहरं ० वतसलेन दिवासे तस्य गमनं १० तस्य
राजप्राज्ञः ११ दायूदस्य पलायनं १२ इत्यस्य दायूदो न त्यजनं २४ चादोका-
नीषावरयोः प्रत्यावर्तनं १० दायूदो रोदनं २१ अशीषाफलम् अषि कथनं २२
रामस्य प्रत्यावर्तनं ।

ततः परम् अवशालोम आत्मकृते रघुं हृषान् अग्रे गामिनः पश्चात्- १
लोकाश्च व्ययुह । अपरम् अवशालोमः प्रयुष उत्थाय नगरद्वारस्य पथ- २

- पार्श्वे तिष्ठति, अपरं यः कश्चिद् विवादस्य विचारार्थं राज्ञः समीपं
जिगमिषत्ववशालोमस्तमाह्वयत्वं कस्मान्नगराद् आगतोसीति पृच्छति ।
ततो भवतो दासोऽहम् इत्यायेलोऽमुकवशाद् आगच्छम् इति तेन
१ प्रतिगदितेऽवशालोमस्तं वदति पश्य तव विवादस्य कथा भद्रा
४ यथार्थाश्च किन्तु तव वाचं श्रोतुं राज्ञा नियुक्तः कोऽपि नास्ति । अव-
शालोमोऽपरमपि व्याहरति, यद्यहं देशे विचारयित्पदे न्ययोष्ये तर्हि
यस्य कस्यचिद् विवादो निवेदनं वास्ति तस्मिन् मम समीपम् आगते
५ ऽहं तमधि न्याय्यं विचारम् अकरिष्यं । अपरं तं नमस्कृतुं कस्मिंश्चित्
६ तस्य समीपम् आगते स करं प्रसार्य तमालिङ्ग्य चुम्बते । इत्यायेलो यः
कश्चिद् विचारनिष्पत्त्यर्थं राज्ञः समीपं जिगमिषति तं प्रत्यवशालोम इत्यं
करोति । अनेन प्रकारेणावशालोम इत्यायेल्लोकाणां मनांसि जहार ।
७ अपरं चत्वारिंशद् वत्सरेषु व्यतीतेष्ववशालोमो राजानं व्याहरत्
परमेश्वरमुद्दिश्य मर्याकं व्रतं प्रत्यश्रावि तत् साधयितुं हिब्रैयां मां गन्तुम्
८ अनुजानातु । अरामदेशस्थे गिअरे भवतो दासस्य प्रवासकाले मया
व्रतं नेतत् प्रतिश्रुतं यदि परमेश्वरो मां यिरूशालमं पुनरानयेत् तर्ह्यहं
९ परमेश्वरं सेविष्ये । ततो राजा जगाद कुशलेन गच्छ । तस्मात् स
उत्थाय हिब्रैयां प्रतस्थे ।
१० सर्वेषाम् इत्यायेल्वंशीयानां समीपेऽवशालोमेन चरान् प्रहित्य
वार्त्तं वा आपयाश्चके तूरोध्वनिं श्रुत्वैव युष्माभिरवशालोमो हिब्रैयो
११ राजाभवदिति वक्तव्यं । अपरं यिरूशालमाद् देशे श्रुते निमग्नित्वा लोका
अवशालोमेन सहागच्छन् ते किमपि नावगत्य मनःसारल्येन जग्मुः ।
१२ अनन्तरम् अवशालोमो बलिदानसमये दायूदो मन्त्रिणं गीलनीयम्
अह्वीयोक्तं दृतेन तदीयनगराद् गीलत आनिनाय तेन महाराज-
द्रोहे जातेऽवशालोमस्य पक्षीयलोकाः क्रमशोऽवर्जन्त ।
१३ अनन्तरम् एको जने दायूदः समीपम् आगत्य वार्त्तामिमाम् अव-
१४ दत्, इत्यायेल्लोकानाम् अन्तःकरणान्यवशालोमस्य पक्षे भवन्ति । ततो
दायूद् यिरूशालमस्थान् निजनिःकटवर्त्तिनो भृत्यान् जगाद वयमुत्थाय
पलायामहे नोचेद् अवशालोमस्य कराद् अस्माकं रक्षा न भविष्यति,
शीघ्रं गच्छत नोचेत् स तृणम् अस्मान् प्राप्य विपन्नान् करिष्यति खड्गधा-
१५ रेण च नगरं विनाशयिष्यति । ततो राज्ञो भृत्या राजानम् अवदन्
पश्यत्वस्माकं प्रभो भूपतेरभिलषितं कर्म कर्तुं भवतो दासा उद्यताः ।

अनन्तरं राजा तत्पश्चात् तस्य सकलपरिजनाश्च पद्भिः प्रववजुः । गृह- १६
रक्षार्थं दशोपपत्न्यो राज्ञाहीयन्त । अनन्तरं राजा सर्वलोकान् पद्भिः १७
व्रजन्तो वह्निर्गत्य वैतहस्मिर्होके तस्युः । तस्य सर्वभृत्याः किरेधीयाः १८
प्रिलेधीयाश्च सर्वे लोका अपि च गातीया लोका अर्थाद् गातनग-
राद् दायूदा समम् आगताः घटशतानि लोका राज्ञः सम्मुखेऽव्रजन् ।

अनन्तरं राजा गातीयम् इत्तयं जगाद, अस्माभिः सह त्वमपि कुतो १९
यासि? त्वं परावृत्त्य गत्वा राज्ञा समं तिष्ठ यत्त्वं विदेशी स्वदेश-
युतश्च लोकः । ह्यो मात्रम् आगतोऽसि, अद्यास्माभिः सह किं २०
मया भामयिष्यसे? अहं यत्स्थानं गन्तुं शक्नोमि तत्स्थानं गमि-
ष्यामि त्वं परावृत्त्य याहि निजभ्रातृनपि गृहीत्वा गच्छ, अनुग्रहः
सत्यता च तव सहवर्तिनो भवतां । तत इत्तयो राजानं प्रत्यवदत्, २१
परमेश्वरस्यामरताया निजप्रभो राज्ञः प्राणानाश्च श्रपयं कृत्वा वदाम्यहं
जीवने मरणे वा मम प्रभू राजा यच्च स्थाने स्थास्यति भवतो दासोऽपि
तत्रैव स्थास्यति । अनन्तरं दायूद् इत्तयं जगाद, त्वम् अयसरो भव । २२
ततो गातीय इत्तयस्तस्य सर्वे लोकान् तस्य सज्जिनः सर्वे बाणका-
न्धायसरा बभूवुः । सर्वलोकानाम् अग्रगमनकाले देशीयाः सर्वे प्रोचै २३
वहदुः । अपरं प्रान्तरगामिनं मार्गं प्राप्तुं नृपतिः किन्नोऽगच्छातस्त्वयाः
पारं जगाम तस्य सकललोकान् पारं जग्मः ।

सादोक्तस्तत्र सह सर्वे लेवीयलोकान्श्चर्रीयनियममज्ञूषां वहन्त २४
स्तत्रासन् अपरं नगराद् आगच्छतां सकललोकानां पारगमनं यावद्
ईश्वरस्य मञ्जूषा तैरवारोप्यत ततोऽवीयाथर आररोह । अनन्तरं २५
राजा सादोक्तं जगाद त्वम् ईश्वरस्य मञ्जूषां नगरं परावृत्त्य नय,
यदि परमेश्वरो माम् अनुगृहीयात् तर्हि स मां पुनरावोय तां निज-
निवासश्च दर्शयिष्यति । किन्तु त्वयि मम तुष्टिर्नास्तीति यदि स वदेत् २६
तर्हि पश्चाद् मम् उपस्थित आसे स यत् क्षेमं मन्यते तदेव मां प्रति
करोतु । अनन्तरं राजा सादोक्तं याजकं जगाद पश्य त्वं कुशलेन नगरं २७
प्रति परावृत्त्य याहि तव पुत्रोऽहीमासोऽवीयाथरस्य पुत्रो योनाथनश्च
युवथेरिमो द्वौ युवावपि युवाभ्यां सार्द्धं गच्छतां । पश्य युवयोः समी- २८
पाद् यावत् निश्चिता वार्ता नागच्छति तावदहं प्रान्तरस्य निर्जनस्थानेषु
विनिश्चिष्ये । ततः सादोकावीयाथरावीश्वरस्य मञ्जूषां परावर्त्य विरू- २९
शाचमं नीत्वा तत्र स्थाने तस्यतुः ।

- १० अनन्तरं दायूद् जितवृक्षाणां मार्गं खादरोह, ऊर्द्धगमनसमये स्त्री-
ऽकन्दद् व्याघ्रमस्तकोऽग्राहतपदस्य सन् अवजत् तस्य सङ्गिनो लोका
अपि सर्वे स्वं स्वं शिर आष्कायोर्द्धगमनसमये खदन्तोऽवजन् ।
- ११ अपरम् अवशालोमस्य सङ्गिनां राजद्रोहिणां मध्येऽहीघोषलोऽपि
बिद्यत इति वार्त्तायां दायूदा श्रुतायां स जग्राद हे परमेश्वर विनयेऽहं
त्वम् अहीघोषलस्य मन्त्रणां मूढीकुरु ।
- १२ यत्र स्थाने लोकैरीश्वरः प्राग्व्यस्य तत् पर्वतशृङ्गं दायूद् यदोपा-
तिष्ठत् तदाकीर्यां हृश्यश्रिन्नवस्त्रो धूलीमन्त्रितमस्तकस्य सन् दायूदं
- १३ साक्षात्कर्तुम् आजगाम । ततो दायूद् तं बभाषे यदि त्वं मया समं गच्छसि
१४ तर्हि मम भारश्च भविष्यति । किन्तु त्वं नगरं पराहृत्य गत्वा हे राजन्
अहं भवतो दासो भविष्यामि पूर्वं यथा तव पितु दास आसं तथा
भवतो दासो भविष्यामीति वाक्यम् अवशालोमं यदि वदेस्तर्हि मम हते
- १५ ऽहीघोषलस्य मन्त्रणां व्यर्था कर्तुं शक्यसि । तत्र स्थाने सादोक्तावीया-
घरौ याजकौ किं त्वया समं न स्यात्स्यतः ? तस्मात् त्वं राजश्रेष्ठे यं
काचित् वार्त्तां श्रोष्यसि तां सादोक्तावीयाघरौ याजकौ वदिष्यति ।
- १६ अपरं पश्य तत्र स्थाने ताभ्यां सह सादोक्तस्य पुत्रोऽहीमासोऽवीयाघ-
रस्य पुत्रो येनायनस्य तयारेतो पुत्रावासाते युष्माभि र्यां काचिद्
- १७ वार्त्ता आविष्यते सा ताभ्यां मम समीपं प्रेषयिष्यते । ततोऽवशालोमस्य
शिरुशालमप्रवेशकाले दायूदो बन्धुं हृश्योऽपि नगरम् आगच्छत् ।

१६ पौडगोऽध्यायः ।

- १ उपहारकं मिथ्यापवादेन च गोवस्य निजप्रभोः सम्पत्तिप्राप्तिः ४ दायूदः शिमि-
यिनां शपनं ८ दायूदः महिष्यत्वं १४ अवशालोमिन समं हृश्यस्य कथाकथनं २०
अहीघोषलस्य मन्त्रणा ।
- १ अनन्तरं पर्वतशृङ्गे दायूदातिक्लान्ते मित्रोवोहतस्य दासः सीबः
सज्जितगर्दभद्वयोपरि हे श्रेष्ठे पृथग्नं शतं युष्मद्राक्षामकानि शतम्
उडुम्बरपिष्टकान् एकां कृतुं द्राक्षारसस्वारोप्य तेन समं मिजित-
- २ वान् । अनन्तरं राजा सीबम् अवदत्, एतानि किमर्थं ? ततः सीबः
कथयामास, गर्दभौ राजपरिजनानां वह्नार्घ्यम् अपरं मृकानि
यूनां भोजनार्थं द्राक्षारसाश्च निर्जनस्थाने क्लान्तलोकानां यागार्थं भवि-
- ३ ष्यन्ति । अनन्तरं नृपतिर्जग्राद तव प्रभोः पुत्रः कुत्र ? सीबो राजानम्

अवदत् स यिरूशालमेवातिष्ठत् यत् इच्छायेकवंशो ऽय मम पैतृकं राज्यं मया परावर्धं दास्यतीति स बुध्यते । ततो राजा सीबम् अवदत्, ५
मिथीवोशतस्य सख्यं तव भवतु । सीबोऽवदत् हे मम प्रभो राजन्,
प्रत्यन्तं निवेदयामि भवान् माम् अनुगृह्णातु ।

अनन्तरं दायूद बह्वरीमं प्राप्ते शैलवंशसम्भवो गेराः पुत्रः ५
शिमियिनामा कश्चित् पुरुषो वह्निर्भूयागच्छन् आगच्छन् शिपे । स ६
दायूदं प्रति दायूदाजस्य समस्तदासांश्च प्रति तस्य दक्षिणे वामे च
व्रजतो लोकान् बीरांश्च प्रति पाषाणान् निक्षिप्येत् । शिमियिः शपमान ७
इदं आजहार, हे शोणितपातिन् हे नारकिन् त्वं दूरीभव दूरीभव ।
त्वं यस्य विनिमयेन राजत्वम् आकार्षीत्स्य शैलवंशस्य सकलशोणित- ८
पातस्य कलं परमेश्वरस्तुभ्यम् अवदात्, स च परमेश्वरस्तव पुत्रस्यावशा-
नोमस्य हस्ते राज्यं समाप्यत, शोणितपातित्वात् त्वं विपन्नोऽभवः ।

ततः सिरूयायाः पुत्रोऽवीशयो राजानं जगाद, अयं मृतः आ कुतो ९
मम प्रभुं राजानं शपते ? विनयं ऽहं तस्य शिरश्चेदनायं पारं गन्तुं
माम् अनुजानीहि । राजा जगाद हे सिरूयायाः पुत्रो युवाभ्यां १०
समं मम कः सम्बन्धः ? स मां शपतां यतो दायूदं शपसेति स
परमेश्वरेण प्रोक्तः, अतस्त्वं कुत यतादृशं कर्म करोषीति तं प्रष्टुं केन
शक्नते ? अपरं दायूद् अवीशयं निजसकलदासांश्च जगाद पश्यत मम ११
शरीराग्निगतः पुत्रो मम प्राणान् गवेधयति तर्हि विन्यामिनीयो
लोकोऽयं किं न करिष्यति ? यूयं तं त्यजत स शपतां यतः परमेश्वर-
समाज्ञापयत् । भवितुं शक्नोति ममाशुपातम् आलोक्य परमेश्वरो १२
ऽयं तद्वत्प्रापस्य विनिमयेन मम मङ्गलं करिष्यति । अनन्तरं दायूद् १३
तस्य लोकान् वर्तमानं व्रजन् । स शिमियिरपि तदभिमुख्येन पर्वतपार्श्वेन
व्रजितवान् अपरं व्रजन् व्रजन् अश्रुपत पाषाणान् निरक्षिपत् धूलो-
भिलान् आच्छादयच्च । अनन्तरं राजा तस्य सङ्गिनो मनुजाश्च आन्ता १४
भूत्वा तत् स्थानं प्राप्य तत्र विश्राम्यतुः ।

अनन्तरम् अवशाकोमस्तेन सार्द्धम् अवीथोफन इच्छायेकवंशीव- १५
लोकान् सर्वे सिरूशालनं प्रविशन्तुः । अनन्तरं दायूदो बह्वरीवी १६
हृशयोऽवशाकोमस्य समीपम् आजगाम । स हृशयोऽवशाकोमं जगाद,
राजा चिरं जीवतु चिरं जीवतु । ततोऽवशाकोमो हृशयं जगाद तव १७
मित्रं प्रति तव किमीयं प्रीतिः ? त्वं स्वमित्रेण समं कुतो न मतोऽसि ?

- १८ ब्रह्मयोऽवशालोमं जगाद तन्नहि परमेश्वर एते लोक इच्छायेकः सर्वे
 १९ वंशाश्च यं कृणते तस्यैवाहं भवामि तेनैव समं तिष्ठामि च । अपरम्
 अहं तदन्यं कं परिचरिष्यामि ? तस्य पुत्रं किं नहि ? यादृगहं तव
 तातं पर्य्यचरं तादृग् भवन्तमपि परिचरिष्यामि ।
 २० अनन्तरम् अवशालोमोऽहीयोफनं एष्टवान् इदानीम् अस्माभिः किं
 २१ कर्तव्यं ? तदधि युष्माभि मन्त्रया प्रोच्यतां । ततोऽहीयोफनोऽवशालोमं
 जगाद, तव तातो गृह्णतार्थं या उपपत्नी विहाय गतवान् त्वं ता
 उपगच्छ तस्मात् सर्व्वे रिचायेक्षोक्तैस्तत् श्रुत्वा त्वं स्वतातेन दृष्टितोऽभव
 २२ इति भाष्यते तव सङ्गिनां सर्व्वेषाञ्च वनं वर्ज्ज्यते । अनन्तरं प्रासा-
 दपृष्ठे लोकैरवशालोमस्य कृते दृष्टे संस्थापितेऽवशालोमः सर्व्वेषाम्
 २३ इच्छायेक्षोकानां साक्षात् निजपितुर्दपपत्नीरपजगाम । तत्कालेऽही-
 योफनेन या मन्त्रया प्रोच्यत सा ईश्वरीयवचनमिवागच्छत, दायूदा यथा
 तथावशालोमेनाप्यहीयोफनस्य सर्व्वा मन्त्रया तादृगगच्छत ।

१७ सप्तदशोऽध्यायः ।

१ अहीयोफनस्य मन्त्रयाया विद्वद् ब्रह्मस्य मन्त्रका १५ मन्त्रकासधि दायूदे वार्त्ता-
 कथनं २१ अहीयोफनस्य सखोद्भवः २४ दायूदः पारममनम् अवशालोमेना-
 मासायस्य सेनापतिकरणं २७ मङ्गनयिमनगरे दायूदे भव्यप्राप्तिः ।

- १ अनन्तरम् अहीयोफनोऽवशालोमम् अपरमपि जगाद इदानीं
 दादृगसहस्राणि लोकान् कृत्वाहमद्य निशायामुत्थाय दायूदः पञ्चाद्
 २ धाविष्यामि । ततो मया श्रान्तो दुर्जलश्च प्राप्तः स चासयिष्यते तस्य
 सङ्गिनः सर्व्वे लोकाश्च पणाययिष्यन्ते तेनाहं केवलं राजानम् आहनि-
 ३ ष्यामि । इत्थमहं सकललोकान् तव समीपम् आनेष्यामि यतस्तं वं
 गवेधयसि तस्यानयनं सर्व्वेषामानयनस्य समानं तेन सर्व्वे लोकाः
 ४ श्रान्ता भविष्यन्ति । सा तु मन्त्रयावशालोमस्येखायैकः सकलप्राचीना-
 ५ नाश्च दुष्टिकारिणी बभूव । तथाप्यवशालोमो बभावे, इदानीम् अर्कीयो
 ६ ब्रह्मयोऽप्याह्वयतां स किं बदिष्यति तद् अस्माभिः श्रूयतां । ततो ब्रह्मवे-
 ७ ऽवशालोमस्य समीपमागतोऽवशालोमस्तं पप्रच्छ, अहीयोफन एतादृशीं
 मन्त्रयाम् अददात् इदानीं तस्य मन्त्रयानुसारेणास्माभिः कर्त्तव्यं नवेति
 ८ त्वं वद । ततो ब्रह्मयोऽवशालोमं मदितवान् अहीयोफनेनादितैवा

मन्त्रणा न भद्रा । ऋषयोऽपरमपि जगाद त्वं निजपितरं तस्य लोकांश्च ८
 जानासि ते वीराः स्तेनैश्च वत्सा भस्त्रुकीव निष्ठुरमनसश्च तव पिता
 च महान् योद्धा स लोकैः सार्द्धं राज्ञी न विलम्ब्यते । पश्येदानीमेव ९
 स कस्मिंश्चिद् गर्ते रक्षःस्थाने वा कृमस्तिष्ठति । प्रथमे यदि तव लो-
 कानां कश्चिद् दृश्येत तर्हि केनचित् तन्निश्चयावशालोमस्य पश्चाद्गामि-
 लोकानां निहननं जातमिति गदिते सिंहवदभयहृदयो यो वीरः १०
 सोऽपि नितान्तं गलितबलो भविष्यति, यतस्तव पिता वीरस्तस्य
 सङ्गिनो मनुजाश्च वीर्यवान्त इति सर्वे इच्छायेकवंशा जानन्ति । अतो ११
 ममेवा मन्त्रणा, दानमारब्ध वेर्षेवां यावत् सर्वे इच्छायेकलोकाः सामु-
 त्रसिकतावद् बद्धसंख्या भूत्वा तव समीपे मिलन्तु ततः परं त्वं स्वयं
 रथं गच्छ । ततो यत्र कुत्रापि स्थाने स विद्यते वयं तत्रैव तम् आक्रम्य १२
 भूमौ शिशिरपतनवत् तस्य विबद्धं सम्पत्तिस्थामस्तेन स तत्सहाय-
 लोकानाम् एकोऽपि नावशेष्यते । यदि वा स किमपि नगरम् आश्रयेत्, १३
 तर्हि सर्वैरिच्छायेकलोकैस्तस्य नगरस्य समीपे रज्ज्व आनिध्यन्ते तच्चा-
 स्माभिराक्रुष्य सरिति निक्षेप्यते यावत्खण्डम् एकमपि तत्र नावशे-
 ष्यते । अनन्तरम् अवशालोम इच्छायेकः सर्वे लोकाश्चावदन्, अहीषो- १४
 फलस्य मन्त्रणात अर्कोयऋषयस्य मन्त्रणा सूक्तमा, यतः परमेश्वरोऽवशा-
 लोमं प्रथमकृणं घटयितुम् अहीषोफलस्योत्तमां मन्त्रणां निरर्थकां कर्तुं
 निश्चितवान् ।

अनन्तरं ऋषयः सादोकावीयाघरौ याजकावदत्, अहीषोफल- १५
 ऽवशालोमायेच्छायेकः प्राचीनगङ्गाय च मन्त्रणामिमां ददौ क्तिन्वहं
 मन्त्रणामेतां दत्तवान् । अतो युष्मां तूर्णे दूतं प्रहित्य दायूदं वदतं, १६
 त्वमद्य प्रान्तरक्षेषु निर्जनस्थानेषु यामिन्धां न विलम्बस्व, तूर्णे पारं याहि,
 नो चेद् राज्ञा तस्य सङ्गिनां निवहेन च प्रसिध्यसे । तदानीं योनाथ- १७
 नाहीमासावैनरोगेने स्थितवन्तो तत एकया बालिकया गत्वा वार्तां
 ज्ञापिता तौ वार्तागदनार्थं राज्ञो दायूदः समीपं गन्तुम् उद्यतौ, यतस्तौ
 केनापि यज्ञ दृष्टेयाद्यां तदर्थं ताभ्यां नगरं न प्रवेशितव्यं । तथापि बालक १८
 एकस्तौ वीक्ष्यावशालोमं वार्तां जगाद, किन्तु तौ तूर्णे व्रजित्वा बडूरी-
 मनिवासिनः कस्यचित् मनुष्यस्य निवेशनं प्रापतुस्तस्य प्राङ्मुखे कूप एक
 आसीत् तौ तु तत्कूपमध्यमवबहवतुः । अनन्तरं मृष्टिही कूपस्य १९
 मुखम् आवरणेनाच्छाद्य तस्योपरि मर्दितशस्यानि विस्तारयामास तेन

- १० केनापि किमपि ज्ञातुं नाशक्यत । अनन्तरम् अवशालोमस्य दासाणां योषितः समीपे निवेशनमध्यम् आगत्य पप्रच्छुः, अहीमास्योनाथनौ कुत्र ? सा नारी तानवदत् तौ जलस्रोतःपारं गतौ । अनन्तरं ते मृग-
 ११ यित्वा तयोददेशं न प्राप्य यिरूशालनं प्रत्याकृत्य गताः । अपरं राज-
 दासेषु गतेषु तौ कूपमध्यादुत्याय गत्वा दायूदं राजानं बार्नामिमां
 जगदुः, अहीयोफलो भवती विद्वज्म एतां मन्त्रणां दत्तवान् अतो
 १२ यूयम् उत्तिष्ठत शीघ्रं नदीपारं गच्छत । ततो दायूदः तस्य सङ्गिनो
 लोकाश्चोत्थाय यद्गननद्याः पारं गताः प्रभाते यद्गननद्याः पारम्
 अगतस्तेषाम् एकोऽपि जने नावशिष्यत ।
 १३ अपरं निजमन्त्रणा नागृह्यतेति दृष्ट्वाहीयोफलो निजगर्भं सज्ज-
 यित्वा प्रस्थाय निजनगरस्थं स्वमेव जगाम, अपरं गृहस्य सर्वस्वमपि
 समाज्जाय स्वयम् उद्धृत्यनेन मृत्वा पैष्टकग्रमणने निदधे ।
 १४ अनन्तरं दायूदि महनयिमम् आगते सर्वैरिखायेक्तैः समम् अव-
 १५ शालोमो यद्गनसरितः पारं जगाम । अपरम् अवशालोमो योयावस्य पदे
 अमासायं प्रधानसेनापतिं चक्रे सोऽमासायो यित्रनाम् इखायेकीयलोकस्य
 पुत्र आसीत् स यित्रो योयावस्य मातुः सिरूयाया भगिनी नाहस्य
 १६ दुहितरम् अवीगयिलाम् उपगतवान् । अनन्तरम् अवशालोम इखा-
 येकवंशाच्च गिलियददेशे शिविरं स्थापयामासुः ।
 १७ अपरं दायूदि महनयिमम् उपस्थिते लोकाः प्रान्तरे बुभुक्षिताः
 पिपासिताः आन्ताश्च विद्यन्त इति चिन्तयित्वास्मिन्वंशीयदेशस्यारब्धा-
 नगरनिवासी नाहस्यस्य पुत्रः शोविर्जीदिवारनिवास्यम्बीयेकस्य पुत्रो
 १८ माखीरो रोगिलीमनिवासी गिलियदीयो वर्षिक्षयश्चेम आगत्य दायू-
 दस्य सङ्गिनां लोकानाञ्छ कृते शय्याः पाकपात्राणि मृत्पात्राणि तेषां
 १९ भोजनार्थं गोधूमयवानि चूर्णानि भट्टानि च शय्यानि शिम्मीमूरान्
 भट्टकलायान् मधूनि नवनीतानि मेघान् गोः शुष्कक्षीरांश्चानित्युः ।

१८ अष्टादशोऽध्यायः ।

- १ दायूदः सैन्यानां प्रवृत्तं इखायेकलोकानां पराजयत् २ अवशालोमस्य जनान् १८
 अवशालोमस्य सत्त्वस्य कथनं १९ दायूदं अवशालोमस्य मरकवाणादानं दायूदे
 विलुपनम् ।
 १ अनन्तरं दायूद निजसङ्गिनो लोकान् मणयित्वा तेषामुपरि सङ्घ-

पत्नीन् व्रतपतीन् च न्ययुह । अपरं दायूह घोषावस्य हस्ते लोकाणां १
 द्वितीयांशमेकं घोषावस्य भ्रातुः सिन्ध्याघाः पुत्रस्यावीश्वस्य हस्ते द्विती-
 यांशमेकं मातीयेतयस्य हस्ते च द्वितीयांशमेकं समर्थं प्रेषयामास ।
 अपरं राजा लोकान् अवदत् अहमपि युष्माभिः समं वह्निर्वास्यामि ।
 मनुजा अवदन् त्वं वह्नि मां गच्छ यतो यदि वयं प्रणायेमहि तर्हि तै २
 र्जाभः प्राप्त इति न गच्छयिष्यते, अस्माकम् अर्द्धलोकानां मृत्युरपि तै
 र्जाभमध्ये न गच्छयिष्यते किन्तु त्वमस्माकं दशसहस्राब्धौ तै र्गच्छसे, अतो
 ऽस्माकम् उपकारार्थं तव नगरे स्थितिः श्रेयसी । ततो राजा जगाद् ४
 युष्माभि यन्तं क्षेमं वृद्धते तदेवाहं करिष्यामि । अतो नरपति क्षीरपाशै
 तस्तौ लोकाश्च सर्वे शतं शतं सहस्रं सहस्रं सङ्गीभूय वह्निर्निर्जम्भुः ।
 तदानीं राजा घोषावम् अवीश्वरम् इत्ययञ्च जगाद् यूयं ममानुरोधेन ४
 तं तद्वचम् अवशालोमं प्रति बोधनं व्यवहरत । अवशालोममधि सर्वान्
 सेनापतीन् प्रति राज्ञः स आदेशः सव्यरेव मनुजैरभ्युयत ।

अनन्तरम् इच्छायेनवंशस्य प्रतिकूलं लोकेषु वह्निर्भूय समरस्थलं १
 मतेष्विष्ययमारुह्य समरो बभूव । तत्र स्थान इच्छायेलोका दायूदो २
 दासानां सम्मुखे पराजिग्यिरे तस्मिन् दिने च महानिहने जाते तेषां
 विंशतिसहस्राणि लोका जग्निरिरे । यतस्तत्कृत्यप्रदेशे युद्धेन व्याप्ते तस्मिन् ३
 दिने खड्गै र्ये लोका विनष्टास्ततोऽपि बद्धतरा वनदृष्टौ र्थनश्यन् ।

अपरम् अवशालोमो दायूदो दासैः प्राप्तः । अवशालोमः खचरमेक ८
 आरूढवान् तत एकस्य महत एकातरोः शाखाधस्तस्य खचरस्य
 गमनसमयेऽवशालोमस्य मस्तकं तस्य तरोः शाखासु बबन्धे ततस्तस्या-
 धःखखचरस्य प्रस्थानात् स आकाशेऽपि स्थौ र्मध्य उल्लम्बितस्तस्यौ ।
 अनन्तरम् एको मनुजस्तं निरीक्ष्य घोषावं जगाद्, अवशालोमम् एक- १०
 स्मिन् एकादश उल्लम्बितं दृष्टवानहं । घोषावस्तं वार्त्तावादिनं जगाद् ११
 तं दृष्ट्वै त्वं कुतस्तं तत्र भूमौ निपातयन् न हतवान् ? तथाकृतेऽहं
 तुभ्यं दशश्रेकजपरिमाणं रूप्यं कटिबन्धनमेकपादास्यं । अनन्तरं स १२
 पुरुषो घोषावं प्रतिजगाद् यद्यहं सहस्रश्रेकजमानानि रूप्याणि
 खचरे ऽतुलयिष्यं तथापि तस्य राजपुत्रस्य प्रतिकूलं हस्तं न प्राप्ता-
 रयिष्यं, यतोऽस्माकं कर्बुगोचरे नृपतिस्त्वाम् अवीश्वरम् इत्ययञ्चेदम्
 आद्यापयत् मत्कृते युष्माभिरवशालोममधि सावधानै र्भविष्यत् । यद्यहं १२
 तद् अकरिष्यं तर्हि निजप्राज्ञान् खनाशयिष्यं यतो राजतः किञ्चन कर्म

- १७ ह्येनं न तिष्ठति अपरं त्वमपि मम प्रतिजूलोऽभविष्यः । ततो योऽहोवा
जगाद् तव सम्मुखे मया न विस्मृत्यं ततः स हस्ते शस्यन्तं गृहीत्वा
१८ निक्षिप्यावशाजोमस्य हृदयं विद्धवान् । किन्त्वेषावृष्टस्य मध्येऽवशाजोमे
जीवति तिष्ठति योयावस्यास्त्रबाहका दशतदद्या अवशाजोमं वेदुवन्त
१९ आहृत्य मारयामासुः । अनन्तरं योयावेन तूष्णीं वादितायां जोका
इच्छायेष्वंशस्य पश्चाद्गमनात् प्रत्यावहतिरे वतस्ते योयावेन नियताः ।
२० अपरं तेऽवशाजोमं गृहीत्वा काननस्थे वृहति खाते निक्षिप्य तदुपरि
महान्तं पाषाणराशिं चक्रुः किन्त्विक्षायेकोयमनुजाः सर्वे स्वं स्वं वासस्थानं
पलाययन्तिरे ।
२१ अवशाजोमे जीवत्काजे निजार्थं राज्ञ उपत्यकायां क्षम्भमेकम्
अस्थापयत् यतः स जगाद् मम नाम रक्षितुं मम पुत्रो नास्ति, तत्-
कारणात् तस्य नामानुसारेण तस्य क्षम्भस्यावशाजोमस्तम्भ इति नाम
बभूव तस्य तन्नामाद्यापि विद्यते ।
२२ अपरं सादोक्तस्य पुत्रोऽहीमासो जगाद्, परमेश्वरः केन प्रकारेण
वृपते रिपून् दण्डितवान् एतस्य शुभवार्त्तां राजानं वेदयितुं मां
२३ धावितुम् अनुजानीहि । ततो योयावन्तमवदत् अद्य त्वं शुभवार्त्तावादी
न भविष्यसि, अन्यस्मिन् दिवसे शुभवार्त्तां वदिष्यसि किन्त्वद्य त्वया
२४ वार्त्ता न गदितव्या यतो राजपुत्रो ममार । अनन्तरं योयावः क्रूशिम
उक्तवान् त्वया यद् दृष्टं तद् गत्वा राजानं ज्ञाप्यतां । ततः क्रूशि
२५ योयावं प्रब्रूय दधाव । अनन्तरं सादोक्तस्य पुत्रो अहीमासः पुनर्वारं
योयावं जगाद्, यद्भवेत् क्रूशेः पश्चाद् धावितुं मामप्यनुजानीहि । ततो
योयावः कथयामास, हे वत्स तव वद्व्या ज्ञाचित् वार्त्ता न विद्यते त्वं
२६ कुतो धाविष्यसि ? स उक्तवान् यद्भवेत् मां धावितुं अनुजानीहोति तेन
प्रतिगदिते स उक्तवान् धाव । ततो अहीमासः समभूमे मर्मैरेव
२७ धावन् क्रूशेरये जगाम । तदानीं दायूद् इयो दारयोर्मध्यवर्त्तिनि स्थान
उपाविशद् एतस्मिन् समये रक्षो गोपुरस्य एष्टे प्राचीरोपरि गमना-
गमने कुर्वन् चतुर्दशीत्य जनैक एकान् धावन् आयातीति ददर्श ।
२८ ततः स रक्षक उच्चैःसरेण राजानं तत् ज्ञापयामास, ततो राजा
जगाद् स यदि एकैक आयाति तर्हि शुभवार्त्तां वदिष्यति । इत्यवसर
२९ आगच्छति तस्मिन् निष्कटवर्त्तिनि भूते रक्षी द्वितीयं जनं धावन्तं दृष्ट्वा
दौवारिकम् उच्चैःसरेण ज्ञापयामास पश्चापरं ज्ञाचित् मनुज एकौ

धावन् आगच्छति । ततो राजा जगाद, सोऽपि शुभवार्त्तामानयति । अनन्तरं रक्षी व्याहरत्, अग्रगामिनः पुरुषस्य धावनं सादोकपुत्रस्या- १०
हीमासस्य धावनं बुध्यते । राजा कथितवान् स सज्जनो मङ्गलवार्त्ता
गदितुम् आगच्छति । तदानीम् अहीमासो राजानम् उच्चैर् व्याहरत् १०
भवतो मङ्गलं भवतु, अपरं स भूमौ न्यूज्य भूय पतन् राजानं व्यज्ञापयत्
तव प्रभुः परमेश्वरो धन्यो भवतु यतो मम प्रभो नरपतेः प्रातिकूल्येन
ये नराः स्वहस्तान् प्रसारितवन्तस्ते तेन दमिताः । अनन्तरं राजा १८
प्रपञ्च तदगोऽवशालोमः किं कूशली विद्यते ? ततोऽहीमास उक्तवान्
योयावो यदा महाराजस्य दासं मास्य व्यसर्जय् तदा महान् कलहो
जात इति दृष्टवानहं किन्तु किं जातं तन्न ज्ञातवान् । अनन्तरं राजा १०
समादिशत् त्वं पार्श्वं गत्वा स्थानेऽस्मिन् तिष्ठ ततः स पार्श्वं गत्वा तिष्ठ ।
ततः कूशिरागत्य व्यज्ञापयत्, हे मम प्रभो राजन् मङ्गलवार्त्ता, ११
परमेश्वरोऽयं भवतः प्रतिकूलं समुत्थितान् सकलान् दण्डितवान् । राजा ११
कूशिं प्रपञ्च तदगोऽवशालोमः किं कूशली विद्यते ? ततः कूशिरव-
दत् मम प्रभो नरपतेः सर्वे रिपवो यावन्तो नराश्च भवतोऽमङ्गलाद्यं
भवतः प्रातिकूल्येनोत्तिष्ठन्ति ते सर्वे तस्य तदगस्य सदृशा भवन्तु ।

ततो नरपतिरतीव आकुलो भवन् गोपुरोपरि स्थितं क्षौमं गत्वा ११
बरोद, अपरम् इतस्ततो गच्छन् गच्छन् व्याहरत् हा हा मम पुत्र
अवशालोम, हा हा मम स्वकीयपुत्र अवशालोम, यदि तव विनिमये-
नाहम् अमरिष्यं । हा हा अवशालोम, हा हा मम पुत्र मम पुत्र ।

१८ जनविशोऽध्यायः ।

१ हाहूदः शोकस्य योयावेन निवारणं २ राजानं पुनरानेतुं रक्षायेलीयोलोकानां
वसनं ११ यिहूदाबंरस्य ममः प्रवर्णयितुं राजकार्त्ता प्रवर्णं १६ त्रिमिये होऽवशममं
१४ त्रिमिये होऽवशममं कश्चन ११ वर्षिकयस्य विसर्जनं तस्य पुत्रस्य किम्वसस्य समन्तीये
स्थापनं ४१ राजानम् अथि यिहूदापोनाम रक्षायेलीयानाश्च विवदन् ।

अनन्तरं पश्य, अवशालोमस्य कृते राजा रोदति शोचति चेति १
वार्त्ता योयावेन श्रुत्वा । राजा निजपुत्रमधि व्यथत इति लोकैस्तस्मिन् २
दिवसे अन्ते तस्य दिवसस्य जयः सर्वलोकानां शोकदो बभूव । अपरं १
रक्षय्यात् पलायमाना लोका तादृक् लज्जमानाश्चौरवद् व्रजन्ति
तादृक् लोकैस्तस्मिन् दिवसे नगरप्रवेशकाले चौरवद् ववजुः । राजा ४

- निजवदनम् आच्छाद्य हा हा मम पुत्र अवशालोम, हा हा ममपुत्र
 ५ अवशालोम, हा हा मम पुत्र इत्युच्चैः खरेण आहरत् । अनन्तरं शोधवो
 निवेशनमध्ये राज्ञः समीपं गत्वा जगाद त्वं निजरिपुषु प्रीयसे निजा-
 त्मीयलोकान् ऋतीयसे च तस्मात् तव प्राणास्तव पुत्राणां कन्यानाञ्च
 प्राणास्तव जायानां प्राणास्तवोपपत्नीनां प्रणाश्चाद्य येररक्ष्यन्त तव ते
 ६ दासा अद्य त्वया लज्जायुक्ता बभूवुः, यतस्त्वं सैन्यपतीन् दासाञ्च लब्धाय
 न मन्यस इत्यद्य प्रकाशितवान् यतोऽयं ययवशालोमोऽजोभविष्यत् वयं
 ७ सर्वे चामरिष्याम तर्हि त्वम् अतोद्य इति भयाद्य बुद्धं । त्वमिदानीम्
 उत्तिष्ठ वहिर् गत्वा निजदासान् मधुरवचोभिरालप । परमेश्वरस्य
 नामार्हं श्रुयं कृत्वा वदामि यदि त्वं वहिर् न गच्छेत्तर्हि रजन्यामस्यां
 त्वया साकं जन एकोपि न स्यास्यति, अपरं तव बाल्यावस्थामारभ्य
 यावदेतत्कालं यावन्त्ययुभानि त्वाम् आक्रामन् तेभ्यः सकलेश्येपि तवे-
 ८ दम् अमङ्गलम् गुरुतरं भविष्यति । ततो नरपतावुत्थाय गोपुर उष-
 विष्टि सकललोकैर् वांत्तयम् अत्रावि, पश्यत राजा गोपुर उपविष्ट
 आस्ते तेन सर्वे लोका राज्ञः सम्मुखम् आजग्मः कित्विस्त्रायेणीयलोकाः
 सर्वे स्वं स्वं वासस्थानं पलाययुक्तिरे ।
 ९ अनन्तरम् इस्त्रायेलः सकलवंशानां लोकाः विचारयन्तो जगद्, रिपूणां
 हस्तभ्योऽस्माकम् उद्धारयिता पिलेष्टीयानां करेभ्यश्चास्माकं मोचयि-
 तासौ यो राजा स इदानीम् अवशालोमस्य भयाद् देशात् पलायित-
 १० वान् । अपरम् अस्माभी राज्याभिषिक्तो योऽवशालोमः स रणेऽहन्यत ।
 तस्माद् यूयं राजानं परावर्त्तयितुं कुतो मौनिनो भवत ?
 ११ अपरं दायूद् नरपति योजकयोः सादोकावीयायमयोः समक्षं दूतं
 प्रहितावदत्, युवां यिह्ददावंशस्य प्राचीनान् वार्त्तमिमां वदतं सर्व-
 स्येस्त्रायेलवंशस्य निवेदनं राज्ञः साक्षाद् गृह् उपतिष्ठत, अतो यूयं
 १२ राजानं निजगृहं परावर्त्तयितुं कुतोऽन्यलोका भवथ ? यूयं मम
 भातरो ममास्थिमांसरूपा अतो राजानं परावर्त्तयितुं यूयं कुतोऽन्य-
 १३ लोका भविष्यथ ? युवाम् अमासायश्चेदं वदतं त्वं किं ममास्थिमांसरूपो
 नामि ? यदि त्वं निधं मम साक्षाद् योयावस्य विनिमयेन प्रधान-
 सेनापतिर् न भवसि तर्हि श्वरो मद्यम् अमुकं दण्डं ततोऽधिकञ्च ददातु ।
 १४ अनन्तरम् एकजनस्येव यिह्ददावंशस्य समस्तलोकानां हृदयेषु तेनानतेषु
 ते लोकं प्रहिष्य राजानम् अवदन् भवान् भवतो दासाश्च सर्वे पुनरा-

गच्छन्तु। ततो राज्ञि परावृत्य यदनस्य सन्निधिम् आगते विह्वदीयलोका १५
राजानं साक्षात् कर्तुं तं यदनस्य पारं नेतुश्च गिरिगन्तम् आगच्छन्।

अपरं विन्यामीनवञ्जयिषा बहुरोमनिवासी गेराः पुत्रः शिमिविस्तूयं । १६
दायदं नरपतिं साक्षात् कर्तुं यिहृदीयलोकैः सार्द्धम् आजगाम ।

अपरं विन्द्यामीनवंशस्य सहस्रं लोकाः तेन सार्द्धमासन् शैल-१०
वंशस्य दासः सीवस्तेन सैमं तस्य पञ्चदशपुत्रा विंशतिर्दासा अपि

राजानं साक्षात् कर्तुं यदनस्य पारं गताः । अपरं नृपतेः परिजनान् १५
पारं कर्तुं तेनाद्यापितं कर्म कर्तुं नैव गमनागमनेऽकरोत् ।

अनन्तरं राजानि यदनस्य तीरमागते गेराः पुत्रः शिमियि नरपतेः
सम्मुखे नृसीभूय पतन् राजानमवदत् सम प्रभु र्ममापराधं क्षमतां, १८

यस्मिन् दिने मम प्रभु विश्वनाथजाद वहिरागच्छत् तस्मिन् दिने
भवतो दासोऽहं यं विश्वदाधारम् अकारवं तं भवान् स्मरणाद् दृष्टी-

कृत्य मनसि न दधातु । भवतो दासोऽहं पापमकरवं तत् जानामि, १०
तत्कारणात् मम प्रभुं नरपतिं साक्षात् कर्तुम् श्रद्धाहं यूष्मद्वंशी-

यानां सर्वेषाम् अग्रे समागमं । ततः सिन्धुयायाः पुत्रोऽवीशयः प्रत्य ११
वदत् योऽसौ शिमियिः परमेश्वरस्याभिधत्तम् अभिशप्तवान् स तत्-

कारणात् किं न हन्त्यः ? ततो दायृद् जमाद हे सिन्ध्यायाः पुत्रौ १९
युवयोः समं मम कः सम्बन्धः ? युवाभ्याम् अयं कुतो मां प्रति विपक्षता

क्रियते? इत्यायेन्येवापि: कापि जनः किमय हन्तव्यः? अद्याहम
हृत्स्वस्तेत्यायेना नृपतिरभवत् तत्किं न जानामि? अगन्तरं नरपतिः ११

शिमियं बभाषे त्वं न घानिष्यसे । ततो भूपतिः शपथं कृत्वा तदवाचत् ।

अपरं शीलस्य पौत्रो मिथीवाशतो राजानं साक्षात् कर्तुम् आज- १४
गाम। स तृपते निर्गमनदिनमारभ्य कुशलेन प्रत्यागमनदिवसं यावत्

पादसेवनं श्लेष्मणा क्षौरश्च न चकार वस्त्राणि च धातानि न चकार ।

राजानं साक्षात् कर्तुं धिरुशाजमनिवासिजेष्वागतेषु राजा तं १५
जगद् हे मिथीवीर्यत त्वं कुतो मया समं न गतवान्? स प्रत्यवदत् १६

॥ मम प्रभो नरपते मम दासो मां वक्ष्यामि भवतो दासोऽहं खलौ ।

सिद्धिं ततो जेतोमहं गार्ग्यं सज्जयित्वा तमारुह्य नमस्तेः समीपं यास्या-

मीति मम वाङ्मासीत् । किन्तु स मम प्रभो नैरपतेः साक्षात् माम् १०
अपावदत किन्तु मम पञ्च नैरपतिरिच्छति यदस्य सदृशोक्ति भवता

यत्क्षेमं बुध्यते तदेव कियता । मम प्रभो नरपतेः साक्षात् मम हृत्स्थः १८

- पिबन्शी वधाहं आसीत्, तथापि भवतो भोजनासने भोक्तृभिः
समम् उपवेश्य मम स्थानं भवान् दत्तवान्, अतो नृपतये पुनरावेदनं
१८ कर्तुं मम कोऽधिकारः ? ततो नृपतिस्तं वभाषे त्वं पुन मम स्थानं निज-
वाक्यानि निवेदयसि कुतः ? त्वं सीवस्वोभौ तां भूमिं विभज्य गृह्णीत
१९ मित्यहमवोचं । अनन्तरं मिषीवोशतो राजानम् उक्तवान् तेन सर्वमेव
गृह्णीतां यत इदानीं मम प्रभु नरपतिः कुशलेन स्वगृहं प्रत्यादृष्ट्वा-
गतवान् ।
- २० अपरं गिलियदीयो वर्धिस्यो रोगिणीमाद् आगम्य यर्दनस्य पारं
२१ यावद् राजानम् अनुव्रजितुं तेन समं यर्दनस्य पारं जगाम । स वर्धि-
स्यो ऽशीतिवत्सरवयस्कोऽतीव वृद्ध आसीत् राजा च यावत् मह-
नयिमेऽतिष्ठत् तावत् तेनैवापृथ्यत यस्मात् सोऽतीव धनवान् आसीत् ।
- २२ अनन्तरं नरपतिर्वर्धिस्यं व्याहरत् त्वं मया समं पारं गच्छ त्वामहं
२३ यिरूशालमे मम सन्निधौ सम्प्राप्स्यामि । ततो वर्धिस्यो नरपतिं व्याज-
हार, समापरं कथायुरास्ते यदहं नरपतिना समं यिरूशालम्
२४ यास्यामि ? अद्याहमशीतिवत्सरवयस्कोऽभवं भद्राभद्रयोर्विशेषं
बोद्धुं किं मया शक्यते ? यद्गच्छे यच्च पिबामि तव दासोऽहं किं तयो-
रास्त्रार्थं बोद्धुं शक्नोमि ? गायकगायिकाणां स्वरं किं श्रुतुं शक्नोमि ?
२५ भवतो दासोऽहं कुतो मम प्रभो नरपते भीर इव भविष्यामि ? भवतो
दासो यर्दनस्य पारं गत्वा नरपतिना समं स्तोत्रं वर्त्म यास्यति, किन्तु
२६ नरपतिः कुतस्तस्यैतादृक् पुरस्कारिष्यति ? विनयेऽहं भवतो दासं
प्रत्यादृष्ट्वा गन्तुम् अनुजानातु । अहं निजनगरे मम पित्रोः स्मरण-
समीपे मुमूर्षु । किन्तु भवान् स्वदासं किमहमं प्रति दृष्टिं करोतु स
मम प्रभुना नरपतिना समं पारं गच्छतु भवता च यद् भद्रं बुध्यते तं
२७ प्रति तदेव क्रियतां । ततो नरपतिः प्रत्युवाच, किमहमः पारं गत्वा मया
समं यास्यति त्वया यद् भद्रं बुध्यते मया तदेव तं प्रति कारिष्यते मत्तः
२८ प्राप्तुं त्वं यद् अभिलषसि त्वत्कृते तदेव मया कारिष्यते । अनन्तरं
सर्वे मनुजा यर्दनसरितः पारं गताः । अपरं नृपतिः पारं प्राप्य वर्धि-
स्यं चुम्बितवान् स च तस्मै आश्विघं दत्त्वा निजस्थानं प्रत्यादृष्ट्वा जगाम ।
२९ अपरं नरपतिः पारं गत्वा गिक्मकम् इयाय, तेन समं किमहमोऽपि
वज्राज । अपरं यिह्मदावंशीयाः सर्वे मनुजा उद्याधेज्वंशानाम् अर्द्ध-
मनुजाश्च नरपतिम् अनुव्रज्य नीतवन्तः ।

अनन्तरम् इक्ष्वायेज्वंशानां सर्वे लोका भूपतिमुपजिगमिषुवो भूत्वा ४१
 राजानं व्याहरन्, अस्माकं मातरो यिद्धदावंशीया मनुजा भवन्तमप-
 हृत्य भवन्तं भवतः परिजनांश्च यर्दनसरितः पारं कुत अनेषुः? तदानो
 दायूदः सर्वे लोकास्तेन समम् व्यासन् । ततो यिद्धदावंशीयलोका ४२
 इक्ष्वायेज्वंशीयलोकान् प्रत्यवदन् राजास्माकं निकटकुटुम्बः, यूयम् एतत्-
 कार्याय कुतः क्रुध्य? वयं किं राज्ञः किञ्चन द्रव्यमभुञ्जामहि? स
 वा किमस्मभ्यं किञ्चन दानमदत्त? अनन्तरम् इक्ष्वायेज्वंशा यिद्धदा- ४३
 वंशं व्याहरन् राजन्यस्माकं दशमांशाः सन्ति दायूदि युष्माकं योधिकार-
 तास्माद् अस्माकम् अधिकोऽप्यास्ते यूयम् अस्मान् तुच्छीकृत्यास्माकं
 भूपतिं परावर्तान्तुं प्रथमं कुतास्माकं मन्त्रणा नाटङ्गीत? तत इक्ष्वा-
 येज्वंशानां वाक्यतो यिद्धदावंशस्य वाक्यम् अधिकनिष्ठुरं बभूव ।

२० विंशतिनमोऽध्यायः ।

१ इक्ष्वायेजः कल्लरे श्रेयस्य कथनं २ दायूदः पुनर्गटङ्गमसनं ३ अस्माकमयस्य मेनापतं
 र्थायानम जतत्वं ४ अवेत्तनगरस्यावरोधनं ५ सोद्गारा यायावाय श्रेयस्य सक्त-
 दानं ६ राज्ञा विशेषाणाम् अध्याख्यानं नामानि ।

तस्मिन् समये विन्यामीनवंशीयो विखेः पुत्रः श्रेवनामक एको दुष्टः १
 लोकस्तत्र स्थान आसीत् स तुरीं वादयन् अवदत् दायूदि कश्चन-
 श्रोऽस्माकं नास्ति यिश्यस्य पुत्रे वा नास्माकमधिकारोऽस्ति, हे इक्ष्वा-
 येज्वंशा यूयं सर्वे खं खं वासस्थानं गच्छत । तत इक्ष्वायेलीयाः सर्वे २
 लोका दायूदोऽनुगमनात् पराहृत्य विखेः पुत्रस्य श्रेवस्यानुगामिनो
 बभूवुः किन्तु यिद्धदावंशीया लोका यर्दनमारभ्य यिरुशालमं यावत्
 खेपां राजन्यासक्तास्तस्युः ।

अनन्तरं दायूद् यिरुशालमे निजगृहम् आजगाम ततः परं राजा ३
 सोद्या या दशोपपत्नी गृह्हरुत्तार्य विहाय गतवान् ता गर्भागारे रुद्धा-
 पोषयत् तासां समीपं पुनर्न जगाम ततस्ता मरणदिवसं यावद् रुद्धा
 विधवा इव तस्युः ।

अनन्तरं नरपतिरमासाणाम् अवदत् त्वं दिग्ब्रज्यमध्ये यिद्धदावंशी- ४
 यान् सक्तलोकान् मम सन्निधौ संगृह्णाण त्वमपि स्थानेऽत्र समुपतिष्ठ ।
 ततो ऽमासाये यिद्धदीयान् सक्तलोकान् संगृहीतुं गते निरूपितसम- ५
 यात् तस्याधिको विलम्बो बभूव । ततो दायूद् अवशिष्यं व्याहरत्, ६

- इदानीं विखेः पुत्रः शेवोऽवशालमतोऽस्माकम् अधिकक्षतिं करिष्यति,
 तमेव निजप्रभो दासान् गृहीत्वा तस्य पश्चाद् धावन्तो चेत् स
 ७ प्राचीरवेष्टितानि नगराण्याश्चिन्त्यास्माकं करेभ्यो रक्षां प्रापयति । ततो
 योयावस्य लोकाः किरैथीयलोकाः मिलेथीयलोकाः सर्वे बलवन्तो
 मनुजाश्च तस्य पश्चाद् वह्निर्भूय विखेः पुत्रस्य शेवस्य पश्चाद् धावितुं
 ८ यिरूशालमात् प्रतस्थिरं । अनन्तरं तेषु गिवियोनस्थस्य महाप्रत्तरस्य
 समीपमुपस्थितेषु अमासायस्तान् साक्षात् कर्तुम् आजगाम, तदानीं
 योयावस्य वसनं तस्य परिधानमासीत् तच्च येन कटिबन्धेन बद्धम्
 आसीत् तन्मध्ये कटिदेशे कोषेण कृन्नः खड्ग एक आसीत्, किन्तु
 ९ गमनात् स निष्पपात । ततो योयावोऽमासायम् अवदत् हे मम भ्रात-
 र्त्व किं मङ्गलम् आप्ते ? अनन्तरं योयावस्तं चुम्बितुं दक्षिणकरेण
 १० तस्य भ्रमशृणिं दधार । किन्तु योयावस्य करस्थितात् चन्द्रहासाद् अमा-
 सायस्य सावधानताभावात् स तेन तस्य कुट्तिं विदीर्णवान् तेन तस्य
 नाडीगणे वह्निर्भूय पतिते पुनराघातं विनैव स ममार । अनन्तरं
 योयावस्तस्य भ्रातावीशयश्च विखेः पुत्रस्य शेवस्य पश्चाद् दधावनुः ।
 ११ अनन्तरं योयावस्य दासानाम् एकः कुणपस्य समीपे तिष्ठन् व्याजहार
 यो जने योयावे प्रीयते दायुदः पक्षश्च भवति स योयावस्य पश्चात्
 १२ यातु । तथापि राजवर्त्ममध्ये शोणिते लुठितस्यामासायस्य समीपे
 सर्वे लोकान्तिष्ठन्तीति वीक्ष्य स जनेऽमासायं मार्गात् क्षेपं नीत्वा
 तस्य गात्रं वसनेनाच्छादयामास यतो यावन्तो मनुजास्तस्य समीपेन
 १३ यान्ति ते सर्वे तत्र स्थाने तिष्ठन्तीति स ददर्श । तदानीम् अमासायं
 राजमार्गाद् वह्निष्कृतं लोका विखेः पुत्रस्य शेवस्य पश्चाद् धावनाय
 योयावम् अनुजग्मः ।
 १४ अनन्तरं शेव इस्त्रायेलः सकलवंशानां वरीयलोकानाश्च मध्येनावे-
 लवैतमाखां यावत् जगाम ततो मनुजा मिलित्वा तम् अनुजग्मः ।
 १५ अनन्तरं लोका आवेलवैतमाखायां तं वेष्टित्वा नगरस्य समीपे सन्तुं
 निर्म्ममिरे । इत्थं नगरे वेष्टिते योयावस्य सङ्गिना लोकाः प्राचीरं
 भूमिसात् कर्तुं तद् भंक्तुमारेभिरे ।
 १६ अनन्तरं नगरस्य मध्याद् एका बुद्धिमती योषिद् उच्चैःशरेण व्याज-
 हारं प्रवृत्तत प्रवृत्तत विनयेऽहं योयावं सम्भाषिष्ये तत्कारणात् तमेतत्
 १७ स्थानमगन्तुं वदत । अनन्तरं योयावे तस्याः समीपं गते सा योषिद्

अप्रोक्षीत् त्वं किं योयावः ? स प्रत्यवदत्, अहमेव । ततः सा योषित्
जगाद भक्तान् स्वदास्या वाक्यानि निश्रामयतु । स प्रत्यवदत्, शृणोमि ।
अनन्तरं सा योषिद् व्याजहार, प्राक् सम्भाषणं कियताम् अर्थतः १८
आवेननिवासिनः परिपृच्छन्तां ततस्तव कार्यं सेत्स्यति । इत्यायेनो १८
मध्येऽहम् अविरोधिनी विश्वास्या च नगरी किन्तु त्वम् इत्यायेनो माह-
स्वरूपां नगरीं नाशयितुं चेष्टसे परमेश्वरस्याधिकारं कुतो यत्तिष्ठसि ?
ततो योयावः प्रतिजगाद यस्य न नाशनं वा मत्तो दूरे तिष्ठतु दूरे तिष्ठतु १०
तन्नहि किन्तु विप्रैः पुत्रः शैवनामको य इफूयिमपर्वतीयो जनो ११
दायूदो नरपतेः प्रतिपूणं हस्तिं प्रासारयत् कैवलं स एव युष्माभिः
प्रदीयतां ततोऽहं नगरात् प्रस्थास्ये । तदानीं सा योषिद् योयावं
व्याहरत्, यद्य प्राचीरात् तस्य शिरस्तव समीपं निक्षिप्यते । अनन्तरं १२
सा योषित् निजबुद्ध्या सकललोकानां समीपं जगाम, ततो मनुजा
विप्रैः पुत्रस्य शैवस्यात्तमाङ्गं कृत्वा योयावस्य समक्षं न्यक्षिपन् ततस्तं
तूर्था वादितायां तस्य सकललोका नगरं त्यक्त्वा त्वं स्वं वासस्थानं
प्रतिस्थिरं, योयावश्च यिरूशालमे नरपतेः समीपं प्रतिजगाम ।

तस्मिन् समये योयाव इत्यायेनः सकलवंशानां प्रधानसेनापति- १३
रासीत्, यिहोयादस्य पुत्रो विनायश्च किरिथीयानां पिलेथीयानाञ्च-
धिपतिरासीत् । अदोरामश्च कराध्यक्ष आसीत्, अहीलूदस्य पुत्रो १४
यिहोशाफटश्च पुरावृत्तरक्षक आसीत्, सिरायश्च लेखक आसीत्,
सादोकोऽवीयाधरश्च याजकावाक्ता । यायीरीय ईरा अपि दायूदः १५
सभासद् आसीत् ।

२१ एकविंशोऽध्यायः ।

१। गिबियानीयलोकाणां वधकरणाद् वत्सरत्रयं दुर्मित्तमवनं शैलस्य पुत्रपौत्राणां वधः
१० अतल्लोकान् प्राप्तं रिस्यायः अनुपदः शैलयानाथनयोरस्यां प्रवेशान् स्थापनं १५
पिलेथीयैः समं वारचयरणस्य कथनं ।

अनन्तरं दायूदोऽधिकारसमये क्रमेण वत्सरत्रयं दुर्मित्तं जाते दायूद १
तदधि परमेश्वरं पप्रच्छ ततः परमेश्वरस्तं प्रतिजगाद, शैलस्तस्य
शोणितपातको वंशश्च मूलमेतस्य यतः स गिबियानीयलोकान् अव-
धीत् । ततो राजा गिबियानीयान् आहूय सम्भाषे । ते गिवि- १
यानीयलोका इत्यायेनवंशसम्भवा नहि त इमोरीयाणाम् अवशि-

- १ छाणां मधीया इच्छायेन्वन्धीयान्तान् जीवयितुं श्रपयं चक्रिरे किन्तु
 शौल इच्छायेन्वयिद्धदावंशयो निर्मितं निजोद्योगेन तान् हनुमुं चचे-
 २ दत् । अतो दायूद् गिवियोनीयान् अवदत्, युष्माकं कृते मया किं
 कर्त्तव्यं? ययं यत् परमेश्वरस्याधिकारम् आशिवं मदेत तत्कृते मया
 ३ किं प्रायश्चित्तं कर्त्तव्यं? गिवियोनीयमनुजाः प्रत्यवदन् वयं शौलस्य
 तस्य वंशस्य वा समीपात् किञ्च रजतं काञ्चनं वा न ग्रहीष्याम इच्छा-
 ४ येन्वन्शानां मध्ये वा कमपि न हनिष्यामः । अनन्तरं स जगाद
 ५ युष्माभिः किम् उच्यते? मया युष्माकं कृते तदेव कारिष्यते । ततस्ते
 राजानं व्याजङ्गुः, यो मनुष्योऽस्माकं ह्रयमकरोत् यद्वयम् इच्छायेत्
 ६ कुत्रापि प्रदेशे न तिष्ठाम एतदर्थम् अस्मान् विनाशयितुं कुमन्त्वयाम-
 ७ करोत् । तस्य वंशस्य सप्त पुमांसोऽस्मात् समर्प्यन्तां वयं परमेश्वरेणा-
 भिरुचितस्य शौलस्य गिवियायां परमेश्वरम् उद्दिश्य तान् उद्बन्धनेन
 ८ हनिष्यामः । ततो राजा कथयामास दास्यामि किन्तु शौलस्य पुत्रेभ्य
 योनाथनेन समं दायूद् परमेश्वरीयश्रपय आसीत् तत्कारणात् नृपतिः
 ९ शौलस्य पौत्रं योनाथनस्य पत्नं मिफीवोशतं ररदत् । किन्त्वयाया दुहिता
 रिस्पाया गर्भे शौलाद् योवर्माणिमिफीवोशतनामानौ द्वौ पुत्राव-
 १० जायेतां तौ मिहेलानीयवर्धिज्ञथस्य पुत्रस्यामीयेलस्यौरसजाता ये पञ्च-
 ११ पुत्राः शौलस्य कन्यया मीखलयापुष्यन्त तानपि राजा गृहीत्वा गिवि-
 योनीयानां करेषु समर्पयामास ततस्ते परमेश्वरस्य सम्मुखे शिलोबये तान्
 उद्बन्धुः ते सप्त जना युगपत् पपतुः । ते प्रथमशस्यकेदनसमये यवच्छे-
 दनारम्भकाले उद्बन्धन्त ।
 १२ अनन्तरम् अयाया दुहिता रिस्पा शायवसनं गृहीत्वा शिलोबयो-
 परि विस्तार्य आ शस्यच्छेदनारम्भकालात् तेषामुपर्याकाशीयजलवर्षणं
 यावत् तत्र तिष्ठती दिवा शून्यस्य पक्षिशङ्गात् निशायां बन्धपशुशङ्गाच्च
 १३ तान् ररदत् । अपरम् अयाया दुहिता रिस्पा शौलस्योपपत्नी कर्मेदं
 करोतीति वाग् दायूदे नृपतये कथिताभूत् ।
 १४ अपरं पिलेखीयैर् गिल्वायगिरौ शौलस्य हननकाले वैतश्चानस्य
 सन्निवेशे तैरुद्बन्ध स्थापितौ शौलस्य तत्पुत्रस्य योनाथनस्य च श्रवौ ये
 योवैशगिलियदीयमनुजैस्तस्मात् स्थानाद् अपहृता दायूद् गत्वा तेभ्य-
 १५ स्तयोरस्मीनि जयाह । स तस्मात् स्थानात् शौलस्य तत्पुत्रस्य योना-
 थनस्य आसीन्वानिनाथ ; अपरं लोकैकैवाम् उद्बन्धनकालाम् आश्विषु

सङ्गृहीतेषु शैलस्य तत्पुत्रस्य योनाथनस्य चास्थीनि विन्यामीनदेशस्य- १४
सेलायां तस्य तातस्य कीशस्य श्मशानमध्ये स्थापयाञ्चक्रिरे । नृपतेः
सकलादेशस्तैः साधयाञ्चक्रे ततः परम् ईश्वरो लोकानां प्रार्थनां गृह्णीत्वा
देशं प्रत्यानुकूल्यं चकार ।

अनन्तरं पिलेछीयैः समं पुनर्वारम् इस्त्रायेलवंशस्य समरे समुपस्थिते १५
दायूद् तदीयदासाश्च तत् स्थानं जग्मुस्ततः पिलेछीयलोकैः समं तेषां
युद्धकाले दायूद् स्नान्तो बभूव । ततः शतत्रयश्रेकलपरिमितपितृजन- १६
मयशक्तिधारी यिश्विनोवनामा दृष्ट्वायवंगीय एको मनुजो नूतन-
खड्गेन सुसज्जितो भूत्वा दायूदं हन्तुं मतिं चकार । किन्तु सिख्यायाः १७
पुत्रोऽवीशयस्तम् उपकुर्वन् आघातेन तं पिलेछीयं जघान । तदानीं
दायूदो मनुजास्तस्य साक्षात् शपथं कृत्वा कथयामासुः, त्वमस्माभिः समं
रणाय पुनर्न यास्यसि नो चेद् इस्त्रायेलः प्रदीपो निर्वास्यति । अनन्तरं १८
गोवे पिलेछीयैः समं पुनः संयाम उपस्थिते ह्मशतीयः सिब्विखया
दृष्ट्वायवंगीयं सफम् अवधीत् । पुनर्वारं पिलेछीयैः समं गोवे रण १९
आरब्धे तत्र यार्थारिगीमस्य पुत्रो वितलेहमीय इल्हाननो तन्तुदण्डनि-
भमहाशक्तिधारिणं गातीयजालूतस्य भ्रातरम् अवधीत् । अनन्तरं गाते २०
पुनर्धुङ्गे जाते प्रातेहस्तं प्रतिपदश्च घट् घट् अकुल्यः साकल्येन चतुर्विं-
शत्यकुल्यो यस्यासन् एवम्भूत एको दृष्ट्वायो नरस्तत्वासीत् सोऽपि तद्दृ-
ष्ट्वायवंगीय एको जनः । स इस्त्रायेलीयलोकान् स्पृष्टयामास, ततः २१
दायूदो भ्रातुः शिमियस्य पुत्रो योनाथनस्तमवधीत् । गातीयदृष्ट्वाय- २२
वंगीया एते चत्वारो जना दायूदा तस्य दासेश्च जघ्निरे ।

२२ दार्विगोऽध्यायः ।

रक्षार्थं नाभाधियानुपचार्यश्च परमेश्वरं प्रति दायूदा कृतं प्रशंसागीतं ।

यदा परमेश्वरः स्वदासं दायूदं सर्वरूपिणां शैलस्य च हस्तेभ्य उद्धृत- १
वान् तदा दायूद् परमेश्वराय यद्गीतम् अकरोत् तद्गीतमिदं ।

त्वं मे गिरिश्च दुर्गश्च रत्नकश्च परमेश्वर । २

ईश्वरस्याचलो मे त्वं त्वश्च विश्वसितो मया । ३

फलकं बलवांस्त्राता दुर्गमश्च मयाश्रितः ।

त्वम् उद्धारयिता मे सन् रक्षसि माम् उपदधात् ।

- ४ कवनीयेश्वरं प्रार्थ्य प्राप्ता रक्षा दिवो मया ।
 ५ वेष्टितो मृत्युरञ्जुभिस्त्रासितः प्रजयोर्भिभिः ।
 ६ बद्धो नारकपाशेन मृत्युजाणेन संवृतः ।
 ७ अहमित्थं व्यथित्वैवाहूतवान् परमेश्वरं ।
 ईश्वरो यो मदीयस्तम् अहमाहूतवान् तदा ।
 मदीयार्त्तस्त्रोऽभ्रावि तेनैव निजमन्दिरे ।
 तत्कार्यगोचरीभूतं तदाङ्गानं मया कृतं ।
 ८ धरणी तस्य कोपेन कम्पित्वा चकितमभवत् ।
 मूलानि चान्तरीक्षस्य कम्पित्वापगतानि च ।
 ९ तदीयनासिकारन्धाद् धूम उद्गतवांस्तदा ।
 जयास सकलं वक्रिस्तदीयमुखनिर्गतः ।
 अङ्गारा ज्वलितास्तद्वत् निक्षिप्तास्तेन सर्वतः ।
 १० आनामितेन चागच्छत् स स्वयं सुरवर्त्मना ।
 विस्तार्य पदयोर्निम्ने वस्त्रं तिमिरनिर्मितं ।
 ११ ततः किरूवमारुह्य तूर्णमुडुयते स्म सः ।
 नभस्त्वत्तयो युग्मश्चाश्रित्य दर्शनं ददौ ।
 १२ तमोमयीं चतुर्दिक्षु स्वां तिरस्करणीं दधे ।
 वारिवाहसमूहैश्च पयोदमालयापि हि ।
 १३ प्रज्ज्वलुस्तदाङ्गारास्तस्यायवर्त्तितेजसा ।
 १४ प्रजगर्ज स आकाशे तदानीं परमेश्वरः ।
 सर्वेषामुपरिष्ठो यो घोरशब्दं चकार सः ।
 १५ निक्षिप्तै र्यकिरद् वागैस्तडिद्विखाभ्यहन्रिपून् ।
 १६ हृद्भारेण परेशस्य निश्वासपवनेन च ।
 रत्नाकरस्य पात्राणि गतानि दृश्यतां तदा ।
 धरण्या अपि मूलानि प्रादुर्भूतानि सर्वतः ।
 १७ ऊर्द्धात् प्रसार्य हस्तौ द्वौ सोऽरुक्षत् स्वयमेव मां ।
 बद्धकीकालमध्यान्माम् उद्धरन् निर्गृहीतवान् ।
 १८ बलवद्देरितो मां स परिरक्षितवान् स्वयं ।
 यतस्ते वैरिणः सर्वे मत्तोपि बलवत्तमाः ।
 १९ यदा ते मां समाक्राम्यन् आशङ्कान्जनके दिने ।
 तदानीं परमेशोऽभुन्ममाकम्पयच्छिका ।

आनीतवान् सुविस्तीर्णं स्थानमेकं सरव मां ।	१०
तुष्टत्वाग्निं तस्यैव मां सुसुद्धृतवांस्तदा ।	
मम धर्मान्साराग्नां सत्कुर्वन् परमेश्वरः ।	११
मेधत्वात् करयो मष्टं दत्तवान् उचितं फलं ।	
यतोऽहं परमेशस्य पदव्याः पथिकोऽभवम् ।	१२
प्रतिकूलं निजेशस्य पापञ्च न हतं मया ।	
आसन् तदीयराजाज्ञा मदीयेन्द्रियगोचरे ।	१३
न वा हि विधयस्तस्य मया त्यक्ताः कदाचन ।	
अहं साधुस्वभावस्वामिवं तदृष्टिगोचरे ।	१४
अहमात्मन्यपार्थम्य आत्मानं परिगुप्तवान् ।	
गोचरे तस्य पुण्यं मे मृतत्वञ्च यथाभवत् ।	१५
तथैव सुफलं मष्टं दत्तवान् परमेश्वरः ।	
अनुराहिमनुर्येषु करोमि त्वमनुराहं ।	१६
सदाचारिमनुर्येषु सदाचारं करोमि च ।	
पूताचारिमनुर्येषु पूताचारं करोमि च ।	१७
विरुद्धाचारिलोकेषु त्वं विरुद्धं करोमि च ।	
दीनान् रक्षामि चाहंयन् पातनार्थं निरीक्षते ।	१८
भवानेव प्रदीपं मे मत्प्रभो परमेश्वर ।	१९
मदीयमन्यकारं त्वं ज्योतीरूपं करोमि च ।	
त्वत्साहाय्येन शक्नोमि सैन्यमध्येन धावितुं ।	२०
ममेश्वरस्य साहाय्यात् प्राचीरक्षोन्नतं भवे ।	
स ईशो निर्मलाचारो वाक्यं तस्य परीक्षितं ।	२१
तदाश्रितमनुष्याणां स स्वयं फलकं भवेत् ।	
ईश्वरो विद्यते को हि तस्मादन्यः परेश्वरात् ।	२२
अस्माकमीश्वरादन्यः कोऽप्यलो परिविद्यते ।	
एवम्भूतो य ईशः सोऽभवद् दुर्गं दृढं मन ।	२३
पदवीं मामकीनाञ्च निर्व्विघ्नमकरोत् स तु ।	
पादो मदीयो तेनैव मृगपादसमो ह्यतो ।	२४
तथा संस्थापयामास प्रोद्यस्थाने स एव मां ।	
स मदीयो करौ सम्यग् युद्धं कर्तुमशिक्षयत् ।	२५
तेनैव मम बाहुभ्यां भयं तान्ममयं धनुः ।	

- १६ परिजः शस्त्ररूपं त्वं फलकं मे प्रदत्तवान् ।
तव नम्रतया हृद्य प्रोन्नतः परिजातवान् ।
- १७ मत्पादन्यसनाशाय शस्त्रं स्थानं कृतं त्वया ।
ततो हेतो न कुत्रापि स्थलनं जायते मम ।
- १८ परिधावन् द्विषां पश्चादहं तांस्तु व्यनाशयं ।
असंहार्यं समूलञ्च न पराश्रितवान्मदा ।
- १९ आहतास्ते मया लोका न्यपतन् पादयोरधः ।
पतित्वा पुनरुत्थातुं न शक्तास्ते कदाचन ।
- २० योधनार्थं त्वया बद्धा विक्रमेण कटि मम ।
इत्थं रिपुगणः सर्वस्त्वया मम वर्शोऽकृतः ।
- २१ शत्रवो मे त्वया सर्व्य कृता मत्तः पराङ्मुखाः ।
ये ये मां समृतीयन्ते ते जनाः संहता मया ।
- २२ परितस्ते व्यलोकन्त न कोऽपि तानुपाकरोत् ।
लोकितस्तेः परेशोऽपि न प्रादात् किञ्चनोत्तरं ।
- २३ अचृण्वन् तदाहं तान् भूम्याच्छादकधूलिवत् ।
रण्यास्यकर्द्धमं यदत् मृदित्वा तान् अवाकिरं ।
- २४ स्वजातीयरिपुभ्यो मां त्वमेवाकृतवानसि ।
अन्यजातीयलोकानाम् अकरो मां शिरोमणिं ।
लोकाश्च मदविज्ञाता जाता मे परिचारकाः ।
- २५ परवंशा विदेशीया मानवा मां क्लृवन्ति च ।
पालयन्ति मदीयाश्चां श्रुत्वेव वचनं मम ।
- २६ मया परिधिता नो ये क्षीणतां प्राप्नुवन्ति ते ।
वेपमानाः स्वकीयेभ्यो दुर्गेभ्यो निःसरन्ति च ।
- २७ धन्यः पर्वतरूपो मे सोऽमरः परमेश्वरः ।
मत्तारकाचलो भूयात् स ईशः सर्वदोन्नतः ।
- २८ ईश त्वं मम शत्रुभ्यः प्रादाः समुचितं फलं ।
मन्निमित्तं त्वया नाना मनुजा मदशीकृताः ।
- २९ मम वैरिसमूहात्त्वं मां समुद्धृतवानसि ।
अकार्षीदन्नतिं त्वं मे मद्विपक्षगणादपि ।
दुर्लभेभ्यो मनुष्येभ्यस्त्वमेव माममोचयः ।
अतोऽहं सम्मुखे तिष्ठन् भिन्नदेशनिवासिनां ।

स्तुवंस्वां परिगास्यामि तव नास्मि परेश्वर ।
 चायं महत्त्वेन कृतस्य राष्ट्रः कृत्वाभिषिक्तोऽपि च दायूदाख्ये । ५१
 तदीयसन्तानगणे त्वयैव कारिष्यतेऽनुग्रह एव नित्यं ॥

२३ त्रयोविंशोऽध्यायः ।

१ दायूदः शेषकथा न तस्य प्रधानलोकानां नामानि विवृतिश्च ।

दायूदः शेषकथा ।

१

यिश्शयस्य सुतो दायूद् इतिनाम्ना तु यो नरः ।
 उन्नतिं शोभ ईशाच्च याकूबस्याभिषेचनं ।
 मधुरस्वरगाता स इच्छायेनः प्रभाषते ।
 मामकीनेन वक्त्रेण वक्त्यात्मा परमेशितुः । २
 वचनानि तदीयानि जिज्ञासे मम सन्ति हि ।
 इच्छायेनो य ईशोऽस्ति प्रोक्तवान् माम् इदं स हि । ३
 इच्छायेनोऽचनेनैव वाक्यमेतदकथ्यत ॥
 भवितः नरलोकस्य राजैकोऽतीव धार्मिकः ।
 ईशात् स साध्वसं कुर्वन् राजत्वं प्रकरिष्यति ।
 उदेष्यति तथा यद्वत् प्रभाततेजसा रविः । ४
 अहर्मुखीय आकाशे मेघहीने सुनिर्मले ।
 भूमावलङ्गतायाश्च नवीनैर्दृष्टिजैस्तृणैः ॥
 मदीयवंश ईशस्य समस्तं किं स्थिरो नहि । ५
 सुनिश्चितश्च सर्वत्र विश्वास्तो नित्य एककः ।
 अकारि नियमस्तेन सहितेन मया पुरा ।
 मानकं यदिदं चायं सर्व्ववाक्शाप्रसाधकं ।
 विधास्यते किमेतद्धि तेनैव सफलं नहि ॥
 दुर्जना दबयिष्यन्ते सर्व्वे हि कण्टकानि व । ६
 यतो हेतोः कदांस्तेषां कोपि धर्तुं न पारयेत् ।
 अतो यो मनुजस्तेषां स्पर्शमेव करिष्यति । ७
 स ते लोहेन शस्त्रेण दह्येन व्यस्यते तदा ।
 किन्तु वासस्थाने कोकास्ते धस्यन्ते हि वज्रिणा ॥

- ८ दायूदो बलवतां लोकानां नामानि । वीराणां मध्ये तखमेगोयी योशेव्वशेवतो मुख्य आसीत् सोऽष्टानां शतानां लोकानां विरजं श्रूणं
 ९ छत्वा तान् युगपद् अबधीत् । अपरम् अहोहीयस्य दोदयस्य पुत्र इलियासरो द्वितीय आसीत् । यदा इस्त्रायेलीयलोका अनागता आसन् तस्मिन् काले मिलितान् पिलेछीयान् अस्पृक्षन्त ये दायूदः सङ्गि-
 १० नस्त्रयो वीरास्तेषां मध्येऽयमेको जन आसीत् । स उत्थाय यावत् तस्य हस्तः आन्तो नाभवत् तावद् हस्ते संहतेन खड्गेन पिलेछीयान् मारयामास । तस्मिन् दिने परमेश्वरो महाजयं कारयामास, तदा
 ११ लोका लोठनार्थमेव तस्य पश्चाद्गामिनो बभूवुः । अपरं हरारीयस्या- गेस्तनयः शम्भस्तुतीय आसीत् ; एकस्य समूहस्य समीपे पिलेछीयेषु
 १२ सङ्घीभूतेषु यदा लोकाः पिलेछीयेभ्यः पणायन्त, तदानीं शम्भस्तुत्तौत्र- मध्ये तिष्ठन् तद् रक्षितवान् पिलेछीयांश्च निहतवान् ततः परमेश्वरो
 १३ महाजयं कारयामास । त्रिंशत्प्रधानलोकानां मध्ये त्रयो जना एते
 १४ शस्यच्छेदनसमयेऽदुष्कमगुहायां दायूदः समीपम् आगच्छन्, तदा पिले- छीयानां निवहे दिपायीमतलभूमौ शिविरं स्थापयाञ्चकार वैतले-
 १५ हेमैऽपि पिलेछीयानां सैन्यवृन्दम् एकमासीत् । अपरं दायूद् दुराक्र- मणस्थाने वसन् पिपासितः सन् जगाद हा हा वैतलेहमस्य गोपु-
 १६ रसमीपस्य प्रहेः पानीयमानीय मद्यं पातुं को दास्यति? ततस्ते त्रयो नराः पिलेछीयानां शिविरमध्येन गत्वा वैतलेहमस्य गोपुरनिकट- स्थस्य प्रहेः पानीयमुत्तोष्य गृहीत्वा दायूदः समीपम् आगच्छन्, किन्तु
 १७ दायूद् तत् पातुं नैच्छद् ईश्वरमुद्दिश्य तत्तोयं निक्षिप्तवान्, वाक्यमिदं बभाषे च, हे परमेश्वर एतादृशं कर्म नाहं करिष्ये, तोयमेतत् प्राक्पण्येन गतवतां मानवानां श्रेष्ठितमेव । अतः स तत् पातुं नैच्छत् ।
 १८ ते तु त्रयो बलिनो जनास्तत्कर्म चक्रुः । अपरं सिरयायाः पुत्रस्य योयावस्य सहोदरोऽवीश्रयोऽन्येषां त्रयाणां जनानां मध्ये मुख्य आसीत् । स शतत्रयाणां लोकानां विरजं श्रूणं छत्वा तान् विनाशय
 १९ त्रयाणां मध्ये लब्धनामा बभूव । स किं तेषां त्रयाणां मध्ये मान्यो नहि? तस्मात् स तेषां सेनापति बभूव, तथापि स प्रथमत्रयाणां
 २० तुल्यो नहि । अपरं कवसेलीयस्यैकस्य बलिनः प्रोत्तो यिहोयादस्य पुत्रो विनायोऽनेककार्यकर्तासीत् ; स सिंहतुल्यो वै मोयावीयलोकी- जघान, तदन्धत् स हिमानीसमये गत्वा गर्तमध्ये सिंहमेकं मारया-

मास्तु ७ अपरं उत्तमबलवन्तं मिखीयमेकम् अबधोत्, तस्य मिखीयस्य ११
हस्ते शूलमेकमासीत् किन्त्वस्य हस्ते दगडु एक आसीत्, ततः स गत्वा
मिखीयस्य हस्तात् शूलम् आच्छिप्य तस्यैव शूलेन तं जघान । यिहोया- ११
दस्य पुत्रो विनाय यतानि कर्माणि चकार, ततः स (द्वितीयानां)
त्रयाणां पराक्रमिणां मध्ये लब्धनामा बभूव । स तेभ्यस्त्रिंशज्जनेभ्यो १२
विख्यात आसीत् किन्तु प्रथमत्रयाणां समतां न प्राप, अपरं स दायूदा
स्वरक्षकसैन्यस्य सेनापतिं नियुक्तो बभूव । अपरं त्रिंशतो मध्ये योया- १४
वस्य सहजोऽसाहेलो मुख्य आसीत्, अपरं दोदयस्य पुत्रो वैतले-
हमीय इल्हाननः, हरोदीयः शम्मः, हरोदीय इलीकाः, पल्टोयो १५
हेलसः, इक्कोशस्य पुत्रस्तिकोयीय ईराः, अनायोतीयो ऽवीयेपरः, हृशा- २०
तोयो मिबुन्नयः, अहोहीयः शल्मोनः, निटोफातीयो महूरयः, २८
बानाहस्य पुत्रो निटोफातीयो हेलदः, विन्यामीनवंशीयदेशस्य त्रिविया- २८
निवासिरीवयस्य पुत्र इत्तयः, पिरियाथोनीयो विनायः, गाशीयस- २०
रितो निकटवासी हिहयः, अर्व्वीयोऽवीयल्वोनः, वहूरुमीयोऽस्मा- २१
वतः, शालवीय इलियहवाः, याशेनस्य पुत्रो योनाथनः, हरारीयः २९
शम्मः, साखरस्य पुत्रो हरारीयो ऽहीयमः, अपरं माखातीयस्य पौत्रो २४
ऽहसवयस्य पुत्र इलीफेलटः, अहीथोफलस्य पुत्रो गिलोनीय इलीयामः,
कर्म्मिणीयो हिग्रयः, अर्व्वीयः पारयः, नाथनस्य पुत्रः सोवानिवासी २९
यिगालः, गादीयो बानिः, अम्मीनीयः सेलकः, सिख्यायाः पुत्रस्य योया- ३०
वस्यास्तवाहको वेरोतीयो नहरयः, यित्रीय ईराः, यित्रीयो गारेबः, ३८
द्वितीय ऊरियश्मे साकल्येन सप्तत्रिंशज्जना आसन् । ३८

२४ चतुर्विंशोऽध्यायः ।

१ लोकान् गणयितुं दायूद आज्ञा ५ लोकानां गणनं १० निभूनां विपदाम् एकं
वरोतुं परमेश्वरस्य निदेशात् दायूदो महामार्यां वरणं १५ महामारोतो यिह्श-
लमस्य रक्षा १८ हरोकाहस्य शस्यमर्दनस्थानं क्रीत्वा दायूदा तत्र स्थानं वेदि-
निर्माणम् ।

अनन्तरम् इच्छायेनो वंशं प्रति परमेश्वरस्य क्रोधाग्निः पुनर्वारं प्रज- १
ज्वाल तस्माद् इच्छायेनवंशस्य यिह्शदावंशस्य च गणनां कुर्वतेत्याज्ञा-
पयितुं तेषां विरुद्धं दायूदः प्रवृत्तिं र्जये । अनन्तरं राजा खसमीयस्य २
सैन्यस्य पतिं योयावम् आह्वापयामास, यूयं दानमारभ्य वेर्जेवां यावद्

- इखायेलः सर्व्ववंशानां देशान् भ्रमन्तो लोकान् गणयत, अहं खेकानां
 १ सङ्ख्यां विविदिषामि । ततो योयावो भूपतिं जगाद, इदानीं यावन्तो
 लोका आसते तव प्रभुः परमेश्वरस्तान् शतगुणं वर्द्धयतु मम प्रभु नर-
 पतिश्च स्तनेत्राभ्यां तत् पश्यतु, किन्तु कर्मैतत् मम प्रभवे नरपतये
 ४ कुतो रोचेत ? तथापि योयावस्य सेनापतीनाञ्च वचनात् नृपते वचनं
 प्रबलं बभूव, ततो योयावः सेनापतिगणश्चेखायेलीयलोकान् गणयितुं
 राज्ञः समक्षात् जग्मुः ।
 ५ अनन्तरं ते यद्दैनसहितः पारं गत्वारीयेर उपत्यकाया मध्यस्थितस्य
 नगरस्य दक्षिणे शिविरं स्थापयाञ्चक्रुः परं यासेरीयप्रदेशं गादञ्च
 ६ गणयामासुः । अनन्तरं ते गिलियददेशं तद्धतीमहदशिप्रदेशञ्च जग्मुः ।
 ७ ततः परं दानायानेन गच्छन्तः परिक्रम्य सीदोनम् उपतस्थुः । अन-
 ८ न्तरं सूरस्य दृढदुर्गं हिब्वीयकिनानीयानां नगरैश्च गत्वा यिहूदाया
 ९ दक्षिणदिक्स्थवर्षेवां यावत् जग्मुः । अनेन प्रकारेण ते देशस्य
 सर्व्वत्र भ्रमन्तो विंशतिदिवसाधिकं नवमासं यिहूदालम् प्रत्याजग्मुः ।
 १० अनन्तरं योयाव इखायैर्वंशस्य बलवताम् अस्त्रधारिणां मनुजानां
 संख्यायां लक्षानि यिहूदावंशीयानाञ्च संख्या पञ्चलक्षान्येति राजानं
 ज्ञापयामास ।
 १० इत्यं लोकेषु गणितेषु दायूद् निजहृदये महाघातं प्राप, ततो दायूद्
 परमेश्वराय कथयामास, कार्य्यणानेन मया महापापमकारि, हे परमे-
 श्वर विनयेऽहं निजदासस्य पापं क्षमस्व, मयातीव मृदुस्य कर्म्मकारि ।
 ११ अनन्तरं दायूदि प्रवृष उत्थिते दायूदः प्रदर्शकं भविष्यदादिनं गादं
 १२ प्रति परमेश्वरस्येदं वाक्यम् आगच्छत्, त्वं गत्वा दायूदं वद, परमेश्वर
 इमां वाचं वदति, तव सम्मुखे मया त्रयो दण्डा निधीयन्ते तेषामेको
 १३ त्रियतां, मया स एव त्वां प्रति कारिष्यते । ततो गादो दायूदः समीपं
 गत्वा तं ज्ञापयन् जगाद तव देशे सप्त वत्सरान् व्याप्य किं दुर्भिक्षो
 भविष्यति ? अथवा त्रीन् मासान् यावत् तव यथाद् धावतां रिपूणाम्
 अग्नेऽग्ने पलायनं करिष्यसि ? यद्वा त्रीणि दिनानि यावद् देशे महा-
 मारो भविष्यति ? तद् इदानीम् आलोच्य निश्चिन् यतो मत्प्रेरयिष्ये
 १४ मयोत्तरं दातव्यं । ततो दायूद् गादं बभाषे, मम महती मनःपीडा
 जाता, इदानीं परमेश्वरस्य हस्ते पतितुमिच्छाम्यहं यतस्तस्य कृपा
 १५ प्रचुरा नाहं मनुष्याणां हस्तेषु पतितुम् इच्छामि । अनन्तरं प्रवृषमारब्ध

निरूपितसमयं यावत् परमेश्वर इच्छायेत्वंशं प्रति महामारीं प्रेषया-
मास, तेन दानमारभ्य वर्षेर्वा यावत् सप्ततिसहस्राणि लोकाः पक्षत्वं
गताः । अनन्तरं यिरूशालमस्य विनाशार्थं तन्नगरोपरि द्रुतस्य हस्त- १९
प्रसारणसमये परमेश्वरस्तस्यै विपदे ऽनुत्पद्य तं लोकमारकं द्रुतं जगाद,
अलमनेन त्वं स्वकर्तुं सञ्जीवय । तदानीं परमेश्वरस्य द्रुतो यिव-
यीयस्यारौणाहस्य शस्यमर्दनस्थान आसीत् । अनन्तरं दायूद् तं लोक- २०
हन्तारं द्रुतं वीक्ष्य परमेश्वरं बभाषे, मयैव पापमकारि ममैव सोऽप-
राधोऽस्ति मेघैरेतैः किमपराधः ? विनयेऽहं मम मदोद्यपित्ववंशस्य च
विरुद्धं तव हस्तः प्रसार्यतां ।

तस्मिन् दिने गादेा दायूदः समीपं गत्वा तं जगाद, त्वं गत्वा १८
यिवूयीयस्यारौणाहस्य शस्यमर्दनस्थाने परमेश्वराय यज्ञवेदिमेकां
निर्मापय । अनन्तरं परमेश्वरीयनिदेशानुसारेण गादस्य कथातो दायूदा १९
गमने छतेऽरौणाहो विलोक्य राजा तस्य भृत्याश्च मम सन्निधिम् २०
आगच्छन्तीति वीक्ष्य वह्निर्गत्वा भूमिष्ठः सन् राजानं प्रणनान् । अपरम् २१
अरौणाहः पप्रच्छ, मम प्रभु नरपति निजदासस्य सन्निधिं कुत आग-
मत् ? दायूद् अवदत्, लोकानां मध्यात् महामारी यन्निर्वर्तत तत्कृते
परमेश्वराय यज्ञवेदिमेकां निर्मापयितुम् अहं तव सकाशात् शस्य-
मर्दनस्थानम् इदं क्रीतुम् आगमं । ततोऽरौणाहो दायूदं बभाषे, मम प्रभु २२
नरपति यद् भद्रं बोधते तदेव गृहीत्वोत्सृजतु, पश्यतु होमबले
निमित्तं वृषा इत्यननिमित्तञ्च मर्दनयन्त्राणि वृषाणां सञ्जास्यासते ।
अनन्तरम् अरौणाहो राजेव तानि सर्वाणि राज्ञे ददौ । अरौणाह २३
इदमपि बभाषे तव प्रभुः परमेश्वरस्त्वाम् अनुगृह्णातु । किञ्च नृपति- २४
रदौणाहं जगाद, तन्न भवतु, मूल्येनाहं त्वत् एतानि सर्वाणि क्रियामि,
नाहं अप्रभवे परमेश्वराय विनामृत्यकव्यान् होमबलीन् उत्सृक्ष्यामि ।
अनन्तरं दायूद् पक्षाशत्शेकलमानरजतैस्तत् शस्यमर्दनस्थानं वृषांश्च २५
क्रीत्वा जग्राह । अपरं दायूद् तत्र स्थाने परमेश्वराय यज्ञवेदिं निर्माप्य
होमबलीन् मङ्गलार्थकबलींश्च प्रोत्सर्ज । ततः परमेश्वरेण प्रार्थनां
गृहीत्वा देशं प्रत्यनुकम्पायां क्षतायाम् इच्छायेको महामारी निवहते ।

राजावन्याः प्रथमं पुस्तकं ।

१ प्रथमोऽध्यायः ।

- १ दायूदो नाइकसमयेऽनोरगायासस्य परिचर्याकरणं ॥ राजत्वं प्राप्तुम् अदोनोयस्य उद्यमः ॥ वतशेवां प्रति साधनस्य मन्त्रणा ॥ दायूदं प्रति वतशवाया निवेदनं ॥ दायूदं प्रति नाथनस्य कथनं ॥ वतशेवां प्रति दायूदः पुनः शपथकरणं ॥ दायूदो निदेशात् सुलसमनोऽभिषिक्तत्वं ॥ अदोनोयस्य तेन निमन्त्रितामां लोका-
नाञ्च पलायनं ॥ अदोनोयं प्रति सुलसमनः क्षमाकरणञ्च ।
- १ अनन्तरं राजा दायूदः स्वविरः सम्पूर्णवयस्कञ्च भूत्वा बडभि वंस्त्रै-
१ राष्कादितोऽपि नोषो बभूव । यतत्कारणात् तस्य दासास्तं बभाविरे,
अस्माकं प्रभो नरपते निर्मितं यत्काम् अगुणं युवतो गवेधयामहे, सा
नृपतेः सम्मुखे तिष्ठती नृपतेः परिचारिका भविष्यति, अपरम् अस्माकं
प्रभो नरपतेर्गात्रं यद् उष्णीभवेत् तदर्थं भवतो वक्तुःस्थले शयिष्यते ।
- १ अनन्तरं त इस्त्रायेजः सर्वस्यां सीमायां सुन्दरीं युवतो मृगयित्वावो-
१ शगानामिकां शुनेमीयां प्राप्य नरपतेः समीपम् आनिन्युः । सा तद्वशी
परमसुन्दरी तत्कारणात् सा राज्ञः परिचारिका भूत्वा तं सिधेवे
किन्तु राजा तां नोपजगाम ।
- १ तस्मिन् समये हगीताया गर्भजातोऽदोनोयोऽभिमानी भूत्वाहं
राजत्वं करिष्यामीति वदन् रथम् अश्वारोहिणः पञ्चाशच्चाग्रगामिन-
१ खासादयामास । किन्तु त्वं कुत यतादृशं करोषीति वाचा तस्य तातः
पूर्वं तं कदापि नास्मेशयत् सोऽवशालोमात परं जातः स्वयमपि परम-
१ सुन्दरो युवा चासीत् । अनन्तरं सिरूयायाः सुतेन योयावेन साङ्गं
याजकेनावीयाथरेण च साङ्गं तेन मन्त्रणायां कृतायां तावदोनोय-
१ स्यान्गता भूत्वा तस्य साहाय्यं चक्रतुः । किन्तु याजकः सादोषो यिहो-
यादस्य सुतो विनायो भविष्यद्वादी नाथनः श्रिमिय रेयिस्च दायूदः
१ समीपस्थौ बलवन्तौ लोकौ चेमेऽदोनोयस्यान्गता न बभूवुः । अन-
न्तरम् अदोनोय ऐनरोगेजस्य पार्श्वस्थस्य सोहेकताखपाषाणस्य समीपे
मेघान् दधमान् पुष्टपशूञ्च हत्वा स्वसहजान् राजपुत्रान् सर्वान्

यिहूदावंशीयान् राजभृत्यांश्चाहूतवान् । किन्तु भविष्यदादिनं नाथनं १०
विनायं बर्किनो लोकान्श्च निजन्मातरं सुलेमानश्च न निमन्त्रयामास ।

अतो नाथनः सुलेमनो मातरं वतशेवां बभाषे, अस्मत्प्रभुना दायूद्- ११
नृपेणाविज्ञातं हगितायाः सुतोऽदानीयो राजत्वं करोतीति किं त्वया
नाय्यावि ? अत आगच्छाहम् इदानीं त्वां मन्त्रणां वदामि तेन त्वं निज- १२
प्राणान् स्वपुत्रस्य सुलेमनस्य प्राणान् रक्षिष्यसि । त्वं गत्वा दायूद्- १३
नरपतिम् उपस्थाय वाक्यमिदं निवेदय, हे मम प्रभो राजन् भवता
शपथं कृत्वा निजदास्यै किं प्रतिश्रुतं नहि मम पश्चात् तव पुत्रः सुलेमान्
राजत्वं करिष्यति स एव मम सिंहासन उपवेक्ष्यतीति ? तर्हिदानीम्
अदानीयः कुतो राजत्वं करोति ? अपरं पश्य तवैतत्कथनसमये मया १४
तव पश्चाद् गत्वा तव वाक्यं द्रष्टयिष्यते ।

अनन्तरं वतशेवा गर्भगृहमध्ये राज्ञः समीपं जगाम, तदानीं नृपति- १५
रतीव म्यविर आसीत्, अपरं शुनेमीयावीशणा राजानम् असेवत ।
ततो वतशेवा दण्डवद् भूत्वा राजानं प्रणमाम, ततो नरपतिः पप्रच्छ, १६
सर्वेच्छा का ? ततः सा बभाषे, हे मम प्रभो भवता निजप्रभोः परमे- १७
श्वरस्य नाम गृहीत्वा निजदास्याः समीपे किं शपथो न कृतः, मम पश्चात्
तव सुतः सुलेमानेव राजत्वं करिष्यति मम सिंहासन उपवेक्ष्यति
चेति ? किन्तु पश्य साम्प्रतम् अदानीयो राजत्वं करोति, हे मम प्रभो १८
राजन् भवता तन्न ज्ञायते । स बहून् लघुभान् पृथुपशून् मेघांश्चावधी- १९
समन्तराजपुत्रान् याजकम् अवीयाथरं सेनापतिं द्रोयावम् आहूत-
वाश्च किन्तु भवतो दासं सुलेमानं नाहूतवान् । इदानीं हे मम प्रभो २०
राजन् भवतः परं मम प्रभो मर्हपतेः सिंहासने केनोपवेष्टव्यं तद्
भवता वयं ज्ञापयिष्यामह इति प्रतीक्ष्य सर्वस्वेच्छायेत्वंशस्य दृष्टिर्भवन्तं
प्रति विद्यते । भवान् यदि तन्न ज्ञापयति तर्हि मम प्रभो राजनि २१
पिढलोकानामिव महानिद्रां गते मम पुत्रः सुलेमान् अहश्च दोषीकृतौ
भविष्यावः ।

राज्ञा समं तस्या ईदृशः संज्ञापो भवति तदन्तरे भविष्यदादी नाथन २२
आजगाम । ततः कश्चिद् भूपतिं ज्ञापयत्, भविष्यदादी नाथन २३
उपतिष्ठति ; अनन्तरं नाथनो नरपतेः सम्मुखम् एव भूमिः सन्
राजानं प्रणम्य कथामिमां निवेदयामास, हे मम प्रभो राजन्, मत्तः २४
परम् अदानीयेन राजत्वं कर्तव्यं मम सिंहासने चोपवेष्टव्यमिति किमा-

- १४ स्थापितं भवता ? यतः सोऽयैव गत्वा बह्वन् गवादीन् पुष्टपशून् खेपांश्च
 कृत्वा सकलान् राजपुत्रान् सेनापतीन् याजकम् अवीयाथरक्षाकृतवान्
 अपरं पश्यतु ते तस्य साक्षाद् भुञ्जते पिवन्ति च तदन्यद् अदोनीया
 १५ राजा चिरजीवी भवत्विति वाचं वदन्ति च । किन्तु भवतो दासो योऽहं
 मां याजकं सादोक्तं यिहोयादस्य सुतं विनायं भवतो दासं सुजेमानश्च
 १७ नामन्वितवान् । मम प्रभो नरपतेः परं भवतः सिंहासने केनेप-
 वेष्ट्यं तन्निजदासं न स्थापयित्वा मम प्रभु नरपतिरेतत्कर्म कृतवानिति
 किं सत्यं ?
 १८ ततो दायूद् नरपतिः प्रत्युवाच वतश्चेवां मम सन्निधिम् आह्वयान-
 १९ यत । अनन्तरं तस्यां राज्ञः समीपम् आगत्य तस्य सम्मुखे तिष्ठन्त्यां
 नरपतिरिमं श्रुत्वा जगाद, सर्व्वविपद्भ्यो मम प्राणरक्षकः परमे-
 २० श्वरो यद्यमरो भवेत् तर्हि मत्तः परं तव सुतेन सुजेमनैव राजत्वं
 कर्त्तव्यं मम पदे मम सिंहासने चापवेष्ट्यमिति तव समीप इच्छायेनः
 प्रभोः परमेश्वरस्य नाम गृहीत्वा मया यः श्रुत्वा उकारि सोऽयैव
 २१ सफलकारिष्यते । तदानीं वतश्चेवा भूमिस्था सती राजानं प्रणम्य
 जगाद मम प्रभु राजा दायूद् चिरजीवी भवतु ।
 २२ अनन्तरं राजा दायूद् जगाद याजकं सादोक्तं भविष्यद्वादिनं
 नाथनं यिहोयादस्य सुतं विनायश्च मम समीपमाह्वयानयत । अनन्तरं
 २३ तेषु नरपतेः समीपमागतेषु नरपतिस्तान् आस्थापयत् यूयं निजप्रभोः
 सेवकान् सङ्गिनः कृत्वा मदीयपुत्रं सुजेमानं मम श्रेष्ठम् अश्वतरम्
 २४ आरोह्य गीहीनं नयत । तत्र स्थाने याजकः सादोक्तो भविष्यद्वादी
 नाथनश्चेखायेन उपरि तं राज्याभिषिक्तं कुरुताम् अपरं यूयं सर्व्वं तुरीं
 २५ वादयन्तो राजा सुजेमान् चिरजीवी भवत्विति वाचं घोषयत । अनन्तरं
 स युष्माभिरनुव्रज्यमानो मम सिंहासन उपवेष्टुम् आगच्छतु मम पदे
 राजत्वं करोतु च यत इच्छायेनो यिहोयादस्योपरि राजत्वं कर्त्तुं क्ष
 २६ श्व मया निर्णीतः । ततो यिहोयादस्य सुतो विनायो नरपतिम्
 उक्तवान् तदेव भवतु मम प्रभो नरपतेः प्रभुः परमेश्वरस्तदेव कथयतु ।
 २७ यथा परमेश्वरो मम प्रभो नरपतेः सहायोऽभूत् तथा सुजेमनोऽपि
 सहायो भवतु, अपरं मम प्रभो राज्ञो दायूदो राजसिंहासनादपि
 २८ तस्य सिंहासनम् उन्नतं करोतु । अपरं याजकः सादोक्तो भविष्यद्वादी
 नाथनो यिहोयादस्य सुतो विनायः क्लिष्टायाः पित्रोऽधीयाश्च गत्वा

सुलेमानं राज्ञो दायूदोऽश्वतरम् आरोप्य गीहोनं निन्युः । याजकः १८
सादोकश्च पवित्रावासस्य मध्यात् तैलपूर्ये षट्ङ्गं गृहीत्वा सुलेमानम्
अभिषिधेच, अनन्तरं तूर्यां वादितायां सर्वे लोका उचुः; राजा सुले-
मान् चिरं जीवतु । अपरं सर्वे लोकास्तम् अनुव्रजन्तो महानन्देन २०
तादृशं वाद्यम् अवादयन् यत् तेन शब्देन पृथिवी विदग्धे ।

अनन्तरं भोजने समाप्ते सद्यदीनीयस्तस्य सङ्गिन आह्वता लोकाश्च २१
तं तूरीध्वनिं शुश्रूवुस्ततो योयावत्तूरीशब्दं श्रुत्वा व्याजहार, कृत्स्न-
नगर एतावान् कक्षरवः कुतो जायते ? तस्मिन् इदं पृच्छति सद्य- २२
वीयाधरस्य याजकस्य सुतो योनाथन आजगाम, तदानीम् अदीनी-
यस्तं जगाद, समीपमागच्छ त्वं भद्रो लोकोऽसि शुभवार्त्तानेतासि ।
तदानीं योनाथनोऽदीनीयम् उक्तवान् सद्यम् अस्माकं प्रभुं नरपति- २३
दायूदं सुलेमानं राजत्वपदे नियुक्तवान् । राजा याजकं सादोकं २४
भविष्यदादिनं नाथनं विद्यायादस्य पुत्रं विनायं क्रिस्थीयान् पिने-
थीयांश्च तेन समं प्रहितवान् ते च तं नृपतेरश्वतरम् आरोपितवन्तः,
अपरं याजकः सादोको भविष्यदादी नाथनश्च तं गीहोने राज्यम् २५
अभिषिक्तवन्तौ ततः परं तेनानन्देन प्रपुष्पे पुत्रस्मात् स्थानाद् आग-
च्छत्सु कृत्स्नं नगरं हर्षनादेन पर्यंपूर्यत सद्यः निनादो युष्माभिर-
आवि । तदन्यत् सुलेमान् राजकीयसिंहासनं उपाविशत् । अपरं २६
नरपते र्भृत्या अस्माकं प्रभुं दायूदं नृपतिम् आशिषम् अवदन् २७
इश्वरस्त्वदीयनामतः सुलेमनो नाम वर्द्धयतु तव सिंहासनाच्च तस्य
सिंहासनं वर्द्धयत्विति । ततः शयनीय उपविष्टो राजा (परमेश्वराय)
प्रणनाम । अपरं नृपतिरपि वारधमिमां व्याहरत्, अद्य मम चक्षुर्गोचरे २८
मम सिंहासनं उपवेष्टुं पुत्रमेकं प्रायच्छत् य इखायेलः प्रभुः परमेश्वरः
स धन्यः । तत आमान्नता अदीनीयस्य सङ्गिनस्त्रस्ताः सर्वे स्वं स्वं २९
स्थानं गमुः ।

अपरम् अदीनीयः सुलेमनो भीतः सन् उत्थाय गत्वा होमवेद्या- ३०
शृङ्गा आश्रित्येव । अनन्तरम् अदीनीयो राज्ञः सुलेमनो भयाद् होम- ३१
वेद्याशृङ्गा आश्रितवान् कथितवांश्च राजा सुलेमान् निजदासं खड्गेन
न हनियति मम समीपे ऽथैव श्रपयमिमं करोत्विति वार्त्तां केनचित्
आपितो सुलेमान् जगाद स यदि स्वं भद्रपदं दर्शयति तर्हि तस्य ३२
कक्षकोपि भूमा न पतियति किन्तु यदि तस्य कश्चिद् अपराधः

॥ प्रकाशते तर्हि तेन मर्त्यमिति । अनन्तरं राज्ञा सुलेमना प्रेरिता दूतान्तं वेदितोऽवरोह्यानिन्युः, ततस्तेनागत्य राज्ञि सुलेमनि प्रणते सुलेमान् तं जगाद त्वं निजगृहं याहि ।

२ द्वितीयोऽध्यायः ।

१ सुलेमानं प्रति दायूदः शेषकथा ५ योयाकमपि वर्षिकयस्य पुत्रामपि शिमियमपि च तस्य कथनं १० दायूदो मरणं सुलेमना राजत्वकरणकथनं ११ अदानीधोऽवीशनां विवाहम् इच्छति सुलेमना तस्य हतत्वं १६ राखतस्यावीशायस्य पदच्युतत्वं २८ योयाकस्य विद्याभिनयं ३५ योयाकस्य पदे विनायस्य नियोजनम् अयायाधरस्य पदमुदाकस्य नियोजनं ३६ राज्ञा आशां विना मानभगरगमनकारणात् । शमिये-हतत्वं ।

- १ अनन्तरं दायूदो मरणममये सविधे सति स निजपुत्रं सुलेमानम्
- २ इत्यादिदेश, एयिवीस्थैः सर्वै र्येन वर्त्मना गन्तव्यं तेनाहं गच्छामि, त्वं
- ३ बलवान् भूत्वा पुरुषत्वं प्रकाशय । त्वं यद्यत् करिष्यसि यस्मिन् कर्मणि वा प्रवर्तिष्यसे तत्र तत्र यत् कृतार्थं भवेत्तदर्थं निजप्रभोः परमेश्वरस्य विधानं पालयन् तस्य मार्गेण गच्छ मूसोयस्थे लिखितानि तस्य विधिय-
- ४ वस्याप्रमाणवाक्यानि पालय च । ततस्तव सन्ताना यदि सकलान्तःकरणैः सकलमनाभिश्च मम सम्मुख आचरितुं स्वेषां मार्गं सावधाना भवेय-
स्तर्हि स्वाधेनः सिंहासन उपवेष्टुं तव वंशस्याभावे न भविष्यतीति परमेश्वरो मामपि यदिदं वचनं प्रतियुतवान् तत् सिद्धं करिष्यति ।
- ५ अपरं मिर्यायाः सुतो योयाबो मां प्रति यदकरोत् नेरस्य पुत्रोऽवनेरो येयरस्य पुत्रोऽमासाश्चेमाविस्त्रायेलो हौ सेनापतौ च प्रति स यदकरोत् तत् त्वमज्ञासौः स तौ हत्वा सन्धिसमये रणसमयवत् शोणितम् अपातयत् तच्छोणितेन च खकटिबन्धनं पादस्थिते पादुके
- ६ चालिष्यत् । अतस्त्वं निजबुद्धितन्तं प्रति कुन पक्षेण विप्रशयं तं निर्विघ्नं
- ७ परलोकां गन्तुं मा देहि । किन्तु मिलियदायस्य वर्षिकयस्य तनयान् प्रति प्रीतिं दर्शय तव भोजनासन उपविष्टानां नराणां मध्ये तेभ्यः स्थानं देहि च यतो यस्मिन् काले तव भ्रातृवशात्तोमादहं पञ्चायित-
- ८ वान् तस्मिन् काले ते मम सन्निधौ स्थिरा अतिक्रान् । अपरं बहरीम-
निवासी विन्यामिनीयो गेराः सुतो शिमियरपि तव सन्निधावाक्ते मच्च-
नयिमे मम गमनदिवसे स मां कटुं शप्तवान् ततः परं मां साक्षात्
कर्तुं तस्मिन् दर्शनमागते परमेश्वरस्य नाम गृहीत्वाहं शपथमिमं

कृतदानं त्वां खड्गेन न हनिष्यामि । अतस्त्वं तं निरपराधं मा जानीहि, ८
त्वं बुद्धिमान् तं प्रति त्वया यत्कर्त्तव्यं तन्निश्चीयतां, पणितं तं गलच्छेदितं
परलोकां प्रेषय ।

अनन्तरं दायूद् निजपिठलोका इव महानिद्रां गत्वा दायूदो नगरे १०
प्रमथानं जन्मवान् । एष दायूद् हित्रोणे सप्तवत्सरान् यिरूशालमे च ११
अयस्त्रिंशद् वत्सरान् साकल्येन चत्वारिंशद् वत्सरान् यावद् इस्त्रायेल्-
यशोपरि राजत्वं चकार । अनन्तरं सुलेमान् निजतातस्य दायूदः १२
सिंहासन उपविवेश तस्य राज्यश्च स्थैर्यं बभूव ।

अनन्तरं हगीतायाः सुतोऽदानीयः सुलेमनो मातुर्वतशेवायाः १३
समीपं जगाम तदा सा तं पप्रच्छ त्वं किं कुशलेनागमः ? ततः स उक्त-
वान् कुशलेनैव । अपरमवदत् तव समीपे मम किञ्चिद् वक्तव्यम् आस्ते । १४
वतशेवा कथयामास तत् कथय । अनन्तरं स उक्तवान् राज्यं ममै- १५
वासीत् मया राजत्वं कारिष्यत इतीस्त्रायेल् स कलमनुजाः प्रत्यैक्षन्त
तत् त्वया ज्ञायते किन्तु राज्यं मत्तो गत्वा मम भ्रातुः करगतम् अभवत्
परमेश्वर एतद् अघटयत् । इदानीं मया तव समीपे कर्मकं याच्यते १६
त्वम् अकृतार्थं मां मा विष्टज । ततः सा बभाधे तद् वद । अनन्तरम् १७
अदानीयो जगाद, विनयेऽहं युनेमीयाम् अवोशगां मां विवाहयितुं
त्वं सुलेमानं नरपतिं कथय स त्वाम् अकृतार्थो न विखल्यति । ततो वत- १८
शेवा प्रत्युवाच भद्रं तव कृतेऽहं नरपतिं सम्भाषिष्ये । अनन्तरं वत १९
शेवादानीयस्य वाक्यं निवेदयितुं नरपतेः सुलेमनः समीपं जगाम । ततो
राजा तस्याः समक्षम् उत्थाय तस्यै प्रणमाम् । अनन्तरं स निजसिंहासन
उपविवेश राजजनन्याः कृतेऽप्यासनं स्थापयित्वा तां स्वस्य दक्षिण-
दिश्युपवेशयामास । अपरं सा जगाद क्षुद्रैको वरस्त्वत्तो मया याचि- २०
तव्यः, त्वं माम् अकृतार्थो मा विष्टज । ततो राजा जगाद हे मातः
कथय, मया त्वम् अकृतार्थो न विखल्यसे । तदानीं सा कथयाच्चकार, २१
युनेमीयावीशगा विवाहार्थं तव भ्रात्रेऽदानीयाय दीयतां । ततो २२
नरपतिः सुलेमान् खजननीं प्रतिजगाद, अदानीयस्य कृते युनेमीयावी-
शगा कुतस्त्वया याच्यते ? स मम ज्येष्ठो भ्राता, अतस्तस्य याजकस्यावी-
चाधरस्य च सिरूयायाः पुत्रस्य योयाबस्य च कृते राज्यं याच्यतामिति
वरं । अनन्तरं सुलेमान् नरपतिः परमेश्वरस्य नाम गृहीत्वा प्रमथं २३
कुर्वन् जगाद एतद्वाक्यकथनाद् अदानीयो हनिष्यते न चेद् ईश्वरो

- १४ मद्यम् अमुकं दण्डं ततोऽधिकं वा ददातु । निजप्रतिष्ठासुरेणाम्
अस्यापयत् मम पितु दायुदः सिंहासने च माम् उपावेशयत् मद्यं
वशमप्यददात् यः परमेश्वरस्तस्यामरतायाः शपथं कृत्वा वदाम्यहम्
- १५ अदानीयोऽयं हि निष्यते । तदानीं राज्ञा सुलेमना प्रेषितो विज्ञेया-
दस्य सुतो विनायस्तमाकस्य हतवान् ।
- १६ अनन्तरं नृपति याजकम् अवीयाधरं जगाद, त्वमपि वधाहोऽसि,
किन्तु पूर्वं मम पितु दायुदः सम्मुखे प्रभोः परमेश्वरस्य मङ्गलाम् अवहृत्स्वं
मम पित्रा समं ब्रह्मकेशं भुक्तवाञ्छितत्कारणादहम् अद्य त्वां न हि नि-
- १७ ष्यामि त्वम् अनाथोऽतं निजक्षेत्रं याहि । इत्थं सुलेमान् याजकम्
अवीयाधरं परमेश्वरस्य याजनकर्मणो दूरीचकार ततः परमेश्वरेण
शोलावेलिवंशमधि यदुक्तं तत् सिद्धिं गतं ।
- १८ योयावो यद्यप्यवशालिमस्य पक्षपाती नासीत् तथाप्यदानीयस्य पक्ष-
पाती बभूव तत्कारणाद् एतस्यां वार्त्तायां तेन श्रुतायामेव स परमे-
- १९ श्वरस्यावासं पलाय्य होमवेद्यासूडा आशिश्रिये । अनन्तरं योयावः
परमेश्वरस्यावासं पलाय्य वेद्याः समीपं आस्त इति वार्त्तायां केनचिद्
राज्ञे सुलेमने कथितायां स यिहोयादस्य पुत्रं विनायं प्रह्वित्यादिदेश
- २० त्वं गत्वा तम् आक्रमस्व । ततो विनायः परमेश्वरस्यावासं गत्वा तं
जगाद राजा वदति त्वं वहिरागच्छति । ततः स प्रत्युवाच, नहि नहि
मया स्थानेऽस्मिन् मरिष्यते । तदानीं विनायेन तस्योत्तरं राज्ञे विज्ञा-
पितं योयाव एतादृशं वचो वक्ति स एतादृशम् उत्तरं दत्तवान् ।
- २१ तदानीं नृपतिरुक्तवान् तेन यद् उक्तं तदेव त्वया क्रियतां त्वं तत्रैव
स्थाने तं हत्वा भ्रमशाने स्थापय, तत् कुर्वन् योयावेन पातितस्य निर-
- २२ पराधानां शोणितस्य पापं मत्तो मत्पिष्टवंशाच्च दवय । परमेश्वरस्तस्य
शोणितपातरूपमपराधं तमेव प्रति वर्त्तयतु यत् इच्छायेत् : सेनापति-
नैरस्य पुत्रोऽवनेरो यिह्मदावंशस्य सेनापति र्यथरस्य पुत्रोऽमासाञ्छेतो
यो हो नरो तस्मादपि धार्मिकावृत्तमौ चास्तां स मम पित्रा दायुदा-
- २३ विज्ञातं तावाकस्य खड्गेन हतवान् । तयोः शोणितपातजमितोऽपराधो
योयावं प्रति तस्य वंशं प्रति च सर्व्वदा वर्त्तिष्यते, किन्तु परमेश्वरात्
दायुदं तस्य वंशं परिजनान् सिंहासनञ्च प्रति शान्तिः सर्व्वदा वर्त्तिष्यते ।
- २४ अनन्तरं यिहोयादस्य सुतो विनायस्तस्य समीपं गत्वा योयावम् आक्रम्य
जघान, अपरं प्रान्तरस्थिते तस्य निवेशने तस्य भ्रमशानम् आकारि ।

अनन्तरं राजा तस्य पदे विहोयादस्य पुत्रं विनायं सेनापतिं चकार, १४
अवीयाथरस्य पदे च सादोक्तं याजकं चकार ।

ततः परं राजा दृतं प्रहित्व शिमियिम् आनाय्य जगाद त्वं यिरूशा- १५
लमे स्वस्य हृते गेहमेकं निर्मापय तत्रैव च निवस तस्मात् स्थानात्
स्थानान्तरं मा गच्छ । यस्मिन् दिने त्वं वहिर्गत्वा किद्रोशश्चातःपारं १७
गमिष्यसि तस्मिन्नेव दिने त्वया मर्त्यमिति निश्चितं जानीहि तव
शोणितपातजनितो उपराधस्त्वामेव प्रति वर्त्तियते । ततः शिमियिर्नर- १८
पतिं बभाषे वच इदम् उत्तमं मम प्रभु नरपति यद् गदितवान् भवतो
दासस्तदनुसारिणैव करिष्यति । अनन्तरं शिमियिर्बहुदिनानि यावत्
यिरूशालम उवास । त्रिभ्यो वत्सरेभ्यः परं शिमियेर्दासौ पलाय्य १९
मासादस्य पुत्र आखीश इतिनाम्नो गातीयनृपतेः समीपं जग्मतुः ।
ततस्तव दासौ गात आसाते इति वार्त्ता लोकैः शिमिये कथिता ;
ततः स उत्थाय गर्हभं सज्जीकृत्य दासयोर्गवेष्टणार्थं गातम् आखीशस्य २०
समीपं जगाम । इत्थं शिमियिर्गत्वा गातात् निजदासौ समानि-
नाय । अनन्तरं शिमियिर् यिरूशालमाद् गातमगच्छत् प्रत्यागमच्च २१
वार्त्तामिमां कश्चित् सुलेमने निवेदयामास ततो राजा दृतं प्रेष्य २२
शिमियिम् आनाय्य तं जगाद यस्मिन् दिने त्वं वहिर्गत्वा स्थाना-
न्तरं गमिष्यसि तस्मिन्नेव दिने त्वया मर्त्यमिति निश्चितं जानीहि
परमेश्वरस्य नासा त्वामहं शपथं कारयित्वा किमेतां वाणीं दृढप्रतिज्ञा
कृत्वा नाकथयं ? ततस्त्वया कथितं मया या वाक् श्रुता सैवेत्तमा ।
तर्हि त्वं परमेश्वरस्य शपथं तुभ्यं दत्तां ममाज्ञाञ्च कुतो नापाकयः ? २३
राजा शिमियिं पुनरवदत् यत् समूहदुष्टत्वं तव मनसि गुप्तं यच्च दुष्टत्वं २४
मम पितरं दायूदं प्रति त्वयाकारि तत् त्वम् अज्ञासीः । अतः परमे-
श्वरात् त्वदीयदुष्टतायाः फलं त्वयि वर्त्तते । किन्तु राजा सुलेमान् २५
आश्विघ्नं प्रापयति, परमेश्वरस्य सम्मुखे दायूदः सिंहासनमपि सर्व्वदा
स्थिरं स्थास्यति । अनन्तरं नृपतिनाज्ञापितो विहोयादस्य सुतो विनायो २६
गत्वा समाकृत्य जघान । इत्थं सुलेमनः करे राज्यं स्वेष्टं बभूव ।

३ तृतीयोऽध्यायः ।

१ किरौकः कत्यायाः सुलेमना विचक्षणः २ अगस्त्याने बलिदानं ३ आचार्यम ईश्वरस्य
४ भोवे प्रायेण १९ इयोः पुत्रस्या बोलकावर्धि विचारकं मन तस्य सुख्यतिव ।

- १ अन्तरं सुलेमान् नरपति र्मिसरदेशीयराजेन फिरौङ्गा समं मैत्रं विधाय फिरौङ्गो दुहितरम् उदुवाह यावच्च निजप्रासादं परमेश्वरस्य मन्दिरं यिरूशालमस्य चतुर्दिकस्य प्राचीरश्च न निरमात् तावत् तां दायूदनगरम् आनिनाय ।
- २ अपरं तत्काले परमेश्वरस्य नासे किञ्चन मन्दिरं निर्मितं नासीत्
- ३ तत्कारणात् लोकैर्भृगुस्थानेषु बलिदानम् अकारि । सुलेमान् निज-
तातस्य दायूदो विधीन् समाचरन् परमेश्वरे प्रेम चकारेति सत्यं
- ४ तथापि भृगुस्थानेषु बलिदानान्यकरोत् धूपान् अज्वालयच्च । विशेषतो नरपति बलिदानार्थं गिवियोनम् अगच्छत् यतस्तत्रैव अष्टं भृगुस्थानम् आसीत् । सुलेमान् तस्यां वेद्यां सहस्रं होमवलीन् जप्तसर्ज ।
- ५ गिवियोने परमेश्वरो रजन्दां स्त्रि सुलेमने दर्शनं ददौ । तदानीम्
- ६ ईश्वरस्तं जगाद मया दातव्यं वरं त्वं प्रार्थयस्व । ततः सुलेमान् जगाद तव दासो मम तातो यो दायूद सत्यतया धर्म्मज्ञश्च तव गोचरे सर-
लान्तःकरणेनाचरन्मम् अकरोत् तं प्रति त्वं महर्तो दयां व्यदधा विशे-
धतस्तं प्रति महानुग्रहमिमम् अकरो यत् तस्य सिंहासनेऽद्योपवेद्यं
- ७ पुत्रमेकं दत्तवान् । इदानीं हे मम प्रभो परमेश्वर त्वं मम पितु दायूदः
पदे निजदासं मां राज्याभिषिक्तमकरोः किन्त्वहं द्रुक्षस्तद्वयो वार्हर्ग-
- ८ न्तुम् अन्तः प्रवेद्यश्च न वेद्मि । तवायं दासस्त्वयाभिषिक्तानां त्वदीयानां
येषां लोकानां मध्ये वियते तेऽतीवनाड्युत्थाद् अपरिमेया अगण्याश्च ।
- ९ अतस्त्वदीयानामेतेषां लोकानां विचाराय भद्राभद्रयोर्विशेषज्ञानार्थं
तव दासाय सुबुद्धन्तःकरणं देहि नो चेत् त्वदीयानाम् एतावतां
- १० लोकानां विचारं कर्तुं केन शक्यते ? तदानीं परमेश्वरः सुलेमन एता-
- ११ दृष्ट्या प्रार्थनया सन्तुष्टः सन् बभाषे, त्वं केवलम् एतत् प्रार्थयथाः,
दीर्घमायु नं प्रार्थयथाः स्वार्थं द्रविणश्च न प्रार्थयथा निजरिपूजां
प्राप्तांश्च न प्रार्थयथाः किन्तु विचाराय स्वार्थं केवलं ज्ञानं प्रार्थयथाः
- १२ पश्य तन्निमित्तम् अहं त्वदाक्यानसारेणैवाकार्यं । पश्य तुभ्यम् एतादृशं
ज्ञानवद् बुद्धिमच्चान्तःकरणम् अदां येन तव पूर्वं तव तुल्यः कोऽपि
- १३ नाभवत् परतोपि तव तुल्यः कोपि कदापि न भविष्यति । तदन्यत् त्वया
यद्धनं सम्मानश्च न प्रार्थि तदपि मया तुभ्यं तादृगदायि येन राज-
- १४ रुन्दानां मध्ये यावज्जीवनं नैव समः कोपि न भविष्यति । तव ततिन
दायूदो यादृशमाचरन् कृतं तादृक् त्वया यदि ममाज्जा विधींश्च पाल-

यतः मम मार्गेणाचरणं क्रियते तर्हि मया त्वदीयायुरेधयिष्यति । अन्- १५
न्तरं जाग्रता सुषेमना एष स्वप्न एवेति ब्रुधे । अनन्तरं स यिरूशालमं
गत्वा परमेश्वरस्य नियममब्रूवायाः सम्मुखे निष्ठन् होमबलीन् मङ्ग-
लार्थकबलींश्च समस्तसर्जं स्वकीयानां सर्वेषां दासानां कृते भोग्यमेकं
चकार च ।

तस्मिन् काले हे पुंश्चल्या नृपतेः समीपम् आगत्य तस्य सम्मुखे तस्थुः । १६
तयोरेका नारी निवेदयामास हे मम प्रभो, अहमेषा चावां स्त्रियो १७
हे एकस्मिन् निवेशने तिष्ठावः । अपरं सममेतया गेहे तिष्ठन्त्या
मया सन्तानः प्राप्तावि । मम प्रसवतः परं तृतीयदिवस एतयापि १८
प्राप्तावि तदानीम् आवां हे स्त्रियो विना गृहे नान्यः कश्चिद् आसीत् ।
अनन्तरं रजन्याम् एतस्याः स्वबालकोपरि शयनाद् एतस्या बालको १९
मृतः । ततः सा मध्यरात्रावुत्थाय निद्रिताया मम समीपात् मम २०
बालकं गृहीत्वा निजवत्सःस्थलेऽशाययत् निजं मृतबालकञ्च मम
वत्सःस्थलेऽशाययत् । प्रातःकाले निजबालकं दुग्धं पाययितुं समुत्थित- २१
या मया स मृत इति दृष्टं किन्तु स मया प्रसूतो बालको नक्षीति
प्रातः विविच्य दृष्टं । अपरं द्वितीया नारी जगाद तन्नहि जीवत्पुत्रो २२
मम मृतपुत्रस्तव । ततः प्रथमा कथयति नहि नहि मृतपुत्र-
स्तव जीवत्पुत्रो मम, इत्थं हे नार्थो राज्ञः समीपे निवेदयामा-
स्तुः । नक्षीपतिरवदद् एका योषित् कथयति जीवत्पुत्रो मम मृतः २३
पुत्रस्तवेति, तथैवान्या नारी कथयति नहि नहि जीवत्पुत्रो मम मृतः
पुत्रस्तवेति । अनन्तरं नरपतिराज्ञापयत्, मम समीपं खड्गमेकम् २४
आनयत । ततो राज्ञः समीपं खड्गे समानीते राजा जगाद, इमं २५
जीवन्तं बालकं दिशगङ्गीकृत्यार्द्धम् एकस्यै दत्तान्यस्यै चार्द्धं दत्त ।
ततो यस्याः पुत्रो जीवन् आसीत् सा योषित् निजपुत्रमभि २६
मर्म्मभेदिनीं पीडां गत्वा राजानं विनयाश्रुके हे मम प्रभो जीवन्
बालकोऽस्यै दीयतां बालको मा हन्यतां । किन्त्वन्या योषित् कथया-
मास्त बालक एष मम न भवतु तवापि न भवतु युष्माभिरेव
दिशगङ्गीकथितां । तदा नरपतिराज्ञापयत् जीवन् बालकोऽस्यै २७
दीयतां स युष्माभिर् न हन्यन्तो यव यथैव तस्य माता । राजा विचारस्त २८
यम् इमं सिद्धान्तम् अकरोत्, तं निश्चय्य सर्व्व इच्छायेकलोका राजानं
समाद्रियन्त यतो न्यायं कर्तुम् ईश्वरदत्तं ज्ञानं तस्यास्तीति ते ब्रुधिर ।

४ चतुर्थोऽध्यायः ।

१ सुलेमनः प्रधानाधिपतीनां नामानि ० द्रव्यायामायेजनसुतां दादशानाम् अधि-
पतीनां नामानि १० निष्कण्डकं राजत्वकरणकचर्म ११ प्रात्यहिकभस्त्राणां परि-
माणकचर्म १२ तस्य इयशासनां संख्या १३ तस्य ज्ञानस्य कचनच ।

- १ इत्थं सुलेमान् सर्वेषाम् इच्छायेकीयानाम् उपरि राजत्वं चकार ।
- २ तस्य प्रधानाधिपतीनां नामानि । याजकस्य सादोकस्य तनयो ऽसरियोः
- ३ सिरायस्य तनयाविकीशोरफाहीयो च लेखका आसन् । अहीनूदस्य
- ४ तनयो यिहोशाफटः पुरादत्तलेखक आसीत् । यिहोयादस्य पुत्रो
- ५ विनायः सेनापतिरासीत् सादोकावीयाथरौ महायाजकावास्ताम् । नाथ-
नस्य पुत्रो ऽसरियो प्रदेशाधिपतीनाम् अध्यक्ष आसीत् नाथनस्य तनयः
- ६ सावृदः सभासत् नरपतेः सहृचासीत् । अहीसारो राजगृहाधिपति-
रासीत् अष्टस्य तनयोऽदोनीशमः कारुशेणीनाम् अधिपतिरासीत् ।
- ७ अपरं सर्वेषाम् इच्छायेकीयानाम् उपरि सुलेमनो दादश प्रदेशाध्यक्षा
आसन् ते राजानं राजनिवेशनस्याच्चाभोजयन् । तेषाम् एकैको जने
- ८ वस्त्रस्य मास एकैकस्मिन् द्रव्यायेजनम् अकुर्वत् । तेषां नामानि, इफ-
९ थिमप्रवर्त्ते ग्रस्य तनयः । अपरं माकसे शाल्वीमे वैतशेमश्च एकोने
- १० वीथानने च देकरस्य तनयः । अपरम् अरुवाते हेघदस्य तनयः सोखो
- ११ हेघरप्रदेशे च तस्याधिकारित्वमासीत् । अपरं दोरस्य सकलदेशेष्ववी-
- १२ नादवस्य तनयः स सुलेमनः कन्यां टाफतां व्यवहत् । अपरं तामके मगिहो
सर्तनस्य समीपे यिप्रियेलस्याधो वैतशानमारभ्यावेकमिहोलां यम्मिया-
मस्य पारश्च यावत् सर्ववैतशाने ऽहीनूदीयतनयो यो वानाक्तस्याधिकार
- १३ आसीत् । अपरं रामोतगिलियदे गेवरस्य तनयः, मिनशेः पुत्रस्य याथी-
रस्य गिलियदस्या ग्रामा वाशनस्योर्जोवाख्यः प्रदेशश्च साकल्यतः प्राची-
रवेष्टितानि पितृभोगार्गल्ययुक्तानि घट्टि र्दृष्टानि नगराणि तस्याधीना-
- १४ न्यासन् । अपरं महमयिम इहोः पुत्रोऽहीनादवः । नमाकावहीमासः
- १५ सोऽपि सुलेमनो दूहितरं वाशिमतां व्यवहत् । अपरम् आशेरे वानोते
- १६ च इशयस्य तनयो वानाः । इघाखरे पारुहस्य पुत्रो यिहोशाफटः ।
- १७ अपरं विन्थामोन एलाः पुत्रः शिमियः । गिलियददेशे ऽर्थत इमोरीय-
सीहोनाख्यस्य नृपते वाशनदेशीयराजस्यौगस्य च देशे उरैः पुत्रो गेव-
रश्च । एकैकस्मिन् प्रदेशे एकैकोऽध्यक्षो व्यवसत् ।
- १८ तदानीं यिहूदावंशा इच्छायेनवंशाश्च दृष्टिं प्राप्य सागरस्य तटस्थानां

मिकतागामिवागम्या भोजनपानानन्दैः प्रफुल्लास्य बभूवुः । अपरं ९१
फरातनदम् आरभ्य पिलिष्टीयानां जनपदं मिसरस्य सीमानञ्च यावत्
सकलराष्ट्रियाणाम् उपरि सुलेमना राजत्वमक्रियत् तेन तैः सुलेमनो
यावज्जीवनं तस्माद्युपायनं व्यतारि तस्य परिचर्या चाकारि ।

सुलेमनो नित्यभोजनीयानि त्रयाणि । त्रिंशद्भारपरिमितानि सूक्ष्म- ९२
गोधूमचूर्णानि षष्टिभारपरिमितानि गोधूमचूर्णानि । अपरं हरिया- ९३
न्यगृह्यासारपुष्टपक्षिभिः सहिता दश पुष्टगावः प्रान्तराद् आनीता
विंशति गावः शतं मेघाश्च सर्वाख्येतानि तस्यैकदिनस्य भोज्याभ्यासन् ।
अपरं तिस्रहम् आरभ्य यावद् असां फराताख्यनदस्य पश्चिमदिशि ९४
स्थितानां सर्वेषां नीरुतां नृपतीनाञ्चोपरि स राजत्वं चकार । अपरं
तस्य चतुर्दिक्षु निष्कण्टकत्वात् सुलेमनो यावज्जीवनं दानमारभ्य वेर्षेवां ९५
यावत् सर्वं यिह्ददावंशा इस्त्रायेलीयवंशाश्च निजनिजद्राक्षालताया
उडुम्बरतरोश्च क्रायांसु निर्विघ्नं नृपुः ।

सुलेमनः स्यन्दनार्थं चत्वारिंशद् हयशाला द्वादशसहस्राणि हया- ९६
रोहिण्यभ्यासन् । अपरं सुलेमनो राजस्तदीयभोजनासने भोजनकारि- ९७
णाश्च निमित्तं देशाध्यक्षाणाम् एकैको जन एकैकस्मिन् मासे राज्ञो भक्ष्य-
त्रयाणाम् आयेजनं कुर्वन् सुलेमानं राजानम् अभोजयत् कस्यापि
वस्तुनो न्यूनं नाकरोत् । तदन्यद् राजा यस्मिन् स्थाने न्यवसत् तत्र ९८
स्थानं हयादीनां पशूनामपि कृते निदेशानुसारेण तेषाम् एकैकेन यवा-
स्तृणानि च समचीयन्त ।

अपरम् ईश्वरः सुलेमने सागरतटस्थसिकतेवापरिमितं ज्ञानं मनोवि- ९९
स्तीर्णत्वञ्च ददौ । पूर्वदेशीयलोकेभ्यो मिसीयलोकेभ्योपि सुलेमनोऽधिकं १०
ज्ञानं बभूव । इस्त्राहीय एथनो माहेलस्य सुता हेमनः कल्केलो ११
दर्शयितेभ्योऽन्येभ्यः सर्वानरेभ्यश्च स ज्ञानवान् बभूव ततश्चतुर्दिक्षु सकल-
देशेषु तस्य सुख्यातिर्यानग्रे । स त्रीणि सहस्राणि स्त्रोकान् कथयामास १२
तत्कृतानि गीतानि च पञ्चाधिकसहस्रमासन् । स जिवानेने जातम् १३
एरसतरमारभ्य प्राचीरे जातम् एषोबदृशं यावत् सर्ववृक्षान् वर्णया-
च्चक्रे तद्दत्तं पशुपक्ष्यरोगमत्स्यानामपि वर्णनं चक्रे । अपरं पृथिवीस्थिता १४
ये ये राजानः सुलेमनो ज्ञानस्य वार्त्ताम् अष्टएवन् तेषां राष्ट्रेभ्यो नाना-
जातीयमनुजाः सुलेमनो ज्ञानवाक्यानि श्रोतुम् आजग्मुः ।

५ पञ्चमोऽध्यायः ।

१ काष्ठानां कृते हीरमस्य समीपं सुलेमनो लोकप्रेषणं ० हीरमस्य काष्ठप्रेषणं १०
तयोः परस्परं नियमोपकारकरणं ११ सुलेमनः काष्ठानां संख्या च ।

१ स्वतातस्य विनिमयेन सुलेमान् लोकै राज्येऽभ्यषेचि कथामिमां निशम्य
सोरीयराजो हीरमः सुलेमनः समीपं निजदासान् प्रेषयामास यतो
२ यावज्जीवनं दायूदो हीरमस्य च धीतिरासीत् । ततः सुलेमान्
३ हीरमाय वाचमिमां कथयितुं लोकान् प्रेषयामास यावत् परमेश्वरो
मम तातस्य दायूदो रिपून् तस्य वशीभूतान् नाकरोत् तावत् तस्य
चतुर्दिक्षु यद् युद्धमभवत् तत्कारणात् स निजप्रभोः परमेश्वरस्य नास्ते
४ भवनं निर्मातुं नाशकोदिति त्वं वेत्सि । किन्त्वधुना मम प्रभुः पर-
मेश्वरश्चतुर्दिग्भ्यो लब्धं विश्रामं व्यतरत् मम विपक्षः कोपि न विद्यते
५ विपट्टना च काचन न विद्यते । अतः पश्य मया तव पदे तव यः
सुतः सिंहासन उपवेशयिष्यते स मम नास्ते मन्दिरमेकं निर्माप-
यिष्यति यामिमां वाचं परमेश्वरो मम जनकाय दायूदे प्रत्यष्टकोत्
तदनुसारेण निजप्रभोः परमेश्वरस्य नास्ते भवनमेकं निर्मातुं मया
६ चिन्त्यते । इदानीं मत्कृते जिवानोनं गत्वा एरसकाष्ठानि क्लृप्तुं
त्वं निजमनुजान् समादिश मदीयदासाश्च त्वदीयदासानां सङ्कीर्णो
भविष्यन्ति यथा यथा निर्णयते तदनुसारेण मया त्वदीयदासेभ्यो
वेतनं वितारिष्यते, यतः काष्ठच्छेदने सोदीनोयानामिव विज्ञो-
ऽस्माकं मध्ये कश्चिदपि न विद्यत इति त्वं वेत्सि ।

७ तदानीं हीरमः सुलेमनो वचो निशम्य भ्रष्टमानन्दितः सन् व्याजहार
महत्या एतस्या जतेरुपरि राजत्वं कर्तुं दायूदे ज्ञानिनं तनयं दत्तवान्
८ यः परमेश्वरः सोऽद्य धन्यः । अनन्तरं हीरमः सुलेमनः समीपं दूतं
प्रहित्वा जगाद त्वं यत्कृते मम समीपं लोकं प्रेषयस्तन्मया बुद्धम्
९ एरसदेवदाहणां काष्ठान्यधि तव वाञ्छासिद्धिं करिष्यामि । मम दासै
जिवानोनात् तेषु सागरतटं समानीतेषु मघोडूपानि बद्धा सागरेण
त्वया निर्दिष्टं स्थानं प्रेषयिष्यन्ते तत्र स्थाने विमोचयिष्यन्ते च ततस्त्वं
तानि काष्ठानि यद्दीक्षसि । अपरं मम परिजनान् पाकयितुं मदीय-
वाञ्छासिद्धिं करिष्यसि ।

१० इत्थं सुलेमनो यथाभिलाषं तथा हीरम एरसकाष्ठानि देवदाह-

काष्ठानि च विततार । अपरं सुलेमान् हीरमस्य परिजनानां भक्ष्य- ११
निमित्तं तस्मै विंशतिसहस्रभारपरिमितान् गोधूमान् विंशतिभार-
परिमितानि निर्मलतैलानि च विश्राणयामास । इत्थं सुलेमान् प्रति-
वत्सरं हीरमाय विश्राणयामास । अपरं परमेश्वरो निजप्रतिज्ञानु- १२
सारेण सुलेमने ज्ञानं विततार ; ततः परं हीरमसुलेमनौ सन्धिं
नियमञ्च चक्रतुः ।

अनन्तरं राजा सुलेमान् इस्त्रायेलवंशस्य मध्याद् एकां कारुनिवहं १३
अर्थात् विंशत्सहस्राणि कारून् संजग्राह । स मासिकपर्यायानुसारेण १४
तेषां दशसहस्राणि जनान् शिवानेन प्रेषयामास ततस्ते मासैकं यावत्
शिवानेन तस्युर्द्धो मासौ च निजनिवेशनेषु तस्युः ; अदोनीरामस्तस्य
निवहस्याधिपतिरासीत् । अपरं सुलेमनः सप्ततिः सहस्राणि भार- १५
वाहका अशीतिः सहस्राणि छेदकाश्च पर्वत आसन् । तदन्याः कर्म- १६
हता मनुजानां त्रीणि सहस्राणि त्रीणि शतानि च प्रमुखाः कर्माध्यक्षा
आसन् । अपरं राज्ञ आज्ञानुसारेण ते तक्षितपाषाणैर्मन्दिरस्य १७
भित्तिमूलं कर्तुं बड्मूल्यान् महापाषाणान् चक्रुः । अनन्तरं सुलेमनो १८
हीरमस्य च स्थपत्यः पर्वतीया लोकाश्च तान् चिक्षिदुः, इत्थं मन्दिर-
निर्माणयोग्याः काष्ठपाषाणास्तैरासादिताः ।

६ पष्ठोऽध्यायः ।

१ मन्दिरस्य निर्माणारम्भः ११ तदधि परमेश्वरस्य प्रतिज्ञा १४ मन्दिरस्य पृष्ठादीनां
कथनं १७ किह्वयोः कथनं २१ द्वारयोः कथनं २६ प्राङ्गणस्य कथनं निर्माणसम-
यस्य कथनञ्च ।

अनन्तरम् इस्त्रायेलवंशस्य मिसरदेशाद् आगमनात् परं साशौतिक १
चतुःशतवत्सरेषु गतेष्विस्त्रायेल उपरि सुलेमनो राजत्वस्य चतुर्थ-
वत्सरस्य सवनामके द्वितीयमासे सुलेमान् परमेश्वराय मन्दिरं
निर्मातुम् आरभे । सुलेमान् राजा परमेश्वराय यन्मन्दिरं निर्ममे २
तद् देर्घ्यं षष्टिहस्तप्रमाणं प्रस्थे विंशतिहस्तप्रमाणम् उच्चत्वे च त्रिंश-
डहस्तप्रमाणं । अपरं मन्दिरस्याग्रे ऽलिन्द एकस्तेन निर्ममे तस्य देर्घ्यं ३
मन्दिरस्य प्रस्थबद् विंशतिहस्तपरिमाणं प्रस्थञ्च मन्दिरस्याग्रे दशहस्त-
परिमाणं । अपरं मन्दिरस्य निमित्तम् ऊर्ध्वस्थितानि सङ्कोचितानि ४
वातायनानि निर्ममे । अपरं मन्दिरस्य चतुर्दिक्षु कोष्ठानां श्रेणी ५

- चकार । अर्थात् चतुर्दिक्षु मन्दिरस्येश्वरीयवाक्यस्थानस्य च भित्तेर्मध्ये
 ६ कोष्ठानां श्रेणी चकार, इत्थं चतुर्दिक्षु कोष्ठानि निर्ममे । अधःस्था
 कोष्ठश्रेणी पञ्चहस्तप्रस्था मध्यमा कोष्ठश्रेणी षड्हस्तप्रस्था तृतीया
 कोष्ठश्रेणी च सप्तहस्तप्रस्थासीत् यतः काष्ठानि यद् भित्तेर्मध्ये बन्ध-
 नीयानि न भवेयुस्तर्दर्थं स चतुर्दिक्षु भित्तिं सोपानाकारां कृतवान् ।
 ७ अपरं प्रस्तराकरात् लम्बैः खनितैः प्रस्तरैर्मन्दिरं निर्ममे, इति हेतो
 मन्दिरनिर्मात्रकालेऽयोधनस्य कुठारस्य वा कस्यचित्कोणास्त्रस्य शब्दे
 ८ नाश्रूयत । अपरं मध्यमायाः कोष्ठश्रेण्या दारं मन्दिरस्य दक्षिणदिशसा-
 सीत् ततो वक्रसोपाने मध्यमश्रेणी मध्यमश्रेणीतश्च तृतीया श्रेणी चाग-
 ९ म्यत । इत्थं स मन्दिरनिर्माणं समाप्तवान् अपरम् एरसिधौ गृहकाष्ठैः
 १० पत्रैश्च मन्दिरम् आच्छादयामास । अपरं कृत्स्नमन्दिरस्योपरि पञ्चह-
 स्ताक्षां कोष्ठश्रेणीं चकार मन्दिरं दृष्ट्विरेरसकाष्ठैर्द्रव्याशुकार च ।
 ११ अनन्तरं परमेश्वरस्य चचनमिदं सुजेमनः समीपमुपतस्थौ त्वं मन्दिर-
 १२ मिमं निर्मासि किन्तु यदि मम विधीन् आचरसि मदीयादेशानुसा-
 रात् कर्म करोषि ममाज्ञाः पाकयसि च तर्हि मया तव ताताय दायूदे
 १३ यत् प्रतिश्रुतं तत् त्वां प्रति साधयिष्यते । अहम् इच्छायेकवंशमध्ये
 वक्ष्यामि निजलोकान् इच्छायेकीयवंशान् न त्यक्ष्यामि च ।
 १४ अनन्तरं सुजेमान् मन्दिरस्य निर्माणं समापयामास । स गृह-
 १५ स्थाधःस्थानमारभ्य गृहपृष्ठं यावद् एरसकाष्ठीयपत्रैरभ्यन्तरे गृहस्य
 गान्नाण्याच्छादयामास गृहस्य मध्यदेशश्च देवदाहकाष्ठीयपत्रैराच्छा-
 १६ दितवान् । तदद् गृहस्य विंशतिहस्तपरिमितं पञ्चाङ्गागम् अधःस्थानम्
 आरभ्य पृष्ठं यावद् एरसकाष्ठीयपत्रैराच्छादयामास । स ईश्वरीय-
 वाक्यस्थानार्थम् अर्थात् महापवित्रस्थानार्थं तम् अन्तरागारम् आसा-
 १७ दयामास । तस्यायस्थितं चत्वारिंशद्वहस्तपरिमाणं यद् गेहं तदेव
 १८ मन्दिरं बभूव । गृहस्य मध्यस्थितानि तान्येरसकाष्ठानि कनिकाभि
 र्विकसितैः पुष्पैश्च चित्रितान्यासन् कृत्स्नं गेहम् एरसकाष्ठमयं बभूव,
 १९ किञ्चिन्मात्रः प्रस्तरो न दृष्टो बभूव । अपरम् ईश्वरस्य नियम-
 मग्नूषायाः स्थापनार्थं मन्दिरस्याभ्यन्तरं ईश्वरस्य वाक्यस्थानं निर्ममे ।
 २० ईश्वरस्य वाक्यस्थानस्य दैर्घ्यम् अग्रभागे विंशतिहस्तप्रमाणं प्रस्थं विंश-
 तिहस्तप्रमाणम् उच्चत्वञ्च विंशतिहस्तप्रमाणं कृत्वा निर्मकसुवर्णेन तत्
 २१ खचितवान् एरसकाष्ठीयधूपवेदीमपि तथैव खचितवान् । अपरं

सुलेमान् अभ्यन्तरे मन्दिरस्य कुड्यं निर्मलस्वर्णैः खचितवान् अपरम् ईश्वरीयवाक्यस्थानस्याग्रे स्वर्णपटकुञ्जैरावरणमेकं चकार सुवर्णेन च तत् खचितवान् । यावत् समाप्तिर्न जाता तावत् सकलमन्दिरं सुवर्णेन ९९ खचितवान् अपरम् ईश्वरीयवाक्यस्थानस्य निकटस्थां कृत्स्नधूपवेदीमपि सुवर्णेन खचितवान् ।

अपरम् ईश्वरीयवाक्यस्थाने जितकाष्ठैर्दशदशहस्तप्रमाणौ द्वौ किरूवौ ९३ निर्ममे । तयोः अग्रमस्य किरूवस्य पक्षमेकं पञ्चहस्तम् अन्यत् पक्षमपि ९४ पञ्चहस्तं चकार, तत एकपक्षस्याग्रभागाद् अन्यपक्षस्याग्रभागं यावद् दशहस्ता बभूवुः । अपरं द्वितीयं किरूवं दशहस्तं, द्वयोः किरूवयोः ९५ समं परिमाणं सममाकारश्च चकार । एकः किरूवो यथा दशह- ९६ स्तोऽन्यकिरूवोऽपि तथैव दशहस्तोच यासीत् । अनन्तरं स तौ ९७ किरूवौ गर्भागारे स्थापयामास अपरं किरूवावस्थं विस्तीर्णपक्षौ निर्मितौ यद् एकस्य पक्षे एकां भित्तिम् अन्यस्य पक्षेतरां भित्तिं पस्पृश अपरं गृहमध्यस्थितौ तयोः पक्षौ परस्परं पस्पृशतुः । अनन्तरं ९८ स तौ किरूवौ सुवर्णैः खचितवान् । अपरं मन्दिरस्य सकलकुशानि ९९ बहिरभ्यन्तरे च चतुर्दिक्षु किरूवाणां तालवृक्षाणां विकसितपुष्पाणाञ्च खनितान्नतिभिः शोभयाचकार ; अपरं गृहस्य मध्यं बहिरभ्यन्तरे च १० सुवर्णेन खचितं चकार ।

अपरम् ईश्वरीयवाक्यस्थानस्य प्रवेशद्वारार्थं जितकाष्ठीयं कवाट- १० दयं निर्ममे सनासापार्श्वकाष्ठद्वयं तद् द्वारं कुड्यस्य पश्चिमे भागः । तस्मिन् जितकाष्ठमये कवाटद्वये किरूवाणां तालवृक्षाणां विकसित- पुष्पाणाञ्चान्नतिः खनिषा तत् सुवर्णखचितं चकार विशेषतस्तः किरू- वाङ्गतीस्तालवृक्षाङ्गतीश्च स्वर्णेन खचिताश्चकार । अपरं मन्दिरस्य ११ प्रवेशद्वारार्थं कुड्यस्य चतुर्थभागपरिमाणं जितकाष्ठीयं पार्श्वकाष्ठद्वयं चकार । अपरं देवदारुकाष्ठैर्दे कवाटे चकार तयोर्द्वारद्वारेकस्य १२ कवाटद्वयं यादृक् कक्षायां खेजितम् अन्यस्य कवाटद्वयमपि तादृक् कक्षायां खेजितं । अपरं तस्योपरि किरूवान् तालवृक्षान् विकसित- १३ पुष्पाणि च खनिषा तत्खनितवस्तुनि सुवर्णम् आरोप्य खचितवान् ।

अनन्तरं स खनितप्रस्तराणां पङ्क्तिवर्गैरसोयानां स्थूलकाष्ठानां १४ पङ्क्तिवर्गैश्च चाभ्यन्तरप्राङ्गणं निर्ममे । चतुर्थवत्सरस्य सिवनामके मासे १५ परमेश्वरस्य मन्दिरस्य भित्तिमूलं निर्ममे । ततः परम् एकादशवत्स- १६

रस्य वृत्तनामके ऽष्टममासे निरूपिताकारानुसारेण सकलैरङ्गैर्मन्त्रि-
निर्माद्यं समापितम् अतस्तस्य निर्माद्यं समवत्सरान् आनये ।

७ सप्तमोऽध्यायः ।

१ सुलेमनो राजस्यनिर्मायककथनं २ लिवानोनारण्यस्य निजजायाया ऽष्टस्य च
निर्मायककथनं ३३ कुरमस्य कथनं ३४ तस्य श्वशुरस्यनिर्मायककथनं ३५ पितृहीन-
समुद्रपाचस्य निर्मायककथनं ३६ तस्यावस्तम्भस्य कथनं ३७ प्रजासुखपाचायां कथनं
३८ अन्यपाचायां कथनम् ।

- १ अनन्तरं सुलेमनो त्रयोदशवत्सरान् आरब्ध निजनिवेशनं निर्मा-
पयता कृत्स्ननिवेशनस्य निर्माद्यं समाप्तं ।
- २ अपरं स लिवानोनारण्यनाम निवेशनं निर्ममे तस्य दीर्घत्वं शत-
वृत्तपरिमितं प्रस्थत्वं पञ्चाशद्वृत्तपरिमितम् उच्यते च त्रिंशद्वृत्तपरि-
मितम् आसीत् । तत् चतुष्टयम् एरसकाष्टीयस्तम्भानां श्रेणीनाम्
उपरि स्थापितं तेषां स्तम्भानाम् उपर्येवसोयऽष्टकाष्ठानि निदधिरे ।
- ३ एकैकस्यां श्रेण्यां पञ्चदश साकल्येन पञ्चचत्वारिंशत् स्तम्भा आसन्
तेषाम् उपरि कोष्ठानि स्थापितानि तदुपर्येवसकाष्ठे ऽष्टैष्टकं निर्ममे ।
- ४ अपरं ऽष्टकाष्ठानां तिष्ठषु श्रेणीषु सतीषु तिष्ठणां वातायनानि
५ परस्परं सममुखानि बभूवुः । अपरं द्वावपि तदीयकाष्ठवेष्टनानि च
सर्वाणि चतुष्कीणानि बभूवुः, अपरं तिष्ठणां श्रेणीनां वातायनानि
६ परस्परं सममुखानि बभूवुः । अपरं स स्तम्भानिन्दमेकं चकार
तस्य दीर्घत्वं पञ्चाशद्वृत्तपरिमाद्यं प्रस्थत्वं त्रिंशद्वृत्तपरिमाद्यं तस्याग्रे
७ द्वितीयम् अलिन्दं तदग्रे च देहर्णी चकार । अपरं यस्मिन् सिंहा-
सनालिन्दे विचारमकरोत् तं विचारालिन्दं निर्ममे मध्यदेशस्थैर्का
दिशम् आरभ्यापरां दिशं यावत् तम् एरसकाष्ठैराच्छादयामास च ।
- ८ अपरं तस्य वासऽष्टहम् अलिन्दस्य पश्चात् प्राङ्मुखे तादृक् निर्मितम्
अपरं सुलेमान् पिरीयो यां दुर्जितरम् आदवान् तस्याः द्यौःपि
९ तदलिन्दवद् ऽष्टं निर्ममे । एतानि भित्तिमूलमारभ्यानि यावद्
वह्निर्दिशश्चारभ्य महाप्राङ्मुखं यावत् तद्विषयपाद्यावद् दृष्ट्वा वैचि-
१० रन्तरं च कर्त्तव्यं तद्विषये बञ्जमूल्यैः पाद्याभ्येतेन निर्मिते । अपरं
भित्तिमूलं बञ्जमूल्यैर्दृष्ट्वा पाद्याभ्येतेन दशवृत्तपरिमितैरष्टवृत्त-
११ विमितैश्च पाद्याभ्यैर्निर्ममे । तदुपरि तद्विषयपाद्यावद् दृष्ट्वा बञ्ज-

मूल्यान् पाषाणान् एरसकाकाणि चारोपयामास । अपरं महाप्राङ्गस्य १९ परमेश्वरीवमन्दिरस्य मध्यप्राङ्गस्य निजगृहस्याभिन्दस्य च चतुर्दिक्षु तद्वितपाषाणानां तिष्ठः श्रेणीरेरसकाकाणाञ्चैकां श्रेणीं चकार ।

अनन्तरं सुजेमान् भूपति द्वृतं प्रहित्य सोरतो ह्वरमम् आनायित- १३ वान् । तस्य ह्वरमस्य माता नम्रानिवंशीयैका विधवा तस्य पिता च १४ सोरनगरीयः कश्चित् कांस्यकार आसीत् । स पित्तलस्य समस्तकर्मसु सुष्ठानी बुद्धिमान् निपुणश्चासीत् । स एव सुजेमनो नरपतेः समीपम् आगत्य तस्य सर्व्वाणि शिल्पकार्याणि चकार । स पित्तलस्य द्वौ स्तम्भौ १५ निर्म्ममे तयोः स्तम्भयोरेकैकस्योच्चत्वम् अष्टादशहस्तपरिमितं, दादशहस्त-परिमितं सूत्रश्चैकैकं स्तम्भम् अवेष्टत । अपरं द्वयोः स्तम्भयो र्मस्तकयोरा- १६ रोपणार्थं स सितौ पित्तलीयौ द्वौ मूर्द्धानौ चकार तयोरेकस्य मूर्द्धं उच्चत्वं पञ्चहस्तपरिमितम् अन्यस्य मूर्द्धं उच्चत्वमपि पञ्चहस्तपरिमितं चकार । अपरं स्तम्भोपरिस्थयो मूर्द्धोरारोपणार्थं षट्कलवत् क्रियया गुणिताम्नी १७ रञ्जुभिर्जालीनि शिल्पकार्याणि निर्म्ममे । स तयोरेकस्य मूर्द्धः कृते सप्त जालान्यन्यस्य मूर्द्धः कृतेऽपि सप्त जालानि चकार । अपरं स तौ स्तम्भौ १८ निर्म्माय तदुपरिस्थयो मूर्द्धोराच्छादकजालवत्कार्यस्यैकस्य वेष्टनार्थं दाडिम्बानां श्रेणीद्वयं चकार द्वितीयस्य मूर्द्धः कृतेऽपि ताटक् चकार । अपरम् अलिन्दे स्तम्भयोरपरि स्थितौ मूर्द्धानौ चतुर्हस्तपरिमितशो- १९ शनपुष्पाकृती आस्तां । जालवत्कार्यस्याभ्यन्तरे स्थितस्य अूलदेशस्य समीप ऊर्ध्वेऽपि तयोः स्तम्भयोरपरि मूर्द्धानावास्तां । द्वितीयो मूर्धं च दाडिम्बानां शतद्वयेन वेष्टितः । अनन्तरं स तौ स्तम्भौ मन्दिर- २० स्यालिन्दे स्थापयामास । तयोरेकं स्तम्भं दक्षिणदिशि स्थापयित्वा तस्य नाम याखीनः (स्थिरकारक इति) चकार द्वितीयश्च स्तम्भं वाम-दिशि स्थापयित्वा तस्य नाम वोयसो (वलीति) चकार । अनयो २१ द्वयोः स्तम्भयोरपरि शोशनपुष्पाकृति शिल्पकार्यम् आसीत् । इत्थं स्तम्भनिर्म्माणं समाप्तं ।

अनन्तरं स सितधातुना गोलाकारं सागररूपं पात्रं चकार । २२ एकम् अयम् आरभ्य द्वितीयम् अयं यावत् तस्य परिसरो दशहस्त-परिमितस्तस्योच्चत्वं पञ्चहस्तपरिमितञ्च त्रिंशद्दशपरिमितं सूत्रञ्च तद् अवेष्टत । अपरं तस्य चतुर्दिक्षु कर्मस्थाधः प्रतिहस्तं दश दश गोला- २४ कारा आसन् ते तं सागरम् अवेष्टन्त । पात्रसंचनसमये ते श्रेणीद्वये

१४ ऽसिच्यन्त । तत् समुद्ररूपं पात्रं द्वादशानां ग्रहाम् उपरि स्थापितं तासां तिस्र उत्तरमुख्यक्षिप्तः पश्चिममुख्यक्षिप्तो दक्षिणमुख्यक्षिप्तश्च पूर्वमुख्यो बभूवुः । अपरं सागरपात्रं तासाम् उपरि तस्यै १५ तासां पश्चाद्भागा अन्तरे तस्थिरे । तत्पात्रस्य स्थूलत्वं चतुरङ्गुलपरिमाणं तस्य कर्णः कंसवत् शोशनपुष्पाकारो हे सहस्रे वाताख्यपरिमाणानि च तेन धृतानि ।

१० अनन्तरं स चतुर्हस्तदीर्घाणि चतुर्हस्तप्रस्थानि त्रिहस्तोर्ध्वानि पित्त- १८ जमयानि दश पीठानि निर्म्ममे । तेषां निर्म्माजमित्यमभूत् तेषां १८ क्षेत्राण्यासन् तानि क्षेत्राणि च शिराभिर्वैद्यतानि । अपरं शिरामध्यस्थितानां क्षेत्राणामुपरि सिंहगोकिरूवाकृतयश्चित्रिताः शिरायाश्चोपरिभागेऽपि ताटम् आसीत् अपरं सिंहानां गवाक्षाधोऽधः स्तूप- १० कार्यस्य कति कति खज आसन् । एकैकस्य पीठस्य पित्तजमयानि चत्वारि चक्राणि पित्तजमया अक्षदण्डाश्चासन् चतुर्धु कोणेषु च स्थापितान्यवजम्बनान्यासन् तानि सिक्तान्यवजम्बनानि प्रक्षालनपात्रस्थाप- ११ स्थापितानि तेषाम् एकैकस्य पार्श्वे च खज आसन् । मूर्द्धमध्ये तद्गर्जे च तस्य वदनं हस्तैकपरिमितं तच्च वदनं वर्तुलं स्तम्भाकृतिं साङ्गहस्तपरिमितञ्च । तस्मिन् वदनेऽपि शिख्यकार्याण्यासन् तदीयक्षेत्राणि वर्तु- १२ लानि नहि चतुष्कोणानि बभूवुः । अपरं क्षेत्राणाम् अधश्चत्वारि चक्राण्यासन् । तेषां चक्राणाम् अक्षदण्डौ पीठेन समं निर्म्मितावा- १३ स्ताम् एकैकं चक्रं साङ्गहस्तोर्ध्वं । रथचक्रमिव तेषां चक्राणामा- १४ कृतिलोचाम् अक्षदण्डनेमिनाभिगुलाकाः सर्व्वाः सिक्ताः । अपरम् एकैकस्य पीठस्य चतुर्धु कोणेषु स्थापितानि चत्वार्यवजम्बनान्यासन् १५ तान्यवजम्बनानि पीठेन समं निर्म्मितानि । एकैकस्य पीठस्य मूर्द्धाङ्ग-हस्तोर्ध्वो वर्तुलाकारश्च तत्पीठमूर्द्धि तेन समं निर्म्मितान्यवजम्बनानि १६ क्षेत्राणि च बभूवुः । अवजम्बनपट्टेषु क्षेत्रेषु च स्वपरिमाणविशिष्टाः १७ किरूवाः सिंहान्तालवृक्षाश्च तदेष्टकाः खजश्च तेन क्षितिगिरे । इत्थं स तानि पित्तजमयानि दशपीठान्येकैकं च एकपरिमाणान्वेक्षाका- १८ राणि च निर्म्ममे ।

१८ अनन्तरं स पित्तजमयानि दशप्रक्षालनपात्राणि निर्म्ममे तेषाम् एकैकं पात्रं चतुर्हस्तपरिमितम् एकैकं पात्रं चत्वारिंशद्ववाताख्यपरिमाणानि दधार । एकैकपीठोपरि तेषाम् एकैकं प्रक्षालनपात्रं

निदधे । अपरं स मन्दिरस्य दक्षिणपार्श्वे पञ्चपीठानि वामपार्श्वे च पञ्च १८
पीठानि निदधे अपरं गृहस्य दक्षिणपार्श्वे दक्षिणकोणात् पूर्वदिशि
सागररूपं भाजनं स्थापयामास ।

हरमः प्रक्षालनभाजनानि दूर्वाः कुण्डानि च निर्म्ममे । इत्थं नृपतेः ४०
सुजेमन आज्ञातः परमेश्वरीयमन्दिरस्य कृते हरमेण यावन्ति शिल्प-
कार्याणि कर्त्तव्यानि तानि सर्वाणि समाप्तानि । इत्थं हौ स्तम्भौ हयोः ४१
स्तम्भयोश्चपरि स्थितौ वर्तुलाकारौ हौ मूर्डानौ स्तम्भद्वयोपरिस्थमूर्द्धद्वया-
श्चादके हे जाले, तज्जालद्वयवेष्टनाद्यं चतुःशतानि दाडिम्बाकारा अर्धतः ४२
स्तम्भद्वयोपरिस्थयो वर्तुलाकारमूर्द्धोराश्चादकजालद्वयस्यैकैकस्य जालस्य
कृते दाडिम्बाकाराणां हे श्रेणी, दशपीठानि पीठोपरिस्थानि दश- ४३
प्रक्षालनपात्राणि, सागररूपं पात्रमेकं तत्सागरपात्रस्याधो द्वादशगाव- ४४
स्तदन्यद् ऋजीवाणि दर्थः कुण्डान्येतानि तदन्यानि च यावन्ति भाज- ४५
नानि सुजेमन आज्ञातः परमेश्वरीयमन्दिरस्य कृते हरमेण निर्म्म-
तानि तानि सर्वाणि तेजोमयपित्तलैर् निर्म्मितानि । राजा यदनस्य ४६
प्रान्तरे सुक्रोतसर्त्तनयो मध्यस्थितायां घनमृदि भूमौ सिक्तधातुना
तानि निर्म्मापयामास । अपरं भाजनानाम् अतिबाहुल्यकारणात् ४७
सुजेमान् तानि ३ मापयामास, ततस्तेषां पित्तलानां परिमाणं न
ज्ञेयं । अपरं सुजेमान् परमेश्वरीयमन्दिरस्याभ्यन्तरे स्थापनार्थम् एतानि ४८
सकलवस्तूनि चकार स्वर्णवेदी दर्शनीयपुष्पाहि सुवर्णासनम्, ईश्व-
रीयवाक्यस्थानस्य सम्मुखे दक्षिणे पञ्च वामे च पञ्च निर्म्मजसुवर्णम- ४९
दीपमृत्पाकदीपानि सुवर्णमयानि मुष्पाणि प्रदीपा वर्तिकाच्छेदन-
कर्त्तव्यं च, निर्म्मजसुवर्णमया आसृष्ट्रिकुटिका ऋजीवाणि खेदन्यो वज्रिपा- ५०
त्राणि च, अन्तःस्थितस्य महापवित्रस्थानस्य मन्दिरस्य कवाटानां कृते
हेममयाः कक्षाश्च । इत्थं परमेश्वरस्य गृहाद्यं सकलकार्याणि सुजेमना ५१
समापितानि । ततः परं सुजेमान् स्वतातेन दायूदा पवित्रीकृतानि
सकलद्रव्याणि तन्मध्यम् आनिनाय । स तानि रजतहेमपात्राणि परमे-
श्वरीयमन्दिरे स्थितेषु धनागारेषु निदधे ।

८ अष्टमोऽध्यायः ।

१ मन्दिरादूर्ध्वकरणोत्थः १९ सुजेमन आश्विर्षचनकचनं १९ सुजेमनः प्रार्थनाकथनं
१९ वज्रिहाराद्युत्थजनं ।

- १ अपरं सुलेमान् इक्षायेलीयलोकानां प्राचीनान् वंशानां मुख्यगर्भा-
 स्त्वार्यत इक्षायेलवंशानां प्रधानपितृलोकान् परमेश्वरीयनियममङ्गुषाया
 दायूद्नगरात् सियोनात् स्थानान्तरीकरणार्थं यिरूशालमे राज-
 २ समीपे संजयाह । तत एधानोमनाग्नि सप्तममास उत्सवसमय इक्षा-
 ३ येलीयलोकाः सर्वे सुलेमनो नृपतेः समीपे मिलितवन्तः । अनन्तरम्
 इक्षायेलीयानां प्राचीनगणे समुपस्थिते याजका मङ्गुषां स्थानान्तरं निन्युः ।
 ४ परमेश्वरस्य मङ्गुषा समाजावास आवासस्थानः स्थानि सकलपवित्र-
 भाजनानि चैतानि सर्वाणि स्थानान्तरं निन्युरे । याजका जेवियाख
 ५ तानि निन्युः । ततः सुलेमान् नृपतिस्तस्य समीपे सम्मिलिता इक्षाये-
 लीयलोकाश्च मङ्गुषायाः सम्मुखं गत्वा बल्लवकारणाद् असङ्गकान् अप-
 ६ रिमेयांश्च मेघान् गात्रोत्सृजुः । अनन्तरं याजका मन्दिरमध्य ईश्वरस्य
 वाक्यस्थानालोतिपवित्रस्थाने किरूबयोः पक्षाणामधो निरूपितस्थाने
 ७ परमेश्वरस्य नियममङ्गुषां निदधिरे । तौ किरूबौ स्वपक्षान् मङ्गुषायाः
 स्थानोपरि विस्तारयामासतुरतस्तौ किरूबौ मङ्गुषां तदीयवह्मदण्डौ
 ८ चाच्छादयामासतुः । तयो रङ्गयो दीर्घत्वाद् तयो रघाणीश्वरस्य वाक्य-
 स्थानस्याग्रभागे पवित्रस्थानाद् दृश्यानि बभूवुः किन्तुं वहिर्दृश्यानि
 ९ न बभूवुः, तान्यद्यापि तत्र स्थाने विद्यन्ते । तत्र मङ्गुषायाम् अन्यत्
 किमपि नासीत्, केवलं मिसरदेशाद् इक्षायेलीयवंशानां निर्गमन-
 काले परमेश्वरस्तैः सार्द्धं यं नियमं चक्रिवान् तदीयपत्रयुतं प्रस्तरण-
 कदयं तन्मध्य आसीत् यतो जेरेवे मूसास्तत् मङ्गुषामध्ये स्थापित-
 १० वान् । अपरं पवित्रस्थानस्य मध्याद् याजकानां वहिर्गमनकाले पर-
 ११ मेश्वरस्य मन्दिरं पयोदेन तादृक् पर्य्यपूर्य्यत यद् याजकाः पयोदात्
 सेवनम् अनुष्ठातुम् असमर्था बभूवुः, यतः परमेश्वरस्य तेजः परमेश्वरीयं
 मन्दिरं पूरयामास ।
 १२ तदानीं सुलेमान् याजहार परमेश्वरो घोरान्धकारे वसतीति तेन
 १३ निगदितं । तवाधिष्ठानार्थं मन्दिरमेकं मया निरमायि तव निष्ठावा-
 १४ सार्थं तद्भिवेशनं कृतं । अपरम् इक्षायेलीयानाम् अखिले समानेऽव-
 तिष्ठमाने राजा स्वास्यं परावृत्तेऽक्षायेलीयानां कृत्स्नं समाजम् आग्निं
 १५ जगाद । राजा कथयामास, इक्षायेलः प्रभुः परमेश्वरो धन्यः ; स
 मम पित्रे दायूदे स्ववज्जेय यत् प्रतिष्ठातवान् तत् सकरोष साधित-
 १६ वान्, यथा, मम प्रजामञ्च इक्षायेलीयवंशो यस्मिन् दिने मिसरदे-

प्राङ्मया वहिष्कृतस्तद्दिनम् आरम्भाहम् अथ स्थाने मम नामोऽधि-
ष्ठानार्थं मन्दिरं निर्मातव्यमित्यभिप्रायेणैखायेणीयानां कस्यापि वंशस्य
किमपि नगरं नाभिरोचितवान् किन्तु मदीयप्रजागण्येखायेणीयवंश-
स्थाधिपतित्वाय दायूदम् अभिरोचितवान् । अपरम् इखायेणः प्रभोः १७
परमेश्वरस्य नाम्ने मन्दिरमेकं निर्मातुं मत्तातो दायूद् मनो निदधे । १८
किन्तु परमेश्वरो मम तातं दायूदं वाक्यमिदं जगाद, त्वं मम नाम्ने
मन्दिरं निर्मातुं मनो निरधत्था इति तव मनोगतं भद्रमेव । तथापि १९
तन्मन्दिरं त्वया न निर्मातव्यं किन्तु तवैरसेनात्मजेन मम नामार्थकं
तन्मन्दिरं निर्मातव्यम् इति परमेश्वरेण यद् वचनं प्रतिज्ञातं तदेव २०
साधितं, ततः परमेश्वरस्य वाक्यादहं निजतातस्य दायूदः पदं प्राप्येखा-
येणीयराजसिंहासन उपविशम् इखायेणः प्रभोः परमेश्वरस्य नाम्न
मन्दिरम् इदं निरमापयच्च । परमेश्वरेणास्मत्पूर्वपुरुषाणां मिसरदेशाद् २१
वहिष्कारकाले तैः सह यो नियमोऽकारि तदीयपत्रस्याधारो या
मझ्झा तस्याः कृतेऽपि तत्र मन्दिरे स्थानमेकं मया निरूपितं ।

अनन्तरं सुखेमान् इखायेणः ज्ञातृसमाजस्य साक्षात् परमेश्वरस्य २२
होमवेद्याः समीपम् उपस्थायाकाशं प्रति करो प्रसार्य व्याजहार, हे २३
इखायेणः प्रभो परमेश्वर, ऊर्द्धस्थिते स्वर्गोऽधःस्थितायां पृथिव्याश्च तव
तुल्यो नापरः कश्चनेश्वर आस्ते । तव यावन्तो दासाः सर्वान्तःकरणैस्तव
चक्षुर्गोचरे चरन्ति तान् प्रति खनिषमं स्वप्नोति च साधयसि । विश्वे-
षतः स्वदासाय दायूदे त्वं यत् प्रत्यष्टगोस्तद् असाधयः स्ववक्त्रेणोक्तं
वचनं स्वकण्ठे सफलम् अकार्षीथ । हे इखायेणः प्रभो परमेश्वर, २४
स्वदासाय मत्ताताय दायूदे भवता यत् प्रतिज्ञातं तदधुना साध्यतां
यथा, मम चक्षुर्गोचरे त्वं यद् अचरन्तवत् तव सन्तानास्ते स्वस्व-
मार्गमधि सावधानाः सन्तो मम दृष्टिगोचरे चरन्ति तर्हीखायेणी-
यराजसिंहासनोपवेष्टृपुरुषस्याभावस्तव वंशे कदापि न भविष्यतीति ।
हे इखायेण ईश्वर, स्वदासाय मदीयजनकाय दायूदे भवता यत् २५
कथितं तत् स्थिरं भवत्विति प्रार्थयेऽहम् । किन्वीश्वरः पृथिव्यां निव- २६
स्यतीति किं सत्यं भवेत् ? पश्य स्वर्गः स्वर्गोपरिस्थः स्वर्गश्च भवन्तं न
धरति ततो मन्निर्मितं मन्दिरमिदं किं धरेत् ? हे मम प्रभो परमेश्वर २७
त्वं स्वदासस्य प्रार्थनां निवेदनञ्च शृण्वस्व तव दासेनाय वा जाग्रूतिः
प्रार्थना च क्रियते सा भवता श्रूयतां । अथ स्थाने मम नाम स्थास्यतीति २८

- वाक्यं यत् स्थानमिदं मन्दिरमिदञ्चाधि भवतोक्तं तत् स्थानं प्रति भवता
- १० स्तनयने उन्मील्येतत्स्थानोद्देश्या भवतोद्देशस्य प्रार्थना श्रूयतां । यतत्-
स्थानम् उद्दिश्य प्रार्थयमानेन भवद्भासेन भवत्प्रजागणेस्त्वायेकीयवंशेन
च या प्रार्थना क्रियते भवान् तां शृणोतु । त्वं स्वकीयस्वर्गनिवासे तिष्ठन्
तां निश्रामय निश्रम्य क्षमस्व च ।
- ११ केनचित् स्वसमीपवासिनः कस्मिंश्चिद् अपराद्धे लोका यदि श्रयधं
निश्चित्य तेन तं श्रापयन्ति स च श्राप्यो यदि मन्दिरेऽस्मिन् तव वेद्याः
- १२ समीपम् उपतिष्ठति तर्हि त्वं स्वर्गाग्निश्रम्य कर्त्तव्यं कुर्वन् निजदासान्
विचारयार्थतो दोषिणं सदोषं कृत्वा तस्य कर्मणः समुचितं फलं तस्मै
वितर निर्दोषश्च निर्दोषं कृत्वा तस्य निर्दोषत्वस्य फलं तस्मै विभाग्य ।
- १३ अपरं तव विरुद्धं पातककरणाद् रिपुभिः पराजितास्तवेस्वायेकीय-
प्रजागणा यदि त्वां प्रति परावृत्य तव नाम स्तुवन्तस्तव साक्षात् मन्दिरे
- १४ ऽस्मिन् विनयन्ते प्रार्थयन्ते च तर्हि त्वं स्वर्गाग्निश्रम्य तवेस्वायेकीयलो-
कानां पापं क्षमस्व तेषां पूर्वपुरुषेभ्यो यमिमं देशं दत्तवानसि तं देशं
पुनर्वारं तान् स्थानय च ।
- १५ अपरं तव विरुद्धं तेषां पातककरणाद् गगणे रुद्धीभूते यदि वृष्टिर्न
भवति तेन ते यदि स्थानस्थितस्य दिशि प्रार्थयमानास्तव नाम स्तुवन्ति
- १६ त्वया तेषां क्लेशो जात इति विविच्य स्वपापेभ्यः परावर्त्तन्ते च, तर्हि
त्वं स्वर्गाग्निश्रम्य तव दासानाम् इस्वायेकीयलोकानां पापं क्षमस्व गन्तव्यम्
उत्तममार्गश्च तान् आदिश तव प्रजागणाय यं देशं भोगार्थं दत्तवानसि
तस्मिन् देशे वृष्टिं कारय च ।
- १७ अपरं देशे दुर्मिते जाते महामार्यां वा जातायां शस्यानां वा
शुष्कत्वे ज्ञानत्वे वा जाते शुक्तादिपतङ्गेषु वा जातेषु देशस्थानगरेषु वा
- १८ रिपुभिरवबद्धेषु कस्यांश्चित् मार्यां पीडायां वा बलवत्यां तवेस्वायेकीय-
प्रजानां मध्ये केनचित् मानवेन निजमनःपीडां बुद्ध्या यदि काचित्
प्रार्थना किञ्चन निवेदनं वा क्रियते मन्दिरस्यास्य दिशि च कारय
- १९ प्रसार्यते, तर्हि त्वं निजनिवासात् स्वर्गाग्निश्रम्य क्षमिन्वा कर्त्तव्यं कुर्व,
त्वमेव सर्वमनुजानाम् अदितीयोऽन्तर्ध्याम्यसि ततस्तस्य मन्यस्य यम्
आन्तरिकभावं जानासि तदनुसारेण तस्याचरन्त्य समुचितं फलं तस्मै
- २० देहि । तथा कृते त्वं तेषां पूर्वपुरुषेभ्यो यं देशं दत्तवानसि तन्मध्ये
ते वावर्ज्योविध्यन्ति तावत् त्वत्तो भेष्यन्ति ।

अपरं तव महानास्रः सबलकरस्य प्रसारितबाहोश्च वार्त्ता भिन्न- ४१
जातीयैरपि निश्रामयितव्या ; स्वस्त्यवेष्टायैनीयवशे न जातः कश्चिन्नरो ४२
यदि तव नामार्थं दूरदेशाद् आगत्य मन्दिरस्यास्य दिशि प्रार्थनां कुरुते
तर्ह्यपि त्वया स्ववासस्थानात् स्वर्गाग्निशम्य तस्य भिन्नजातीयस्य नरस्य ४३
प्रार्थनानुसाराद् यद्यत् कर्त्तव्यं तत् क्रियतां, तथा कृते पृथिवीस्थजा-
तीयः सर्वे तव नाम्ना ज्ञानं लब्ध्वा तवेष्टायैनीयप्रजागणा इव त्वत्तो
मेध्यन्ति मन्निर्मितमिदं मन्दिरं तव नाम्ना विस्थातमेतदपि ज्ञास्यन्ति ।

अपरं युद्धयाचार्थं त्वया प्रेषितास्तव लोका यदि रिपुभिः सह योद्धुं ४४
गत्वा त्वयाभिरुचितं नगरं तव नामार्थं मया निर्मितं मन्दिरस्यो-
द्दिश्य परमेश्वरस्य साक्षात् प्रार्थनां कुर्वन्ते, तर्हि त्वं स्वर्गासेषां प्रार्थनां ४५
विनयश्च निशम्य तेषां विचारस्य निष्पत्तिं कुरु । अपरं ते यदि तव ४६
विरुद्धं पापं कुर्वन्ति (यतः पापं न करोत्येवम्भूतः कोपि मानवो नास्ति)
त्वया च तेभ्यः क्रुद्धा रिपूणां करेषु समर्पितास्ते यदि विजेटभिर् दूरस्थं
निकटस्थं वा रिपुदेशं नीयन्ते, ततः परं यस्मिन् देशे ते नीतास्तत्र यदि ४७
मनसि सदृशां चिन्तयित्वा परावृत्य तत्र विजेटूणां देशे त्वाम् उद्दिश्य
प्रार्थयमाना अस्माभिरपराजं पातकं दुष्टत्वञ्च कृतमिति वदन्ति, इत्थं ४८
ते यदि स्वविजेटूणां रिपूणां देशे सर्वान्तःकरणीः सर्वप्राणैश्च सह त्वां
प्रति परावर्त्तन्ते तेषां पूर्वपुरुषेभ्यस्त्वया दत्तं स्वकीयदेशं त्वयाभिरुचितं
नगरं तव नाम्ना मया निर्मितं मन्दिरस्योद्दिश्य तव साक्षात् प्रार्थनां
कुर्वन्ते च, तर्हि त्वं स्ववासस्थानात् स्वर्गात् तेषां प्रार्थनां विनयश्च निशम्य
तेषां विचारस्य निष्पत्तिं कुरु, तव विरुद्धं कृतपापैस्तव प्रजागणैः ५०
यद्यद् अपराजं तत्सर्वं क्षमस्व तेषां विजैतारश्च यथा तान् प्रति दयां
कुर्युस्तथा तान् कृणुयादुक्तान् कुरु च । यतस्तद्वत् तव प्रजास्त्वया लौह- ५१
कुण्डात् मिसरदेशाद् आनीतास्त्वयोपाजितलोकाश्च । अतो हेतोस्तवा- ५२
यं दासस्तवेष्टायैनीयप्रजागणश्च यम् अनुनयं कुरुते तस्मिन् भवता
दृष्टिरारोप्यतां याश्च प्रार्थनां भवन्तम् उद्दिश्य कुरुते सा निशम्यतां ।
हे प्रभो परमेश्वर, अस्मत्पूर्वपुरुषाणां मिसरदेशाद् वहिष्कारकाजैः ५३
भवान् सदृशेन मूससा यदद् गदितवान् तदद् भवानेवास्मान् स्तोपा-
ज्जितत्वे निघोक्तुं पृथिवीस्थाभ्यः सर्वजातिभ्यो विशेषितवान् ।

सुजेमान् परमेश्वरस्य समीपे कृत्स्नान् एतां प्रार्थनां निवेदनञ्च ५४
समाप्य परमेश्वरस्य होमवेद्याः सम्मुखे जानुपातनाद् उत्थाय गगनस्थ

- १४ दिशि हस्तो प्रसार्यावतिष्ठमानः सन् उच्चैः खरेण वाक्चरेतैरिच्छायेनी-
 १५ यानां कृत्स्नं समाजम् आश्रिष्य जगद्, परमेश्वरो धन्यो भवतु, यतः
 स यदत् कथितवान् तद्देव लोकायायेच्छायेनीयप्रजागन्धाय विश्रामं
 व्यतरत् । स खदासेन मूससा यावन्ति मङ्गलवाक्यानि गदितवान् तेषां
 १६ सर्वेषां मध्य एकमपि निष्फलं नाभवत् । अस्माकं प्रभुः परमेश्वरो
 यादृग् अस्मत्पूर्वपुरुषाणां सहाय आसीत् तादृग् अस्माकमपि सहाये।
 १७ भवतु सोऽस्मान् न जहातु न वा त्यजतु । किन्त्वस्मत्पूर्वपुरुषास्तेन
 यान्याज्ञाविधिविधानान्यादिष्टास्तानि वयं पालयन्तो यत् तस्य सर्व-
 मार्गेश्वरेण तदर्थम् अस्माकम् अन्तःकरणानि स्वसमीपम् आकष्य
 १८ परमेश्वरस्य सम्मुखे यागीमानि वाक्यानि मया निवेदितानि तानि
 दिवानिश्चम् अस्मत्प्रभोः परमेश्वरस्य सन्निधौ तिष्ठन्तु तेन च खदा
 सस्यैतस्य लोकायेच्छायेनीयप्रजागन्धाय च विचारः प्रतिदिनं यथा कर्तव्य-
 १९ कथं च साध्यतां । ततः परमेश्वर एवाद्वितीय ईश्वरस्तदन्वः कोपी-
 २० श्वरो नास्तीति पृथिवीस्थैः सर्वजातीयैः ज्ञास्यते । वयश्चाद्येव सर्व्वदा
 यथा तस्य विधीन् आचरेम तस्याज्ञाश्च पालयेम तथास्मत्प्रभुं परमेश्वरं
 प्रत्यस्माकं मनांसि स्मिराणि स्थास्यन्ति ।
 २१ अनन्तरं राजा तेन समं सर्व्व इच्छायेनीयलोकाश्च परमेश्वरस्य
 २२ सम्मुखे बलिदानम् अर्पितव्यः । सुलेमना द्वाविंशतिसहस्राणि गावो
 विंशतिसहस्राधिकं लक्षं मेघाश्च मङ्गलार्थकबलिरूपेण परमेश्वराया
 २३ दीयन्त, इत्थं राजेच्छायेनीयलोकैश्च मन्दिरं प्रापितं । तस्मिन् दिवसे
 परमेश्वरीयमन्दिरस्य सम्मुखे प्राङ्मुखस्य मध्यदेशे राज्ञा पवित्रीकृतो
 यतो होमार्थका बलयो निवेदितवन्तानि मङ्गलार्थकबलीनां मेदांसि च
 तत्रैव तेनाहृतानि यतो हेतोः परमेश्वरस्य सम्मुखे स्मिता पितृलभयो
 यज्ञवेदिः क्षुद्रत्वात् होमबलीन् निवेदितवन्तानि मङ्गलार्थकबलीनां
 २४ मेदांसि च धर्त्तुं नाशक्रीत् । तस्मिन् समये सुलेमान् तेन सह हमातस्य
 प्रवेशस्थानमारभ्य मिसरदेशीयो सीमास्थसरितं यावत् सर्व्वेषाम् इच्छा-
 २५ येनीयलोकाणां महासमाजश्च सप्ताहद्वयम् अर्पयत्तत्तुर्दशदिनानि
 २६ यावत् खप्रभोः परमेश्वरस्य साक्षाद् उटजोत्सवं चक्रे । अनन्तरम्
 अष्टमे दिने लोका राज्ञा विहृतान्तम् आश्रिष्य जगद् । ततः परं
 परमेश्वरेण खदासं दायुर्दं खप्रजागन्धम् इच्छायेनीयवंशश्च प्रति यद्यत्
 मङ्गलं कृतं तेन प्रपुष्टचित्ता हर्षिताश्च ते खं खं वासस्थानं जग्मः ।

६ नवमोऽध्यायः ।

१ द्वितीयदर्शने जाते सुलेमना शार्दन् ईश्वरस्य नियमः १० सुलेमनहीरमयोः परस्परम् उपायनदानं १५ नानानगराणां निर्माणं २० किमानोद्यप्रभृतीनां दासत्वस्य कथनं २४ फिरौको दुष्टितु निर्जगद्वगमनं २५ सुलेमनः सांख्यिकबलिदानादि २६ तस्य पोताणां कथनं ।

परमेश्वरीयमन्दिरस्य राजप्रासादस्य च निर्माणे तदन्यानि यावन्ति १ निवेशनानि सुलेमनोऽभिजाघात् निर्मितानि तेषामपि निर्माणे समाने परमेश्वरो यादृग् गिवियोने सुलेमने दर्शनमददात् तादृग् द्वितीयवारं २ ते दर्शनं ददौ । परमेश्वरस्तं जगाद त्वं मम साक्षाद् यां प्रार्थनां यच्च ३ निवेदनं कृतवान् तत् मया श्रुतं त्वच्च मदीयनाम्नो नित्यस्थित्यर्थं यन्मन्दिरं निरमापयस्तदपि मया पवित्रीकृतं तत्रैव मम दृष्टिं र्मनश्च सर्वदा स्थासति । अपरं तव तातो दायूद् यादृक् चरितवान् तादृक् ४ त्वमपि यदि सिद्धमनसा सारल्येन च मम साक्षात् चरन् मया यथादियं तथैव कर्म करिष्यसि मम विधीन् आज्ञाश्च पालयिष्यसि च, तर्हि स्वायेलीयराजसिंहासनापवेष्टुपुरुषस्याभावस्तत्र वंशे कदापि ५ न भविष्यतीति मया तव ताताय दायूदे यत् प्रतिज्ञातं तदनुगृहारात् तवेस्वायेलीयराजसिंहासनं सदाग्रतं स्थास्यति । किन्तु यूयं युष्मदंशश्च ६ यदि मत्तोऽपकृत्य मयादियान् आज्ञाविधीन् न पालयिष्यथ, यदि च विपथगामिनो भूत्वैतरदेवान् सेविष्यध्वे प्रणंस्यथ च, तर्हि स्वायेलीय ७ वंशेभ्यो यो देशो मया दत्तस्तस्मात् त उत्पाटयिष्यन्ते यच्च मन्दिरं नम नामार्थं पवित्रीकृतं तदपि मया स्वदृष्टिगोचराद् दवयिष्यते तेनेस्वायेलीयवंशः सर्वजातीयानां परिभाषणपरिहासयोरुदाहरणं भविष्यति । ततो ये लोका एतस्य प्रांशुमन्दिरस्य सन्निधिना त्रजिष्यन्ति ते चमत्- ८ कृताः सन्तो निश्चसिष्यन्ति देशमेतं मन्दिरञ्च प्रति परमेश्वरः कुत एतादृशं कृतवान्? इति प्रच्यन्ति च । तेन लोकाः प्रतिवक्ष्यन्ति लोकानामे- ९ तेषां पूर्वपुरुषा येन मिसरदेशाद् बहिरानीता इमे स्वेषां तं प्रभुं परमेश्वरं विज्ञायेतरदेवान् आश्रित्य तान् प्राणमन् असेवन्त च तत्कारणात् परमेश्वरकान् इत्थम् आपन्नमङ्गलान् कृतवान् ।

परमेश्वरस्य मन्दिरं राजनिवेशनक्षेत्रे देवेशमनो निर्मापयता सुले- १० मना ये विंशतिवत्सरा यापितास्तेषु सोरीयराजो हीरमः सुलेमनो ११ यथाभिवर्धितं तथैव तम् शरसकाष्ठे देवदारुकाष्ठैः सुवर्णैश्चोपकृत-

- वान् ततो हेतोः सुलेमान् हीरमाय ग्राणीकप्रदेशस्थानि किञ्चित्ति
 १९ नगराणि व्याख्यायत् । अतस्तेषु वत्सरेषु गतेषु हीरमः सुलेमना दत्तानि
 तानि नगराणि द्रष्टुं सोराद् आजगाम किन्तु तानि तस्मै नरोचन्त ।
 २० ततः स जगद् हे मम भ्रातृन्वयैतानि कीदृशानि नगराणि मध्यं
 वितोर्णानि ? तत्कारणात् तस्य देशस्य कावूर्जा (गुच्छिकर इति) नाम
 २१ तेन कृतं तस्य तदेव नामाद्यापि विद्यते । हीरमो विंशत्यधिकशतकि-
 करपरिमितं हेम राज्ञे प्रेषयामास ।
 २२ अथ सुलेमनः कारनिवहस्य वृत्तान्तोऽयम् । स निवहः परमेश्वरीयमन्दि-
 रस्य खनिवेशनस्य मिश्रो यिरूशालमीयप्राचीरस्य हात्थोरस्य मगि
 २३ गेघरस्य च निर्माणाद्यै तेन सङ्गृहीतः । मिसरदेशीयो भूपतिः फिरोन्
 युद्धेन तद् गेघरनगरं यशोक्त्य वज्रिना दाहयित्वा तन्निवासिनः
 किनानीयलोकान् निहत्य च सदृष्टिं सुलेमनो जाययै तद् ददिवान् ।
 २४ अतस्तद् गेघरम् अधःस्थितं वैथारोणं बालतं देशमध्यस्थे प्रान्ते स्थितं
 २५ तद्गौरं सुलेमनः कासनगराणि रथनगराण्यम्बारीहिणां नगराणि
 तदन्यद् यिरूशालमे लिवानोने कृत्स्नराष्ट्रे च यद्यन्निर्मापयितुं सुलेमान्
 अभ्यक्षत् तदपि, सर्व्वं स्थितानि यथाभिलाषं सुलेमना निर्मापितानि ।
 २६ इखायेलीयवंशाद् अपरवंशोद्भवा य इमोरीयश्चिस्तीयपरिधीयहि-
 २७ वीययिवृषीयलोका अवशिष्टाः सन्त इखायेलीयवंशैर्विनष्टुं न श्रेफिरे
 तेभ्य उत्पन्नो देशे चावशिष्टो वंशः सुलेमना सङ्गृहीतोऽयं यावद् दास-
 २८ त्वापन्नकारनिवहो ऽकारि । इखायेलीयवंशोद्भवाः कोऽपि सुलेमना दासा
 न चकिरे ते तस्य योद्धारो मन्त्रिणोऽध्यक्षा रथिनो रथाधिपतयो
 २९ हयरोहिणश्च बभूवुः । सुलेमनः कर्माध्यक्षाणां मध्ये पञ्चाशदधिक-
 पञ्चशतानि मुख्यराः कर्मकारिणां कारनिवहम् अग्रियन् ।
 ३० अपरं फिरोनो दुहिता दायूदनगरात् खट्वमयं तस्तस्याः कृते
 राजा यन्निवेशनं निरमापयत् तत्राजगाम ततः परं स मिश्रं निर्मा-
 पयाचकार ।
 ३१ सुलेमान् परमेश्वरस्य कृते यां होमवेदिं निर्मितवान् तस्यां प्रतिवर्षं
 त्रीनवारान् होमार्थकान् मङ्गलार्थकांश्च बलीन् अर्चयेद्यत् परमेश्वरस्य
 सम्मुखे स्थितायां वेद्याश्च धूपान् अज्वालयत् । इत्थं मन्दिरनिर्माणं तेन
 समापितं ।
 ३२ अपरम् इदमदेशे सुपाख्यसागरस्य तट एतत्तस्य पार्श्वे स्थितं यद्

इन्द्रियोनगेवरनामकं स्थानं तत्र सुलेमान् पोतान् निर्मापयामास ।
तेषु पोतेषु शीरमः सुलेमनो दासैः सार्द्धं सागरकोविदान् खकीयान् १०
नियामकान् दासान् अप्रेषयत् । त औफीरदेशं गत्वा तत्र विंशत्यधि- १८
कचतुःशतकिङ्करपरिमितानि खर्गानि गृह्णीत्वा सुलेमनः समीपम्
आनयन् ।

१० दशमोऽध्यायः ।

१ शिवादेशीयराज्याः कथनं ११ शीरमस्य राज्ञः कथनं १४ सुलेमना सुवर्णमयफल-
कानां निर्माणं १८ मिह्रासमस्य वर्णना २४ तस्य समीपे लोकानां समागमस्य रथा-
नाम् आश्चाना आनयनस्य कथनम् ।

अपरं परमेश्वरस्य नामार्थं सुलेमनः कीर्तिः शिवादेशस्य महिष्या- १
श्रूयत ततः सा प्रवृत्तिकाभिस्तं परीक्षितुम् आजगाम । सा सुगन्धिद्रव्य- २
प्रचुरस्वर्गमणिवाहिनां महाङ्गानां निबन्धेन महासमारोहेण चारुता
यिच्छाशालमम् आगच्छत् सुलेमानम् उपस्थाय च सर्व्वं समनोगतमधि
तं समभाषत । ततः सा यद्यद् अपृच्छत् तत् सर्व्वं सुलेमान् तां जगद्, ३
तन्मध्ये नपेणागन्धं किमपि वाक्छे नासीत् स तां सर्व्वमेव आपितवान् ।
अतः सुलेमनो ज्ञानं तन्निर्मितं मन्दिरं तस्य भोजनासनस्य भव्यद्रव्याण्य- ४
मात्मानां परिषद् परिचारकानां श्रेणीवेशैः पानपात्रवाहिगणः पर- ५
मेश्वरस्य मन्दिरे तस्यारोहणक्षेतानि सर्व्वानि दृष्ट्वा सा शिवादेशस्य
महिषी हतप्राना बभूव । सा तु राजानं जगद्, भवतः कर्माणि ६
ज्ञानश्चाधि या किंवदन्ती खदेषे मयाश्रावि सा सत्यैव । किन्त्वहं ७
यावदागत्य खनेत्राभ्यां सर्व्वं नापश्यं तावत् तां जनश्रुतिम् असत्त्वाम्
अमन्ये, किन्तु पश्चाद्वर्मप्यहं न श्रुतवती । भवतो ज्ञानम् उत्तमत्वञ्च ८
मञ्जूतां किंवदन्तीम् अतिशेते । धन्या भवतो नरा धन्या भवतो भृत्या ८
यतस्ते नित्यं भवतः साक्षात् तिष्ठन्तो भवतो ज्ञानालापं शृण्वन्ति ।
धन्यो भवतः प्रभुः परमेश्वरो यतः स भवति तुङ्गसायेलीयराजसिंहा- ९
सने भवन्तम् उपावेशयत् । परमेश्वरो नित्यम् इक्षायेलवंशे प्रीयत
इतिकारणाद् भवान् दृष्ट्वायं धर्म्वञ्च समाचरेत् तदर्थं स भवन् १०
राज्याभिषिक्तम् अकरोत् । सा तु राज्ञे विंशत्यधिकशतकिङ्करपरिमि- १०
तानि सुवर्गानि प्रचुराणि सुगन्धिद्रव्याणि मर्ग्यञ्च ददौ । शिवादेशस्य

राज्ञी सुजेमने नृपतये यादृशानि सुगन्धिद्रव्याण्यददात् तादृशानि सुगन्धिद्रव्याणि बाज्यरूपेण तत् स्थानं पुनः कदापि नानीयानि ।

११ अपरं क्षीरमस्य यैः पोतैर्ऋषीरदेशात् सुवर्णान्वाणीयन्त तैः प्रचुराणि मलयजकाष्ठानि मलयख तस्माद् ऋषीरदेशाद् आनीयन्त ।

१२ राजा तैर्मलयजकाष्ठैः परमेश्वरस्य मन्दिरस्य राजप्रासादस्य च निमित्तं क्षुद्रस्तम्भानि ग्रायकाणाञ्च कृते वस्त्रकीः वंश्यादीनि यन्त्राणि च निर्मापयामास । तादृशानि मलयजकाष्ठान्यद्य यावत् पुनर्नानीयानि

१३ न दृष्टानि वा । अनन्तरं शिवाया महिष्याः प्रार्थनातस्तस्याः सर्व्वा मनोरथः सुजेमना राज्ञा साधितस्तदपराख्युपायनान्यपि सुजेमनो राज्ञो वदान्वात् तथा जन्वानि, ततः परं सा स्वभृत्यगणैश्च साङ्गं स्वदेशं परावृत्त्य जगाम ।

१४ अनन्तरं सार्धं बाह्यगणाद् बाणजगणाद् वशीभूतनृपगणात् प्रदेशा-

१५ ध्यक्षगणाञ्च सुजेमान् यानि धनान्यनभत, तानि विना संबन्धरे षट्षष्ट्यधिकषट्शतकिंकरपरिमितानि हेमानि सुजेमनः समीपं समा-

१६ गतानि । ततः सुजेमान् नरपतिस्ताडितसुवर्णैर्देवं श्रुते वर्जुणाकारपद्मकाणि निर्मापयामास तेषामेकैकस्मिन् पलके षट्शतश्रेकल-

१७ परिमितं सुवर्णं प्रयुक्तं । अपरं स ताडितसुवर्णैस्त्रीणि श्रुतानि चर्मणि निर्मापयामास तेषामेकैकस्मिन् चर्मणि त्रिसेतकपरिमितं सुवर्णं प्रयुक्तं । अनन्तरं राजा जिवानोनारण्ये हेतानि निदधे ।

१८ अनन्तरं राजा दन्तिदन्तमयं सिंहासनमेकं निर्मापयामास तत्रो-

१९ त्तमसुवर्णैर्मण्डयामास । तस्य सिंहासनस्य षट् सोपानान्यासन् सिंहासनस्योर्ध्वभागञ्च पश्चात् वर्जुणाकार आसीत् उपवेशनीयस्थानस्य पार्श्वयोश्च हस्ताकारे अवलम्बने आस्तां तयोश्चावलम्बनयोरप्येवै

२० सिंहावतिष्ठता । तेषु षट्सोपानेषु पार्श्वयोर्द्वयोश्च सिंहावतिष्ठन्

२१ यतादृशं सिंहासनं कस्मिंश्चिद् राज्ये न निरमायि । सुजेमनो नृपतेः सर्व्वाणि पानभाजनानि हेममयान्यासन् तद्वत् जिवानोनारण्ये हे

स्थितानि सर्व्वाणि भाजनानि निर्मलसुवर्णमयान्यासन् रजतमयं किञ्चन भाजनं नासीत् । सुजेमनो राज्यत्वसमये रजतानां किमपि

२२ मूल्यं नासीत् । यतो क्षीरमस्य पोतैः साङ्गं राज्ञोऽपि तर्षीश्रगामी पोतनिबन्धः समुद्र आसीत् । वर्षत्रयात् परं वारमेकं स तर्षीश्रगामी पोतनिबन्ध आगत्य हेम रजतम् इभदन्तान् कपीन् प्रिखिन्वानयत् ।

अनेन प्रकारेण वित्तविद्याभ्यां सुलेमान् नरपतिर्भेदिनीस्थानाम् इतरेषां १९ सकलभूपतीनां प्रधानो बभूव ।

ईश्वरेण सुलेमनो मनसि यत् ज्ञानं निहितं तस्य तज्ज्ञानस्य १४ वचांसि श्रोतुं मनुजाः सुलेमानं साक्षात् कर्तुम् अयतन्त । ते च प्रति- १५ वर्षं खं खम् उपायनम् अर्थतो रजतमयानि हेममयानि च भाजनानि वसनान्यस्त्राणि सुगन्धिद्रव्याणि हयान् अश्वतरांश्च समानिन्युः ।

अनन्तरं सुलेमान् स्यन्दनानि हयारोहिण्यश्च संजग्राह तस्य चतुः- १६ शताधिकसहस्रं रथा दादशसहस्राणि हयारोहिण्यश्चासन् ते च तेन रथनगरेषु यिरूशालमे च राजनिकटे निदधिर । राजा यिरू- १७ शालमे बाहुल्यकारणाद् रजतानि पाषाणवद् एरसकाष्ठानि च प्रान्त- रक्षोड्ग्यरेन्धनवत् साधारणानि चकार । सुलेमनो हया मिसरदेशाद् १८ आनीयन्त राजवणिजाम् एकैकेन निवहेनैकैको हयनिवहे मूल्येना- लभ्यत । तेन मिसरदेशाद् आनीतस्यैकस्य रथस्य मूल्यं षट्शतानि १९ रजतमुद्रा हयस्यैकस्य च मूल्यं सार्द्धशतं मुद्रा इत्यनेन मूल्येन ते हिस्तीयानाम् इमेरीयानाञ्च भूपतीनां कृते समानिन्यरे ।

११ एकादशोऽध्यायः ।

१ शोषिद्भिः सुलेमनो देवतापूजनं ८ तं प्रति परमेश्वरेण तिरस्करणं १४ तस्य रिपो हँददस्य कथनं १९ तस्य रिपो रिपोक्तस्य कथनं २६ तस्य रिपो रथारविशामस्य कथनं ४१ सुलेमनो सरणकथनञ्च ।

सुलेमान् नरपतिः फिरीशो दुहितरं विना बङ्गीधितरदेशीया १ स्वर्धतो मोयावीयाम्मोनीयेदोमीयसीदोनीयहिस्तीयवंशीयासु योमित्व- प्रीयत । युयं तेषां मध्यं मा गच्छत तानपि युष्माकं मध्यम् आगन्तुं मानु- १ जानीत यतो हेतोस्ते युष्माकं मनसि स्वदेवान् प्रत्यवश्यम् आकल्प- न्तीति वाक्यं यानधि परमेश्वरेणोक्तं तादृशेधितरजातीयेषु सुलेमान् प्रेनार्थम् आसज्यत । तस्य सप्तशतानि महिष्यस्त्रीणि शतानि उपपत्न्य- २ आसन् तास्तु तदीयं मनो विपद्ये समाकर्षन् । ततः सुलेमनो वार्ड- ४ क्काले तस्य मनसि खयोषिद्भिरितरदेवानाम् अनुगमनाय समा- कृष्टे तस्य तातस्य दायूदोऽन्तःकरणं यादृक् स्वप्रभुं परमेश्वरं प्रति सरणमाशौत् तस्यान्तःकरणं तादृक् सरणं न तस्यौ । किन्तु सुलेमान् ५ सीदोनीयानाम् अस्तारोताख्याया देव्या अम्मोनीयानां मिल्कमाखस्य

- ६ दृष्टदेवस्य चानुगामी बभूव । अनेन प्रकारेण सुलेमान् परमेश्वरस्य साक्षात् पातकमाचरत् स निजतातो दायूद् इव सर्व्वतोभावेन परमेश्व-
 ७ रस्यानुगामी न बभूव । तस्मिन् काले सुलेमान् मोथावीयानां किमोशा-
 खस्य दृष्टदेवस्य कृते ऽम्मीनीयानां मोलकाण्यस्य दृष्टदेवस्य कृते च
 ८ यिरूशालमस्य सम्मल्लस्यो पर्व्वते भृगुस्थानं निर्मापयामास । तस्य सर्व्वो-
 साम् इतरजातीययोषितामनुरोधात् तेन तथैव कृते ताः स्वकीयान्
 इष्टदेवान् उद्दिष्ट धूपान् अज्वालयन् बलिदानं चाकुर्व्वन् ।
 ९ इच्छायेनो यः प्रभुः परमेश्वरो वारहयं सुलेमने दर्शनमददात् तं
 १० विहाय तस्य मनो विषयाकृतमभवत् यस्यादेशेन च स इतरदेवानाम्
 अनगमनात् निवारितस्तस्य परमेश्वरस्य तमादेशं स लङ्घितवान्
 ११ एतस्मात् कारणात् परमेश्वरः सुलेमानं प्रति चकोप । अतः परमेश्वरः
 सुलेमानं जगाद कर्ममतत् त्वया कृतं मयादिष्टनियमविधाने त्वया
 लङ्घिते चेतिहेतो मया राजत्वं त्वसोऽपहारिष्यते तव दासाय दास्यते
 १२ च । किन्तु तव तातस्य दायूदोऽनुरोधात् तव जीवनकाले तन्नया
 १३ न करिष्यते तव सुतस्य करात् राजत्वम् अपहारिष्यते । अनन्तरं मम
 दासस्य दायूदो ममाभिरुचितस्य यिरूशालमनगरस्य चानुरोधान्नया
 कृत्स्नं राज्यं नापक्ष्य वंश एकस्तव पुत्राय दास्यते ।
 १४ अनन्तरं परमेश्वरः सुलेमनो विवड्म इदोमीयहृददनामानं वैरि-
 खम् एकम् उदस्थापयत् स राजवंशाद्भव आसीद् इदोमदेशे च न्यव-
 १५ सत् । इदोमदेशे दायूदोऽवस्थितिसमये सेनापति रीयावो हतलोकान्
 १६ प्रशान्ते स्थापयितुं गत्वेदोमीयानां सर्व्वपुंसो हतवान् । योयाव इच्छाये-
 लीयाः सर्व्वे लोकान् इदोमीयानां सर्व्वपुरुषाणां जननं यावत् यग्नसाज्
 १७ तत्रावातिष्ठन्त । किन्तु स हृददस्तेन संहितान्तसातस्य भृत्यानां मध्ये
 कतिपया इदोमीयलोकान् मिसरदेशगमनाय पलायन्त तदानीं हृददः
 १८ क्षुद्रो बालक आसीत् । ते तु मिदियनात् प्रस्थाय पारगं प्रापुः ।
 अनन्तरं पारखस्थान् कतिपयान् लोकान् सङ्गिनः कृत्वा मिसरदेशं
 गत्वा मिसरीयराजस्य फिरोहः साक्षाद् उपतस्थिरे स च हृददाय निवे-
 १९ शनं ददौ वृत्तिं निरूपयामास भूमिं विततार च । ततः फिरोहः हृददे
 ऽतीव तुष्टा स्वभार्यायास्तद्वपिनेषाण्याया मद्दिष्या भगिनीं तं विवा-
 २० हयामास । अपरं तद्वपिनेषाया भगिन्यां तस्य गिगुवतनामके पुत्रे
 जाते तद्वपिनेषा फिरोहः प्रासादे तमपाजयत् ततः स गिगुवतः

फिरौखः सुतानां मध्ये फिरौखो निवेशने न्यवसत् । अपरं दायूद् स्वपि- ११
 ढगण इव महाजिन्नां गतः सेनापति र्यौयावच्च मृत इति वार्त्तां मिस-
 रदेशे श्रुत्वा हृदयः फिरौखं जगाद भवान् मां विखजतु मया खदेशो
 गन्तव्यः । ततः फिरौखं तं प्रपञ्च मम समीपे तव कस्यापि वस्तुनोऽभाव १२
 आस्ते यत्त्वं खदेशगमनाय यतसे ? स उक्तवान् कस्याप्यभावो नास्ति
 तथापि भवान् मां विखजुम् अर्हति ।

अपरम् ईश्वरः सुलेमनो विरुद्धम् इलियादस्य पुत्रं रिघोणं वैरिणम्- १२
 प्युदस्यापयत् । स स्वप्रभोः सोवान्पते हृदयेशस्य समक्षात् पलायाञ्चक ।
 दायूदा तस्य न्यपते लौकाणां हननकाले स पुरुषान् स्वसमीपे संगृह्य दस्यु- १३
 संघस्याधिपति बभूव, ततस्ते दम्भेयकं गत्वा तत्र न्यवसन् दम्भेयके राज-
 त्वञ्चाकुर्वन् । इत्थं हृदयस्य विपक्षतां विना तेनापि सुलेमनो याव- १४
 ज्जीवनं इस्त्रायेलो वैपरीत्येन वैरित्वमकारि, इस्त्रायेलम् ऋतीयित्वा
 सोऽरामस्योपरि राजत्वं चक्रिवान् ।

इफ्रयिमीयनिवाटस्य पुत्रः सिरैदानिवासी यारवियाम इति नाम्ना १५
 सुलेमन एको दास आसीत् सिख्यानामिका तस्य माता विधवा-
 सीत् सोऽपि राज्ञो विपक्षताम् आचचार । राज्ञः प्रातिकूल्येन तस्य १७
 विपक्षताचरणस्य रुत्तान्तोऽयं ; सुलेमान् मिच्छुं निरमापयत् स्वतातस्य
 दायूदो नगरस्य भयस्थानानि च पृनरपूरयत् । स च यारवियामो १८
 वीर्यवान् पुरुष आसीत्, अतः सुलेमान् तं युवानं कर्मशूरं बुद्ध्या
 यूषफवंशीयस्य कृत्स्नस्य कारनिवहस्य कर्तृत्वे नियुक्तवान् । तदानीम् १९
 एकदा यारवियामे यिरूशालमात् वहि गते श्रीलोनीयाहियनामा
 भविष्यदादी परिहितनूतनवसनं तं वर्त्मनि साक्षाच्चकार, तदा तौ द्वौ
 विना क्षेत्रे कोऽपि नासीत् । ततोऽहियस्तस्य गात्रस्थितं नूतनवसनं २०
 धत्वा सम्ब्रिय दादशखण्डानि चकार, यारवियामं जगाद च त्वमात्मनः २१
 कृते दशखण्डानि गृह्णाण यत इस्त्रायेलः प्रभुः परमेश्वरो वदति पश्य
 सुलेमनः करात् मया राज्यमपकृत्य दशवंशास्तुभ्यं दास्यन्ते । मम दासस्य २२
 दायूदोऽनुरोधाद् इस्त्रायेलीयानां सर्ववंशानां मध्ये मयाभिरुचितस्य
 यिरूशालमनगरस्य चानुरोधाद् अवशिष्ट एको वंशस्तस्य स्थास्यति ।
 यतो हेतोस्ते मां बिहाय सीदोनोबानां अस्तारोताख्यां देवीं मेघावी- २३
 यानां किमोप्राप्त्यं देवं अस्मिन्वंशीयानां मिष्कमात्स्यं देवश्चापूजयन् ;
 तस्य ततो दायूद् इव ममाभिजायं बिधायाश्च समाचरितुं ते मदीय-

- १४ मार्गेषु न चरन्ति । किन्त्वहं तस्य करात् कृत्स्नं राजत्वं नाकल्पामि,
मदीयादेशविध्याञ्चरणात् मयाभिरुचितस्य मदीयदासस्य दायूदोऽनु-
१५ रोधाद् अहं तस्य यावज्जीवनं तं नराधिपतित्वे स्थासु करिष्यामि । ततः
१६ परं तस्य सुतस्य करात् मया राष्ट्रमाकृत्य दशवंशास्तुभ्यं दास्यन्ते, तस्य
मुत्राय चैको वंशो दास्यते, यतो मम नाम्नः स्थापनार्थं यन्नगरं यिरूशा-
लमं मयाभिरुचितं तत्र मम दासस्य दायूदः प्रदीपेन मम साक्षान्नित्यं
१७ उवजितव्यं । अनन्तरं मयानुगृहीतस्त्वं यदा यथाभिलाषं राजत्वं कुर्वन्
१८ इच्छायेलीयभूपतिर्भविष्यसि, तदा यदि मदीयाक्षा यहीयसि मम
मार्गेषु चरिष्यसि मम दासो दायूद् इव मदीयान् आदेशविधीन्
आचरन् ममेष्टकर्मणि करिष्यसि च, तर्हि तव साहाय्यं कुर्वता मया
दायूदो वंश इव तव वंशोऽपि सुस्थिरः कारिष्यते, इच्छायेलीयकोक्तं
१९ तुभ्यं दास्यन्ते । तदपराधाद् दायूदो वंशो मया क्षीयिष्यते किन्तु
२० तस्मिन् न हि । ततः परं सुजेमनि यारवियामं हन्तुं यतमाने यारवि-
यामो मिसरदेशं पलाय्य मिसरदेशीयं शीशकं राजानम् आश्रित्य
सुजेमनो मरणं यावत् मिसरदेशे तस्थिवान् ।
२१ सुजेमनोऽवशिष्टं चरित्रं तस्य सर्वकर्मणि ज्ञानक्षैतानि किं सुजे-
२२ मनश्चरिष्यत्ये यत्र न लिखितानि ? स सुजेमान् चत्वारिंशद्
वर्षाणि यावद् यिरूशालमे वसन् कृत्स्नच्छायेण उपरि राजत्वं चकार ।
२३ अनन्तरं सुजेमान् खपिळगय इव महानिद्रां गत्वा स्वतातस्य दायूदो
नगरे अग्न्याने स्थापितः । ततस्तस्य पुत्रो रिहवियामस्तस्य पदे राजत्वं
चकार ।

१२ द्वादशोऽध्यायः ।

- १ रिहवियामस्य समीपे लोकानां निवेदनं १ तदवसक्तिनां मन्त्रणया लोकान्
प्रति रिहवियामस्य कठिनेतरप्रदानं ११ इच्छायेको दशवंशानां राजकोटकरत्वं
११ तैः सह योषनाद् भविष्यद्वाक्येन रिहवियामस्य निवारणं १५ दशवंशानां
उपरि यारवियामस्य राजत्वं प्रतिमाहयस्थापनञ्च ।
१ अनन्तरम् इच्छायेलीयवंशेषु सर्वेषु रिहवियामस्याभिवेकार्थं शिखिमे
१ समागतेषु रिहवियामोऽपि शिखिमं जगाम । इत्यनन्तरे मिसरदेश-
प्रवासी निवाटस्य सुतो यारवियामस्तां वार्तां श्रुतवान् । स यार-
१ वियामः सुजेमनो राक्षः सम्मुखात् यक्षाख्य मिसरदेशे प्रावसत् । ततः

- १४ अनन्तरम् अस्माकं निवेदनं राज्ञा न स्वीकृतम् इतीच्छायेकीषीः कुर्वन्
 दृष्टं । ततो जौका राजानं प्रतिजगदुः, दायूदस्माकं कोऽग्र आसीत् ?
 योऽग्रस्य पुत्रेऽस्माकं कोऽप्यधिकारो नास्ति । हे इच्छायेकीयवंशा युष्माभिः
 खं खं गृहं गम्यतां, हे दायूद् इतः परं त्वं स्ववंशस्यैवाध्यक्षो भूः ।
- १० तत इच्छायेकीयवंशाः खं खं वेष्ट जग्मुः । यिहूदादेशस्थानगरेषु च
 इच्छायेकीयवंशा न्यवसन् केवलं तेषां राजत्वं रिहवियामेन कृतम् ।
- १८ अनन्तरं रिहवियामेन राज्ञा प्रेषितः काबनिबहस्याभिपतिरदोराम
 इच्छायेकीयलोकैः पाषाणाघातैर् हतः । ततो राजा रिहवियामो यिहू-
- १२ शालमं पलायितुं त्वरितं रथं समाररोह । इत्यभिच्छायेकीयवंशा
- १० अद्यवद् दायूद्वंशस्याधीनत्ववर्जिता बभूवुः । अनन्तरं यारवियामः
 पुनरागत इति वार्त्ता निश्चयेच्छायेकीयवंशीयाः सर्वे दूतेन तं समा-
 जायाक्य सर्वेषाम् इच्छायेकीयानां राज्ञेऽभिसिषिषिरे । ततः केवलं
 यिहूदावंशं विनान्यः कोऽपि वंशो दायूद्वंशस्यानुगामी न तस्मै ।
- ११ अनन्तरं राज्यं यत् सुलेमनः पुत्रं रिहवियामं प्रति पुनर्वर्त्तित
 तत्कृत इच्छायेकीयवंशैः सह योधनार्थं यिहूदावंशीया विन्यामीनवं-
 शीयाश्च सर्वेऽर्थाऽशीतिसहस्राधिकलक्षसङ्ख्याका अभिरुचिता योद्धारो
- ११ यिरूशालमं प्रत्यागतेन रिहवियामेन सम्मेलिताः । तत ईश्वरीय-
- ११ लोकं शिमयियं प्रतीश्वरस्यैतद् वाक्यम् उपतस्थौ, त्वं यिहूदादेशीयं
 नृपतिं सुलेमनस्तनयं रिहवियामं यिहूदाविन्यामीनवंशावशिष्टान्
- १४ सर्वान् लोकान् च द, परमेश्वरो भाषते, युष्माभि र्यात्रा न कर्त्तव्या,
 इच्छायेकीयवंशीये युशङ्गादभि न योद्धव्यं किन्तु खं खं गृहं गन्तव्यं,
 यत एतत्सर्वं मत्तोऽभवत् । ततस्ते परमेश्वरस्याद्या गृहीत्वा परमेश्वरस्य
 वाक्यानुसारात् परादृत्य गताः ।
- १४ अनन्तरं यारवियाम इष्टुयिमपर्वतस्थं शिशिमनगरं पुनर्निर्माप्य
 तत्र न्यवसत् तस्मात् स्थानात् प्रस्थाय च पिनूयेलमपि निर्मापयाम्-
- १६ कार । ततः परं यारवियामो निजमनसि विवेचयामास, इदानीं
- १० राज्यं दायूदो वंशं प्रति पुनर्वर्त्तिष्यते । जौका इमे यदि परमेश्वरस्य
 मन्दिरे बलिदानार्थं यिरूशालमं गच्छन्ति तर्हि तेषां लोकानां मनांसि
 खप्रभो सुलेमनः पुत्रे रिहवियामे पुनरावर्त्तिष्यन्ते ते च मां हत्वा
- १८ यिहूदादेशीयराजं रिहवियामं प्रति पुनरावर्त्तिष्यन्ते । ततो नृपति
 र्मन्त्रयित्वा खर्बमयं मोवत्सहयं निर्माप्य तान् जमाद, यिरूशालमे

यमं यथाकं क्रोधं, हे इच्छायेकवंश, पश्य तव यो देवो निसरदेशात्
 तां बहिरागयत् सोऽयम् । ततः स तयोरेकं वत्सं वैधेले द्वितीयस्य १८
 दाने निदधे, तत् तु कर्म पातकं बभूव, इच्छायेकीयलोकान् तयोरेकं १०
 साक्षात् कर्तुं दानं यावद् अगच्छन् । स भृगुस्थानीयगृहाण्यपि निर्मा- ११
 पयामास ये च जेवीयवर्षाद्भवा मासन् तादृशान् नीचतमान् लोकान्
 याजकत्वे नियोजयामास । अपरं यिद्धदादेशे यादृश उत्सवोऽभवत् १०
 यारवियामोऽष्टममामस्य पञ्चदशे दिने तादृशम् उत्सवम् अकरोत्
 वेद्याश्च बलीन् अददात् इत्थं स खेन निर्मितयो वत्सयोः कृते वैधेले
 बलिदानं निरूपयामास, खेन तियुक्तान् भृगुस्थानीययाजकान् वैधेले
 स्थापयामास च । इत्थं यो मासः स्वकीयाभिजायात् तेन निश्चितस्त- ११
 स्थाष्टममासस्य पञ्चदशे दिने स वैधेले खेन कृतायां वेद्यां बलीन्
 अददाद् इच्छायेकीयवंशानां कृत उत्सवं निरूपयामास धृपदह्नार्थं
 तां वेदिं समाबरोह च ।

१३ त्रयोदशोऽध्यायः ।

१ यारवियामस्य समीप ईश्वरीयलोकस्य कथनं ११ ईश्वरीयलोके प्रति प्राचीनमवि-
 श्वदादितो अष्टावदनं २० तद्वचनपद्धतात् तं प्रतीचरस्थानुयोगः २० तस्य सरसं
 स्थाने स्थापनञ्च ११ यारवियामस्य भक्षापातकञ्च ।

अनन्तरं धृपदह्नार्थं यारवियामे वेद्या उपरि तिष्ठति सति परमे- १
 श्वरीयवाक्ययुक्त एक ईश्वरीयलोको यिद्धदादेशाद् वैधेले उपतस्थौ
 स तु परमेश्वरस्य वाक्येन तद्देद्या विरुद्धं वाक्यम् एताम् घोषयामास, २
 हे वेदि हे वेदि परमेश्वर एतद् वदति दायूदंशे जनिष्ठमाशो योश्चि-
 यनामक एकः कुमारस्तवोपरि धृपदाहकान् याजकान् तवोपरि
 क्रुदयिष्यति तवोपरि लोका मनुष्याणाम् अस्योनि दाहयिष्यन्ति च ।
 अपरं स तस्मिन् दिने जल्यं निश्चित्य अगाद परमेश्वरेण प्रकाशितं १
 जल्यमिदं, पश्य वेदिरेवा भंश्यते तदुपरिस्थितं भस्म च भूमे निपा-
 तयिष्यते । ततो वैधेलेऽप्येया विरुद्धम् ईश्वरीयलोकेन घोषितं तद् २
 वाक्यं निश्चयं यारवियामो राजा तत्सत्त्वाद् वेदितः करं प्रसार्य, एनं
 धरतेति व्याजहार, किन्तु तस्य विरुद्धं प्रसारितस्तस्य करः युष्कलं गत्वा
 पुनस्तेन रुद्धोच्चयितुं नाशक्यत । परमेश्वरस्य वाक्येनेश्वरीयलोकेन यत् १
 जल्यं निर्दिष्टं तदनुसाराद् वेदिरपि भस्मा भस्म च वेदितो निपातितः ।

- १ ततो नृपतिरीश्वरीयलोकमुवाच त्वं स्वप्नं परमेश्वरम् प्रसादय मम करो यन्मां प्रति परावर्त्तत मदर्थमेतत् प्रार्थयस्व च । तत ईश्वरीयलोकेन परमेश्वरे प्रसादिते नृपतेः करुणं प्रति परावृत्य पूर्ववद् बभूव ।
- २ अपरं नृपतिरीश्वरीयलोकं बभाषे भवान् मया सह मम गृहं गत्वा
- ३ दृष्टव्यं मत्त उपायनं गृह्णातु च । किन्वीश्वरीयलोको नृपतिं प्रतिजगाद, भवान् यद्यपि मर्त्यां स्तनिवेशनस्याङ्गं दद्यात् तथाप्यहं भवता सह तत्र
- ४ प्रवेष्ट्यामि स्थानेऽस्मिन् भक्ष्यं न भोक्ष्ये तोयं न पास्यामि च । यतः परमेश्वरस्य वाक्कोनाहमिदमादिष्टः, त्वदा भक्ष्यं न भोक्तव्यं तोयमपि
- ५ न पातव्यं येन मार्गेण गमिष्यसि तेन च न प्रत्यागन्तव्यं । ततः परं स इतरेण मार्गेण प्रस्थितः, येन मार्गेण वैद्येणमागतवान् तदन्त्येन परावृतः ।
- ६ तदानो वैद्येण एको वृद्धो भविष्यद्वादी न्यवसत् तस्य पुत्रो गृह-
मागत्य तस्मिन् दिन ईश्वरीयलोकेन कृतानि कर्माणि राज्ञे कथितानि वाक्यानि च वर्णयामास । ततः स्वपुत्रैकत्वञ्च ज्ञापितः पिता तान्
- ७ प्रपश्य स केन मार्गेण गतवान् ? ततो विहृदादेशादागत ईश्वरीय-
८ लोकौ येन मार्गेण गतवान् तस्मिन् पुत्रे निश्चिते पिता तान् जगाद युयं मदर्थं गर्हभं सञ्जयत । ततः परं ते गर्हभे सञ्जिते स तमारुह्यैश्व-
९ रीयलोकस्य पश्चाद् गत्वा कस्यचिद् एकादशस्थाध उपविष्टं तं प्राप्य
१० श्याजहार, य ईश्वरीयलोको विहृदादेशाद् आगतः स किं त्वमसि ?
- ११ स उवाच, अहमेव । स तु तं जगाद त्वं मया सह मदृहमागच्छाग्नं
- १२ भूष्य च । स प्रत्युवाच, अहं त्वया सह परावृत्य तव वैद्यं प्रवेष्टुं तच्च
- १३ स्थाने त्वया साङ्गं भक्ष्यमत्तं तोयं पातुञ्च न शक्नामि । यतः परमेश्वरस्य वाक्कोनाहमिदमादिष्टः, तच्च स्थाने त्वयाग्नं न भोक्तव्यं तोयमपि न पातव्यं
- १४ यत्न मार्गेण च गमिष्यसि तेन न परावर्त्तितव्यमिति । अपरं स जगाद अहमपि तत्त्वदृशो भविष्यद्वाद्यस्मि दूत एकञ्च परमेश्वरस्य वाक्कोन ममिदमादिष्टद् अतो त्वया परावर्त्तं तव गृहमानीयतां तत्राग्नं भूङ्क्ता
- १५ तोयं पिबतु च । किन्तु तेन मृषा वचोऽभाषि । ततः स तेन साङ्गं परावृत्य तस्य गृहेऽग्नमभङ्ग तोयञ्चापिवत् ।
- १६ भोजनासने तयोत्पवेशनसमये तत्परावर्त्तकं भविष्यद्वादिनं प्रति
- १७ परमेश्वरस्य वाक्च उपस्थिते स विहृदादेशाद् आगतं तम् ईश्वरीयलोकं उक्तेःखरेणाभाष्य जगाद, परमेश्वरेण वागियमुच्यते परमेश्वरस्याद्या त्वया कथिता तव प्रभुना परमेश्वरेण च त्वं यद् आदिष्टवदतिक्कस्य

परद्वर्तनं कृतं यत् स्थानसाध्यं त्वामाद्यापितवान् त्वया तत्राग्नं न ११
भोक्तव्यं तोयश्च न पातव्यमिति तस्मिन्नेव स्थाने त्वयाग्नं भुक्तं तोयश्च पीतं,
ततो हेतोस्तव कुशपत्न्यव पित्रपुरुषाणां अश्रानं न प्राप्स्यति ।

अपरं तेनाग्रे भुक्ते पीते च यो भविष्यद्वादी पुनरातीतस्तस्य ह्यते गर्हभे १९
सज्जिते च प्रस्थितं तं सिंह एको मार्गे प्राप्य जघान ततस्तस्य कुक्षयो १०
मार्गे निप्रतितस्तदन्तिके च गर्हभोऽवतिष्ठत सिंहोऽपि तस्य कुक्षयस्या-
न्तिकेऽवतिष्ठत । ततः परं मार्गे पतितः स कुक्षयः कुक्षयस्यान्तिकेऽवति- ११
ष्ठमानः सिंहश्च कैश्चित् पथिकै र्दृष्टौ तस्य वृद्धस्य भविष्यद्वादिनो
वसतिनगरमागत्य वर्णितौ च । ततो यो भविष्यद्वादी तं मार्गात् १२
परावर्त्तयत् स तां वार्तां निश्रव्य जगाद, अतो परमेश्वरीयाज्ञानं
स ईश्वरीयलोक एव ; स परमेश्वरेण यथोक्तस्तथैव परमेश्वरेण सिंहस्य
करे समर्पितस्तेन विदीर्णो हृतश्च । अपरं स स्वपुत्रान् जगाद यूयं १०
मदर्थं गर्हभं सज्जयत । ततस्तेर्गर्हभं सज्जिते स गत्वा वर्त्मनि निप्रतितं १८
कुक्षयं तत्कुक्षयस्यान्तिकेऽवतिष्ठमानौ गर्हभसिंहौ च प्राप सिंहेन कुक्षयो
न भक्षितो गर्हभोऽपि न विदीर्णः । ततः स भविष्यद्वादी तस्येश्वरीय- १८
लोकस्य कुक्षयमृत्युं यं गर्हभं आरोप्य परावृत्तः । अपरं स वृद्धो भवि-
ष्यद्वादी तं विलपितुं झशाने स्थापयितुश्च खं नगरम् आजगाम ।
अतस्तस्य कुक्षये तेन स्वझशाने स्थापिते लोकाल्पं प्रति विलपन्तो व्याहरन् १-
द्वाद्वा भातरिति । झशाने तस्य स्थापनात् परं स स्वपुत्रान् जगाद १९
यच्च स्थान ईश्वरीयलोकोऽसौ निहितः झशानस्य तस्मिन्नेव स्थाने
ऽहमपि मरणात् परं यद्वाभिर्निधायस्तस्यास्त्रामन्तिके ममास्त्रीनि
च स्थापितस्थानि । यतो वैधेयस्तवेद्या विबुधं शोभिरोगदेशीयनम- १९
रेषु स्थितानां भृगुस्थानीयग्रहाणाञ्च विबुधं परमेश्वरस्य वाक्नेन या
वर्त्ती तेन च चिता सावश्यं सफलं भविष्यति ।

ततः परं यारवियामः स्वकीयं कुमारीं न विहाय पुनर्नारं लोकानां १३
मध्ये नीधतमान् भृगुस्थानानां याजकत्वपदे न्ययोजयत् । स यमभ्यनयत्
तमेव पावायित्वा भृगुस्थानीययाजकम् अकरोत् । किन्तु तत् कर्म १४
यारवियामबन्धस्य पातकं तस्य कोपजनकं एषिवीत उच्छिन्नताजवकञ्च
बभूव ।

१४ चतुर्दशोऽध्यायः ।

१ पुस्तक्य पीडाहेतोरहिषस्य समीपं यारवियामस्य जायाया गमनं ॥ अहिषस्य दुःखदायकवार्तावदनं १० अविषस्य मरणं यज्ञशाने निधानञ्च ११ रिद्धिवियामस्य कुराजत्वकथनं १२ मिसरदेशीयश्रीशकराजं यिहदादशस्य स्थाठनं १२ रिद्धि-
यासस्य पदविषयस्याभिप्रेतत्वञ्च ।

- १ तस्मिन् काले यारवियामस्य तनयेऽविष्ये रोगग्रस्ते सति यारवियामः
- २ स्वजायां जगाद, त्वमुत्थायाच्छब्दवेषं धर, त्वं यारवियामस्य जायेति केनापि न बुध्यतां ततः परं शीतं गच्छ ; पश्य मयेति वां लोकानां राज्ञा भवितव्यम् इत्यहं येनोक्तः सोऽहिष्यनामा भविष्यदादी तच्च
- ३ विद्यते । त्वया स्वहस्ते दशपुपान् कतिपयान् मोदकान् मधुना परिपूर्य भायमेकञ्च गृहीत्वा तस्य समीपं गम्यतां ; ततो बालकस्य का दशा
- ४ भविता तत् त्वं तेन आपिष्यसे । अनन्तरं यारवियामस्य जाया तथैव कृत्वा प्रोत्थाय शीतं प्राप्याहिष्यस्य निकेतनं प्रविवेश ; तस्मिन् काले बार्डककारणाद् अहिष्यस्य नेत्रयोः क्षीयता जाता तस्मात् स द्रष्टुं नाप्रात् ।
- ५ इत्यनन्तरे परमेश्वरोऽहिष्यं बभाषे पश्य यारवियामस्य जाया निज-पुत्रस्य भाविदृशां त्वां प्रष्टुम् आयाति यतः स रोगग्रस्तः, अतस्त्वयै-
तानि वाक्यानि तस्यै कथितव्यानि, अधिक्नु पश्य साच्छब्दवेषं धृत्वा-
- ६ गच्छति । अपरं दारेण प्रविशन्त्यास्तस्याखरखयोः शब्दं निश्चया-
हियस्तत्तस्याद् व्याजहार ह्ये यारवियामस्य जाये त्वमागच्छ ; कुत आच्छब्दवेषं परिहृतासीः ? अहं कठिनां वार्तां वक्तुं त्वामुप प्रेषितो-
- ७ ऽस्मि । त्वं गत्वा यारवियामं भाषस्व, इच्छायेनः प्रभुः परमेश्वरो वाचमिमां वदति, लोकानां मीध्यात् त्वं मयाज्ञामितो मदीयेच्छायेनोप-
- ८ प्रजागच्छस्याधिपतित्वे नियुक्तश्च, दायुर्दृशात् मयाकृतं राज्यमपि तुभ्यं दत्तं किन्तु मम यो दासो दायुर्द मदीयाज्ञाः समाचरत् क्वचनं मनुष्टि-
जनञ्च कर्म कर्तुं सर्व्यास्तःकरणेन ममानुगम्यभवञ्च त्वं तस्य सहृदो
- ९ नाभवः, किन्तु तत्पूर्ववर्त्तिभ्यः सर्वेभ्यो दुष्टाचारी विपद्यगामी च भूत्वा मां कोषयितुं सक्त इतरदेवान् सित्तमूर्त्तिञ्च निरमापयो माञ्च
- १० पृष्टोऽकरोः । अतो हेतोः पश्य यारवियामवन्धं प्रथमकृणं मया वर्त्तयिष्यते यारवियामवन्धोवाः सर्वे पुमांस इच्छायेनोपदेशे बद्धा मुक्ताश्च सर्वे मया विनाशयिष्यन्ते, केचित्वावकरा बद्ध सर्वतोभावेन

प्रसूयन्ते तद्द् यारवियामवंशस्य पश्चात् मया सम्मार्जनं कारिष्यते ।
 यारवियामवंशीयो यः कोऽपि नगरमध्ये मरिष्यति स कुकुरैर्भक्षिष्यते ११
 यश्च क्षेत्रे मरिष्यति स विश्वगैर्भक्षिष्यते यतः परमेश्वर एतदुक्तवान् ।
 अतस्त्वमृत्याय स्मृष्टं गच्छ, गोपुरे त्वया पादार्पणमात्रे तव बालको १२
 मरिष्यति । अपरम् इच्छायेलीयलोकाः सर्व्वं तमधि विलप्य भ्रमशाने १३
 निधास्यन्ते, यारवियामवंशमध्ये केवलः स एव भ्रमशानं प्राप्स्यति यतो
 यारवियामवंशमध्य इच्छायेलः प्रभुं परमेश्वरं प्रति तस्यैव सद्भावस्य
 किञ्चिद् दृष्टं । अपरम् इच्छायेलीयानामेको नृपतिः परमेश्वरेणोत्पाद- १४
 यिष्यते स एकस्मिन्नेव दिने यारवियामवंशम् उच्छेत्स्यति तदन्यद्
 अधुनापि किं न घटते? अपरं परमेश्वरो जलस्य चपलं दृग्भिवे- १५
 छायेलायवंशम् आह्वयिष्यति तस्य पूर्व्वपुरुषेभ्यस्तेन दत्तादुत्तमदेशाद्
 एतस्माद् इच्छायेलीयलोकान् उत्पाद्य परातनदस्य पारे विकरिष्यति
 च यतस्ते स्वकीयचेत्यल्लसेवया परमेश्वरम् अकोधयन् । यारवियामो १६
 यानि पापानि कृतवान् इच्छायेलायवंशश्च कारितवान् तेभ्य इच्छायेलाय-
 वंशं बन्दितावस्थायां समर्पयिष्यति ।

अनन्तरं यारवियामस्य जाया प्रोत्थाय गत्वा तिर्थं प्राप । अपरं गृह- १७
 हारस्य शिलायां तस्याः पादे प्रक्षिप्ते स बालको ममार । ततः परमेश्वरः १८
 लक्ष्मणेनाह्वयेन यद् वाक्यम् उक्तवान् तदनुसाराद् इच्छायेलीयलोकाः
 सर्व्वं तं भ्रमशाने निधाय विलपुः । यारवियामस्यावशिष्टकर्मणां १९
 युद्धराजत्वयोश्च विवरणम् इच्छायेलीयभूपानां पुराणतपुस्तके लिखित-
 मास्ते । यारवियामो द्वाविंशतिवर्षाणि यावद् राजत्वं कृत्वा स्वपितृ- २०
 लोकोद्भव महानिर्वाणे लभे; ततस्तस्य पुत्रो नादवस्तस्य पदे राज्याभि-
 विष्टो बभूव ।

यिह्वादेशे मुक्तेमनस्तनयो रिह्वियामो राजत्वमकरोत् । राज्य- २१
 प्राप्तिसमये स रिह्वियाम एकत्रत्वारिंशद् वर्षवयस्क आसीत् तत
 इच्छायेलीयानां सर्व्ववंशानां मध्ये यज्ञगरं परमेश्वरेण स्तनामस्थाप-
 नार्थम् अभिवर्तितं तत्र यिह्वशाकमे स सप्तदशवर्षाणि यावद् राजत्वं
 अकृत्वान् तस्य जनन्या अन्मोनीया नयमेति नामासीत् । अनन्तरं २२
 यिह्वावंशीयाः परमेश्वरस्य साक्षात् कुत्सिताचारिणो भूत्वा यानि
 पापान्यकुर्वन् तैः परमेश्वरं स्वपूर्व्वपुरुषेभ्योऽप्यधिकम् अकोधयन् ।
 एकैकस्मिन् उच्चगिरावैकैकस्य हरिद्वर्षदशस्याधश्च तैरपि भृगुश्रुतानि २३

- १४ मूर्तयश्चैव हस्ताश्च निरूपिताः । देशे पुष्कामिने नरा अप्यविद्यन्त,
इत्याद्येकीयलोकानां सम्मुखाद् इतरजातीया ये लोकाः परमेश्वरेण
दूरीकृताक्तेषां घृष्टकर्मणि तैरेपि समाचरितानि ।
- १५ अपरं रिहवियामस्य राजत्वस्य पञ्चमवत्सरे मिसरदेशीयवृषतिः
१६ श्रीशको यिरूशालमस्य बिबडमागव्य परमेश्वरीयमन्दिरस्य धनानि
राजपुण्याश्च धनानि जहार, सर्वांश्च तेन हृतानि । सुजेमना निर्म्मि-
१७ तानि सर्वाणि स्वर्गमयफलक्षान्यपि तेन हृतानि । अनन्तरं तेषां विनि-
मयेन पित्तकीयेफलक्षानि राज्ञा रिहवियामेन निर्म्मापितानि राज-
पुण्या हारपालकानां पदातीनाम् अध्वजाणां करेषु समर्पितानि च ।
- १८ ततो यतिवारं राजा परमेश्वरस्य मन्दिरमगच्छत् ततिवारं पदातय-
क्षान्यधारयन् अनन्तरं पदातिशालायां पुन न्येदधुः ।
- १९ तस्य रिहवियामस्य चरित्रं तेन कृतानि सर्वाणि कर्माणि च यिह-
२० दादेशीयभूपतीनां पुराहृतपुस्तके लिखितानि किं न विद्यन्ते? रिह-
२१ वियामयारवियामयो मध्ये निधं युडमासीत् । ततः परं रिहवि-
यामः स्वपितृगण इव महानिद्रां गत्वा निजपितृलोकैः समं दायूद्नगरे
प्रमशाने स्थापितः । तस्य जनन्या अस्मेनोया नयमेति नाम आसीत् ।
अनन्तरं तस्य तनयोऽवियस्तस्य पदे राजत्वं प्राप्तः ।

१५ पञ्चदशोऽध्यायः ।

१ अवियस्य कुराजत्वकथनं २ तस्य तनयस्यायाः पुराजत्वकथनं ३ तेन सार्द्धम् इषा-
येलीपवाशाराजस्य युद्धं ४ तस्य मरणं यिहोशाफटनामस्तस्य तनयस्याभिषेकनं
५ नादवस्य वाशाश्च कथनं ।

- १ निवाटपुत्रस्य यारवियामस्याष्टादशे राजत्ववत्सरेऽवियो यिहदादेशे
२ राजा बभूव । तेन चीन् वत्सरान् यावद् यिरूशालमे राजत्वम-
क्रियत् ; अवशालोमस्य माखानामिका दृष्टिता तस्य मातासीत् ।
३ तस्य पूर्वं तस्य तातो यानि पापानि समाचरत् सोऽपि तानि सर्वाणि
समाचरत् तस्य पूर्वपुत्रस्य दायूदो मन इव तस्य मनः स्वप्रभुं परमे-
४ श्वरं प्रति सरणं नासीत् । तथापि दायूदोऽनुरोधात् तस्य प्रभुना पर-
मेश्वरेण तस्मै यिरूशालमे प्रदीपमेकं दत्त्वा तस्य परं तस्य वंश उन्नमितो
५ यिरूशालमनगरश्च संस्थापितः । यतो दायूद् परमेश्वरस्य तुष्टिर्करं कर्म
समाचरत्, हितीयोदियस्य कथां विनाम्येन केनापि कर्मणा यावज्जी-

बन्नीश्वरीयादेशं नाजङ्गत् । यारवियामस्य यावज्जीवनं तस्य रिह- १
वियामवंशस्य च परस्परं युद्धमासीत् । तस्यावियस्य चरित्रं सर्वकर्माणि ०
च यिह्दादेशीयनृपतीनां पुरातनग्रन्थे लिखितानि किं न विद्यन्ते ?
अविययारवियामयोः परस्परं युद्धमासीत् । अनन्तरम् अवियः स्वपि- ८
ढगण इव महानिद्रां गतो लोकैर्दायूद्गगरे भ्रमशाने स्थापितश्च, तस्य
पुत्र आसाश्च तस्य पदे राजा बभूव ।

इखायेलीयभूपते यारवियामस्य विंशे राजत्ववत्सर आसा यिह्दा- ८
दादेशस्य राजत्वं प्राप्तवान् । तेन यिरूशालम एकध्वारिणद्वर्षाणि १०
यावद् राजत्वमक्रियत् ; अवशालोमस्य माखानामिका दुहिता तस्य
पितामह्यामीत् । स आसाः स्वपूर्वपुरुषो दायूद् इव परमेश्वरस्य ११
तुष्टिकरं कर्म समाचरत् । पुत्राभिर्ना लोकास्तेन देशाद् वहिष्कृता- १२
स्तस्य पूर्वपुरुषाश्च यानि घणार्हवस्तून्स्थापयन् तानि सर्वाण्यपि
तेन दत्तानि । तस्य पितामह्या माखया चैत्यदत्तस्य मूले प्रतिमायां १३
स्थापितायां सापि राज्ञीपदात् तेन भंशिता तस्याः प्रतिमा च भग्ना
किञ्चित्तिनीतटीने दग्धा च । किन्तु भग्नस्थानानि न लुप्तानि तथाप्यासा १४
यावज्जीवनं परमेश्वरं प्रति सरणमना आसीत् । तस्य जनको यद् यत् १५
पावितवान् स स्वयम् यद् यत् पावितवान् तत्सर्वं दुर्वर्णसुवर्णपात्रं
परमेश्वरस्य मन्दिरे तेन निहितं ।

इखायेलीयराजेन वाशा सार्द्धम् आसा यावज्जीवनं युद्धं बभूव । १६
विशेषतः कश्चिभिर्गत्य यिह्दादेशीयभूपतेरासाः पक्षीयो भवितुं यत्न-
यारयेत् तदर्थम् इखायेलीयनृपति वाशा यिह्दादेशस्य विरुद्धं गत्वा
रामतपुरीं दृढीकर्तुम् उपचक्रमे । तत आसाः परमेश्वरीयभवनस्य १८
भाग्यगारेष्ववशिष्टानि रजतहेमानि राजनिवेशनस्य धनानि चादाय
स्वभृत्यानां करेषु समर्पयामास । अपरम् आसारराजेन प्रेरितान्ते
हिविशेषस्य पौत्रं टभिस्मोणस्य पुत्रं विन्हदद इतिनामानं दम्भे-
कनिवासिनम् अरामोयनृपतिं जगदुः, तया सह सम त्वत्पित्रा च १८
सह मत्पितुर्नियमो विद्यते तस्मात् पश्चाद्दम उपायनार्थं रजतहेमानि
तव समीपं प्रहिणोमि ; अत इखायेलीयनृपति वाशा यन्मत्तोऽपसरेत् *
तदर्थं तेन सह तव यो नियम आस्ते स त्वया भण्यतां । ततो विन्हदद २०
आसारराजस्य वाक्पं गृहीत्वा निजबलानाम् अध्वक्षान् इखायेलीय-
देशस्थानगराणां विरुद्धं प्रहिणोयानं दानम् आवेकवैतमाणां किन्नेरतास्थं

११ कृत्स्नं प्रदेशं कृत्स्नं नगरीदेशश्च वशीचक्रे । वार्त्ताभिर्मां निश्चय्य वाशा
११ रामतनिर्माणात् निवृत्त्य तिसायां वसतिं चक्रे । अनन्तरम् आसा
नरपतिं यिद्धदादेशीयान् सर्वान् आहूयत् कमपि नात्यजत् ; ततो
निर्माणाद्यं वाशाराजेन सञ्चितान् रामतनगरस्य पाषाणान् काष्ठानि
च ते स्थानान्तरं निन्युः । अपरम् आसाराजस्त्रैव पाषाणादिभि
र्विन्यामीनदेशस्थगैवां मित्याश्च निर्मापयामास ।

११ तस्यासा अवशिष्टं सर्वचरित्रं सर्वकर्तृत्वं सर्वकर्माणि च तेन
निर्मितानां नगराणां नामानि च यिद्धदादेशीयराजानां पुराहृत-
पुस्तके लिखितानि किं न विद्यन्ते ? वाङ्मयं गतस्य तस्य पादरोगो
१४ बभूव । अपरं स आसाः स्वपितृगणैव महानिद्रां गत्वा स्वपितृगणस्य
समीपे निजपूर्वपुरुषस्य दायूदो नगरे प्रमथाने निदधे ; अनन्तरं तस्य
पुत्रो यिष्टोशाफटस्तस्य पदे राजा बभूव ।

१४ यिद्धदादेशीयस्यासानासो नरपते द्वितीये राजत्ववत्सरे यारविया-
मस्य सुतो नादव इच्छायेनदेशस्योपरि राजत्वं कर्तुम् आरभ्य वत्स-

११ रत्रयम् इच्छायेन उपरि राजत्वं चकार । स परमेश्वरस्य साक्षात्
कुत्सिताचारं कुर्वन् स्वतातस्य मार्गम् अर्थतः स इच्छायेन यानि पापानि

१० कारितवान् तान्येवाचचार । अनन्तरम् इच्छास्वर्वशीयोऽहि्यस्य पुत्रो
वाशास्तस्य विरुद्धं कुमन्वणां विधाय पित्रेष्टीयानां गिर्विद्योनास्थ-
नगरस्य समीपे तं जघान ; यतस्तदानीं नादव इच्छायेनीयलोकाश्च

१८ तद् गिर्विद्योनाम् अवबन्धन् । यिद्धदादेशीयस्यासान्तृतीये राजत्ववत्सरे

१६ वाशा नादवं निवृत्त्य तस्य पदे राजत्वं प्राप । राजत्वं प्राप्यैव स कृत्स्नं
यारवियामवंशम् उदञ्चिनत् तदंशीयम् एकमपि प्राणिनं नावाशेषयत्,

१० यतो यारवियामो यानि पापानि कृतवान् इच्छायेनवंशं कारितवांश्च
यैः क्रोधजनकैः कर्मभिरिच्छायेनः प्रभुं परमेश्वरं क्रोधितवांश्च तत्-
कारणात् परमेश्वरः शोकोनीयाहि्यनासो निजदासेन तदिनाशयुचकं

११ वाक्यं प्रोक्तवान् । तस्य नादवस्यावशिष्टं चरित्रं तस्य कर्माणि चेष्टा-

११ येनीयभृपतीनां पुराहृतपुस्तके लिखितानि किं न विद्यन्ते ? आसा-
राजस्येच्छायेनीयवाशाराजस्य च यावज्जीवनं तयोर्मध्ये समरो बभूव ।

११ यिद्धदादेशीयस्यासान्तृतीये राजत्ववत्सरेऽहि्यस्य सुतो वाशास्तिसायां
कृत्स्नस्येच्छायेनीयवंशस्य राजा भूत्वा चतुर्विंशतिवर्षाणि यावद् राजत्वं

१४ चकार । स परमेश्वरस्य साक्षात् कुत्सिताचारं कुर्वन् यारविया-

मस्य मार्गम् अर्थतः स चेन्नायेलीयवंशं यानि पापानि कारितवान्
तान्याचचार ।

१६ षोडशोऽध्यायः ।

१ वाशा विरुद्धं येष्टोर्भविष्यद्वाक्यं ८ निवेर्विष्यासघातित्वं ११ येष्टो भविष्यद्वाक्यस्य
सिद्धिः ११ अथ रात्र्याभिषिक्तत्वं सिद्धेर्दग्धत्वं २१ अविषा तिवनेः पराजितत्वं २०
तत्र शोमिरोणस्य निर्दोषं तस्य कुराजत्वकरणं मरणञ्च २८ अथः सुतस्याज्ञावस्य
राज्यप्राप्तिः कुराजत्वकरणञ्च २४ यिरोराः पुनर्निर्माणञ्च ।

अनन्तरं वाशा विरुद्धं जनानेः पुत्रं येऊं प्रति परमेश्वरस्येदं वाक्य- १
मुपतस्थौ, त्वं मया धूर्त्तमध्याद् उत्थापितो मम प्रजागणस्येन्नायेलीयवं- २
शस्य राजत्वे नियुक्तश्च, किन्तु त्वं यारवियामस्य मार्गं चरसि ममेन्नाये-
लीयवंशाश्च यत् स्वपापैः मां कोपयेयुस्तदर्थं तान् पापानि कारयसि च ।
अतः पश्याहं वाशां तदीयवंशश्च लोप्यामि, निवाटसुतस्य यारविया- ३
मस्य वंशमिव तस्य वंशमपि करिष्यामि च । वाशावंशीयो यः कश्चित् ४
नगरमध्ये मरिष्यति स कूक्कुरैर्भक्षिष्यते यश्च क्षेत्रे मरिष्यति स खचरै-
र्भक्षिष्यते । तस्य वाशा अवशिष्टानि चरित्रकर्मकर्मद्वानि किम् इन्नाये- ५
लीयभूपतीनां पुरातनपुस्तके लिखितानि न विद्यन्ते ? अनन्तरं वाशाः ६
स्वपितृगण इव महानिद्रां गत्वा तिसीयां भ्रमशाने स्थापितस्ततस्तस्य पुत्र
एकाहस्तस्य पदे राजा बभूव । स वाशाः परमेश्वरस्य साक्षाद् यं ७
कुत्सिताचारं कुर्वन् स्वक्रियाभिक्षमकोपयत् यारवियामवंशस्य तुल्यो-
ऽभवच्च तस्मात् कुत्सिताचारात् तद्वंशस्य जननाच्च वाशा विरुद्धमपि
जनानेः पुत्रेण येऊना भविष्यद्वादिना परमेश्वरस्य वाक्यं प्रकाशितं ।

अपरं यिहूदादेशीयस्यासाः षड्विंशे राजत्ववत्सरे वाशाः सुत एकाह ८
इन्नायेलीयवंशस्य राजा भूत्वा वर्षद्वयं यावद् तिसीयां राजत्वं चकार ।
ततः परं तस्यैको दासोऽर्पितो रथानाम् अर्द्धस्याधिपतिः सिम्बिलस्य वि- ९
रुद्धं कुमन्मणां चकार । रात्रि तिसीयां तत्रत्यराजपूर्या अध्यक्षस्यास्य
निकेतने मद्यपानेन मत्ततां गते सिम्बिरागत्य तं धृत्वा जघान । यिहूदा- १०
देशीयस्यासाः सप्तविंशे राजत्ववत्सरे स तैजत्वा तस्य पदे राजा बभूव ।

ततः परं राजसिंहासन उपवेशनकाले स वाशाः कृत्स्नं वंशं जघान ११
तस्यैकमपि पुमांसं ज्ञातिं बन्धुं वा नावशिषयामास । वाशास्तस्य पुत्र १२
एकाहश्च यानि पापानि कृतवन्ताविन्नायेकः प्रभुं परमेश्वरम् असार-

- १७ देवपूजया कोपयितुं स्त्रियायेनीयवंशं यानि पापानि कारितवन्तौ,
तत्कारणात् परमेश्वरो येहो भविष्यद्वादिनो वदनेन वाग्ना विशद्वं यद्
वाक्यम् उक्तवान् तदनुसाराद् वाग्नाः कृत्यो वंशः सिद्धिर्लोच्छिन्नः ।
- १८ तस्यैकाहस्यावशिष्टं चरित्रं सर्वं कर्म च किम् इच्छायेन्देशीयनृप-
तीनां पुरावृत्तपुस्तके लिखितं न विद्यते ? ●
- १९ यिह्मदादेशीयस्यासाः सप्तविंशे राजत्ववत्सरे सिम्बिस्तिर्सायां सप्ताहं
यावद् राजत्वं चक्रे । तदानीं सैन्यानि पिण्छीयानां गिर्विधेननगरम्
- २० अवारुन्धन् । अतः सिम्बिणा कुमन्तुर्गा कृत्वा राजा हत इति वार्तायां
तत्र शिविरस्थमेनाभिः श्रुतायां तस्मिन्नेव दिने तत्र शिविर इच्छाये-
लीयसैन्यनिबद्धस्याधिपतिरग्निः सर्वं रिच्छायेलीयलोकै राजत्वे नियुक्तः ।
- २० ततः सोऽग्निस्तेन सह सर्वं इच्छायेलीयलोकान् गिर्विधेनात् प्रस्थाय
- २१ तिस्राम् अवरोद्धुम् उपचक्रमिरे । ततः परं नगरं तै वंशीकृतमिति
दृष्ट्वा सिम्बो राजपुत्र्या गर्भागारं गत्वा स्त्रोपरिस्थितं राजवेष्टम्
- २२ वज्रिना दाहयित्वा निधनं गतः । स परमेश्वरस्य साक्षात् कुत्सि-
ताचारं कृत्वा यारविषयमस्य मार्गम् अर्प्यतः स इच्छायेलीयवंशं यानि
पापानि कारितवान् तान्याचरितवान् तेषां पापानां कारणात् स
- २० विनाशं गतः । सिम्बेरवशिष्टं चरित्रं तेन कृतो राजमोहश्चेच्छायेलीय-
भूपतीनां पुरावृत्तपुस्तके लिखितं किं न विद्यते ?
- २१ तदानीम् इच्छायेलीयवंशे दिसङ्कोभूतेऽर्द्धलोका गीनतस्य सुतं तिवर्णिं
राजानं कर्तुं तस्यानुगामिनो बभूवुस्तदन्येऽर्द्धलोकाश्चास्मेरनुगामिनो
- २२ बभूवुः । श्रेष्ठेऽस्मेरनुगामिभिर्लोकैस्तिवर्नेरनुगामिषु पराजितेषु तिवर्णि
पञ्चत्वं जगामान्निश्च राजा बभूव ।
- २३ यिह्मदादेशीयस्यासा एकत्रिंशे राजत्ववत्सरेऽग्निरिच्छायेन्देशस्य राजा
भूत्वा द्वादशवत्सरान् यावद् राजत्वं चकार । स षड्वत्सरान् तिस्रायां
- २४ राजत्वम् अकरोत् । ततः परं श्रेमराय शतव्ययिकृत्परिमितं रूप्यं दत्त्वा
श्रेमिरोब्बाख्यं शिलोच्चयं क्रीत्वा तदुपरि नगरमेकं निर्मापयामास तस्य
पर्वतस्याधिकारिणः श्रेमरस्य नामानुसारात् स्त्रेन निर्मापितस्य तस्य
- २५ नगरस्य श्रेमिरोब्बमिति नाम चकार च । सोऽग्निः परमेश्वरस्य साक्षात्
कुत्सिताचारं कुर्वन् निजपूष्ववर्त्तिभ्यः सर्व्वनृपेभ्यो द्रुष्टतरो बभूव ।
- २६ निवाटस्य सुतो यारविषयमो यस्मिन् मार्गे चरन् असारदेवपूजयेन्वा-
येकः प्रभुं परमेश्वरं कोपयितुम् इच्छायेलीयवंशं पापानि कारितवान्,

तस्मिन्नेव मार्गे सोऽपि चकार । तस्यान्तरवशिष्टं चरित्रं कर्तुं तच्च किम् १०
इच्छायेनीयभूपतीनां पुराट्पुस्तके लिखितं न विद्यते ? ततः परम् १८
अग्निः स्वपिङ्गाय इव महानिद्रां गत्वा श्रोमिरोणे अग्नौ स्थापित-
स्तस्य सुत आह्रावो राजा बभूव च ।

यिद्धदादेशीयस्यासा अष्टचिन्ने राजत्ववत्सरेऽन्तेनय आह्राव इच्छा- १८
येन वंशस्य राजा भूत्वा द्वाविंशतिवर्षाणि यावत् श्रोमिरोणे राजत्वं
चकार । अन्तेः सुतः स आह्रावः परमेश्वरस्य साक्षात् स्वपूर्ववर्त्तिभ्यः १०
सर्व्वेभ्योऽधिकं कुत्सिताचारं चकार । स निवाट्पुस्तस्य यारवियामस्य ११
पापमार्गे गमनं लघुं मत्वा सीदानीयट्पतेरित्वालो दुहितरम् ईद्वेवलं
व्यूह्य वालदेवस्यानगामी भूत्वा तम् अपूजयत् श्रोमिरोणे च वालम्- ११
न्दिरं निर्माप्य तन्मध्ये वालः कृतं वेदिमेकां चकार । स आह्रावस्त्वैत्य- १२
दक्षमपि रोपयाञ्चके । इच्छायेनः प्रभुं परमेश्वरं कोपयितुं स आह्रावः
पूर्व्ववर्त्तिभ्य इच्छायेनीयट्पतिभ्यः सर्व्वेभ्योऽधिकानि कुकर्माणि चकार ।

तस्य राजत्वसमये वैद्येनीयो ज्योतेः यिरोऊनगरं पुन निर्म्ममे, १४
ततो नूनस्य पुत्रं यिहोशूयं प्रति परमेश्वरेण यदद् उक्तं तद्वत् सोऽवी-
रामाख्येन ज्येष्ठपुत्रेण पत्नेन भित्तिमूलं स्थापयामास, सिगूवाख्येन
कनिष्ठपुत्रेण पत्नेन च नगरद्वाराणि स्थापयाञ्चकार ।

१७ सप्तदशोऽध्यायः ।

१ किरीताख्यजलोतसोऽह एलियस्य गमनं तत्र काकैस्स्य पालितत्वं ८ सारिफत-
निवासिन्या कस्याश्चिद् विधवायाः समीपे तस्य प्रेषितत्वं १० तस्या विधवाया
पुत्राय जीवनदानं १४ तस्या विधवाया विस्मापय ।

तदानीं शिलियददेशनिवासिनां मध्ये तिन्त्रोय एलिय इतिनामा नर १
एक आसीत् । स आह्रावं जगाद, अहं यम् इच्छायेनः प्रभुं परमेश्वरं
परिचरामि स यद्यमरः स्यात् तर्ह्येतेषु कतिपयवत्सरेषु मदीयमुखनि-
र्मताम् आह्रां विना शिशिरदृष्टौ न भविष्यतः । अनन्तरं परमेश्वरः १
खेदं वाच्यं तस्य सन्निधावुपातिष्ठत्, त्वम् अस्मात् स्थानात् प्रस्थाव १
पूर्व्वदिशं गत्वा यद्गनस्य पारे स्थितस्य किरीताख्यस्य जलोतसो निकटे
प्रच्छन्नलिष्ठ । तत्र त्वं जलोतसो जलं यिव तुभ्यं भक्ष्याहि दातुञ्च काका ४
मया देष्यन्ते । ततः स ब्रजित्वा परमेश्वरेण यद् उक्तं तदेव चकार । स ४

- १ गत्वा यद्दैनस्य पारे किरीतनाम्नः खेतसो निकटे प्रावसत् । ततः प्रति-
प्रभातं काकैस्तत्समीपे पूषमांसान्यानीयन्त प्रतिसन्ध्याकालमपि पूष-
० मांसान्यानीयन्त स च खेतसस्तोयान्यपिवत् । कतिपयकालात् परं देशे
ऽनादृष्टिहेतोस्तत् खेतः शुष्कतां गतं ।
- ८ ततस्तं प्रति परमेश्वरस्येदं वाक्यं समुपातिष्ठत्, त्वं सीदोनदेशस्थं
९ सारिफतनगरं गत्वा तत्र प्रवस पश्य त्वां भक्षयितुं तत्रत्या काचिद्
१० विधवा मयादिष्टा । तत्र तस्मिन् उत्थाय सारिफतं गत्वा नगरद्वारं
प्राप्ते काचिद् विधवा तन्नेत्रनानि संगृह्णातीति दृष्ट्वा स ताम् आह्वय
जगाद, भवति, त्वया मदर्थं पात्रेणैकेन किञ्चित् सलिलम् आनीयतां
११ पास्याम्यहं । ततस्तस्यां तदानयनार्थं गच्छन्त्या स ताम् आह्वय जगाद,
१२ त्वं मदर्थं पूषमेकमपि करेण समानय । ततः सा व्याजहार, तव प्रभोः
परमेश्वरस्यामरतायाः पशुधं कृत्वाहं वदामि ममैकोऽपि पूषो न विद्यते,
केवलम् अलिङ्गरे मुख्योपरिमितं गोधूमघृणं भाण्डे च किञ्चित् तैलं
विद्यते तस्मान्मयेत्यनानि संगृह्णन्ते, संगृहीतेषु मया गत्वा मम मत्पुत्रस्य
च कृते ते गोधूमतैले पक्ष्येते, ततः परम् आवां भुङ्क्ता मृत्युं गमिष्यावः ।
१३ एलियस्तां जगाद, मा भैषीः, त्वया यद् उक्तं तदेव गत्वा क्रियतां,
तथापि तेन प्रथमं मदर्थम् एकं क्षुद्रं पूषं पक्वा मम सन्निधिम् आनय,
१४ ततः परं गत्वा तव तत्पुत्रस्य च कृते पक्तं शक्यसि । यत इच्छायेनः
प्रभुः परमेश्वरो वाक्यमिदं गदति, परमेश्वरो यावत् मेदिन्यां दृष्टिं न
करिष्यति तावत् सोऽलिङ्गरो गोधूमघृणो न भविष्यति तत् तैलभा-
१५ यदमपि श्रूयतां न गमिष्यति । ततः सा ब्रजित्वैलियेन यत् कथितं तदेव
चकार । इत्यम् एलियः सा योषित् तस्या परिजनाश्च बहूदिनानि
१६ यावद् आहारं लेभिरे । परमेश्वर एलियेन यत् कथितवान् तदनु-
सारात् सोऽलिङ्गरो गोधूमघृणो न बभूव तैलभाण्डमपि श्रूयतां न गतं ।
१७ अनन्तरं तस्या गृहिण्याः पुत्रो रोगग्रस्तो बभूव तस्य रोगश्च तादृशी
१८ दृष्टिं जगाम यत् तस्य प्राणवियोगोऽभवत् । ततः सा योषिद् एलियं
जगाद भो ईश्वरीयलोक त्वया समं मम कः सम्बन्धः ? त्वं किं ममाध-
राधं स्मारयितुं मम तनयं मारयितुश्च मम समीपम् आगतोऽसि ?
१९ ततः स तां प्रतिजगाद तव पुत्रं मम्यं देहि । अनन्तरं स तस्या बह्वस-
क्तं बाणकं गृहीत्वा स्वयं यत्र न्यवसत् तत्र गृहपृष्ठस्थिते दौमिनीत्वा
२० खश्यायां शाययामास । अनन्तरं परमेश्वरम् आह्वय बभाषे हे मम

प्रभो-परमेश्वर यया विधवया समं मयोच्यते त्वं किं तस्यास्तनयं मार-
यितुं तस्या अप्यमङ्गलं करिष्यसि ? अनन्तरं स त्रीन् वारान् तस्य ११
बालकस्योपरि स्वशरीरं विस्तार्य परमेश्वरम् आहूय बभाषे, हे मम
प्रभो परमेश्वर, अस्यान्तरे प्राणाः पुनः सन्तिष्ठन्तां । तत एलियस्य वाक्ये ११
परमेश्वरेण गृहीते तस्य बालकस्यान्तरे प्राणाः पुनः समतिष्ठन्त तेन स
सजीवो बभूव । तदानीम् एलियस्तं बालकं गृहीत्वा गृह्णत्युक्तोक्ताद् ११
गृहमध्यम् आनीय तस्य मात्रे दत्त्वा कथयामास पश्य तव पुत्री जीवति ।

ततः सा योषिद् एलियं बभाषे त्वम् ईश्वरीयलोकं एवासि तव १५
वक्त्रस्थितम् ईश्वरीयवाक्यञ्च प्रकृतमिति मयाधुना बुद्धं ।

१८ अष्टादशोऽध्यायः ।

१ दुर्भिक्षसमय आह्वयस्य समीपम् एलियस्य गमनं ७ ओवदियस्य साक्षात्करणं
तथाः कथोपकथनञ्च १० आह्वयस्य साक्षात्करणं तथाः कथोपकथनञ्च ११
आकाशतः पतितेन यक्षिना बले दग्धत्वं वासः पुरोहितानां ब्रूयितव्यञ्च ४१ प्रार्थ-
नया दृष्टिप्राप्तिराह्वयस्यापि एलियस्य गमनञ्च ।

बहुतिथ्यकाले गते तृतीयवत्सरे परमेश्वरस्य वागियम् एलियस्य १
समीपमुपतस्थौ त्वं गत्वाहावाय दर्शनं देहि यतो मया मेदिन्यां दृष्टिः
कारिष्यते । तत एलिय आह्ववाय दर्शनं दातुं गतः । तदानीमपि २
शोमिरोणोऽतीव दुर्भिक्षम् आसीत् । अत आह्ववो निजनिवेशनस्या- ३
धिपतिम् ओवदियम् आहूयत् । स ओवदियः परमेश्वरस्यातीव भक्तः ।
यस्मिन् काले ईषेवन् परमेश्वरस्य भविष्यद्वादिन उदच्छिन्त तस्मिन् ४
काले स ओवदियः शतं भविष्यद्वादिन आदाय पञ्चाशत् पञ्चाशत् तान्
गङ्गरमध्ये गोपयित्वा त्रतोयदानेन जीवयामास । आह्ववस्तम् ओव- ५
दियं जगाद, अस्माकं सर्वे पशवो यद् विनश्येयुस्तत्कृते त्वं जनपदस्य
सर्व्वेभ्यः प्रस्रवणानि खेतांसि च गच्छ तेन को जानाति वाजि-
नाम् अश्वतराणाञ्च प्राणरक्तखायास्माभिस्तृणानि लप्स्यन्ते । अनन्तरं तौ ६
जनपदं पर्य्यटितुं तं द्विभागं चक्राथे तत आह्वव एकाकी मार्गैकैकेन
जगाम, ओवदियश्चैकाकी तदन्यवर्त्मना जगाम । अपरम् ओवदियो ७
यदा यात्राम् अकरोत् तदानीम् एलियस्य साक्षात् प्राप, ततः स तं
परिशीय भूमिष्ठः सन् बभाषे, भवान् किं मम प्रभुरेलियः ? ततः स ८
तं प्रतिजगाद, अहमेव । त्वं गत्वा निजप्रभुम् आवेदय, पश्य एकीय

- ८ आगतः । स प्रत्यवदत्, मया को दोषोऽप्यारि रत् त्वं निजदासं मां
- १० चातयितुम् आह्रावस्य करे समर्पयसि ? मया तव प्रभोः परमेश्वरस्या-
मरत्वस्य श्रपयं कृत्वा निगद्यते मम प्रभुना राज्ञा तवाश्लेषकार्यं यच्च दूता
न प्रेषिता एतादृश एकोपि देश एकमपि राज्यं वा न विद्यते, तेः सर्वे
दूतैर्वदितं सोऽत्र नास्ति; अपरं तेषां राज्ञाणां देशानाञ्च लोकैरपि त्वं
- ११ न दृष्ट एतस्मिन्नपि नृपतिस्तान् श्रपयं कारयामास । इदानीं त्वं मां
- १२ वदसि, एलिय आगत इति वार्त्तां त्वं गत्वा निजप्रभवे निवेदय । तत-
स्तव समीपात् मम गमनात् परं परमेश्वरस्यात्मा यदि मया न विदितं
किञ्चन स्थानं त्वां नयेत् तर्हि मया गत्वाह्वाय वार्त्तायां कथितायां
स त्वाम् अप्राप्य मां हनिष्यति । किन्तु तव दासोऽहम् आबाल्यात्
- १३ परमेश्वरस्य भक्तोऽस्मि । ईषेवणा परमेश्वरस्य भविष्यदादिनां हनन-
काले मया यद् अप्यकारि तत् किं मम प्रभुः केनापि न आपितः ? अहं
परमेश्वरस्य शतसङ्ख्यानां भविष्यदादिनां पञ्चाशत् पञ्चाशद् गङ्गरे गोप-
- १४ यित्वाव्रतोयदानेनाजीवयं । इदानीं त्वं मां वदसि पश्य, एलिय आगतो
वार्त्तामिमं त्वं गत्वा निजप्रभुम् आवेदय, तथा कृते स मां हनिष्यति ।
- १५ एलियः कथयाञ्चकार यः सैन्याध्यक्षः परमेश्वरो मया परिचर्यते तस्या-
१६ मरत्वस्य श्रपयं कृत्वा वदामि, अद्यैवाहं तस्मै दर्शनं दास्यामि । अन-
न्तरम् श्रोवदिय आह्रावं साक्षात् कर्तुं गत्वा तं वार्त्तां न्यगदत् तत
आह्राव एलियं साक्षात् कर्तुं यात्रां चकवान् ।
- १७ अनन्तरम् आह्राव एलियं विलोक्य व्याहरत्, इच्छायेनः कोटा त्वं
- १८ किम् आगतोऽसि ? एलिय ऊचिवान् इच्छायेनं मया न क्लिष्टः किन्तु
त्वया तव पित्रवंशेन च यतो यूयं परमेश्वरीयनिदेशान् विहाय वाजो-
- १९ ऽनुगामिनो जाताः । इदानीं त्वं दूतान् प्रहिष्य सर्वान् इच्छायेलीय-
जोक्तान् ईषेवणो भोजनासने भुञ्जानान् वाजः सार्द्धचतुःशतानि भवि-
ष्यदादिनश्चैवकृतस्य चतुःशतानि भविष्यदादिनश्च कर्मिणश्चोपेक्ष्ये
- २० मम समीपे संगृह्याम् । तत आह्रावः सर्वेषाम् इच्छायेलीयवंशानां
समीपं दूतान् प्राहिषोत् तान् भविष्यदादिनोऽपि कर्मिणश्चोपेक्ष्ये
समगृह्याच्च ।
- २१ अनन्तरम् एलियः सकलजोक्तानां समीपं समीय प्रोवाच यूयं कति
कालं इयो नोवाश्वरथो स्थापयिष्यथ ? यिहोवा यदीश्वरोऽस्ति तर्हि
तमेवानुव्रजत यदि च वाज् ईश्वरोऽस्ति तर्हि तमेवानुव्रजत । ततो जोक्ता

एकमपि वचस्तं न प्रत्यवदन् । तत एणियो लोकांश्च बोधयत् परमे- १९
 श्वरस्य भविष्यदादिनाम् एकाक्यहमेवावशिष्टोऽस्मि किन्तु वागो भवि-
 यदादिनः सार्द्धचतुःशतानि जनाः विद्यन्ते । तैरस्मत्सन्निधिं दौ दध- २०
 भावानोयेताम् अपरं खेपां कृते तयोरेकतरो दधभो त्रियतां । ते तं
 दृष्ट्वा काष्ठानाम् उपरि निदधतां किन्तु तत्र वज्रिस्तैर्न दातव्यः ।
 अपरम् अहम् अन्यतरं दधभं परिष्काय काष्ठानाम् उपरि निधास्ये
 किन्तु तत्र वज्रिं न दास्यामि । अनन्तरं यूयं स्त्रीयदेवस्य नाम्ना प्रार्थनां २४
 कुर्वध्वम् अहश्च यिहोवा नाम्ना प्रार्थयिष्ये ततस्तयो मध्ये यो वज्रिरूपम्
 उत्तरं दास्यति स एव सत्य ईश्वरो भविष्यति । तदानीं सकललोकाः
 प्रत्यवदन् एषा वागुत्तमा । अनन्तरम् एणियो वागो भविष्यदादिनो २५
 जगद, यूयं बहवः स्य तस्माद् यूयम् अग्रे खेपां कृते दधभमेकं कृत्वा
 परिष्कुर्वध्वं पश्चात् खेपां देवस्य नाम्ना प्रार्थयध्वं किन्तु तत्र वज्रिं न
 दत्त । अनन्तरं तेभ्यो यो दधभोऽदीयत तमादाय ते पर्यस्कुर्वन्त । २६
 अपरं हे वाल् अस्मभ्यम् उत्तरं देहीति वाचा प्रातःकालमारभ्य मध्याह्न-
 कालं यावद् वागो नाम्ना प्रार्थयाच्चक्रिरे किन्तु कापि वागी किमप्युत्तरं
 वा केनापि नाश्रूयत ततस्ते तस्यां निर्मितायां वेद्याम् उत्तोल्लेख्य उप-
 चक्रिरे । अनन्तरं मध्याह्नकाल एणियस्तान् आचारयन् व्याहरत् २७
 यूयम् उच्चैःस्वरम् आह्वयत स देव एव स ध्यायति विहरति वा यात्रां
 करोति वा किं वा भवितुं शक्नोति स निद्रागते युष्माभिर्जागरयि-
 तव्यश्च । अनन्तरं त उच्चैःस्वरं समाह्वयन् खेपां रोत्यनुसारेण शोणित- २८
 निःसरणं यावत् स्थानि शरीराणि कूरिकाभिरस्त्रैश्चाजघ्नः । अपरं २९
 मध्याह्नकालेऽतीतिऽपि ते सन्धाकालीयं बलिदानं यावत् प्राणपन्नं तथापि
 कापि वागी किमप्युत्तरं वा केनापि नाश्रूयत मनोनिधायकश्च कोपि
 नासीत् । अनन्तरम् एणियः सकललोकांश्च व्याहरत्, यूयं मम समीप- ३०
 माज्ज्मत्, तेन सकललोकेषु तस्य समीपं समीतेषु स परमेश्वरस्य भक्षां
 वर्दिं पुनर्निर्म्ममे । तव नामधेयम् इच्छायेन् भविष्यतीति परमेश्वरो यं ३१
 बाजूवम् उक्तवान् एणियस्तस्य पुत्राणां वंशानां सङ्क्रान्तिसारेण दादश-
 पाषाणान् गृहीत्वा तैः पाषाणैः परमेश्वरस्य नाम्ने यज्ञवेदिमेकां निर्म्ममे ।
 अपरं वेद्याश्चतुर्दिक्षु या भारद्वयपरिमितानि धान्यानि धारयितुं ३२
 शक्नोति तादृशां परिखामेकां चखान । अनन्तरं स इन्धनानि संस्थाप्य ३३
 दधभं दृष्ट्वा खण्डं खण्डं कृत्वा चैव्यनानामुपरि निधाय बभाषे चतुः-

- १४ कलसान् तोयैः परिपुरयत ह्योपरोन्धनोपरि च तान्यवतारयत । अन्तरम् एलिय उचै द्वितीयवारं तत् कुबत ततस्ते द्वितीयवारं तद् अकुर्वन् । अनन्तरं स उक्तवान् द्वितीयवारं तत् कुबत, ततस्ते द्वितीय-
 १५ वारं तद् अकुर्वन् । ततो वेद्याश्चतुर्दिक् तोयं जगाम खातमपि तैत्तोयैः
 १६ पर्यपूर्यत । अपरं सन्ध्याकालीयबलिदानसमय एलियो भविष्यदादी समीपमेव जगाद, हे इन्द्राहीम इस्हाक इस्त्रायेणश्च प्रभो परमेश्वर,
 त्वम् इस्त्रायेणो मध्य ईश्वरोऽस्य हृद्य तव दासोऽस्मि तव वचसा च मया
 १७ कर्माण्युत्तानि क्रियन्त इदमद्य सर्वं क्षायतां । हे परमेश्वर मम वाचं निशामय मम वाचं निशामय, हे यिहोवा त्वमेवेश्वरोऽसीति लोकोरैते
 १८ क्षायतां त्वञ्च तेषां मनांसि परिवर्त्तय । तदानीं परमेश्वरीयवज्रिः पतन् हेमबलिम् इन्धनानि पाषाणान् धूलौ च प्रददाह परिखास्थितानि
 १९ तोयानि शोषयामास च । तदानीम् एतद् विज्ञेय सर्वं लोका भूमौ निपत्य प्रणेम् वार्चमिमां जगदुच्च यिहोवा एवेश्वरोऽस्ति यिहोवा
 २० एवेश्वरोऽस्तीति । अनन्तरम् एलियस्तान् अवदत्, यूयं बाणो भविष्यदादिनो धरत तेषाम् एकोऽपि न पलायतां । ततस्तेषु घृतेष्वेलियः कीशानखोतस्तटेऽवरोह्य तत्र तान् अवधीत् ।
 २१ अनन्तरम् एलिय आह्वावं व्याहरत् त्वं गत्वा भुंक्त पिव च यतो
 २२ महादृष्टेः शब्दो मया श्रूयते । तत आह्वावे भोक्तुं पातुश्च गत एलियः कर्मिणस्य शिखरम् आरुह्य भूमौ जानुनी पातयित्वा निजशिरो जानू-
 २३ परि स्थापितवान् । अपरं निजदासं जगाद त्वं गत्वा सागरस्य दिश-मवलोकय । ततः स व्रजित्वा विज्ञेय व्याहरत् किमपि नास्ति ।
 २४ इत्थम् एलियः सप्तवारान् तम् अवोचत्, याहि । अपरं सप्तमे वारे च गदितवान्, पश्य मनुष्यस्य कर इवैकः क्षुद्रो मेघः समुद्राद् उत्सिङ्गति । तदानीम् एलियः कथयामास, त्वं गत्वाह्वावं ब्रूहि दृष्ट्वा यत् त्वं बाष्पां
 २५ न लभसे तदर्थं रथमारुह्य व्रज । इत्यनन्तरे मेघवाताभ्यां गगने दृष्ट्वा-वर्षे जाते महादृष्टिर्बभूव । तत आह्वावो यानमारुह्य यिप्रियेकं नगरं
 २६ जगाम । अपरं परमेश्वर एलिये समधिष्ठिते स कटिदेशं बद्धा यिप्रि-येकः प्रवेशस्थानं यावद् आह्वावस्थायेऽपि धावितवान् ।

१६ जनविंशोऽध्यायः ।

एलियस्य पञ्चायनं ४ प्रान्तरे जीवने तस्य विरक्तत्वं स्वर्ग्यदूतेन सान्त्वनाप्राप्तिः ८
हारेवगिरावीश्वरस्य दर्शनम् अपरं वसायेकस्य येहारिलोशायस्य चाभिषेकार्यं
तस्य प्रेषितत्वं १६ रलीशायस्य कुटुम्बादीनां त्यजनम् एलियस्य पञ्चाङ्गमनश्च ।

अनन्तरम् एलियेन यद्यत् कृतं सर्व्वं भविष्यद्वादिनश्च यत् खड्गाघा- १
तेन तेन हता इति वार्त्तायाम् व्याहावेनेषेवले कथितायाम् ईषेवल् २
एलियस्य समीपं दूतमेकं प्रहित्य वाचमिमां तं श्रावयामास, अ एत-
स्मिन् समये तेषाम् एकस्य प्राणानिव तव प्राणान् यदि न करिष्ये तर्हि
देवा मद्यम् अमुकं दण्डं ततोऽधिकश्च दण्डं ददतु । तत एलियस्तद् ३
विज्ञाय प्राणरक्षार्थं प्रस्थापयिह्मदादेशस्थां वैर्शेवाम् उपस्थाय तत्र
स्थाने निजदासं विजहौ ।

अनन्तरं स एकाकी दिनमेकं प्रान्तरेण गत्वा कस्यचिद् रोतमतरो- ४
रध उपविवेश, अपरं मृत्यं प्रार्थयमानो व्याजहार हं परमेश्वर, अलं
जीवनेनेदानीं मम प्राणान् गृह्णाण यतोऽहं निजपूर्व्वपुरुषेभ्य उक्तमो
नास्मि । अनन्तरं तस्मिन् रोतमतरोरधः शयित्वा निद्रां गते दूत एक ५
आगत्य तं स्पृष्ट्वा बभाषे, उत्तिष्ठ भर्त्स्य च । ततस्तेन दृष्टो कृतायां निज- ६
शिरःस्थानेऽङ्गारोपरि पक्वः पूष एको भाण्डमेकं तायश्च विद्यते इति
दृष्ट्वा तस्मात् स भुक्त्वा पीत्वा च पुनर्वारम् अशेत । अपरं परमेश्वरस्य ७
दूतो द्वितीयवारं तस्य समीपं समेत्य तं स्पृष्ट्वा जगाद त्वयोत्थाय
भुज्यतां यतो यः पश्या त्वया गन्तव्यः स त्वयाशक्यः । ततः स उत्थाय
भोजनपाने चक्रे तस्य भोजनशक्या च चत्वारिंशद् दिवारात्रीश्वरस्य
शिक्षोऽयं हारेव यावद् ययौ ।

तत्र स गङ्गरमेकं प्रविश्य यामिनीं यापयामास; तदानीं परमेश्व- ८
रस्य वक्ष इदं तस्य समीपम् उपातिष्ठत्, हे एलिय त्वयात्र किं क्रियते ?
ततः स ऊचे, अहं सेन्याध्यक्षस्य प्रभोः परमेश्वरस्य कृतेऽतीवोत्सुको- १०
ऽभवः; यत इच्छायेकीयवंशस्तव नियमं विज्ञाय तव यक्षवेद्यो भद्रा-
स्तव भविष्यद्वादिनः खड्गैर्हताश्च तेषां मध्येऽहम् एकाक्यवशिष्टोऽस्मि;
अपरं ते मम प्राणान् नाशयितुं मामपि मृगयितवन्तः । अनन्तरं स ११
उदितवान् त्वं वहिर्भूय पर्व्वतोपरि परमेश्वरस्य सम्मुखे तिष्ठ, पश्य
परमेश्वरस्तेन स्थानेन गतिं करिष्यति । ततो गिरिभेदकः पाषाणभग्नकश्च
प्रबलप्रचण्डवायुः परमेश्वरस्याग्रे ययौ तस्मिन् वाते परमेश्वरो नाबिद्यत ।

- वातात् परं भूमिकम्पो बभूव, तस्मिन् भूमिकम्पेऽपि परमेश्वरो नावि-
 १९ द्यत । भूमिकम्पात् परं वज्रं बभूव तस्मिन् वज्रावपि परमेश्वरो नावि-
 १९ द्यत । वज्रेः परम् ईषच्छब्दकारी द्युद् एकः खरो बभूव । तदानीम्
 एलियस्तं श्रुत्वा वस्त्रेण मुखमाच्छाद्य बहिर्गत्य गङ्गरस्य दार्ध्यतिष्ठत् ततस्तं
 १९ प्रति वार्णायम् उपातिष्ठत् हे एलिय त्वयात्र किं क्रियते ? तेनोदितम्
 अहं सेनाध्यक्षस्य प्रभोः परमेश्वरस्य हृतेऽतोवात्सुकोऽभवं यत् इस्त्रा-
 येलीयवंशैस्त्वत् नियमं विहाय तव यज्ञवेद्यो भक्षान्तव भविष्यदादिनः
 खड्गैर्हताश्च तेषां मध्येऽहम् एकाक्यवशिष्टोऽस्मि, अपरं ते मम प्राणान्
 १९ नाशयितुं मामपि मृगयितवन्तः । परमेश्वरो व्याजहार त्वं प्रान्तरेण
 पराट्य दम्भेष्कं याहि तत्रोपस्थाय इसायेल्म् अरामदेशस्य राजत्वे
 १९ ऽभिषिञ्च । अपरं निमग्नः पुत्रं येज्जम् इस्त्रायेल्देशस्य राजत्वेऽभि-
 षिञ्च, अपरम् आवेलमिहेलानिवासिनं शाफटस्य पुत्रम् इलीशायं
 १० तव विनिमयेन भविष्यदादित्वेऽभिषिञ्च । यो जनो इसायेल्स्य खड्गाद्
 रक्षिष्यते स येज्जना हनिष्यते यस्य येहः खड्गाद् रक्षिष्यते स इलीशायेन
 १८ हनिष्यते । किन्तु वालः सम्मुखे यैर्जानुनी न पातिते येषां वदनैश्च स न
 चुम्बितस्तादृशाः सप्तसहस्राणि मनुजा इस्त्रायेलो मध्ये मयावशेषिताः ।
 १८ अनन्तरं स तस्मात् स्थानात् प्रस्थाय शाफटस्य सुतस्यलीशायस्य
 सम्मुखं प्राप, तदानीं तस्य ये गवां द्वादशयुग्मानि क्षौत्रम् अकर्धन् तेषां
 द्वादशेन युग्मेन सार्द्धं स खयम् आसात् । अनन्तरम् एलियः समीपं
 १० समीय निजम् उत्तरीयवसनं तस्य गात्रे निचिक्षेप । ततः स गा
 विहार्येलियस्य पश्चाद् धावन् बभौ भवान् यद्यनुजानाति तर्ह्यहं
 निजं पितरं मातरश्च चुम्बित्वा भवन्तम् अनुव्रजिष्यामि । ततः स तम्
 ११ अवादीत्, अहं तव किमकार्षं ? त्वं गत्वा पराट्यागच्छ । अनन्तरं स
 तस्य समीपात् पराट्य गत्वा तद् गोयुग्मं गृहीत्वा हृदयामास युगे-
 न्धनैश्च तयो मांसं पपाच तस्मिन् लोकेश्वो वितरिते ते तद् बुभुजिरे च
 अनन्तरं स उत्थार्येलियस्य पश्चाद् गत्वा तस्य परिचारको बभूव ।

२० विंशतितमोऽध्यायः ।

१ विन्हददेन मोनिरोरस्यावरोधनं ११ भविष्यदादिनो मन्त्रव्याप्राप्तोयलोकानां
 चतनं २१ भविष्यदास्मानुसाराद् अरामोयलोकानां पुनरागमनं २८ भविष्यदा-

दिनो मन्त्रणयारानीयाणां पुनर्वारं हतत्वं ७१ पराजितेन विन्हददेनोपायन-
दानं १५ आह्वावं प्रति दृष्टान्तकथनं भविष्यद्वचनञ्च ।

अनन्तरम् अरामीयो विन्हददो नृपतिः स्त्रीयसकणसैन्यानि निज- १
सहायान् द्वाविंशद् राजानो हयान् रथांश्च संगृह्य शोमिरोणम्
अवहन्धन् तद्विरुद्धं युयोध । अपरं स इस्त्रायेलीयनृपतेराह्वावस्य समीपं १
नगरं दृतान् प्रहित्य जगाद, विन्हदद इमां वाचं वक्ति, त्वदीयानि १
दुर्वर्णसुवर्णानि ममैव तव प्रियतमा जाया बालकाश्च मदीयाः । तत ४
इस्त्रायेलीयभूपतिः प्रतिजगाद हे मम प्रभो राजन् तव वाक्यानुसाराद्
अहमपि भवदीयो मदीयं सर्व्वस्वञ्च भवदीयं । अनन्तरं दृताः पुन- ५
रागत्य बभाषिरे विन्हदद इमां वाचं ब्रवीति त्वं निजं हेम रजतं
जाया पुत्राश्च मद्यं देहीत्यहं दृतेस्त्वामाज्ञापितवान् । अतः अ एतस्मिन् ६
समये मया तव समीपं भृत्याः प्रेषयिष्यन्ते ते तव निकेतनं तव भृत्यानां
वेषमानि चानुसन्धाय तव मगोरस्थं यद् यद् विद्यते तत् सर्व्वं हस्तेरा-
दाय स्थानान्तरं नेष्यन्ति । तत इस्त्रायेलीयनृपति र्जनपदस्य प्राचीन- ७
मनुजान् सर्व्वान् आह्वय जगाद एष मानुषः कुचेष्टामाचरतीति युष्माभि
रुध्यतां दृश्यताञ्च, मम जाया पुत्रा रजतहेमानि चाधि तेन दृते-
राज्ञापितोऽहं नानङ्गीकृतवान् । ततः प्राचीना लोकाश्च सर्व्वे तं जगदुः, ८
तस्याज्ञा त्वया न गृहीतव्या नाङ्गीकृतव्या च । अनन्तरं स विन्हददस्य ८
दृतान् जगाद, यूयं स्वप्रभवे राज्ञे कथयत भवतो दृतेरहं प्रथमवारं
यद् आज्ञापितस्तत् सर्व्वं साधयिष्यामि किन्वाञ्चामेनां साधयितुं न
शक्नोमि । ततस्ते दृताः प्रस्थासं वार्त्तां जगदः । अनन्तरं विन्हददो १०
दृतान् प्रहित्य तं जगाद, एतस्य शोमिरोणस्य धूलयो यदि मम पञ्चा-
ङ्गामिनां लोकानां मूढोन् पूरयितुं पारयेयुस्तर्हि देवा मद्यम् अनुक्तं
दद्युं ततोऽधिकं दद्युं वा ददतु । तत इस्त्रायेलीयो नरपतिः प्रत्यब्रवीत्, ११
तस्मै कथयत सज्जात्वागीव सज्जायाही न ह्लाघतां । तस्मिन् समये विन्- ११
हददस्तदीयसहाया राजानश्च द्रष्टेभ्यपिवन् इत्यनन्तरे स तां वार्त्तां
निश्रव्य निजदासान् अब्रवीत् नगरमाक्राम्यत ततो लोकैर्नगरमाक्राम्यत ।

अनन्तरम् इस्त्रायेलीयाह्वावस्य नृपतेः समीपम् एको भविष्यद्वादी १२
समेत्य कथयामास परमेश्वर इमां वाचं वदति त्वं किम् एतद् दृष्टुं
लोकदारण्यम् अपश्यः ? मयाद्य तव हस्ते ते नराः समर्पयिष्यन्ते तेनाहमेव
परमेश्वर इति भोक्तुं त्वं । आह्वावो गदितवान् केन तान् समर्पयि- १४

- व्यसि? भविष्यदादी गदितवान् परमेश्वर इति वाचं ब्रवीति मण्डले-
श्वराणां तद्व्यसिः । ततो राजा पृष्ठवान् को युद्धायेपक्रमिष्यते?
१४ स उक्तवान् त्वमेव । अनन्तरं तेन मण्डलेश्वराणां तद्व्यसिषु गणितेषु
ते सङ्ख्या दे शते द्वात्रिंशत् जना आसन् ततः परम् इच्छायेलीयवंशानां
१५ सकललोकेषु गणितेषु ते सङ्ख्या सप्तसहस्राणि लोका आसन् । अन-
न्तरं ते मध्याह्नकाले वहिरगच्छन् तस्मिन् समये विन्हददत्तस्य सहाया
१६ द्वात्रिंशद् राजानस्य दृष्ट्येषु मद्यपानेन मत्ता आसन् । अपरं यदा
मण्डलेश्वराणां तद्व्यसिः वहिरगच्छन् तदानीं विन्हददेन दूताः
प्रहिताः । त आगत्य वार्तामिमाम् अवदन् शोमिरोणात् कतिपयलोका
१७ वहिरगच्छन् । तदानीं स आदिदेश ते यदि सन्धिनिमित्तं वहिरागता-
स्तर्हि युष्माभिर्जीवयाहं यहीतव्याः, यदि वा रणनिमित्तं वहिर्गतास्त-
१८ र्हापि युष्माभिर्जीवयाहं यहीतव्याः । अनन्तरं प्रदेशाधिपतीनां तद्व्यसिषु
१९ तेषां पश्चाद्गामिसैन्येषु च नगराद् वहिर्भूतेषु तेषाम् एकैको जनेऽरा-
मीयाणाम् एकैकं जनम् अवधीत् ततोऽरामीयेषु पलायितेस्वच्छायेलीय-
लोकास्तेषां पश्चाद् अधावन । अपरम् अरामीया विन्हददो मही-
२० पतिर्हयमारुह्य सादिभिः सह पलाय्य रक्षां प्राप । अपरम् इच्छायेलीयो
राजा वहिर्गत्य तेषां वाजिनो रथांस्य पराजयत् । इत्थं तेनारामीयाणां
महाहननं कृतं ।
- २१ अनन्तरं स भविष्यदादी इच्छायेलीयनरपतेः समीपं समीय जगद
त्वं गत्वात्मानं बलिनं कुरु सावधानो भवन् निजकर्त्तव्यं विवेचय यत
२२ आगामिवत्सरेऽरामीयो राजा त्वं विस्मृत्य पुनरागमिष्यति । अनन्तरम्
अरामीयनरपते भृत्यास्तम् अवदन् तेषां देवाः पर्वतानां देवाः सन्त्ये-
तत्कारणात् तेऽस्मत्तो बलाधिकाः । किन्तु वयं यदि तैः समं समभूमौ
२३ युष्मामस्तर्हि तेभ्योऽवश्यं बलवन्तो भविष्यामः । अतस्त्वम् इदं कर्म कुरु
सर्वान् भूपतीन् खपदेभ्यो ददयित्वा तेषां विनिमयेन सेनापतीन् नियो-
२४ जय । अपरं तव यावन्ति हयरथादीनि बलानि न्यनश्यन् तावन्ति
हयरथादीनि बलानि संग्रहाय वयं समभूमौ तैः समं यास्यामस्ततो
२५ ऽवश्यं तेभ्यो बलाधिका भविष्यामः । अनन्तरं विन्हददेन तेषां मन्त्राणां
२६ श्रुत्वा तदनुसारेण कृतं । अपरं परस्मिन् वत्सरे उपस्थिते विन्-
हददोऽरामीयान् गणयित्वेच्छायेलीयलोकेः समं शत्रुम् अपेक्षं जगाम ।
२७ इच्छायेलीयवंशास्य गणिता भूत्वा भक्ष्यद्रव्यादीनि समादाय तेषां विह-

इमं ह्ययुः । तत इच्छायेलीयलोका अरामीयाणां सम्मुखे शिविरं स्थापयित्वा
छागशावकानां द्वौ क्षुद्रौ व्रजाविव बभूवुः किन्त्वरामीयैर्देशो व्याप्तः ।

अनन्तरम् ईश्वरीय एको लोक आगच्छेच्छायेलीयं भूपतिं जगाद १८
परमेश्वर इमां वाचं ब्रवीति, अरामीया अवदन् यिहोवाः पर्वतानाम्
ईश्वरः किन्तु समभूमीनाम् ईश्वरो नह्येति तत्कारणाद् अहं तं महा-
जननिवहं तव करे समर्पयिष्यामि तेनाहमेव परमेश्वर इति यूयं
वेदिष्यथ । अपरं तेषु शिविरे स्थित्वा सप्ताहं सम्मुखासम्मुखीभूतेषु १९
सप्तमे दिने युद्धं प्रजघटे तत इच्छायेलीयलोका एकस्मिन् दिनेऽरा-
मीयाणां कृत्तं पदातीन् व्यनाशयन् । ततोऽवशिष्टाः सेनाः पलाय्याफे- २०
कनगरं प्रविशन्तुः किन्तु तेषाम् अवशिष्टानां सप्तविंशतिसहस्राणां
लोकानाम् उपरि प्राचीरं निपपात । अपरं विन्हददः पलाय्य नगरा-
भ्यन्तरस्थं गर्भागारमेकं प्रविवेश ।

अनन्तरं तस्य भृत्यास्तम् अब्रुवन् इच्छायेल्वंशीया राजानः करुणा- २१
युक्ता इत्यस्माभिः श्रुतं तस्माद् वयं निवेदयामः कटिषु श्लाघवसनानि
परिधाय कण्ठांश्च रज्जुभिर्वेष्टित्वास्माभिरिच्छायेलीयमहीपतेः समीपं
गम्यतां, भवितुं पारयति स तव प्राणान् रक्षिष्यति । अनन्तरं ते २२
कटिषु श्लाघवसनानि परिधाय कण्ठांश्च रज्जुभिर्वेष्टित्वेच्छायेलीयरा-
जस्य समीपम् एव जगदुः, भवतो दासो विन्हदद आवेदयति, भवान्
मम प्राणान् जीवयितुम् अर्हति । ततः स उदितवान् स किम् इदानी-
मपि जीवति ? स मम आता । तदानीं ते नरास्तद् वाक्यं शुभलक्ष्यं २३
बुद्ध्वा तूष्णीं तस्य भावम् अनुसन्धाय कथयामासुः, विन्हददो भवतो
आतैव । अनन्तरं स गदितवान् यूयं गत्वा तमानयत । ततो विन्हददे
वहिर्भूय तस्य समीपम् आगते स निजरथे तम् उपवेशयाश्चकार ।
तदानीं विन्हददस्तम् अब्रवीत् मम जनकेन तव जनकाद् यानि यानि २४
नगराण्यपहृतानि तानि मया परावर्त्य दायिष्यन्ते, अपरं मम तातेन
शोमिरोयो यादृक् निजकृते रथ्या अक्रियन्त तादृक् त्वया निजकृते
दम्भके राथ्याः क्रियन्तां । तत आश्वावेन गदितं मया नियममिमं कृत्वा
त्वं विच्छस्यसे । अनन्तरं तेन समं नियमं विधाय स विसृजे ।

अनन्तरं भविष्यद्वादीनां शिष्याणाम् एको जनः परमेश्वरस्य वचसा २५
निजं सहश्रिष्यम् अब्रवीत् विनयेऽहं त्वं मां ताडय किन्तु स तं ताड-
यितुं नाश्वमन्यत । ततः स तमवदत् त्वं परमेश्वरस्य वाक्यं नाग्रहा २६

- अतो मम समीपात् त्वया गमने कृते सिंहे एकत्वं हनिष्यति । अनन्तरं
- १० तस्य समीपात् तस्मिन् गते सिंहे एकत्वं प्राप्य जघान । अनन्तरं स जनमन्यं प्राप्य जगाद, विनयेऽर्चं मां ताडय ततः स तं ताडयन् विष्ट-
- १८ तवान् । अनन्तरं स भविष्यद्वादो गत्वा प्रच्छन्नवेशार्थम् उष्णीषवस्त्रेण
- १८ चक्षुष्याच्छाद्य वर्त्मनि राजानं प्रतीक्ष्य तस्मिन् । अपरं राजनि मार्गेणागच्छति स राजानं प्रति प्रोक्षैस्वरम् आवेद्य कथयामास तव दासे मयि समरं गते पश्य जन एकः पार्श्वदागत्य मम समीपं पुमांस-मेकमानोय गदितवान् एनं मनुजं रक्ष, एष यदि केनापि प्रकारेणा-प्राप्यो भवेत् तर्हि तस्य प्राणानां विनिमयेन तव प्राणा यास्यन्ति नो चेत्
- ४० त्वया किङ्करैकपरिमितं रजतं दायिष्यते । किन्तु तव दासे मयि तत इतो व्यये सति स गतवान् । अनन्तरम् इच्छायेकीयो महीपतिस्तं
- ४१ जगाद त्वं निजदण्डनं निरचिनोः । अनन्तरं तेन तूयं निजचक्षुर्भ्यां वस्त्रेऽपसारिते स यद् भविष्यद्वादिनाम् एको जन इतीच्छायेकीयेन नर-
- ४२ पतिना परिचितः । अनन्तरं तेन नरपति र्थाजङ्गे परमेश्वर एतां वाधं ब्रवीति यो जन उच्छिन्नताये मया निरूपितः स त्वया निजहस्तात् मोचित एतत्कारणात् तस्य प्राणानां विनिमयेन तव प्राणा आदायिष्यन्ते
- ४३ तस्य लोकानाञ्च विनिमयेन तव लोका आदायिष्यन्ते । तत इच्छायेकीयो महीपति विमर्षाऽसन्तुष्टश्च निजभवनं गच्छन् शोमिरोयं प्रविवेश ।

२१ एकविंशोऽध्यायः ।

- १ नावोतस्य जेवम् अप्राप्याहावस्य विमर्षणं ५ ईववजा नावोतस्य हतत्वं १४ नावो-तस्य चेवाहरणम् आहावेन १७ आहावेचेवलो दण्डनस्य भविष्यदण्डनं २४ आहाव-स्थानुतपनकारणात् तस्य दण्डनस्य क्षमणं ।
- १ एतेषां घटनानां पश्चाद् यिप्रियेकीयस्य नावोतस्य गोस्तनीक्षेत्रमेकं यिप्रियेकीयनगर आसीत् तत् शोमिरोयीयभूपतेराहावस्याट्टाजिकायाः
- १ पार्श्वे स्थितं । अत आहावो नावोतं जगाद, तव गोस्तनीक्षेत्रं मया देहि मया तत् शाकक्षेत्रं कारिष्यते यतस्तत् मम भवनस्य सन्निधौ तस्य पार्श्वे स्थितं, तस्य विनिमयेन ततोऽप्युत्तममपरं गोस्तनीक्षेत्रमेकं तुभ्यं मया दायिष्यते यद्वा यदि तुभ्यं रोषते तर्हि तस्य मूल्यं रजतं तुभ्यं दायिष्यते मया । ततो नावोत आहावम् अत्रवीत् मया तुभ्यं निजपैटका
- ४ भूमिं वितीर्यते परमेश्वरस्तन्नानुमन्यतां । अनन्तरं मया पैटका भूमि-

स्तुभ्यं न वितारिष्यते यिप्रियेजीयस्य नावोतस्यैतेन वचसाहावो विमर्षो
ऽसन्तुष्टश्च भूत्वा निजभवनं गतवान् अपरं शय्यायां निपत्य विवर्ण-
वदनश्च भूत्वा किञ्चन भोक्तुं नैच्छत् ।

अनन्तरं तस्य जायेधेवल् तस्य समीपं समीय तम् अपृच्छत् तव ५
मानसम् एतादृग् विमर्षं कुतः ? त्वया किञ्चन न भुज्यते च कुतः ? ततः ६
स तामवदत्, अहं यिप्रियेजीयं नावोतं सम्भाष्य तम् अवदं, रौप्यविनि-
मयेन तव द्राक्षाक्षेत्रं त्वया मङ्गलं दीयतां यद्वा यदि तुभ्यं रोचते तर्हि
तस्य विनिमयेन द्राक्षाक्षेत्रमपरमेकं तुभ्यमहं दास्ये ततः स प्रत्यवदत्
मया निजं गोस्तनीक्षेत्रं तुभ्यं न दायिष्यते । तदानीं तस्य जायेधेवल् ७
जगद तथा सति त्वया किम् इच्छायेजीयजनपदस्य राजत्वं कारिष्यते ?
उत्तिष्ठ भृंश्च त्वदीयं मानसं दृष्टं भवतु यिप्रियेजीयनावोतस्य गोस्तनी-
क्षेत्रं मयैव तुभ्यं दायिष्यते । अनन्तरम् आहावस्य नाम्ना सा पत्राणि ८
लिखित्वा तस्य मुद्राक्षरेण मुद्राङ्कितानि कृत्वा नावोतस्य समीपवासिनां
नगरस्य मुख्यानां प्राचीनानाञ्च लोकानां सविधं प्रेषयाञ्चकार । तेषु ९
पत्रेषु लिखितमेतद् वचः, युष्माभिरुपवासो घोष्यतां नावोतञ्च लोकानां
मध्य उच्चस्थाने समुपवेश्यतां । अनन्तरं त्वम् ईश्वरं राजानञ्चानङ्गी- १०
कृतवान् तस्य विपरीतम् एतत् साक्षित्वं कर्तुं दुराचारो हौ नरो युष्मा-
भिरस्य सम्मुखे स्थाप्येता ततः परं यूयं तं वहिष्कृत्य पाषाणैर्मारयत ।
अनन्तरम् ईधेवला प्रेषितेषु पत्रेषु यद्यत् लिखितं यद्यत् तयाज्ञापितञ्च ११
तदेव तन्नागरिकैर्लोकैरर्थतो नगरनिवासिभिः प्राचीनैः प्रधानमनुजै-
कृतं । तरुपवासो घोषितो नावोतञ्च लोकानां मध्य उच्चस्थान उपवे- १२
ष्टितः । अपरं दुराचारो हौ नरावागत्य तस्य सम्मुख उपविबिभ्रतुः । १३
तौ हौ दुराचारौ नरौ सकललोकानां समक्षं नावोतस्य विरुद्धं वच
इदं वदन्तौ साक्षित्वं चक्रतुः, नावोत ईश्वरं राजानञ्चानङ्गीकृतवान् ततः
स मनुजैर्नगराद् वहिष्कृतः पाषाणैर्मारितश्च । अनन्तरं त ईधेवजः १४
समीपं वार्तामिमाम् प्रेषयाञ्चकिरे नावोतः पाषाणैराहतो मृतश्च ।

अपरं नावोतः पाषाणाघातैरम्बित वच इदम् ईधेवल् निशम्याहार्यं १५
वभाषे, उत्तिष्ठ यिप्रियेजीयनावोतो मुद्रामूल्येन यद् द्राक्षाक्षेत्रं तुभ्यं
दातुं नाभ्यलबत् तद् भृंश्च वतो नावोतो न जीवति स मृत एव ।
तदानीं नावोतो मृतो वच इदम् आकर्ष्य आहाव उवाच यिप्रियेजीय- १६
नावोतस्य गोस्तनीक्षेत्रम् अधिकर्तुं जगाम ।

- १० इत्यवसरे परमेश्वरस्य वच इदं तिन्वीयस्त्रैलोक्यस्य समीपम् उपाति-
 १८ कृतं, त्वमग्राय श्रेमिरोयनिवासिनम् इच्छायेकीयनरपतिम् आह्वावं
 साक्षात् कर्तुं याहि, पश्य स नावोतस्य गोस्तनीक्षेत्रे विद्यते यतस्तद्
 १९ अधिकर्तुं स तत्रागच्छत् । त्वं तस्मै कथय परमेश्वर एतां भारती
 भावते त्वया किं नरहत्या कृता परसम्पत्तिं क्वंवा च ? पुनरपि तं वद,
 परमेश्वरो भाषते श्वानो यत्र स्थाने नावोतस्य बधिरम् अवलीकृतवन्त-
 २० स्तत्रैव स्थाने श्वानस्तवापि बधिरम् अवलोक्यन्ति । तदानीम् आह्वाव
 शक्यं गदितवान् हे मम रिपो त्वं किं मां प्राप्नोः ? ततः स उदित-
 वान् प्राप्रवं यतस्त्वं परमेश्वरस्य साक्षात् कुत्सिताचारं कर्तुम् आत्मानं
 २१ व्यकीयाः । अतएव (तेन निगद्यते) पश्चाद्भ्रमं अमङ्गलं त्वाम् अभिवर्त्त-
 यिष्यामि, तव पश्चात् तव वंशम् उच्छेत्स्यान्वाह्वाववंशीयान् सर्वपुरुषान्
 २२ इच्छायेषो मध्ये मुक्तान् बड्ढांश्च सकलान् विनाशयिष्यामि च । त्वं येन
 दुराचारेण माम् अक्षोपय इच्छायेकीयलोकान् पापम् अकारयस्व
 तत्कारणाद् अहं निवाटपुत्रस्य यारविदामस्य वंशमिवाह्वयसुतस्य
 २३ वाशा वंशमिव च तव वंशं करिष्यामि । अपरं परमेश्वर ईषेवणमधि
 वच इदं वदति श्वानो यिम्रियेणस्य प्राचीरसमीप ईषेवणं भक्षिष्यन्ति ।
 २४ आह्वाववंशीयो यः कश्चिन्नगरे मरिष्यति स कुक्कुरैर्भक्षिष्यते यश्च क्षेत्रे
 मरिष्यति स गृन्थस्य विह्वले भक्षिष्यते ।
 २५ अपरं निजजाययेषेवणा प्रवर्त्तिता य आह्वावः परमेश्वरस्य समक्षं
 कुत्सिताचारं कर्तुम् आत्मानं व्यकीयात् तस्य तुल्योऽपरः कोऽपि न
 २६ बभूव । परमेश्वरो यान् इमोरोयान् इच्छायेकीयवंशस्य सम्प्रसात् अद-
 वयत् तेषां सकलक्रियानुसारेण स देवानाम् अनुगमनेनातीव दृष्टाहं
 २७ कर्म कृतवान् । स एवाह्वावस्तानि वचांस्त्याक्थं निजवसनानि चि-
 श्चेद गात्रे प्राणवसनं परिदध उपवसन् प्राणवसने शिष्टे नमस्तम्
 २८ आचचार च । ततः परमेश्वरस्य वचनमिदं तिन्वीयस्त्रैलोक्यस्य सविध
 २९ उपातिकृतं, आह्वावो मम समक्षं गच्छीभूतस्त्वया किं तत्र दृश्यते ? मम
 समक्षं तस्य नमस्ताचरत्कारणाद् अहं तस्य यावज्जीवनम् अमङ्गलं न
 वर्त्तयिष्यामि । किन्तु तस्य तनयस्य जीवनसमयेऽमङ्गलं तस्यान्वयम्
 वर्त्तयिष्यामि ।

२२ द्वाविंशोऽध्यायः ।

१ आह्वावेन नरपतिना मीखायस्य भविष्यद्वादिन आह्वानं १५ मीखायस्य भविष्यद्वचनं
२४ वचनकारणात् तस्य दण्डनं २९ आह्वावेन समं यिह्वादेशीययिह्वाशाफटस्य
नृपतेः समरगमनं २४ आह्वावस्य वृत्तत्वं २७ तस्य प्रशाननदानं ४१ यिह्वाशाफटस्य
विवरणं निधनश्च ४१ आह्वावस्य तनयस्याहसियस्य विवरणश्च ।

अपरम् अरामीयलोका इखायेलीयलोकाश्च वत्सरत्रयपर्यन्तं विश्व- १
मुक्तेषां परस्परं समरं नाभवत् । अनन्तरं तृतीये वत्सरे यिह्वादेशीयो १
भूपति र्गिह्वाशाफट इखायेलीयनरपतेः सविधम् अगच्छत् । तदानीम् २
इखायेलीयो नरपतिः स्वीयभृत्यान् अब्रवीत् गिलियददेशस्थं रामोत-
नगरम् अस्माकमेवेति किं युष्माभिर्न ज्ञायते ? किन्तु वयम् अरामीय-
भूपते हस्तात् तद् अनपहृत्यालसास्तिष्ठामः । अपरं स यिह्वाशाफटं ४
पप्रच्छ त्वं किं रामोतगिलियदे समरं कर्तुं मया साकं गमिष्यसि ?
ततो यिह्वाशाफट इखायेलीयं भूपतिं जगाद, त्वम् अहञ्च समानौ तव
लोका मम लोकाश्च समानास्तव तुरगा मम तुरगाश्च समानाः । अनन्तरं ५
यिह्वाशाफट इखायेलीयं भूपतिं गदितवान्, अहं विनये, एतस्मिन्
परमेश्वरस्य का भारती साद्य त्वया पृच्छ्यतां । तत इखायेलीयो भूपतिः ६
प्रायेण चतुःशतानि भविष्यद्वादिनः संगृह्य पप्रच्छ युद्धार्थं रामोतगिलि-
यदं किं मया गन्तव्यं किं वा ततो निवर्त्तितव्यं ? तदानीं ते कथितवन्तः
भवता गम्यतां प्रभु भूपतेर्हस्ते तत् समर्पयिष्यति । अनन्तरं यिह्वाशा- ७
फटोऽपृच्छत् योऽस्माभिः प्रयुं शक्यते तादृशः परमेश्वरस्यापरः कोऽपि
भविष्यद्वादी किमत्र न विद्यते ? तदानीम् इखायेलीयो भूपति र्गिह्वा- ८
शाफटं जगाद, वयं येन परमेश्वरं प्रयुं पारयामस्तादृशोऽपर एको
जनो विद्यते किन्त्वहं तम् ऋतीये यतः स मामध्यशुभवचनं विना
शुभवचनं न वदति यिह्वास्य सुतो मीखाय इति तस्य नाम । ततो
यिह्वाशाफटः कथयामास नरपतिनैतादृशं वाक्यं मा गद्यतां । तदानीम् ९
इखायेलीयो नरपतिः खगृहस्याध्यक्षमेकम् आह्वय निदिदेश यिह्वास्य
सुतं मीखायं तूर्णम् अवानय । तदानीम् इखायेलीयो नरपति र्गिह्वादा- १०
देशीयो यिह्वाशाफटो नरपतिश्च राजकीयपरिच्छिदान्वितौ शोमिरोणस्य
गोपुरनिकटस्थे समानस्थाने खसिंहासनयोरुपविष्टावास्तां ते सर्वे
भविष्यद्वादिनश्च तयोः सम्मुखे भविष्यद्वचनम् अकथयन् । विशेषतः ११
खिनानाहस्य पुत्रः सिदिकियो लौहमये ऋष्टे निर्माय कथितवान्,

परमेश्वर एतां वाचं ब्रवीति, एताभ्यां त्वम् अरामीयान् निःश्रेष्ठं शब्दं
 १९ वितोत्स्यसि । अपरे सर्वे भविष्यदादिनोऽपि तथैव भविष्यदाब्देनाकथ-
 यन् त्वं रामोतगिलियदं गत्वा कृतार्थीभव, परमेश्वरेण तद् भूपते-
 १९ हस्तगतं कारिष्यते । अपरं यो दूतो मीखायम् आह्वातुं गतवान् स तम्
 अभ्रवीत् पश्य सर्वे भविष्यदादिन एकजन इव नरपतेः शुभवचो गदन्ति,
 १७ अतोऽहं विनये त्वमपि तेषाम् एकजन इव वचो ब्रूहि शुभवाक्यं भाषस्व
 १७ च । ततो मीखायो बभाषे, मया परमेश्वरस्यामरत्वस्य प्रपथं विधाय
 निगद्यते, परमेश्वरो मां यद् आदेक्षति, तदेव मया कथयिष्यते ।

१५ अनन्तरं राज्ञः सविधं तस्मिन् समीते नरपतिस्तं परिपृष्टवान् हे
 मीखाय, युद्धार्थम् आवाभ्यां रामोतगिलियदं गन्तव्यं किं वा ततो
 निवर्त्तितव्यं? ततः स तमब्रवीत् त्वं गत्वा कृतार्थीभव, परमेश्वरस्तद्

१६ भूपतेः करे समर्पयिष्यति । अनन्तरं राजा तं जगाद त्वं परमेश्वरस्य
 नाम्ना तथ्यवचो विनापरं किमपि मां न वदिष्यस्येतदधि कतिवारान्

१७ मया प्रपथं कारयिष्यसे? ततः स बभाषे, अहम् इच्छायेलः सकल-
 लोकान् अरक्षकान् मेघानिव श्लोच्चयोपरि विकीर्णान् अपश्यं ततः
 परमेश्वर उक्तवान् एतेषां स्वामी नास्ति, एकैको जनः स्वं स्वं निवेशनं

१८ कुशलेन परावृत्य व्रजतु । अनन्तरम् इच्छायेलीयो भूपतिर्यिहोशाफटम्
 अभामत, स मामध्यशुभवचनं विना शुभवचनं न वदिष्यतीत्यहं

१९ किं पूर्वं तुभ्यं नाकथयं? अनन्तरं मीखायो बभाषे, त्वया परमेश्वरं
 वचो निश्च्युतां । अहं सिंहासनोपविष्टं परमेश्वरं तस्य दक्षिणवाम-

२० पार्श्वयोर्दण्डायमानं स्वर्गीयं सकलसैन्यञ्चापश्यं । परमेश्वर उदितवान्
 आह्वातो यथा रामोतगिलियदं गत्वा पतेत् तथा कस्तं भ्रमयिष्यति?
 तत्र एको जन एकं प्रकारम् अन्यो जनश्चान्यं प्रकारं कथितवान् ।

२१ अनन्तरम् एक आत्मा समेत्य परमेश्वरस्य समक्षं तिष्ठन् कथितवान्

२२ अहं तं भ्रमयिष्यामि । परमेश्वर उदितवान् केन? स उक्तवान् अहं
 गत्वा तस्य सकलानां भविष्यदादीनां वदनेषु मृषावादक आत्मा भवि-
 ष्यामि । तदानीं तेन निगदितं त्वं तं भ्रमयित्वा जयी भविष्यसि वहि-
 २३ निर्व्याय तदेव कुश । अनेन प्रकारेण पश्य परमेश्वरस्त्वदीयानां सर्व-
 भविष्यदादीनां वदनेषु मृषाभाषकम् आत्मानं निहितवान् परमेश्वरे-
 श्चैव त्वामध्यमङ्गलं निश्चितं ।

२४ तदानीं खिनानाहस्य मुक्तः सिदिकियः समीपमागत्य मीखायस्य

मह्यम् आहत्य कथितवान् परमेश्वरीय आत्मा त्वां सम्भाषितुं मम समीपात् केन मार्गेण गतवान् ? मोखाय उदितवान् प्रश्नं यस्मिन् दिने १५ त्वं प्रच्छन्नत्वार्यं गर्भामारं प्रवेक्ष्यसि तस्मिन् दिने तद् भोक्त्यसे । अनन्तरम् इच्छायेलीयराजो भृत्यमेकं समादिशत् त्वं मोखायं धृत्वा नगराध्यक्षस्यामोनस्य राजपुत्रस्य योद्याशस्य च समीपं नय । अपरं ताभ्यां १७ कथय, महीपतिरिति वाचं वदति, एवं कारामारे बध्नीतं यावच्चाहं कुशलेन परावृत्त्य नामञ्चामि तावद् एनं दुःखरूपम् अन्नं भोजयतं दुःखरूपं तोयं प्राययतश्च । ततो मोखायो व्याजहार, यदि त्वं कुशलेन २८ परावृत्त्यागमिष्यसि तर्हि परमेश्वरो मया न भाषते । अनन्तरं स कथयामास, हे लोकाः सर्वे यूयम् अत्र मनो निधुङ् ।

अनन्तरम् इच्छायेलीयराजो यिहोदादेशीयो यिहोशाफटो राजा च २९ रामोतगिलियदं जग्मतुः । ततः परम् इच्छायेलीयो महीपतिर्यिहो- ३० शाफटं जगाद, अहं हृन्नवेशं धारयन् समरं प्रविशामि त्वच्च निजं परिच्छदं परिधेहि । अनन्तरम् इच्छायेलीयो महीपतिश्चहृन्नवेशं धारयन् समरं प्रविवेश । ततः पूर्वम् अरामीयो महीपतिः स्वकीयान् ३१ द्वाविंशतिरथाध्यक्षान् इत्याज्ञापयत्, यूयं केवलम् इच्छायेलीयभूपतिं विना क्षुप्रेण महता वापरेण केनापि साकं न युध्यत । ततस्ते रथाध्यक्षे ३२ यिहोशाफटं निरीक्ष्योक्तम् एष एवेच्छायेलीयो भूपतिरिति, ततस्तेन समं योद्धुम् उपाक्राम्यन्त किन्तु यिहोशाफटेनोच्चैःशब्दे कृते स इच्छा- ३३ येली भूपतिर्नहीति विज्ञाय रथाध्यक्षास्तस्यानुगमनात् निवहतिरे ।

अनन्तरम् एकेन जनेन लक्ष्यं विना धनुर्गुणम् आकृष्येच्छायेलीयो ३४ वृपतिर्वर्मणः सन्धिस्थाने शरेणाहतः । ततः स निजं सारथिं बभावे त्वं करौ परावर्त्य सैन्यमध्यात् मां नय यतोऽहं व्यथितोऽस्मि । तस्मिन् ३५ दिवसे समरस्तुमोऽभवत् नरपतिश्चरामीयाणां विरुद्धं निजे स्यन्दने कूबरम् आलम्ब्यातिष्ठत्, किन्तु सायङ्काले ममार, तस्य क्षतस्य बधिरं स्यन्दनमध्ये पपात च । अनन्तरं रवेरस्तगमनसमये एकैको जनः स्व ३६ स्वं नगरं स्वं स्वं जनपदञ्च गच्छत्विति निनादेन श्रिविरं व्याप्तं ।

अनन्तरं नरपतिर्भूतो लोकैः शोमिरोयम् आनीतस्तत्र शोमिरोये ३७ भ्रमशाने निहितश्च । ततः यदं लोकैर्विदा शोमिरोयस्य पुष्करिण्याः पार्श्वे ३८ स्यन्दनम् आक्षाल्यत तदा तस्य सज्जायां क्षाणितायां परमेश्वरस्य वचना-
नुसारात् सारमेयास्तस्य बधिरं अवजलिङ्गः । एतस्याहावस्य सर्वं ३९

- चरित्रम् अवशिष्टाः क्रियास्तेन निर्मापितं दन्तिदन्तमयं निकेतनं तेन निर्मितानि नगराणि चैतानि सर्वाणि किम् इच्छायेणीयभूपतीनां पुरा-
- ४० वृत्तपुस्तके लिखितानि न विद्यन्ते? आह्रावे स्वपिढगणइव महानिद्रां समीते तस्य तनयोऽहसियस्तस्य पदे राजा बभूव ।
- ४१ इच्छायेणीयस्याह्रावस्य नृपते राजत्वस्य चतुर्थवत्सर आसाः सुतो
- ४२ यिहोशाफटो यिहदादेशे राजत्वं कर्तुम् आरेभे । यिहोशाफटः पञ्च-
त्रिंशद्वत्सरवयस्को राजत्वं कर्तुं प्रारभ्य यिरुशालमे पञ्चविंशति वत्स-
रान्यावत् राजत्वं चकार । असूवानामिका शिखे दुहिता तस्य प्रसू-
- ४३ रासीत् । स निजजनकस्यासा मार्गेणाचरत् तस्मात् न परावृत्त पर-
मेश्वरस्य साक्षात् सदाचारं चक्रे किन्तु भृगुस्थानानि नोदच्छिद्यन्
- ४४ कोकास्तदानीमप्युच्चस्थानेषु बलिदानं धूपदानञ्चानुवृत्तम् । यिहोशाफट
- ४५ इच्छायेणीयभूपतिना साकं सन्धिं चकार । एतस्य यिहोशाफटस्याव-
शिष्टा क्रिया विक्रमो योधनचैतानि सर्वाणि यिहदादेशीयभूपतीनां
- ४६ पुरावृत्तपुस्तके लिखितानि किं न विद्यन्ते? तस्य जनकस्यासाः समये
ये ये पुत्रामिनो मनुजा अवशिष्टान्ते तेन जनपदाद् व्यापादिताः ।
- ४७ एतस्मिन् समये इदोमदेशस्य कोऽपि भूपतिर्नासीत् एकः प्रतिनिधिः
- ४८ राजत्वम् अकरोत् । अनन्तरं यिहोशाफट ओफीरात् महारजता-
नाम् आनयनार्थं तर्षणीयपोतनिवहं निर्मापयामास किन्तु स
- ४९ पोतनिवहो न जगाम यत इत्थियोनगेवरे सर्वेऽभ्यन्त । तदानीम्
आह्रावस्य तनयोऽहसियो यिहोशाफटं व्याहरत् मम दासेयाः भवतो
दासेयैः साकं पोतैर्यात्रां कुर्वन्तु किन्तु यिहोशाफटस्य तस्मिन् मति
- ५० नं बभूव । अनन्तरं यिहोशाफटो निजपिढगणइव महानिद्रां गत्वा
निजपूर्वपुरुषस्य दायूदो नगरे पूर्वपुरुषाणां समीपे प्रसन्नानि निदधे
ततस्तस्य तनयो योरामस्तस्य पदे राजा बभूव ।
- ५१ यिहदादेशीययिहोशाफटस्य नृपते राजत्वस्य सप्तदशे वत्सर आह्रावस्य
पुत्रोऽहसिय इच्छायेणीयानां राजत्वं कर्तुम् आरेभे स वत्सरद्वयं यावद्
- ५२ इच्छायेजदेशस्य राजत्वं चकार । स परमेश्वरस्य साक्षात् कुत्सिताचारं
चकार किञ्च निजपित्रो मार्गे येनेच्छायेजवंशः पापे प्रवर्तितस्तस्य निवाट-
- ५३ पुत्रस्य यारवियामस्य मार्गे च चरितवान् । स स्वपितुः क्रियानुसाराद्
वाकः सेवां पूजाञ्च कुर्वन् इच्छायेजः प्रभुं परमेश्वरं क्रोधयाचकार ।

राजावल्या द्वितीयं पुस्तकं ।

१ प्रथमोऽध्यायः ।

१ निजपोडायाः समयेऽहसियस्य देवसमीपं दूतानां प्रेषणं ५ दूतानां समीपम् णलि-
यस्य प्रेषितत्वं ८ एलियं धर्तुं सैनिकद्वयस्य प्रेषितत्वं तेषां विनाशः १२ तृतीय-
सैनिकस्य प्रेषितत्वं तस्य रक्षा १७ अहसियस्य निधनञ्च ।

● आह्रावस्य निधनात् परं मोयावीयमनुजा इस्त्रायेलोऽधीनत्वं तत्तजुः । १
अपरम् अहसियः शोमिरोणस्य तस्य स्त्रियोच्चगेहस्य वातायनेनाधः १
पतित्वा रथो बभूव । ततः स दूतान् वाचमिमां गदित्वा प्रेषयामास
अहमेतस्माद् व्याधे रक्षां प्राप्स्यामि नवेति यूयं गत्वेक्रोणीयदेवं बाल्-
सिवूवं पृच्छत । किन्तु परमेश्वरस्य दूतस्तिश्रीयम् एलियं व्याजहार, २
त्वमुत्थाय शोमिरोणस्य भूपते दूतान् साक्षात् कुरु तान् इदं वचो ब्रूहि
च, इस्त्रायेलो मध्य ईश्वरो नाख्येतत्कारणाद् यूयं किम् इक्रोणीयदेवं
बाल्सिवूवं परिप्रष्टुं ब्रजथ? इतिहेतोः परमेश्वर एतां भारतीं गदति ४
त्वं यां श्रय्याम् आरूढोऽसि तस्याः पुनर्नावरोक्ष्यसि त्वया मर्त्तव्यमेव ।
तत एलियः प्रतस्थे ।

अनन्तरं नृपतेः समीपं परावृत्ता दूतास्तेन पृष्ठाः, यूयं कुतः परा- ५
वृत्त्यागताः? ते प्रत्यवदन् एको जन आगत्यास्मान् साक्षात् कृत्वा गदित- ६
वान् येन राज्ञा यूयं प्रहितास्तस्य समीपं व्याघृक्ष्य गत्वा गदत परमे-
श्वर इमां भारतीं भाषते, इस्त्रायेलो मध्य ईश्वरो नाख्येतत्कारणात् त्वं
किम् इक्रोणीयदेवं बाल्सिवूवं परिप्रष्टुं लोकान् प्रहिणोषि? त्वं यां
श्रय्याम् आरूढोऽसि तस्याः पुनर्नावरोक्ष्यसि त्वया मर्त्तव्यमेव । नरपति- ७
स्तान् पप्रच्छ युष्मान् साक्षात् कर्तुं समीपं येन मनुजेन वच इदमभाषि
तस्याकारः कीदृशः? ते प्रत्यवदन् स लोमशस्तस्य कटौ च चर्मशङ्कुलं ८
बद्धमासीत् । ततो नरपतिरुदितवान् स तिश्रीय एलियः ।

अनन्तरं नृपतिः पञ्चाशत्सोऽसि संहितं पञ्चाशत्पतिमेकं जनं तस्य ९
समीपं प्रेषयामास । तदानीम् एलिय एकस्य शिलोच्चयस्य शिखरे समु-
पाविशत् । ततः स तस्य समीपम् ऊर्ध्वं गत्वा तं व्याजहार, हे ईश्वरीय-

- १० लोक, नृपतिरादिशति त्वमवरोह । तत एलियस्तं पञ्चाशत्पतिं प्रत्यव-
दत्, यद्यहम् ईश्वरीयलोको भवेयं तर्हि गगनाद् वज्रिः पतित्वा त्वां
तव पञ्चाशल्लोकांश्च ददह्नु । तत आकाशाद् वज्रिः पतित्वा तं तस्य
- ११ पञ्चाशल्लोकांश्च ददाह्नु । अनन्तरं नृपतिः पुनर्बारं पञ्चाशल्लोकैः सहि-
तम् अपरम् एकं पञ्चाशत्पतिं प्रेषयामास । ततः स तम् उक्तवान् हे
- १२ ईश्वरीयलोक नरपतिरादिशति त्वं तूर्णम् अवरोह्यागच्छ । एलियस्तान्
प्रत्यवादीत्, यद्यहम् ईश्वरीयलोको भवेयं तर्हि गगनाद् वज्रिः पतित्वा
त्वां तव पञ्चाशल्लोकांश्च ददह्नु । तत आकाशाद् ईश्वरीयवज्रिः पतित्वा
तं तस्य पञ्चाशल्लोकांश्च ददाह्नु ।
- १३ अनन्तरं राजा पुनर्बारं पञ्चाशल्लोकैः सहितं तृतीयम् एकं पञ्चाशत्-
पतिं प्रेषयामास । स तृतीयः पञ्चाशत्पतिं यात्रां विधाय समपस्थाय
चैलियस्य समक्षं जानुनी पातयित्वा विनयेन नम्राधे हे ईश्वरीयलोक
मम प्राणा भवत एतेषां पञ्चाशद्दासानां प्राणाश्च भवतो दृष्टौ बज्रमूल्या
- १४ भवन्तु । पश्यतु पूर्वम् आकाशाद् वज्रिः पतित्वा द्वौ पञ्चाशत्पती तयोः
पञ्चाशत् पञ्चाशत् सेनाश्च दग्धवान्, अधुना मम प्राणा भवतो दृष्टौ
- १५ बज्रमूल्या भवन्तु । ततः परमेश्वरस्य दूत एलियं जगाद, सममेतेना-
वरुह्य याहि, एतस्मात् मा भैषीः । ततः स उत्थाय तेन साकं राक्षः
- १६ समीपं जगाम । अपरं स राजानं व्याजहार, परमेश्वरो वच इदं
ब्रवीति त्वं यं परिप्रष्टुं शक्नोषि तादृश ईश्वरः किम् इच्छायेतो मध्ये
नास्येतत्कारणात् त्वं किम् इच्छोणीयदेवं वासिबूवं परिप्रष्टुं दूतान्
प्राहिणोः ? इति हतोत्त्वं यां शय्याम् आरूढोऽसि तस्याः पुनर्नावरो-
ह्यसि त्वया मर्त्यमेव ।
- १७ अनन्तरम् एलियेन गदितात् परमेश्वरीयवाक्कात् स ममार तस्य
तनयाभावाच्च यिह्वाददेशीयनरपते यिहोशाफटस्य पुत्रस्य थोरामस्य
- १८ द्वितीये राजत्ववत्सरे यिहोरामस्तस्य पदे राजा बभूव । एतस्याहसि-
यस्यावशिष्टं चरित्रं तेन च यद्यत् कृतं तत् सर्वम् इच्छायेलीयनरपतीनां
पुराष्टतपुस्तके लिखितं किं न विद्यते ?

२ द्वितीयोऽध्यायः ।

इह १९ इलीशायस्य पुनरागमनं नदीतरणं भविष्यद्वाचनेन सम्मानप्राप्तिः १८
तस्य प्रथमायर्थजिज्ञासा १९ द्वितीयम् आश्चर्य्यकर्म्म च ।

अनन्तरम् एलियं घूर्णवायुना स्वर्गं नेतुं परमेश्वर उद्यतवत्त्वेलिये- १
लीशायौ गिग्ललात् प्रतस्थाते । अपरम् एलिय इलीशायं बभाषे २
त्वयात्रैव स्थीयतां यतः परमेश्वरो मां वैधेलं यावत् प्रहितवान् । तत
इलीशायः प्रतिजगाद यदि परमेश्वरो ऽमरो भवेत् भवतः प्राणाश्च
सजीवा भवेयुस्सर्हि मया भवान् न परित्यक्ष्यते । अतस्तौ वैधेलं
जग्मिवांसौ । तदानीं वैधेलस्था भविष्यद्वादिनां शिष्या इलीशायस्य ३
सविधं समीय तम् अयदन् अद्य परमेश्वरेण तव समक्षात् तव प्रभु
र्नेष्यते त्वया किमेतत् ज्ञायते ? स उदितवान् मयापि तत् ज्ञायते यूयं
निःशब्दा भवत । ततः परम् एलियेन स न्यगद्यत, हे इलीशाय त्वयाच ४
स्थानेऽवस्थीयतां यतः परमेश्वरो मां यिरीऊं यावत् प्राहिणोत् । ततः
स उदितवान् यदि परमेश्वरोऽमरो भवेत् भवतः प्राणाश्च सजीवा
भवेयुस्सर्हि मया भवान् न परित्यक्ष्यते । तस्मात् तौ यिरीऊं जग्मि-
वांसौ । तदानीं यिरीऊस्था भविष्यद्वादिनां शिष्या इलीशायस्य सविधं ५
समेत्वा तं व्याजङ्गुः, अद्य परमेश्वरेण तव समक्षात् तव प्रभु
र्नेष्यते त्वया
किम् एतत् ज्ञायते ? ततः स प्रतिबभाषे मयापि तत् ज्ञायते यूयं
निःशब्दा भवत । अनन्तरम् एलियस्तम् आचष्ट त्वयाच स्थानेऽवस्थीयतां ६
यतः परमेश्वरो मां यर्हंनं यावत् प्राहिणोत् । ततः स प्रत्यब्रवीत्,
यदि परमेश्वरोऽमरो भवेत् भवतः प्राणाश्च सजीवा भवेयुस्सर्हि
भवान् मया न परित्यक्ष्यते । अनन्तरं तौ द्वौ जनौ जग्मतुः । अपरं ७
भविष्यद्वादिनां शिष्याणां पञ्चाशज्जना व्रजित्वा किश्चिद् दूरे तयोः
समक्षम् अतिष्ठन् । अपरं यर्हंनस्य तटे तौ द्वौ जनावप्यवतस्थाते ।
ततः परम् एलियः स्त्रीयं गात्रीयं वसनं धृत्वा सङ्कोचयित्वा च तोय- ८
माजघान तेन तोयेषु विभिन्नेषु तौ द्वौ जनौ शुष्कमार्गेण पारं जग्मि-
वांसौ । पारं प्राप्येलिय इलीशायम् अब्रवीत् तव समीपात् मम ९
नयनस्य पूर्वं तव हृते मया यत् कर्त्तव्यं तत् त्वया याच्यतां । तत इली-
शायो जगाद त्वदीयात्मनो दावंशौ माम् अधितिष्ठेतां मदीया प्रार्थ-
नैवा । तेन भाषितं त्वया यदप्रार्थि तद् दुर्लभं तथापि यदि तव १०
सविधात् नयनसमये त्वयाहं बोध्येय तर्हि त्वां प्रति तद् वर्त्तिष्यते
किन्तु मयि न दृष्टे न वर्त्तिष्यते । तौ गच्छन्तौ सम्भाषेते इत्यनन्तरे पश्य ११

वज्रिमय एको रथो वज्रिमयौ हयौ च समीय तौ पृथग् अकुर्वन् अप-
रम् एलियो घूर्णवायुना स्वर्गमावरोह ।

१९ तदानीम् इलीशायस्तद् वीक्षमाणो वत मम तात वत मम तात वत
इच्छायेनो स्यन्दनरथिगणेत्युच्चैर्विललाप ततः परं पुनस्तं न वीक्षाञ्चक्रे ।

२० अनन्तरं स निजवसनानि धृत्वा कृत्वा दिव्यद्वानि चकार । अपरं स
एलियस्य गात्रात् पतितं वसनम् आदाय परावृत्य यर्दनस्य तटे तस्थि-

२१ वान् । अनन्तरं स एलियात् पतितं गात्रीयं वसनं धृत्वा तेन तोयान्धा-
हृत्य व्याजहार, एलियस्य प्रभुः परमेश्वरः कुत्र ? सोऽवश्यं स एवास्ते ।

२२ ततस्तेन ताडितेषु वारिषु विभिन्नेष्विलीशायः पारं जगाम । तदानीं
यिरीज्जनिवासिनो भविष्यदादिनां शिष्याः सम्मुखस्थानात् तद् वि-
लोक्य बभाषिरे, एलियस्यात्मा इलीशायेऽध्यतिष्ठत् । अनन्तरं ते तं

२३ साक्षात्कर्तुं समीय भूमौ दण्डवद् बभूवुः । अपरं तैः स ऊचे, पश्य
तव दासानां मध्ये पश्चाद्दण्डवन्तो मनुजा अत्र स्थाने विद्यन्ते तै
र्गत्वा तव प्रभुरन्विष्यतां को जानाति परमेश्वरस्यात्मा तम् उत्थाप्य
कस्मिंश्चित् शिलोच्चये कस्याश्चिद् उपत्यकायां वा निक्षिप्तवान् । स उक्ता-

२४ वान् मा प्रेषयत । तथापि तैः पुनः पुनर्याचित्वा लज्जितः सन् स
व्याचचक्षे तान् प्रेषयत । तस्मात् पश्चाद्विलोकात्तैः प्रेषिताः सन्तो दिन-

२५ त्रयं यावत् तं गवेययामासुः किन्तु तं न प्राप्य परावृत्य तस्य समीपम्
आजग्मुः । तदानीं स यिरीहावासीत् । ततः स उदितवान् युष्माभि
र्न गम्यतामिति मया किं नाभाषि ?

२६ अनन्तरं तन्नगरस्य मनुजा इलीशायं व्याचचक्षिरे, पश्यतु भवान्,
यतस्य नगरस्य स्थानं रम्यमित्यस्मत्प्रभुर्वीक्षते, किन्तु तोयानि कुत्सि-

२७ तानि भूमिश्चापत्यनाशिका । ततः स व्याजहार, मम समीपं नवीनं

२८ भाजनमेकमानीय तत्र लवणं निधज्जं । अनन्तरं तत् तैरागीतं । ततः

स पानीयस्य प्रखवणं समीय तत्र लवणं निक्षिप्य बभाषे परमेश्वरः
प्राह, मया पानीयमेतद् भद्रम् अकारि, अद्यारभ्य नैतत् निधनजनकम्

२९ अपत्यनाशकं वा भविष्यति । अनन्तरम् इलीशायेन यद् गदितं तदनु-
साराद् अद्य यावत् तन्नौरं भद्रं बभूव ।

३० अनन्तरं स तस्मात् स्थानाद् वैथेनं जग्मिवान् ततस्तस्मिन् वर्त्मना
गच्छति कतिपयाः क्षुद्रबालका नगराद् वहिरागत्य तं निन्दन्तो बभा-
षिरे, हे खल्लोट त्वम् ऊर्जम् आगच्छ, हे खल्लोट त्वम् ऊर्जम् आगच्छ ।

तदानीं स मुखं परावर्त्य तान् दृष्ट्वा परमेश्वरस्य नाम्ना शश्राप । ततः १४
काननाद् द्वे भल्लून्धौ समागत्य तेषां द्विषत्वारिंशद् बालकान् विदार-
यामास ॥ अनन्तरं स तस्मात् स्थानात् कर्मिलं शिलोच्चयं गतवान् १५
अपरं तस्मात् स्थानात् शोमिरोणं प्रत्याययौ

३ तृतीयोऽध्यायः ।

१ यिहोरामस्य राजत्वकथनं ४ मोयावीयराजेनेखायेलोऽधीनत्वजनं ५ यिहोरामो
यिहोशाफट इदोमोयनरपतिसैतेषु तोयाभावात् क्लिष्टेष्विणीयात् तोयस्यजयस्य
च प्रतिज्ञा लभनं ११ मोयावीयानां पराजितत्वं १६ मोयावीयराजेन निजजन-
यस्य बलिदानम् इखायेलीयलोकानां निजजनपदं प्रति पुनरागमनञ्च ।

यिहदाया भूपते यिहोशाफटस्य राजत्वस्याष्टादशे वत्सर आह- १
वस्य तनयो यिहोराम इखायेल उपरि राजत्वं कर्तुं प्रारभ्य द्वादश-
वत्सरान् यावद् राजत्वं चक्रिवान् । स परमेश्वरस्य साक्षात् कुत्सि- २
ताचारं चकार । स यद्यपि निजपितु र्मातुश्च सदृशो न भवन् तातेन
निर्मितं बालः प्रतिमानं दवयामास, तथापि निवाटस्य तनयो यो ३
यारवियाम इखायेलीयवंशं पापम् अकारयत् तस्य पापान्याचचार
तानि न विजहौ ।

मोयावदेशस्य राजा मेशा मेघाधिकार्यासीत् तेनेखायेलीयनरपतये ४
लक्षमेकं मेघवत्सा लक्षमेकं सलोममेघाश्च करत्वेनादीयन्त । किन्त्वा- ५
हावस्य निधनात् परं मोयावीयो भूपतिरिखायेलीयभूपतेरधीनत्वं
पर्यत्यजत् ।

तस्मिन् समये यिहोरामो नरपतिः शोमिरोणात् प्रस्थाय सकलान् ६
इखायेलीयमनुजान् अगणयत् । अपरं यिहदादेशीयनरपते यिहोशा- ७
फटस्य सविधं दूतं प्रहित्य बभाषे, मोयावीयो नृपति र्ममाधीनत्वं
पर्यत्याक्षीत्, अतस्त्वं मोयावीयैः समं समरं कर्तुं किं मया साकं गमि-
ष्यसि ? स प्रत्यवादीत्, अहं यास्यामि त्वम् अहञ्च समानौ तव लोका
मम लोकाश्च समानास्तव तुरगा मम तुरगाश्च समानाः । स पृष्ठवान् ८
वयं केन वर्तना गमिष्यामः ? ततः स आचष्ट, इदोमदेशीयप्रान्तरस्य
मार्गेण । अनन्तरम् इखायेलीयो नरपति यिहदादेशीयनरपतिरि- ९
दोमोयो नरपतिश्च यात्रां विधाय वक्रमार्गेण सप्तदिनानि जग्मि-
वांसः । तदानीं सैन्यानां तदनुगामिनां पशूनाञ्च कृते तोयं नासीत् ।

- १० तत इखायेलीयो नरपति र्वाजहार हा हा मोयावीयलोकानां करेषु समर्पयितुं परमेश्वर इमान् चीन् भूपतीन् एतत् स्थानं समानयत् ।
- ११ किन्तु यिहोशाफटो व्याजहार, वयं येन परमेश्वरं परिप्रभुं पारयाम-
स्तादृशः परमेश्वरस्य भविष्यद्वादी किम् अत्र स्थाने कोऽपि नास्ति ?
तत इखायेलीयनरपतेरेको भृत्यो बभाषे यो जन एलियस्य करे पानी-
यमसिञ्चत्, शाफटस्य तनयः स इलीशाय एतस्मिन् स्थाने विद्यते ।
- १२ यिहोशाफटो व्याचष्ट, परमेश्वरस्य वचनं तस्यान्तरे विद्यते । तत इखा-
येलीयभूपति र्यिहोशाफट इदामीयभूपतिश्चेलीशायस्य सविधं जग्मि-
१३ वांसः । तदानीम् इलीशाय इखायेलीयं महीपतिं व्याहरत् त्वया साकं
मम कः सम्बन्धः ? त्वं निजतातस्य भविष्यद्वादिनां खजनन्याश्च भवि-
ष्यद्वादिनां सन्निधिं याहि । तत इखायेलीयो महीपतिरुवाच, मैतद्
वद मोयावदेशीयानां करेषु समर्पयितुं परमेश्वर एतान् चीन् नरप-
१४ तीन् समानयत् । इलीशाय ऊचिवान् अहं यं सैन्याधिपतिं परमेश्वरं
परिचरामि तस्यामरत्वस्य शपथं कुर्वे यद्यहं यिहोशाफटस्य महीपतिं
यिहोशाफटं नादरिष्ये तर्हि त्वां प्रति दृष्टिं नाकरिष्ये त्वां नाद्रक्ष्ये ।
- १५ इदानीं मम सन्निधिम् एकं यन्त्रवादिनम् आनयत । अनन्तरं तेन
यन्त्रवादिना वीणायां वादितायां परमेश्वर इलीशायम् अध्वतिष्ठत् ।
- १६ ततः सोऽब्रवीत् परमेश्वर एतत् कथयति, इमाम् उपत्यकां खातमयीं
१७ कुरुत । यतः परमेश्वर इमां भारतीं भाषते, युष्माभि र्वातो न दर्शि-
ष्यते दृष्टिश्च न दर्शिष्यते किन्तु युष्माकं युष्मदीयानां पशूनां वाहना-
१८ नाश्च पानार्थम् शेषोपत्यका पानीयैः परिपूरयिष्यते । एतदपि परमेश्व-
रस्य दृष्टौ क्षोदिष्टं कर्म स मोयावीयान् युष्माकं करेषु समर्पयिष्यति ।
- १९ युष्माभिः प्राचीरवेष्टितानि नगराण्युत्तमानि नगराणि च जायिष्यन्ते
सर्वे उत्तमा महीरुहाश्च कर्त्तिष्यन्ते सर्वे प्रहृष्टो भव्तिः पूरयिष्यन्ते
२० सर्वोत्तमानि क्षेत्राणि खण्डप्रस्तरै र्विनाशयिष्यन्ते च । अनन्तरं
प्रातःकाले बलिदानसमय इदोमजनपदस्य वर्त्मना पानीयं समीपं नीयतं
परिपूरयामास ।
- २१ इत्यवसरे ते राजानोऽस्माभिः साकं समरं कर्त्तुं समीयुरिति वार्त्तां
निशम्य मोयावीयलोकानाम् अस्त्रधारणनिपुणाः सर्वे मनुजा मिलित्वा
२२ जनपदस्य सीमायाम् अवातिष्ठन्त । अपरं प्रत्यूषे दिवाकरे पानीयोपरि
देदीप्यमाने मोयावीयैः समुत्थाय स्वसम्मुखे शोणितवद् रक्तवर्णानि

तोयान्दृष्टवन्त । ततस्तेष्वदितं, एतत् शोणितमेव तैर्भूपतिभिः परस्परं ११
विवदमानैः खबन्धूनां लोका हता अतो हे मोयावीया यूयं लोत्सार्थं
गच्छत । अनन्तरं तेष्विस्त्रायेलीयानां शिविरमुपस्थितेष्विस्त्रायेलीय- १४
लोका उत्थाय मोयावीयलोकान् तादृशम् आप्नन् यत् ते तेषां सम्मु-
खात् पलायन्त । अनन्तरं देशस्य मध्येऽपि मोयावीयान् आहन्तुं तेषां
पश्चाद् अगच्छन् । सकलनगराणि तैर्भूमिनि सर्वाण्युत्तमानि क्षोत्राणि १५
चैकैकेन जनेन निक्षिप्तैः पाषाणैः परिपूरितानि सर्वे सजलप्रह्वयश्च
मृद्भिस्तैः पूरिता उत्तमा महीरुहाश्च सर्वे तैश्चिन्नाः केवलं कीर्तिरस्य
प्राचीरम् अवाशिष्यत तेनाभ्यक्षेपकयन्त्रधारिणस्तस्य चतुर्दिशं गत्वा
तद् आचक्रमुः ।

अपरं समरो मयानिवार्यो भवतीति विलोक्य मोयावीयो भूपति- १६
रिदोमीयभूपतेः समीपं सैन्यानि विभिद्य गन्तुं सप्तशतानि खड्गधारकान्
स्वेन समं जग्राह किन्तु ते न पारयामासुः । अनन्तरं तस्य मरणात् १७
परं न राज्ञा भवितव्यं स्वस्य तं ज्येष्ठं पुत्रं गृहीत्वा स भित्तेरुपरि
बलिमिव ऊतवान् तत इस्त्रायेलीयानां विरुद्धं महान् क्रोध उदपद्यत ।
अनन्तरं ते तस्य समीपात् प्रस्थाय निजजनपदं परावृत्य जग्मुः ।

४ चतुर्थोऽध्यायः ।

१ इलीशायेन विधवायास्तैलवर्द्धनं ८ शूनेमीयायै क्षियै पुत्रवरदानं १८ पुत्रे
सति तस्य पुनर्जीविष्यन् १८ गिल्गले प्राणनाशकवस्त्रनस्य भद्रकरणं ४९ अत्यल्प-
भक्ष्येण बडलोकानां भोजनञ्च ।

ततः परं भविष्यदादिनां शिष्याणाम् एका योषिद् इलीशायं प्रोक्षे १
र्याह्वरत्, तव दासो मम स्वामी मृतः स परमेश्वरस्य भक्त आसीत् तत्
त्वं जानासि, इदानीम् उत्तमर्यो मम द्वौ पुत्रौ निजदासौ कर्तुम् आग-
च्छति । इलीशायः प्रपृच्छ मया तव कृते किं कर्तव्यं ? तव गेहे किं २
विद्यते ? तन्मां वद । सा जगाद भाण्डम् एकं तैलं विना तव दास्या गेहे
नापरं किमपि विद्यते । तदानीं स कथयामास त्वया गत्वा बहिः- ३
स्थानाद् अर्थतः स्त्रीयसमीपवासिभ्यः सर्वेभ्यः शून्यभाजनानि याचित्वा-
नीयन्ताम् तान्यल्पाणि न भवन्तु । ततः परं पुलाभ्यां सार्द्धं निजगेहा- ४
भ्यन्तरं गत्वा तस्य द्वारं बद्ध्वा तानि सर्वाणि पात्राणि तैलेन पूर्यन्तां

- ५ यद्यद् भाजनं पूर्णं तत् पृथक् निधीयताम् । अनन्तरं तस्य सविधाद् गत्वा तथा खपुत्राभ्यां सार्द्धं गेहं प्रविष्टं रुद्रश्च ताभ्याश्चानीतेषु भाजनेषु
६ तैलम् अवतारितं । अनन्तरं सर्वेषु भाजनेषु पूर्णेषु सा तयोरेकं पुत्रं वभाषे, त्वम् अपरमेकं भाजनं देहि ततः स जगाद भाजनमपरं नास्ति
७ तस्मात् तैलखावो विरराम । अनन्तरं सा गत्वेश्वरीयलोकं वार्त्तां व्याचक्षते । ततः स उदितवान् त्वं गत्वा तैलं विक्रीय ऋणं परिशोधय अपरं तदवशिष्टेन त्वं त्वदीयतनयौ च जीवत ।
८ अपरम् एकदा इलीशायै श्रूनेमं समीते तत्रत्या काचिद् धनवतो नारी सविनयं तं भोजनाय निमन्त्रयामास । अनन्तरं स यति वारान् तेन वर्त्मना गतवान् तति वारान् भोजनाय तत् स्थानं गतवान् ।
९ अनन्तरं सा नारी निर्जं पतिं व्याचष्ट पश्य योऽयं नरोऽस्माकं सविधेन
१० नित्यं गतागतं करोति मया बुध्यते स ईश्वरस्य पवित्रो लोकः । अतस्तस्य निमित्तम् आवाभ्यां भित्तेरुपरि क्षुद्रं कोष्ठमेकं निर्मयीयतां तन्मध्ये पर्यङ्को भोजनासनं पीठासनं दीपवत्तश्च निधीयतां सोऽस्मिन्निवेशनम्
११ आगत्य तस्मिन् स्थाने वसतु । एकस्मिन् दिने इलीशायै तत् स्थानं
१२ गत्वा तत् कोष्ठं प्रविश्य शयने कृते स निजदासं गेहसिं व्याचष्ट त्वं तां श्रूनेमीयाम् आह्वय । ततस्तेनाह्वतायां तस्यां नार्थ्यां तस्य सम्मुखे
१३ तिष्ठन्त्याम् इलीशायो गेहसिं व्याजहार, त्वया सा भाष्यतां, पश्य त्वया-
वयो निर्मितम् एतानि चिन्तितानि, अधुना तव निमित्तम् आवाभ्यां किं कर्त्तव्यं? तव कृते नरपतेः सेनापते र्वा सविधे किञ्चित् प्रार्थनीयं किं विद्यते? सा भाषितवती, मया निजलोकानां मध्ये सुखम् उच्यते ।
१४ अनन्तरम् इलीशायो वभाषे तस्याः कृते किं कर्त्तव्यं? ततो गेहसिना
१५ प्रतिगदितं सा निष्पुत्रा तस्याः पतिश्च दृष्टोऽस्ति । इलीशायः कथया-
१६ मास त्वं ताम् आह्वय । ततस्तेनाह्वतायां तस्यां द्वारे तिष्ठन्त्याम् इली-
शाय उचिवान् एकवत्सरात् परम् एतस्मिन् ऋतौ त्वया तनयः क्रोडे कारिष्यते । किन्तु सा वभाषे हे मम प्रभो हे ईश्वरीयलोक तन्नहि
१७ तन्नहि, निजदासीं प्रति मृषाभारतीं न भवान् भाषतां । अनन्तरं सा नारी गर्भिणी भूत्वेलीशायस्य वाक्यानुसारात् संवत्सरात् परं तस्मिन् ऋतौ पुत्रं प्रसूयते ।
१८ अनन्तरं स बालकः क्रमशो वृद्धिं प्राप्यैकस्मिन् दिने निजतातस्य
१९ समीपे शय्यच्छेदकानां मध्यं जगाम । ततः परं तातम् उद्दिश्य हा मम

मस्तकं हा मम मस्तकम् इति तेन विज्ञापिते स तरुणं दासमेकं
 व्याहरत्, एतस्य मातुः समीपम् एनं बद्ध । अनन्तरं स तेनोदुक्त्य मातुः १०
 समीपं गतो मध्याह्नकालं यावत् मातुश्चरौ उपविश्य ममार । तदानीं ११
 सा तं गृहीत्वा गत्वेश्वरीयलोकस्य खट्वायां शाययित्वा द्वारं बद्धा च
 बहिराजगाम । अपरं दूतेन निजं पतिं बभाषे त्वया तरुणानाम् एको १२
 जन एका गर्दभी च मम सन्निधिं प्रेक्ष्यताम् अहम् ईश्वरीयलोकस्य
 समीपं त्वरितं गत्वा पुनरागमिष्यामि । ततः स प्रोवाच, तस्य सविधम् १३
 अद्य त्वया कृतो यास्यते ? अद्यामावास्या नहि विश्रामदिनमपि नहि ।
 सा व्याचक्षते मङ्गलं भविष्यति । अनन्तरं सा गर्दभीं सज्जयित्वा निज- १४
 दासं जगाद त्वं गर्दभीं चालयन् व्रज मत्तो निदेशमप्राप्य मम गमनं
 शिथिलं मा कुरु । अपरं तस्यां गत्वा कर्मिलपर्वत ईश्वरीयलोकस्य १५
 समीपम् उपस्थितायाम् ईश्वरीयलोकः किञ्चिद् दूरात् तां विलोक्य
 निजदासं गेहसिं जगाद पश्यासी सा गृहेमीया । त्वं तां साक्षात् कर्तुं १६
 धाव, तव मङ्गलं विद्यते ? तव स्वामिनश्च मङ्गलं विद्यते ? तव बालकस्य
 मङ्गलं विद्यत इत्यापृच्छ । तेन तस्मिन् कृते सा प्रत्यवादीत् मङ्गलं
 विद्यते । किन्तु श्लोचश्च ईश्वरीयलोकस्य सविधम् उपस्थाय सा तस्य १७
 पादौ दधार । ततस्तां दवयितुं गेहसि निकटं जगाम, किन्त्वोश्वरीय-
 लोक उक्तवान् एनां तद् अनुजानीहि यत एतस्या अन्तःकरणं शोका-
 कुलमास्ते परमेश्वरस्य मत्तस्तत् प्रच्छाद्य मां न क्षापितवान् । तदानीं १८
 सा नारी व्याचक्षते मया निजप्रभुतः किं पुनो याचितः ? किञ्च स
 न वक्ष्येति मया किं नोदितं ? तदानीम् इलीशायेन गेहसि र्याहृतः, १९
 त्वं बद्धकटिं भूत्वा हस्तेन ममेतत् लगुडं गृहीत्वा व्रज केनचित् सा-
 द्धात् कृतस्तं न नमस्कृत केनापि नमस्कृतस्तं किमपि न प्रतिवद तस्य
 बालकस्य वदनोपरि ममेतत् लगुडं निर्धेहि च । बालकस्य प्रसूः कथं २०
 यामास परमेश्वरो यद्यमरो भवेत्, भवतः प्राणाश्च यदि सजीवा
 भवेयुस्तर्हि भवान् मया न परित्यज्यते । ततः स उत्थाय तस्याः पश्चात्
 जग्मिवान् । इत्यनन्तरे गेहसिना तयोरयो गत्वा बालकस्य वदने २१
 लगुडे निहिते शब्दश्चेतना वा तस्य न बभूव, तस्माद् गेहसिना तं
 साक्षात् कर्तुं समीपं स ऊचे, बालको न प्रबुद्ध इति । अनन्तरम् २२
 इलीशायेन गेहं प्रविश्य स बालको मृतः स्वस्य शयनीये शयानश्चेति
 दृष्टं । अतः स एकाकी तस्य समीपं प्रविश्य द्वारं संबध्य परमेश्वरस्य २३

- २४ सन्निधौ प्रार्थनां चकार । अपरं शय्याम् आबद्ध्वा बालकस्योपरि शयित्वा तस्य वदनोपरि निजं वदनं तस्य लोचनयोरुपरि निजे लोचने तस्य करयोश्चोपरि निजौ करौ समर्पयन् स्वयं बालकस्योपरि जम्बमानो
- २५ बभूव ततो बालकस्य गात्रे तापो भवितुम् आरभे । अनन्तरं सोऽ-
बद्ध्वा कोष्ठस्य तत इतो बभ्राम, पुनराबद्ध्वा च तस्योपरि जम्बमानो
बभूव । ततो बालकः सप्तवारान् क्षुतं कृत्वा लोचने उदमीलत् ।
- २६ तदानीं स गेहसिं समाहूय व्याचचक्षे त्वं तां शुभेभ्योऽयम् आहूय
ततः सा तेनाहूता तस्य सविधम् आजगाम, ततः स उदितवान् त्वं
- २७ निजं तनयं गृह्णाण । तदानीं साभ्यन्तरं समीपं तस्य चरणयोः पतित्वा
प्रणमाम ततो निजं पुत्रं वहन्तो वहिर्जंगाम ।
- २८ अनन्तरम् इलीशायः पुनर्वारं गिरगलं जगाम । तस्मिन् समये
जनपदे दुर्भिक्षम् आसीत्, अपरं भविष्यदादीनां शिष्येषु तस्य सम्मुख
उपविष्टेषु स निजदासं समादिशत् ब्रूयत् पाकभाजनम् आरोप्येतेषां
- २९ भविष्यदादीनां शिष्याणां कृते भक्ष्यं पच । तदानीं तेषाम् एको जनः
श्राकानि संयोजितुं क्षेमं गत्वा वन्याम् इवारुक्षतां प्राप्य तस्याः फले
र्वस्त्रं परिपूर्यानीय तानि खण्डयित्वा पाकस्थाल्यां निदधे किन्तु तानि •
- ३० किं तत् ते नाज्ञायत । अनन्तरं लोकानां भोजनार्थं परिवेषणे कृते ते
श्राकम् आखाद्योच्चैःखरेण व्याचचक्षिरे हे ईश्वरीयलोक पाकस्थाल्यां
- ३१ मृत्युरास्ते ततस्ते तद् भोक्तुं नापारयन् । तदानीं स उदितवान् किञ्चिद्
गोधूमचूर्णम् आनयत ततः स पाकस्थाल्यां तन्नित्तिप्य जगाद लोकानां
कृते परिवेषणं कुरु ते तत् भुञ्जतां । ततः पाकस्थाल्यां किञ्चिदपि नाशु-
भम् अतिष्ठत् ।
- ३२ अनन्तरम् एको लोको बालशालिशयाः प्रथमशस्यस्य पूषान् अर्घते
यवस्य विंशतिपूषान् वस्त्रपुटके च शस्यमग्नरीश्वरीयलोकाय दातुम्
आनिनाय तत इलीशाय व्याचचक्षे एतानि लोकभ्यो वित्राण्य ते
- ३३ भुञ्जतां । ततस्तस्य परिचारक उदितवान् मया किं शतलोकभ्य एतत्
परिवेषयिष्यते ? स पुनर्वारं व्याजहार तानि मनुष्येभ्यो वितर ते
भुञ्जन्तां यतः परमेश्वरेण निगद्यते तेषु भुक्तवत्स्वपि तस्य किञ्चिदव-
- ३४ शिष्टं स्यास्यति । तस्मात् तेन तेषां समस्तं तेषु निहितेषु परमेश्वरस्य
वचनानुसारात् सर्वेषु भुक्तवत्स्वपि किञ्चिद् अवशिष्टं तस्यौ ।

५ पञ्चमोऽध्यायः ।

१ कुष्ठरोगात् मुक्तिं लब्धुं नामानस्य शोमिरोणमनं ८ इलीशायस्य निदेशाद् यद्देन-
सरति सप्तवारान् सञ्जनं १५ मुक्तिदेतो नामानेन दत्तस्योपहारस्येलीशायेनापदणं
१० उपदौकनपञ्चाद् गेहसं कुष्ठोभवम् ।

अरामीयनरपते नामाननामक एकः सेनापतिरासीत् तेन च परमे- १
श्वरोऽरामीयान् जययुक्तान् अकरोत् तत्कारणात् स निजप्रभोः साक्षात्
महान् सम्मानितश्चासीत् स च वीर आसीत् किन्तु कुष्ठरोगवान्
आसीत् । एकस्मिन् समये ऽरामीयलोकानां सैनिकैः समीयेखायेलीय- २
देशात् क्षुद्रायां कस्याश्चिद् वन्दिबालिकायाम् आनीतायां सा नामानस्य
जायायाः परिचारिका बभूव । सा निजस्वामिनो व्याचष्ट हा हा यदि ३
मम प्रभुः शोमिरोणस्य भविष्यदादिनं साक्षात् कर्तुं शक्नुयात् तर्हि
स तेन कुष्ठरोगात् मोचयिष्यते । अनन्तरं स गत्वा निजप्रभुं गदित- ४
वान् इखायेलीयजनपदाद् आनीता बालिका वच इदं ब्रवीति । ततो ५
ऽरामीयनरपतिस्तं व्याहरत् त्वं तत् स्थानं याहि । इखायेलीयनर-
पतये मया पत्रं प्रेषयिष्यते । तदानीं स निजहस्तेन दशकिंकरपरि-
मितानि रजतानि घट्सहस्राणि स्वर्गमुद्रा दण्डयुग्मानि वसनानि च ६
गृहीत्वा प्रतस्थे । इखायेलीयस्य भूपतेः समीपं तेन यत् पत्रम् आनायि ७
तन्मध्य एतादृशं लिखितमासीत् मम भृत्या नामानस्तव समीपं मया
प्रेषित इत्येतत् पत्रं प्राप्य त्वया बुध्यताम् अतस्तस्य कुष्ठरोगस्त्वयाप-
हर्तव्य इति । अनन्तरम् इखायेलीयो नरपतिस्तत् पत्रं पठित्वा ८
निजवस्त्रं कृत्वा च व्याजहार मारणे जीवनदाने च समर्थ ईश्वरः
किमहमस्मि यदयं मनुष्य एकजनस्य कुष्ठरोगहरणाय मम समीपं तं
प्रहिणोति ? मया विनीयते यूयं विविच्य पश्यत स मम किदमेवा-
नुसन्दधाति ।

अनन्तरम् इखायेलीयो नरपतिः स्ववसनम् अस्त्रिनत् वच इदं ९
निश्चयेनरीयलोक इलीशायो राजानं प्रति दूतं प्रहिष्य भारतीभिर्मां
बभाषे त्वया कुतो निजं वसनम् अश्चेदि स मम समीपम् आगच्छतु
तत इखायेलो मध्य एको भविष्यदादी विद्यत इति ज्ञास्यति । अतो १०
नामानो हयरथैः साकम् आगत्येलीशायस्य भवनद्वारेऽवातिष्ठत । तत १०
इलीशाय एकं दासं प्रहिष्य तं व्याचचष्टे त्वं गत्वा यद्देनसरति सप्त-
वारान् आहि तेन तव मांसं नविनीभविष्यति त्वच्च शुचि भविष्यति ।

- ११ ततो नामानः कृङ्गः सन् प्रस्थाय व्याजहार स वहिरागत्य मम समीपे
तिष्ठन् स्वीयप्रभोः परमेश्वरस्य नाम्ना प्रार्थनां कृत्वा कुष्ठस्थानोपरि कर्तुं
१२ चालयन् कुष्ठं मत्तोऽपहरिष्यतीति मया ब्रुवं । दम्भेवकस्ये चवाना
परंपरा च सरितौ किम् इच्छायेन्देशस्य सकलसरिङ्गा उत्तमे नहि ?
किमहं तयोः स्नात्वा शुचिर्भवितुं नाशङ्क्यं ? इत्थं कोपं कृत्वा स परा-
१३ वृत्य जग्मिवान् । अनन्तरं तस्य दासाः सविधमागत्य तं व्याचचक्षिरे,
हे तात स भविष्यदादी यदि भवन्तं किञ्चन महाकर्म्मज्ञापयिष्यत्
तर्हि भवान् किं तन्नाकरिष्यत् ? अतः स्नात्वा शुचिर्भवेति तेन यद्
१४ आदिष्टं तद् भवतावश्यं कर्त्तव्यं । तदानीं स गलेश्वरीयलोकस्य निदे-
शानुसारेण यद्देनसरिति सप्तवारान् ममञ्ज तेन क्षुद्रबालकस्येव तस्य
नवीनं मांसं बभूव स च शुचिर्बभूव ।
१५ अनन्तरं नामानो निजानुगामिलोकेः साकं परावृत्तेश्वरीयलोकस्य
समीपमागत्य तस्य सम्मुखे तिष्ठन् उवाच पश्येस्वादिलमर्थं विना पृथिव्याः
कुत्रापि सत्य ईश्वरो न विद्यत एतद् इदानीं मयाज्ञायि, अतोऽहं
१६ प्रार्थये निजदासात् क्षुद्रं दानं भवता गृह्यतां । किन्तु स उदितवान्
अहं यं परमेश्वरं परिचरामि स यद्यमरो भवेत् तर्हि मया किञ्चिदपि
न ग्राहिष्यते ततः स तद् गृहीतुं तं बद्धप्रार्थितवान् तथापि स न
१७ स्वीकृतवान् । अनन्तरं नामान व्याचचक्षे प्रार्थयेऽहं द्वयोरश्वतरयो
भारं मृत्तिका किं तव दासाय न दायिष्यते ? यतोऽयारभ्य तव दासः
परमेश्वरं विना कश्चनेतरं देवम् उद्दिष्य होमं बलिदानं वा न करि-
१८ ष्यति । केवलम् एतस्मिन् परमेश्वरस्तव दासं क्षमतां मम प्रभुः पूजनार्थं
रिम्माणस्य मन्दिरप्रवेशनसमये यदि मम करम् आलम्बते तर्हि मया
रिम्माणस्य मन्दिरे प्रणामः कारिष्यते ततो रिम्माणस्य मन्दिरे प्रणाममधि
१९ परमेश्वरः स्वीयदासं क्षमतां । तत इलीशायस्तं व्याहरत् त्वं कुशलेन
याहि । ततः स प्रस्थाय कतिपयपश्यान् जग्मिवान् ।
२० अपरम् ईश्वरीयलोकस्येनीशायस्य परिचारको गेहसि मंगसि कधि-
तवान् श्वोऽरामीयो नामानो यद् आनीतवान् मम प्रभुस्तस्य हस्तात्
तन्न गृहीतवान् एतेन तं प्रति मृदुताचारं कृतवान् किन्तु परमेश्वरो
यद्यमरो भवेत् तर्हि मया तस्य पश्चाद् धावित्वा तस्मात् किञ्चिद्
२१ ग्राहिष्यते । अनन्तरं गेहसौ नामानस्य पश्चाद् गते नामानो निज-
पश्चाद् धावन्तं तं विलोक्य साक्षात् कर्त्तुं रथादवरोद्ध पप्रच्छ किं

सर्वं मङ्गलं ? ततः स व्याचक्षते सर्वं मङ्गलं किन्तु मम प्रभु मां प्रह्रिय १९
वच इदं निवेदयति, एतस्मिन्नेव क्षण इप्सुधिमशिलोच्चयाद् भविष्यदा-
दिनां द्वौ युवशिश्यावागतौ, भवान् ताभ्यां किकारमेकं रजतं द्वे युग्मे
वसनानि च ददातु । ततो नामानो जगाद, त्वं किकारद्वयं रजतं ग्रही- २०
तुम् अर्हसि । अनन्तरं स तं पुनः पुनः प्रार्थ्य ताभ्यां वसनयुग्माभ्यां
साकं वस्त्रपटके किकारद्वयं रजतं बद्धा द्वयो दासयोः समर्पितवान्
ततस्तौ गेहसिरयेऽप्ये तद् उज्ज्वन्तौ । अनन्तरम् उपपर्वतं प्राप्य स २४
तयोः करेभ्यस्तत् सर्वं गृहीत्वा गेहे निदधे, तेन विरुष्टौ तौ लोकौ च
परावृत्य जग्मतुः । अनन्तरं गेहसिरभ्यन्तरम् इत्वा निजप्रभोः सम- २५
क्षम् अतिष्ठत् तत इलीशायस्तं बभाषे हे गेहसे त्वया कुत आगतं ?
स उक्तवान् तव दासेन किमपि स्थानं न गतं । किन्तु स उदितवान् २६
स मानवत्वां साक्षात् कर्तुं यदा स्यन्दनाद् अवरुद्धागमत् तदा मम
मनः किं त्वया साकं नागमत् ? रजतग्रहणस्य वसनजिततरुद्राक्षाक्षेत्र-
गेभिषत्रजदासदासीनां ग्रहणस्य च किमयं समयः ? तस्मात् नामा- २७
नस्य स कुष्ठरोगस्तथैव तव वंशे च चिरं तिष्ठतु । ततो गेहसि हिमा-
नीवत् कुष्ठयुक्तो भूत्वा तस्य सविधाद् बहिर्जंगाम ।

६ पष्ठोऽध्यायः ।

१ इलीशायेन परशुफालस्य जलाद् उज्ज्वन्नं ८ इसायेलीषराजेनाराभीयनरपः
मन्त्रणाया निष्कलीभयनं ११ अरामीयमैय्यानाम अयोकरण १८ शोमिराके तेनाम्
आनयनं पुनस्ततो विसर्जनं २४ दुभिचं २६ इथा नोय्याः स्त्रीयबालकभक्षणं २०
इलीशायस्य जननाय राज्ञश्चेष्टा ।

अनन्तरं भविष्यदादिनां शिष्या इलीशायं व्याचक्षते, इदानीं वयं १
भवतः सम्मुखे यत्र स्थाने वसाम एतत् स्थानं सङ्गीर्णं । अतोऽस्माभि २
र्यईनस्य तीरं गम्यताम् एकैकेन जनेन तस्मात् स्थानाद् एकैकं गेहकाष्ठ-
मानीयताञ्च तेन वयं स्तेषां हते तत्र स्थाने वासगृहं निर्मासः ; ततः
स उदितवान् यात । अनन्तरम् एको जनः कथयामास भवान् कृपां ४
विधाय निजदासैः समं व्रजतु । ततस्तेन कथितं मया यास्यते । तस्मिन् ४
तैः समं समीते ते र्यईनस्य समीपं गत्वा काष्ठानि चिच्छिदुः । एको ५
जनो गेहकाष्ठं हिनति तदन्तरे कुठारस्य फालस्तोये निषपात ततः स
उधैरवदत् हा हा हे प्रभो स परतो मया धारितः । तदानोम् ईश्वरी- ६

- यमनुजः पप्रच्छ तत् कुत्र पतितं ? अनन्तरं तेन तत् स्थानं दर्शितं
इलीशायः काष्ठमेकं कृत्वा तत्र निचिक्षेप, तेन लोहम् उदमज्जत् ।
७ तदानीम् इलीशायस्तं व्याचक्षते, खसमीपे तं हर ततः स करं प्रसार्य
तं जग्राह ।
८ तस्मिन् समयेऽरामीयो भूपतिरिस्त्रायेलीयलोकैः साकम् अयुध्यत्
अतस्तेन निजदासैर्मन्त्रयित्वा मुकस्थाने मया शिविरं स्थापयिष्यत इति
९ गदित ईश्वरीयलोक इस्त्रायेलीयराजाय दूतेन निवेदयामास, साव-
धानो भव, अमुकस्थानस्योपेक्षां मा कार्षीः, तत् स्थानम् अरामीया
१० व्यागच्छन्ति । तत् ईश्वरीयलोको यत् स्थानमधि वार्त्तां प्रहित्व तं साव-
धानम् अकरोत् तत् स्थानम् इस्त्रायेलीयो नृपतिः सैन्यं प्रहित्वात्मान-
११ मरुदत्, एतादृशं बह्वारान् अकरोत् । अतस्तत्कारणाद् अरामीय-
महीपतेर्मनस्युद्दिग्ने सति स निजभृत्यान् आहूय व्याचक्षते, अस्मदीयानां
मध्य इस्त्रायेलीयमहीपतेः पत्नीयो लोकः क अस्ति तत् किं यूयं मध्यं न
१२ कथयिष्यथ ? तदानीं तस्य भृत्य एक उक्तवान् हे मम प्रभो राजन्
कोऽपि नास्ति क्तिन्विस्त्रायेलीयानां मध्यवर्तिनेलीशायनाम्ना भविष्यदा-
दिना तव शयनागारस्थमन्त्रणापोस्त्रायेलीयनरपतये निवेद्यते ।
१३ स व्याचक्षते यूयं समीय तस्य वासस्थानम् अन्विष्यत तेन मया
सैन्यं प्रहित्व स आनायिष्यते । ततः परं पश्य स दोषने विद्यते वच
१४ इदं केनापि तस्मै कथितं । ततः स वाजिनो रथान् महासैन्यानि च
१५ तत् स्थानं प्रेषयामास ते च निशायामागत्य तन्नगरं विवेष्टिरे । अन-
न्तरं प्रत्युष ईश्वरीयलोकस्य दास उत्थाय वहि निर्गत्य वाजिरथमहा-
सैन्यानां संघो नगरं वेष्टत इति ददर्श ततः स दासस्तं बभाषे हा हा
१६ प्रभो अस्माभिः किं कर्तव्यं ? स उदितवान् भयं मा कार्षीः, तेषां सङ्गि-
१७ लोकेषोऽस्माकं सङ्गिने लोकाः अधिकाः । तदानीम् इलीशायः प्रार्थनां
कुर्वन् व्याजहार हे परमेश्वर, एष यद् द्रष्टुं प्राप्नोति तदर्थं तस्य
साधने उन्मीलय । ततः परमेश्वरेण तस्य तरुणस्य भोचनद्वय उन्मी-
लिते स आलोक्षेलीशायस्य चतुर्दित् वज्रिमयं हयरथैः परिपूष्यं
१८ श्लोचयं विलोकयामास । अनन्तरं सैन्यसमूहे तस्य सविधं समागत
इलीशायः परमेश्वरम् उद्दिश्य प्रार्थनां कुर्वन् उक्तवान् एष सङ्कल्पया-
न्मीक्रियतां । तत् इलीशायस्य वचनानुसारात् स तान् अन्मीकृतवान् ।
१९ अनन्तरम् इलीशायस्तान् उदितवान् एष पश्या नहि नगरमेतच्च

नहि मम पश्चाद् आगच्छत यं मनुजं यूयं गवेधयथ तस्य सविधं मया
नेष्यध्वे । अनन्तरं स तान् शोमिरोणं निनाय । तेषु शोमिरोणं प्रवि- ९०
ष्ट्विलीशाय आचचक्षे हे परमेश्वर, एतं लोका यद् वीक्षितुं प्राप्नुवन्ति
तदर्थम् एतेषां लोचनान्युन्मीलय । ततः परमेश्वरेण तेषां लोचनेषु-
न्मीलितेषु शोमिरोणस्य मध्ये वयमास्मह इति तैर् ददृशे । अपरम् ९१
इच्छायेलीयो राजा तान् वीक्ष्येलीशायं जगाद, हे मम तात किमहं
मारयिष्यामि ? किमहं मारयिष्यामि ? इलीशायः कथयामास ते ९२
त्वया न मारयितव्याः । ये लोकाः खड्गधनुर्भ्यां त्वया वन्दीक्रियन्ते ते किं
त्वया मारयितव्याः ? एतेषां समीपं पूषान् तोयानि च निधत्स्व ते भुक्ता
पीत्वा च निजप्रभोः समीपं गच्छन्तु । ततस्तेषां निमित्तं तेन महाभोज्ये ९३
कृतं ते बुभुजिरे पपुश्च ततः परं तेन विष्टाः खेपां प्रभोः सविधं समीयुः ।
ततः परम् अरामीयसैन्यसङ्घा इच्छायेलीयं जनपदं पुनर्नागताः ।

अनन्तरम् अरामीयो विनृहददो नरपतिः स्त्रीयानि सर्वसैन्यानि ९४
संगृह्य यात्रां कृत्वा शोमिरोणं नगरम् अवरोध । तेन शोमिरोणे ९५
महादुर्भिक्षं बभूव तेषां नगरावरोधनाद् एकस्य गर्दभमस्तकस्य
मूल्यम् अशीतिमुद्रा बभूव, कपोतमलस्य कावाख्यपरिमाणस्य चतुर्या-
शस्य च मूल्यं पञ्चमुद्रा बभूव ।

एकदा नृपतिः प्राचीरस्योपरि भ्रमति तदगन्तर एका नारी प्रोचै ९६
निवेदयामास हे मम प्रभो राजन् उपकुरु । राजा जगाद, यदि ९
परमेश्वरेण त्वं नोपक्रियसे तर्हि मया शस्यमर्दनस्थानात् द्राक्षारसक
गडाद्वा केन त्वम् उपकारिष्यसे ? राजा पुनरुवाच तव किं दुःखं ? ततः ९८
सा प्रतिजगाद, आवयो भक्त्यर्थम् अथ तव पुत्रं त्वं देहि शो मम
पुत्र आवाभ्यां भक्षिष्यत इत्यनया नार्थाहम् उक्ता । तत आवां मम पुत्रं ९९
पक्वाभक्षिष्व, परदिन आवयो भक्षणार्थं तव पुत्रं त्वं देहोति मयोक्तं
किन्तु सा निजपुत्रम् अजगृहत् ।

तदानीं राजा तस्या नार्था वचनं निशम्य स्त्रीयं वसनं चिच्छेद, ततः १०
प्राचीरभ्रमणसमये तस्य गात्रे शाणवसनं बद्धमिति लोकैर् ददृशे । अन- ११
न्तरं स कथितवान्, अथ यदि शाफटपुत्रस्येलीशायस्य शिरस्तस्य
स्कन्धे तिष्ठति तर्हि श्वरो मल्लम् अमुकं ततोधिकश्च फलं ददातु । तदा- १२
नीम् इलीशायो निजगेहे समुपविष्ट आसीत् प्राचीनलोकाश्च तेन
समम् उपविष्टा आसन् ततो नृपतिना स्वसमीपाद् दूते प्रहिते तस्या-

गमनात् पूर्वम् इलीशायः प्राचीनान् आचचक्षे, पश्यत मम शिर-
श्चेदनाथं तेन हत्याकारिणः सुतेन लोकः प्रहितः । अतः पश्यत तस्मिन्
दूत आगच्छति यूयं द्वारं रुद्धा तं वहिष्कुरुत तस्य प्रभोः पदयोः शब्दः
११ किं तस्य पश्चात् नहि ? स तैः समं सम्भाषत इत्यनन्तरे स दूतस्तस्य
समीपम् आगत्य राज्ञा कथितम् एतद् वच उदितवान् इदम् अमङ्गलं
परमेश्वराद् आगतम्, मया परमेश्वरः कुतः पुनरपेक्षिष्यते ?

७ सप्तमोऽध्यायः ।

१ बङ्गलभक्ष्यमयीलीशायस्य भविष्यद्वचनं २ चतुर्णां कुष्ठिलोकानाम् अरामीयाणां
शिविरगमनं वाचनयनञ्च १२ तेषां वार्तां मृत्यां विदित्वा लोकैररामीयाणां शि-
विरलोठनं १३ भविष्यद्वचनेऽविश्वामिन एकस्याधिपते संत्यु ।

१ तदानीम् इलीशाय आचचक्षे यूयं परमेश्वरस्य वचो निशामयत
परमेश्वर एतां भारतीं वदति अ एतस्यां वेलायां शोमिरोणस्य गोपुरे
दशशेकपरिमितानां सूक्ष्मगोधूमचूर्णानाम् एकशेकलं मृत्युं भविष्यति
२ विंशतिशेकपरिमितानां यवानाञ्चकशेकलं मृत्युं भविष्यति । तदानीं
राजा यस्याध्यक्षस्य करम् आलम्बत तेनेश्वरीयलोक आचचक्षे पश्य
यद्यपि परमेश्वरेण वियति द्वाराणि क्रियन्ते तथापि तेन किम् एतत् कर्तुं
शक्यते ? सोऽभिहितवान् पश्य त्वया निजदृग्भां तत् दर्शिष्यते किन्तु
किञ्चिन्न भविष्यते ।

३ तदानीं गोपुरप्रवेशस्थाने चत्वारः कुष्ठिनोऽविदन्त । ते परस्परं बभा-
४ षिरे, अस्माभिर्निधनं यावत् कुत एतस्मिन् स्थाने उपविश्यते ? अस्माभि-
र्नगरं प्रविश्यतामित्युक्ते तत्रापि दुर्भिक्षम् आस्ते तत्रास्माभिर्मरिष्यते ।
अपरम् अत्रापि तिष्ठद्भिरस्माभिर्मरिष्यते । अत आत्त त वधम्
अरामीयाणां शिविरं गच्छामः, तैर्जीविता वधं जीविष्यामो मारिताः
५ केवलं मरिष्यामः । अतस्तेरामीयाणां शिविरं गन्तुं प्रवृष उत्थाया-
रामीयाणां शिविरस्य प्रान्तभागम् उपस्थितस्तत्र कश्चन नास्तीति ददृशे ।
६ यतः प्रभुररामीयान् बङ्गनां रघिस्यन्दनहयानां शब्दम् अर्धतो मच्चा-
चमूनिवहस्य शब्दं आवयामास तेन ते परस्परं बभाषिरे पश्यतास्माकम्
आक्रमणार्थम् इच्छायेलीयो महीपतिर्हिंसीयानां भूपतिवन्दाय मिथी-
७ यायां भूपतिवन्दाय च मुद्राः प्राददात् । ततो हेतोस्तैः प्रवृष उत्थाय
पलायाञ्चके ते खेधां पटोटजानि बाजिनो गर्हभान् सर्व्वशिविरञ्च

पूर्वावस्थया विहाय निजान् निजान् प्राणान् अविनुं पलायाम्-
क्रिरे । अनन्तरं ते कुलिशो लोकाः शिविरस्य प्रान्तभागे पटोटज- ८
मेकं प्रविश्य बुभुक्षिरे पपुञ्च । अपरं तस्मात् स्थानात् सुवर्णदुर्ब्ध-
वसनानि गृहीत्वा गोपयित्वा निदधिरे ततः परं पुनर्ब्रूयं समेत्य पटो-
टजमन्यत् प्रविश्य तस्मादपि द्रव्याणि समादाय व्रजित्वा सङ्कोप्य निद-
धिरे । अनन्तरं ते परस्परम् ऊचिरे, कस्माकम् एतत् कर्म न भद्रम् अथ ९
शुभवार्त्ताया दिनं किञ्च वयं नीरवास्तिष्ठामः । यदि प्रभातं यावद्
विलम्बामहे तर्ह्यवश्यं दण्डनीया भविष्यामः । अत इदानीम् एत वयं
समीय राजमन्दिरे वार्त्तामेतां वदामः । अनन्तरं ने गत्वा नगरस्य दौ- १०
वारिकम् व्याङ्ग्य व्याचचक्षिरे, वयम् अरामीयाणां शिविरम् अगमाम,
पश्य तत्र कोऽपि न विद्यते मानुषस्य शब्देऽपि नास्ति केवलं बद्धा
वाजिनो बद्धा गर्दभाश्च सन्ति वासःकुशस्य पूर्वावस्थया विद्यन्ते । ततस्तेन ११
दारिण आह्वतास्ते च राजमन्दिरस्याभ्यन्तरे तां वार्त्तां व्याचचक्षिरे ।

अनन्तरं नृपतिः क्षणदायाम् उत्थाय निजभृत्यान् व्याजहार, अरा- १२
मीयैरस्मान् प्रति यत् कर्म क्रियते तदहं युष्मान् ब्रवीमि वयं बुभुक्षिता
आस्महे तैरेतद् ज्ञायते, अतस्ते क्षेपे प्रचक्ष्न्वाः स्थातुं शिविराद् वहि-
र्गत्यैषा मन्त्रजाकारि लोकेषु नगराद् वहिर्भूतेषु वयं तान् जीवग्रहं
ग्रहीष्यामो मध्येनगरं प्रवेक्ष्यामहेति । ततस्तस्य भृत्यानाम् एको जनः १३
प्रत्यब्रवीत् नगरे ये वाजिनोऽवशिष्टाः सन्ति वयं तेषाम् अवशिष्टानां
वाजिनां पञ्च गृहीत्वा प्रहित्य द्रक्ष्यामः पश्य ते नगरेऽवशिष्टानाम्
इच्छायेलीयानां निवहस्य समानाः, पश्य ते नष्टानाम् इच्छायेलीयानां
निवहस्यापि समाना भवन्ति । अनन्तरं तैर्द्वियुग्मे द्वयानां गृहीते १४
यूयं गत्वा पश्यतेति कथयित्वा नृपतिररामीयाणां एतनानां पश्चात्
ताम् प्रेषयामास । ततस्तेषु यद्दैनं यावत् तेषां पश्चाद् गतेऽरामीयाणां १५
तूर्णताकारणात् परित्यक्तैर्वसनैर्भाजनैश्च वर्त्मपरिपूर्णम् इति ददृशुः ।
तदानीं तैर्दृतैः परावृत्यागत्य राज्ञे वार्त्ता निगदिता । ततः परं लोके १६
वर्हिर्भूयारामीयैणां शिविरे जोठिते परमेश्वरस्य वाक्यानुसाराद् दश-
श्रेटकपरिमितानि सृष्टागोधुमपर्णानि श्रेकलैकमूल्येन व्यक्रीयन्त विंश-
तिश्रेटकपरिमिता यवाश्चैकश्रेकलमूल्येन व्यक्रीयन्त ।

अनन्तरं नृपतिर्यस्याधिपतेः करम् आलम्बितवान् तस्मिन् गोपुरम् १७
अवितुं नियुक्ते लोका गोपुरे चरन्त्येकं विमम्बदुस्तत ईश्वरीयलोकस्य

- सविधे भूपस्य गतिसमये तेन यदभाषि तदनुसारात् स निधनमितः ।
- १८ फलतः च एतस्यां वेलायां शोमिरोलस्य गोपुरे दशश्रेटकपरिमितानि सुव्यगोष्ठमधुर्यानि शैकलैकमूल्येन विक्रेष्यन्ते विंशतिश्रेटकपरिमिता यवाश्च शैकलैकमूल्येन विक्रेष्यन्ते वचस्येतस्मिन् ईश्वरीयलोकेन राज्ञे
- १९ कथिते सोऽधिप ईश्वरीयं लोकं प्रत्यवदत्, वोक्षस्व यद्यपि परमेश्वरेण विहायसि दाराणि क्रियन्ते तथापि तत् किं भवितुं पारयति ? तत् ईश्वरीयलोकस्तम् अवादीत् पश्य त्वया तत् निजनेत्राभ्यां विनोकिष्यते
- २० किन्तु किमपि न भक्षिष्यते । अतस्तस्य तादृशी दशा बभूव गोपुरे लोकानां चरखि मर्दितः स ममार ।

८ अष्टमोऽध्यायः ।

- १ दुर्भिक्षसमये शुनेमीयाया विवृतिः ७ हसायेलस्य विवृतिः १६ योरासस्य कुराजत्वं २० इदोमदेशेन जिवनानशरेण च तस्याधिपतित्वयजनं २४ अरसियस्य कुराजत्वं २८ चतयुक्तं यिहोरामं साक्षात् कर्तुं तस्य विप्रियेले गमनञ्च ।
- २ पूर्वम् इकीशाये यस्या नार्या मृतं पुत्रम् अजीवयत् ताम् अभाषत, परमेश्वर एतं देशं दुर्भिक्ष्यामं करिष्यति तत् सप्तवत्सरान् यावद् एतस्मिन् जनपदे स्थास्यति, तस्मात् त्वम् उत्थाय परिजनैः समं यस्मिन् स्थाने
- ३ प्रवक्तुं शक्नोषि तत् स्थानं प्रवक्तुं व्रज । ततः सा योषिद् ईश्वरीयलोकस्य वचनानुसारात् परिजनैः समं प्रस्थाप्य पिलेष्टीयानां जनपदे सप्तवत्स-
- ४ रान् यावत् प्रावसत् । अनन्तरं सप्तसु वत्सरेषु व्यतीतेषु सा नारी पिलेष्टीयानां जनपदात् परावत्यागत्य निजनिवेशनस्य भूमेश्च कृते
- ५ भूपतेः सविधे निवेदयितुं वव्राज । तस्मिन्नेव समये भूपतिरेश्वरीयलो-
- ६ कस्य परिचारकं गेहसिनं सम्भाषमाणोऽवदत्, इकीशायेन कृतानि
- ७ सकलमहान्ति कर्माणि मम समीपे समाख्याहि । तत् इकीशाये मृतं शरीरं पुनरजीवयद् एतदाख्याने भूपतये तेन कथ्यमाने यस्या योषिता मृतः पुत्रो जीवनं प्राप्तः सा नारी निजनिवेशनस्य भूमेश्च कृते भूपतेरभासे निवेदयितुम् उपतस्थौ तदानीं गेहसिराचक्षते हे मम प्रभो राजन् एषैव सा नारी तस्याश्च यं तनयम् इकीशायो-
- ८ जीवयत् स एषः । तदानीं नरपतिना पृष्टा सा योषित् सर्व्वं व्याच-
- ९ चक्षते तेन भूपतिस्तस्याः पक्षेऽध्यस्तमेकं नियोल्य आहरत् एतस्या

यत्किञ्चनाविद्यत तत् सर्वम् एषा च यस्मिन् दिने देशमिमं पर्यत्यजत्
तद्दिनमारब्धाद्य यावद् एतस्याः क्षेत्रे यत्किञ्चन समुदपद्यत तत् सर्व-
मप्येतस्यै परावर्त्य विवर ।

अनन्तरम् इलीशायो दम्भेकम् आजगाम तदानीम् अरामीयो ०
नरपतिर्विन्हददो यम आसीत् तत ईश्वरीयलोक एतत् स्थानम् आग-
मत् एतां वार्तां कथित् भूपतये कथयामास । तदा नरपतिर्हृसायेन ८
जगद त्वं स्वहस्तेनोपायनम् आदायेश्वरीयलोकं साक्षात् कर्तुं व्रज,
अपरम् एतस्माद् व्याधेरहं किं मोक्षयिष्ये? वचनम् इदं तेन परमेश्वरं
प्रपश्य । अनन्तरं हृसायेन साक्षात् कर्तुं जगाम । स चत्वारिंश- ९
न्महाक्षेत्राणि दम्भेकस्योत्तमवस्तून् उपायनार्थं गृहीत्वा समागत्य
तस्य सम्मुखे तिष्ठन् आचक्षते किमहम् एतस्माद् व्याधे मोक्षयिष्ये?
वाचमिमां परिप्रष्टुं तव तनयोऽरामीयभूपतिर्विन्हदस्तव समीपं
मां प्राहिष्योत् । इलीशायस्तमुवाच त्वं स्वस्यो भविष्यसीति त्वं स- १०
मीय तं ब्रूहि तथापि तेन मर्त्यमेवेति परमेश्वरो माम् अज्ञापयत् ।
तदानीम् ईश्वरीयलोकस्तस्य त्रयासम्भवपर्यन्तं तस्य वदनं प्रति स्थिर- ११
दृष्टिं कुर्वन् बहोद । ततो हृसायेनः परिपृष्टवान् मम प्रभुः कुतो १२
रोदिति? स प्रतिजगद, इच्छायेकीयवंशानां या हिंसा त्वया कारि-
ष्यते तामहं वेद्मि त्वं तेषां दुर्गाणि वज्रिना दाहयिष्यसि तेषां तद्वान्
खड्गेन हनिष्यसि तेषां शिशून् भूमौ विकरिष्यसि गर्भवतीनाम् उद-
राणि विदारयिष्यसि च । हृसायेनोवाचत् सारमेयतुल्यस्तवैव दासः १
को य एतादृग् गृह कर्म तेन कारिष्यते? इलीशाय उदितवान्
त्वम् अरामस्य राजा भविष्यसीति परमेश्वरो मां ज्ञापितवान् । अन- १४
न्तरं स इलीशायस्य सविधात् समीपं निजप्रभोः समीपं जगाम । तदा
नरपतिस्तं परिपृष्ट इलीशायस्तां किमवाचत्? स प्रत्यवादीत् त्वं
स्वस्यो भविष्यसि भारतीभिमां स मामवादीत् । परेऽहनि स कर्मकमेकम् १५
आदाय तोये मज्जयित्वा राज्ञ आननस्योपरि विस्तारयामास, ततः
स ममार । अनन्तरं हृसायेनस्तदीयपदे राजा बभूव ।

आज्ञावतनयस्येच्छायेकीयभूपते यिहोरामस्य पञ्चमे राजत्ववत्सरे १६
यिहदादेशीयनरपते यिहोशाफटस्य राजत्वमसये तस्य यिहोशाफटस्य
पुत्रो योरामो राजत्वं कर्तुं पारमे । स हाजिश्चदत्सरवयस्कः सन् १०
राजत्वं कर्तुं प्रारब्ध यिरूशालमेऽष्टवत्सरान् यावद् राजत्वं चकार ।

- १८ स आहावीयवंशवद् इच्छायेलीयभूपतीनां वर्त्मनि चकार यतः स आहावस्य दुहितरं युवाह तेन परमेश्वरस्य साक्षात् कुत्सिताचारं
- १९ चकार । तथापि परमेश्वरो निजदासं दायूदं प्रति तस्य वंशाय चिर-
कालं प्रदीपदानस्य यां प्रतिष्ठाम् अकरोत् तन्निमित्तं यिहदां विनाश-
यितुं नैच्छत् ।
- २० तस्य राजत्वसमये इदोमीयलोका यिहदाया अधिपत्वं विहाय
- २१ खेषामुपरि राजानमेकम् अभ्यसिधुः । अतो योरामस्तस्य रथिनश्च
सर्वे सायीरं समीय निशायां तत्रोत्थाय खान् वेष्टकान् इदोमीयान्
तेषां रथिनश्च जघ्नस्ततो लोकाः स्वीयं स्वीयं वासस्थानं पलायाच्च-
- २२ क्रिरे । तथापीदोमीयलोका अद्यापि यिहदाया अनधीना विद्यन्ते ।
- २३ तस्मिन्नेव समये लिबनाया लोका अपि तस्याधीनत्वं तत्पुत्रः । एतस्य
योरामस्यावशिष्टं चरित्रं तेन कृतानि सर्वाणि कर्माणि च किं यिह-
- २४ दादेशस्य महीपतीनां पुराणपुस्तके लिखितानि न विद्यन्ते ? अनन्तरं
योरामो निजपितृलोका इव महानिद्रां गत्वा दायूदनगरे पितृलो-
कानां सन्निधौ अग्राने निहितस्तत्तस्य तनयोऽहसियस्तस्य पदे राजा
बभूव ।
- २५ इच्छायेलीयनृपतेराहावतनयस्य यिहोरामस्य दादशे राजत्ववत्सरे
- २६ यिहदादेशीययोरामस्य तनयोऽहसियो राजत्वं कर्तुम् आरेभे । राज्य-
प्राप्तिसमये सोऽहसियो द्वाविंशतिवत्सरवयस्क आसीत् स यिरूशा-
लमे वत्सरमेकं राजत्वं चकार । अथलियानामिच्छायेलीयराजस्यास्य
- २७ दुहितृता तस्य प्रसूरासीत् । स आहाववंशस्य वर्त्मनि चरन् आहावीय-
वंश इव परमेश्वरस्य साक्षात् कुत्सिताचारं अकृवान् यतः स आहा-
वीयवंशस्य जामातासीत् ।
- २८ अनन्तरं स आहावसुतस्य यिहोरामस्य सङ्गी भूत्वारामीयनर-
पतिना हसाथेलेन समं समरं कर्तुं रामोतगिलियदं जग्मिवान् ततो
- २९ इरामीयलोका यिहोरामं हतवन्तः । अनन्तरम् अरामीयमहीपतिना
हसाथेलेन समं योधनसमये रामोतगिलियदे यिहोरामो नृपति यांनि
हृतानि कम्बवान् तेभ्यः स्वस्थो भवितुं स परावत्य यिप्रियेकं जगाम ।
तदानीं यिहदादेशीयो महीपति योरामस्य सुतोऽहसिय आहाव-
तनयस्य यिहोरामस्य पीडाकारणात् तं वीक्षितुं यिप्रियेकं जग्मिवान् ।

८ नवमोऽध्यायः ।

१ येष्टोराज्याभिषेकार्यं भविष्यद्वादिनां कस्यचित् तरुणस्येकीशायेन प्रेषणं ४ तत्कर्म-
साधनात् परं तस्य भविष्यद्वादिनः पलायनं ११ नावातस्य चेन्न येष्टोराजेन
यिष्टोरास्य हननं २० अहमियस्यापि हननं २० अहङ्कारिणा ईवेवलो गवाक्षतो
निक्षिप्तत्वं सारमेये भञ्जितत्वम् ।

अनन्तरं भविष्यद्वादीशया भविष्यद्वादिनां शिष्यमेकम् आह्वय १
गदितवान् त्वं बद्धकटिं भूत्वा तैलभाग्डम् इदं करेणादाय रामोतगि-
लियदं गच्छ । तत् स्थानं प्राप्य निमग्नेः पौत्रं यिष्टोराफटस्य तनयं २
येष्टं गवेधय, अपरं गेष्टं प्रविश्य तदीयभातृणां मध्यात् तम् उत्थाप्य
गर्भागारमेकं नय । अपरं तैलभाग्डं गृहीत्वा तदीयशिरसि तैलं निधिच्य ३
तं ब्रूहि परमेश्वरेण वच इदं निगद्यते अहं त्वाम् इच्छायेतो राज्ये
ऽभ्यर्षिष्वं । ततः परं त्वं द्वारं विमोच्य पलायस्व मा विलम्बस्व ।

अनन्तरं स भविष्यद्वादी तरुणो रामोतगिलियदं जगाम । तत्रो- ४
पस्थाय सेनापतीन् विलोक्य तेनोक्तं चे सेनापते त्वया सह मया ५
सम्भावितयं । ततो येष्टः परिप्रच्छ, अस्माकं मध्ये केन सह ? स
जगाद चे सेनापते त्वयैव साङ्गं । तदानो येष्टावुत्थाय भवनस्य मध्यं ६
गते स तस्य शिरसि तैलं निधिच्य तम् उच्चिवान्, इच्छायेतः प्रभुः पर-
मेश्वर इतां भारतीं भावते परमेश्वरस्य प्रजा य इच्छायेत्वंशास्तेषाम्
उपरि त्वामहं राजत्वे ऽभ्यर्षिष्वं । त्वं स्त्रीयप्रभोराहावस्य वंशम् उच्छे- ८
त्स्यसि, ईधेवलो हस्तेन कृतस्य मदीयसेवकानां भविष्यद्वादिनां रुधिर-
पातनस्य परमेश्वरीयाणां सकलसेवकानां रुधिरपातनस्य च फलं तस्यै
दास्यसि च । आहावस्य सर्वे वंशा विनश्यन्ति, तदंशीयाः सर्वपुमांस ८
इच्छायेतो मध्ये मुक्ता बद्धा वा सर्वजना मयोच्छेत्स्यन्ते । आहावीयवंशं ९
निबाटस्तस्य यारबियामस्य वंशमिवाहियतनयस्य वाशा वंशमिव च
करिष्याम्यहं । ततो यिप्रियेजस्यो क्षेप्ते सारमेया ईधेवजम् अत्स्यन्ति कश्चन १०
तां प्रशानं न नेष्यति । वचांस्थितान्युक्ता स द्वारं विमोच्य पलायाच्छुके ।

अनन्तरं येष्टो स्त्रीयप्रभो दासानां समीपं वहिरागते कश्चित् तं ११
पृष्ठवान् सर्वं मङ्गलं ? स बातुलस्तव समीपं कुत आगमत् ? ततः स
उच्चिवान् यूयं तं मानवं तदीयभाषणञ्च विद । त आचचक्षिरे अलम् १२
अनेन प्रकाशेन त्वम् अस्मान् सर्वमेव आहर । स उदितवान् स माम्
एतादृशीं भारतीम् अभाषिष्ट परमेश्वर इमां वाचीम् आह मया

- १२ त्वम् इच्छायेतो राजत्वेऽभिषिक्तः । तदानीं तेवाम् एकैकेन जनेन तूर्यं खं
खं वसनं विमोक्ष्य सोपानोपरि तस्य पदयोरधो निदधे, तूरीक्ष वाद-
- १४ धित्वा कथितं येद्वा राजाभवत् । इत्थं निमग्नेः यैस्तो यिहोशाफटस्य
पुत्तो येऽहं यिहोरामस्य विरुद्धं प्रोहं चकार । तदानीं यिहोरामः सकल
इच्छायेलीयलोकाश्चारामीयनरपते हंसायेनाद् रामोतगिजियदम्
- १५ अरुहन् । किञ्चारामीयराजेन हंसायेनेन समं यिहोरामस्य समरस-
मयेऽरामीयलोकास्तस्य यानि क्षतानि क्षतवन्तस्तेभ्यः स्वस्थो भवितुं स
यिप्रियेणम् अगच्छत् । तदानीं येऽहं कथयामास यदि युष्माकम् इच्छा
जायेत तर्हि यिप्रियेणं वार्त्तां नेतुम् एतस्मात् नगरात् कोऽपि जनो
- १६ वह्निर्भूय न प्रजायतां । अनन्तरं येऽहं स्यन्दनम् आरुह्य यिप्रियेणं जगाम
यतस्तत्रैव यिहोरामः श्रध्यागत आसीत् । तदानीं यिहोदाया नर-
- १७ पतिरहंसियोऽपि यिहोरामं बोधितुं तत् स्थानम् आगमत् । अपरं
यिप्रियेणस्यदूर्गोपरि यो रक्ष्यतिष्ठत् स येहोः सङ्गिनं सेनानिवहम्
आगच्छन्तं विलोक्य कथयामास मया लोकनिवह एको दृश्यते । ततो
यिहोरामो गदितवान् त्वं हयारोहिणम् एकं गृहीत्वा तेषां साक्षात्
- १८ प्रेषय ते कुशलेनागच्छन्ति न वेति तेन पृच्छन्तां । अनन्तरम् एको
जनेन हयारोही तं साक्षात् कर्तुं समीपं जगाद नरपतिः कथयति
किं सर्व्वं मङ्गलं ? ततो येऽहना स उक्तः, मङ्गलेन सह तव कः
सम्बन्धः ? त्वं मम पश्चाद् याहि । अनन्तरं रक्षी वार्त्ताभिमाम् उक्त-
- १९ वान स दूतस्तेषां समीपं समीपं न प्रत्यागच्छति । अनन्तरं राज्ञा
द्वितीये हयारोहिणि प्रेषिते स तेषां समीपं समीपं कथितवान् नृपति
गदति किं सर्व्वं मङ्गलं ? किन्तु येऽहना स उक्तः, मङ्गलेन सह तव
- २० कः सम्बन्धः ? त्वं मम पश्चाद् याहि । अनन्तरं रक्षी वार्त्ताम् अत्रवीत्
स दूतस्तेषां समीपं समीपं न प्रत्यागच्छति किन्वेतस्य चालनं निमग्ने-
- २१ क्तनयस्य येहोश्चालनवत् प्रकाशते यतः सोऽतिरथेण चालयति । तदानीं
यिहोरामो जगाद स्यन्दने हयान् आयुज्य ततस्तेन हयेष्वायुक्तेष्वि-
च्छायेलीये यिहोरामो राजा यिहोदादेशियोऽहंसियो राजा च खं खं
स्यन्दनम् आरुह्य येऽहं साक्षात् कर्तुं गत्वा यिप्रियेणोयनावतस्य क्षेत्रे
- २२ तं प्रापतुः । तदानीं यिहोरामो येऽहं विलोक्य पप्रच्छ, हे येहो त्वं किं
मङ्गलायाम्गच्छि ? स प्रत्यवदत् यावत् तव जनान्वा इधेवको अभि-
- २३ चारो माया च तिष्ठति तावत् मङ्गलं किं ? ततो यिहोरामो निजहस्ते

परावर्धं पलायाक्षजोऽहसियं आजहार च हे अहसिय राजद्रोहो
भवति । अनन्तरं येऊः छात्रबलेन चापम् आकृष्य यिहोरामस्य वाङ्- १४
मूलद्वयमध्ये शरम् आजघान ततो वाञ्छस्तस्य हृदयेन निर्जगाम ततः
स रथे नतो भूत्वा निपपात । तदानीं येऊः स्वीयं रथिनं विदूकरम् १५
आज्ञापयत् त्वम् एनं तोलयित्वा यिप्रियेजीयनावोतस्य क्षेत्रे निक्षिप
यतो यदा त्वम् अहश्च ह्यारूढौ सन्तौ तस्य पितुराहावस्य पश्चाद्
गतवन्तौ तदा परमेश्वरस्तं यदशपत् तत् स्मर । परमेश्वर आह मया १६
ह्यो नावोतस्य रुधिरं तदीयपुत्राणाञ्च रुधिरम् अदृश्यत । परमेश्वरः
कथयति, अहम् अस्मिन्नेव क्षेत्रे तुभ्यं समुचितं फलं दास्यामि । अत
इदानीं त्वं परमेश्वरस्य वचनानुसारात् तं नीत्वा क्षेत्रेऽस्मिन् निक्षिप ।

तदानीं यिह्मदादेशीयोऽहसियो नरपतिस्तद् विलोक्योद्यानस्थगेहस्य १७
पथा पलायाक्षजो ततो येऊस्तस्य पश्चाद् धावन् कथयामास, एन-
मपि स्यन्दनस्य मध्ये हत । अनन्तरं ते यिप्रियमस्य समीपस्थे गूराख्य
ऊर्जगामिमार्गे तम् आजघ्नुः । ततः स मगिदुं पलाय्य तस्मिन् स्थाने
समार । ततस्तस्य दासास्तं स्यन्दनेन यिरूशाकनं नीत्वा दायूदुनगरे १८
तदीयपितृलोकानां सन्निधौ तस्य निजभ्रमशाने तं निदधिर । सोऽह- १९
सिय आहावतनयस्य यिहोरामस्यैकादशे राजत्ववत्सरे यिह्मदाया
उपरि राजत्वं कर्तुम् आरेभे ।

अपरं येऊ यिप्रियेकम् उपतस्थिवान् तत ईधेवल् तन्निग्रस्य निज- २०
लोचनयोरन्नम् आयुज्य केशवेशं विधाय वातायनेन समवलुलोकौ ।
अनन्तरं येहौ गोपुरं प्रविष्टे सा कथयाक्षकार निजप्रभुम् अवधीत् २१
यः सिन्धितस्य किं मङ्गलं समभवन् ? ततो येऊ वातायनं प्रति वद- २२
नम् उत्थाप्य जगाद मम पत्नीयः कोऽस्ति ? अनन्तरं द्वित्रा नपुंस-
कास्तं प्रत्यवलुलोकिते । तदा येऊराज्ञापयामास ताम् अधो निक्षिपत् । २३
ततः सा तैरधो निक्षिप्ता तस्या रुधिरैश्च च भित्तिं वाजिनश्चावकीर्षाः
त च रथेन तां समर्द । अनन्तरं येऊरभ्यन्तरम् आगत्य भुक्ता घोत्वा २४
च समीप्य जगाद यूथं गत्वा तां शपयस्तां नारीम् आलोक्य भ्रमशाने
निदधं यतः सा राजदुष्टिता । ततो लोकेषु तां भ्रमशाने निधातुं गत- २५
वत्सु तस्याः शिरोस्थि पादौ प्राणौ च विनान्यत् किञ्चन तैर्न लेभे ।
अवस्ते पराहत्यागत्य तं वार्त्तां बभाषिरे ततः स ऊषिवान् अनेन पर- २६
मेश्वरस्य वाक्यं सिद्धम् अभवत् स निजदासस्य तिथ्यैकियस्य वदनेन

वच इदं व्याहरत् सारमेया यिप्रियेणस्य क्षेत्र ईधेवलः प्रवर्णं खादि-
१० ध्यन्ति । ईधेवलः कुण्ठपं यिप्रियेणस्य क्षेत्रं आलवानवत् स्थास्यति, तत्
ईधेवल एवेति वदितुं केनापि न शक्यते ।

१० दशमोऽध्यायः ।

१ येऊनाहावस्य सप्ततिस्तानां शिरस्त्रेदनं ८ एलियस्य वचनेन येहोः स्वदोष-
प्रकाशनं १९ अहमियस्य जननं १५ योनादवस्य साक्षात्कृतिः १८ इलेन बालः
पूजकानां जननं २८ यारवियामस्य पयि येहोस्वरणं २९ इसायेलस्योपद्रुति र्थेहो
निधनम् ।

- १ शोमिरेण्य आहावस्य सप्ततिः सुता आसन् तत्कारणात् येऊः शोमि-
रेण्यं यिप्रियेणस्य शासकान् प्राचीनलोकान् आहावीयसन्तानपाल-
- २ कांश्च प्रत्येतादृशं पञ्चं लिखित्वा प्रेषयामास, युष्माकं प्रभोः मुत्ता
युष्माकं सन्निधौ सन्ति स्यन्दनानि वाजिनः प्राचीरवेष्टितानि नग-
- ३ राणि युद्धास्त्राणि चैतान्यपि युष्माकं हस्तगतानि विद्यन्ते । अतः
पञ्चम् एतत् प्राप्य युष्माभिः स्वप्रभोः सुतानां मध्ये य उक्तमो यास्त्रश्च
मन्यते स निश्चीयतां तस्य पितुः सिंहासन उपवेश्यताश्च स्वप्रभो वंशस्य
- ४ निमित्तं युद्धं क्रियताम् । एतेन ते ऽतीव भीत्वा बभाषिरे पश्यत तस्य
- ५ सम्मुखे दाभ्यां राजाभ्यां स्थातुं नाशक्यत तर्ह्यस्माभिः कथं शक्यते? अतो
गेहाध्यक्षो नगराध्यक्षः प्राचीनलोकाः शिशुपालकाश्च येहोः सविधम्
इमां भारतीं दूतेन प्राहिणवन् वयं भवतो दासाः, भवता यद् आह्वा-
पयिष्यामहे तदेव करिष्यामः कमपि राजत्वे न नियोज्यामः, भवता
- ६ यद् भद्रमवगम्यते तदेव क्रियतां । अनन्तरं स तान् प्रति द्वितीयम्
एकं पञ्चं प्रेषयामास, तस्मिन् लिखितम् इदं, यदि यूयं मदीया भवि-
ष्यथ मदीयाश्चा ग्रहीष्यथ च तर्हि स्वेष्टां प्रभोः सुतानां शिरांस्यादाय
अ एतस्यां वेष्टायां यिप्रियेणे मम सन्निधिम् आगच्छत । ते राजकुमाराः
- ७ सप्ततिर्जना आसन् नगरस्य प्रधानैः जनैश्च ते प्रत्यपाल्यन्त । तस्मिन्
पञ्चे तेषां सविधमुपस्थिते ते सप्ततिं जनान् राजकुमारान् धृत्वा व्याप्राप्य
च तेषां शिरांसि डल्लकेषु निधाय यिप्रियेणे तस्य सन्निधिं प्रेषयामासुः ।
- ८ अनन्तरं दूत एव तं वार्ताम् आचक्षते, राजकुमाराणामुत्तमाङ्गानि
समाणीयन्तेति । ततः स व्याजहार प्रभातं यावत् गोपुरस्य प्रवेश-
९ स्थाने दौ राष्ट्री कृत्वा तानि निधदं । अनन्तरं प्रभाते जाते स बहिः

समीपं लिखन् सख्यलोकान् बभाषे यूयं धार्मिका लोकाः प्रपश्यत मया
 स्वप्रभो मेहं विधाय सोऽघानि किन्वेते सर्वे केन हताः ? अत आ- १०
 हावस्य वंशमधि परमेश्वरेण यद्यद् उक्तं तस्य किञ्चन वचो निष्कसं
 न भविष्यत्वेतद् युष्माभिर्ज्ञायतां यतः परमेश्वरः स्वीयदासस्यैलियस्य
 वदनेन यद्यद् अभविष्ट तत् सिद्धम् अकरोत् । अनन्तरं येऽहं रियि- ११
 येऽवशिष्टान् आहाववंशस्य सर्वान् लोकान् तस्य प्रधानलोकान्
 ज्ञातीन् याजकांश्च जघान, स तस्यैकं जनमपि नावशेषयामास ।

अपरं स उत्थाय मेहं जग्मिवान् अनन्तरं शोमिरोयं गच्छन् स ११
 वर्त्मनि लोमच्छेदनगेहस्य समीपे यिद्धदाया महीपतेरहसियस्य भ्रातृ- १२
 णां साक्षाद् बभूव । तदा स तान् प्रपच्छ यूयं के ? ते जगदुः, वयम्
 अहसियस्य भ्रातरो राज्ञो महिष्याश्च सन्तानान् नमस्कृतुं व्रजामः ।
 तदानीं स व्याजहार तान् जीवयाहं गृहीत ततो दासास्तान् जीवयाहं १४
 गृहीतवन्तः । अपरं लोमकर्त्तनगेहस्यावटसन्निधौ तान् जघ्नुः, द्विच-
 त्वादिंश्छलोकानाम् एकोऽपि नावाशिष्यत ।

अनन्तरं स तस्मात् स्थानात् प्रस्थाय निजसम्मुखाभिर्गामिनो रेखव- १५
 तनयस्य यिहोनादवस्य साक्षाद् बभूव तं नमस्कृत्य प्रोचिवांश्च त्वां प्रति
 मदीयं मनो यादृक् सरणं तादृक् मां प्रति तव मनः किं सरणम् अस्ति ?
 यिहोनादव आचचक्षे सरणमेव । तेनोक्तं तथा सति मह्यं करं
 देहि । अनन्तरं तेन तस्यै करे दत्ते येऽहं स्यन्दनम् आरोह्य निजनिकटं
 निनीवान् । अपरं स व्याजहार मया समम् आगत्य परमेश्वर- १६
 निमित्तं ममोद्योगाचारं वीक्षत् । अनन्तरं स तस्य स्यन्दनेन लोकैश्चा-
 लितः । अनन्तरं शोमिरोयम् उपस्थाय येऽहं रेखियं प्रति परमेश्वरस्य १०
 वाक्यानुसारेणाहाववंशस्य सर्वनाशं यावत् शोमिरोयेऽवशिष्टान्
 तदीयान् सर्वान् जनान् जघान ।

अनन्तरं येऽहं सकललोकान् संगृह्य कथयामास, आहावो वालं १८
 खल्यं सेवितवान् किन्तु येऽहं भृशं सेविष्यते । अतो युष्माभिर्वालो १९
 भविष्यद्वादिनः सेवका याजकाश्च सर्वे मम सन्निधिम् आह्वयन्तां कोप्य-
 नागतो न लिखतु यतो मया वालमुद्दिश्य महायज्ञ एकः कारिष्यते
 तत्र यः कश्चिद् अनुपस्थितो भविष्यति तस्य प्राणा विनश्यन्ति । किन्तु
 वालः सकलसेवकानां विनाशाय येऽहं क्लेशयम् अकारि । अनन्तरं २०
 येऽहं राक्षसपयामास वालमुद्दिश्य महात्सवमेकं निरूपयत ततस्ते तं

- ११ घोषवाद्यकः । अपरम् इत्यायेकः सर्व्वत्र येडना लोकेषु प्रेषितेषु बालः सकलसेवका आजन्मन्तेषाम् अनागतः कोऽपि नावाशिष्यत । अनन्तरं तेषु बालो मन्दिरं प्रविष्टेषु सीमामेकामारभ्य सीमामन्धो यावद् बालो
- १२ मन्दिरं परिपूष्य बभूव । तदानीं स बस्त्रागारस्थाधिपतिं जगद त्वं बालः सर्व्वसेवकानां कृते वसनानि वहिष्कृतवान् य । ततः स तेषां कृते
- १३ वसनान्यानिनाय । अनन्तरं येड रेखवस्य सुतो विज्ञेनादवच्छ बालो मन्दिरं प्रविश्य बालः सेवकान् बभाषाते बालः सेवकान् बिना परमेश्वरस्य सेवकः कोऽपि यथा स्थानेऽस्मिन् युष्माकं मध्ये न तिष्ठति तथा
- १४ युष्माभिरनुसन्धाय निश्चीयतां । अनन्तरं तेषु बलीन् दातुं हेतुश्चाभ्यन्तरं गतेषु येडरशीतिं जनान् बहिः स्थापयित्वा निदिदेश, एते यावन्तो लोका युष्माकं करेषु मया समर्प्यन्ते तेषाम् एको यदि पलायते
- १५ तर्हि तस्य प्राणानां विनिमयेन युष्माकम् एकेन प्राणान्त्यक्तव्याः । अनन्तरं तस्य हवने समाप्तिं गते येडः पदातीन् रथिनश्च समादिदेश यूयम् अभ्यन्तरं समीय तान् हत, कमपि वहिरागस्तु मानुमन्ध्वम् । तदानीं ते खड्गधारेक्षान् अवधिषुः । अपरं पदातयो रथिनश्च तान्
- १६ बहिर्निक्षिप्य बालमन्दिरसमीपस्थं प्राखानगरं ययुः । अपरं ते बालो
- १७ मन्दिरात् सकला मूर्त्तीं वहिष्कृत्य दाहयाद्यकः । विशेषतो बालो मूर्त्तीं बभञ्जरपरं बालो मन्दिरमपि भक्ता तत्र स्थाने मलगेहमेकं निर्मापय-
- १८ चक्रुस्तद् अद्यापि विद्यते । अनेन प्रकारेण येडरिखायेलो मध्याद् बालम् उचिच्छेद ।
- १९ निवाटस्य तनवो यो यारवियाम इखायेलीयवंशं पापं कारयामास तस्य पापमार्गाद् अर्थतो वैघेले दाने च स्थितयोः सुवर्णमयवत्सयोर-
- २० गुगमनाद् येड न निवहते । ततः परं परमेश्वरो येडम् आचचक्षी ममाभिमतं कर्म साधयित्वा त्वया सदाचारः कृत आहवस्य वंशं प्रति मम सर्व्वो मनोरथः सिद्धश्च तत्कारणात् चतुर्थं पुत्रं यावत् तव वंश
- २१ इखायेलः सिंहासन उपवेष्टति । तथापि येडः सर्व्वान्तःकरवैः समम् इखायेलः प्रभोः परमेश्वरस्य व्यवस्थानुसाराद् आचरितुं न येते किञ्च यो यारवियाम इखायेलीयवंशं पापं कारयामास तस्य पापमार्गात् न निवहते ।
- २२ तस्मिन् समये परमेश्वर इखायेलवंशं न्यूनीकर्तुम् आरभे । ततो
- २३ यर्दनस्य पूर्व्वदिशि स्थित इखायेलीयः कृत्वा जनपदोऽर्थतो मादीय-

ह्येकीयमिनप्रीयानां वा मिथियदाख्यो देश आसीद् अर्धोनसरित-
 कष्टे क्षितम् अरोचेरनगरम् आरभ्य स क्खो मिथियददेशो वासन-
 देशश्च हसाधेकेन पराजित्ये । एतस्य येहोरवशितं चरित्रं तेन यद्यत् १४
 कृतं तस्य विप्रमन्त्रैवानि सर्वाणि किम् इच्छायेकीयभूपतीनां पुराहृत-
 युक्त्वो निखितानि न विद्यन्ते ? अनन्तरं येऊः स्त्रीयपिट्ठोका इव १५
 महाजिघ्रां गतो कोकैः श्रोमिरोखे अश्राने निहितस्य ततः परं तस्य
 तनवो विहोयाइसस्तस्य पदे राजा बभूव । एव येऊः श्रोमिरोखेऽष्टा- १६
 विंशतिवत्सुरान् इच्छायेकीयानां राजत्वं चकार ।

११ एकादशोऽध्यायः ।

१ योयाइसस्य रक्षा ४ विहोयादायेन तस्य राज्याभिषेकः ११ अथलियाया जननं १७
 विहोयादायेन देवसन्दिरस्य भक्षणं परमेश्वरस्य सेवनाय सन्तुष्टैः समं नियम-
 करणम् ।

इत्यनन्तरे ऽहसियस्य जनन्यधनिया निजं पुत्रं मृतं विलोकोत्थाय १
 निखितं राजवंशं विनाशयामास । किन्तु योरामस्य नृपते दुहितः २
 हसियस्य भगिनी या विहोशेवा सा जन्यमानानां राजपुत्राणां मध्याद्
 अहसियस्य तनयं योयाइं चोरयित्वा तं तस्य धात्रीञ्च श्रथ्थागारे गोप-
 यामास तस्माद् अथलियातो गूहितः सन् स न जज्ञे । अपरं स घटव- ३
 त्सुरान् यावत् तस्याः सन्निधौ परमेश्वरस्य मन्दिरे प्रच्छन्नस्तिवान्
 अथलिया च देशस्य राजत्वं चकार ।

अनन्तरं सप्तमे वत्सरे विहोयादायो लोकान् प्रहित्य रक्षितानां व्रतगा- ४
 मिनाञ्च सैन्यानां शतपतीन् आह्वय परमेश्वरस्य मन्दिरे स्वसमीपम्
 आनिनाय तैः समं नियमं कृत्वा परमेश्वरस्य गेहे तान् श्रपयित्वा च
 राजपुत्रं दर्शयाञ्चकार च । अनन्तरं स तान् इदम् आदिदेश युष्माभिः ५
 कर्त्तव्यं कर्त्तव्यं युष्माकम् एकेन व्रतीयाश्रेण विश्रामदिने प्रविश्य राज-
 निवेशनं रक्षितव्यं । अपरं व्रतीयाश्रेण सूरदारे स्थातव्यं श्रेवेण व्रती- ६
 याश्रेण च व्रतगामिनां पश्चात् स्थिते द्वारे स्थातव्यम् इत्थं पर्यायानुसाराद्
 युष्माभिर्गेहं रक्षितव्यं । अपरं युष्माकं यौ द्वावशौ विश्रामवारे वहि ७
 र्गमिष्यतस्तान्वा नृपतेऽनुदिक्षु परमेश्वरस्य मन्दिरम् अवितव्यं ।
 तदानीं यूयं सर्वे लङ्घयन्ताः सन्तो राजानं वेष्टयन् यः कश्चित् श्रेष्ठा ८
 अथान्तरम् आवास्यति स युष्माभिर्हन्वन्ताम् अपरं नृपति वंदा वहि

- ८ यास्त्यन्वयन्तरम् आगमिष्यति वा तदानीं द्यूयं तेन समं तिष्ठतेति । इत्थं
यिहोयादायेन याजकेन यद्यद् आदिष्टं तदेव तैः श्रुतप्रतिभिरकारि ।
तेषाम् एकैको जने विष्णामवारे प्रवेशिनो विष्णामवारे निर्गमिन्व
खान् खान् लोकान् आदाय विहोवादायस्य याजकस्य समीपम् आज-
१० गम । अपरं याजकः परमेश्वरस्य मन्दिरे स्थाितान् दामूदो वरपतेः
११ श्रुतप्रतिभान् तेष्वः श्रुतप्रतिभ्यो ददिवान् । अपरं द्रुतगामिन्वः द्रुतगाः
कर्तृदृष्टायादाय मन्दिरस्य दक्षिणं पार्श्वम् आरभ्य मन्दिरस्य वामं पार्श्वं
वापद् यद्यवेद्या मन्दिरस्य च समीपे वरपतेस्तुर्दिक्षु तस्मिन्वन्तः ।
१२ अनन्तरं स राजपुत्रं वहिरानीय तस्य शिरसि किरोटं निधाय तस्य
हस्ते साक्ष्यपुस्तकं समर्पितवान् ततस्ते तम् अभिविच्य राजानं चक्रुः
करताव्या च बभाषिरे राजा चिरजीवी भूयादिति ।
१३ ततः परम् अपचिन्वया द्रुतगामिसेनानां लोकानाञ्च लोकानाञ्च निष्पद्य
१४ परमेश्वरस्य मन्दिरे लोकानां समीपम् आजगाम । अपरं राजा
विध्यन्सारेख कम्भस्य समीपे तिष्ठति, अञ्चल्लालूरीवादकाञ्च राज्ञः
समीपे विद्यन्ते जनपदस्य सर्वे लोकान्आनन्दं कुर्वन्ति तूरी वीद-
यन्ति चेति विचोक्त्वाचिन्वया निजं वसनं हित्वा राजगोहो राज-
१५ गोह इत्युचैःसरेख बभाषे । ततो यिहोयादायो याजको वक्षेणु नियु-
क्तान् श्रुतप्रतीन् समादिष्टान् बभाषे, यथा युष्माभिः कोटीमध्याद् वहि-
ष्क्रियतां, यः कश्चिद् एनाम् अग्नवजिष्यति स खड्गेन हन्यताचेति वतो
१६ याजकोऽब्रवीत् परमेश्वरस्य जेहमध्ये सा न हन्यता । अनन्तरं सा कोटी
धृत्वा राजघान्द्या हवहारं गीता तथैव जप्ते ।
१७ ततः परं लोकाः परमेश्वरस्य प्रजा भविष्यन्ति विहोयादायः परमे-
श्वरेख सह नृपतिं लोकान्चेतादृष्टं नियमं कारयामास नृपतिना सह
१८ लोकानपि नियमं कारयामास । अनन्तरं जनपदस्य सर्वे मनुजा बाको
मेहं मत्वा तद् बभञ्जुस्तस्य वेदीरपि बभञ्जुस्तस्य प्रतिमाञ्च सर्वथा
चूर्णवाच्यु वेदीनां सम्मुखे बाको बाजकं मतनम् अवधिषुच ततः परं
१९ याजकः परमेश्वरस्य मेहे कर्मकारिणो निवेजयामास । अपरं श्रुतप्र-
तिषु दक्षिणु द्रुतगामिषु सैन्येषु जनपदस्य लोकेषु च तेन समानीतेषु
ते राजानं परमेश्वरस्य मेहाद् द्रुतगामिसैन्यानां द्वारस्य मार्गेऽत्र राज-
२० निवेशनम् आनिव्युक्ततः स राजसिंहासन उपविवेश । ततो जनपदस्य
सकललोका आनन्दं गमरमपि सुखिरं तस्यौ जेवकम् अपचिन्वया तै

राजनिवेशने खड्गेन जप्ते । स योयाशः सप्तवत्सरवयस्कः सन् राजत्वं ११
कर्तुम् आरभे ।

१२ द्वादशोऽध्यायः ।

१ यिहोयादायस्य यावज्जीवनं योयाशस्य सुराजत्वं ४ ईश्वरीयमवनस्य जीर्णोद्धारार्थं
तदीयनिर्देशनं १० मुद्राः प्राप्य जमायसस्य यिकशासमतः प्रत्यावर्त्तनं १८ योयाशस्य
वृत्तत्वं तस्य पदे तस्य तनयस्यामत्सियस्याभिषेचनञ्च ।

येहो राजत्वस्य सप्तमे वत्सरे योयाशो राजत्वं कर्तुम् आरभ्य यिक- १
शाकमे चत्वारिंशद्वत्सरान् यावद् राजत्वं चक्षवान् वर्षेवानिवा-
सिनी सिविया तस्य प्रसूरासीत् । यिहोयादायो याजको यावन्ति ९
दिनानि तम् आदिशत् तावन्ति दिनानि योयाशः परमेश्वरस्य साक्षात्
सदाचारम् अकरोत् । किन्तु भृगुस्थानानि नोदक्षिन्त तदानीमपि ९
मानवा उच्चस्थानेषु बलिदानं धूपदाहश्चाकुर्वन् ।

अनन्तरं योयाशो याजकान् आचष्ट या या मेध्या मुद्राः परमेश्वरस्य ४
मन्दिरम् आनीयन्तेऽर्थतो गणितलोकानाम् एकैकस्य मूल्याय निरूपिता
मुद्राः परमेश्वरस्य मन्दिरम् आनीता मुद्रा लोकाः खेच्छया दत्ता मुद्रास्वेताः ५
सख्या याजकानाम् एकैकेन जनेन निजपरिचितलोकानां करतो गृहीत्वा
मन्दिरस्य भग्नस्थानानां जीर्णोद्धारः क्रियतां । किन्तु योयाशस्य नृपते- ६
स्त्रयोविंशं राजत्ववत्सरं यावद् याजका मन्दिरस्य जीर्णोद्धारं नाकुर्वन् ।
ततो योयाशो नरपतिं यिहोयादायं याजकम् अपरान् याजकांश्चाह्वय-
जगाद द्युयं मन्दिरस्य जीर्णोद्धारं कुतो न कुरुषुः? अतोऽप्यारभ्य द्युयं
परिचितलोकानां समीपात् पुनर्मुद्रा न गृहीत यतो मन्दिरस्य जीर्णो-
द्धारार्थं ता युष्माभिर्दातव्याः । ततो याजका लोकानां करेभ्यो मुद्रा न ८
यहोतुं मन्दिरस्य जीर्णोद्धारं न कर्तुं चाप्रीचक्रिरे । अनन्तरं याजको ९
यिहोयादायो मञ्जुषामेकां गृहीत्वा तस्या अप्वादकपणको द्वित्रमेकं
विधाय होमवेद्याः समीपे परमेश्वरीयमन्दिरस्य प्रवेशस्थानस्य दक्षिण-
पार्श्वे निदधे ततो दाररक्षिणो याजकाः परमेश्वरस्य मन्दिरम् आ-
नीताः सक्कनमुद्रास्तस्या मध्ये न्यदधत् । अनन्तरं मञ्जुषायां प्रभूतमुद्राः १०
सञ्चिता इति तेर्दृष्टे राजनेषको महायाजकश्च समागत्य परमेश्वरस्य
मन्दिरे खब्बाः सक्कलास्ता मुद्रा पुटकेषु बद्धा परिममाते । अनन्तरं ११
परिमितास्ता मुद्रास्वाभ्यां मन्दिरे निधुक्तानां कर्मकारिणां करेषु सम-

- र्यितास्ते च परमेश्वरीयमन्दिरस्थेभ्यः कारुभ्योऽर्थतः सूत्रधरनिघायक-
 १२ स्थपतिभास्करादिभ्यः परमेश्वरीयमन्दिरस्य जीर्णोद्धारार्थं काष्ठानां
 खनितपाषाणानाञ्च क्रयाय परमेश्वरीयमन्दिरस्य दृढीकरणे प्रयोज-
 १३ नीयाय सर्व्वेभ्यः च ता विभ्राययामासुः । किन्तु परमेश्वरस्य मन्दिरं
 या मुद्रा आनीयन्त ताभिः परमेश्वरस्य मन्दिरार्थं रजतभ्राष्ट्रा वर्त्तिका-
 ष्टेदभ्यो घटाक्षूर्थ्याऽन्यानि सुवर्णमयानि रूप्यमयाणि भाजनानि वा न
 १४ निरर्मायन्त । ते परमेश्वरस्य मन्दिरजीर्णोद्धारार्थं कर्मकाराभ्य एव
 १५ सकलाः मुद्रा ददुः । ते कारुभ्यो वितरणार्थं येषां मानवानां करेषु मुद्रा
 १६ ददुस्तेः सह गणनां न चक्रुः, यतस्ते विभ्रायस्त्वेन कर्म्मण्यकुर्वन् । अपरं
 दोषार्थकाः पापार्थकाश्च या मुद्रास्ताः परमेश्वरस्य मन्दिरं नानीयन्त
 ता याजकानां बभूवुः ।
- १७ तस्मिन् समयेऽरामीयो राजा हसायेनो गातस्य विरुद्धं गत्वा समरं
 विधाय तन्नगरं वशीचक्रे ततः परं हसायेनो यिरूशालमं गन्तुम् उन्मुखो
 १८ बभूव । ततो यिहूदादेशीयो योयाशो महीपतिः स्वपूर्व्वपुरुषैरर्घ्यतो
 यिहूशाफटो योरामोऽहसियस्तेतिनामकै र्धिहूदादेशीयभूपतिभिः स्नेह
 च निवेदितानि पवित्रवस्तूनि परमेश्वरीयमन्दिरस्य भाग्यगारे राज-
 निवेशनस्य भाग्यगारे च स्थितानि सर्व्वानि सुवर्णानि चादायारामीय-
 भूपते हसायेलस्य समीपं प्रेषयामास ततः स यिरूशालमात् परावृत्त्य
 जम्बिवान् ।
- १९ एतस्य योयाशस्यावशिष्टं चरित्रं तेन च यद्यत् कृतं तत्सर्व्वं किं यिहू-
 २० दादेशीयभूपतीनां पुरावृत्तपुस्तके लिखितं न विद्यते? अनन्तरं तस्य
 द्वौ दासावत्याय ब्राह्मं विधाय सिक्काया मार्गे स्थिते मिल्कनामके भवने
 २१ तं जग्नतुः । शिमियतस्य पुत्रो योवाखरो शिम्यीतस्य पुत्रो यिहूबावद-
 स्तैताभ्याम् आहत्य स मारितः । ततः परं लोका दायूद्नगरे तस्य पित्र-
 लोकानां सन्निधौ तं अश्राने निदधिरे । अपरं तस्य पुत्रोऽमत्थियस्सस्य
 यदे राज्यं केने ।

१३ त्रयोदशोऽध्यायः ।

- १ हसायेनो मरते यिहूयाहसस्य कुराकम् १ लोकानां विपत्तिः कथनं यिहूयाह-
 सस्य निधनं १० तदीयतनयस्य योयाहस्य कुराकम् १५ यज्ञकालोद्धारका भविष्य-

इत्थं १० यतस्तेष्वीशायस्मात्स्थित्यर्थाद् एकस्य कुशपस्य जीवन्मोक्षः ११ रत्नोपा-
यस्य भविष्यद्वाक्यमिति ।

विह्वलादेशीयनृपतेरहसियतनयस्य योयाशस्य त्रयोविंशे राजत्वव- १
त्सरे येहोः सुतो यिहोयाहस इच्छायेकीयवंशे राजत्वं कर्तुम् आरब्ध
सप्तदशवत्सरान् यावत् श्रोमिरोये राजत्वं चकार । स परमेश्वरस्य २
साक्षात् कुक्षिताचारं चक्षवान् अर्थतो निवाटस्य सुतो यो यार-
वियाम इच्छायेकीयवंशं प्रापन् अकारयत् तस्य पापपथे चचार तस्मात् ३
न परावहते ।

तत इच्छायेको विह्वलं परमेश्वरः क्रोधेन ज्वलितारामीयनृपते र्हसा- ४
येकस्य इसायेकसुतस्य विह्वलदस्य च यावज्जीवनं तयो हस्तेषु तान्
समर्पयामास । अनन्तरं यिहोयाहसेन परमेश्वरम् उद्दिश्य प्रार्थनायां ५
कृतायां परमेश्वरस्य प्रार्थनायां मनो निदधे यतोऽरामीयनृपतिरि-
च्छायेकीयवंशं येनोपप्रवेद्यास्मिन्नात् तं स दृष्टवान् । पुरा स यिहोया- ६
हसस्य वक्त्राणां कृते क्रैवं पञ्चाशतं ह्यारोहिणो दशरथान् दशसह-
स्राणि पदाविकांशावाग्रेष्वभूत् यतोऽरामीयनृपतिस्तान् विनाशयामास
तान् मृदित्वा धूजिवत् चकार च । किन्तु परमेश्वरेणेच्छायेकीयवंशेभ्य ७
एकस्मिन् उच्चारयितरि दसे तेऽरामीयाणां हस्तेभ्यो मोचनं केभिरे
तस्माद् इच्छायेकीयवंशाः पूर्ववत् निजे निजे वासस्थान ऊषुः । तथापो- ८
च्छायेकीयवंशं प्रापन् अकारयद् यो यारवियामस्तदीयपापमार्गं ते
विहाय तस्मिन्नेव चेहः श्रोमिरोये च चैत्यदक्षस्तस्यौ । एतस्य यिहोया- ९
हसस्यावशिष्टं चरित्रं तस्य सर्वकर्म विक्रमश्चैतानि किम् इच्छायेकीय-
नृपतीनां पुरादृष्टपुस्तके लिखितानि न विद्यन्ते? अनन्तरं यिहोयाहसो १०
निजप्रियलोकोकाश्च महाविभ्रां जम्बिवान् ततो लोकास्तं श्रोमिरोये
अश्राने निदधिते तस्य तनयो योयाशश्च तस्य पदे राजा बभूव ।

यिह्वलादेशीययोयाशस्य नृपतेः पञ्चत्रिंशे राजत्ववत्सरे यिहोया- १०
हसस्य सुतो योयाश इच्छायेने राजत्वं कर्तुम् आरब्ध षोडशवत्सरान्
यावत् श्रोमिरोये राजत्वं चक्षवान् । स परमेश्वरस्य साक्षात् कुक्षिता- ११
चारं चकार ; निवाटस्य तनयो यो यारवियाम इच्छायेकीयवंशं प्रापन्
अकारयत् तस्य पापमार्गं क्षममपि न वत्साज तस्मिन्नेव चचार ।
एतस्य योयाशस्यावशिष्टं चरित्रं तेन यद्यत् कृतं विह्वलादेशीयनृपति- १२
नामलिखन समं बोधनसमये यो विक्रमस्तेव प्रकाशितः सर्वस्योद्धानि

- किम् इच्छायेकीयनरपतीनां पुराहस्युक्तके लिखितानि न विद्यन्ते ।
- ११ अनन्तरं योवाशो निजपितृकोका इव महाविभ्रां गत इच्छायेकीयकथ-
तोनां सन्निधौ श्रेमिरोये अश्राने आपयित्वा ततो वारविभ्रान्कस्य
सिंहासन उपविवेश ।
- १४ इकीशायेन यस्माद् रोमात् मर्त्यं तेन यदा वय आसीत् तदानीम्
इच्छायेकीययोयाशो राजा तस्य सविधं समीप तस्य वदने बद्धित्वा
जगाद हा मम ताव हा मम ताव हा इच्छायेको रघुहयारोहयः ।
- १५ इकीशायस्तं वभावे त्वं धनुर्व्याखं गृह्णाह्य ततः स धनुर्व्याखं जयाह ।
- १६ अनन्तरं स इच्छायेकीयराजम् आचचक्षे त्वं चापे हस्तम् आरोपय
ततः स चापे करम् आरोपयामास । अनन्तरम् इकीशायो राज्ञः
१० करोपरि निजकरौ आपयित्वा जगाद, पूर्वदिक्खं वातायनं मोचय ।
ततः स मोचयामास । अनन्तरम् इकीशायः कथयामास शरं निक्षिप ।
ततस्तेन शरे निक्षिप्त इकीशायः कथयामास, एष शरः परमेश्वरेण जय-
हृद् अरामस्य पराजयकारी च शरः, एतेन त्वम् अपोकेरामीयान्
१८ निःशेषं यावद् आहनिष्यसि । अनन्तरं स उक्तवान् शरान् गृह्णाह्य,
ततस्तेन शरेषु गृहीतेषु स इच्छायेकीयनरपतिं जगाद त्वं भूमिम् आह-
१९ न्यासतः स वारचयं भूमावाधातं कृत्वा निवहते । तदानीम् ईश्वरीय-
कोकस्तस्यै क्रुद्धा कथयामास पञ्चवारान् षडवारान् वा समाह्वननं
तवोचितमासीत् तथा कृते त्वम् अरामियान् निःशेषं पराजेतुम् अशक्यः
किन्निवदानोम् अरामीयान् केवलां चीन् वारान् पराजेष्यसि ।
- २० अनन्तरम् इकीशाये निधनं गते कोकास्तं अश्राने निदक्षिरे । अपरं
२१ वत्सरस्थारम्भसमये मोयाबोया दस्युसङ्घा जनपदम् आचक्रमिरे । ततो
कोकैरेकं मनुजं अश्राने निधातुं गत्वैकस्मिन् दस्युसङ्घे विजोकिते स
कुक्षप इकीशायस्य अश्रानस्थाने निषिद्धिपे । ततो दैवाद् इकीशावस्य
कीकस्यशर्माचात् स श्रवः सजीवो भूत्वा निजचरणाभ्याम् उदतिष्ठत् ।
- २२ यिहोवाहसस्य यावत्प्लीवनम् अरामीयनरपति ईसायेक इच्छायेकी-
२३ यान् प्रत्युपगत्रं चक्षवान् । ततः परं परमेश्वरस्तेषु प्रसन्नो भूत्वानुक्कम्पां
चकार, स इन्द्रासीमा इस्हाका याकूबा समं यं नियमम् अकरोत्,
तस्य निमित्तं तान् प्रति सुदृष्टिं विधाय तान् आपातेन विनाशयितुं नि-
२४ जसाक्षात् तिष्ठेत्तु च नाभ्यक्षत् । अनन्तरम् अरामीयनरपतौ हमावेजे
२५ निधनं गते तस्य तनये विन्हददस्तस्य पदे राजत्वं प्राप । स समरं

विधाय योयाशस्य जनकाद् यिहोयाहसाद् यानि नगराण्यपहतवान्
तानि नगराणि योयाशो हसायेलस्य पुत्राद् हृददेवरात् पुनर्जयाह ।
योयाशस्य जीन् वारान् जित्वायेलीयनगराणि पुनर्व्वारं जयाह ।

१४ चतुर्दशोऽध्यायः ।

१ अमत्सियस्य सुराजत्वं ५ खेयपितुर्निहन्तारिदोमीयानाञ्च हननं ८ समरे तस्य
पराजितत्वं १५ योयाशस्य निधनं १७ अमत्सियस्य हतत्वं २१ अमरियस्य राज्याभि-
षेकः २२ यारविधामस्य सुराजत्वं २८ सिखरियस्य राज्याभिषेकश्च ।

इस्त्रायेलीयनृपते यिहोयाहसपुत्रस्य योयाशस्य द्वितीये राजत्ववत्सरे १
यिहूदादेशीयनृपते योयाशस्य पुत्रोऽमत्सियो राजा बभूव । स पञ्च- २
विंशतिवत्सरवयस्कः सन् राज्यं लब्ध्वा यिरूशालम उज्ज्विशद् वत्सरान्
राजत्वं चकार । यिरूशालमनिवासिनी यिहोयदना तस्य जनन्या-
सीत् । स यद्यपि परमेश्वरस्य साक्षात् सदाचारम् अकरोत् तथापि ३
स्वपूर्व्वपुरुषस्य दायूदकुल्यो नाभवत् । स निजपितु योयाशस्य सकल-
कर्मेव कर्म चकार । तत उच्यमानानि गोष्ठिमानि किन्तु लोकास्तदा ४
नीमपि भृगुस्थानेषु बलिदानं धूपदाहघ्राकुर्व्वन् ।

अनन्तरं राज्ये तस्य सम्यग् वशीभूते सति तस्य याभ्यां दासाभ्यां तस्य ५
तातो राजा जज्ञे स ताववधीत् । किन्तु तयो घातकयोः सन्तानास्तेन न ६
जज्ञिरे, यतो मूससे व्यवस्थाप्ये परमेश्वरीयैषाणां लिखितास्ते, यथा,
पुत्रस्य विनिमयात् पिता पितुर्विनिमयाच्च पुत्रो न हनिष्यते, एकैको
जनः स्वस्वपापाद् हनिष्यत इति । स जवजप्रान्तर इदोमीयानां सह ७
लोकान् अवधीत् समरेण च सेलानगरं स्ववशं कृत्वा तस्य नाम यत्तेल-
मिति चकार तस्य तन्नामाद्यापि विद्यते ।

अनन्तरम् अमत्सिय इस्त्रायेलीयनरूपतिं येहोः पौत्रं यिहोयाहसस्य ८
पुत्रं योयाशं प्रति दूतान् प्रहित्य कथयामास आगच्छावां परस्परं
साक्षात् कुर्व्वन् । तत इस्त्रायेलीयो योयाशो नृपतिं यिहूदादेशस्थाम- ९
त्सियं नरूपतिं प्रति दूतान् प्रहित्य कथयामास निवानेनस्यष्टमाज-
कगृह्य निवानेनस्यस्यैरसदृष्टस्य समीपं दूतं प्रहित्य कथयामास मम
पुत्रस्य विवाहार्थं तव दुहितरं देहीति । अनन्तरं निवानेनस्यो वन्य-
पशुः समीपं षट्माजकोणिं बभञ्ज । त्वम् इदमं जितवान् एतत्कारणात् १०
तव मनो गर्व्वितमभवत् त्वम् आदरेण त्वो मिजजिकेतने तिष्ठ स्वद्यतये

- कुतोऽनुधिकारवर्धो कटिच्छिन्ने? तत्र विद्मदादेशस्य च यत्नं कुतो
- ११ भविष्यति? किन्त्वमस्त्रियेन तन्नाम्नावि, अत इहायेकीयो योषाशो नर-
पतिराज्यनाम, तस्मात् स विद्मदाया नृपतिरमस्त्रियश्च विद्मदादेशस्ये
- १२ वैतस्त्रेमन्ने परस्परं साक्षात्पुनः । तत्र इहायेकवंशानां सम्मुखे विद्म-
दाया लोकाः पराजिताः सन्तः सर्वे खं खं वासस्थानं पनावाच्छिरे ।
- १३ तत्र वैतस्त्रेमन्ने इहायेकीयो राजा योषाशोऽवसिष्यस्य पौत्रं योषाशस्य
पुत्रं विद्मदाया अमस्त्रियं राजानं दधार विरूपाक्षमम् आग्रसेपुत्रि-
मीयमोपुरम् आरभ्य लोकाग्रमोपुरं यावद् विरूपाक्षमीयप्राचीरस्य
- १४ चतुःश्रुतिहस्तमितं खल्वं बभूव च । अपरं परमेस्वरस्य मन्दिरे राजनि-
वेशनस्य भास्वामारेषु च सञ्चितानि सक्कलहेमरजतानि सक्कलपात्राणि
चादाय बन्धकत्वेन लोकान् सङ्गिनः कृत्वा च श्रोमिरोखं प्रत्याज्जमान ।
- १५ एतस्य योषाशस्यावशिष्टं चरित्रं तस्य क्रिया विद्मदाया नृपतिनाम-
स्त्रियेन सह योषाशसमये तस्य विरूपाक्षेयानि सर्वाणि किम् इहायेकी-
- १६ यभूपतीनां पुराहृतपुस्तके लिखितानि न विद्यन्ते? अनन्तरं योषाशो
निजपितृलोकं इव मज्जानिद्रां गतः श्रोमिरोख इहायेकीवरराजानां
निकटे भ्रमशाने निहितश्च । अपरं तस्य पुत्रो यारविद्यामन्तस्य पदे
राजा बभूव ।
- १७ अनन्तरम् इहायेकीयभूपते रियोषाशसपुत्रस्य योषाशस्य निधनात्
परं विद्मदाया भूपति र्योषाशस्य पुत्रोऽमस्त्रियः पञ्चदश वत्सरान्
- १८ अजीवत् । एतस्यामस्त्रियस्यावशिष्टं चरित्रं किं विद्मदाया भूपतीनां
- १९ पुराहृतपुस्तके लिखितं न विद्यते? अनन्तरं लोका विरूपाक्षमे तस्य
निबद्धं कुमन्तवां चकुलदा स काखीशं प्रति पनायाश्चके, किन्तु ते तस्य
- २० पश्चात् काखीशं लोकान् प्रहित्व तत्र स्थाने तं घातयामासुः । अनन्तरं
ते हवैस्तम् आनीय विरूपाक्षमे दाबूदुनगरे तस्मै पितृलोकानां सञ्चिद्यै
तमपि भ्रमशाने निदधिर ।
- २१ अनन्तरं विद्मदायाः सर्वे लोकाः वेदश्वत्सरववस्तम् उचियं गृहीत्वा
- २२ तस्य पितुरमस्त्रियस्य पदे राजत्वेऽभिविचिचुः । राजनि पितृलोकावत्
मज्जानिद्रां गतवति स एवतनगरं निर्माय पुनर्मात्रं विद्मदाया अधीनं
चक्रवान् ।
- २३ विद्मदाया भूपते र्योषाशपुत्रस्यामस्त्रियस्य पञ्चदशे राजत्ववत्सर
इहायेको भूपते र्योषाशस्य पुत्रो यारविद्यामः श्रोमिरोखे राजत्वं कर्तुम्

आरभ्यैकचत्वारिंशद् बत्सरान् राजत्वं चकृवान् । स परमेश्वरस्य १४
 साक्षात् कुल्लिताचारं चकृवान् अपरं निवाटस्य पुत्रो यो यारवियाम
 इच्छायेकीयवंशं पापम् अकारयत् तदीयपापानुगमनात् न निवृत्ते ।
 अपरम् इच्छायेकीयः प्रभुः परमेश्वरो मातृहेतरीयस्याभिपत्यपुत्रस्य १५
 भविष्यद्वादिनो यूनसो वदनेन यां बाथीम् अवादीत् तदनुसारेण स
 राजा हमातस्य प्रवेशस्थानम् आरभ्य प्रान्तरस्य समुद्रं यावद् इच्छाये-
 कीयां सीमां पुनर्ज्वारं बध्ने चकृवान् । यत इच्छायेलवंशस्थातीव दुःखं १६
 जातं तेषां मुक्ता बद्धाश्च सर्वे गताः कोप्युपकारको न विद्यते परमेश्वर
 इति ददर्श । अपरम् अहम् इच्छायेकी नाम जगनस्याधो कोप्याये- १७
 तादृशीं वाचम् अनुक्ता परमेश्वरो योशाशसुतस्य यारवियामस्य
 हस्तेन तान् उद्धार ।

एतस्य यारवियामस्यावशिष्टं चरित्रं सकलाः क्रिया युद्धे विक्रम- १८
 श्रैतिषां विवरणं स येन प्रकारेण दम्भेषकं हमातश्चेच्छायेकीयवंशेन पुन-
 र्ज्वारं यिहदाया वशे चकृवान् एतस्यापि विवरणं किम् इच्छायेकीय-
 नरपतीनां पुराहृतपुस्तके लिखितानि न विद्यन्ते? अनन्तरं यारवि- १९
 यामो निजपितृलोका इच्छायेकीयनरपतयइव महानिज्जां जगाम तत-
 स्तस्य सुतः सिखरियस्तस्य पदे राजा बभूव ।

१५ पञ्चदशोऽध्यायः ।

१ उचिष्यन् सुराजलकरणं ५ तस्य कुष्ठोभवनात् तस्य पुत्रस्य विचारणं ८ सिखरियस्य
 कुराजलकरणं चतुस्र १२ शकुमस्य कुराजलकरणं चतुस्र १६ मिमहेमस्य वि-
 रणं २१ तस्य पुत्रस्य पिकहियस्य राजत्वेऽभिविक्तत्वं २२ पिकहियस्य चतुस्र २७ पिकह-
 याभिविक्तत्वं २८ इच्छायेकीयानां दुर्दशा ३० पिकहस्य चतुस्र ३६ योचमस्य चरित्रम् ।

इच्छायेकीययारवियामस्य नरपतेः सप्तविंशे राजत्ववत्सरे यिहदाया १
 नृपतेरमत्तियस्य पुत्र उचियो राजत्वं कर्तुम् आरभे । स षोडशवत्सर- २
 वयस्यः सन् राजत्वं कर्तुम् आरभ्य यिरुशालमे दिपसाशद् बत्सरान्
 यावद् राजत्वं चकृवान् यिरुशालमनिवासिनो यिखरिया तस्य प्रसू-
 रासीत् । स निजपितुरमत्तियस्य कार्यानुसारेण परमेश्वरस्य साक्षात् ३
 सदाचारं चकार । किन्तु भ्रगुस्थानानि नेबिष्किदिरे तदानीमपि चोका ४
 भ्रगुस्थानेषु बलिदानं धूपदाहणं चकृः ।

अपरं परमेश्वरेखाहृतः स राजा निधननिर्णयं यावत् कुष्ठरोगी भवन ५

- चिक्षित्वाण्येतद्विद्वान् ततो योचमो राजकुमारो मेहस्याधिपति भूत्वा
 ९ देशीयलोकानां शासनं चकवान् । एतस्येवियस्यावशिष्टं चरित्रं तस्य
 सर्व्याः स्त्रियाश्च किं विद्वदाया भूपतीनां पुराटनपुस्तके लिखिता न
 १० विद्यन्ते? अनन्तरम् अधियो निजपिटलोकका इव महानिद्रां गतो दाबूद्-
 नगरे पिटलोकानां सन्निधौ शयने निहितश्च । ततस्तस्य पुत्रो योचम-
 कस्य पदे राजा बभूव ।
 ११ विद्वदाया नरपतेरवियस्यावशिष्टे राजत्ववत्सरे चारवियामस्य
 सुतः सिखरियाः श्रोमिरोखे राज्यं प्राप्य घनमासान् इच्छायेणीयानां
 १२ राजत्वं चकार । स निजपिटलोकानां कर्मानुसारेण परमेश्वरस्य
 साक्षात् कुत्सिताचारं चकार निवाटस्य सुतो यो चारवियाम इच्छाये-
 १० नीयवंशं पापम् अकारयत् तस्य पापानुगमनात् न निवहते । अनन्तरं
 यावेष्टस्य तनयः शकुमो राजद्रोहं विधाय लोकानां सम्मुखे तं ताड-
 ११ यित्वा जघान तस्य पदे स्वयं राजा बभूव च । एतस्य सिखरिवस्या-
 वशिष्टं चरित्रं किम् इच्छायेणीयभूपतीनां पुराटनपुस्तके लिखितं न
 ११ विद्यते? इत्थं येन प्रति परमेश्वरेण यद् उक्तं तत् सिद्धतां जगाम ।
 स जगाद, चतुर्थं पुत्रं यावत् तव वंश इच्छायेणीयसिंहासन उपवे-
 ल्यतीति तदेव च सर्वं बभूव ।
 ११ यिद्वदाया भूपतेरवियस्योनचत्वारिंशे राजत्ववत्सरे यावेष्टस्य तनयः
 १४ शकुमो राज्यं प्राप्य मासमेकं श्रोमिरोखे राजत्वं चकार । यतो मादेः
 सुतो मिनहेमस्तिर्धातो मत्वा श्रोमिरोखे उपस्थाय श्रोमिरोखमध्ये यावे-
 १४ ष्टस्य सुतं शकुमं ताडयित्वा जघान तस्य पदे स्वयं राजा बभूव च ।
 १५ एतस्य शकुमस्यावशिष्टं चरित्रं तेन कृतो राजद्रोहश्च किम् इच्छाये-
 नीयभूपतीनां पुराटनपुस्तके लिखितं न विद्यते?
 १६ अनन्तरं मिनहेमस्तिर्धातुः तन्मध्यस्थितं सक्कलं तिर्धां यावत् तदीयां
 सोमाञ्च जिगाय यतस्ते तस्य कृतो हारं न मोचयामासुः । स तान् जघान
 १७ तेषां सर्व्यासां गर्भवतीनाम् उदरं विदारयामास च । विद्वदाया
 नरपतेरवियस्योनचत्वारिंशे राजत्ववत्सरे मादेः पुत्रो मिनहेम इच्छा-
 १८ येनीयानां राज्यं प्राप्य श्रोमिरोखे दशवत्सरान् राजत्वं चकार । स
 परमेश्वरस्य साक्षात् कुत्सिताचारं चकवान् निवाटस्य पुत्रो यो चार-
 वियाम इच्छायेणीयवंशं पापम् अकारयत् तस्य पापानुगमनाद् याव-
 १८ जीवनं न निवहते । अनन्तरम् अशुरीयराजे पूजे तस्य देशस्य विद्वज्ज-

आगते मुक्तस्य साहाय्येन यत् तस्य राजत्वं स्थिरं तिष्ठति तन्निमित्तं
मिनहेमः मुक्ताय सहस्रशतपरिमितानि रजतानि ददिवान् । अथ- १०
तम् अश्वरीयराजाय दानार्थं मिनहेमः सर्वेभ्यो धनिकोक्तैः पञ्चाशत्
यश्चाशत् श्रेयसपरिमितानि रजतानि गृहीत्वैवायेकीयानां मध्ये तानि
रजतानि सन्विष्टाय तस्माद् अश्वरीयो नरपतिस्तस्मिन् जनपदे न
तिष्ठन् परावृत्तः अभिवान् ।

एतस्य मिनहेमस्यावशिष्टं चरित्रं सर्वाः क्रियाश्च किम् इच्छायेकीय- ११
भूपतीनां पुरावृत्तमुक्तके लिखितानि न विद्यन्ते ? अनन्तरं मिनहेमे ११
निजपितृगणवत् महानिद्रां गते तस्य तनयः पिकहिद्यस्तस्य पदे राजा
बभूव ।

विश्वदाया उषियस्य नरपतेः पञ्चाशे राजत्ववत्सरे मिनहेमस्य पुत्रः १२
पिकहिद्य इच्छायेको राज्यं प्राप्य शोमिरोखे वत्सरद्वयं राजत्वं चकृवान् ।
स परमेश्वरस्य साक्षात् कुत्सिताचारं चकार निवाटस्य पुत्रो यो १४
यारवियाम इच्छायेकीयवंशं पापम् अकारयत् तदीयपापानुगमनात्
निवृत्ते । अनन्तरं रिमलियस्य तनयः पेकहस्य नामा तस्य सेनापति- १५
रेकस्तस्य विरुद्धं राजभ्रातृवं विधाय शोमिरोखे राजनिवेशनस्यान्तःपुरे
तम् अर्गोवन् अरियं तस्य सङ्गिनः पञ्चाशद् गिनियदीयजनान् च हत्वा
तस्य पदे राजा बभूव । एतस्य पिकहिद्यस्यावशिष्टं चरित्रं सर्वाः ११
क्रियाश्चैवायेकीयनरपतीनां पुरावृत्तमुक्तके लिखितानि विद्यन्ते ।

विश्वदाया नरपतेरुषियस्य द्विपञ्चाशत्तमे राजत्ववत्सरे रिमलिय १०
सुतः पेकह इच्छायेकीयानां राज्यं प्राप्य विंशतिवत्सरान् यावत् शोमि-
रोखे राजत्वं चकृवान् । स परमेश्वरस्य साक्षात् कुत्सिताचारं चकार १८
निवाटस्य पुत्रो यो यारवियाम इच्छायेकं पापम् अकारयत् तस्य पाप-
मार्गं न तत्त्वान् ।

अनन्तरम् इच्छायेकीयनरपतेः पेकहस्य राजत्वसमयेऽश्वरीयो राजा १८
तिग्लियलेखर आगत्य इयोनम् आयेकवैतमाखां यानोहं केदशं हात्-
सोरं गिनियददेशं माकीकदेशस्यं नम्राकेः कृत्वा जनपदं च जित्वा तत्र-
त्वान् मानवान् अश्वरदेशं नीत्वा प्रवासयामास ।

अनन्तरम् उषियमुत्तस्य बोधमस्य विंशतितमे राजत्ववत्सरे राजा- १०
हस्य पुत्रो होशेयो रिमलियमुत्तस्य पेकहस्य विरुद्धं राजभ्रातृवं विधाय
तम् आहूतः मारयामास तस्य पदे राजा बभूव च । एतस्य पेकहस्या- ११

वशिष्टं चरित्रं तस्य सर्वाः क्रियाव्यवस्थायोपपत्तीनां पुरातनपुस्तके
लिखितानि विद्यन्ते ।

- ११ इच्छायेकीयवृत्तपते रिमन्त्रियस्य पेक्षस्य द्वितीये राजत्ववत्सरे
१२ यिज्ञदाया राज उचिषस्य पुनो बोधमो राजत्वं कर्तुम् आरेभे । स
पञ्चविंशतिवत्सरवयस्कः सन् राज्यं प्राप्य विरूपाक्षमे षोडशवत्सरान्
१३ राजत्वं चकार । सादोषस्य दुहिता विरूपा तस्य प्रसूरासीत् । स
परमेश्वरस्य साक्षात् सदाचारं चकार निजपितृदविवस्य काव्यानुसा-
१४ रात् कार्यं चकार । केवन् भृगुस्यानि गोविन्दविदे कोकाक्षदानी-
मपि भृगुस्यानेषु वनिदानात् भूपदाहाच न निवहतिरे । परमे-
१५ श्वरीयमन्दिरस्थोच्चं द्वारं तेनैव राज्ञा निर्म्भमे । एतस्य बोधमस्यावशिष्टं
चरित्रं तस्य सर्वाः क्रियाश्च किं यिज्ञदाया भूपतीनां पुरातनपुस्तके
१६ लिखितानि न विद्यन्ते ? तस्मिन् समये परमेश्वरोऽरामीयं राजानं
रित्नीनं रिमन्त्रियस्य तनयं पेक्षस्य यिज्ञदाया विरूपां प्रेषयितुम् आर-
१७ व्यवान् । अनन्तरं बोधमो निजपितृलोकवत् महानिद्रां गतो निज-
पूर्वपुत्रस्य दायूदो वजरे स्तपितलोकानां सन्निधौ आश्राने निहितश्च
ततस्तस्य सुत आहसक्तस्य पदे राजा अभूव ।

१६ षोडशोऽध्यायः ।

१ आहसका कुराजन् ५ तस्य वयसं ० तस्य मुहूर्तं १० नूतनवेदिनिर्माणं १०
मन्दिरसौजनं १२ तस्य निधनं ।

- १ रिमन्त्रियस्यस्य पेक्षस्य सप्तदशे राजत्ववत्सरे यिज्ञदाया वृत्तपते
२ बोधमस्य सुत आहसो राजत्वं कर्तुम् आरेभे । स विंशतिवत्सरवयस्कः
सन् राज्यं प्राप्य विरूपाक्षमे षोडशवत्सरान् यावत् राजत्वं चकार ।
स निजप्रभोः परमेश्वरस्य साक्षात् निजपूर्वपुत्रो दायूदिव सदा-
३ चारं न चकार, किन्त्रिवायेकीयनरपतीनां मार्गे चकार । अपरं परमे-
श्वर इच्छायेकीयवृत्तस्य सम्मुखाद् यान् भिन्नजातीयान् दवयितवान्
तेषां वृत्त्यक्रिया आचरन् स निजात्मजमपि वज्रं प्रवेष्टयामास ।
४ अपरं भृगुस्यानेषु पर्वतेषु सर्वेषां हरिद्वानां तस्मान् अधश्च वनि-
दानं भूपदाहाच चकार ।
५ अनन्तरम् अरामीयो राजा रित्नीन इच्छायेकीयवृत्तपती रिमन्त्रियस्य
पुत्रः पेक्षस्य युद्धार्थं विरूपाक्षमम् आगतवाहसम् अवबबधतुः किन्तु

तं पराजितुं न श्रेयस्तु । तथाप्यरामीभ्यो राजा रिक्तीन एकतनगरं १
पुनर्वारम् अरामस्य वशीकृतम् । तत एकतनगराद् विह्वदीयेषु
वह्निष्कृतेष्वरामीयास्तत् स्थानम् आगत्वाद्यापि तत्र वसन्ति ।

अनन्तरम् आहसोऽश्वरीयदृष्टिस्तित्तिगेष्वरस्य समीपं दूतान् ०
प्रहित्वा वाचमिमां जगद, अहं तव दासः पुत्रश्च, त्वम् आगत्य
महिषजं समरकारिणोररामीयेष्वामेययो राज्ञोः करेभ्यो माम्
उद्धर । अपरम् आहसः परमेश्वरीयमन्दिरे राजनिवेशनस्य भाष्ठा- ८
मारेषु च विद्यमानानि सञ्जनसुवर्णरत्नानि गृहीत्वाश्वरीयराजस्य
समीपं पारितोषिकं प्रेषयामास । ततोऽश्वरीयराजस्य वचसि मनो ९
निदधे । अपरम् अश्वरीयराजो दम्भेवकास्य विषजं गत्वा तन्नगरं परा-
जिगाय तदीयप्रजाः कीरं नीत्वा प्रवासयामास रिक्तीनं जघान च ।

अपरम् आहसो दृष्टितरश्वरीयराजं तित्तिगेष्वरं साक्षात् कर्तुं १०
दम्भेवकं जगाम तत्र दम्भेवको यज्ञवेदिमेकां विलोक्य दृष्टितराहस-
स्तस्या वेद्यां अग्न्युत्तिं कृत्वाश्विष्यकर्मणो निदर्शनञ्च याजकस्योपिथस्य
सविधं प्रेषयामास । ततो दम्भेवकाद् राज्ञ आहसस्य प्रत्यागमनात् ११
पूर्वं याजक ऊरियस्तस्यदृष्टीम् एकां यज्ञवेदीं निर्मापयामास राज्ञा-
हसेन दम्भेवकाद् यन्निदर्शनं प्रहितं तदनुसारेणैव याजक ऊरियस्तां
निर्मापयामास । अनन्तरं राजा दम्भेवकात् समागत्य वेदिं विलोक्य १२
तस्या वेद्याः समीपं गत्वा तदुपरि होमार्थकवलीन् ददौ । स तत्र
स्वीयहव्यानि भक्ष्यनैवेद्यानि च दाहयामास पेयनैवेद्यानि निषिधे १३
तस्या वेद्याश्च स्वीयमङ्गलार्थकवलीनां श्रोत्रितं विचकार च । अपरं पर- १४
मेश्वरस्य सम्मुखे वा पित्तकमयी वेद्यासीत् स तां मन्दिरस्य सम्मुखाद्
अर्पितः परमेश्वरीयमन्दिरस्य नूतनवेद्याश्च मध्याद् ददयित्वा नूतन-
वेद्या उत्तरपार्श्वे स्थापयश्चकार । अनन्तरं दृष्टितराहसो याजकम् १५
ऊरियम् इमां वाचस्त्वाप्तापयामास दृष्टिद्वयोः प्राश्विष्यप्रदोषिकौ
होमार्थकवली राज्ञो होमार्थकवलयस्तस्य नैवेद्यानि चापरं देशीय-
लोकाणां होमार्थकवलयस्तेषां भक्ष्यपेयनैवेद्यानि च तया दीयन्तां
तस्याश्च होमार्थकानाम् अन्येषाश्च वलीनां श्रोत्रितानि विकीर्यन्ताम्
अपरं पित्तकमयी वेदिमधि मया विवेचनीयं । अनन्तरं याजक ऊरिय १६
आहसस्य नरपतेराज्ञानुसारेण तत् सर्वं चकार ।

अनन्तरं नरपतिराहसः पीठानां मध्यदेशान् सर्वाङ्गं कृत्वा तदु- १७

- परितः प्रस्तावनपात्राणि खानान्तरावधार पित्तकमयवृक्षभक्षणोप-
 १८ रितश्च समुद्रपात्रम् अथरोह्य पाषाणमय्यां भूम्ना निदधे । अपरं ते
 विश्रामदिनस्य कृते मन्दिरमार्गस्य वदाच्छादनं वहिश्च नृपस्य प्रवेश-
 मार्गस्य यद्द्वारं कृतवन्तस्तद् अमूरीयराजस्य साध्विणात् परमेश्वरीय-
 मन्दिरस्य मध्ये निदधिरे ।
 १९ इतस्याहसस्यावशिष्टानां क्रियाणां विवरणं किं यिज्जदाया भूपतीनां
 २० पुराहृतपुस्तके लिखितं न विद्यते ? अनन्तरम् आह्वयो निजपितृलोकान्
 इव महानित्री गतो निजपितृलोकानां सन्निधौ दायदुर्गमरे प्रशाने
 निहितश्च । अपरं तस्य तनयो हिम्नियस्तस्य पदे राजा बभूव ।

१७ सप्तदशोऽध्यायः ।

- १ होशियस्य कुराजम् तस्य दण्डः ५ इत्यायेलीयलोकानां पातकं बन्धितश्च १४ तेषां
 नगरस्यलोकानां स्थापनश्च ।
 २ यिज्जदाया आहसस्य राज्ञो द्वादशे राजत्ववत्सर एकाहस्य पुत्तो
 होशियः शोमिरोखे राजा भूत्वा नववत्सरान् यावद् इच्छायेषो राजत्वं
 ३ चक्रेवान् । स परमेश्वरस्य साक्षात् कुत्सिताचारं चकार किन्तु पूर्व-
 ४ वर्त्तिनाम् इच्छायेलीयराजानां तुल्यो न बभूव । अनन्तरम् अमूरीये
 राज्ञि शस्त्रप्रनेधरे तस्य विरुद्धम् आगतं होशियस्तस्य दासो भूत्वा तस्मै
 ५ करं दातुम् आरभे । अनन्तरम् अमूरीयो राजा होशिये विश्वासघा-
 तित्वं प्राप्तवान् यतः स मिसरस्य सो नृपतेः समीपं दूतान् प्रेष्यामूरीय-
 राजाय वार्षिकं करं पूर्ववद्वाददात् अतो ऽमूरीयो राजा तं बद्धा
 कारायां बरोध ।
 ६ अनन्तरम् अमूरीयो राजा कृत्स्नं देशम् आपन्नकाम शोमिरोखं गत्वा
 ७ चीन् वत्सरान् यावत् तन्नगरम् अवबरोध च । अनन्तरं होशियस्य
 नवमे राजत्ववत्सरेऽमूरीयो राजा शोमिरोखं वशीकृत्येच्छायेलीयलो-
 कान् अमूरदेशं निनाय तत्र च ह्मन्ने गोवन्देरीयहोवारतटिनीतटे
 ८ मादीयानां नगरेषु च तान् प्रवासयामास । यतस्ते मिसरदेशात्
 मिसरीयपिरीयो नरपतेरधीनत्वाद् इच्छायेकवंशस्यानेतुः खेषां प्रभोः
 ९ परमेश्वरस्य विरुद्धं ककुषाणि कृत्वेतरदेवान् सेवितवन्तः । अपरं मि-
 १० ज्ञातोया ये लोकाः परमेश्वरेच्छायेकवंशस्य सम्मुखाद् दबयाचक्षिरे
 तेषां विधीन् इच्छायेलीयनरपतिभिर्निर्णीतान् विधीन् आचरितवन्तः ।

यानि कर्माणि न कर्त्तव्यानि तानीत्यायेकीयलोकाः स्वीयप्रभोः परमेश्वर- ८
 इत्यविद्वज्ज्ञं रक्षोऽकुर्वन् अपरं रक्षकगोहान्यारभ्य प्राचीरवेष्टितमम-
 राखि यावत् खेवां सकलनगरेषु खेवां कृते भृगुस्थानानि निरमुः । अपरं १०
 सर्वेषाम् उच्चपर्वतानां प्रदक्षुः सर्वेषां हरिद्वयदृष्ट्यायाम् अधश्च
 प्रतिमा अस्थापयन् चैत्यदृष्ट्याश्चरोपयन् । अपरं ये भिन्नजातीयाः पर- ११
 मेश्वरेण तेषां सम्मुखाद् दवयाश्चकिरे त इव सर्वेषु भृगुस्थानेषु धूपान्
 अज्जालयन् परमेश्वरं क्रोधयितुं ककुधाख्यकुर्वन् । अपरं परमेश्वरो १२
 यदधि कथितवान् यतादृशं कर्म युष्माभिर्न कर्त्तव्यमिति तदेवार्थतः
 प्रतिमापूजाम् अकुर्वन् । तथापि परमेश्वरः सर्वैर्भविष्यदादिभि १३
 दर्शनैश्चेत्यायेकीयान् विद्वदीयांश्च लोकान् आदेशमेनं स्थापितवान् यूयं
 खेवां पातकमार्गेभ्यः परावर्त्तध्वम् अहं युष्माकं पित्रलोकान् यां व्यवस्थाम्
 आदित्वान् मम दासानां भविष्यदादिनां हस्तैर्युष्माकं समिधिक्षिप्य यां
 शिष्टां प्रेषितवान् तदनुसारेण मदाद्या विधींश्च पालयतेति । किन्तु ते १४
 तद्वाक्यं यद्वाच्यं न मतिमकृत्वा स्वीयप्रभौ परमेश्वरे प्रत्ययवर्जिताः पूर्व-
 मुत्था इव खेवां यीषा दृष्ट्वा अकुर्वन् । ते तस्य विधीन् तेषां पित्रलो- १५
 कान् प्रति स्थापितं तस्य नियमं तेषो दत्तानि प्रमाणवाक्यानि चावस्था-
 यासारमूर्त्तीनाम् अनुगामिनोऽभवन् किञ्च हतबुद्धयो भूत्वा येषाम्
 अनुवर्त्तनात् ते परमेश्वरेण निवारितास्तेषां चतुर्दिक्स्थानाम् अन्यजा-
 तीयानामेवानुगामिनोऽभवन् । ते खेवां प्रभोः परमेश्वरस्य सर्व्वां आद्या १६
 लङ्घित्वा खेवां कृते निषिक्तौ द्वौ वत्सौ निरमुश्चैत्यदृष्ट्यान् अस्थापयन्
 गगनीयज्योतिर्गङ्गान् अपूजयन् वालान् असेवन्त च । अपरं खेवां १७
 पुत्रान् पुत्रीश्च वज्रिं प्रावेशयन् गजकत्वं मायावित्त्वञ्च समाधरन् परमे-
 श्वरस्य साक्षात् कुत्सिताचारं कर्त्तुं तं क्रोधयितुञ्च खेवां विक्रयम्
 अकुर्वन्त च । यतत्कारणात् परमेश्वर इच्छायेनवर्षान् प्रति भृशं क्रुद्धा १८
 निजसमक्षात् तान् दवयामास केवलं विद्वदावर्षं विना नान्यः कोऽपि
 वंशोऽवशिष्टे । अपरं विद्वदावर्षीया लोका अपि निजप्रभोः परमे- १९
 श्वरस्याद्या नापाजयन् इच्छायेकीयलोकैर्निर्बीता विधयस्तैरप्यनुजग्मिरे ।
 अतः परमेश्वरः क्लृप्तम् इच्छायेकीयवर्षं विहाय लोकान् क्रोशयामास २०
 यावच्च निजसमक्षात् न दवयामास तावत् तान् नाशकानां हस्तेषु
 समर्पयामास च । स इव दायूदो वंशाद् इच्छायेकीयलोकान् प्रचिच्छेद, २१
 ते च निवाटस्य पुत्रं यारवियामं राजानं चक्रुः स यारवियामश्च परमे-

- श्वरस्य सेवात् इच्छायेनीयलोकान् निवर्त्य तान् महापापेन कलङ्कितान्
 ११ अकरोत् । यतो चारविशयो याजि पापानि कृतवान् इच्छायेनीयलोका-
 १२ स्ताभ्येवाचेवन्तदनुगमनात् निवहतिरे । अतो हेतोः परमेश्वरो निज-
 सेवकानां भविष्यद्वादिनां वदन् यद्यत् कथयामास, तदनुसाराद् अच-
 श्रेयम् इच्छायेनीयवृक्षं निजसम्भवाद् ददयामास । इत्थम् इच्छायेनीय-
 वृक्षा निजदेशाद् अमूरदेशं नीत्वा अद्यापि तस्मिन् स्थाने प्रवसन्ति ।
 १४ अनन्तरम् अमूरीयराजो बाबिकात् कूषातो ज्यातो हमातात्
 सिधर्वविभाच्च लोकान् आनीयेच्छायेको विभिन्नेन शोमिरोजदेशस्थ-
 नगरेषु वासयाच्चकार ततस्ते शोमिरोजम् अधिष्ठत् तत्रत्येषु नगरेषु
 १५ वसन्ति चक्षुर्वासः । तत्र स्थाने तेषां वासारम्भसमये ते परमेश्वरात् न
 विभयाच्चकुरेतत्कारणात् परमेश्वरस्तेषां मध्यं सिंहान् प्राहिषोत् ते
 १६ च तेषां कतिपयलोकान् विनाशयितुम् आरेभिरे । अतो लोका अमू-
 रीयराजं बभाषिरे त्वं यान् जातीयान् देशान्तरीकृत्य शोमिरोजदेश-
 स्थानगरेषु निवासितवान् ते तद्देशीयदेवस्य धर्ममतं न जानन्त्येतत्का-
 रणात् स तेषां मध्यं केशरिभः प्रहितवान् अपरं पक्षं तद्देशीयदेवस्य
 १७ धर्ममतस्यानवगतत्वात् ते केशरिभिर्विनाशयन्ते । अनन्तरम् अमूरीय-
 राज इत्याज्ञापयामास द्रुयं तस्मात् स्थानाद् यान् याजकान् आनी-
 तवन्तस्तेषाम् एकं जनं तं देशं प्रेषयत् लोकास्तस्य समीपं गत्वा वसन्तु
 १८ स च तान् तद्देशीयदेवस्य धर्ममतम् आदिशत् । ततः शोमिरोजात्
 तैः प्रवासितानां याजकानां जन एको गत्वा वैथेके न्यवसत्, अपरं येन
 १९ प्रकारेण परमेश्वरः सेवितव्यस्तत् तान् आदिशत् । तथाप्येकैकस्या जाते
 लोकाः स्वं स्वं देवं निर्म्ममिरे ते नानाजातीयाः शोमिरोजीया लोका
 येषु नगरेषु न्यवसन् तन्मध्ये भृगुस्थानीयमन्दिराणि निर्म्माय तत्रैकैकस्या
 २० जाते देवान् स्थापयच्चकुरे । इत्थं बाबिलीया लोकाः सखोद्दिनोतं
 २१ कूथीयलोका नेर्गलं हमातीयलोका अशीमम् अवीयाच्च निभसं तर्त-
 कच्च निर्म्ममिरे सिधर्वीयाश्चाद्रम्भेकान्मेलकावितिनामनौ सिध-
 २२ र्वीयदेवावुद्दिश्य निजबालकान् अग्निना दाहयच्चक्रुः । ते परमेश्वरम्
 असेवन्त नीचलोकानां मध्यात् तेषां कृते भृगुस्थानीयमन्दिरेषु यच्च-
 २३ कारिणो याजकान् वव्रिरे च । ते यथा परमेश्वरम् असेवन्त तथा
 यस्माद् यस्मात् देशाद् आनीयन्त तेषां धर्ममतानुसारेण स्वं स्वं देव-
 २४ गन्धमप्यसेवन्त । तेऽद्यापि पूर्वलोकाद्याचारवद् आचरन्ति परमेश्वरात्

न विभ्यति तस्य विधिष्ववस्थानुसारेणार्थतः परमेश्वरो यस्य नामेच्छायेन चकार तस्य याजूवो वंशं याम् आक्षां अवस्थाद्यादिष्टवान् तदनुसारेण नाचरन्ति । यतः परमेश्वरस्तदंशीयैः समं नियमं विधाय तान् इत्या- १५
आपितवान् यूयम् इतरदेवेभ्यो न विभीत तान् न प्रथमत तान् न सेवध्वं तेभ्यो वशीन् न दक्षं । किन्तु यः परमेश्वरो महापराक्रमेण वि- १६
कीर्यबाहुना च मिसरदेशाद् युष्मान् आनीतवान् तस्माद् विभीत तं प्रथमत तस्मै वशीन् ददक्ष । अपरं स युष्माकं हृते यान् विधीन् राज- १७
वित्तिन् यां अवस्थाम् आक्षाच्च जेखयितवान् यूयं मनो निधाय तदनु-
सारेण सर्वदाचरत नेतरदेवगणाद् विभीत । मया युष्माभिः समं यो १८
निवमोऽप्रादि तं न विस्मरत नेतरदेवगणाद् विभीत । सेषां प्रभोः १९
परमेश्वरादेव विभीत तेन स सक्कलरिपूणां हस्ताद् युष्मान् उड्डारयि-
ष्यति । किन्तु ते तानि वाक्यान्ग्रह्यत्वा सेषां पूर्व्याचारवद् आचा- २०
रम् अकुर्वन् । इत्थं ते भिन्नजातीया लोकाः परमेश्वराद् भेतुं सेषां २१
निधित्ताः प्रतिमा अपि सेवितुषोपचक्रमिरे तेषां पुलाः पौलाच्च सेषां
पूर्व्यपुत्रवाचाम् आचारमिवाद्याप्याचारं कुर्वन्ति ।

१८ अष्टादशोऽध्यायः ।

१ चिकिपञ्च सुराजमकरसं ४ देवपुजनदवयनं ८ गोमिरोजस्य पराजितत्वं १२
सन्धेरिवस्य यिद्धादेशाक्रमसं पारितोषिकप्राप्तिश्च १७ रवश्चाकं निन्दकचयनश्च ।

इत्याहपुत्रस्योद्यायेकीयनरपते ह्योशेयस्य हृत्तोये राजत्ववत्सरे यिद्ध- १
दाया आहसस्य अपतेः पुत्रो हिष्कोयो राजा बभूव । स पञ्चविंशति- २
वत्सवयवस्यः सन् राजत्वं कर्तुमारभ्योनत्रिंशदत्तरान् बावद् यिद्ध-
ज्ञानमे राजत्वं चकार सिखरियस्य दुहितायी तस्य जनन्यासीत् । स ३
निजपूर्वपुत्रवो दाबूदिब परमेश्वरस्य साक्षात् सदाचारं चक्षवान् ।

स भद्रस्थानान्मुदक्षिणत् प्रतिमा अभनक् चैत्यतद्वक्षाणिनत् अपरं ४
मूसा यं पितृलभयं सप्यं निम्नितवान् तमपि बभञ्ज यत् इच्छायेनवंशा-
कान्वाचपर्व्यानां तमुदिश्य भूपान् अज्वाचयन् अपरं स तस्य नाम
निद्धन् (पितृलल्लभिमिति) चक्षवान् । स इच्छायेनः प्रभो परमेश्वरे ५
ऽविभ्यसत् विद्धदाया भूपतीनां मध्ये तत्पूर्व्यं परतो वा तस्य समानः
कोऽपि नासीत् । स परमेश्वर आसक्तो बभूव तस्य पञ्चाङ्गमनात् न परा- ६
वयवे विश्व परमेश्वरो मूससं वयद् आजापयत् तत् पाक्षयाचकार ।

- ० अपरं परमेश्वरस्तस्य साहाय्यं चकार स यस्मिन् कर्मणि प्रवृत्ते तस्मिन् कृतार्थो बभूव । सोऽमूरीयनरपतेरधीनत्वं विहाय तं पुनर्न
- ८ सिधेवे । अपरम् असां तस्य सीमाश्च यावद् आरक्तकदुर्गात् प्राचीर-
वेष्टितनगरपर्यन्तं पिबेच्छीयान् पराजिग्ये ।
- ९ अनन्तरं हिक्कियस्य नरपतेस्तुर्थे राजत्ववत्सर एकाहपुत्रस्येका-
वेलीयनरपते होशेयस्य सप्तमे राजत्ववत्सरेऽमूरीयः ब्रह्मनेवरो राजा
- १० शोमिरोजस्य विबड्म आगत्य तद् अवबरोध, वत्सरचयात् परं तद्
वशीचकार च । राज्ञो हिक्कियस्य वृत्ते राजत्ववत्सरेऽर्थत इच्छायेकी-
- ११ यराजस्य होशेयस्य नवमे राजत्ववत्सरे शोमिरोजं पराजिग्ये । अपरम्
अमूरीयराज इच्छायेकीयान् प्रवासयन् अमूरदेशं गीत्वा हनूहे गोच-
रदेशस्य हारनदस्य तीरे मादीयानां नगरेषु च स्थापयाम्बकार ।
- १२ यतस्ते स्वभोः परमेश्वरस्य वचनं न गृहीतवन्तस्तस्य नियमं परमेश्वर-
दासस्य मूससः सर्वम् आदेशश्च कङ्कितवन्तस्तं यचीतुं प्राकवितुं वा
नाङ्गीकृतवन्तश्च ।
- १३ अनन्तरं हिक्कियराजस्य चतुर्दशे राजत्ववत्सरेऽमूरीयः सन्हेरिरो
राजा यिङ्गदायाः प्राचीरवेष्टितानां सर्वनगराणां विबड्म आगत्य
- १४ तानि वशीचकार । ततो यिङ्गदाया हिक्कियो राजा जाखीञ्जनमरे
ऽमूरीयनरपतेः समीपं दूतं प्रहित्य कथयामास, अहम् अपराधं कृत-
वान् त्वं मम समीपात् परावृत्त्य गच्छ त्वं मयि यं भारम् अर्पयिष्यसि
- १५ तमहं सहिष्ये । अतोऽमूरीयो राजा यिङ्गदाया हिक्कियनरपते रक्षार्थं
कृतचयकिष्करपरिमितं रजतं त्रिंशत्किष्करपरिमितं सुवर्णं च निरू-
- १६ पयामास । अतो हिक्कियः परमेश्वरस्य मन्दिरे राजगृहस्य भाङ्गा-
गारेषु च विद्यमानानि सक्कजरजतानि तस्मै ददिवान् । यिङ्गदाया
राजा हिक्कियः परमेश्वरीयमन्दिरस्य द्वारस्य ये कपाटे यौ कम्भी च
सर्वेभ्य मण्डितवान् तेवामपि सुवर्णं तत्काले हिक्कियेन कृतान्यमूरीय-
राजाय दत्तानि च ।
- १७ अनन्तरम् अमूरीयो राजा बड्भिः सैन्यसामकैः सार्धं वर्तनं रब्-
सारीधं रब्शाकिश्च जाखीञ्जनगराद् यिङ्गदायमे हिक्कियस्य नृपस्य
समीपं प्रेषयामास ; ते तु प्रस्थापयिङ्गदायामं जम्बुकचोपस्थाव चो-
र्द्धस्थितायाः पुष्करिण्याः प्रभाङ्गां रजकलोचस्य मार्गं व्यवहितवन्तः ।
- १८ ततो राजानि तैराङ्गते हिक्कियस्य पुत्र इजियाकीमनामा राजगृहा-

ध्वजः शिबनो लेखक आसाकस्य पुत्रो योयाहनामा पुराट्तरचक्रस्य
 तान् साक्षात् कर्तुं वह्निं जग्मुः । ततो रब्शाकिस्तान् जगाद, यूयं १८
 हिष्कियम् इमां कथां भाषध्वम्, अश्वरीयो भूपतिर् महाराजः कथ-
 यति, त्वं यं विश्वासं करोषि स कीदृशो विश्वासः? संग्रामाय मम १०
 मन्त्रया बलघ्नास्त इति त्वं कथयसि, किन्तु तत् शब्दमात्रं । तस्मात् त्वं
 कस्मिन् विश्वस्य मदीयाधीनतां त्यक्तवान् असि? पश्य त्वं तस्यां भय- ११
 नकरूपायां यष्ट्याम् अर्थात् मिसरि विश्वसिषि; किन्तु यः कश्चित् ताम्
 आलम्बते तस्य हस्तस्तथा विद्धः क्षतयुक्तश्च भवति, स्वीयशरणागतान्
 सर्वान् प्रति मिस्रीयः फिरोन् राजा तादृशः । यूयं यदि मां वदथ १२
 वयं स्वभौ परमेश्वरे विश्वसिमस्तर्हि यस्य प्राप्स्यन्तानि वेदीश्च दव-
 यित्वा हिष्कियो यिहूदीयान् यिरूशालमनिवासिनश्च मनूयान् भाषि-
 तवान् यूयं केवलम् अत्र यिरूशालम् एतस्या वेद्याः सम्मुखे भजध्वं स
 किम् एष नहि? इदानीं त्वं मम प्रभुनाश्वरीयराजेन सह पयं कुब; १३
 त्वं यद्यारोहिलोकान् प्राप्तुं शक्नुयास्तर्हि हे सहखे हयानहं तुभ्यं दा-
 स्यामि । तस्मिन् असाध्ये सति मम प्रभोरतिक्षुद्राणां गृह्णानां मध्य १४
 एकं सेनापतिमपि कथं जेष्यसि? किन्तु त्वं रथानां हयानाञ्च कृते
 मिसरि विश्वसिषि । परमेश्वरीयाणां विना स्थानमिदम् उच्छेत्तुम् १५
 किमहम् इदानीमागमं? त्वं तं देशं गत्वा विनाशयेति परमेश्वरे जैवाहम्
 आज्ञापितः ।

तत इजियाकीमः शिबनो योयाहस्य रब्शाकये कथयामासुः, प्रार्थ १६
 यामहे वयम्, अरामीयभाषया निजदासान् सम्भाषतां यतो वयं तां
 बुध्यामहे; प्राचीरोपदिष्टितानां लोकानां कार्यमोक्षरे ऽस्मान् यिहूदि-
 भाषया न सम्भाषतां । रब्शाकिस्तान् प्रत्यवाच, मम प्रभुः किम् एत- १७
 दाश्चकथनार्थं केवलं तव राजानं त्वाञ्च प्रति मां प्रेषितवान्? अमी ये
 लोका युष्माभिः सार्धं त्वां त्वां विठां भोक्तुं त्वं त्वं मूत्रं पातुञ्च प्राची-
 रोपविष्टाः सन्ति तेषां सर्वेषामपि समिधिं किमहं न प्रेरितः? तदन- १८
 न्तरं रब्शाकिबलिरुग् उच्यते यिहूदिभाषया वदितुम् आरब्धवान्,
 स जगाद, यूयं महाराजस्यार्थाद् अश्वरीयस्य स्वपतेः कथां श्रुतु ।
 महाराजः कथितवान्, हिष्कियो युष्मान् न प्रवक्ष्यतु; यतो मम १९
 कराद् युष्मान् रक्षितुं न शक्नोति । तथा परमेश्वरो ऽस्मान् अवग्रहम् २०
 उद्गरिष्यति नगरमिदं कदापि नाश्वरीयस्य राज्ञो हस्ते समर्पयिष्यत

- ११ इति कथयित्वा हिक्कियो युष्मान् परमेश्वरे न विश्वासयतु । हिक्कि-
यस्य कथां मा श्रद्धयत, यतोऽशूरीयो राजा कथितवान्, यूयं मया
सन्धाय मदस्तिष्ठमायात यावद् अहम् आगत्य युष्मादेशवत् कस्य
शास्त्रारसो भव्यं शास्त्रास्त्रं तैलदजितवृक्षं मधु चैते युक्तं कमपि देशं
१२ युष्मान् न नयामि तावद् युष्माकम् एकैको जनः खानि खानि प्राच्या-
पचाग्युदुम्बरपत्तानि च भक्ष्यतु स्वस्वपुष्करिण्या जलस्य पिवतु तथा
कृते यूयं जीविष्यथ न भरिष्यथ । परमेश्वरोऽस्मान् उद्धरिष्यतीति
१३ वाक्येन हिक्कियो युष्मान् न वक्ष्यतु । अन्यदेशीयानां देवा अशूरीयस्य
१४ नृपते हस्तात् किं खं खं देशम् अरक्षन्? जमातार्पदीया देवाः कुत्र?
सिम्बर्जियमदेशीया हेनादेशीया अल्वादेशीयाश्च देवाः कुत्र? देवाः किं
१५ मदीयहस्तात् शोमिरोयम् अरक्षन्? यद्येतेषां देशानां देवानां मध्ये
कोपि मम हस्तात् स्वदेशं रक्षितुं नाशक्नोत् तर्हि यिहोवा मम हस्तात्
१६ किं यिरुशालम् मोक्षयिष्यति? किन्तु लोका निबन्धराः सन्तो ऽतिष्ठन्
एकस्या अपि वाचः प्रत्युत्तरं नोक्तवन्तः यतस्तमुत्तरं मा ब्रूतेति ते राज्ञा
१७ प्रागाद्यापिताः । अनन्तरं हिक्कियस्य पुत्र इलियाकीमो राजमृदाधि-
पतिः शिव्ना लेखक आसाफस्य पुत्रो योयाह इतिहासरचयिता च
स्ववस्त्राणि कृत्वा हिक्कियस्य समीपम् आगत्य रवशाके वाक्यानि तं
आपयामासः ।

१८ अनविज्ञोऽध्यायः ।

- १ यिश्शायियस्य समीपं हिक्कियस्य दूतप्रेषकं यिश्शायियस्योत्तरश्च ८ हिक्कियस्य समी-
पम् अशूरराजेन दूतस्य पुनर्वारं प्रेषकं १४ हिक्कियस्य प्रार्थनं २० यिश्शायियस्य
अविज्ञोऽध्यायः ११ पुनरिष्यत् घामनस्य विनाशस्य निधनम् ।
२ राजा हिक्कियस्तानि वाक्यानि श्रुत्वा निजवस्त्राणि कृत्वा शास्त्र-
३ वसनं परिधाय च परमेश्वरस्य मन्दिरं जगाम । अपरं परिहितशास्त्र-
वसनान् राजमृदाधिपम् इलियाकीमं शिवनं लेखकं प्राचीनयाजकांश्चा-
४ मोवस्य पुत्रस्य भविष्यद्वक्तुं यिश्शायियस्य समीपं प्रेषयामास । ततस्तं तं
जगदुः हिक्कियोऽकथयत्, अद्यतनं दिनं क्षेप्रभर्त्सनापमानानां दिनं, यतो
५ ज्ञानप्रसवस्य समय उपस्थितः किन्तु प्रसवाय शक्तिर्नास्ति । रव-
शाकेः प्रभुः अशूरीयो नृपतिरमरस्येश्वरस्य निन्दार्थं रवशाकिं प्रेषित-
वान् तस्य वाक्यानि तव प्रभुना परमेश्वरेण श्रूयन्तां तव प्रभुः परमेश्वरानि

श्रुत्वा समुचितं पत्रं तस्मै ददातु; अतएव त्वम् अवशिष्टलोकानां मङ्गलं
प्रार्थयस्व । इत्थं हिष्कियस्य नृपस्य दासगणे विप्रायियस्य समीपमुप- ५
स्थिते सति विप्रायियस्तान् अवदत्, युष्माकं स्वामिनं वदत, परमेश्वरो
ऽकथयत्, त्वं यानि वचांस्यभौषी र्यैश्चाशूरीयस्य राज्ञो दासा माम्
अनिन्दन् तेभ्यो मा भैषीः । पश्य मया तन्मध्यम् एक आत्मा प्रवेशयिष्यते, १०
स काचित् वार्त्ता श्रुत्वा खं देशं परावृत्य यास्यति ततोऽहं तं स्वदेशे
खड्गेन नाशयिष्यामि ।

ततः परम् अशूरीयो राजा जाखीश्वरनगराद् प्रस्थितवान् इति वार्त्ता ८
निश्वस्य रजप्राक्निः परावृत्य निग्नानगरम् अवबन्धता तेन राज्ञा साङ्गं
मिम्कितवान् । तदानीं कूशदेष्टीयो राजा तिर्हकस्त्वया सह संयामयि- ८
तुम् आगच्छति वार्त्तामेतां स श्रुतवान्, ततः स पुन हिष्कियस्य समीपं
दूतान् प्रहित्य कथितवान्, यूयं यिहदीयं हिष्कियं नृपं वदत, यिरूशा- १०
नमम् अशूरीयराजस्य करे न समर्पयिष्यत इति वाचा तव विश्वासभूमि-
रीश्वरत्वा न वक्ष्यतु । पश्य सर्वदेशानां विनाशायशूरीयराजै र्यद्यद् ११
अकारि तत् त्वं श्रुतवान् अतस्त्वं कथम् उद्धरिष्यसे? मम पूर्वपुरुषै र्विना- ११
शितानां गोवधहारदेवदेवदेशीयानां तिनसरनिवासिनाम् यदन-
वन्शीयानां देवाः किं तान् उदधरन्? इमातस्य राजा कुत्र? अर्षदस्य १२
राजा च कुत्र? सिफर्व्वयिमनगरस्य हेनाया अब्बयाख राजानो वा क्व?

ततो हिष्कियो दूतानां हस्तात् तत् पत्रं नीत्वा पपाठ; पश्चात् परमे- १५
श्वरस्य मन्दिरं गत्वा परमेश्वरस्य सम्मुखे तद् विस्तारयामास । तदा १५
हिष्कियः परमेश्वराय प्रार्थनामेतां न्यवेदयत्, हे किरूवयो मंध्यवासिन्
इत्यायेक ईश्वर यिहोवा केवकस्त्वमेव एयिष्याः सर्वराज्यानामीश्वरः,
सर्गः एयिवी च तवा सहजाते । हे परमेश्वर कर्त्ता निधाय इदम्, हे १६
परमेश्वर अचक्षुषी उन्मीलयावकोकय । परमेश्वरस्य निन्दार्थं सन्देशेरी-
वेन वा याः कथाः प्रहितास्ताः इदम् । हे परमेश्वर, सबम् अशूरीया १७
राजाः सर्वजातीयान् तेषां देशांश्च अनाश्रयन् तेषां देवांश्चामौ न्यक्षि- १८
यन् यतस्ते नेश्वराः किन्तु मानुषाश्चो हस्तकृतानि काष्ठमयानि प्रकारम-
याणि च वक्षूनि, तस्मात् ते तान् नाशितवन्तः । हे अस्माकं प्रभो परमे- १८
श्वर साध्यतं त्वं तस्य हस्ताद् अस्मान् उद्धर, तेन हे यिहोवास्त्वमेवेश्वरो-
ऽसीति एयिष्याः सर्वराष्ट्रीया जना ज्ञास्यन्ति ।

ततः परम् आमेधस्य पुत्रो विप्रायियो हिष्कियं प्रति कथामेतां १०

प्रेषयामास; इच्छायेकः प्रभुः परमेश्वर इमां कथां कथयति, त्वम् अश्व-
११ रीयं सन्हेरीवं नृपतिमधि मच्छं यन् न्ववेदयन्मयास्मावि । तदधि
परमेश्वरः कथामेतां कथयति ।

सियोनास्था तु कन्या त्वां संविहस्याबमन्यते ।

तव पश्चाद् यिरूशालमद्विहता काडयेत् शिरः ।

१२ त्वं कस्य निन्दनं कस्य वापमानं विधत्तवान् ।

उच्चशब्देऽर्द्धदृष्टी चाकरोः कस्य विबड्डतः ।

इच्छायेकधर्मरूपो यः किं तदीयविबड्डतः ।

१३ निजैर्द्रुतैः परेशं त्वं निन्दित्वेति वचोऽवदः ।

शिकोच्चयस्य इदृक्काणि प्रभृतस्यन्दनैरहं ।

अर्थात् पार्श्वं लिवानोः समुपाकृत्वानहम् ।

तदीयानेरसान् दृष्टान् उन्नतांश्चिन्नवानहं ।

अष्टिद्यन्तोत्तमास्तस्य देवदातृमया ।

तदीयोच्चतमं स्थानं चोत्तमं काननं गतं ।

१४ अहं निखन्य दुष्प्राप्यं कोकालं परिपीतवान् ।

प्राचीरवेष्टितानाञ्च नगराणां जलाशयान् ।

सर्वान् पादतलैः स्त्रीयैः संशुष्कीकृतवानपि ।

१५ अपरं किं त्वया नैव प्रसमाकर्णितं त्विदं ।

ओर्गाराशीकरिष्यन्ते दृढपूर्यस्त्वया किल ।

मया पुरा यदेतद्वि समकारि निरूपणं ।

निश्चितञ्च मया यत् प्राक् तत् सिद्धिमधुना गतं ।

१६ अतस्तेषां प्रजा भीतिं दौर्भाग्यञ्च त्रयां गताः ।

द्येकशस्यं दृढं गच्छं गृहोपरि दृढं यथा ।

अपक्वमुष्णशस्यं वा प्राभवन् हि तथैव ते ।

१७ किन्तुपवेक्षणं यत् ते वहिर्गमनमेव च ।

अध्वन्तरायागमनं मद्विबड्डञ्च कोपनं ।

इतानि सर्व्वकर्मणि संपरिज्ञातवानहं ।

१८ मद्विबड्डं त्वदीयो यौ कोधदर्पो प्रकाशितौ ।

एतावप्युपतथ्याते मदीयं कर्मकोटरं ।

अतएव प्रदास्यामि नासायां वडिष्ठं तव ।

खलोऽनं संप्रदास्यामि त्वदीयवदने निजं ।

त्वां परावर्त्तयिष्यामि त्वदागमनवर्त्तना ।
 हे विश्विक्य त्वदीयार्थं चिह्नमेतद् भविष्यति । १८
 एतस्मिन् वत्सरे यत्तु शस्यमुत्पद्यते स्वयं ।
 द्वितीयवत्सरे तस्माद् यद् भविष्यति शस्यकं ।
 तच्च वर्षद्वयं यावद् युष्माभिः परिभोक्ष्यते ।
 तृतीये वत्सरे शस्यम् उप्तं कर्त्तिष्यते पुनः ।
 द्वाक्षाक्षेत्रञ्च कृत्वा तत्फलं भक्षिष्यते पुनः ।
 रक्षिता अवशिष्टाश्च यिह्मदावंशमानवाः । १९
 तत्सर्वपञ्च यन्मृजं तदधो वृद्धिमेध्यति ।
 उपरिष्ठात् तदीयानि फलिष्यन्ति फलानि च ।
 यद् यिह्मशालमात् शेषाः सियोमाख्यशिलोच्चयात् । २०
 रक्षिता मानवा ये ते भविष्यन्ति बहिर्गताः ।
 सैन्याध्यक्षपरेष्वस्य सद्योगात् तच्च सेत्स्यति ।
 अतोऽग्नरीयराजाय परेशः कथयेदिति । २१
 स एतस्मिन् पुरे नैव करिष्यति प्रवेशनं ।
 नात्र क्षेप्यति वागं नो फलकं दर्शयिष्यति ।
 तथा विश्वमेतस्य स्तूपं न योजयिष्यति ।
 परेशः कथयेद् येन पथा स समुपागतः । २२
 तेनैव च परावृत्य पुनः परिगमिष्यति ।
 एतस्मिन् नगरे तेन प्रवेशो न करिष्यते ।
 खल्लतेऽहं स्वदासस्य दायूदोऽपि कृते तथा । २४
 वेद्युनं नगरस्यास्य करिष्यामि च रक्षकं ॥

तस्यां राज्ञौ परमेश्वरस्य दूतोऽग्नरीयाणां शिविरं गत्वा तेषां पश्चात् २५
 प्रीतिस्वच्छाधिककल्लं लोकान् खनाशयत्; ततोऽवशिष्टा लोकाः प्रत्यूष
 उत्थाय तान् सकलान् मृतानपश्यन् । अतएवाग्नरीयो राजा सन्हे- २६
 रीबः प्रस्थाप्य निजिबीनगरं प्रत्यागत्य न्ववसत् । पश्चात् स निजोक्तमात्र २७
 इष्टदेवस्य मन्दिरे पूजयति तदानीम् अद्भ्यमेकशरेत्सरनामकौ तदीय-
 पुत्रौ खड्गाभ्यां तं नाशयित्वा रारटदेशं प्रति पलायिताः; तत एवर्ह-
 होननामा तस्यान्धः पुनस्तस्य पदे राजा बभूव ।

२० विंशतिमोऽध्यायः ।

१ हिक्कियस्य मरकवाणाकचन प्राचनया रचनम् ८ रचायाचिकम् १९ हिक्कियस्य समीपं दूतानां उपस्थितिः सकलैश्वर्यदम्भेन १४ तदधि विशाचियस्य भविष्यत्वात् २० हिक्कियस्य निधनम् ।

- १ तदानो हिक्कियस्य मारणे आधी जात आमेवस्य पुत्रो विशाचियो भविष्यद्भक्ता तमुपागत्य कथयामास, परमेश्वरः कथयति, त्वं स्वप-
- २ रिवादायादेशं विधत्स्व, यतस्त्वं मरिष्यसि न जीविष्यसि । ततो
- ३ हिक्कियो भित्तेः सम्मुखीभूय परमेश्वरं प्रति सर्वार्थं कथयामास, चे परमेश्वर, विनयेऽहं सत्यतया सरत्नान्तःकरणेन च त्वत्समस्तं यादृश-महमाचरं, तव दृष्टौ यादृशं सत्कर्मोत्तरं, तत् स्मर, ततो हिक्कियो
- ४ स्तीव क्षन्दिनुमारेभे । तदा विशाचियस्य मध्यप्राक्कण उपस्थितेः प्राक्
- ५ परमेश्वरस्य बाह्यमिदं तमुपतस्थौ, त्वं परादृत्य गत्वा हिक्कियं वद, तव पुत्र्यपुत्रस्य दायूदः प्रभुः परमेश्वर इति कथयति, मया तव प्रार्थनम् अन्नादि तव नेत्रांश्च चादर्शि पश्चाहं त्वां निरामयं करिष्यामि तृतीये
- ६ दिवसे त्वं परमेश्वरस्य मन्दिरं वजिष्यसि । अहं तवायुः पञ्चदश वत्स-रान् वडंयिष्यामि किञ्चाशूरीयराजस्य इच्छात् त्वाम् एतन्नगरं च रक्षि-ष्यामि मन्त्रुते निजदासस्य दायूदः कृते चाहं नगरस्थितस्य पक्षकखलूपो
- ७ भविष्यामि । अनन्तरं विशाचियो जगाद यूयम् उदुम्बरपत्नानां पुत्र-मेकमानयत ततो लोकैरानीय विस्फोटकोपरि तस्मिन् निहिते स खस्यो बभूव ।
- ८ तस्मिन् काले हिक्कियो विशाचियम् आचष्ट परमेश्वरेण खस्योक्तोऽहं
- ९ तृतीये दिवसे परमेश्वरस्य मन्दिरं यास्याम्येतस्य किं चिद् ? ततो विशा-चियेन भाषितं, परमेश्वरेण कोक्तं वचनं सपक्षं कारिष्यते तस्येदं चिद् परमेश्वरात् त्वं प्राप्स्यसि, कालबोधकयन्त्रे ज्ञाया दशैशान् यावद् अय-
- १० गामिनी वा दशांशान् यावत् पञ्चाङ्गामिनी भविष्यति । हिक्किये-नादितं ज्ञाया यद् दशांशान् यावद् अयंगामिनी भवतीति क्षुद्रं कार्यं,
- ११ किन्तु ज्ञाया दशांशान् यावत् परावर्त्ततां । अनन्तरं भविष्यद्वादिना विशाचियेन परमेश्वरमुद्दिश्य प्रार्थनायां कृतायाम् आहसस्य कालबोध-कयन्त्रे ज्ञाया यावन्तोशान् अगच्छत् स तेषां दशांशान् यावत् तां परावर्त्तयामास ।

- १२ तस्मिन् काले वनदनस्य पुत्रो मिरोदक्कवनदननामा नाविकीयो

राजा हिक्कियस्य पोडाया बार्त्तां श्रुत्वा दूतैस्तस्य समीपं पत्रायुपायनञ्च
प्रेषयामास । ततो हिक्कियस्तान् साक्षात्कृत्य निजभास्त्रागाराणि रज- १४
तस्रवर्यानि सुगन्धिद्रव्याणि बहुमूल्यतैलानि निजास्त्रागाराणि स्वकोष्ठेषु
स्थितानि सकलवस्तूनि च दर्शयामास । हिक्कियेन तान् न दर्शितं वत्
तादृशं किमपि वस्तु तस्य निवेशने कृत्स्ने राज्ये च नासीत् ।

अनन्तरं भविष्यदादौ यिशायियो नरपतिं हिक्कियम् उपागत्य १५
वपञ्च ते मनुजाः किमगदन्? ते च कस्मात् स्थानात् तव समीपम् आ-
गच्छन्? ततो हिक्कियो गदितवान् एते दूरदेशाद् बाबिलान् आग-
च्छन् । स वपञ्च एते तव निवेशने किं किम् अपश्यन्? हिक्कियो जगाद १६
मम निवेशने यद्यद् आस्ते तत् सर्वं ते दृष्टवन्तः । अहं तान् यत्र दर्शित-
वान् तादृशं किमपि द्रव्यं मम कोषमध्ये न विद्यते । अनन्तरं यिशायियो १७
हिक्कियम् अत्रवीत्, परमेश्वरस्य वचो निशामय । पश्य तव पूर्वपुरुषा- १८
दिभिरयं यावत् सञ्चितं यद्यत् तव निवेशने विद्यते तत् सर्वं यस्मिन् काले
बाबिलनगरं नेय्यते तादृशः समय उपस्थास्यति तस्य किञ्चिदप्यवशिष्टं
न स्थास्यति परमेश्वर इति वचनं ब्रवीति । अपरं तवौरससन्तानानां २०
मध्यात् कतिपया नीता बाबिलीयराजस्य निवेशने हिन्रपुंस्त्वाः सन्तः
स्थास्यन्ति । ततो हिक्कियो यिशायियं जगाद त्वं परमेश्वरस्य यद् वचो २१
भाषितवान् तद् उत्तमं । अपरं गदितवान् मम राजत्वसमये मङ्गलं
सम्पत्ता च भविष्यति ।

एतस्य हिक्कियस्यावशिष्टं चरित्रं विक्रमञ्च तेन पुष्करिणीं प्रका- २२
शीच कृत्वा नगराय तोयानयनञ्चैतानि सर्वाणि विह्वलादेशीयभूपतीनां
पुरातनपुस्तके लिखितानि किं न विद्यन्ते? अनन्तरं हिक्किये निजपितृ- २३
लोकवत् महानिद्रां गते तस्य सुतो मिनश्शिलस्य पदे राजा बभूव ।

२१ एकविंशोऽध्यायः ।

१ निधनेः कुराजत्वं देवार्चनञ्च १० तस्य विषयं परमेश्वरस्य दण्डाज्ञात् १० तस्य
निधनं १८ आसोनस्य कुराजत्वं २२ तस्य निधनञ्च ।

मिनश्चिर् हादश्चबत्सरवयस्कः सन् राजत्वं कर्तुम् आरभ्य पञ्चपञ्चा- १
शद् बत्सरान् विरूपाक्षे राजत्वं चक्रेवान् हिप्सीवा च तस्य प्रह-
रासीत् । परमेश्वर इच्छायेन्वर्षानां सम्मुखाद् यान् भिन्नजातीयान् २
दवशाचकार तेषां दृढार्हाचारसमं कुस्तिताचारं स परमेश्वरस्य सा-

- २ स्नात् चक्षवान् । तस्य जनको हृत्स्वितो यानि भृगुस्थानानि विना-
शितवान् स तानि पुनर्ज्वातं निर्मापयाश्चकार, अपरम् इच्छायेनीय
आहारे नरपतिरिव बालः कृते वेदीस्त्रैलोक्येषु स्थापयामास, आका-
५ शीयमक्षत्रगणं प्रक्षणाम सिधेवे च । अपरं मया विरूपाक्षमने निजनाम
स्थापयिष्यत इति वाक्यं परमेश्वरो यन्मन्दिरमधि कषयामास तस्मिन्
६ परमेश्वरोयमन्दिरं देववेदी निर्मापयाश्चकार च । अपरं परमेश्वरीव-
भवनस्य दयोः प्राङ्मुखयोः स आकाशीयतारकायां कृते वेदी निर्माप-
७ याश्चकार । स निजपुत्रं बह्निं प्रवेशयाश्चकार गयकत्वं मोहमसाश्चकार
भूतविदां गुह्यिनाश्च कर्म चक्षवान् इत्थं स परमेश्वरं कोपयितुं तस्म
८ साक्षाद् बह्निं कुत्सितकर्माणि चक्षवान् । अपरं स स्तनिर्मितां चैत्र-
प्रतिमां मन्दिरे स्थापयामास, किन्तु तन्मन्दिरम् अधि परमेश्वरो दायुदे
तदीयसुताय सुलेमने च बच इदं कथितवान्, एतस्मिन् मन्दिरे सर्व-
९ याम् इच्छायेनीयवंशानां मध्यात् मयाभिरुचिते विरूपाक्षमने निजं नाम
नित्यं मया स्थापयिष्यते । किञ्च मया ते वयद् आस्थापिता मम दासेन
ममसा च ते यत् शास्त्रम् आदिष्टान्तदनुसारेणैव कर्मकराय यदि
यतन्ते तर्हि यो जनपदस्तेषां पूर्वपक्षेभ्यो मया ख्यतारि तस्य जनपदस्य
१० मध्याद् इच्छायेनीयवंशं पदमेकमपि नापसारयिष्यामीति । किन्तु ते तद्
वाक्यं न जगृह्णन् अपरं परमेश्वर इच्छायेकवंशस्य सम्मुखाद् या या जातो
व्यनाशयत् ताभ्याप्यधिककुक्कुर्मकराय निनशिस्तान् प्रवर्तयामास ।
११ अनन्तरं परमेश्वरः स्त्रीयदासानां भविष्यदादिनां वदने वाचमिमां
जग्राद, विह्वदाया राजा निनशिरेतानि वृक्षार्चकर्माणि कृतवान्
तस्मात् पूर्वं य इमोरीयलोका आसन् तेषाप्यधिकदुष्टाचारी ज्ञातो
१२ निजप्रतिमाभि र्यिह्मदावंशमपि पापं कारितवांस्तेतिहेतोरेच्छायेनीय-
प्रभुः परमेश्वर इमां वाचम् आचष्टे पश्चाच्च विरूपाक्षमनं विह्वदाश्च प्रति
तादृशीं दुर्गतिम् आनेष्यामि यस्याः अववात् सकललोकानां कर्षणं
१३ सशब्दं भविष्यति । अहं विरूपाक्षमस्योपरि शोमिरीयस्य सूत्रम् आह-
वीयवंशस्य सूत्रकल्पनश्च विस्तारयिष्यामि, यादृक् कश्चिन्मानवो भो-
जनपात्रं प्रष्टव्यं न्युक्तीकरोति तादृक् मया विरूपाक्षमनं परिमाण्यते ।
१४ मया निजाधिकारस्यावशिष्टा लोकास्तथ्यन्ते रिपुहृत्ते समर्पिष्यन्ते च
१५ ते निजसकलरिपुभि र्यस्या लोकाश्च भविष्यन्ति । यतो मिसरदेशात्
तेषां पिष्टलोकानां वहिरागमनदिनमारभ्याथ यावत् ते मम साक्षात्

कुत्सिताचारं कुर्वन्तो मां कोपयन्ति । मिनशि बह्वनां निर्दोषाणां १८
 बधिरं पातयित्वा यिरूशालनम् एकस्मात् सीमोऽन्यसीमानं यावद्
 बधिरेण पूरयामास तदन्यत् परमेश्वरस्य साक्षात् कुत्सिताचारकरणाय
 स यिह्दावंशनमपि पापं कारयित्वा पातकी जातः ।

एतस्य मिनशेरवशिशं चरित्रं तस्य सर्व्वक्रिया यापाचरणचैतानि १७
 सर्व्वानि यिह्दादेशीयभूपतीनां पुराहृतपुस्तके लिखितानि किं न
 विद्यन्ते? अनन्तरं मिनशि निर्जपितलोकवत् महानिद्रां गत्वा निज- १८
 निवेशनस्योद्यानेऽर्धत उद्यस्योद्याने श्मशानं कञ्चवान् तत्तत्तस्य सुत आ-
 मोनस्तस्य पदे राजा बभूव ।

आमोनो द्वाविंशतिवत्सरवयस्कः सन् राजत्वं कर्तुम् आरभ्य यिरू- १९
 शालने द्वौ वत्सरौ राजत्वं चकृवान् यट्वानिवासिनो हारूघस्य दुहित्या
 मिशुक्षेमता तस्य प्रसूरासीत् । तस्य जनको मिनशि र्याट्क् हृतवान् २०
 सोऽपि ताट्क् परमेश्वरस्य साक्षात् कुत्सिताचारं चकार । तस्य तातो २१
 यस्मिन् बर्त्तनि चरितवान् सोऽपि तस्मिन्नेव चचार । तस्य तातो यान्
 नियहान् पूजितवान् सोऽपि तानेव पूजयामास प्रथमानम् च । स नि- २२
 जपितलोकानां प्रभुं परमेश्वरं तत्याज परमेश्वरस्य बर्त्तनि न चचार ।

अनन्तरम् आमोनस्य भृत्यास्तं प्रति द्रोहं विधाय तस्य गृहे राजानं २३
 जघ्नुः । ततो देशीयलोका राज्ञ आमोनस्य द्रोहकान् सर्व्वान् हत्वा तस्य २४
 तनयं योशियं तस्य पदे राजत्वेऽभिषिषिचिरे । एतस्यामोनस्यावशिशं २५
 चरित्रं यिह्दादेशीयभूपतीनां पुराहृतपुस्तके किं लिखितं न विद्यते?
 अपरं स उद्यस्योद्यानस्थिते निजश्मशाने निहितस्तत्तस्य तनयो यो- २६
 शियस्तस्य पदे राजा बभूव ।

२२ द्वाविंशोऽध्यायः ।

१ योनियस्य पुराजन्तं १ मन्दिरस्य जीर्णोद्धारणं ८ ईश्वरीयवयस्यापुस्तकस्य प्राप्तिः
 १५ भविष्यद्वादिन्या जलदायाः सविधं दूतानां प्रेषणं तस्या भविष्यद्वाक्यम् ।

योशियेऽष्टवत्सरवयस्कः सन् राजत्वं कर्तुम् आरभ्यैकविंशद्वत्सरान् १
 यिरूशालने राजत्वं चकार सत्कतीयस्यादायाहस्य दुहिता यिदोदा
 तस्य प्रसूरासीत् । स परमेश्वरस्य साक्षात् सत्कर्म्मणि चकार निज- १
 यर्व्वपुत्रस्य दायूदो बर्त्तनि चचार तस्य दक्षिणं वामं वा प्रति न
 प्रदावकृते ।

- १ योशियस्याष्टादशे राजत्ववत्सरे मिशुलमस्य पौत्रोऽस्रलियस्य पुत्रः
 शाफनो लेखको राज्ञा परमेश्वरस्य मन्दिरं प्रहृतो वच इदम् उक्तञ्च ।
 ४ त्वं प्रधानयाजकस्य हिल्कियस्य समीपं गतिवा परमेश्वरस्य भवनम्
 आनीतान्यर्पता लोकानां करेष्वेव द्वारपालैः संगृहीतानि सर्व्वानि
 ५ रजतानि गणय । अपरं ये परमेश्वरीयभवनार्थत्वाः कार्य्यं साधयन्ति
 तेषां करेषु तानि समर्प्यन्ता, अपरं ते मन्दिरस्य जीर्णोद्धारकरार्थं
 ६ परमेश्वरीयमन्दिरस्य कर्मकारिणां करेषु तानि समर्पयन्तु । अर्घतः
 सूत्रधारनिषायकस्यपतीनां वेतनार्थं गृहस्य जीर्णोद्धाराय काष्ठानां
 ७ खनितपाषाणानाञ्च क्रयार्थञ्च तानि समर्पयन्तु । किन्तु तेषां करेषु
 या मूत्राः समर्पयिष्यन्ते ता अधि तैः समं गणना न भविष्यति यतस्ते
 विश्वास्यत्वेन कर्म कुर्वन्ति ।
 ८ अनन्तरं प्रधानयाजको हिल्कियः शाफनं लेखकं जगाद मया परमे-
 श्वरस्य मन्दिरे व्यवस्थापुस्तकमिदं प्रापि । अनन्तरं हिल्कियेन शाफ-
 ९ नाय तत्पुस्तके दत्ते स तत् पपाठ । अपरं शाफनो लेखको राज्ञः
 समीपं समीय तं वार्त्तामिमां बभाषे, मन्दिरे यावत्सो मुत्रा आसन्
 ताः सर्व्वस्तव दासैः संगृहीताः परमेश्वरीयमन्दिरे नियुक्तानां कार्य्या-
 १० धत्ताणां हस्तेषु समर्पयाञ्चकिरे । अनन्तरं लेखकः शाफनो राजानं वच
 इदं ज्ञापयामास, याजको हिल्कियो मूर्ध्ना पुस्तकमिदं ददिवान्,
 ११ अनन्तरं शाफनो राज्ञः साक्षात् तत् पपाठ । तदानीं राजा तस्य व्यव-
 १२ स्थापुस्तकस्य वचांसि निश्चय्य निजवसनं चिच्छेद । अपरं राजा याजकं
 हिल्कियं शाफनस्य तनयम् अङ्गीकृत्य मीखायस्य तनयम् अक्बोरं
 १३ लेखकं शाफनम् असायनामानं नृपते दासमेकस्तेत्यादिदेश, यृधं गत्वा
 मम कृते लोकानाञ्च कृत्स्नस्य यिह्ददावंशस्य च निमित्तं तस्य कव्यस्य
 पुस्तकस्य वाचोऽधि परमेश्वरं एच्छत यत एतस्मिन् पुस्तके यद्यस्ति-
 खितम् आस्ते तदाचरन्त्यास्माकं पूर्व्वपुत्रैरेतस्य पुस्तकस्य वाक्यानि
 न गृहीतान्येतत्कारणाद् अस्माकं विरुद्धं परमेश्वरस्य महाक्रोधः प्र-
 १४ वृत्तितः । अतो याजको हिल्कियोऽङ्गीकृतोऽक्बोरः शाफनोऽसा-
 यञ्च वस्त्राभारस्याधिपते ईर्षस्योचस्य तिकाहतनयस्य शत्रुमस्य भार्यां
 ऊर्द्धां भविष्यदादिनीम् उपाजग्मुः सा यिरूशालमस्थापाठशालायाम्
 अवसत् । अनन्तरं तां समभाषन्त ।
 १५ सा तु तान् आचक्षते, इच्छायेकः प्रभुः परमेश्वर इति वाचं ब्रवीति

यो मानुषो युष्मान् मम समीपं प्रेषयत् तं ब्रूत, परमेश्वर इति वाचं १६
 निगदति पश्चाद् एतत् स्थानं तन्निवासिनश्च प्रथमकृणुम् अर्थतो
 यिङ्गदाया राज्ञा यत् पुस्तकम् अयाति तत्र लिखितं सकलम् अमकृणं
 घटयिष्यामि । यतस्ते निजनिजहन्तानां क्रियाभिर्मां कोपयितुं मां वि- १७
 हायेतरदेवान् उद्दिश्य धूपान् अज्वालयन् एतत्कारणाद् एतस्य स्थानस्य
 विरुद्धं मम क्रोधाग्निः प्रज्वलितवान् स न निर्वाह्यते । परमेश्वरं प्रष्टुं १८
 युष्मान् प्रेषितवान् यो यिङ्गदाया राजा तम् इदं वचो ब्रूत त्वं यानि
 वचनान्याकर्णयन्तान्यधीच्यायेनः प्रभुः परमेश्वर इति वाचं वदति,
 स्थानम् एतत् तन्निवासिनश्च चमत्कारशपास्पदानि भविष्यन्तीति तेषां १९
 विरुद्धं मया यद् उक्तं तस्मिन् त्वया श्रुते त्वदीयान्तःकरणं क्रोमकम्
 अभवत् त्वच्च परमेश्वरस्य साक्षात् नमोऽभवे निजवसनं कृत्वा मम
 सम्मुखे ऽकन्दस्यैतत्कारणात् परमेश्वरः कथयति मयापि त्वदीयं वच
 आकर्णितं । अहं तव पिष्टलोकैः समं त्वां संग्रहिष्यामि त्वं शान्त्या २०
 निजग्रमशाने शयिष्यसे किञ्चाहम् एतत् स्थानं यान्यमकृणान्यानेष्यामि
 तानि तव आक्षुषाणि न भविष्यन्ति । अनन्तरं ते राजानं तां वात्तां
 जगदुः ।

२३ त्रयोविंशोऽध्यायः ।

१ सम. यां पुस्तकस्य पठनं २ लोकैः समं नियमस्य स्थिरीकरणं देवपूजायास्तदीय-
 दस्यस्थानानाञ्च नाशनं १५ वेशस्य वेद्या अष्टाधिकरणं २१ नित्यारपणं वाक्यं २
 दुष्टलोकानां दूरीकरणं २६ यिङ्गदाया लोकान् प्रवेश्यतस्य क्रोधः २८ समं
 याः शयस्य निधनं ३१ तदीयतनयस्य पित्रोयाहस्य वचनं ३२ विषोयाकोमस्य
 कुराजलक्षं ।

अनन्तरं राज्ञा प्रहिता दृता यिङ्गदादेशस्य यिरुशालमस्य च १
 सर्वान् प्राचीनलोकान् तस्य समीपं समान्नुयुः । अनन्तरं नरपतिः २
 परमेश्वरस्य मन्दिरं जगाम यिङ्गदादेशीया यिरुशालमनिवासिनश्च सर्वे
 लोका याजका भविष्यद्वादिनः क्षुद्रा महान्तश्च सर्वे मनुजास्तेन समं
 जग्मुः । अनन्तरं राजा परमेश्वरीयमन्दिरे लब्धस्य नियमपुस्तकस्य
 सकलवचांसि तेषां कर्ममोक्षरे पाठयामास ।

अपरं नरपतिः स्तम्भस्यैकस्य समीपे तिष्ठन् परमेश्वरस्य साक्षात् ३
 नियमम् इमं चकार, वर्यं परमेश्वरम् अनृगमिष्यामः सकलमनोभिः

- प्राज्ञेभ्यः समं तस्याज्ञाः साध्यवचनानि विधीयाच्चरिष्यामेऽस्मिन् पुस्तके
लिखितानि सर्वाणि नियमवाक्यानि पात्रयिष्यामहेति, ततः सर्वे लोकाः
५ अपि तं नियमम् अङ्गीकृतवन्तः । अपरं बालैश्चैवृत्तस्य गगनस्य
नक्षत्राणाञ्च निमित्तं निर्मितानि यावन्ति पात्राणि तानि परमेश्व-
रस्य मन्दिराद् बहिष्कृतवन्त्याणां राजा प्रधानयाजकं हविष्यं द्विती-
यपर्यायस्य याजकान् द्वारपालाञ्च समादिशत् । अनन्तरं स यिष्-
ञ्जालमस्य बहिः किन्नोरस्य प्रान्तरे तानि दाहयित्वा तदीयभस्मानि
५ वैद्येण निनाय । अपरं यिद्धदादेशीयभूपतिभिर्निवृत्ता ये देवार्चका
याजका यिद्धदादेशीयनगराणां निकटे यिरूशालमस्य चतुर्दिक्षु चोच-
स्थानेषु धूपान् अज्ज्वालयन् ये च बाले सूर्याय चन्द्राय ग्रहेभ्य आका-
६ शीयज्योतिर्गङ्गाय च धूपम् अज्ज्वालयन् तान् पदच्युतान् चकार । अपरं
परमेश्वरीयमन्दिरस्य मध्यात् कैथपतिमां बहिष्कृत्य यिरूशालमस्य
बहिः किन्नोरखेतसः समीपम् आनीय किन्नोरखेतसि तां दाहया-
मास पेषणेन धुनीवत् चूर्णयित्वा सामान्यलोकानां भ्रमशानेषु तां धुनीं
७ विचकार च । अपरं यत्र नार्यश्चैवमूर्तेः कृते दृष्यवस्तूनि निर्मितव-
त्यन्तत्र परमेश्वरीयमन्दिरस्य समीपे स्थितान् पण्डितकारिकां गृह्णान्
८ बभूव । अपरं स सकलान् याजकान् यिद्धदानगरेभ्यः समानिनाय
किञ्च गेवाम् आरभ्य वेष्टेवां यावद् यत्र याजका धूपान् अज्ज्वालयन्
तान्युचस्थानानि सर्वाण्युभौनि चकार किञ्च गोपुराणां निकटे
स्थितानि भृगुस्थानानि विशेषतो नगरप्रवेशिनां वामपार्श्वे स्थितं नगरा-
९ ध्यस्तस्य यिहोशूयस्य गोपुरस्थं भृगुस्थानं बभूव । किन्तु भृगुस्थानीय-
याजका यिरूशालमे स्थितायाः परमेश्वरीययज्ञवेद्याः समीपं नाग-
च्छन्ते केवलं सेवां भातृणां मध्ये तिष्ठन्तः किण्वशृग्वान् पृषान् अभु-
१० ज्जत । कश्चिद् यत् मोलकम् उद्दिश्य निजतनयं तनयां वा बह्निं न
प्रवेशेत् तदर्थं स हिप्पामवंशस्य निद्रभृमा स्मितं तोषतास्थं स्थानम्
११ अमेध्यं चकार । अपरं यिद्धदादेशीयै राजभिर्ये वाजिनः सूर्याय
दत्तात्तान् परमेश्वरीयमन्दिरस्य मध्याद् अर्प्य उपनगरनिवासिनां
निघनमेककनान्नः कृतमणुसकस्य वासतो दवयाचकार बह्निना सूर्यं
१२ रथं दाहयामास च । अपरं शपतिराजस्य प्रासादोपरिस्थकोष्ठस्य
२५० यिद्धदादेशीयराजैर्निर्मिता वेदीः परमेश्वरीयमन्दिरस्य प्राङ्ग-
योगेभ्यः मिनश्चना निर्मिता वेदी भेका स्थानान्तरीक्य च तासां धुनीं

किन्नाख्योतसि निश्चितेय । अपरम् इच्छायेज्वंशस्य राजा सुकेमान् १७
यिरुशाजमस्य सम्मुखे विनाशकशिक्षेयस्य दक्षिणे सीदानीयानाम्
अन्तरोतनाञ्चो घृणार्हदेवस्य निमित्तं मोयावीयानां किमोशाख्यस्य
घृणार्हदेवस्य निमित्तम् अम्मेगवंशस्य मिष्कमाख्यस्य घृणार्हदेवस्य
निमित्तञ्च यानि भृगुस्थानानि निर्मितवान् तानि नृपतिरशुचीनि च-
कार । अपरं ताः सकलाः प्रतिमा बभूवु चैत्यदृष्टांश्च चिच्छेद तेषां १४
स्थानानि मनुष्याणां कीकसैः पूरयामास च ।

अनन्तरं निवाटस्य सुतो यो यारवियाम इच्छायेज्वंशं पापं कारि- १५
तवान् तेन निर्मिता या यज्ञवेदी यच्च भृगुस्थानं वैथेजेऽतिष्ठत् सा
यज्ञवेदी तच्च भृगुस्थानमपि योश्रियेन बभूवु । स भृगुस्थानस्य प्रतिमां
वज्रिना दाहयित्वा धूनीवत् चूर्णयामास चैत्यमूर्तिं दाहयामास च ।
अपरं योश्रियेन मुखं परावर्त्य तच्च पर्वते अश्रानेषु दृष्टेषु पुरा येनेश्व- १६
रीयलोकेन तानि कर्माणि निर्दिष्टानि तेन घोषितानां परमेश्वरीय-
वाक्यानाम् अनुसारेणैव राजा दृतान् प्रहित्य तेभ्यः अश्रानेभ्यः कीक-
सानि समानीय वेद्या उपरि दाहयित्वा वेदिरशुचिरकारि । अनन्तरं १७
स पप्रच्छ मया योऽसौ क्तम्भो दृश्यते स किम्भुतः ? ततो नगरीयलो-
कास्तं प्रतिजगदुः पुरा य ईश्वरीयलोको यिद्धदात आगत्य वैथेकस्याया
यज्ञवेद्या विवर्जं त्वया क्रियमाणानाम् एतेषां कर्माणां कथां घोषित-
वान् इदं तस्य अश्रानं । ततो राजा जगद, एनं विजहीत कश्चिद् १८
एतस्य कीकसानि न स्थानान्तरीकुर्यात् । अतः शोमिरोणाद् आगतस्य
भविष्यदादिनः कीकसैः समं तस्य कीकसानि लोकैर्विजहिरे । अत्र १९
शोमिरोणदेशस्य सकलेषु नगरेषु यानि क्रोधजनकानि भृगुस्थानीय-
मन्दिराणीच्छायेकीयराजैर्निर्मितानि तानि सर्वान्यपि योश्रिय उचि-
च्छेद वैथेजे स यद्यत् कृतवान् तत्तदेव तान्यपि प्रति चकार । तत्रत्यान् २०
भृगुस्थानीययाजकान् सर्वान् वेदीनाम् उपरि जघान तदुपरि मनु-
ष्याणां कीकसानि दाहयामास च । ततः परं स यिरुशाजमं परादृत्य
जग्मिवान् ।

अनन्तरं राजा सकललोकान् इत्याज्ञापयामास यूयम् एतस्य निध- २१
मपुस्तकस्य लेखनानुसारात् स्वेधां प्रभुं परमेश्वरम् उद्दिश्य निस्तारो-
त्तुवं कुर्वन् । इच्छायेकीयवंशस्य शासकानां विचारयितृणां समयमा- २२
रभ्येच्छायेकीयनरपतीनां यिद्धदादेशीयनरपतीनाञ्च राजत्वसमये तत्स-

- ११ दृष्ट्वा निस्तारोत्सवो नाकारि । योश्रियस्याद्यादृष्टे राजत्ववत्सरे यिरू-
शालमे परमेश्वरोद्देशकः स निस्तारोत्सवोऽकारि ।
- १४ परमेश्वरस्य मन्दिरे याजकेन हिल्लिकेन कव्ये पुस्तके यानि शब्दस्था-
वचांसि लिखितान्यासन् तानि सर्वाणि स्थिरीकर्तुम् इच्छन् योश्रियो
यिहदादेशे यिरूशालमे च विद्यमानान् भूतस्थान् मुखिनो विद्यमान्
- १४ प्रतिमां घृणावस्तूनि च सर्वाण्युच्छिद्येद । सर्वाण्यन्तःकरणेन सर्वप्राप्तौ
सर्वशत्रूनां च मूससो निमित्तव्यवस्थानुसारात् परमेश्वरं प्रति मनः-
परिवर्तने तस्य तुल्यः कोऽपि नरपतिस्तस्मात् पूर्वं नेदभभवत् तस्मात्
परमपि कोऽपि तस्य तुल्यो नाभवत् ।
- १६ तथापि मिनश्रियैः क्रोधजनकैः कर्मभिः परमेश्वरं क्रोधयामास
तत्कारणाद् यिहदावंशस्य प्रतिकूलं परमेश्वरस्य यो महाकोपोऽभ्यजा-
- १७ यत्, तस्मात् परमेश्वरो न परावर्तते । अपरं परमेश्वर आचचष्टे मया
यादृग् इच्छायेन्नुवंशो निजदृष्टितो दवितस्तादृग् यिहदावंशो दवयि-
ष्यते यच्च नगरं मयाभिरुचितं तन्नगरं किञ्च मम नामधेयम् एतस्मिन्
स्थाने स्थास्यतीति वच्चा यन्मन्दिरमधि मया कथितं तदपि मया परि-
- १८ त्यज्यते । एतस्य योश्रियस्यावशिष्टं चरित्रं यच्च तेन कृतं तत् सर्वं यिह-
दादेशीयनृपतीनां पुरातनपुस्तके लिखितं किं न विद्यते ?
- १९ तस्य समये मिखीयो नरपतिः फिरौन् निखुरमूरीयनृपते विरुद्धं
फरातसरितः सविधं जगाम ततो योश्रियेन राज्ञा तस्य विरुद्धं युद्ध-
- २० यात्रायां कृतायां स तं साक्षात् प्राप्य नगिर्दो जघान । अपरं तस्य दासा-
स्तस्य कुणपं रथ आरोप्य मगिदुतो यिरूशालमं नीत्वा तं तस्य निज-
ग्रमशाने निदधिर । अनन्तरं देशीयलोका योश्रियस्य तनयं यिहोयाहसं
नीत्वाभिधाय तस्य पदे राजानं चक्रुः ।
- २१ यिहोयाहसस्ययोर्विश्रितवत्सरवयस्कः सन् राजत्वं कर्तुम् आरभ्य
यिरूशालमे चीन् मासान् राजत्वं चकार निवृत्तानिवासिनो यिरि-
- २२ मियस्य दुहिता इमूटन् तस्य प्रसूरासीत् । स निजपितृकोकानां
- २३ कर्मानुसारतः परमेश्वरस्य साक्षात् कुम्भिताचारं चकार । किन्तु स
यद् यिरूशालमे राजत्वं न कुर्यात् तदर्थं फिरौन् निखुरमातदेश-
स्वरिवायां तं बबन्ध देशे च शतकिस्करपरिमितं रत्नतम् एककिस्कर-
- २४ परिमितं स्वर्णच दण्डं निरूपयामास । अनन्तरं फिरौन् निखुरदो-
श्रियस्य पुत्रम् इलियाकोमं तस्य जनकस्य योश्रियस्य पदे राजानं

अस्या तस्य नाम यिहोयाकीम इति चकार यिहोयाहसश्च निनाय
ततः स मिसरदेशं गत्वा तत्र स्थाने ममार । अनन्तरं यिहोयाकीमः १५
फिरौखे तानि दुर्वर्णानि सुवर्णानि च ददौ किन्तु फिरौखे आचानुसा-
रात् तेषां रजतादीनां परिशोध्यार्थं जनपदे करं निरूपयामास, स
फिरौखे निखवे दानार्थम् एकैकलोकस्य सम्पदनुसाराद् देशीयप्रजाभ्यो
रजतं सुवर्णञ्चाददे ।

यिहोयाकीमः पञ्चविंशतिवत्सरवयस्काः सन् राजत्वं कर्तुम् आरभ्य १६
थिरूशालम एकादशवत्सरान् राजत्वं चकार रुमानिवासिनः पिदा-
यस्य दुहिता सिवुदा तस्य प्रसूरासीत् । स निजपिटलोकानां कर्म्मनु- २०
सारात् परमेश्वरस्य साक्षात् कुत्सिताचारं चकार ।

२४ चतुर्विंशोऽध्यायः ।

१ यिहोयाकीमस्य बाबिलीयपतेरधीनत्वास्वीकरणं ५ तस्य मृत्युः ८ तत्पुत्रस्य यिहो-
याकीमस्य कुराजत्वं १० तस्य तदीयवज्रलोकानाञ्च बन्धोभवनं १३ सिदिकियस्य
कुराजत्वं बाबिलीयपतेरधीनत्वास्वीकरणञ्च ।

यिहोयाकीमस्य राजत्वसमये बाबिलीयो महोपतिर्निवूखलित्सर १
आजगाम, यतः स चीन् वत्सरान् यावत् तस्याधीनतायां स्थित्वा तस्या-
धीनत्वं पुनरनङ्गीकृतवान् । अपरं परमेश्वरेण तस्य विरुद्धं कस्दीयानाम् ९
अरामीयाणां मेयावीयानाम् अम्मीनवंशीयानाञ्च दस्युनिवहाः प्रेर-
यन् चक्रिरे; परमेश्वरः स्त्रीयदासानां भविष्यदादीनां वदनैर्यद् वच- १०
वान् तदनुसारेण स यिहोयाहस्यं विनाशयितुं तस्य विरुद्धं तान् प्रेषया-
मास । तत् सर्वम् अमङ्गलं परमेश्वरस्यैवाज्ञया यिहोदावंशम् आच- १२
क्राम, यतो मिनशिना यानि सर्वाणि पापानि चक्रिरे तत्कारणात् स तं
वंशं स्वसम्मुखाद् दवयितुं निरूपयामास । मिनशिर्निर्दोषाणां रुधिरं ४
पातयन् तेन निर्दोषाणां रुधिरं थिरूशालमं परिपूरयामास ततः
परमेश्वरः क्षमितुं मतिं न चकार ।

एतस्य यिहोयाकीमस्यावशिष्टं चरित्रं सर्वकर्म च यिहोदादेशीय- ५
भूपतीनां पुराहस्यपुस्तके लिखितानि किं न विद्यन्ते? अनन्तरं यिहोया- ६
कीमे निजपिटलग्नवत् महानिर्वाणं मते तस्य सुतो यिहोयाखीनस्तस्य पदे
राजा बभूव । अनन्तरं मिसरो महोपतिः स्त्रीयदेशात् पुनर्नाजग्मि- ७

- वान् यतो मिसरः सदितमारब्ध यरातनदं बावत् मिखीयनरपते
 र्यथद् बावीत् तत् सर्वं बाबिलीयो नरपति जितवान् ।
- ८ यिहोयाखीनेऽष्टादशवत्सरवयस्यः सन् राजत्वं कर्तुमारब्ध विश्व-
 शाकमे जीन् मासान् राजत्वं चक्रेवान् । यिरूशाकमनिवासिन इक्ष्वा-
 ९ यनस्य दुहिता निऊछा तस्य प्रसूरासीत् । स निजपितुः कर्मवत् पर-
 मेस्वरस्य साक्षात् कुत्सिताचारं चकार ।
- १० तस्मिन् समये बाबिलीयनरपते निबुललित्सरस्य दासेषा विश्व-
 ११ शाकमं समीय नगरम् अचन्दन् । अपरं तस्य भृत्यै नगरे बध्य-
 माने बाबिलीयराजो निबुललित्सरः स्वयं नगरस्य प्रतिकूलम् आज-
 १२ गाम । ततो यिह्वादवंशीयो यिहोयाखीनो महीपतिस्तस्य माता भ्राता
 मुख्या राजपुत्रस्याध्यक्षाश्च बाबिलीयमहीपते राजत्वस्याष्टमवत्सरे तेन
 १३ दध्निरे । अनन्तरं परमेस्वरेण यथोक्तं तदत् स तस्मात् स्थानात् पर-
 मेस्वरीयमन्दिरे स्थितं सकलं स्थापतेयं राजनिवेशने स्थितं निखिलं स्था-
 पतेयञ्च निनयेन्नायेकः सुखेमना नरपतिना निर्मितानि यावन्ति हेम-
 १४ भाजनानि परमेस्वरीयभवनं आसन् तान्यपि कृत्वा जयाह । अपरं
 स यिरूशाकमस्थितान् सकलमनुजान् अखिलान् अधिपतीन् निखि-
 लान् बलिनो भटांश्च प्रवासयामास, दशसहस्राणि लोका निखिलशि-
 न्धिनः कर्मकारिणश्च तेन प्रवासयाचक्रिरे ततो जनपदे दुर्गतमनुजे-
 १५ भ्योऽपरः कोपि नावशिष्यत । अपरञ्च स यिहोयाखीनं नृपतिमपि बा-
 बिलि प्रवासयामास । राजा राज्ञो माता महिष्यो राजपुत्र्या अध्यक्षा
 १६ जनपदस्य मुख्यमनुजाश्च तेन यिरूशाकमाद् बाबिलं निम्बिरे । इत्थं
 सर्वं बलिनो लोका अर्धतः सप्तसहस्राणि मानवा बलिनो युद्धयोग्याश्च
 सहस्रं शिष्यकाराः कर्मकाराश्च मनुजा बाबिलि प्रवासार्थं बाबिलीय-
 राजेन स्थानान्तरीकृताः ।
- १७ अनन्तरं बाबिलीयो राजा यिहोयाखीनस्य मातुर्कं मत्तनियं तस्य
 पदे राजत्वे नियोजयामास तदीयं नामधेयं वर्मान्तरीकृत्य सिदिनिय
 १८ इति चकार च । स सिदिनिय एकविंशतिवत्सरवयस्यः सन् राजत्वं
 कर्तुं प्रारभ्यैकादशवत्सरान् यावद् यिरूशाकमे राजत्वं चकार । निबु-
 १९ नानिवासिनो यिरिमियस्य दुहिता हम्नूटन् तस्य प्रसूरासीत् । स
 यिहोयाखीमस्य निखिलकर्मामुसारात् परमेस्वरस्य साक्षात् कुत्सिता-
 २० चारं चकार । अपरं यिरूशाकमनम्रं यिह्वादवंशश्च प्रति परमेस्वरस्य

क्रोधात् तौ यत् तस्य सम्मुखाद् दूरीभवेताम् एतदर्थम् एतादृशो
दशा जघटे । अपरं सिदिकियो बाबिलीयराजस्याधीनत्वम् अनङ्गो-
क्तवान् ।

२५ पञ्चविंशोऽध्यायः ।

१ यिरूशालमस्यावरोधनं ४ सिदिकियस्य धृतत्वं लोकानाञ्च वन्दित्वाय नयनं ११
मन्दिरस्य वस्तूनां लोठनं १८ प्रधानलोकानां वधः २९ गिदलियस्य शासनपदे नियु-
क्तत्वं ९० बाबिलीयनरपते राजसभायां यिहोयाशोनस्य समुन्नतिः ।

अनन्तरं तस्य राजत्वस्य नवमवत्सरे दशममासस्य दशमे दिने १
बाबिलीयमहोपतिर्निवृत्तित्वरस्तस्य निखिलसैन्यानि च यिरूशा-
लमस्य विरुद्धं समेत्य शिविरं स्थापयाञ्चक्रिरे तस्य चतुर्दिक्षु दुर्गाणि नि-
र्म्मिरे च । सिदिकियस्यैकादशं राजत्ववत्सरं यावत् नगरं रूध्यमानं २
तस्यौ । ततश्चतुर्थमासस्य नवमे दिने नगरे मछादुर्भिर्क्षां बभूव जनप- ३
दस्य मनुजानां निमित्तं भयं किमपि नासीत् ।

अनन्तरं नगरे भयत्वं गते सर्वे योद्धारो निशायां राजोद्यानस्य ४
समीपस्थयो हयो भित्तौ द्वारस्य मार्गेण पलायनं विधाय प्रान्तरगा-
मिनं पश्यान् जम्मुः किन्तु कस्दीयाश्चतुर्दिक्षु नगरम् अवेष्टन् । अन- ५
न्तरं कस्दीयानां एतना नरपतेः पश्चाद् धावित्वा यिरीहोः प्रान्तरे
तं प्रापुस्ततस्तस्य निखिलसैन्यानि तस्य सविधाद् व्यकीर्यन्त । अतस्तैर् ६
यतिं धत्वा रिक्तायां बाबिलीयभूपतेः सविधम् आनीय तं प्रति दण्ड
आदेशि । ततः सिदिकियस्य समक्षं तस्य तनया जघ्निरे सिदिकियस्य ७
लोचने उत्पाटयाञ्चक्राते स च पित्तलीयनिगडैर्बद्धो बाबिलं निन्ये ।

अपरञ्च पञ्चममासस्य सप्तमे दिने बाबिलीयमहोपतिर्निवृत्तित्व- ८
रस्योनविंशे राजत्ववत्सरे रत्नकसेनानाम् अय्यक्षो निवृषरदननामा
बाबिलीयभूपस्य भृत्यो यिरूशालमम् आगत्य परमेश्वरस्य मन्दिरं राज- ९
सदनं यिरूशालमस्य निखिलग्रहान् विशेषतो बृहदट्टालिकाः सर्वा
वह्निना दाहयामास । अपरं रत्नकसेनापतेरनुगामिन्यः कस्दीयाः १०
सेना यिरूशालमस्य चतुर्दिक्षु प्राचीरम् अभिभून् । ततः परं नगरेऽव- ११
शिष्टा मनुजा बाबिलीयनरपतेः पक्षं गताः पलातका अन्येऽवशिष्टा लो-
काश्च रत्नकसेनापतिना निवृषरदनेन प्रवासयाञ्चक्रिरे । केवलं द्राक्षा- १२

क्षेत्रसेवनाय भूमिकर्षणाय च कतिपया दुर्मतलोका रक्षकसेनापतिना शेषयाचक्रिरे ।

- १२ अपरं कस्दीयैः परमेश्वरीयमन्दिरे स्थितौ पित्तलमये स्तम्भौ पीठानि परमेश्वरीयमन्दिरे स्थितं पित्तलमयं सागरपात्रञ्च खण्डं खण्डं विधाय
- १४ तेषां पित्तलं बाबिलं निन्ये । अपरम् ऋजीवाणि दत्तः कुण्डानि स्नेदय-
स्तेत्यादीनि यावन्ति सेवार्यकानि भाजनान्यासन् तानि सर्वानि तैरप-
- १५ ऋतानि । स्वर्णमयानां वज्रपात्रकटाहादीनां सुवर्णानि रूप्यमयपात्राणां
- १६ रूप्याणि च रक्षकसेनापतिना ऋतानि । सुकृमान् परमेश्वरीयमन्दिरस्य
कृते यत् स्तम्भद्वयं सागरपात्रमेकं यानि च पीठानि निर्मितवान् तेषां
- १७ निखिलपात्राणां पित्तलानां परिमाणम् असंख्यमासीत् । यत्कथोरे-
कस्य स्तम्भस्योच्चत्वम् अष्टादशहस्तपरिमितं तदुपरि च यः पित्तलमये
मूर्धासीत् तस्य मूर्ध्नि उच्चत्वं हस्तत्रयपरिमितं किञ्च स मूर्धा येन जाला-
कतिशिल्पकर्मणा दाडिम्बजजा चावेष्टात तत् सर्वमपि पित्तलमयम्
आसीत् अपरं जालकर्म विना द्वितीयस्तम्भः प्रथमस्य समान आसीत् ।
- १८ अनन्तरं रक्षकसेनापतिः प्रधानयाजकं सिरायं द्वितीयं याजकं सिफ-
- १९ नियं चीन् द्वारपालाञ्च दधार । अपरं नगरस्य योद्धृणाम् अध्यक्षमेकं
नगरे लब्ध्वा पञ्चजनम् राजसभासदो जनपदीयसेनानाम् अध्यक्षं
सेनागणयितारं लेखकमेकं नगरे लब्ध्वा जनपदीयपट्टिजनान् च दधार ।
- २० रक्षकसेनापति निवृषरदनस्तान् धत्वा रिद्धायां बाबिलीयनरूपतेः स-
- २१ त्रिभिर्निनाय । अनन्तरं बाबिलीयो नरेश्वरो ज्जमातदेष्टायां रि-
द्धायां तान् ताडयित्वा मारयामास । इत्थं विह्वलावंशीयलोका निजदे-
ष्टाद् दूरे प्रवासयाचक्रिरे ।
- २२ बाबिलीयमहीपतिना निवृषलित्सरेणावशेषिता ये लोका विह्वला-
जनपदे स्तिष्ठन् तेषां शासकपदे शासनस्य पीत्तो ऽहीकामस्य पुत्रो
- २३ गिदलियस्तेन निययुजे । अनन्तरं बाबिलीयनरूपतिना गिदलियः शा-
सकपदे न्ययुज्यतेति वार्तायां सेनापतिभिस्तेषां लोकैश्च श्रुतायां निथ-
नियस्य पुत्र इस्मायेकः कारेहस्य पुत्रो योहाननो निटोफातीयस्य
तनहमतस्य पुत्रः सिरायो माखातीयस्य पुत्रो यासनियस्तेषां लोकान्
- २४ मिस्स्यां गिदलियस्य समीपम् आजग्मुः । अनन्तरं गिदलियस्तेषां
समीपे तेषां लोकानाञ्च समीपे शपथं कृत्वा जग्राद, यूयं कस्दीयानां
दासेभ्यो मा भीत्वा जनपदे वसत बाबिलीयनरूपतिं सेवध्वञ्च तेन युष्माकं

क्षेमं भविष्यति । किन्तु सप्तमे मासि राजवंशजात इलीशामस्य पौत्रो १५
निधनियस्य पुत्र इस्मायेनस्तेन सहापरे दशजनाश्चागत्य गिदक्षिर्
मिस्रायां तस्य सन्निधौ वर्त्तमानान् यिहूदीयान् कस्दीयांश्च ताडयित्वा
जघ्नुः । अनन्तरं क्षुद्रा महान्तश्च निखिलमनुजाः सेनापतयश्च समुत्थाय १६
मिसरदेशं जग्मु र्यतस्ते कस्दीयेभ्यो विभयाक्षुब्धः ।

अपरं यिहूदावंशीयन्दपस्य यिहोयाखीनस्य प्रवासस्य सप्तविंशव- १७
त्सरस्य द्वादशमासस्य सप्तविंशे दिवसेऽर्थतो बाबिलीयन्दप इविलमि-
रोदको यस्मिन् वत्सरे राजत्वं कर्त्तुम् आरम्भे तस्मिन् समये स यिहो-
याखीनं राजानं कारातो मोक्षयामास । अपरं तं प्रति प्रीत्यालापं १८
चकार यावन्तो भूपतयश्च तेन समं बाबिल्यासन् तेषां सर्वेषाम् आस-
नेभ्यस्तस्मै श्रेष्ठम् आसनं ददौ तदीयानि कारावसनानि परिवर्त्तय- १९
मास च । ततः स यावज्जीवनं तेन समं भोजनपाने अकरोत् । अपरं २०
तस्य कृते नित्यदत्ता राज्ञा निरूपितायां तस्य यावज्जीवनं प्रतिदिनं
नित्यजीवनापायस्तस्मै व्याख्यात ।

वंशावल्याः प्रथमं पुस्तकं ।

१ प्रथमोऽध्यायः ।

१ मोक्षपर्यन्ता वंशावलिः ५ येफतो वंशावलिः ८ हामो वंशावलिः १७ ग्रामो वंशा-
वलिः २४ इराक्षीमो वंशावलिः २९ इस्मायेनो वंशावलिः ३९ किदुराया इस्मा-
कश्च वंशावलिः ३५ रपावो वंशावलिः ४७ तदीयवंशस्याधिपतीनां नामानि च ।

आदम् श्रेत् इनोश्च कैनम् महल्लेल् येरद् इनोक् मिथूशेकह् जेमक् १
नोह् ग्राम् हाम् येफत् । ५

एतस्य येफतः सन्ताना गोमर् माजूज् मादय् यूनान् तूवल् मेशक् ५
तोदस् । तस्य गोमरः सन्ताना अस्किनस् रोफत् तोमर् च । अपरं ७
यूनानः सन्ताना इलीश तर्शीश्च किन्तीम् दोदानीम् ।

हामः सन्तानाः कूश् मिसर् पूट् खिबान् । कूश्ः सन्तानाः सिवा ८
इवीकाः सव्ता रयमाः कुव्तिखाश्च, अपरं रयमाः सन्तानौ शिवादि- ९

- १० दनौ । क्रुशः सुतो निम्बोद् स पृथिवीमध्ये पराक्रमी भवितुम् आरभत ।
 ११ अपरं मिसरः सन्ताना कूदीयानामीयकिहावीथनमुहोयप्रभुधोयाश्च
 १२ कोकाः पिनेष्टीयानाश्चादिपुबधाः कसन्नुहोयाः कभोरोयाश्च कोकाः । अपरं
 १४ किनानो ज्येष्ठः पुत्रः सीदोन् ततः परं हिनीययबूधीयेमोरोयगिर्मा-
 १५ श्रीयहिब्बीयार्कीयसीनीषार्ब्दीयसिमारीयहमातीया मनुजाः ।
 १७ अपरश्च ग्रामः सन्ताना एकम् अग्र्यर्षदं लूद् अराम् ऊधु इन्
 १८ गेधर् मश । एतस्य अर्षदः सन्तानः शेल्हः शेल्हस्य सन्तान एवर् ।
 १९ एवरो दौ पुत्रौ, एकस्य नाम पेल्ग (अर्धतो विभागः) यत्कदर्नौ
 २० पृथिवी विभक्ता बभूव, तस्य भ्रातु नाम यक्कन् । एतस्य यक्कनः सन्ताना
 २१ अज्मोदद् शेल्हः इत्सर्मावत् येरहो ह्मादोराम् ऊधन् दिक्का ओवन्
 २२ अवीमायेन् शिवा ओफीर् हवीला योवव, एते सर्वे यक्कनः सन्तानाः ।
 २४ ग्राम् अर्षदं शेल्ह एवर् पेल्ग रियूः सिरुग् नाहोर् तेरह
 २८ इत्राम् अर्धत इत्राहीम् । इत्राहीमः सुताविस्हाक् इस्मायेल् च ।
 २९ तयो वंशावलिः । इस्मायेलो ज्येष्ठः पुत्रो निवायोत् पश्चात् केदर्
 ३१ अद्वेल् मिक्सम, मिम्बो दूमा मसा हदर् तेमा, यिटूर् नाफीश्
 केदिमा एते सर्वे इस्मायेलो वंशाः ।
 ३२ इत्राहीम उपपत्त्याः किटूरायाः सन्तानाः सिम्बन् यक्कन् मिदान्
 मिदियन् यिश्वक् गृह्यन् । अपरं तस्य यक्कनः सन्तानौ शिवादि-
 ३५ दनौ । किञ्च मिदियनः सन्ताना ऐफा एवर् हनोक् अवीद इल्दाया
 ३४ एते सर्वे किटूराया वंशाः । अपरम् इत्राहीमः पुत्रो य इस्हाक् तस्य
 पुत्रावेधाविस्वायेलौ ।
 ३६ एधावः पुत्रा इलीफस् रुयेल् यियूश् याक्म कोरह्यन् । तस्येनीफसः
 ३७ पुत्राः, तैमन् ओमार सिफो गयितम् किनस् तिस्त्रो डुमानेक् । अपरं
 ३८ रुयेल् पुत्रा नहत् सेरहः शम्मा मिसा च । सेयोरः सुता कोटन्
 ३९ ओवन् सिवियेन् अना दिशेन् एत्सर् दीशन च । अपरं कोटनः
 ४० सन्तानौ होरिहेमै । कोटनश्च तिघानामिका भगिन्यासीत् । अपरं
 ओवन् सन्ताना अज्वन् मानहत् एवन् शिफो ओनम् । अपरम्
 ४१ अया अनाश्च सिवियेनः सन्तानौ । अपरम् अनाः सन्तानो दिशेन्
 ४२ दिशेनः सन्ताना हिम्दन् इष्ट्वन् यिचन् किरान् । अपरम् एत्स-
 रस्य सन्ताना विक्कन् सावन् याक्म । अपरम् ऊधु अरान् च दीशनः
 सन्तानौ ।

इषायेलो जनपदे राजत्वात् पूर्वम् एते राजान इदोमदेशे राजत्वं ४१
चक्रुः । विद्येरो वेल्नानामा सुतः, दिग्हावानगरश्च तस्य राजधान्या-
सीत् । अनन्तरं वेले मृतवति वस्त्राग्निवासिनः सेरहस्य पुत्रो योवव् ४२
तस्य पदे राजत्वं चकार । अपरं योववि मृते सति तैमन्देशीयो ह्मश्म ४३
तस्य पदे राजत्वं चकार । अपरं ह्मश्मि मृते सति विददः सुतो यो ४४
हृदद् मोयावीयप्रान्तरे मिदियनं जितवान् स तस्य पदे राजत्वं
चकार तस्य राजधान्याश्च नामधेयम् अवीत् आसीत् । अपरं हृददि ४५
मृते सति मखेकानिवासी सस्त्रस्तस्य पदे राजत्वं चकार । अपरं सस्त्रे ४६
मृते सति फराततटिन्याः समीपस्थरिहोवेलनिवासी शौल् तस्य पदे
राजत्वं चकार । अपरं शौलि मृते सत्त्वक्बोरः पुत्रो वाल्हानन् तस्य ४७
पदे राजत्वं चकार । अपरं वाल्हाननि मृते सति हृदर् तस्य पदे ४८
राजत्वं चकार पायून्गरश्च तस्य राजधान्यासीत् मेघाह्वस्य दौहित्री
मट्रेदो दुहिता मिहेटवेल् च तसा जायासीत् । अनन्तरं हृदर् निधनं ४९
जगाम । इदोमीयराजानां नामानि, प्रथमं तिस्रः पश्चाद् अल्वा
यिघेत् अहलीवामा एलाः पोनेग् किनस् तैमन् मिव्सर् मग्दीयेल् ५०
ईरम् । इम इदोमदेशस्य राजान आसन् ।

२ द्वितीयाऽध्यायः ।

१ इषायेलो वंशावलिः २ यिहदा वंशावलिः ३ कालेयस्य वंशावलिः ४ हिमोक्तस्य
वंशावलिः ५ यिरहमेल्स्य वंशावलिः ६ शेरानस्य वंशावलिः ७ कालेवतस्य
वंशावलिः ८ कालेवतनयस्य ह्मरस्य वंशावलिः ।

इषायेल् एते तनयाः, स्त्रवेन् शिमियोन् लेवि यिह्मदा इषाखर् सिवू- १
लून् दान् युषप् विन्यामीन् नप्ताणि गाद् आशेर । २

किनानीयश्रूयस्य दुहितु गर्भे यिह्मदास्तयः सन्ताना जश्चिरे, एर् ३
ओनन् शेलश्च, तेषां मध्ये यिह्मदा ज्येष्ठः पुत्रः एर् परमेश्वरस्य
साक्षाद् दुष्टो भत्वा परमेश्वरेण व्यापादयाश्चक्रे । अनन्तरं यिह्मदाः ४
पुत्रवध्वास्तामरो गर्भे तस्यैरसौ पेरससेरहौ जश्चते यिह्मदास्ते पञ्चपुत्रा
बभूवुः । तस्य पेरसस्य तनयौ हिमोक्तश्चामूलौ द्वौ । अपरश्च सेरहस्य ५
तनयाः सन्दिरेयनो हेमनः कल्केलो देराश्चते पञ्चजनाः । किञ्च सन्दिः ६
पौत्रः कर्मेः पुत्र आखनो निवेदितं द्रव्यमधि निदेशं कृत्विषायेलो
विघ्नं चक्षवान् । अपरम् एधनस्य तनयोऽसरियः । अपरं हिमोक्तस्य ७

- १० तनया एते यिरहमेजोऽरामः कालेवच । अरामस्य तनयोऽम्मीनादव-
 ११ स्तस्याम्मीनादवस्य पुत्रो यिहदावंशस्याध्यक्षो नक्षत्रोः । नक्षत्रोऽनस्य
 १२ तनयः सक्तमेजः सक्तमेजस्य तनयो वोयसः । अपरं वोयसस्य तनय
 १३ वोवेदः, वोवेदस्य पुत्रो यिग्रयः । एतस्य यिग्रयस्य ज्येष्ठः पुत्र इकी-
 १४ यावः, द्वितीयोऽवीनादवः, तृतीयः शम्भः, चतुर्थो निधमेजः, पञ्चमो
 १५ रद्यः, षष्ठ्योत्तमः, सप्तमो दायूद् । तेषां भगिनी सिरूयाबोगियिजी
 १६ किञ्च सिरूयायास्तयः पुत्रा अवीग्रयो योयाबोऽसाहेकश्च । अपरम् अवी-
 गयिलः सुतोऽमासास्तस्यामासा जनक इस्मायेनायो वेधर आसीत् ।
 १७ अपरं हिग्रोखस्य तनयः कालेवो निजजाययो विरियोतासूवयो
 १८ गर्भयो र्यशरं शोवबम् अर्दानश्च जनयामास । अपरम् असूवाबां मृताया
 १९ कालेव इफ्राथां अयवहत् तस्याश्च इरो जप्ते । इरस्य सुत ऊदिः, ऊदेः
 सुतो वित्तलेजः ।
 २० हिग्रोखः यष्टिवत्सरवयस्तः सन् गिजियदजनकस्य माखोरस्य दुहि-
 २१ तरं द्यूष्टोपजग्मिवान् तस्या गर्भे च तस्मात् सिगूबोऽजायत । तस्य
 सिगूबस्य पुत्रो यो याथीरस्तस्य गिजियदजनपदे त्रयोविंशतिनगराणां-
 २२ सन् । परन्तु गिशूरीया अरामीयाश्च याथीरस्य तानि नगराणि किनातं
 तत्प्रीमासितयामांश्च साकल्येन यष्टिनगराणि तेभ्योऽपहृत्य वशीचकिरे ।
 २३ एते निखिला गिजियदतातस्य माखोरस्य वंशा आसन् । अनन्तरं
 कालेवेफ्राथायां हिग्रोखे मृतवति हिग्रोखस्य जायाया अवियाया गर्भे
 तदैरसस्तिकोयस्य जनकोऽग्रइरोऽजायत ।
 २४ हिग्रोखस्य ज्येष्ठतनयो यो यिरहमेजस्तस्य ज्येष्ठतनयोऽरामोऽपराश्च
 २५ पुत्रा वूना खोरश्च योत्तमोऽहियश्च । अपरम् अटारानामिका विर-
 २६ हमेजस्यापरा जायैकासीत् तस्या आत्मज योनमः । अपरश्च विरह-
 मेजस्य ज्येष्ठतनयो योऽरामकस्य पुत्रो मायोऽपरं यामीन एकश्च ।
 २७ योनमस्य पुत्रो शम्भयो यादाश्च शम्भयस्य तनयो नादवाबोशूरी ।
 २८ किञ्च अवीहयिल्लामिकाया जायाया गर्भेऽवीशूरस्य तनयावहवान-
 २९ मीनीदावजायेता । अपरं नादवस्य तनयो सेकदाप्पयिमी, स सेकदे
 ३० निरपथो ममार । अपरम् अप्पयिमस्य तनयो यिग्रयि विग्रयेः पुत्रः
 ३१ शेग्रनः शेग्रनस्य तनयोऽहलवः । अपरं शम्भयस्य भ्रातु यादास्तनयो
 ३२ येधरयोनायनौ, स येधरो निरपथो ममार । अपरं योनायनस्य
 तनयो पेकतः सासाश्च । एते निखिला यिरहमेजस्य वंशाः ।

श्रेष्ठस्य तनयो नासीत्, केवलं दुहितर आसन् किञ्च यार्हानामा ४४
 श्रेष्ठस्य मित्रिय एको दासेव आसीत् । अगन्तरं श्रेष्ठेन निजकन्या ४५
 खदाभाव यार्हे विवाहार्थम् अदायि ततस्तस्याम् अतयोऽजायत । तस्या- ४६
 तयस्य तनयो नाथनः, नाथनस्य तनयः सावदः, सावदस्य तनय ४७
 इफलनः, इफलनस्य तनय ओवेदः, ओवेदस्य तनयो येऊः, येहोस्तनयो ४८
 ऽसरियः, असरियस्य तनयो हेलसः, हेलसस्य तनय इलियासाः, इलि- ४९
 यासास्तनयः सिस्मयः, सिस्मयस्य तनयः शल्लुमः, शल्लुमस्य तनयो ५०
 यिकमियः, यिकमियस्य तनय इलीशामाः ।

थिरहमेनस्य सहजस्य कालेवस्य ज्येष्ठः सुतो मेशाः, मेशाः सुतः ५१
 सीफः, सीफस्य सुतो मारेशाः, मारेशाः सुतो हिब्रोखः, हिब्रोखस्य सुताः ५२
 कोरहस्तपूहे रेकमः शेमाख । अपरं शेमाः सुतो यर्कियमस्य जनको ५३
 रेकमः, रेकमस्य सुतः शम्मयः, शम्मयस्य सुतो मायोनः, मायोनस्य ५४
 सुतो बैतूरः । अपरं कालेवस्योपपत्त्या ऐफायाः सुता हारणो मोत्सा ५५
 गासेसख, किञ्च हारणस्य सुतो येहदयः । येहदयस्य तनया रेगमो ५६
 योथमो गेष्टनः पेण्ट ऐफाः शारख । अपरं कालेवस्योपपत्त्या माखायाः ५७
 सुतो शेवरलिहने । परन्तु तस्यां मदूमना जनकः शाफो मग्वेनागि- ५८
 विययोख जनकः शिवा आक्षानामिका कालेवस्य दुहिता च जश्चिरे ।

कालेवस्य वंशा एते । इफ्रायाया गर्भजातो ज्येष्ठतमयो हूरः किरि- ५९
 वतयियारोमस्य पिता शोवलो बैतलेहमस्य पिता शम्मो बैतगादेरस्य ६०
 पिता हारेफख । अपरं किरियतयियारोमस्य पितुः शोवलस्यात् ६१
 हराया हत्सीहम्मनूखेतख । किरियतयियारोमस्य वंशा यित्रीयपूधी- ६२
 यम्माधीयमिन्नावीयाः । अपरं तेभ्यः सरियेष्टायोगीयौ समुत्पन्नौ ।
 शम्मस्य वंशा बैतलेहमो निटोफा अट्रोतो बैतयोयानः सरियेष्टो हत्सी- ६३
 हम्मनूखीयख किञ्च यावेसे वासकारी सोफेरीयवंशः किञ्च तिरिया- ६४
 यीयशिमिबरीयसूखाधीयाः । एते निखिला रेखववंशस्य पितुर् हामस्य
 सन्तानाः केनीयनाम्ना विख्याताश्चासन् ।

३ तृतीयोऽध्यायः ।

१ दाबूदो वंशावलिः १० हलेमनो वंशावलिः १० यिकनियस्य वंशावलिः ।

हिब्रेजे दायूद एते पुत्राः प्रसुपुविरे । यिब्रियेलीयाहोनोयमाया १

गर्भजातोऽज्ञाननामा दायूदे। ज्येष्ठः पुत्रो बभूव ; अपरं कर्मिकीबादी-
 १ मयिकाया गर्भजातो दानियेनो द्वितीयः पुत्रो बभूव ; अपरं मिशूरस्य
 नृपतेस्तन्मयस्य दुहितु मांखाया गर्भजातोऽवज्ञानेननामा तृतीयः
 पुत्रो बभूव ; अपरं हमीताया गर्भजातोऽदेनियनामा चतुर्थः पुत्रो
 २ बभूव ; अपरम् अषोढाया गर्भजातः शिषट्टियनामा पञ्चमः पुत्रो
 बभूव ; किञ्च तस्य जायाया इगलाया गर्भजातो यिन्नियमनामा षष्ठः
 ३ पुत्रो बभूव । हिन्नाजे तस्यैते घटतनया जज्ञिरे, किञ्च दायूद् तत्र
 स्थाने यगन्नासाधिकान् सप्तवर्धान् राजत्वं चकार । ततः परं यिरूशा-
 ४ कमे जयस्त्रिंशद्वत्तरान् यावद् राजत्वं चकार । अपरं तदीया एते
 तनया यिरूशकमे जज्ञिरे । शिमियः शाबबो नाथनः सुलेमान् च,
 ५ एते चत्वारः पुत्रा अम्मोयेनस्य दुहितु र्ततेशेबाया गर्भजाताः । तदन्त्ये
 ६ यिभर इकीशूय इकीफेलटो नेगहे लेफगो याफिय इकीशामा इकी-
 ७ यादा इकीफेलटश्चैते नवजनाः । दायूद् उपपत्नीनां पुत्रान् विहाय
 सर्व एते तेषां भगिनी तामरा च दायूदेऽपत्यान्यासन् ।

१० सुलेमनः सुतो रिहवियामः, रिहवियामस्य सुतोऽवियः, अवियस्य
 ११ सुत आसाः, आसाः सुतो यिहोशाफटस्त्रिहोशाफटस्य सुतो योरामः,
 १२ योरामस्य सुतोऽहसियः, अहसियस्य सुतो योयाशः, योयाशस्य सुतो
 १३ ऽमत्तियः, अमत्तियस्य सुत उधियः, उधियस्य सुतो योथमः, योथमस्य
 सुत आहसः, आहसस्य सुतो हिक्कियः, हिक्कियस्य सुतो मिनश्रिः,
 १४ मिनश्रे सुत आमोनः, आमोनस्य सुतो योश्रियः, योश्रियस्य ज्येष्ठपुत्रो
 योहाननः, द्वितीयः पुत्रो यिहोयाकीमः, तृतीयः सुतः सिदिकियः,
 १५ चतुर्थः सुतश्च प्रक्षुमः । किञ्च यिहोयाकीमस्य पुत्रौ यिहोयाखीनः
 सिदिकियश्च ।

१० बन्दिनो यिहोयाखीनस्य सुताः शल्दीयेनो मक्कीरामः पिदायः श्रिन-
 १८ त्थरो यिकमियो होशामा निदवियश्च । अपरं पिदायस्य सुतौ सिब-
 व्याविलः श्रिवियश्च किञ्च सिबव्याविलस्यापत्नानि मिश्रुल्लमो हना-
 २० नियश्च तयो भगिनी श्रिलोमीता च । हनुवा योहेनो बेरिखियो
 २१ हसदियो वृशबहेषदक्षेमे पञ्च जनाः । अपरं हनानियस्य पुत्रौ पिन्-
 टियो यिन्नियश्च तयोः सुताः रिफायोऽर्बन चोबदियः श्रिलनियश्च ।
 २२ श्रिलनियस्य तनयः श्रिमयियः, श्रिमयियस्य तनया हट्टशो यिनाओ
 २३ नारीहो नियरियः शाफटो हसदियश्चैते षड् जनाः । अपरं नियरियस्य

सन्ताना इलीयवैनयो हिष्कियोऽस्त्रीकामश्चैते त्रयो जनाः । अपरम् १४
इलीयवैनयस्य सुता होदविय इलीयाग्नीवः पितायोऽकुवो योहाननो
दिनायोऽनानिख सप्त जना एते ।

४ चतुर्थोऽध्यायः ।

१ यिहदा वंशावलिः ५ अग्रहरस्य वंशावलिः ११ किलुवस्य वंशावलिः ११ शेला
वंशावलिः १४ शिमियोनस्य वंशावलिः १६ मुख्याध्यायानां कथनम् ।

यिहदा अपत्यानि पेरसो हिप्रोणः कर्मि हूरः शोवकख । अपरं १
शोवकस्य सुतो रायाः, रायाः सुतो यहतः, यहतस्य सुतावह्वमयो लह- २
दख । एते निखिलाः सरियीयवंशनाम्ना विख्याताः । ऐटमस्य पितुर- ३
पत्यानि यिप्रियेणः यिश्मा यिहशक्तेषां हत्सिलिन्पोनीनामिका भगिनी ४
च । अपरं पिनूयेकस्य पिता गिदोरो ह्वशस्य तात एसरख वैतलेह- ५
मस्य पितुरिफ्राया ज्येष्ठपुत्रस्य ह्वरस्य सुतावाक्ता ।

तिकोयस्य पितुरश्वहरस्य नाम्ना हिना नारा च द्वे जाये आक्ता । ५
तस्यौरसा नारायाः सुता अऊदमो हेपरसैमिनिरहत्तरिश्चैते ना- ६
रायाः सन्तानाः । किञ्च हिनाया अपत्यानि सेरतो यित्सेहर इत्- ७
ननः कोसख । कोसस्य सन्ताना प्यानुवः सोवेवा हाहमतनयस्याह- ८
र्हेकस्य वंशाख । अपरम् अहर्हेकस्य पुत्रो यावेघो निजभाटगयातः ९
सम्मानित आसीत् । अहं दुःखेन गर्भधारणमकार्षम् इति कथयित्वा
तस्य जननी तस्य नामधेयं यावेघः (दुःखदायकः) इत्यकरोत् । परम् १०
यावेघ इच्छायेणीयेश्वरं प्रति प्रार्थनां कुर्वन् बभाषे हे ईश्वर त्वमेव
ममम् आश्रयं देहि ममाधिकारं वर्जय तव करौ मम सबिधौ भवतां
मया यत् कष्टं न लभ्यते तत्कृते तस्मात् माम् अव । तत ईश्वरेण
तस्मै तत् प्रार्थितम् अदायि ।

शूहस्य भ्राता यः किलुवस्तस्य तनयो मिह्वीरः, मिह्वीरस्य च तनय ११
इष्टोनः । इष्टोनस्य तनया वैतराफा पासेह ईरनाह्वस्य जनकस्ति- १२
हिन्नख, एते निखिला रेखाहवंशाः । अपरं किनसस्य सन्तानावली- १३
बेकः सिरायख । अलीयेकस्य तनयी ह्वयो मियोनोययख । मियो- १४
नोययस्य तनयोऽफ्राः, सिरायस्य तनयः शिल्पकरीयप्रान्तरस्यलोकानां
जनको बोयावः, अतस्ते शिल्पिन आसन् । अपरं यिफ्रेः पुत्रो यः १५
आवेवस्तस्य तनया ईव एकाहो नयमख । एकाहस्य सुतौ किनसो

- १६ यिह्निलेख । अपरं यिह्निलेखस्य सुताः सीयः सीयाह्निलेरियो
 १७ ऽसारेण इवाह्न । अपरम् इवाह्नस्यापत्यानि येथरो मेरद रफरो या-
 कोना च, किञ्च यालोनाया अपत्यानि मरिबम् शम्भय इह्तिमेयस्य तातो
 १८ यिन्नाह्न । अपरं तस्य जायाया यिह्नीयायाः सुता मिदोरस्य जनको
 येरदः सोखोः पिता हेवरः सानोह्नस्य जनको यिह्नीयेनख । अपरं
 स पिरोखो विथियानामिकां यां दुहितरं यवहत् तस्याः सुतो मेरदः ।
 १९ नह्नस्य भगिनी या होदियस्य जाया तस्याः सन्तानौ कियोनाः पिता
 २० गर्मि मीखाधीय इह्तिमेयस्य । अपरं श्रीमेगस्य सन्ताना अप्पेने रिप्पो
 विन्हाजनन्तीकोनो यिश्थियस्य । यिश्थयेः सुता सोहेतो विन्सोहेतस्य ।
 २१ यिह्नीदाः सुतस्य ग्रेनाः सन्ताना जेकाह्नस्य पिता एरो मारेष्टाः पिता
 कादाहो ऽपरम् अस्वेयवंशीया ये जेकाः सृष्णवसनानि ववस्तेषां
 २२ वंशा योकीमः कोषेवा मानवा योयाशः सारफस्तेतिनामानौ माया-
 २३ वदेशस्य जेतारो यागृबिलेह्मस्य । एताः कथा अतीव पुरातन्यः । इमे
 कुम्भकारा आसन् उद्यानेषु प्राचीरविशिष्टस्थानेषु च न्यवसन्, यतस्ते
 राज्ञः कार्यार्थं तस्य सन्निधौ न्यवसन् ।
 २४ शिमियोनस्य सन्ताना निमूयेको यामीनो यारोवः सेरहः प्रौलख ।
 २५ प्रौलखस्य सन्तानः शकुमः, शकुमस्य सुतो मिब्समः, मिब्समस्य सुतो
 २६ मिष्मः । मिष्मस्य तनयो ह्मूयेकः, ह्मूयेकस्य तनयः सक्कूरः, सक्कूरस्य
 २७ तनयः शिमयिः । तस्य शिमयेः घोडश्च तनयः यट् दुहितरश्चासन्
 किन्तु तस्य सङ्गजानां बहवः सुता नासन् तेषां वंशाश्च यिह्नीदावंश इव
 २८ न बहधिरे । ते वेश्वायां मेलादायां हत्सरशियाके बाकायाम् हत्समे
 २९ तोकदे विधूयेके ह्म्मायां सिल्लगे वैतमकांवाते हत्सरसूचीमे वैतविष्मां
 शारयिमे च समृपुः । दायुदो राजत्वपर्यन्तम् एतानि नगराणि तैर-
 ३० ध्यक्रियन्त । अपरम् शेटमम् ऐनं रिम्मीबं तोखेनम् आश्रनञ्च यामिः
 ३१ समम् एतानि पञ्च नगराणि तेषामेवासन् । अपरं बाबं यावद् एतेषां
 नगराणां अनुदिक्स्थिताः सक्कयामाः । तेषां निवासस्थानान्येतानि
 वंशावली चेषा ।
 ३४ मिशेववो यस्तेकोऽमत्सियस्य सुतो योशो योयेकोऽसीयेकस्य प्रपौत्रः
 ३५ सिरायस्य पौल्लो योशिवियस्य पुत्तो येङ्गः, अपरम् इकियवैनयो वाको-
 ३६ वाहो यिश्नाहायोऽसायोऽदोयेनो यिथीमीयेनो विनायस्य, किञ्च शिम-
 यियस्यातिह्दप्रपौत्रः शिम्ये ह्दप्रपौल्लो विदविधस्य प्रपौल्लोऽनोनस्य

पौत्रः शिप्रियेः पुत्रः सीवः । इमे लब्धनामा निजनिजवंशस्याधिपतयो १८
वङ्गयोग्यश्चासन् ।

ते तेषां पशुव्रजानां चरणयोग्याया भूमेरन्वेषणार्थं गिदोरस्य प्रवेश- १८
स्थानम् अर्थतः प्रान्तरस्य पूर्वपार्श्वं यावत् जग्मुः । ततस्ते वङ्गद्वयाम् ४०
उत्तमां चरणयोग्यभूमिं प्रापुः स च देशः प्रशस्तः श्रान्तो निर्विरोध-
श्चासीत् यस्मात् वामवंशीया मनुजाः पूर्वं तत्रावसन् । यिद्धदादे- ४१
श्रीयराजस्य ह्विष्कियस्य राजत्वसमये पूर्वलिखितास्ते लोका व्रजित्वा
तेषां मनुजानां दृष्ट्याणि तत्र लब्धान् मियूनीयांश्च विनाशय निःशेषम्
उच्छिष्टिदुः । अद्यापि ते तत्र स्थाने निवसन्ति यतस्तत्र स्थाने तेषां
पशुव्रजानां चरणयोग्या भूमिर्विद्यते । अपरं तेषां शिमियोनीयवंशस्य ४२
पञ्चशतसंख्यजनाः यिश्येः पुत्रान् पिलटियं नियरियं रिफायम् उषी-
येणश्च सेनापतीन् विधाय सेयीरं शिलोच्चयं जग्मुः । अपरम् अमा- ४३
लेकीयानां ये ऽवशिष्टा मनुजा जीवन्त आसन् तान् ताडयित्वा तस्मिन्
स्थाने वसतिं कृत्वाद्यापि तत्र निवसन्ति ।

५ पञ्चमोऽध्यायः ।

१ कवेकस्य वंशावलिः ११ गादस्य वंशावलिः १८ कवेणायानां गादोपानां मिनशेर-
द्वंशस्य च चरित्रं ।

रूवेण इच्छायेलो ज्येष्ठतनय आसीत् परन्तु स निजजनकस्य शय- १
नीयम् अपवित्रं कृतवान् एतत्कारणाद् इच्छायेलः सुतस्य दूषण-
सुताभ्यां तस्य ज्येष्ठाधिकारो ऽदीयत किन्तु वंशावल्यां तयोर्नामनी
ज्येष्ठस्य श्रेष्ठ्या न लिखिते । यतो यिद्धदा निजसहजगममध्ये बल- २
वत्तमः सन् तस्य पदे प्रधानाधिपतित्वं प्राप तथापि ज्येष्ठाधिकारो
दूषणस्य बभूव । इच्छायेलो ज्येष्ठतनयस्य रूवेणस्य सन्ताना ह्नोकः ३
पशु हिप्रोयः कर्बिश्च । किञ्च येथेलस्य सुतः शिमियिः, शिमियिबस्य सुतो ४
जूजः, जूजस्य सुतः शिमियिः, शिमियेः सुतो मीखाहः, मीखाहस्य ५
सुतो रायाहः, रायाहस्य सुतो वाजः, वाजः सुतो वेराहः, स रूवेण- ६
वंशीयानाम् अन्त्येष्टः सन् अमूरस्य नरपतिना तिरुतपिलेघरेण प्रावा-
स्यत । यदा तेषां वंशावलिर्लिख्यत तदा निजनिजवंशानुसारेण ७
तस्मैते सहजगमा आसन् । मुखो यियूयेलो ऽपरः सिखरियः । अपरं ८
येथेलस्य प्रपौत्रः श्रेमाः पौत्र आससस्य पुत्रो बेलाः, सोऽरोयेरस्य

- ८ समीपे निवृत्तं बालमियोगश्च यावद् अवसत् । अपरं पूर्वदिशि फरात-
सरितः समीपस्थप्रान्तरस्य प्रवेशस्थानं यावद् वसतिम् अकरोत्, यतो
१० गिलियददेशे तेषां पशुनिवहस्य बाहुल्यम् अजायत । अपरं शैलस्य
राजत्वसमये ते हाजिरीयैः समं युध्यन्तान् वशीकृत्य गिलियद-
जनपदस्य कृत्स्ने पूर्वभागे तेषां दृष्टेयु न्यवसन् ।
११ अपरं गादवंशीया वाशनजनपदस्था सन्त्या यावत् तेषां सम्मुखे
१२ ऽवसन् । तेषां मध्ये योयेलो मुख्य आसीत् तस्य पश्चात् शाफमः,
१३ अनन्तरं यानयः शाफटस्त्रिमे वाशनेऽवसन् । किञ्च तेषां पिटवंश-
सम्बन्धीया भ्रातरौ मीखायेलो मिशुक्तनः श्रेवा यारयो याकनः सीय
१४ एवरश्चते सप्त जना आसन् । अपरं वृषस्य सुतो यहदुः, यहदोः सुतो
यिशीशयः, यिशीशयस्य सुतो मीखायेलः, मिखायेलस्य तनयो गिलियदः,
गिलियदस्य तनयो यारोहः, यारोहस्य तनयो हुरिः, हुरेः सुतो
१५ ऽवीहयिलः, ते तस्यावीहयिलस्य वंशाः । अपरं गूनेः पौलो ऽब्दिये-
१६ लस्य सुतो ऽहिल्लेयो पिटवंशस्य मुख्य आसीत् । ते गिलियदे वाशने
१७ तत्रत्येषु ग्रामेषु स्वकीयसीमास्थितस्य शारोगस्य ग्रामेषु चावसन् । अपरं
यिहूदादेशीयस्य योथमस्य इस्त्रायेल्देशीयस्य यारवियामस्य च राजत्व-
समये तेषां सर्वेषां वंशावलिर्लिख्यते ।
१८ तत्र हूवेल्वंशस्य गादवंशस्य मिनशेरर्डवंशस्य च फलकल्लूधनुर्धा-
रिणो युद्धे निपुणा युद्धगामिनश्च सप्तशतवज्राधिकाणि चतुश्चत्वारिंशत्-
१९ सहस्राणि जना योद्धार आसन् । हाजिरीयै रिय्टरेल नाकिशेन
२० नोदवेन च समं तैः समरं कृत्वा तेषां विपरीतम् उपकारो जमे ततो
हाजिरीयास्तेषां सर्वे सहायाश्च तेषां हन्तगता बभूवुः, यतः समरे
तैरीश्वरस्य सन्निधौ प्रार्थनायां कृतायां स तेषां प्रार्थनां श्रुत्वा यतस्ते
२१ तस्मिन् अश्वसन् । अतस्ते तेषां पञ्चाशत्सहस्राणि महाङ्गान् पञ्चाशत्-
सहस्राधिके हेक्के मेघान् हे सहस्रे गर्दभान् लक्षमेकं मनुजान् वशी-
२२ कृत्य जेमिरे । तं समरम् ईश्वर एव कृतवान् एतत्कारणाद् बह्वो
२३ ऽहन्यन्त, अपरम् इस्त्रायेलीयलोका यावन्न प्रावायन्त तावत् ते तेषां
२४ देश ऊपुः । अपरं मिनशेरर्डवंशस्तस्मिन् जनपदे वाशनम् आरब्ध
वालहर्मेण शिरीर हर्मेण शिलोचयश्च यावद् वसतिं कुर्वन्तो बह-
२५ धिरे । तेषां पिटवंशानां मध्य एते मनुजा मुन्या आसन् रुधरो
यिहयिरिनीयेलोऽखीयेलो यिरमियो होदवियो यहदीयेनश्चैते बलवान्

विख्याताश्च नरा निजनिजपितृवंशस्याध्यक्षा आसन् । परन्तु ते निज- १४
पितृलोकानाम् ईश्वरस्य विरुद्धम् अपराधिना बभूवुस्तेषां सम्मूलाद्
ईश्वरेण तद्देशीया ये लोका दवयाश्चक्रिरे तेषां सुरान् अनुगन्तुं विपथ-
गामिनो बभूवुश्च । तस्माद् इत्याद्येलीयेनेश्वरेण पूज्यस्तिम्लतपिजेव- १५
रश्चैतयोरशूरीययो भूपत्यो र्मनसि प्रवर्त्तिते तौ तान् रूवेण्यवंशीयान्
मादवंशीयान् मिनश्चेरुर्द्वंशस्य लोकांश्च प्रवासयाश्चक्रुः किञ्च तान्
हज्जं चोरो चारो गोषण्यसरितश्च समानिन्यनुस्ते तत्र स्थाने ऽद्यापि
निवसन्ति ।

६ षष्ठोऽध्यायः ।

१ लेवेर्देशावलिः ४ इक्षियासरस्य वंशावलिः १६ मेर्शानस्य किहातस्य मिरारोच
वंशावलिः ४८ चारोचवंशस्य कर्मणां कथनं ४४ याजकानां लेवीयानाञ्च नगराणां
निर्णयश्च ।

केवेः सुता मेर्शानः किहातो मिरारिश्च । अपरं किहातस्य तनयो १
ऽम्नामो यिस्हरो हित्रोश्च उघीयेकश्च । अपरम् अम्नामस्य सन्ताना २
चारोचो मूसा मरियम् च किञ्च चारोचस्य सुता मादवोऽविह्वरिलिया-
सर इत्यामरश्च ।

अपरम् इक्षियासरस्य तनयः पीनिहसः, पीनिहसस्य सुतो अवीशूयः, ४
अवीशूयस्य सुतो वृक्किः, वृक्केः सुत उघिः, उघेः सुता सिरहियः, सिर- ५
हियस्य सुतो मिरायोतः, मिरायोतस्य सुतो अमरियः, अमरियस्य सुतो
अहीटूवः, अहीटूवस्य सुतः सादोकः, सादोकस्य सुतो ऽहीमासः, अही- ८
मासस्य सुतो ऽसरियः, असरियस्य सुतो योहाननः, योहाननस्य सुतो १०
ऽसरियः, एव असरियो यिरूशाकमे सुजेमना निर्मिंते मन्दिरे ऽयजत ।
अपरम् असरियस्य तनयो ऽमरियः, अमरियस्य तनयो ऽहीटूवः, अही- ११
टूवस्य सुतः सादोकः, सादोकस्य सुतः शकुमः, शकुमस्य सुतो हिक्कियः, १२
हिक्कियस्य सुतो ऽसरियः, असरियस्य सुतः सिरायः, सिरायस्य सुतो १४
यिहोसादकः । तस्मिन् समये परमेश्वरो निवृत्तिलस्य करे यिह्दा १५
यिरूशाकमश्च समर्पयामास तस्मिन् समये एव यिहोसादको बन्दीभूय
जग्मिवान् ।

केवेः सुता मेर्शानः किहातो मिरारिश्च । अपरं मेर्शानस्य सुतो १६
किव्निः शिमियिश्च । अपरं किहातस्य सुता अम्नामो यिस्हरो हित्रोश्च १८

- १८ उषीयेकस्य । अपरं मिरारेः सुतो महलिर्मुक्षिश्च । स्त्रीष्वशीषपूर्वपुद-
 १९ यानकमेव जेयोया वंशा एते । गेर्जानस्य सुतो यो निव्निक्तस्य सुतो
 २० यवृतः, यवृतस्य सुतः सिम्मः, सिम्मस्य सुतो योयावः, योयावस्य सुत
 २१ इहुः, इहोः सुतः सेरहः, सेरहस्य सुतो यियन्नयः । अपरं किहातस्य सुतो
 २२ उम्मीनादवः, अम्मीनादवस्य सुतः कोरहः, कोरहस्य सुतो उसीरः, असी-
 रस्य सुत इल्कानाः, इल्कानाः सुतो उवीयासफः, अवीयासफस्य सुतो
 २३ उसीरः, असीरस्य सुतस्तवृतः, तवृतस्य सुत उदीयेकः, उदीयेकस्य सुत
 २४ उषियः, उषियस्य सुतः शैलः । अपरम् इल्कानाः सुतावमासयो उही-
 २५ मोतस्य । अपरम् इल्काना अन्यः सुतः सूफः, सूफस्य सुतस्तोहः, तोहस्य
 २६ सुत इलीयावः, इलीयावस्य सुतो यिरोहमः, यिरोहमस्य सुत इल्कानाः ।
 २७ इल्कानाः सुतः शिमूयेकः, शिमूयेकस्य ज्येष्ठः सुतो योयेका उपरो उषियः ।
 २८ किश्च मिरारेः सुतो महलिः, महलोः सुतो निव्निः, निव्नेः सुतः शि-
 २९ मिथिः, शिमियेः सुत उषः, उषस्य सुतः शिमियः, शिमियस्य सुतो
 ३० हगियः, हगियस्य सुतो उसायः । मङ्गुषाया अवस्थितेः परं दायूद्
 परमेश्वरस्य मन्दिरे यान् जनान् गीतसेवायां न्ययाजयत् तेषां नामानि !
 ३१ यावत् सुकेमान् यिरुशालमे परमेश्वरस्य मन्दिरं न निरमापयत्
 तावत् ते समाजस्य पवित्रावासस्य सम्मुखे गानेन पर्थ्यचरन् स्त्रीयस्त्रीय-
 ३२ पर्थ्यायानुसारेण च क्रियाम् अन्वतिष्ठन् । ते णुठातारक्तेषां पुत्राणाम
 आसन् । किहातीयवंशस्य मध्ये हेमनो गाघकः, तस्य हेमनस्य जनको
 ३३ योयेकः, योयेकस्य जनकः शिमूयेकः, शिमूयेकस्य जनक इल्कानाः,
 इल्काना जनको यिरोहमः, यिरोहमस्य जनक इलीयेकः, इलीयेकस्य
 ३४ जनकस्तोहः, तोहस्य जनकः सूफः, सूफस्य जनक इल्कानाः, इल्काना
 ३५ जनको माहृतः, माहृतस्य जनको उमासयः, उमासयस्य जनक इल्-
 कानाः, इल्काना जनको योयेकः, योयेकस्य जनको उसरियः, असरि-
 ३६ यस्य जनकः शिफनियः, शिफनियस्य पिता तवृतः, तवृतस्य जनको
 उसीरः, असीरस्य जनको उवीयासफः, अवीयासफस्य जनकः कोरहः,
 ३७ कोरहस्य पिता यिव्हरः, यिव्हरस्य पिता किहातः, किहातस्य पिता
 ३८ लेविः, लेवेर् जनक इखायेकः । हेमनस्य दक्षिणे तस्य आतासयो
 उत्तिष्ठत, तस्यासफस्य जनको वेरिखियः, वेरिखियस्य जनकः शिमियः,
 ३९ शिमियस्य जनको मीखायेकः, मीखायेकस्य जनको वासेयः, वासेयस्य
 ४० जनको मल्कियः, मल्कियस्य जनक इलिः, इलेर् जनकः सेरहः, सेरहस्य

जनको ऽदायाः, अदाया जनक एधनः, एधनस्य जनकः सिन्धः, सिन्धस्य ४९
जनकः शिमिधिः, शिमिधे जनको यहतः, यहतस्य जनको गेर्शानः, गेर्शो- ५०
नस्य जनको जेविः । एतेषाम् एधनादयो मिरारिवंशीया भातरो वाम- ५५
दिष्टतिष्ठन् तस्यैधनस्य जनकः कीशिः, कीशे जनको ऽब्दिः, अब्दे जनको
मङ्गूकः, मङ्गूकस्य जनको हृश्वियः, हृश्वियस्य जनको ऽमत्सियः, अम- ५५
त्सियस्य जनको हिल्कियः, हिल्कियस्य जनको ऽमत्सिः, अमत्से जनको ५६
वानिः, वाने जनकः शेमरः, शेमरस्य जनको महलिः, महले जनको ५७
मृष्टिः, मृष्टे जनको मिरारिः, मिरारे जनको जेविः । तेषां भातरो ५८
जेवीया ईश्वरमन्दिराबासस्य निखिलकार्यायै निवेदिता आसन् ।

परन्तु हारोखस्तस्य सुताश्च महापवित्रस्थानस्य निखिलकार्यानुसा- ५९
राद् शेमवेदिधूपवेद्योऽपरि दत्तवस्तून्यदाहयन् ; ईश्वरसेवकस्य मूसस
आज्ञानुसाराद् इच्छायेन कृते प्रायश्चित्तघातकुर्वन् । अपरम् एते सर्वे ५०
हारोखस्य वंशाः, हारोखस्य सुत इलियासरः, इलियासरस्य सुतः
पिनीहसः, पिनीहसस्य सुतो ऽवीशूयः, अवीशूयस्य सुतो बुक्किः, बुक्के ५१
सुत षधिः, उधेः सुतः सिरहियः, सिरहियस्य सुतो मिरायेतः, मिरा- ५२
येतस्य सुतो ऽमरियः, अमरियस्य सुतो ऽहीटूवः, अहीटूवस्य सुतः ५३
सादोकः, सादोकस्य सुतो ऽहोमासः ।

सीमानुसारेण दुर्गानुसारेण च किहातोयान्वयोद्भवानां हारोख- ५४
वंशीयानाम् इमानि वासस्थानानि बभूवुः, यतस्तेषामेव (प्रथमं) गुटि-
कापातो बभूव । चतुर्दिक्स्थप्रान्तरेण समं यिह्मदादेशस्थं हित्रोखं तेष्ये ५५
ऽदीयत । परन्तु तस्य नगरस्य क्षेत्राणि यामाश्च यिफुन्ने सुताय काले- ५६
वायादीयन्त । अपरं हारोखवंशाय (यिह्मदादेशे) नगरासीमान्वदीयन्त, ५७
आश्रयनगरं हित्रोखम्, अपरं प्रान्तरेण सह जिबना प्रान्तरेण समं
यत्तोरम् इल्लिमोयश्च ? प्रान्तरेण समं हित्रेण प्रान्तरेण समं दिवीरं प्रा- ५८
न्तरेण समम् आश्रनं प्रान्तरेण समं वैतशेमश्च । अपरं विन्धामीनवंशे ५९
प्रान्तरेण समं गेवा प्रान्तरेण समम् आजेमतं प्रान्तरेण समम् अबायो-
तश्च । इत्थं वंशानुसारेण तेषां साकल्येन त्रयोदशनगराख्यासन् । अन- ६०
न्तरं किहातीयवंशस्थावशिष्टेष्ये मनुजेष्ये गुटिकापातं विधाय भिनशे-
रर्जवंशाद् दशनगराणि प्रादीयन्त । अपरं गेर्शानीयवंशायेषां छरवंशाद् ६१
आशेरवंशात् ननाजिवंशाद् वाश्रनस्थात् भिनशेरर्जवंशाच्च त्रयोदश-
नगराणि प्रादीयन्त । किञ्च मिरारिवंशाय ख्वेखवंशात् सिबूकूनवंशाच्च ६२

- १४ गृष्टिकापातं विधाय द्वादशनगराणि प्रादीयन्त । अनेन प्रक्षारेद्येषां-
 १५ जीवलोका जेदोयेभ्यो प्रान्तरैः समं तानि निखिलनगराणि ददुः । ते
 यिज्ञदावंशात् श्रिमियोनवंशाद् विन्वामीनवंशाच्च गृष्टिकापातेन नग-
 राखेतानि तेभ्यो ददुस्तानि च तेषां नामभिर्विख्यातानि भवन्ति ।
 १६ अपरं किह्वातीयवंशस्यावशिष्टा मनुजा इप्पयिमवंशात् खलसीमा-
 १७ नगराणि जेभिरे । ते तेभ्य आम्पयनगरमेकम् अर्पयतः प्रान्तरेण समम्
 १८ इप्पयिमश्लोचयस्यं श्रिलिमं प्रान्तरेण समं जेघरं, प्रान्तरेण समं
 १९ यम्मिवामं प्रान्तरेण समं वैपोरोखं, प्रान्तरेण समम् अयालोनं प्रान्त-
 २० रेण समं गातरिम्माखं, मिनशेरुड्वंशात् प्रान्तरेण समम् अनेरं प्रान्त-
 रेण समं शिद्वलियमखेमनि नगराणि किह्वातीयवंशस्यावशिष्टेभ्यो मनु-
 २१ जेभ्यो ददुः । अपरं जेर्शोनीयवंशाय मिनशेरुड्वंशात् प्रान्तरेण समं
 २२ बाइनखं गोलनं प्रान्तरेण समम् अन्तारोतच्चादीयत । अपरम् इवा-
 २३ खरवंशात् प्रान्तरेण समं जेदशं प्रान्तरेण समं दाविरतं, प्रान्तरेण समं
 २४ रामातं प्रान्तरेण समम् अनेमच्च तेभ्योऽदीयत । अपरम् आशेरवंशात्
 २५ प्रान्तरेण समं मिश्राकं प्रान्तरेण समम् अम्मेनं, प्रान्तरेण समं ऊल्लोक्कं
 २६ प्रान्तरेण समं दिहावच्च तेभ्योऽदीयत । अपरं तप्तानिवंशात् प्रान्तरेण
 समं गालीनखं जेदशं प्रान्तरेण समं हम्मोनं प्रान्तरेण समं किरिया-
 २७ थयिमच्च तेभ्योऽदीयत । अपरं मिरादेरवशिष्टवंशाय सिव्लूनवंशात्
 २८ प्रान्तरेण समं रिम्माखं प्रान्तरेण समं तावोरच्चादीयत । अपरं यिरीयोः
 समीपे यहनस्य पारेऽर्पता यहनस्य पुज्जंदिश्रि खवेखवंशात् प्रान्तरेण
 २९ समं जाननखं वेत्सरं प्रान्तरेण समं यहसं, प्रान्तरेण समं किदेमातं
 ३० प्रान्तरेण समं मेफातच्च तेभ्योऽदीयत । अपरं त्रादवंशात् प्रान्तरेण समं
 ३१ शिलिवदखं रामातं प्रान्तरेण समं महनयिमं, प्रान्तरेण समं शिज्जोणं
 प्रान्तरेण समं यासेरच्च तेभ्योऽदीयत ।

७ सप्तमोऽध्यायः ।

१ इषाखरस्य वंशावलिः ६ विन्वामीनस्य वंशावलिः १३ नन्नाले वंशावलिः १७
 मिनमे वंशावलिः २० इप्पयिमस्य वंशावलिः १३ सावदस्य वंशावलिः २८ तेषां
 अधिकारः २० आशेरस्य वंशावलिश्च ।

- १ इषाखरस्य सुताक्कीलयः पुत्रो याम्भूतः श्रिम्मेखसेते चत्तारो जनाः ।
 २ अपरं तोलवस्य सुता उषिः रिफावो शिरीयेनो यज्जमवो विव्जमः

श्रिमूलेख । इमं स्त्रीपिटवंशस्यार्थतस्त्रोलयवंशस्य मुख्या निजलो-
कानां मध्ये पराक्रान्ताश्चासन् अपरं दायूदः समये ते संख्यया षट्-
शताधिकद्वाविंशतिसहस्राणि लोका आसन् । अपरम् उषेः सुतो १
यित्राह्वयः, यित्राह्वयस्य तनया मीखायेल ओवदीयो येयेलो यिश्रिय-
स्वैते पञ्च जना मुख्या आसन् । अपरं युद्धार्थं तेषां पिटवंशानुसारेण ४
षट्त्रिंशत्सहस्राणि सैन्यान्यासन् यतस्त्रेधां जाया सुताश्चानेक आसन् ।
अपरम् इमाखरवंशीयास्त्रेधां आतरः सर्वे महापराक्रमिण आसन् ५
ते निजनिजवंशानुसारेण गणिताः सप्ताशीतिसहस्राणि लोका आसन् ।

अपरं विन्धामीनस्य सुता वेला वेखरो यिदीयेलस्वैते त्रयो जनाः । ६
अपरं वेलाः सुता इष्वोन उधिरुषीयेलो यिरेमोत ईरख । एते ७
पञ्च जना निजनिजपिटवंशे मुख्याः पराक्रमिणश्चासन् । वंशानुसारेण
गणितास्त्रेधां द्वाविंशतिसहस्राणि लोका आसन् । अपरं वेखरस्य तनयाः ८
श्रिमिरो योयाश इलियेसर इलीयवैनयो ऽस्मि यिरेमोतो ऽवियो ऽना-
घोत आलेमतस्वैते वेखरस्य सन्तानाः । तेषां पिटवंशीयमुख्यलोकानां ९
वंशावली गणिता विंशतिसहस्राणि दे श्रते पराक्रमिणो लोका लि-
खिता आसन् । अपरं यिदीयेलस्य सुतो विल्हनः, विल्हनस्य सुता १०
यियूशो विन्धामीन एङ्गदः खिनागाः सेयनत्तशीशो ऽहोशहरख ।
यिदीयेलस्येते निखिलाः सन्ताना निजनिजपिटवंशानां मुख्याः परा- ११
क्रमिणो लोका आसन् । अपरं तेषां समरगमनयोग्या द्विशताधिक-
सप्तसहस्राणि योद्धार आसन् । अपरम् ईरख सुतो शुप्पीनो ऊप्पी १२
मख, अहेरस्य च सुतो हूशीमः ।

अपरं विल्हाया गर्भजातस्य नप्तानेः सुता यहसियेजो गूनि र्यत्सरः १३
शङ्कमख ।

मिनशेः सुताबखियेजो ऽरामीयाया उपपत्त्या जातो गिलियदस्य १४
पिता माखीरख । स माखीरो ऊप्पीमशुप्पीमयो भग्निर्माखाम् उदु- १५
बाह तस्य द्वितीयपुत्रस्य नाम सिलफद आसीत् तस्य सिलफदस्य
केवलं दुहितर आसन् । अपरं माखीरस्य जाया माखा पुत्रं प्रसूय १६
तस्य नाम पेरख इति चकार, तस्य सहेदरस्य नाम शेरखः, अपरं
पेरखस्य सुतयो नामनी ऊजमो रेकमख । ऊजमस्य सुतो विदानः, १७
मिनशेः पौत्रो माखीरस्य पुत्रो गिलियद एतेषां सर्वेषाम् आदिपुरुष
आसीत् । अपरं तस्य भगिन्या हम्मोनेकतायाः सुता इह्हेदो ऽवीये- १८

- १८ सरो मङ्गलाः शिमीदाश्च । अपरं शिमीदाः सुता अजीयनः श्लेष्मो
निष्कहिरनीयामश्च ।
- १९ इन्द्रियमस्य सुतः श्रुचनहः, श्रुचनहस्य सुतो वेरदः वेरदस्य सुतस्त-
२० हतः, तहतस्य सुत इलियादाः, इलीयादाः सुतस्तहतः, तहतस्य सुतः
सावदः, सावदस्य सुताः श्रुचनह एतत्तर इलियादश्च, परन्तु देशनि-
वासिना गातीया लोकास्तान् अवधिवुः, यतस्ते तेषां पशून् नेतुम्
२१ आजन्तुः । ततस्तेषां जनक इन्द्रियमो बज्जदिगानि यावद् अशोचत्
तस्य म्नातरश्च तं सान्त्वयितुम् आगच्छन् ।
- २२ अमन्तरं तस्मिन् निजभार्यामुपगते तस्य जाया गर्भवती भूत्वा पुत्र-
मेकं प्रसूय तस्य नाम विरियम् (अमङ्गलमिति) चकार यतस्तदानीं तस्य
२३ निवेशने ऽमङ्गलम् अभवत् । तस्य दुहिता शीरा चोपरिस्थं नोषस्यश्च
२४ वैषोरोक्षम् उधेकशीराश्च निर्मापयामास । तस्य सुता रेफहरेश्मौ,
२५ रेफपस्य सुतस्तेजहः तेजहस्य सुतस्तहनः, तहनस्य सुता नादनः,
२६ नादनस्य सुतो ऽम्मीह्रदः, अम्मीह्रदस्य सुत इलीशामाः, इलीशामाः
सुतो नूनः, नूनस्य सुतो यिहोश्रुयः ।
- २७ एतैरधिकृतानि देशनिवासस्थानानि चेमानि, वैधेनं तदीयग्रामाश्च,
अपरं पूर्वस्थां दिशि नारकं पश्चिमायां दिशि च गेधरं तदीयग्रामाश्च
२८ शिखिमं तदीयग्रामाश्च, असा तदीयग्रामाश्च । अपरं मिन्शिबंश्च
सीमायाः समीपस्थं वैतशानं तदीयग्रामाश्च तानकं तदीयग्रामाश्च मगि-
दुक्तदीयग्रामाश्च दोरं तदीयग्रामाश्च । एतेषु स्थानेष्विच्छायेनः पुत्रस्य
यूषपस्य वंशा न्युषुः ।
- २९ आशेरस्यापत्यानि यिस्त्रो यिन्त्रो यिन्त्रि विरियक्तेषां भगिनी सेरहा
३० च । विरियस्य तनयौ हेवरो विधीतस्य पिता मल्लियेनश्च । हेवरस्या-
३१ पत्यानि यफ्नेटः श्रमरो होधमक्तेषां भगिनी श्रुधा च । यफ्नेटस्य
३२ सुताः पासको विमृहोऽन्यतश्च, एते सर्वे यफ्नेटस्य वंशाः । अपरं
३३ श्रमरस्य सुता अहिः रोहगो यिड्वो ऽरामश्च । अपरं तस्य भातु हेन-
३४ मस्य सुताः सोफहो यिन्नः श्रनश्च आमनश्च । सोफहस्य च सुताः
३५ सूहो हर्बेपरः श्रियालो वेरि यिन्मो बेत्सरो होदः श्रमः श्रिन्शो
३६ यिन्नो वेराश्च । अपरं येधरस्य सुता यिफुभिः पित्यो ऽराश्च । अपरम्
३७ उक्तस्य सुता आरहो हन्नोयेनो रित्तियश्च । एते सर्वे आशेरस्य वंशाः
सोयपिठवंशानां मुल्या महाविद्वान्ताश्च मनुजा अधिपतीनां मध्ये

अद्याच्चासन् एतेषां समरगमनयोग्याः बह्विंशतिसहस्राणि लोका
वंशावली लिखिता आसन् ।

८ अष्टमोऽध्यायः ।

१ विद्यामीनस्य प्रधानापत्यानां वंशावलिः १९ शैलयोगाद्यनयो वंशावलिश्च ।

विद्यामीनस्य ज्येष्ठः सुतो वेला द्वितीयोऽसुवेकस्तृतीयो ऽहर्हस्तुर्थो १
नेहाः पञ्चमो राफाः । अपरं वेलाः सुता अहरो गेरा अवीरुदो ऽवी- २
श्रुयो नामानो ऽहोरो गेराः शिफूपनो ह्वरमश्च । इम एह्वदस्य सुता ३
गेबानिवासिनां मध्ये पिटवंशानां मुख्या आसन् अगन्तरं ते तान् मान-
हतं स्थानान्तरं निन्युः । विशेषतो नामानो ऽह्रियो गेराश्च, स एव ४
तान् दूरीचकार, तस्य गेराः सुता उषो ऽहीरुदः शहरयिमश्च । अपरं ५
तेषु स्थानान्तरौकतेषु शहरयिमो मोयावजनपदे सुतान् जनयामास
तस्य ऊग्रोमा वारा चेतिनामिको द्वे जाये आसन् । अपरं निजभा- ६
र्यथा होदशाया गर्भजातास्तस्य तनया योववः सिवियो मेशा मल्कमो
यिगृशः श्रिषियो मिमश्च तस्यैते सुतः निजपिटवंशानां मुख्या आसन् । १०
अपरं ह्वरीमाया गर्भजातौ तस्य सुताबवोटूव इत्यालश्च । तस्यैत्या- ११
कस्य सुता एवरो मिश्रियम खोनो जोदस्य तदन्तःपातियामाणाश्च नि-
र्माता ग्रामदश्च । अपरं विरियः श्रेमाश्चेतावयाजोननिवासिनां मध्ये पि- १२
टवंशानां मुख्यावास्तां तौ मातनिवासिनो दवयाचक्राते । अपरं वेदियस्य १३
सुता अह्रियुः शाशको यिरेमेतः सिवदियो ऽराद एदरो मोखायेको १४
यिगृपा योहश्च । अपरम् इत्यालस्य सुताः सिवदियो मिगृल्लमो ह्रिक्कि- १५
ह्वरो यिगृमरयो यिगृल्लियो योववश्च । अपरं शिमियोः सुता बाकीमः १६
सिखिः सन्धिः इलीयवैनयः सिक्लिथय इलीयेकोऽदाया विरायाः शि- १७
वतश्च । अपरं शाशकस्य सुता यिगृपन एवरो इलीयेको ऽवदोनः १८
सिखिर्हाननो ह्वानिय एलमो ऽन्तोयियो यिक्किदियः पिनृयेकश्च । १९
अपरं विरोहमस्य सुताः ब्रम्हिरयः शिह्रियो ऽयल्लियो यारिश्चिय २०
एलियः सिखिश्च । एते लीयपिटवंशानां मुख्याः सन्तो विरूशालमे २१
न्यवसन् । अपरं त्रिवियोनस्य जनको त्रिवियोने न्यवसत्, तस्य जायाया २२
नाम माखा । अपरं तस्य ज्येष्ठः सुतो ऽब्देनो ऽपराः सूरः कीशो बाज २३
नादरो मिदोरो ऽह्रियुः सकूरो मिक्कोतश्च, मिक्कोतस्य च सुतः शि- २४
मिबः, एते विरूशालने स्त्रीयभातृणां समीपे न्यवसन् ।

- ११ जेरस्य सुतः कीदृशः, कीदृशस्य सुतः ग्रीकः, ग्रीकस्य सुता योनाघनो
 १२ मन्कीश्रुयो ऽवीनादव इष्टवान् च । अपरं योनाघनस्य सुतो मिरोवान्,
 १३ तस्य च तनयो मीखाः । अपरं मीखाः सुताः पिचोमो मेनकस्तद्वरेय
 १४ आहसञ्च । आहसस्य सुतो यिहोयादाः, यिहोयादाः सुता आजेमतो
 १५ सुमावतः सिम्बिन्ध, सिम्बेः सुतो मोत्ताः । मोत्ताः सुतो बिनियाः, बि-
 नियाः सुतो राफाः, राफाः सुत इजीयासाः, इजीयासाः सुत आत्सेकाः ।
 १६ तस्यात्सेकस्य षट् सुता बभूवुः, तेषां नामान्यखीनामो बोलिबः इत्या-
 १७ येनः द्वियारय आबदिया ज्ञाननखैते सर्वे आत्सेकस्य वंशाः । अपरं
 तस्य आतुरेशकस्य ज्येष्ठः सुत उलमः, द्वितीयो यियृशस्तृतीय एकीफेनटः ।
 १८ अपरम् उलमस्य सुता महाविक्रमा धनुर्धरा बडप्रजाआसन् तेषां
 सार्द्धशतं पुत्रपौत्रा आसन् एते सर्वे विन्धामानस्य वंशाः ।

८ नवमोऽध्यायः ।

- १ वंशावलिनिर्गमनस्य कथनं ९ बाबिलः प्रत्यागतलोकानां कथनं १० राजकानां
 लेवीयानाञ्च कथनं १० लेवीयानां विशेषकर्माणां कथनं ११ पैसलस्य चरित्रम् ।
 १ अनेन प्रकारेण कृतस्येखायेनो वंशावलयो रचयित्वाकिर इस्त्राये-
 लीयभूषतीनां पुस्तके लिखिते च । अनन्तरं यिहूदीयमनुजाः स्वस्व-
 दोषेण बाबिलं निन्द्ये ।
 २ अनन्तरम् इस्त्रायेलजनपदे राजका लेवीया निधीनीयाश्च प्रथमं
 ३ स्त्रीयस्त्रीयाधिकतनगरेषु न्यवसन् । अपरं यिरूशाक्मे यिहूदावंशस्य
 विन्धामीनवंशस्येप्रियमवंशस्य मिनश्चिवंशस्य च कतिपया मनूजा न्यव-
 ४ सन् । यिहूदाः सुतो यः पेरवस्तस्य वंशस्य मध्ये बाबे ईडप्रपौत्र इमेः
 ५ प्रपौत्रो ज्मेः पौत्रो ऽस्मीहूदस्य सुत ऊधयः । अपरं ग्रीकोनीयानां
 ६ मध्ये ज्येष्ठो ऽसायस्तस्य पुत्राश्च । अपरं सेरहवंशस्य मध्ये युवेकस्तस्य
 ७ नववधधिकषट्शतानि भातरञ्च । अपरं विन्धामीनवंशस्य मध्ये हसि-
 ८ नयस्य प्रपौत्रो चोदबियस्य पौत्रो मिशुल्लमस्य पुत्रः सल्लुः, अपरं वि-
 ९ रोहमस्य पुत्रो यिव्नियः, मिखेः पौत्र उवेः पुत्र रजाः, यिव्नियस्य
 १० प्रपौत्रो क्येकस्य पौत्रः शिपटियस्य सुतो मिशुल्लमश्च । एते तेषां
 भातरञ्च निजनिजवंशानुसारेण षट्पञ्चादधिकनवशतानि मानवा
 आसन् । इमे निखिबाः स्त्रीयस्त्रीयवंशस्य मूला आसन् ।
 १० अपरं राजकानां मध्ये यिदबियो विहोवारीवो बाखिनश्च, अपरम्

ईश्वरीयमन्दिरस्याधिपति र्यो ऽहीदूवस्तस्यातिवृद्धप्रपौत्रो मिरायो- ११
तस्य वृद्धप्रपौत्रः सादोक्तस्य प्रपौत्रो मिश्रकुलमस्य पौत्रो हिल्कियस्य पुत्रो
ऽसरियः, अपरं मल्कियस्य प्रपौत्रः पशुङ्गरस्य पौत्रो यिरोहमस्य १२
पुत्रो ऽदायाः, अपरम् इम्मेरस्यातिवृद्धप्रपौत्रो मिश्रकुलेमेतस्य वृद्ध-
प्रपौत्रो मिश्रकुलमस्य प्रपौत्रो यहसेराः पौत्रो ऽदीयेनस्य पुत्रो मासयः,
अपरं तेषां वज्र्यधिकसप्तशताधिकसहस्रं भातरः, ते निजनिजपि- १३
वृवंशस्य मुख्या ईश्वरीयमन्दिरस्य कर्म कर्तुम् अतिनिपुणाश्चासन् ।
केवीयानां मिरारिवंशस्य मध्ये हश्रवियस्य प्रपौत्रो ऽबोक्तामस्य पौत्रो १४
हश्रवस्य पुत्रः शिमयियः । अपरं वक्वकरो हेरशो गालन आसफस्य १५
प्रपौत्रः सिखेः पौत्रो मीखाः पुत्रो मत्तनियस्व, अपरं यिदूयूनस्य १६
प्रपौत्रो गालनस्य पौत्रः शिमयियस्य पुत्र ओवदियः, अपरम् इन्-
कानाः पौत्र आसाः पुत्रो निटोफातीयानां ग्रामेषु वासकारो वेरिखियः ।
अपरं दारिणः शकुमोऽकुवः टल्मेनोऽहीमानस्तेषां सहजाश्च किन्तु १७
शकुम् एतेषां मुख्य आसीत् । ते पूर्वदिक्स्थिते राजद्वारे ऽतिष्ठन् अपरं १८
केविवंशसमूहस्य मध्ये दारपाणा आसन् । अपरं कोरहस्य प्रपौत्रो १९
ऽवीयासफस्य पौत्रः कोरेः पुत्रः शकुमस्तस्य पित्रवंशीयाः कोरहीया
भातरश्च सेवाकर्म्मणि नियुक्ता आसन् । यस्मिन् समये परमेश्वरस्य २०
साहाय्यं प्राप्त इकीयासरस्य तनयः पीनिहसस्तेषाम् अध्यक्ष आ-
सीत् तस्मिन् पूर्वस्मिन् समये बाटक् तेषां पित्रजोकाः परमेश्वरीय-
त्रिविरस्य प्रवेशस्थानम् अरक्षन् तादृग् इमे मन्दिरस्य दाररक्षा-
कर्म्मणि नियुक्ता आसन् । मिश्रेलिमियस्य तनयः सिखरियः सम्राजो- २१
यावासस्य दारपालक आसीत् । दारपालनकार्ये नियुक्ता इमे मनुजा २२
दे श्रते दादशजना आसन् ; अपरं निजनिजग्रामानुसारेण तेषां वंशाव-
लयोऽलिख्यन्त दायुद् शिमूयेनश्च प्रदर्शकस्तान् एतस्मिन् निरूपिते कार्ये
नियोजयामासन्तुः अतस्ते तेषाम् अपत्यानि च परमेश्वरीयमन्दिरस्थावा- २३
सस्य वा दारपालनकर्म्मणि पर्यायानुकमेण न्ययुज्यन्त । एते दारपा- २४
लकाः पूर्वस्यां पश्चिमायाम् उत्तरस्यां दक्षिणस्यां धेतिचतुर्दिक्ष्वतिष्ठन् ।
अपरं ग्रामस्थास्तेषां सहजाः खल्वसमये सप्ताहं यावत् तेषां सविधं समा- २५
गच्छन् । यतो केवीयानां मध्ये चत्वारो मुख्या दारपालकाः खीयखीय- २६
निरूपितपदे निवृत्तिं तिष्ठन्तः परमेश्वरीयमन्दिरस्य कोष्ठानां भाग्यामा-
राणां अधिपा आसन् ।

- १० रक्तकपदे नियुक्तास्ते जना रात्रावीचरीयमन्त्रिरस्य चतुर्दिक्ष्वरेत
 १८ प्रतिप्रभातश्च द्वारममोचयन् । अपरं तेषां कतिपया मनुजाः सेवार्थ-
 कानि भाजनानि रक्षितुं गच्छयित्वा बहिरन्तः समानेतुश्च नियुक्ता
 १८ आसन् । अपरं पवित्रस्थानस्य पात्राणि मोक्षमचूर्णानि मोक्षानोरसा-
 लैकानि कुन्दरुद्रि मन्त्रद्रव्याणि चेत्वादीनि सन्त्रद्रव्याणि रक्षितुं बोधि-
 २० तुश्च तेषां कतिपया नरा नियुक्ता आसन् । अपरं कतिपया याजकसुता
 २१ मन्त्रद्रव्यार्थकं तैलं निर्मितवन्तः । अपरं जेवीयानां मध्ये कोटरीयस्य
 शङ्कुमस्य ज्येष्ठः सुतो मत्तधियः पाकस्थानीयकर्मज्ञो ऽध्यक्ष आसीत् ।
 २२ अपरं तेषां किङ्करीयभातयां मध्ये कतिपया जनाः प्रतिविशामदारं
 २३ दर्शनपूपाणां स्थापने नियुक्ता आसन् । अपरं जेवीयानां प्रधानपितृ-
 लोकं ये गायकास्ते कोटरीयकर्मज्ञो मुक्ता अभवन् यतस्ते दिवानिशं
 २४ तस्मिन् कर्मणि प्रवृत्ता आसन् । इमे पुरुषपम्परायां जेवीयानां मध्ये
 वंशानां मुख्या लोका आसन्, सप्तवंशानां मुख्याः सन्त इमे यिरुशालमे
 न्यवसन् ।
 २५ अपरं गिवियोगस्य जनको यिवीयेनो गिविवीयेनो न्यवसत् तस्य
 २६ जायाया नामधेयं माखा आसीत् । तस्य ज्येष्ठः सुतो ऽब्देनो ऽपरे च
 २७ सुताः छरः कीशो बाक् नेरो नादवो मिदेरो ऽहियुः सिलरिवो
 २८ मिक्कोतश्च । अपरं मिक्कोतस्य सुतः श्रिमियामः, एते तेषां सप्तजैः समं
 २९ यिरुशालमे न्यवसन् । अपरं नेरस्य सुतः कीशः, कीशस्य सुतः शौलः,
 ३० शौलस्य सुता योनाथनो मक्कीश्रयो ऽवीनादव इज्बाक् च । अपरं
 ३१ योनाथनस्य सुतो मिरीबाक्, मिरीबाकः सुतो मोखाः, मोखाः सुताः
 ३२ यीथोनो मेनकस्तहरेय आहसश्च । आहसस्य सुतो बारः, बारस्य
 ३३ सुता आनेमतो ऽस्मावतः सिमिश्च, सिमिः सुतो मेत्थाः । मेत्थाः पुत्रो
 विनियाः, विनियाः सुतो रिबायः, रिबायस्य सुत इजियासाः, इजि-
 ३४ यासाः सुत आत्सेकः । आत्सेकस्य षट् सुता आसन्, तेषां नामान्यादि-
 कामो वोखिबुः इस्मायेकः शिवरिय खोवदियो हाननश्चेति सर्वे
 आत्सेकस्य सुताः ।

१० दशमोऽध्यायः ।

- १ गेसस्य पराजितत्वं = पिनेथीयानां जयः ११ यावेइमिलियरीयलोकानां प्रगल्भता
 १२ पापकारकान् गेसस्य मित्रवत्त्वकथनम् ।

इच्छायेकवंशेन समं पिनेछीयेषु युध्यतु इच्छायेकवंशः पिनेछीयानां १
सम्मुखात् पलायाश्चक्रे मिलिवोयपर्वते च जोकास्तौराहताः सन्तो नि-
येतुः । अपरं पिनेछीयाः शैलं तस्य पुत्राश्च प्राप्य योगाथनो ऽवीना- २
दवो मस्तकीश्रुयश्चेतिनामकान् शैलस्य पुत्रान् जप्नुः । अपरं शैलमधि ३
घोरतरे वंद्यामे जाते धनुर्धारिषु च तं प्रति शरान् निक्षिपत्सु स धनु-
र्धारिभिः क्षताङ्गीकृतः । ततः शैलो निजस्त्रवाहिनं जगाद, त्वं स्वस्त्रं ४
निष्काषं कृत्वा मां क्षिन्वि नो चेद् अश्विन्नत्वच एत आगत्य ममा-
प्रमाणं करिष्यन्ति । किन्तु तस्यास्त्रवाहकोऽतीव भयकारणात् तत्
कर्तुम् ऊररी न चकार, तस्मात् शैलः खड्गं गृहीत्वा स्वयं तदुपरि
निपपात । ततः शैलो मृतवानिति वीक्ष्य तस्यास्त्रवाहकोऽपि निजखड्गे- ५
परि निपतन् ममार । अनेन प्रकारेण शैलस्तस्य त्रयः पुत्राः कृत्स्नवंशश्च ६
सर्वे युगपद् अमृतयन्त ।

अनन्तरं समभूमिनिवासिन इच्छायेकीयलोका इच्छायेकीयानां पला- ७
यनं शैलस्य तस्य पुत्राणाञ्च मरणमपि वीक्ष्य स्वस्त्रनगराणि परित्यज्य
पलायाश्चक्रे, ततः पिनेछीया आगत्य तेषां मध्ये न्यवसन् ।

परदिवसे पिनेछीया हतमनुष्याणां वस्त्रादीन्यपहर्तुम् आगत्य ८
मिलिवोयपर्वते शैलस्य तस्य त्रयाणां पुत्राणाञ्च देहान् प्राप्य तस्य ९
वस्त्रादीनि मोचयित्वा तस्य मस्तकं सज्जाश्च नीत्वा स्वेषां देवानां लोका-
नाञ्च समीपे वार्त्तां घोषयितुं पिनेछीयानां देशस्य चतुर्दिशं दूतान्
प्रेषयामासुः । अपरं ते तस्य सज्जां स्वकीयदेवताया मन्दिरे निदधिरे
तस्य शिरश्च दागोनस्य मन्दिरमध्य उल्लम्बयामासुः ।

अनन्तरं शैलं प्रति पिनेछीयानां तस्यापकारस्य वार्त्तायां यावेश- ११
मिलियदनिवासिभिर् लोकेः श्रुतायां सर्वे बलवन्तो लोका उत्थाय १२
शैलस्य तस्य पुत्राणाञ्च शरीराणि वहन्तो यावेशम् आनीय तेषाम्
अस्थीनि यावेशस्थस्य कस्यचिद् आलोनतरो मूले भूमौ घोषयामासुः ।
अनन्तरं ते सप्तदिनानि यावद् उपवासं चक्रे ।

शैलः परमेश्वरस्याक्षां लङ्घित्वा परमेश्वरस्य विरुद्धम् अपराधं १३
कृतवान् अपरं तत्त्वं वेत्तुं भूतं पृष्ठवान् इति कारणात् ममार । स १४
परमेश्वरं न पृष्ठवान् इति हेतोस्तेन जप्ते तस्य राजत्वञ्च विश्वस्य सुते
दायूदि समर्पयाश्चक्रे ।

११ एकादशोऽध्यायः ।

१ हिमोके दायूदो राजन्प्राप्तिः ॥ यिरूषालमस्य जयकरणं १० प्रथमानां प्रवासानां प्रधानसेनापतीनां कथनं १४ तेषां कथाणि १० द्वितीयानां प्रवासानां प्रधानसेनापतीनां कथनं १६ प्रधानलोकाणां नामानि च ।

- १ अनन्तरम् इस्त्रायेलः सर्वे वंशा हिमोके दायूदः समीपं समागतः
- २ निवेद्यामासुः पश्य वयं तव कीकशमांसानि । अपरं पूर्वं वदा शैलोऽस्माकं राजासीत् तदापि तमेवेस्त्रायेलं वहिरभ्यन्त गमनाक्रमेऽकारयः । अपरं ममेस्त्रायेल्लोकानां पाककेनाग्रगण्येन च त्वया भवि-
- ३ तथ्यमिति त्वं परमेश्वरेभ्योक्तः । इत्थम् इस्त्रायेलः सकलप्राचीनलोकेषु हिमोके राज्ञः समीपम् आगतेषु दायूदो नृपेय हिमोके परमेश्वरस्य साक्षात् तैः साकं नियमोऽकारि परमेश्वरश्च शिमूयेलेन यद् वाक्यं कथितवान्, तदनुसारात् ते दायूदम् इस्त्रायेलो राज्ये अभिविचिचुः ।
- ४ अपरं दायूद् निखिला इस्त्रायेल्मानवाश्च यिरूषालमम् अर्पितो
- ५ यिवृष जम्माः, तदानीं देशे जाता यिवृषीयान्त्व स्थाने न्यवसन् । ततो यिवृषनिवासिनो दायूदम् अवादिषुः, एतत् स्थानं प्रवेष्टुं त्वया न शक्नोते, तथापि दायूद् सियोनं दुर्गम् अर्पितो दायूद्नगरं बशीचकार ।
- ६ दायूद् कथयामास, यो जनो ऽयं यिवृषीयान् इति विध्यति स प्रधानसेनापतिर्भविष्यति । ततः सिरूयायाः सुतो योयावः प्रथमगमनात्
- ७ प्रधानसेनापतिर्बभूव । अपरं दायूद् तस्मिन् दुर्गे उवास, तेन लोका-
- ८ क्तदीयं नाम दायूद्नगरं चकवांसः । अपरं स चतुर्दिक्ष्वर्ततो मिस्रम् आरभ्य चतुर्दिक्षु दायूदो नगरस्य जीर्णोद्धारं चकार येषावख नगर-
- ९ स्यावशिष्टानां स्थानानां जीर्णोद्धारं चकार । अनन्तरं दायूद् क्रमशः वर्द्धमानो महान् बभूव सैन्याध्यक्षः परमेश्वरश्च तस्य सहायकः ।
- १० इस्त्रायेलमधि परमेश्वरस्य वाक्यानुसारेण दायूद् राजानं कर्तुं दायूद् एते पराक्रमिणो मनुजा निखिलेस्त्रायेलीयैः साकं राजत्वे तस्य प्रवृत्ताः
- ११ सहकारिणो बभूवुः । दायूदः प्रधानमनुजानाम् एषा गजना । प्रथमानां त्रयाणां जनानां प्रधानं इक्मेनीयो याशवियामः, स त्रयाणां प्रतानां
- १२ लोकानां विरुद्धं शूलं धृत्वा तान् युगपद् अवधीत् । अपरम् अहोही-यस्य दोदयस्य तनय इलीयासरोऽपि तेषां त्रयाणां पराक्रमिणां मध्ये
- १३ एको जन आसीत् । स एष्वदस्मीमे दायूदा समम् आसीत् तस्मिन्

स्थाने कस्यचिद् यवक्षेत्रस्य समीपे पिण्डेष्टीयेषु समारथं मिलितेषु यदा
लोकाः पिण्डेष्टीयेभ्यः प्रणायन्त तदानीम् इमे तत्क्षेत्रमध्ये तिष्ठन्तस्त- १४
दरक्षन् पिण्डेष्टीयांश्च न्यघ्नन् ततः परमेश्वरो महाजन्यं कारयामास ।

त्रिंशत्प्रधानलोकानां मध्ये त्रयो जना एते दुराक्रमयस्थानेऽर्थतोऽदु- १५
क्षमगृहायां दायूदः समीपम् आगच्छन्, तदा पिण्डेष्टीयानां निवृत्ते १६
रिषियन्ततनभूमौ शिविरं स्थापयाश्चकार वैतलेहमेऽपि पिण्डेष्टीयानां
सैन्यवृन्दम् एकम् आसीत् । अपरं दायूद् दुराक्रमयस्थाने वसन् १७
पिपासितो भूत्वा जगाद हा हा वैतलेहमस्य गोपुरसमीपस्थात् प्रहेः
पानीयम् आनीय को मां प्राययिष्यति ? ततस्ते त्रयो नराः पिण्डेष्टीयानां १८
शिविरमध्येन गत्वा वैतलेहमस्य गोपुरसमीपस्थात् प्रहेः पानीयम्
उत्तोल्य गृहीत्वा दायूदः सविधम् आगच्छन् किन्तु दायूद् तत् पातुं
नैच्छत्, स परमेश्वरमुद्दिश्य तत् तोयं निषिद्धेष्ट । वाक्यमिदं बभाषे च १९
हे मदीश्वर, एतादृशं कर्म नाहं करिष्ये प्राणपण्येन गतवताम् एतेषां
नराणां बधिरं किं मया पास्यते ? यत इमे निजप्राणपण्येन तोयमेतद्
आनीतवन्तः । अतो हेतोः स तत् पातुं नैच्छत् । ते तु त्रयो बलिगो
जनास्तत् कर्म चक्रुः ।

अपरं योयावत्स सञ्ज्ञेदरोऽवीश्यो (द्वितीयस्य) नरत्रयस्य मध्ये मुख्य २०
आसीत् । स शूतत्रयाणां लोकानां विषजं श्रूणं धृत्वा तान् विनाशय
जवाणां मध्ये जन्वनामा बभूव । स किं तेषां त्रयाणां मध्ये ज्येष्ठाभ्यां २१
मान्यो नहि ? तस्मात् स तेषां सेनापति बभूव तथापि स प्रथमानां
जवाणां तुल्यो नहि । अपरं कवसेनीयस्यैकस्य बलिनः पौत्रो यिहो- २२
यादस्य पुत्रेऽ विनाशो ऽनेककार्यकर्तासीत् । स सिंहतुल्यौ द्वौ मेया-
वीयलोकौ जघान, तदन्यत् स हिमानीसमये गत्वा गर्भमध्ये सिंहमेकं
मारयामास । अपरं स पञ्चहस्तदीर्घं मिन्धीयमेकम् अवधीत् तस्य मिन्धी- २३
यस्य करे तन्तुवायस्य तन्तुदण्डतुल्यं शृणमेकमासीत् किन्त्वस्य करे
दण्ड एक आसीत् ततः स गत्वा मिन्धीयस्य करात् शृणमाच्छिद्य गृहीत्वा
तस्यैव शृणेन तं जघान । यिहोयादस्य सुतो विनाय एतानि कर्माणि २४
चकार तेन स द्वितीयाणां त्रयाणां पराक्रमिणां मध्ये जन्वनामा बभूव ।
स तेभ्यस्त्रिंशत्पञ्चनेभ्यो विख्यात आसीत् किन्तु प्रथमत्रयाणां समतां २५
न प्राप, अवरं स दायूदा खरस्यसैन्यानां सेनापतिं निवृत्तो बभूव ।

अपरं सैन्यानां मध्ये एते नरा वीरा आसन् योयावत्स सञ्ज्ञोऽसा- २६

- १० हेनः, अपरं दोदयस्य सुतो वैतकेहमीय इक्ष्वाणनः, अपरं हरोरीयः
 १८ ब्रह्मोतः, अपरं पिनीनीयो हेनसः, अपरम् इक्ष्वाणस्य सुतस्तिनीयोय
 १९ ईराः, अपरम् अनाघोतीयोऽवीयेवरः, अपरं ब्रह्मातीयः शिब्विखयः,
 २० अपरम् अहोहीय ईनयः, अपरं निटोप्तातीयो महरयः, अपरं वाना-
 २१ हस्य सुतो निटोप्तातीयो हेनदः, अपरं विन्वामीनदेशस्यगिवियानिवा-
 २२ सिनो रोवयस्य तनय इत्तयः, अपरं पिरियाघोनीयो विनायः, अपरं
 २३ नह्णमाशनिवासी हरयः, अपरम् अर्वातीयोऽवीयेनः, अपरं वाहृ-
 २४ मीयोऽस्मावतः, अपरं शान्नीय इनीयहवाः, अपरं गिषोखीयो विने-
 २५ हाशेमः, अपरं शागेः सुतो हरादीयो योनाघनः, अपरं साखरस्य
 २६ तनयो हरादीयोऽहीयामः, अपरम् ऊरस्य सुत इनीयानः, अपरं
 २७ मिखेरातीयो हेपरः, अपरं पिनीनीयोऽहियः, अपरं कर्म्मिनीयो
 २८ हिययः, अपरम् ईष्वयस्य सुतो नारयः, अपरं नाघनस्य सहजो
 २९ योयेनः, अपरं ह्येः सुतो मिभरः, अपरम् अम्मेनीयः सेनकः, अपरं
 ३० सिरुवायाः सुतस्य योयावस्यास्त्रवाहो वेरोतीयो नहरयः, अपरं वि-
 ३१ नीय ईराः, अपरं यिनीयो मारेवः, अपरं हिनीय ऊरीयः, अपरम्
 ३२ अहलयस्य सुतः सावदः, अपरं ह्वेनीयशीवाः सुतोऽदीनाः, स ह्वे-
 ३३ नीयानां सेनापतिरासोत् तस्यानुगामिनस्त्रिंशण्णना आसन्, अपरं
 ३४ माखाः सुतो ज्ञाननः, अपरं मिनीयो योशाफटः, अपरम् अस्तिरो-
 तीय उवियः, अपरम् अरोयेदीयस्य होधमस्य सामा यिदीयेनखेतिना-
 ३५ मनौ दौ सुतौ, अपरं शिन्नेः सुतो यिदीयेनक्तस्य सहजश्च तीवीयो
 ३६ योहाः, अपरं महवीय इकीयेनः, अपरम् इक्ष्नामस्य विरोवयो यो-
 ह्वियखेतिनामनौ दौ सुतौ, अपरं मोयावीयो यित्ताः, अपरम्
 ३७ इकीयेन आवेदो मिषोवायीयो यासीयेनश्च ।

१२ द्वादशोऽध्यायः ।

- १ दायूदो विन्वामिनोपकारिणां नामानि ८ मादियोपकारिणां नामानि १६
 अनामां प्रति दायूदः कथनं १९ मिनश्वंशीयानां कतिपयलोकाणां कथनं २१
 सर्व्ववंशीयोपकारिणां संख्या ।
 १ यस्मिन् काले दायूद् कीदृशस्य मुक्तात् श्रीलाद् भीला सिक्कगे बद्ध
 आसीत् तस्मिन् समय एते मनुजाः दायूदः समीपम् आगच्छन्, ते वी-
 २ राणां मध्ये मरिताः समरे उपकारिण आसन् । विजेषतो धनुर्बांरिजो

वामदक्षिणहस्ताभ्यां यावाभ्यां धनुर्व्याणानाञ्च निक्षेपणे निपुणाश्च कति-
पथा विन्यामोनीयाः शैलस्य सहजा आगच्छन् । गिवियातीयस्य १
श्रिमायस्य सुतावहीयेषरो योयाश्च तेषां मुख्यावास्तां, अपरं चास्-
मावतस्य सुतौ यिवोयेलपेलटौ विराखा अनायोतीयो येडुखापरं त्रिं- ४
शष्पनानां मध्ये बलवान् त्रिंशत उपरि नियुक्तौ गिवियोनीयो यिष्म-
यियो यिरिमियो यहसीयेलो योहाननो गिदेराधीययोषावद इलि- ५
यूषयो यिरेमेतो वालियाः श्रिमरियो इरुफीयश्रिफटिय इन्काना ६
यिश्चियोऽसरेलो योयेषरो याश्वीयामखैते सर्वे कोरहीयलोकाः, अपरं ७
गिदेरनिवासिनो यिरोहमस्य पुत्त्रौ योयेलाः सिवदियश्च ।

अपरं गादीयानां मध्ये युडयोग्या बलवन्तः फलकशूलधारिणः ८
सिंहवदनाः शिलोचयस्य हरिणवद् द्रुतगामिनश्च कतिपयलोकाः प्रा-
न्तरस्थिते दुराक्रमणस्थाने दायूदः समीपम् आगच्छन् । प्रथम एषरः, ९
द्वितीय ओवदियः, तृतीय इलीयावः, चतुर्थो मिश्रम्राः, पञ्चमो यिरि- १०
मियः, षष्ठो उत्तयः, सप्तम इलीयेजः, अष्टमो योहाननः, नवम इल्- ११
सावदः, दशमो यिरिमियः, एकादशो मगवन्नयः । गादवंशीया एते १४
नराः सेनापतय आसन् क्षुद्रो जनः शतपतिरासीत् महास्त्रोक्तश्च सह-
स्रपतिरासीत् । प्रथममासे यस्मिन् समये यद्दैनस्रितस्तोयानि तटं १५
समन्तावयन् तदानीम् एते तस्याः पारं गत्वा पूर्वदिशि पश्चिमदिशि च
प्रान्तरस्थान् निखिलमनुजान् पलायनं कारयाञ्चक्रुः ।

अपरं विन्यामोनयिहृदावंशयोः कतिपयलोकेषु दुराक्रमणस्थाने
दायूदः सन्निधिम आगतेषु दायूद् तान् साक्षात् कर्तुं वह्निं गत्वा तान् १०
जगाद, यदि युयं मामुपकर्तुं निर्विरोधं मम सन्निधिमागच्छथ, तर्हि
मदीयं मनो युष्मान् प्रवेष्टव्यं भविष्यति, किन्तु यदि निरपेक्षं मां
रिपूणां करेषु समर्पयितुम् इच्छथ तर्ह्यस्माकं पितृलोकानाम् ईश्वर-
स्तत् पश्यन् भर्त्सयतु । तदानीम् आत्मा प्रधानरथिनम् अनासयम् १८
अध्यतिष्ठत् तस्मात् स कथयामास, हे दायूद् वयं तव पत्नीयाः, हे
यिषयस्य तनय वयं तव सङ्गिलोकाः । मङ्गलं भूयात् तवैव मङ्गलं
भूयात् तवोपकारिणाञ्च मङ्गलं भूयात् यतस्तवेश्वरत्वात् उपकरोति ।
तदानीं दायूद् तान् अनुगृह्य स्त्रीयसेनानिवहानां सेनापतीन् चकार ।
अनन्तरं शैलेन सह योधनार्थं पिनेहीयानां सहायत्वेन दायूदि मत्- १८
वति भिनशिवंशस्य कतिपयलोका दायूदः पक्षा बभूवुः किन्तु तदानीं

- स पिजेष्टीयान् नोपाकरोत् यतः पिजेष्टीयानाम् अधिपतिगजेन विविध
भारतीभिर्मां निगद्य स विसृज्ये, यथा, सोऽस्माकं शिरांसि दद्या
१० क्षीयप्रभुना शौकेन साकं सन्धास्यति । अनन्तरं यदा दायूद् सिक्रमम्
अगच्छत् तदानोम् अद्भुतो योधाबदो विदीयेनो मोखायेनो योधाबद
इक्षीष्टः सिद्धिधयश्च भिनशीयसैन्यानां सहसाधिपतय इमे भिनशीया
११ लोकास्तस्य पक्षा बभूवुः । ते दस्युनिवहस्य विपक्षं दायूदम् उपाकुर्वन्
१२ यतस्ते महावीराः सेनापतयश्चासन् । तस्मिन् समये दायूदम् उपकर्तुं
प्रतिदिनं सैन्येभ्यः अगच्छत्यु ईश्वरीयसैन्यानीव तस्य वज्रसैन्यानि बभूवुः ।
१३ अपरं परमेश्वरस्य वचनानुसारात् शौकस्य राजत्वं दायूदि सम-
र्पयितुं ये सैन्यनिवहाः समरार्थं सज्जिताः सन्तो हित्रोक्ते तस्य सन्नि-
१४ धिम् अगच्छन् तेषां गच्छनेषा । यिद्धदावंशीयाः फलकशूलधारिणः
१५ समरार्थं सज्जिता अष्टशताधिकषट्सहस्राणि लोकाः । शिमियोन-
१६ वंशीया रणे महावीराः शताधिकसप्तसहस्राणि मनुजाः । जेविवंशीयाः
१७ षट्शताधिकचतुःसहस्राणि लोकाः । अपरं हारोजवंशस्याधिपति रिय-
होयादास्तस्यानुगामिनः सप्तशताधिकानि त्रीणि सहस्राणि मानवाश्च ।
१८ अपरं तरुशो महावीरः सादोक्तस्य पिष्टवंशीया दारिद्र्यशतिः प्रधान-
१९ मानवाश्च । अपरं शौकस्य स्वजातीयविन्यामीनवंशीयास्त्रीणि सहस्राणि
मानवाः, किन्तु तत्समयं यावत् तेषाम् अधिकलोकाः शौकवंशस्य
२० पक्षा आसन् । अपरम् इफ्रयिमवंशीया अष्टशताधिकविंशतिसह-
स्राणि पराक्रमिणो मानवान्ते निजे निजे पिष्टवंशे विख्याता आसन् ।
२१ अपरं भिनशेरडवंशाद् अष्टादशसहस्राणि मानवान्ते दायूद् राजानं
२२ कर्तुं निजनिजनाम्ना निरूपिताः सन्त आगच्छन् । अपरम् इषाखर-
वंशीया षष्ठे प्रधानमनुजान्ते आनिनः परिखामदर्शनश्चासन् तस्मिन्
समये चेखायेल्लोके र्यत् कर्त्तव्यं तद् अवध्यन्त तेषां सहस्राश्च सर्वे तेषाम्
२३ आचार्याश्च आसन् । अपरं सिवूलूनवंशीयाः समरशामिनो व्यूहं
रचयितुं निपुणाः समरार्थं शस्त्रास्त्रधारिण रक्षिताः पक्षाशस्य सहस्राणि
२४ मानवा आसन् । अपरं नप्तानिवंशीयाः सहस्रं सेनापतयस्तैः साकं
२५ फलकशूलधारिणः सप्तत्रिंशत्सहस्राणि मानवाश्च । अपरं दानवंशीया
व्यूहं रचयितुं निपुणाः षट्शताधिकाष्टाविंशतिसहस्राणि मानवाः ।
२६ अपरम् आम्नेरवंशीया व्यूहं रचयितुं निपुणाश्चत्वारिंशत्सहस्राणि यो-
२७ डारो मानवाः । अपरं यर्दनस्य पूर्वपाराद् रूपेखवंशीया मादवंशीया

मिश्रेश्वरर्द्धवंशसम्बन्धीयाश्च समरार्थं सर्वविधास्त्रधारिणो विंशतिसह-
स्राधिकवर्त्तमानवा आगच्छन् । समरे खूहरक्षणे च निपुणा यते १८
निखिला मनुजा दायूदम् इच्छायेलीयानां राजानं कर्तुं सरणान्तःकरवै
र्हित्रोक्तम् आजन्तुः, अपरम् इच्छायेजोऽवशिष्टाः सकललोकान् अपि दा-
यूदं राजत्वे ऽभिवेक्षुम् एकचित्ता अभवन् । अपरं ते त्रीणि दिनानि १९
तस्मिन् स्थाने दायूदः सन्निधौ तिष्ठन्तो वृभुजिरे प्रपुञ्च यतस्तेषां
सहजास्तेषां कृते पेषुः । तेषां समीपवासिन इषाखरसिवलूननपति- ४०
वंशीया मनुजाश्च महाङ्गगर्दभाश्चतरगवां एष्टेषु भक्ष्याणि गोधूमज-
द्रव्याण्डुम्बरपिष्टकान् द्राक्षास्तवकान् द्राक्षारसान् तैलानि गोमे-
षांश्च प्रभूतान् आनिन्युः, यत इच्छायेलीयलोकानां महानन्दा ऽभवत् ।

१३ त्रयोदशोऽध्यायः ।

१ नियमसङ्गृहाया आनयनार्थं दायूदो मन्त्रणा ९ आनयनसमय उपस्य निधनञ्च ।

तदनन्तरं दायूद् सहस्रपतिभिः शतपतिभिर्निखिलैरधिपतिभिश्च १
साकम् अभ्यनयत् । अपरं दायूद् इच्छायेजो निखिलं समाजं बभाषे यद्ये- २
तद् युष्माकं प्रभोः परमेश्वरस्य चाभिमतं भवेत् तर्हीच्छायेजः कृत्स्ने
जनपदे निवसन्तो ऽस्माकम् अवशिष्टाः सहजाः प्रान्तरयुक्ते स्वस्व-
भगरे निवसन्तो याजका लेवीयाश्च यद् अस्माकं सविधं समायान्ति
ततःकृते वयं तेषां सर्वस्थानं दृतान् प्रेषयिष्यामः । अस्माकम् ईश्वरस्य
मङ्गुषास्माभिः पुनर्व्वारं स्वेषां सविधं समानेक्ष्यते यतः शैलस्य समरे
वयं तस्याग्वेष्यन् न कृतवन्तः । ततो निखिलमनुजेष्वस्तस्मिन् वाक्चो रोष- ४
माने समाजीयाः सर्वे तत् कर्तुम् अङ्गीचक्रुः । अनन्तरं किरियतयि- ५
यारीमाद् ईश्वरीयमङ्गुषाया आनयनार्थं दायूद् मिसरीयश्रीष्टारतटि-
नीम् आरभ्य हमातप्रवेशस्थानं यावत् सकलान् इच्छायेलीयान् सङ्गृ-
ह्याह । अपरं किन्त्वयो मध्ये निवासिनः परमेश्वरस्य नास्मा विख्याताम् ६
ईश्वरीयमङ्गुषाम् आनेतुं दायूद् निखिला इच्छायेलीयमानवाश्च बालान्
अर्थतो विद्वदादेशस्थं किरियतयियारीमं जन्तुः । अनन्तरम् ईश्वरीय- ७
मङ्गुषां नूतनं शकटम् आरोह्यावीगादवस्य वेष्टनस्तां वहिस्त्र्यङ्गुः, अप-
रम् उषो ऽहिश्च तत् शकटं चालयामासतुः । अपरं दायूद् नि- ८
खिला इच्छायेलीयमनुजाश्च यथाशक्ति गायन्तो बल्लकीमुदीरमुरजान्
करतलान् तूरीश्च बादयन्त ईश्वरस्य साक्षाद् आनन्दन् ।

- ८ ततः परं तेषु कीदृशस्य शस्यमर्दनस्यान उपस्थितेषु गावावयवे जाते
 ९ तत उच ईश्वरीयमङ्गूषां धारयितुं करौ प्रसारयामास । तत उचं
 प्रति परमेश्वरस्य कोपे प्रज्वलिते मङ्गूषां प्रति तस्य करप्रसारणकार-
 ङाद् स तम् आजघान तेन स तस्मिन्नेव स्थान ईश्वरस्य समक्षं ममार ।
 ११ परमेश्वर उचम् आहतवान् इति कारङ्गाद् दायूद् असक्तुद्यो बभूव,
 अपरं स तस्य स्थानस्य नाम पेरसुघम् उघाघातस्थानमिति कृतवान्
 १२ अद्यापि तस्य तन्नाम विद्यते । अपरं दायूद् तस्मिन् दिन ईश्वराद्
 भीत्वा जगाद तथात्वे केन प्रकारेणाहं मम सन्निधिम् ईश्वरस्य मङ्गूषाम्
 १३ आनेष्यामि ? तस्मात् स दायूद् नगरे निजनिजकटं तां मङ्गूषां नागीय
 १४ पथपार्श्वस्थं गातीयस्थोवेदेदोमस्य निवेशनं नीत्वा स्थापयामास । ततः
 परम् ईश्वरस्य मङ्गूषायाम् आवेदेदोमस्य निवेशने ऽर्घ्यतत्त्वस्य निक्षेपने
 मामत्रयं स्थितायां परमेश्वर ओवेदेदोमस्य तदीयसकलपरिजनस्य च
 क्षेमं चकार ।

१४ चतुर्दशोऽध्यायः ।

- १ दायूद् प्रति श्रीरमस्य प्रणयः १ दायूद्ः सुतानां नामानि ८ द्विः पिनेछोयानां
 पराजितम् ।
 १ अनन्तरं सोरीयराजो श्रीरमः प्रासादनिर्म्माकार्यं दायूद्ः सन्निधिम्
 २ एरसक्काष्ठानि स्थापतीन् सूत्रधरांश्च मनुजान् दृष्टेः प्रेषयाम्बकार । ततः
 परमेश्वर इच्छायेलो राजत्वपदे मां संस्थापितवान् यतो निजेसायेन्-
 वंशस्यानुरोधात् मम राज्यस्याग्नितस्तेनाकारोति दायूद् बुबुधे ।
 ३ अपरं दायूद् यिरूशालमे जाया अन्या जयाह ततो दायूदोऽपरे
 ४ पुत्रा दुहितरश्च जश्चिरे । यिरूशालमे शम्भूयः शोववो नाथनः सुकेमान्
 ५ यिभर इलीश्रुय इल्येलटो नेगहो नेफगो याफीय इलीशामा बीजि-
 ६ यादा इलीफेलटखेतितानामानस्तस्य पुत्रा जश्चिरे ।
 ७ अनन्तरं दायूद् निखिजेसायेन्वंशोपरि राजत्वे ऽभिषिक्त इति वार्त्ता
 निश्चस्य सर्वे पिनेछोया दायूद्ं गवेयवितुम् आजग्मः । अपरं दायूद्
 ८ तन्निश्चस्य तेषां विबडं वहिरागतवति पिनेछोयाः समेत्य रिषायिम-
 ९ तनभूमौ विस्तीर्णा बभूवुः । अनन्तरं दायूद् ईश्वरं एकवान् पिनेछो-
 याणां विबडं मया किं प्रन्तथं ? त्वं किं मम करे तान् समर्पयिष्यसि ?
 ११ ततः परमेश्वरस्य जगाद, याहि मया ते तव करे समर्पयिष्यन्ते । अपरं

तेषु वात्सिरासीमम् समागतेषु दायूद् तस्मिन् स्थाने तान् पराजिग्ये ।
ततः परं दायूद् बभामे, ईश्वरो मदीयकरेण मम रिपून् ह्येतोभङ्गवद्
बभञ्ज । तस्मात् तस्य स्थानस्य नाम वात्सिरासीमम् देवताभङ्गस्थान-
मिति बभूव । अनन्तरं तैः स्त्रेष्वां प्रतिमासु तत्र परित्यक्तासु लोका १९
दायूदे निदेशात् ता वज्रिना दाहयाचक्रुः ।

ततः परं पिण्डेष्टीयाः पुनरागत्य तस्यां समभूमौ विस्तीर्णा बभूवुः । १९
ततो दायूदा पुनः परिपृष्ट ईश्वरः कथयामास त्वं तेषां पश्चात् मा १५
गच्छ किन्तु तेषां समीपाद् व्याघ्रव्यागत्य वाकास्थानस्य सम्मुखे तान्
आक्रमिष्यसि । वाकाया उच्चस्थानेषु गमनस्य निनादे त्वया श्रुते त्वं १५
समरं कर्तुं त्रिजिष्यसि यतस्तद्देश्वरः पिण्डेष्टीयानां सैन्यानि निहन्तुं
तवायगामी भविष्यति । अनन्तरम् ईश्वरस्य निदेशानुसारेण दायूदा १९
कर्म्मणि कृते गिवियोनम् आरभ्य गेयरं यावत् पिण्डेष्टीयानां सैन्यानि तै
र्जघ्निरे । तेन दायूदो यशः सकलान् जनपदान् व्यानशे परमेश्वरश्च १०
सर्वान् भिन्नजातीयान् तस्मात् आसयुक्तान् चकार ।

१५ पञ्चदशोऽध्यायः ।

१ नियमसङ्ग्राहाया आनयार्थं जेवीयानां याजकानाञ्च दायूदा नियोजनं ११ सादो-
काविषाकरप्रभृतीनां निर्देशनं ११ अन्यस्त्रेवीयानां गाथकपदे नियोजनं १५ मञ्जू-
वावयनं १६ मीचसया दायूदसुष्कीकरणं ।

अनन्तरं दायूदनगरे दायूदा स्वस्य कृते वेष्टम् निर्मापयाचक ईश्व-
रीयमङ्गवावाञ्च कृते स्थानं निरूपयाचक्रे तस्या निमित्तं पटोटजं स्थाप-
याचक्रे च ।

अपरं दायूद् आश्वासयामास, ईश्वरीयमङ्गवावहने जेवीयान् विना १
कस्याप्यन्यस्याधिकारो न विद्यते यत ईश्वरीयमङ्गवावा वहनार्थं नित्यं
सेवनार्थञ्च परमेश्वरः सेवकं तानेव वरीतवान् । अनन्तरं दायूद् २
ईश्वरीयमङ्गवायाः कृते यत् स्थानं निरूपितवान् तत् स्थानं तस्या आन-
यार्थं च निखिलेखावेजीयान् यिरूषाकमे सङ्ग्राह । अपरं दायूद् ५
हारीववंशीयान् जेवीयवंशीयाञ्च सङ्ग्राह । ऊरीयेकः किहातवंशस्य ५
मुख्य आसीत् तस्य भातरो विंशत्यधिकव्रतं वराः । अपरम् असावो १
मिरारिवंशस्य मुख्य आसीत् तस्य भातरो विंशत्यधिकं व्रतद्वयं वराः ।
अपरं बोबेको जेवीयवंशस्य मुख्य आसीत् तस्य भातरस्त्रिंशदधिकं ०

८ इतं नराः । अपरं शिमयिष इकीवाचनवंशस्य मुख्य आसीत् तस्य आतरो
 ९ हे इते नराः । अपरम् इकीवेको हिमोखवंशस्य मुख्य आसीत् तस्य
 १० आतरो ऽश्रुतिजनाः । अपरम् अम्मीनादव उकीयेनवंशस्य मुख्य आसीत्
 तस्य आतरो दादप्राधिकं इतं नराः ।

११ अनन्तरं दायूद् सादोकाविषायरौ याजकौ केवीयाश्चार्धत ऊरिषे-
 लम् असार्य योयेनं शिमयिषम् इकीयेनम् अम्मीनादवश्च समाह्वय
 १२ तेभ्यः कथयाचकार, यूयं केवीयपितृवंशानां मुख्या नरा अत इकावेकः
 प्रभोः परमेश्वरस्य मञ्जुवायाः कृते मया निरूपितं स्थानं ताम् आनेतुं
 १३ यूयं युद्धाकं सहजाश्च पवित्रीभवत । यतो युद्धाभिस्तत् पूर्यं नाकि-
 यतैस्तत्कारणाद् अस्माकं प्रभुना परमेश्वरेणास्माकं मध्य आघातोऽकारि
 १४ यतो वयं विधिवत् तस्यान्वेषणं नाकुर्म । अनन्तरम् इकावेकः प्रभोः
 परमेश्वरस्य मञ्जुवाम् आनेतुं याजकाः केवीयाश्च स्नान् मेध्यान् अकुर्वन्त ।
 १५ अपरं परमेश्वरीयवाक्यात् मूसा यद्द् आदिष्टवान् तद्वत् केविबंशीया
 नरा वहनदण्डाभ्यां स्वीयस्कन्धैरीश्वरीयमञ्जुवाम् अवहन् ।

१६ अपरं दायूदा केवीयानां मुख्यलोकाः पुनरगद्यन्त यूयं मुरजवस्तकी-
 कर्तलादियन्त्रैर्वाद्यकरणाय हर्षध्वनिकरणाय च स्वेधां सहजान् गाद्य-
 १७ कान् नियोजयत । ततो केवीयाः योयेनस्य सुतं हेमनं तस्य सहजानां
 मध्ये वेरिखियस्य तनयम् आसफश्च मिरारिवंशीयानां स्वकीयभ्रातृ-
 १८ काश्च मध्ये कुशायाः सुतम् रथनं नियोजयामासुः । अपरं तैः सार्कं तेषां
 द्वितीयपदस्थान् सहजान् अर्धतः सिखरियो विनो यासीयेनः शिमी-
 रामोतो यिहीयेन उन्निरिणीयावो विनायो मासेयो मत्तथिव इकी-
 फिलेऊ मिंघेय ओवेदेदोमो यियूयेनखेतिनामकान् दारपालकान् नि-
 १९ योजयाचक्रुः । अतो हेमन आसफ रथनश्चैते गायकाः पितृजीयकर-
 २० ताजैश्चैर्ध्वनिकरणाय सिखरियोऽसीयेनः शिमीरामोतो यिहीयेन
 २१ उन्निरिणीयावो मासेयो विनायश्चैते मुरजैरकामोताख्यस्वरवादनायापरं
 मत्तथिव इकीफिलेऊ मिंघेय ओवेदेदोमो यियूयेनोऽससियश्चैते वस्त-
 कीभिर्जयध्वनिकरणार्थं शिमीनीताख्यस्वरवादनाय नियुक्ता बभूवुः ।
 २२ अपरं केवीयानां मध्ये प्रधानीभूतो यः किननियो गाने नियुक्त आसीत्
 २३ स गानाय नियुक्तः सन् गानमधि समादिशत् । अपरं वेरिखिय इका-
 २४ नाश्च मञ्जुवाया दाररत्नकावाक्ता । अपरम् ईश्वरीयमञ्जुवायाः लम्बुखे
 श्रिवनिवो यिहोशाफटो मिचजेनो ऽमासथः सिखरियो विनाय इकी-

येष्वरक्षैते तुरीरवादयन् अपरम् ओवेदेदोमो यिहियश्च मञ्जूषाया
दारदक्षकावाक्षा ।

अनन्तरं दायूद् इत्यायेनः प्राचीनलोकाः सहस्रपतयश्चानन्दन्त १५
ओवेदेदोमस्य निवेशनात् परमेश्वरीयां नियममञ्जूषाम् आनेतुं जग्मुः ।
अपरं परमेश्वरीयनियममञ्जूषाया वाहकानां जेवीयानाम् ईश्वरेणोप- १६
हृतत्वात् ते सप्त दशभान् सप्त मेघांश्चोददृजन् । दायूद् नियममञ्जूषा- १७
बोद्धारो जेवीया गायकाश्च गायकैः साकं गानाधिपतिः किन्नियश्चा-
तसोयवसनानि पर्यदधत् दायूदो वपुषि चातसीयम् एषोदाख्यवसनम्
आसीत् । अनेन प्रकारेणोच्चैः स्वरैः षडङ्गतुरीकराजमुरजवल्गकीवाद- १८
नेन च निखिलेखायेजीयमनुजाः परमेश्वरीयां नियममञ्जूषाम् आनिन्युः ।

अनन्तरं दायूद्नगरे परमेश्वरीयमञ्जूषायाः प्रवेशनसमये शैलस्य १९
दुहिता मीखला गवाक्षेण निरीक्ष्यात्स्वमानं दृष्ट्यन्तश्च दायूदं नरपतिं
विलोक्य स्नात्ते तं तुच्छीचकार ।

१६ षोडशाध्यायः ।

१ दायूदो वज्रकर्णो ४ गायकानां नियोजनं ७ प्रशंसागीतं १० सेवकानां वाहकानां
वाहकानां वाहकानाञ्च नियोजनं ।

अनन्तरं मानवा ईश्वरीयां मञ्जूषामानीय दायूदा निर्मितस्य वस्त्र- १
वेश्मनो मध्ये स्थापयाम्नाक्षुरीश्वरस्य समक्षं होमवलीन् मङ्गलार्थकव-
लींश्च समुत्सृज्य २
अपरं होमवलीनां मङ्गलार्थकवलीनाञ्चोत्सर्गं ३
समाप्य दायूद् परमेश्वरस्य नासा लोकान् आश्लिष्य जगाद । अपरं ४
निखिलेखायेजीयमनुजानां मध्ये प्रतिपुरुषं प्रतिनारि चैकैकं पूषम् एकैकं
पात्रं प्राक्षारसम् एकैकम् उहुम्बरखड्गश्च परिवेशयाम्नाक्षर ।

अपरं तेन परमेश्वरीयमञ्जूषायाः समक्षम् इत्यायेनः प्रभोः पर- ४
मेश्वरस्य स्मारकध्वजवादस्तोत्रादिसेवनाय जेवीयानां कतिपयमानवाः
न्ययुष्यन्त । तेषां मुख्य आसफो द्वितीयः सिखरीयः अपरे यियूयेनः ५
शिमोरामेति यिहियेको मन्त्रधिय इलीयाबो विनाय ओवेदेदोमश्चैत-
आसन् किञ्च यियूयेनो मुरजं वल्गकीक्षावादयत् आसफस्तु करताजम्
अवादयत् । अपरं विनायो यहसीयेनश्च याजकावीश्वरीयनियम- ६
मञ्जूषायाः सम्मुखे निजं तुरीवादम् अकुर्वतां ।

- ० अपरं दायूहं तस्मिन् दिने परमेश्वरस्य धन्ववादार्यम् आसपस्य
तस्य सहजानाञ्च वरेषु प्रथमं गीतमिदं समर्पवाचकार ।
- ८ परेष्टं कृतं तन्नाम्ने कुर्यात् प्रार्थनामपि ।
तदीयाश्चर्यकर्माणि प्रकाशयत लोकतः ।
- ९ प्रगायत तमुद्दिश्य गीतं गायत तं प्रति ।
तदीयाश्चर्यकर्माणि सच्चिन्तयत सर्वशः ।
- १० तदीयस्य पवित्रस्य नाम्नः स्नाघां विधत्त च ।
सदा तिष्ठतु सानन्दं परेशान्वेषिणां मनः ।
- ११ परेशितुश्च तच्छक्तैः प्रकृतध्वं गवेधयां ।
सर्वदा तस्य वक्त्रस्य प्रकृतध्वं गवेधयां ।
- १२ हे दक्षस्य तदीयस्य त्विच्छायेनः कुलोद्भवाः ।
हे मनेभिमतस्तस्य याकूवो वंशजा नराः ।
- १३ स्मर्यन्तां विचकर्माणि तेनैव साधितानि हि ।
अद्भुतानि च चिह्नानि दग्धाश्चास्तन्मुखोद्भूताः ॥
- १४ भवति प्रभुरस्माकं सयव परमेश्वरः ।
व्याप्नोति मैदिनीं कुन्दां तदीयं राजशासनं ।
- १५ स्मर्यन्तां नियमस्तस्य युष्माभिर्हि निरन्तरं ।
वाक्यश्चाज्ञापितं तेन सहस्रं पुरुषानभि ।
- १६ इन्द्राङ्गीमा समं तेन नियमः स स्थिरीकृतः ।
इस्माकं प्रति पश्चाच्च कथितः श्रमयेन हि ।
- १७ याकूवश्च व्यवस्थार्थं सोऽपि तेन निरूपितः ।
इच्छायेनश्च विध्यर्थं वाक्यमेतदकथ्यत ।
- १८ अधिकारं किनान्द्रे दाम्ये तुभ्यं सुनिश्चितं ।
तदा ते बज्रसंस्था नो विदेशेऽन्त्याः प्रवासिनः ।
- १९ स्थानात् स्थानान्तरं प्रापन् राष्ट्राद् राष्ट्रान्तरं तथा ।
उपद्रवाय तेषां तु नानुमेने स कश्चन ।
- २० भर्त्सयंश्च हते तेषां नृपतीनिदमब्रवीत् ।
मयाभिविस्तलोकानां कुबध्वं स्पशंनं नहि ।
- २१ कुबध्वं नाश्रुभं किञ्चित् भविष्यदादिनां मम ॥
परमेश्वरमुद्दिश्य गीतं गायत भूगताः ।
हृतं तेन परित्राणं प्रकाशयत प्रबहं ।

मध्येऽन्यदेशिनां तस्य संवर्द्धयत गौरवं । १४
 आश्चर्याश्च क्रियास्तस्य नरलोकास्य सर्व्वतः ।
 महान् अति प्रशस्यश्च जायते परमेश्वरः । १५
 यावत्तो देवताः सन्ति ताभ्यो भेतस्य श्व सः ।
 अन्यदेशीयलोकानाम् असाराः सकलाः सुराः । १६
 किन्तु सर्जनकर्त्तास्ति गगनस्य परेश्वरः ।
 समादरः प्रशंसा च तदीयाये हि वर्त्तते । १७
 तिष्ठतः शक्तिसौन्दर्य्यं तदीयधर्म्वेष्मनि ।
 यूयं मनुष्यसन्तानाः परमेशं प्रशंसत । १८
 महिमानं परेशस्य विक्रमश्च प्रशंसत ।
 परमेशीयनास्रश्च महिमानं प्रशंसत च १९
 नैवेद्यानि समादाय प्रयात तस्य सन्निधिं ।
 पवित्रशोभया तत्र कुरुष्वं प्रणिपातनं ।
 पृथिवीस्था जनाः सर्व्वे तस्य साक्षाद् विभीत वै । २०
 संस्थापितं जगत् तेन न कदापि रूखलियति ।
 गन्दन्तु सकलाः स्वर्गं हर्षो व्याप्नोतु मेदिनी । २१
 कथ्यताम् अन्यदेशेषु राजति परमेश्वरः ।
 समुद्रस्तस्य मध्यस्थाः सर्व्वे कुर्व्वन्तु गर्जनं । २२
 क्षेत्रक्षेत्रस्थिताः सर्व्वे भवन्वाङ्मादसंयुताः ।
 वन्यवृक्षाः परेशस्य साक्षादुष्वं ध्वनन्तु हि । २३
 स समायाति मेदिन्या विचारं कर्त्तुमेव हि ।
 परेशं ब्रूत धन्यश्च प्रशंसत परेश्वरं । २४
 यतः क्षेमप्रदाता स चिरस्थस्तदनुग्रहः ।
 यूयं भाषध्वम् अस्माकं चाता त्वं परमेश्वर । २५
 चायस्व सङ्गृह्यास्मान् उद्धर चान्यजातितः ।
 तस्मात् तव पवित्रस्य नाम्नो वर्द्धियते स्तवः ।
 अस्माकमपि स्नाषा ते प्रशंसातो जनिष्यते ।
 इच्छायेकः प्रभु र्योऽस्ति स प्रभुः परमेश्वरः । २६
 भूषाद् आद्यन्तपर्यन्तं धन्यो धन्यश्च सर्व्वदा ॥

अनन्तरं सर्व्वे लोकास्तथास्तितुक्ता परमेश्वरं नुत्युविरे ।

अपरं प्रत्यहं कर्त्तव्यक्रियानुसारेण मङ्गुवाधाः सम्मुखे सेवनार्थम् १०

- १८ आसप्य षोवेदेदोमस्तयोरकृषद्विसहजाश्च परमेश्वरीयनियममङ्गुषायाः
सम्मुखे तस्युः, अपरं विदूष्युनस्य सुत षोवेदेदोमो ह्येषाश्च द्वारपाल-
१९ कावास्ताः । किञ्च परमेश्वर इच्छायेन यां व्यवस्थाम् आचारापयत् तन्मध्ये
२० लिखितानां सर्व्वक्रियाणां करणार्थं विशेषतः प्रत्यहं प्रातःकाले सन्धा-
काले च होमवेद्यां परमेश्वराय होमार्थकबलिदानार्थं याजकः सादोक्त-
स्तस्य याजका भ्रातरश्च गिवियोगस्थो भृगुस्थाने परमेश्वरीयावासस्य
२१ सम्मुखे तस्युः । अपरं चिरस्थस्तदनयश्च इत्यादिना गोतेन परमेश्वरस्य
धन्यवादार्थं तैः साकं हेमनो विदूष्युनोऽपरेषाश्च येषां नामानि लिखि-
२२ तानि ते यता लोकास्तस्युः । विशेषत उच्चध्वनिकरणार्थम् ईश्वरीययन्त्र-
वादनार्थश्च तूरीकरतानधारिणां कृते हेमनयिदूष्युनो तैः साकं तस्यनुः ।
२३ विदूष्युनस्य तनयाश्च द्वारपाला बभूवुः । अनन्तरं सर्व्व लोका निजं निजं
निवेष्टनं प्रतस्थिरे किञ्च दायूद् निजपरिजनान् आशिषं निगदितुं
परावृत्य जगाम ।

१७ सप्तदशोऽध्यायः ।

- १ मन्दिर्निष्कालमधि नाथनस्य परमेश्वरस्य च कथनं अपरं दायूदमधि कथनं १९
परमेश्वरं प्रति दायूदः प्रार्थना प्रशंसनञ्च ।
२ अनन्तरं दायूद् यदा निजगोत्रे न्यवसत्, तदा स भविष्यदादिनं
नाथनं जगाद, पश्य मयैरसकाष्ठे निर्मिते प्रासाद उच्यते किन्तु परमे-
३ श्वरीयनियममङ्गुषा यवनिकानाम् अधस्तिस्रुति । ततो नाथनो दायूदं
बभाषे त्वं निजमनेगतं साधय परमेश्वरस्तव सहाय आस्ते ।
४ अपरं तस्यां रजन्वाम् ईश्वरस्य वाक्कामिदं नाथनस्य निकटं समाग-
५ ञ्कत्, त्वं गत्वा मम दासं दायूदं वद, परमेश्वर इति वाचं वक्ति, मम
६ वासाधे त्वया मन्दिरे न निर्मातव्यं । इच्छायेत्वंशस्याज्ञानयनदिनमा-
७ रब्ध्याद्य यावत् मया मन्दिरे न न्युष्यते किन्त्वेकं वस्त्रवेष्टम विहायान्यद्
८ वस्त्रवेष्टमैकञ्च स्थानं विहायान्यत् स्थानं गम्यते । तथापीच्छायेत्वंशमध्ये
मम पर्य्यटनकाले मम प्रजापालकत्वपदे नियुक्तः कश्चिद् विचाराधि-
९ पतिः कदापि त्विं मया पृष्ठ इदं, युष्माभि मन्त्रते कुत एरसकाष्ठमयं
१० गृहं न निर्मीयते ? इदानीं त्वं मम दासं दायूदं वद, सेनाधिपः
परमेश्वर एतां वाचं वक्ति मम प्रजानाम् इच्छायेत्वंशोयाणां राजानं
कर्तुम् अहं त्वां मेवस्थानात् मेवागाम् अनुचरयाच गृहीतवान् ।

अपरं त्वं यद्यद् उपक्रमितवान् तत्सर्वस्मिन् अहं तव सहायो भवन् ८
तव सम्मुखे तव सकलशत्रून् उत्क्षिप्तवान् चक्रवर्त्तिना महतां लोकानां
नामवत् तव महानाम च कृतवान् । तदन्यत् मया निजप्रजानाम् ९
इच्छायेन्वंशीयानां कृते स्थानमेकं निश्चित्य ते तस्मिन् स्थाने समस्था-
प्यन्त, ते तत्र स्वस्थाने निवसन्ति पुनस्त्रालिता न भविष्यन्ति । पूर्वकाले
यदा चाहं मदीयेच्छायेलीयलोकान् शासितुं विचाराधिपतीन् न्ययो- १०
जयं तदा ते यादृशं दुष्टैर्मानवैरक्षिप्यन्त तादृशं पुनर्न क्लेश्यन्ते ।
तव रिपवः सर्वे मया दमिताः परमेश्वरस्वरूपकृते वंशमेकं स्थापयिष्यतीति
वाक्यमपि मया कथितं ।

अपरं त्वयि सम्पूर्णायुधि सति निजपितृलोकानां सन्निधिं गतवति ११
आहं तव सन्तानजं भाविवंशं स्थापयिष्यामि तस्य राज्यं स्थिरीकरि-
ष्यामि च । स मदर्थं मन्दिरमेकं निर्मास्यति, अहञ्च तस्य राजसिंहा- १२
सनम् अनन्तकालं यावत् स्थिरीकरिष्यामि । अहं तस्य पिता भवि- १३
ष्यामि स च मम पुत्रो भविष्यति । तवाग्रवर्त्तिनो राजसो मया
यादृक् खानुग्रहेऽपसारितस्तादृक् तत्ते समानुग्रहे नापसारयिष्यते ।
किन्तु मम गृहे मम राज्ये च स मयानन्तकालं यावत् संस्थापयिष्यते १४
तस्य राजसिंहासनमप्यनन्तकालं यावत् स्थिरं स्थास्यति । अनन्तरं १५
तानि सकलवाक्यानि तच्च दर्शनं यथातथ्यं नाद्यनेन दायूदे कथया-
चकिरे ।

ततो राजा दायूद् अभ्यन्तरं गत्वा परमेश्वरस्य सम्मुख उपविश्य १६
कथयामास हे प्रभो परमेश्वर कोहं मम वंशश्च कः यत् त्वं माम् एतत्प-
र्यन्तम् आनीतवान् ? तथापि हे ईश्वर, त्वम् एतदपि खट्वैः क्षुद्रं १७
कार्यं मन्यसे, हे प्रभो परमेश्वर त्वं निजदासस्य सुदोषं भाविवंशम-
प्यधि वाचम् उक्तवान् मास्त्रोपदस्थलोकवत् ज्ञातवान् । एतदन्यत् १८
भवतो दासस्य सम्मानमधि दायूदा किं वदितुं शक्यते ? त्वं निजदासं
वेत्सि । हे परमेश्वर त्वं खदासस्य कृते स्वमनोऽभिलाषाद् एतादृशं १९
सम्पूर्णं माहात्म्यं विदधत् एतानि सर्वाणि महत्कार्याणि प्रकाशित-
वान् । हे परमेश्वर, अस्माभिः स्वकर्त्रेण यद्यत् श्रुतं तस्मिन् सर्वस्मिन् २०
तव सहृदयः कश्चिदपि नास्ति त्वां विना कश्चिद् ईश्वरो नास्ति । अपरं २१
तवेच्छायेल्लोकस्य तुल्या काप्यन्या जातिर्भूमिद्वये किं विद्यते वस्या
सोचनेन कक्षीयजार्तिं कञ्चुम् ईश्वरः स्वयम् आग्रतवान् ? त्वं महद्भि

भयङ्करैश्च कर्मभिर्महायज्ञः प्राप्त्यर्थं तदेव कृत्वा मिसरदेशात् निजलो-
 कान् मोक्षयित्वा तेषां सम्मुखाद् अन्यलोकीयान् लोकान् ददधितवान्,
 १२ निजेखायेन्वंशीयांश्चानन्तकालार्थं स्वकीयप्रजाः कृतवान् अपरं हे पर-
 १३ मेश्वर त्वमेव तेषाम् ईश्वरोऽभवत् । इदानीं हे परमेश्वर स्वदासमधि
 तस्य वंशमधि च त्वया प्रतिश्रुतं वाक्यम् अनन्तकालं यावत् स्थिरीभवतु,
 १४ त्वया यदुक्तं तदेव क्रियतां । तत् स्थिरीभवतु किञ्च सेनाधिपतिः परमे-
 श्वरो य इखायेन्वंशस्येश्वरः स एवेखायेन्वंशस्येश्वरोऽभवदिति वाचा
 तव नाम नित्यं महद् भवतु तव दासस्य दायूदो वंशश्च तव साक्षात्
 १५ स्याच्च भवतु । हे मम प्रभो तव वंशमहं वर्द्धयिष्यामीति वाक्यं त्वयैव
 तव दासस्य कर्णगोचरीकृतं ततो हेतोस्तव समीपे प्रार्थनामिमो निवे-
 १६ दयितुं तव दास उस्तुकोऽभवत् । हे परमेश्वर त्वमेव सत्य ईश्वरः,
 १७ त्वं निजदासाय शुभं प्रतिश्रुतवान् अतस्तव दासस्य वंशो यथानन्त-
 कालं तव समस्तं स्थिरो भवेत् तथा तव दासस्य वंशं प्रत्याश्रित्य
 वक्तुं त्वमेवाहंसि यतस्तवाशीर्वादेन सोऽनन्तकालार्थम् आशीःप्राप्तो
 भविष्यति ।

१८ अष्टादशोऽध्यायः ।

१ पिजेष्टीयानां मोयावीयानाञ्च लोकानां दायूदो हमनं १ हृददेपरस्यारामीय-
 लोकानाञ्च जयनं २ दायूदं प्रति नाथिराजप्रभृतीनाम् उपायनं १९ इति मोयानां
 जयो देशे दुर्गस्थापनञ्च (४ दायूदः भिन्याधिपतीनां नामानि च)।
 १ अनन्तरं दायूद् पिजेष्टीयान् पराजित्य नस्वीचकार तेषां करेभ्यः ।
 २ मातं तदीयोपनगराणि चापजग्राह । अपरं स मोयावीयान् परा-
 जित्य ततो मोयावीया दायूदो वशीभूय करदायिनो बभूवुः ।
 ३ अनन्तरं पराततटिन्याः समीपस्थदेशे निजकर्तृत्वं संस्थापयितुं सो-
 ४ वाया राज्ञि हृददेवरे गतवति दायूद् हमाते तं पराजित्य तस्य सहस्रं
 रथान् सप्तसहस्राणि हयारोहिण्यो विंशतिसहस्राणि पदातिकञ्च
 जग्राह रथहयानां पादशिराश्चिच्छेद च क्तिन् तेषां मध्ये शतं
 ५ रथान् अवशेषयामास । अनन्तरं दम्भेशकस्यारामीयेषु सोबाहूपस्य
 हृददेवरस्य साहाय्यं कर्तुम् आगतेषु दायूद् तेषाम् अरामीयाणां दावि-
 ६ शतिसहस्राणि लोकान् अवधीत् । अपरं दायूद् अरामीयदम्भेशक-
 प्रदेशे सैनिकाः स्थापयामास ततोऽरामीया दायूदो वशीभूय करदा-

विनो बभूवुः । अनेन प्रकारेण दायूद् यद्यद् उपाक्राम्यत् तत्सर्वस्मिन्
परमेश्वरस्तं जयिनं चकार । ७ दायूद् हृददेघरस्य दासानां गात्र-
स्थानि खर्वाफलकानि गृहीत्वा यिरूशालमम् आनिनाय । अपरं ८
दायूद् हृददेघरस्याधोनाभ्यां टिभतं कूनक्षेतिनामकाभ्यां नगराभ्यां
भूयिष्ठानि पित्तनान्यानिनाय तैरेव सुजेमान् पित्तनमयं सागररूपं
पात्रं क्षम्भद्वयं पित्तनमयभाजनानि च निर्मितवान् ।

अनन्तरं दायूदा सोवान्दपस्य हृददेघरस्य सर्वाणि सैन्यानि परा- ९
जितानीति वात्तां निशम्य तोयिनामा हमातीयन्तपती राज्ञो दायूदः
कक्ष्यायं प्रष्टुं युध्यता तेन हृददेघरस्य पराजितत्वकारणात् तस्य धन्य- १०
वादं कर्तुञ्च तस्य समीपं स्वपुत्रं हदोरामं तेन सार्द्धञ्च रौप्यमयाणि
सुवर्णमयानि पित्तनमयानि च सर्वविधभाजनानि प्रेषयामास यतो
हृददेघरेण सार्द्धं तोयिनाम्नोऽपि युद्धम् आसीत् । तत इदोममोयावा- ११
म्नोनपिजेष्टीयामाजेकप्रभृतिभ्यः सर्वजतिभ्यो जोठितैर्दुर्बलसुवर्णैः सह
तानि सर्वाण्यपि राज्ञा दायूदा परमेश्वरम् उद्दिश्य समुत्सृजिरे ।

अनन्तरं सिरूयायाः सुतो योयावो जवणाख्यायाम् उपत्यकायाम् १२
अष्टादशसहस्राब्धीदोमीयलोकान् जघान । अपरं स इदोमदेशे सैनिकाः १३
स्थापयामास, इदोमीया लोकाश्च सर्वे दायूदो दासा बभूवुः । अपरं
दायूद् यद्यत् स्थानं जगाम तत्सर्वंस्थाने परमेश्वरस्तं जयिनं चकार ।

इत्थं दायूद् इस्त्रायेणः सर्ववंशोपरि राजत्वं कुर्वन् निजसकल- १४
प्रजाः प्रति सुविचारं न्यायश्चाचकार । तस्मिन् काले सिरूयायाः पुत्रो १
योयावः प्रधानसेनापतिरासीत् । अहीटूवस्य सुतः सादोकोऽविद्याध- १६
रस्य सुतोऽहीमेनकश्च याजकावास्तां सिरायश्च जेखक आसीत् । बि- १०
होयादस्य सुतो विनायः किरिथीयानां पिजेथीयानाश्चाध्यक्ष आसीत् ।
तथा दायूदः सुता नरपतेः प्रधानसभासूद आसन् ।

१८ जनविंशोऽध्यायः ।

१ हानूनेव दायूदो दूतानां वधवच्छेदनं १ अशोमीयलोकानां पराजितत्वं १६
तेषाम् उपकारिणः जावकश्च पराजितत्वं ।

ततः परम् अम्मोनवंशस्य राज्ञि नाहश्चे मृतवति तस्य पुत्रस्तस्यैव १
राजा बभूव । सुतो दायूद् अवदत्, हानूनस्य जनको नाहश्चे मां १

- प्रति यादृशं सद्भावम् आचरद् अहमधीदानीं हानूनं प्रति तादृशं
सद्भावम् आचरिष्यामि । अतो दायूद् तस्य पितरमपि तं सान्त्वयितुं
१ दृताम् प्रेषयामास । दायूदस्तेषु दासेभ्यस्मानवंशीयानां देशे तस्य सम-
क्षम् उपस्थितेभ्यस्मानवंशीयानां मुख्या हानूनं जग्मुः, दायूदा तव
समीपं सान्त्वयितारो जनाः प्रहिता इति कर्म तव पितुः सम्मानार्थं
२ नाश्रयितुं तव समीपम् आगच्छनिति किं नहि ? ततो हानूनां दायूदो
दासान् धृत्वा तेषां अश्रुजाम् अर्द्धमर्द्धं क्षौरयित्वा नितम्बपर्यान् तेषां
३ वस्त्राणि कृत्वा च तान् विससर्ज । अनन्तरं केनचिद् गत्वा वार्त्तामेनां
दायुदि आपिते तेषाम् अतीव त्रपाकारणाद् राजा तेषां साक्षात्कर-
णार्थं लोकान् प्रहिच्छेदम् आदिदेश, यावद् युष्माकं अश्रुणि न वर्द्धन्ते
तावद् यूयं यिरीहो तिष्ठत पश्चात् पराहत्यागच्छत ।
- ४ अनन्तरं वयं दायूदः सम्मुखे दृष्ट्वा अहमात्मैवस्मानवंशीये दृष्ट्वा,
ततो हानूनांस्मानवंशीयाश्चरामनहरयिमाद् अराममाखातः सावा-
तश्च वेतनयाहिणां रथहयारोहिणाम् आनयनार्थं दूतैरेकसहस्रकि-
५ ऋपरिमितं रौप्यं प्रेषयामासुः । तैस्तु वेतनम् अङ्गाकृत्य द्वात्रिंशद्-
रथेषु माखाया राक्ष तस्य लोकेषु च कल्बेषु ते समागत्य मेदिवायाः
सम्मुखे शिविरं स्थापयामासुस्ततोऽस्मानवंशीया अपि खलनगरेभ्यः
८ समागत्य युद्धायजग्मुः । तां वार्त्तां निश्रम्य दायूद् योषावं बलवन्ति
९ सर्वसैन्यानि च तत् स्थानं प्रेषयामास । ततोऽस्मानवंशीया वहिर्भूय
गोपुरप्रवेशस्थाने सैन्यानि रचयाञ्चक्रिरे ते च समागता राजानः क्षत्रे
१० एषम् व्यूहं रचयाञ्चक्रिरे । इत्थम् अयदिशि पश्चादिशि च द्रव्यो दिश्यो
मंदिवर्द्धं युद्धं जायत इति दृष्ट्वा योयाव इच्छायेकः सर्वेभ्यः परीक्षित-
११ तलोकेभ्यो लोकान् कृत्वारामीयाणां विबद्धं व्यूहं रचयामास । अव-
शिष्टलोकेषु च निजसहजे ऽवीश्ये तेन समर्पितेषु सोऽस्मान्नीयानां
१२ विबद्धं व्यूहं रचयाञ्चकार । अपरं योयावत्तं जगाद, अरामीयाश्चेत्
मत्तो बलवन्तो भवन्ति तच्छूहं त्वयोपकसंथः, अस्मान्नीयाश्च चेत् त्वत्तो
१३ बलवन्तो भवन्ति तच्छूहं त्वाम् उपकृदिष्यामि । त्वं प्रबलो भव, वयं
खलोक्तानाम् अस्मदीयेश्वरस्य नगराणाञ्च कृते पुरुषत्वं प्रकाशयिष्यामहे
१४ परमेश्वरश्च यत् क्षेमं मन्यते तदेव करिष्यति । अनन्तरं योयावे तस्य
सङ्गि लोकेषु चारामीयैः समं युद्धं प्रवृत्तेषु ते तस्यायेऽग्रे पलायाञ्चक्रिरे ।

अपरम् अरामीयाः पलायन्त इति दृष्ट्वाभ्मोनवंशीया अपि तस्य आतु- १५
रवीश्रयस्याग्रे पलाय्य नगरं प्रविबिभुः । ततो योयावो यिरूशालनं
जगाम ।

अनन्तरं वयम् इस्त्रायेलवंशीयैः पराजिता इति वीक्ष्यारामीया १६
दृतान् प्रहित्य परातनद्याः पारस्थान् अरामीयान् वहिरानिभुः, हृद-
देवरस्य सेनापतिः श्रोवकश्च तेषाम् अग्रगामी बभूव । अनन्तरं दायूद् १७
तां वार्त्तां निश्चयेस्त्रायेलः सकलवंशान् संगृह्य यद्गतटिन्याः पारं गत्वा
तेषां सन्निधिम् उपस्थाय तेषां विरुद्धं व्यूहं रचयाच्चक्रे ततोऽरामीय-
लोकानां विरुद्धं दायूदा युद्धाय व्यूहरचनायां कृतायां ते तेन सह
युयुधुः । किन्त्वारामीया इस्त्रायेलवंशस्य सम्मुखात् पलायाच्चक्रे ततो १८
दायूद् अरामीयाणां सप्तसहस्राणि रथान् चत्वारिंशत्सहस्राणि पदा-
तौश्च नाशयामास विशेषतस्तेषां सेनापतिं श्रोवकं अधान । अनन्तरं १९
वयम् इस्त्रायेलवंशीयैः पराजिता इति वीक्ष्य हृददेवरस्य भृत्या दायूदा
सह सन्धिं कृत्वा तस्य वशीबभूवुः । अतोऽरामीया अभ्मोनवंशीयान्
पुनरुपकर्तुं निष्कृन् ।

२० विंशोऽध्यायः ।

१ दायूदः प्रतनाभी रब्बानगरस्य पराजितत्वं ४ पिलेष्टीयानां वयाणां दीर्घवपुषां
लोकानां जयम् ।

अनन्तरं तस्मिन् बत्सरे गते सति राज्ञां रथयात्रासमये योया १
सैन्यान्यादाय जगाम ततः सोऽभ्मोनवंशीयाणां देशं नाशयामास किञ्च
रब्बानगरीं गत्वा संबरोध, किन्तु दायूद् यिरूशालने तस्थौ । अन- २
न्तरं योयावो रब्बां पराजित्य विनाशयामास । अपरं दायूदा रत्न-
सुवर्णानां किञ्चरैकपरिमाणे राजमुकुटे तद्देशीयनृपस्य मस्तकाद् आदत्ते
तद् दायूदः शिरस्थारोपयत्, अपरं स तस्मात् नगरात् प्रभृतानि जोठि-
तप्रस्थाणि वहिष्कृत्यानिनाय । अनन्तरं दायूद् तन्मध्यवर्तिनो मनुजान् ३
वहिष्कृत्यानीय करपत्राणां जोहमयानां जोष्टप्राणां परश्रूनाश्च कर्मसु
न्ययुक्तः । दायूद् अभ्मोनवंशस्य सकलनगराणि प्रति तादृशं चकार ।
ततः परं दायूद् तस्य निखिला मनुजाश्च यिरूशालनं प्रत्याजग्मः ।

अनन्तरं मेबरे पिलेष्टीयैः साकं संयाम उपप्लिते इज्जतीयैः सिब्बि- ४
खयस्यस्य वृहत्पायस्य तनयं सप्तं व्यापादयामास । पुनर्म्बारं पिलेष्टीयैः ५

- समं समर आरब्धे तत्र बायीरस्य सुत इक्ष्वाणिगस्तनुदद्वयम्बहाम्भु-
 १ कधारिणं मातीवज्जातस्य भातरं कश्चिं व्यापादयामास । अनन्तरं
 माते पुन युंङ्गे जाते प्रतिहस्तं प्रतिपदश्च षट् षट् अङ्गुल्यः साकल्येन
 चतुर्विंशत्तङ्गुल्यो यस्यासन् एवम्भूतस्तस्य दृष्टतकायस्यातीव दीर्घकाय
 ० एकस्तनय इच्छायेन नरं स्पृष्टयामास ततो दायूदे। भातुः श्रिमियस्य पुत्रो
 ८ योनाथस्तं व्यापादयामास । मातीया दृष्टतकायवंशीया एते चत्वा-
 रो जना दायूदा तस्य दासैश्च जङ्गिरे ।

२१ एकविंशोऽध्यायः ।

- १ दायूदा लोकानां गणनं ६ मादेन दायूदं प्रति दण्डवयकचनं १४ सप्रतिमहमेयु लो-
 केषु जनेषु यिक्काक्षमः कृते दायूदः प्रायेन १८ चरीकाहस्य शम्भुसर्देनभ्याम
 मणिना दायूदे उत्तरदाभं ५८ तत्र भ्याने यज्ञवेदिनिष्काशं मन्दिरनिष्काश
 निदेशय ।
- १ अनन्तरं श्रयतान इच्छायेनवंशस्य प्रतिकूलम् उत्थायेच्छायेनवंशस्य
 २ गङ्गनाय दायूदं प्रवर्तयाश्चकार । अनन्तरं दायूद् योयावं मनुजानां
 मुख्याश्च समादिदेश युयं वेशेवामारभ्य दागं यावद् इच्छायेनीयमनु-
 जान् गमयत ततः परं मम सन्निधिं वार्त्ताम् आनयत, अहं तेषां संख्यां
 ३ विविदिषामि । ततो योयावः कथयाश्चकार, इदानीं यावन्तो मनुजा
 विद्यन्ते परमेश्वरस्तस्य श्रतगुणं निजलोकान् वञ्चयतु किन्तु भो मम
 प्रभो राजन् ते सर्वे किं मत्प्रभो दासेया नहि ? तर्हि मम प्रभु नृपति-
 ४ रेतस्मिन् कर्मणि प्रवृत्त्या कुत इच्छायेनो दासस्य मूलं भवेत् ? तथापि
 योयावस्य वचनाद् राज्ञो वचने प्रबले सति योयावः प्रस्थायेच्छायेनीय-
 जनपदस्य सर्वत्र पर्यटितवान् ततः परं यिक्काक्षमं पुनराजगाम ।
 ५ अनन्तरं योयावो लोकानां गणनस्य संख्यां दायूदं व्यापादयामास तत्रे-
 छायेनीयवंशस्यैकादशतन्त्राणि खड्गधारिणो मानवा यिक्कादवंशस्य च
 सप्ततिसहस्राधिकानि चतुर्नन्त्राणि खड्गधारिणो मानवा आसन् ।
 ६ परन्तु तेषां मध्ये स जेवीयान् विन्यामीनवंशीयाश्च न गमयाश्चकार
 ० यतो योयावो महीपतेस्ताम् आर्त्तां दृष्ट्वाहं नमन्यत । अपरं कार्ये-
 ८ यैतेनैश्वरस्यासन्तोषे जाते स इच्छायेनवंशम् आजवान् । अनन्तरं दायूद्
 ईश्वरम् अवाचत् कार्येजानेन मया महाकलयम् अकारि, इदानीं
 विनयेऽहं निजदासस्य कण्ठं क्षमस्व मयातीव मूढस्य कर्मोकारि ।

अनन्तरं परमेश्वरे^१ दायूदः प्रदर्शकं ग्राहं बभूव इदम् अवोचत्, त्वं ८
 गत्वा दायूदं ब्रूहि परमेश्वरे^२ बभूव इदम् उच्यते तव सम्मुखे मया त्रयो १०
 दशानिधीयन्ते तेषाम् एकस्मिन् त्रियतां मया स एव त्वं प्रति कारि-
 स्यते । ततो ग्राहो दायूदः सन्निधिं गत्वा तम् अवोचत् परमेश्वरो ब्रवीति ११
 चीन् वत्सरान् दुर्मिच्छोऽथवा चीन् मासान् यावत् तव प्रसाद् १२
 करोषां खड्गेषु तिष्ठत्यु तेषां सम्मुखे तव विनाशोऽथवा चीन् दिवसान्
 यावत् जनपदे परमेश्वरस्य खड्गस्वरूपाया महामार्त्या अर्धत इच्छा-
 येनः हस्त्ये जनपदे विनाशकद्रुतस्य भ्रमणम् एतत्त्रयस्य मध्ये त्वयैकं
 त्रियतां मत्प्रेरयिष्ये मया किमुत्तरं दातव्यं तदिदानीं त्वयाजोच्यतां ।
 ततो दायूद् ग्राहं बभावे मम महती मनःपीडा जाता, इदानीं परमे- १३
 श्वरस्य हस्ते पतितुमिच्छाम्यहं यस्मात् तस्य क्षपा प्रचुरा ग्राहं मनुष्याणां
 हस्तेषु पतितुम् इच्छामि ।

अनन्तरं परमेश्वर इच्छायेकवृत्तं प्रति महामार्त्यां प्रेषयात्सकार तत १४
 इच्छायेकीयानां सप्ततिसहस्राणि मनुजा अभियन्त । अपरम् ईश्वरो १५
 विरूपाक्षमस्य विनाशार्थं यं दूतं तत् स्थानं प्रहितवान् तस्य विनाशन-
 समये परमेश्वरो विजोक्त्य विपद्यनुत्पद्य तं विनाशकं दूतम् अवब्रवीत्,
 अजमनेन त्वं स्वकरं सञ्जोषय । तदानीं परमेश्वरस्य दूतो यिवूधीय-
 स्यादौशाहस्य शस्यमर्दनस्थानस्य सन्निधाववातिष्ठत् । अनन्तरं दायूद् १६
 ऊर्ध्वहृदि भवन् द्यावाभूम्यो र्मध्यपथिस्थितं परमेश्वरस्य दूतं तस्य करे
 च विरूपाक्षमस्योपरि प्रसारितं निष्कोषं खड्गं ददर्श ततो दायूद् प्रा-
 चीनमनुजाश्च परिहितशास्त्रवसनाः सन्तो न्युज्जीभूय न्यपतन् । अन- १७
 न्तरं दायूद् ईश्वरं बभावे मनुजानां मरणस्यादेशः किं मया नाकारि ?
 मयैव पापमकारि मयैव सोऽपराधोऽस्ति मेधैरेतैः किम् अपराधं ?
 चे मम प्रभो परमेश्वर विनयेऽहं मम मदीयपिहवंशस्य च विरुद्धं त्वया
 करः प्रसार्यतां परन्तु निजप्रजानाम् आघाताय न प्रसार्यतां ।

अनन्तरं परमेश्वरस्य दूतो ग्राहं बभावे त्वं दायूदम् इदम् आदिश, १८
 त्वं गत्वा यिवूधीयस्यादौशाहस्य शस्यमर्दनस्थाने परमेश्वराय यज्ञ-
 वेदीमेकां निष्कोषय । अनन्तरं परमेश्वरस्य नास्रा ग्राहो यद् आजापि- १९
 तवान् तदनुसारेण दायूद् यात्रां विदधे । तदानीम् शरीराद्यो गोधू- २०
 मान् अमर्दयन्, अनन्तरं स पराख्य दूतम् आदर्शत् ततः स तस्य
 चत्वारः सुताश्च प्रहृष्टा बभूवुः । अनन्तरं दायूद्यदौशाहस्य समी २१

- पम् उपस्थितवति स इष्टिं कुम्भं दायूदं विजोक्तं शस्यमर्हन्त्यानाद्
 १२ वहि गत्वा भूमिकमद्विराः सन् दायूदं प्रज्जनाम् । तदानीं दायूद्
 अरौबाहम् अत्रवीत् त्वम् इदं शस्यमर्हन्त्यानां मद्यं देहि त्वया सम्पूर्णं
 मूल्यमादाय तत् मद्यं दीयतां, मनुजानां मध्यात् महाभारी यन्नवर्जित
 १३ तत्कृते मयात्र स्थाने परमेश्वराय यज्ञवेदिरेका निर्मापयिष्यते । ततो
 ऽरौबाहो दायूदं बभाषे, ऋक्सातु, मम प्रभुना पार्थिवेन यत् क्षेमं
 बुध्यते तदेव क्रियतां । पश्यतु होमबन्धे निर्मितं कृवभा इत्यननिमित्तं
 मर्हन्त्यानां नैवेद्यस्य निमित्तं गोधूमाश्च मया दीयन्ते सर्व्वाख्येयानि
 १४ मया त्यज्यन्ते । अनन्तरं दायूद् अरौबाहं जगाद तन्न भवतु मया
 सम्पूर्णं मूल्यमेव दत्त्वा सर्व्वाख्येयानि क्लियिष्यन्ते नाहं परमेश्वराय तव
 १५ सम्पदं दास्यामि विनामूल्यजन्तान् होमबन्धीन् प्रोत्सज्यामि । अनन्तरं
 दायूद् षट्शतश्लोकपरिमितानि महारजतानि दत्त्वाऽरौबाहात् तत्
 १६ स्थानं विक्रीय । अपरं दायूद् तस्मिन् स्थाने परमेश्वराय यज्ञवेदीं
 निर्माप्य होमबन्धीन् मङ्गलार्थकवर्णींश्च प्रोत्सर्ज्य परमेश्वरम् उद्दिश्य
 प्रार्थनां चकार च । ततः स होमार्थकयज्ञवेद्यपरि वर्गात् समेतैव
 १७ ऊतबहेन तस्माद्युत्तरं ददौ । अनन्तरं परमेश्वरेण दूतेसमादिष्टे स
 निजमसिं कोषे निदधे ।
 १८ अनेन प्रकारेण परमेश्वरो यिवूषीयारौबाहस्य शस्यमर्हन्त्याने
 मद्यम् उत्तरं दत्तवान् इति विजोक्तं दायूद् तदारभ्य तत्रैव बन्धीन् अद-
 १९ दात् । परन्तु प्रान्तरे मूससा परमेश्वराय निर्मापित आवासो होम-
 २० वेदिश्च तदानीं भृगुस्थाने गिवियेन आस्तां । किन्त्वोत्तरं प्रष्टुं दायूद्
 तस्य समर्थं शक्तं नाशक्नोत्, यतः स परमेश्वरीयदूतस्य अङ्गहासाद्
 विभयाच्चकार । अनन्तरं दायूद् बभाषे स्थानम् एतत् प्रभोः परमेश्व-
 रस्य मन्दिरम् इच्छाम्येवो होमवेद्याः स्थानञ्च भविष्यति ।

२२ दान्निगोऽध्याय ।

१. मन्दिरस्य निर्माणार्थं दायूदा वज्रद्वयाणां संपन्नं १ सुलेमानं प्रति मन्त्रका निदे-
 श्य १० सुलेमन उपकारार्थम् अधिपतौनाम् आह्वयः ।
 १ अनन्तरं दायूद् इच्छाम्येजीयजनपदे प्रवासिनां सर्वेषां विदेशिनां
 २ संयुक्तम् आश्रयपाञ्चकार, अपरम् ऐश्वर्यमन्दिरस्य निर्माणार्थं यो-
 ३ र्यपाषाणानां कर्तनाय भास्करान् नियुयुजं । अपरं हारीयकवाटानां

कोनानां कृते कलानां कृते चापरिमितान् आयसान् अपरिमितान्
 आरकूटांश्च सङ्गृहीतवान् । अपरम् असंख्यान्येरसकाष्ठानि संगृहीत- ४
 वान् यतः सीदोगीयाः सीदोगीयाश्च दायूदः समीपं बह्वन्येरसकाष्ठानि
 समानिन्युः । दायूद् कथयामास मम तनयः सुजेमान् अल्पवयस्को ५
 नृदुस्त्रास्ति परन्तु परमेश्वरस्य कृते यन् मन्दिरं निर्मातव्यं तेनातीव
 रुहता भवितव्यं तस्य यशसा शोभया च सर्व्व देशा व्याप्तयाः, अतोऽहं
 तत्कृते त्र्यसङ्गृहं करिष्यामि । तस्मात् दायूद् खनिधनात् पूर्वं तस्य
 कृते बाहुल्यतः सङ्गृहं चकार ।

ततः परं दायूद् निजतनयं सुजेमानम् आह्वयेखायेलीयस्य प्रभवे १
 परमेश्वराय मन्दिरनिर्माणम् आह्वययाचकार । दायूद् सुजेमानं २
 जग्राद, हे मम तनय, मदीयप्रभोः परमेश्वस्य नास्तेऽहं मन्दिरं निर्माप-
 यिष्यामीति मम मनोरथे जाते परमेश्वरस्य भारतीयं मां प्रति समुपा- ८
 तिष्ठत् त्वया बह्वनि यधिराण्यपात्यन्त महान्तः समरास्त्राक्रियन्त तत्-
 कारणात् त्वया मम नास्ते मन्दिरं न निर्मापितव्यं यतः एधित्वां मम
 गोचरे बह्वनि यधिराणि त्वयापात्यन्त । पश्य तवैकः सुतो जनिष्यते स ९
 शान्तो मानवो भविष्यति मया तस्मै चतुर्दिक्स्थितेभ्यः परिपश्विधे
 विश्रामो वितारिष्यते तदीयं नामधेयं सुजेमान् शान्त इति भविष्यति,
 तस्य राजत्वसमयेऽहम् इखायेलीयेभ्यः शान्तिं निष्कण्टकत्वञ्च विश्राण-
 यिष्यामि । स एव मम नास्ते मन्दिरं निर्मापयिष्यति स मम तनयो १०
 भविष्यत्यहञ्च तस्य पिता भविष्यामीखायेलीयानाम् उपरि तस्य रा-
 सिंहासनम् अनन्तकालं स्थेष्ठं करिष्यामि च । हे मम तनय, परमेश्वर ११
 इदानीं तव सहायो भवतु स त्वामधि यादृग् उक्तवान् तदनुसारेण त्वं
 भाग्यवान् भूत्वा निजप्रभोः परमेश्वरस्य मन्दिरं निर्मापय । तदन्यद् १२
 इखायेलीयानाम् आधिपत्यार्थं स्वप्रभोः परमेश्वरस्य व्यवस्थाया आच-
 रणार्थञ्च परमेश्वरस्तुभ्यं ज्ञानबुद्धीं प्रदेयात् । परमेश्वर इखायेकः कृते १३
 मूससं यान् विधीन् याश्चाह्ना आदिशत् ताः पातयितुं यदि मनो नि-
 धत्से तर्ह्येव त्वं भाग्यवान् भविष्यसि, तस्मात् शक्तिमान् उत्सुकश्च भव
 भीतो निराशश्च माभूः । पश्याहं निजदुःखसमये परमेश्वरीयमन्दिरस्य १४
 कृते कलकिकारपरिमितानि सुवर्णानि दण्डककिकारपरिमितानि
 दुर्वर्णानि प्रचुरत्वाद् अपरिमितान् आरकूटान् कोटांश्च समग्राह्यम्
 अपरम् अहं काष्ठानि पाषाणांश्च समग्राह्यं त्वमप्यपरान् सङ्गृहीतुं

- १३ शक्यन्ते । अपरं तव सन्निधौ बहवः शिष्यिनो ऽर्घ्यतः पावायतकाः सुख-
 १४ धराः सर्वविधकर्मसु निपुणाः सर्वविधलोकाश्च विद्यन्ते । सुवर्णदुर्लभ-
 पित्तलोहाद्यापरिमेयाः सन्ति, तस्मात् त्वम् उत्तिष्ठ कर्मव उद्योगं
 कुर्वस्व, परमेश्वरस्तव सहायो भूयात् ।
 १५ अनन्तरं दायूद् इच्छायेनः सकलान् अधिपतीन् निजपुत्रस्य सुजेमन
 १८ उपकारायादिशब्दजगद, युष्माकं प्रभुः परमेश्वरो युष्माकं सहायो भूत्वा
 किं सर्वदिक्षु युष्मभ्यं विश्वासं न प्रादात् ? जनपदनिवासिषु तेनैव
 मदधीनोक्ततेषु परमेश्वरस्य तदीयप्रजानाञ्च गोचरे नीरुत् पराजितो
 १९ ऽभवत् । अतो निजप्रभोः परमेश्वरस्य मन्त्रेण खेधाम् अन्तःकरणाणि
 चित्तानि च निधूढम्, अपरम् उत्तिष्ठत, परमेश्वरस्य नास्ते यन्मन्दिरं
 निर्मापयिष्यते तन्मध्ये परमेश्वरस्य नियममङ्गुषाया ईश्वरीयाणां मेध-
 भाजनानाञ्चानयनाद्यैः सप्रभोः परमेश्वरस्य पवित्रं स्थानं निर्मापयत ।

२३ त्रयोविंशोऽध्यायः ।

१ सुजेमनो राज्ये निगमो २ केविवंशस्य विभजनं ३ गेर्शनीयवंशस्य नामधेयानि
 १९ किङ्कतीयवंशस्य नामधेयानि २१ मिरारिवंशस्य नामधेयानि २४ लेवीयानां
 कर्त्तव्यानि च ।

- १ ततः परं दायूदि स्यविरे सम्पुर्णायुधि च जाते स निजतनयं सुजे-
 २ मानम् इच्छायेलीयानां राज्ये नियुयोज । स याजकैर्लेवीयैश्च सार्द्धम्
 ३ इच्छायेलीयान् अधिपतीन् संजयाह । ते लेवीयास्त्रिंशद्वर्षवयस्कास्ततो
 ४ अधिकवत्सरवयस्काश्चासन् अपरं तेषां शिरोगहनया ते ऽष्टत्रिंशत्स-
 ५ हस्राणि पुरुषा आसन् । अपरं दायूद् अवाचत्, तेषां मथीयाश्चतुर्विं-
 ६ शतिसहस्राणि मनुजाः परमेश्वरीयमन्दिरकार्याध्यक्षा भवन्तु, अपरं
 ७ षट्सहस्राणि मानवाः प्रासितारो विचारयितारश्च भवन्तु । अपरं
 ८ चत्वारि सहस्राणि पुरुषा दौवारिका भवन्तु । मया प्रशंसार्थानि यानि
 ९ वाद्ययन्त्राणि निर्मापितानि तेषु नियुक्ताः परमेश्वरस्ताविनश्चत्वारि सह-
 १० स्राणि लोका भवन्तु । अपरं दायूद् गेर्शनीयः किङ्कतीयो मिरारीव-
 ११ सेतिनामकान् केविवंशान् विभज्य तेषां पर्यायान् निरूपयामास ।
 १२ तेषां गेर्शनीयानां मध्ये कादनः शिमियश्च । अपरं कादनस्य चतः
 १३ सुता आसन्, ज्येष्ठो यिहोयेनः, अपरौ सैयमो योयेनश्च । त्रिंशं शिमि-

यस्तस्यः सुता आसन् शिजोमीतो हसीयेजो हारणश्च, इमे जादनवंशस्य
मुख्या आसन् । अपरं शिमियेः पुत्रा यहतः सीषो यियूशो विरियश्च, १०
शिमियेरेते ये चत्वारः सुता आसन् । तेषां मध्ये ज्येष्ठो यहतो द्वितीयश्च ११
सीष आसीत् । अपरं यियूशस्य विरियस्य च बहवः सन्ताना नासन्
एतत्कारणात् ते पिढवंशानुसारत एकस्मिन् पत्रे गणिता अभवन् ।

अपरं किहातस्य चत्वारः पुत्रा आसन् अस्वामो यिम्हरो हित्रोण १२
ऊषीयेजश्च । अपरम् अस्वामस्य सुतौ हारोणो मूसाश्च, एष हारोण- १३
स्तस्य पुत्राश्च यथा महापावित्र्येण पवित्रीक्रियेरन् परमेश्वरस्य सम्मुखे
धूपान् ज्वालययुः सेवाम् अनुतिष्ठेयुस्तस्य नाप्ता नित्यम् आश्रिप्तं वदेयुश्च
तदर्थं चिरकालकृते पृथक्कृता बभूवुः । ईश्वरीयलोकस्य मूससः पुत्रौ १४
जेविवंशस्य मध्ये गणितावास्तां । मूससः सुतौ गेर्शोम इलीयेघरश्च । १५
तस्य गेर्शोमस्य सन्तानानां मध्ये शिवूयेजो मुख्य आसीत् । इलीयेघरस्य १०
च सन्तानानां मध्ये रिहवियो मुख्य आसीत् । तस्मैलीयेघरस्य नापरः
सुत आसीत्, परन्तु रिहवियस्य बहवः सुता आसन् । अपरं यिम्ह- १८
रस्य सुतानां मध्ये शिजोमीतो मुख्या आसीत् । अपरं हित्रोणस्य ज्येष्ठः १९
सुतो यिरियः, द्वितीयो ऽमरीयः, तृतीयो यहतोयेजः, चतुर्थो यिकमि-
यामः । अपरम् उषीयेजस्य ज्येष्ठः सुतो मीखाः, द्वितीयो यिश्रियः । २०

अपरं मिरारेः सुतौ महलि मृशिश्च । महजेः सुताविलियासरः २१
कीशश्च । अयम् इलियासरो यदा मृतवान् तदा तस्य सुतो नासीत्, *
जेवणं दुहितर आसन् ततो ज्ञातेः कीशस्य सुतास्ता व्यवहन् । अपरं २
मूशेस्त्रयः सुता आसन्, महलियेदेरो यिरेमेतश्च ।

निजनिजपिढवंशानुसारेणैमे जेवीयानां मध्ये स्वल्पपिढवंशस्य मुख्या २४
आसन् एतेभ्यो वर्गेभ्यश्च परमेश्वरीयमन्दिरस्य सेवार्थं जेवीयानां मध्ये
ये विंशतिवत्सरवयस्कास्ततो ऽधिकवत्सरवयस्काश्च तेषां सर्वेषां नामानि
शिरांसि च गणयाश्चक्रिरे । यतो दायूद् अत्रवीत्, इस्त्रायेलीयानां प्रभुः २५
परमेश्वरो निजलोकैषो विद्यामं व्यतरत्, स च सर्वदा यिरूशालमे
निवस्यति । अपरं जेवीयैरपि द्रव्यं तत्सेवार्थकभाजनानि च पुनर्न २६
बोद्धवानि । एतत्कृते दायूदः शेषाश्च यो विंशतिवत्सरवयस्कास्ततो २७
ऽधिकवत्सरवयस्काश्च जेवीया गणयाश्चक्रिरे । अपरं परमेश्वरीयमन्दिरस्य २८
सेवायां हारोणवंशीयानाम् उपकारः प्राक्कथानां कोष्ठानाश्चाध्यक्षत्वम्
अर्थतो निखिलानां प्रविषवस्तूनां परिष्कारञ्च ईश्वरीयमन्दिरस्य परि-

- १८ चर्याकर्म्म, अपरं दर्शनीयपूपा नैवेद्यार्चकमोक्षमपूर्यानि निखलश्रुत्यपि-
 टकाः पक्वानि भट्टानि वा ब्रह्माणि निखिलपरिमाजानि तैलानि चैतेषां
 १९ सर्वेषां कर्म्म अपरं प्रतिप्रातः प्रतिसन्ध्यश्च परमेश्वरस्य प्रशंसार्थं धन्य-
 २० वादार्थं प्रस्थितिरपरं विश्रामवासरेष्वमावस्यासु वार्षिकपर्जन्यसु च
 परमेश्वरस्य साक्षात् नित्यं संस्थानसारेण विधिवत् परमेश्वरोद्देश्यहो-
 २१ मार्चकबलिदानैरेतेषु सर्वेषु ते न्ययुज्यन्तः । अपरं परमेश्वरीयमन्दिरस्य
 सेवायां समाजावासस्य रक्षा पवित्रस्थानस्य रक्षा स्त्रीयभ्रातृणां हारोण-
 वंशीयानां परिचर्या च तैरेव कर्त्तव्या ।

२४ चतुर्विंशोऽध्यायः ।

१ गुटिकापातेन चतुर्विंशतिवर्गे हारोणवंशस्य विभजनं २० किञ्चानवंशस्य विभूतिः
 २६ मिरारिवंशस्य विवृतम् ।

- १ हारोणवंशस्य पर्यायाणां विवृतिः । हारोणस्य सुता नादवो ऽवीज-
 २ रिलियासर इधामरश्च । तेषां मध्ये नादवो ऽवीजश्च स्तब्धजनकस्याग्रे
 मृतवन्तौ । तयोः सन्ताना नासन्, अत इलियासर इधामरश्च याज-
 ३ कत्वं प्रापतुः । अनन्तरं दायूद् इलियासरवंशीयः सादोक इधामर-
 वंशीयो ऽहीमेलकश्च तान् विभज्य निजनिजसेवापदेषु न्ययोजयन् ।
 ४ तदानीम् इधामरवंशीयेभ्य इलियासरवंशीयानां मध्ये बळतरेषु प्रधान-
 पुरुषेषु विद्यमानेषु ते तान् इत्थं विभज्जुः । इलियासरवंशमध्ये पिट-
 वंशानुसारेण षोडशजना इधामरवंशमध्ये च पिटवंशानुसाराद् अष्ट-
 ५ जनाः प्राधान्यप्राप्ता अभवन् । ते तान् अविशेषेण गुटिकापातेन विभजन्,
 यतः पवित्रस्थानस्याध्यात्ता ईश्वरीयाध्यात्ताश्च इलियासरवंशस्य इधामरवंशस्य
 ६ च मध्ये बभूवुः । अपरं राज्ञो ऽधिपतीनां सादोकयाजकस्याविद्या-
 धरसुतस्याहीमेलकस्य याजकीयकवीयपिटवंशानां प्रधानलोकानाञ्च
 साक्षात् केवीयनियनेलस्य सुतः शिमयियो केखकस्तेषां नामानि निखि-
 ७ तवान् । अपरम् इधामरस्यैकः पिटवंशस्ततः परम् इलियासरस्यैकः पिट-
 ८ वंश इत्थम् एकैकः पिटवंशो ऽलिख्यत । ततः प्रथमे गुटिकापाते यिहो-
 ९ यारीवस्य गुटिकोदतिरुत्, द्वितीये यिदयियस्य, तृतीये हारीमस्य,
 १० चतुर्थे सियोरीयस्य, पञ्चमे मल्लियस्य, षष्ठे मियामीनस्य, सप्तमे कोसस्य,
 ११ अष्टमे ऽवियस्य, नवमे येगूयस्य, दशमे शिखनियस्य, एकादश इलिया-

शोषस्य, द्वादशे यात्रीमस्य, त्रयोदशे ऊष्णस्य, चतुर्दशे येशवावस्य, १९ पञ्चदशे विजगाः, शोडशे इन्द्रेणस्य, सप्तदशे हेमोरस्य, अष्टादशे हृषीकेशस्य, ऊनविंशे पिथायस्य, विंशतितमे यिहिव्हेलस्य, एकविंशतितमे याखीनस्य, द्वाविंशतितमे गामूलस्य, त्रयोविंशतितमे दिनायस्य, १९ चतुर्विंशतितमे पाते च मासियस्य गुटिका समुदतिष्ठत् । इत्यायेनः १९ प्रभुः परमेश्वरो यादृक् तेषां पूर्वपूर्वहारोणम् आज्ञापयाश्चकार तादृक् तेषां विधिमतानुसारेण परमेश्वरीयमन्दिरप्रवेशादिसेवाकर्मणि तेषाम् एते पर्याया बभूवुः ।

जेवेरन्येषामपत्यानां विवृतिः । अन्नामवंशस्य मध्ये शिवूयेनः, शिवू- ९० येनवंशस्य मध्ये येहृदियः । अपरं रिहृवियस्य विवृतिरियं । रिहृवियस्य ९१ सुतानां मुखो यिशियः । यिष्हरीयाणां मध्ये शिलोमीतः, शिलोमीतस्य ९२ सुतानां मध्ये यहतः । अपरं हित्रोणस्य ज्येष्ठः सुतो यिरियः, द्वितीयो ९३ ऽमरियः, तृतीयो यहासीयेनः, चतुर्थो यिकमियामः । अपरम् उघीये- ९४ नस्य तनयो मीखाः, मीखाः सुतानां मध्ये शामोरः । मीखा भ्राता यि- ९५ शियः, यिशियस्य पुत्राणां मध्ये सिखरियः ।

अपरं मिरारे वंश मज्जलि मूशिश तस्य तृतीयपुत्रस्य यासियस्य ९६ सन्तानाश्च । अपरं मिरारेः सुतस्य यासियस्य वंशाः शाहमः सकूर ९७ इतिश्च । अपरं मज्जलेः सुत इजियासरः, तस्य सुतो नासीत् । कीशस्य ९८ विवृतिः, कीशस्य तनयो यिरहमेनः । अपरं मूशेः सुतो मज्जलिरेदरो ९९ यिरेमोतश्च, इमे स्त्रीयस्त्रीयपितृवंशानुसारेण जेवीयवंशाः । एते ऽपि १० दायूदो मज्जीपतेः सादोकस्याहीमेनकस्य याजकीयजेवीयपितृप्रधाना- नाश्च साक्षात् तेषां भ्रातृ हारोणस्य वंशा इव गुटिकापातं चक्रिरे, तेषां पितृप्रधानमनुजास्तदीयकनिष्ठभातरश्चैकमतं चक्रिरे ।

२५ पञ्चविंशोऽध्यायः ।

१ गायकानां विवृतिः ऽ गुटिकापातेन चतुर्विंशभागेषु तेषां विभजनं ।

अपरं दायूद् उपासकानां मुख्याश्च वल्लकीमुरजकरतालवाद्यार्थम् १ आसफस्य हेमनस्य यिदूधूनस्य च सन्तानान् विभज्य न्ययुक्तं तेषां कर्मा- नुसारेण कर्मकारिणां सङ्घीयं । आसफवंशस्य विवृतिः । आसफस्य २ सन्तानाः सकूरो यूषफो नियनियो ऽसारेणश्च । अपरं नरयतेः पार्श्व

- १ आसप्ते वार्यं कुर्वन्ति ते तस्य साहाय्यम् अकुर्वन् । यिदृघूनस्य कथनं ।
 यिदृघूनस्य सन्ताना गिदलियो यिप्रिः (शिमिधि) यिप्रियियो हृश्वियो
 मत्तयियश्च । परमेश्वरस्य धन्यवादाद्यं प्रशंसार्थश्च वीकावाद्ये कियमाश्च
 २ इमे निजजातस्य यिदृघूनस्य साहाय्यम् अकुर्वन् । हेमनस्य कथनं ।
 हेमनस्य सन्ताना वृक्कियो मत्तनिय उधोयेनः शिवूयेनो यिरेमेतो
 हनानियो हनानिरिणीयाद्या गिदल्यो रोमाम्बेघरो यश्विकाशा
 ३ मक्कोयि ह्यापीरो मज्जसीयोतश्च । यो हेमन ईश्वरस्य वाक्यमधि राज्ञः
 प्रदर्शक आसीत् तस्योन्नतये तस्यैते सर्वे पुत्रा आसन् । ईश्वरो हेमनाय
 ४ चतुर्दशपुत्रान् तिष्ठः पुत्रीश्च ददौ । एते सर्वे ईश्वरीयमन्दिरस्य सेवार्थं
 करतानवक्त्रकीमुरजैः परमेश्वरस्य मन्दिरे गानार्थश्च निजजितुः साहा-
 य्यम् अकुर्वन्, अपरम् आसफो यिदृघूने हेमनश्च राज्ञः पार्श्वे ऽतिष्ठन् ।
 ५ परमेश्वरस्य शिक्तितगोतास्ते तेषां बुद्धिमन्तो भ्रातरश्च संख्ययाष्टाशी-
 त्यधिके वै शक्ते जना आसन् ।

- ८ अनन्तरं ते क्षुद्राणां मज्जताश्च गुरुणां शिष्याणाश्च पर्यायान् गुटिका-
 ९ पातेन स्थिरीचक्रुः । तत आसफस्य सुतस्य यूपफस्य कृते प्रथमा गुटिका
 उदतिष्ठत्, द्वितीया गिदलियस्य कृते, स तस्य भ्रातरः सुताश्च द्वादश
 १० जनाः । तृतीया सक्कुरस्य कृते, स तस्य भ्रातरः सुताश्च द्वादश जनाः ।
 ११ चतुर्थी यिप्रैः कृते, स तस्य भ्रातरः सुताश्च द्वादश जनाः । पञ्चमी
 १२ निधनियस्य कृते, स तस्य भ्रातरः सुताश्च द्वादश जनाः । षष्ठी वृक्कियस्य
 १३ कृते, स तस्य भ्रातरः सुताश्च द्वादश जनाः । सप्तमी यिशारेनाः कृते,
 १४ स तस्य भ्रातरः सुताश्च द्वादश जनाः । अष्टमी यिप्रियस्य कृते, स तस्य
 १५ भ्रातरः सुताश्च द्वादश जनाः । नवमी मत्तनियस्य कृते, स तस्य भ्रातरः
 १६ सुताश्च द्वादश जनाः । दशमी शिमियैः कृते, स तस्य भ्रातरः सुताश्च
 १७ द्वादश जनाः । एकादशी असरेणस्य कृते, स तस्य भ्रातरः सुताश्च द्वादश
 १८ जनाः । द्वादशी हृश्वियस्य कृते, स तस्य भ्रातरः सुताश्च द्वादश जनाः ।
 १९ त्रयोदशी शिवूयेणस्य कृते, स तस्य भ्रातरः सुताश्च द्वादश जनाः ।
 २० चतुर्दशी मत्तयियस्य कृते, स तस्य भ्रातरः सुताश्च द्वादश जनाः ।
 २१ पञ्चदशी यिरेमेतस्य कृते, स तस्य भ्रातरः सुताश्च द्वादश जनाः ।
 २२ षोडशी हनानियस्य कृते, स तस्य भ्रातरः सुताश्च द्वादश जनाः ।
 २३ सप्तदशी यश्विकाशाः कृते, स तस्य भ्रातरः सुताश्च द्वादश जनाः ।
 २४ अष्टादशी हनानेः कृते, स तस्य भ्रातरः सुताश्च द्वादश जनाः । ऊनविंशी

महोद्योः कृते, स तस्य भ्रातरः सुताश्च द्वादश जनाः। विंशतितमी इक्षी- १०
याथाः कृते, स तस्य भ्रातरः सुताश्च द्वादश जनाः। एकविंशतितमी १०
होधीरस्य कृते, स तस्य भ्रातरः सुताश्च द्वादश जनाः। द्वाविंशतितमी १०
गिदन्तेः कृते, स तस्य भ्रातरः सुताश्च द्वादश जनाः। त्रयोविंशतितमी १०
महसीयोतस्य कृते, स तस्य भ्रातरः सुताश्च द्वादश जनाः। चतुर्विंशति- ११
तमी गुटिका रोमाम्बेघरस्य कृत उदतिष्ठत्, स तस्य भ्रातरः सुताश्च
द्वादश जना आसन्।

२६ षड्विंशोऽध्यायः।

१ दौवारिकाणां विवृतिः १३ गुटिकापातेन दौवारिकाणां निरूपणं १० भाषागार-
रक्षार्थं जेबोयानां नियोजनम्।

दौवारिकाणां पर्यायाणां विवृतिः। कौरवीयाणां मध्ये कौरुः सुतो १
मिश्रेणिमिय आसफवंशीयो जात आसीत्। मिश्रेणिमियस्य ज्येष्ठः सुतः १
सिखरियः, द्वितीयो यिदोयेलः, तृतीयः सिवदियः, चतुर्थो यत्तोयेलः,
पञ्चम एणमः, षष्ठो यिहोहाननः, सप्तम इलियो-एनयः। अपरम् ओवे- ४
दिदोमस्य ज्येष्ठः सुतः शिमयियः, द्वितीयो यिहोषावदः, तृतीयो योयाहः,
चतुर्थः साखरः, पञ्चमो निथनेलः, षष्ठो ऽम्मीयेलः, सप्तम इषाखरः, ५
अष्टमः पियुलतयः, यतः परमेश्वरस्तस्मा आशिषं दत्तवान्। अपरम्
ओवेदिदोमस्य सुतस्य शिमयियस्य तनयनिवहो जज्ञे, ते बलवन्तो लोक
भूत्वा पितृवंशे ऽधिपतित्वं चक्रिरे। शिमयियस्य तनया अत्री रिफायेल ७
ओवेद इक्ष्वावदश्च तस्य भ्रातराविलीङ्गः सिमखियश्चमे बलवन्तो
मनुजा आसन्। एते ऽपि सन्ताना ओवेदिदोमस्य, अपरम् इम एतेषां ८
सुताभ्रातरश्च सेवार्थं कबलेन बलवन्त आसन्, ओवेदिदोमस्य वंशजाता
द्विष्टिजना आसन्। अपरं मिश्रेणिमियस्य तनया भ्रातरश्चाष्टादश ९
बलवन्तो मनुजा आसन्। अपरं मिरारिवंशीयस्य हेष्ठाः सुतानां मध्ये १०
शिम्नि मुत्स्य आसीत्, ज्येष्ठो न सन्नपि स स्वपित्रा प्रधानोचक्रे। द्वितीयो ११
हिल्जियः, तृतीयः टिबलियः, चतुर्थः सिखरियः। हेष्ठास्तनया भ्रात-
रश्च साकल्येन षोडश जना आसन्। परमेश्वरीयमन्दिरसेवार्थं १२
आटनिवहेन समं रक्षाकर्मसु लोकसंस्थानुसारेण दौवारिकाणां पर्या-
या एतेषामेवाभवन्।

- १९ अपरं ते प्रधानाप्रधानत्वेन निजनिजपितृवंशानुसारे वैकुण्ठस्य दारस्य
 २० कृते गुटिकापातं चक्रिरे । प्रथमं श्रेणिमियस्य कृते पूर्वदिक्छदारस्य
 गुटिका समुदतिष्ठत् । अनन्तरं मन्त्रवातत्वरस्य तस्य पुत्रस्य सिद्धिरिषस्य
 २१ कृते गुटिकापाते कृत उत्तरदिक्छदारस्य गुटिका समुदतिष्ठत् । अपरम्
 षोडशदिशमस्य कृते दक्षिणदिक्छदारस्य गुटिका तस्य सुतानाञ्च कृते
 २२ भाण्डागारस्य गुटिका समुदतिष्ठत् । अपरं शुष्पीमस्य द्वाषाञ्च कृते पश्चि-
 मदिक्छदारस्यार्थत ऊर्द्धगामिपथस्य निकटस्थां यत् शस्त्रोत्तनाम दारं
 तस्य गुटिका समुदतिष्ठत् तस्य दौ रक्तकनिवहौ परस्परम् अभिसम्भू-
 २३ स्वावाप्ताः । अपरं पूर्वस्थां दिशि जेवीयानां षट् जनाः, उत्तरस्थां दिवा
 चत्वारः, दक्षिणस्थां दिवा चत्वारः, एकैकस्मिन् भाण्डागारे च दौ दौ
 २४ जनौ । अपरं पश्चिमदिशि स्थितस्योपनगरस्य दारे राजवर्त्मनि चत्वारो
 २५ जना उपनगरे च द्वाविमे नियुक्ता आसन् । अनेन प्रकारेण कोरहस्य
 मिरारेख वंशयो मध्ये दौवारिकाणां पर्याया न्यवप्यन्त ।
 २६ अपरं जेवीयानां मध्ये ऽह्नियः परमेश्वरीयमन्दिरस्य धनागारस्य
 २७ पवित्रीकृतद्रव्याणां धनागारस्य चाध्यक्षा आसीत् । अपरं लादनस्य तन-
 यानां विवृतिः । गेर्शानीयलादनस्यैतान्यपत्यानि पितृवंशानां प्रधानान्या-
 २८ सन् । गेर्शानीयलादनस्य तनयो यिहूयेलः, यिहूयेलेः सुतः सेधमस्तस्य
 २९ भ्राता योयेलश्चेमे परमेश्वरीयमन्दिरस्य धनाध्यक्षा आसन् । अपरम्
 ३० अन्नामीयाणां यिघ्दरीयाणां हिब्रानीयानाम् उघोयेलीयानाञ्च मध्ये
 मृससः सुतो यो गेर्शामस्तस्य तनयः शिघूयेलो धनाधिपतिरासीत् ।
 ३१ अपरम् इलीथेघरवंशीयास्तस्य भ्रातरो रिहूवियस्तस्य तनयो यिशयियः,
 यिशयियस्य तनयो योरामः, योरामस्य सुतः सिखिः, सिखेः सुतश्च
 ३२ शिलोमीतः । दायूद् महीपतिः पितृवंशानां प्रधानलोकाः सङ्ग्रहपतयः
 ३३ इतपतयः सेनापतयश्च यानि द्रव्याणि न्यवेदयन् तेषां पवित्रीकृतद्रव्या-
 ३४ णाम् अध्यक्षत्वं स शिलोमीतस्तदीयभ्रातृनिवहश्च जेभिरे । परमेश्वरीय-
 मन्दिरस्य निर्मात्रार्थं समरलब्धानि वस्तूनि द्रव्याणि तैः पवित्रीकृतानि ।
 ३५ अपरं शिमूथेलः प्रदर्शकः कीशस्य सुतः शैलो नेरस्य सुतो ऽब्नेरः सिन्-
 थोयाः सुतो योषावश्चैतै र्यानि द्रव्याणि पवित्रीकृतानि तान्यन्यानि च
 सत्त्वाणि पवित्रीकृतद्रव्याणि शिलोमीतस्य तदीयभ्रातृनिवहस्य च करेषु
 ३६ समाप्यन्त । अपरं यिघ्दरीयाणां मध्ये किननियस्तस्य पुत्रनिवहश्चेखा-
 येलीयानां वाङ्मकर्मणि नियुक्ताः सन्तो ऽभिपतयो विचारयितारन्वा-

भवन् । अपरं हिब्रोखीयानां मध्ये ह्यविद्यस्तस्य आटनिवहश्चार्थतः १०
सप्तशताधिकं सहस्रं बलवन्तो मानवाः परमेश्वरीयकार्येषु राजकर्म
कर्तुं पश्चिमायां दिशि यर्दनतीरस्थदेशे इच्छायेलीयलोकानाम् आध्यत्त-
त्वपदे न्ययुज्यन्त । निजनिजपितृवंशानुसारेण हिब्रोखीयलोकानां मध्ये ११
यिरियो मुख्य आसीत् । दावूद्राजस्याधिकारस्य चत्वारिंशद्वत्सरे तेषां
परीक्षायां कृतायां गिलियदस्थे यासेरनगरे तेषां मध्ये बलवन्तो लोकाः
प्राप्यन्त । अपरं तस्य तद्गाटनिवहस्य सप्तशताधिके द्वे सहस्रे बलवन्तो ३९
मनुजाः पितृवंशस्य प्रधानान्यासन् । अपरं दावूद् नरपतिरेश्वरीय-
कर्मार्थं राजकर्मार्थञ्च तान् रूवेगीयानां गादीयानां मिनशेरुर्द्धवंशस्य
आध्यत्तत्वपदे नियोजयामास ।

२७ सप्तविंशोऽध्यायः ।

१ सासिकसेनापतीनां नामानि १६ द्वादशवंशाधिपतीनां नामानि २१ लोकानां गण-
नायाम् आपत्तिः २५ दावूदो नरपतेरधिपतीनां नामानि च ।

इच्छायेलीयवंशस्य संस्थानुसारेण पितृवंशानां ये प्रधानलोकाः सहस्र- १
पतयः शतपतयो ऽधिपतयश्च राजानं नित्यम् असेवन्त अर्थात् ये पर्यायै
विभक्ताः सन्तो वत्सरस्यैकैकमासं यावत् कर्मार्थम् आगत्य पश्चात्ततो
न्यवर्तन्त तेषाम् एकैकस्मिन् पर्याये चतुर्विंशतिसहस्राणि लोका आसन् ।
प्रथममासस्य प्रथमपर्याये सब्दोयेलस्य तनयो याशवियामो नियुक्त २
आसीत् तस्य पर्याये चतुर्विंशतिसहस्राणि मनुजा आसन् । प्रथममासे ३
नियुक्तः स पेरसवंशोद्भवो नरः सर्वेषां सेनानीनां मुख्य आसीत् । अपरं ४
द्वितीयमासस्य पर्याये ऽहोहोयो दोदयो नियुक्त आसीत्, तस्मिन् पर्याये
मिलोतो मुख्य आसीत्, अपरं तस्य पर्याये चतुर्विंशतिसहस्राणि मनुजा
आसन् । अपरं तृतीयमासस्य पर्याये तृतीयसनानो रियहोयादा राज- ५
कस्य सुतो विनायो नियुक्त आसीत्, अपरं तस्य पर्याये चतुर्विंशति-
सहस्राणि मनुजा आसन् । अयं विनायस्त्रिंशज्जनानां मध्ये पराक्रान्त- ६
लोचाम् अधिप आसीत्, अपरं तस्य पर्याये तदीयतनयो ऽम्मीषावद ७
आसीत् । अपरं चतुर्थमासस्य पर्याये चतुर्थः सेनानी रीयावस्य आता ८
असाहेजलस्य निधनात् परं तस्य तनयः सिबदियश्च नियुक्त आसीत्, तस्य
पर्याये चतुर्विंशतिसहस्राणि मनुजा आसन् । अपरं पञ्चममासस्य पर्याये ९

- प्रथमः सेनानी विंशतीयः शब्धोतो नियुक्त आसीत्, तस्य पर्याये चतु-
 ८ विंशतिसहस्राणि मनुजा आसन् । अपरं षष्ठमासस्य पर्याये षष्ठः
 सेनानीरक्षिणस्य पुनस्तिकोटीय ईरा नियुक्त आसीत्, तस्य पर्याये
 १० चतुर्विंशतिसहस्राणि मनुजा आसन् । अपरं सप्तममासस्य पर्याये
 सप्तमः सेनानीरिप्रयिमवंशोद्भवः पिजोनोयो जेनसो नियुक्त आसीत्,
 ११ तस्य पर्याये चतुर्विंशतिसहस्राणि मनुजा आसन् । अपरं अष्टममासस्य
 पर्याये ऽष्टमः सेनानीः सेरहवंशीयो ह्जशातीयः सन्धिलयो नियुक्त
 १२ आसीत्, तस्य पर्याये चतुर्विंशतिसहस्राणि मनुजा आसन् । अपरं
 नवममासस्य पर्याये नवमः सेनानी विन्धामीनवंशोद्भवो ऽनायोतीयो
 ऽवीयेघरो नियुक्त आसीत्, तस्य पर्याये चतुर्विंशतिसहस्राणि मनुजा
 १३ आसन् । अपरं दशममासस्य पर्याये दशमः सेनानीः सेरहवंशीयो
 मिटाफातीयो महरयो नियुक्त आसीत्, तस्य पर्याये चतुर्विंशति-
 १४ सहस्राणि मनुजा आसन् । अपरम् एकादशमासस्य पर्याये एका-
 दशः सेनानीरिप्रयिमवंशोद्भवः पिरियाचोनीयो विनायो नियुक्त
 १५ आसीत्, तस्य पर्याये चतुर्विंशतिसहस्राणि मनुजा आसन् । अपरं
 द्वादशमासस्य पर्याये द्वादशः सेनानीरत्नीयेनवंशीयो मिटाफा-
 तीयो ह्जन्दयो नियुक्त आसीत्, तस्य पर्याये चतुर्विंशतिसहस्राणि
 मनुजा आसन् ।
 १६ अपरम् इस्त्रायेलीयवंशानां मध्ये क्वेजवंशे सिखेः सुत इलीयेघरः
 १७ शास्ता, शिमियोनवंशे माखाः सुतः शिफटियः, जेविवंशे किमूयेनस्य
 १८ सुतो ह्जवियः, चारोनवंशे च सादोकः, यिह्जदावंशे दायूदः सहज
 १९ इलीह्जः, इषाखरवंशे मोखायेनस्य पुत्रो ऽन्निः, सिवूनूनवंशे आवदियस्य
 २० सुतो यिश्मयियः, नप्ताजिवंशे ऽलीयेनस्य सुतो यिरेमोतः, इप्रयिमवंशे
 २१ ऽसवियस्य सुतो जेष्टेयः, मिनघेरर्जवंशे पिदायस्य सुतो योयेनः, जि-
 निबदस्यमिनघेरर्जवंशे सिखरियस्य सुतो यिहोः, विन्धामीनवंशे ऽव-
 २२ नेरस्य सुतो यासीयेनः, दानवंशे च यिरोहमस्य सुतो ऽसरेनः । इमे
 इस्त्रायेन्वंशानाम् अधिपतय आसन् ।
 २३ दायूद् विंशतिवत्सरवयस्कान् ततो न्यूनवयस्कान् च लोकान् न गज-
 यामास, यतः परमेस्वरः कथयामास, इस्त्रायेन्वंशो मया प्रगनीय-
 २४ ताराम् इव वर्ज्यन्ते । सिखयायाः सुतो योयाबो गजवितुम् आरेभे
 परन्तु तेन समीपे न कृतायां तत्कारणाद् इस्त्रायेन्वंशस्य विवर्ज-

परमेश्वरस्य कोपः प्रज्ज्वाल ततो हेतोस्तेषां संख्यापि दायूदो नृपतेः
पुरादत्तपुस्तके गतिस्थित ।

राजधनाध्यक्षो ऽदीयेकस्य सुतो ऽस्मावतः, अपरं क्षेत्रनगरग्रामदुर्गेषु १५
ये कोषागारा आसन् उचियस्य तनयो विहोनाथनक्षेत्राम् अध्यक्ष
आसीत् । अपरं क्षेत्राणां हविकन्मीणि कुर्वताम् अधिपतिः किलूवस्य १६
तनय इति । अपरं द्राक्षाक्षेत्राणाम् अधिपती रामाधीयः शिमियिः, १७
अपरं द्राक्षाक्षेत्रस्थितानां द्राक्षारसशालानाम् अधिपतिः शिफमीयः
सब्दिः । अपरं निम्नभूमिस्थितानां जिततरुणाम् उडुम्बरतरुणाञ्चाधिपति १८
गिंदेरीयो वाक्काननः, अपरं तैलभाण्डागाराणाम् अधिपति रीयाशः ।
अपरं शारोयस्थानां गोधनानाम् अधिपतिः शारोयीयः सिट्टयः, प्रान्तर- १९
स्थानाच्च गोधनानाम् अधिपतिरद्वयस्य तनयः शाफटः । औय्द्राणाम् २०
अधिपतिरिस्मायेकीय ओवीजः, गर्दभीनाम् अधिपति मैरोणोधीयो
येहदियः । अपरं मेवप्रजानाम् अधिपति र्हाजिरीयो यासीषः, एते २१
दायूदो मन्त्रीपतेः सम्पदो ऽधिपतय आसन् । अपरं दायूदो भूपतेः २२
पिट्टियो योनाथनो मन्त्री परियामदर्शी च भवन् लेखक आसीत् ।
अपरं हक्मेनेः सुतो विहीयेको राजतनयानां सभास्तार आसीत् ।
अहीयोफनो राजमन्यासीत्, अर्कीयङ्गशयो राज्ञो मित्रमासीत् । २३
अपरं विनायस्य तनयो विहोयादा अविनायराजोहीयोफनस्य सहा- २४
यावाक्ताम्, अपरं योयावो राज्ञः सेनानीरासीत् ।

२८ अष्टाविंशोऽध्यायः ।

१ निम्नलिखितेषु निहितेषु तान् प्रति दायूदो मन्त्रसा ९ सुलेमानं प्रति दायूदो
मन्त्रसा ११ सुलेमानि मन्दिरादृशसमर्पणं संश्लेष्यादिसमर्पणञ्च २० दायूदो अन्यत्
कथयत् ।

अनन्तरं दायूद् इत्यायेकः सर्वान् मुख्यनगरान् अर्धतो वंशाध्यक्षान् १
पर्यायानुसारेण राज्ञः सेवाकारिणां पर्यायाग्यान् सहस्रपतीन् शतप-
तीन् राज्ञो राजपुत्राणाञ्च सम्पदो ऽध्यक्षान् राजग्रहाध्यक्षान् पराक्रा-
न्तान् नक्षत्रान् च लोकान् सर्वान् विरूपाक्षने संजग्राह । तदानीं दायूद् १
चरबाध्यां तिष्ठन् अवोचत्, हे मम आतरः, हे मम प्रजाः, मम वार्षं
श्रद्धत । परमेश्वरीयनिश्चयमनुयायाः कृते ऽस्माकम् ईश्वरस्य पादपीठस्य
च कृते विज्ञानार्थं मन्दिरमेवं निर्मातुं मदीयमतिरभवत् तेन मया

- १ निर्माणाद्यं वस्तुनाम् आयोजनम् अकारि । परन्तु ईश्वरो माम् अवी-
चत्, मम नामधेयमुद्दिश्य मन्दिरनिर्माणां तया न कर्त्तव्यं यतस्त्वं योजा
- २ भवन् दधिरपातम् अकारिः । तथापीत्यायेणीयानां प्रभुः परमेश्वर
इच्छायेणीयानाम् उपरि निम्नराजत्वप्राप्त्यर्थं मम कृच्छ्रपिहवशात् मां
वरीतवान् । स शासनपदार्थं यिह्मदावंशं यिह्मदावंशे च मम पिहवंशं
वरीतवान्, मम पितुः पुत्राणां मध्ये च मयि तुङ्गा कृच्छ्रस्येच्छायेनो राजत्वे
- ३ मां नियोजितवान् । अपरं परमेश्वरो मच्छां यान् बहून् तनयान् अद-
दात् मम तेषां निखिलतनयानां मध्य इच्छायेणीयलोकानां मध्ये परमे-
श्वरीयराजसिंहासन उपवेशयितुं मदीयतनयः सुलेमान् वरीतवान् ।
- ४ अपरं स माम् अग्रवीत्, तव तनयः सुलेमानेव मम मन्दिरं मम प्राङ्ग-
णानि च निर्मास्यति, अहं निजतनयमिव तं वरीतवान् अहञ्च तस्य
- ५ तातो भविष्यामि । अपरञ्च स यदि मम निदेशान् विधीञ्च पाणयितु-
मद्यवद् बलवान् भवेत् तर्हि मया तस्य राजत्वं चिरस्थायि कारिष्यते ।
- ६ अत इदानीं परमेश्वरस्य समाजो यो निखिलेच्छायेण्वंशस्तद्विहोचरे
ऽस्माकम् ईश्वरस्य कर्त्तव्योचरे च (वदामि, यूयम्) अस्माकं प्रभोः परमे-
श्वरस्य सर्वान् आदेशान् पाणयितुं यतस्त्वं तेनोत्तमम् इमं जनपदं
भोक्ष्यध्वे युष्माकं परतो ऽपि स्वकीयसन्तानेषु चिरकालीयाधिकारार्थं तं
समर्पयिष्यध्व ।
- ७ हे मम तनय सुलेमन् त्वं स्वीयतातस्येश्वरम् अभिजानीहि सरला-
न्तःकरणेन प्रसन्नमनसा च तं सेवस्व यतः परमेश्वरः सर्वेषाम् अन्तःकर-
णानां परीक्षकः सर्वमनःसङ्कल्पश्च । त्वं यदि तस्यान्वेषणं कुर्यात्तर्हि
तं प्राप्स्यसि, किन्तु यदि तं परित्यजेत्तर्हि स त्वां सदाकालार्थं दबयि-
ष्यति । अधुना सावधानो भव, पवित्रस्थानार्थं मन्दिरनिर्माणाय परमे-
श्वरस्तां वरीतवान्, अतस्त्वया बलवता कर्म क्रियतां ।
- ८ अन्तरं दाहूद् निजतनवाय सुलेमने मन्दिरस्यादंशम् अर्थतस्तस्या-
जिन्दः कोष्ठानि भाङ्गामाराण्यपरिस्त्रितकोष्ठान्तःस्थितामाराणि पा-
९ पावरकस्य स्थानचैतेषाम् आदर्शं दत्तवान् । अपरं परमेश्वरीयमन्दिरस्य
प्राङ्गणानि चतुर्दिक्कोष्ठानीश्वरीयमन्दिरस्य भाङ्गामाराणि पवित्रम-
१० नार्थकभाङ्गामाराणि याजकानां जेवीयानाञ्च पण्यायाः परमेश्वरीय-
मन्दिरस्य परिचर्यायां निखिलकर्म परमेश्वरीयमन्दिरस्य सेवार्थकानि
सर्वभाजनानि चैतत् सर्वमधि तस्मा आत्मना प्रदत्तो य आदर्शस्तमपि

तस्यै दत्तवान् । अपरं सर्वप्रकारसेवार्थकानां सुवर्णमयानां भाजनानां १४
 कृते काञ्चनानि तोलयित्वा व्यतरत् । अपरं सर्वप्रकारसेवार्थकानां रज-
 समयानां भाजनानां कृते रजतानि तोलयित्वा दत्तवान् । अपरं स्वर्ण- १५
 दीपवृक्षाणां स्वर्णदीपानाञ्च कृत एकैकस्य दीपवृक्षस्य तदीयदीपानाञ्च
 परिमाणानुसारेण सुवर्णानि तोलयित्वा दत्तवान् । अपरं रजतमय-
 दीपवृक्षाणां दीपानाञ्च कृत एकैकस्य दीपवृक्षस्य कर्मानुसारेण रज-
 तानि तोलयित्वा दत्तवान् । अपरं दर्शनीयपूषाणाम् आसनानां कृते १६
 ऽर्घ्यं एकैकस्यासनस्य कृते सुवर्णानि तोलयित्वा ददौ । अपरं रजत-
 मयासनानां कृते रजतानि तोलयित्वा ददौ । अपरं त्रिशूलानां चुल्ली- १७
 नाम् आष्ठादकपात्राणाञ्च निर्माणाथं निर्मलानि सुवर्णानि सुवर्णमय-
 भाजनानाम् एकैकस्य भाजनस्य कृते ऽपि सुवर्णानि तोलयित्वा ददौ ।
 हृष्यमयभाजनानाञ्चैकैकस्य भाजनस्य कृते रजतानि तोलयित्वा ददौ ।
 अपरं धूपवेद्याः कृते निर्मलकाञ्चनानि, अपरं वाहनाकृते निर्मितम् १८
 अर्घ्यं विस्तृतपक्षाभ्यां परमेश्वरीयनियममङ्गुष्ठाच्छादकयोः किरूवयो
 निर्मितं काञ्चनानि तोलयित्वा ददौ । अपरं दायूद् आचचक्षे, परमे- १९
 श्वरो मयि हस्तार्पणं कृत्वा ग्रन्थे लिखितम् एतदादर्शसम्बन्धीयकार्थ-
 याम् आदेशम् अवोधयत् ।

अनन्तरं दायूद् निजतनयं सुलेमानम् अवोचत् बलवान् उत्साह- २०
 वाञ्छ भव कर्म कुर्वस्व च, भयं माकार्षीः, निराशो मा भव, यतो मदी-
 येश्वरः प्रभुः परमेश्वरस्तव सहायो भविष्यति; परमेश्वरीयमन्दिरस्य
 परिचर्याया निखिलं कर्म यावन्न सेत्स्यति तावत् स त्वां न विहास्यति
 न वा परित्यज्यति । पश्य, ईश्वरीयमन्दिरस्य निखिलपरिचर्यायाः २१
 कृते याजकानां लेवीयानाञ्च पर्याया विद्यन्ते । अपरं सर्वप्रकारशिल्प-
 कर्मणः कृते सर्वप्रकारपरिचर्यायाः कृते च सर्वे विद्वांसो लोका
 इष्टुका भवन्तस्तव वशे विद्यन्ते, अपरम् अधिपतयः सर्वाः प्रजाश्च
 सर्वथा तवाज्ञायाहिण्यः सन्ति ।

२६ जनत्रिंशोऽध्यायः ।

१ दायूदा कृतस्यायोजनस्य कथनं १ अधिपतीनां प्रजानाञ्च दानानि १० दायूदः प्रा-
 येन १० बलिदानं द्वितीयवारं सुलेमानो राज्ये नियोगः २१ दायूदो राजत्वं निधनञ्च ।

अनन्तरं नरपति दायूद् कृत्वां समाजं व्याजहार, ईश्वरः केवलं मदी- १

- यतनयं सुखेमानं वरीतवान् स तद्वशे ऽविष्यन्नस्य विद्यते कर्मदश्च
महागुह यत एव प्रासादो मनुजाय न निष्मास्यते किन्तु प्रभवे परमे-
१ श्वराय । अत एवाहं निजशक्त्यनुसारेण मदीयेश्वरस्य मन्दिरस्य कृते
द्रव्याणाम् आयोजनं कृतवान्, अर्थात् काश्चनमयवस्तूनां कृते काश्चनानि,
रजतमयवस्तूनां कृते रजतानि, आरकूटमयवस्तूनां कृत आरकूटान्,
लोहमयवस्तूनां कृते लोहान्, काष्ठमयवस्तूनां कृते काष्ठानि, अपरं
वैदूर्यमणौ खचनार्थकप्रस्तरान् तेजस्विप्रस्तरान् चिचवर्णपाषाणान्,
अपरं सर्वप्रकारान् बज्रमूल्यपाषाणान् प्रभूतत्वेन मर्मरपाषाणाञ्च
२ सञ्चितवान् । अपरं तस्य पवित्रमन्दिरस्य निमित्तं यद्यद् आयोजनम्
अकरवं तदतिरिक्तम् अहं निजेश्वरस्य मन्दिरे ऽनुरागकारणात् निजात्
स्वापतेयादपि निजेश्वरस्य मन्दिरनिमित्तं काश्चनानि रजतानि च ददा-
५ मि, अर्थात् मन्दिरस्य भित्तिषु खचनार्थं सहस्रत्रयकिक्करपरिमि-
तान्योषीरीयसुवर्णानि सप्तसहस्रकिक्करपरिमितानि निर्मलदुर्बर्णानि
५ च ददामि । हेममयवस्तूनां कृते हेमानि रजतमयवस्तूनां कृते रज-
तानि शिल्पकारैः कर्तव्यानां सर्वप्रकारवस्तूनां कृते च यत् प्रयोजनीयं
तदहं वितीर्ष्वान् । अपरम् अद्य युष्माकं मध्ये को मुक्तहस्तः सन् परमे-
श्वरस्य सन्निधिम् आगन्तुम् इच्छति ?
- १ ततः पितृवशानां मुख्यनरा इच्छायेनो वंशाध्यक्षाः सहस्रपतयः शत-
० पतयो राजकर्मोध्यक्षाश्च खेच्छ्या दानम् अकुर्वन् । ईश्वरीयमन्दिरस्य
कार्यस्य कृते ते सुवर्णानां पञ्चसहस्राणि किक्करान् दशसहस्राण्यर्द्धो-
षाण्यमुद्राश्च, रजतानां दशसहस्राणि किक्करान्, पितृवशानाम् अष्टा-
८ दशसहस्राणि किक्करान्, लोहानाञ्च लक्षमेकं किक्करान् ददुः । अपरं
येषां मन्त्रय आसन् ते गेर्शानीयस्य यिहोयेनस्य करे परमेश्वरस्य मन्दि-
८ रस्य भाण्डागारे तान् समर्पयामासुः । ततो लोकाल्लेषां दाढत्वाद् आ-
नन्दं चक्रीरे, यतस्ते सरणान्तःकरणैः खेच्छ्या परमेश्वराय दानं ददुः ।
दायूद् महीपतिरपि महानन्दं चकार ।
- १० अपरं दायूद् निखिलसमाजस्य साक्षात् परमेश्वरस्य धन्यवादं
चकार । दायूद् व्याजहार, हे अस्माकं पितुरिच्छायेनः प्रभो परमेश्वर,
११ त्वं सदाकारणं धन्यो ऽसि । हे परमेश्वर, महत्त्वं पराक्रमं ऐश्वर्यं जयः
प्रशंसा चैतानि तवैव सन्ति, यतो हेतोः स्वर्गे पृथिव्याश्च यद्यद् विद्यते
तत् सर्वं तवैव विद्यते । हे परमेश्वर राजत्वं भवतो ऽस्मि भवान्

सर्वोपरि समुन्नतमूर्द्धा । अपरं त्वत्तो घनाकृता सम्मानश्च जायते १९
भवान् अखिलानां राजत्वं करोति बलपराक्रमौ भवतः करे विद्येते
सर्वेभ्यो वृद्धिबलदानं भवतः करस्य कर्म । अतो हे अस्माकम् ईश्वर, १९
वयं भवन्तं धन्यं वदामो भवत ऐश्वर्यवतो नामधेयस्य प्रशंसां कुर्महे च ।
किन्वहं कः ? मम प्रजागणश्च वा कः ? यद् वयम् अनेन प्रकारेण १४
स्नेह्या दानं कर्तुं समर्था भवेम ? यतो भवतो निखिलं परिलब्धं,
वयश्च भवता दत्तं त्रयमेव तुभ्यम् अददाम । यतो ऽस्माकं सर्वे पिढलोकान् १४
इव वयं तव सम्मुखे विदेशिनः प्रवासिनश्च । पृथिव्याम् अस्माकं जी-
वनकालस्याथासदृशः क्षणस्यायो च । हे अस्माकं प्रभो परमेश्वर, तव १९
पवित्रनामधेयमुद्दिश्य वयं तव मन्दिरनिर्माणाद्यर्थं यान्येतानि वज्रव्याणि
सञ्चितवन्तस्तानि निखिलानि त्वदीयहस्तात् लब्धानि निखिलानि च
त्वदीयानि विपन्त । हे मदीश्वर, त्वम् अन्तःकरणं परीक्षसे सरलतया १०
तुय्यसि च तन्मया ज्ञायते । अहमेव खान्तःकरणस्य सरलतया सर्वाण्ये-
तानि स्नेह्या प्राददाम्, इदानीञ्चात्र समुपस्थितं तव प्रजागणमपि त्वाम्
उद्दिश्य स्नेह्या दानकर्मण्यानन्दितं पश्यामि । हे अस्माकं पिढलोकानाम् १८
इब्राहीम इस्हाक इखायेलश्च प्रभो परमेश्वर, भवान् खीयप्रजानाम्
अन्तःकरणानां कल्पनाया एतादृशं भावं सन्ततं निखिलं रक्षतु भवन्तं
प्रति तेषाम् अन्तःकरणानि दृढम् आकर्षतु च । अपरं मम तनयः १८
सुजेमान् यद् भवत आद्या विधीन् व्यवस्थाञ्च पालयन् कर्म कुर्यात्
यस्य प्रासादस्य कृते मयायोजनं कृतं तं निर्मापयेच्च तदर्थं तस्मै सरल-
ान्तःकरणं ददातु ।

अनन्तरं दायूद् अखिलसमाजं याजहार, इदानीं स्वेवां प्रभोः १०
परमेश्वरस्य धन्यवादं कुरुष्वं । ततः कृत्स्नः समाजः स्वेवां पिढलोकानां
प्रभोः परमेश्वरस्य धन्यवादं चकार शिरोभिः प्रणम्य परमेश्वरं भजे
राजानश्च प्रणमाम । अपरं परे ऽहनि ते कृत्स्नस्नेहायेनः कृते परमेश्वरमु- ११
द्दिश्य बलिदानं चक्रिरे होमबलीन् उत्सृज्युश्चार्घ्यत उपयुक्तीः पेयनैवेद्यैः
समं सहस्रं वृषभान् सहस्रम् ऊर्ध्वायून् सहस्रं मेघशवकांस्तेत्यादीन्
वज्रान् बलीन् उत्सृज्युः । अपरं तस्मिन्नहनि महानन्देन परमेश्वरस्य १२
साक्षाद् बुभुजिरे पपुञ्च दायूद् आत्मजश्च सुजेमान् द्वितीयवारं राजानं
चक्रुः । अपरं नराधिपमिव तं याजकमिव च सादोक्तं परमेश्वरमुद्दि-
ष्ट्याभिविधिषुः । ततः सुजेमान् खीयजनकस्य दायूदः पदेन राजा ११

- भूत्वा परमेश्वरीयसिंहासन उपविशेश भाग्यवान् बभूव च, इत्या-
 १४ येलीयाः सव्व मनुजास्तस्याच्चायाहिणो बभूवुः । विशेषतो ऽधिपतयः
 पराक्रमिणो मनुजाश्च दायूदो नरपतेस्तनयाश्च नृपतेः सुजेमनो वप्पी-
 १५ बभूवुः । अपरं परमेश्वरः कृत्स्नस्येखायेणः साक्षात् सुजेमानं महोन्नतं
 चकार । स तस्मै यादृशं राजकीयप्रतापं ददिवान् पूर्वम् इखायेलीयानां
 कस्यचिद् भूपतेस्तादृशः प्रतापो नाभवत् ।
 १६ यिश्शयस्य तनयो दायूद् कृत्स्नस्येखायेण उपरि राजत्वं कृतवान् । स
 १७ चत्वारिंशदत्तरान् यावद् इखायेण उपरि राजत्वं चकार, तन्मध्ये सप्त-
 वत्सरान् हिब्रोणे त्रयस्त्रिंशदत्तरांश्च यिरूशालमे राजत्वं चकृवान् ।
 १८ अनन्तरं स सम्पूर्णम् आयुषं धनं सम्मानञ्च भुङ्क्ता शुभवाङ्मवसमये
 १९ प्राणान् तत्वाज तस्य तनयश्च सुजेमान् तस्य पदेन राजत्वं लेभे । तस्य
 दायूद् आद्यन्तक्रिया तदीयरजत्वपराक्रमयो विवृतिस्तं प्रतीखायेनं
 प्रति भूमण्डले स्थितान्यन्यानि सर्वानि राष्ट्राणि प्रति च यद्यद् अघटत
 २० तत् सर्वं प्रदर्शकस्य शिमूयेलस्य पुस्तके भविष्यदादिनो नाथनस्य पुस्तके
 प्रदर्शकस्य गादस्य पुस्तके च लिखितं विद्यते ।

वंशावल्या द्वितीयं पुस्तकं ।

१ प्रथमोऽध्यायः ।

- १ जियियोने सुजेमनो बलिदानं ७ बुद्धिज्ञानयो वंरप्रार्थनं १४ तस्य रचानां षोडश-
 नाञ्च कथनं ।
 २ अनन्तरं दायूद् आत्मजः सुजेमान् स्वीयं राजत्वम् अग्रप्राप्यत् तस्य
 प्रभुः परमेश्वरश्च तस्य सहायो भवन् तस्योन्नतिम् अतीव वर्द्धयामास ।
 ३ अनन्तरं सुजेमान् कृत्स्नम् इखायेनं विशेषतः सहस्रपत्नीन् व्रतपत्नीन्
 विचारयितुम् इखायेलीयानां सर्वान् अध्वर्यान् पितृवंशानां मुख्य-
 ४ नरांश्चाप्यपयामास । अनन्तरं सुजेमान् तेन समं निखिलसमाजश्च

गिवियोने भृगुस्थानं जम्मुः, यतः परमेश्वरस्य किङ्करेण मूससा भ्रान्तरे
निर्मित ईश्वरीयसमाजस्यावासस्तत्राविद्यत, केवलम् ईश्वरीयमभूत् ॥
दायूदा किरियथथियादीमात् स्थानान्तरीकृत्य तदर्थं निर्मितं स्थानम्
अर्थतो यिरुशालमे दायूदा तत्कृते यद् दृश्यं स्थापितं तद् दृश्यम् आनी-
ताभवत् । किन्तु इरस्य पौत्र ऊरेः पुत्रो वित्तलेलो याम् आरकूटमयीं ५
वेदीम् अकरोत् सा तत्र परमेश्वरीयावासस्यान्तिके ऽविद्यत, ततः
सुलेमान् समाजश्च तत्रैवेश्वरं गवेषयामासुः । अपरं सुलेमान् परमेश्वरम् १
उद्दिश्य समाजावासस्यान्तिकस्थायाम् आरकूटमयवेद्यां बलिदानं
कुर्वन् सहस्रं होमवलीन् उदहजत् ।

तस्यां रजन्वाम् ईश्वरः सुलेमने दर्शनं दत्त्वा व्याजहार, मया तुभ्यं ०
यो वरो दातव्यस्तं प्रार्थयस्व । ततः सुलेमान् ईश्वरम् उवाच त्वं मम ८
पितरं दायूदं प्रति महानुग्रहं कृत्वा तस्य पदेन मां राजत्वे ऽभ्यसिद्धः ।
इदानीं हे प्रभो परमेश्वर मदीयजनजाय दायूदे त्वया यत् प्रतिश्रुतं ८
तत् सम्पन्नं भवतु, यतः एधिव्या भूजीवद् बज्रसंख्यलोकनिबहस्योपरि
त्वं मां राजानम् अकार्षीः । अतो ऽहं यद् एतेषां मानवानाम् अग्रगामी १०
भूत्वा वहिरभ्यन्तरे गमनागमनं कर्तुं शक्नुयां तत्कृते मद्यां बुद्धिं चानश्च
विश्राण्य, नो चेत् तवैतावत्प्रजानां शासनं केन कर्तुं शक्यते ?
अनन्तरम् ईश्वरः सुलेमानम् अवादीत्, तव हृदय एतदासीत्, ऐश्वर्यं ११
वा सम्पत्तिं वा सम्मानं वा रिपूषां प्राणनाशो वा दीर्घायुस्त्वया न
प्रार्थितः, किन्त्वहं येषाम् उपरि त्वां नरपतिम् अकार्षं तेषां मदीय-
प्रजानां सुशासनार्थं बुद्धिज्ञाने प्रार्थयेयाः । अतस्ते बुद्धिज्ञाने मया १२
तुभ्यम् अदायिष्याताम्, अधिकांस्तु तुभ्यम् एतावद् ऐश्वर्यं धनञ्च वितरि-
ष्यामि यत् तव पूर्व्यं कस्यचित् एधिबीपतेष्पादृशं नासीत् त्वत्तः पश्चादपि
कस्यचित् तादृशं न भविष्यति ।

अनन्तरं गिवियोनीयभृगुस्थानस्थात् समाजावासात् सुलेमान् यिरु- ११
शालमम् आगच्छेत्सायेन उपरि राजत्वं कर्तुमारभे ।

अनन्तरं सुलेमान् रथान् अश्वारोहिजोकांश्च संजग्राह । तस्य चतुः- १४
शताधिकं सहस्रं रथा द्वादशसहस्राश्च अश्वारोहिजश्चासन् । स तान्
रथनगरेषु यिरुशालमे च राजसन्निधौ स्थापयामास । राजा यिरु- १५
शालमे बज्रलकारवाद् दुर्वर्षं सुवर्षञ्च प्राधाबवत्, ररसकाष्ठानि च
पान्तरकोटुवरेण्यवत् साधारणं चक्रवान् । सुलेमनो घोटका मिसर- १६

देशाद् आनीयन्त, पक्षतो राजवन्निजां निबध्ने निबध्नेमूख्यं दत्त्वाभ्यानां
१० निबध्मं चक्षीयात् । मिसरव आनवत्स समानीतस्य च रथखीकस्य मूख्यं
घट्टशतानि कथ्यमुद्राः, एकस्य वाक्चिन्तनं मूख्यं साङ्गशतं कथ्यमुद्राः ।
अनेन प्रसारेण ते द्वितीयानाम् अरानीयाणां महीपतीनां कृते
समानवन् ।

२ द्वितीयोऽध्यायः ।

१ मन्दिरस्य कर्मकारिणां संख्या १ निपुणलोकस्य कृते शौरमस्य भनीयं लोकप्रेषणं
११ तस्य सन्निधिं शौरमेव गृह्यतः कथञ्चित् मनुजस्य प्रेषणं १० प्रवासिकाकानां
संख्या च ।

१ अगन्तरं सुखेमान् परमेश्वरस्य नामधेयमुद्दिश्य मन्दिरमेकं स्थापयन्
२ राजगृहमेकं निर्मातुं मतिं चक्षवान् । अपरं भारवहनार्थं सप्ततिसह-
स्राणि लोका गिरिषु काष्ठादीनां क्रेदनार्थम् अश्रितिसहस्राणि लोका-
स्तेषाम् अधिपतित्वे च घट्टशताधिकानि त्रीणि सहस्राणि लोकाः सुखे-
मना निबोधयाश्चक्रे ।

३ अगन्तरं सुखेमान् शौरस्य महीपते शौरिमस्य सन्निधिं दूतान् प्रहित्वा
कथयामास, मम तातं दायूदं प्रति त्वया यदत् कृतम् अर्थतत्त्वस्य
वासगृहनिर्माणाद्यर्थं तस्य सन्निधिं यदद् दारुणि प्रेषितानि तदत् मां
४ प्रति च कुरु । पश्य, इत्याखेलीयलोकै र्यदत् सदा कर्त्तव्यं तदत् मिजप्रभोः
परमेश्वरस्य सम्मुखे सुगन्धिधूपदाहार्यं निजं दर्शनीयधूपस्थापनार्थं प्रति-
प्रातः प्रतिसन्ध्यं च बिश्रामवारेण्यमावस्यास्तस्मात् प्रभोः परमेश्वरस्य वा-
र्धिकात्सर्वेषु च होमबलिदानार्थम् अहं तस्य नामधेयम् उद्दिश्य पावित्त्यं

५ मन्दिरमेकं निर्मापयितुम् उद्यतो ऽस्मि । मया यन्मन्दिरं निर्मापयि-
ष्यते तद् विशालं भविष्यति यतो ऽस्माकम् ईश्वरो निखिलसुदेवो

६ महान् । परन्तु खर्गः खर्गोपरिष्ठाः खर्गो ऽपि यं धारयितुं न पार-
यति तस्य कृते मन्दिरं निर्मातुं कः समर्थो भवेत् ? अहं वा को यदहं
तस्य सम्मुखे धूपज्वालाभिप्रायाद् अन्त्याभिप्रायेण तस्य कृते मन्दिरं

७ निर्मातुं शक्नुवां ? अत इदानीं मम जनकेन दायूदा नियुक्ता ये
गृह्यन्तो मानवा विद्वदादरे यिरूषाकमे च मम सन्निधौ विद्यन्ते
तैः संमं सुवर्षदुर्ब्धारकूटलोहानां धूमरत्नगीलवर्षसूत्राणां कार्येषु

८ निपुणं मन्त्रिर्कृते तत्परश्चैकं मानवं मम सन्निधिं प्रेषय । अपरं चिदा-

नोनाद् हरसकाष्ठानि देवदासकाष्ठानि चन्दनकाष्ठानि च मम सन्निधिं
प्रेषय यतो भवतः किङ्करा किवानेनस्यकाष्ठानि कर्त्तितुं निपुणा इति
मया बुध्यते । अपरं पश्य भवतः किङ्करैः सार्द्धं ममापि किङ्करा विद्यन्ते ।
अतो मत्कृते प्रभूतदारुणि संश्लक्ष्णतां यतो मया यन्मन्दिरं निर्मापयि- ८
ष्यते तेन महताङ्गुतेन च भवितव्यं । पश्य मया तव दारुच्छेदकदासेयेभ्यो १०
विंशतिसहस्रपरिमाणा गोधूमा विंशतिसहस्रपरिमाणा यवा विंशति-
सहस्रभाजनपरिमाणा द्राक्षारसा विंशतिसहस्रभाजनपरिमाणाणि
तैलानि च वितारिष्यन्ते ।

अनन्तरं सोरीयो राजा हीरमः सुखेमानं प्रत्युत्तरमिदं लिखित्वा ११
प्रेषयामास, परमेश्वरे निजप्रजागच्छे प्रीयते कारुणादतस्तेषामुपरि त्वां
राजानम् अकरोत् । हीरमो उपरमपि व्याजहार स्वर्गपृथिव्योः हृदि- १२
कर्त्ता य इच्छायेनः प्रभुः परमेश्वरः स धन्यो भवतु, यतः परमेश्वरस्य
कृते मन्दिरमेकं राजशृङ्गेकश्च यो निर्मापयिष्यति तादृशं परिणाम-
दर्शनं बुद्धिमत्तं आनिनं तनयमेकं स राज्ञे दायूदे दत्तवान् । इदानीं १३
मया ह्यरम आविर्गमा गुणवान् धीमान्च मनुज एतः प्रहीयते । स १४
दानवंप्रीयायाः नार्थ्य आत्मजस्तस्य जनकः सोरराष्टीयमनुजः, जात-
रूपरजतारङ्गटनो ह्यपाधाददारुणां कार्येषु धूमनीलैश्चावस्त्राणां रत्न-
वर्णवसनागाश्च कार्येषु स निपुणो मखिकर्त्तने ऽपि यत् किमपि कार्यं
वा तम् आदिश्यते तस्मिन् स तत्परो ऽस्ति । भवतो गुणवद्भिर्जोषैः समं
मम प्रभु यो भवतो जनको दायूद् तस्यापि गुणवद्भिर्जोषैः समं स
कार्यं करिष्यति । अपरं मम प्रभुना यथा प्रतिश्रुतं तथैव भवतः किङ्क- १५
राणां कृते गोधूमयवतैलद्राक्षारसाः प्रेष्यन्तां । भवतो यावतां दारुणां १६
प्रयोजनं भविष्यति वयं किवानेन तावन्ति दारुणि कर्त्तितव्याम उद्दु-
मानि बद्धा जलधिमार्गेण यावोनगरं भवतः सन्निधिम् उपस्थापयि-
ष्यामश्च, अनन्तरं भवता तानि बिरुज्जालममानयिष्यन्ते ।

सुखेमान् निजजनसेन दायूदा गन्धनाकरवात् परम् इच्छायेकीयजन- १७
प्रदप्रवासिनो विदेशिलोकान् गन्धवाचकार तच्च वटश्रुताधिकं त्रिपद्या-
श्रुतसहस्राधिकं चर्च मनुजा अभ्यसन्त । तेषां मध्ये स सप्ततिसहस्राणि १८
लोकान् भारवहनकर्म्मणि, अष्टीतिसहस्राणि लोकान् शिषोषये वाह-
च्छेदनकर्म्मणि वटश्रुताधिकानि त्रीणि सहस्राणि लोकान्च तेषां मान-
वानी कार्ये प्रवर्त्तनार्थम् अध्वर्युते नियोजयामास ।

३ तृतीयोऽध्यायः ।

- १ मन्दिरनिर्माणाद्यं स्थानसमययो निरूपकं १ मन्दिरस्य भूषणार्थो विहितः । २
निरूपकविद्याः साधनोप विहितः ।
- १ तस्य जनको दायूद् यत् स्थानम् दर्शितो ऽर्पितो यिवूषीयस्यारौणास्य
प्रस्यमर्दनस्थाने दायूद् यत् स्थानं निरक्षिणोत् यिवूषाचमस्यस्य मोरि-
याण्यगिरेस्तस्मिन्नेव स्थाने सुखेमान् परमेश्वरस्य मन्दिरं निर्मापयितुम्
२ आरेभे । स निजाधिकारस्य चतुर्थवत्सरस्य द्वितीयमासस्य द्वितीयार्दने
निर्मापयितुम् आरब्धवान् ।
- १ सुखेमान् ईश्वरीयमन्दिरनिर्माणमधि यम् उपदेशम् अलभत तदनु-
सारेण हस्तस्य पूर्वोयपरिमाणेन मन्दिरस्य दीर्घत्वं पट्टिहस्तान् प्रख्यात्तच
४ विंशतिहस्तान् अकरोत् । अपरं मन्दिरस्याग्रे सो ऽतिन्दमेकं निर्म्ममे
मन्दिरस्य प्रख्यातानुसारेण तस्य दीर्घं विंशतिहस्ता उच्यता च विंशत्यधि-
५ कशतं हस्तास्तस्याभ्यन्तरं स निर्म्मलसुवर्णेन मण्डयाचकार । अपरं स
प्रमुखभवनस्य भित्तिम् उत्तमसुवर्णेन मण्डितै र्वेवदाभिराच्छादया-
६ मास, तदुपरि ताजतस्तुतां प्रदृष्टानां प्राकृतीचकार । अपरं शोभा-
निमित्तं भवनं मणिभिरलक्षकार । अपरं कञ्चकानि पर्वयिमदेशीया-
७ न्यासन् । अपरं तद्भवनाभ्यन्तरमर्घ्यतो गेहकाष्ठानि शिलाः कुद्यानि
कपाटानि च कञ्चकै र्मण्डितवान् अपरं कुशेषु किङ्कवाकारान् चकार ।
८ अपरं स यत् महापवित्रं भवनं निर्म्मपयामास तस्य दीर्घत्वं मन्दिरस्य
प्रख्यात्वमिव विंशतिहस्ताः प्रख्यात्वमपि विंशतिहस्ताः, अपरं स घटशत-
९ किञ्चरपरिमाद्यैरत्तमकाष्ठनैस्तत् प्रत्युप्तवान् । अपरं क्षीणानां कञ्चकानां
परिमाणं पञ्चाशत्श्रेकलाः, अपरं स उपरिस्थानि कोष्ठान्यपि काञ्चकैः
१० प्रत्युप्तवान् । अपरं स महापवित्रस्थाने कविंकाकार्येण द्वौ किङ्कवौ
११ निर्म्मपयाचकार काञ्चकैश्च तौ मण्डयामास । तयोः किङ्कवयोः पक्षा
विंशतिहस्तदीर्घाः, तयोरेकस्य पञ्चहस्तपरिमित रजः पक्षो भवनस्य
कुचम् अस्यूयत् पञ्चहस्तपरिमितकस्याम्बः पक्षश्च द्वितीयस्य किङ्कवस्य
१२ पक्षम् अस्यूयत् । द्वितीयस्य किङ्कवस्यापि पञ्चहस्तपरिमित रजः पक्षो
भवनस्य कुचम् अस्यूयत् पञ्चहस्तपरिमितो ऽपरः पक्षश्च प्रथमस्य कि-
१३ ङ्कवस्य पक्षम् अस्यूयत् । तयोः किङ्कवयोः पक्षा विंशतिहस्तविकारिता
बभूवुः, अपरं तौ पट्टिहस्तिकृतां तयो र्बद्धे चान्तरं प्रत्यवर्त्तता ।

अपरं स गीतवातापीयरक्तवर्णैः सुषीच सूत्रैर्निर्मितम् एकम् १४
 आच्छादनवसनं समासादयत् तस्मिन् किरुवाकारान् चकार च । अपरं १५
 भद्रवस्त्रं सम्मुखे पञ्चनिर्गन्तुस्तपोधौ द्वौ कम्भौ चक्रवान् तयोदपरि-
 स्थितौ द्वौ मूर्जानौ पञ्चहस्तौचौ । अपरं स वाक्यस्थाने यादृक् तादृक् १६
 कर्माद्यैः रश्मिभिरपि प्रदुषाकृतीः स्थापयामास, अपरं शतं दाहिता-
 कारान् कृत्वा तेषाम् प्रदुषाकृतिषु निदधे । अपरं तौ कम्भौ मन्दिरस्य १७
 सम्मुखे दक्षायामासी चकार, एकं दक्षिणे तदन्धं वामे निदधे, अपरं
 दक्षिणदिशि तस्य वामधेये याखीनः (स्थिरकारक इति) चकार वामे
 दिशि तस्य वामधेये वीथसः (वलीति) चकार ।

४ चतुर्थाऽध्यायः ।

१ पितृहस्तस्य वेद्याः कथनं २ सागरस्य तस्य गवाक्ष कथनं ३ प्रक्षालनपात्राणां ४-
 दद्यानां दार्ढ्यासनानां चत्वरस्य च कथनं ११ पितृहोयवस्तुनां कथनं १२ क-
 यवस्तुनाश्च कथनं ।

अनन्तरं सुषेमान् पितृहस्तमयीं वदिमेकां निर्मापयाच्चकार १
 दीर्घत्वं विंशतिहस्ताः प्रक्षालना विंशतिहस्ता उच्यता च दशहस्ताः ।

अनन्तरं स सिक्ताधातुना वर्तुलाकारं सागररूपं पात्रं निर्मापयाच- २
 कार ; एकम् अग्रम् आरभ्य द्वितीयम् अग्रं यावत् तस्य परिसरो दश-
 हस्तपरिमितस्तस्योच्चत्वञ्च पञ्चहस्तपरिमितं विंशहस्तपरिमितं सूत्रञ्च
 तद् अवेष्टत । अपरं तस्य चतुर्दिक्षु कर्षास्थाद्य एकैकहस्तपरिमाणान्तरे ३
 सागरभाजनवेष्टनकारका दश दश वर्तुलाकारा आसन्, पात्रसेचन-
 समये ते श्रेणीद्वयेनासिच्यन्त । तत् सागरभाजनं द्वादशानां गवाम् ४
 उपरि स्थापितं तासां तिष्ठ उत्तरमुखास्तिष्ठः पश्चिममुखास्तिष्ठो दक्षिण-
 मुखास्तिष्ठः पूर्वमुखा बभूवुः । अपरं सागरभाजनं तासामुपरि तस्यै ५
 तासां गवां पञ्चाङ्गागा अन्तरे तस्थिरे । तत्पात्रस्य स्थूलत्वं चतुरश्र-
 परिमाणं तस्य कर्षः कंसकर्षवत् श्रोमण्युष्पाकारः । त्रीणि सङ्ख्यानि
 वाताख्यपरिमाणानि तेन घृतानि ।

अपरं स दश प्रक्षालनभाजनानि कारयामास तेषां पञ्च भाजनानि ६
 दक्षिणे पञ्च भाजनानि च वामे स्थापयामास । तानि प्रक्षाणनार्थकानि
 तन्मध्ये होमार्थबलिदानसम्बन्धीयानि वस्तूनि प्राक्षाण्यन्त किन्तु याज-
 कानां खानार्थं सागरभाजनम् आसीत् । अपरं स उपयुक्ताकारान् ७

- काञ्चनमयान् दश दीपाधारान् कृत्वा मन्दिरे स्थापवाञ्छकार तेषां पञ्च
 ८ दक्षिणे पञ्च च वामे निदधे । अपरं स दश दार्भासनाणि निर्माप्य
 तेषां पञ्च दक्षिणे पञ्च च वामे मन्दिरे निदधे, अपरं स व्रतं काञ्चन-
 मयान् चयकान् निर्मापयामास ।
- ९ अपरं स याजकानां चत्वरं बृहत् चत्वरञ्च निर्मापयामास, अपरं
 चत्वरस्य द्वाराणि निर्माप्य तदीयकवाटानि पित्तजेन मण्डयामास ।
- १० अपरं पूर्वदिशः सम्मुखे कियदक्षिणे जलधिभाजनं स्थापवाञ्छकार ।
- ११ अपरं हरमः कटाहान् दर्वीचुल्लीञ्च निर्ममे, अनेन प्रकारेण कथतेः
 सुजेमन आघ्रात ईश्वरीयमन्दिरस्य कृते हरमेव यावन्ति कार्याणि
- १२ कर्त्तव्यानि तेषां सर्वेषां निर्मायं समाप्तं । इत्थं वै सम्भौ वयोः सम्भ-
 योवपरि स्थितौ वंशुजाकारौ वै मूर्जानौ सम्भदयोपरिस्थवशुजाकार-
- १३ मूर्जद्वयाच्छादके दे जाने तज्जालद्वयवेष्टनार्थं चतुश्चतानि दाडिम्बाकारा
 अर्धतः सम्भदयोपरिस्थयो वंशुजाकारमूर्जोराच्छादकजालद्वयस्यैकैकस्य
- १४ कृते दाडिम्बाकाशां दे श्रेष्ठौ चैतानि तेन निर्मितानि । अपरं
 दश पीठान्दपि निर्मितानि पीठोपरिस्थितानि दश प्रक्षालनपात्राणि,
- १५ सागररूपं वाक्त्रमेकं तत्सागरपात्रस्याधो दादशमात्रद्वन्द्वं ऋजीवाणि
- १६ दर्व्यस्त्रिभूषण्येतानि तदन्धानि च यावन्ति भाजनानि सुजेमन आघ्रातः
 परमेश्वरीयमन्दिरस्य कृते हरमेव निर्मितानि तानि सर्वानि तेजो-
- १७ मयपित्तजै निर्मितानि । राजा यद्गस्य प्राप्तरे सुक्लोतसिरेदयो मंथ-
 १८ स्थितायां घनमृदि भूमौ स्तिष्ठधातुना तानि निर्मापयामास । सुजेमान्
 यान्वेतान्यतीव बहूनि भाजनानि निर्मापवाञ्छकार तेषां पित्तकानां
 परिमात्रं न ज्ञेयं ।
- १९ अपरम् ईश्वरीयमन्दिरस्याभ्यन्तरे स्थापनार्थम् कृतानि सप्तचक्रानि
- २० सुजेमना निर्मितानि । स्वर्गवेदी दर्शनोवपूपयादीत्यासनाणि वाक्त्रस्थान-
 स्थान्तिके विध्यनुसारेण प्रवृत्तितया दीपा दीपकवाञ्छेतानि निर्मक-
- २१ सुवर्बमयानि, पुष्पाकाराः प्रदीपा वर्त्तिकाच्छेदनकर्त्तव्यमैते सुवर्बमवाः,
- २२ कुरिका ऋजीवाणि खेदन्यो वज्रपात्राणि चैतानि निर्मकसुवर्बम-
 यानि, महाप्रविशस्थानस्य मन्दिरस्य चान्तःस्थितयो द्वारयोः कवाटानि
 चेमानि सुवर्बमयान्यासन् ।

५ पञ्चमोऽध्यायः ।

१ निवेदितवस्तूनां भाण्डागारे निधानं १ महापवित्रस्थानाच्च मञ्जूवाया आनयनं ११
परमेश्वरीयप्रशंसाकरवृक्षसंघे तस्य लेखसः प्रकाशितवन् ।

अनन्तरं परमेश्वरीयमन्दिरार्थं सुलेमना कृते सर्वस्मिन् कार्ये समाप्तिं १
गते तस्य जनकेन दायूदा निवेदितानि वस्तूनि काष्ठानि रजतानि
सर्वाणि भाजनानि च सुलेमना समानीयेश्वरस्य मन्दिरस्य भण्डा-
गारेषु निदिधरे ।

अपरं सुलेमान् इष्टायेलीयजोक्तानां प्राचीनान् वंशानां मुख्यनरा- १
न् आर्यत इष्टायेलीयानां प्रधानपितृजोक्तान् परमेश्वरीयनियममञ्जूवाया
दायूदनगरात् सियोनात् स्थानान्तरीकरणार्थं चिरुश्रावणे सज्जयाह ।
ततः सप्तममास उत्सवसमय इष्टायेलीयजोक्ताः सर्वे नरपतेः समीपे १
मिक्षितवन्तः । अनन्तरम् इष्टायेलीयप्राचीनगणैः समुपस्थिते जेवीय- ४
जोक्ता मञ्जूवाम् ऊढः । मञ्जूवा समाजावासस्तदास्यस्थान्तःस्थितानि ५
सर्वाणि पवित्रभाजनानि च जेवीययाजकैरुद्दिष्टे । अपरं सुलेमान् ६
नरपति मञ्जूवायाः सम्मुखे सम्मिक्षित इष्टायेलीयजोक्तानां कृत्वः समा-
जस्य बडत्वकारणाद् असङ्ख्येयान् अपरिमेयांश्च मेवान् गच्छोत्सृज्यः ।
अनन्तरं याजका मन्दिरस्थवाक्यस्थानास्थे महापवित्रस्थाने किरूवयोः ०
पक्षाग्रामघो निरूपितस्थाने परमेश्वरस्य नियममञ्जूवां निदिधरे । तौ ८
किरूवौ स्वपक्षान् मञ्जूवायाः स्थानोपरि विस्तारयामासतुरतस्तौ कि-
रूवौ मञ्जूवां तदीयवहनदण्डौ चाच्छादयामासतुः । तयोर्दण्डयो ८
र्दीर्घत्वात् मञ्जूवाया अन्तिके वाक्यस्थानस्याग्रभागे तयोरेव दृश्ये बभूवतुः
किन्तु वहिर्दृश्ये न बभूवतुः, अद्यापि ते तत्र स्थाने विद्येते । तत्र १०
मञ्जूवायाम् अभ्यन्त किमपि नासीत्, केवलं मिसरदेशाद् इष्टायेलीय-
वंशीनां निर्गमनकाले परमेश्वरस्तैः सार्द्धं यं नियमं चक्ष्वान् तदीयपत्र-
युक्तं प्रसारयन्कदयं तन्मन्त्र आसीत् यतो हेरेवे मूसाकृत तन्मध्ये
स्थापितवान् ।

ते समागता याजकाः सर्वे स्नानं पवित्रीकृतवन्तः, यस्तु पर्यावान्- ११
सारेण कार्याणि न चक्षिरे । अपरं पवित्रस्थानाद् याजकानां वहि- १२
र्गमनकाल आसन्नो हेमनो चिरुधूनस्तेषां तनया भातरखेत्तादयः सर्वे
गायका जेवीयाः परिहितसंख्यावसनाः सन्तः करतलमूरजवस्तुकी धार-

- यन्मन्त्रं वेद्याः पूर्वदिशस्तित्थिं तूरीवादका विंशत्यधिकशतं याजका अपि
 १३ तैः सार्द्धम् अतित्थिं । ते तूरीवादका ग्राधकाश्च सर्वे एकसरेण परमे-
 श्वरस्य कृतिं धन्यवादस्तु कुर्वन् । अपरं यदा ते तूरीकरताकादिभि
 वाद्ययन्त्रैः समं महाशब्दं कुर्वन्तः, परेशः क्षेमदातास्ति चिरस्थस्तदनु-
 यज्ञः, इति वाक्येन तस्य कृतिम् अनुकुर्वन् तदानीं गृहम् अर्घतः
 १४ परमेश्वरस्य मन्दिरं मेघेन तादृक् पर्यपूर्यत्व, यद् याजका मेघकारणात्
 सेवनम् अनुकृतुम् असमर्था बभूवुः, यतः परमेश्वरस्य तेन ईश्वरीय-
 मन्दिरं पूरयामास ।

६ षष्ठोऽध्यायः ।

१ सुलेमना लोकेभ्य आशीर्वादं परमेश्वरस्य च प्रथमं ११ मन्दिरप्रतिष्ठासमय
 सुलेमनः प्रार्थनम् ।

- १ तदानीं सुलेमन् याजहार, परमेश्वरो घोरान्धकारे वसतीति तेन
 २ निगदितं । तवाधिष्ठानार्थं मन्दिरमेकं मया निरमायि तव नित्यवासायं
 ३ तन्निवेशनं कुरु । अपरम् इच्छायेजीयानाम् अस्मिन् सम्राजे ऽवतिष्ठ-
 माने राजा स्वास्यं परावर्त्येच्छायेजीयानां कृत्स्नं समाजम् आशिषं
 ४ जगाद । स कथयासास, इच्छायेकः प्रभुः परमेश्वरो धन्यः, स मम पित्रे
 दायूदे स्ववज्जेय यत् प्रतिष्ठातवान्, तत् स्वकराभ्यां साधितवान्, यथा,
 ५ मम प्रजागण इच्छायेजीयवंशे यस्मिन् दिने मिसरदेशात् मया
 वह्निष्कृतस्तद् दिनम् आरब्धाहम् अत्र स्थाने मम नास्ते ऽधिष्ठानार्थं
 मन्दिरं निर्मातव्यमित्यभिप्रायेच्छेच्छायेजीयानां कस्यापि वंशस्य किमपि
 ६ नगरं नाभिरोचितवान् किन्तु मदीयप्रजागणस्येच्छायेजीयवंशस्याधिपति-
 ७ त्वाय कमपि नरं न वदीतवान् । अधुना मम नामधेयस्य वासस्थानार्थं
 ८ यिरूशालमं, मम प्रजागणस्येच्छायेजीयवंशस्याधिपतिवार्थं दायूदं
 ९ वदीतवान् । अपरम् इच्छायेकः प्रभोः परमेश्वरस्य नास्ते मन्दिरमेकं निर्-
 १० म्मातुं मत्तातो दायूदं मनो निदधे । किन्तु परमेश्वरो मम वातं दायूदं
 वाक्मन्दिरं जगाद, त्वं मम नास्ते मन्दिरं निर्मातुं मनो निरधत्वा इति
 ११ तव मनोज्ञतं भद्रमेव । तथापि त्वमन्दिरं त्वया ना निर्मातव्यं, किन्तु
 १२ तदौरसात्मजेन मम नामार्थकं त्वमन्दिरं निर्मातव्यमिति परमेश्वरेण
 यद् वचनं प्रतिष्ठातं तदेव साधितं, ततः परमेश्वरस्य वाक्मादहं निज-

सातस्य दायूदः पदं प्राप्येखायेलीयराजसिंहासन उपविष्टम् इखायेलः
प्रभोः परमेश्वरस्य नाम्ने मन्दिरमिदं विरमापयन् । परमेश्वरो ऽस्मत्पूर्वं- ११
पुरुषैः सह यं नियमं कृतवान् तदीयपत्रस्याधारो या मञ्जूषा तामपि
तत्र न्यदधं ।

अनन्तरं स इखायेलः कृत्स्नसमाजस्य साक्षात् परमेश्वरस्य वक्षवेद्या १२
व्यन्तिकम् उपस्थाप्य करौ प्रासारयत् । यतः सजेमान् पञ्चहस्तदीर्घं पञ्च- १३
हस्तप्रस्थं हस्तत्रयप्रांशुं पित्तलमयं मञ्चमेकं निर्माप्य चत्वरमध्ये ऽस्था-
पयत् तस्योपरि तिष्ठन् स इखायेलः कृत्स्नसमाजस्य साक्षात् जानुपातं
कृत्वा गगनं प्रति करौ प्रसार्य व्याजहार, हे इखायेलः प्रभो परमेश्वर, १४
स्वर्गे एथियां वा तव तुल्यो नापरः कश्चनेश्वर आस्ति । तव यावन्तो
दासाः सर्वान्तःकरयैस्त्व वचतुर्गोचरे चरन्ति तान् प्रति खनियमं
स्वप्नेन च साधयसि । विशेषतः खदासाय मत्ताताय दायूदे त्वं यत् १५
प्रत्यष्ट्योक्तद् असाधयः स्वप्नेष्योक्तं वचनम् अद्य स्वकरेण सफलम्
अकार्षीस्व । हे इखायेलः प्रभो परमेश्वर, खदासाय मत्ताताय दायूदे १६
भवता यत् प्रतिज्ञातं तदधुना साध्यतां, यथा, मम चतुर्गोचरे त्वं यदद्
आचरन्त इत् तव सन्तानां च स्वस्वमार्गमधि सावधानः सन्तो मम व्यव-
स्थाम् आचरन्ति तर्हि मम साक्षाद् इखायेलीयराजसिंहासनोपवेष्टु-
पुरुषस्याभावस्तव वंशे कदापि न भविष्यतीति । हे इखायेलः प्रभो १७
परमेश्वर, खदासाय मदीयजनकाय दायूदे भवता यत् कथितं भवत-
स्तद् वाक्यमिदानीं स्थिरं भवतु । किन्त्वोश्वरो मनुष्यैः सह एथियां
निवस्यतीति किं सत्वं भवेत् ? पश्य स्वर्गः स्वर्गोपरिस्थः स्वर्गश्च भवन्तं
धरति, ततो मन्त्रिर्भितं मन्दिरमिदं किं धरेत् ? हे मम प्रभो परमेश्वर, १८
त्वं खदासस्य प्रार्थनां निवेदनश्च गृह्णास्य, तव दासेन या काकूक्तिः
प्रार्थना च क्रियते सा भवता श्रूयतां । अत्र स्थाने मम नाम स्थापयि- १९
ष्यामीति वाक्यं यत् स्थानमिदम् अर्प्यते यन्मन्दिरमिदमधि भवतोक्तं तत्
प्रति भवतो नयने दिवारात्रम् उन्नीजिते तिष्ठताम् एतत्स्थानोद्देश्या
भवतो दासस्य प्रार्थना च भवता श्रूयतां । एतत् स्थानम् उद्दिश्य २१
प्रार्थयमानेन भवद्दासेन भवत्यजाम्नेनेखायेलीयवंशेन च या प्रार्थना
क्रियते, भवान् तां शृणोतु । भवान् खनीयवासस्थाने स्वर्गे तिष्ठन् तां
निष्पामयतु निश्चयश्च क्षमतां ।

केनचित् समीपवासिनः कस्मिंश्चिद् अपराजे लोका यदि प्रपथं २२

निश्चितं तं प्रापयन्ति स च शपथे । यदि मन्दिरे ऽस्मिन् तव वेद्याः
१९ समीपम् उपतिष्ठति, तर्हि त्वं स्वर्गे निश्चयं कर्त्तव्यं कुर्वन् निजदासां
विचारयार्थतो द्रोणो मन्त्रं दत्त्वा तस्य कूर्मः समुचितं दत्तं तस्य
मन्त्रो वर्त्तय निर्दोषं निर्दोषं कृत्वा तस्य निर्दोषतस्य यत् तस्मै
विश्राय ।

२० अपरं तव विरुद्धं पातककरणाद् रिपुभिः पराजितास्तवेद्यायेकीय-
प्रजागणा यदि त्वां प्रति पराहन्त तव नाम कृत्वन्तस्तव साक्षात् मन्दिरे

२१ ऽस्मिन् विनयन्ते प्रार्थयन्ते च, तर्हि त्वं स्वर्गे निश्चयं तवेद्यायेकीयप्रजा-
नाम् अपराधं क्षमस्व तेभ्यस्तेषां पूर्वपुरुषेभ्यश्च यं देशं दत्तवानसि तं
देशं पुनर्वा तान् आनय च ।

२२ अपरं तव विरुद्धं तेषां पातककरणाद् गगने रुद्धीभूते यदि दृष्टि
र्न भवति तेन ते यदि स्थानस्यैतस्य दिशि प्रार्थयमानास्तव नाम कृत्वन्ति

२३ त्वया तेषां क्लेशा जात इति विविध स्वपापात् परावर्त्तन्ते च, तर्हि त्वं
स्वर्गे निश्चयं तव दासानाम् इत्यायेकीयप्रजानाम् अपराधं क्षमस्व गन्तव्यम्
उत्तममार्गं तान् आदिश तव प्रजागणाय यं देशं भोगार्थं दत्तवानसि
तस्मिन् देशे दृष्टिं कारय च ।

२४ अपरं देशे दुर्मित्ये जाते महामार्थी वा जातायां शस्यानां वा
शुक्लत्वे स्नानत्वे वा जाते शुक्लकोटादिपतकेषु वा जातेषु देशस्थनगरेषु वा

२५ रिपुभिरवरुध्यमानेषु कस्यांश्चित् मार्थी पीडायां वा बलवत्तां यदि केन-
चित् मानवेन तव कृत्वन्तेत्यायेकीयप्रजागणेन वा स्वकीयपीडां स्वकीय-
क्लेशं बुद्ध्वा काचित् प्रार्थना किञ्चन निवेदनं वा क्रियते मन्दिरस्यास्य

२६ दिशि च करद्वयं प्रसार्यते, तर्हि त्वं निजवासस्थाने स्वर्गे निश्चयं
क्षमिन्वा यस्य मनुष्यस्य यम् आन्तरिकभावं जानासि तदनुसारेण तस्या-
चरणास्य समुचितं पत्रं तस्मै देहि, यत्स्वमेव मनुष्यसन्तानानाम् अदि-

२७ तीयो ऽन्त्याम्यसि । तथा सति त्वम् अस्मत्पूर्वपुरुषेभ्यो यं जनपदं
दत्तवानसि तन्मध्ये ते यावत् जीविष्यन्ति तावत् त्वत्तो भीत्वा तव
मार्गेषु चरिष्यन्ति ।

२८ अपरं तवेद्यायेकीयप्रजागणाद् भिन्नजातीयः कश्चिन्नरो यदि तव
महानामकारणात् सबलकरस्य प्रसारितवाहेश्च हेतुना दूरदेशाद्

२९ आगत्य मन्दिरस्यास्य दिशि प्रार्थनां कुरुते, तर्ह्यपि त्वया स्ववासस्थाने
स्वर्गे निश्चयं तस्य भिन्नजातीयस्य नरस्य प्रार्थनानुसारात् कार्यं क्रियता,

तथा कृते पृथिवीस्थजातीयाः सर्व्वे तव नाम्ने ज्ञानं जन्म तवैवावेकीय-
प्रजा इव त्वत्ते भेष्यन्ति मन्त्रिर्मितस्यास्य मन्दिरस्योपरि तव नाम
सङ्गीर्तितमेतदपि ज्ञास्यन्ति ।

अपरं युद्धयाचार्थं त्वया प्रेषितास्तव लोका यदि रिपुभिः सह योद्धुं १४
वहिर्गत्वा त्वयाभिरुचितम् एतन्नगरं तव नामार्थं मया निर्मितं
मन्दिरश्चेद्दिश्य तव साक्षात् प्रार्थनां कुर्व्वते, तर्हि त्वं स्वर्गे तेषां प्रार्थनां १५
विनयश्च निश्चम्य तेषां विचारस्य निष्पत्तिं कुरु । अपरं ते यदि तव १६
विरुद्धं पापं कुर्व्वन्ति (यतः पापं न करोत्येवम्भूतः को ऽपि मानवो
नास्ति) त्वया च तेभ्यः भृङ्गा रिपूणां करेषु समर्पितास्ते यदि विजेट्ठभि
र्दूरस्थं निकटस्थं वा देशं गीयन्ते, ततः परं यस्मिन् देशे ते नीतास्तत्र १७
यदि मनसि खदशां चिन्तयित्वा स्वीयप्रवासदेशे त्वाम् उद्दिश्य प्रार्थय-
माना अस्माभिः पापम् अपराधो ऽधर्मसाकारोति वदन्ति, इत्थं ते १८
यदि स्वीयप्रवासस्थाने ऽर्धतः खविजेट्ठणां देशे सर्व्वान्तःकरणैः सर्व्व-
प्राणैश्च त्वां प्रति परावर्त्तन्ते, तेषां पूर्व्वपुरुषेभ्यस्तया दत्तं स्वीयदेशं
त्वयाभिरुचितं नगरं तव नाम्ने मया निर्मितं मन्दिरश्चेद्दिश्य प्रार्थनां
कुर्व्वते च, तर्हि त्वं स्ववासस्थाने स्वर्गे तेषां प्रार्थनां विनयश्च निश्चम्य तेषां १९
विचारस्य निष्पत्तिं कुरु, तव प्रजागणेन तव विरुद्धं यद्यद् अपराधं
तत् सर्व्वं क्षमस्व च । इदानीं हे मदीयेश्वर, स्थाने ऽस्मिन् या प्रार्थना ४०
क्रियते तां प्रति भवतः श्रोत्रे सुगन्धे चक्षुषी चान्मीलिते भवतां । इदानीं ॥
हे प्रभो परमेश्वर, भवान् भवतः शक्तिस्वरूपा मञ्जूषा च स्वविश्राम
स्थानम् आरोह्यतु । हे प्रभो परमेश्वर, वसनं त्राणरूपं ते याज्यं
परिधीयतां, पुण्यवन्तश्च ते सर्व्वे नन्दन्तु स्वीयमङ्गले । हे प्रभो परमेश ४१
त्वं स्वाभिधिक्षितं न वक्ष्य, निजदासस्य दायूदो वरश्च स्मर्य्यतां त्वया ।

७ सप्तमोऽध्यायः ।

१ सुलेमनः प्रार्थनातः परम् आकाशाद् वज्रैः पतनं ४ तस्य यज्ञकर्त्ता ८ उत्सवकरणात्
परं लोकाणां विषर्जनं १९ सुलेमानं प्रति परमेश्वरस्य प्रतिज्ञानं ।

सुलेमना प्रार्थनायां समापितायां गगनाद् ऊताशो ऽवरोह्य इत्थं १
वर्त्तीश्च जगत्स मन्दिरश्च परमेश्वरस्य तेजसा परिपूरयाच्छक्रे । परमे- १
श्वरस्य तेजसा परमेश्वरीयमन्दिरस्य पूर्णत्वाद् याजकाः परमेश्वरस्य

१ मन्दिरं प्रवेष्टुम् असमर्था बभूवुः । इच्छायेलीयवंशाः सर्वे तम् अपिपातं मन्दिरोपरि मरुमेश्वरीयतेजस्य विनोक्त पाषाणमयभूमौ न्यूनीभूय प्रख्य भजनं चक्रुः परमेश्वरं स्तुवन्त्य न्यगदन् स एव क्षेमदातास्ति नित्यस्य तदनुरूपः ।

४ अनन्तरं नरपतिः सर्वं लोकास्य परमेश्वरस्य सम्मुखे बलिदानम्

५ अकुर्वन् । तत्र राज्ञा सुलेमना द्वाविंशतिसहस्राणि गावो विंशति-
सहस्राधिकं लक्षं मेघास्य बलिस्त्रेणादीयन्त, अनेन प्रकारेण राज्ञा

६ समस्तलोकैश्चेश्वरीयमन्दिरस्य प्रतिष्ठाकारि । याजकाः स्वीयेस्वीयपदस्य कार्याण्यन्वतिष्ठन् लेवीयास्य स्वकरैर् दायूदादिषु स्तुतिवाद्यं कुर्वन्तो ऽर्चतः परमेश्वरस्यानुग्रहे नित्यस्थायी तत्कारणात् तस्य प्रशंसार्थं राज्ञा दायूदा निरूपितान् वाद्ययन्त्रान् वादयन्तो ऽतिष्ठन्, अपरं याजकास्तेषां सम्मुखे तुरीरवादयन्, अपरम् इच्छायेलीया निखिललोका उपातिष्ठन् ।

७ तस्मिन् समये परमेश्वरीयमन्दिरस्य सम्मुखस्थप्राङ्मुखस्य मध्यदेशः सुले-
मना पवित्रीकृतः, यतो होमार्थंका बलयो मङ्गलार्थकबलीनां मेदांसि च तत्रैव तेजोत्प्लवनि, यतो हेतोः सुलेमना निर्मिता यज्ञवेदी होम-
बलीन् निवेदितवस्तूनि मेदांसि च धर्मुं नाशक्रातु ।

८ तस्मिन् समये सुलेमान् तेन सहितो हमातस्य प्रवेशस्थानम् आरभ्य
मिसरदेशीयां सीमास्यसरितं यावत् सर्वेषाम् इच्छायेलीयलोकाणां

९ महासमाजस्य महं चक्रिरे । किन्त्वष्टमे दिने ते विश्रामम् अकुर्वन् यतस्ते
सप्ताहमेकं यावद् वेद्याः प्रतिष्ठाम् अन्यसप्ताहं यावत् उज्जोत्सवश्च

१० चक्रिरे । अनन्तरं परमेश्वरो दायुद् सुलेमानं स्वीयेच्छायेलीयप्रजास्य
प्रति यानि यानि मङ्गलानि कृतवान् तैरानन्दिता लृष्टचित्तास्य लोकाः
सप्तममासस्य त्रयोविंशे दिने निजं निजं वासस्थानं यातुं राज्ञा विस-

११ लृष्टिरे । अनेन प्रकारेण सुलेमान् परमेश्वरीयमन्दिरस्य राजभवनस्य
च निर्माणं समापयामास, अपरं परमेश्वरस्य मन्दिरे निजपासादे च
यद्यत् कर्तुं सुलेमान् अभिलषितवान् तदेव सिद्धमकरोत् ।

१२ अपरं परमेश्वरो निष्ठायां सुलेमने दर्शनं दत्त्वा कथयामास, मया

१३ तव प्रार्थना श्रुता यज्ञभवनार्थं स्थानमिदमपि दत्तं । मया गमनं बद्धा

लृष्ट्यां निवारितायां शुक्लकटिषु जनपदं नाशयितुम् आदिष्टेषु निज-

१४ प्रजानां विरुद्धं वा महामार्यां प्रेषितायां यदि मम नास्ति विख्याता
मदीयप्रजा न्यूनीभूय प्रार्थनां मदीयमुखान्तेष्वप्य कुर्युः स्तकीयकुमार्ग-

अथ परावर्त्तेरन् तर्हि स्वर्गे तिष्ठता मया तत् श्रुत्वा तेषाम् अपराधाः
 क्षमिष्यन्ते तेषां जनपदस्य मङ्गलानि च कारिष्यन्ते । अत्र स्थाने या १५
 प्रार्थना भविष्यति तां प्रति मम चक्षुष्यन्मीलिते ओषे च सुगन्धे भवि-
 ष्यतः । इदानीं मदीयनाम्ना नित्यस्थित्यर्थं मन्दिरमिदं मयाभिरुचितं १६
 पवित्रीकृतञ्च मम दृष्टि मम मनस्य सततं स्थाने ऽस्मिन् स्थास्यतः ।
 अपरं तव तातो दायूद् यादृक् चरितवान् तादृक् त्वमपि यदि मम १७
 साक्षात् चरन् मया यथादिष्टं तथैव कर्म करिष्यसि मम विधीन्
 राज्यनीतींश्च पालयिष्यसि च, तर्हींखायेजीयानां शासनकर्त्तृपुरुषस्या- १८
 भावस्तव वंशे कदापि न भविष्यतीति मया तव ताताय दायूदे यत्
 प्रतिज्ञातं तदनुसारात् तव राजसिंहासनं स्थिरं कारिष्यते । किन्तु १९
 यदि यूयं मत्तो ऽपहृत्य ममादिष्टान् विधीन् राज्यनीतींश्च न पालयि-
 ष्यथ, यदि च विपद्यगामिनो भूत्वेतरदेवान् सेविष्यध्वे प्रणंस्यथ च,
 तर्ह्यहं युद्धम्यं यं मदीयदेशं दत्तवान् तस्माद् युष्मान् उच्छेत्स्यामि यच्च २०
 मन्दिरमिदं मम नामार्थं पवित्रीकृतवान् अस्मि तदपि स्वदृष्टिगोचराद्
 दबयिष्यामि सर्वजातीयानां गालिपरिहासयोरुदाहरणं करिष्यामि
 च । ततो यावन्तो लोका एतस्य प्रांशुमन्दिरस्य सन्निधिना त्रिजिष्यन्ति, २१
 ते च मत्कृता भविष्यन्ति, देशमेतं मन्दिरमेतच्च प्रति परमेश्वरः कुत
 एतादृशं कृतवान् ? इति प्रप्यन्ति च । तेन लोकाः प्रतिवक्ष्यन्ति, लोका- २२
 नाम् एतेषां पूर्वपुरुषा येन मिसरदेशाद् वहिरानीता इमे स्तेषां तं
 पत्रिकं प्रभुं परमेश्वरं विहायेतरदेवान् आश्रित्य तान् प्राणमन् असे-
 वन्त च तत्कारणात् स तान् इत्थं विपद्ग्रस्तान् कृतवान् ।

८ अष्टमोऽध्यायः ।

१ सुजेमना नगरनिर्माणं ७ अन्यदेशीयानां कराधिनोकरणं ११ प्रासादे निज-
 कायाया नयनं १५ धर्मविधीनां पालनं १४ याजकानां सेवोयानाञ्च निरूपणं १७
 जोषीरात् काञ्चनामात्रयनञ्च ।

परमेश्वरस्य मन्दिरं स्वकीयनिवेशनश्चैतयोः प्रासादयो निर्माणेन सुजे- १
 मना विंशतिवत्सरा यापिताः । अपरं हीरमः सुजेमने यानि नगराणि २
 दत्तवान् सुजेमान् तानि निर्माप्येखायेजीयवंशान् तन्मध्ये वासया-
 चकार । अनन्तरं सुजेमान् जमातसोवां गत्वा तां पराजिगाय । अपरं ३
 मन्त्रभूषां सप्पोरनगरं जमाते च यानि नगराणि धनरक्षार्थं निरमाप- ४

- ५ यत् तान्यपि तदानीं निर्मापयाञ्चकार । अपरं स ऊर्ध्वं वैद्यरोणम्
अधःस्थं वैद्यरोणश्चमे हे नगरे दुर्गवत् प्राचीरगोपुरागंले हृष्टे चकार ।
- ६ अपरं सुलेमान् वालतं कोषनगराणि रथनगराणि सादिनां नगराणि
तदन्यद् यिरूशाकमे लिवानेने स्वकीयस्य कृत्स्नराष्ट्रस्य सर्व्वं च यद्यत्
निर्मापयितुम् ऐच्छत् तत् सर्व्वं निर्मापयाञ्चकार ।
- ७ इस्त्रायेलीयवंशाद् अपरवंशोद्भवा ये द्वितीयेभ्योऽपि रिषीयद्विषीय-
८ थिवूषीयलोका अवशिष्टाः सन्त इस्त्रायेलीयवंशे विनश्यन् न शक्तिरे तेभ्य
उत्पन्ना देशे चावशिष्टा वंशः सुलेमना संगृहीतोऽयं यावद् दासत्वापन्न-
९ कारनिवहोऽकारि । इस्त्रायेलीयवंशोद्भवाः केऽपि सुलेमना स्वकीयराज्ये
दासा न चकिरे, ते योद्धारो रथिनो रथाधिपतयो हयारोहिणश्च
१० बभूवुः । अपरं तेषां मध्ये पञ्चाशदधिके हे शते जनाः सुलेमनो राज्ञः
कारनिवहाध्यस्ता भूत्वा लोकान् अश्लिषन् ।
- ११ अनन्तरं सुलेमान् फिरौलो दुहितुं निर्मितं यं प्रासादं निरमापयत्
तं प्रासादं दायूदो नगरात् तां महेष्ठीम् आनिनाय, यतः स गदित-
वान् मम जाया इस्त्रायेलीयराजस्य दायूदः प्रासादे न वसति यतो
परमेश्वरीयमञ्जूषा यानि स्थानानि प्राविशत् तानि पवित्राणि सन्ति ।
- १२ अपरं सुलेमान् अलिन्दस्य सम्मुखे परमेश्वरीयां यां वेदिं निर्मितवान्
१३ तदुपरि परमेश्वराय होमबलीन् दातुम् आरेभे । मृसा यद् आदिष्ट-
वान् तदनुसारेण स विश्रामवारेण्यमावास्यासु त्रिषु वार्षिकमहोत्सवेषु
चार्थात् किन्वश्रुत्युपपानां महे समाह्वानां मह उटजन्मगमहे च
यस्मिन् दिने यथा निरूपितं तस्मिन् दिने तथैव बलिदानम् अकरोत् ।
- १४ अपरं स निजजनकस्य दायूदो निरूपयानुसारेण कर्त्तव्यक्रियाणां कृते
याजकानां पर्यायान् निरूपयामास अपरं यस्मिन् दिने यथा कर्त्तव्यं
तस्मिन् तथैव स्तुतिं याजकानां सम्मुखे परिचर्याञ्च कर्त्तुं लेवीयान्
निरूपयाञ्चकार । अपरं तेषां पर्यायानुसारेण द्वारेषु दौवारिकान् नि-
१५ रूपयाञ्चकार यत इश्वरीयलोको दायूदं तद् आश्रययाञ्चकार । अपरं
राजा याजकान् लेवीयाञ्चाधि धनागारानधि वा यत् किञ्चनाश्रययत्
१६ ते तदन्यथा नाकुर्वन् । इत्थं परमेश्वरीयमन्दिरस्य भित्तिमूलकरणम्
आरभ्य तस्य समाप्तिं यावत् सुलेमनो निखिले कार्य्ये निरूपितां सिद्धिं
गते पारमेश्वरीयमन्दिरस्य निर्माणं सम्पूजं बभूव ।
- १७ तदानीं सुलेमान् इदमजनपदं जननिधितटस्थम् इत्थियोनगेवरम्

एकतश्च जगाम । अपरं हीरमो निजदासैस्तस्य सन्निधिं पोतान् निपुण- १८
नाविकांश्च प्रेषयामास ते च सुलेमनो दासैः समम् खोषीरं समीय
पञ्चाशदधिकचतुःशतकिष्करपरिमाणानि काश्चनानि गृहीत्वा तस्मात्
स्थानात् सुलेमनो नरपतेः सन्निधिम् आनिन्युः ।

६ नवमोऽध्यायः ।

१ सुलेमनो ज्ञानं श्रोतुं शिवायाः राज्ञा यिरूशालम आगमनं १० सुलेमनः कनकानां
कथा ११ सुवर्णफलकानां कथनं १२ दन्तिदन्तमयभिन्हासनस्य कथनं २० पावादि-
कथनम् उपद्वैकनकथनं २१ रथसयानां कथनं २२ करादीनां कथनं २३ तस्य
राजत्वस्य निधनस्य च कथनं ।

अपरं शिवादेशस्य राज्ञी सुलेमनः कीर्त्तिं निशम्य प्रवक्तृकाभिस्तं १
परीक्षितुम् अतीवमहाडम्बरेण सुगन्धिद्रव्यप्रचुरस्वर्णमणिवाहिनां महा-
कानां निवहेन घाटता यिरूशालमम् आजगाम, सुलेमनः सन्निधिमेव
सर्वं सुलेमनो गतमधि तं सम्बभाषे च । ततः सा यद्यद् अपृच्छत् तत् १
सर्वं सुलेमान् तां जगाद, तन्मध्ये सुलेमनागम्यं किमपि वाक्यं नासीत्
स तां सर्वमेव ज्ञापितवान् । अतः सुलेमनो ज्ञानं तन्निर्मितं मन्दिरं १
तस्य भोजनासनस्य भक्ष्यद्रव्याण्यमात्यानां परिषद् परिचारकाणां श्रेणी- ४
वेशौ पानपात्रवाहिनां संख्या वेशश्च परमेश्वरीयमन्दिरारोहणाय
तस्य सोपानस्तैतानि सर्वाणि दृष्ट्वा सा शिवादेशस्य महिषी हतज्ञान-
बभूव । सा तु राजानं जगाद, भवतो वाक्यानि ज्ञानञ्चाधि ५
किंवदन्ती स्वदेशे मया श्रावि सा सत्यैव । किन्त्वहं यावद् आगत्य स्वने- ६
त्राभ्यां सर्वं नापश्यं तावत् तां जनश्रुतिम् अस्याम्यम् अमन्ये किन्तु पश्य
तव महाज्ञानस्यार्द्धमप्यहं न श्रुतवती । भवान् मञ्जुतां किंवदन्तीम्
अतिरिच्यते । धन्या इमे भवतो नरा धन्यास्त्रेमे भवतो भृत्या यत इमे ७
नित्यं भवतः साक्षात् तिष्ठन्तो भवतो ज्ञानालापं प्रदण्वन्ति । धन्यो ८
भवतः प्रभुः परमेश्वरो यतः स भवति तुष्टा भवतः प्रभोः परमेश्वरस्य
कृते भवन्तं राजसिंहासन उपावेशयत् । भवत ईश्वर इच्छायेन वंशे
प्रीयमाख्यो ऽनन्तकालं यावत् तं स्थापयितुम् इच्छत्येतत्कारणाद् भवान्
यस्यायं धर्मश्च समाचरेत् तदर्थं भवन्तं तस्योपरि राख्याभिक्षात् अक-
रोत् । सा तु राज्ञ विंशत्यधिकशतकिष्करपरिमितानि सुवर्णानि प्रचु- ९

राशिं सुगन्धिद्रव्याणि मणींश्च ददौ । शिवादेशस्य राज्ञी सुनेमने नृपतये
यादृशानि सुगन्धिद्रव्याण्युददात् तादृशानि सुगन्धिद्रव्याणि तत् स्थानं
पुनर्नामीतानि ।

- १० अपरं हीरमस्य सुनेमनश्च ये किङ्करा ओषीरात् कनकान्यानीयन्ते
११ मलयजकाष्ठानि मणींश्चानीयन् । अनन्तरं नरपतिस्तं मलयजकाष्ठं
परमेश्वरीयमन्दिरस्य राजप्रासादस्य च निमित्तं सोपानानि ग्राथकानां
कृते वल्लकी वंशीश्च निर्मापयाञ्चकार । तादृशानि काष्ठानि यिद्वदादेशे
१२ पूर्वं केनापि न दृशानि । अनन्तरं सुनेमान् महीपतिः शिवाया महिष्या
वाञ्छितं यत् किमप्ययाचत तत् सर्वं तस्यै ददौ तदन्यत् सा राज्ञः समीपं
यद्यद् आनीतवती (तस्य शोधमपि स ददौ), ततः परं सा स्वभृत्यगणेन
सार्द्धं निजजनपदं परावृत्त्य जगाम ।

- १३ सुनेमनो नरपतेः समीपं प्रतिवर्धं घटपाण्डिकघटशतकिङ्करपरिमि-
१४ तानि कनकान्यानीयन्त । तदन्यानि सार्धवाहे वाणिज्येन समानीयन्त,
अपरम् आरवोयाः सर्वं महीपतये देशाध्यक्षाच्च सुनेमनः सन्निधिं
१५ सुवर्णानि दुर्वर्णानि चानीयन् । ततः सुनेमान् नरपतिस्ताडितसुवर्णं हि
शतं वर्तुलाकारफलकानि निर्मापयामास तेषाम् एकैकस्मिन् फलके
१६ घटशतशेकलपरिमितं ताडितं सुवर्णं प्रयुक्तं । अपरं ताडितसुवर्णं स्त्रीणि
शतानि चूर्माणि निर्मापयामास तेषाम् एकैकस्मिन् चूर्माणि त्रिशत-
शेकलपरिमितानि कनकानि प्रयुक्तानि । अनन्तरं भृपतिर्निवानोना-
रण्यगृहे तानि निदधे ।

- १७ अनन्तरं राजा दन्तिदन्तमयं महासिंहासनं निर्माप्य निर्मलकाञ्च-
१८ नेन खचयाञ्चकार । तस्य सिंहासनस्य घटं सोपानान्यासन् सुवर्णमयं
पादपीठमेकञ्च तत्र बद्धमासीत् । उपवेशनीयस्थानस्य पार्श्वयोश्च हस्ता-
१९ कारे अबलम्बने आस्तां तयोखावलम्बनयोरप्ये दौ सिंहावतिष्ठतां । तेषु
घटं सोपानेषु पार्श्वयोर्द्वादश सिंहा अवतिष्ठन् । एतादृशं सिंहासनं
कस्मिंश्चिद् राज्ये न निरमायि ।

- २० सुनेमनो महीपतेः सर्वाणि पानभाजनानि कनकमयान्यासन् तदत्
निवानोनारण्यगृहे स्थितानि सर्वाणि भाजनानि निर्मलकनकमया-
२१ न्यासन् । सुनेमनो राजत्वसमये रजतानां किमपि मूल्यं नासीत् । यतो
हीरमस्य दासैः सह नरपतेस्तर्फीशग्रामिनः पोता आसन् वर्षत्रयात्
परं वारमेकं ते पोता आकञ्चन् । ते तर्फीश्रीयपोताः सुवर्णं दुर्वर्णम्

इभदन्तान् कपीन् शिखिनखानयन् । अनेन प्रकारेण वित्तविद्याभ्यां १९
सुलेमान् नृपतिः पृथिवीस्थेभ्योऽन्यनिखिलराज्येभ्यः श्रेष्ठो बभूव ।

इत्येवमेव सुलेमनो मनसि यत् ज्ञानं निहितं तस्य तज्ज्ञानस्य वचां- १९
सि श्रोतुं वसुन्धरायाः सर्वे महीपतयस्तं साक्षात् कर्तुम् अयतन्त । ते च १४
प्रतिवर्षं स्वं स्वं उपायनम् अर्थतो रजतमयानि कनकमयानि च भाज-
नानि वसनान्यस्त्राणि सुगन्धिद्रव्याणि हयान् अश्वतरांश्च समानयन् ।

अपरं वाजिनां स्युन्दनानाञ्च निमित्तं सुलेमनश्चत्वारि सहस्राणि भव- २५
नान्यासन्, अपरं तस्य द्वादशसहस्राणि हयारोहा आसन् ते च तेन
रथनगरेषु धिरूशालमे च राजनिकटे निदधिर ।

स सुलेमान् फरात्तटिनीम् आरभ्य पिल्लेयीयानां जनपदं मिसर- २६
देशस्य सीमाञ्च यावत् निखिलभूपतीनाम् उपरि राजत्वं चकार ।
अपरं राजा धिरूशालमे प्रभृतत्वकारणाद् रजतानि पाषाणवद् एरस- २७
काष्ठानि प्रान्तरस्थोडुम्बरेभ्यः वत् साधारणानि चकार । अपरं मनुजा २८
मिसरदेशात् निखिलजनपदाञ्च सुलेमनः कृते वाजिन आनिन्युः ।

एतस्य सुलेमन आद्यन्तं निखिलं चरित्रं भविष्यद्वादिना नाथनस्य २८
पुस्तके श्लोलीनीयाद्वयस्य भाविवाक्यग्रन्थे निवाटसुतस्य यारवियामस्य
विरुद्धं विद्वांसः परिदर्शकस्य यद् दर्शनं तन्मध्ये च लिखितं किं न विद्यते ?
स सुलेमान् धिरूशालमे वसन् कृत्स्नेखायेल उपरि चत्वारिंशद्बन्ध- २९
सरान् यावत् राजत्वं चकार । अनन्तरं सुलेमान् खपिटगण इव महा- ३१
निद्रां प्रगत्य निजजनकस्य दायूदो नगरे प्रसन्नान् लब्धवान् । ततस्तस्य
सुतो रिहवियामस्तस्य पदे राजत्वं चकार ।

१० दशमोऽध्यायः ।

१ रिहवियामस्य अभियेक्षम् इखायेलीयलोकानां शिखिमे गमनं तं प्रति लोकानां
प्राथम्यं ६ तेषां प्राथम्यमात्रं प्राचीनमन्त्रिण युवलाकेय सद्य मन्त्रिणा २२ यूनां मन्त्रि-
णानुसारणेनान्तरप्रदानं १६ इखायेलीयलोकानाम् अनाज्ञापदृशं कादनिषदाधिपस्य
अनन्तरं ।

अनन्तरम् इखायेलीयवंशेषु सर्वेषु रिहवियामस्याभियेकार्थं शिखिमं १
समागतेषु रिहवियामोऽपि शिखिमं जगाम । इत्यनन्तरे मिसरदेश- १
प्रवासी निवाटस्य सुतो यारवियामस्तां वार्तां श्रुतवान् । स यारवि-
यामः सुलेमनो राज्ञः सम्मुखात् पलाय्य मिसरदेशे प्रावसत् । ततः परं २

- दुर्तैराजतः पुनरागतः । स तु यारवियामः सर्व्वं इच्छायेनीयलोकान्
 ४ रिहवियामे वाक्यमेतन्निवेदयामासुः, तव तातो ऽस्मासु गुरु युगम् आ-
 रोपितवान्, तव तातेन यत् कठिनं दासत्वं यच्च गुरु युगम् अस्मास्मा-
 रोपितं, तद् अघुना त्वया लघुतरं क्रियतां, तथा कृतं वयं त्वां सेविष्या-
 ५ महे इति । ततः स तान् प्रतिजगाद, दिनत्रयात् परं पुन ममान्तिकम्
 आगच्छतेति । ततो लोकाः प्रस्थिताः ।
 ६ अनन्तरं निजतातस्य सुलेमनो जीवनकाले ये तं पर्य्यचरन् राजा
 रिहवियामस्ते प्राचीनैः सह मन्त्रयन् तान् पप्रच्छ, युष्माकं मन्त्रजया
 ७ लोका इमे मया किं प्रतिगदितव्याः? ततस्ते तम् ऊचुः, भवान् यदि
 लोकान् एतान् अनृष्टं तोषयति मधुरवचनैश्च तान् प्रत्युत्तरं वदति
 ८ तर्हि ते सर्व्वदा भवता दासा भविष्यन्ति । किन्तु स तैः प्राचीनैर्निवे-
 दितान् तां मन्त्रणां विहाय तस्य समवयस्का ये तरुणास्तं पर्य्यचरन् तैः
 ९ सह मन्त्रयन् तान् पप्रच्छ, युष्माकं मन्त्रजया लोका इमे ऽस्माभिः किं
 प्रतिगदितव्याः? ते मां आहरन्, तव तातेनास्मासु यद् युगम् आरो-
 १० पितं तत् त्वया लघुतरं क्रियतामिति । ततस्तस्य समवयस्कातरुणास्तम्
 ऊचुः, तव पित्रा यद् गुरु युगम् अस्मास्मारोपितं तत् त्वया लघुतरं
 क्रियतामिति वाक्यं यं भवान् उक्तस्तान् लोकान् प्रति भवता यद् उत्तरं
 कर्त्तव्यं तदिदं । भवान् तान् वदतु मम तातस्य कटिदेशात् मम कनि-
 ११ छाङ्गुलिरपि स्थूलतरः । अतो मम पिता यद् गुरु युगं युष्मास्मारोपित-
 वान् तद् युष्मादीययुगं मया गुरुतरं कारिष्यते, मम तातेन यूयं कशाभि
 र्दण्डिताः किन्तु मया यस्त्रियुक्ताभिस्ताडनीभि र्दण्डयिष्यध्व इति ।
 १२ अनन्तरं तृतीये दिने युष्माभिर्ममान्तिके पुनरागतव्यं राज्ञ एतस्माद्
 आदेशाद् यारवियामे सर्व्वेषु लोकेषु च तृतीयदिवसे रिहवियामस्य
 १३ समक्षम् आगतेषु राजा कठिनवचनैर् लोकांश्चाबभाषे । राजा रिह-
 १४ वियामः प्राचीनानां मन्त्रणां विहाय युनां मन्त्रणानुसारेण तान् जगाद,
 मम तातेन यद् गुरु युगं युष्मास्मारोपितं तन्मया गुरुतरं कारिष्यते;
 मम तातेन यूयं कशाभि र्दण्डिताः किन्तु मया यस्त्रियुक्ताभिस्ताडनीभि
 १५ र्दण्डयिष्यध्व इति । अनेन प्रकारेण राजा लोकानां प्राथितम् अस्मा-
 कृतं । यतो परमेश्वरो निवाटस्य पुत्रं यारवियामं प्रति प्रीलानीयाही-
 यस्य प्रमुखाद् यद् वाक्यं भाषितवान् स्वस्य तदाक्यस्य विद्वयम् ईश्वर
 एतन्निरूपितवान् ।

अनन्तरम् अस्माकं निवेदनं राज्ञा न स्वीकृतमतीत्यायेलीयैः सर्वैः १६
 दृष्टं । ततो लोका राजानं प्रतिजगदुः, दायूद्यस्माकं को ऽग्र व्याप्ते ?
 यिश्शयस्य पुत्रे ऽस्माकं कोऽप्यधिकारो नास्ति । हे इस्त्रायेलीयवंशः,
 युद्धाभिः खं खं गृहं गम्यतां, हे दायूद्, त्वं स्ववंशस्यैवाध्यक्षो भव । तत
 इस्त्रायेलीयवंशः खं खं वेश्म जग्मः । यिह्जदादेशस्थनगरेषु य इस्त्राये- १७
 लीयवंशा न्यवसन् केवलं तेषां राजत्वं रिहिवियामेन लब्धं । अनन्तरं १८
 रिहिवियामेन राज्ञा प्रेषितः कारुनिवहस्याधिपतिरुदोरामः सर्वैरि-
 स्त्रायेलीयलोकैः पाषाणाघातै र्हतः । ततो राजा रिहिवियामे यिरूशा-
 लमं प्रजायितुं त्वरितं रथं समाररोह । इत्थम् इस्त्रायेलीयवंशा अद्य- १९
 पर्यन्तं दायूदवंशस्याधीनत्ववर्जिता बभूवुः ।

११ एकादशोऽध्यायः ।

१ समरं कर्तुं रिहिवियामस्य परमेश्वरेण निषिद्धत्वं ५ नगराणां दृढीकरणं १३ तस्य
 सन्निधिं याजकानां स्त्रीयानाञ्च गमनं १८ तस्य भार्यापुत्रादीनां नामानि च ।

अनन्तरं राज्यं यद् रिहिवियामं प्रति पुन वर्त्तते तत्कृत इस्त्रायेलीय- १
 वंशैः सह योधनार्थं यिह्जदावंशीया विन्यामीनवंशीयाश्च लोका अर्थतो
 ऽशीतिसहस्राधिकललसङ्ख्याका अभिरुचिता योद्धारो यिरूशालमं
 प्रत्यागतेन रिहिवियामेन सम्मेलिताः । तत ईश्वरोयलोकं शिमयियं २
 प्रति परमेश्वरस्यैतद् वाक्यम् उपतस्थौ, त्वं यिह्जदादेशीयं नृपतिं सुले-
 मनस्तनयं रिहिवियामं यिह्जदाविन्यामीनदेशनिवासिनश्च सर्वान् इस्त्रा-
 येलीयलोकान् वद, परमेश्वरो भाषते, युद्धाभि र्यात्रा न कर्त्तव्या, युद्धद्- ५
 भ्रातृभिः सह न योद्धव्यं, किन्तु खं खं गृहं गन्तव्यं यत एतत् मत्तो
 ऽभवत् । ततस्तं परमेश्वरस्याज्ञां गृहीत्वा यारवियामस्य विरुद्धं गमनात्
 पराजित्य गताः ।

अनन्तरं रिहिवियामो यिरूशालमे निवसन् यिह्जदाजनपदे कति- ५
 पयानि नगराणि सुदृढानि चक्रे । विशेषतो वैतुलैहमम् ऐटमं तिकोयं ६
 वैत्सरं सोखुरदुल्लमं गातं मारेशा मोफम् अदोरयिमं लाखीशम् असेका ८
 सरियम् अयालोनं हिब्रोणश्चैतानि नगराणि तेन दृढीकृतानि । यिह्ज- १०
 दाविन्यामीनदेशयेरैतानि सुदृढानि नगराणि । अपरं स दुर्गाणि ११
 दृढीकृत्य तन्मध्ये सेनापतीन् सञ्चितानि भक्षत्रयाणि तैलानि द्राक्षा-

- १९ रसांश्च स्थापयाश्चकार । अपरं यिह्मदाविन्यामीनवंशयोक्तपक्षीभृतयोः स प्रतिनगरं फलकानि मृत्तानि च निदधे नगराणि महागाढानि चकार च ।
- २० अपरं कृत्स्नेखायेलीयजनपदे ये याजका केवियाश्चासन् ते स्त्रीया-
२१ धिकारात् प्रस्थायागताः । लेवीयाः खेषां यामान् भूमीश्च विहाय यिह्म-
दादेशं यिह्मशालमश्च समाजग्मुः, यतस्ते यारवियामेन तस्य तनयैश्च
२२ परमेश्वरस्यापासनातो दधयाश्चक्रिरे । अपरं स भृगुस्थानानां भृत-
गणानां खनिर्मितगोवत्सयोश्च कृत इतरान् याजकान् नियोजयाश्चकार ।
२३ अपरम् इन्धायेलीयानां सर्व्ववंशानां मध्ये यावन्ता लोका इन्धायेलः प्रभुं
परमेश्वरम् ईदितुं मनोभिरद्यमम् अकुर्व्वन् ते खेषां पूर्व्वपुरुषाणां
प्रभुं परमेश्वरम् उद्दिश्य बलीन् प्रदातुं तेषां (लेवीयानां) पश्चाद् आग-
२४ ष्टुन् । ते यिह्मदाया राजत्वं गाढं चक्रिरे वत्सरत्रयं यावत् सुलेमनः
सुतं रिह्वियामं बलवन्तं विदीधरे च, यतस्ते चीन् वत्सरान् यावद्
दायूदः सुलेमनश्च वर्त्तना प्रावर्त्तन्त ।
- २५ अनन्तरं रिह्वियामो दायूदः पौत्रो यिरेमोतस्य दुहितरं महकतं
२६ यिग्रयस्य पौत्रोम् इलीयावस्य दुहितरम् अवीह्वयितश्च व्युवाह । तस्या
२७ गर्भे यियूशः शिमरियः सहमश्च तस्यैते सुता अजायन्त । अतः परं तेनाव-
शालोमस्य दुहितरि माखायाम् उदृढायां तस्या गर्भे ज्विया उत्तयः
२८ सोषः शिलोमीतश्चाजायन्त । रिह्वियामः स्त्रीयानां निखिलजायानाम्
उपजायानाश्च मध्ये ज्विशालोमस्य दुहितरि माखायाम् अधिकम् अप्री-
यत, किञ्च तस्याष्टादश जायाः घष्टिरुपजायाश्चासन् ताभ्यो ऽष्टाविंशतिः
२९ पुत्राः घष्टिः पुत्रश्च जह्वरे । अनन्तरं रिह्वियामो माखाया गर्भजातम्
अवियं मुख्यं कृत्वा भ्राट्निवहस्य मध्ये ऽधिपं चकार यस्मात् स तमेव
३० राजानं कर्त्तुं मतिमकरोत् । स बुद्धिं प्रकाशयन् यिह्मदाविन्यामीनजन-
पदयोः सर्व्वेषु स्थानेषु प्राचीरवेष्टितेषु नगरेषु च निजतनयान् नियो-
जयाश्चकार तभ्यः प्रभृतानि भक्ष्यद्रव्याणि ददौ तेषां कृते वङ्गोः कन्या
अग्नियेष च ।

१२ द्वादशोऽध्यायः ।

- १ परमेश्वरत्यागित्वाद् रिह्वियामस्य दण्डनं ४ पातक्यय कृतं अनुपाकरणकारणाद्
दण्डस्य आशयः २ तस्य राजलभिधनयोः कथनम् ।

अनन्तरं रिहवियामेन राजत्वं स्थिरीकृत्य पराक्रमे लब्धे स तेन समं १
निखिलेस्त्रायेलीथलोकाश्च परमेश्वरस्य व्यवस्थां पर्यृत्यजन् । अपरं ते पर- १
मेश्वरस्य विरुद्धम् अपराधं कृतवन्त एतत्कारणाद् राज्ञो रिहविया-
मस्याधिकारस्य पक्षमे वत्सरे मिखीयः श्रीशको नरपति र्थिरूशालमस्य
विरुद्धम् आजगाम । तस्य द्वादश प्रतानि रथाः षष्टिः सहस्राणि हया- २
रोहिण्यो ऽसह्यका लोकास्त्रासन् यतो लूवीयाः सुक्कीयाः कूशीयाश्च
लोकास्तेन सह मिसरदेशाद् आगच्छन् । अपरं स यिहूदादेशस्य ४
प्राचीरवेष्टितानि नगराणि वशे कृत्वा यिरूशालमम् आजगाम ।

तस्मिन् समये रिहवियामस्य सन्निधिं श्रीशकाद् भयेन यिरूशालमे ४
समागतानां यिहूदावंशस्याधिपानां सन्निधिविषयं भविष्यद्वादो शिमयिय
आगत्य तान् बभाषे, परमेश्वर इति वाचं वदति यूयं मां पर्यृत्यजत
तत्कारणात् मयापि यूयं श्रीशकस्य करे पर्यृत्यज्यध्वं । तत इस्त्रायेलीया ६
अधिपा नृपश्च नस्मीभूय कथयामासुः परमेश्वरो न्यायकारी । तदानीं ७
परमेश्वरेण तेषां जन्मतायां दृष्टायां शिमयियस्य समीपं परमेश्वरस्य
वागियम् उपतस्थौ, ते नम्रा अभवन् एतत्कारणात् मया न विनाशयि-
ष्यन्ते किन्तु स्वल्पकालात् परम् उद्धारिष्यन्ते श्रीशकस्य करेण यिरूशाल-
मस्योपरि मम कोपः पूर्णत्वेन न वर्धयति । किन्तु मम परिचर्या भिन्न- ८
देशीयराज्यानां परिचर्या च यत् तैर् बुध्येत तत्कृते ते तस्य परिचारका
भविष्यन्ति ।

अपरं मिसरदेशीयनृपतिः श्रीशको यिरूशालमस्य विरुद्धम् आगत्य
परमेश्वरीयमन्दिरस्य धनानि राजपूर्याश्च धनानि जहार, सर्व्वाण्येव
तेन हृतानि । सुलेमना निर्मितानि कनकमयानि फलकान्यपि तेन १०
हृतानि । अनन्तरं तेषां विनिमयेन पित्तलीयफलकानि रिहवियामेन १०
राज्ञा निर्मापितानि राजपूर्या दारपालकानां पदातीनाम् अध्यक्षाणां
करेषु समर्पितानि च । ततो यतिवारं राजा परमेश्वरीयमन्दिरम् अग- ११
च्छत्, ततिवारं पदातय आगत्य तान्युदधारयन् अनन्तरं पदातिशा-
लायां पुन न्यदधुः । रिहवियामे नञ्जे जाते परमेश्वरस्य कोपस्तस्मात् १२
मिष्टस्य तस्य सर्व्वनाशजनको न बभूव । यिहूदायामपि केषाञ्चित्
सङ्गावो ऽविद्यत ।

अपरं राजा रिहवियामो यिरूशालमे पराक्रमी भवन् राजत्वं ११
चकार । राजत्वप्राप्तिकाले रिहवियामस्य वय एकचत्वारिंशद्वत्सराः ।

- परमेश्वरो निजनामधेयं स्थापयितुम् इच्छायेनीयानां सर्व्ववंशानां मध्ये
यत्नगरं वरोतवान् तस्मिन् स सप्तदश वत्सरान् यावद् राजत्वं चकार ।
१४ तस्य जनन्या अस्मीनीया नयमेति नामासीत् । स कदाचारम् अकरोत्
१५ यतः स परमेश्वरं गवेषयितुं स्वमनो न निदधे । एतस्य रिहवियाम-
स्याद्यन्ताः सकलाः क्रियाः श्रमयियस्य भविष्यदादिन इहोः प्रदर्शकस्य
च पुरातनपुस्तके लिखिताः किं न विद्यन्ते? रिहवियामयारवियामयो
१६ मध्ये नित्यं युद्धमासीत् । अनन्तरं रिहवियामः स्वपितृगण्डव मञ्जानिद्रां
गत्वा दायूद्वनगरे प्रसूताने स्थापितः । अनन्तरं तस्य तनयो उवियस्तस्य
पदेन राजत्वं प्राप्तः ।

१३ त्रयोदशोऽध्यायः ।

- १ यारवियामेन समस अवियस्य घोषनं ४ यारवियामं प्रत्यवियस्य कथनं ११ परमेश्वरो विश्वासाद् अवियस्य जयः २१ अवियस्य भाग्यापत्तादौनां कथनं ।
२ यारवियामस्य नृपस्याष्टादशे राजत्ववत्सरे उवियो विह्वदाजनपदे
३ राजा बभूव । तेन जीन् वत्सरान् यावद् धिक्शालमे राजत्वम् अक्रि-
यत, गिवियानिवासिन उरीयेकस्य मांखायानामिका दुहिता तस्य
४ मातासीत् । अविययारवियामयो मध्ये युद्धम् आसीत् । अवियस्यतुर्लक्ष-
रभिरुचिते बलवद्भि र्योद्धभिः समरसङ्गां चकार, किञ्च यारवियामो
५ ऽष्टभि र्लक्षैरभिरुचिते बलवद्भि र्योद्धभिस्तस्य विरुद्धं रजसङ्गां चकार ।
६ अपरम् अविय इप्सुयिमपर्व्वतस्यसिमारयिमाख्यस्य शिलाचयस्यापरि-
तिष्ठन् व्याजहार हे यारवियाम हे निखिलेच्छायेनीयलोकाः, मदीय-
७ वचनं निशामयत । इच्छायेकः प्रभुः परमेश्वर इच्छायेनीयराजत्वपदं
सदाकालार्थं दायूदे दत्तवान् अर्थाद् अमाघनियमेन तस्मै तस्य वंशाय
८ च दत्तवान् इति युष्माकं परिज्ञानं किमुचितं नहि? तथापि दायूदः
सुतस्य सुलेमन एकः किङ्करो यो निवाटस्य तनयो यारवियामः स
९ उत्थाय निजप्रभोरधीनताम् अस्वीकृतवान् । अपरं चञ्चला दुष्टाश्च लोका-
स्तदीयपक्षे मिलित्वा सुलेमनः सुतस्य रिहवियामस्य विरुद्धं बलवन्तो
बभूवुः । तदानीं रिहवियामस्तरुणः कोमलबुद्धिश्चासीत् तेषां विरुद्धं
१० कठोरं नाभवत् । इदानीं यूयमपि दायूदो वंशस्य हस्तगतं परमेश्वरीय-
राज्यं पराजेतुं मतिं कुरुथ । यूयं बहव आग्ने यो गोवत्सा यारवियामेन

युष्माकं देवतार्थं निर्मितौ तावपि युष्माभिः सह विद्येते । युष्माभिः पर- ८
मेश्वरीययाजकान् अर्थतो हारोणवंशान् लेवीयांश्च दवयित्वा किम् इतर-
देशस्थजातिभिरिव खेपां कृते याजका न नियुक्ताः ? यः कश्चित् तरुणम्
एकं वृषभं सप्त मेघांश्च बलित्वेन दत्त्वा पवित्रोक्तो भवितुम् आग-
च्छति स तयोरनीश्वरयो र्याजको भवति । किन्तु परमेश्वर एवास्माकम् १०
ईश्वरो ऽस्ति, वयं तं न पर्यत्यजाम, किञ्च परमेश्वरस्य परिचर्याकारिणो
हारोणवंशीया याजका लेवीयाश्च निजनिजकार्यम् अनुतिष्ठन्ति, परमे- ११
श्वरमुद्दिश्य प्रतिप्रातः प्रतिसन्ध्यञ्च होमार्थकबलिदानं कुर्वन्ति सुगन्धिधु-
पान् ज्वालयन्ति च, किञ्च निर्मलदार्व्वासनोपरि दर्शनोपपृषान् निदधते
अपरं प्रतिसन्ध्याकालं ज्वालयितुं दीपैः समं कनकमयदोषलक्षम् आसा-
दयन्ति, यतो वयं खेपां प्रभुना परमेश्वरेण निरूपितं कार्यं कुर्मः, किन्तु
ययं तं पर्यत्यजत । पश्यतास्माकं सहायो मूर्द्धि ईश्वरस्ततः परं तस्य १२
याजका युष्माकं विरुद्धं घोरनादं कर्तुं शब्दकारिणस्तूर्यश्च विद्यन्ते,
तस्माद् हे इच्छायेलीयलोकाः खेपां पूर्वपुरुषाणां प्रभोः परमेश्वरस्य
विरुद्धं समरं मा कुरुत यतस्तस्मिन् कृते यूयं कृतार्था न भविष्यथ ।

अपरं यारवियाम एकं प्रच्छन्नं सैन्यसंगं तेषां पश्चात् प्रेषयामास, १३
तस्य लोका यिह्मदावंशीयानाम् अय आसन् प्रच्छन्नसङ्घश्च पश्चादासीत् ।
अनन्तरं यिह्मदाया लोका मुखं परावृत्य खेपाम् अग्रे पश्चाच्च समरं १४
विलोक्य परमेश्वरस्य सन्निधौ प्रार्थनां चक्रुः याजकाश्च तूरी वादयाश्चक्रुः ।
ततो यिह्मदाया लोकाः सिंहनादम् अकुर्वन् तेषु सिंहनादं कुर्वत्स्वीश्वरो
ऽवियस्य यिह्मदाया लोकानाञ्च सम्मुखे यारवियामं निखिलेच्छायेलीय-
वंशश्च समाजघान । तत इच्छायेलीयवंशीयेषु यिह्मदाया लोकानाम् १५
अयात् पलायमानेष्वीश्वरस्तान् तेषां करेषु समर्पयामास । तस्माद् १७
अवियस्तस्य लोकाश्च महाहननेन तान् आजघ्नः । तत इच्छायेलीयानां
पञ्चलक्षाण्यभिरुचिता मनुजा जाताः । तस्मिन् समय इच्छायेलीयवंशीया १८
अवनता यिह्मदावंशीयास्तु पराक्रमिणो बभूवुः, यतस्ते खेपां पितृलो-
कानां प्रभौ परमेश्वरे प्रत्याशाश्चक्रुः । अनन्तरम् अवियो यारवियामस्य १९
पश्चाद् धावन् तस्य कतिपयनगराण्यर्थतो वैषेणं तदीयग्रामांश्च यिश्नानां
तदीयग्रामांश्च इक्ष्वाक्यां तदीयग्रामांश्च वशीचकार । एतस्यावियस्य जीव- २०
नकाले यारवियामः पुन बलवान् न बभूव, श्रेष्ठे स परमेश्वरेणाहता
निधनं लेभे ।

- ११ अनन्तरम् अविव्य उत्तरोत्तरं पराक्रमी भवन् चतुर्दश जाया युवाह
 १२ ततस्तस्य द्वाविंशतिः सुताः षोडश दुहितरश्च यश्चिरे । एतस्याविव्यस्या-
 वशिष्टाः क्रियास्तस्य चरित्रम् उपदेशकथाश्च भविष्यद्वादिन इहो यंमे
 लिखितानि किं न विद्यन्ते ?

१४ चतुर्दशोऽध्यायः ।

- १ आसाः सुरपूजानिवारणं इ दुर्गैः सैन्येय राजत्वान्निरीकरणं ए परमेश्वरस्य साहा-
 य्येन रिपूणां पराजयः ।
- २ अनन्तरम् अविव्यः खपिलगण इव महानिद्रां गतो लोकैर्दायुर्दुर्नगरे
 भ्रमशाने स्थापितश्च, तस्य पुत्र आसास्तु तस्य पदे राजा बभूव । अपरं तस्य
 ३ राजत्वकाले जनपदे दश वत्सरान् यावत् निर्विरोधो ऽतिष्ठत् । स
 आसा निजप्रभोः परमेश्वरस्य साक्षाद् उत्तमं सरलञ्च कर्म समाचरत् ।
 ४ स इतरदेवानां वेदी भृगुस्थानानि च दवयाश्चकार प्रतिमूर्त्तिं बभूव
 ५ चैत्यलक्षान् चिच्छेद च । स यिह्मदावंशं निजपिल्लोकानां प्रभोः पर-
 ६ मेश्वरस्यान्वेषणं तस्य व्यवस्थाविधौनां पालनश्चापयामास । अपरं स
 यिह्मदाया निखिलनगराणां मध्याद् भृगुस्थानान्यादिद्यप्रतिमूर्त्तिश्च
 दवयाश्चकार तेन तस्य साक्षाद् देशो निर्विरोधो बभूव ।
- ७ परमेश्वरेण तस्मै शान्तीं दत्तायां देशः स्थेष्ठ आसीत् तस्मिन् समये
 समरो नाभवत् तस्मात् स यिह्मदादेशे प्राचीरवेष्टितानि नगराणि नि-
 ८ र्मापयाश्चकार । अपरं स यिह्मदावंशम् अवाचत्, वयम् एतानि नग-
 ९ राणि निर्माय चतुर्दिक्षु प्राकारान् दुर्गाणि कपाटान्यर्गलानि च निर्मा-
 पयामः, यतो वयं स्वेषां प्रभोः परमेश्वरस्यान्वेषणं कृतवन्तस्तस्मात् जन-
 १० पदे ऽद्याप्यस्माकं वशे तिष्ठति, अस्माभिस्तस्यान्वेषणं कृतं तत्कारणात् सो
 ऽस्मभ्यं चतुर्दिक्षु शान्तिम् अददात् । अपरं ते नगराणि निर्माय कृतार्था
 ११ बभूवुः । तस्य आसाः सैन्यमध्ये यिह्मदावंशस्य त्रीणि लक्षाणि पलक-
 शृङ्गधारिणो मानवाः, विन्यामीनवंशस्य चाशीतिसहस्राधिके द्वे लक्षे
 चर्मचापधारिणो मानवा आसन् सर्व्व इमे वीर्य्यवन्तो नराः ।
- १२ अनन्तरं कूशदेशीयः सेरहस्तैषां विरुद्धं दशलक्षाणि सैन्यानि त्रीणि
 १३ शतान् स्यन्दनांश्च सङ्गिनः कृत्वागत्य मारेशायाम् उपस्थितः । तत
 आसा तस्य विरुद्धं युद्धयात्रायां कृतायां तौ मारेशाया निकटस्थायां

सिंहायाख्यापत्यकायां व्यूहचरणां चक्रतुः । अपरम् आसा निजप्रभोः ११ परमेश्वरस्य सन्निधौ निवेदयन् जगद, हे परमेश्वर बलवतो बलही-
नस्य वा साहाय्यकरणे तव कोऽपि प्रभेदो नास्ति । हे अस्माकं प्रभो परमेश्वर, अस्माकं साहाय्यं कुरु ; वयं त्वयि प्रत्याशां कुर्वन्तस्तव नाम
गृहीत्वा जनताया एतस्याः प्रतिकूलम् आगच्छाम, त्वमेवास्माकं प्रभुः
परमेश्वरो ऽसि, तव विरुद्धं मर्त्याः पराक्रमिणो न भवेयुः । ततः १२
परमेश्वर आसा यिह्मदावंशस्य च सम्मुखे तान् कूशीयान् आजघान,
कूशीयाश्च पलायनं चक्रुः । अपरम् आसास्तस्य सङ्गिना लोकाश्च १३
गिरारं यावत् तेषां पश्चाद्भावन्तो वव्रजुः, ततः कूशीयानाम् एतादृशो
निपातो भवद् यत् ते पुनर्जीवितुं नाशक्नुवन्, यतो हेतोस्ते परमे-
श्वरस्य तदीयसैन्यानाञ्च सम्मुखे भग्नाः । अपरं तेषां बह्विनि द्रव्याणि
लुण्ठितानि । अनेन प्रकारेण निखिलानां मानवानां परमेश्वरात् १४
साध्वसे संजाते ते गिरारस्य चतुर्दिक्स्थानि नगराणि सर्वाण्यहव्य
लुण्ठयामासुः । तत्र स्थाने प्रभूतं लोठनं बभूव । अपरं ते तेषां पशूनां १५
शाला अपि विनाशं प्रभृतान् मेधान् महाङ्गांश्चापहव्य यिरुशालमं
प्रत्याजम्मुः ।

१५ पञ्चदशोऽध्यायः ।

१ प्रदर्शकस्यापरिचयस्य वाक्येन तस्य वचनकारणात् मनुजेर्निर्दयस्य शपथस्य च
करणं १६ पुरपूजनकरणकारणाद् राज्ञा पदच्युतिः १८ निवेदितवस्तूनां मन्दिर
आनयनञ्च ।

अनन्तरम् आदेदस्य तनयो ऽसरिय ईश्वरस्यात्मनाविष्टो भूत्वा आसां १
साक्षात् कर्तुं वहिर्भूय तं बभाषे, हे आसा हे यिह्मदाविन्यामीनवंश्योः २
सर्वे लोकाः, यूयं मम वचनं निशामयत, यूयं यावत् परमेश्वरस्य सन्निधौ
स्थास्यथ, तावत् स युष्माकं सहायो भविष्यति, अपरं यदि तं गवेषयध्वे
तर्हि स युष्माभिः प्राप्यो भविष्यति किन्तु यदि युष्माभिः स त्यज्येत तर्हि
तेनापि यूयं त्यज्यध्वे । पूर्वम् इच्छायेनवंशा बज्जकालं सत्त्वेश्वरहीनाः शि- ३
क्तकयाजकहीना व्यवस्थाहीनाश्च स्थित्वा स्वदुर्दशासमये यदेच्छायेनः प्रभुं ४
परमेश्वरं प्रति पराहव्य तम् अन्वेष्टुम्, तदा स तैः प्रापे । तस्मिन् ५
समये वहिरभ्यन्तरञ्च गमनागमनकारिणां किञ्चन मङ्गलं नाभवत्
किञ्च सर्वदेशवासिनां बज्जविधः क्षोभो ऽजायत । एका जातिरपरं ६

- जातिम् एकस्मिन् नगरम् अन्यत् नगरं चनाशयत् । यत् ईश्वरः सर्ववि-
 ७ धविपत्या तान् अस्तिषात् । किन्विदानो यूयं साहसिनो भवत यद्वाकं
 हस्ता दुर्बला न भवन्तु यतो युष्माकं कार्याणि सफलानि सन्ति ।
 ८ भविष्यदादिन आदेदस्यैतानि भविष्यदास्त्वान्वासा निशम्य साहसं
 लब्ध्वा यिद्धदाविन्वामीनवंशयो निखिलदेशाद् इष्टप्रथिमपर्वते च या नि
 नगराणि वशीकृतवान् तेभ्यो वृत्ताह्वाः प्रतिमूर्तिं देवयाचकार, परमेश्व-
 रीयानिन्दस्य सम्मुखस्थायाः परमेश्वरीयाया वेश्या जीर्णोद्धारं कार-
 ९ यामास च । अनन्तरं स यिद्धदाविन्वामीनवंशयोः सर्वान् मनुजान्
 इष्टप्रथिममिनप्रिप्रिमियानवंशेभ्यः समागतान् च तेषां प्रतिवातिनः सम्मे-
 लयामास, यतस्तस्य प्रभुः परमेश्वरस्तस्य सहायो विद्यत इति विज्ञोक्त
 १० बह्वो लोका इच्छायेन्देशाद् आगत्य तस्य पक्षा बभूवुः । आसा राज-
 ११ त्वस्य पक्षदशवत्सरस्य तृतीये मासे ते यिच्छालमे सममिलन् । अपरं
 तैरानीतलोठितद्रव्याणां मध्यात् समशतानि वृषभाः समसहस्राणि
 १२ मेघाश्च परमेश्वरमुद्दिश्य तस्मिन् समये बलिर्रूपेण ददरे । अपरं स्वेष्टां
 निखिलान्तःकरणैर्निखिलमनोभिश्च स्वेष्टां पिष्टलोकानां परिकटं पर-
 १३ मेश्वरं गवेधयितुं तैर्नियमो ऽकारि । अपरं महान् द्रुमे वा पुच्छो
 नारी वा भवेत् येन केनचिद् इच्छायेनः प्रभुः परमेश्वरो न गवेधयिष्यते
 १४ स हन्तव्य एव नियमो ऽकारि । त उच्चैःखरेण सिंहनादं कुर्वन्तकूरीः
 १५ वृद्धानि च वादयन्तः परमेश्वरस्य साक्षात् शपथं चक्रे । एतस्मिन्
 शपथे यिद्धदाः सकलमनुजा आनन्दं चक्रे यतः सर्वान्तःकरणैः समं
 शपथं कृत्वा सम्पूर्णाक्राहुया च तं गवेधयित्वा स तैः प्रापे । अपरं पर-
 मेश्वरश्चतुर्दिक्षु तेभ्यो विश्रामं ददिवान् ।
 १६ अपरम् आसा नृपस्य पितामही मायापि तेन राज्ञोपदाद् अंशिता,
 यतः सा चैव वृद्धस्य मृगे प्रतिमूर्तिमेका स्थापयाचकार, अपरम् आसा-
 क्तस्याः प्रतिमूर्तिम् उच्छिद्य चूर्णयामास किन्नेव तटिन्यान्तटे दाहया-
 १७ मास च । भृगुस्थानानीच्छायेनो मध्यात् न दूरीकृतानि, तथाप्यासा
 वावष्णीवनं सरलमना आसीत् ।
 १८ अपरं तस्य जनको या नि पावितवान्, स स्वयञ्च या नि पावितवान्
 तानि रजतकनकानि भाजनानि चेश्वरस्य मन्दिरे तेन निहितानि ।
 १९ एतस्यासा राज्ञो अधिकारस्य पञ्चत्रिंशं वत्सरं यावत् समरो नाभवत् ।

१६ षोडशोऽध्यायः ।

१ अरामीयानाम् उपकाराद् आसा राज्ञा वाशा भूतेः पराजयः ७ तिरस्कारिप्रद-
र्शकस्य तेन कारागृहे निधामं ११ पादरोगसमये तेनैश्वरं विहाय वैद्यानां मन्त्रेषु
१२ तस्य निधनं ग्रहणं स्थापनञ्च ।

अनन्तरम् आसा राज्ञो ऽधिकारस्य षट्त्रिंशत्वर इच्छायेलीयो नर- १
पति वांशा यिह्मदा विरजं गत्वा, कश्चिन्निर्गत्य यिह्मदादेशीयभूपतेरा-
साः पक्षीयो भवितुं यन्न पारयेत् तदर्थं रामतनगरं ऋयितुम् उपच-
क्रमे । तत आसाः परमेश्वरीयमन्दिरस्य राजनिवेशनस्य च भायङ्गागारेभ्यो १
रजतकनकानि वहिष्कृत्य दम्भेकनिवासिनो ऽरामीयनरपते विन-
हदस्य सन्निधिं प्रेषयित्वा जगाद, त्वया सह मम त्वत्पित्रा च सह १
मत्पितुर् नियमो विद्यते, पश्याहं तव समीपं रजतहेमानि प्रहिणोमि,
अत इच्छायेलीयनृपति वांशा यन्मत्तो ऽपसरेत् तदर्थं तेन सह तव
यो नियम आस्ते स त्वयागत्य भज्यतां । ततो विनहद आसारारजस्य ४
वाक्चं गृहीत्वा निजवजानाम् अध्वक्षान् इच्छायेलीयदेशस्थानगराणां वि-
रजं प्रेषयामास, ते त्वियोगं दानम् आयेकमयिमं नम्राणिदेशस्थवित्तनग-
राणि च वशीचक्रिरे । वार्त्तामिमं निशस्य वाशा रामतनिर्मिणात् निहृत्य ५
खराष्ट्रे तस्थौ । अनन्तरम् आसा नरपति यिह्मदादेशीयान् सर्वान् १
सङ्गिनश्चकार, ततो वाशा यत् रामतनगरं निरमापयत् तस्य पाषाण-
काष्ठेषु तैरपहृतेषु स तद्वारा गेवां मिस्थाञ्च निर्मापयामास ।

तस्मिन् समये प्रदर्शको जनानि यिह्मदादेशस्य राज्ञ आसाः सन्निधिम्
आगत्य कथयामास त्वं निजप्रभौ परमेश्वरे प्रत्याशाम् अकुर्वन् अरामी-
यनरपतौ प्रत्याशामकरोरेतत्कारणाद् अरामीयनरपते वंशानि तव ८
हस्ताद् उद्धारं प्रापुः । कूशीया कूवीयाश्च मनुजा रथानाम् अन्धारे-
हिवाद्यानीव बाजव्यात् किं महासैन्यानि नासन्? तथापि त्वया परमे-
श्वरे प्रत्याशाकरजात् स तान् तव हस्ते समर्पयाञ्चकार । यतः परमेश्वरं ९
प्रति सरजान्तःकरजान् मानवान् वञ्चयतः कर्तुं तस्य दृष्टिर्वसुन्धरायाः
सर्वस्थानं पर्यटति । अत्र त्वयाज्ञानस्य कर्म कृतं यत इतः परं त्वां प्रति
बुद्धानि समुपस्थास्यन्ति । तदानीम् आसास्तस्मै प्रदर्शकाय प्रकुप्य तं १०
कारागृहे स्थापयाञ्चकार यतः स तदवजानात् कोपयुक्तो बभूव । अपरं
तस्मिन् सनव आसाः प्रजानाम् अपरान् कतिपयलोकान् प्रति दौ-
रात्यं चकार ।

- ११ इतस्यासा आद्यन्तं कर्म विद्मदादेशीयानाम् इत्यायेनदेशीयानाम्
 १२ नरपतीनां पुरातनपुस्तके लिखितं विद्यते । इतस्यासा अधिचारस्थान-
 चत्वारिंशवत्सरे तस्य पादरोगे जाते ऽतीव पीडा बभूव तथापि स
 रोगस्य समये ऽपि परमेश्वरस्य गवेष्टयम् अकृत्वा वैद्यानां गवेष्टयं चकार ।
 १३ अगन्तरम् आसाः खपिटग्रन्थेन सप्त महानिद्रां गतः । राज्याधिका-
 १४ रस्यैकचत्वारिंशवत्सरे तस्य प्राणवियोगो बभूव । ततः स दायूदो नमरे
 स्वाधेयं श्रवाधारम् अखनत् तन्मध्ये मनुजास्तं निदधिर । तत्र गन्ध-
 वज्रिणां क्रियया कृतैस्तैजादिसुगन्धिद्रव्यैः परिपूर्णायां शय्यायां तं शाय-
 यामासुस्तस्य कृते महाधूपदाहं चकृच्छ ।

१७ सप्तदशोऽध्यायः ।

१ विहोशाफटस्य राजत्वं ० पितृदीपमनुजानां शिष्याणं जेवीयानां राजकानाञ्च
 प्रेषणं १० अथतश्चेत् सोऽपानाम् अपायनदानं ११ तस्योन्नतः सेनापतीनां सैन्यानाञ्च
 कथनम् ।

- १ अगन्तरम् आसाः पदेन तस्य सुतो विहोशाफटो राजत्वं प्राप्येवावे-
 २ लीयानां विरुद्धम् आत्मानं वज्रवन्तं चकार । स विद्मदादेशस्य सर्वेषु
 प्राकारवैदितनगरेषु सैन्यानि स्थापयाम्भकार, अपरं विद्मदाजनपदे
 तस्य जनकेनासा वशीकृतैस्त्रिपुरिमदेशस्थानगरेषु च सैन्यान् अस्था-
 ३ पयत् । अपरं परमेश्वरो विहोशाफटस्य सहायो बभूव, यतः स निज-
 पूर्वंपुत्रस्य दायूदः पुरातनमार्गं चरत् । स बाणदेवान् न गवेष्टयाच-
 ४ कार, किन्तु निजपूर्वंपुत्रस्येश्वरं गवेष्टयन् तस्य विधीन् समाचरत्,
 ५ स इत्यायेलीयजोकानां क्रियानुरूपम् आचारं न चकवान् । तस्मात्
 परमेश्वरस्तस्य करे राजत्वं द्रव्याश्चकार, तेन विद्मदादेशीयाः सर्वे
 विहोशाफटोपायनम् अददुः । इत्थं तस्यैश्वर्यं गौरवञ्च अग्रं बद्धे ।
 ६ अपरं परमेश्वरीयवर्त्मनि तस्यान्तःकरञ्चम् आसज्यत ततो जेतोः स
 भ्यग्न्यानां चैतत्तत्त्वं विद्मदादेशमभ्याद् दवयाश्चकार ।
 ७ अगन्तरं तस्य राजत्वस्य तृतीयवत्सरे स विद्मदादेशस्थानगरेषूपदेकं
 विनहयिष्य श्रोत्रदिवः सिखरियो निघनेषो मीलायन्तेषां सफीययो-
 ८ नाश्चत्वासां समीपं निदेशं प्रेषयाश्चकार । अपरं शिमयियो निघनियः
 सिवंदियो ऽसाहेनः शिमोरामेतो विहोनाथनो ऽदोनियः टोनियः
 टोवादनियश्चेते जेवीयाकेषां सङ्गिनाविजोशमाविहोरासौ माकसौ

च तेषां सहाया बभूवुः । ततस्ते यिह्मदावंशम् उपादिशन् । परमेश्वरस्य ८
व्यवस्थापुस्तकम् आदाय ते यिह्मदादेशस्य कृत्स्ननगराणि पर्यटन्तो मनु-
जान् उपादिशन् ।

ततो यिह्मदादेशस्य चतुर्दिक्स्वराष्ट्रनिवासिनः परमेश्वरेण प्राप्तिता १०
यिहोशाफटेन साकं समरं न चक्रुः । परन्तु पिबेष्टीयानां कतिपयलोका ११
यिहोशाफटस्य सन्निधिम् उपायनं राजकारार्थकं रजतञ्चानिन्युः । आर-
बीयाश्च तस्य सन्निधिं पशुनिवहम् अर्पयतः समग्रताधिकसप्तमहखाणि
मेवान् समग्रताधिकसप्तमहखाणि ह्वागाञ्चानिन्युः ।

अनेन प्रकारेण यिहोशाफटो जितं वर्द्धमानो महामहिमा भवन् १२
यिह्मदादेशे दुर्गाणि भाग्यागारार्थनगराणि च निरमापयत् । अपरं १३
यिह्मदादेशस्थनगरेषु तस्य प्रभूता सम्पद आसन् यिरूशालमे च तस्य
योद्धारो वीरमनुजाश्चातिष्ठन् । तेषां पिढवंशानुसारेण तेषामियं १४
सङ्ग्रा, यिह्मदावंशीयसहस्रपतीनां मध्ये मुख्या बाहिनीपतिरदः, तेन
साकं त्रीणि लक्षाणि महाबलवन्तो योद्धार आसन् । तस्य न्यग् यिहो- १५
जाननो बाहिनीपतिरासीत् तेन साकम् अशीतिसहस्राधिके दे लक्षे
मनुजा आसन् । तस्य न्यग् आत्मदानेन परमेश्वराय निवेदितः सिखेः १६
सुतो ऽमसियो बाहिनीपतिरासीत् तेन साकं दे लक्षे महाबलवन्तो
मनुजा आसन् । विन्यामीनवंशमध्य इलीयादानामको महाबलवान् १७
एको बाहिनीपतिरासीत् तेन साकं दे लक्षे धनुःफलकधरा मनुजा
आसन् । तस्य न्यग् यिहोषावदो बाहिनीपतिरासीत् तेन साकं सम- १८
रार्थं सुसज्जा अशीतिसहस्राधिकं लक्षं मनुजा आसन् । क्षितिपतिः १९
कृत्स्नयिह्मदादेशस्य प्राकारवेष्टितेषु नगरेषु यान् निदधे तान् विना
कोका इमे क्षितिपतेः परिचर्याम् अकुर्वन् ।

१८ अष्टादशोऽध्यायः ।

१ आरावेन सप्तं यिहोशाफटस्य मैत्रं १ मेन साकं रामोतगिलियदे जसनं सीचायस्य
अविह्मदादिभ्यः आराय्ये विधायं २८ समरे आरायस्य जतनं ।

अपरं यिहोशाफटो महैश्वर्यवान् महामहिमा च भूत्वा आरावेन साकं १
मैत्री प्रकारेण ।

कतिपयवत्सरेभ्यः परं स शोमिरोय आरायस्य सन्निधिं जगाम, १

- तत आह्वावत्स्य तत्सङ्गिनी मनुजानाञ्च निमित्तं बह्वन् मेवान् दृढभाञ्च
मारयाञ्चकार रामोतग्नियदे युद्धयात्राकरखाव तं प्रवर्त्तयामास च ।
- १ इत्यायेकीयः क्षितिपतिराहावो यिह्मदादेशीयनरपतिं यिहोशाफटं
पप्रच्छ, त्वं किं मया समं रामोतग्नियदं गमिष्यसि ? ततः स आञ्जहार
त्वम् अहञ्च समानौ तव लोका सम लोकाञ्च समानाकृते बयं समरे
५ तव सहाया भविष्यामः । अनन्तरं यिहोशाफट इत्यायेकीयं महीप-
तिम् उवाच, विनये ऽहम् एतस्मिन् परमेश्वरस्योक्तिः का साद्य त्वया
५ एष्यतां । तत इत्यायेकीयो राजा चतुःशतानि भविष्यदादिनः संयुक्त
पप्रच्छ युद्धार्थं रामोतग्नियदं किम् आवाभ्यां गन्तव्यं किं वा ततो मया
निवर्त्तितं ? तदानीं त ऊचुः, भवता गम्यताम् ईश्वरो नृपते हस्ते तत्
५ समर्पयिष्यति । अनन्तरं यिहोशाफटः पप्रच्छ यो ऽस्माभिः प्रष्टुं शक्यते
० तादृशः परमेश्वरस्यापरः कोऽपि भविष्यदादौ किमत्र न विद्यते ? तदा-
नीम् इत्यायेकीयो नृपो यिहोशाफटं अग्राद बयं येन परमेश्वरं प्रष्टुं
पारयामस्तादृशो ऽपर एको जनो विद्यते, किन्त्वहं तम् अतीयेयतः स
मामध्यशुभवचनं विना शुभवचनं कदापि न वदति, यिह्यस्य पुत्रो
मीखाय इति तस्य नाम । ततो यिहोशाफटो आञ्जहार, नरपतिर्नता-
८ दृशं वाक्यं न मद्यतां । तदानीम् इत्यायेकीयो नृपः संयुक्तस्याध्यक्षमेकम्
८ आह्वय समादिदेश यिह्यस्य तनयं मीखायं त्वरितम् आवागय । अपरम्
इत्यायेकीयो राजा यिह्मदादेशीयो यिहोशाफटो राजा च राजकीय-
परिच्छदभूमितौ शोमिरोखस्य पुरदारनिकटस्य समानस्थाने खसिंहास-
नयोदपविष्टावाक्तां ते सर्वे भविष्यदादिनञ्च तयोः सम्मुखे भविष्यदचनम्
१० अकथयन् । विशेषतः खिनानाहस्य सुतः सिदिकियो कोहमये भ्रष्टे
निर्माय कथयामास, परमेश्वर इमां वाक्मी वदति, एताभ्यां त्वम् अरा-
११ मीयान् निःश्रेष्ठं यावद् आह्वयिष्यसि । अपरे सर्वे भविष्यदादिनोऽपि
तथैव भविष्यदाक्षेनाकथयन् त्वं रामोतग्नियदं गत्वा कृतार्थो भव
१२ परमेश्वरेण तत् नृपतेः करगतं कारिष्यते । अपरं यो दूतो मीखायम्
आह्वानं गतवान् स तं वभाषे पश्य सर्वे भविष्यदादिन एको जन इव
नरपतेः शुभवचनं गदन्ति, अतो मया विनीयते त्वमपि तेषामेकजन इव
१२ वचो ब्रूहि शुभवाक्यं भावस्व च । ततो मीखायो ऽवदत्, अहं परमेश्व-
रस्यामरत्वस्य श्रपथं कृत्वा वदामि, मदीयेश्वरो मां यद् आदेश्यति, तदेव
१५ मया कथयिष्यते । अनन्तरं तस्मिन् नरपतेः सविधनामते नृपस्य पप्रच्छ

हे मीखाय युद्धार्थम् आवाभ्यां रामोतगिनियदं गन्तव्यं किं वा ततो
निवर्तितव्यं? ततः स बभाषे, युवां गत्वा कृतार्थो भवतं तत्रत्यलोका
युवयोः करेषु समर्पयिष्यन्ते । अनन्तरं राजा तं जगाद त्वं परमेश्वरस्य १५
नाम्ना सत्त्वं विनापरं किमपि मां न वदिष्यस्येतदधि कतिवारान् मया
अपथं कारयिष्यसे? ततः स कथयामास, अहम् इच्छायेलीयान् १६
सकललोकान् अरक्षकान् मेघानिव शिखोच्चयोपरि विकीर्यान् अपश्यं,
ततः परमेश्वर उक्तवान् एतेषां स्वामी नास्ति, एकैको जनः खं खं निवे-
शनं कुशलेन पराहृत्य व्रजतु । अनन्तरम् इच्छायेलीयः क्षितिपो यिहो- १७
शाफटं व्याजहार, स सामध्यशुभवचनं विना शुभवचनं न वदिष्यतो-
त्यहं किं पूर्वं तुभ्यं नाकथयं? अनन्तरं मीखायो बभाषे युवाभ्यां १८
पारमेश्वरं वचो निश्चम्यतां । अहं सिंहासनोपविष्टं परमेश्वरं तस्य
दक्षिणवामपार्श्वयोर्दण्डायमानं स्वर्गीयं सकलसैन्यद्वयं पश्यं । परमेश्वर १९
उदितवान्, इच्छायेलीयो नरपतिराज्ञावो यथा रामोतगिनियदं गत्वा
यतेत् तथा कस्तं भ्रमयिष्यति? तत एको जन एकं प्रकारम् अपरो
जनस्यान्यं प्रकारं कथितवान् । अनन्तरम् एक आत्मा समागत्य परमे- २०
श्वरस्य समक्षं तिष्ठन् कथितवान्, अहं तं भ्रमयिष्यामि । परमेश्वर
उदितवान्, केन? स जगाद, अहं गत्वा तस्य निखिलभविष्यदादिनां २१
वदनेषु मृधावादक आत्मा भविष्यामि । तदानीं तेन गदितं त्वं तं
भ्रमयित्वा जयी भविष्यसि, वहिर्निर्ग्राह्य तदेव कुर्व । अनेन प्रकारेण २२
पश्य परमेश्वरस्तैतेषां भविष्यदादिनां वदनेषु मृधाभावकम् आत्मानं
निहितवान् किन्तु परमेश्वरेण त्वामध्यमप्राणं निश्चितं । तदानीं खिना- २३
नाहस्य सुतः सिदिकियो निष्कटम् आगत्य मीखायस्य गण्डम् आहत्य
जगाद, परमेश्वरोह आत्मा त्वां सम्भाषितुं मम समीपात् केन मार्गेण
गतवान्? मीखायो गदितवान् पश्य यस्मिन् दिने त्वं प्रच्छन्नत्वायै गर्भा- २४
ग्राटं प्रवेक्ष्यसि तस्मिन् दिने तद् भोक्तव्यं । अनन्तरम् इच्छायेलीयो नर- २५
पतिरादिदेश यूयं मीखायं धत्वा नगराध्यक्षस्यामीनस्य राजपुत्रस्य योषा-
शस्य च समीपं गतव । अपरं ताभ्यां कथयत, भूपतिरिमां वाचं गदति, २६
हमं कारागारे बद्धीवं यावचाहं क्षेमं पराहृत्य वागमिष्यामि तावद्
हमं दुःखरूपममं भोजयतं दुःखरूपं तोयं प्राययतश्च । ततो मीखावो २७
जगाद यदि त्वं क्षेमं पराहृत्य वागमिष्यसि, तर्हि परमेश्वरो मया न भा-
वसे, अनन्तरं स उदितवान्, हे लोकाः सर्वे यूयम् अत्र मवांसि निधत्तं ।

- ८ अनन्तरम् इच्छायेलीयो नृपो यिहोशाफटो यिहोशाफटो नृपश्च
 ९ रामोत्तमिजियदं जम्मतुः । ततः परम् इच्छायेलीयक्षितिपो यिहोशा-
 फटम् आचक्षते अहं कृत्रवेशं धारयन् समरं प्रविशामि त्वञ्च निजं
 परिच्छदं परिधेहि । अनन्तरम् इच्छायेलीयभूपतिना कृत्रवेशे धारिते
 • तौ समरं प्रविविञ्चतुः । ततः पूर्वम् अरामीयो मन्त्रीपतिः स्वकीयान्
 रथाध्यक्षान् इच्छायापयामास ययं केवलम् इच्छायेलीयनरपतिं विना
 १ क्षुमेज महता वापरेज केनापि समं न युध्यत । ततस्तै रथाध्यक्षै र्थिहो-
 शाफटं निरीक्ष्योक्तम् यद्य एवेच्छायेलीयो नृपतिरिति, ते तु तेन समं
 योद्धुम् उपाक्राम्यन्, किन्तु यिहोशाफटेन प्रोक्षैःस्त्रे हते परमेश्वरकम्
 १० उपकृतवान्, अपरम् ईश्वरकस्य सन्निधित्तान् निवर्तयामास । स
 इच्छायेलीयो भूपतिर्नञ्जीति दृष्ट्वा रथाध्यक्षास्तस्यानुगमनात् निवृत्तिरे ।
 ११ अनन्तरम् एकैव जनेन लक्ष्यं विना धनगुणमाकण्डेच्छायेलीयो नर-
 पतिर्बर्म्भः सन्निध्याने श्रेयाहृतः । ततः स निजं सारथिं बभावे
 १२ त्वं करो परावर्त्तं एतनामध्यात् मां नय, व्यथितोऽहमभवम् । तस्मिन्
 दिवसे तुमूकं समरं बभूव, इच्छायेलीयो नृपश्चारामीयाणां विबडं
 सन्ध्याकाशं यावत् स्यन्दने तस्थौ, किन्तु सूर्योऽस्तं गते स निधनं प्राप ।

१६ ऊनर्विशोऽध्यायः ।

- १ यिहोशाफटे कीयराष्ट्रं प्रत्यागते भविष्यद्वादिना येज्जना तस्य भर्तुना ४ विचारयि-
 त्वं प्रति तस्योपदेशनं ८ स्वकीयान् यानकाञ्च प्रति तस्योपदेशकवचनम् ।
 १ अनन्तरं यिहोशाफटो यिहोशाफटौ क्षुमेज यिहोशाफटो
 २ निजभवनं गतवति जनानेः सुतः प्रदर्शको येज्जनां साक्षात् कर्तुं व्रजित्वा
 नरपतिं यिहोशाफटं आजहार त्वया किं दुश्चरित्र उपकर्त्तव्यः ? पर-
 मेश्वरदेविषु वा प्रेम कर्त्तव्यं ? एतत्कारणात् परमेश्वरस्य कोपस्त्वयि
 ३ वर्त्तते । तथापि तव कानिचित् सत्कर्मणां भवन् त्वं जनपदात् चैत्यतस्तन्
 दक्षितवान् ईश्वरस्यान्वेष्टव्यं मानसं सुस्थिरं हतवाञ्छ ।
 ४ अनन्तरं यिहोशाफटो यिहोशाफटो वसतिं चकार, अपरं वेष्टेवाम्
 आरभ्येष्टमिधराष्ट्रं यावत् प्रजानां मध्ये पुनः पुनः पश्यन्ते तेषां
 ५ पूर्वपुत्रवाणां प्रभुं परमेश्वरं प्रति मानवान् परावर्त्तयामास । अपरं
 जनपदे प्रतिनगरम् अर्थतो यिहोशाफटस्य प्राचीरवर्त्तितेषु सर्वेषु नगरेषु

विचारयितुं नियुज्यते । स तान् विचारयितुं जगद् युष्माभि यन्तु १
 क्रियते तच्च सावधाना भवत, यतो युष्माभि मनुजानां ह्यते विचारो
 न कारिष्यते किन्तु परमेश्वरस्य कृते, विचारकर्म्मणि स युष्माकम्
 अधिष्ठाता । अतो हेतो यूयं परमेश्वराद् भीतिं विधाय सावधाना ०
 भवन्तः कर्त्तव्यं कुरुष्वं, यतो ऽस्माकं प्रभोः परमेश्वरस्य सन्निधावन्यायो
 मुखापेक्ष्यम् उत्कोचग्रहणश्च न सम्भवति ।

अनन्तरं यिहोशाफटो यिहोशालमे ऽपि परमेश्वरीयविचारार्थं वि- ८
 वादभङ्गमार्थं च लेवीयानां याजकानाम् इत्यायं लीयपिटप्रधानानाञ्च
 कतिपयान् मनुजान् नियुज्यते । तेषु यिहोशालमम् उपागतेषु स तान् ८
 इत्यमादिदेश यूयं परमेश्वरस्य भीत्या विश्वास्यत्वेन सरलान्तःकरणैश्च
 प्रकारेणानेन कर्त्तव्यं कुरुष्वं, शोणितपाते शास्त्राज्ञाविधिव्यवस्थासु च यः १०
 कश्चन विवादो युष्माकं नगरनिवासिभिर्भीष्टभिर्युष्मदन्तिकम् उपनी-
 यते तेन ते यथा परमेश्वरस्य सन्निधौ दोषिणो न भवेयुः, युष्मान्
 युष्माकं भातृश्च प्रति यथा क्रोधो न वर्त्तत तथैव तान् उपदिशत । इत्थं
 कृते दोषिणो न भविष्यन् । पश्यत सर्वस्मिन् परमेश्वरीयविचारे या- ११
 जको ऽमरियः सर्वस्मिन् राजकीयविचारे च यिहोदावंशस्याधिपति-
 रिष्मायेकस्य सुतः सिवदियो युष्माकं मूर्द्धं स्थास्यतः । लेवीया अध्यक्षा
 अपि युष्माकं प्रवृत्ता भविष्यन्ति । यूयं साहस्येन कर्त्तव्यं कुरुष्वं परमे-
 श्वरस्य सज्जनस्य सहायो भविष्यति ।

२० विंशतितमोऽध्यायः ।

१ सवाधयेन यिहोशाफटेनोपवासप्रचारणं ५ तस्य प्रार्थना १५ यहसीधेलस्य भवि-
 ष्यद्वचनं २० यिहोशाफटेन गाथकानां नियोजनं २२ रिपूणां पराजयः २६ जवि-
 लोकानां प्रत्यागमनं २९ यिहोशाफटस्य सुराज्यकरणं ३५ रलीयेवरस्य भविष्य-
 त्वचनानुसारात् योतानां भग्नत्वम् ।

अनन्तरं मोयाववंशा अस्मेनवंशास्तैः समं कतिपया मायेनीयमनु- १
 जाञ्च यिहोशाफटस्य विरुद्धं समरं कर्त्तुम् आगताः । तदानीं केषित् १
 जना आगत्य यिहोशाफटं जगदुः, अरामदेशाद् रुद्रस्य पारस्वमार्गेण
 विशालो लोकनिबध्नस्य विरुद्धम् आगतः, ते हस्तसोनसामरे ऽर्धव
 शेनजिह्वा विद्यन्ते । ततो यिहोशाफटो विभीय परमेश्वरं गवेषयितुम् २
 उद्योगं चक्रे यिहोदादेशे सर्वत्रोपवासं चोपयामास च । ततो यिहोदा-

- वंशस्य निष्ठितानां लोकाः परमेश्वराद् उपकारं वाञ्छितुं निष्ठिताः, विज्ञेयते
 यिज्ञदादेष्टस्य सर्वजनमरेभ्यो मनुजाः परमेश्वरं ग्रहेयवितुम् आग्रहन् ।
 १ अथन्तरं यिज्ञोपपादः पारमेश्वरमन्दिरीयनूतनप्राकृतस्य सक्त्ये
 २ यिज्ञदा यिज्ञज्ञानमस्य च मध्येसभम् उत्तुङ्गन् वभावे, हे अस्माकं
 यूयंयुक्तवायां प्रभो परमेश्वर, त्वं किं स्वर्गस्य ईश्वरो नासि? त्वम् अन्व-
 देष्टीयानां दाष्टृणां ज्ञाता, तव कदे शक्तिः पराक्रमस्य विद्येते तव विद-
 ० इम् उत्थातुं केनापि न शक्यते । हे अस्माकम् ईश्वर, त्वया किं निम्नेका-
 येकीयप्रजानां सम्मुखाद् एतदेष्टीयमनुजा न दृष्टीकृताः? जनपद एव
 = च किं स्वीयमिच्छत्येवाहोमो वंशाय चिरकालार्थं न दत्तः? तस्मात्
 ते जनपदे ऽस्मिन् वसन्तस्तन्मध्ये तव नास्ते पवित्रं स्थानमेवं निर्माय
 ८ कथयामासुः, यदि चन्द्रहासो वा विचारदयो वा महामादो वा
 दुर्मिच्छ इत्यादिदुःखम् अस्मान् आक्रान्धेत, तर्हि मन्दिरे ऽस्मिन् तदोष-
 नास्त्रः स्थितिकारकाद् वयम् एतन्मन्दिरस्यान्तिके तव साक्षात् तिष्ठन्तो
 दुर्दशाकारकात् त्वाम् उद्दिश्य प्रार्थनां करिष्यामहे, तथा कृते त्वम्
 १० अस्माकं प्रार्थनां श्रुत्वास्मान् उपकरिष्यसि । साध्यतम् अस्मिन्वंशीया
 मोक्षायवंशीयाः सेयीरपर्व्वंतीयाश्च लोकास्त्वया दृष्टान्ता । मिसरदेष्टाद्
 आग्रमनकाश्च दृष्टयेकीयलोकास्तेषां मध्येन जमनात् त्वया निवारिता-
 ११ सेषां विनाशं न कुर्वन्तो ऽपरेव मार्गस्य यात्रां विदधिर । पश्य तत्पदि-
 ज्ञोधार्यं तव भूमितो ऽर्धतत्त्वम् अस्मभ्यं यस्या अधिकारं दत्तवान् ततो
 १२ ऽस्मान् दत्तवितुं त आग्रहन्ति । हे अस्माकम् ईश्वर, त्वं किं तेषां विचारं
 न करिष्यसि? अस्मत्पतिकृणुजम् आग्रतस्यैतस्य विशालजननिवहस्य निवा-
 १३ रकार्यम् अस्माकं कापि शक्तिर् नास्ति, किं कर्त्तव्यं तन्न जानीमः, केववं
 १४ त्वां प्रति दृष्टिं कुर्व्मः । अनेन प्रकारेण बालवनितापुत्रीः सहिता यिज्ञदा-
 वंशीयाः सर्वे लोकाः परमेश्वरस्य साक्षाद् दृष्टायमाना बभूवुः ।
 १५ तत आसप्तवंशीयो मत्तनियस्य दृष्टप्रपौत्रो यियूयेनस्य प्रपौत्रो वि-
 नायस्य पौत्रः सिद्धरियस्य पुत्रो यिहसियेचननामको जेवीयो मध्येसमायं
 १६ परमेश्वरस्यात्मनाविष्टो भूत्वा जगद्, हे यिज्ञदीयलोकाः, हे यिज्ञज्ञा-
 क्रमेनिवासिनो मनुजाः, हे राजन् यिज्ञोपपाद, यूयं सर्वे जम वक्षो
 निज्ञानवत । परमेश्वरेण दृष्टार्थं वाग्विषं कथ्यते, यूयम् एतस्मात् महा-
 निवहत् मा विभीत सन्नह्यान् मा भवत, वतः स्वमदो ऽयं न वृक्षाकं
 १७ किन्वीश्वरस्य जायते । अतः नो यूयं तेषां विवदम् अवरोहत, पश्यत

ते सीसाख्येन मार्गेऽप्येवमिति यिरूषेलप्रान्तरस्यानिकस्योपत्यकायाः
 प्रान्तभागे यूयं तान् प्राप्स्यथ । अत्र युद्धाभिर्न योज्यं केवलं सुसज्जी- १०
 भूतैः ख्यातयः, तदा युद्धार्कं सहायेन परमेश्वरेण कदिर्यमाणम् उद्धारं
 वीक्षिष्यथ । हे यिहूदीया यिरूषालमनिवासिनश्च मनुजाः सर्वे, सा-
 ध्वसं शङ्काय न विधाय शस्त्रेषां विरुद्धं यात्रां कुर्वत, परमेश्वरो युद्धार्कं
 सहायो भविष्यति । ततो यिहोशाफटः शिरो नमयन् भुवि प्रणमाम १८
 अपरं यिहूदीया यिरूषालमनिवासिनश्च मनुजाः परमेश्वरस्य सम्मुखे
 दण्डवद् भवन्तः परमेश्वरम् अभजन्त । अपरं किह्यातवंशीयाः कोर- १८
 वंशीयाश्च जेवीया उत्थायास्तुचैः खरैरिखायेकः प्रभुं परमेश्वरं प्रशंसि-
 तुम् आरेभिरे ।

अनन्तरं ते प्रत्येक उत्थाय तिकोयप्रान्तरं जग्मुः । गमनसमये यिहो- १०
 शाफट उत्तिष्ठन् व्याजहार, हे यिहूदीया यिरूषालमनिवासिनश्च
 मनुजाः, मम गिरं निशामयत, यूयं निजे प्रभौ परमेश्वरे विश्वसित तेन
 सुस्थिराः आस्यथ, तस्य भविष्यदादिषु विश्वसित तेन कृतकार्या भवि-
 स्यथ । इत्थं लोकान् आमन्त्र्य स परमेश्वरीयगायकान् पवित्रशोभा- ११
 भूषितान् स्तावकांश्च नियुज्य एतानाम् अग्रे गमनं, तथा 'ब्रूत परेश्वरं
 धन्यं यद्विजयस्तदनुग्रहः' इति कथनम् आदिदेश ।

अनन्तरं ते गाने कृतिवादे चारुष्ये परमेश्वरो यिहूदाः प्रतिकूलम् ११
 आगतानाम् अम्मोनमोयाववंशीयानां सेयीरपर्वतनिवासिनाश्च विरुद्धं
 समरं कर्तुं दस्युन् प्रवर्तयामास तेन त आहता बभूवुः । अपरम् अम्मो- १२
 नवंशा मोयावीयलोकान् अध्वंसार्थं बिनाशार्थश्च सेयीरपर्वतनिवासिनां
 विरुद्धम् उत्तिष्ठारे, अपरं सेयीरनिवासिनो आयाच्य ते परमेश्वरम् वि-
 नाशयितुम् आरेभिरे । अनन्तरं यिहूदीयमनुजैः प्रान्तराण्यं प्रहरिष्यान् १३
 प्राप्य जननिबन्धं प्रति दृष्टिपाते कृते तेषां लोकानां क्षितौ पतितानि
 कुलपानि दृष्टिरे, उद्धृतः कोऽपि न दृष्टः । तदानीं यिहोशाफटस्तदीय- १४
 मनुजाश्च तेषां लोकानि वस्तूनि सङ्गृहीतुं प्रगत्य तेषां कुलपैः समं प्रभूतानि
 वित्तानि महामूल्याभरणानि च जेभिरे । ते तेषां कृते तान्यादाय
 बह्वनशस्त्रतीव्रं भारं संगृहीतवन्तः । तेषां लोकवस्तूनां बाहुल्यकारणात्
 तत्सङ्गृहणेन दिनचयं ते र्थापितं ।

चतुर्थे दिवसे ते विराखाभिधानायां निजभूमौ मिजितवन्तः । तस्मिन् १५
 स्थाने ते परमेश्वरं धन्यम् अवदन् एतत्कारणात् तत् स्थानम् अद्यापि

- १० विद्याधार्यतो धन्यवाद इतिवाक्ता विख्यातं विद्यते । अनन्तरं विद्वादा
विष्णुशाकमस्य च सर्वे षोकास्तेषाम् अग्रगामी विद्वाद्यापटव पराहृत
ज्ञानम् विष्णुशाकम् प्रत्यागच्छन्, यतः परमेश्वरस्तेषां रिपुषां पराज-
१२ वेन तान् आनन्दितान् चकार । अपरं ते मुरजवल्गोदरीषां बाधै
१८ विष्णुशाकम् प्रविश्य परमेश्वरीयं मन्दिरं जग्मुः । इत्थं परमेश्वर इत्या-
वेकबंशस्य रिपुभिः सह समरं कृतवान् बागियम् अन्यदेशीयराज-
निवासिभिः सकलमनुजैराकर्षिता ततश्च ईश्वरात् साध्यसं गताः ।
१० इत्थं विद्वाद्यापटस्य राजत्वं निष्कण्टकं बभूव चतुर्दिक्षु चेष्टतेव तस्मै
शान्तिरदायि ।
- ११ विद्वाद्यापटो विहृदा राजत्वं कृतवान्, स वयसः पञ्चमिमे वत्सरे
राजत्वं प्राप्य पञ्चविंशतिवत्सरान् विष्णुशाकमे राजत्वं चकार, अष्टवा-
११ नामिका शिल्पे दुहिता तस्य प्रसूरासीत् । स निजतातस्य आद्या
वर्त्मनि चरन् तस्मात् न निहत्य परमेश्वरस्य दृष्टिगोचरे यदुत्तमं तदवा-
११ करोत् । तथापि भृगुस्यानानि न दबयाचक्रिरे षोकाश्च तदानीमपि
१० स्तेषां पूर्वपुत्राणाम् ईश्वरं प्रति मनांसि न निवेष्टयाचक्षुः । यतस्य
विद्वाद्यापटस्याद्यन्तक्रियायाम् इतिहास इत्यायेकीयनरपतीनां पुराह-
तपुस्तकान्तर्गते ज्ञानेः सुतस्य ये होः पुस्तके लिखितो विद्यते ।
- १५ अनन्तरं विहृदादेशीयो विद्वाद्यापटो भूपतिरिच्छायेकीयनरपतिना
१६ दुश्चरित्रेणाहसियेन साकं मैत्र्यं चकार । ततस्तस्मिन् तर्षाग्रगामियो-
तानां निर्मात्यार्थं तं लसहायं कृतवति तावत्स्थियोगेवरे पोतान् नि-
१० र्मापयाचक्रतुः । तदानीं मारेष्टानिवासो दोदावाहस्य सुत इकीयेवरो
विद्वाद्यापटस्य विहृदम् इदं भविष्यद्वचनं आजहार, तम् अहसिबस्य
सहायो जातकल्पावस्थात् परमेश्वरकृतं कर्म विनाशयिष्यति । अनन्तरं
ते पोता भयान्तर्धीशं गन्तुं न पारयामासुः ।

२१ एकविंशोऽध्यायः ।

- १ विद्वाद्यापटस्य निधनम् राज्याभिषिक्तेन योरासेन सहजानां जननं ५ तस्य कुरा-
कर्म ८ इदमदेशस्य लिङ्गायाश्च मनोज्ञस्य विहृदमिदम् १९ तस्य विहृदम्
रक्षितस्य भविष्यद्वचनं १६ पिसेहोवैरारवोपेव तस्य क्लेशनं १८ अविचार्यया पीडया
तस्य निधनं शूद्राणे निधानम् ।
- १ अनन्तरं विद्वाद्यापटः क्षयितमजेन सह सहाजिनां समीपं पिङ्गमेन

कर्म दायूद्वनगरे प्रसन्नान् जेमि । अनन्तरं तस्य तनवो योरामस्तस्य पदे
राजत्वं प्राप । असरियो विहीमेकाः सिलरियो ऽसरियो मीखाबेकाः १
विषट्ठियच्चैत इत्यायेकीवन्पस्य विहोशाफटस्य सुता योरामस्य भ्रातर
आसन् । तेषां जनकेन तेषो राजतानि सुवर्णानि वज्रमूष्यत्रयाणि २
यिह्मदाजनपदस्थानि प्राकारवेष्टितानि नगराणि च दानानि वितोर्णानि
किन्तु राजत्वं योरामाय ददे यतः स एव ज्येष्ठ आसीत् । अनन्तरं ३
योरामो निजजनकस्य राजत्वं प्राप्य वनवान् भूत्वा स्वकीयान् सर्वान्
सहजान् इत्यायेकीयानां कतिपयाय् अध्यक्षांश्च चन्द्रहासेन न्यवधीत् ।

योरामो द्वाविंशद्वत्सरवयस्कः सन् राजत्वं कर्तुम् आरभ्य विरूशा- ४
कमे ऽष्टवत्सरान् यावद् राजत्वं चकार । स आहावीयवंशवद् इहा- ५
येकीवमहीपतीनां वर्त्मनि चकार, यतः स आहावस्य दुहितरं युवाह
तेन परमेश्वरस्य साक्षात् कृत्स्निताचारं चकार । तथापि परमेश्वरो ६
दायूदा सह यं नियमं कृतवान् अर्थतस्तस्मै तस्य वंशाय च चिरकाणं
प्रदीपदानस्य वा प्रतिष्ठां कृतवान् तन्निमित्तं स दायूदो वंशं विनाश-
यितुं नैच्छत् ।

तस्य राजत्वसमय इदोमीयलोका यिह्मदा अधीनत्वं विहाय स्वैरान् ७
उपरि राजानमेकं निर्युजिरे । अतो योरामो निजाध्यक्षैर्निखिलर- ८
थैश्च सह प्रगत्य रजन्यामुत्थाय स्नान् वेष्टकान् इदोमीयान् तेषां रथिनश्च
विनाशयामास । तथापीदोमीयलोका अद्यापि यिह्मदावंशस्थानधीना ९
विद्यन्ते । तस्मिन्नेव समये जिब्नाया लोका अपि तस्याधीनत्वं तत्तज्जुः,
यतः स स्त्रीयपूर्वपुत्रवाद्यां प्रभुं परमेश्वरं तत्ताज । अधिकन्तु स यिह्म- १०
दादेशस्थानि लोचयेषु भ्रमुस्त्वानानि कृत्वा विरूष्णाजमनिवासिनो अभि-
चारं यिह्मदावंशश्च विपद्यगमनं कारयामास ।

अनन्तरं भविष्यदादिन एजियस्य समीपात् तस्य सन्निधिम् एतद्वचः- ११
सुखकं प्रभमेकम् आजगामं, तव पूर्वपुत्रवस्य दायूदः प्रभुः परमेश्वर
इति वाचं वदति, यस्मात् त्वं निजतातस्य विहोशाफटस्य वर्त्मनि यि-
ह्मदादेशीयवन्पस्यासाञ्च वर्त्मनि न चरितवान्, किन्त्वित्यायेकीयनर- १२
पतीनां वर्त्मनि चरन् आहाववंशस्य अभिचारानुसारेण यिह्मदावंशं
विरूष्णाजमनिवासिनश्च अभिचारं कारितवान् अपरं त्वत् उत्तमान्
त्वदीयपिह्मवंशजान् आतुन् अवधीस्तस्मात् यज्ञ परमेश्वरस्तव प्रजास्तव १३
वाचकान् आवाञ्च तव निखिलस्यस्त्रीश्च महाघातेन प्रहरिष्यति ।

- १ अपरम् चक्षुषीडया तवावीव यन्मया भविष्यति, तथा यीडया बज्जि-
यानि यावत् तावकीनमन्त्रं पुनः पुन विनियम्यति ।
- १ अनन्तरं परमेश्वरेण शौरामस्य प्रातिकूल्ये कूशीयानां समीपवासिनां
० पिनेडीयानाम् आरवीयाणां मनःसु प्रवर्तितेषु ते विह्वलाजनपदम्
आगत्य विह्वलाजनमाकलय प्रविष्टः च राज्ञो निवेशने विद्यमाना
मिथिलसम्पत्तीस्तस्य तनयां जायाञ्च निन्युः, ततस्तस्य कनिकपुत्रम्
अहसियं विना तस्य तनय एको ऽपि नावाशिष्यत ।
- २ यताभ्यो घटनाभ्यः परं परमेश्वरकृतम् अप्रतिकार्यैकान्तरोगेनास्ति-
० ज्ञात । ततो बज्जिदिनानि यावद् बारं बारं विशेषतो बत्सरवयस्यान्ते
तथा यीडया तस्यान्तं निपपात, तस्मात् सो ऽतीव यन्मयाया ममार, तस्य
प्रजाञ्च पृथ्वपुत्रवाद्यां रीत्यनुसारेण तस्य कृते धूपदारुं न विदधुः ।
- १ स दान्तिश्रद्धात्सरवयस्तः सन् राजत्वं कर्तुम् आरभ्य विह्वलाजने ऽष्टौ
वत्सरान् राजत्वं चकवान् । तस्य निधनात् लोकानां शोको न बभूव,
ते च दायदूनगरे तं धनशाने निदधिरि किन्तु नृपतीनां धनशाने न
निदधिरि ।

२२ द्वाविंशोऽध्यायः ।

- १ अहसियस्य कुराजत्वं ५ पेडना तस्य चतत्वं १० अहसियया पोयार्त्रं विना निषिद्धं
राजवंशं वापाय राजनप्राप्तिः ।
- १ अनन्तरं विह्वलाजननिवासिनस्तस्य कनिकतनयम् अहसियं तस्य
पदे राजत्वं नियोजयामासुः, यत आरवीयाणां शिविरयुक्तो यः सङ्घ
आगत्य तेन तस्य ज्येष्ठा भ्रातरो जग्निरे । अतो विह्वलयन्त्रपस्य शौरा-
१ मस्य सुतो ऽहसियो राजत्वं जेमे । सो ऽहसियो द्वाविंशतिवत्सरवयस्तः
सन् राजत्वं कर्तुम् आरभ्य विह्वलाजने वत्सरमेकं राजत्वं चकवान् ।
- १ अन्ते दुहितार्थजिया तस्य प्रसूरासीत् । सो ऽप्याहाववंशस्य वर्त्मना
० चरितवान् यतस्तस्य जननी दुराचारार्थं तस्य मन्त्रविष्णो बभूव । स
आहाववंशीया इव परमेश्वरस्य साक्षात् कुत्सिताचारं चकवान् यतस्तस्य
जनकस्य निधनात् परं त एव तस्य विनाशार्थं तस्य मन्त्रज आसन् ।
- १ तेनामेव मन्त्रयाम् आचरन् स इक्ष्वाकीयन्त्रपतेराहावसुतस्य विष्टो-
रामस्य सहायो भूमारामीयन्त्रपतिना वृक्षावेणेन साकं समरं कर्त्तुं

रामोत्तमिनिवर्हं जगाम, तन्नैवारानीया मनुजा यिहोरामम् आबधुः ।
 अनन्तरम् अरानीवहसायेनेन नरपतिना साकं योधनसमये यिहो- १
 रामो रामोते वद्यत् क्षतं प्राप्नोत् तत्प्रतीकारार्थं यदा स यिप्रियेण
 प्रत्यागमत् तदा यिह्वदीयक्षितिपतिर्योरामस्य तनयो ऽहसिय आहाव-
 द्तस्य यिहोरामस्य पोडाकार्यात् तं वीक्षितुं यिप्रियेण जगाम ।
 किन्तु यिहोरामस्य सन्निधिगमनेन परमेश्वराद् अहसियस्य निपातो ०
 बभूव, यतस्तत् स्थानं गत्वा स यिहोरामेभ साङ्गम् आहाववंशस्य लो-
 पार्थं परमेश्वरेणाभिषिक्तं निमग्नः सुतं येडं साक्षात् कर्तुं प्रययौ ।
 अनन्तरं यस्मिन् समये येडराहावस्य वंशम् अदयडयत् तस्मिन् समये स ८
 यिह्वदा अध्यात्मान् अहसियस्य परिचारकान् आह्वयत्वाऽह्वयत्वावधीत् ।
 अनन्तरं तेनाहसिये गवेक्षिते मनुजाः शोमिरोखे प्रच्छन्नम् अहसियं ८
 धृत्वा येहोः समीपम् आनीय जघ्नुः, तथापि तं प्रश्राने निदधिरं यतो
 हेतोको ऽनुबन् यो यिहोशाफटः सर्वान्तःकरणेन परमेश्वरम् अगवेव-
 यत् तस्य वंशो ऽसौ । ततः परं राज्यशासनार्थम् अहसियवंशस्य कापि
 शक्तिं नातिष्ठत् ।

अनन्तरम् अहसियस्य जनन्ययजिया यदा निजं तनयं मृतम् अपश्यत् १०
 तदा सा समुत्थाय कृत्स्नं यिह्वदीयराजवंशं व्यापादयामास । तथापि ११
 नृपस्य दुहिता यिहोशेवाहसियस्य तनयं योयाशं गृहीत्वा हन्यमानानां
 राजकुमाराणां मध्यात् चोरयित्वा तं तस्य धात्रीसु कस्मिंश्चित् शस्या-
 गृहे निदधे । अनेन प्रकारेण योरामस्य नृपस्य दुहिताहसियस्य भगिनी
 वा यिहोशेवा यिहोयादायस्य याजकस्य भार्यासीत् सा तम् अयजि-
 यावा । सन्निधितो गोपयामास तस्मात् स तया न जघ्ने । अनन्तरं १२
 योयाशः षड्वत्सरान् यावत् तैः साकम् ईश्वरस्य मन्दिरे प्रच्छन्नस्थि-
 बान् अयजिया च जनपदस्य राजत्वं चकार ।

२३ त्रयोविंशोऽध्यायः ।

१ याजकेन यिहोयादायेन सैन्यनिवर्हं निरूप्य योयाशस्य राज्याभिषेकः १२ अयजि-
 याया जननं २६ सुरार्वातः पुनर्वारम् ईश्वरं प्रति यिहोयादायेन लोकानां
 पराजयार्थम् ।

अनन्तरं सप्तमे वत्सरे यिहोयादाय आत्मानं वनवन्तं विधाय श्रतप- १
 तीन् अर्च्यते यिहोहमस्य सुतम् असदिवं यिहोहानस्य सुतम् इत्या-

- देवम् श्रीवेदस्य सतम् अक्षरिणम् अदायाहस्य सतं मासेषु सिद्धे सतम्
 १ इजीशाकटशात्मना सप्त नियमेन जयाह । अन्तरं ते विह्वदादेवं
 पर्यन्ततो यिह्वदाः सर्वेभ्यो वजरेभ्यो जेवीयान् इच्छायेजीयधिह्वदाणां
 २ प्रमुखाश्च जोकान् संयुज्य विह्वदाणामम् आजम् । अपरं निखिलसमाज
 ईश्वरीयमन्दिरे नरपतिना साकं नियमं चक्षवान् । अपरं यिह्वदादाय-
 ३ खान् जगाद, यज्ञतायं राजपुत्रः, दायूदो ऽबंशमधि परमेश्वरेण यद्
 ४ उक्तं तदनुसाराद् अनेन राजत्वं कर्तव्यं । यूयं कर्मैवं करिष्यथ, विष्णो-
 ५ मवारे युष्माकम् अर्घ्यतो याजकाणां जेवीयानाश्चैकस्मिन्तीयभाग आगम
 ६ दारपाको भविष्यति । अपरस्मृतीयोऽग्रे राजनिवेशनं स्यास्यति, शेषश्च
 ७ द्वितीयाग्रे भित्ति ईरे स्यास्यति जोकाश्च सर्वे परमेश्वरीयमन्दिरस्य
 ८ प्राङ्गणेषु स्यास्यन्ति । अपरं याजकान् जेवीयानां मध्ये परिचारकजोकाश्च
 विना कस्यप्यपरं परमेश्वरस्य मन्दिरं प्रवेष्टुं वारयत, त एव प्रवेक्ष्यन्ति
 यतस्ते पवित्राः । परन्तु निखिला अन्यमनुजा परमेश्वरस्य निरुधितं
 ९ कर्म करिष्यन्ति । अपरं जेवीया अस्त्रहस्ताः सन्तो राजानं वेष्टन्ताः ।
 यः कश्चित् मन्दिरस्याभ्यन्तरम् आयास्यति स घानिष्यते । अपरं नृपति
 १० र्यदा वृद्धि र्यास्यत्यभ्यन्तरम् आगमिष्यति वा तदानीं यूयं तेन साङ्गं
 ११ स्यास्यथ । इत्थं यिह्वदादायेन याजकेन यद्यद् आदिष्टं तदेव जेवीयै
 निखिलयिह्वदीयमनुजैश्चाकारि । तेषाम् एकैको जने विष्णामवारे प्रवे-
 १२ श्मिने विष्णामवारे निर्गामिनश्च खान् खान् जोकान् जयाह, यतो
 १३ याजको यिह्वदादायस्तेषां पर्यायायां जोकान् न विसर्जन् । अपरं
 याजको यिह्वदादाय ईश्वरस्य मन्दिरे स्थातानि नृपते दायूदः मृगचर्म-
 १४ ण्यक्तानि श्वतसेनापतिषु समर्पयाचकार । अपरं तान् अस्त्रधारिणो
 निखिलमनुजान् मन्दिरस्य दक्षिणं पार्श्वम् आरभ्य मन्दिरस्य वामं पार्श्वं
 यावद् यज्ञवेद्या मन्दिरस्य च समीपे नृपस्य चतुर्दिक्षु स्थापयामास ।
 १५ अनन्तरं ते राजतनयं वज्रिजानीय तस्य शिरसि किरीटं निधाय तस्मै
 साक्ष्यपुस्तकं दत्त्वा राजानं चक्षिरे, अपरं यिह्वदादायेन तस्य पुत्रैश्च
 तस्मिन् अभिषिक्ते सति ते वभाषिरे, राजा चिरजीवी भूयात् ।
 १६ अपरम् अथक्रिया द्रुतगामिनां राजत्वावल्यानाश्च जोकानां जोकाहणं
 १७ निश्चय परमेश्वरस्य मन्दिरे जोकानां समीपम् आजगाम । अपरं
 प्रवेक्ष्यान्ते राजा निजकर्मस्य समीपे तिष्ठति, अथच्छास्त्रीवादकाश्च
 राज्ञः समीपे विद्यन्ते जनपदस्य निखिलजोकाश्चानन्दं कुर्वन्ति तुरी

वीदयन्ति च ग्रायकाश्च वाद्यैः समं गायन्ति कुवन्ति चेति निरीक्षाध-
नित्या निजवसनं हित्वा राजम्रोहो राजम्रोह इति जलापः । ततो १४
याजको विहोवादायो वक्तेषु नियुक्तान् श्रतसेनापतीन् समादिशन्
वभाषे, एषा युष्माभिः श्रेष्ठीमध्याद् बहिष्क्रियतां, यः कश्चिद् एनाम्
अनुव्रजिष्यति, स खड्गेन हन्यताश्चेति, यतो याजको ऽब्रवीत् परमेश्वरस्य
गेहमध्ये सा न हन्तव्या । अतो लोकात्तां हत्ते र्छत्वा राजधान्या हयवा- १५
रस्य प्रवेशस्थानं गीत्वा तच्चैव जघ्नुः ।

अनन्तरं लोकाः परमेश्वरस्य प्रजा भविष्यन्ति विहोवादाय आत्मना १६
सह नृपतिं लोकांश्चैतादृशं नियमं कारयामास । अनन्तरं लोकाः सर्वे १७
वाको गेहं गत्वा तद् बभञ्जुस्तस्य वेदीरपि प्रतिमाश्च चूर्णयाचक्रुः, वेदीनां
सम्मुखे वाको याजकं मन्त्रनम् अवधियुञ्च । अपरं दायूदो रीत्यनुसारे- १८
जानन्दगीताभ्यां समं मूससो व्यवस्थायां लिखितविधितः परमेश्वराय
होमार्थकवनिदानाय ये जेवीया याजका दायूदा नियोजयाचक्रिरे
तेषां करेषु विहोवादायः परमेश्वरीयमन्दिरस्य कर्मणाम् अध्यक्षात्वं स-
मर्थयामास । अपरं कथञ्चिद् अमुष्मिन्गुजा यत्र प्रविशेयुस्तत्कृते स १९
परमेश्वरीयमन्दिरस्य द्वारेषु दौवारिकान् नियोजयामास । अनन्तरं २०
श्रतपतिषु मान्यमनुजेषु लोकशासकेषु जनपदस्य सर्वेषु लोकेषु च तेन
समागतेषु स राजानं परमेश्वरीयमन्दिराद् बहिराग्निराव, ते च
प्रोक्षद्वारेण राजनिवेशनं प्रविश्य राजानं राजसिंहासन उपवेशया-
चक्रुः । तदा जनपदस्य निखिलमनुजा आगमन्तु नगरमपि निष्कण्टकं २
बभूव, केवलम् अवधिनिया तैः खड्गेन जघ्ने ।

२४ चतुर्विंशोऽध्यायः ।

१ विहोवादायकं यावज्जीवमं योयाशस्य दुराजमकरणं ४ रश्मरीयमन्दिरस्य
जीर्णोद्धारार्थं तत्प्राग् १५ विहोवादायकं निधनं अशाने निधानं १० देव-
पूजायां प्रकृतेन कोवागेन विहोवादायकतुल्यं विचरितव्यं जननं ११ अराजोवि-
शस्य पराजयो दावाभावात् तस्य वधः १० योयाशस्य विद्वतिः ।

योयाशः श्रतवत्परवक्त्रः सन् राजत्वं कर्तुम् आरभ्य विक्रमासने १
चत्वारिंशद् वत्सराद् वाक्त्वं राजत्वं चकवात् । वेर्जेवामिवादिनी
लिपिका तस्य प्रहारासीत् । एव योवाजो वाजकस्य विहोवादायक १

- १ वावष्णीवनं परमेश्वरस्य साक्षात् सदाचारम् अकरोत् । अवरं विधो-
यादायस्तं दे कन्धे विवाहयामास, ततस्तस्य तनया दक्षितरश्मानायकम् ।
- २ अनन्तरं परमेश्वरीयमन्दिरस्य जीर्णोद्धारं कर्तुं घोषाश्रयस्य भागसे-
नाते स याजकान् लेविषांश्च संगृह्य कथयामास, युयं यिज्ञदादेशस्य
- ३ नगराणि गत्वा प्रतिवत्सरं निजेश्वरस्य मन्दिरस्य जीर्णोद्धारार्थम् इत्या-
येजीयनिखिलमनुजेष्वोऽर्थान् संगृह्णीत कर्मतत् त्वरितं कुरुत । किन्तु
- ४ लेवीयास्तत्र त्वरां न शक्नुः । अनन्तरं नरपतिस्तेषां मुखं विधोया-
दायम् आह्वय कथितवान् साक्ष्यद्वयस्य कृत ईश्वरस्य दासेन मूससेना-
- ५ येजीयसमाजेन च निरूपितो यः करण्यं यिज्ञदातो यिरूशालमाह-
तस्यानयनार्थं लेवीयान् कुतो नादिशः ? यतस्तस्या दृष्टाया अथनियायाः
- ६ पुत्रा ईश्वरस्य मन्दिरम् अभ्यगन् परमेश्वरीयमन्दिरे निवेदितानि नि-
खिलवस्तूनि च बाजेऽददुः । अनन्तरं नृपतेराश्रया ते मञ्जुषामेकां
- ७ निर्माय परमेश्वरीयमन्दिरस्य द्वारसमीपे बहिः स्थापयाञ्चकः । अपरम्
ईश्वरस्य दासां मृसाः प्रान्तर इत्यायेनं यं करम् आह्वयितवान् पर-
मेश्वरस्य सन्निधौ तस्यानयनं यिज्ञदादेशे यिरूशालमे च घोषयाञ्चकः ।
- ८ ततः सर्वेऽध्यक्षाः प्रजाखानन्दं गत्वा करम् आनीय पृथक्तां यावत् तस्यां
- ९ मञ्जुषायां निषिद्धिपुः । अपरम् उपयुक्ती समये लेवीये निर्जहन्तेस्तां
मञ्जुषां राजभाण्डागारम् आनीय तन्मध्ये बज्रमुद्रासु दृष्टासु राजलेखको
महायाजकेन नियुक्त एको अनखागत्य मञ्जुषां शून्याम् अकुर्वताम् अपरं
सा तैः पुनर्व्वारम् उत्थाप्य स्वस्थानम् आनीयत । प्रतिदिनम् इत्थं कृत्वा
- १० ते प्रभूतानि वित्तानि संगृह्णन् । अनन्तरं नृपो विधोयादायश्च तानि
परमेश्वरीयमन्दिरस्य कर्माधिपतिभ्योऽदत्तां ते च परमेश्वरीयमन्दि-
रस्य जीर्णोद्धारार्थं तत्तन्धः स्थापतिभ्यश्च वेतनानि प्राददन् अपरं पर-
मेश्वरीयमन्दिरस्य जीर्णोद्धारार्थम् आयसकर्मकर्तृभ्यश्च चारुकोट्यकर्म-
- ११ कर्तृभ्यश्च वेतनानि प्राददुः । इत्थं कर्मकारिणोक्तैः क्रियमाने कर्मणि
तेषां श्रमैः सिद्धिं गते तैरीश्वरीयमन्दिरस्य जीर्णोद्धारं विधाव तत्
- १२ पूर्व्ववद् द्रष्टितं । कर्मणि समाप्ते तेऽवशिष्टमुद्रा नृपस्य विधोवादायश्च च
समस्तम् आनिन्युः, ततस्तौ ताभिर्मुद्राभिः परमेश्वरीयमन्दिरस्योपास-
नार्थं च भाजनानि विभज्यते । होमपात्राणि खेदनीचेत्वादीनि हेममयानि
रजतमयानि च भाजनानि निर्मायवाञ्चकः । अनन्तरं विधोवादायश्च
वावष्णीवनं निजं परमेश्वरस्य मन्दिरे तैर्होमार्थकवचयोऽदीवत् ।

अनन्तरं यिहोयादायः स्यविरः सम्पूर्णयुध भूत्वा निधनं जेभे । नि- १५
धुसमये तस्य द्वात्रिंशदधिकं शतं वत्सरा वयो ऽभवत् । स इच्छायेजो १६
मध्य ईश्वरमधि तदीयमन्दिरमधि चोत्तमं कर्माकरोत् तत्पारयात्
मनुजा दायूद्नगरे राजनिवहस्य मध्ये तं प्रशाने निदधिरै ।

यिहोयादायस्य निधनात् परं यिह्मदा अध्यक्षा आगत्य राजानं प्रा- १७
शमन् । ततो राजा तेषां वचांसि जग्राह । ते तु स्त्रेष्वां पिबलोकानां १८
प्रभेः परमेश्वरस्य मन्दिरं परित्यज्य चैत्यद्वयान् प्रतिमाश्च पूजयितुम्
आरेभिरे, एतदपराधकारणाद् यिह्मदां यिरूशालमश्च प्रति क्रोधो
ऽवर्तत । तथापि परमेश्वरं प्रति तान् परावर्त्तयितुं तेषां सन्निधिं १९
परमेश्वरेण प्रेषिता भविष्यदादिनस्त्रेष्वां विरजं साक्ष्यम् अददुः किन्तु
तत्रापि तै र्मनांसि न निदधिरै । अनन्तरं परमेश्वरस्यात्मनि याजकस्य २०
यिहोयादायस्य सुतं सिखरियम् आविष्टवति स लोकानाम् उपरिष्ठात्
संख्याय तान् अत्रवीत्, ईश्वरो युष्मान् इति वाचं गदति, यूयं कुतः
परमेश्वरस्य निदेशान् लब्धुम् ? अनेन कृतायां भवितुं न पारयिष्यथ ।
युष्माभिः परमेश्वरः परित्यक्तस्माद् यूयमपि तेन परित्यक्ष्यध्वे । ततो २१
मनुजा नृपतेराज्ञानुसारेण तस्य विरजं श्रेष्ठं विधाय परमेश्वरीयमन्दि-
रस्य प्राङ्मुखे तं पाषाणाघातैरबध्निषुः । तस्य जनको यिहोयादायो २२
नृपतिं प्रति यं सदाचारं कृतवान् नृपति र्योयाशस्तं न संस्मृत्य तस्य
तनयं जघान् । निधनकाले स बभाषे परमेश्वरेष्वेतत् प्रति दृष्टिं विधा-
यैतस्य समुचितं फलं दायिष्यते ।

अनन्तरम् एकस्मिन् वर्षे ऽतीते ऽरामीयष्टतनानिवहस्तस्य विरजम् २३
आजगाम । ते यिह्मदां यिरूशालमश्च समागत्य लोकानां प्रमुखनरान्
अबध्निषु निर्खिकानि जोठितवस्तूनि दम्भेधकस्य द्रितिपतेः सन्निधिं
प्रेषयाक्षुषु । यद्यप्यरामीयाणाम् अल्पसैन्यं बलम् आगच्छत् तथापि २४
परमेश्वरस्त्रेष्वां करेव्यतोव मज्जासैन्धानि समर्पयाश्चकार यतो हेतो र्मनु-
जाः स्त्रेष्वां पूर्वपुरुषाणां प्रभुं परमेश्वरम् अत्यजन् । इत्थम् अरामीया
योयाशं दण्डयामासुः । अपरं तं प्रभूताघातैर्विद्यतं विहाय तैस्तस्य २५
सन्निधितो बाणायां कृतायां तस्य द्वौ दासौ याजकस्य यिहोयादायस्य
सुतानां जननकारणात् तस्य विरजं मन्त्रज्ञां विधाय श्रय्यागतं तं
जज्ञतुः । इत्थं तस्मिन् निधनं गते लोका दायूद्नगरे तं प्रशाने निदधिरै
किन्तु राजनिवहस्य प्रशाने न निदधिरै । अम्मीनीयात्रिनिबलकनयः २६

सावदो मोचावीयाश्चिन्नीतस्तनयो यिहोषावदश्चैतौ तस्य विवर्द्धं मन्त्रया-
मासतुः ।

- १० अपरं तस्य तनयानां कथा तस्य दत्तकरंस्थ भार ईश्वरीयमन्त्रिरस्य
जीर्णोद्धारश्चैतानि निखिलानि नरपतीनां पुरातनपुस्तके लिखितानि
सन्ति । अनन्तरं तस्य तनयो ऽमत्सियस्तस्य पदे राजत्वं प्राप ।

२५ पञ्चविंशोऽध्यायः ।

- १ अमत्सियस्य राजत्वकरणं ० राजघातकयो र्जनं ५ इषायेलीयप्रतनानां विसर्जनं
११ इदोमीयलोकानां जननं १२ इषायेलीयलोकै विसर्जनं प्राप्य यिहदादेश-
स्याक्रमणं १४ यदेषोदोमीयानां देवानामर्चनं भविष्यदादिनां वचनामवचनं १० तस्य
दण्डनं १४ तस्य राजत्वनिधनयोः कथनञ्च ।
- १ अमत्सियः पञ्चविंशतिवत्सरवयस्कः सन् राजत्वं कर्तुम् आरभ्य
यिहृशालम् ऊनत्रिंशद्बत्सरान् यावद् राजत्वं चकार । यिहृशालम्-
२ निवासिनी यिहोयद्वा तस्य प्रसूरासीत् । स परमेश्वरस्य गोचरे सदा-
धारम् अकरोत् किन्तु सरलान्तःकरणेन नाकरोत् ।
- ३ अनन्तरं राज्यं तस्य सम्यग् वशीभूते तस्य याभ्यां दासाभ्यां तस्य तातो
४ राजा जप्ते स तावबधीत् । किन्तु तयोरपत्यानि नाबधीत् यतो मूससो
श्ववस्थापश्ये परमेश्वरीयैषाञ्चा लिखितान्ते, यथा, तनयानाम् अपराधेन
जनका न हन्तव्याः, जनकानाञ्चापराधेन तनया न हन्तव्याः । एकैको
जनः स्वस्वपापात् हन्तव्य इति ।
- ५ अनन्तरम् अमत्सियो यिहृदावर्षं संगृह्य यिहृदा निखिलजनपदे
विन्यामीनस्य निखिलजनपदे च पिहृवंशानुसारेण प्रतपतीनां सहस्र-
पतीनाञ्च निघ्नत् तान् निययुजे, किञ्च विंशतिवत्सरवयस्कान् ततो ऽधि-
कवत्सरवयस्कान्च मनुजान् गृहयित्वा त्रीणि कक्षाणि शृङ्गयककधारिणः
६ समरसमर्थान् अभिवर्षितान् मनुजान् अलभत । अपरं किङ्करवृत्ते-
परिमाणं रजतं वेतनं विधायैकायेकदेशीयान् लक्षवीरान् आनि-
० नाय । किन्त्वैश्वरीयः कश्चिन्नोक्तस्य सन्निधिं समेत आनहार हे रा-
जन् इषायेलीया एतना त्वया समं न यातु, यतः परमेश्वर इषावेल्-
८ वंशेन सह न विद्यते, इषयिमवंशेन सहपि न विद्यते । किन्तु तमेव
गत्वा समरं कर्तुं साहसिको भव, नाचेद् ईश्वरः शत्रूणां समर्थत्वां
निपातविद्यति यतो हेतोःपकर्तुम् अधःपातयितुश्चेत्तस्य शक्ति विद्यते ।

तदनन्तरम् अमत्सियस्तम् ईश्वरीयलोकं जगाद, इच्छायेजीयसङ्घाय ९ मया यत् किङ्करश्चतुर्प्रभाणं रजतम् अदायि तदधि किं कर्त्तव्यं? ईश्वरीयलोकं उदितवान् परमेश्वरेण ततोऽपि प्रभुतं तुभ्यं दातुं शक्नते । ततोऽमत्सियस्तान् अर्पयत् इन्द्रायिमाद् आगतं तं सेनानिवहं स्वस्थाने १० गमनार्थं विससर्ज । अतो यिद्धदा विवर्जं तेषां महाक्रोधानले प्रज्वलिते सति ते महाक्रोधेन खं खं स्थानं परावृत्य वव्रजुः ।

अनन्तरम् अमत्सिय आत्मानं बलवन्तं कृत्वा स्त्रीयलोकान् वहिरा- ११ नीय लवणप्रान्तरं व्रजित्वा सेयीरवंशस्य दशसहस्राणि मनुजान् अबधोत् । अपरा दशसहस्राणि लोका जीवन्तो यिद्धदावंशे वन्दोक्तताः १२ शैलशृङ्गं निनिधरे तस्मात् शैलशृङ्गाश्चो निक्षिप्ताः सर्वे चूर्णी बभूवुः ।

किन्त्वमत्सियो यं एतनानिवहं खेन समं समराय न नीत्वा परावर्त्य १३ प्रेषितवान् ते शोमिरोयम् आरभ्य वैद्योरोयं यावद् यिद्धदादेशस्य नगराण्याकम् तेषां चोयि सहस्राणि मनुजान् अबधियुः प्रभूतानि लोडित-
अवस्तुनि च जगृहुः ।

इदोमीयानां हननात् प्रत्यागमनात् परम् अमत्सियः सेयीरवंशीयानां १४ सुरान् आनीय निजेश्वदेवानिव स्थापयित्वा तेषां सम्मुखे प्रणतुं तान् उद्दिश्य धूपान् ज्वालयितुश्चापचक्रमे । तस्माद् अमत्सियं प्रति परमेश्व- १५ रस्य क्रोधं प्रज्वलिते स कञ्चन भविष्यदादिनं तस्य सन्निधिं प्रेषयामास । स तम् आचचक्षे, तेषां लोकानां ये सुरास्तव कराभ्यां निजप्रजा उद्धर्तुं नापारयन् कुतस्तान् गवेधयसि? तेनैतस्मिन् वाक्ये उदिते राजा तं ' जगाद, त्वं किं राजमन्त्रिपदे न्ययुङ्कथाः? निवर्त्तस्व, कुतो हनिष्यसे? तेन भविष्यदादी निवर्त्तमानो बभावे त्वया कर्मैतत् कृत्वा मम मन्त्र्या न गृहीता तस्माद् ईश्वरस्तव विनाशं निश्चितवान् इत्यहं जानामि ।

अपरं यिद्धदावंशीयो नरपतिरमत्सियो मन्त्र्यां गृहीत्वायेजीय- १७ नृपं येहेः पौत्रं यिहोयाहसस्य पुत्रं योयाशं प्रति दूतान् प्रहित्य कथयामास, आगच्छावां परस्परं साक्षात् कुर्वः । तत इच्छायेजीयो योयाशो १८ नृपो यिद्धदादेशस्यामत्सियं नरपतिं प्रति दूतान् प्रहित्य कथयामास, लिबानेनखं शृङ्गालकण्टकं लिबानेनखस्यैरसहस्रस्य सन्निधिं दूतं प्रहित्य कथयामास, मम तनयस्य विवाहार्थं तव दुहितरं देहीति । अनन्तरं लिबानेनखो वन्यपशुः समीपं शृङ्गालकोणिं बभञ्ज । त्वं कथ- १९ यसि, इदोमीया मया अनाश्रित, तेन त्वदीयं मनस्वां कर्त्तुं प्रवर्त्तयति ।

- त्वं निजनिवेशने तिष्ठ । तवामकुलाय कुतो ऽनुधिकारवर्णा करिष्यसि ?
- १० तव त्वया साकं विद्मदावंशस्य च पतनं कुतो भविष्यति ? किन्त्वमस्मिन्नेन तद् वचनं नास्मावि यत् इदमीयदेवानाम् अनुगमनात् ते यद् रिपूणां
- ११ कदेषु पतयेयुक्तदर्थम् एतत् सर्वम् ईश्वराद् बभूव । अनन्तरम् इच्छायेकीयो योयाशो नरपतिराजगाम, तस्मात् स विद्मदानरपतिरमस्मिन्नेन यिद्म-
- १२ दादेशस्यै वैतशेमशे परस्परं साक्षाच्चक्रतुः । तत इच्छायेकवंशानां सम्मुखे यिद्मदा मनुजाः पराजिताः सन्तः सर्वे स्त्रीयं स्त्रीयं वासस्थानं पलाया-
- १३ स्मज्जिरे । तत्र वैतशेमशे इच्छायेकीयो राजा योयाशो ऽहसियस्य पौत्रं योयाशस्य सुतं यिद्मदा अमस्मिन्नेन महीपतिं धृत्वा यिरूशालमम् आनि-
- १४ नाय, अपरम् इफ्रयिमीयगोपुरम् आरभ्य कोकस्थगोपुरं यावद् यिरू-
- १५ शालमीयप्राचीरस्य चतुःशसीहस्तमितं खण्डं बभूव । अपरम् ईश्वरीय-मन्दिरं खोवेदेदोमस्य हस्तगतानि सकलकनकरजतानि सकलभाजनानि च राजनिवेशनस्थं कोधक्षादाय बन्धकत्वेन लोकान् सज्जिनः कृत्वा च शोमिरोखं प्रत्याजगाम ।
- १६ तस्येच्छायेकीयभूपते यिहोयाहसपुत्रस्य योयाशस्य निधनात् परं यिद्मदा भूपतिर्योयाशस्य सुतो ऽमस्मिन्नेन पञ्चदशवत्सरान् अजीवत् ।
- १७ एतस्यामस्मिन्नेनान्तम् अवशिष्टं चरित्रं किं यिद्मदा इच्छायेकस्य मही-पतीनां पुराणस्य पुस्तके लिखितं न विद्यते ?
- १८ परमेश्वरस्यानुगमनाद् अमस्मिन्नेन निवृत्तिकालम् आरभ्य मनुजा यिरूशालमे तस्य विबुधं कुमन्त्रणां चक्रत्तदा स लाखीशं पलायाचक्रे । किन्तु ते तस्य पश्चात् लाखीशं लोकान् प्रहित्य तस्मिन् स्थाने तं घातबा-
- १९ मासुः । अनन्तरं ते हयैस्तं समानीय यिद्मदादेशस्य प्रधाननगरं तस्य पितृलोकानां सन्निधौ तमपि अग्नौ निदधिर ।

२६ षड्विंशोऽध्यायः ।

१ मिगदियस्य विद्यमानसमयं अधियस्य मुराजन्तकरणं १६ याजकानां कार्यसु प्रवर्णे-नात् तस्य कुष्ठरोगिणं २२ तस्य निधनम् ।

- १ तदानीं यिद्मदा निखिललोकाः षोडशवत्सरवयस्कम् उधियम् आ-
- २ दाय तस्य जनकस्यामस्मिन्नेन पदे राजत्वे ऽभिविधितुः । राजनि पितृगण इव महाजिनां मतवति सं राजोत्तमगरं निर्माप्य मुनर्वारं

यिङ्गदा अधीनी चक्रवान् । उधियः षोडशवत्सरवयस्कः सन् राजत्वं १
कर्तुं प्रारभ्य यिरूशालमे द्विपञ्चाशद्वत्सरान् यावद् राजत्वं चक्रवान् ।
यिरूशालमनिवासिनी यिखलिया तस्य प्रसूरासीत् । स निजपितुरम- ४
त्सियस्य सर्वकार्यानुसारेण परमेश्वरस्य साक्षात् सदाचारं चकार ।
अपरम् ईश्वरीयदर्शने बुद्धिमान् यः सिखरियस्तस्य यावज्जीवनं स ईश्व- ५
रम् अन्वगच्छत् । स यतिकालान् परमेश्वरम् अन्वगच्छत् ततिकालान्
ईश्वरस्तं कृतकार्यम् अकरोत् । विशेषतः स यात्रां विधाय पिलेष्टीयेः ६
समं समरं कृत्वा गातं यव्निरसुदोदक्षेतेषां नगराणां प्राचीराणि बभञ्ज ।
अपरम् असुदोदस्य सीमायां पिलेष्टीयानां सीमायाश्च नगराणि निर्मा- ७
पयाश्चकार । अपरम् ईश्वरः पिलेष्टीयानां गूर्वालनिवास्यारवीयाणां
मियूनीयानाञ्च विरुद्धं तस्य साहाय्यं चक्रवान् । अम्मोनोयैरप्युधियायो- ८
पायनं ददे, इत्थम् अतीव पराक्रमात् तस्य यशो मिसरं प्रविश्य व्या-
नशे । अपरम् उधियो यिरूशालमे कोणहार उपत्यकाद्वारे प्राकारस्य ९
कोणेषु च दुर्गाणि निर्माप्य तानि द्रष्टयाश्चकार । तद्वत् स प्रान्तरेऽपि १०
दुर्गाणि निर्मापयामास बह्वन् प्रह्वींश्च चक्रान यतो निम्नभूमौ प्रान्तरे
च तस्य प्रभूताः पशव आसन्, अपरं पर्वतेषु कर्मिले च तस्य कृषीवक्त्रा
द्राक्षाक्षेत्राजीवाश्चासन्, यतः स कृषिकर्मणि प्रीतवान् । अपरं जेख- ११
कस्य यियूयेकस्य शासकस्य मासेयस्य च हस्ते किञ्चित्संख्यानसारेण सङ्घं
सङ्घं युद्धे गमनकृद् य उधियस्य एतनानिवह आसीत् स राजकीय-
सेनापते हनानीयस्याधीन आसीत् । महावीरलोकानां पिष्टप्रधान- १२
समुदाये घटशताधिके दे सङ्घे मनुजा आसन् । रिपूणां विरुद्धं नरपतेः १३
साहाय्यार्थं तेषाम् आजाधीनाः पराक्रमेण समरकारिण्यः सार्द्धसप्त-
सहस्राधिकानि त्रीणि लक्षाणि एतना आसन् । अपरम् उधियः सर्व- १४
एतनानां निमित्तं फलकानि शूलानि शिरस्त्राणि वस्त्राणि धनं च यावा-
जक्षेपयगुणांश्च निर्मापयामास । अपरं दुर्गेभ्यः प्राकारेभ्यश्च दृढदण्डपा- १५
द्यानां प्रक्षेपार्थं निपुणशिल्पकानां कल्पनया कृतानि यन्त्राणि यिरू-
शालमे कारयाश्चकार । एतादृगाश्चर्यरूपेणोपकृता भूत्वा स महापरा-
क्रमी बभूव तत्तत्तस्य यशो दूरदेशं व्यानशे ।

किन्तु पराक्रमप्राप्तेः परं तस्य मनसि विनाशोत्पादकेन गर्वेण म- १६
र्मिते सति स निजप्रभोः परमेश्वरस्य विरुद्धम् अपराधं चकार, यत्नतो
धूपवेद्यां धूपं ज्वालयितुं परमेश्वरस्य मन्दिरं प्रविवेश । ततो राजकी १७

- ऽसरियस्तेन समं परमेश्वरस्य याजका अग्नीतिजना बलवन्तो लोका-
 १८ त्स्य पश्चात् प्रविविशुः । ते नरपतेरुषियस्य प्रतिजूलं सन्तिष्ठमानास्तं
 वभाधिरे, हे उषिय परमेश्वरोद्देशो धूपदाहस्त्वया न कर्तव्यः किन्तु
 धूपज्वालनार्थं पावितैर्हारीकवंशजातैर्याजकैरेव । त्वं पवित्रस्थानात्
 बहिर्गच्छ यत्स्वयापराधः क्षियते तेन प्रभुपरमेश्वरात् तव सम्मानं न
 १९ जनिष्यते । तदानीम् उषियः प्राकुप्यत् तस्य हस्ते च धूपज्वालनार्थं धूपा-
 धार एको ऽविद्यत, किन्तु तस्मिन् याजकेश्चः क्रुद्धवति याजकानां समर्थं
 परमेश्वरस्य मन्दिरे धूपवेद्या अग्निके कुष्ठरोगस्तस्य भागे प्रचकाशे ।
 २० तदानीं प्रधानयाजकेनासरियेन निखिलयाजकैश्च तं प्रति मुखं परावर्त्तं
 तस्य ललाटे कुष्ठरोगे दृष्टे ते तस्मात् तं दवयाञ्चक्रुः, अपरं स स्वयमपि
 २१ बहिर्गन्तुं त्वरां विदधौ यतः परमेश्वरेण स आजग्ने । ततो नृपति-
 रुषियो मरणदिनं यावत् कुष्ठो तस्यै कुष्ठित्वाच्च चिकित्साभवने निव-
 सन् परमेश्वरस्य मन्दिराच्छिन्नस्तस्यै । अपरं तस्य तनयो योचमेो राज-
 निवेशनस्याधिपति भूत्वा जनपदीयमनुजानां शासनम् अकरोत् ।
 २२ एतस्यापियस्याद्यन्ता अवशिष्टाः क्रिया आमीसस्य तनयेन यिशायियेन
 २३ भविष्यदादिना लिखिखिरे । अनन्तरम् उषियः स्वीयपिटलोका इव
 महानिद्रां जग्मिवान् ततो मनुजा नृपतीनां श्रवनिधानक्षेत्रे तदीय-
 पिटलोकानां सन्निधौ तं श्मशाने निदधिरे, यस्मात् ते कथयामासुः स
 कुष्ठोति । अपरं तस्य तनयो योचमस्तस्य पदे राजत्वं चकार ।

२७ सप्तविंशोऽध्यायः ।

- १ योचमस्य सुराजत्वकरणं ४ अन्धोनीयानां पराजयः ७ तस्य राजत्वस्य कथनं
 निबन्धः ।
 १ योचमः प्रह्वविंशतिवत्सरवयस्कः सन् राजत्वं कर्तुं प्रारभ्य यिरू-
 शालमेवाडशवत्सरान् राजत्वं चक्रेवान् । सादोकस्य दुहित्या यिरूशा
 २ तस्य प्रसूरासीत् । स निजपितुरुषियस्य कर्मानुसारेण परमेश्वरस्य
 गोचरे सदाचारं चकार, तथापि स परमेश्वरस्य मन्दिरं न प्रविवेश
 ३ मनुजाश्च तदानीमपि दुष्टत्वम् आचरेः । स परमेश्वरीयमन्दिरस्य
 प्रोचदारं निर्मापयाञ्चकार तदद् योफनख्यप्राकारस्याधिकांशं निर्माप-
 ४ याञ्चकार । अपरं यिहूदाः पर्वतीयदेशे नगराणि मरुभूमौ च दर्गाण्य-
 चष्टुहाणि च निर्मापयाञ्चकार ।

सो ऽम्मेनवंशीयानां महीपतिना समं समरं विधाय तान् जिगाय ५
तस्माद् अम्मेनवंशीयास्तस्मिन् वत्सरे किकारणतं रजतं दशसहस्रकोर-
परिमितान् गोधूमान् दशसहस्रकोरपरिमितान् यवांश्च तस्मै ददुः,
द्वितीये तृतीये च वत्सरे ऽप्यम्मेनवंशीयास्तस्मै तावन्ति ददुः । अनेन ६
प्रकारेण योथमो निजप्रभोः परमेश्वरस्य साक्षाद् ऋजुमार्गगामी सन्
प्रतापयुक्तो बभूव ।

एतस्य योथमस्यावशिष्टाः क्रियास्तस्य निखिलसमरा निखिलव्यवहा- ७
रास्त्रेखायेलो यिद्धदाश्च भूपतीनां पुरातत्तपुस्तके लिखिता आसते । स ८
प्रश्नविंशतिवत्सरवयस्कः सन् राजत्वं कर्तुं प्रारभ्य यिरूशालमे षोडश-
वत्सरान् राजत्वं चक्रवान् । अनन्तरं योथमो निजपितृलोका इव महा- ९
निद्रां गतो लोकैर्दायूदनगरे प्रमशाने निहितश्च, ततस्तस्य तनय आह-
सक्तस्य पदे राजा बभूव ।

२८ अष्टाविंशोऽध्यायः ।

१ आहस्य कुराजत्वकरणं तन्निदानाद् अरामोपे ईष्यप्रापनं १ इत्यायेलीयलोकैरपि
दण्डप्राप्तिं बन्दिनानां मोचनं १६ अष्टारोयलोकैस्तस्य वञ्चितत्वं २२ सुरार्चनं तद-
न्यमहापापकरणञ्च २६ तस्य निधनञ्च ।

आहसो विंशतिवत्सरवयस्कः सन् राजत्वं कर्तुं प्रारभ्य यिरूशालमे १
षोडशवत्सरान् यावद् राजत्वं चकार । स परमेश्वरस्य साक्षात्
निजपूर्वपुरुषो दायूदिव सदाचारं न चकार । कित्तिस्त्रायेजीयमही- २
पतीनां मार्गेषु चरन् इवीभूतधातुना वालः प्रतिमूर्त्तीं निर्मापयःश्चकार ।
अपरं स हिमोमसुतस्योपत्यकायां धूपान् प्राज्वालयत् किञ्च परमेश्वर ३
इत्यायेलीयवंशस्य सम्मुखाद् यान् भिन्नजातीयान् दवयाश्चकार तेषां
छण्णक्रियानुसारेण स निजात्मजान् वज्रिना दाहयाश्चकार । अपरं भृगु- ४
स्थानेषु पर्वतेषु सर्वेषां हरिदृशानां तरूणाम् अश्वश्च बलिदानं धूपदा-
हश्च चकार । तत्कारणात् तस्य प्रभुना परमेश्वरेण तस्मिन् अरामी- ५
याणां नरपतेः करे समर्पिते सति ते तं प्रहृत्य तस्य प्रभूतलोकान् बन्दी-
कृत्य दम्भेवर्षां निन्युः । तदधिकम् इत्यायेलीयनरपतेः करे तस्मिन् सम-
र्पिते सो ऽपि तं महाप्रहारेणाजघान ।

अपरं रिमजियस्य तनयः पेकहो यिद्धदावंशीयान् विंशतिसहस्रा- ६

- धिकं कर्त्तुं वक्तवती लोकान् एकस्मिन्नेव दिने मारयामास यस्मात् ते खेवाः
 ७ पितृलोकानां प्रभुः परमेश्वरं तत्त्ववन्तः । अपरं सिखिनामक इन्द्रविभीषो
 वीरो राजतनयं मासेयं निवेशनाध्यक्षम् अस्त्रीकामं मन्थराजपुत्रवम्
 ८ इक्ष्वाकानाहस्य जघान । अपरम् इक्ष्वाक्येजीयवंशाः खेवां भ्रातृणां दे कष्टो
 जायापुत्रदुहितृन् वन्द्यीकृत्य निन्युः, तेषां वक्त्रानि वक्तृनि च कोठया-
 ९ चक्रुः, अपरं तानि निखिलकोठितवक्तृनि शोमिरोखं निन्युः । तस्मिन्
 स्थाने आदेदनामा परमेश्वरस्य भविष्यद्वादो कश्चिद् आसीत् स शोमि-
 रोखे समागतं तं सैन्धनिवहं साक्षात् कर्त्तुं ब्रजित्वा तान् सैन्धोयलोकान्
 जगाद, पश्यत युष्माकं पितृलोकानां प्रभुः परमेश्वरो यिद्धदावंशेभ्यः पृथग्
 तान् युष्माकं करेषु समारपयत् ततो यूयं गगनस्पर्शिकोधाग्निना तान्
 १० अबधितुम् । इदानीं यूयं यिद्धदा यिरुशानमस्य च लोकान् वशीकृत्य
 दासान् दासीषु कर्त्तुं मतिं कुर्वध्वे । युष्माभ्योः परमेश्वरस्यापराधाः
 ११ किं युष्माभिरपि न कृताः ? अत इदानीं मम वाचं शृणुत । यूयं स्वकी-
 यभ्रातृणां समीपाद् यं बन्दिनिवहम् आनीतवक्तृन् मुक्तीकुरुत यतः
 १२ परमेश्वरस्य प्रचण्डकोपेन युष्मासु वर्तन्ते । तत इन्द्रियमबंशानां कतिपयाः
 प्रधानलोका अर्धतो यिज्ञोहानमस्य तनयो ऽसरियो मिश्रिक्षेमेतस्य
 तनयो वैरिखियः शङ्खमस्य पुत्रो यिहिक्रियो हृद्गलयस्य तनयो ऽमासा-
 १३ खैते रक्षात् प्रत्यागतौ लोकानां सम्मुख उत्तिष्ठन्तस्तान् जगदुः, बन्दिनो
 लोका युष्माभिरेतत् स्थानं नानेतया, यतो युष्माकं मन्त्रबा परमेश्वरस्य
 साक्षाद् अस्माकम् अपराधस्य हेतुः, सास्त्राकं पापस्यापराधस्य च
 छद्मजनिता । अस्माकम् अपराधो गुरुतरः परमेश्वरस्य च क्रोध इत्या-
 १४ येन प्रति प्रज्वलित आसीत् । ततो ऽस्त्रधारिणो लोकान् बन्दिनस्तानि
 कोठितवक्तृनि आनीयाध्यक्षाणां निखिलसमाजस्य च साक्षात् निद-
 १५ धिरोः अनन्तरं येषां नामानि लिखित्विरे ते नरा उत्थाय बन्दिनो
 लोकान् आदाय तेषां मध्ये यावन्तो लोका नष्टा आसन् तान् कोठित-
 वक्तृभ्यः परिहितवस्त्रान् चक्रुः, ते तेभ्यो वस्त्राणि पादुका भूष्याणि पेयानि
 मूर्धनीयतैलानि च ददुः, तेषाञ्च यावन्तो लोका दुर्बला अभवन् तान्
 गर्दभान् आरोह्य तेषां भ्रातृणां समीपं तालवृक्षनगरम् अर्धतो यिरोखं
 निन्युः, ततः परं ते शोमिरोखं पुनराजग्मुः ।
 १६ तस्मिन् समये नृपतिराहसः सृष्टाययाचनायामूरदेशीयभूपतीनां
 १७ समीपं दूतान् प्रेषयामास । अत इदमीधः कृदानीमप्यागत्य विद्धदा-

अनपदम् आक्रान्त्वा जोकान्च बन्दीकृतवानयन् । पित्रोऽप्येवमेव अपि १८
 निम्नभूमे विह्वलादक्षिणजनपदस्य च नगराणां क्रान्त्वा वैतश्वेनश्वम् अवा-
 जोन् गिदेरेतन् सोखुं तदीयशाखानगराणि तिस्राणां तदीयशाखानग-
 राणि गिम्सुं तदीयशाखानगराणि च वर्षीकृत्य तत्र न्युक्षितवन्तः ।
 यत इत्यायेजीयवृषतेराजस्य जेतुना परमेश्वरो विह्वलावंशं खर्वी- १९
 चकार यतः स राजा विह्वलावंशम् अवाचारिणं कृत्वा परमेश्वरस्य
 विरुद्धम् अतिशयमपराधं कारयामास । अनन्तरं तिग्लत्यिषेवरेनमको २०
 ऽशूरीयमहीपतिस्तस्य सन्निधिम् आजगाम किन्तु तस्य साहाय्यमकृत्वा
 तं श्वश्रुं क्षेपयामास । यद्यप्याहसः परमेश्वरस्य मन्दिरं राजनिवेशनम् २१
 अधिपतीन् चार्थहीनान् कृत्वा सर्व्वसम् अशूरीयराजाय ददौ तथापि
 तस्मात् तस्योपकारो नाजायत ।

एव नरपतिराजसः क्षेपस्य समये परमेश्वरस्य विरुद्धम् अधिकाप- २२
 राधं चकार । स स्वप्रहारकान् दम्भेघकीयान् देवान् उद्दिश्य बलीन् २३
 ददौ । यतः स उक्तवान् इमे ऽरामीयनृपतीनाम् इष्टदेवाः, इमे तेषां
 सहायाः । अतो ऽहम् एतेभ्यो बलीन् दास्यामि तथा कृत एतेरुपकारिणे ।
 किन्तु त एव तस्य निखिलेखायेकस्य निपातकारिणो बभूवुः । अनन्तरम् २४
 आहस ईश्वरीयमन्दिरस्य भाजनानि संपृष्ट्य तानि सर्व्वाङ्गीश्वरीय-
 मन्दिरस्य पात्राणि कर्त्तयामास परमेश्वरीयमन्दिरे कषाटे बबन्ध च ।
 अपरं स विरुद्धानमस्य सर्व्वेषु कोशेषु स्वार्थं वेदी निर्मापयामास ।
 अपरम् इतरदेवानां कृते धूपदाहार्थं विह्वलादेशस्यैकैकस्मिन् नगरे २५
 भग्नस्थानानि निर्मापयामास । अनेन प्रकारेण स निजपितृजोकानां
 प्रभुं परमेश्वरं क्रोधयामास ।

तस्यावशिष्टाः क्रिया आद्यन्तं चरित्तु विह्वला इत्यायेकस्य नृपतीनां २६
 पुरातनपुस्तके लिखितानि विद्यन्ते । अपरम् आहसो निजपितृगण इव २७
 मन्त्रानि जतो लोकैरिष्यायेजीयमहीपतीनां श्रमशाने न निहितः किन्तु
 विरुद्धानमनगरस्य श्रमशाने निहितः । ततः परं तस्य तनयो हिम्बिय-
 सस्य पदे राजत्वं जेभे ।

२६ अनञ्जिंशोऽध्यायः ।

१ विम्बियस्य पुरातनपुस्तके १ परमेश्वरस्य मन्दिरं परिक्रम्य निवेशनं २२ मन्दिरस्य
 परिक्रमणकथनं २० विम्बियस्य पितृजोकानां कथनम् ।

- १ द्विजैः पशुभिर्भक्षितवस्तुवस्तुः सन् राजत्वं कर्तुं शारथ्यं उन्नयि-
श्रद्भवस्तुतान् वावद् विरुद्धानामे राजत्वं चकार । अविद्यानामिका
- २ सिद्धिरिवस्य दुहिता तस्य प्रसूरासीत् । स निजपूर्वपुत्रस्य दाबूरा
कर्मानुसारेण परमेश्वरस्य गोचरे सदाचारं चकार ।
- ३ स निजराजावस्य प्रथमवत्सुरस्य प्रथमे मासे परमेश्वरीयमन्दिरस्य
४ कवाटे मोचयित्वा तयो जीर्णोद्धारं कारयामास । अपरं स राजमान्
- ५ जेवीयांश्च प्रवेष्ट्य पूर्वदिक्स्थो महापाङ्गणे मेजयित्वा तेष्वः कथयामास, हे
जेवीयाः, मदीयं वचो निश्रामयत । इदानीं खान् प्रयतान् कुर्वत, खेडी
पिट्ठोक्तानां प्रभोः परमेश्वरस्य मन्दिरं पवित्रीकुर्वत पवित्रस्थानाद्
- ६ अवकरोन् वहिष्कृत्य च । यतो ऽस्माकं पिट्ठोक्ता अपराधिना जाता
अस्माकं प्रभोः परमेश्वरस्य गोचरे दुराचारम् अकुर्वन् ते तम् अन्व-
- ७ जन् परमेश्वरस्य वासस्थानात् पराङ्मुखा भूत्वा तं पृष्ठतो ऽकुर्वन् । अपरं
अजिन्दस्य कवाटे अवन्तन् प्रदीपान् निरवापयन् पवित्रे स्थाने इच्छाये-
- ८ जीवेश्वरस्य कृते धूपान् नाज्जाकयन् होमार्थकवर्णीकं नाददुः । इतत्-
चारवाद् विह्वला विरुद्धानामश्च प्रति परमेश्वरस्य कोपो ऽवर्त्तत, तेन
वाहृष्टं खलोचनैः पश्यथ तादृष्टं स तान् श्लेष्टे विस्मये प्रीडावाच्च समार्य-
- ९ यत् । पश्यत तत्कारवाद् अस्माकं पिट्ठोक्ताश्चन्द्रहासै र्व्यापाजन्त, अस्माकं
- १० तनया दुहितरो जम्बाश्च वन्दीभूताः स्थानान्तरम् अनीयन्त । तस्माद्
अस्मत्कृतस्य कोपाग्निं यन्निवर्त्तत तदर्थम् इच्छायेनः प्रभुना परमेश्वरेण
- ११ समं निवममेकं कर्तुम् इदानीं मम मानसं जातं । हे मम तनयाः,
ब्रूवन् इतस्मिन् शिषिषमनसो मा भवत, यतो ब्रूवं यत् परमेश्वरस्य
सम्मुखे तिष्ठन्तस्तस्योपासनां कुर्वीत तस्य परिचारका धूपज्वाकविचारश्च
भवेत्, तदर्थं स युष्मान् वदीतवान् ।
- १२ तदानीं निहृतवन्शीयानाम् अमासयस्य तनयो महतो ऽसरियस्य
तनयो बोधेनश्च, मिरारिवन्शीयानाम् अन्धेः पुत्रः कोष्ठो विह्वलितश्च
तनयो ऽसरियस्य, मेर्शेनवन्शीयानां सिम्मस्य तनयो बोधाहो बोधाहस्य
- १३ तनय इदनश्च, इकोवावन्शीयानां शिमि रियूचेनश्च, आसववन्शी-
- १४ यानां सिद्धरियो मत्तनियश्च, हेमनवन्शीयानां विह्वलेनः शिमिविश्च,
- १५ विदूथूनवन्शीयानां शिमिविश्च उषीयेकश्चैवे सर्वे जेवीया उज्जाव खेडी
व्यातुन् संश्रुज्ज खान् प्रयतान् चङ्किरे । अपरं परमेश्वरस्य वाक्त्रेण
राजा वधादिष्टं तथा परमेश्वरस्य मन्दिरं परिष्कर्तुं प्रविशितुः ।

याजकाः परिक्रारकरणार्थं परमेश्वरीयमन्दिरस्याभ्यन्तरं प्रविश्य तत्र १९ परमेश्वरीयप्रासादे यान् अवकारान् प्राप्नुस्तान् सर्वान् वहिष्कृत्य परमेश्वरीयमन्दिरस्य प्राङ्मुखम् आनिन्युः, अनन्तरं जेवीयास्तान् सङ्गृह्य क्रि-
त्रेणोत्थोतौ निन्युः । ते प्रथममासस्य प्रथमे ऽह्नि तत्पावनं प्रारब्धमास- २०
स्याष्टमे दिने परमेश्वरस्याभिन्दम् आजग्मुः, ततः परम् अष्टाहमध्ये
परमेश्वरीयं मन्दिरं पावयामासुः, प्रथममासस्य षोडशदिने कर्म समा-
पयाचक्रुः । अनन्तरं ते हिष्कियस्य नरपते भवनं व्रजित्वा कथयामासुः, १८
परमेश्वरस्य कृत्स्नं मन्दिरं होमवेदी तदीयनिखिलभाजनानि च दर्शनी-
यपूपाणां दार्वासनं तदीयनिखिलभाजनानि चैतान्यस्माभिः परिष्कृ-
तानि । अपरम् आहूतो नृपतिर्निजराजत्वकाक्षे ऽपराधं कुर्वन् यानि १९
भाजनान्यमेध्यानि कृतवान् तानि सर्वान्यस्माभिः संस्थापितानि पावि-
तानि च, पश्य तानि परमेश्वरस्य वेद्याः सम्मुखे विद्यन्ते ।

अपरं हिष्कियो महीपतिः प्रह्वय उत्याय नगराधिपतीन् संगृह्य पर- २०
मेश्वरस्य मन्दिरं जगाम । अपरं ते राष्ट्रस्य पवित्रस्थानस्य विहृदा- २१
वंश्यस्य च निमित्तं प्रायश्चित्तार्थं सप्त वृषभान् सप्तावीन् सप्त मेघश्रावकान्
सप्त ह्वागांशोपाणिन्युः, अपरं स परमेश्वरस्य वेद्यां होमार्थकव्रजित्वेन
तेषां दानं हारोऽवशीयात् याजकान् आह्वापयामास । अतस्तै र्वृषभेषु २२
हेदितेषु याजका बधिरम् आदाय वेदिप्रोक्तं कृतवन्तः, अपरम्
अविषु हेदितेषु तेषां बधिरैश्च वेदिप्रोक्तं चक्रुः, अपरं मेघश्रावकेषु
हेदितेषु तेषां बधिरैश्च वेदिप्रोक्तं चक्रुः । अपरं प्रायश्चित्तार्थकेषु २३
ह्वागेषु नृपस्य समाजस्य च साक्षाद् उपानीतेषु ते तेषाम् उपरि
हृत्तान् अर्पयामासुः । अपरं याजकास्तान् हेदित्वा तेषां बधिरैर्नि- २४
खिलेखायेणो निमित्तं वेद्यां प्रायश्चित्तं चक्रुः, यतो राजा निखिलेखा-
येणो निमित्तं होमं प्रायश्चित्तञ्च कर्तुम् आदिदेश । अपरं स राष्ट्रो २५
दायूदः प्रदर्शकस्य गादस्य भविष्यदादिनो नाथनस्य चाह्वापयामास
करतालमुरजवस्तकीहृत्तान् जेवीयान् परमेश्वरस्य मन्दिरे आह्वापया-
मास, वस्त्रात् परमेश्वरो निजभविष्यदादिभिरिदम् आदिदेश । अतो २६
दायूदा निरूपितानि नाथयन्त्राणि धारयन्तो जेवीयास्तूरीहृत्ता याज-
काश्च समतिलुत । अनन्तरं वेद्यां होमकरणार्थं हिष्कियेणाह्वापिते २७
यदा होमस्थारम्भो ऽभवत् तदागोम् इच्छायेणीयेन दायूदा महीयेन
निरूपितस्तूरीप्रभृतिभिर्वाद्यैः परमेश्वरीयगीतस्थारम्भो बभूव । ततो २८

- होमस्य समाप्तिं यावत् कृत्स्नसमाजो भजनं चकार ग्राधकाश्च ज्ञानं चक्रुस्तेरीवादकाश्च तूरी वादयाचक्रुः । अनन्तरं होमे बलिदाने च समाप्यमाने नृपतिस्तत्समीपवर्तिनो मनुजाश्च सर्वे जानूनि पातयित्वा भजनं चक्रुः । अपरं हिष्कियो नृपतिरधिपतयश्च दासदः प्रदर्शक-
 स्थासकस्य च बघीभिः परमेश्वरमुद्दिश्य प्रश्नसार्थकगानं जेवीयान्
 आश्वापयामासुः, ततस्तौ सानन्दाः प्रश्नसार्थकगीतं जगुः शिरांसि नम-
 यन्तो भजनं चक्रुश्च । तदानीं हिष्कियो याजहार ययं परमेश्वरस्य
 निमित्तं खान् प्रयतान् कृतवन्तः । इदानीम् उपस्थाय मङ्गलार्थकान्
 प्रश्नसार्थकांश्च बलीन् परमेश्वरस्य मन्दिरम् उपानयत, ततः समाजो
 मङ्गलार्थकान् प्रश्नसार्थकांश्च बलीन् समानिनाय दानशौचया मनुजाश्च
 १ होमार्थकान् बलीन् समानिन्युः । समाजेन समानीतानां होमार्थकब-
 लीनाम् इयं संख्या, सप्तति दृषभाः शतं मेघा दे शते मेघशावकाश्च सर्वे
 २ यते परमेश्वरोद्दिष्टा होमार्थकबलयः । अपरं पवित्रीकृताः षट्शतानि
 ३ दृषभास्त्रीणि सहस्राणि मेघाश्चासन् । किन्तु याजकानाम् अल्पत्वकार-
 ङ्गात् ते सर्वेषां होमार्थकबलीनां चर्म्मार्ण्यमेवाचयितुं न पारयामासुः ।
 अतो यावत् तत् कर्म समाप्तिं नाप्रात् यावत्पापरा याजकाः खान्
 मेध्यान् नाकुर्वन् तावत् तेषां भातरो जेवीयास्तान् उपचक्रुः, यतो
 जेवीयाः खान् प्रयतान् कर्तुं याजकेभ्योऽपि सरलान्तःकरणा आसन् ।
 ४ अपरं मङ्गलार्थकबलीनां मेदोभिः समं होमसम्बन्धीयैः प्रेयनैवेद्यैश्च समं
 बहवो होमार्थकबलयो ददिते । अनेन प्रकारेण परमेश्वरीयमन्दिर-
 ५ स्तोपासनाया रीतिर्निश्चिता बभूव । ईश्वरो लोकान् स्थिरीचक्रवान्
 रतस्मात् हिष्कियः सकलमनुजाश्चानन्दः, यतस्तत् कार्यं सहसा बभूव ।

३० निशोऽध्यायः ।

- १ हिष्कियेण निशारोक्षवपाजकस्य निकषणं १२ लोकानां सुरमूर्तिभजनं चतुर्दश-
 दिनानि तदुत्सवश्च प्राप्तं १७ याजकानां जेवीयानाञ्च लोकैश्च चासीदंशकः ।
 २ अनन्तरं मनुजा यद् इच्छायेकः प्रभुं परमेश्वरम् उद्दिश्य निशारो-
 क्षवं पाकयितुं यिच्छन्नाजने परमेश्वरस्य मन्दिरम् आगच्छेयुस्तत्कृते
 हिष्कियो निखिलस्येच्छायेनवंशस्य यिच्छद्वावंशस्य च समीपं दूतान् प्रेष-
 यामास, इक्षुविमवंशस्य निनशिवंशस्य च कश्चिदिं पनायामि प्रेषय-

नास । राजा तदीयाध्यक्षा निखिलसमाजस्य द्वितीये मासि विरूपाक्षमे १
 निष्कारोत्सवं कर्तुं मन्त्रयाचक्रुः । यतो हेतो र्वाजकाः प्रयोजनीयसङ्ख्याया २
 खान् प्रयतान् न कृतवन्तो मनुजाश्च विरूपाक्षमं न समागताः,
 तस्मात् स उत्सवः स्वसमये तैः कर्तुं नाशक्यत । अपरं तत् कर्म राज्ञः ३
 क्खसमाजस्य च दृष्ट्वा तोषजनकं बभूव । अतो लोका यद् विरू- ४
 पाक्षमम् आगच्छेद्यायेकः प्रभुं परमेश्वरम् उद्दिश्य निष्कारोत्सवं कुर्वन्-
 कृतकृते ते वेर्षेवाम् आरभ्य दानं वायद् इच्छायेकः सर्वत्र घोषयितुं ५
 नियमं चक्रुः, यत्कस्ते घिरकाणात् निखिलविध्यनुसारेण तं नाकुर्वन् ।
 अनन्तरं कृता नृपस्य तदीयाध्यक्षाणाञ्च हस्तेभ्यः पत्राण्यादायेद्यायेको ६
 विद्मदाश्च सर्वत्र व्रजिता नरपतेराज्ञानुसारेण वच इदं जगदुः, हे
 इच्छायेकवंशाः, यूयम् इमाहीम इच्छाक इच्छायेकश्च प्रभुं परमेश्वरं प्रति ७
 परावर्त्तन्, तेनामूरीयनरपतीनां हस्तेभ्यो ऽवशिष्टा युष्माकं ये मानवा
 रक्षां प्राप्तास्तान् प्रति स परावर्त्तिष्यते । युष्माकं पितरो भ्रातरश्च ८
 स्त्रियां पूर्वपुत्रवाद्यां प्रभोः परमेश्वरस्य विवर्द्धनम् अपराधं कृतवन्तस्तत्का-
 रणात् तेन विनाशे समर्पिता अभवन् युष्माभिरेतद् दृश्यते, ततो यूयं ९
 तेषां सहृष्टा ना भवत । इदानीं यूयं स्त्रियां पित्रलोका इव स्त्रियां स्त्री-
 यीनां न व्रजयत, किन्तु परमेश्वरेण सह सन्धत, स च नित्यकालाद्यै १०
 वत् स्थानं पवित्रम् अकरोत् तदीयं तद् धर्मधाममात्रम् युष्मत्पूर्वपुत्रवाद्यां
 प्रभुं परमेश्वरं सेवन्; तथा कृते तस्य कोपाग्निं युष्मतो निवर्त्तिष्यते ।
 यदि यूयं परमेश्वरं प्रति परावर्त्तन् तर्हि युष्माकं भ्रातरो युष्माकम् ११
 अपत्यानि च यैर्वन्दीकृत्य देशान्तरं निन्यरे तैरनुकम्पिता जनपदमिमं
 प्रत्यागमिष्यन्ति यतो युष्माकं प्रभुः परमेश्वरो ऽनुयाहको दद्यान्नुच, १२
 यदि यूयं तं प्रति परावर्त्तन् तर्हि स युष्मत्तः पराक्षुखो न भविष्यति ।
 अपरं कृतेष्विष्टमिष्टदेशस्य भिन्नशिष्टदेशस्य च निखिलजनगरानि सिन्धू- १३
 नदेशश्च मन्त्रसु मनुजास्तान् प्रति परिहासं कुर्वन्वा आचारयन् ।
 तथाप्यष्टैरभिन्नशिष्टसिन्धूनदेशेभ्यः कतिपयलोकाः खान् गन्धान् कुर्वन्वा १४
 विरूपाक्षमम् आजग्मुः । अपरं परमेश्वरस्य वाक्यानुसारेण नृपस्याधि- १५
 पतीनाञ्चाज्ञाग्रहवार्धम् ईश्वरः आह्वयं कुर्वन् विद्मदाजनपदीयान्
 दक्षचित्तान् चकार ।

अनन्तरं द्वितीये मासि विरूपाक्षपूषापानाम् उत्सवकरवार्धं मनुजा- १६
 नाम् अतोव महासमाजो विरूपाक्षमं समाजमान । अपरं स उत्सव १७

- विरुद्धानामस्याः सुरवेदीः समस्ता दशधास्तु धृपञ्चाकनार्थकाः सर्व्वे
वेदीरप्यपसार्थं किमोक्तमेतसि निश्चितम् । अनन्तरं द्वितीयमासस्य
चतुर्दशे दिवसे ते निक्षारोत्सवीयवर्षीन् ह्येदयामासुः, ततो याजका जेवी-
याश्च ब्रीडमाणाः खान् प्रयतान् कृत्वा परमेश्वरस्य मन्दिरे होमार्थक-
वर्षीन् उत्सृजन्तः । ईश्वरीयलोकास्य मुसतो स्ववर्षानुसारेण ते यथा-
विधि स्वीयस्वीयस्थाने समतिक्रान्त याजकाश्च जेवीयानां करेभ्यो बधिरम्
५ आदाय सिविषुः । समाजस्य मध्ये बहवो लोका अप्रयता आसन्
तद्भिदानाद् यः क्षचित् प्रयतो नासीत् परमेश्वरस्य कृते तं प्रयतं कर्तुं
जेवीयालोकां कृते निक्षारोत्सवीयवर्षिदाने न्ययुज्यन्त । अपरम् इक्ष्विम-
मिनश्चीवाखरसिवृणूनदेशेभ्य आगता बहवो मनुजाः खान् प्रयतान् न
कृत्वा लिखितविधेर्वैपरीत्येन निक्षारोत्सवीयवर्षिं वृभुञ्जिरे । हिष्किय-
८ लोकां कृते प्रार्थनां विधाय कथयाश्चकार, येना प्रयतस्थानस्य विध्व-
नुसारेण प्रयता न सन्तोऽपि निजपिठलोकानां प्रभोः परमेश्वरस्य भवे-
द्यत्ने निजान्तःकराणि प्रावर्तयन् अनुयाहकः परमेश्वरस्तान् क्षमतां ।
• तेन परमेश्वरा हिष्कियस्य वचसि मनो निधाय मनुजान् वृभंयून्
१ अकरोत् । अनन्तरं विरुद्धानाम् समाजता इच्छायेलीयवंशाः सप्तदि-
नानि यावत् महानन्देन क्षिप्रमययूपानाम् उत्सवं चक्रिरे । अपरं
जेवीया याजकाश्च प्रतिदिनं परमेश्वरस्य स्तवार्थं वैवादनैः परमेश्वरं
१ प्रशंसन्तः । अपरं ये सर्व्वे जेवीयाः परमेश्वरोद्देशधर्म्मस्थाने पारदर्शिन
आसन् हिष्कियस्तैर्मधुरं संकलाप । अनेन प्रकारेण न उत्सवस्य सप्त-
दिनानि यावत् मङ्गलार्थकान् वर्षीन् भुञ्जानाः लोकां पूर्व्वपुदवायां प्रभुं
१ परमेश्वरं प्रशंसन्तः । अनन्तरं लिखितसमाजः पुनः सप्तदिनान्युत्सवं
५ कर्तुं सम्मन्यु तानि सप्तदिनान्मानन्देन यापयामासुः । अपरं विश्वदीय-
नरपति हिष्कियः समाजाय सङ्घं दृढमान् सप्तसङ्घाणि मेवांश्च
ददौ, अधिपतयश्च समाजाय सङ्घं दृढमान् दशसङ्घाणि मेवांश्च
ददुः, अपरं याजकानां मथोवा बहवः खान् प्रयतान् चक्षुरासुः ।
१५ अपरं याजकैर्जेवीयैश्च समं विश्वदावंशस्य लिखितसमाज इच्छावेष्-
वंशस्य मन्त्राद् आगतो लिखितसमाज इच्छावेन्देक्षात् समाजताः प्रवा-
१६ सिनो विश्वदादेशनिवासिनश्च सर्व्वे आनन्दं चक्रिरे । अनेन प्रकारेण
विरुद्धानाम् महान् आनन्दो बभूव, यत इच्छावेलीयवर्षस्य दायूर्ध्वीय-
सुखेभ्यः समवमरान्श्च विरुद्धानाम् एतादृक् नाभवत् ।

अनन्तरं याजका जेवीयाश्च प्रोत्थाय लोकैश्च आश्रितं ददुः, तेष्वां शब्दाश्चाभूयन्त, अर्थात्तेषां प्रार्थना तस्य पवित्रं वसतिस्थानं स्वर्गं प्राप ।

३१ एकत्रिंशोऽध्याय ।

१ पुनस्तिकादीनां विनाशः २ हिष्किषेण याजकानां पर्यायनिरूपणं ३ लोकैः प्रभूत नैवेद्यानाम् आनयनं ४ याजकैर्भोगऽंशदाने हिष्किषेणाध्यक्षाणां नियोजनं ५ हिष्किषस्य सम्पूर्णं तस्य फलप्राप्तिश्च ।

एतेषु समाप्तिं गतेषु तत् स्थानं समागता निखिलेखायेलीया लोका यिह्दादेशस्थानगराणि प्रविशन्तः प्रतिमानिवहं बभञ्जुस्वैयदृष्ट्या चिह्निदुः, यावच्च सर्वथा सर्वेषां निःश्रेयं नाभवत् तावत् निखिलयिह्दादेशे विन्यामीनदेशे इप्पयिमदेशे भिनशिदेशे च भृगुस्थानाणि वेदीश्च बभञ्जुः । अनन्तरम् इखायेज्वंशीयाः सर्वे स्वं स्वं विषयं स्वं नगरञ्च पुनर्जग्मुः ।

अपरं हिष्किषः परमेश्वरीयशिविरस्य द्वारेषु होमार्थकानां मण्डपायकानाञ्च बलीनां दानार्थं परिचर्यायं धन्यवादायं प्रशंसार्थञ्च याजकानां जेवीयानाञ्चोपासनकर्म्मण्येकैकस्यांशानुसारेण याजकानां जेवीयानाञ्च पर्यायान् नियुज्जे । अपरं होमार्थम् अथ परमेश्वरीयशिविरस्य जेखनानुसारेण प्रातःकालिकानां सन्ध्याकालिकानां होमानां च विनामबारेष्वमावस्यासु वार्षिकोत्सवेषु च कर्त्तव्यानां होमानां कृते नृपस्य सम्पत्तितो दातव्यम् अंशं निरूपयाचकार । अपरं याजक जेवीयाञ्च यत् परमेश्वरीयशास्त्रे समासक्ता भवेयुरिति कृते स तेषां ऽंशदानार्थं यिरूशालमनिवासिनो मनुजान् आदिदेश ।

एतस्य निदेशस्य प्रचारमात्राद् इखायेलीयवंशाः प्रथमजाता इह्दादेशाद्वारसत्तैलमध्यादीनि भूम्युत्पन्नव्याख्यातिबाहुल्येन समानिन निखिलप्रख्याता दक्षमांशानपि प्रभूतत्वेन समानिभ्युः । अपरं यिह्दादेशस्थानगरेषु वसन्त इखायेज्वंशीया यिह्दावंशीयाश्च लोका अजोमेखायां दक्षमांशं निजप्रभोः परमेश्वरस्य कृते पवित्रीकृतानां पवित्राणां दक्षमांशस्यानीव राष्ट्री चक्रुः । तृतीयमासे ते तेषां राष्ट्री सन्ध्यावन्तम् आरभ्य सप्तमे मासि समापयामासुः । अनन्तरं हिष्किषाञ्च समाजत तान् राष्ट्रीन् विजोष्य परमेश्वरं तस्य प्रजा इह

- ८ लीयलोकांश्च धन्यान् जगदुः । अपरं हिष्कियस्तान् राशीनधि बाज-
 १० कान् लेवीयांश्च पप्रच्छ । ततः सादोकस्य वंशजातो ऽसरियनामा प्रधान-
 याजकर्त्ता प्रतिजगद, यदवधि लोकाः परमेश्वरस्य मन्दिरं नैवेशन्
 आनेतुम् आरेभिरे तदवधि भ्योज्यं वस्तु प्रभृतं समभवत् प्रभृतज्ञाति-
 रित्यते यतः परमेश्वरः स्त्रीयलोकेभ्य आशिवं ददौ तेनैव धनराशिरव-
 शिष्टो ऽभवत् ।
- ११ अनन्तरं हिष्कियः परमेश्वरस्य मन्दिरे ऽगाराणां निर्माणायाश्चा-
 १२ पयाश्चकार तेन ते ऽगाराणि निर्म्ममिरे । अपरं नैवेशानि दशमांशान्
 पवित्रोक्तानि वस्तूनि च विद्यास्यत्वेन तन्मध्यम् आनिन्युः, तेषाम्
 अध्यक्षाणां मध्ये लेवीयः काननियो मुख्यस्तस्य भ्राता शिमियिश्च द्वितीय
 १३ आसीत् । अपरं यिहियेनो ऽसिसियो नहतेो ऽग्राहेनो यिरेमेतो योषा-
 वद इर्जीयेनो यिशाखियो माहतेो विनायश्चमे हिष्कियस्य नृपस्येश्वरी-
 यमन्दिराध्यक्षस्यासरियस्य च निदेशात् काननियस्य तदीयभ्रातुः शि-
 १४ मियेस्वाधीना अधिपतयो ऽभवन् । अपरं यिज्ञाः सुतो लेवीयः कोरिः
 प्राच्या दिशो दारपाण आसीत् स परमेश्वरोद्देशेन निवेदितवस्तूनां
 महापवित्रवस्तूनाश्चांशनाथम् ईश्वरोद्देशेन स्वेच्छया निवेदितवस्तूनाम्
 १५ अध्यक्ष आसीत् । तस्याद्यादिह्य एदनेो विद्यामीनो येनूयः शिमियियो
 ऽसरियः शिखनियश्चमे याजकानां नगरेषु स्वेषां क्षुद्रमहर्ष्यो भाटभ्यो
 १६ विद्यास्यत्वेनांशवितरणे नियुक्ता आसन् । तदतिरिक्तं वत्सरत्रयवयस्का-
 क्ततो ऽधिकवयस्का वा ये पुरुषा वंशावली लिखिता आसन् ये च नि-
 जपर्यायक्रमात् परिचर्यार्थं कार्यकरणार्थं वा दिने दिने परमेश्वरस्य
 १७ मन्दिरं प्राविशन्, अपरं निजपिष्टवंशानुसारेण वंशावली लिखिता
 विंशतिवत्सरवयस्काक्ततो ऽधिकवयस्का वा ये याजका लेवीयाश्च स्त्रीये
 १८ स्त्रीये कार्ये पर्याये च नियुक्ता आसन्, वंशावली लिखितास्तेषां परि-
 जनास्वार्थतस्तेषां जायाः पुत्रा दुहितरश्चेतेषां सम्पूर्णसमूहाश्च तैर्वंशा-
 १९ वदीयन्त, यतस्ते विद्यास्यत्वेन खान् प्रयतान् अकुर्वन् । अपरं चारीय-
 वंशीययाजकानां ह्यते तेषां नगराणां सोमान्तःपातिकेभ्य प्रतिनगरं
 निर्धारितनामानो मानवा याजकानाम् एकैकस्मै पुरुषायांशवितरणार्थं
 लेवीयानां मध्ये वंशावली लिखितेभ्यः सर्वेभ्यश्चांशवितरणार्थं नियुक्ता
 आसन् ।
- २० हिष्कियो यिहूदाः सर्वेऽप्येतादृशं चक्रवान् स निजप्रभोः परमेश्वरस्य

साक्षाद् उत्तमं तुष्टिजनकं सत्यञ्च कर्म चकवान् । स निजेश्वरस्यान्वेय- ११
 शार्थम् ईश्वरीयमन्दिरस्य परिचर्यां प्राप्तुं विधिश्चाधि यस्मिन् कर्मणि
 प्रावर्त्तय तत् निजनिष्ठिजान्तःकरणेन समं कृत्वा प्राप्तो बभूवान् ।

३२ द्वात्रिंशोऽध्यायः ।

१ सन्हेरीयेन विरूपाक्षमया हिष्कियस्य च रोचर्ष ८ ईश्वरस्य वैपरीत्येन सन्हेरीवस्य
 कथनं १० हिष्कियस्य प्रार्थनं परमेश्वरस्योत्तरं १४ हिष्कियस्य पोडायाः प्रतीकारः
 १७ तस्य वनस्य कथनं १९ तस्य निधनञ्च ।

इतिभ्यः कर्मभ्यः सत्यतातश्च परम् अशूरीयो नरपतिः सन्हेरीव १
 आगत्य विह्वलाजनपदं प्रविवेश प्राकारवेष्टितानां नगराणां विह्वलं
 शिविरं स्थापयित्वा तानि पराजयितुं मतिं चकार च । ततो हिष्कियः २
 सन्हेरीवस्यागमनं विरूपाक्षमस्य विह्वलं सङ्ग्रामार्थं तस्य मनसश्च
 विधाय नगरस्य वहिःस्थितानां प्रखवद्यानां सलिलानि रोडुं निजाध्वक्षः ३
 पराक्रमिजोत्प्रेक्ष समं मन्त्रवाद्यकार ततस्ते तस्य साहाय्यं चक्रुः । अपरम् ४
 अशूरीया नृपतय आगत्य कुतो नञ्च सलिलं प्राप्नुयुरिति गदित्वा वह-
 वो जोकाः समस्त सर्वान् प्रखवद्यानि देशमध्येन वहत् कोतश्च दहधुः ।
 अपरं हिष्कियः खं वनवन्तं विधाय भग्नप्राकाराणां सर्वेषां जीर्णोद्धारं ५
 कृत्वा तान् प्राप्ते दुर्गसमानान् चकवान् तस्य वहिःप्राकारेण प्राकारं
 निर्मापयामास दायूदुनगरस्यमिच्छुनामकस्य स्थानस्य जीर्णोद्धारं चकार
 प्रभृतान्यस्त्राणि फलकानि च सञ्चिचय । अपरं जोकानाम् उपरि ६
 सेनापतीन् नियोग्य नगरद्वारस्यसन्निवेशे खसम्मुखे तान् संगृह्णाश्वस-
 जनकं वञ्च इदं जगद, यूयं वनवन्तः साहसिनश्च भवत, अशूरीय- ७
 नृपात् तस्य सहाय्येन जोकानिवहाच्च मा विभीत आसयुक्ता वा मा
 भवत । पश्यत तस्य सहायेभ्यो ऽस्माकम् अधिकाः सहाया विद्यन्ते ।
 अपरं पश्यत मांसमवो बाहुलस्य सहायः किन्त्वस्माकम् उपकाराया- ८
 स्मानधि बाधनाय आस्माकं प्रभुः परमेश्वरो ऽस्माकं सहायो विद्यते ।
 ततो जोका विह्वदीयनरपते हिष्कियस्य वचसि विश्वासं चक्रे ।

अनन्तरम् अशूरीयो नरपतिः सन्हेरीवो जाळीशस्य विह्वलं एवना- ९
 मिः समं स्थितिकावे विह्वदीयनरपते हिष्कियस्य समीपं विरूपाक्षमे
 विद्यमानानां सर्वेषां विह्वदीयजोकानां समीपञ्च निजदाद्यान् विरूपा-

- १० नमं प्रहितं वाचमिमाम् आदिदेव, अमरीयः क्षितिपतिः सन्धेरीवो वच इदं वदति, यूयं दृढनगरे भिक्षाकामे क्षान्तिमानाः कस्मिन्
- ११ विन्नासं कुर्वथे? अस्माकं प्रभुः परमेश्वरो ऽस्मान् अमरीयवत्स्य हस्ताद् उद्धरिष्यतीति वाक्येन हिम्बियः किं युष्मान् शुधया ब्रह्मया च
- १२ आपादयितुं न भ्रमयति? यथ हिम्बियः किं तस्यैव भ्रमस्थानानि वेदीय नादवयत्? अपरं यूयम् इक्ष्वा वेद्याः सन्मुखे भजनं करिष्यथे तदुपरि धूपान् ज्वालयेष्यथे चेनाम् आपां स किं यिद्धदावंशं यिक्शाकाम-
- १३ निवासिनश्च नादिशत्? मया मदीयपिङ्गलोक्ष परदेशीया निक्षिप्ता जातीः प्रति यद्यद् अकारि यूयं किं तन्न जानीत? परदेशीयजातीनां
- १४ देवाः किं मम हस्तात् खं खं जनपदम् उद्धारयितुं श्रेष्ठः? मदीयपिङ्गलोक्षा या या जातीवदष्टिन्दन् तासां देवानां मध्ये को देवो निजप्रजा मम हस्ताद् उद्धर्तुम् अशक्नोत्? तर्हि युष्माकम् ईश्वरः किं मम हस्ताद्
- १५ युष्मान् उद्धर्तुं शक्यति? अत इदानीं हिम्बियो युष्मान् न भ्रमवतु, स युष्मान् न वक्ष्यतु, यूयं तस्मिन् मा विन्वसित, यद्यः कस्याचिज्जाने वा कस्यचिज्जनपदस्य कोऽपि देवो मदीयहस्तात् मदीयपिङ्गलोकान्तं हस्ताच्च स्वप्रजा उद्धारयितुं नाशक्नोत्, ततो हतो युष्माकम् ईश्वरो ऽपि
- १६ मदीयहस्ताद् युष्मान् उद्धारयितुं कदापि न शक्यति। तस्मिन् सन्धेरीवस्य दासाः प्रभोः परमेश्वरस्य तदीयदासस्य हिम्बियस्य च विवर्धं पुन-
- १७ रक्षिषं बभाषिरे। अपरम् इक्ष्वायेकः प्रभोः वरमेश्वरस्य निन्दार्थम् अपवादार्थं स पञ्चैरेतादृशं निनेष, यथा, अन्यजनपदोवासां देवा वाहक् मदीयहस्तात् निजप्रजा उद्धारयितुं नाशक्नुवन् तादृक् हिम्बियस्येश्वरो
- १८ ऽपि स्वीयप्रजा मदीयहस्ताद् उद्धारयितुं न शक्नोति। अपरं ते नगरं वशीकर्तुम् इच्छन्तः प्राकारोपरिष्ठानां यिक्शाकामोयमनुजानां शस्त्रार्थं
- १९ नासाधयं यिद्धदीयभावया तेषां समीपे कोणादयं वक्तुः। अपरं भिन्नदेशीयजातीनां वे मनुजहस्तनिर्मिता देवा भिक्षाकामस्यैव श्रेष्ठं यद्यद् विद्वांस ते तस्य वैपरीत्येन बभाषिरे।
- २० अनन्तरं हिम्बियो नृप आमेसस्य वनयो भविष्यदादौ विद्याविषयो-
- २१ तन्निमित्तं स्वर्गे प्रति प्रार्थनां परिदेवनाच्च वक्तुः। अपरं परमेश्वरेण प्रहित एको द्वौ ऽमरीयवत्स्य क्षिबिरे निक्षिप्ताम् पराक्रमिवो मनुजान् प्रधानलोकान् सेनापतींश्च आपादयामास ततः सन्धेरीवो क्षान्मुखः सन् निजं जनपदं राजमान्। अनन्तरं तस्मिन् निजदेवस्य

मन्दिरं प्रविष्टे तदीयात्मजौ तस्मिन्नेव स्थाने खड्गेन तम् अवधिश्रुतं । अनेन १९ प्रकारेण परमेश्वरो हिष्कियं यिरूशालमनिवासिनाञ्चाश्वरीयन्त्रपतेः सन्हेरीवस्य हस्ताद् अपरेषामपि सर्वेषां हस्ताद् उद्धारयाश्चकार सर्वतो दिशो ररक्ष च । तस्माद् बहवो यिरूशालमम् आगत्य परमे- २० श्वराय नैवेद्यानि यिहूदीयन्त्रपतये हिष्कियाय चोपायनानि ददुः, स च ततः परं सर्वासां जातीनां दृष्ट्या महान् बभूव ।

तस्मिन् समये हिष्कियो मृतप्रायः पीडितः सन् परमेश्वरं प्रति २४ प्रार्थनां चकार, ततः स तं प्रतिजगादाश्चर्यक्रियाश्च दर्शयामास । किन्तु २५ हिष्कियो यादृग् उपकृतस्तादृक् कृतश्चो न भूत्वा गर्वितमना बभूव, तत्कारणात् तं प्रति यिहूदां यिरूशालमश्च प्रति क्रोध उद्भूतः । तथापि २६ हिष्किये यिरूशालमनिवासिषु च मनोगर्वं विहाय नक्षेपु भूतेषु हिष्कियस्य जीवनसमये तान् प्रति क्रोधो न प्राकाशत ।

एतस्य हिष्कियस्यातीव प्रभूतम् ऐश्वर्यं सम्मानच्चासीत् स च स्वार्थं २७ रजतकाञ्चनमणीनां सुगन्धिद्रव्याणां फलकानां सर्वप्रकाराणां मनोहर-भाजनानाञ्च भाण्डागाराणि निर्मापयामास । अपरं भृत्यपुत्रानां शस्य- २८ द्राष्टारसत्तेजानामपि भाण्डागाराणि नानाविधपशूनां कृते गोष्ठानि मेघव्रजानां कृते शालाश्च निर्मापयामास । अपरं स स्वस्य कृते नग- २९ राणि चकार गोमेवादीनाञ्च व्रजान् सन्धिचाय यस्माद् ईश्वरस्तस्मै प्रभूतं धनं प्रादात् । एष हिष्किय ऊर्ध्वस्थगीर्जानाभिधानां यागां ३० धारां बद्धा भूमध्व ऋजुमार्गेण दायूदनगरस्य पश्चिमपार्श्वम् आनि-नाय, अपरं हिष्कियः सर्वकार्येषु कृतार्थो बभूव । किन्तु जनपदे कृत- ३१ स्थाश्चर्यकर्मणो विस्तृतिं प्रष्टुं बाबिलीयाध्यक्षेण प्रति दूतेषु प्रेषित-वत्सोश्वरसं परीक्षितुं तस्य मनसः सर्वभावं प्रकाशयितुमेष्वेच्छन् तं परितत्याज ।

हिष्कियस्यावशिष्टं चरित्रं तस्य धर्मकर्मणि चामोससुतस्य भवि- ३२ श्वादिनो यिश्शायियस्य दर्शनपुस्तके यिहूदीयानाम् इस्त्रायेलीयानाञ्च क्षितिपतीनां पुरातनपुस्तके च लिखितानि विद्यन्ते । अनन्तरं हिष्किये ३३ निजपितृभोजैः सार्द्धं महानिद्रां गते मनुजा दायूदवंशस्य प्रोत्पन्नाने तं निदधिर, अपरं यिहूदीया यिरूशालमनिवासिनाश्च मनुजास्तस्य निधनकाञ्चे तस्य सम्मानं चक्रिरे । ततः परं तस्य तनयो मिनश्चित्तस्य यदे राजत्वं प्राप ।

३३ त्रयस्त्रिंशोऽध्यायः ।

- १ मिनशः कुराजत्वं १ नानाविधदेवपूजम् ११ तस्य बन्दीभवनं पुनः सदेशागमनं परमेश्वरस्य परिचरणं १८ तस्य विद्वतिः २० तदीयतनयस्याभिगमस्य निधनञ्च ।
- १ मिनशि द्वादशवत्सरवयसि राजत्वं कर्तुम् आरभ्य यिरूशालमे पञ्च-
 २ पञ्चाशद्वत्सरान् राजत्वं चकृवान् । किन्तु परमेश्वर इच्छायेलीयवंशस्य सम्मुखाद् यान् अन्यजातीयान् दवयाचकार, तेषां दृष्टाह्वारसमानं कुत्सिताचारं स परमेश्वरस्य साक्षात् चकृवान् ।
- २ तस्य जनको हिक्कियो यानि भृगुस्थानानि विनाशितवान् स तानि पुनर्वारं निर्मापयाचकार, अपरं वालो निमित्तं वेदी निर्मापयाचकार चैत्यदत्तान् स्थापयाचकार छत्सम् आकाशीयनक्षत्राण्यं प्रगणाम सिधेवे
 ४ च । अपरं यिरूशालमे मम नाम सदाकाणार्थं स्यास्यतीति वाक्यं पर-
 ५ मेश्वरो यन्मन्दिरमधि कथयामास तस्मिन् परमेश्वरीयमन्दिरे स वेदी
 ६ निर्मापयामास, अपरं परमेश्वरीयभवनस्य द्वयोः प्राङ्मुखयोः स गगनी-
 ७ यतारकाणां कृते वेदी निर्मापयाचकार । अपरं स हिमोपत्यकायां निजात्मजान् बड्धिं प्रवेशयाचकार गच्छताम् मोहनत्वचाचचार माया-
 ८ विनां भृतविदां गुणिनाञ्च कर्म चकृवान् इत्थं स परमेश्वरं क्रोधयितुं
 ९ तस्य गोचरे बह्विनि कुत्सितकर्मणि चकृवान् । अपरं स स्वनिर्मितां प्रस्तरमयीं प्रतिमां मन्दिरे स्थापयामास, किन्तु तन्मन्दिरम् अधीश्वरो दायुदे तदीयसुताय सुलेमने च वच इदं कथितवान् एतस्मिन् मन्दिरे सर्वेषाम् इच्छायेलीयवंशानां मध्यात् मयाभिवर्चिते यिरूशालमे च निजं
 ८ नाम नित्यं मया स्थापयिष्यते । किञ्चाहं तान् यद्यद् आच्छापितवान् मूससः करेण च यां व्यवस्थां यान् विधीन् याञ्च राजनीतीन्मेधो ५६ दा-
 ९ ताः सर्वाः पालयितुं यदि ते यतन्ते, तर्हि यो जनपदस्तेषां पृथ्वपदवाणां कृते मया न्यूह्यत, तस्य जनपदस्य मध्याद् इच्छायेलीयवंशस्य पदम्-
 १० हम् इतः परं नापसरिष्यामीति । अनेन प्रकारेण मिनशि त्रिंशदीय-
 ११ लोकात् यिरूशालमनिवासिनश्च भ्रमयन् इच्छायेलीयवंशानां सम्मुखाद् परमेश्वरेणोष्णिगानाम् अन्यजातीयाणां क्रियाभ्योऽप्यधमाः क्रियाः
 १० कारयामास । अनन्तरं परमेश्वरो मिनशि तदीयप्रजास्योपदेशभारतीं बाजहार किन्तु ते तत्र मनांसि न निदधिर ।
 ११ अनन्तरं परमेश्वरस्तेषां इतिकूर्तम् अश्वरीयमहीपतेः सेनापतीन्

आनिनाय तेन ते कण्टकानां मध्ये निमग्नं धृतारकूटीयशृङ्गलैर्बद्धा
 वानिर्गन्निभ्युः । तच्च सो ऽत्थन्तं क्षिप्रः सन् निजप्रभुं परमेश्वरं प्रसा- १९
 दयाक्ष्मे स्वीयपुर्व्वपुरुषाणाम् ईश्वरस्य गोचरं आत्मानम् अतिशयं नम्रं
 चकार च । इत्थं तस्य सन्निधौ तेन प्रार्थनायां कृतायां स प्रसन्नो २०
 भूत्वा तस्य प्रार्थनां निश्चय्य तं पुन र्यिरूपायामम् आनीय प्राप्तवाक्यं
 चकार, ततो यिहोवा एवेश्वरो ऽस्तीति निमग्नः परिज्ञातवान् ।
 तदनन्तरं स दायुद्नगरस्य बहिःस्थप्राकारं गोहोमस्य पश्चिमपार्श्व २४
 उपत्यकायाः सन्निधौ मत्स्यदारं यावत् निर्माप्यासीवेष्टं कृत्वा विस्तार्य
 ओषणाख्यगिरिणा सह संयोजयामास । अपरं विद्वदादेशस्य प्राकार-
 चेष्टितेषु निखिलनगरेषु वाहिनीपतीन् नियोजयामास । अपरं स २५
 इवदान् देवान्, विशेषतः परमेश्वरस्य मन्दिरस्थां प्रतिमां परमेश्वरीय-
 मन्दिरस्य शिखोच्चये यिरूपायामे च स्त्रेण निर्मिता निखिला वेदी
 दैवयित्वा नगराद् बहिर्निर्गच्छेत् । अपरं परमेश्वरस्य वेदीं संस्थाप्य २६
 तस्यां मङ्गलार्थकान् प्रशंसार्थकान् वलीन् ददौ, अपरं विद्वदावंशम्
 इच्छायेनः प्रभोः परमेश्वरस्य परिचरयाम् आदिदेश । तथापि मनुजा- २७
 ण्डानामपि भृगुस्थानेषु बलिदानम् अकुर्व्वन् किन्तु केवलं स्त्रेषां प्रभुं
 परमेश्वरम् उद्दिश्य तद् अकुर्व्वन् ।

इतस्य निमग्नैरवशिष्टं चरित्रं निजेश्वरस्य सन्निधौ प्रार्थनम् इच्छाये- २८
 लीयप्रभोः परमेश्वरस्य नामधेयेन ये प्रदर्शकास्तेन सह सम्भाषितवन्त-
 स्त्रेषां वचांसि चेष्टायेलीयक्षितियतीनां पुराकृतपुस्तके लिखितानि वि-
 द्यन्ते । अपरं तस्य प्रार्थना तस्यानुष्ठहीतत्वं तस्य निखिलं पापम् अथा- २९
 चारब्ध, अपरं तस्य मन्त्रीभवत्वात् प्राक् स्थाने स्थाने भृगुस्थानचैत्यवृक्ष-
 खनितप्रतिमूर्त्तीनां स्थापनश्चैत्रेषां सर्व्वेषां विद्वतिः प्रदर्शकानां ग्रन्थेषु
 लिखिता विद्यते ।

अनन्तरं निमग्नः स्वीयपिङ्गलैः सह महानिम्नां जगाम ततो मनुजा- ३०
 णस्य निजमेहे तं प्रशान्ते निरुधरे, अपरं तस्य तनय आमीनस्तस्य
 परे राजत्वं प्राप । आमीनो दारिद्र्यवत्परवयस्तः सन् राजत्वं कर्त्तुम् ३१
 आरब्ध यिरूपायामे दौ वत्सरो राजत्वं चक्रेवान् । तस्य जनको निमग्न ३२
 र्यादृक् कृतवान्, सो ऽपि तादृक् परमेश्वरस्य साक्षात् कुत्सिताचारं
 चकार । तस्य ततो निमग्नौ वा याः खनितप्रतिमूर्त्तीः कृतवान् ता
 उद्दिष्टामोनी बलिदानं चक्रेवान् तासां परिचरयच्च चकार । किञ्च ३३

- तस्य जनको मिनशि। परमेश्वरस्य सन्निधौ यादृग् आत्मानं बध्यन् अकरोत्
 स तथा न चकार, क्षिन्वामेनः क्रमशोऽधिकम् अपरार्धं चकार ।
 १४ अनन्तरं तस्य भृत्यास्तं प्रति श्रेष्ठं विधाय तस्य भवने तम् अवधिषुः ।
 १५ अपरं देशीबलीका आमोनस्य नरपते श्रेष्ठकान् सर्वान् हत्वा तस्य पुत्रं
 योशियं तस्य पदे राजत्वेऽभिषिषिचिरे ।

३४ चतुस्त्रिंशोऽध्यायः ।

- १ योशियस्य सुराज्ये १ सुगाषाबा कूरोकरं = मन्दिरस्य जीर्णोद्धारार्थं शोकानां
 नियोजनं १४ व्यवस्थापकस्य प्रापकं राज्यः सन्निधौ प्रेषयत् १९ जलदाया भविष्य-
 द्यवनं २८ व्यवस्थापकस्य पठनम् ईश्वरेण साकं नियमकरत्वा ।
 १ योशियोऽष्टवत्सरवयस्कः सन् राजत्वं कर्तुम् उपक्रम्य यिरूशालम
 १ वृकन्निष्ठवत्सरान् राजत्वं चक्रवान् । स परमेश्वरस्य समक्षं सत्कर्मणि
 चकार निजपूर्वपुरुषस्य दायूदो वर्त्मनि चकार तस्य दक्षिणं वामं वा
 प्रति न परावहते ।
 २ तस्य राजत्वस्याष्टमे वत्सरे स तद्वत्सः सन्नपि निजपूर्वपुरुषस्य दायूद
 ईश्वरं गवेषयितुम् उपचक्रमे। अपरं द्वादशे वत्सरे स भृगुस्थानानि
 चैत्यवृक्षान् खनितान् गलितधातुनिर्मितान् वा विग्रहांश्च ददयित्वा
 ४ यिहूदादेशं यिरूशालमञ्च परिव्रक्तुम् आरेभे। मनुजास्तस्य समक्षं
 बाजो वेदी बभूवुः, तदुपरि स्थापिता रवेः प्रतिमाश्च तेन क्लेद्या-
 च्छकिरे, चैत्यवृक्षाः खनिता गलितधातुनिर्मिता वा विग्रहास्तेन भङ्गा
 धूलिवत् चूर्ण्याश्छकिरे, अपरं ये तान् उद्दिश्य मलम् अकुर्वन् तेषां
 ५ प्रश्नानोपरिष्ठात् तानि चूर्णानि श्लोकीकृतानि। याजकानाम् अस्थीनि च
 तेषां यज्ञवेदीनाम् उपरिष्ठात् तेन दाहयाश्छकिरे। इत्थं स यिहूदा-
 ६ देशं यिरूशालमञ्च परिचस्कार। अपरं मिनशेरियमिसस्य त्रिमिथोनस्य
 ७ च नगरेषु नृपतिं यावत् स सर्वत्र शोकानां भवनात्वनुसन्दधे। वेदीष्वे-
 त्यवृक्षाञ्च भङ्गयामास खनितविग्रहान् धूलिवत् चूर्णयामास कृत्वा
 इत्यायेकीयजनपदे सूर्यप्रतिमाभेदयामास च, ततः परं यिरूशालमं
 पुनराजगाम ।
 ८ अपरं तस्य राजत्वस्याष्टादशे वत्सरे जनपदस्य निवेशस्य च परिव्र-
 खात् परं स परमेश्वरोपमन्दिरस्य जीर्णोद्धारार्थम् अत्यन्तवस्य तनयं

शाफनं नगराध्यक्षं मासेयं योयाहस्य तनयं योयाहं पुराटस्य लेख-
कश्च प्रेषयामास । ततस्तेषु महायाजकस्य हिल्कियस्य समीपम् उपस्थि- ८
तेषु परमेश्वरस्य मन्दिरम् आनीतानि रजतान्यर्थतो मिनश्चिवंशस्ये-
फ्रयिमस्य छत्स्वस्यावशिष्टेस्त्रायैववंशस्य छत्स्वस्य यिह्जदावंशस्य विन्हा-
मीनवंशस्य यिह्जशालमनिवासिनाश्च करेभ्यो लेवीयद्वारपालैः सङ्गृही-
तानि रजतानि तेभ्यो ऽदीयन्त । अपरं ये परमेश्वरीयभवनार्थ्यक्षाः १०
कार्यम् असाधयन् तेषां करेषु ते तानि समर्पयामासुः । ते तु मन्दिरस्य
जोर्योद्धारं कर्तुं तद् द्रष्टवितुश्च परमेश्वरीयमन्दिरे नियुक्तेभ्यः कर्मका-
रिभ्यस्तानि ददुः । अर्थतः सूत्रधारस्यापतोनां वेतनार्थं खनितपाषाणानां ११
बन्धनकाष्ठानाश्च क्रयार्थं यिह्जदीयन्त्यै विनष्टाणाम् अगाराणां गृहका-
ष्ठस्थापनार्थं च तानि ददुः । ते मनुजा विश्वास्यत्वेन कर्मं चक्षावसः । १२
अपरं तेषाम् अध्यक्षत्वे यद्गत आवदियस्यैतौ मिरारिवंशीयौ लेवीयौ
सिखरियो मिशुल्लमश्चेतिनामानौ किह्वातीयौ तदन्यलेवीयाश्चार्थतो
बाद्यवादने निपुणः सर्वे नियुक्ता आसन् । ते भारवाहकानां सर्व- १३
प्रकारकर्मकारिणाश्चाप्यध्यक्षा आसन् । अपरं लेवीयानां मध्ये के ऽपि
लेखका अधिपतयो द्वारपालाश्चासन् ।

अनन्तरं परमेश्वरस्य मन्दिरम् आनीतानां मुद्राणां वहिरानयनकाले १४
याजको हिल्कियो मूससो हस्तेन लिखितं परमेश्वरीयव्यवस्थापुस्तकं
लेभे । अनन्तरं हिल्किय उत्तरं कुर्वन् लेखकं शाफनं जगाद, म १ पर- १५
मेश्वरस्य मन्दिरे व्यवस्थापुस्तकम् अजग्मि । अनन्तरं हिल्कियः पुस्तकं
शाफनाय ददौ । अपरं शाफनस्तत् पुस्तकं राज्ञः समीपं समानीय पुनः १६
वर्षान् नरपतेः समक्षम् इति निवेदयामास, स्वदासान् प्रति भवता समा-
दिष्टानि निखिलकर्माणि तैः क्रियन्ते । परमेश्वरस्य मन्दिरे लब्धा निखि- १७
ला मुद्रास्तैः सङ्गृहीताः कर्माध्यक्षाणां कर्मकारिणाश्च करेषु समर्पया-
सुर्जिरे । अनन्तरं लेखकः शाफनो नरपतिं वच इदं विज्ञापयामास, १८
याजको हिल्कियो मस्यमिदं पुस्तकम् अददात् । अनन्तरं शाफनो मही-
पतेः आक्षेप्य तत् प्रपाठ । तदागौ राजा तस्य व्यवस्थापुस्तकस्य वचांसि १९
निश्रम्य निजं वसनं चिच्छेद । अपरं राजा हिल्कियं शाफनस्य तनयम् २०
अहीकामं मीखाथस्य तनयम् अक्वोरं लेखकं शाफनम् असायनामकं
राज्यं यकं दाससेवाप्रापयाश्चकार, यूयं गत्वा मम कृत इक्षायैववंशस्य २१
यिह्जदावंशस्य अवशिष्टलोकानाश्च निमित्तं तस्य लब्धस्य पुस्तकस्य

- वाक्यान्वधि परमेश्वरं पृच्छत, यत इतस्मिन् पुस्तके वक्ष्यक्षितम् आसौ तदाचरन्वायास्यात्कं पूर्वपुत्राः परमेश्वरस्य वाक्यं न गृहीतवन्त इत-
त्वारवाद् अस्यात्कं विवडं परमेश्वरस्य महाक्रोधः प्रपन्नित आसौ ।
- १९ अनन्तरं त्रिष्विधो राजा निवृत्ता कोकाश्च चर्चस्यौक्तस्य तिस्राह-
तनयस्य शत्रुमात्स्यस्य वसनरक्तस्य जायाया ऊर्ध्वाभिधानाया भवि-
ष्यदादिभ्यः समीपं जग्मुः । सा विरूपाक्षमस्यापाठशाचायाम् अवसत् ।
अनन्तरं ते तद्वचसासौ कथयामासुः ।
- २० सा तु तान् आचक्षते, इत्यायेनः प्रभुः परमेश्वर इदं वचो वदति,
२१ यो मनुजो युष्मान् मम समीपं प्राहिषोत्तस्मै वच इदं कथयत । पर-
मेश्वर इति वाचं ब्रवीति, पश्चाद्भूम् एतत् स्थानं तन्निवासिनश्च प्रत्यमङ्ग-
जम् अर्थतो विद्मदीयनरपस्य साक्षात् पठिते पुस्तके लिखितानां निखि-
२२ कशापानां यत्नं घटयिष्यामि । यतस्ते निजनिजहस्तानां क्रियाभिर्मा
कोपयितुं मां परित्यज्येतरदेवान् उद्दिश्य धूपान् अज्वाकथन् इतत्वार-
वाद् एतस्य स्थानस्य विवडं मम कोपाभिः प्रपन्नितवान् न च निर्व्या-
२३ स्यते । परमेश्वरं परिप्रष्टुं युष्मान् प्राहिषोत् यो विद्मदीयनरपतिक्तम्
इदं वचो ब्रूत, त्वं याति वचनान्याकर्तयस्ताभ्यधीक्षायेनः प्रभुः पर-
२४ मेश्वर इति भारती भाषते, एतस्य स्थानस्य तन्निवासिनाश्च विवडं
मम वाक्येषु त्वया श्रुतेषु त्वदीयम् अन्तःकरकं कोमजम् अभवत्, तच्चे-
श्वरस्य साक्षात् जम्बोऽभवः, मम गोचरे जम्बीभूय निजवसनानि क्षित्वा
मम सम्मुखे ऽकन्दश्च तन्निदानात् परमेश्वरो ब्रवीति मयापि त्वदीयं वच
२५ आकर्तितं । पश्चाद् त्वदीयपितृकोक्तैः समं त्वां संयाहीष्यामि त्वं श्रान्त्वा
निजश्रमशाने संयाहीष्यसे किञ्चाहम् एतत् स्थानं तन्निवासिनश्च प्रति
यान्त्वभानि घटयिष्यामि तानि तव आक्षुषाक्षि न भविष्यति । अन-
न्तरं ते राजानं तां वाक्तां जगदुः ।
- २६ अनन्तरं राजा दूतान् प्रहित्वा विद्मदादेशस्य विरूपाक्षमस्य च
२७ निखिलान् प्राचीनकोकान् संजयाह । अपरं नरपतिः परमेश्वरस्य
मन्दिरं जगाम, विद्मदादेशीयाः सर्वे नरा विरूपाक्षमनिवासिनो
कोका याजका जेवीया महान्तः क्षुद्राश्च निखिलमनुजास्तेन सह
वव्रजुः । अपरं स परमेश्वरस्य मन्दिरे जम्बस्य नियमपुस्तकस्य निखि-
२८ लानि वक्षसि तेषां कर्तृगोचरे पाठयामास । अपरं नरपतिः क्षत्रीय-
स्थाने तिस्रः परमेश्वरस्य साक्षात् नियमम् इमं वक्षार, यत् परमेश्वरम्

अनुगमिष्यामो निखिलमनोभिर्निखिलान्तःकरयैश्च तस्याद्याः ग्रामास्थ-
वचनानि विधींश्च समाचरिष्यामः पुस्तके ऽस्मिन् लिखितानि सर्वाणि
नियमितवाक्यानि पात्रयिष्यामश्चेति । अपरं यिरूशालमे विन्यामीन- १९
देशे च विद्यमानाः सर्वे मनुजास्तस्याद्या तं नियमम् अङ्गीचक्रिरे यि-
रूशालमनिवासिनश्चेत्तरस्यार्थतः खेषां पूर्वपुढवाद्याम् ईश्वरस्य निय-
मानुसारेण कर्तुम् आरेभिरे । अपरम् इच्छायेन्वशास्थाधीना यावन्तो २१
जनपदास्तेभ्यो देशेभ्यो योशियो लिखितानि वृत्तार्हवस्तूनि दवयाचकार,
इच्छायेन्मध्ये विद्यमानान् सर्वान् मनुजान् परिचर्याम् अर्थतस्तेषां प्रभोः
परमेश्वरस्य परिचर्यां कारयाचकार च । तस्य यावज्जीवनं ते खेषां
पूर्वपुढवाद्यां प्रभोः परमेश्वरस्यानुगमनात् न निवदतिरे ।

३५ पञ्चत्रिंशोऽध्यायः ।

१ निस्तारोत्सवकरणं १० रणे योशियस्य चतुर्थं तस्य श्रवणधानम् २५ तस्य कले
लोकानां शासनं विलपनम् ।

अनन्तरं योशियो यिरूशालमे परमेश्वरम् उद्दिश्य निस्तारोत्सवं १
चक्रवान् । मनुजाः प्रथममासस्य चतुर्दशदिने निस्तारोत्सवस्य बलीन्
ब्रिच्छिदुः । अपरं स याजकान् तेषां पदेषु न्ययुक्त, परमेश्वरीयमन्दिरस्य २
सेवनार्थं तान् आश्रसीत् । अपरं स निखिलेखायेनः द्विक्कवान् ३
ईश्वरार्थपवित्रान् जेवीयान् याजहार, इच्छायेनीयन्त्रपस्य दायूदस्तनयः
सुजेमान् यन्मन्दिरं निरमापयत् तन्मध्ये यूयं पवित्रां मञ्जूषां स्थापयत
तदीयभारो युद्धाणं स्तब्धेषु न भविष्यति, इदानीं यूयं निजप्रभोः
परमेश्वरस्य तदीयप्रजानां स्थायेनीयजोक्तानां सेवनं कुरुत । अपरम् ४
इच्छायेनीयन्त्रपस्य दायूदो निखिलानुसारेण तदीयतनयस्य सुजेमनो
निखिलानुसारेण च यूयं खेषां पितृवंशेषु रूपर्यायेषु नियुक्ता भवत ।
अपरं युद्धदीयभातृबाम् अर्थतो लोकानां पितृवंशरूपशालाग्रयानुसा- ५
रेण जेवीयानां पितृवंशस्य विभागानुसारेण च प्रयतस्थाने तिष्ठत ।
अपरं मूससा दत्तस्य परमेश्वरीयनिदेशस्य ग्रहणार्थं निस्तारोत्सवीय- ६
बलीन् हिनृत स्नान् प्रयतीकृत्य निजभातृषां कृत उपकल्पयत । अपरं ७
योशियस्तत्र विद्यमानेभ्यः सर्वेभ्यो निस्तारपूर्वयिजनिदानार्थं निजत्
सहस्राणि मेवशाश्वतान् द्वागवत्संश ददौ, तद्भिन्नं त्रीणि सहस्राणि

- ८ दृढभानपि ददौ । सर्वान्छेतानि नृपस्य सम्यत्तेरदीवन् । अपरं तस्या-
धियतवः स्नेह्या लोकभ्यो याजकेभ्यो जेवीयेभ्यश्च दानं ददित्वांसः, वि-
शेषतो हस्त्रिकः सिद्धिरियो विहीयेन खैते परमेश्वरीयमन्दिरस्याध्या-
नितारोत्सवीयबलिदानार्थं घटपूजाधिके हं सङ्घे मेवशावकान् तद्विभं
- ९ श्रीं हतानि दृढभान् याजकेभ्यो ददित्वांसः । अपरं काननिकः श्रिम-
धियनिधनेननामकौ तस्य भ्रातरी हृदयविवो यियुयेनो योसावदखैते
जेवीयानाम् अध्यासा नितारोत्सवीयबलिदानार्थं पञ्चसहस्राणि मेवशा-
- १० वकान् तद्विभं पञ्चशतानि दृढभान् जेवीयेभ्यो ददित्वांसः । अनेन प्रकारेण
परिचर्यायाम् उपकल्पितायां नृपतेराज्ञानुसारेण याजकाः सप्तस्थानेषु
- ११ जेवीयाश्च निजनिजनिष्पितपक्षेषु तस्थित्वांसः । अपरं ते नितारम-
होत्सवीयबलीन् चिच्छिदुः, याजकाश्च सङ्घस्ये यधिरं विचक्रवः, जेवी-
- १२ याश्च पशूनां चर्माणि प्रोक्तोत्तयाश्चक्रुः । अपरं ते होमार्थकबलीन्
लोकाणां पिष्टवंशशाखागणानुसारेण तेभ्यो दानार्थं मूससः पुस्तके जेस-
नानुसारेण परमेश्वरम् उद्दिश्यात्सर्जनार्थं च एषक् चक्रुः, तदद् दृढभा-
- १३ नपि एषक् चक्रुः । अनन्तरं ते विधिवत् नितारोत्सवीयबलीन् वज्रिना
बभञ्जुः, किन्नव्यान् पवित्रमांसान् पाकस्थालीषु पैतृकपात्रेषु घटाद्येषु
- १४ च पेषुः, निखिललोकेभ्यः शीघ्रं परिवेष्टयाश्चक्रुः । अनन्तरं ते स्वेदां
याजकानाश्च कृत उपकल्पयामासुः यतो हारोत्सवंश्रीया याजका रजनीं
वावत् होमेन मेदोदाहेन च यत्ना आसन् तस्मात् जेवीयाः स्वेदां
- १५ हारोत्सवंश्रीयायाजकानाश्च निमित्तम् उपकल्पयामासुः । अपरं दाबूद
आसपस्य हेमनस्य राजकीयप्रदशकस्य विदूधूनस्य चाज्ञानुसाराद्
आसपर्वशीयगायकाः स्वेदां स्थानेष्वतिकृन् दौवारिकाश्च प्रतिवारम्
अतिकृन् ते स्वेदां कात्यांश्च न तत्तजुः, यस्मात् तेषां भ्रातरो जेवीया-
- १६ स्वेदां कृत उपकल्पयन् । अनेन प्रकारेण नृपते र्योशिवस्नानानुसारेण
नितारोत्सवकरकार्यं परमेश्वरस्य वेदां होमीयबलिदानार्थं च तद्विभं
- १७ दिने परमेश्वरस्य निखिला परिचर्यां कल्पित्वा । समुपस्थिता इत्यायेजीष-
वंशास्तस्मिन् समवे नितारोत्सवं तवः परं सप्तदिनानि यावत् विण्ण-
- १८ श्रुत्यपूजानाम् उत्सवश्च चक्रिरे । भविष्यद्वादिनां श्रुत्येकस्य समयमार-
भ्येतादृष्टितारोत्सव इत्यायेकि यदापि नाकारि । अपरं तदानीं होत्रिवो
याजका जेवीया निखिलविघ्नदावंश इत्यायेजीयानाम् उपकृता कोका
विरुक्ताकमनिशसिनश्च वादयं नितारोत्सवम् अजुर्वन् वादयन् इत्या-

येनोपगम्योऽपि न चक्षवान् । योश्रियस्य राजत्वस्याष्टादशे वत्सरे १८
यस्य निक्षारोत्सवोऽकारि ।

एतत्सर्वं स्मृत्वा परं योश्रियेन मन्दिरे द्रष्टिमे निखीयो नृपतिर्निखः १०
परातसरितः समीपे कर्कमीश्वरे योघ्नार्थम् आजगाम ततो योश्रिय-
स्य विरुद्धं जग्मिवान् । किन्तु स दृष्टान् प्रहित्व वच इदं कथयामास ११
हे यिह्मदीयराज त्वया सह मम किं कार्यं? अहमद्य तव विरुद्धं
नागमं किन्तु येन वंशेन साधुं मम समरं आस्ते तस्य विरुद्धम् आगतवा-
नहम् ईश्वरस्य मां त्वरयितुं स्वीकृतवान् । अतो मम सहायाद् ईश्वरात्
निवर्त्तस्व, न चेत् स त्वां व्यापादयिष्यति । तथापि योश्रिय ईश्वरीयः १२
वदनाग्निः सतेषु निखो वचनेषु मनोऽन निधाय तस्मात् पराङ्मुखो न
भवन् तेन समं समरं कर्तुं परवेशं धारयामास मग्निदुनामिकायां
निक्षभूमौ रथं कर्तुं जगाम च । ततो धनुर्द्धरैर्नृपते योश्रियस्य गात्रे १३
शरैषु निक्षिप्तेषु नृपतिः स्वीयदासान् जगाद, अहम् अतीव व्यथितो
ऽस्मि, मां व्यानान्तरं नयत । ततस्तस्य दासास्तस्माद् रथात् तं बहिः १४
ष्कृत्य तस्य द्वितीये रथे आरोप्य विरुद्धान्तं निन्युः, तदा स ममार
निजपिङ्गलोकानां अग्रान्ते निदधे च । अनन्तरं यिह्मदावंशीया इक्षा-
वेक्षवंशीयाश्च सर्वे लोका योश्रियस्य निमित्तं महाशोकं चक्षुवांसः ।

अपरं विदिमियो योश्रियस्य निमित्तं विकापगोतानि रचयामास १५
तस्माद् गायिका गायिकाश्चाद्यापि निजनिजविकापगानेषु योश्रियम्
उपगायन्ति लोकाश्च विधिमिव तानीन्त्यावेक्षवंशम् आदिशन् । पश्य
तानि विकापपुस्तके लिखितानि विद्यन्ते । एतस्य योश्रियस्यावशिष्टं १६
चरित्रं परमेश्वरीयशास्त्रस्य लिखनानुयायीनि तस्य धर्मकर्माणि तस्याः १७
सन्ता निखिना विदितस्मैतानि सर्व्याखीन्त्यावेक्षीयानां यिह्मदीयानाञ्च
नृपतीनां पुरातनपुस्तके लिखितानि विद्यन्ते ।

३६ षट्त्रिंशोऽध्यायः ।

१ विहोवाचसस्य राजत्वं पदयुतमथ ५ कुराजलकारणाद् विहोवाकीमस्य बाविले
प्रवासः ८ कुराजलनिदानाद् विहोवाकीमस्यापि बाविले प्रवासः ११ सिद्धिक्रियस्य
राज्यप्राप्तिः पातककारणं १४ पातकनिदानाद् विक्रमात्मनो दक्ष्यन् विनाश-
वत् १९ चक्षस्य योषवत् ।

अनन्तरं देवीधमनुजा योश्रियस्य तनवं विहोवाचसं गृहीत्वा तस्य १

- ९ जनकस्य पदे विरूपाक्षमे राजानं चक्रुः । विज्ञेयाहसक्योर्विंशति-
वत्सरवयस्कः सन् राजत्वं कर्तुम् आरभ्य विरूपाक्षमे जीन् मासान्
१० राजत्वं चकार । अनन्तरं मिन्दीयनरपतिं विरूपाक्षमे तं पदव्युत्तं
छात्वा देशे शतकिंकरपरिमितं पुनस्तं किंकरैकपरिमितं काञ्चनच दत्तं
११ निरूपयामास । अनन्तरं मिन्दीयो राजा तस्य आतरम् इक्षियाकीमं
यिज्ञदायिरूपाक्षमयो राजानं चकार तदीयं नाम विज्ञेयाकीम इति
चकार च । अपरं निखुत्तस्य आतरं विज्ञेयाहसं मिसरं निनाय ।
१२ विज्ञेयाकीमः प्रह्वविंशतिवत्सरवयस्कः सन् राजत्वं कर्तुम् आरभ्य
विरूपाक्षमे एकादश वत्सरान् राजत्वं चकार, स निजप्रभोः परमे-
१३ श्वरस्य गोचरे कुत्सिताचारं चकार । ततः परं बाबिलीयनपतिं निवू-
खलित्सरस्तस्य विबुधम् आगत्य तं पितामीयहस्त्यै बद्ध्वा बाबिलं गेतुम्
१४ उद्यतवान् । अपरं निवूखलित्सरः परमेश्वरीयमन्दिरस्य कतिपयानि
= भाजनान्यपि बाबिलं नीत्वा बाबिलस्थे निजप्रासादे निदधे । एतस्य वि-
ज्ञेयाकीमस्यावशिष्टं चरित्रं तेन कृतानि वृत्तार्हकर्मणि तदीया निशि-
षदोषाश्चैतानि सर्वान्छोषायेनीयानां यिज्ञदोयानाञ्च भूपतीनां पुरा-
वृत्तपुस्तके लिखितानि विद्यन्ते । अनन्तरं तस्य तनयो विज्ञेयाकीमस्तस्य
पदे राजा बभूव ।
१५ विज्ञेयाकीमो एकादशवत्सरवयस्कः सन् राजत्वं कर्तुम् आरभ्य जीन्
मासान् दश दिनानि च विरूपाक्षमे राजत्वं चक्रवान् । स परमेश्वरस्य
१६ गोचरे कुत्सिताचारं चक्रवान् । तद्वत्सरान्ते मन्दीपतिं निवूखलित्सरो
कोकान् प्रहित्य तं परमेश्वरस्य मन्दिरस्थितानि वाक्कनीषानि भाज-
नानि च बाबिलं नीतवान् । अपरं तस्य पित्र्यं सिद्धिचिह्नं विज्ञदा वि-
रूपाक्षमस्य च राजत्वे नियोजयामास ।
१७ सिद्धिचिह्नं एकविंशतिवत्सरवयस्कः सन् राजत्वं कर्तुम् आरभ्यैकादश-
१८ वत्सरान् बाबुद्वि विरूपाक्षमे राजत्वं चकार । स निजप्रभोः परमेश्व-
रस्य गोचरे कुत्सिताचारं चक्रवान् परमेश्वरीयवाक्कप्रकाशकस्य भवि-
१९ श्यवादिनो चिरिमियस्य सम्मुख आत्मानं न गन्धीचकार । अपरं यो
निवूखलित्सरो नरपतिस्तम् ईश्वरस्य नाम्ना प्रपथं कारयामास तस्य
विश्वासघातको भूत्वा स स्वयीनां द्रष्टवित्वा निजम् अन्तःकारणं कठोरं
विधायेच्छायेनः प्रभुं परमेश्वरं प्रति न परावहते ।
२० अपरं प्रधानयाजना देशीयैर्गोर्जाभ्यान्जातीयानां वृत्तार्हकर्मज्ञानसा-

रेण बह्वन् अपराधान् चकवांसः । अपरं परमेश्वरो यिरूशालमे यन्म-
 न्दिरं पवित्रीकृतवान् तद् अयुचि चक्रुः । तेषां पिष्टलोकानां प्रभुः पर- १५
 मेश्वरो निजप्रजाः स्वीयवासस्थानञ्च कम्पयित्वा महायत्नेन निजदूतान्
 तेषां समीपं प्रेषयामास । किन्तु त ईश्वरस्य दूतान् प्रति परिहासं १६
 विदधिरं तस्य वचनानि तुच्छीचक्रुस्तदीयभविष्यदादिन आकारयामा-
 सञ्च तन्निदानात् स्वप्रजानां प्रतिकूलम् ईश्वरस्य कोपः समभवत् स
 कोनापि प्रतिकर्तुं नाशक्यत । ततः स तेषां विरुद्धं कसदीयानां नर- १७
 पतिम् आगिनाय स तेषां धर्मधाम्नि तेषां तरुणजनान् चन्द्रहासेन
 जघान तरुणान् तरुणीः स्यविरान् पलितान् वा प्रति कृपां न चकार,
 ईश्वरः सर्वमेव तस्य हस्ते समर्पयामास । स ईश्वरीयमन्दिरस्य द्वात्राणि १८
 मङ्गानि च निखिलभाजनानि परमेश्वरीयमन्दिरस्य वित्तानि राज्ञो
 ऽध्यक्षायाञ्च वित्तानि च सर्वमेव बाबिलं निनाय । अपरं तदीयलोका १९
 ईश्वरीयं मन्दिरं दाहयामासु यिरूशालमस्य प्राचोरं बभञ्जस्तत्रत्या
 निखिला अट्टालिका दाहयामासुः सर्वाणि मनोरम्यभाजनानि विनाश-
 यामासुञ्च । अपरम् असिनावशिष्टान् लोकान् स बाबिलं नीत्वा प्रवा- २०
 सयामास । ततो यावत् पारसीकं राजत्वं नास्थाप्यत तावत् ते तस्य
 तदीयवंशस्य च दासा बभूवुः । अपरं यिरिमियेकोक्तं परमेश्वरस्य २१
 वाक्यं यत् सिद्धिं गच्छेत् तदर्थं यावत् जनपदः स्वीयं निरूपितं विश्रामं
 न बुभोज तावद् अर्थतः सप्ततिवत्सरान् यावत् तेषां देशो ऽनप्राप्तिष्ठन्
 विश्रामं चकार ।

अपरं यिरिमियेण प्रोक्तस्य परमेश्वरीयवचनस्य सिद्ध्यर्थं पारसीक- २२
 नरपतेः खलस्य राजत्वस्य प्रथमे वत्सरे परमेश्वरः पारसीकनरपतेः खलस्य
 मनः प्रवर्तयामास ततः स निजराष्ट्रस्य सर्वत्र घोषयथा पत्रिकया च
 वच इदं प्रचारयामास, पारसीकनरपतिः खल इमां भारतीं कथयति, २३
 अर्गीयः प्रभुः परमेश्वरः एषिष्या निखिलानि राष्ट्रानि मन्त्रम् अददात्,
 अपरं विद्वदाजनपदस्ये यिरूशालमे तदीयमन्दिरस्य पुनर्निर्माणाय
 माम् आह्वययत् । अतो युष्माकं मध्ये तस्य लोकः को विद्यते ? तस्य
 प्रभुः परमेश्वरस्य सहायो भूयात्, स यात्रां विदधातु ।

इष्टादस्य पुस्तकं ।

१ प्रथमोऽध्यायः ।

- १ खड्गस्य दृष्टेर्बोधः ॥ यिरुशालमं प्रति गमनाय मनुजानां प्रवर्तनं ० पश्चेत् दृष्ट-
तिना यिहूदीयलोकैर्भ्यो मन्दिरस्य भाजनानां वितरणम् ।
- १ अपरं यिरिमियेख प्रोक्तस्य परमेश्वरोपवचनस्य सिद्ध्यर्थं पारसीक-
नरपतेः खड्गस्य राजत्वस्य प्रथमे वत्सरे परमेश्वरः पारसीकनृपतेः
खड्गस्य मनः प्रवर्त्तयामास, ततः स निजराष्ट्रस्य सर्वत्र घोषयथा पञ्च-
- १ कथा च वच इदं प्रचारयामास, पारसीकनृपतिः खड्ग इमां भारतीं
कथयति, स्वर्गीयः प्रभुः परमेश्वरः पृथिव्या निखिलानि राष्ट्राणि मङ्गलम्
अददात्, अपरं यिहूदाजनपदस्ये यिरुशालमे तदीयमन्दिरस्य पुनर्नि-
- १ र्माणाय माम् आह्वययत् । अतो युष्माकं मध्ये तस्य लोकः को विद्यते ?
तस्य प्रभुः परमेश्वरस्य सहायो भूयात् । स यिहूदाजनपदस्यं यिरु-
शालमं प्रजित्वा तत्र यिरुशालम इच्छायेकः प्रभोः परमेश्वरस्य मन्दिरं
- ४ पुनर्निर्मातुं यतः स एव सत्त ईश्वरः । अपरं तादृशोऽवशिष्टः कश्चिन्नो
यत्र कुत्रचित् स्थाने प्रवसति तत्स्थाननिवासिनो मनुजा यिरुशालम-
स्य परमेश्वरोपमन्दिरस्य कृते स्नेहानैवेद्यैः साङ्गं रजतकाञ्चनादीनां
वित्तानां पशूनाञ्च दानेन तम् उपकुर्वन्तु ।
- ५ ततो यिरुशालमे परमेश्वरोपमन्दिरस्य पुनर्निर्माणार्थं यिहूदावंशस्य
विन्यामीनवंशस्य च प्रधानमनुजा राजका जेवीयाखेबादीनां यावतां
- ६ लोकानां मनासीश्वरेण प्रवर्त्तन्त ते सर्वे यात्रां प्रचक्रिरे । चतुर्दिग्वा
निखिलमनुजाश्च स्नेहानैवेद्यैः साङ्गं रजतमयभाजनानि काञ्चनानि
तदव्यवित्तानि पशून् बहुमूल्यद्रव्याणि च तेभ्यो दत्त्वा तान् उपचक्रिरे ।
- ७ अपरं परमेश्वरोपमन्दिरस्य यानि भाजनानि निवृत्तनिस्सरेष्व यिरु-
शालमस्य आनीय खीयदेवमन्दिरे निहितानि नृपतिः खड्गस्तानि वहि-
- ८ स्तकार । पारसीकनृपतिः खड्गस्तानि कोषाध्यक्षस्य मित्रिदातस्य कराद्
गृहीत्वा श्रेष्ठवसरनाभो यिहूदाः आसक्तस्य सन्निधौ तानि गच्छयित्वा

समर्पयामास । तेषां द्रव्याणाम् इयं संख्या । सुवर्णमयानि त्रिंशत् पा- ८
त्राणि रजतमयानि सहस्रभाजनानि, ऊनत्रिंशत् कुरिकाः, त्रिंशत् १०
काञ्चनमयानि पानभाजनानि दशाधिकानि चतुःशतानि रजतमयानि
मध्यमपात्राणि तदन्यपात्राणाञ्च सहस्रं, साकल्येन चतुःशताधिकानि ११
पद्मसहस्राणि सुवर्णमयानि रजतमयानि च भाजनान्यासन् । एतानि
सर्वानि बाबिलतो यिरूशालनं प्रति प्रवासितानां पुनरानयनकाले श्रेष्-
वसर आशय जग्मिवान् ।

२ द्वितीयोऽध्यायः ।

१ यिरूशालन आनतानां बन्दिनानां संख्या ११ याजकानां संख्या ४० खेवीयानां
संख्या ४१ गायकानां संख्या ४२ द्वारपालानां संख्या ४३ निधीनीयानां संख्या ४४
कुलेभ्यो दासवंशीयानां संख्या ४५ याजकवंशीयानां संख्या ४६ सर्वेषां संख्या तेषां
द्रव्याणि च ४८ उत्सवद्रव्याणां कथनञ्च ।

बाबिलीयनपेक्ष निबुलनित्स्रेख बाबिले प्रवासिता जनपदस्य ये १
बन्दिनोका यिरूशालनं यिहूदादेशीयानि निजनगराणि वा प्रत्यागन्तुं
यात्रां विधाय सिखन्नाविलो येभूयो निह्मियः सिरायो रिघेलायो १
मर्दिखयो विजश्वनः मिस्रपरो विगवयो रिह्मो वीनाहश्चेतैः समं परा-
हृत्य जग्मुस्तेषाम् इह्मयेकोयकोकानां संख्या । परियोश्ववंशस्य शताधिके २
दे सहस्रे दिसप्ततिजनाः । शिफटियवंशस्य शतत्रयद्विसप्ततिजनाः । ४
आरह्ववंशस्य सप्तशतानि पञ्चसप्ततिजनाः । यहूतमोयावंशस्य येभूय- ५
योयाववंशीया अष्टशताधिके दे सहस्रे दादशजनाः । एलमवंशस्य द्वि- ७
शताधिकसहस्रं चतुःपञ्चाशजनाः । सप्तवंशस्य पञ्चचत्वारिंशदधिकानि ८
नवशतानि जनाः । सकीयवंशस्य षष्ठ्यधिकानि सप्तशतानि जनाः । वानि- १०
वंशस्य द्विचत्वारिंशदधिकानि षट्शतानि जनाः । वेवयवंशस्य त्रयोविं- ११
शत्यधिकानि षट्शतानि जनाः । अस्मदवंशस्य द्विशताधिकसहस्रं द्वा- १२
विंशतिजनाः । अदोमीकामवंशस्य षट्षष्ठ्यधिकानि षट्शतानि जनाः । १३
विगवयवंशस्य षट्पञ्चाशदधिके दे सहस्रे जनाः । आदीनवंशस्य चतुःप- १४
ञ्चाशदधिकानि चत्वारिंशतानि जनाः । अपरं आटोवैशस्य द्विचक्रियवंशी- १५
या अष्टनवतिजनाः । वेत्सयवंशस्य त्रयोविंशत्यधिकानि त्रिंशतानि जनाः । १७
योराह्ववंशस्य द्वादशाधिकशतं जनाः । ह्यूमवंशस्य त्रयोविंशत्यधिके दे १८
शते जनाः । मिन्नरवंशस्य पञ्चनवतिजनाः । अपरं वैतकेहमवंशस्य त्रयो- १९

१९ विंशत्यधिकं शतं जनाः । मिटोपातिवासिनां षट्पञ्चाशत् जनाः । अना-
 २० योतनिवासिनाम् अष्टाविंशत्यधिकं शतं जनाः । असुनावतवंशस्य वि-
 २१ पत्न्यादिशृङ्गनाः । किरियतयियारीमवंशस्य विषीरावंशस्य वेरोतवंशस्य
 २२ च जयस्यत्वारिंशदधिकानि सप्त शतानि जनाः । रामतवंशस्य जेवावंशस्य
 २३ चैकविंशत्यधिकानि षट्पञ्चाशत् जनाः । निम्नमसनिवासिनां द्वाविंशत्य-
 २४ धिकां शतं जनाः । वैधेकनिवासिनाम् अयनिवासिनाम् च योवंशस्यधिके
 २५ द्वे शते जनाः । निवोवंशस्य द्विपञ्चाशत् जनाः । मग्नीशवंशस्य षट्प-
 २६ ञ्चाशदधिकं शतं जनाः । अन्वैजमवंशस्य चतुःपञ्चाशदधिकशतद्वयाधिकं
 २७ सहस्रं जनाः । हारीमवंशस्य विंशत्यधिकानि त्रीणि शतानि जनाः ।
 २८ लोदवंशस्य हारीदवंशस्य ज्योतिर्वंशस्य च पञ्चविंशत्यधिकानि सप्त श-
 २९ तानि जनाः । यिरीडवंशस्य पञ्चपत्वारिंशदधिकानि त्रीणि शतानि
 ३० जनाः । सिनायावंशस्य त्रिंशदधिकषट्पञ्चाशदधिकानि त्रीणि सहस्राणि
 जना आसन् ।

३१ याजकानां संख्येयं । येयुयवंशजयिदयियवंशस्य त्रिसप्तत्यधिकानि न-
 ३२ वंशतानि जनाः । इम्मेरवंशस्य द्विपञ्चाशदधिकं सहस्रं जनाः । पञ्चर-
 ३३ वंशस्य सप्तपत्वारिंशदधिकशतद्वयाधिकं सहस्रं जनाः । हारीमवंशस्य
 सप्तदशाधिकं सहस्रं जना आसन् ।

३४ जेवीयानां संख्येयं । होदयियवंशे येयुयस्य कप्रीयेकस्य च वंशस्य
 चतुःसप्ततिजना आसन् ।

३५ गायकानां संख्येयं । आसपर्वजस्याष्टाविंशत्यधिकं शतं जना आसन् ।

३६ द्वारपाकानां संख्येयं । शङ्गुमवंशस्याट्टेरवंशस्य टङ्गुमोमवंशस्याङ्गुव-
 ३७ वंशस्य हटोटावंशस्य शोवयवंशस्य च साकस्यत ऊनपत्वारिंशदधिकं
 शतं जना आसन् ।

३८ निधीनीयकोकानां संख्येयं । सीहो हस्रपाः टङ्गायोतः केरोसः सीधः

३९ पादेनो निवानाहो हमावो ऽङ्गुवो हामवः शङ्गुयो हाननो मिहेनो

४० गहरो राया रिस्तीनो निक्कोदो गसम उवः पासेहो वेवयो ऽन्नाहो

४१ मिथूनीयो निपूधीयो वक्कूको हक्कूपा हरडरो वसलूतो मिथीदा

४२ हर्षा वर्रोसः सीधिराः तेमहो नित्सीहो हटोपासैतेषां सर्वेषां वंश-

निवह आसीत् ।

४३ मुजेमनो दासानां सन्तामनिवहस्य संख्येयं । सीठयः सीधेरतः पि-

४४ रुदाः याकाहो दक्कोनो मिहेनः शिफटियो हटोपः पोखेरतहसीवा-

धीम आमिष्यैतेषां सर्वेषां सन्ताननिवह आसीत् । निधीनीयाः सुकेमनो ५८
दासानां सन्तानाश्च साकल्येन दिनवत्यधिकानि त्रीणि शतानि जना
आसन् । अपरं तेजमेकहात् तेजहर्षातः किरूवाद् अहनाद् इम्मेराच्चा- ५९
गता एते सर्वे लोका इच्छायेणीयवंशा भवन्ति नवेति निश्चयार्थं निज-
निजपिटवंशस्य गोत्रस्य च प्रमाणां दातुं न पारयामासुः, दिनायः ६०
टोविष्यो निकोदस्यैतेषां वंशानां द्विपञ्चाशदधिकानि षट् शतानि जनाः ।
अपरं याजकवंशस्य मध्ये हवायस्य कोसस्य वर्सिस्तयस्य च सन्तानाः । ६१
एष वर्सिस्तयो गितियदीय वर्सिस्तयस्य दुहितरमेका युष्मत्स्य नाम्ना
विख्यातो ऽभवत् । वंशावल्यां गणितलोकानां मध्य इमे खेषां वंशप्रपञ्च ६२
गवेषयित्वा न केभिरे तन्निदानाद् अशुचयः सन्तो याजकपदाद् भ्रष्टा
बभूवुः । अपरं शासकस्तान् जगाद यावद् ऊरीमतुभीमयोरधिकारी ६३
याजक एको न भविष्यति तावत् प्रयतं वस्तु युष्माभि न भोक्तव्यं ।

अपरं मिलिताः कृत्स्नसमाजीयाः षष्ठ्यधिकशतत्रयाधिकानि द्वाचत्वा- ६४
रिंशत्सहस्राणि जना आसन् । तदन्ये तेषां दासा दास्यश्च सप्तत्रिंशद- ६५
धिकशतत्रयाधिकानि सप्त सहस्राणि जना आसन् । अपरं तेषां मध्ये
दे शो गायना गायन्यखासन् । तेषां हयाः षट्त्रिंशदधिकानि सप्त श- ६६
तान्यासन् अश्वतराश्च पञ्चचत्वारिंशदधिके दे शते आसन् । हाङ्गाश्च ६७
मञ्चत्रिंशदधिकानि चतुःशतानि गर्दभाश्च विंशत्यधिकसः प्राधिकानि
षट्सहस्राण्यासन् ।

अनन्तरं तेषु परमेश्वरीयमन्दिरस्य स्थानं यिरूशालममागतेषु पिट- ६८
वंशानां कतिपयं मुख्यलोकान्तस्य मन्दिरस्य खस्थाने निर्माणाार्थं स्वेच्छया
दानानि ददिवांसः । ते निजनिजशक्त्यनुसारेण तस्य कर्मणो भाग्यभागरे ६९
एकषष्टिसहस्रादकौनपरिमाणानि काञ्चनानि पञ्च सहस्राण्यर्द्धश्रेटक-
रजतानि याजकानां कृते शतं वसनानि च ददिवांसः । अनन्तरं याजका ७०
केवीया अन्यलोकान्नापरं गाथका हारपाला निधीनीयाश्च निजे निजे
नगरे निखिलेच्छायेनलोका निजे निजे नगरे वासं कर्तुम् आरेभिरे ।

३ तृतीयोऽध्यायः ।

१ ईश्वरस्य वेद्याः पुनर्निर्माणां ७ आनन्देन क्रन्दनेन च परमेश्वरीयमन्दिरस्य भित्ति-
सूक्तस्थापनं ।

- १ अगस्त्यं सप्तमे मासे समुपस्थित इन्द्राक्षेणीयमन्दिरनिवासिनो मनुष्या
 २ एको जन इव यिरुक्षाकमे निमित्तवन्तः । अपरं यिहोवादकस्य तनयो
 येभूयक्तस्य याजका आतरन् इष्टीयेक्तस्य सुतः सिद्धन्वाविकस्य आ-
 ष्टनिवहस्य समुत्थायेन्वरीयकोक्तस्य मूससो अथस्थानुसारेण होमार्थक-
 ३ वलीनाम् उत्सर्जनार्थम् इन्द्राक्षेणीयेन्वरस्य होमवेदिं पुनर्निर्ममिरे । ते
 देशीयकोक्तानां भयात् तां वेदिं कस्थाने स्थापयान्चक्रिरे, अपरं परमेश्व-
 ४ रमुद्दिश्य तस्यां होमं चक्रिरे, अर्पितः प्रातःकाले सन्धाकाले च होमं
 ५ चक्रिरे । अपरं लिखितव्यवस्थानुसारत उटजानाम् उत्सवं पापवाच-
 क्रिरे विधिवत् यस्मिन् दिने यथा कर्त्तव्यं तस्मिन् तथैव निरूपितसङ्ख्याकं
 ६ होमार्थकवलिदानं चक्रिरे । अगस्त्यं ते प्रत्यहम् आमावस्यासु परमेश्वरस्य
 पवित्रीकृतेषु वार्धिकोत्सवेषु कस्यचिह्नोक्तस्य परमेश्वरमुद्दिश्य खेच्छ्या
 ७ नैवेद्यकरसमये च कर्त्तव्यं होमं कर्त्तुम् आरेभिरे । सप्तमासस्य प्रथमं
 दिनमारभ्य ते परमेश्वरम् उद्दिश्य होमं कर्त्तुम् आरेभिरे किन्तु तदानीं
 परमेश्वरीयमन्दिरस्य भित्तिमूलं निर्मितं नाभवत् ।
 ८ अपरं पारसीकनृपतिः खखे । यद्गानम् आश्वापयत् तस्मात् ते तच्छक्रेथो
 निषायक्रेथश्च मुद्रा ददिवांसः । अपरं लिबानेनाद् यक्त्रोः सागरस्य
 तीरं यावद् एरवक्षीकानाम् आनयनार्थं ते सीदानीयेभ्यः सोरीयेभ्यश्च
 ९ लोकैभ्य भक्ष्यपेयद्रव्याणि तैजानि च ददिवांसः । अगस्त्यं तेषु परमेश्वरीय-
 मन्दिरं यिरुक्षाकमम आगतेषु द्वितीयवत्सरस्य द्वितीये मासि षष्टीये-
 लस्य तनयः सिद्धन्वाविको यिहोवादकस्य तनयो येभूयश्च तयोर्वशिष्ठो
 आष्टनिवहोऽर्पितो याजका जेवीया वन्दिदशातो यिरुक्षाकमम् आग्रता
 अपरे मनुजाश्च कर्मण्य आरम्भं चक्रिरे । अपरं परमेश्वरीयमन्दिरस्य
 प्रार्थ्याभ्युत्थत्वाथ विंशतिवत्सरवयस्कान् ततोधिकवत्सरवयस्कान् जेवी-
 १० यान् न्ययुज्जत । तदानीं येभूयक्तस्य पुत्रनिवहो आष्टनिवहश्चापरं यि-
 ष्टदावंशीयः कद्मीयेक्तस्य तनयनिवहश्चापरं जेविवंशीयहेमादस्य
 पुत्रनिवहकोषो पुत्रो आतरन्नेको जन इवेन्वरीयमन्दिरस्य कर्मचारि-
 ११ ताम् अध्यक्षत्वाथ समतिष्ठन्त । तेन निषायका यदा परमेश्वरीयमन्दि-
 रस्य भित्तिमूलं निरमिमत् तदानीम् इन्द्राक्षेणीयराजस्य दायुदो निरूप-
 जानुसारेण परमेश्वरस्य प्रशंसनार्थं परिच्छदै विभ्रुवितान्करीकृत्वा च या-
 १२ जकाः करतलहस्ता आसयवंशीया जेवीवाक्षोपातिष्ठन् । ते परमेश्वरस्य
 प्रशंसां धन्यवादश्च कुर्वन्त पर्थ्याग्रनुसारेण भित्तिना समगायन्, यथा,

क्षेमश्वरः स एवास्ति प्रसादश्च तदीयकः ।

इच्छायेलीयवंशेषु सर्वकालं भविष्यति ॥

अपरं परमेश्वरीयमन्दिरस्य भित्तिमूलनिर्माणासमये परमेश्वरस्य प्रशंसां कुर्वन्तो निखिललोकान् उच्चैःस्वरेभ्यो नन्दध्वनिं चक्रिरे । किन्तु याजकानां १९ केवीयानां पिङ्गवंशेषु मुख्यलोकानाञ्च मध्ये ये बहवः स्थाविरा मनुजाः पूर्वमन्दिरं दृष्टवन्तस्तेषां समक्षम् एतस्य मन्दिरस्य भित्तिमूले निर्मायमाये त उच्चैःस्वरेण क्रन्दितवन्तः परन्त्वपरे बहवः सानन्दं हर्षनादं चक्रिरे । ततो हेतोरानन्दयुक्तसिंहनादः क्रन्दनस्य च रवो लोकैर्वि- १९ श्रिष्य निश्चेतुं नाशक्यत, यतो लोकैरध्वनिरक्रियत, स च रवो दूराद् अश्रूयत ।

४ चतुर्थोऽध्यायः ।

१ विपक्षे यिङ्गदीयानां निचायनात् निर्वाणं १९ नरपतेः समीपं तैः प्रेषितस्याभिधोग-
पक्षानुरूपपत्रं १० तान् प्रति राज्ञ आज्ञाप्रेरकं ६९ निचायनस्य निवृत्तिश्च ।

अनन्तरं वन्दिनो मनुजा इच्छायेलः प्रभुं परमेश्वरम् उद्दिश्य मन्दि- १
रस्य पुनर्निर्माणं कुर्वन्तीति वचो निष्पश्य यिङ्गदाविन्यामीनयो विपवः
सिद्धम्बाविजस्य समीपं पिङ्गप्रधानानां समीपञ्च गत्वा तान् जगदुः, २
युष्माभिः समं वयमपि निषेध्यामो यतो यूयमिव वयमपि युष्माकं
ईश्वरं भजामहे । येनाश्वरीयदृष्टेयैरहोनेन वयम् एतत् स्थानम् आ-
नीतास्तस्य राजत्वकालम् आरभ्य युष्माकम् ईश्वरम् उद्दिश्य बलिदानं
कुर्महे । ततः सिद्धम्बाविजो येऽश्रूय इच्छायेल इतरे निखिलाः पिङ्गप्रधा- ३
नाश्च तान् अवदन् अस्माकम् ईश्वरस्य निमित्तम् अस्माभिः समं मन्दि-
रनिर्माणं युष्माभिर्न कर्तव्यं । पारसीकनरपतिः खखो ऽस्मान् यादृक् आ-
ज्ञापयत् तदनुसारेण केवलं वयम् इच्छायेलः प्रभोः परमेश्वरस्य मन्दिरं ४
निर्मास्यामहे । तेन देशीया मनुजा यिङ्गदीयलोकानां हस्तान् दुर्व्वजान् ४
कर्तुं निर्माणे तान् क्षीणितुषारेभिरि । अपरं पारसीकनरपतेः खखस्य ५
राजत्वम् आरभ्य पारसीकनरपते दारा राजत्वं यावत् तेषाम् अभि-
प्रायं निरर्थकं कर्तुं तेषां विरुद्धं मन्त्रिणां उतक्रोचं ददित्वांसः । विशे- ६
यतो ऽश्वरस्य राजत्वस्य प्रथमे ते यिङ्गदायिङ्गशालमयो निर्वासितां
विरुद्धम् एकम् अभियोगप्रश्नं लिखितुः । अपरं अर्तसक्तस्य राजत्वकाले ७

- विष्णोर्मा मित्रिदातः टावेणस्तेषां सहायनिबन्धश्च पारसीकनरपतिम्
 अर्तसक्तं प्रति यत् पत्रं लिखितुं शक्यते अरामीयास्तैर् लिखितम् अरा-
 ८ मीयभाषया बोधितव्यसीत् । आसिता रिङ्गमो लेखकः शिम्शयश्च
 यिरूशाकमस्य विबुधं अर्तसक्तं नृपतिं प्रति तत् पत्रं लिखितुः ।
 ९ तदानीं आसिता रिङ्गमो लेखकः शिम्शयश्च तयोरपरे सहाया दीनीया
 अपर्सीखिया टर्पिनीया अपर्सीया अकिनीया बाकिनीयाः शूशनीया
 १० देहीया एलमीया महामहिष्ठाख्यरेखानीताः शोमिरोखनगरे स्थापि-
 ताश्च जातयः फरातसरितो वारस्था इतरा निखिला जातयश्च तादृशं
 पत्रं लिखितुः ।
 ११ ते नरपतिम् अर्तसक्तं प्रति यत् पत्रं प्रेषयाञ्चक्रे तस्यानुरूपं
 पत्रमित्थं । फरातसरितः पारस्था भवतो दासप्रभृतयः पत्रं लिखन्ति ।
 १२ नरपतेः सन्निधौ निवेदनमिदं यिङ्गदोया भवतः समोपाद् अस्माकं स्था-
 नमिदं यिरूशाकमम् आगत्य राजद्रोहिणगरं पुनर्निर्मिते भित्तिमूर्तं
 १३ निर्माय प्राकारं कर्तुम् उद्यमं कुर्वन्ति च । अतो नरपतये निवेदन-
 मिदम्, एतस्मिन् नगरे पुनर्निर्मिते तस्य प्राकारे च स्थापिते सख्येते
 १४ लोका कर्तुं राजस्वं शुल्कं वा पुनर्न दास्यन्ति तेन नृपते राजस्वस्य क्षति
 १५ भविष्यति । वयं राजधान्या कवचभाक्तारस्तन्निदानात् नरपतेः अस्ति-
 १६ दर्शनम् अस्माभिरसङ्गम् अतो हेतोर् दूतेन राजानं आपयामहे । निज-
 पिष्टलोकानां पुरातनपुस्तकम् अनुसन्धाय भवता दृश्यताम् इदं नगरं
 राजद्रोहि नृपाणां जनपदस्य च हानिजनकम् एतन्नगरनिवासिनश्च
 पूर्वकाकम् आरभ्य कलहिनः सन्ति तन्निदानात् तद् कनाश्रुत, एतत्
 १७ तस्मात् पुरातनपुस्तकात् लिखितम् अवगमिष्यते । यदि नगरमिदं
 पुनर्निर्मियते तस्य प्राकारश्च सम्पाद्यते तर्हि तेन सरितो वारे तव
 कुचाप्यधिकारो न स्यात्सति ।
 १८ अनन्तरं राजा आसक्तं रिङ्गमं लेखकं शिम्शयं शोमिरोखनिवासि-
 नस्तेषाम् अपरान् सहायान् सरितो वारस्थान् इतरलोकांश्च समुद्दिश्य
 १९ प्रत्युत्तरं लिखेत्, यूयं सर्वे मम नमस्कारं दास्यथ । मां प्रति यत् पत्रं
 २० युष्माभिः प्रहितं तत् मम सम्मुखे सस्यष्टम् अपाठि, तेनाहम् आद्याप्या-
 नुसन्धाय ज्ञातवान् पुरातनकाकमारभ्य तन्नगरं राजद्रोहिणीसीत् तन्मध्ये
 २१ राजद्रोह आद्याकलङ्कनस्याभवत् । यिरूशाकमे धे पराक्रमिणो राजान
 आसन, ते सरितः पारस्थितानां सर्वेषाम् उपरिष्टाद् राजत्वम् अकुर्वन्

अपरं तेभ्यो राजखं राजकरः शुक्लचादीयन्त । अतस्तै र्जोकैस्समात् ११
कर्म्मभ्यो निवर्त्तितयं यावच्च मत्तः कोऽपि निदेशो न कथ्यते तावत् तन्नगरं
पुन न निर्मातव्यमित्याद्यापयत् । सावधानम् एतस्मिन् कर्म्मणि युष्मा- १२
कम् उपेक्षा न जायतां । राजगणस्य हानिरपचयश्च कुतो भविष्यति ?

अनन्तरं रिद्धमस्य लेखकस्य शिम्शयस्य तयोः सहायानाञ्च साक्षाद् १३
अर्त्तस्तस्य पत्रे पठिते ते तूर्यं यिरूशालमे यिह्दीयानां समीपं गत्वा
बाहुबलेन तान् तस्मात् कर्म्मभ्यो निवर्त्तयामासुः । ततो यिरूशालमस्य- १४
स्येश्वरीयमन्दिरस्य कार्यं निवृत्तं बभूव, पारसीकनृपते दारा राजत्वस्य
द्वितीयं वत्सरं यावत् तत् निवृत्तं तस्यौ ।

५ पञ्चमोऽध्यायः ।

१ यिह्दीयानां पुनश्चरं निचयनारम्भः २ तान् निवारयितुं विपक्षानां यतनं ३
दारा नरपतिं प्रति विपक्षानाम् अनुरूपपत्रम् ।

अनन्तरं भविष्यदादी हृगय इदोः सुतो भविष्यदादी सिखरियश्च १
यिह्दीययिरूशालमस्थान् यिह्दीयान् प्रतीक्षायेन ईश्वरस्य नाम्ना भवि-
ष्यद्वचनं प्रचारयाञ्चक्रतुः । तेन शरूटीयेनस्य तनयः सिरूब्बाविलो यिह्दी- २
षादकस्य तनयो येष्टूयश्च प्रोत्थाय यिरूशालम ईश्वरीयमन्दिरं पुनर्नि-
र्मापयितुम् आरम्भते, अपरम् ईश्वरस्य भविष्यदादिनौ तयोः सहाय्यं
कुर्वन्तौ तावुपचक्रतुः ।

अनन्तरं सरितो ऽवारस्यो देशाध्यक्षस्तलयः सेथरवोचिनयश्च तयोः ३
सहायलोकाश्च तेषां समीपम् आगत्य तान् अवदन्, एतन्मन्दिरस्य
निर्माणार्थं प्राकारस्य सम्पादनार्थञ्च युष्मान् क आद्यापयत् ? तदानीं ४
यैरिदं निचयनं क्रियते तेषां कानि नामानीति वयं तेषां प्रश्नानुसारेण
कथितवन्तः । किन्तु यिह्दीयानां प्राचीनलोकेष्वीश्वरस्य कृपादृष्टौ सत्त्वां ५
वैरिणो दारा नृपतेराद्यां विना तान् न निवारयामासुः । अनन्तरम्
एतत् कर्म्माधि ते पत्रं लिखित्वा प्रेषयाञ्चक्रिरे ।

अनन्तरं सरितो ऽवारस्यो देशाध्यक्षस्तलयः सेथरवोचिनयो गथा १
अवारस्यास्तैषां सहाया अफसिखीया लोकाश्च नरपतिं दारां प्रति यत्
पत्रं प्रेषयाञ्चक्रिरे तस्यानुरूपं पत्रमेतत् । ते पत्रेण अनिवेदनं आपय- २
न्तस्तं प्रवेतामि वचांसि लिखितुः, दारानरपतेः सर्वत्र मङ्गलं भूयात् ।

- ८ नरपतेः सन्निधौ निवेदनमस्माकं । वयं यिज्ञादादेवे महत ईश्वरस्य मन्दिरम् अगच्छाम, तत् सन्निधौवाञ्छैः कुचोषु स्थापितैः काष्ठैश्च नि-
 ९ र्मीयते । तत् कर्म स्वरितं क्रियते तेषां करैरतिशयं वर्जते च । ततो वयं तान् प्राचीनलोकान् अगच्छाम, एतन्मन्दिरनिर्माणाप्यं प्राचारनि-
 १० वयनार्थं युष्मान् क आज्ञापयत्? अपरं वयं तेषां प्रमुखलोकानां ना-
 ११ मानि लिखित्वा त्वां आपयितुं तेषां नामान्यपि पृष्ठवन्तः । तेन तैरस्मान् प्रतिगदितं वयं यावाऽपि स्थितोऽश्वरस्य दासाः, इदञ्च यन्मन्दिरम् अस्मा-
 १२ भिः पुन निर्मीयते तद् बह्वत्सरेभ्यः पूर्वं निरमायि, तत् केनचिद्
 १३ इच्छायेकीयेन भूपतिना निर्माय स्थापितमासीत् । किन्त्वस्माकं पूर्वपुरुषैः स्वर्गीय ईश्वरे काधिते सति स तान् बाबिलीयनरपतेः कस्दीयनिबु-
 १४ खलित्सरस्य हस्ते समर्पयत् तेनैवेदं मन्दिरं भयं लोकाश्च बाबिलं
 १५ नीताः । किन्तु बाबिलीयनरपतेः खलस्य राजत्वस्य प्रथमे वत्सरे खल्लो
 १६ ष्टप एतस्येश्वरीयमन्दिरस्य पुन निर्माणम् आज्ञापयत् । अपरं निबुल-
 १७ तित्सर ईश्वरीयमन्दिरस्य यानि कनकरजतमयानि भाजनानि यिख-
 १८ ञ्चालमस्यमन्दिरात् समादाय बाबिलस्यप्रासादे न्यधत्, तानि निखिल-
 १९ भाजनानि ष्टपतिः खल्लो बाबिलस्यप्रासादाद् गृहीत्वा श्रेष्ठवसरनाम-
 २० कस्य शासकस्य करे समर्पयत् । अपरं तम् आचक्षते, त्वम् एतानि भा-
 २१ जनान्यादाय यिख्णालमस्य मन्दिरं गत्वेश्वरस्य मन्दिरं निजस्थाने पुन
 २२ निर्मापय । तेन श्रेष्ठवसर आगत्य यिख्णालमस्यमन्दिरस्य भित्तिमूलं
 २३ चकार तं कालमारभ्य यावदद्यैतस्य निचयनं भवति समाप्तिर्नाभवत् ।
 २४ अत इदानीं यदि राज्ञे रोचते तर्हि नरपतिः खल्लो यिख्णालमस्यस्ये-
 २५ श्वरीयमन्दिरस्य पुन निर्माणम् आज्ञापयत् न वैतस्यानुसन्धानं बाबि-
 २६ लस्यो राजकीयधनागारे क्रियताम् । एतस्मिन् विषये ष्टपतिरस्मान् प्रति
 निजाज्ञां प्रेषयतु ।

६ षष्ठोऽध्यायः ।

१ मन्दिरस्य निर्माणार्थं दारा मूननो निदेशः २२ मन्दिरस्य कर्मसमापनं २३ मन्दि-
 २४ रस्य प्रतिष्ठापनं २५ निस्कारोक्तवत्स्य समाचरकञ्च ।

- १ अनन्तरं दारा ष्टपतेराज्ञया बाबिलस्यधनागारस्य क्षिपिष्वाकायां
 २ तस्य पत्रस्य गवेष्टये कृते माथीयजनपदस्याहमिथानासि राजनिवेष्टने

पञ्चमेकम् अलम्बि तत्र स्मर्यार्थकं वच इदं लिखितमासीत् । नरपतेः १
 खखस्य प्रथमवत्सरे खखो नृपो यिरूशालमस्थम् ईश्वरोयमन्दिरमधि
 समाज्ञापयत्, मनुजा यत्र स्थाने बलिदानम् अकुर्वन् तन्मन्दिरं पुन
 निर्मायितां तस्य भित्तिमूलञ्च क्रियतां, अपरं तस्योर्ध्वं षष्टिहस्ताः
 प्रस्थत्वञ्च षष्टिहस्ता भविष्यति । अपरं तदर्थं पृथुलपाषाणानां तिस्रः ४
 पङ्क्तयो नवीनकाष्ठानाञ्चैका पङ्क्तिं निर्मायितां राजनिवेशनाञ्च तस्य धन-
 व्ययो भवतु । अपरं निवृत्तित्वरो तानि यानि काष्ठनमयानि रज- ५
 तमयानि च भाजनानि यिरूशालमस्थमन्दिराद् गृहीत्वा बाबिलम्
 आनयत् तानि सर्वाणि पुन दातव्यानि, तानि यिरूशालमस्थमन्दिरे
 निजं स्थानं नायिष्यन्ते तत्रेश्वरस्य गृहे निधास्यन्ते च । इदानीं हे ६
 नद्याः पारस्यदेशाध्यक्ष तलय, हे श्रेयस्वोद्योगिनय, युवाभ्यां नद्याः पारस्यै
 र्युवयोः सहायैरपर्सिर्खीयैश्च तस्माद् दूरे स्थातव्यं । ईश्वरोयमन्दिरस्य ७
 कार्यं किञ्चिदपि मा बाधध्वं यिह्मदीयानाम् अथ्यक्षो यिह्मदीयानां
 प्राचीनलोकाश्चेश्वरोयमन्दिरं तदीयस्थाने निर्मापयन्तु । अपरं तस्येश्व- ८
 रोयमन्दिरस्य निचयनाय यिह्मदीयानां प्राचीनलोका युष्माभिः कीदृग्
 उपकर्त्तव्यास्तद् आज्ञापयामि तेषां यद् बाधा न जायते तत्कृते राजको-
 षाद् अर्थतां नद्याः पारस्यदेशीयकरेभ्यो ऽर्थीस्तेभ्यो दातव्याः । अपरं ते यत् ९
 स्वर्ग्येश्वरम् उद्दिश्य सुगन्धियस्त्रान् कुर्वन्ति यच्च नृपस्य तदीयपुत्राणाञ्च
 जीवनं प्रार्थयन्ते तन्निमित्तं यिरूशालमस्थानां याजकानां निरूपणानु- १०
 सारेण यानि वस्तूनि तेषामावश्यकानि तान्यर्थतः स्वर्ग्येश्वराय होमा-
 र्थकबलिदानार्थं युववृद्धभा मेघा मेघशावकाश्चापरं शोधूमलवणमाक्षा-
 रसतैलान्यबाधं दिने दिने तेभ्यो दातव्यानि । अपरम् आज्ञापयामि ११
 यः कश्चिद् इमाम् आज्ञां लङ्घति तस्य गृहात् नीतं काष्ठं भूमौ स्थाप्यतां
 स च तस्मिन् बद्धो म्रियतां तस्य गृहस्थावकराणां राशिर्भवतु । राजा १२
 वा प्रजा यः कश्चिद् आज्ञालङ्घी भूत्वा यिरूशालमस्थेश्वरोयमन्दिरस्य
 विनाशार्थं हस्तं प्रसारयिष्यति स तत्रैव स्वनामस्थापयित्वेश्वरेण विना-
 श्यतां । अहं दारां निदेशं करोमि तूर्णमेतत् क्रियतां ।

अपरं नद्या अबारस्यो देशाध्यक्षतलयः श्रेयस्वोद्योगिनयस्तयोः सहा- १२
 यलोकाश्च नृपस्य दारा निदेशप्रेरणात् तत् स्वरितम् अकुर्वन् । ततो १४
 यिह्मदीयानां प्राचीनमनुजा निर्मितम् अकुर्वन् भविष्यदादिनो जग-
 यस्तेभ्योः पुत्रस्य सिखरियस्य ईश्वरोयलास्या ते कृतार्था अभवन् । इहा-

- येन ईश्वरेण प्रहिताग्रानुसारेण पारसीकराजस्य लक्षस्य दारा अर्ध-
सप्तस्य च निदेशानुसारेण च ते निर्मितिं कृत्वा कर्त्तव्यान् अनुकुर्वन् ।
- १४ नरपते दीरा राजलस्य वक्षे वक्षरे ऽदरमासस्य हृत्पीयदिने मन्दिरस्य
निर्माणां समाप्तिं प्राप्नोत ।
- १५ अगन्तरम् इच्छायेकीयवंशा याजका जेवीया अन्ये युद्धदासा मनु-
१० जाश्च सानन्दम् ईश्वरीयमन्दिरं प्रतिष्ठापयामासुः । ईश्वरीयमन्दिरस्य
प्रतिष्ठायाः समये ते शतं लघुभान् दे शते मेघान् चतुःशतानि मेघवत्स्राण
वक्षिणेन ददिवांसः । अपरं निखिलेच्छायेकीयानां पातकप्रायश्चित्तवनि-
द्वानार्थम् इच्छायेकीयवंशानां संस्थानुसारेण द्वादश कामाक्षीवदलज्वन्त ।
- १८ अपरं मूससो यथे यस्त्रिखितं तदनुसारेण विरूपाक्षम् ईश्वरस्य परि-
चर्यार्थं याजकान् स्त्रीयपदेषु जेवीयाश्च स्त्रीयपर्मायेषु न्ययुंक्त ।
- १९ अगन्तरं प्रथममासस्य चतुर्दशदिने युद्धदासानां सन्तानां निष्कारो-
२० त्ववम् अनुकुर्वन् । यतो याजका जेवीयाश्चैकस्मिन् समये स्नानं आपावयन्
सर्वे शुचयो ऽभवन् । अपरं युद्धदासानां स्त्रीयभ्रातृणां याजकानां स्त्री-
२१ याश्च कृते निष्कारोत्सवीयवलीन् अश्चिन्दन् । अपरं बन्दितात् पुनरागता
इच्छायेकवंशा अपरम् इच्छायेकः प्रभोः परमेश्वरस्य भजनार्थं तेषां पत्नीया
भवितुं यावन्तो जेष्ठास्तपत्यानाम् इतरजातीयभोजनानाम् अनुवितात्
२२ स्नानं विभिन्नान् अनुकुर्वन् ते निखिलास्तान् वलीन् बुभुजिरे । अपरं
ते सप्तदिनानि यावत् सानन्दं कियत्पुण्यानां पूयानाम् उत्सवम् अनुकु-
र्वन् । यतो जेतोः परमेश्वरस्तान् आनन्दयुक्तान् अकरोत् इच्छायेकीये-
श्वरस्य मन्दिर्यकार्ये तेषां हस्तानां सबलत्वकरवार्थम् अपुत्रीयनरपते
मनस्तान् प्रत्यनुकूलं कृतवांश्च ।

७ सप्तमोऽध्यायः ।

- १ इन्द्राक्षप्रभृतीनां विरूपाक्षम् प्रति गमनं २१ इन्द्रार्चं प्रत्यर्चनकस्य निदेशः २० इन्द्रा-
क्षस्य परमेश्वरस्य दम्पत्यम् प्रथमम् ।
- १ तदनन्तरं प्रधानयाजकस्य दारोक्तस्य तनय इजियासरः, इजियास-
रस्य तनयः पीनिहसः, पीनिहसस्य तनयो ऽवीमूवः, अवीमूवस्य तनयो
२ वृद्धिः, वृद्धेस्तनय उषिः, उषेस्तनयः सिरहियः, सिरहियस्य तनयो मि-
३ रायोतः, मिरायोतस्य तनयो ऽसरिबः, असरिबस्य तनयो ऽमरिबः, अम-
४ रिबस्य तनयो ऽचीटूवः, अचीटूवस्य तनयः सारोक्कः, सारोक्कस्य तनयः

शकुनः, शकुनस्य तनयो हिल्कियः, हिल्कियस्य तनयो ऽसरियः, असरि- ५
यस्य तनयः सिरायाः, सिरायस्य तनय इन्द्राहः, एव इन्द्राहः पारसीकनर-
पतेरर्तसस्तस्य राजत्वसमये बाबिलत आजगाम । स मूससो व्यवस्थायां १
अर्चत इन्धायेलः प्रभुना परमेश्वरेण दत्तायां व्यवस्थायां पारदर्श्यापक
आसीत् । अपरं तदीयप्रभोः परमेश्वरस्य साहाय्येन राजा तस्य सर्वं १
प्रार्थनीयम् अदात् । अपरं नरपतेरर्तसस्तस्य राजत्वस्य सप्तमे वत्सर ३
इन्धायेलोयसन्तानानां याजकानां सेवीयानां गायकानां दारपालानां
निधीनीयानाञ्च कतिपयलोका यिरूशालनं प्रस्थितवन्तः । अपरं नृपस्य ८
तस्य सप्तमवत्सरस्य पञ्चमे मासि स इन्द्राहो यिरूशालनम् उपस्थितो
ऽभवत् । यतः प्रथममासस्य प्रथमे दिने स बाबिलतो गन्तुं प्रारभे, अपरं ९
तं प्रतीश्वरस्य मङ्गलदायकसाहाय्यात् पञ्चममासस्य प्रथमे दिने स यि-
रूशालनम् उपस्थितवान् । यत इन्द्राहः परमेश्वरस्य शास्त्रम् अध्येतुम् १०
आचरितुञ्चेन्धायेल्वंशीयाञ्चाणां विधिञ्च शिक्षयितुं निजान्तःकरणं दृढं
प्रावर्तयत् ।

परमेश्वरेणादिष्टानां वाक्यानाम् इन्धायेलं प्रत्याज्ञापितानां विधीना- ११
ञ्चाध्यापको यो याजक इन्द्राहो नाम लेखकस्तस्यै नरपतेरर्तसस्तो यत्
पञ्च दत्तवान् तस्य विदितिरिणं । राजाधिराजो ऽर्तसस्तः स्वर्गधेश्वरस्य १२
सिद्धव्यवस्थाध्यापकं याजकम् इन्द्राहं प्रति पत्रमिदं लिखेत्वादि ।
अहम् इमं निदेशं करोमि मम राष्ट्रनिवासिनो यावन्त इन्धायेलीया १३
लोका याजका सेवीया वा त्वया समं यिरूशालनं गन्तुम् अह्नि ते
यान्तु । यतस्तव हस्ते स्थितस्य त्वदीयेश्वरस्य शास्त्रस्यानुसारेण विद्वां १४
यिरूशालनमाध्यमसन्तानार्थम्, अपरं यिरूशालननिवासिनम् इन्धा- १५
येल ईश्वरम् उद्दिश्य नृपेण तदीयमग्निभिश्च यानि रजतानि जनकानि
च लेख्या दत्तानि, अपरं यिरूशालनस्य सेवाम् ईश्वरस्य मन्दिरस्य १६
कृते मनुजै र्याजकैश्च लेख्या दत्तै र्दानैः समं दायन्ति दत्ततानि जन-
कानि च बाबिलस्य निखिलजनपदे त्वया प्राप्तुं शक्यन्ते, तेषां तत्र बह्वनार्थं १७
त्वं नृपेण तदीयसप्तमग्निभिश्च प्रहीयसे । तेन धनेन त्वं स्वभाम् मेवान् १८
मेघश्रावकाञ्च तदुपयुक्तनैवेद्यपेषद्रव्याणि चाविकल्पेन क्रीत्वा यिरूशालन-
स्य युष्माकम् ईश्वरस्य मन्दिरे वेद्याम् उत्सर्गं करिष्यसि । अपरम् अथ- १९
शिक्षै रजतैः सुवर्णैश्च तुभ्यं तव भाद्रव्यञ्च यत् कर्तुं रोचते तत् सेवाम् ईश्व-
रस्येष्टानुसारेण कुरुष्व । अपरं तवेश्वरस्य मन्दिरस्य परिचर्यार्थं यानि २०

- भावनानि तुभ्यम् अदीयन्त, तानि विष्णुश्चात्मन ईश्वरस्य साक्षात् सम-
 १० र्पयिष्यति । अपरं ततो ऽधिकं तवेश्वरस्य मन्दिरनिमित्तं प्रयोजनीयो
 यो धनसङ्ग्रहस्तथा कारिष्यते, तदीयधनं राजभाष्यामाराद् यच्छीतव्यम् ।
 ११ अपरम् अहम् अर्तसक्तो नरपति र्जघाः पारक्षितान् निखिललो-
 १२ काध्यक्षान् आद्यापयामि । स्वर्गीयेश्वरस्य शास्त्राध्यापक इत्याहो वा-
 जको युष्माकं समीपात् अतस्किञ्चरपरिमाणं रजतं अतस्कोरपरिमाणा
 गोधूमाः अतवातपरिमाणा आक्षारसाः अतवातपरिमाणाणि तैलान्-
 १३ परिमितं नवकञ्चैतेषां मध्ये वयद् याचिष्यते तत् शीघ्रं क्षियताम् । स्वर्गी-
 येन्द्रस्य मन्दिरनिमित्तं स्वर्गीयेश्वरेण समादिष्टं निखिलं कर्म यत्नतः
 १४ कर्तव्यं, राष्ट्रे नष्टे तदीयतमयेषु च कुतः कोपो वर्धेत ? अपरं याज-
 कानां जेवीयानां वादकानां दारपणानां निर्धोनीयानाम् ईश्वरीयम-
 न्दिरस्थान्येषां कर्मकारिणाञ्च कस्मान्निदपि राजस्य करस्य मुक्तस्य
 १५ यद्द्वयं निविडमिति युष्मान् आप्यते । अपरं चे इन्द्राक्ष, तदीश्वरविषयकं
 यज्ज्ञानं तुभ्यम् अदायि तदनुसारेण सरितः पारश्यानां निखिललोकाणां
 ये जनास्त्वदीयेश्वरस्य शास्त्रं जानन्ति तेषां विचारकरवार्थं शासकान्
 विचारकाञ्च नियुज्य, अपरं ये जनास्तत्र जानन्ति ते युष्माभिः शिक्ष-
 १६ यितव्याः । अपरं यः कश्चित् त्वदीयेश्वरस्य निदेशं नृपते निर्देशश्चाचरितुं
 नेच्छति त्वरितं तस्य विचारो भवितुं, स प्राज्ञदण्डप्राप्तो बहो प्रवासितो
 वा हतधनो वा काराबद्धो भवतु ।
 १७ अस्मत्पितृणां प्रभुः परमेश्वरो धन्यो भूयात्, यतः स एव विष्णुश्चा-
 त्मनस्य परमेश्वरीयमन्दिरस्य शोभनायैतादृशीम् इच्छां नरपतेरन्तः-
 १८ करणे दत्तवान् । अपरं स एव मां प्रति नृपस्य तदीयमन्त्रिणाञ्च राष्ट्रो
 निखिलानां पराक्रान्ताध्यक्षाणाञ्च प्रसन्नताम् उदपादयत् । तेन मां प्रति
 सम प्रभोः परमेश्वरस्यानुग्रहाद् अहम् आश्वासं कञ्चा मया साधं गम-
 नार्थम् इच्छावेचीयानां मत्तात् मुत्सन्नमनान् समग्र्यही ।

८ अष्टमोऽध्यायः ।

- १ भाषितः पुनरागतलोकाणां नामानि १५ मन्दिरस्य सेवकानां कृत इदं प्रति
 दूतस्य प्रेषण २१ उपवासकरणं २४ याजकानां करेषु सन्निधनानां समर्पणं २९
 अष्टवातो विषज्ञात्मने सममं ३३ मन्दिरे कनकरजनादीनां तैलानां ३६ अष्टाक्ष-
 निषधे राजाध्यापनस्य समर्पणञ्च ।

नृपस्यार्तसत्तस्य राजत्वसमये ये प्रमुखपिटलोका मया समं बावि- १
 लतो यात्राम् अकुर्वन् तेषां वंशावलिः । पीनिहसवंशे गेर्शामः, ईधा- २
 मरवंशे दानियेलः, दायूद्वंशे हटूशः । शिखनियवंशे परियोश्रवंशीयः ३
 सिखरियः, तेन समं वंशानुसारेण सार्द्धशतं पुरुषा गणिता अभवन् ।
 अपरं यहतमोयाववंशे सिरहियस्य तनय इलीहो-एनयस्तेन समं द्वे शते ४
 पुरुषाश्चासन् । अपरं शिखनियवंशे यहसोयेनस्य तनयस्तेन समं त्रीणि ५
 शतानि पुरुषाश्चासन् । अपरम् आदीनवंशे योनाथनस्य तनय एवदस्तेन ६
 समं पञ्चाशत् पुरुषाश्चासन् । अपरम् एलमवंशे यथलियस्य तनयो यि- ७
 शाथियस्तेन समं सप्ततिः पुरुषाश्चासन् । अपरं शिफटियवंशे मीखा- ८
 येलस्य तनयः सिबदियस्तेन समम् अशीतिः पुरुषाश्चासन् । अपरं योया- ९
 ववंशे यिहूयेलस्य तनय ओवदियस्तेन समम् अष्टादशशतके द्वे शते
 पुरुषाश्चासन् । अपरं शिजोमीतवंशे योषिफियस्य तनयस्तेन समं षष्ठा- १०
 धिकं शतं पुरुषाश्चासन् । अपरं वेवयवंशे वेवयस्य तनयः सिखरिय- ११
 स्तेन समम् अष्टाविंशतिः पुरुषाश्चासन् । अपरम् असगदवंशे हकाट- १२
 नस्य पुत्रो योहाननस्तेन समं दशाधिकं शतं पुरुषाश्चासन् । अपरम् १३
 अयोनीकामस्यापरस्किन् वंश इलीफेलटो थियूयेलः शिमथियश्च तैः
 समं षष्टिः पुरुषाश्चासन् । अपरं बिग्वधवंश ऊथयः सव्वदश्च ताभ्यां १४
 समं सप्ततिः पुरुषाश्चासन् । *

अनन्तरम् अहम् अहवागामिन्याः सरितः समीपे तान् समग्रान्, १५
 तस्मिन् स्थाने वयं त्रीणि दिनानि शिविरे न्यवसाम । अपरम् अहं
 लोकान् याजकांश्च निरीक्ष्य तत्र स्थाने जेविवंशस्य कश्चन नाथमे । तदा १६
 नीम् अहं दृष्टैरिलियेसरो ऽरीयेलः शिमथिय इज्जनाथनो यारिव
 इज्जनाथनो नाथनः सिखरियो मिशुल्लमश्चैतान् प्रमुखलोकान् अपरं
 योथारीव इज्जनाथनश्चैतो बुद्धिमत्तो जनो चाकुर्यं । अनन्तरं कासि- १७
 फियानामकस्य स्थानस्य प्रमुखजनस्येहोः समीपं तान् प्रेषयन् अस्माकम्
 ईश्वरस्य मन्दिरस्य कृते सेवकान् अस्माकम् अन्तिकम् आनयतेति वचः
 कासिफियास्थानवासिनम् इदं तस्य भ्रातृन् निधीनीयांश्च गदितुं तान्
 आज्ञापयं । ततो ऽस्माकं मङ्गलदायकेनेश्वरस्य साहाय्येन त इच्छायेलः १८
 पौत्रस्य जेवेः सुतस्य महले वेशोद्भवम् एकं बुद्धिमत्तं नरम् अस्माकम्
 अन्तिकम् आनयन्, अपरं शेरैविशं तदोयतनधान् भ्रातृन् साकल्यतो
 ऽष्टादशजनान्, अपरं हश्रवियं तेन समं मिरारिवंशीयं थिश्रावियं १९

- १० तदीयभ्रातृन् पुत्राञ्च सावस्यतो विंशतिर्जनान्, अपरं द्वादशं लोकाध-
स्ताञ्च जेवीयानां परिचर्यार्थं यान् यिच्छन्त्याश्चक्रिरेतत्पुत्रानां निधी-
नीयानां मध्याद् विंशत्यधिके हे शते जनान् आनयन्, एतेषां सर्वेषां
नामानि लिखितान्यभवन् ।
- ११ अनन्तरं वयं खेषां निजनिजबालकानां सम्यक्तीनाञ्च निमित्तं शुभ-
यात्रां प्रार्थयितुं यत् खेषाम् ईश्वरस्य साक्षात् स्नानं क्रियोवाभेत्तदर्थम् ।
- १२ अहम् अहवासरिनः सन्निधावुपवसनस्य वचः प्राचारयं । यतो माम्
रिपुभ्यो ऽस्माकं रक्षार्थं नरपतिं एतनां हयाराहिजञ्च याचितुम् अहं
लघ्वितस्तस्माद् वयं राजानम् अबोधाम, अस्माकम् ईश्वरो ये भञ्ज्यते
तेषां मङ्गलजनकं साहाय्यं स करोति किन्तु स यैद्यज्यते तेषां विद्वज्जं
१३ तस्य पराक्रमः कोषञ्च समुपतिष्ठति । एतन्निदानाद् वयम् उपवासम्
अकुर्मापरम् अस्माकम् ईश्वरस्य सन्निधौ प्रार्थयामहि स चास्माकं
प्रार्थनां समगृह्णात् ।
- १४ अनन्तरम् अहं याजकानां मध्याद् द्वादश प्रमुखलोकान् अर्पयतः
शरेवियं हृशवियञ्च ताभ्यां समं तयो र्दश भ्रातृञ्च एतम् अकरवम् ।
- १५ अपरं नरपतितस्तस्य मन्त्रिणा ऽध्यक्षाञ्च तच्च विद्यमाना निखिलेखायि-
लीयलोकाश्चास्माकम् ईश्वरस्य मन्दिरस्य निमित्तं यानि रजतानि का-
ञ्चनानि भाजनानि च ददिवांसस्तानि तेषां समस्तं तोलयित्वा समर्पयं ।
- १६ अर्पयतः पञ्चाशदधिकषट्शतकिक्करपरिमितानि दुर्वर्णानि शतकिक्कर-
१७ परिमितानि रौप्यभाजनानि, शतकिक्करपरिमितानि काञ्चनानि, अपरं
सहस्रादिकौयमूल्यानि विंशतिजनकमयभाजनानि, अपरं काञ्चनवद्
वज्रमूल्यास्तमस्य परिष्कृतस्य ताम्रस्य भाजनद्वयं तोलयित्वा तेषु समा-
१८ र्पयं । अपरं तान् समबोधं यूवं परमेश्वरार्थं प्रयता विद्यध्वे, एतानि
भाजनान्यपि प्रयतानि विद्यन्ते, अपरम् एतानि रजतानि महारज-
तानि च युष्माकं पिष्टलोकानां प्रभोः परमेश्वरस्य ज्ञते खेषाया दत्तानि
१९ नैवेद्यानि च विद्यन्ते । अतो हेतो यूवं यिच्छालमे परमेश्वरोयमन्दि-
रस्य कोष्ठेषु मुख्यानां याजकानां जेवीयानाम् इवावेनीयप्रधानपितृणाञ्च
सन्निधौ यावत् तानि तोलयित्वा न समर्पयिष्यथ तावत् सतर्कास्तिलुप्तो
२० रक्षत । अनन्तरं याजका जेवीवाञ्च रजतानां श्रातकुम्भानां भाजनानाञ्च
तत्परिमाणं भारं यिच्छालमे ऽस्माकम् ईश्वरस्य मन्दिरं नेतुम् अग्रक्रमम् ।
- २१ अनन्तरं वयं यिच्छालमं त्रमगृहं प्रथममासस्य द्वादशदिने ऽहना-

नदीतः प्रस्थितवन्तः । तत ईश्वरो ऽस्माकं साहाय्यं कुर्वन् बर्त्ममध्ये रि-
पूणां दस्यूनाञ्च कराद् अस्मान् उदधरत् । अनन्तरं वयं यिरूशालमं ११
प्राप्य तत्र स्थाने त्रीणि दिनानि अश्राम्याम ।

अनन्तरं चतुर्थे दिने तानि राजतानि शातकुम्भानि पात्राणि चास्मा- ११
कम् ईश्वरस्य मन्दिरे याजकस्योरियतनयस्य मिरेमेतस्य करे ऽस्माभि-
स्तोत्रयित्वा समर्पितानि । तेन समं पीनिहसस्य तनय इलीयासर आ-
सीत् । ताभ्यां समं येऽनूयस्य तनयो योषावदो विद्रूयेस्तनयो नोयदिय-
क्षैतो जेवीयावाक्ता । सर्वस्मिन् गयनया तुलनया च समर्पिते तस्मिन्नेव १४
समये तस्यास्तुकायाः स्रुत्वां परिमाणं लिखितमभवत् । अपरं वन्दित्वा- १५
वस्थात आगता युद्धदासा निखिलस्येकायेको निमित्तम् इखायेलीयेश्वरम्
उद्दिश्य होमार्थकवजिरूपेण द्वादशदृष्टभान् प्रायश्चित्तार्थञ्च वसुवतिं
मेघान् सप्ताधिकसप्ततिं मेघशावकान् द्वादशकागान् एतान् परमेश्वर-
मुद्दिश्य होमं वजिदानञ्च चक्रिरे ।

अनन्तरं ते राजप्रतिनिधिभ्यः सरितो ऽवारस्येभ्यः शासकेभ्यश्च राजा- १६
श्चापचाण्डदुः, ततस्तं लोकानाम् ईश्वरीयमन्दिरस्य कार्यस्य चोपकारं
चक्रिरे ।

८ नवमोऽध्यायः ।

१ अन्यजातीयनारीभिः समं पिङ्गदीयानां निवताकरणकारणाद् इन्द्राक्षः विलापः
५ तस्य प्रार्थना च ।

तस्मिन् कर्मणि समाप्ते ऽप्येता मम समीपम् आगत्य कथामिमाम् १
अकथयन्, इखायेलीया लोका याजका जेवीयास्तेन इत्येतेनोकेभ्य
स्त्रान् पृथक् नाकुर्वन् । ते किनानीयानां द्वितीयानां पिरियोवाकां धिवू-
वीयावाम् अस्मेनीयानां मेधावीयानां मिखीयावाम् इमोरीयाकां घृषा-
र्हक्रियाः समाचरन्ति । विशेषतः स्त्रेयां निमित्तं निजनिजपुत्राणाञ्च १
निमित्तं तेषां कन्या अपृच्छन् अनेन प्रकारेण प्रयतवञ्जजाता लोका इत-
रदेशीयैः समं मिमिता अभवन् अपरम् अप्येताः शासकाश्च दोषस्यास्य
मूलम् अभवन् । एतां वारं निजस्याहं निजपरिधेयम् उत्तरीयञ्च वसनम् १
अप्येनदं निजशिरसः श्मश्रुकेशान् कृत्वा विसृज्यपत्रो भवन् उपावि-
शन् । तदानीं युद्धदासानाम् आश्वाङ्गानमधीकायेक, येश्वरस्य निदेशेन ५

- यावन्तो लोकाः कर्मिता अभवन् ते मम सन्निधौ भित्तितवन्तः । अपरम्
 अहं सन्धाकालीयबलिदानसमयं यावद् विस्त्रयापन्नो भवन् उपाविष्टम् ।
- ५ अनन्तरं सन्धाकालीयबलिदानसमये ऽहं शोकादुत्थाय हितप्रतिषेध-
 श्लिष्टोत्तरीयवसनञ्च सन् जाननीं पातयित्वा निजप्रभोः परमेश्वरस्य
 ६ साक्षात् करौ प्रसार्य कथितवान्, हे मदीश्वर, हे मदीश्वर, अहं त्वां प्रति
 निजं वदनम् उत्थापयितुं प्रोहितो विवर्णञ्च भवामि, यतो बाहुल्याद्
 अस्माकं पातकान्यस्माकं शिरसाम् ऊर्ध्वम् उदतिष्ठन् अस्माकम् अप-
 ७ राधञ्च गगनस्पर्शी जातिवान् । अस्माकं पूर्वपुनराज्ञां समयमारभ्याद्य
 यावद् वयं महत्पराधे मया आस्यहे । अस्माकम् अपराधकारबाहु-
 वयम् अस्माकं राजानो याजकाश्चाद्यतनदेशानुसारेण वदनागं व्याकु-
 लतायां मोठने वन्दित्वे चन्द्रहासेष्वितरदेशीयनरपतीनां हस्तेषु समर्पिता
 ८ अभवाम् । किन्त्वधुनास्माकं कियतो ऽवशिकाङ्गु मनुजान् रक्षितुं भवतो
 धर्मधामन्यस्त्वहम् आश्रयं दातुम् अस्माकं जायमानेश्वरेण दीप्तिमन्ति
 कर्तुं वन्दित्वदशायां विश्रामं दातुं चास्माकं प्रभुः परमेश्वरः क्षणिककालं
 ९ प्रसन्नो ऽभवत् । वयं युद्धदासा आस्यन्तथाप्यस्माकम् ईश्वरो वन्दित्वा-
 वस्थायामप्यस्मान् न पर्यव्यजत् किन्त्वस्माकम् ईश्वरस्य मन्दिरं स्थापयितुं
 तस्य जीर्णोद्धारं कर्तुञ्च यिद्धदादेशे विरूपाक्षमे चास्यभ्यं प्राकारं दातुम्
 अस्मान् जीवयितुञ्च सो ऽस्मान् प्रति पारसोक्तपतीनां प्रसादम् अवर्त-
 १० यत् । इदानीं हे अस्माकम् ईश्वर, इतः परं वयं किं वदिष्यामः ? यतो
 ११ वयं भवतो निदेशान् पर्यव्यजामः । भवान् निजदासे भविष्यदादिभि-
 र्वच इदं गदयामास, यूयं यं जनपदम् अधिकर्तुं प्रवेक्ष्य स इतरदे-
 शीयलोकानाम् अमुषिक्तियाभिरर्थतो याभिर्घृणाहंक्तियाभिस्तो निज-
 १२ माजिन्नात् तस्य दिग्दिगन्तरम् अपूरयन् ताभिरेमध्ये विद्यते । यतो
 हेतो यूयं तेषां तनयेभ्यो युष्माकं दुहितृन् मा दत्त युष्माकं पुत्राणाञ्च
 विवाहार्थं तेषां दुहितृन् मा गृह्णीत, अपरं तेषां मङ्गलं सौभाग्यञ्च च-
 दापि न चेष्टध्वं तेन यूयं वनवन्तो भविष्यन् जनपदीयान् उत्तमवस्तूनि
 भोक्ष्यन्ते निजवंशस्य निमित्तं नित्याधिकारमिव तं निधाय वास्यन् च ।
 १३ किन्त्वस्माकं कुक्तियाभिर्भवापराधेन चैतावत्कर्मकृते ऽस्माद्य वसिते ऽपि,
 हे अस्माकम् ईश्वर, त्वम् अस्माकं कर्तुंभ्यो उत्पतरं दक्षम् अददा अधि-
 १४ क्तव्यस्माकं क्षतिपयान् जनान् इत्थम् उदधरः । एतद्व्यापि यदि वयं तव
 निदेशान् वंशिता पुनर्नारं ह्यहोर्कर्मकारिभिरैतैर्जातीयैः साकं मि-

त्रतां कुर्मन्तर्हि यावद् अस्माकं कश्चिद् रक्षितो ऽवशिष्टो वा न तिष्ठति
तावत् त्वम् अस्मभ्यं कुपित्वा किम् अस्मान् निःशेषं न नाशयिष्यसि? हे १५
इक्षार्थेणः प्रभो परमेश्वर त्वं धर्मस्वरूपः, यतो वयम् अद्य यावद् रक्षां
प्राप्यावशिष्टा विद्यामहे, पश्य वयं तव समक्षम् अपराधे मग्ना आस्महे
तत्कारणात् तव समक्षं स्थातुं न पारयामः ।

१० दशमोऽध्यायः ।*

१ त्रिखनियनेप्राप्तस्याश्रमनं ६ शोकाश्रितेनेप्राप्तेन लोकानां भंगदर्शनं ८ लोकैरपराधं
स्वीकृत्य तं त्यक्तुम् अङ्गीकरणं १५ अन्यजातीययोषितां दवनाथं लोकानां निरो-
जनं १८ अपराधिलोकानां नामानि ।

अनेन प्रकारेणेश्वरीयमन्दिरस्यान्तिक इप्राहे प्रार्थनां कलुषस्वीकारं १
क्रन्दनं प्रणामञ्च कुर्वतीस्त्रायणीयलोकानां मध्यात् स्त्रीपुरुषबालानाम्
अतीव महासमाजस्तस्य समीपे मिलितो बभूव, अपरं लोका अतीव
चक्रन्दुः । तदानीम् एतन्महंशीयो यिहीयेतस्य तनयः शिखनिय इप्राहं १
बाहमिमां जगद, वयं स्वेष्टाम् ईश्वरस्य विरुद्धम् अपराधिना भूत्वे-
तद्देहीयानां मध्याद् इतरजातीयाः कन्या व्यवहाम, तथापि विषये
ऽस्मिन् इक्षार्थेण प्रत्याशा विद्यते । मत्प्रभो भवतो मन्त्रज्ञानुसारेणा- १
स्माकम् ईश्वरस्य निर्देशात् कम्पितानां मनुजानां मन्त्रज्ञानुसारेण च ता
योषितस्तासु जाता बालकाश्चास्माभिः परित्यज्यन्त इति नियमे ऽस्मा-
कम् ईश्वरेण समं क्रियतां तत् कर्म व्यवस्थानुसारेण भवतु । उत्तिष्ठ ४
यतः कर्मैतत् त्वया कर्तव्यं वयमपि तव साहाय्यं करिष्यामः, त्वम्
उत्सुको भूत्वा कर्मं कुरुष्व । तदानीम् इप्राहः समुत्थाय तद्वाक्यानुसा- ५
रेण करणार्थं प्रमुखयाजकान् क्षेत्रीयान् इक्षार्थेणीयनिखिललोकांश्च श्रम्यं
कारयामास तेन ते श्रम्यं चक्रवांसः ।

अनन्तरम् इप्राह ईश्वरीयमन्दिरस्य सम्मुखान् उत्थायेलिवाशीवस्य १
तनयस्य बोहानवस्य कोष्ठं प्राविशत् तत् स्थानं गत्वा किञ्चन भक्ष्यं नाभुङ्क
यानीयञ्च नापिबत् यतो बन्धवस्थात आगतानां मनुजानाम् अपराधात्
सो ऽशोचत् । अनन्तरं युद्धदासा मनुजा यिरुशालमे समाममिष्यन्ति, ७
परन्तु यः कश्चनधिपानी प्राचीनानाञ्च मन्त्रज्ञानुसारेण दिनत्रयमन्ये ८
नाममिष्यति तदीयं सर्वस्वम् अपहारिष्यते, अपरं बन्धवस्थात आग-

तात् समाजात् स वहिर् भविष्यत्येतद् विहृदादिहृदाक्षानमयोः सर्वेष्व
घोषयाचक्षे ।

- ८ अनन्तरं विहृदाविन्यामीनयोर् निखिलमनुजा दिनत्रयमध्ये विहृ-
दाक्षुमे मिलितवन्तः । तदानीं नवममासस्य विंशतितमं दिनमासीत् ।
मनुजा गुरुतरकार्यनिदानात् महाहृदिनिदानाच्च प्रकम्पमाना ईश्वरी-
१० यभवनस्य महाप्राङ्मुख उपविविशुः । ततः परं याजक इन्द्राक्षः समुत्थाय
तान् जगद् युष्माभिरिच्छायेलो दोषस्य हृदये ऽनुजातीयः कन्या श्रुत्वा
११ अननापराद्धं । अतो हेतोरिदानीं युष्माकं पिठलोकानां प्रभोः परमेश्व-
रस्य सन्निधौ तत् स्त्रीकुरुष्वं तस्य तुष्टिजनकं कर्म कुरुष्वच्च, अपरं देशीय-
१२ मनुजेषु इतरजातीययोषिद्व्युष्य स्नानं पृथक् कुरुष्वं । तदानीं निखिलः
समाजः प्रोचकैः स्त्रैः प्रत्युवाच, भवता यादृशं गदितं तदनुसारेणा-
१३ स्नाभिः कारिष्यते । परन्तु लोका अनेके, वर्धकालखोपस्थितवान्,
वयं वहिस्थाने स्थातुं न पारयामहे किञ्च कर्मदेनं दिनेकेन दिनद्वयेन वा
१४ साध्यं नहि, यस्माद् वयमनेक एतेन कर्मणापराधिना जाताः । अतः
कृत्स्नसमाजस्य कृते ऽस्माकम् अधिपतय एतस्मिन् नियुज्यन्ताम् अपरम्
अस्माकं नगरेषु यावन्तो लोका इतरजातीयाः कन्या स्ववहन् तेः सार्द्धम्
एकैकस्य नगरस्य प्राचीनलोका विचारयितारश्च निरूपितसमये समाग-
न्तु तेन विषयेऽस्मिन् अस्माकम् ईश्वरस्य कोपाग्निरस्मत्तो निवर्तिष्यते ।
१५ एतस्या मन्त्रबाया वैपरीत्येन केवलम् असाहेनस्य तनयो योगाद्यन-
स्तिहृदाक्षस्य तनयो यद्वसियन्तेदतिष्ठतां किञ्च मिश्रकर्मो जेवीयः सन्नि-
१६ ययश्च तयोः साहाय्यम् अकुरुतां । तथापि वन्द्यकृता मनुजा विप्रिवद्
व्याचारम् अकुर्वन् याजक इन्द्राक्षः प्रधानपिठकाः कियन्तो लोकाश्च
निजनिजपिठवंशानुसारेण निजनिजनामानुसारेण च पृथक्ताः सन्तो
१७ दशममासस्य प्रथमदिवसे तत्कार्यस्य विचारं कर्तुम् उपविविशुः । अपरं
प्रथममासस्य प्रथमे दिवसे त इतरजातीययोषिद्व्याहृदुववाद्यां वि-
चारं समापयामासुः ।
१८ याजकवंशानां मध्य इतरजातीयकन्यायाहृद्व एते मनुजा अविद्यन्त,
यिहोषादकस्य सुतस्य येभूयस्य तनयानां आतुषाच्च मध्ये मासेय इली-
१९ येघरो यारिवो गिदक्षियश्च । इमे निजा निजा जायाः परितः स्त्रीणां
किञ्चिदुः, अपरम् अपराधित्वकारणात् मधमेकं दोषार्थकवर्जं ददुः ।
२० अपरम् इम्मेरवंशे जनानिः सिद्धदिवश्च । अपरं हारीमवंशे मासेय

इलियः शिमियो यिहीयेन उवियश्च । अपरं पश्चरवंश इलियो- ११
 येनयो मासेय इस्त्रायेनो नियनेनो योसावद इलियासाश्च । अपरं १२
 लेवीयानां मध्ये योसावदः शिमियः किलायाहः (सथव किलीटः) पि-
 याहियो यिहदा इलियेश्च । अपरं ग्रायकानां मध्य इलियाश्विनः । १४
 दारपाकानां मध्ये शलूमः टेकम ऊरिश्च । अपरम् इस्त्रायेनीयानां मध्ये १५
 परियेश्ववंशे रिमायो यिवियो मल्लियो मियामीन इलियासरो
 मल्लियो विनायश्च । अपरम् एलमवंशे मत्तनियः सिखरियो यिही- १६
 येनो ऽब्दि र्थिरेमेत एलियश्च । अपरं सत्तुवंश इलियो-येनय इलिया- १७
 शोवो मत्तनियो यिरेमेतः सावदो ऽसीसाश्च । अपरं वेवयवंशे यि- १८
 होहाननो हननियः सव्वयो ऽत्लियश्च । अपरं वानिवंशे मिशुल्लमो १९
 मल्लुको ऽदायाहो याश्रुवः शाको रामोतश्च । अपरं पश्चतमोयाववंशे २०
 ऽद्रः किलको विनायो मासेयो मत्तनियो वित्तुकेनो विन्नूयि मिर्नशिश्च ।
 अपरं हारीमवंशे इलियेश्वरो यिशियो मल्लियः शिमियो शिमियोनो २१
 विन्यामीनो मल्लूकः शिमरियश्च । अपरं हश्रूमवंशे मत्तनियो मत्ततः २२
 सावद इलीकेनटो यिरेमयो मिर्नशिः शिमियश्च । अपरं वानिवंशे २४
 मादयो ऽब्बाम ऊयेनो विनायो वेदियाहः किलूऊ वनियो मिरेमेत २६
 इलियाश्वो मत्तनियो मत्तनियो यासयो वानि विन्नूयिः शिमियः २८
 शेकिमियो गायनो ऽदायाहो मद्ययः शाशयः शारयो ऽसरेलः शेकि- ४१
 मियः शिमरियः शलूमो ऽमरियो यूसफश्च । अपरं निवुवंशे यिधूयेनो ४२
 मत्तथियः सावदः सिवीनो यादयो योयेनो विनायश्च । इम रत्तरजाती- ४४
 यकन्या अबहन् कतिपयानाश्च तासु जायासु सन्ताना अब्जायन्त ।

निहिमियस्य पुस्तकं ।

१ प्रथमोऽध्यायः ।

विक्रान्तमस्य दुर्दशाया नामो निश्चय निहिमियस्य शोचनमुपपन्नञ्च तदीया
 प्रार्थना च ।

इस्त्राएलियस्य तनयस्य निहिमियस्य कर्माणि । विंशतितमवत्सरस्य १
 किश्तुवेवमासि शूबनराजधान्यामहगासम् । तदानीं हनानिनामा मम १

- भातृयामेवो ज्ञेयो यिद्धदादेष्टीयाः कतिपया मनुजान् तत् स्थानमात्र-
मन् तदा ते रक्षितान् अर्धतो युद्धदासत्वाद् अवशिष्टान् विद्धदीवजो-
१ कानधि विरूपाक्षमन्वाधि मया समपृच्छन्त । तेन ते माम् अभावन्त ते
ऽवशिष्टा लोका अर्धतो दासत्वाद् उष्णिक्ता मानवा महता दुःखेनावमा-
नेन च तत्र देहे निवसन्ति किञ्च विरूपाक्षमस्य प्राकारो भग्नो पुरा-
राशि च वज्रिदग्धानि विद्यन्ते ।
- ४ तेषामेतानि बाष्पानि निश्चम्याहं कतिपयदिवसान् उपविशन् कम्बन्
५ अशोचं स्वर्गीयेश्वरस्य च गोचर उपवासं प्रार्थनाश्चाकरुर्वा इहर्षो
भारतीष्वाकथयं हे स्वर्गीय प्रभो परमेश्वर, तमेव महान् भयङ्करेश्वरः,
ये त्वयि प्रीयन्ते तवाज्ञा शृण्वन्ति च तान् प्रति त्वं नियमम् अनुकम्पां च
रक्षसि । इदानीं भवतो ऽस्य दासस्य प्रार्थनाम् आकर्णयितुं भवतः
६ शोभे अवहे लोचने चोन्मीलिते भवतां । अहं भवदीयदासानाम्
इच्छायेलीयलोकानां निमित्तं दिवानिशं भवतो गोचरे प्रार्थये, इच्छाये-
लीयलोकानां कलुषाणि स्वीकरोमि च, यतो भवतो विरहम् अस्माभिः
७ पापम् अकारि, मयापि मम पिङ्गवर्णेन च पापम् अकारि । वयं भवतो
विरहं कुक्कुम्भाख्यकुर्महि, किञ्च स्वदासेन मूससाश्चापिता भवत आदेशा
८ विधयो राज्यनीतयश्चास्माभिर्नाचरिताः । तथाहि युष्माभिराश्वाच-
क्ष्णात् मयि भिन्नजातीयानां मध्ये युष्मान् विक्रीयवति यदि सूर्य मां
प्रति परावृत्त्य मदीयान् निदेशान् शृङ्गायात् तदनुसारेण कर्माणि
९ कुर्वीमहे, तर्हि युष्माकं केषुचित् गगनस्य प्रान्तपर्यन्तं दवितेऽपि ते
तस्मात् स्थानादपि मया संप्राहिष्यन्ते निजनाम्नो वासार्थं मयाभिदक्षितं
स्थानम् आनेष्यन्ते च, यामिमां भारतीं भवान् मूससाश्चापितवान्
१० विनयेहं तामिदानीं स्मरतु । त एव भवतो दासा प्रजाश्च सन्ति,
भवान् निजेन महापराक्रमेण बलवता करेण च तान् परिक्रीतवान् ।
११ हे मत्प्रभो, विनयेऽहम् इदानीं स्वीयदासस्य प्रार्थनाया ये च भवतो
नाम्नो भक्त्या तुष्यन्ति भवदीयानां तेषां दासानां प्रार्थनायां श्रवो निद-
धातु । अपरं विनयेऽहम् अद्य स्वीयदासस्य कर्म सिद्धं करोतु पुमांश्च
एतस्य समस्तं माम् अनुकम्पितं विदधातु ।

२ द्वितीयोऽध्यायः ।

१ निहिमियस्य विवरणवदनताया मिदानं विदित्वा नृपेक्षानसंख्येन तस्य यिकृशासनं प्रति प्रेषणं २ तन्निम्नं तमोपस्थितं तदीयवैरिणां मनस्तापः ११ चण्दायां भयप्रा-
कारखालोकनं १० प्राकारस्य पुन निर्माणे यिहदीयेभ्यः प्रदत्तदानं ।

अहं महीपतेः पामभाजनवाट् आसं किञ्च नरपतेरर्तसत्तस्य राज- १
त्वस्य विंशतितमवत्सरस्य भीसने मासि महीपतेः सम्मुखे ब्राह्मणसे-
तिष्ठति मया स ब्राह्मणस्य आदाय नरपतये व्यतारि । पूर्वमहं तस्य
समक्षं कदापि विषयो नाभवम् । एतन्निदानात् नरपति मांमष्टकत् त्वं २
निरामयोऽसि तथापि त्वदीयं वदनं कुतो विवर्यमभूत्? एतत् मनः-
पोडां विमान्येन केनापि हेतुना न जायते । एतेनाहम् अतीवोद्विजन् ३
नरनाथमवादिष्यं, राजा चिरजीवी भूयात् । किञ्च मदीयपूर्वपुरुषाणां
श्रवणासौ यन्नगरं तदधुनेच्छिन्नं विद्यते तदीयगोपुराणि चाग्निदग्धानि
सन्ध्येतेन मदीयं वदनं कथं विवर्यं न भवेत्? तदानीं महीपति ४
मांमप्राचीत् त्वं किं प्रार्थयसे? ततोऽहं स्वर्ग्येश्वरम् उद्दिश्य प्रार्थनां
विधाय राजानम् उचिवाञ्, यदि नरपतेरभिमतं जायेत यदि च ५
भवतो दासा भवतः साक्षादनृगृह्येत तर्हि निवेदनमिदं कुर्वेऽहं भवान्
मां यिहदानीदृते मदीयपिष्टलोकानां श्रवणासं नगरं प्रेषयतु तं मया
तत् पुनर्निर्मायिष्यते । ततो महीपतिः स्वीयपार्श्वं समुपविष्टा महिषी च ६
मामप्राष्टां, त्वदीययात्रायां कति दिनानि भविष्यन्ति? कदा च त्वं पुन-
रावर्तिष्यसे? इत्थं मां प्रेषयितुं भूपतेरभिमते जाते मया तस्य सन्निधौ
समयो निरूपितः । अधिकन्तु मया महीपतिरुदितः, यदि क्षितिपतेर- ७
भिमतं जायेत तर्हि यिहदानीदृते ममोपस्थितिं यावद् यत् सरितः पा-
रस्था देशाधिपतयो मदीयव्रजनस्य साहाय्यं कुर्वीरन् कारणादतस्तान्
प्रति लिखितानि पत्राणि मया दीयन्ताम् । अपरं भूभृतो वनरक्षक आ- ८
सफो यत् मन्दिरपार्श्वस्य दुर्गस्य गोपुराणां नगरीयप्राकारस्य मदीय-
वेष्टनस्य गृहकाष्ठानां क्षते मया दारुणि देयात् तन्निमित्तं तं प्रति पत्रमेकं
वितरतु । तेन मांमतीश्वरस्यानुग्रहेण नरपति मया तत् सर्वं दत्तवान् ।
अपरं नरनाथो मया समं बाहिनीपतीन् हयारोहिण्यश्च प्राहिणोत् । ९
अनन्तरम् अहं सरितो ऽवारण्यानां देशाधिपतीनाम् उपकण्ठम् उप-
खाय नृपतेः पत्राणि तेभ्यो ऽददाम् । तदानीम् इच्छायेकीयवंशस्य कल्याण- १०

चेष्टार्थं मानुष एक आगमदिति निश्चय हेरिणीयमन्ववृष्टट्याम्भो
नीयदासस्य टोवियस्य च महती मगःपीडा जाता ।

- ११ अनन्तरमहं यिरूशालमम् उपस्थाय तत्र स्थाने दिनत्रयं प्रेषितवान् ।
- १२ ततो ऽहं मम सङ्गिनः कतिपयलोकाश्च राजन्यामुदतिष्ठाम् । किन्त्वोत्तरो
यिरूशालमस्य कृते यस्मिन् कार्यं मम मानसं प्रावर्त्तयत् तदहं कश्चन न
ज्ञापितवान् । अपरमहं यं वाजिनम् आरोहं तं विना कोप्यन्वः पशुः
- १३ साकं मया नासीत् । अहं निगायां निम्नभूवो द्वारेण वहिर्गत्य नागकूपं
सारदारश्च यावद् गच्छन् यिरूशालमस्य भग्नं प्राकारं वह्निदग्धानि
- १४ पुरद्वाराणि च समलोकयम् । अपरम् अहं प्रखवगस्य द्वारं राजकीय-
पुष्करिणीश्च यावद् व्रजितवान् तत्र मदीयवाहनस्य पशो गर्भनीये
- १५ वर्त्मनि न सति क्षपायामहं खोतसो मध्येन व्रजन् प्राकारं समपश्यम्
- १६ अनन्तरं पुनर्वारं निम्नभूमे द्वारेण प्रविश्य पराट्यागच्छम् । किन्तु
मया यद्यत् स्थानम् अगम्यत् यद्यच्चाक्रियत् तद् अधिपतयो नाविदुः
किञ्च तं कालं यावद् अहं यिहूदीयलोकान् याजकान् प्रमुखनरान्
अधिपतीन् कर्मकारिणश्च तत्र ज्ञापितवान् ।
- १७ अनन्तरमहं तेष्वेव ऽकथयं, वयं कीदृग् दुर्दशापन्ना आस्महे तद्
युष्माभिर्दृश्यते यिरूशालमम् उच्छिन्नं तदीयगोपुराणि च वह्निदग्धानि,
तस्माद् आगच्छत, वयम् अद्यारभ्य यन्निन्दास्पदं न भवेम कारणादस्माद्
- १८ यिरूशालमस्य प्राकारं पुनर्निर्म्मिमीमहे । अनन्तरं मां प्रतीत्यरस्य मङ्ग-
लदायको ऽनुग्रहे मां प्रति गदितानि नरपते वचनानि चैतानि तेषां
समक्षं मया वर्णितानि, तेन तं समभाषन्त भद्रं वयम् उत्थाय पुन
निर्म्माणं कुर्महे । अनेन प्रकारेण तं एतस्योत्तमस्य कार्यस्य निमित्तं
- १९ खान् बलवतो ऽकुर्वन्त । परन्तु हेरिणीयः सन्ववृष्टटो ऽम्भानीयदासः
टोविय आरोवीयो गेष्टमश्च वाचमिमां निश्चयास्मान् प्रति परिहासम्
अवज्ञाश्च विधाय गदिद्वन्तः, यूयं यदिदं कार्यं कुर्वथ तत् किं ? यूयं
- २० किं राजद्रोहं करिष्यथ ? तदानीमहम् उत्तरम् अददाम्, स्वर्गीय ईश्वरो
ऽस्माकं कार्यं सिद्धं करिष्यति । वयं तस्यैव दासाल्लस्माद् अस्माभिर्बलवथ
निर्म्माणं करिष्यते । परन्तु यिरूशालमे युष्माकं चो ऽपि भागो वाधि-
कारो वा स्मारकं चिह्नं न विद्यते ।

३ तृतीयाध्यायः ।

प्राकारो येः पुन निर्मायि तेषां नामानि स्थानानां निर्णयश्च ।

अनन्तरं प्रमुखयाजक इलियाशीवस्तस्य याजका आतरश्च समुत्थाव १
मेवदारं पुन निर्म्ममिरे तस्य कवाटे स्थापयित्वा तत् प्रावयाश्चक्रिरे,
अर्घतो मेयादुर्गमारभ्य हननेजस्य दुर्गं यावत् तत् पवित्रयाश्चक्रिरे ।
तस्य सन्निधौ यिरीहो र्मानवाः प्राकारं पुन निर्म्ममिरे । तेषामुपकण्ठे १
इन्नेस्तनयः सक्कूरः पुन निर्म्ममे । अपरं सिनायाहस्य पुत्ता मत्स्यदारं २
पुन निर्म्ममिरे तस्य वृहत्काष्ठानि चोत्थापयाश्चक्रिरे किञ्च तस्य कवाटे
कुम्भिका अर्गलानि च स्थापयाश्चक्रिरे । तेषामुपकण्ठे कोसस्य पौत्त ४
ऊरियस्य पुत्तो मिरेमोतः पुन निर्म्ममे । तस्य सन्निधौ मिशेवेलस्य पौत्तो
वेरिखियस्य पुत्तो मिशुक्तमः पुन निर्म्ममे । तस्यान्तिके वानाहस्य पुत्तः
सादोकः पुन निर्म्ममे । तस्य समीपे तिकोयोया मनुजाः पुन निर्म्ममिरे ५
परन्तु तेषां प्रमुखमानवाः स्वेषां परिदृष्टस्य कार्यं न प्रवदतिरे । अन- ६
न्तरं पासेहस्य पुत्तो यिदोयादायो विषोदियाहस्य पुत्तो मिशुक्तमश्च
पुरातनं दारं पुन निर्म्ममाते, तौ तस्य तिर्यक्काष्ठान्युत्थापयाश्चक्राते तदो-
यकवाटे कुम्भिका अर्गलानि च स्थापयाश्चक्राते । तयोः उपकण्ठे गिवियो- ७
नीयो मिलटियाहो मिरोयोयो यादोनखापरं गिवियोनीया मिस्या-
हीयाश्च मनुजाः सरितो ऽवारस्यदेशाधिपस्य सिंहासनं यावत् पुन
निर्म्ममिरे । तस्य सन्निधौ नाडीन्धमानां मधीयो हर्हयस्य तनय ८
उघीयेनः पुन निर्म्ममे । तस्योपकण्ठे गन्धवगिम्बंशोयो हनानियः पुन निर्-
म्ममे किञ्च ते दीर्घप्राकारं यावद् यिरूशालनं द्रढयाश्चक्रिरे । तेषां समीपे ९
यिरूशालनमप्रदेशस्यार्द्धभागस्याधिपति र्हरस्य तनयो रिफायः पुन निर्-
म्ममे । तस्य सन्निधौ हरूमफस्य तनयो यिदायाहो निजभवनस्य सम्मु- १०
खस्य प्राकारं पुन निर्म्ममे । तस्य समीपे हश्वर्नियस्य तनयो हट्टूश्च पुन
निर्म्ममे । अपरं हारीमस्य पुत्तो मण्खियः पहतमोयावस्य तनयो ११
हश्वरश्च तदन्यभागं चलिदुर्गश्च पुन निर्म्ममाते । तदुपकण्ठे यिरूशाल- १२
नमप्रदेशस्यार्द्धस्याधिपो हनोहेस्य तनयः शक्कूमस्तदीयदुहितरश्च पुन
निर्म्ममिरे । अनन्तरं हानूनेो सानोहनिवासिनश्च जोका निन्नभूमे दारं १२
पुन निर्म्ममिरे । ते तस्य निचयनं चक्रिरे किञ्च तस्य कवाटे कुम्भिका
अर्गलानि च स्थापयाश्चक्रिरे, अपरं सारदारं यावत् प्राकारस्य सप्त

- १४ हस्तान् पुन निर्म्ममिरे । अपरं वैयक्कोरमप्रदेशस्याधिपती रेलवस्य पुत्रा
मस्त्रियः सारदारं निर्म्ममे, स तस्य निचयनं चक्रिवान् किञ्च तस्य
१५ कवाटे कुञ्जिका अर्गलानि च स्थापयाचक्रे । अपरं मिस्पाप्रदेशस्याधि-
पतिः कञ्चोवेस्तनयः शङ्खूमः प्रखवणस्य द्वारं पुन निर्म्ममे, स तत्
निर्म्माय तदीयाच्छादनं चक्रवान् अपरं तस्य कवाटे कुञ्जिका अर्गलानि
च स्थापयाचक्रे किञ्च दायूरो नगराद् अवरोहयार्धकं सोपानं यावत्
राष्ट्र उद्यानस्य सम्मुखस्यायाः श्रीलोहपुष्करिण्याः प्राकारं पुन निर्म्ममे ।
१६ तस्योपकण्ठे वैतसूरप्रदेशस्यार्द्धभागस्याधिपतिरस्वकस्य तनयो निहि-
मियो दायूदः शवागाराणां सम्मुखे खनितायाः पुष्करिण्या अभ्यर्गे
१७ यावत् वीरलोकाणां भवनानि च यावत् पुन निर्म्ममे । तस्य सन्निधौ
जेवीयानाम् अन्तर्गता वानेस्तनयो रिद्धमः पुन निर्म्ममे । तस्य सन्निधौ
क्षीयलोप्रदेशस्यार्द्धभागस्याधिपति र्हशविषः स्त्रीयभागं पुन निर्म्ममे ।
१८ तस्य समीपे तेषां आहनिवहो ऽर्घतः क्षीयलोप्रदेशस्यार्द्धभागस्याधिपति
१९ हेनाददस्य तनयो ववयः पुन निर्म्ममे । तस्योपकण्ठे मिस्पाया अधिपति
र्येश्रुयस्य तनय रसरः प्राकारस्य वक्रभागे स्थितस्यास्त्रश्रृङ्गस्य वर्त्मस-
२० म्मुखे स्थानमपरं पुन निर्म्ममे । तस्योपकण्ठे सव्वयस्य तनयो बाल्को
यत्नं कृत्वा प्राकारस्य वक्रभागात् प्रधानयाजकस्थेलियाश्रीवस्य गेहद्वारं
२१ यावत् स्थानमन्यत् पुन निर्म्ममे । तस्य समीपे कोसस्य पौल उरियस्य
पुत्रो मिरेमेत श्रुतियाश्रीवस्य गेहद्वारम् आरभ्येलियाश्रीवस्य गेहस्य
२२ प्रान्तं यावत् स्थानमपरं पुन निर्म्ममे । तस्य सन्निधौ समभ्रुमे र्याजकलोकाः
२३ पुन निर्म्ममिरे । तदुपकण्ठे विन्यामीनेो हश्रुवस्य स्त्रीयगेहयोः सम्मुखे
पुन निर्म्ममाते । तस्यन्निधावननियस्य पौल्लो मासेयस्य पुत्रो ऽसरिषः
२४ स्त्रीयगेहस्य सम्मुखे पुन निर्म्ममे । तस्योपकण्ठे हेनाददस्य पुत्रो विन्नूवि-
रसरियस्य भवनमारभ्य प्राकारस्य वक्रम् अर्घतः कोषं यावत् स्थानम-
२५ परं पुन निर्म्ममे । अनन्तरम् ऊवयस्य तनयः पाकलो वक्रस्य सम्मुखस्य-
प्राकारस्य सम्मुखे वन्धनालयस्य चत्वरस्य समीपस्थस्य राष्ट्र ऊर्द्धप्रासा-
दाद् बहिर्वर्त्तिदुर्गस्य सम्मुखे च प्राकारं पुन निर्म्ममे । तस्य सन्निधौ
२६ परिकोशस्य तनयः पिदायः पुन निर्म्ममे । निधीनीयलोका सोपाने ऽर्घतो
गीरद्वारस्य पूर्वदिशः सम्मुखस्य स्थानं बहिर्वर्त्तिदुर्गं च यावद् ऊभुः ।
२७ तस्यन्निधौ तिकोवीया बहिर्वर्त्ति दहद् दुर्गम् आरभ्य सोपकस्यप्राकारं
२८ यावद् अपरं स्थानमेकं पुन निर्म्ममिरे । हयद्वारस्य परदिशम् आरभ्य

राजकानाम् एकैको जनो निजगेहस्य सम्मुखं प्राकारं पुन निर्म्ममे ।
 तत्सन्निधाविम्नेरस्य तनयः सादोको निजगेहस्य सम्मुखं पुन निर्म्ममे । १८
 तस्योपकण्ठे पूर्वद्वाररक्षकः शिखनियस्य तनयः शिमधियः पुन निर्म्ममे ।
 तस्योपकण्ठे श्रेणिमियस्य तनयो जनानियः साणक्षस्य यष्टः पुत्रो हानूनश्च १०
 स्थानमपरमेकं पुन निर्म्ममाते । तत्समीपे वेरिखियस्य तनयो मिशुल्लमो
 निजप्रकौष्ठस्य सम्मुखं पुन निर्म्ममे । तस्य सन्निधौ नाडोन्यमस्य तनयो ११
 मल्लिक्यो निधीनोयानां वणिजश्च स्थानं यावत् निपकद्वारस्य सम्मुखं
 प्राकारं कोणस्थं वर्त्म यावत् पुनर्निर्ममे । अपरं कोणस्थमार्गस्य मेघ- ११
 द्वारस्य च मध्ये नाडोन्यमा वणिजश्च पुन निर्म्ममिरे ।

४ चतुर्थोऽध्यायः ।

१ रिपूणां निन्दायाः कथनं ७ वैरिकां विरुद्धं रक्षकाणां स्थापनं ११ कर्मकारिणां
 हस्तेष्वक्षसमर्पणं १८ मानवान् प्रति निहिमित्यस्य मन्त्रणाकथनञ्च ।

अपरं वयं प्राकारं पुन निर्म्ममिमीमहे वाचमिमाम् आकर्ण्य सन्व- १
 ल्लटश्चोप मञ्चाक्रोधान्वितः सन् विह्वदीयान् तिरस्कृतवाञ्छ । अपरं १
 निजभातूणां शोमिरोणीयबलानाञ्च साक्षात् वाचमिमां व्याहरत्, एते
 जीर्णा विह्वदीयाः किं करिष्यन्ति ? इमे कदा निवर्त्तिष्यन्ते ? इमे किं
 यज्ञं करिष्यन्ति ? एकस्मिन् दिने किं कर्मैतत् साधयिष्यन्ति ? अस्मी-
 क्तान् पाषाणान् धूलिराशिभ्य उत्थाप्य किं सजीवान् करिष्यान्त ? तेन १
 तस्य समीपस्थो ऽम्मेनीयटोवियः कथयामास, ते यत् निचयनं कुर्वन्ति
 तत्र यदि प्रह्माल आरोहति तर्हि स पाषाणनिर्मितः प्राकारो भिद्य-
 मानः पतिष्यति । हे अस्माकम् ईश्वर अवयं कुरु, वयं निन्दिता अभ- ॥
 वाम । एतैः कृतम् अपमानम् एतान् प्रति परावर्त्तय । अपरं दासा-
 गाररूपे देशे कोठितवस्तूनीवैतान् स्थापय । एतेषां कलुषं न गोपय, ५
 एतेषाम् अधर्मं भवतः सम्मुखाद् जुप्यतां, यतस्ते निचायकानां सम्मुखे
 तव कोपम् अजनयन् । तथापि वयं प्राकारं निरमिमीमहि, ततः स १
 कृत्वा प्राकार उच्यत्वस्याहं यावत् सम्पन्नो ऽभूत् । यतो लोकानां मनः
 कर्मस्थासक्तम् आसीत् ।

अनन्तरं विरुद्धानामष्टप्राकारस्य पुनर्निर्म्माणां प्रवर्त्तते तस्य भग्न- ७
 स्थानानां जीर्णोद्धार आरभ्यते चैतन्निष्पन्न सन्वल्लटः टोविय आरवीया

- ८ अस्मीनीया असदीदीयाश्च भृशं क्रुद्धाः सन्तो यिक्त्रालमस्य विषयं बोध-
 ९ नार्थं तन्नगरस्य वृद्धे बाधनार्थं सर्वे बाधां कर्तुम् ऐक्यमन्त्रं चक्रिरे । तेन
 वयं खेषाम् ईश्वरस्य सन्निधौ प्रार्थयामहि दिवानिधं तेषां विषयं
 १० रक्षकान् अस्मापयामहि च । अपरं यिक्त्रदीयाः कतिपयलोका अपहरन्
 भारवाहका दुर्बला जाता इदानीमपि वृद्ध जीर्णं विद्यते, वयं प्राकारं
 ११ पुनर्निर्मातुं न पारयामः । अस्माकं वैरियोऽप्यक्षययन् वयम् इतैरवि-
 दिता अदृष्टास्तेषां स्थानं प्रविष्टैतान् हनिष्यामस्तत् कर्म निवर्त्तयि-
 १२ यामश्च । अपरं तेषां समीपवासिनो यिक्त्रदीया येभ्यः स्थानेभ्योऽस्मात्स-
 मीपं गमनागमने अकुर्वन्, तेभ्यः सर्वेभ्यः स्थानेभ्यो दशवारान् अस्माकं
 सन्निधिम् आगत्य तद् वधोऽवदन् ।
 १३ अपरम् अहं तेषां स्थानानाम् अधः प्राकारस्य पश्चाद् अनाहतस्थानेषु
 लोकान् नियुक्तवान् अर्थतश्चन्द्रहासशूलधनुर्धारिणो लोकान् वंश-
 १४ क्रमेण नियुक्तवान् । अनन्तरम् अहम् अवलोकयं किञ्च प्रोक्ष्याय प्रमुख-
 लोकान् अध्यक्षान् तदन्यनिखिललोकान् गदितवान् युयं तेभ्यो मा
 विभीत, महान्तं भयङ्करं परमेश्वरं स्मरत, खेषां आतृषां पुत्रपुत्रीषां
 १५ जायानां ग्रीवानाञ्च निमित्तं समरं कुर्वत । अनन्तरं तेषाम् अभिप्रायो
 अस्माभिर् वृद्ध ईश्वरेण तेषां मन्त्रणा अर्थीकृता चैतिवार्त्तायाम् अस्माकं
 रिपुभिः श्रुतायां वयं सर्वे पुनः प्राकारं गत्वा स्त्रीये स्त्रीये कार्यं प्रवर्त्ता-
 १६ महि । तदेव दिनमारभ्य मम दासेयानाम् अङ्गमनुजाः कार्यम् अकुर्वन्
 अन्याङ्गल्लोकाश्च शूलषण्णकधनुर्वर्माणि धारयन्तोऽतिष्ठन् अपरं क्षरन्त्य
 १७ यिक्त्रदावंशस्य पश्चात् सैन्याध्यक्षा अपहरन् । ये प्राकारस्योपरिष्ठात् नि-
 चययन् अकुर्वन् ये च भारान् अवहन् आरोपयन् वा ते सर्वे हस्ते-
 १८ नैकेन कर्माकुर्वन् तदन्यहस्तेन च शूलम् अधारयन् । निषावकाश्च
 सर्वे कटिषु वृद्धलङ्का अघाययन् तुरीवादकश्च मम सन्निधावतिष्ठत् ।
 १९ अनन्तरम् अहं प्रमुखलोकान् अधिपतीन् तदन्यनिखिललोकान् च
 आह्वयं, कार्यमिदं समहत् स्तुविततश्च इयमपि प्राकारस्यापरिष्ठाद् वि-
 २० कीर्त्ता मिथो दूरवर्त्तिनश्च । तस्माद् वयं कुत्रापि स्थाने युष्माभिल्लुप्तोद्भूतः
 योष्यते तत्रैवास्मात्समीपं समामन्तकम् । अस्माकम् ईश्वरोऽस्माकं नि-
 २१ मित्तं समरं करिष्यति । अनेन प्रकारेण वयं तस्मिन् कार्ये परिचयम्
 अकुर्म, अस्माकम् अङ्गमनुजाश्चाहोदयमारभ्य तारकोदयं यावत्
 २२ शूलानि धारयन्तः समतिष्ठन्तः तस्मिन् समये महा लोकाः पुनश्च

दिता एकैको जनः स्वदासेन समं यिरुशाकमस्य मध्ये निशां यापयतु,
तथा सति ते निशायाम् अस्माकं रक्षोपकारका दिने च कार्योपकारका
भविष्यन्ति । तस्मात् मया मम भ्रातृभिर्मम दासैर्मम रक्षकानुचरैश्च ११
वसनानि न मोक्षितानि, एकैकस्य शूलमेव खानम् अभवत् ।

५ पञ्चमोऽध्यायः ।

१ लोकानां कलशकथनं । कुसोदयादिनां लोकान् तिरस्कृत्य कुसोदस्य प्रतिदानाय
निहिमियस्य निदेशनं । १४ अध्यायस्य पदस्य वेतनं न गृहीत्वा निजवित्तेन बल्लो-
कानां भरणं ।

अनन्तरं निजभ्रातृणां यिहूदीयानां विरुद्धं साधारणलोकानां तदीय- १
योधिताश्च महाकलह उदतिष्ठत् । केचिद् अयदन् अस्माकं बहवः मुत्रा २
दुहितरश्च सन्ति तस्माद् वयं यथा भुञ्जानां जीवेम तदर्थं शस्यानि
ऋत्यत्वेन गृहीतवन्तः । अपरे केचिद् अयदन् वयं खेपां शस्यक्षेत्राणि ३
द्राक्षाक्षेत्राणि गृहाणि च न्यासीकृत्य दुर्भिक्षसमये शस्यानि ऋत्यत्वेन
गृहीतवन्तः । अपरे केचिद् अयदन् राजकरस्य निमित्तं वयं खेपां ४
भूमिद्राक्षाक्षेत्राणि न्यासीकृत्य मुत्रा ऋत्यत्वेनागृहीम । अस्माकं वपुष्य- ५
स्मदीयभ्रातृणां वपुषां तुल्यानि किष्वास्माकं सन्तानास्तदीयसन्तानानां
तुल्याः । किन्तु पश्यत तनया दुहितरश्चास्माभिर्दासत्वाधीनोक्तस्थाः,
अस्माकं दुहितृणां मध्ये काचिद् इदानीमपि दासत्वाधीनाः सन्ति तासां
मोचनश्चास्माकं न साध्यं यतो ऽस्माकं शस्यक्षेत्राणि द्राक्षाक्षेत्राणि चाप-
रेषां लोकानाम् अधिकारित्वे विद्यन्ते ।

तदानीम् अहं तेषाम् एतादृशं कातरत्वशब्दम् एतानि वाक्यानि च १
निघ्नस्य भ्रष्टं कुपितवान् । अपरं निजे मानसे विविच्य प्रमुखलोकान् ३
अधिपतींश्च भर्त्सयन् तेषां ऽवादिषं, यूयं निजनिजभ्रातृभ्यः कुसीदं
गृहीथ । अपरं तेषां विरुद्धं महासमाजं कृत्वागदं, अस्माकं भ्रातरो ये ८
यिहूदीयलोका इतरदेशीयेषु विक्रीता आसन् ते यथासाध्यम् अस्माभिः
पर्यन्तीयन्त, इदानीं यूयमपि किं खेपां सहजान् विक्रीषीथ? ते किम्
अस्माभिः कृतव्याः? तेन ते लोका नीरवाः सन्तो ऽतिष्ठन् किमपि
प्रतिभाषितुं नाशक्नुवन् । अपरं मया गदितं युष्माभि र्यत् क्रियते तन्न ९
भद्रम् । अस्माकं वैरिणाम् इतरजातीयलोकानां निन्दाभयाद् अस्मदीये-
भ्यस्तस्य भक्तिः किं युष्माभिर्नाचरितव्या? अहं मदीयभ्रातरो मम दा- १०

- सेवाच्च वचनमपि मुद्राणां प्रख्यापनाच्च दानेन तेषाम् उत्तमर्थाः, किन्तु मया
- ११ विनीयते, एतत् कुसीदयश्च मया अस्माभिरवस्थितम् । मया विनीयते
तेषां प्रत्यक्षेणापि प्राक्षाक्षेणापि जितवृत्ता गेहानि चास्माभिः पुन
दीयन्तां, बुद्ध्याभिश्च तेषां यानि मुद्राप्रत्यक्षाकारसत्तेजानि चक्षत्वेन
- १२ दत्तानि तेषां वृद्धकुसीदमपि पुन दीयतां । तदानीं ते कथितवन्तः, वयं
तानि प्रतिदास्यामन्तान् किञ्चन न याचिष्यामहे त्वया यद् गृह्यते तदेव
कारिष्यामहे । तदानीम् अहं याजकान् आहूय तदाभ्यानुसारेणास्माभिः
- १३ कारिष्यत इति तान् अग्रपथयम् । अपरं मया वस्त्राक्षतम् आस्त्राक्ष
गदितं, यो जन एतां प्रतिष्ठां न समाचरति, ईश्वरस्तस्य गृहाद् उपा-
र्जितविधयाच तम् इत्थम् आस्त्राक्ष क्षिपतु स चेत्थम् आस्त्राक्षितो
ऽकिञ्चनश्च भवतु । ततः हस्तः समाजस्तथास्त्रिभुक्ता परमेश्वरं धनम्
अवदत् । अनन्तरं मनुजान्तहास्यानुयायिनम् आचारम् अकुर्वन् ।
- १४ यिह्वादेशस्याधिपतित्वपदे मम नियोगस्य दिनमारभ्यार्चतो नृपते-
रर्तसक्तस्य राजत्वस्य विंशतितमं वत्सरमारभ्य द्वाविंशतमं वत्सरं या-
वद् एतान् द्वादशवत्सरान् मया मम भ्रातृनिबन्धेन च देशाध्यक्षस्य भक्ष्यं
- १५ नाभुञ्जि । मत्पुत्रवर्तिनो ऽधिपतयो लोकेषु भारम् अर्पयन्तस्तेभ्यश्चत्वा-
रिंशच्छेकनपरिमितानि दौप्याणि तदन्यद् भक्ष्यं प्राकारसञ्च गृहीत-
वन्तः, अपरं तेषां दासेया अपि लोकानां शासकत्वम् अकुर्वन्, परन्वी-
- १६ श्वराद् विभ्यता मया तज्जाज्ञियत । एतस्य प्राकारस्य कार्यं ममासक्ति-
हेतुना वयं किमपि क्षेपं नाकीर्षीम किञ्च मदीयाः सर्वे दासास्तस्मिन्
- १७ स्थाने कर्मणि मिलितवन्तः । अपरं यिह्वादीयानाम् अधिपतीनाञ्च साङ्ग-
शतं जना अस्मत्पुर्दिक्स्थानां भिन्नजातीयानां मध्याह्नाह्नाह्नम् उपकण्ठं
- १८ आगता लोकान् मदीयभोजनसत्ते समुपाविशन् । तस्मिन् समये मन्त्रि-
मित्रं प्रतिदिनम् एको नृपभः षट् उत्तममेवाश्वापथ्यन्त पक्षिणो ऽप्य-
पथ्यन्त । अपरं दशदिवसानां मध्ये बारमेकं यथेष्टा नागाविधौ प्राक्षा-
रसञ्चानीयत । तथापि लोकानां दासत्वभारस्य गरिष्ठत्वाद् अधिपति-
- १९ त्वस्य चेतनं नायाचे । हे मदीयेश्वर, एतेषां लोकानां निमित्तं मया
यानि कर्माणि अधीयन्त तदनुसारेण कल्याणाय मां स्मर ।

६ षष्ठोऽध्यायः ।

१ अनवष्टस्य धूर्तता यथाजनस्यो वेतनप्राप्तिना भविष्यदादिना निहिमियं वाचयितु

तस्य चेद्वनं १५ कर्षाक्षः सनाप्रिप्राप्तवान् वैरिणाम् अद्वेजनं १० रिपुभिः सप्त
प्रमुखयिद्धदीयानां गुप्तमन्त्रशायाः प्रकटीभवन् ।

अनन्तरं मया प्राकारः पुनर्निर्मितस्तस्य मध्ये किञ्चन कीर्णं स्थानं १
न विद्यते केवचं दारैः कवाटानां संयोगस्तदानीमपि न कृत एतस्यां
वाक्तायां सन्वक्ष्णटेन टोवीयेनारवीयगेशमेनास्माकम् अन्यैर्वैरिभिश्च
श्रुतायां सन्वक्ष्णटो गेशमश्च मां हंसितुं मतिं विधाय दूतेन माम् प्रति २
वच इदं प्राहिणुताम्, आगच्छ वयम् आनुप्रान्तरस्थेषु ग्रामेषु परस्परं
साक्षात् कुर्महे । ततो मया दूतैरिदं प्रतिवचनं तौ प्रति प्रहितम्, २
अहम् एकं महत् कर्मानुतिष्ठामि, तत्रावरोढुं न पारयामि । मयि
श्रेयिष्ठ्यं विधाय युष्माकं सन्निधिं गते कर्म कुतो निवर्त्तिष्यते? इत्थं ४
चतुर्वारं तैर्ममोपकण्ठं लोका प्रहिता मयापि तान् प्रति तादृशं प्रत्यु-
त्तरं कृतं । अनन्तरं सन्वक्ष्णटस्तेन प्रकारेण पञ्चमं वारं मम सन्निधिं ५
निजं दासेयं प्राहिणोत् । तस्य करे मुक्तं पञ्चमेकमासीत् तन्मध्य एतादृ- ६
शानि वाक्यानि लिखितान्यविद्यन्त, त्वं यिद्धदीयाश्च राजभोहं विधातुं
मतिं कुर्वथ तन्निदानात् प्राकारं पुनर्निर्मिमीषे पश्चात् त्वं तेषां राजा
भविष्यसीति किंवदन्ती भिन्नजातीयानां मध्ये श्रूयते गेशमेनापि तदेवो-
च्यते । अपरं यिद्धदीयानां नृपतिरेको विद्यते त्वं स्वस्य कृते यिष्टप्राप्तये ७
वच इदं घोषयितुं भविष्यदादिनो न्ययुज्याः । इदानीम् एतद्वा-
क्यानुयायिनी वाक्ता नृपेण श्रोष्यते तस्माद् आगच्छावां मित्रित्वा
मन्त्रयावः । तदानीम् अहं दूतेन तं प्रति वाचमिमामवादयं त्वया ८
यद्यद् वचो गदितं तद् यद्यर्थं नहि, तत् तवैव मनसा कल्पितम् ।
एतस्मिन् कर्मणि तेषां हस्ता दुर्बला भवन्तु तेन तन्न सेव्यतीत्याशया ९
ते सर्वे उष्मान् अत्रासयन्, अतो हे परमेश्वर त्वं मम हस्तौ वजिनौ
कुरु । अनन्तरं मिहेटवेणस्य पौत्रो दिलायस्य पुत्रो यः शिमयियो १०
उवबद्ध आसीत् मयि तस्य निवेशनं गते सो उवादीत्, ईश्वरस्य मेहे
ऽर्थतो मन्दिरस्य मध्यस्थाने मित्रित्वास्माभिर्मन्दिरस्य दाराणि बध्यन्तां
यतस्ते त्वां आपादयितुमार्गमिच्छन्ति क्षब्धायामस्यामेव त्वां आपाद-
यितुम् आगमिष्यान्ति । तेनाहम अभ्याये मनुज्यो मनुजः किं पलायि- ११
ष्यते? मनुज्यो मानवः प्राणरक्षार्थं किं मन्दिरम् आश्रयिष्यते? मया
तन्न प्रवेक्ष्यते । अनन्तरम् ईश्वरस्तं न प्राहिणोत् स मम वैरित्वात् तद् १२
भविष्यवचनम् अभवत् किञ्च टोवीयः सन्वक्ष्णटश्च तस्मै वेतनं प्राय-

- ११ अहता मया विविच्यैतद् अथोधि । अहं यद् विभ्यत् तत् कर्म कुर्वीं यात-
कक्षाचरेयमित्यं तयोरभिमततात् कृत्वातिं गत्वा ताभ्यां निम्नीयो
१४ भवेयम् एतत्कृते तौ तस्मै वेवर्गं क्खतरताम् । हे मदीयर् टोवियः सन-
वस्तो भविष्यद्वादिनो नोयदिया तदितरे च ये भविष्यद्वादिनो माम्
अभीषयन् ते निजक्रियानिदानात् त्वया स्मर्यन्ता ।
१५ अनन्तरं द्विपक्षाद् दिवसानां मध्य इल्लमसस्य पञ्चविंशे दिवसे
१६ प्राकारः समाप्तिम् अगमत् । तदानोम् अस्माकं निखिलैः परिपत्ति-
भिस्तस्यां वार्त्तायां श्रुतायाम् अस्मच्चतुर्दिक्स्थभिन्नजातीयेषु तस्मिन्
कर्मणि दृष्टे ते ऽतीव विवर्णवदना अभवन् यत एतत् कर्मास्माकम्
ईश्वराद् अभवदिति तैरबोधि ।
१७ तस्मिन् समये यिह्मदावंशस्य प्रमुखमानवाः टोवियस्य सन्निधिं बहूनि
पञ्चाब्धि प्राहिण्वन् तथा टोवियस्य पञ्चाण्यपि तेषां सन्निधिम् आग-
१८च्छन् । यतः स आरहतनयस्य शिखिनियस्य जामातासीत् किञ्च तस्य
तनयो यिहोहानना वेरिगियतनयस्य मिशुल्लमस्य दुहितरं कृत्वा
एतद्विदानाद् यिह्मदामध्ये बहवो मानवाः शपथेन तस्य वशा जाताः ।
१९ ते मम संमत्तं तस्य नुतिमं अकुर्वन् अपरं मदीयवार्त्तामपि तस्य समक्षं
अगदन्, किञ्च टोवियो मां आसयितुं मां प्रति पञ्चाब्धि प्राहिणोत् ।

७ सप्तमोऽध्यायः ।

- १ हनाने हनानियस्य च हनस्य यिह्मशालमस्य समर्पणं ४ बाबिलान् आगतानां
वन्दिमनजानां संख्या ४९ याजिकानां सेवीयानां मायकानां दासप्राप्तानां निषी-
मीयानां सुलेमनो दासवर्गोपानाम् अतिदिनवर्षप्राप्तकालात् कथनं ११ निजि-
कलोकानां संख्या पञ्चादोनः संख्या प्रधानलोकानां दानानि च ।
२ अनन्तरं प्राकारे निष्मिंते मया द्वारेषु कवाटान्ययुज्यन्त, अपरं द्वार-
३ प्राङ्का गायका सेवीयाश्च नियुक्ताः । अनन्तरं मया निजभ्राता हनानि
दुर्गमधिपति हनानियस्य यिह्मशालमस्याध्यक्षत्वे नियुक्ता यतो हनानियो
४ विश्वाख्यः पुमान् ईश्वरभक्त्या बह्वो विशिष्टश्चासीत् । अपरम् अहं
तौ समादिशं यावत् सूर्यरश्मिः सतापो न भवति तावद् यिह्मशालमस्य
द्वाराणि युवाभ्यां न मोचयितव्यानि । अपरं मनुष्येषु खमेहानि न
प्रविष्टेषु द्वाराणि रोड्द्वार्यर्गलैश्च बद्धव्यानि । किञ्च यिह्मशालमनि-
वासिनो युवाभ्यां रक्षकवर्गेषु निरोक्तव्याः, एकैको जनः द्वीवरक्षकवर्गे

स्त्रीयगेहसम्मुखे च नियुज्यतां । यतो नगरं सुविततं सुमहत्वास्ति किन्तु ४
तन्मध्ये स्त्रीकलौका विद्यन्ते गेहनिर्माणाश्च न प्रवर्तन्ते ।

अपरम् अहं यत् प्रमुखलोकान् अधिपतीन् तदन्यलोकान्श्च गणनार्थं ५
सङ्गृह्णीयाम् इत्यस्मिन् अर्थे मदीयेन्धरो मम मनः प्रावर्तयत् किञ्च मया
बाबिलाद् आगतानां मनुजानां वंशावलिस्तु चकं पञ्चमेकम् अलम्भि
तत्रैतानि वचांसि लिखितान्यासन् ।

बाबिलीयनृपेण निवृत्तलित्सरेण प्रवासिता जनपदस्य ये वन्दिलोका १
यिरूशालमं यिहूदादेशीयानि निजमगराणि वा प्रत्यागन्तुं यात्रां वि-
धाय सिरब्बाबिलो येऽश्रूये निहिमियो ऽसरियो रयमाहे नहमानि ७
मर्दिखयो विलशनो मिसपरो विगवयो निहूमे वानाहृत्तैः समं परा-
हत्याजम्भुस्तेषाम् इत्यायेलीयलोकानां संस्था । परियोश्चवंशस्य शताधिके ८
हे सहस्रे द्विसप्ततिजनाः । शिफटियवंशस्य द्विसप्तत्यधिकानि त्रीणि ९
शतानि जनाः । आरह्ववंशस्य पञ्चसप्तत्यधिकानि षट्शतानि जनाः । १०
पह्तमोयाववंशस्य येऽश्रूयेयाववंशीया अष्टादशधिकाष्टशताधिके ११
हे सहस्रे जनाः । एलमवंशस्य चतुःपञ्चाशदधिकशतद्वयाधिकं सहस्रं १२
जनाः । सतूवंशस्य पञ्चचत्वारिंशदधिकान्यष्टशतानि जनाः । सक्केयवं- १४
शस्य षष्ठ्यधिकानि सप्तशतानि जनाः । विन्नूयिवंशस्याष्टचत्वारिंशदधि- १५
कानि षट्शतानि जनाः । वेवयवंशस्याष्टाविंशत्यधिकानि षट्शतानि १६
जनाः । अस्रगदवंशस्य द्वाविंशत्यधिकशतत्रयाधिके हे सहस्रे जनाः । १७
अदोनीकामवंशस्य सप्तषष्ठ्यधिकानि षट्शतानि जनाः । विग्वयवंशस्य १८
सप्तषष्ठ्यधिके हे सहस्रे जनाः । आदीनवंशस्य पञ्चपञ्चाशदधिकानि षट्- १०
शतानि जनाः । आटेरवंशस्य द्विष्कियवंशीया अष्टमवतिजनाः । ह्यू- २१
मवंशस्याष्टाविंशत्यधिकानि त्रीणि शतानि जनाः । वेत्सयवंशस्य चतुर्विं- २२
शत्यधिकानि त्रीणि शतानि जनाः । हारीफवंशस्य द्वादशधिकं शतं २४
जनाः । गिवियोनवंशस्य पञ्चमवतिजनाः । वैतकेहमीया निटोफाही- २६
याश्च मनुजा अष्टाशीत्यधिकं शतं जनाः । अनाघोतीया मनुजा अष्टा- २७
विंशत्यधिकं शतं जनाः । वैयस्नावतीया मनुजा द्विचत्वारिंशज्जनाः । २८
किरियतयिहारीमीयाः किफोराहीया वेरोतीयाश्च मनुजास्त्रिचत्वा- २९
रिंशदधिकानि सप्तशतानि जनाः । रामोतीया मेवादीयाश्च मनुजा ३०
एकविंशत्यधिकानि षट्शतानि जनाः । मिक्मसीया मनुजा द्वाविंशत्य- ३१
धिकं शतं जनाः । वैथेकीया अयोयाश्च लोकास्त्रयोविंशत्यधिकशतं जनाः । ३२

- १४ अन्यनिबोर्मनुजा द्विपक्षाशब्जनाः । अन्यैकमवंशस्य चतुःपक्षाशब्दधि-
 १५ कश्चतदयाधिकं सहस्रं जनाः । हारोमवंशस्य विंशत्यधिकानि त्रीणि
 १६ शतानि जनाः । यिरीऊवंशस्य पञ्चदशविंशदधिकानि त्रीणि शतानि
 १७ जनाः । अपरं कोदवंशस्य हारीदवंशस्य सोनोवंशस्य चैकविंशत्यधि-
 १८ कानि सप्तशतानि जनाः । सिनायावंशस्य विंशदधिकमवशतधिकानि
 त्रीणि सहस्राणि जना आसन् ।
- १९ याजकानाम् ३४ संख्या । येयूयवंशजयिदयियवंशस्य त्रिसप्तत्यधि-
 २० कानि नवशतानि मनुजाः । इम्मेरवंशस्य द्विपक्षाशब्दधिकं सहस्रं जनाः ।
 २१ पशूऊरवंशस्य सप्तचत्वारिंशदधिककश्चतदयाधिकं सहस्रं जनाः । हारी-
 मवंशस्य सप्तदशाधिकं सहस्रं जनाः आसन् ।
- २२ जेवीयानामियं संख्या । होदवियवंशे येयूयस्य कद्दीयेकस्य च वंशस्य
 चतुःसप्ततिजना आसन् ।
- २३ गायकानामियं संख्या । आसफवंशस्याष्टचत्वारिंशदधिकं शतं जना
 आसन् ।
- २४ हारपाकानामियं संख्या । शलूमवंशस्याट्टेरवंशस्य टल्मेनवंशस्या-
 क्लूववंशस्य हट्टीटावंशस्य च साकल्येनाष्टाविंशदधिकं शतं जना आसन् ।
- २५ निधीनोयजोक्कानामियं संख्या । सीहो हसूपाः टब्बायोतः केरोसः
 २६ सीयः प्रादोनो जिवागाहो हगावः शलूमयो हाननो गिह्लो गहरो
 २७ राया रिह्लोने निकोदो गसम उघः पासेहो वेघयो मियूनोयो निफूघो-
 २८ यो वक्बूको हसूपा हरहरो वसकूतो मिहोदा हर्शा वर्कासः सीधिराः
 २९ तेमहो निह्लोहो हट्टीफाश्चैतेषां निखिकानां वंशनिबह आसीत् ।
- ३० सुजेमनो दासानां वंशनिबहस्यैवं संख्या । सोटयः सोफेरतः फिहूदा
 ३१ याकाहो दकोहो गिह्लः शिफटियो हट्टीकः पोखेरतहत्वावायीम
 ३२ आमोनश्चैतेषां सर्वेषां सन्ताननिबह आसीत् । निधीनोयाः सुजेमनो
 दासानां सन्तानाश्च साकल्येन दानवत्यधिकानि त्रीणि शतानि जना
 ३३ आसन् । अपरं तेक्मेनहात् तेक्हर्शातः फिहूदाद् अरोनाद् इम्मेरा-
 चाग्रता एते मनुजा इन्हायेकीयवंशा भवन्ति न वेति निश्चयार्थं निज-
 ३४ निजयिहवंशस्य मोनस्य च प्रमात्रं दानुं न पारयामासुः । दिनायः
 टोबियो निकोदश्चैतेषां वंशानां द्विचत्वारिंशदधिकानि शटशतानि
 ३५ जना आसन् । अपरं याजकवंशस्य मध्ये हबायस्य कोसस्य वसिह्वस्य
 च सन्तानाः । एव वसिह्वयो गिजियदीयवसिह्वस्य दुहितरमेका क्लू

तस्य नाम्ना विख्यातो ऽभवत् । वंशवृक्षौ गणितलोकानां मध्य एते स्तेषां १४
वंशपत्रं गृह्यत्वा न केभिरे तत्कारणाद् अमुचयः सन्तो याजकत्व-
पदाद् भूता अभवन् । किञ्च शासकस्तान् अवदत्, यावद् ऊरीम- १५
तुम्भीमयोरधिकारी याजक एको न भविष्यति तावत् पवित्रं वस्तु
युष्माभिर्न भोक्तव्यं ।

अपरञ्च संगृहीताः कृत्स्नसमाजीयाः षष्ठ्यधिकशतत्रयाधिकानि दा- १६
चत्वारिंशत्सहस्राणि जना आसन् । तदितरे तेषां दासा दास्यश्च सप्त- १७
त्रिंशदधिकशतत्रयाधिकानि सप्तसहस्राणि जना आसन् । किञ्च तेषां
मध्ये पञ्चचत्वारिंशदधिके द्वे शते गायका गायिकाश्चासन् । तेषां हयाः १८
षट्त्रिंशदधिकानि सप्तशतान्यासन् अश्वतराश्च पञ्चचत्वारिंशदधिके द्वे
शते आसन् । महाकुशश्च पञ्चत्रिंशदधिकानि चतुःशतानि गर्दभाश्च १९
विंशत्यधिकसप्तशताधिकानि षट्सहस्राण्यासन् ।

अनन्तरं पितृवंशानां केचित् मुख्यलोकास्तत्कर्मणि दानानि व्यत- २०
रन् । विशेषतः शासको भाग्डागारे सहस्रैकादशपरिमितं काञ्चन
पञ्चाशद् भाजगानि त्रिंशदधिकपञ्चशतानि याजकानां वसनानि च
व्यतरत् । अपरं प्रधानपितृकाः कतिपयलोकास्तत्कर्मणो भाग्डागारे २१
विंशतिसहस्रादशपरिमितानि सुवर्णानि शतद्वयाधिके द्वे सहस्रे
अर्द्धशेष्टकरजतानि च व्यषाजयन् । अपरं तदन्येकोऽयं ददाय तर्हि- २२
शतिसहस्रादशपरिमितानि हेमानि द्वे सहस्रे अर्द्धशेष्टकरजतानि
सप्तषष्टियाजकीयवसनानि चासन् । अनन्तरं याजका लेवीया द्वार- २३
पाका गायका अन्ये मनुजा निधीनीया निखिलेखायेलीयमनुजाश्च निजे
निजे नगरे निवस्तुम् धारभन्त ।

८ अष्टमोऽध्यायः ।

१ यवस्थाया वाक्काणां पठनं अवकाश २ लोकानाम् आनन्दः ११ उपदेशोपायार्थं
मनोजिघामं १६ षट्कर्मसोत्पत्त्यवधारणम् ।

अनन्तरं सप्तमे मासि समुपागत इत्यायेलीयलोकेषु च खीयनगरेषु १
वसतिं कृतवस्तु निखिला मनुजा नीरदारस्य सम्मुखस्थे सन्निवेशे जनैक-
वत् सम्भूयाध्यापकम् इवाहम् अवदन्, परमेश्वर इत्यायेकवंशं यां
अवस्थाम् आधापयत् मूससक्तद्वयवस्थापुस्तकं भवतानीयताम् । ततः २
सप्तममासस्य प्रथमे दिवसे याजक इवाहः समाजस्य समक्षम् अर्प्यतो

- नारीपुरुषादयो यावन्तो मनुजा निश्चयं बोद्धुं शक्नुवन्ति तेषां सन्निधि
 १ तत् शास्त्रम् आनिनाय । अपरं नीरदारस्य सम्मुखस्थे सन्निवेशे नारी-
 पुरुषादयो यावन्तो मनुजा बोद्धुं शक्नुवन्ति तेषामुपकण्ठे स प्रभात-
 मारभ्य मध्याह्नकालं यावत् तत् पपाठ तेन निखिला लोका व्यवस्था-
 २ यन्त्यश्रवणे श्रोत्राणि निदधिर । अध्यापक इत्याहस्तत्कर्मणः कृते निर्म्मि-
 तस्य काष्ठमयमञ्चस्योपरिष्ठाद् उदतिष्ठत्, अपरं मत्तयियः शोभा अनाय
 ऊरियो हिल्कियो मामेयाहर्षते तस्य दक्षिणपार्श्वे किञ्च पिदायो
 मोशायेलो मस्कियो हशुमो हसुवदानाहः सितरियो मिशुल्लमर्षते
 ५ तस्य वामपार्श्वे समतिष्ठन्त । ततो ऽध्यापक इत्याहः सर्वलोकभ्य उच्चतर-
 स्थाने सन्तिष्ठमानो निखिललोकानां साक्षात् पुस्तकं मुक्तीचकार,
 ६ तेन पुस्तके मुक्तीक्रियमाणे सर्वे लोका उदतिष्ठन् । अनन्तरम् इत्याहो
 महतः प्रभोः परमेश्वरस्य धन्यवादम् अकार्षीत् तेन निखिललोका ऊर्ध्व-
 बाहवो भवन्तस्तथास्तु तथान्विति गदितवन्तः किञ्च शिरांसि जम-
 ७ यित्वा मुखे भुवं संस्पृश्य परमेश्वरस्य भजनम् अकुर्वन्त । अपरं येशूयो
 वानिः शेरैवियो यामीनो ऽकूवः शब्धिषयो होदियो मांसयाहः किनीटो
 ऽसरियो योषावन्दो हाननः पिलायो लेवीयाश्च मनुजान् व्यवस्थाम्
 ८ अवोधयन् ततो मनुजाः स्वे स्वे स्थाने तस्थिवांसः । अनेन प्रकारेण ते
 स्पष्टम् उच्चारयन्त ईश्वरस्य व्यवस्थां पठितवन्तः पठनसमये तदीयार्थं
 कुर्वन्तो लोकान् अवोधयन् ।
 ९ अपरं शासिता निहिमियो अध्यापक इत्याहो याजको लोकानां
 शिक्षयितारो लेवीयाश्च निखिललोकान् अगदन्, इदं दिनं युष्माकं
 परिहृष्टस्य परमेश्वरस्य प्रयतं दिनम् । अथ युष्माभिर्न शोचितव्यं न वा
 क्रन्दितव्यं । यतो व्यवस्थाया वाक्त्वानि प्रदग्बन्तः सर्वे लोकाः क्रन्दनम्
 १० अकुर्वन् । पुनः स तान् अवादीत्, गच्छत पृथं वन्तु भुङ्ग्ध्वं मिष्टं वन्तु
 पिवन्त च किञ्च येषां कृते किञ्चिदपि नापकल्पितं विद्यते तेषां भागान्
 प्रहिणुत । अद्यतनम् अस्मदीयप्रभोः पवित्रं दिनं यूयं शोकं मा कुर्वध्वं,
 ११ यतः परमेश्वरीयो य आनन्दः सैव युष्माकं शक्तिः । अनेन प्रकारेण
 लेवीया निखिलान् लोकान् शान्तयन्तो ऽवदन् नीरवा भवत, अथ
 १२ पवित्रं दिनं, यूयं शोकं मा कुर्वध्वं । तदानीं सर्वे मनुजाः स्वान् प्रति
 कथितानि वाक्त्वानि बुद्ध्वा भोजनं पानं भागप्रदत्तं भक्षणम् आनन्दं च
 कर्तुम् अगमन् ।

अपरं द्वितीये दिने सर्वलोकानां प्रधानपिटका नरा याजका जेवी- १९
याश्च मिलित्वा व्यवस्थाया वाक्कानि नोद्धुम् उपाध्यायस्तेप्राहस्य सन्नि-
धिम् आत्रजन् । तदानीं परमेश्वरो मूससा यां व्यवस्थाम् आदिष्टवान्, १४
तन्मध्ये निखितो ऽयं विधित्स्तरकम्भि, यथा, सप्तममासस्य पर्वसमय
इच्छायेलीयवंशैबटजेषु वस्तथम्, अपरं यूयं लिप्यनुसारेणोडजान् नि- १५
र्मातुं पर्वतं गत्वा जितवृक्षाणां वन्यजितवृक्षाणां मेन्धीनां खर्खूरवृक्षा-
णां बडपर्वतवृक्षाश्च शाखा आनयतेति वाक्यं तैः स्वेषां निखिजनगरेषु
यिरूशालमे च घोषयितव्यं प्रचारयितव्यम् ।

• तेन मनुजै र्वहि गत्वा शाखा आनीयैकैकस्य गेहपृष्ठे प्राङ्मुखे चाप- १६
रम् ईश्वरीयमन्दिरस्य प्राङ्मुखेषु नीरहारस्य सन्निवेश इफ्रयिमीयदारस्य
सन्निवेशे च स्वेषां कृत उटजा निर्मिताः । युद्धदासत्वात् परावृत्तानां १७
लोकानां कृत्स्नः समाज उटजान् निर्माय तेघूटजेषु प्रावसन् । नूनपुत्रस्य
यिहोशूयस्य समयमारभ्य तद्दिनं यावद् इच्छायेलीयवंशात्तादृशं न कृत-
वन्तः । तस्मात् महानन्दो ऽभवत् । किञ्च प्रथमं दिनम् आरभ्य शेषं १८
दिवसं यावत् प्रतिदिनम् ईश्वरीयव्यवस्थापुस्तकस्य पाठो ऽभवत् । इत्थं
ते सप्तदिनान्युत्सवम् आचरन् किञ्च विध्यनुसारेणार्चने दिवसे कार्य-
त्यागो ऽजायत ।

८ नवमोऽध्यायः ।

१ उपवासस्य पञ्चानापस्य च कथनं ४ परमेश्वरीयानुपहस्य स्त्रीप्रापानाश्च स्त्रीकरणं ।

तस्य मासस्य चतुर्विंशे दिवसे इच्छायेलीयवंशा उपवस्तुं श्राणवस- १
नानि परिधातुं मस्तकेषु धूली र्मन्त्रयितुश्च स्थान एकस्मिन् मिलिताः ।
अपरम् इच्छायेलीयवंशाः परजातीयेभ्यो लोकेभ्यः पृथग्भूय सन्निष्ठ- २
मानाः स्वेषां पापानि खपिष्टलोकानाश्च दुरितानि च स्त्रीकृतवन्तः ।
किञ्च तेषु स्वेषां स्थाने स्थितवत्सु दिवसस्य चतुर्थ्यां यावत् तेषां परि- ३
वृत्तस्य परमेश्वरस्य व्यवस्थापुस्तकम् अपठ्यत, तदन्यं चतुर्थ्यां यावत्
ते पापस्त्रीकारं स्वेषां परिवृत्तस्य परमेश्वरस्य भजनश्चाकुर्वन्त ।

अपरं येयूयो वानिः कद्मीयेनः शिवनियो वृन्निः शैरेवियो वानिः ४
किनानिश्च जेवीयानां मच्च उत्तिष्ठन्तः स्वेषां प्रभुं परमेश्वरम् उद्दिश्य
प्रोचैःस्त्रेव प्रार्थनाम् अकुर्वन्त । अनन्तरं येयूयः कद्मीयेनो वानि ५

- हृश्वनियः शरेवियो होदियः शिवनियः पिपाशियश्चेते जेवीया अम-
 दन्, यृथम् उल्लाय खेधां परमेश्वरस्य मित्यस्यायिनं धन्यवादं विधत्त,
 यथा, सर्वस्माद् धन्यवादात् स्तुतेष्व अंशं यत् तदीयं मौरवान्तितं
 १ नामधेयं तद् धन्यं भवतु । त्वमेवाद्वितीयः परमेश्वरः । गमनं सर्वोप-
 रिच्छं स्वर्गं तदीयानि सर्वानि बलानि च वसुमती तन्त्रानि सर्वानि
 वस्तूनि च जलधितन्त्रानि सर्ववस्तूनि च त्वयैव सखजिरे त्वमेव तेषां
 २ सर्वेषां जीवयितासि स्वर्गाय बलानि च तव भजनं कुर्वते । हे यिहोवा,
 त्वमेव स ईश्वरो य इब्रामं वरित्वा कसदीयानाम् उरनगराद् बहि-
 ८ व्युत्त तदीयं नामधेयम् इब्राह्ममित्यकार्षीः । अपरं कसत्तात् तस्मै
 मनसो विश्वास्यतां दृष्ट्वा तेन समं नियमं विधाय किनानीयानां चित्ती-
 यानाम् इमेरीयाणां पिरिषीयाणां यिवूधीयाणां गिर्गाशोयानाञ्च जन-
 पदं तदीयवंशाय दातुं प्रतिश्रुतवान् तव तद् वाणं साधितवाञ्च,
 ९ यतस्त्वं धर्मस्वरूपः । त्वं मिसरदेशे उम्माकं पूर्वपुरुषाणां दुर्गतिम् अदा-
 १० क्षीरारवीयसागरस्य तीरे तेषां प्रार्थनाम् अस्वीकरोष । अपरं फिरोज-
 स्तस्य दासानां तदीयजानपदानां सर्वेषाञ्च समस्तं त्वं लक्ष्म्यान्वाक्यर्थ-
 कर्माणि च दर्शितवान् यतो मिखीयास्तेषां विरुद्धं धर्मम् आचरन्
 ११ अत्र त्वं मनो निधायोव यशः प्राप्तः । अपरं त्वया तेषां सम्मुखे जलधौ
 दिधा विभक्ते ते स्थलेनेव जलधौ मध्येन पारं गताः किञ्च जलराशौ
 यदत् पाषाणा निक्षिप्यन्ते तदत् तेषाम् अनुधावकास्तथा गम्भीरतोयेषु
 १२ निक्षिप्ताः । अपरं त्वं दिवा मेघस्तम्भेन रजन्याञ्च तेषां गन्तव्यमार्गदी-
 १३ पक्केन वज्रस्तम्भेन तान् अगमयः । अपरं त्वं सीनयगिरिम् अवबद्ध्वा
 गगनात् तैः समम् आकपितवान् तान् प्रति न्यायविचाराणां यथार्थ-
 १४ व्यवस्थां उत्तमान् विधीन् आदेशाञ्च समाप्तापयः । किञ्च निजं प्रयत्नं
 विश्रामदिनं तान् आश्चापयः, अपरं निजदासेन मूससा तान् विधीन्
 १५ आदेशान् व्यवस्थाञ्च समादिशः । किञ्च तेषां क्षत्रिवारजाय खगात् तेभ्यो
 भक्ष्यम् अदाः, पिपासानिवारणार्थञ्च शैलात् तोयं निरगमयः, किञ्च
 त्वं तेभ्यो वं नीकृतं दातुं शपथमकार्षीस्तत्परिग्रहणार्थं तं प्रवेष्टुं तान् आ-
 १६ षापयामासिच । तथाप्युम्माकं ते पूर्वपुरुषा धर्मम् आचरेदवाध्याः
 १७ सन्तस्त्वदीयाश्चासु मनांसि न निदधिर । ते वशताम् अस्वीकृत्य तेषां
 निमित्तं त्वया लतान्याक्यर्थकर्माणि विसम्भूतः, किञ्चावाध्याः सन्तो नि-
 देशकृतेन पुनर्म्भारं दासत्वावस्थां गन्तुं नायकमेकं निययुजिर । तथापि

क्षमावान् दयालुरनुकम्पावान् क्रोधे धीरो ऽनुग्रहे महान् ईश्वरो यस्तुं
 त्वया ते न तत्त्वजिरे । ते गलितधातुना वत्सप्रतिमां निर्माय जगदुः १८
 यथा सा देवता यथा वयं मिसरत आनिन्यामहे । इत्थं महाक्रोधात्पा-
 दकेषु कर्मसु तैर्विहितेष्वपि त्वं निजप्रभूतानुकम्पातः प्रान्तरे तान् १९
 न तत्त्वजिथ दिवा तेषां मार्गप्रदर्शको मेघस्तम्भो रजन्याश्च गन्तव्यवर्त्मदी-
 पको वज्रिस्तम्भस्तेषां पुरतो नापससार । किञ्च त्वं तेभ्य उपदेशं प्रदातुं २०
 निजं सदात्मानं तेभ्यो विश्राणयाश्चकर्थं त्वया दत्तं मान्नाभक्ष्यं तेभ्यो ना-
 पजह्यर्थं किञ्च पिपासायां जातायां तेभ्यो ऽम्भांसि वितेरिय । त्वं २१
 अत्वारिंशदत्सरान् यावत् प्रान्तरे तान् परिपालयाश्चकर्थं तेषां कस्यापि
 वस्तुनो ऽभावे न बभूव, तेषां वसनानि न जेरुस्तेषां पदानां स्फीत-
 तामपि न बभूव । अपरं त्वं राष्ट्राणि जातीश्च तेषु समर्थं सर्वदिदु २२
 तान् विस्तारयामासिथ तेन ते नृपतेः सोहो नो देशम् अर्थतो हिष्ट-
 वानीयनरूपते र्जनपदं वाश्नोयन्टपतेरोगस्य जनपदश्च भोगार्थं लेभिरे ।
 अपरं त्वं विहायसो नक्षत्राणीव तेषां वंशान् वर्जयाश्चकर्थं किञ्च यूयम् २३
 र्जनं जनपदं भोगार्थं प्रविशतेति वाक्यं तेषां पितृलोकां यं जनपदमधि-
 त्वयोक्तास्तं जनपदं तान् आनिनयिथ । अनन्तरं तं जनपदं प्रविशन्त- २४
 स्तेषां वंशास्तमधिचक्रिरे किञ्च त्वं तेषां समक्षं तद्देशनिवासिनः किना-
 नीयान् पराजिग्यिषे किञ्च राजनिवहेन समं जनपदस्थान् निखिल-
 मानवान् तेषां वशीकृत्य तान् प्रति खेच्छानुसारतः कर्तुं दधि । तेन २५
 हेतुना ते तेषां गाढानि नगराण्युर्वरां भूमिश्च जगृहः सव्यावेधवित्तैः
 पूर्णानि गेहानि खनितान् प्रहृन् गोस्तनीक्षेत्राणि प्रभूतान् फलवतो
 विटपिनश्च लेभिरे किञ्च भुज्जानाः सौहित्यम् ईयुः पुष्टाश्च बभूवु
 र्भवतो महावदान्यत्वेनापप्यायिरे च । तथापि तैः प्रतीपीभूय भवतः २६
 प्रतिकूलाचरणं कृत्वा भवदीया व्यवस्था पृष्ठतश्चक्रे भवतो दासा ये
 भविष्यदादिनस्त्वां प्रति तान् परावर्त्तयितुं तेषां विरुद्धं साक्षित्वं
 ददिरे तान् ते व्यापादयाश्चकुर्महाष्टयोत्पादकानि कर्माणि चक्रिरे
 च । ततः परं त्वया तेषु सपत्नानां करेषु समर्पितेषु तैस्ते चिक्षिणिरे २७
 किञ्च श्लेशसमये त्वाम् उद्दिश्य तेषु प्रार्थनां कृतवत्सु त्वया स्वर्गे ताम्
 आकर्ण्य स्वीयप्रभूतानुकम्पया तेभ्य उद्धारयितारो दत्तास्ते च परिपत्थिनां
 करेभ्यस्तान् उद्धारयाश्चक्रुः । इत्थं विश्रामं लब्ध्वा तेषु पुनर्व्वारं भवतः २८
 समक्षं कुत्सिताचारं कर्तुं प्रवृत्तेषु भवान् तान् प्रत्यर्थिनां करेषु सम-

- पर्यामास ततः प्रवर्धिषु तेषाम् उपरिष्ठात् प्रभुत्वं कुर्वन्सु तैः पराङ्मुख-
त्वात् उद्दिश्य प्रार्थनायां कृतायां त्वं स्वर्गे तां निशम्य निजभूरिखपान्-
१८ सारेण बह्वारान् तान् उद्धारयाच्चकर्थं, किञ्च निजं व्यवस्थावत्तं तान्
पुनर्वारम् आनयिष्यन् तेषां विरुद्धं साध्यं वितेरिष्य, तथापि ते गर्व-
न्तस्तव निदेशेषु मनांसि न निदधिरे, परन्तु यासाम् आचरणेन मानवो
जीवति भवतस्ताराः राजनीतीनां विरुद्धं कलुषं चकिरे, दुःशास्य-
स्त्वन्धाः स्वव्ययीवाश्च भूत्वा भवत आदेशे मानसानि न निदधिरे ।
२० तथापि त्वं बह्वन् अव्यान् यावत् तान् प्रति सद्दिष्टानां विधाय भवदीय-
दासानां भविष्यदादिनां मध्यवर्तिना भवदात्मना तेषां विरुद्धं साध्यं
वितेरिष्य किन्तु तैर्मनांसि न निदधिरे तेन हेतुना त्वया ते जनपदस्य-
२१ जनानां शयेषु समर्पयाच्चकिरे । किन्तु महान् कम्पानिदानात् सर्वथा
त्वया तेन विनाशयाच्चकिरे न विजाहरे च यतस्त्वं दयावान् कृपामय-
२२ स्वेश्वरः । इदानीं हे अस्माकीन् ईश्वर त्वं महान् शक्तिमान् भयङ्करश्च
तथा नियमानुकम्पापालक ईश्वरः, अशरीयष्टपतीनां समयमारभ्य
यावदास्माकं दृष्टान् अधिपतीन् याजकान् भविष्यदादिनः पिष्टलो-
कान् भवेदीयनिखिलप्रजास्वार्यतो ऽस्मान् प्रति यानि यानि दुःखान्यघ-
२३ टन्त तानि भवदीयदृष्ट्या क्षुद्राणि न बुध्यन्तां । अस्मान् प्रत्येतपु सर्वेषु
घटितेषु भवान् धर्मस्वरूपो ऽस्ति भवता न्याय्यं कर्माकारि किन्तु वयं
२४ कलुषम् अकुर्महि । अपरम् अस्माकं राजानो अधिपतयो याजकाः
पिष्टलोकाश्च भवदीयव्यवस्थानुसारिण नाचारिणः, किञ्च भवान् या
आदिशत् ता भवदीयाञ्चा राजनीतीश्च प्रति तैर्मनांसि न न्यधीयन्त ।
२५ अपरं ते स्वीयराजत्वसमये भवता दत्तस्य प्रभूतप्रसादस्य भोगकाले
भवता तेषां वशीकृते प्रशस्ते पीने देशे भवन्तं नासवन्तं स्वेषां कुत्सितेभ्यो
२६ दुष्कृतेभ्यः पराङ्मुखश्च न बभूवुः । पश्यतु वयमद्य दासा अस्माहे भवान्
अस्माकं पूर्वपुरुषेभ्यः फलानां शुभानाञ्च भोगार्थं यं देशम् अददात्
२७ तस्य मध्ये वयं दासेया अस्माहे । भवान् अस्माकं कलुषकारणाद् अस्मा-
कम् उपरि यान् नरपतीन् नियुक्तवान् तैर्जनपदस्य प्रभूतान्युद्धृतवस्तूनि
भुज्यन्ते स्वेषाम् इच्छानुसारतो ऽस्माकं वपुषां पशुनाश्चोपरि राजत्वं
२८ क्रियते च वयस्य महाकष्टापन्ना अस्माहे । अतो हेतो वयं सर्वं नियम-
मेकं विधाय लेखिष्यामहे किञ्चास्माकम् अधिपतयो जेवीया याजकाश्च
तत्र मुद्राङ्गं करिष्यन्ति ।

१० दशमोऽध्यायः ।

१ नियमस्य मुद्राङ्ककारिणां नामानि १८ नियमस्य विवर्तितम् ।

मुद्राङ्ककारकाणां नामानि । शासितार्थतो हखलियस्य तनयो निहि- १
मियः सिदिकियः सिरायाहो ऽसरियो यिरिमियः पण्डर्रो ऽमरियो २
हटूशः शिवनियो मल्लूको हारीमो मिरैमोत ओवदियो दानियेको ३
गिन्निथोने वारूको मिशुल्लमो ऽवियो मियाभीने मासियो विलगयः ४
शिमयियस्त्रेमे याजका आसन । अतरम् असनियस्य तनयो येमूयो ५
हेनाददवंशजो विन्नूयिः कद्मीयेलखापरं तेषां आतरो ऽर्थतः शिवनियो १०
होदियः किलीटः पिनायो हाननो मीखा रिहोवो हशवियः सक्कूरः १२
शेरैवियः शिवनियो होदियो वानि विनीनुस्त्रेमे लेवीया आसन् । ११
अपरं परियोशः पद्धतमोयाव एलमः सत्तु वानि वुन्निरसुगदो वेवयो १५
ऽदोनियो विम्वय आदीन आटेरो हिक्कियो ऽद्धरो होदियो हसूमो १८
वेल्हयो हारीफो ऽनाथोतो नेवयो मग्पीयशो मिशुल्लमो हेघीरो मि- २१
शेघवेनः सादोको यद्दयः पिज्जटियो हाननो ऽनायो होशेयो हनानियो २३
हसूवो हल्लोहेशः पिण्हः शेवेको रिहमो हशवनाहो मासेयो ऽहियो २६
हाननो ऽनानो मल्लूको हारीमो वानाहस्त्रेमे मनुजानां प्रमुखा आसन् । २७

अनन्तरम् अवशिष्टा ये जनाः परजातीयेभ्यः पृथग्भूयेश्वरस्य व्यवस्थां १८
प्रति परावृत्तास्ते मनुजा याजका लेवीया हरिणो गायका निधी-
नीयास्तेषां भार्याः पुत्राः कन्याश्चार्थतः सर्वे ज्ञानवन्तो मुद्रमन्तश्च
मानवाः स्त्रेषां मान्येषु भाटस्वासक्ताः सन्तः शपथेनेमां प्रतिष्ठां चक्रिरे, १९
यथा, वयम् ईश्वरस्य दासेन मूससा प्रदत्ताम् ईश्वरीयव्यवस्थाम् आ-
चरिष्यामः किञ्चास्माकं परिहृतस्य परमेश्वरस्य सर्वा आज्ञा विधीन्
राजनीतीश्च मन्यमानाः पालयिष्यामस्तथा देशीयलोकैः स्त्रेषां तनुजा २०
न विवाहयिष्यामः किञ्च तेषां तनयाः स्त्रेषां सुतैर्न विवाहयिष्यामः,
अपरं विश्रामदिने देशीयलोकेषु विक्रेतव्यानि वा भक्ष्याणि द्रव्याणि २१
विक्रयार्थम् आनीतवत्सु विश्रामदिने महेत्सवदिने वा तेभ्यस्तानि न
क्रेष्यामो ऽपरं सप्तमे सन्वत्सरे ऋणादानं विहास्याम इति । अधिकन्तु २२
वयं स्त्रेषाम् ईश्वरीयमन्दिरस्य परिचर्यार्थम् अर्थतो दर्शनीयपूपानां २३
निष्ठनैवेद्यानां निष्ठहोमानां विश्रामवाराणाम् अभावस्थानां वार्षिको-
त्सवानां प्रयतवत्तूनाम् इच्छायेन्वंशस्य प्रायश्चित्तार्थकपापबलोनाश्च नि-

- मित्रम् अस्माकम् ईश्वरीयमन्दिरस्य निखिलकर्म्मणां मिमिक्षां प्रतिव-
त्सरं श्रेष्ठस्य दत्तोयांशं दास्याम इति प्रतिज्ञाभारं स्वेधाम् उपरिष्टाद्
१४ अपर्ययितुं व्यवस्थाम् अकार्षाहि । अपरं व्यवस्थायां लेखनानुसारेणा-
स्माकं परिहृष्टस्य परमेश्वरस्य होमवेद्यां ज्वालनार्थम् अस्माकं पिष्ट-
वंशानामनुसारेण प्रतिवर्षं निरूपिते काले ऽस्माकम् ईश्वरस्य मन्दिरे
काष्ठानि समानेतुं काष्ठान्यधि वयं याजकानां जेवीयानां मनुजानाञ्च
१५ मध्ये गुटिकापातम् अकार्षाहि । अपरम् अस्माकं कृत्स्नभुवः प्रथमफलानि
निखिलतरूणां प्रथमानि फलानि च वत्सरे वत्सरे परमेश्वरस्य मन्दिरं
१६ आनेष्यामः, किञ्च व्यवस्थाप्यस्य लेखनानुसारेणास्माकं प्रथमजातान्
तनयान् पशून् आर्धतो ऽस्माकं गवां मेघाणाञ्च प्रथमजातान् अस्माकम्
ईश्वरीयमन्दिरस्य परिचारकाणां याजकानां समीपम् ईश्वरस्य मन्दि-
१७ रम् आनेष्यामः, किञ्च स्वेधां शतूनां प्रथमं भागम् उपहारान् सर्व-
विधतरूणां फलानि गोस्तनोरसान् तैलानि चेश्वरीयमन्दिरस्य प्रको-
ष्ठेषु याजकानाम् उपकण्ठम् आनेष्यामो ऽपरम् अस्माकं भुव उत्पन्न-
द्रव्याणां दशमांशं जेवीयानाम् अन्तिकम् आनेष्यामस्ते जेवीया अस्माकं
१८ निखिलजंघीबलनगरेषु दशमांशं लप्स्यन्त इति वयं निश्चितवन्तः । अपरं
यस्मिन् समये जेवीया दशमांशं लप्स्यन्ते तस्मिन् समये हारोखवंशीया
याजका अपि तत्रोपस्थास्यन्ते किञ्च जेवीया अस्माकीनेश्वरस्य मन्दिरम्
अर्धतो भाण्डागारस्य कोष्ठानि दशमांशस्य दशमांशम् आनेष्यन्ति ।
१९ यतः प्रयतपान्नाणि परिचारकयाजका हारपाणा गाथकाश्च येषु कोष्ठेषु
तिष्ठन्ति तन्मध्यम् इच्छायेलीयवंशैर्जैविवंशस्य गोस्तनोरसतैलानाम्
उपहाराः समानेतव्याः, स्वेधाम् ईश्वरस्य मन्दिरम् अस्माभिर्न परि-
त्यक्तव्यम् ।

११ एकादशोऽध्यायः ।

१ यिरूशालमे निवस्य गुटिकापातेन लोकानां नियोजनं १ तेषां लोकानां नामानि
२० अवशिष्टानां लोकानां ग्रामेषु निवसन् ।

- १ तस्मिन् समये लोकानाम् अधिपतयो यिरूशालमे न्यवसन् ततः परं
धर्मनगरे यिरूशालमे वासार्थं दशजनानां मध्यात् जनमेकं तत् स्थानम्
आनेतुम् अन्त्यान् नवजनान् अन्यनगराणि वासयितुं चावशिष्टा लोका

गुटिकापातम् अकुर्वत । किञ्च ये ये लोकाः स्वेच्छया यिरूशालमम् १
आवृत्तम् आगमन् मनुजास्तेभ्य आश्रयं व्यवाणयन् ।

देशीया ये ये प्रमुखलोका यिरूशालमम् अध्वसन् तेषां नामानि । १
इथायेलीयवंशा याजका लेवीया निथीनीयाः सुलेमनो दासानां सन्ता-
नाश्च यिहूदादेशस्थनगरेष्वेकैकस्य पैलकभूमौ नगरे वा न्यवसन् । अपरं ४
यिहूदावंशस्य विन्यामीनवंशस्य च कतिपयलोका यिरूशालमम् आव-
सन् । यिहूदावंशीयानां मध्ये पेरसवंशोद्भवा महलजेनस्यातिवृद्ध-
प्रपौत्रः शिखरियस्य वृद्धप्रपौत्रो ऽमरियस्य प्रपौत्रः सिखरियस्य पौत्रः
उधियस्य पुत्रो ऽथायः, किञ्च शीलेनैरतिवृद्धप्रपौत्रः सिखरियस्य वृद्ध- ५
प्रपौत्रो योयारीवस्य प्रपौत्रो ऽदायाहस्य पौत्रो हसायस्य पुत्रो यः
कलहोघिस्तस्य पौत्रो बारुकस्य पुत्रो मासेयः । यिरूशालमनिवासिनः ६
पेरसवंशीया लोकाः साकल्यतो ऽष्टषष्ठ्यधिकानि चतुःशतानि बलवन्तो
मनुजा आसन् । किञ्च विन्यामीनवंशीयानां मध्य एते आसन् यिश्शायि- ७
यस्यातिवृद्धप्रपौत्र ईथीयेजस्य वृद्धप्रपौत्रो मासेयस्य प्रपौत्रः कोलाया-
हस्य पौत्रः पिदायस्य पुत्रो यो योयेदस्तस्य पौत्रो मिशुल्लमस्य पुत्रः
साल्लुः । तदितरे गव्ययः सल्लयो ऽन्ये लोकाश्च साकल्यतो ऽष्टाविंशत्यधि- ८
कानि नवशतानि मनुजाः । अपरं सिखेः पुत्रो योयेलस्तेषाम् अधिप ९
आसीत् किञ्च सिनूवाहस्य सुतो यिहूदा नगरस्य द्वितीयो ऽधिपतिरा-
सीत् । याजकानां मध्य एते आसन् योयारीवस्य तनयो किर्षियो १०
याखीनश्च । अपरम् अहीटूवस्यातिवृद्धप्रपौत्रो मिरायोतस्य वृद्धप्रपौत्रः ११
सादोकस्य प्रपौत्रो मिशुल्लमस्य पौत्रो हिल्लियस्य तनयः सिराय ईश्व-
रीयमन्दिरस्य पतिरासीत् । किञ्च मन्दिरस्य कर्मकारिणस्तेषां आतरो १२
दाविंशत्यधिकान्यष्टशतान्यासन् । अपरं मल्लियस्यातिवृद्धप्रपौत्रः पश्-
हूरस्य वृद्धप्रपौत्रः सिखरियस्य प्रपौत्रो ऽमसेः पौत्रः पिजलियस्य पुत्रो
यो यिरोहमस्तस्य पुत्रो ऽदायाहः । अपरं तस्य प्रधानपितृका आतरो १३
द्विचत्वारिंशदधिकानि दिशतानि जनाः किञ्च इम्मैरस्य वृद्धप्रपौत्रो
मिशिल्लेमेतस्य प्रपौत्रो हसयस्य पौत्रो ऽसरेजस्य पुत्रो ऽमशयः ।
अपरं तेषां भाटनिवहो ऽष्टाविंशत्यधिकं शतं महावीरा आसन् । १४
किञ्च तेषाम् अधिपतिः सब्दीयेजः । स कस्यचिन् महतो लोकस्य सन्तान
आसीत् । लेवीयानां मध्य एते आसन् वुन्ने वृद्धप्रपौत्रो हशवियस्य प्रपौ- १५
त्रो ऽधीकामस्य पौत्रो हश्रवस्य पुत्रः शिमथियः । अपरं प्रमुखलेवी- १६

- यानां मध्ये सन्निधयो योवावदक्षेत्रीयमन्दिरस्य बहिर्भूतकार्यं स्वाधि-
 १० यती आस्तां । किञ्चासक्तस्य प्रपौत्रः सन्देः पौत्रो मोक्षार्हस्य पुत्रो मन्त्र-
 निधः, अपरं तस्य भ्रातृणां मध्ये द्वितीयो वक्त्रुक्तिः किञ्च विद्वधूनाम्
 प्रपौत्रो गानकस्य पौत्रः शम्भूयस्य तनयो ऽब्द एते प्रार्थनाधन्यवादयो
 १८ नियन्तार आसन् । पवित्रनगरस्था जेवीयाः साकल्येन हे श्रुते चतुर-
 १८ शीति जना आसन् । अपरं दारपाकानां मध्य एते आसन् अक्षूषः
 टक्मोनश्च तयो दारपाका भ्रातरो दिसप्तत्वं धिक् श्रुतं जनान् ।
 १० इच्छायेनीयवंशानां याजकानां जेवीयानाश्चान्ये निखिललोका यिज्ञ-
 ११ दादेशस्थनगरैवेकैकस्य पैटकभूमौ न्यवसन् । किन्तु निधीनीया श्लोक-
 कम् अन्ववसन् । किञ्च खीष्टो मिष्यश्च निधीनीयानाम् अन्वष्टावाकाम् ।
 ११ अपरं मीखा वृद्धप्रपौत्रो मत्तनियस्य प्रपौत्रो हृष्टविषस्य पौत्रो वाने-
 पुत्रो य उधिरासक्तवंशीयानां गायकानां मध्यवर्ती जन एक आसीत्
 स इन्द्रोयमन्दिरस्य कर्मणि यिज्ञशानमनिवासिनां जेवीयानाम् अन्धि-
 ११ पतिरासीत् । यतस्तेषां विषये नरपतिरादिदेश, अपरं गायकानां
 १४ कृते प्रतिदिनं निरूपितांशे ऽदीयत् । अपरं यिज्ञदासुतस्य सेरहस्य
 वंशोद्भवा मिश्रध्वजस्य तनयः पिथाहियो लोकानां निखिलकार्या-
 १४ ण्यधि नृपस्य सहकार्यासीत् । किञ्च बहवो यिज्ञदीयाः पक्षीयामेषु
 निजनिजक्षेत्रेष्वर्धतः किरियधर्वे तदीययामेषु दीवाने तदीययामेषु
 १० यिज्ञवसेने तदीययामेषु येन्ये मोक्षादायां वैतपेणटे हृत्वरन्ययाने
 १० वेर्षेवायां तदीययामेषु सिद्धमे मित्रोनायां तदीययामेष्वैरिम्नोखे सदिये
 १० यर्मते सानोहे ऽदुक्लमे तेषां यामेषु काखीष्टे तदीयक्षेत्रेष्वेकायां तदीव-
 यामेषु च न्यवसन् । इत्थं ते वेर्षेवामारभ्य क्षिप्रोमोपपन्ना यावत् न्यव-
 ११ सन् । अपरं विन्यामीनवंशा गोवामारभ्य भिन्नसमे ऽवायां वैद्येने तदीव-
 १४ यामेष्वनाघेते नेवे ऽननियायां चात्सारे रामते गितविमे चादीदे सि-
 १४ वोधीमे निबल्लटे जोद खोनौ शिष्यकारकायाम् उपपत्तयाश्च न्यवसन् ।
 १६ अपरं यिज्ञदादेशीयजेवीयानां कतिपयलोका विन्यामीनदेशे न्यवसन् ।

१२ द्वादशोऽध्यायः ।

- १ याजकानां जेवीयानाञ्च नामानि १० मुख्ययाजकानां नामानि ११ मुख्यजेवीयानां
 नामानि १० प्राचीरप्रतिष्ठाया उक्तयः १४ याजकानां जेवीयानाञ्च मन्दिरोध-
 ककानि निजे निजे पदे नियोजनम् ।

ये याजका जेवीयाश्च श्रुटीयेनस्य तनयेन सिख्वाविजेन येष्टयेन १
 च समम् आगमन् तेषां नामानि । सिरायो यिरिमिय इम्राहो ५म- २
 रियो मल्लूको हटुशः शिखनियो रिह्मो मिरमेत इहु गिन्निथोनो ४
 उवियो मियामीनो मोयदियो विजगाहः शिमयियो योयारीवो यिद- ५
 यियः सल्लय आमोको हिल्कियो यिदयियश्च । एते येष्टयस्य वर्त्तमान- ६
 समये याजकानां निजभाटनिवहस्य च मध्ये प्रमुखा आसन् । जेवीयानां ७
 नामानि । येष्टयो विन्नूयिः कद्दीयेनः शेरेवियो यिह्मदा मत्तनियश्च ।
 एष मत्तनियस्तस्य भातरश्च धन्यवादस्य नियन्तार आसन् । अपरं तेषां ८
 भातरौ वक्वुकिय उन्नश्च रत्तिवर्गाणां नियन्तारावास्ताम् ।

अपरं येष्टयस्य तनयो योयाकोमः, योयाकोमस्य सुतः इलियाशीवः, १०
 इलीयाशीवस्य सुतो योयादः, योयादस्य तनयो योनाथनः योनाथनस्य ११
 सुतो यहुयः । योयाकोमस्य विद्यमानसमय इमे प्रधानपितृका याजका १२
 आसन् । सिरायवंशे मिरायः, यिरिमियवंशे हनानियः, इम्राहवंशे १३
 मिशुल्लमः, अमरियवंशे यिहोहाननः, मल्लूकवंशे योनाथनः, शिवनिय- १४
 वंशे यूषफः, हारीमवंशे डूः, मिरायोतवंशे हिल्कयः, इहुवंशे सिख- १५
 रियः, गिन्निथोनवंशे मिशुल्लमः, अवियवंशे सिखिः, मियामीनवंशे एको १७
 जनः, मोयदीयवंशे पिलटयः, विजगावंशे शम्भूयः, शिमयियवंशे यिहो- १८
 नाथनः, योयारीववंशे मत्तनियः, यिदयियवंशे उविः, सल्लयवंशे कल्लयः, १०
 आमोकवंशे एवरः, हिल्कियवंशे हशवियः, यिदयियवंशे निधकिः । ११

अपरम् इलियाशीवस्य योयादस्य योहाननस्य यहुयस्य च समये १२
 जेवीयानां प्रधानपितृका लोकाः पारसीकराजस्य दाराः समये याज-
 कानामपि प्रधानपितृका लोका वंशावलौ लिखिरे । किञ्च लेविवंशीय- १३
 प्रधानपितृकाणां लोकानां नामानिलियाशीवस्य तनयस्य योहाननस्य
 समयं यावद् वंशावलियस्ये लिखितान्यासन् । जेवीयानां प्रधानलोका १४
 हशवियः शेरेवियः कद्दीयेनस्य तनयो येष्टयस्तेषां सहकारिणो भातर-
 खेन्शरीयलोकस्य दायूद आह्वानसारेण खखसङ्गे प्रशंसां धन्यवादश्च
 कर्तुं न्ययुज्यन्त । अपरं मत्तनियो वक्वुकिय आवदियो मिशुल्लमः १५
 टल्मोनो ऽक्वुवन्मे रत्तियो भूत्वा दाराणां देहलीषु सन्तिष्ठमाना
 रत्तिनां कर्म चल्वांसः । इमे योषादकस्य पौत्रस्य येष्टयस्य पुत्रस्य १६
 योयाकोमस्य समये किञ्च देशाधिपस्य निहिमियस्याध्यापकसोम्राहस्य
 याजकस्य च समये विद्यमाना आसन् ।

- १० अपरं यिरूशालमस्य प्राचीरस्य प्रतिष्ठासमयं आनन्देन धन्यवादे
गीतैः करतालमृजवीणावाद्यैश्चोत्सवपालनार्थं लेवीयान् यिरूशालमं
१८ आनेतुं मनुजास्तेषां सर्वस्थानेषु तान् अन्वगयन्त । किञ्च गायकवृन्द
यिरूशालमस्य चतुर्दिक्छायाः समभूमे निर्दोषातोयानां ग्रामेभ्यो
१९ वैतगिल्गलाद् गोवासमावतयोः क्षेत्रेभ्यश्च समागमन्, यतो गायका
२० यिरूशालमस्य चतुर्दिक्षु खेपां कृते ग्रामान् आसादयन् । अनन्तरं
याजका लेवीयश्च स्नानं पवित्रान् अकुर्वन्, किञ्च लोकान् पुरद्वाराणि
२१ प्राचीरश्च पवित्राणि कृतवन्तः । अनन्तरम् अहं यिह्जदावंशस्याधिप-
तीन् प्राकारे समारोहयं, किञ्च धन्यवादकारिणो द्वौ मन्दासपौ न्यू-
पयं । तयोरेकः संघः प्राकारस्य एष्टेन दक्षिणपार्श्वं सारदारं प्रति गत-
२२ वान् । तेषां पश्चात् होशयियो यिह्जदावंशस्यार्द्धाधिपतयः किश्वासरिय
२३ इग्राहो मियुक्तमो यिह्जदा विन्यामीनः शिमयियो यिरिमियश्चात्रजन ।
२४ अपरं तूरीवादिनो याजकानां कतिपयतनया अर्थत आसफस्याति-
रुद्रप्रपौत्रः सकूरस्य रुद्रप्रपौत्रो मीखायस्य प्रपौत्रो मत्तनियस्य पौत्रः
२५ शिमयियस्य तनयो यो योनाथनस्तस्य तनयः सिखरियो, तस्य भ्रातृभ्यां
मध्ये शिमयियोऽसरेजो मिललयो गिललयो माययो निथनेजो यिह्जदा
ह्वनानिखेम ईश्वरीयलोकेन दायूदा निरूपितानि वादनयन्ताणि गृही-
२६ त्वा व्रजितवन्तः, किश्वाध्यापक इग्राहस्तेषाम् अये ऽये ऽगमत् । ते प्र-
वणदारस्य एष्टेन गत्वाये ऽये व्रजन्तो दायूदनगरस्य सोपानम् अर्थतः
प्राचीरस्थितं सोपानम् आरुह्य दायूदो गेहस्य एष्टेन जलदारं यावद्
२७ अगच्छन् । अपरं धन्यवादकारी द्वितीयः संघः प्राकारस्य एष्टेन तदन्य-
दिशं गतवान् किश्वाहम अर्द्धमनुजाश्च तेषां पश्चाद् अत्रजाम । ते पुष्पि-
२८ दुर्गात् प्रशस्तं प्राकारं गत्वा तत् इफ्रयिमीयदारस्य पुरातनदारस्य मस्ख-
दारस्य च एष्टेन ह्वनेलीयदुर्गेण मेयादुर्गेण च मेघदारं यावद् अगमन्
२९ कारागृहद्वारे च स्थिता अभवन् । अपरं धन्यवादकारिणो तौ द्वौ
संघावश्च वयम् ईश्वरीयमन्दिरस्य समीपे स्थिता अभवाम । मया
३० सार्द्धम् अधिपतीनाम् अर्द्धजना आसन । किञ्च याजकानां मध्य इनि-
याकीमो मासेयो मियामीनो मीखाय इलियो-येनयः सिखरियो ह्वनानि-
३१ यस्त्रेण तूरीवादका जनाः किञ्च मासेयः शिमयिय इलियासर उडि रिय-
होह्वाननो मल्लिय एलम एधरश्च तत्रासन्, अनन्तरं गायका उडि-खरै-
३२ रगायन् यिब्रह्मिस्तेषां नियन्तामीन् । तस्मिन् दिने ते भूयं यश्चम्

आनन्दश्चाकुर्वन् यत् ईश्वरस्यान् महावन्दैरानन्दयत् तेन तेषां जाया
वाककाद्यापि समानन्दं यतो बहूद्वरं यावद् यिक्त्वाणमस्यानन्द-
धनिराकर्ण्यत ।

तस्मिन् दिने अवस्थानुसारेण याजकेभ्यो जेवीयेभ्यश्च दातव्यानाम् ४४
ग्रानाम् एकैकस्य नगरस्य क्षेत्रेभ्यः सङ्गृह्यार्थं केचित् मनुजा धनानाम्
अर्थत उत्तोलनीयव्यायां प्रथमजातफलानां दशमंशानाञ्च कोषेषु न्वयु-
ज्यन्त, यतो यिह्मदावंश्च सन्निष्ठमानान् याजकान् जेवीयांश्चाधि
महानन्दम् अकरोत् । अपरं दायूदस्तदीयतनयस्य सुकेमनश्च निदेशा- ४५
नुसारेण मायका द्वारपालाञ्च खेचाम् ईश्वरस्य रक्षणीयं पवित्रताया
रक्षणीयञ्च समरक्षिषुः । यतः पूर्वस्मिन् काले ऽर्धतो दायूद आसपस्य ४६
च समये प्रधानमायका ईश्वरस्य प्रशंसाधन्यवादयो गाने नियुयुजिरे ।
अपरं सिवम्बाविलस्य निहिमियस्य च समय इच्छायेकीया निखिल- ४७
लोका मायकेभ्यो द्वारपालेभ्यश्चैकैकस्य दिनस्य कृत एकैकमंशम् अददु
र्जेवीयानाञ्च निमित्तं द्रव्याण्यपावयन् जेवीयाञ्च द्वारोऽयवंशस्य निमित्तं
द्रव्याण्यपावयन् ।

१३ त्रयोदशोऽध्यायः ।

१ अवस्थानुसारेण मित्रितलोकेभ्यो यिह्मदीयानां प्रयत्नकरणं ४ निहिमि मन्दि-
रस्य प्रकोष्ठानां परिष्करणं १० मन्दिरस्य कार्ये लोकानां नियोजनं विनाम-
वारपालनाय नियमनं २९ अन्यजातीययोविना त्यागायाज्ञापनञ्च ।

तस्मिन् समये लोकानां कार्यगोचरे मूससः पुस्तके प्रकृतमाने तत्र लि- १
खित एव आदेशः प्रापि, यथा, अम्मोनीया मोयावीयाश्चेश्वरस्य समाजं
कदापि न प्रवेक्षन्ति । यतस्त इच्छायेज्वंशान् अव्रजजदानाय यद्यि न १
साक्षात् कृतवन्तः परन्तु तान् अभिशप्तुं तेषां प्रतिकूलं विनियमाय
येतनं दत्तवन्तः कितवस्माकम् ईश्वरस्तम् अभिशप्तं परावर्त्याश्रितं
विहितवानिति । तदानीं ते अवस्थामेतां निशच्य मिश्रितजनान् इच्छा- १
जेवीयवंशात् प्रथमं आकार्षुः ।

इतः पूर्वम् अस्माकम् ईश्वरीयमन्दिरस्य प्रकोष्ठानाम् अर्धतो याजक ४
इजिवाशीवः ढोवियस्य मित्रतात् तस्य कृत महाप्रकोष्ठमेकम् आसाद- ५
यन् । तत्रैव पुरा लोकैर्बिबेदितं बहु भूपः पात्राणि च निक्षि जेवीयानां
मायकानां द्वारपालानाञ्च निमित्तम् आचारितः प्रस्थावां प्राक्षारसगां

- ६ तैजानाश्च दशमांशो राजधानी जैवेद्यश्च आधीयन्त । किन्नेतेषां षट्पञ्चाशत्
समवे ७५ चिह्नशालमे नाशं, यतो बाबिचीयष्टपञ्चाशत्सस्तस्य राजाश्वस्य
हानिंश्चै वत्सरे राज्ञः समीपम् अहं गतवान्, किञ्च कतिपयवत्सरेभ्यः ।
- ७ परं राजानं विसर्जनं याचित्वा चिह्नशालमम् आगच्छ । अपरम्
ईश्वरीयमन्दिरस्य चत्तरे टोवियस्य कृते कोष्ठं निर्मायेनिययाशीवेन यत्
८ कुक्कर्म कृतं तद् विदित्वाहं तस्मिन् कार्ये भ्रष्टम् असन्तोषं भूत्वा
सम्प्राप्तं प्रकोष्ठात् टोवियस्य परिजनाणां निखिलवस्तूनि बहिर् निक्षिप्त-
९ वान् । अपरं ममादेष्टात् कोकैस्तेषु प्रकोष्ठेषु पावितेष्वीश्वरीयभवनस्य
पात्राणि निवेदितवस्तूनि धूपाश्च मया पुनर्वारं तत्र न्यधोयन्त ।
- १० अपरं जैवीयेभ्यो भागा य दीयन्ते तत्कारणात् कर्मकारिणो जैवीया
गायकाश्च सर्वे स्त्रीयां स्त्रीयां भूमिं पञ्चायिता इत्यपि मया विदितं ।
- ११ तदाहम् अधिपतीन् भर्त्सयित्वा क्षयितवान्, ईश्वरीयमन्दिरं कुतो
१२ उवाचि ? अनन्तरं मया तान् संष्ट्वा तेषां परेषु ते स्थाप्यन्त । अपरं
सर्वे चिह्नदीया ग्रस्यानां नूतनप्राकारसानां तैजानाश्च दशमांशं को-
१३ वान् आनेतुम् आरभन्त । अपरम् अहं याजकं श्रेणिमिवम् अध्यापकं
सादोक्तं जैवीयानां मध्यगतं पिदायश्च तेषां साहाय्याय मत्तनियस्य
यौत्सं सक्कूरस्य पुत्रं हाननश्च कोषेषु न्ययोजयं यतस्ते विश्वास्यतेन
१४ गङ्गिता आसन् किञ्च तेषां भ्रातृनिवहाय वितरणं तैरेव कर्तव्यं । हे
मदीश्वर, एतदधि मां स्मर । विजेश्वरस्य मन्दिरकृते तदीयविधानस्य
कृते च यत् शुभं कर्म मयाकारि तत् मा कृप्य ।
- १५ अपरं तस्मिन् समये मया चिह्नदावंशीयाः कियन्तो लोकां सृष्टाः, ते
विश्वामदिने प्राप्तापक्षेभ्यो रसान् निरपीडयन् शस्यगृहान् समानयन्
गर्हभेषु भारान् आरोपयन् किञ्च विश्वामदिने प्राप्तारसान् प्राप्ताङ्गु-
१६ रशालानि सर्वविधद्रव्याणि चिह्नशालमम् आनयन् । ततो ७५ तेषां भक्ष-
१७ वस्तूनां विक्रयदिन एव तेषां विद्वद् साक्ष्यमददा । अपरं चिह्नशालमे
प्रवासिनः सोदीयलोका मत्स्यादीनि नानाविधेयवस्तुनागीय विश्वामदिने
१८ चिह्नदावंशीयेषु चिह्नशालमे च त्यज्जीयत । तदानीत् अहं चिह्नदाः प्रमुञ्चै
नरैः समं विवदमानस्तान् अत्रोचं, वृत्तं विश्वामदिनम् अपविनी कुर्वन्तः
१९ कुत एतत् कुक्कर्म कुर्वन्ते ? युष्माकं पित्रलोकेषु तादृमाचारं कृतवत्सोश्वरः
विनम्रास्तेवज्जगरे च दुर्दशाः सर्वा एता नाष्टवन् ? तथापि वृत्तं वि-
२० श्वामदिनम् अपविनी कुर्वन्त इत्येवंशब्दे किम् अधिकं मोक्षं वर्तयित ?

अनन्तरं विश्रामदिनस्य पूर्व्यासन्ध्यायां जातायामहं यिरूशालमस्य १८
 गोपुराणि बद्धुम् आदिष्टवान् विश्रामदिनस्य शेषं यावत् तेषां मोचनं
 प्रतिषिद्धवांश्च, किञ्च विश्रामदिने येन कश्चन भारो ऽभ्यन्तरं नानीयत
 तदर्थं मम दासानां कतिपयजनान् दारेष्वस्थापयं । तत एकद्वयं हि १०
 र्वा वणिजः सर्व्ववस्तुविक्रेतारश्च यिरूशालमस्य वहिर्निशाम् अया-
 प्रयन् । तेन मया तेषां विरुद्धं साध्यं प्रदाय ते निगदिता यूयं कुतः ११
 प्राकारोपकण्ठे निशां यापयत? यदि पुनर्व्वारं तत् करिष्यध्वे तर्हि
 मया धरिष्यध्वे । ततः परं तै विश्रामदिने पुनर्नायातम् । अनन्तरं १२
 विश्रामदिनस्य पावनार्थं युष्माभिः पवित्रीभूयागतै र्व्वाराणि रक्षितव्या-
 नीति जेबोया मयादिष्टाः । हे मदीश्वर एतदप्यधि मां स्मर स्वीय-
 प्रचुरानुकम्पानुसारेण मामनुकम्पस्व च ।

अपरं तस्मिन् समये यैरुसदोदीया अम्मोनीया भोयावीयाश्च योषा १३
 व्यूढास्तादृशा यिद्धदीया मयादृश्यन्त । तेषां बालका अर्द्धम् अरुसदोदीय- १४
 भाषाम् अभाषन्त यिद्धदीयभाषां भाषितुं नाविदुः किन्चित्तरजा-
 तीयमनुजानां देशभाषानुसारेण व्यवहरन् । ततो ऽहं तैः साकं १५
 विवदमानस्तान् तिरस्कृतवान्, तेषां कतिपयलोकान् ताडयित्वा तेषां
 कचान् उल्थाश्वरस्य नामधेयेन तान् अश्रपयं, यूयं तेषां तनयैः स्वेषां
 तनुजा न विवाहयिष्यथ स्वेषां तनयैश्च तेषां तनुजा न विवाहयिष्यथ ।
 इच्छायेकीयो राजा सजेमान् एतादृशं कार्य्यं कृत्वा किम् अपराधी १६
 नाभवत्? मद्दतीनां जातीनां मध्ये ऽपि तेन सदृशः को ऽपि राजा
 नाविद्यत, स ईश्वरस्यापि प्रिय आसीद् ईश्वरस्तं निखिलेच्छायेकीयवंशस्य
 राजानम् अकरोत् तथापि विदेशीया योषितस्तमपि पापाचारे प्रवर्त्त-
 याच्चक्रुः । अतो विदेशीयानां विवाहेनास्माकम् ईश्वरस्याञ्जलज्जुनाय वयं १७
 यथा मद्भाषातकमिदं कुर्याम तथा किं युष्माकं वचो ऽस्माभिः श्रोतव्यं?
 मद्भाषाजकस्येलियाशीवस्य पैत्ताणां यिहोदायाः पुत्त्राणाम् एको जने १८
 हेरोडीयसन्बल्लटस्य जामातासीत्, तन्निदानाद् अहं निजोपकण्ठात्
 तम् अदवयं । हे मदीश्वर, तान् स्मर, यस्मात् ते याजकतां याजकानां १९
 जेबोयानामपि नियमश्च विद्वत्तवन्तः । अपरमहं सर्व्वेभ्य इतरजातीयै- २०
 ष्वस्तान् शुचीन् अकरबं किञ्च याजकानां जेबोयानाश्च संधान् विभज्य
 स्वीयस्वीयपदेषु तान् व्ययोजयं । किञ्च निरूपिते समये क्राडानां प्रथमजा- २१
 तपकानाञ्चानवगार्थं लोकान् व्ययोजयं । हे मदीश्वर, मद्भकार्थं मां स्मर ।

इष्टरोपाख्यानं ।

१ प्रथमोऽध्यायः ।

१ अहलेखेण नृपस्य भोज्यं १० महिष्या वाप्या राजाश्चासन्नकुर्वन् ११ भिमूषणस्य मन्त्र-
स्थया धेयितां वशीकरणाद्यं राज्ञ आज्ञाप्रचारणं ।

- १ अहलेखेरो नृपः सिन्धुनदमारभ्य कूशदेशं यावत् सप्तविंशत्यधिकशतैक-
- २ देशानां राजत्वम् अकरोत् । तस्मिन् समये यदा स महोपाणो ऽहलेखः
- ३ श्रृङ्गनपुरे निजे राजसिंहासने समुपविष्ट आसीत् तदा स निजराज-
त्वस्य ढतीये वत्सरे स्वकीयमाख्यानां भव्यानाञ्च कृते भोज्यम् आसाद-
यामास । तत्र पारसमादिद्यादेशयोः पराक्रमिणो लोकाः कुलीननरा
- ४ देशाधिपतयश्च तस्यान्तिकम् आगताः । स बहूदिनान्यर्च्यते ऽशीत्य-
धिकशतं दिनानि यावत् तेषां पुरस्तात् निजराजत्वस्य गरिम्न ऐश्वर्य्यं
- ५ निजप्रतपस्य महिम्नस्तजश्च चकासयाश्चकार । अपरं तेषु दिनेषु गतेषु
नृपतिः श्रृङ्गनपुरे समवस्थितानां क्षुद्राणां महताञ्च निखिललोकानां
कृते राजपूर्या उद्यानस्य प्राङ्मुखे सप्तदिनानि यावद् भोज्यमासादया-
- ६ मास । तत्र धूम्रवर्णसूक्ष्मसूत्रैर्निर्मितै रज्जुभिर्बद्धा मुक्ताहरितमीनवर्णा
यवनिका वस्तुलासु रोप्यग्रहयोगु मर्मरस्तम्भेषु चावालम्बन्त, अपरं रत्न-
नीलमुक्ताक्षणावर्णमर्मरप्रस्तरेः शोभिते भृष्टं चर्यारूपमण्डिताः शय्या
- ७ आसन् । किञ्च विविधाकाराणि हैमभाजनानि द्राक्षारसेरपूर्यन्त तेषां
- ८ राजकीयद्राक्षारसानां राजार्हं महाधनमासीत् । तत्र पानसमये राजा-
देशात् को ऽपि केनापि बलाद्वापाय्यत, यत एकैको जनः स्वेष्टानुसारेण
कर्म करोत्विति नृपतिः स्त्रीयराजधान्याः सर्वान् अधिपतान् आज्ञा-
- ९ पयामास । अपरं महिषो बाह्यो तदद् अहलेखस्य राजनिवेशने नारी-
णां कृते भोज्यम् आसादयाश्चकार ।

- १० अपरञ्च सप्तमे दिने राज्ञश्चित्ते द्राक्षारसेन प्रफुल्लिते सति भिन्न-
मनो विस्था हर्षोणा विगृह्या अवगतयः सेधरः कर्कसश्च नृपस्याहलेखस्य
श्रीमुखस्य परिचारका एते सप्त नपुंसकास्तेनैदम् ऊचिरे यूयं राजमुकुटेन
- ११ भूषितां राक्षीं बाह्यं नृपस्य समक्षम् आनयतेति । अनेन स लोकान्

अधिपतींश्च तस्याः सौन्दर्यं दर्शयितुम् ऐच्छत्, यतः सा परमसुन्दरी
स्थितवती । किन्तु सा बाह्यी राज्ञी नपुंसकैर्ज्ञापितात् क्षितिपतेरादेशात् १९
समायातुं मतिं न चकार । ततो नृपति भ्रष्टं चुकोप तस्य क्रोधाग्निः
प्रज्ज्वाल्य च ।

तदानीं कर्णिनाः श्रेयरो ऽद्मायास्तर्फीशो मेरसो मर्षिणा मिमूखन- १९
खेतिनामानो नृपस्य मुखदर्शिना राजसिंहासनस्य पार्श्वस्थे प्रधानस्थाने
समासीनाः पारसमादियादेश्येरेते सप्त कुलीना जना नरपतेः सन्नि-
धावासन् । तदानीं राजा व्यवस्थाज्ञान् राजनीतिज्ञान् मानवान् प्रति १४
कथनस्य रीत्यनुसारेण तान् विदुषः फालग्नलोकांश्च प्रति वच इदं
बभाषे, राज्ञी बाह्यी नपुंसकैर्ज्ञापितम् अहखेरस्य नृपतेरादेशं यन्न १४
समाचारत्, तस्माद् व्यवस्थानुसारेण तां प्रति किं कर्तव्यम्? तत्र मि- १९
मूखनो नृपतेरध्यक्षाणाञ्च साक्षात् प्रतिजगाद, महिष्या बाह्या यद्
अपराजं तत् केवलं राज्ञो नहि, किन्तु भूपाणस्याहखेरस्य सर्वराष्ट्रेषु
यावन्तो ऽधिपतयो यावन्तो लोकान् सन्ति तेषां सर्वेषाम् अपराजं ।
महिष्या एतत्कर्मणो वार्त्ता पतीनाम् अवज्ञायै सर्वासां नारीणां मध्यं १०
स्थाप्यति यतो लोकैर्विदध्यते भूपतिरहखेरो बाह्यी राज्ञी निजोपक-
ण्ठम् आनेतुम् आदिष्टवान् ततः सा नागमत् । अपरं पारसमादिया- १८
देश्यो र्या कुलीना महिष्या एतत्कर्मणो वृत्तान्तं श्रोष्यन्ति ता अद्यैव
नरपतेः सर्वान् अधिपतीन् तादृशं भाषिष्यन्ते तेन महत्प्रवहेलः क्रो-
धश्च समुद्भविष्यतः । अतो यदि नरपतेरभिमतं जायते तर्हि बाह्यी १८
नृपतेरहखेरस्य सन्निधिं पुनरायातुं न शक्यते, किञ्च राजा तस्या महि-
षीत्वं परिहृत्य तस्या उत्तमाय कस्यचित् सोमन्तिक्यै विश्राजयिष्यतीति
राजाद्या भवता प्रकाशयताम्, अपरं तस्या लोपो यन्न भवेत् तदर्थं साक्षा
पारसमादिवादेश्यो व्यवस्थाया मध्ये निष्यतां । अपरं जनपदः पृथुलो २०
ऽस्ति तस्मात् तस्य सर्वत्र सा राजाद्या प्रकाशयतां तेन सर्वा योषितः
क्षुद्रं महत्त्वं वा निजं निजं पतिं सम्मंस्कृते । तदानीं तस्मिन् वचसि २१
नृपतेरध्यक्षाणाञ्च तोषकरे सति नृपो मिमूखनस्य मन्त्रज्ञानुसारेण
चक्षवान् । स एकैकस्य जनपदस्य लिप्यनुसारत एकैकस्या जाते भाषा- २२
नुसारतश्च निजाधीनान् निखिलजनपदान् पत्राणि प्रेषयित्वा वच इदं
प्रचारयामास, एकैकः पुमान् निजे निजे वेष्टानि स्नामित्वं करोतु, निज-
जाते भावया ताम् आद्यां प्रचारयतु च ।

२ द्वितीयोऽध्यायः ।

१ बह्वी युवतीः संपादयितुं सन्तानाकरणं । इष्टेरायास्तदीयपालकपितृभ्यः कथम् = इष्टेरां प्रति स्त्रीपालकस्य हेगयस्यानपदः १९ पावकस्य नृपतेरान्तकममनस्य च रीतिः १४ इष्टेरायां राजकुलः २१ राजद्रोहप्रकाशनात् नृपतेः पुराहणपुलके मर्दिखयस्य नामलेखनं ।

- १ एतेभ्यो वृत्तान्तेभ्यः परं नृपतेरहस्वेरस्य क्रोधे ज्ञानो सति स बाष्ठी
- २ तस्याः कार्यं तस्याः प्रतिकूलं कृतं नियमश्च चिन्तयितुम् आरभे । तत्र राज्ञः सेविनो दमस्तास्तमवदनं नरपतेः कृते सुन्दरीणां युवतीनां गवेषणं
- ३ कियतां । अपरं नरपतिः स्वराष्ट्रस्य सर्वदेशेषु नियामकान् नियुक्तां तैः सर्वाः सुन्दरी युवतीः कन्याः संगृह्य शृङ्गनराजधान्या अन्तःपुरम् आनीय नारीणाम् अवतिरि राजकीयनपुंसके हेगये समर्प्यन्तां किञ्च भूषणार्थं-
- ४ कद्रव्याणि ताभ्यो दीयन्तां । तत्र या कन्या राज्ञे रोचिष्यते सा बाष्ठाः पदे महिषी भवतु । तदानीं राजा तस्मिन् बाण्ये तृणा तथैव चकार ।
- ५ तदानीं शृङ्गनपुरे मर्दिखयनामक एका यिद्धदीयनां क आसीत् स विन्यामीनवंशीयकीशस्य प्रपौत्रः शिमियः पाल्वा यायीरस्य पुत्रः ।
- ६ यिद्धदीयन्तपेण यिष्टायाखीनेन साकं ये लोका बाबिलीयन्तपेण निवृत्त- लिप्सरेण प्रवासयासुक्तिरे तैः समं स मर्दिखयो ऽपि यिद्धकाकमार-
- ७ प्रवासितः । स निजपितृभ्यस्य तनयां हृदसाम् अर्चयत् इष्टेरां पथ्यपालयत् यतः सा पितृमातृहीना । सा तु युवती महामुन्दरी सुवदना आसीत् । तस्या मातापित्रो मरणाकाले मर्दिखयस्तां सुदृष्टवद् गृहीतवान् ।
- ८ अनन्तरं नृपस्य तस्मिन् नियमे निदेशे च प्रचारिते सति राजधान्यां शृङ्गने हेगयस्य समीपे बह्वीनां कन्यानां सङ्ग्रहणकाल इष्टेरापि राज-
- ९ धान्यां दमनीनाम् अध्वत्तस्य हेगयस्य समीपम् आनायि । सः तु बह्वीं वृत्तित्वा तस्यानुग्रहं लब्धवती, ततः स तस्मै दातव्यानि भूषणार्थं कद्रवाः- प्राञ्च किञ्च राजनिवेशनाद् अभिवृत्तिताः सम दासीश्च तस्मै त्वरितं ददिवान् अन्तःपुरस्योत्तमस्थाने दासीभिः समं तां वासयामास च ।
- १० किन्त्विष्टेरा निजजातेवत्यक्तं परिचयं कमपि न जग्राद यतो मर्दिख-
- ११ यस्तत्प्रकाशनात् तां प्रतिसिधेय । अनन्तरम् इष्टेराया मङ्गलं गतिश्च वेदितुं मर्दिखयः प्रतिदिनम् अन्तःपुरस्य चत्वरस्य सम्मुखे यातायातम् अकरोत् ।
- १२ अपरं दादशमासान् तत्र स्य ने दमनीनां निधमितां सेवाम् उपगच्छे-

कैका युवती पर्यायेण राज्ञः समीपम् आनीयत, यतः घण्टासान् यावद् गन्धरसत्तैलसेवया घण्टासांश्च यावत् सुगन्धिद्रव्याणां योषितपरिष्कारार्थं कद्रव्याणाञ्च सेवया ताः परिष्कर्तुम् एतावन्ति दिनानि व्यतियन्ति । अपरं राज्ञः समीपं गमिष्यन्ती युवती स्वया सार्द्धम् अन्तःपुराद् राज- १९ निवेशनं गमनार्थं यद्यद् द्रव्यम् अयाचत तत्तत् तस्यै व्यतीर्यत । सा १४ सन्ध्याकाले ऽप्रजत् प्रातःकाले चोपपत्नीनाम् अविभू राजनपुंसकस्य शाश्वसस्य समीपं द्वितीयान्तःपुरं परावृत्त्यायात् । राजा चेत् तस्यां तुष्टा तस्या नाम्ना तां नाङ्गयत् तर्हि सा नरपतेरुपकण्ठं पुनर्नागमत् ।

अपरं मर्दिखयः स्त्रीयपितृव्यस्यावीहयिलस्य यां कन्याम् इष्टेरां १५ स्वपुत्रीमिव गृह्णीतवान् राजसन्निधौ गमनाय तस्याः पर्याय उपस्थिते योषिताम् अविता राजनपुंसको हेगयो यद्यत् न्यरूपयत् तदतिरिक्तं सा नापरं किञ्चिद् अयाचत, किन्तु यावन्तो जना इष्टेरां प्रति दृष्टिम- कुर्वन् ते सर्वे तस्याम् अतुष्यन् । नृपस्य राजत्वस्य सप्तमवत्सरस्य दशमे १६ मास्यर्धतो टेवेतमासि नृपतेरहस्तेरस्य समीपं गमनार्थम् इष्टेरा राज- निवेशनम् आनीयत । ततो नृपतिरन्याभ्यां योषिभ्यो इष्टेरायां बङ्गप्री- १७ यत किञ्च तदन्याभ्यः सर्वकन्याभ्यः सा तस्य दृष्टौ प्रसादम् अङ्गुयहश्च लेभे तेन स तस्याः शिरसि राजकिरीटं निधाय बाष्प्याः पदे तां महिषीं अकार । अनन्तरं नृपतिरिष्टेरायाः सम्मानार्थं स्वस्य निखिलाध्यक्षाणां १८ दासानाञ्च कृते महाभोज्यम् आसादयाश्चकार, अपरं निखिलपरश्रानां राजकरान् भोजयित्वा राजार्हदानम् अकरोत् ।

कन्यासु द्वितीयवारं संग्रह्यमाणासु मर्दिखयो राजद्वार उपविष्ट १९ आसीत् । इष्टेरा मर्दिखयस्य निदेशात् निजकुटुम्बानां जातेषां परिचर्य २० कमपि नावदत् । इष्टेरा मर्दिखयस्य सन्निधौ परिपालनसमये यादृग- करोत् तदानीमपि तादृक् तस्य निदेशम् अगृह्णात् ।

तस्मिन् समये ऽर्धतो राजद्वारे मर्दिखयोपवेशनसमये विगद्यनतेर- २१ श्रमामानौ दारिणां मध्यगतौ द्वौ राजनपुंसकौ क्रोधाद् राजानम् अहस्तेरं व्यापादयितुं चिचेष्टाते । ततो मर्दिखयस्तद् विज्ञाय राज्ञीम् इष्टेरां आ- २२ पयामास, इष्टेरा च मर्दिखयस्य नाम कृत्वा तं वृत्तान्तं राज्ञे निवेदया- मास । अपरं तेनानुसन्धाय प्रमाणे लब्धे तौ द्वौ जनौ दण्डकाष्ठयोश्च २३ न्वायश्चकृते किञ्च सा कथा नरपतेः साक्षात् पुरावृत्तपुस्तके समलिख्यत ।

३ तृतीयोऽध्यायः ।

१ हामनस्योन्नतिं यिद्धदीयानां विनाशाय शुभदिननिर्णयकार्यं गुटिकापातनं च वि-
द्धदीयानां विनाशाय राज्ञः प्रकाशत् हामनस्याज्ञाप्रतिः प्रवृत्तं तत्प्रकाशनम् ।

- १ अनन्तरं नरपतिरहस्येरो हम्मिदाघाः सुतम्यामागीयहामनस्य पदम्
एधयित्वा तम् उन्नतं चकार निजसङ्गिनां निखिलकुलीनानाम् आस-
२ नानाम् उपरिष्ठात् तदीयमासनं स्थापयाञ्चकार च । तेन राजद्वार-
वर्तिनः सर्वे राजकीयदासा भूमिष्ठा भवन्तो हामनं प्रणम्य आरे-
भिरे यतो राजा तम् उद्दिश्य तादृग् आदिदेश, किन्तु मर्दिखयो भूमि-
३ षो न भवति न च तं प्रणमति । तेन राजद्वारवर्तिनो राजभृत्या मर्दि-
४ खयं जगदः, त्वं नरपते निर्देशं कुतो लङ्घयसे? इत्थं ते प्रत्यहं तं आह-
रन्ति तथापि स तेषां वधांसि न गृह्णाति ततो मर्दिखयो यिद्धदीय
इति तस्य प्रमुखाद् विज्ञाय तदीयवाक्यानि निखिलानि न वेति निश्चेतुं
५ ते हामनं तत् स्थापयामासुः । अपरं मर्दिखयो भूमिष्ठो भवन् मां न
६ प्रणमतीति वीक्ष्यमागो हामनः कोपेन परिपूर्णो बभूव । अपरं मर्दि-
७ खयो यिद्धदीयजातिरित्यवगम्य हामनः केवलं मर्दिखयं प्रति हकार्पणं
लघु विज्ञायाहस्येरेस्य राज्ञो निखिले राज्ये मर्दिखयस्य स्वजातीयान्
८ निखिलान् यिद्धदीयलोकान् व्यापादयितुं येत । अपरम् एतदधि नृपते-
९ रहस्येरेस्य राजत्वस्य द्वादशवत्सरस्य प्रथमे मासे ऽर्पेता नीधयमासे
हामनस्य साक्षाद् अदरनामकं द्वादशं मासं यावद् एकैकस्य दिनस्यैक-
कस्य मासस्य च कृते गुटिकापातं बभूव ।
१० अनन्तरं हामनो राजानम् अहस्येरेम् उदितवान् भवतो राज्यस्य नि-
खिलदेशं गन्तव्यलोकानां मध्ये विक्रीणां विभिन्ना चका जाति विंधते ।
अन्यलोकानां व्यवस्थातस्तज्जातीयानां व्यवस्था भिन्ना ते नरपते व्यवस्थां
११ न मन्यन्ते तस्मात् ते राज्ञा न सादृश्याः । यदि नरपतेरभिमतं जायेत
तर्हि तेषां व्यापादनार्थं राजाज्ञा लिख्यतां तेनाहं राजकार्यं नियुक्त-
लोकानां हस्तेषु राजकोषे स्थापनायं दशमहस्तिकृत्स्नपरिमाणानि रज-
१२ तानि समर्पयिष्यामि । तदानीं नृपः स्वीयशयाद् अङ्गुरीयकम् अपाकृत्य
यिद्धदीयानां परिपन्थिने हम्मिदाघाः पुनरायामागीयहामनाय इदि-
१३ नान् । अपरं नृपो हामनम् आचचष्टी तानि रजतानि ते लोकाश्चानुभ्यम्
१४ अदायिषत तान् प्रति विज्ञेयानुसारमाचर । अनन्तरं प्रथममासस्य
त्रयोदशे दिवसे राजलोककाश्च जुहुविरेतत एकैकस्मिन् देशे ये राज-

प्रतिनिधयो ऽध्यक्षाश्चासन् तान् प्रति किञ्चैकैकस्या जातेरेकैकस्य देशस्य
च मुख्यनरान् एकैकस्या जातेरक्षरे भाषया च नृपतेरहखेरस्य नाम्ना
हामनस्यादेशानुसारादेव पत्राणि लिखितानि नृपाकुरीयकेण मुद्रा-
ङ्कितानि च । अपरम् एकस्मिन् दिने ऽर्घ्यतो ऽदरनामकस्य द्वादशमा- १९
सस्य त्रयोदशे दिवसे युववृद्धाशिश्रुयोषिद्धिः समं निखिलयिह्वदीया
विनाशयितव्या हन्तव्या क्षोप्तव्याश्च तेषां वस्तूनि च क्षोठयितव्या इत्याज्ञा-
सम्बलितानि तानि पत्राणि द्रुतैः क्षितिपस्य निखिलप्रदेशान् प्रति
प्रेषयाञ्चक्रिरे । किञ्च तस्मिन् दिने सर्वे लोका यद् उद्यता भवेयुस्तदर्थं १५
निखिललोकानां ज्ञानायैकैकस्मिन् देशे ताम् आज्ञां प्रचारयितुं तस्मिन्-
रनुरूपं प्रादीयत । अनन्तरं दृता राजाज्ञातस्वरितं विधाय वहि- १५
र्वज्रजुः । स आदेशो राजधान्यां श्रृणने प्राकाश्यत । ततः परं राजा
हामनश्च भद्रितुं पातुक्षोपविविशतुः परन्तु श्रृणनपौरा उद्विजुः ।

४ चतुर्थोऽध्यायः ।

१ मर्दिखयस्य यिह्वदीयानाञ्च शोकस्य कथनं ४ तस्य संवादं श्रुत्वा मर्दिखयस्य समीपम्
इष्टराया लोकाप्रेषणं तस्यात्तरश्च १० इष्टराया द्वितीयकथनं मर्दिखयस्यात्तरश्च १५
इष्टराया उपवासनिरूपणं ।

अपरं मर्दिखयस्तं क्लृप्तं लुप्तान्तं विज्ञाय निजवसनानि विच्छेद १
किञ्च शानजं वसनं परिधाय भस्म विलिप्य मध्येनगरं व्रजन् उच्चः खरेण
तीव्रं विलापं चकार । अनन्तरं राजद्वारस्य सम्मुखपर्यन्तम् आगम्यै, ९
परन्तु राजद्वारं शानपरिहितेन केनापि न प्रवेष्टव्यम् । अपरम् एकै- ९
कस्य प्रदेशस्य यद्यत् स्थानं सा राजाज्ञा नियमपत्रञ्च जगाम, तेषां
स्थानानां यिह्वदीयानां मध्ये महाशोक उपवासः क्रन्दनं विलापश्च
बभूवुः किञ्च बहवः शानवसनं परिधाय भस्मसु शिथिले ।

अनन्तरम् इष्टराया दास्यो नपुंसकाश्च समेत्य तं संवादम् इष्टरां ४
विज्ञापयामासुः । तेन राज्ञी महाशोकवती सती मर्दिखयस्य शानवस-
नम् अपाकर्षिष्यन्ती तं परिधापयिष्यन्ती च वासांसि प्रेषयामास किन्तु
स तानि न जयाह । तेन किमभूत् कुतो ऽभूदिति वेदितुम् इष्टरा ५
निजपरिचारकाणां राजनपुंसकानां मध्यवर्तिनं हयकम् आह्वय मर्दि-
खयस्य समीपं व्रजेत्यादिदेश । अनन्तरं हयको वहि गत्वा राजद्वारस्य ९

- ० सम्मुखे नगरस्य सन्निवेशे मर्दिख्यं प्राप । तेन मर्दिख्यः स्वं प्रति
यद्यद् अघटत किञ्च यिह्दीयानां विनाशार्थं हामनो राजकोषे किम्-
८ रिमाणं रजतं दातुं प्रयजानाव् तत् तस्मै कथयामास । अपरं तेषां
विनाशार्थं यद् आज्ञापनं शृणुने प्रादायि तस्याङ्गुलिपिं तस्मै दत्त्वा
जगाद, इष्टेराम् एतद् दर्शय बोधय चेति । अपरं सा यत् स्वजा-
तीयलोकानां कृते विनेतुं प्रार्थयितुश्च राज्ञः सन्निधिं प्राविशत् तदपि
९ स कथयितुम् आज्ञापयामास । अनन्तरं ह्ययम् समेय मर्दिख्यस्य
वचनानीष्टेरा विज्ञापयामास ।
- १० अनन्तरम् इष्टेरा मर्दिख्यं वच इदं वदितुं पुनर्वारं ह्ययम् आदि-
११ देश । पुमान् योषिद् वा यः कश्चिद् अनाकृतः सन् अभ्यन्तरचत्वरे राज्ञ
उपकण्ठे प्रजति तं प्रति नृपेण हेममये राजदण्डे प्रसारिते स जीवति,
किञ्च तदितरे सर्वे हन्त्या इत्यन्य आदेशो विद्यत एतत् सर्वं राज-
भृत्या राज्ञः सर्वदेशीयाः प्रजासु विदन्ति किञ्च त्रिंशद् दिनानि यती-
१२ तानि राज्ञः समीपम् गतुं नाहम आह्वये । अनन्तरं मर्दिख्याय म-
१३ हिष्या इष्टेराया एतस्मिन् वचसि निवेदिते स इष्टेराम् इदं प्रतिवाचं
गदितुम् आदिदेश, सर्वेषां यिह्दीयानां मध्ये त्वं राजनिवेशने तिष्ठन्ती
१४ रज्जोः लप्यसे नेतत् चित्ते धिन्तय । यदि त्वं समये ऽस्मिन् वाचयमा
तिष्ठेत्स्तर्ह्यपरं केनाप्युपायेन यिह्दीयानाम् उपकारस्य निन्तारस्य च
पथ्याः सम्भविष्यति त्वन्तु निजपितृवंशेन साकं विमर्षयि किन्तु बोधा
५यं जायते त्वम् अस्य विपत्समयस्य निमित्तं राज्ञीत्वं प्राप्ता ।
- १५ तदानीम् इष्टेरा मर्दिख्यम् इदं प्रतिवाचं वक्तुम् आदिदेश, त्वया
१६ व्रजित्वा शृणुने संस्थितान् निखिलान् यिह्दीयान् सगृह्य दिनत्रयं यावत्
मदर्धम् उपवासः क्रियतां भयं पेयं वा किमपि न भुज्यता, किञ्च
मया मम दासीभिश्च उपवक्ष्यते । इत्यमेव कृते ऽहं विधिविबद्धं राज्ञः
१७ समक्षं यास्यामि, तेन यदि हन्त्याहं तर्हि धानिये । अनन्तरं मर्दिख्यो
व्रजित्वेष्टेराया निदेशानुसारेण चकवान् ।

५ पञ्चमोऽध्यायः ।

- १ राज्ञः समीपं व्रजित्वा तस्मान्मध्यं प्रापेष्टेराया तस्य हामनस्य च निमन्त्रणं १ दितो-
यवार् तयो निमन्त्रणं २ अभिपानिना हामनेन मर्दिख्ययावहेता ३ तस्य कृते
दण्डकाष्ठस्थापनम् ।

अनन्तरं तृतीये दिवस इष्टेरा राजकीयवसनं परिधाय राजनिवेश- १
नस्याभ्यन्तरप्राङ्गणे भूपतेरागारसम्मुखे समुदतिष्ठत । तदानीं राजा
राजकीयागारे स्त्रीयराजसिंहासने ऽन्तरागारीयद्वारस्य सम्मुख उप-
विष्ट आसीत् । तदा राज्ञा प्राङ्गणे समुपतिष्ठन्तीम् इष्टेरां राज्ञीम् २
अवलोक्य तां प्रति प्रसादः प्रकाशितः । अतो नृपेणेष्टेरां प्रति स्वशय-
स्थिते काञ्चनमये राजदण्डे प्रसारित इष्टेरा निकटं प्रगत्य राजदण्डस्या-
ग्रभागं पस्पर्श । ततो राजा तां पप्रच्छ हे इष्टेरे राज्ञि किम् अभूत् ? ३
त्वं किं प्रार्थयसे ? राजत्वस्यार्द्धमपि यदि याचसे तर्हि तदापि तुभ्यं
वितारिष्यते । तत इष्टेरा प्रतिजगाद यदि राज्ञो दृष्ट्या शुभबोधो ४
जायेत तर्हि भवतः कृते मयासादितं भोज्यम् अद्य हामनेन
चागम्यतां । तदानीं राजा व्याहरत्, इष्टेराया निदेशाचरणाय ५
हामनं त्वरयत् । अनन्तरं राजा हामनस्त्रेष्टेरया समासादितं भोज्यम्
ईयतुः ।

अनन्तरं नृपो ब्राह्मणसपानसमय इष्टेरां बभाषे त्वया किं प्रार्थ्यते ? ६
तत् तुभ्यं दायिष्यते । तव वाङ्का का ? अर्द्धराजत्वेन यदि भवेत् तर्हि
सा सेत्स्यति । तत इष्टेरा प्रत्यवदत्, इयं मम प्रार्थना वाङ्का चास्ते, मयि ७
यदि नृपः प्रसन्नो भवेत् किञ्च मया प्रार्थितं दातुं वाञ्छितं साधयितुञ्च ८
यदि नृपतेरभिमतं स्यात् तर्हि यद्भोज्यमहम् आसादयिष्यामि, तत्र
हामनेन साकं नृपतिरायातु श्वे मया नृपतेरादेश आचरिष्यते ।

तेन तस्मिन् दिने हामन आह्लादितो हृष्टचित्तश्च बहिरिषाय । ९
परन्तु राजद्वारे यदा हामनो मर्दिखयम् अपश्यत् तदानीं स तस्य
समक्षं नोत्तस्थौ न प्रणनाम च तस्मात् हामनो मर्दिखयस्य विरुद्धं को-
पेन परिपुपूरे । तथापि हामनो धैर्यम् आललन्वे किञ्च स्वगेहं समेत्य १०
निजबन्धून् निजां जायां सेरशाश्च समाह्वयानिनाय । अपरं हामनस्तेषां ११
सन्निधौ निजैश्वर्यस्य गौरवं निजपुत्राणां बहुसंख्यत्वञ्च निवेदयामास
किञ्च राज्ञा तस्य पदम् एधयित्वा कुलीनाणां राजभृत्यानाञ्चोपरिष्ठात्
तस्य या उन्नतिः कृता तस्या अपि वर्णनां तान् आवायञ्चकार । हामनो १२
ऽपरं जगाद राज्ञीष्टेरा खासादितं भोज्यं मां विना कमप्यपरं राज्ञा
साकं न समानिनाय श्वेऽर्थमपि नृपेण समम् अहं तया निमन्त्रितो
ऽस्मि । किन्तु यतिकालान् अहं राजद्वारे समुपविष्टं तं विहृदीयं १३
मर्दिखयं समीक्षे ततिकालान् एतैः सर्वैर्न मम दग्निर्न जायते ।

- १४ तदानीं तस्य जाया सेरशा बन्धवश्च तम् आचक्षतिरे, यथाशक्य-
 योचं दण्डकाष्ठमेकं निर्माप्यतां तच्च मर्दिखयन् उल्लङ्घयितुं श्रो नरपतिं
 ब्रूहि, ततः परं ह्यष्टः सन् नृपेक्ष साकं भोज्यं वाहि । तदानीं तेन वचसा
 हामनस्य सम्भाषे जाते स तादृशं दण्डकाष्ठं निर्मापयामास ।

६ पष्ठोऽध्यायः ।

- १ पराजितके मर्दिखयन् मन्त्रार्थेना विवर्ति पाठयित्वा नृपस्य तन्ने पारितोषिकं
 दातुं वाञ्छन् ४ मर्दिखयन् व्यापादनाय प्राप्तेनार्थं नृपस्यान्तिकं गतेन हामनेना-
 विज्ञानात् मर्दिखयाय सम्मानदानम् मन्त्रका १२ वन्निवचं प्रति हामनस्य जने-
 मतकथायाः कथनं तस्यापकण्डे तदीयभातिविनाशश्च कथाकथनञ्च ।
- १ तस्यां यामिनां मज्जोपते निर्द्राया अभावात् स अरक्षीयपरादण्डसपुस्त-
 २ कस्यानयनम् आदिदेश ततो नृपतेः साक्षात् तत्पुस्तके प्रसूतमाने तच्च लि-
 खिता कथेया प्रापि यद् विग्नयनतरङ्गनामानौ यौ हारिणौ राजनपुंस-
 ३ कौ भूपालम् अहस्तेरं व्यापादयितुम् अचेष्टतां, तयो मन्त्रका मर्दिखयेन
 ४ प्राकाश्यत । ततो राजा यप्रच्छ तत्कृते मर्दिखयाय किं सम्मानम् उच्य-
 दद्युर्दत्तौ? नृपस्य सेवका दासा जगदुः, तस्य निमित्तं किमपि नाकारि ।
- ५ अनन्तरं भूपतिः पप्रच्छ, प्राङ्मुखो को विद्यते? तदानीं हामनो मर्दि-
 खयस्य निमित्तं निर्मापिते दण्डकाष्ठे तस्याल्लम्बनाय राज्ञा सह सम्मा-
 ६ धितुं राजनिवेशनस्य वक्षिःप्राङ्मुखम् उपास्थितः । अतो नृपस्य दासा
 ७ जगदुः, पश्यतु हामनः प्राङ्मुखं सन्निष्ठमानो विद्यते । ततो नृप उवाच,
 ८ सोऽभ्यन्तरम् आयातु । अतो हामने प्रविष्टे राजा तम् आचक्षते, नृपो
 ९ वस्य सम्मानेन हृष्यति तं प्रति किं कर्तव्यं? तदा हामनो मनसा चि-
 १० न्तयामास, मदतिरिक्तं कस्यापरस्य सम्मानेन राजा हृष्यत्? अनन्तरं
 ११ हामनो राजानम् उचिवात् राजा यस्य नरस्य सम्माने हृष्यति तस्य
 कृते किङ्करे राज्ञः परिधेयं राजकीयवस्त्रं राजवाहकौ वागी राज्ञः
 १२ शिरोभुषकः किरीटश्च समानीयतां । किञ्च तदमनं स वाजी च राज्ञः
 कस्यचित् प्रधानकुलीनस्य करे समर्प्यतां ततो राजा यस्य नरस्य सम्मा-
 नेन हृष्यति लोकास्तं तद् राजकीयवस्त्रं परिधाप्य तं वाजिनम् आरोह्य
 नगरस्य सन्निवेशं गमयित्वा तस्य समक्षम् एतां भारतीं घोषयन् राजा
 १० यस्य नरस्य सम्मानेन हृष्यति तं प्रवेतादृश आचारः कर्तव्यः । तदानीं
 नरपतिं हामनं निर्दिदेश त्वयेदं त्वरितं क्रियतां । त्वया यद्दत्तं उक्तं

तद्दह राजवसनं राजवाजिनश्च गृहीत्वा राजद्वारे समुपविष्टं विह्वदीयं
मर्दिख्यं प्रति क्रियतां, त्वया यानि वचांसि गदितानि तेषाम् एकमपि
न परिहीयतां । तदानीं हामनस्तदसनं वाजिनश्च गृहीत्वा मर्दिख्यं ११
वसनं परिधाप्य वाजिनम् आरोह्य च नगरस्य सन्निवेशं ग्रमयाश्चकार
राजा यस्य नरस्य सम्मानेन हृष्यति तं प्रयेतादृश आचारः कर्त्तव्य इति
वाग्यो तस्य पुरस्तात् पुनः पुनर्घोषयाश्चकार च ।

अनन्तरं मर्दिख्यः पुनर्वारं राजद्वारं जग्मिवान् परन्तु हामनः १२
शोकान्वित आच्छादितमस्तकश्च निजं भवनं गन्तुं त्वरयाश्चक्रे । अपरं १३
हामनः स्वस्य तासां घटनानां कथां निजां भार्यां सेरशां स्वस्य सर्व-
वन्धून्च समाचचक्षे । तेन तस्य विद्वल्लोकास्तदीया जाया सेरशा च
जगदः, यस्य समक्षं तव पतनम् आरब्धं स मर्दिख्यो यदि विह्वदि-
वंशीयो मनुजो भवेत् तर्हि त्वं तस्य प्रभवितुं न पारयिष्यसि किन्तु
तस्य सम्मुखे पतिष्यसि । तेन सह तेषां सम्भाषणकाल एव राजनपुंस- १४
काः समेत्य इष्टेरयासादितं भोज्यं तं नेतुं त्वरयाश्चक्रिरे ।

७ सप्तमोऽध्यायः ।

१ इष्टेरयाः स्ववाङ्महाप्रकाशनं ५ हामनस्य दोषविवरणं ७ हामनस्योक्तस्वभाव राज्ञः
आदेशश्च ।

अनन्तरं नृपे हामने च महिष्या इष्टेरया समं भोजनं वक्तुं आया- १
तवतो राजा तस्मिन् द्वितीये दिने द्वाद्धारसपानसमये इष्टेरां पुनर्वारं २
व्याजहार हे इष्टेरे राज्ञि तव प्रार्थितं किं? तत् तुभ्यं दायिष्यते, तव
वाक्का का? ममार्द्धराजत्वेन यदि भवेत् तर्हि सा सेत्स्यति । तदानीन् ३
इष्टेरा राज्ञी प्रतिजगाद, हे राजन् अहं यदि भवतो दृष्ट्यानुगृही-
ता स्यां यदि च भवतो ऽभिमतं भवेत् तर्हि मया प्रार्थिता मम प्राणा ४
मया वाञ्छिताश्च स्वजातीयानां प्राणा मह्यं दीयन्तां । यतो विनाशार्थं
बधार्थं जोषार्थश्च वयम् अर्थतो ऽहं मदोषस्वजातीयाश्च विक्रीता अभ-
वाम । यदि वयं केवलं दासत्वार्थं दासीत्वार्थश्च व्यक्रेयामहि तर्हि नीर-
वाहम् अस्यास्यं किन्तु राज्ञ एतया हान्यापि परिपश्विनस्तृतिर्न जायते ।

तदानीं नृपतिरहस्वेर इष्टेरां राज्ञीं जगाद, एतत् कर्म कर्त्तुं नो ५
मतिमकरोत? स कुत्रास्ते? इष्टेरा व्याहरत् स द्वेषो रिपुरेष दुष्टो ६
हामनः । ततो हामनो नृपते महिष्याश्च समक्षं वितत्रास ।

